Нæ Хицау Йесо Чырыстийы

Ossetian New Testament and Old Testament Portions

© Institute for Bible
Translation, Moscow
(Институт перевода
Библии)

This Bible is copyrighted by Institute for Bible Translation, Moscow (ibtrussia.org) and is provided with permission at the cost of printing by the Digital Bible Society (dbs.org). This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

This Bible, and many others, are available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

Language:
Country:
Publisher:
Copyright: © Institute for Bible Translation, Moscow (Институт перевода Библии)
Last Updated: 2023-10-20
ID: 23034f67-c9ee-480f-b3e0-63dc945a7737
ISO: oss
ISBN:

Райдиан... 4
Рацыд... 44
Матфей... 79
Марк... 113
Лука... 134
Иоанн... 169
Апостолты хъуыддæгтæ... 195
Ромæгтæм... 228
1 Коринфæгтæм... 243
2 Коринфæгтæм... 257
Галатæгтæм... 266
Эфесæгтæм... 271
Филиппæгтæм... 276
Колоссæгтæм... 280
1 Фессалоникæгтæм... 284
2 Фессалоникæгтæм... 287
1 Тимофеймæ... 289
2 Тимофеймæ... 293
Титмæ... 296
Филимонмæ... 298
Дзуттæгтæм... 299
Иаков... 310
1 Петр... 314
2 Петр... 318
1 Иоанн... 321
2 Иоанн... 325
3 Иоанн... 326
Иудæ... 327
Æргомад... 329

Райдиан

Дæ къухы ирон æвзагмæ тæлмацгондæй сты Библийы фыццаг хайы, Рагон Фæдзæхсты, фыццаг дыууæ чиныджы – Райдиан æмæ Рацыд. Уыцы чингуытæ Ног Фæдзæхстимæ хаст æрцыдысты Библимæ. Рагон Фæдзæхст нын æвдисы дæргъвæтин рæстæг – дуне сфæлдисынæй дунемæ Йесо Чырыстийы æрцыды онг. Фæлæ йæ темæ иу у – Хуыцау дзуттаг адæмимæ цы фидыд сарæзта, уый. Уыцы фидыд æвдисы Хуыцауы уарзт адæймагмæ.

Рагон Фæдзæхсты сæрæй лæууынц Моисейы фондз чиныджы. Уыцы фондз чиныджы дзырд райдайы дуне сфæлдисыны цауæй æмæ фæвæййы, дзуттæгтæ, Хуыцау семæ цы сæрмагонд бадзырд сарæзта, уымæ гæсгæ зæрдæвæрд зæххыл куыд æрцæрынц, уымæй. Фондз чиныджы цаутæн сæ фылдæр хай баст у пехуымпар Моисейы номимæ. Дзуттаг адæмæн Моисей дзæвгар рæстæг уыди сæ раздзог, æмæ йæ фæрцы Хуыцау ныхас кодта семæ. Уымæ гæсгæ ма Библийы фыццаг фондз чиныджы арæх фæхонынц уый номæй дæр – «Моисейы фондз чиныджы», зæгъгæ.

Моисейы фыццаг чиныг Райдиан райдыдта дуне сфæлдисынæй æмæ æвдисы дунейы историйы фыццаг къахдзæфтæ. Дарддæр дзы ныхас цæуы, Авраам бындур кæмæн æрæвæрдта, Хуыцауы уыцы æвзæрст адæмыл – дзуттæгтыл. Авраамæй рацыдысты хæстæгскæсæйнаг адæмтæй бирæтæ, уыдонимæ дзуттаг адæм дæр. Дзуттæгтæ цалдæр æнусы Мысыры куыд цардысты, стæй фараоны æфсондзæй куыд фервæзтысты, ууыл дзурæг у Моисейы дыккаг чиныг Рацыд. Чиныгæн йæ сæйраг мидис у, Хоривы хохы цур Хуыцау Израилимæ (дзуттаг адæмимæ) кæй сарæзта, уыцы фидыд. Рацыды дыккаг хай чиныгкæсæджы зонгæ кæны дзуттаг адæмы дин æмæ царды æгъдæуттимæ. Уыцы æгъдæуттæм гæсгæ цæрын дзуттаг адæмæн Хуыцау бафæдзæхста, семæ фидыд куы сарæзта, уæд. Уыцы уагæвæрдтæй бирæтæ махмæ абон фæкæсдзысты зæронд, цыма нæ абоны цардмæ ницы бар дарынц, афтæ. Фæлæ уыдон, уæлдайдæр та Дæс фæдзæхсты, æмхуызон æмбæрстгонд сты кæцыфæнды дуджы цæрæг адæймагæн дæр. Куыд ахсджиаг сты, уый тыххæй Евангелиты Йесо Чырысти иу æмæ дыууæ хатты нæ загъта.

Адам, Ной, Авраам, Исаак, Иаков, Иосиф, Моисей – Райдианы æмæ Рацыды сæйраг архайджытæ – стыр бынат æрцахстой дунеон культурæйы уацмысты. Уымæ гæсгæ сæ хорз зонынц, Библи æппындæр чи никуы бакасти, суанг ахæм адæймæгтæ дæр. Фæлæ цас хуыздæр уаид, чиныгкæсæг сыл «лæгæйлæгмæ» Библийы фæрстыл куы фембæлид, уæд!

Райдиан æмæ Рацыд, æппæт Рагон Фæдзæхстау, фыццаг уыдысты дзуттаг æвзагыл фыст. Ирон æвзагмæ дæр тæлмацгонд æрцыдысты уыцы æвзагæй. Фæлæ тæлмацыл куыст ууыл нæ ахицæн уыдзæн. Мах нæ зæрдæ дарæм, Рагон Фæдзæхст æнæхъæнæй ирон æвзагыл кæй фæзындзæн, ууыл – ныридæгæн ыл кусынц тæлмацгæнæг æмæ зонадон организацитæ. Ныртæккæ та Ног Фæдзæхст ирон литературон æвзагмæ тæлмацæй рауагъта Библи тæлмацгæнæг институт.

Библи тæлмацгæнæг институт зæрдиагæй арфæ кæны, Райдиан æмæ Рацыд ирон æвзагмæ раивынил чи куыста, мыхуырмæ сæ чи бацæттæ кодта, уыдонæн. Тынг æхсызгон нын у, абон ирон адæмæн Хуыцауы Ныхас сæ мадæлон æвзагыл кæсыны фадат кæй ис, уый.

Райдиан

1 Райдианы Хуыцау сфæлдыста арв æмæ зæхх.
2 Зæхх уыди æмтъеры æмæ æдзæрæг, æгæрон
фурд аныгъуылди мылазон тары, æмæ Хуыцауы Уд
зылди доны сæрмæ. 3 Хуыцау загъта: «Уадз
фæзынæд рухс». Æмæ фæзынди рухс. 4 Хуыцау
федта, рухс хорз кæй у, уый. Æмæ Хуыцау рухс
фæхицæн кодта талынгæй. 5 Хуыцау рухс схуыдта
бон, талынг та – æхсæв. Æмæ уыд изæр, æмæ уыди
райсом – фыццаг бон. 6 Хуыцау загъта: «Уадз дæтты
æхсæн фæзынæд æрдынцар, æмæ дон фæхицæн
кæнæд донæй». 7 Хуыцау сарæзта æрдынцар; æмæ
æрдынцары бын цы дон уыд, уый фæхицæн кодта,
æрдынцары сæрмæ цы дон уыд, уымæй. Æмæ сси
афтæ. 8 Хуыцау æрдынцар схуыдта арв. Æмæ уыд
изæр, æмæ уыди райсом – дыккаг бон. 9 Хуыцау
загъта: «Арвы бын цы дæттæ ис, уыдон æрбамбырд
уæнт иу ранмæ, æмæ разынæд сур». Æмæ сси
афтæ. 10 Хуыцау сур схуыдта зæхх, цы дæттæ
æрбамбырд, уыдоны та схуыдта денджызтæ. Æмæ
Хуыцау федта, афтæ хорз кæй у, уый. 11 Хуыцау
загъта: «Зæхх раттæд ахæм зайæгойтæ: мыггаг
згъалæг кæрдæг æмæ йæ мыггаг йæ дыргъы
мидæг кæмæн ис, ахæм алыхуызон бæлæстæ».
Æмæ сси афтæ. 12 Зæхх радта ахæм зайæгойтæ:
мыггаг згъалæг кæрдæг æмæ, йæ мыггаг йæ

дыргъы мидæг кæмæн ис, ахæм алыхуызон
бæлæстæ. Хуыцау федта, афтæ хорз кæй у, уый.
13 Æмæ уыд изæр, æмæ уыди райсом – æртыккаг
бон. 14 Хуыцау загъта: «Уадз арвыл уæнт
рухсгæнæнтæ бон æхсæвæй хицæн кæнынæн,
нысæнттæ æвдисынæн, рæстæджытæ, бонтæ æмæ
азтæ зонынæн; 15 Æмæ судзæнт арвыл, цæмæй сæ
рухс кæла зæхмæ». Æмæ сси афтæ. 16 Хуыцау
сфæлдыста дыууæ стыр рухсгæнæны: стырдæр
рухсгæнæн – боны фæткæн, къаддæр рухсгæнæн –
æхсæвы фæткæн, æмæ стъалытæ. 17 Хуыцау сæ
сæвæрдта арвыл, цæмæй рухс кæной зæхмæ,
18 Амоной бон æмæ æхсæв, æмæ рухс хицæн кæной
талынгæй. Æмæ Хуыцау федта, афтæ хорз кæй у,
уый. 19 Æмæ уыд изæр, æмæ уыди райсом –
цыппæрæм бон. 20 Хуыцау загъта: «Дон æмызмæлд
кæнæд алыхуызон хилджытæй, мæргътæ атæхæнт
зæххы сæрмæ, уæлæрвты». 21 Хуыцау сфæлдыста
егъау денджызон цæрæгойты æмæ, дон
æмызмæлд кæмæй кодта, уыцы хилджыты, стæй
алы мыггаг базырджын мæргъты. Хуыцау федта,
афтæ хорз кæй у, уый. 22 Æмæ сыл Йæ арфæ
бафтыдта: «Цот уадзут æмæ сбирæ ут, байдзаг ут
денджызты, æмæ мæргътæ фылдæрæйфылдæр
кæнæнт зæххыл». 23 Æмæ уыд изæр, æмæ уыди
райсом – фæндзæм бон. 24 Хуыцау загъта: «Зæхх
рауадзæд цæрæгойтæ – фосы, хилджыты, сырдты
алы мыггæгтæ». Æмæ сси афтæ. 25 Хуыцау
сфæлдыста зæххон сырдты алы мыггæгтæ, фосы
алы мыггæгтæ, æппæт зæххон хилджыты алы
мыггæгтæ. Æмæ Хуыцау федта, афтæ хорз кæй у,
уый. 26 Уый фæстæ Хуыцау загъта: «Сфæлдисæм
адæймаджы Нæхи хуызæн, Нæхи æнгæс; æмæ
паддзахиуæг кæнæд денджызон кæсæгтыл,
уæларвон мæргътыл, фосыл, æппæт зæххыл,
æппæт зæххон хилджытыл». 27 Æмæ Хуыцау
адæймаджы сфæлдыста Йæхи хуызæнæй,
сфæлдыста йæ Хуыцауы хуызæнæй; сфæлдыста
нæлгоймаг æмæ сылгоймаджы. 28 Хуыцау сыл арфæ
бафтыдта æмæ сын загъта: «Цот уадзут æмæ кæнут
фылдæрæйфылдæр, байдзаг ут зæххыл æмæ ут йæ
хицæуттæ. Уæ дæлбар уæнт денджызон кæсæгтæ,
уæларвон мæргътæ æмæ зæххыл хилæг æппæт
цæрæгойтæ». 29 Хуыцау загъта: «Мæнæ уын Æз
радтон, мыггаг згъалæг зайæгойтæ æппæт зæххыл
æмæ, йæ мыггаг йæ дыргъы мидæг кæмæн ис,
уыцы алыхуызон бæлæстæ: уыдон сымахæн
уыдзысты хæрынæн. 30 Уд кæй мидæг ис, æппæт
уыцы зæххон сырдтæн, æппæт уæларвон
мæргътæн æмæ зæххыл алы хилæгæн дæр
хæрынæн Æз дæттын æппæт зайæгойтæ». Æмæ сси
афтæ. 31 Хуыцау федта, цыдæриддæр сфæлдыста,
æппæт уыдон, æмæ йæм фæкастысты иттæг хорз.
Æмæ уыд изæр, æмæ уыди райсом – æхсæзæм бон.

2 Афтæ сфæлдыстæуыд арв æмæ зæхх, стæй сыл
цыдæриддæр ис, уыдон. 2 Æвдæм бон Хуыцау
ахицæн кодта Йæ аразинæгтæ иууылдæр, æмæ
æвдæм бон æрæнцад Йæ æппæт хъуыддæгтæй.
3 Хуыцау арфæ бафтыдта æвдæм боныл, æмæ йæ
скодта бæрæг бон, уымæн æмæ уыцы бон
æрæнцади, дуне сфæлдисыны охыл кæй арæзта,
Йæ уыцы æппæт хъуыддæгтæй.

Фыццаг адæймæгтæ

4 Се сфæлдисыны фæстæ арв æмæ зæхх уыдысты
мæнæ ахæмтæ: Дунедарæг Хуыцау арв æмæ зæхх
куы сфæлдыста, 5 Уæд зæххыл нæма уыди нæдæр
къутæр, нæдæр ыл кæрдæг нæма зади, уымæн
æмæ Дунедарæг Хуыцау зæххæн къæвда нæ
лæвæрдта, æмæ зæхх бакусынæн адæймаг нæ
уыди. 6 Фæлæ зæххæй хæрдмæ цыди доны мигъ,
æмæ донæй æфсæста зæххы æппæт уæлцъар.
7 Æмæ Дунедарæг Хуыцау сыджытæй сфæлдыста
адæймаг, йæ улæфæнты йын бауагъта царддæттæг
комытæф, æмæ адæймаг сси удгоймаг. 8 Дунедарæг
Хуыцау скæсæны, Едемы, ныссагъта дыргъдон,
æмæ дзы æрцæрын кодта Йе сфæлдыст
адæймаджы. 9 Уый фæстæ Дунедарæг Хуыцау
зæххæй сзайын кодта алыхуызон бæлæстæ
рæсугъд æмæ хæрынæн бæзгæ дыргътимæ,
уыимæ царддæттæг бæлас дыргъдоны хæдастæу,
стæй, хорз æмæ æвзæр цы у, уый зоныны бæлас.
10 Едемæй цыди цæугæдон, дыргъдон донæй
æфсадынæн; стæй фæкъабæзтæ æмæ дзы рауади
цыппар цæугæдоны. 11 Фыццаг цæугæдонæн йæ
ном у Фисон; зилы, сыгъзæрин кæм ис, Хавилы
æппæт уыцы зæххыл; (12 Уыцы зæххы сыгъзæрин у
хорз; уым ис бæласы хæрздæф писи æмæ зынаргъ
дур – оникс). 13 Дыккаг цæугæдонæн йæ ном у
Гихон; зилы Кушы † æппæт зæххыл. 14 Æртыккаг
цæугæдонæн йæ ном у Хиддекел ††; цæуы Ассуры
рæзты. Цыппæрæм цæугæдон у Ефрат.
15 Дунедарæг Хуыцау адæймаджы æрцæрын кодта
Едемы дыргъдоны, куыд æй куса æмæ йæм куыд
зила, афтæ. 16 Дунедарæг Хуыцау бафæдзæхста
адæймагæн: «Дæ бон у дыргъдоны алы бæласы
дыргъæй дæр хæрын; 17 Фæлæ хорз æмæ æвзæр
циу, уый зоныны бæласæй дын хæрыны бар нæй.
Цы бон дзы фæхъæстæ уай, уыцы бон ссардзынæ
дæ мæлæт». 18 Дунедарæг Хуыцау загъта:
«Адæймагæн иунæгæй цæрын хорз нæу.
Сфæлдисон ын æмбæлгæ æххуысгæнæг». 19 Æмæ
Дунедарæг Хуыцау зæххæй сфæлдыста æппæт
быдираг цæрæгойтæ æмæ æппæт уæларвон
мæргътæ, æмæ сæ æрбакодта адæймагмæ, цы
нæмттæ сын ратдзæн, уый фенынмæ, цæмæй алы
цæрæгойæн дæр йæ ном уа, адæймаг æй куыд
схона, афтæ. 20 Æмæ адæймаг радта нæмттæ æппæт
хæдзарон цæрæгойтæн, уæларвон мæргътæн æмæ
æппæт хъæддаг сырдтæн. Фæлæ дзы Адамæн
æмбæлгæ æххуысгæнæг нæ разынд. 21 Уæд
Дунедарæг Хуыцау адæймагыл бафтыдта тарф
фынæй. Æмæ куы бафынæй, уæд ын йæ
фæрсчытæй систа иу æмæ уыцы бынат байгас

† *Куш – цæгат Судан кæнæ хуссарскæсæйнаг Месопотами.*
†† *Хиддекел – Тигры цæугæдоны рагон ном.*

кодта. 22 Цы фæрск систа, уымæй Дунедарæг
Хуыцау адæймагæн скодта ус, æмæ йæм æй
æрбахуыдта. 23 Æмæ адæймаг загъта: «Гъе, ай у мæ
тугме стæгæй; уый хуындзæни сылгоймаг, уымæн
æмæ нæлгоймагæй ист у». 24 Уымæ гæсгæ
нæлгоймаг ныууадздзæн йæ фыды дæр, йæ мады
дæр æмæ баиу уыдзæни сылгоймагимæ – æмæ
суыдзысты иу буар. 25 Сæ дыууæ дæр, адæймаг
æмæ йæ ус, уыдысты бæгънæг, æмæ сæм уый
худинаг нæ касти.

Фыццаг адæймæгты тæригъæд

3 Дунедарæг Хуыцау кæй сфæлдыста, уыцы
хъæддаг сырдты æхсæн калмæй хиндæр нæ
уыд. Æмæ калм бафарста сылгоймаджы: «Æцæг
загъта Хуыцау: „Дыргъдоны бæлæстæй иуы
дыргъæй дæр ма хæрут“?» 2 Сылгоймаг калмæн
дзуапп радта: «Дыргъдоны бæлæсты дыргътæй
нын хæрыны бар ис; 3 Дыргъдоны хæдастæу цы
бæлас ис, загъта Хуыцау, æрмæст уый дыргътæй ма
бахæрут æмæ сæм ма бавналут, науæд
амæлдзыстут». 4 Уæд калм загъта сылгоймагæн:
«Нæ, нæ амæлдзыстут. 5 Фæлæ Хуыцау зоны: цы
бон дзы фæхъæстæ уат, уыцы бон байгом
уыдзысты уæ цæстытæ, æмæ суыдзыстут хорз æмæ
æвзæр зонæг †, Хуыцау куыд у, афтæ». 6 Сылгоймаг
федта: бæласы дыргътæ тынг хорз сты хæрынæн,
цæст сæм кæсынæй не 'фсæды, сты бæллиццаг,
уымæн æмæ дæттынц зонд. Уæд ын æртыдта йæ
дыргътæй æмæ дзы бахордта; йæ мойæн дзы
радта, æмæ дзы уый дæр фæхъæстæ. 7 Æваст сæ
дыууæйы цæстытæ дæр байгом сты æмæ
бамбæрстой, бæгънæг кæй сты, уый. Æмæ
бахуыдтой легъуибæласы сыфтæ иу иннæмæ, æмæ
астæуæй дæлæмæ сæхи бамбæрзтой. 8 Уæд
фехъуыстой Дунедарæг Хуыцауы хъæлæс – Уый
боны сатæджы зылди дыргъдоныл. Адам æмæ йæ
ус Дунедарæг Хуыцауæй бамбæхстысты дыргъдоны
бæлæсты æхсæн. 9 Дунедарæг Хуыцау фæдзырдта
Адаммæ: «Кæм дæ?» 10 Уый дзуапп радта: «Дæ
хъæлæс Дын фехъуыстон дыргъдоны, æмæ
бæгънæг кæй дæн, уымæ гæсгæ фæтарстæн æмæ
бамбæхстæн». 11 Хуыцау ын загъта: «Чи дын загъта,
æмæ бæгънæг дæ? Æз дын хæрыны бар цы бæласы
дыргътæй нæ лæвæрдтон, уый дыргътæй нæ
фæхъæстæ дæ, мыййаг?» 12 Адам загъта: «Ды мын
цы ус радтай, уый мæ фæхъæстæ кодта уыцы
бæласы дыргътæй». 13 Дунедарæг Хуыцау усæн
загъта: «Уый цы бакуыстай?» Ус дзуапп радта:
«Калм мæ афæлывта, æмæ дзы бахордтон». 14 Уæд
Дунедарæг Хуыцау загъта калмæн: «Афтæ кæй
бакодтай, уый тыххæй æппæт фосæй æмæ æппæт
хъæддаг сырдтæй æлгъыстдæр дæ; лæсдзынæ дæ
гуыбыныл æмæ дæ цæргæбонты хæрдзынæ зæххы
рыг. 15 Дæу æмæ сылгоймаджы, дæ байзæддаджы
æмæ йæ байзæддаджы скæндзынæн знæгтæ.
Сылгоймаджы байзæддаг дын дæ сæр цæвдзæни,
ды та йын йæ зæвæтыл хæцдзынæ». 16 Усæн та
Хуыцау загъта: «Дæ сывæрджыны бонты дæ
бафтаудзынæн хъизæмæрттыл; тухитæгæнгæ
ардзынæ сывæллæттæ; дæ зæрдæ тырндзæни дæ
моймæ, уый та дыл æлдариуæг кæндзæн».
17 Адамæн та загъта: «Дæ усмæ кæй байхъуыстай,
æмæ дын Æз цы бæласы дыргъæй фæдзæхстон „Ма
дзы бахæр“, – уыцы бæласы дыргъæй кæй
бахордтай, уымæ гæсгæ зæхх æлгъыст у дæу
тыххæй. Дæ цæргæбонты йыл кæндзынæ
къæбæрамалы фыдæбон. 18 Зæхх дын ратдзæни
хæмпæлгæрдæг æмæ какон сындз. Дæ хойраг
уыдзæни быдираг кæрдæг. 19 Дæ цæсгомыл
лæдæрсдзæни дæ хид, афтæмæй амал кæндзынæ
дæ къæбæр, цы зæххæй дæ скодтон, цалынмæ дæ
уым бавæрдæуа æмæ сыджыт фестай, уæдмæ.
Уымæн æмæ ды сыджытæй конд дæ, æмæ
фæстæмæ фестдзынæ сыджыт». 20 Адам йæ усы
схуыдта Евæ ††, уымæн æмæ уый æппæт адæмтæн
сси сæ мад.
21 Дунедарæг Хуыцау Адамæн æмæ йæ усæн
скодта цæрмдарæстæ, æмæ бæгънæг нал уыдысты.
22 Дунедарæг Хуыцау загъта: «Адæймаг райдыдта,
хорз æмæ æвзæр циу, уый æмбарын, æмæ сси Мах
хуызæн. Ныр йæ къух куы батаса царды бæласы
дыргътæй æртонынмæ дæр, куы дзы бахæра æмæ
куы суа æнæмæлгæ». 23 Уæд Дунедарæг Хуыцау
Адамы рарвыста Едемы дыргъдонæй, цы зæххæй
йæ скондæуыд, уый кусынмæ. 24 Хуыцау фæсырдта
адæймаджы, æмæ царды бæласмæ фæндаг
хъахъæныны тыххæй Едемы дыргъдонмæ
бацæуæны, скæсæны, сæвæрдта херувимты ‡ æмæ
алырдæм дæр цæваг пиллонкалгæ цирхъ.

Каин æмæ Авел

4 Адам æриу йæ ус Евæимæ. Ус банхъæлцау,
ныййардта Каины æмæ загъта: «Хуыцау мын
радта ацы адæймаджы». 2 Евæйæн ма ноджыдæр
райгуырд Авел – Каины æфсымæр. Авел хызта
фысвос, Каин та зæххы куыст кодта. 3 Цасдæр
рæстæджы фæстæ Каин зæххы бæркадæй нывонд
æрхаста Хуыцауæн. 4 Авел дæр йæ дзуджы фыццаг
цæуæты хæрзхаст уæрыччытæй æмæ сæ фиуæй
æрхаста нывонд. Авел æмæ йæ нывонд Хуыцауæн
фæндон уыдысты, 5 Каин æмæ йæ нывонд та
Хуыцауæн фæндон нæ уыдысты. Каин тынг смæсты
æмæ йæ сæр æруагъта. 6 Хуыцау загъта Каинæн:
«Цæмæн смæсты дæ, æмæ дæ сæр цæмæн
æруагътай? 7 Хорз куы кæнай, уæд дæ сæр
бæрзæндты нæ хæсдзынæ, æви? Хорз куы нæ
кæнай, уæд та тæригъæд дæ къæсæрыл
æрæмбæхст; хъавы дæм, фæлæ йæ ды уæлæмæ
скæсын ма бауадз». 8 Каин йе 'фсымæр Авелæн
загъта: «Цæуæм быдырмæ». Æмæ быдыры куы
уыдысты, уæд Каин йæхи ныццавта йе 'фсымæр
Авелыл æмæ йæ амардта. 9 Хуыцау Каины

† *Кæнæ: базондзыстут æппæт дæр.*

†† *Дзуттаг номæн «Хавва» (Евæ) ис бамбарæн «цард».* ‡ *Херувимтæ – Хуыцауæн лæггадгæнæг зæдтæ.*

бафарста: «Кæм ис де 'фсымæр Авел?» Каин дзуапп
радта: «Нæ зонын. Æз ме 'фсымæрæн, мыййаг, гæс
дæн?» 10 Хуыцау загъта: «Уый цы бакуыстай? Де
'фсымæры туг Мæм дзыназы зæххæй – йæ хъаст
хæссы Мæнмæ. 11 Ныр æлгъыст æмæ хауæггаг
уыдзынæ, дæ къухæй мард æфсымæры туг цы зæхх
аныхъуырдта, уымæй. 12 Зæхх куы кусай, уæддæр
дæ нал дардзæни; хъодыгонд æмæ хæтæнхуаг
уыдзынæ зæххыл». 13 Каин загъта Хуыцауæн: «Мæ
бон цас бафæразын у, ме 'фхæрд уымæй фылдæр у.
14 Мæнæ мæ ныр Ды сурыс ацы зæххæй, нал Дæ
уындзынæн, зæххыл уыдзынæн хъодыгонд æмæ
хæтæнхуаг; æмæ мыл чидæриддæр амбæла, уый
мæ амардзæни». 15 Хуыцау ын загъта: «Каины
чидæриддæр амара, уымæй йæ туг райстæуыдзæн
авд хатты фылдæрæй». Æмæ Каиныл Хуыцау
сæвæрдта гакк, чи йыл сæмбæла, уый йæ куыннæ
амара, афтæ. 16 Каин ацыди Хуыцауы цурæй, æмæ
æрцарди Ноды зæххыл, Едемæй скæсæнырдыгæй.
17 Каин æриу йæ усимæ; ус басывæрджын æмæ
ныййардта Енохы. Уыцы заман Каин арæзта сахар,
æмæ йыл сæвæрдта йæ фырты ном – Енох.
18 Енохæн райгуырд Ирад; Ирадæн райгуырди
Мехиаел; Мехиаелæн райгуырди Мафусал;
Мафусалæн райгуырди Ламех. 19 Ламех æрхаста
дыууæ усы; сæ иуы хуыдтой Адæ, иннæйы та –
Циллæ. 20 Адæ ныййардта Иавалы; уымæй
рацыдысты цæугæцардгæнæг фосдарджытæ –
цатырты цæрджытæ. 21 Иавалы æфсымæры
хуыдтой Иувал; уымæй рацыдысты хъисфæндырыл
æмæ уадындзтыл цæгъдджытæ. 22 Циллæ дæр
ныййардта ТувалКаины; æрхуы æмæ æфсæйнагæй
æппæт кусæнгæрзтæ уый арæзта. ТувалКаинæн
уыдис хо – Ноемæ.
23 Ламех загъта йæ устытæн: «Байхъусут мæм,
Адæ æмæ Циллæ! Ламехы устытæ, байхъусут мæ
ныхæстæм: æз амардтон нæлгоймаджы, кæй мæ
барæхуыста, уый тыххæй; æз амардтон æнахъом
лæппуйы, кæй мæ ныццавта, уый тыххæй. 24 Кæд
Каины туг авд хатты фылдæрæй райстæуыдзæн,
уæд Ламехы туг та – дæс æмæ æртиссæдзгæйттæй
авд хатты фылдæрæй».

Сиф æмæ Енох

25 Адам ноджыдæр æриу йæ усимæ; ус ныййардта
лæппу æмæ йыл сæвæрдта ном Сиф: «Уымæн æмæ,
– дзырдта Евæ, – Каин амардта Авелы, æмæ мын
йæ бæсты Хуыцау радта æндæр сывæллон».
26 Сифæн дæр райгуырди фырт, æмæ йыл
сæвæрдта ном Енос; Хуыцауы ном уыцы заман
райдыдтой арын.

АдамæйНоймæ

5 Ай у Адамы байзæддæгты чиныг. Хуыцау
адæймаджы куы сфæлдыста, уæд æй скодта
Йæхи æнгæс, 2 Сфæлдыста сæ нæлгоймаг æмæ
сылгоймагæй, æмæ сыл Йæ арфæ бафтыдта. Куы
сæ сфæлдыста, уæд сын радта ном – адæймаг.
3 Адамыл сæдæ æртын азы куы сæххæст, уæд ын
райгуырд йæхи халдих фырт, æмæ йыл сæвæрдта
ном – Сиф. 4 Сифы райгуырды фæстæ Адам фæцард
астсæдæ азы, æмæ ма йын райгуырди фырттæ
æмæ чызджытæ. 5 Адам æдæппæт фæцарди
фарастсæдæ æртын азы, æмæ амард. 6 Сифыл
сæдæ фондз азы куы рацыд, уæд ын райгуырд Енос.
7 Еносы райгуырды фæстæ Сиф фæцард астсæдæ
авд азы, æмæ ма йын райгуырди фырттæ æмæ
чызджытæ. 8 Сиф æдæппæт фæцарди фарастсæдæ
дыууадæс азы, æмæ амард. 9 Еносыл дæс æмæ
цыппарыссæдз азы куы рацыд, уæд ын райгуырди
Каинан. 10 Каинаны райгуырды фæстæ Енос
фæцард астсæдæ фынддæс азы, æмæ ма йын
райгуырди фырттæ æмæ чызджытæ. 11 Енос
æдæппæт фæцарди фарастсæдæ фондз азы, æмæ
амард. 12 Каинаныл дæс æмæ æртиссæдз азы куы
рацыд, уæд ын райгуырди Малелеил. 13 Малелеилы
райгуырды фæстæ Каинан фæцард астсæдæ
цыппор азы, æмæ ма йын райгуырди фырттæ æмæ
чызджытæ. 14 Каинан æдæппæт фæцарди
фарастсæдæ дæс азы, æмæ амард. 15 Малелеилыл
фондз æмæ æртиссæдз азы куы рацыд, уæд ын
райгуырд Иаред. 16 Иареды райгуырды фæстæ
Малелеил фæцард астсæдæ æртын азы, æмæ ма
йын райгуырди фырттæ æмæ чызджытæ.
17 Малелеил æдæппæт фæцард астсæдæ нæуæдз
фондз азы, æмæ амард. 18 Иаредыл сæдæ æхсай
дыууæ азы куы рацыд, уæд ын райгуырд Енох.
19 Енохы райгуырды фæстæ Иаред фæцард астсæдæ
азы, æмæ ма йын райгуырди фырттæ æмæ
чызджытæ. 20 Иаред æдæппæт фæцарди
фарастсæдæ æхсай дыууæ азы, æмæ амард.
21 Енохыл фондз æмæ æртиссæдз азы куы рацыд,
уæд ын райгуырд Мафусал. 22 Мафусалы райгуырды
фæстæ Енох Хуыцауæн фæндиагæй фæцард
æртæсæдæ азы, æмæ ма йын райгуырди фырттæ
æмæ чызджытæ. 23 Енох æдæппæт фæцард
æртæсæдæ æхсай фондз азы; 24 Енох уыди
Хуыцауæн коммæгæс, æмæ цыдæр æрбаци –
Хуыцау æй систа Йæхимæ. 25 Мафусалыл сæдæ
æстай авд азы куы рацыд, уæд ын райгуырди
Ламех. 26 Ламехы райгуырды фæстæ Мафусал
фæцард авдсæдæ æстай дыууæ азы, æмæ ма йын
райгуырди фырттæ æмæ чызджытæ. 27 Мафусал
æдæппæт фæцарди фарастсæдæ æхсай фараст азы,
æмæ амарди. 28 Ламехыл сæдæ æстай дыууæ азы
куы рацыд, уæд ын райгуырди фырт, 29 Схуыдта йæ
Ной, æмæ загъта: «Уый мах барæвдаудзæни нæ
куысты æмæ нæ цæнгты фæллойы, Хуыцау кæй
ралгъыста, уыцы зæххыл». 30 Нойы райгуырды
фæстæ Ламех фæцарди фондзсæдæ нæуæдз фондз
азы, æмæ ма йын райгуырди фырттæ æмæ
чызджытæ. 31 Ламех æдæппæт фæцард авдсæдæ
æвдай авд азы, æмæ амард. 32 Нойыл фондзсæдæ
азы куы рацыд, уæд ын райгуырдысты Сим, Хам
æмæ Иафет.

Хæлд адæм æмæ Ной

6 Адæм æппæт зæххыл райдыдтой
фылдæрæйфылдæр кæнын. Гуырди сын
чызджытæ, 2 Æмæ адæмы чызджытæ рæсугъд кæй
сты, уый федтой Хуыцауы фырттæ, æмæ куырдтой,
кæй зæрдæмæ дзы чи цыди, уыдоны. 3 Уæд Хуыцау
загъта: «Æз ын кæй радтон, Мæ уыцы уды адæймаг
мыггагмæ мацæмæ дара, уый нæ уыдзæн; адæймаг
мæлæтон у, йæ царды æмгъуыд уæд сæдæ дыууын
азы». 4 Уыцы заман (æмæ уый фæстæ дæр) зæххыл
уыди уæйыг адæймæгтæ, уымæн æмæ Хуыцауы
фырттæ куырдтой адæмы чызджыты æмæ сын
уыдон уагътой цот. Уыдон уыдысты тыхджын æмæ
рагæй дæр хъуыстгонд адæймæгтæ. 5 Хуыцау
федта, адæм зæххыл бынтондæр кæй фехæлдысты,
сæ хъуыдытæ æмæ фæндтæ кæддæриддæр
æрмæст фыдæхмæ арæзт кæй сты, уый. 6 Æмæ
зæххыл адæймаджы кæй сфæлдыста, уый тыххæй
Хуыцаумæ æрцыди фæсмон, 7 Æмæ зæрдæрыстæй
загъта: «Æз зæххыл фесафдзынæн, кæй
сфæлдыстон, уыцы адæмы, стæй цæрæгойты,
хилджыты æмæ уæларвон мæргъты дæр. Уымæн
æмæ Мæм фæсмон æрцыди, кæй сæ сфæлдыстон,
ууыл». 8 Ной та схайджын Хуыцауы хорзæхæй.
9 Радзырд Нойы царды тыххæй.
Ной уæды заманы адæмы æхсæн уыди
рæстгæнæг æмæ æнаипп адæймаг; Нойы цард
Хуыцауæн уыди фæндиаг. 10 Нойæн райгуырд æртæ
фырты: Сим, Хам æмæ Иафет. 11 Зæхх Хуыцауы
цæсты сси æлгъаг: уымæн æмæ байдзаг адæмы
фыдмитæй. 12 Уæд Хуыцау æркаст зæхмæ æмæ
федта: зæхх бынтондæр сæлгъаг, уымæн æмæ
адæм иууылдæр фехæлдысты. 13 Æмæ Хуыцау
загъта Нойæн: «Адæмы мыггагæн Æз скæндзынæн
кæрон, уымæн æмæ зæхх байдзаг сæ фыдмитæй.
Сæ фæд дæр сын фесафдзынæн зæххыл.
14 Гофербæласæй дæхицæн сараз нау; науы мидæг
сараз хатæнтæ, байсæрд æй писийæ мидæгæй
æмæ æддейæ. 15 Сараз æй афтæ: науы дæргъ –
æртæсæдæ æлмæрины, йæ фæтæн – дæс æмæ
дыууиссæдз æлмæрины, йæ бæрзæнд – дæс æмæ
ссæдз æлмæрины. 16 Науæн сараз, йæ бæрзæнд иу
æлмæрин кæмæн уа, ахæм рудзынг. Науы сараз
фыццаг, дыккаг æмæ æртыккаг уæладзгуытæ, йæ
фарсыл та – дуар. 17 Æз зæххыл рауадздзынæн доны
хъаймæт, æмæ фесафдзынæн, арвы бын уд кæй
мидæг ис, уыдоны сеппæты дæр; зæххыл
чидæриддæр цæры, уыдон амæлдзысты. 18 Демæ та
Æз сараздзынæн фидыд; дæ фырттимæ, дæ усимæ
æмæ дæ чындзытимæ бацæудзынæ наумæ.
19 Наумæ бакæн, зæххыл цыдæриддæр цæры,
уыдонæй фæйнæ къайы, нæл æмæ сыл, демæ
удæгасæй куыд баззайой, афтæ. 20 Мæргъты алы
мыггагæй, фосы алы мыггагæй, зæххыл хилджыты
алы мыггагæй – сеппæтæй дæр фæйнæ къайы
бацæудзысты демæ, цæмæй баззайой удæгасæй.
21 Ды та æрæмбырд кæн æмæ демæ айс алыхуызон
хойраг; уый дæуæн дæр æмæ уыдонæн дæр
уыдзæни хæринаг». 22 Ной æппæт дæр саразта,
Хуыцау ын куыд бафæдзæхста, афтæ.

Доны хъаймæт

7 Хуыцау загъта Нойæн: «Дæ бинонтимæ бахиз
наумæ, уымæн æмæ ацы адæмы фæлтæрæй
Æз æрмæст дæу федтон рæстгæнæгæй. 2 Алы
сыгъдæг цæрæгойтæй дæр науы бакæн фæйнæ
авды – нæлтæ æмæ сылтæ; æнæсыгъдæг †
цæрæгойтæй фæйнæ дыууæ – нæл æмæ сыл;
3 Мæргътæй дæр фæйнæ авды – нæлтæ æмæ
сылтæ, сæ мыггаг зæххыл куыннæ фесæфа, афтæ.
4 Уымæн æмæ авд боны фæстæ Æз зæххыл
рауадздзынæн къæвда, æмæ уардзæни
дыууиссæдз боны æмæ дыууиссæдз æхсæвы; Æз
зæххыл фесафдзынæн, кæй сфæлдыстон, æппæт
уыцы удгоймæгты». 5 Ной æппæт дæр саразта,
Хуыцау ын куыд бафæдзæхста, афтæ. 6 Доны
хъаймæт куы райдыдта зæххыл, уæд Нойыл цыдис
æхсæзсæдæ азы. 7 Доны хъаймæтæй аирвæзыны
тыххæй Ной, йæ фырттæ, йæ ус æмæ йæ фыртты
устытæ бацыдысты наумæ. 8 Сыгъдæг цæрæгойтæй
æмæ æнæсыгъдæг цæрæгойтæй, мæргътæй,
зæххыл æппæт хилджытæй 9 Фæйнæ къайы, нæл
æмæ сыл, æрцыдысты Ноймæ æмæ йемæ
бахызтысты наумæ, Хуыцау Нойæн куыд
бафæдзæхста, афтæ. 10 Уымæй авд боны куы рацыд,
уæд зæххыл райдыдта доны хъаймæт. 11 Нойыл
æхсæзсæдæ азы куы сæххæст, уæд, дыккаг мæйы
æвддæсæм бон, стыдтой дæлзæххы æппæт доны
гуырæнтæ, байгом сты арвы дуæрттæ, 12 Æмæ
къæвда сæхсæхæй зæххыл уарыди дыууиссæдз
боны æмæ дыууиссæдз æхсæвы. 13 Уыцы тæккæ
бон наумæ бахызтысты Ной, Нойы фырттæ Сим,
Хам æмæ Иафет, Нойы ус æмæ Нойы æртæ
фырттæн сæ устытæ. 14 Семæ наумæ бахызтысты
алы сырды мыггагæй, алы фосы мыггагæй, зæххыл
æппæт хилджыты мыггагæй, æппæт мæргъты
мыггагæй. 15 Цардæгасæй цыдæриддæр ис,
уыдонæй фæйнæ къайы, нæл æмæ сыл,
æрцыдысты Ноймæ æмæ йемæ бахызтысты
наумæ, 16 Хуыцау Нойæн куыд бафæдзæхста, афтæ.
Æмæ Хуыцау Нойы фæдыл сæхгæдта дуар. 17 Доны
хъаймæт зæххыл ахаста дыууиссæдз боны; дон
сбирæ, науы систа хæрдмæ æмæ йæ хæссын
байдыдта. 18 Доныл æфтыд æмæ æфтыд, афтæ
сбирæ, æмæ нау ленк кодта зæххы сæрмæ доныл.
19 Зæххыл дон афтæ сбирæ, æмæ тæккæ
бæрзонддæр хæхтæ дæр иууылдæр фесты доны
бын; 20 Дон хæхтæй фæуæлдæр фынддæс
æлмæрины, æмæ дзы хæхтæ анығъуылдысты.
21 Зæххыл удæгас цыдæриддæр уыди, уыдон
фесæфтысты: мæргътæ, фос, сырдтæ, зæххыл чи
лæсыд, æппæт уыцы хилджытæ, æмæ адæм
иууылдæр. 22 Сурзæххыл уæлдæфæй чи цардис,

† *Æнæсыгъдæг – Хуыцау нæ лæвæрдта уыцы цæрæгойты фыд хæрыны æмæ сæ нывонд хæссыны бар.*

уыдон иууылдæр амардысты. 23 Зæххыл
чидæриддæр цардис – адæм, фос, хилджытæ æмæ
мæргътæ – иууылдæр фесæфтысты. Аирвæзт
æрмæстдæр Ной, стæй науы йемæ чи уыдис,
уыдон. 24 Дон зæххыл фылдæрæйфылдæр кодта
сæдæ фæндзай боны.

Доны хъаймæт фæци

8 Хуыцауы зæрдыл лæууыдысты Ной, стæй науы
йемæ чи уыди, æппæт уыцы сырдтæ, æппæт
уыцы фос; æмæ Хуыцау зæхмæ рауагъта дымгæ
æмæ дон райдыдта къаддæр кæнын.
2 Сæхгæдæуыд дæлзæххы доны гуырæнтæ, стæй
арвы дуæрттæ, æмæ къæвда банцад. 3 Дон зæххыл
райдыдта къаддæрæйкъаддæр кæнын, æмæ сæдæ
фæндзай боны фæстæ фæуæлæнгайдæр дон.
4 Æмæ æвдæм мæйы æвддæсæм бон нау
æрлæууыд Арараты хæхтыл. 5 Дон иудадзыг
къаддæрæйкъаддæр кодта дæсæм мæйы онг, æмæ
дæсæм мæйы фыццаг бон фæзындысты хæхты
сæртæ. 6 Дыууиссæдз боны куы рацыд, уæд Ной
байгом кодта, кæй сарæзта, науы уыцы рудзынг,
7 Æмæ рауагъта халоны. Халониу атахт æмæ
æрбатахт, цалынмæ зæхх æрсур, уæдмæ. 8 Уый
фæстæ Ной рауагъта бæлоны, зæхх ма доны бын ис
æви нæ, уый базонынмæ. 9 Фæлæ бæлон, йæ
къæхтæ цæуыл æрæвæра, ахæм бынат не ссардта,
æмæ йæм æрбаздæхти наумæ; уымæн æмæ зæхх
æгасæй дæр нырма доны бын уыди; Ной йæ къух
радардта æмæ бæлоны байста йæхимæ, наумæ.
10 Ной ма ноджы банхъæлмæ каст авд боны; æмæ
та ногæй рауагъта бæлоны. 11 Бæлон æм
æрбаздæхт изæры, йæ дзыхы æрбахаста
зетибæласы ногдзыд сыфтæр. Æмæ Ной базыдта,
зæхх доны бын кæй нал ис, уый. 12 Ной ма
ноджыдæр банхъæлмæ каст авд боны, æмæ та
рауагъта бæлоны; æмæ йæм бæлон нал
æрбаздæхт. 13 Æхсæзсæдæ фыццæгæм азы фыццаг
мæйы фыццаг бонмæ зæхх суæгъд донæй. Уæд
Ной байгом кодта науы сæр, акаст æмæ федта:
зæхх райдыдта сур кæнын. 14 Дыккаг мæйы авд
æмæ ссæдзæм бонмæ зæхх æрхус. 15 Æмæ Хуыцау
Нойæн загъта: «16 Рацу науæй æддæмæ дæ усимæ,
дæ фырттимæ æмæ дæ фыртты устытимæ.
17 Æддæмæ ракæн, демæ чи ис, уыцы цæрæгойты:
æппæт мæргъты, æппæт цæрæгойты æмæ æппæт
хилджыты, цæмæй цот уадзой æмæ
фылдæрæйфылдæр кæной зæххыл». 18 Уæд Ной, йæ
фырттæ, йæ ус æмæ йæ чындзытæ рацыдысты
науæй. 19 Æппæт сырдтæ, æппæт хилджытæ, æппæт
мæргътæ – зæххыл чидæриддæр змæлы, уыдон
мыггаггай рацыдысты науæй.

Хуыцауы фидыд Нойимæ

20 Ной сарæзта Хуыцауæн нывондхæссæн, æмæ
йыл сыгъдæг цæрæгойты æмæ сыгъдæг мæргъты
алы мыггагæй дæр æрхаста иууылсудзинаг
нывондтæ. 21 Хуыцаумæ схæццæ æхсызгон
хæрздæф, æмæ Йæхицæн загъта: «Адæймаджы
тыххæй зæхх нал ралгъитдзынæн, кæд адæймаджы
зæрдæ йе 'рыгон бонтæй фæстæмæ фыдæхмæ
здæхт у, уæддæр. Æмæ Æз ныр куыд бакодтон,
афтæ никуал ныццæгъддзынæн, зæххыл
чидæриддæр цæры, уыдоны. 22 Нырæй фæстæмæ,
цалынмæ зæхх уа, уæдмæ кæрон не 'рцæудзæни
тауынæн æмæ кæрдынæн, уазалæн æмæ
æнтæфæн, сæрдæн æмæ зымæгæн, бонæн æмæ
æхсæвæн».
9 Хуыцау арфæ бафтыдта Нойыл æмæ Нойы
фырттыл, æмæ сын загъта: «Цот уадзут, кæнут
фылдæрæйфылдæр æмæ байдзаг ут зæххыл.
2 Сымахæй тæрсæнт æмæ уæ æмризæджы ризæнт
æппæт зæххон сырдтæ, æппæт уæларвон
мæргътæ, зæххыл чидæриддæр змæлы, уыдон
сеппæт дæр, æппæт денджызон кæсæгтæ –
иууылдæр уæнт уæ дæлбар. 3 Раздæр уын
хæрынæн радтон æппæт зайæгхал, ныр та уын
дæттын æппæт цæрæгойты дæр. 4 Фæлæ цард кæм
ис, ома, туг, ахæм фыд ма хæрут. 5 Уæ марæгæй Æз
райсдзынæн уæ туг; адæймаджы туг райсдзынæн
суанг алы сырдæй дæр. Æз адæймагæй дæр
райсдзынæн, кæй амара, уыцы адæймаджы туг, йе
'фсымæры туг. 6 Адæймаджы туг чи ныккала,
уымæн йæ туг ныккæлдзæн адæймаджы къухæй,
уымæн æмæ Хуыцау адæймаджы Йæхи хуызæнæй
сфæлдыста. 7 Сымах та цот уадзут æмæ сбирæ ут,
анхъæвзут зæххыл, кæнут фылдæрæйфылдæр».
8 Нойæн æмæ йæ фырттæн Хуыцау ноджыдæр
загъта: «9 Æз абон фидыд аразын уемæ, уæ фæстæ
та – уæ байзæддæгтимæ, 10 Стæй уемæ цы
цæрæгойтæ ис, уыдонæй алкæимæ дæр –
мæргътимæ, фосимæ æмæ хъæддаг сырдтимæ, –
науæй чидæриддæр уемæ рацыд, уыдонимæ –
æппæт зæххон цæрæгойтимæ. 11 Æз демæ аразын
фидыд: зæххыл удæгасæй цыдæриддæр ис, уыдон
нырæй фæстæмæ доны хъаймæтæй нал
фесæфдзысты; доны хъаймæтæй нырæй фæстæмæ
нал бабын уыдзæни зæхх». 12 Хуыцау ма загъта:
«Мæнæ уый у, уемæ, стæй уемæ цы цæрæгойтæ ис,
уыдонимæ Æз мыггагмæ кæй аразын, уыцы
фидыды æвдисæйнаг: 13 Æз Мæ арвырон æвæрын
æврагъы, æмæ уый æвдисæйнаг уыдзæн, Æз
æппæт зæххон цæрджытимæ цы фидыд сарæзтон,
уымæн. 14 Æмæ уыдзæн афтæ: Æзиу зæхмæ
æврæгътæ куы æруадзон, уæдиу æврæгъты
фæзындзæн арвырон. 15 Æмæиу уæд Мæ зæрдыл
æрлæудзæн, Æз сымахимæ æмæ алы цæрæгойимæ
кæй сарæзтон, Мæ уыцы фидыд; æмæ нырæй
фæстæмæ доны хъаймæтæй нал фесæфдзысты,
зæххыл чидæриддæр цæры, уыдон. 16 Арвыронйу
æврагъы куы фæзына, уæдиу æй Æз фендзынæн
æмæиу Мæ зæрдыл æрлæудзæни, зæххыл
чидæриддæр цæры, уыдонимæ Хуыцауæн цы
æнусон фидыд ис, уый». 17 Хуыцау загъта Нойæн:

«Уый у, зæххыл чидæриддæр цæры, уыдонимæ
кæй сарæзтон, уыцы фидыдæн æвдисæйнаг».

Ной æмæ йæ фырттæ

18 Науæй чи рацыди, Нойы уыцы фырттæ
уыдысты: Сим, Хам æмæ Иафет. Хам та уыди
Ханааны фыд. 19 Ацы æртæ уыдысты Нойы фырттæ,
æмæ уыдоны цотæй байдзаг æппæт зæхх. 20 Ной
бавнæлдта зæххы куыстмæ, æмæ ныссагъта
сæнæфсирдон. 21 Иухатт банызта сæн, барасыг
æмæ йæ цатыры хуыссыд бæгънæгæй. 22 Хам,
Ханааны фыд, федта йæ фыды бæгънæгæй, рацыд
æддæмæ æмæ йæ радзырдта йæ дыууæ
æфсымæрæн. 23 Уæд Сим æмæ Иафет райстой
дарæс, баппæрстой йæ се уæхсчытыл,
чъылдымздæхтæй бацыдысты æмæ бамбæрзтой
сæ фыды; сæ цæсгæмттæ уыдысты фæстæрдæм,
æмæ сæ фыды бæгънæгæй нæ федтой. 24 Ной йæ
расыджы фæстæ куы райхъал, уæд базыдта, йæ
кæстæр фырт ын цы бакуыста, уый 25 Æмæ загъта:
«Ханаан æлгъыст у; йе 'фсымæртæн уыдзæни
тæккæ æгаддæр цагъар». 26 Уый фæстæ Ной загъта:
«Арфæгонд уæд Дунедарæг, Симы Хуыцау; Ханаан
та Симæн цагъайраг уæд. 27 Хуыцау бафтауæд
Иафеты зæххытыл, æрцæрын æй кæнæд Симы
цатырты, æмæ Ханаан уæд йæ цагъайраг».
28 Доны хъаймæты фæстæ Ной фæцард
æртæсæдæ фæндзай азы. 29 Ной æдæппæт
фæцарди фарастсæдæ фæндзай азы, æмæ амард.

Нойы байзæддæгтæ

10 Мæнæ Нойы фыртты, Симы, Хамы æмæ
Иафеты, байзæддæгтæ. Доны хъаймæты
фæстæ уыдонæн райгуырди фырттæ. 2 Иафеты
фырттæ: Гомер, Магог, Мадай, Иаван, Тувал, Мешех
æмæ Фирас. 3 Гомеры фырттæ: Аскеназ, Рифат æмæ
Фогарма. 4 Иаваны фырттæ: Елиса, Фарсис, Киттим
æмæ Доданим. 5 Уыдонæй рацыдысты
денджызгæрон цæрджытæ. Алчидæр сæ æрцард
йæхи зæххыл, йæхи адæмы æхсæн. Алкæмæн дæр
уыдис йæхи æвзаг, йæхи мыггаг. 6 Хамы фырттæ:
Куш, Мицраим, Фут æмæ Ханаан.
7 Кушы фырттæ: Сева, Хавила, Савта, Раама æмæ
Савтеха. Раамы фырттæ: Шева æмæ Дедан.
8 Кушæн ма райгуырди Нимрод – фыццаг домбай
адæймаг зæххыл. 9 Нимрод Хуыцауы раз уыди
домбай цуанон, æмæ уымæ гæсгæ баззад
æмбисондæн: «Уый Нимроды хуызæн домбай
цуанон у Хуыцауы раз». 10 Нимроды паддзахадæй
фыццаг уыдысты: Вавилон, Эрех, Аккад æмæ Халне
– Сеннаары зæххы сахартæ. 11 Уыцы зæххæй
Нимрод ацыд Ассурмæ, æмæ ам сарæзта Ниневи,
РеховофИр, Калах 12 Æмæ Ресен – Ниневи æмæ
Калахы стыр сахары æхсæн. 13 Мицраимæй
райгуырдысты Лудим, Анамим, Легавим, Нафтухим,
14 Патрусим, филистимæгтæ кæмæй райгуырдысты,
уыцы Каслухим æмæ Кафторим. 15 Ханаанæй
райгуырдысты: Сидон – йæ фыццаг фырт, Хет,
16 Иевусей, Аморрей, Гергесей, 17 Евей, Аркей,
Синей, 18 Арвадей, Цемарей æмæ Химафей; уый
фæстæ ханаанаг адæмыхæттытæ ныххæлиу сты,
19 Æмæ ханаанæгты арæнтæ уыдысты Сидонæй
Герарырдæм – Газæмæ; ардыгæй та – Содомы,
Гоморрæйы, Адмæ æмæ Цевоимырдæм – суанг
Лашæйы онг. 20 Уыдон сты Хамы фырттæ, сæ
адæмыхæттытæм, се 'взæгтæм гæсгæ сæ зæххыты,
сæ адæмы æхсæн. 21 Уыди сывæллæттæ Иафеты
хистæр æфсымæр Симæн дæр – Еверы æппæт
фыртты фыдæлæн. 22 Симы фырттæ: Елам, Ассур,
Арфаксад, Луд, Арам. 23 Арамы фырттæ: Уц, Хул,
Гефер æмæ Маш. 24 Арфаксадæн райгуырди Сала,
Салайæн райгуырд Евер. 25 Еверæн райгуырди
дыууæ фырты: сæ иуы ном – Фалек, уымæн æмæ
зæхх йæ заманы ныддихтæ кодтой; йе 'фсымæры
ном уыдис Иоктан. 26 Иоктанæн райгуырдысты
Алмодад, Шалеф, Хацармавеф, Иерах, 27 Гадорам,
Узал, Дикла, 28 Овал, Авимаил, Шева, 29 Офир,
Хавила æмæ Иовав. Уыдон иууылдæр сты Иоктаны
фырттæ. 30 Сæ цæрæн бынæттæ уыдысты Мешайæ
скæсæнырдæм – Сефары хæхбæстæмæ. 31 Уыдон
сты Симы фырттæ, сæ адæмыхæттытæм, се
'взæгтæм гæсгæ сæ зæххыты, сæ адæмы æхсæн.
32 Уыдон сты Нойы фырттæ сæ адæмыхæттытæм
гæсгæ, сæ мыггæгтæм гæсгæ, сæ адæмы æхсæн.
Доны хъаймæты фæстæ уыдонæй рацæугæ
адæмтæ ахæлиу сты зæххыл.

Вавилоны мæсыг

11 Æппæт зæххыл уыдис иу æвзаг æмæ иу
æвзаджы здæхт. 2 Адæм рараст сты
скæсæнæй, æрцыдысты Сеннаары дæлвæзмæ,
æмæ дзы æрцардысты. 3 Æмæ загътой
кæрæдзийæн: «Цæй æмæ саразæм агуыридуртæ
æмæ сæ басудзæм арты». Афтæ сæм дурты бæсты
фæзындис агуыридур, чъыры бæсты та – писи.
4 Уый фæстæ загътой: «Цæй æмæ нæхицæн
саразæм сахар, йæ сæр арвыл кæмæн сæндзæва,
ахæм мæсыгимæ; цæмæй нæ ном айхъуыса æмæ
зæххыл ма ныххæлиу уæм». 5 Æмæ Хуыцау æрцыд,
адæм кæй арæзтой, уыцы сахар æмæ мæсыг
фенынмæ. 6 Хуыцау загъта: «Мæнæ иу адæм,
сеппæт дæр дзурынц иу æвзагыл, æмæ мæнæ цы
аразын райдыдтой! Цы сфæнд кодтой, уый ныр нал
ныуадздзысты. 7 Цæй, ныццæуæм сæм æмæ сын
сæмхæццæ кæнæм се 'взаг, иу иннæйы куыд нал
æмбара, афтæ». 8 Æмæ сæ уырдыгæй Хуыцау
ныххæлиу кодта æппæт зæххыл, æмæ ныуагътой
сахар аразын. 9 Уымæ гæсгæ схуыдтой сахар
Вавилон †; уымæн æмæ Хуыцау уым сæмхæццæ
кодта æппæт адæмы æвзаг, æмæ сæ уырдыгæй
ныххæлиу кодта æппæт зæххыл.

† *«Балал» – дзуттагау амоны «сæмхæццæ кæнын», «Бавел» та – «Вавилон» .*

Симæй Авраммæ

10 Мæнæ Симы байзæддæгтæ: Симыл цыди
фондзыссæдз азы, æмæ йын доны хъаймæтæй
дыууæ азы фæстæ райгуырд Арфаксад.
11 Арфаксады райгуырды фæстæ Сим царди
фондзсæдæ азы, æмæ ма йын райгуырди фырттæ
æмæ чызджытæ. 12 Арфаксадыл сæххæст фынддæс
æмæ ссæдз азы, æмæ йын райгуырди Сала.
13 Салайы райгуырды фæстæ Арфаксад царди
цыппарсæдæ æртæ азы, æмæ ма йын райгуырди
фырттæ æмæ чызджытæ. 14 Салайыл сæххæст дæс
æмæ ссæдз азы, æмæ йын райгуырд Евер. 15 Еверы
райгуырды фæстæ Сала царди цыппарсæдæ æртæ
азы, æмæ ма йын райгуырди фырттæ æмæ
чызджытæ. 16 Еверыл сæххæст цыппæрдæс æмæ
ссæдз азы, æмæ йын райгуырди Фалек. 17 Фалекы
райгуырды фæстæ Евер царди цыппарсæдæ æртын
азы, æмæ ма йын райгуырди фырттæ æмæ
чызджытæ. 18 Фалекыл сæххæст дæс æмæ ссæдз
азы, æмæ йын райгуырди Рагав. 19 Рагавы
райгуырды фæстæ Фалек царди дыууæсæдæ
фараст азы, æмæ ма йын райгуырди фырттæ æмæ
чызджытæ. 20 Рагавыл сæххæст дыууадæс æмæ
ссæдз азы, æмæ йын райгуырди Серух. 21 Серухы
райгуырды фæстæ Рагав царди дыууæсæдæ авд
азы, æмæ ма йын райгуырди фырттæ æмæ
чызджытæ. 22 Серухыл сæххæст дæс æмæ ссæдз
азы, æмæ йын райгуырди Нахор. 23 Нахоры
райгуырды фæстæ Серух царди дыууæсæдæ азы,
æмæ ма йын райгуырди фырттæ æмæ чызджытæ.
24 Нахорыл сæххæст фараст æмæ ссæдз азы, æмæ
йын райгуырди Фарра. 25 Фаррайы райгуырды
фæстæ Нахор царди сæдæ нудæс азы, æмæ ма йын
райгуырди фырттæ æмæ чызджытæ. 26 Фаррайыл
сæххæст дæс æмæ æртиссæдз азы, æмæ йын
райгуырдысты Аврам, Нахор æмæ Аран. 27 Мæнæ
Фаррайы байзæддаг: Фаррайæн райгуырдысты
Аврам, Нахор æмæ Аран. Аранæн райгуырди Лот.
28 Йæ фыд Фарра ма удæгас куы уыди, уæд Аран
амард йæ райгуырæн зæххы – Халдейаг Уры.
29 Аврам æмæ Нахор ракуырдтой устытæ; Аврамы
усы ном – Сарæ; Нахоры усы ном – Милкæ; Милкæ
уыд Араны чызг. Аран та уыди Милкæ æмæ Искайы
фыд. 30 Сарæ уыд æнæзæнæг, – цот ын нæ уыди.
31 Фарра ныууагъта Халдейаг Ур, уырдыгæй йемæ
ракодта йæ фырт Аврамы, Араны фырт Лоты – йæ
фырты фырты, йæ чындз Сарæйы – Аврамы усы,
цæмæй фæцæуой Ханааны зæхмæ; фæлæ
Харранмæ куы бахæццæ сты, уæд уым
æрцардысты. 32 Фаррайыл цыди дыууæсæдæ фондз
азы, афтæмæй амарди Харраны.

Хуыцауы зæрдæвæрд Аврамæн

12 Хуыцау загъта Аврамæн: «Ныууадз дæ
бæстæ, дæ хæстæджыты, дæ фыды хæдзар
æмæ ацу, Æз дын цы зæхх бацамондзынæн,
уырдæм. 2 Æз дæуæй рауадздзынæн разагъды
адæм, Мæ арфæ дыл бафтаудзынæн, скæндзынæн
дæ хъуыстгонд, æмæ уыдзынæ арфæйыхос. 3 Æз
Мæ арфæ бафтаудзынæн дæуæн арфæгæнджытыл,
ралгъитдзынæн де 'лгъитæджы; дæ фæрцы зæххыл
арфæгонд уыдзысты æппæт адæмтæ». 4 Аврам
араст йæ фæндагыл, Хуыцау ын куыд загъта, афтæ.
Йемæ ацыди Лот дæр. Аврам Харранæй куы рараст,
уæд ыл цыди фынддæс æмæ æртиссæдз азы.
5 Аврам йемæ акодта йæ ус Сарæйы, йе 'фсымæры
фырт Лоты, йемæ айста, цы сæм æрбамбырд, уыцы
мулк. Йемæ ма ракодта, Харраны кæй балхæдтой,
æппæт уыцы адæмы. Афтæмæй араст сты Ханааны
зæхмæ, æмæ æрцыдысты уырдæм. 6 Аврам уыцы
зæххыл цæугæйæ бахæццæ Сихеммæ, стыр
тулдзбæлас Морэ кæм уыдис, уыцы бынатмæ.
Уыцы зæххыл уæд ханаанæгтæ цардысты. 7 Хуыцау
фæзынд Авраммæ æмæ йын загъта: «Æз ацы зæхх
ратдзынæн дæ байзæддæгтæн». Кæм æм фæзынд,
уым Аврам Дунедарæгæн сарæзта нывондхæссæн.
8 Аврам уырдыгæй араст, Вефилæй
скæсæнырдыгæй цы хох ис, уырдæм; уым йæ
цатыр æрæвæрдта афтæ, æмæ Вефил уыди
ныгуылæны, Гай та – скæсæны. Аврам уым
Хуыцауæн сарæзта нывондхæссæн, æмæ ссардта
Хуыцауы ном. 9 Аврам рараст уырдыгæй æмæ
дарддæр цыди Негевмæ – хуссармæ. 10 Уыцы зæххы
уыди стонг рæстæг, æмæ Аврам ацæрынмæ
æрцыди Мысырмæ, уымæн æмæ дзы стонг ноджы
фæтыхджындæр. 11 Мысырмæ куы баввахс, уæд йæ
ус Сарæйæн загъта: «Зонын æй, ды рæсугъд
сылгоймаг кæй дæ. 12 Мысырæгтæ дæ куы феной,
уæд зæгъдзысты: „Уый йæ ус у“, æмæ мæ
амардзысты, дæу та удæгасæй ныууадздзысты.
13 Зæгъ сын, мæ хо дæ, зæгъгæ, цæмæй мæм
ракæсой дзæбæх цæстæй, æмæ баззайон
удæгасæй». 14 Аврам Мысыры куы æрцард, уæд
мысырæгтæ федтой: Сарæ тынг рæсугъд сылгоймаг
у. 15 Фараоны † фæсдзæуинтæ йæ куы федтой, уæд
дзы раппæлыдысты фараонæн, æмæ йæ акодтой
фараоны хæдзармæ. 16 Фараон аудыдта Аврамыл
Сарæйы тыххæй; уыдис æм лыстæг фос æмæ
стуртæ, хæрджытæ, цагъартæ – нæлгоймæгтæ æмæ
сылгоймæгтæ, æмæ теуатæ. 17 Фæлæ фараоныл
æмæ йæ хæдзарыл Аврамы ус Сарæйы тыххæй
Хуыцау æруагъта стыр бæллæхтæ. 18 Уæд фараон
басидт Авраммæ æмæ йæ бафарста: «Уый мын цы
бакуыстай? Дæ ус кæй у, уый мын цæуылнæ
загътай? 19 Ды цæмæн загътай: „Мæ хо у“? Бирæ мæ
нал бахъуыди мæхицæн дзы ус скæнынмæ. Ныр
мæнæ дæ ус; акæн æй æмæ ацу». 20 Фараон
бафæдзæхста адæмæн, æмæ уыдон афæндараст
кодтой Аврамы йæ ус Сарæимæ æмæ йеппæт
мулкимæ.

† *Фараон – Мысыры паддзах.*

Аврам фæхицæн Лотæй

13 Аврам йæ усимæ æмæ йеппæт мулкимæ Мысырæй араст Негевмæ. Йемæ рацыди Лот дæр. 2 Аврам уыди тынг хъæздыг фосæй, æвзист æмæ сыгъзæринæй. 3 Аврам Негевæй цыди дарддæр æмæ бахæццæ Вефилмæ, Вефил æмæ Гайы æхсæн раздæр йæ цатыр кæм уыдис 4 Æмæ фыццаг хатт нывондхæссæн кæм сарæзта, уыцы бынатмæ; уым Аврам ссардта Хуыцауы ном. 5 Лот цыдис Аврамимæ; уымæ дæр уыди бирæ фысвос, стуртæ æмæ цатыртæ. 6 Бирæ мулк сæм кæй уыд, уымæ гæсгæ сын зæхх афтæ скъуындæг, æмæ сæ бон иумæ цæрын нал уыдис. 7 Аврамы фосы æмæ Лоты фосы фыййæуттæн бацайдагъ быцæу. (Ханаанæгтæ дæр æмæ ферезæгтæ дæр уæд уыцы зæххыл цардысты.) 8 Аврам загъта Лотæн: «Мæн æмæ дæу æхсæн, мæ фыййæутты æмæ дæ фыййæутты æхсæн хъаугъа ма уæд; уымæн æмæ мах хæстæджытæ стæм. 9 Æппæт зæхх дæ цæстыты раз нæй, мыййаг? Ахицæн у мæнæй. Ды галиуырдæм куы ацæуай, уæд æз та рахизырдæм ацæудзынæн; ды рахизырдæм куы ацæуай, уæд æз та галиуырдæм ацæудзынæн». 10 Лот йæ цæст ахаста æмæ федта Иорданы æппæт дæлвæз суанг Сигормæ. Хуыцау цалынмæ Содом æмæ Гоморрæйы нæ фесæфта, уæдмæ ацы дæлвæз æфсæст уыди донæй Хуыцауы дыргъдонау æмæ Мысыры зæххау. 11 Лот йæхицæн равзæрста Иорданы æппæт дæлвæз, æмæ араст скæсæнмæ. Афтæ Аврам æмæ Лот фæхицæн сты кæрæдзийæ. 12 Аврам æрцарди Ханааны зæххыл; Лот та æрцарди дæлвæзы сахарты æхсæн, йæ цатыртæ æрæвæрдта Содоммæ хæстæг. 13 Содомы цæрджытæ та уыдысты фыдадæм, сæ бирæ тæригъæдтæй цыдысты Хуыцауы хъыджы.

Хуыцауы зæрдæвæрд

14 Лот куы ахицæн, уæд Аврамæн Хуыцау загъта: «Дæ цæстытыл схæц, æмæ цы ран лæууыс, уырдыгæй акæс цæгатмæ, хуссармæ, скæсæнмæ æмæ ныгуылæнмæ. 15 Цы зæхх уыныс, уый Æз æгасæй дæр мыггагмæ ратдзынæн дæуæн æмæ дæ байзæддагæн. 16 Æз дын ратдзынæн бирæ байзæддаг, зæххыл змис куыд бирæ ис, афтæ. Кæд искæмæн йæ бон зæххыл змисы муртæ банымайын у, уæд дæ байзæддæгтæн дæр уыдзæни банымайæн. 17 Цæугæ, æрзил ацы зæххыл дæргъмæ æмæ уæрхмæ; уымæн æмæ йæ Æз дæуæн дæттын». 18 Аврам систа йæ цатыртæ, ацыд æмæ æрцарди Хевроны, Мамрейы тулдзбæлæстæм хæстæг; уым Хуыцауæн сарæзта нывондхæссæн.

Аврам фервæзын кодта Лоты

14 Амрафел Сеннаары паддзах куы уыди, Ариох – Елласары паддзах, Кедорлаомер – Еламы паддзах, Фидал та – Гоимы паддзах, 2 Уæд иумæ рацыдысты хæстмæ Содомы паддзах Берайы, Гоморрæйы паддзах Биршайы, Адмæйы паддзах Шинавы, Севоимы паддзах Шемеверы æмæ Белайы, ома, Сигоры паддзахы ныхмæ, 3 Уыдон баиу сты Сиддимы дæлвæзы, ныртæккæ Цæхджын денджыз † кæм ис, уым. 4 Кæй ныхмæ рацыдысты, уыцы паддзæхтæ дыууадæс азы уыдысты Кедорлаомеры дæлбар, фæлæ æртындæсæм аз сыстадысты. 5 Цыппæрдæсæм аз æрцыди Кедорлаомер йемæ цæдис паддзæхтимæ, æмæ АштерофКарнаимы ныддæрæн кодтой рефаимты, Гамы – зузимæгты, ШавеКириафаимы – эмимæгты, 6 Стæй хоррейæгты Сеиры хæхбæстæйы, æдзæрæг ран цы ЭлФаран ис, уымæ хæстæг. 7 Уырдыгæй æрбаздæхтысты æмæ æрцыдысты Мишпатмæ, ома, Кадесмæ, æмæ ныддæрæн кодтой амаликæгты се 'ппæт зæххыты, æмæ ХацацонФамары цæрæг аморрейæгты дæр. 8 Сæ ныхмæ рацыдысты Содомы паддзах, Гоморрæйы паддзах, Адмæйы паддзах, Севоимы паддзах, Белайы, ома, Сигоры паддзах; баиу сты Сиддимы дæлвæзы æмæ схæцыдысты 9 Еламы паддзах Кедорлаомеримæ, Гоимы паддзах Фидалимæ, Сеннаары паддзах Амрафелимæ, Елласары паддзах Ариохимæ – цыппар паддзахы фондзы ныхмæ. 10 Сиддимы дæлвæзы бирæ уыди писийы уæрмытæ. Содом æмæ Гоморрæйы паддзæхтæ лидзæг куы фесты, уæд сæ адæмæй бирæтæ ныххаудтой уыцы уæрмыты; иннæтæ та хæхтæм алыгъдысты. 11 Уæлахиздзаутæ райстой Содом æмæ Гоморрæйы æппæт мулк, сеппæт хойраг, æмæ ацыдысты. 12 Семæ акодтой Аврамы æфсымæры фырты – Содомы цæрæг Лоты дæр, ахастой йын йеппæт мулк. 13 Чи аирвæзт, уыдонæй иу æрцыд æмæ хабар радзырдта дзуттаг Аврамæн. Аврам царди аморрейаг Мамрейы – Эшкол æмæ Анеры æфсымæры тулдзбæлæстæм хæстæг. Æфсымæртæ уыдысты Аврамы цæдисонтæ. 14 Йæ къабаз уацары кæй ис, Аврам уый куы фехъуыста, уæд сгæрзифтонг кодта, йæ хæдзары чи райгуырд, уыцы æртæсæдæ æстдæс хæстхъом лæджы, æмæ знæгты фæсырдта суанг Данмæ. 15 Аврам йæ адæмы фæкодта дыууæ дихы, бабырста сæм æхсæвы, ныддæрæн сæ кодта, æмæ сæ фæсырдта, Дамаскæн цæгатырдыгæй цы Ховæ ис, суанг уырдæм. 16 Байста йæ къабаз Лоты йеппæт мулкимæ, сылгоймæгтимæ æмæ йæ адæмимæ.

Мелхиседекы арфæ Аврамæн

17 Кедорлаомеры æмæ йын йæ цæдисон паддзæхты Аврам куы ныддæрæн кодта æмæ фæстæмæ куы здæхти, уæд Шавейы дæлвæзмæ, ома, Паддзахы дæлвæзмæ, йæ размæ рацыди Содомы паддзах. 18 Салимы паддзах Мелхиседек рахаста дзул æмæ сæн. Мелхиседек уыди Бæрзонд Хуыцауы алчер ††. 19 Уый арфæ бафтыдта Аврамыл:

† *Цæхджын денджыз – ома, Æдзæрæг денджыз.* †† *Алчер – ома, хистæр сауджын.*

«Арфæгонд у Аврам Бæрзонд Хуыцауæй, арв æмæ
зæхх Сфæлдисæгæй. [20] Арфæгонд у Бæрзонд
Хуыцау; Уый дын радта уæлахиз де знæгтыл».
Аврам Мелхиседекæн алцæмæй дæр радта
дæсæймаг хай. [21] Содомы паддзах Аврамæн загъта:
«Ратт мын мæ адæмы, мулк та дæхицæн уадз».
[22] Фæлæ Аврам Содомы паддзахæн дзуапп радта:
«Æз дарын мæ къухтæ Бæрзонд Хуыцаумæ, арв
æмæ зæхх Сфæлдисæгмæ, æмæ сомы кæнын,
[23] Дæу цы у, уымæй æгæрмæгуыр æндах æмæ
дзабыры бос дæр нæ райсдзынæн, афтæ куыннæ
зæгъай: „Аврамы æз схъæздыг кодтон“. [24] Мæ
адæмæн хæлцыл цы бахардз, стæй хæсты мемæ чи
уыд, уыдонмæ цы хауы, уымæй уæлдай ницы
райсдзынæн – Анер, Эшкол æмæ Мамре райсæнт
сæ хай».

Хуыцауы фидыд Аврамимæ

15 Авраммæ уыцы цауты фæстæ
цæстылуайæны фæзынди Хуыцау æмæ йын
загъта: «Мацæмæй тæрс, Аврам. Æз дæ уарт дæн;
тынг стыр у дæ хæрзиуæг». [2] Аврам загъта: «Мæ
Паддзах, Дунедарæг Хуыцау! Цы мын ратдзынæ
Ды? Æз нырмæ дæр æнæзæнæг дæн, æмæ
дамаскаг Елиезер уыдзæни мæ бындар. [3] Ды мын
цот нæ радтай, æмæ мæ хæдзары райгуырæг
цагъар уыдзæни мæ бындар». [4] Хуыцау дарддæр
ныхас кодта йемæ æмæ йын загъта: «Уый нæ
уыдзæни дæ бындар. Фæлæ дæхицæй чи райгуыра,
уый уыдзæни дæ бындар». [5] Хуыцау Аврамы
ракодта æддæмæ æмæ йын загъта: «Скæс арвмæ,
æмæ кæд стъалытæ банымайын дæ бон бауа, уæд
сæ банымай». Хуыцау ма йын ноджыдæр загъта:
«Афтæ бирæ уыдзысты дæ байзæддæгтæ дæр».
[6] Аврам баууæндыди Хуыцауыл, æмæ йæ уый
тыххæй Хуыцау банымадта рæстгæнæгыл. [7] Хуыцау
ын ноджыдæр загъта: «Ацы зæхх дæуæн раттыны
сæраппонд дæу халдейаг Урæй Чи ракодта, Æз
уыцы Хуыцау дæн». [8] Аврам Æй бафарста: «Мæ
Паддзах, Дунедарæг Хуыцау! Уыцы зæхх мæн кæй
уыдзæн, уый куыд базондзынæн?» [9] Хуыцау ын
загъта: «Æркæн Мын æртæаздзыд дыгæрдыг,
æртæаздзыд сæгъ, æртæаздзыд фыс, æрхæсс
æхсинæг æмæ æрыгон бæлон». [10] Аврам бавдæлд
æмæ сеппæты дæр адих кодта се 'мбистыл, æмæ
дзы иу æмбис æрæвæрдта иннæйы ныхмæ;
æрмæст мæргъты нæ адих кодта. [11] Кусæрттыл
сæхи ныццавтой тугдзых мæргътæ, фæлæиу сæ
Аврам асырдта. [12] Хур куы фæцæйныгуылд, уæд
Аврам баци тарф фынæй; фыны йыл æртыхст
æвирхъау талынг, стыр тасы бафтыд. [13] Хуыцау
загъта Аврамæн: «Дæ зæрдыл бадар: дæ
байзæддæгтæ æцæгæлон зæххыл уыдзысты
æрцæуæггæгтæ, уыдзысты цагъартæ æмæ сæ
ссæнддзысты цыппарсæдæ азы. [14] Фæлæ цагъартæ
кæмæ уой, уыцы адæмы Æз бафхæрдзынæн, æмæ
уый фæстæ уыдонæй рацæудзысты стыр мулкимæ.
[15] Ды та зæрдæрухсæй аивгъуыйдзынæ дæ
фыдæлтæм, ныгæд æрцæудзынæ зæрондæй,
цардæфсæстæй. [16] Дæ байзæддæгты цыппæрæм
фæлтæр æрбаздæхдзæн ардæм, уымæн æмæ
аморрейæгтæ сæ тæригъæдджын царды нæма
ахызтысты, кæд сæ фесæфтæуыдзæн, уыцы
хаххæй». [17] Хур куы анигуылд æмæ бæстæ куы
баталынг, уæд æмбисыл дихгонд нывондты хæйтты
æхсæнты ацыдысты пецы фæздæджы
къуыбылæйттæ æмæ арты æвзæгтæ. [18] Уыцы бон
Хуыцау Аврамимæ сарæзта фидыд æмæ загъта:
«Мысыры цæугæдонæй суанг Ефраты номдзыд
цæугæдонмæ цы зæхх ис, уый Æз дæ
байзæддæгтæн дæттын – [19] Кенейæгты, кенезæгты,
кедмонæгты, [20] Хеттæгты, ферезæгты, рефаимæгты,
[21] Аморрæгты, ханаанæгты, гергесæгты æмæ
иевусæгты зæххытæ».

Агар æмæ Измаил

16 Фæлæ Аврамы ус Сарæйæн сывæллон нæ
гуырди. Уыдис ын мысыраг лæггадгæнæг
сылгоймаг, йæ ном Агар. [2] Æмæ Сарæ загъта
Аврамæн: «Хуыцау мын зæнæг нæ дætты. Бацæр
мæ лæггадгæнæг сылгоймагимæ, уый мын, чи
зоны, ныййара лæппу». Аврам байхъуыста
Сарæмæ. [3] Уыцы хабар æрцыд, Аврам Ханааны дæс
азы куы фæцард, уæд: Аврамы ус Сарæ йæ
лæггадгæнæг сылгоймаджы, мысыраг Агары, йæ
мой Аврамæн радта усæн. [4] Аврам æриу Агаримæ
æмæ сылгоймаг басывæрджын. Кæй
басывæрджын, Агар уый куы базыдта, уæд йæ
æхсинмæ былысчъилæй кæсын райдыдта. [5] Уæд
Сарæ загъта Аврамæн: «Масты хай кæй бадæн, уый
дæ аххос у; мæ лæггадгæнæг сылгоймаджы дын æз
радтон усæн; кæй басывæрджын, уый Агар куы
базыдта, уæд мæ ницæмæуал дары. Мæнæн дæр
æмæ дæуæн дæр Хуыцау уæд тæрхонгæнæг».
[6] Аврам загъта Сарæйæн: «Дæ лæггадгæнæг
сылгоймагыл дæ бар цæуы. Цы дæ фæнды, уый
йын бакæн». Уæд æй Сарæ райдыдта æфхæрын,
æмæ Агар фæлыгъди Сарæйæ. [7] Хуыцауы зæд
Агары ссардта æдзæрæг ран, Сурмæ фæндагыл цы
суадон уыдис, уымæ хæстæг. [8] Зæд ын загъта:
«Агар, Сарæйы лæггадгæнæг сылгоймаг, кæцæй
æрцыдтæ æмæ кæдæм цæуыс?» Агар загъта: «Æз
лидзын мæ æхсин Сарæйæ». [9] Хуыцауы зæд ын
загъта: «Аздæх дæ æхсинмæ æмæ йын басæтт».
[10] Хуыцауы зæд ма йын ноджыдæр загъта: «Æз дын
ратдзынæн афтæ бирæ байзæддаг, æмæ сын
банымайæн дæр нæ уыдзæн». [11] Хуыцауы зæд ма
йæ ныхасмæ бафтыдта: «Ды ныртæккæ æнхъæлцау
дæ; ныййардзынæ лæппу æмæ йыл сæвæрдзынæ
ном Измаил †; уымæн æмæ Хуыцаумæ
сыхъуыстысты дæ хъизæмæрттæ. [12] Измаил адæмы
æхсæн уыдзæни хъæддаг хæрæгау; тох кæндзæни
алкæимæ дæр, æмæ алчидæр тох кæндзæн йемæ;
йе 'фсымæртимæ нæ фидаудзæн». [13] Йемæ
ныхасгæнæг Хуыцауæн Агар радта ном: «Ды ЭлРои

† *Измаил – дзуттагау амоны «Хуыцау хъусы».*

† Дæ». Уымæн æмæ Агар загъта: «Æз федтон мæ
Уынæджы». 14 Уымæ гæсгæ уыцы цъай хуыйны
Беэрлахайрои ††; абон дæр Кадесæй Бареды æхсæн
ис. 15 Агар Аврамæн ныййардта фырт; Агарæй йын
чи райгуырд, уыцы фыртыл Аврам сæвæрдта ном
Измаил. 16 Агар ын Измаилы куы ныййардта, уæд
Аврамыл цыдис æхсæз æмæ цыппарыссæдз азы.

Хуыцауы фæдзæхст сунæты тыххæй

17 Аврамыл нудæс æмæ цыппарыссæдз азы куы
цыдис, уæд æм фæзынди Дунедарæг æмæ
йын загъта: «Æз Æппæтхъомыс ‡ Хуыцау дæн; у
Мын коммæгæс æмæ æнаипп. 2 Æз демæ
саразздзынæн фидыд, æмæ дын ратдзынæн тынг
бирæ байзæддаг». 3 Аврам ныддæлгом Хуыцауы
раз, æмæ йын Хуыцау дарддæр дзырдта: «4 Мæнæ
Æз демæ аразын фидыд. Ды уыдзынæ бирæ
адæмты фыдæл. 5 Ырæй фæстæмæ дæ ном Аврам
нал уыдзæни, фæлæ Авраам; уымæн æмæ дæ Æз
скæндзынæн бирæ адæмты фыдæл. 6 Æз дын
ратдзынæн тынг бирæ байзæддаг; дæуæй
рауадздзынæн адæмтæ, дæуæй рацæудзæни
паддзæхтæ дæр. 7 Демæ, дæ фæстæ та дæ
байзæддæгты фæлтæртимæ, Æз саразздзынæн
фидыд – мыггагмæйы фидыд, Æз уыдзынæн дæ
Хуыцау æмæ дæ байзæддæгты Хуыцау. 8 Дæуæн, дæ
фæстæ та дæ байзæддæгтæн, Æз ратдзынæн, ды
нырткæкæ æрцæуæггаг кæуыл дæ, Ханааны уыцы
зæхх æнæхъæнæй дæр. Æз æй мыггагмæ
ратдзынæн дæуæн æмæ дæ байзæддагæн, æмæ
уыдзынæн сæ Хуыцау». 9 Хуыцау загъта Авраамæн:
«Ды дæр, дæхирдыгæй, хъуамæ сæххæст кæнай
Мæ фидыд. Дæ фæстæ та йæ
фæлтæрæйфæлтæрмæ хъуамæ æххæст кæной дæ
байзæддæгтæ иууылдæр. 10 Ды кæй æххæст
кæндзынæ, дæ фæстæ та дæ байзæддæгтæ кæй
æххæст кæндзысты, мæнæ Мæ уыцы фидыд:
сунæтгонд уæд уæ алы нæлгоймаг дæр. 11 Лыг
кæнут уæ буары уæнджы кæрон – уый уыдзæн
æвдисæйнаг, Мæн æмæ уе 'хсæн фидыд кæй ис,
уымæн. 12 Алы лæппу дæр сунæтгонд хъуамæ
æрцæуа йæ райгуырынæй æстæм бон – афтæ уæм
уæд фæлтæрæйфæлтæрмæ: хæдзары чи райгуырд,
уый дæр, стæй дæ байзæддагæй чи нæу, фæлæ
æцæгæлонæй æхцайæ кæй балхæдтай, уый дæр.
13 Æнæмæнг сунæтгонд уæд, дæ хæдзары чи
райгуырд, уый дæр, æмæ де 'хцайæ кæй
балхæдтай, уый дæр. Афтæмæй Мæ фидыд уæ
буарыл уыдзæни мыггагмæйы фидыд.
14 Нæлгоймæгтæй сунæтгонд чи нæ уа – йæ буары
уæнджы кæрон лыг кæмæн нæ уа, – уый хъодыгонд
уыдзæн йæ адæмæй, уымæн æмæ фехæлдта Мæ
фидыд». 15 Хуыцау загъта Авраамæн: «Дæ ус
Сарæйы ном нырæй фæстæмæ Сарæ нал уыдзæни,
фæлæ Саррæ. 16 Æз ыл арфæ бафтаудзынæн, æмæ
дын уымæй ратдзынæн фырт; Æз ыл арфæ
бафтаудзынæн, æмæ дзы рацæудзысты адæмтæ,
рацæудзысты дзы адæмты паддзæхтæ». 17 Авраам
ныддæлгом, бахудт æмæ хинымæр загъта: «Ау,
фондзыссæдзаздзыдæн ма фырт райгуырдзæн?
Дæс æмæ цыппарыссæдзаздзыд Саррæ ма
ныййардзæн?» 18 Авраам загъта Хуыцауæн:
«Измаил уæд та куы цæрид æмæ йыл Дæ арфæ куы
уаид!» 19 Фæлæ йын Хуыцау загъта: «Дæ ус Саррæ
дын ныййардзæни фырт, æмæ йыл сæвæрдзынæ
ном Исаак; Æз Исаакимæ, йæ фæстæ та йæ
байзæддагимæ, сараздзынæн æнусон фидыд.
20 Измаилы тыххæй цы куырдтай, уый дæр
фехъуыстон: Æз ыл æнæмæнг бафтаудзынæн Мæ
арфæ, рацæудзæн ын бирæ зæнæг, æмæ йын тынг
сбирæ кæндзынæн йæ байзæддаг; уымæй
райгуырдзысты дыууадæс æлдары; рауадздзынæн
дзы разагъды адæм. 21 Фæлæ дын Саррæ инназ,
тæккæ ацафон, кæй ныййара, уыимæ – Исаакимæ –
сараздзынæн Мæ фидыд». 22 Уыйадыл Хуыцау
фæци Йæ ныхас Авраамимæ, æмæ йæ ныуагъта.
23 Авраам бавдæлд æмæ йæ фырт Измаилæн, йæ
хæдзары чи райгуырд æмæ йе 'хцайæ кæй
балхæдта, уыдонæн – йæ хæдзары æппæт
нæлгоймæгтæн – тæккæ уыцы бон скодта сунæт,
Хуыцау ын куыд загъта, афтæ. 24 Авраам сунæтгонд
куы æрцыд, уæд ыл цыди нудæс æмæ
цыппарыссæдз азы. 25 Йæ фырт Измаилæн сунæт
куы скодтой, уæд ыл цыдис æртындæс азы.
26 Авраам æмæ йæ фырт Измаил сунæтгонд
æрцыдысты уыциу бон. 27 Авраамимæ сунæтгонд
æрцыдысты, йæ хæдзары чи райгуырд, æцæгæлон
адæмæй æхцайæ кæй балхæдта – йæ хæдзары чи
уыди, уыцы нæлгоймæгтæ сеппæт дæр.

Уазджытæ уæлæрвтæй

18 Хуыцау та Аврааммæ фæзынди Мамрейы
тулдзбæлæсты цур, Авраам боны æнтæфы
цатырмæ бахизæны куы бадтис, уæд. 2 Авраам
акаст æмæ уыны: æртæ лæджы лæууынц йæ
акомкоммæ. Куыддæр сæ ауыдта, афтæ цатырмæ
бахизæнæй азгъордта сæ размæ, зæххы онг сын
акуывта, 3 Æмæ загъта: «Мæ паддзах! Кæд мæ дæ
хорзæхы аккаг скодтай, уæд дæ цагъары рæзты ма
ацу. 4 Дон æрбахæсдзысты, уæ къæхтæ уын
æрæхсдзысты, æмæ ацы бæласы бын суадзут уæ
фæллад. 5 Æз та æрбахæсдзынæн хæринаг, уæхи
фæхъыртхъом кæндзыстут æмæ уый фæстæ
цæудзыстут дарддæр; уымæн æмæ уæ цагъары
рæзты у уæ фæндаг». Уыдон загътой: «Хорз, куыд
зæгъыс, афтæ бакæн». 6 Авраам атындзыдта
цатырмæ æмæ Саррæйæн загъта: «Рæвдздæр
сызмæнт хыссæ хуыздæр ссады æртæ сатæйæ ‡†,
æмæ ракæн донгæндтæ». 7 Авраам азгъордта
рæгъаумæ, равзæрста родты хуыздæр, радта йæ
фæсдзæуинмæ, æмæ йæ уый уайтæккæ ацæттæ
кодта. 8 Уый фæстæ Авраам къæдор, æхсыр æмæ

† *ЭлРои – дзуттагау амоны «мæ Уынæг Хуыцау».* †† *Беэрлахайрои – дзуттагау амоны «мæн Чи федта, уыцы Цардæгасы цъай».* ‡ *Æппæтхъомыс – дзуттагау у «ЭлШаддай».*

‡† *Сатæ – авд литры бæрц.*

роды фыд æræværдта фынгыл; цалынмæ хордтой,
уæдмæ Авраам бæласы бын лæууыди сæ уæлхъус.
9 Уыдон æй бафарстой: «Кæм ис дæ ус Саррæ?»
Авраам дзуапп радта: «Ам ис, цатыры». 10 Хуыцау
загъта: «Æз та дæм æнæмæнг æрцæудзынæн инназ
ацафон, æмæ дæ ус Саррæйæн уыдзæни лæппу».
Саррæ та цатырмæ бахизæны лæууыд Йæ фæстæ,
æмæ сæм хъуыста. 11 Авраам æмæ Саррæ уыдысты
зæрæдтæ, цыди сыл бирæ азтæ, Саррæ
сылгоймагау нæфæразгæ дæр нал кодта. 12 Уымæ
гæсгæ Саррæ бахудт æмæ хинымæр загъта: «Æз
базæронд дæн, мæ сæрыхицау дæр зæронд у; уæд
ма мæм ахæм амонд æнхъæлмæ кæсы?» 13 Уæд
Хуыцау загъта Авраамæн: «Цæуыл худы Саррæ
æмæ цæмæн зæгъы: „Куы базæронд дæн, уæд ма
мæ бон сывæллон ныййарын бауыдзæни?“
14 Хуыцауæн йæ бон цы нæ бауа, ахæмæй исты ис?
Æз инназ, ацафон, æрцæудзынæн дæумæ, æмæ
Саррæйæн уыдзæни лæппу». 15 Саррæ та
фыртæссæй нæ басаст æмæ загъта: «Æз нæ
худтæн». Фæлæ Уый загъта: «Нæ, ды худтæ».

Авраам Содомы тыххæй хаты Хуыцаумæ

16 Лæгтæ сыстадысты сæ фæндагыл ацæуынмæ
æмæ акастысты Содомырдæм; Авраам семæ рацыд
афæндараст сæ кæнынмæ. 17 Хуыцау загъта: «Æз цы
саразынмæ хъавын, уый Авраамæй басусæг
кæндзынæн, мыййаг? 18 Авраамæй æнæмæнг
рацæудзæни разагъды æмæ тыхджын адæм, æмæ
йæ фæрцы зæххыл арфæгонд уыдзысты æппæт
адæмтæ. 19 Æз æй уый тыххæй сæвзæрстон, цæмæй
йæ хъæбултæн æмæ йæ байзæддæгтæн
бафæдзæхса йæ мæлæты фæстæ Хуыцауы
фæндагыл цæуын, Хуыцауæн коммæгæсæй æмæ
рæстæй цæрын, цæмæй Хуыцау Авраамæн ратта,
зæрдæ йын цæмæй бавæрдта, уый». 20 Хуыцау
загъта: «Содом æмæ Гоморрæйæ тынг хъаст
кæнынц, сæ тæригъæд æгæр уæззау у.
21 Ныццæуон æмæ фенон, Мæнмæ уыдонил цы
хъаст ссыди, сеппæт митæ дæр æцæгæй афтæ сты,
æви нæ. Мæхæдæг æй сбæлвырд кæнон». 22 Лæгтæ
араст сты уырдыгæй æмæ ацыдысты Содоммæ;
Авраам ма уæддæр лæууыди Хуыцауы раз.
23 Авраам Æм бацыди хæстæгдæр æмæ загъта: «Ау,
Ды тæригъæдджынимæ рæстгæнæджы дæр
фесафдзынæ? 24 Уыцы сахары, чи зоны, дæс æмæ
дыууиссæдз рæстгæнæджы ис. Ау, цы дæс æмæ дзы
дыууиссæдз рæстгæнæджы ис, уыдоны сæраппонд
Ды уыцы бынат нæ бахиздзынæ? 25 Ды афтæ нæ
бакæндзынæ – рæстгæнæджы нæ фесафдзынæ
тæригъæдджынимæ, тæригъæдджынæн æмæ
рæстгæнæгæн сæ адзал иу нæ уыдзæни. Ды афтæ
нæ бакæндзынæ! Æппæт зæххы Тæрхонгæнæг
хæрам тæрхон рахæсдзæн, æви?» 26 Хуыцау загъта:
«Кæд Содомы дæс æмæ дыууиссæдз рæстгæнæджы
ссарон, уæд Æз уыдоны сæраппонд ныббардзынæн
æппæт уыцы бынатæн». 27 Авраам дарддæр
дзырдта: «Мæнæ æз рыг æмæ æртхутæгæй уæлдай
нæ дæн, афтæмæй мæ ныфс бахастон Хуыцауимæ
ныхас кæнынмæ: 28 Дæс æмæ дыууиссæдзы бæсты
дзы фондз æмæ дыууиссæдз рæстгæнæджы куы
разына, уæд уыцы фондзы тыххæй Ды æппæт сахар
фесафдзынæ?» Хуыцау загъта: «Фондз æмæ дзы
дыууиссæдз куы ссарон, уæд æй нæ
фесафдзынæн». 29 Авраам дарддæр ныхас кодта
Йемæ: «Чи зоны дзы дыууиссæдз йеддæмæ нæ
разына». Хуыцау загъта: «Нæ йæ фесафдзынæн
дыууиссæдзы сæраппонд дæр». 30 Авраам загъта:
«Ма смæсты уæд Хуыцау, æз цы зæгъдзынæн, ууыл:
æмæ дзы дæс æмæ ссæдз куы разына, уæд та?»
Хуыцау загъта: «Нæ йæ фесафдзынæн, дæс æмæ
дзы ссæдз куы разына, уæд дæр». 31 Авраам та
загъта: «Мæнæ æз мæ ныфс бахастон Хуыцауимæ
ныхас кæнынмæ: ссæдз рæстгæнæджы дзы куы
разына, уæд та?» Хуыцау загъта: «Нæ йæ
фесафдзынæн ссæдзы сæраппонд дæр». 32 Уæд
Авраам загъта: «Ма смæсты уæд мæ Паддзах, æз ма
æрмæст иу ныхас зæгъдзынæн: дæс дзы куы
разына, уæд та?» Хуыцау загъта: «Нæ йæ
фесафдзынæн уыцы дæсы сæраппонд дæр».
33 Уыйадыл Хуыцау фæци Йæ ныхас Авраамимæ
æмæ ацыд; Авраам та æрбаздæхти сæхимæ.

Содомы хæлд адæм

19 Дыууæ зæды Содоммæ æрбацыдысты
изæры, Лот Содомы кулдуары цур куы бадти,
уæд. Лот сæ федта, сыстади, рацыди сæ размæ
æмæ сын зæххы онг акуывта йæ сæрæй. 2 Лот
загъта: «Мæ зынаргъ уазджытæ, табуафси, рацæут
уæ цагъары хæдзармæ; цæхсдзыстут уæ къæхтæ,
бахсæвиуат кæндзыстут, райсомæй та раджы
сыстдзыстут æмæ ацæудзыстут уæ фæндагыл».
Уыдон загътой: «Нæ, мах уынджы æхсæвиуат
кæндзыстæм». 3 Фæлæ сæм Лот афтæ зæрдиагæй
æрхатыд, æмæ йæ фæдыл бацыдысты хæдзармæ.
Лот сын æрцæттæ кодта хæринаг, сфыхта сын
донгонд дзултæ, æмæ бахордтой. 4 Уазджытæ нæма
схуыссыдысты, афтæ Содомы сахары æппæт
нæлгоймæгтæ, æрыгонæй зæрондмæ, ирууылдæр
æртыхстысты хæдзарыл, 5 Хъæр кодтой Лотмæ,
дзырдтой йын: «Дæумæ изæры чи æрцыд, уыцы
адæймæгтæ кæм сты? Ракæн нæм сæ æмæ сыл
нæхи аирхæфсæм». 6 Лот йæ фæдыл дуар
сæхгæдта, рацыди сæм æддæмæ, 7 Æмæ сын
загъта: «Ме 'фсымæртæ, ахæм æвирхъау ми ма
бакæнут. 8 Байхъусутма, мæнæн ис, нæлгоймаг чи
нæма базыдта, дыууæ ахæм чызджы; фæлтау
уыдоны рахондзынæн сымахмæ, æмæ уæ цы
фæнды, уый сын бакæнут; æрмæст мæ хæдзармæ
æрбацæуджытæн æвзæрæй мацы саразут, уымæн
æмæ мæ хæдзары уазæг бакодтой сæхи». 9 Фæлæ
уыдон загътой: «Ахъуыдты у нæ фæндагæй». Æмæ
ма сæ ныхасмæ бафтыдтой: «Кæсма йæм,
æрцæуæггаг у, афтæмæй йæ махæн
тæрхонгæнæгæй ныллæууын фæнды. Ныр мах
дæуæн уыдонæй æвзæрдæр митæ

бакæндзыстæм». Лæгдыхæй фæстæмæ
ахæцыдысты Лотыл – хъуамæ асастаиккой дуар.
10 Фæлæ уыцы лæгтæ сæ къухтæ радардтой
æддæмæ, Лоты бакодтой хæдзармæ æмæ дуар
сæхгæдтой. 11 Дуары æдде цы адæм уыди, уыдоны
та, чысылæй стырмæ, бакуырм кодтой, æмæ
фыдæбоны хай фесты дуар агургæйæ.

Лот фæлыгъди Содомæй

12 Уазджытæ Лотæн загътой: «Ам ма дын чи ис?
Дæ сиæхстæ, дæ фырттæ, дæ чызджытæ кæнæ ма
дын æндæр исчи сахары ис? Акæн сæ ацы
бынатæй. 13 Мах ацы бынат фесафдзыстæм, уымæн
æмæ йыл Хуыцаумæ стыр хъаст ссыди, æмæ мах
рарвыста йæ фесафынмæ». 14 Лот рацыд, йæ
чызджыты йын чи хъуамæ ракуырдтаид, йæ уыцы
сиахсæгтæм æмæ сын загъта: «Сыстут æмæ ацæут
ацы бынатæй: Хуыцау рæхджы фесафдзæн ацы
сахар». Фæлæ йын уыдон йæ ныхæстæ хъазынмæ
бамбæрстой. 15 Боныцъæхтыл зæдтæ дзырдтой
Лотæн, цæмæй фæтагъддæр кæна: «Рæвдздæр
акæн ардыгæй дæ усы, демæ чи ис, дæ уыцы дыууæ
чызджы, науæд фесæфдзынæ ацы тæригъæдджын
сахаримæ». 16 Фæлæ Лот нæ тагъд кодта. Уæд уыцы
дыууæ лæджы, Хуыцауы хорзæхмæ гæсгæ,
ныххæцыдысты Лоты, йæ усы, йæ дыууæ чызджы
къухтыл æмæ сæ ракодтой фæссахармæ. 17 Сахар
фæсте куы аззад, уæд лæгтæй иу загъта: «Дæхи
бахиз; фæстæмæ ма акæс, дæлвæзы макуы
æрлæуу. Лидзгæ кæн хохмæ, науæд фесæфдзынæ».
18 Фæлæ сын Лот загъта: «Нæ, мæ Паддзах! 19 Дæ
цагъар Дæ цæсты сси аудыны аккаг; кæй мæ
фервæзын кодтай, дæ уыцы хорзæх егъау у. Фæлæ
хохмæ нæ бахæццæ уыдзынæн: бæллæх мæ
æрæййафдзæни фæндагыл æмæ фесæфдзынæн.
20 Дæлæ уыцы сахар дард нæу, бахæццæ йæм
уыдзынæн, стæй гыццыл сахар у. Раттут мын
уырдæм алидзыны бар, бынтон гыццыл сахар у –
уым баззайдзынæн удæгасæй». 21 Уый йын загъта:
«Хорз, дæу афтæ фæнды, æмæ дын уый дæр
сараздзынæн: ды цы сахарæй зæгъыс, уый нæ
фесафдзынæн. 22 Рæвдздæр згъоргæ уырдæм;
уымæн æмæ ды цалынмæ уырдæм бахæццæ уай,
уæдмæ Мæ бон ницы бакæнын у». Уымæ гæсгæ йæ
схуыдтой Сигор †. 23 Хуры скастмæ Лот бахæццæ
Сигормæ. 24 Æмæ Хуыцау Содом æмæ Гоморрæйыл
уæлæрвтæй, къæвдайау, æркалдта судзгæ сондон.
25 Хуыцау фесæфта уыцы сахартæ, æппæт дæлвæз,
сахарты æппæт цæрджыты æмæ, уыцы зæххыл цы
зайæгойтæ уыди, уыдон иууылдæр. 26 Фæлæ Лоты
ус акасти фæстæмæ æмæ фестади цæхдур.
27 Авраам сыстади сæумæйæ æмæ ацыди, Хуыцауы
цур раздæр кæм лæууыд, уыцы ранмæ.
28 Уырдыгæй йæ цæст ахаста Содом æмæ
Гоморрæйыл, æппæт дæлвæзыл æмæ федта:
пецæй цæуæгау сау фæздæджы къуыбылæйттæ
зæххæй цæуынц хæрдмæ. 29 Хуыцау уыцы дæлвæзы
сахартыл Йæ азар куы рауагъта, уæд Йæ зæрдыл
æрлæууыд Авраам. Æмæ Лот кæм цардис, уыцы
сахартæ куы сæфта, уæд æй рарвыста, мæлæт
кæдæм æрцыд, уырдыгæй.

Лот æмæ йæ чызджытæ

30 Лот рацыди Сигорæй йæ дыууæ чызгимæ æмæ
æрцарди хохы, уымæн æмæ Сигоры цæрын нæ
уæндыд. Æмæ йæ дыууæ чызгимæ царди лæгæты.
31 Хистæр чызг загъта кæстæрæн: «Нæ фыд зæронд
у; ам та нæй, æппæт зæххы æгъдаумæ гæсгæ нæ
фарсмæ чи æрхуысса, ахæм нæлгоймаг.
32 Бавдæлæм æмæ нæ фыды барасыг кæнæм
сæнæй, бацæуæм æм хуыссæнмæ, æмæ нæ фыды
фæрцы баззайдзæн нæ мыггаг». 33 Уыцы æхсæв сæ
фыды фæрасыг кодтой сæнæй; бацыди хистæр
чызг æмæ фæци йæ фыдимæ; фыд та нæ базыдта,
чызг йæ цуры кæд схуыссыд æмæ кæд сыстад, уый.
34 Дыккаг бон хистæр чызг загъта кæстæрæн:
«Ивгъуыд æхсæв æз фæдæн нæ фыдимæ. Ацы
æхсæв дæр æй фæрасыг кæнæм сæнæй, ды йæм
бацу хуыссæнмæ, æмæ нæ фыды фæрцы баззайа
нæ мыггаг». 35 Уыцы æхсæв дæр сæ фыды фæрасыг
кодтой сæнæй, бацыд æм кæстæр чызг, æмæ фæци
йемæ; фыд нæ базыдта, чызг йæ цуры кæд
схуыссыд æмæ кæд сыстад, уый. 36 Лотæн йæ дыууæ
чызджы дæр басывæрджын сты сæ фыдæй.
37 Хистæр чызг ныййардта лæппу æмæ йæ схуыдта
Моав; уый у абоны моавæгты фыдæл. 38 Кæстæр
чызг дæр ныййардта лæппу æмæ йæ схуыдта
БенАмми. Уый у абоны аммонæгты фыдæл.

Авраам æмæ Авимелех

20 Авраам уырдыгæй ацыди Негевмæ –
хуссармæ, æмæ рæстæгмæ æрцарди Кадесæй
Суры æхсæн. Æрцæуæггагæй царди Герары. 2 Уым
йæ ус Саррæйы тыххæй загъта: «Мæ хо у». Уæд
Герары паддзах Авимелех арвыста æмæ Саррæйы
æрбахуыдта йæхицæн. 3 Æхсæвы фыны
Авимелехмæ фæзынди Хуыцау æмæ йын загъта:
«Ды амæлдзынæ, цы сылгоймаджы æрбакодтай,
уый тыххæй; уымæн æмæ йын мой ис». 4 Авимелех
та йе 'мгæрон дæр не 'рцыд, æмæ уымæ гæсгæ
загъта: «Мæ Паддзах! Ау, Ды æназым адæмы
фесафдзынæ? 5 Авраам мын йæхæдæг куы загъта:
„Мæ хо у“, æмæ Саррæ дæр загъта: „Авраам ме
'фсымæр у“. Ацы хъуыддаджы ме 'фсарм у сыгъдæг,
мæ къухтæ – æнаххос». 6 Фыны йын Хуыцау загъта:
«Де 'фсарм сыгъдæг кæй у, уый Æз зонын: Æз дæ
бахызтон Мæ ныхмæ тæригъæд ракæнынæй;
уымæ гæсгæ дæ нæ бауагътон Саррæмæ бавналын.
7 Ныр та сылгоймаджы ратт йæ мойæн: уымæн
æмæ йæ мой пехуымпар у: бакувдзæни дæу
тыххæй, æмæ удæгасæй баззайдзынæ. Саррæйы
куы нæ раттай, уæд зон: дæхæдæг дæр æмæ дæ
хæдзаронтæ иууылдæр амæлдзысты». 8 Авимелех
сыстад сæумæйæ, басидт йеппæт цагъартæм æмæ

† *Сигор – дзуттагау у «Цоар», ныхасæн йæ уидаг у «гыццыл».*

сын радзырдта æппæт уыцы ныхæстæ; æмæ уыдон
тынг старстысты. [9] Уый фæстæ Авимелех басидт
Аврааммæ æмæ йын загъта: «Уый нын цы
бакуыстай? Цы дын ракодтон æвзæрæй, æмæ мын
мæхи дæр æмæ мæ паддзахад дæр ахæм стыр
тæригъæды бафтауай? Ды мын бакодтай, цы не
'мбæлы, ахæм ми». [10] Авимелех бафарста Авраамы:
«Уыцы хъуыддаг куы арæзтай, уæд дæм цы фæнд
уыди?» [11] Авраам дзуапп радта: «Æз мæхицæн
загътон: „Ацы ран Хуыцауæй нæ тæрсынц – мæ усы
тыххæй мæ амардзысты“. [12] Саррæ æцæгæйдæр мæ
хо у – мæ фыды чызг, æрмæст мадæй хицæнтæ
стæм; æмæ сси мæ ус. [13] Хуыцау мæнæн мæ фыды
хæдзарæй фæцæуын куы бафæдзæхста, уæд æз
Саррæйæн загътон: „Ахæм хорзы мын бацу, æмæ
кæдæмфæнды бафтæм, уым алы ран дæр мæнæй
дзур: 'Авраам ме 'фсымæр у'“». [14] Уæд Авимелех
æртардта фысвос æмæ стуртæ, æркодта нæлгоймаг
æмæ сылгоймаг цагъартæ æмæ сæ радта
Авраамæн; радта йын йæ ус Саррæйы дæр.
[15] Авимелех Авраамæн загъта: «Дæ разы ис мæ
зæхх; кæм дæ фæнды, уым цæр». [16] Авимелех
Саррæйæн дæр загъта: «Æз де 'фсымæрæн дæттын
мин сиклы † æвзист, дæ хæстæджыты æмæ
сеппæты раз дæр раст кæй дæ, уымæн
æвдисæйнагæн». [17] Авраам бакуывта Хуыцаумæ,
æмæ Хуыцау сдзæбæх кодта Авимелехы, стæй йæ
усы, йæ цагъар сылгоймæгты, æмæ сын рацыди
зæнæг; [18] Уымæн æмæ Авраамы ус Саррæйы
тыххæй Хуыцау Авимелехы хæдзары алы
сылгоймаджы дæр фæкодта æнæзæнæг.

Исаакы райгуырд

21 Хуыцау куыд загъта, афтæ Йе 'ргом раздæхта
Саррæмæ, æмæ йын радта, зæрдæ цæмæй
бавæрдта, уый. [2] Саррæ басывæрджын, æмæ
Хуыцау Авраамæн кæдмæ загъта, уыцы
æмгъуыдмæ Авраамæн йæ зæронды бонты
ныййардта фырт. [3] Саррæ йын кæй ныййардта, йæ
уыцы фыртыл Авраам сæвæрдта ном Исаак ††.
[4] Исаакыл аст боны куы рацыд, уæд ын Авраам
скодта сунæт, Хуыцау ын куыд бафæдзæхста, афтæ.
[5] Йæ фырт Исаак куы райгуырд, уæд Авраамыл
цыдис фондзыссæдз азы. [6] Саррæ загъта: «Хуыцау
мæ бафсæста цинæй, æмæ мæн тыххæй
чидæриддæр фехъуса, уый цин кæндзæни мемæ».
[7] Саррæ ма йæ ныхасмæ бафтыдта: «Чи загътаид
Авраамæн, æмæ Саррæ сывæллонæн дзидзи
дардзæни! Фæлæ йын æз йæ зæронды бонты
ныййардтон фырт».
[8] Сывæллон рахъомыл, æмæ йæ риуæй
баиртæстой; Исаакы кæй баиртæстой, уый фæдыл
Авраам скодта стыр куывд. [9] Саррæ федта, мысыраг
ус Агар Авраамæн кæй ныййардта, уыцы лæппу
Исаакыл кæй худы, уый. [10] Æмæ загъта Авраамæн:
«Фæсур ацы цагъар сылгоймаджы æмæ йæ
лæппуйы, уымæн æмæ ацы цагъар сылгоймаджы
лæппуйæн мæ лæппу Исаакимæ сæ фыды бынтæй
хай нæ уыдзæн». [11] Уыцы ныхæстæ Авраамæн тынг
фæхъыг сты, уымæн æмæ Измаил йæ фырт уыди.
[12] Фæлæ Хуыцау загъта Авраамæн: «Лæппуйыл
æмæ цагъар сылгоймагыл ма хъыг кæн; Саррæ
дын цыдæриддæр зæгъа, уымæ байхъус: уымæн
æмæ дæ байзæддæгтæ Исаакæй рацæудзысты.
[13] Цагъар сылгоймаджы лæппуйæ дæр Æз
рауадздзынæн адæм – уымæн æмæ дæ байзæддаг
у». [14] Авраам дыккаг бон сыстади раджы, райста
дзул, доны лалым æмæ сæ радта Агармæ;
сæвæрдта йын сæ йе уæхсчытыл æмæ йæ арвыста
йæ сывæллонимæ. Агар ацыд æмæ фæдзæгъæл
Вирсавийы æдзæрæг быдыры. [15] Уæдмæ лалымы
дон нал баззад, æмæ лæппуйы ныуагъта
къудзийы бын. [16] Йæхæдæг та ацыд иуцасдæр, фат
цас атæха, уый бæрц, æмæ уым сбадти. Уымæн
æмæ загъта: «Лæппу куыд мæлдзæн, уый фенын
мæ нæ фæнды». Сбадти лæппумæ дæрддзæф,
æрдиаг самадта æмæ хъæлæсыдзагæй куыдта.
[17] Хуыцау фехъуыста лæппуйы кæуын, æмæ
Хуыцауы зæд уæлæрвтæй æрдзырдта Агармæ: «Цы
дыл æрцыд, Агар? Ма тæрс; лæппу кæм ис,
уырдыгæй йын Хуыцау фехъуыста йæ кæуын.
[18] Марадз, сыстын кæн лæппуйы æмæ йын ныххæц
йæ къухыл; Æз уымæй стыр адæм рауадздзынæн».
[19] Хуыцау байгом кодта Агары цæстытæ, æмæ Агар
федта цъай донимæ; ацыди, байдзаг кодта лалым,
æмæ лæппуйæн радта дон. [20] Хуыцау лæппуйы нæ
ныуагъта; Измаил ралæг, æмæ æрцард æдзæрæг
быдыры, сси хорз фатæхсæг; [21] Царди Фараны
æдзæрæг быдыры; йæ мад ын ус æрхаста Мысыры
бæстæйæ.

Авраамы æмæ Авимелехы бадзырд

[22] Уыцы рæстæг Авимелех йе 'фсады хицау
Фихолимæ загъта Авраамæн: «Ды цыдæриддæр ма
аразай – Хуыцау дын æххуысгæнæг у; [23] Æмæ мын
ныр Хуыцауы раз расомы кæн, мæнгардæй кæй нæ
рацæудзынæ нæдæр мæныл, нæдæр мæ хæдзарыл,
нæдæр мæ байзæддæгтыл; æз дæуыл куыд
аудыдтон, афтæ ды дæр кæй ауддзынæ мæныл,
стæй æрцæуæггаг цы бæстæйыл дæ, ууыл».
[24] Авраам загъта: «Сомы кæнын». [25] Фæлæ Авраам
Авимелехæн бауайдзæф кодта, Авимелехы
цагъартæ дзы цы доны цъай байстой, уый тыххæй.
[26] Авимелех загъта: «Афтæ чи бакодта, æз уый нæ
зонын, Ды мын ницы загътай, æмæ суанг абонмæ
уыцы хабар нæ фехъуыстон». [27] Авраам æрбатардта
фысвос, стуртæ, радта сæ Авимелехæн, æмæ
саразтой бадзырд. [28] Авраам фысты дзугæй
рахицæн кодта авд далысы. [29] Авимелех бафарста
Авраамы: «Ды сæрмагондæй кæй рахицæн кодтай,
уыцы авд далысы ам цæмæн хъæуынц?» [30] Авраам
дзуапп радта: «Ацы авд далысы айс мæ къухæй,
уыцы цъай æз кæй скъахтон, уымæн
æвдисæйнагæн». [31] Уымæ гæсгæ ацы бынат

† *Сикл у 11,5 граммы бæрц.* †† *Исаак – дзуттаг æвзаджы амоны «цин кæнын», «худын».*

схуындæуыди Вирсави †; уымæн æмæ сæ дыууæ
дæр ам расомы кодтой. 32 Вирсавийы бадзырд куы
сарæзтой, уæд Авимелех æмæ йе 'фсады хицау
Фихол ацыдысты æмæ æрбаздæхтысты
филистимаг зæхмæ. 33 Авраам Вирсавийы
ныссагъта тамариск ††, æмæ ссардта Дунедарæджы,
æнусон Хуыцауы ном. 34 Авраам филистимаг
зæххыл дзæвгар фæцарди æрцæуæггагæй.

Хуыцау фæлвары Авраамы

22 Уыцы цауты фæстæ Хуыцау фæлвæрдта
Авраамы æмæ йын загъта: «Авраам!» Авраам
дзуапп радта: «Мænæ дæн». 2 Хуыцау загъта: «Дæ
иунæг уарзон фырт Исаакы акæн, ацу Мориайы
зæхмæ, æмæ дын Æз уым цы хох бацамонон, ууыл
æй иууылсудзинаг нывондæн æрхæсс». 3 Авраам
сыстади райсомæй раджы, саргъ сæвæрдта йæ
хæрæгыл, йæ цумагæнæн лæппутæй дыууæйы
æмæ йæ фырт Исаакы акодта йемæ, ныссаста сугтæ
нывонд басудзынæн æмæ араст, Хуыцау ын цы
бынат бацамыдта, уырдæм. 4 Æртыккаг бон Авраам
акаст æмæ дæрддзæфæй суыдта уыцы бынат. 5 Уæд
йæ цумагæнæн лæппутæн загъта: «Сымах ам
баззайут хæрæгимæ; æз æмæ мæ лæппу та
ацæудзыстæм уырдæм, бакувдзыстæм Хуыцаумæ
æмæ уæм æрыздæхдзыстæм». 6 Авраам райста
сугтæ нывонд басудзынæн, сæвæрдта сæ йæ фырт
Исаакы æккой; йæхæдæг та йемæ айста зынг æмæ
кард, æмæ сæ дыууæ дæр ацыдысты. 7 Исаак йæ
фыд Авраамæн загъта: «Мæ фыд!» Авраам дзуапп
радта: «Хъусын дæм, мæ хъæбул». Исаак бафарста:
«Мænæ нæм зынг æмæ сугтæ ис, уæд
иууылсудзинаг нывондæн та уæрыкк кæм ис?»
8 Авраам дзуапп радта: «Хуыцау Йæхицæн самал
кæндзæни уæрыкк иууылсудзинаг нывондæн, мæ
хъæбул». Æмæ сæ дыууæ дæр цыдысты дарддæр.
9 Хуыцау ын цы бынат бацамыдта, уырдæм куы
бахæццæ сты, уæд Авраам уым сарæзта
нывондхæссæн, самадта йыл сугтæ, сбаста йæ
фырт Исаакы æмæ йæ æрæвæрдта
нывондхæссæныл, сугты уæлæ. 10 Авраам радардта
йæ къух æмæ райста кард йæ фырты
сæргæвдынмæ. 11 Фæлæ йæм Хуыцауы зæд
æрдзырдта уæларвæй: «Авраам! Авраам!» Авраам
дзуапп радта: «Мænæ дæн». 12 Зæд загъта: «Дæ къух
ма æртасæд дæ хъæбулмæ æмæ йын мацы бакæн;
ныр Æз зонын: ды тæрсыс Хуыцауæй, уымæн æмæ
Мын нæ бавгъау кодтай дæ иунæг хъæбулы».
13 Авраам схæцыд йæ цæстытыл; кæсы æмæ
къутæрты йæ сыкъатæй ныссуйтæ фыс. Авраам
ацыд, æрбакодта фысы æмæ йæ иууылсудзинаг
нывондæн æрхаста йæ фырты бæсты. 14 Авраам
уыцы бынат схуыдта Йахвеире ‡. Уымæ гæсгæ абон
дæр дзурынц: «Хуыцауы хохыл сбæлвырд
уыдзæни». 15 Хуыцауы зæд Аврааммæ дыккаг хатт
æрдзырдта уæларвæй: «16 Сомы кæнын Мæхицæй,
зæгъы Хуыцау, ды уыцы хъуыддаг кæй сарæзтай –
дæ иунæг фырты кæй нæ бавгъау кодтай, 17 Уый
тыххæй Æз дæуыл æнæмæнг бафтаудзынæн Мæ
бирæ арфæтæ, уæларвон стъалытау æмæ
денджызы былыл змисау сбирæ кæндзынæн дæ
байзæддæгты; се знæгты сахартæ уыдоны
бауыдзысты. 18 Ды Мænæн коммæгæс кæй
разындтæ, уый тыххæй дæ байзæддæгты фæрцы
зæххыл арфæгонд уыдзысты æппæт адæмтæ».
19 Авраам æрыздæхт йæ цумагæнæн лæппутæм,
æмæ иумæ ацыдысты Вирсавимæ; æмæ Авраам
царди Вирсавийы.

Нахоры фырттæ

20 Уыцы цауты фæстæ Авраамæн фехъусын
кодтой: «Милкæ дæр де 'фсымæр Нахорæн
ныййардта фырттæ: 21 Хистæр фырт Уцы, Уцы
æфсымæр Бузы æмæ Кемуилы – Арамы фыды,
22 Кеседы, Хазойы, Пилдашы, Идлафы æмæ
Вафуилы». 23 Авраамы æфсымæр Нахорæн Милкæ
ныййардта ацы аст фырты. Вафуилæй райгуырди
Ревеккæ. 24 Йæ ном Реумæ кæмæн уыд, йæ уыцы
номылус дæр ныййардта Тевахы, Гахамы, Тахашы
æмæ Маахы.

Саррæйы мæлæт

23 Саррæ æдæппæт фæцарди сæдæ дыууын авд
азы – ахæм у Саррæйы цардвæндаг. 2 Саррæ
амарди КириафАрбайы, ныртæккæйы Хевроны,
Ханааны зæххыл. Авраам æрцыди, фæрыст æмæ
фæкуыдта Саррæйыл. 3 Уый фæстæ Авраам
фæуагъта йæ марды æмæ Хеты байзæддæгтæн
загъта: 4 «Æз сымахмæ æрцæуæггаг æмæ
рæстæгмæ цæрæг дæн. Ингæнваг мын раттут уæ
зæххæй, æмæ дзы баныгæнон мæ марды». 5 Хеты
байзæддæгтæ Авраамæн дзуапп радтой: 6 «Байхъус
нæм, нæ хицау, ды тыхджын æмæ кадджын лæг дæ
не 'хсæн, æлдар Хуыцауæй. Дæ марды бавæр нæ
зæппæдзты тæккæ хуыздæры. Махæй дын дæ усы
баныгæнынæн бынат ничи бавгъау кæндзæн».
7 Авраам сыстад æмæ уыцы зæххы адæмæн, Хеты
байзæддæгтæн, акуывта ныллæг, 8 Æмæ сын загъта:
«Кæд мæ усы мард бавæрон, ууыл разы стут, уæд
мæм байхъусут, æмæ мæн тыххæй æрхатут Цохары
фырт Ефронмæ, 9 Цæмæй мын рауæй кæна йæ
Махпелæйы лæгæт – йæ быдыры кæрон цы лæгæт
ис, уый. Сымах нын ут æвдисæнтæ, æмæ мын æй
æмбæлгæ аргъыл раттæд уæлмæрдтæн». 10 Ефрон
та бадти Хеты байзæддæгты æхсæн, æмæ
Авраамæн дзуапп радта, йæ сахары кулдуармæ
Хеты байзæддæгтæй чи æрцыд, уыдон æй сеппæт
дæр куыд хъусой, афтæ: 11 «Нæ, ме 'лдар, байхъус
мæм. Æз дын дæттын быдыр æд лæгæт, дæттын
дын сæ мæ адæмы фыртты раз. Бавæр дзы дæ
марды». 12 Авраам сæрæй акуывта уыцы зæххы

† *Вирсави – дзуттагау у «БеэрШева», амоны «Сомыйы цъай».* †† *Тамариск – бæласы мыггаг, йæ къалиутæ вæййынц сæрдæйзымæгæй цъæх.* ‡ *Йахвеире – дзуттагау амоны «Хуыцау самал кæндзæн».*

адæмæн, 13 Æмæ йæ иуyылдæр куыд хъусой, афтæ
Ефронæн загъта: «Бæргæ, куы мæм байхъусис. Дæ
быдыры тыххæй дын дæттын æхца; айс зæххы
аргъ, цæмæй дзы бавæрон мæ марды». 14 Ефрон
дзуапп радта Авраамæн: 15 «Байхъус мæм, ме 'лдар.
Зæххæн йæ аргъ у æвзисты цыппарсæдæ сиклы –
уый мæнæн æмæ дæуæн цы у? Банығæн дæ усы».
16 Авраам сразы Ефронимæ, æмæ йын сбарста,
Ефрон ын Хеты байзæддæгты раз цас загъта, уый
бæрц – цыппарсæдæ сиклы æвзист – сæудæджерты
барæнæй. 17 Афтæмæй Ефронæн Мамремæ хæстæг,
Махпелы, цы зæхх æмæ лæгæт уыди, стæй быдыры
æмæ йæ арæныл цы бæлæстæ уыдис, 18 Уыдон
иуyылдæр баисты Авраамы; сахары кулдуармæ
Хеты байзæддæгтæй чи æрцыд, уыдон сеппæт дæр
уыдысты æвдисæнтæ. 19 Уый фæстæ Авраам йæ ус
Саррæйы банығæдта Махпелы быдыры лæгæты,
ханаанаг зæххыл – ныртæккæ Хеврон чи хуыйны,
уыцы Мамремæ хæстæг. 20 Афтæ Хеты
байзæддæгты быдыр æмæ лæгæт уæлмæрдтæн
баисты Авраамы.

Исаак æмæ Ревеккæ

24 Авраам тынг базæронд, йæ алы хъуыддаджы
дæр ыл Хуыцау æфтыдта Йæ арфæ. 2 Йæ
хæдзар æнæхъæнæй дæр кæй бæрны уыдис, йæ
уыцы цагъарæн Авраам загъта: «Дæ къух æрæвæр
мæ сины рæбын †, 3 Æмæ мын расомы кæн
Дунедарæгæй, уæлæрвты Хуыцауæй æмæ зæххы
Хуыцауæй, æз кæй æхсæн цæрын, уыцы
ханаанæгты чызджытæй мæ фыртæн ус кæй нæ
ракурдзынæ, уый тыххæй. 4 Фæлæ кæй ацæудзынæ
мæ райгуырæн зæхмæ, мæ хиуæттæм, æмæ
уырдыгæй кæй æркæндзынæ ус мæ фырт
Исаакæн». 5 Цагъар æй бафарста: «Чи зоны, уыцы
чызджы ацы зæхмæ мемæ цæуын нæ бафæнда;
уæд ды цы зæххæй рацыдтæ, дæ фырты дын
фæстæмæ уырдæм хъуамæ фæкæнон?» 6 Авраам
дзуапп радта: «Нæ, мæ фырты фæстæмæ уырдæм
мацыхуызы акæн. 7 Мæ фыды хæдзарæй æмæ мæ
райгуырæн зæххæй мæн Чи ракодта, мемæ Чи
дзырдта æмæ мын афтæ Чи расомы кодта: „Ацы
зæхх ратдзынæн дæ байзæддæгтæн“, уыцы
Дунедарæг, уæлæрвты Хуыцау, дæ разæй
арвитдзæн Йæ зæды, æмæ ды уырдыгæй
æркæндзынæ ус мæ фыртæн. 8 Кæд чызджы демæ
цæуын нæ бафæнда, уæд сæрибар уыдзынæ мæ
ацы сомыйæ; æрмæст мæ фырты фæстæмæ
уырдæм мауал акæн». 9 Цагъар йæ къух
æрæвæрдта йæ хицау Авраамы сины рæбын æмæ
ард бахордта, афтæ кæй бакæндзæн, уый тыххæй.
10 Цагъар йæ хицауы теуатæй йемæ атардта дæс,
æмæ араст. Йемæ райста йæ хицауы алыхуызон
хæзнатæ æмæ ацыд АрамНахараиммæ ††, Нахоры
сахармæ. 11 Изæрмæ хæстæг, сылгоймæгтæ дон
хæссынмæ куы фæцæуынц, уыцы рæстæг Авраамы
цагъар фæссахар цъайы цур теуаты схуыссын
кодта сæ уæрджытыл, 12 Æмæ загъта: «Дунедарæг,
ме 'лдар Авраамы Хуыцау! Абон мын ратт æнтыст,
ме 'лдар Авраамы Дæ хорзæхæй æнæхай ма
фæкæн. 13 Мæнæ æз лæууын суадоны цур, æмæ
сахары чызджытæ цæудзысты дон æвгæнынмæ.
14 Æз уыдонæй афтæ кæмæн зæгъон: „Æркъулма
кæн дæ дурын, æмæ æз дон баназон“, æмæ чи
зæгъа: „Баназ, æз дын дæ теуатæн дæр
бадардзынæн дон“, – уый уыдзæни, Дæ цагъар
Исаакæн кæй снысан кодтай, уыцы чызг. Æз
афтæмæй базондзынæн, Ды ме 'лдарыл Дæ хорзæх
кæй æруагътай, уый». 15 Цагъар йæ куывд нæма
фæци, афтæ йе уæхскыл дурынимæ рацыд
Вафуилы чызг Ревеккæ. Вафуил уыдис Авраамы
æфсымæр Нахоры æмæ йæ ус Милкæйы фырт.
16 Чызг бакастæй уыди тынг рæсугъд, нæлгоймаг чи
нæма базыдта, ахæм. Ревеккæ æрхызти суадонмæ,
байдзаг кодта йæ дурын æмæ фæцæйцыд. 17 Уæд
цагъар азгъордта йæ размæ æмæ загъта: «Дæ
хорзæхæй, æрима, дæ дурынæй дон аназон».
18 Чызг загъта: «Баназ, ме 'лдар», æмæ йæ дурын
уайтæккæ æруагъта йæ къухмæ, æмæ йын радта
дон. 19 Цагъар дон куы банызта, уæд ын чызг
загъта: «Æз дæ теуатæн дæр æвгæндзынæн,
цалынмæ сæ дойны суадзой, уæдмæ». 20 Æмæ йæ
дурыны дон уайтагъд ныккалдта фосæн дондарæн
бæлæгъты, ногæй та азгъордта цъайæ дон
исынмæ; афтæмæй йын йеппæт теуатæн дæр систа
дон. 21 Цагъар та йæм дисгæнгæ каст
æнæдзургæйæ; фæндыд æй базонын, Хуыцау ын
йæ фæндаг фæрæстмæ кодта æви нæ. 22 Теуатæ дон
куы банызтой, уæд цагъар систа æмæ чызгæн
балæвар кодта сиклы æмбисы уæзæн сыгъзæрин
цæг фындзыл дарынæн, дæс сиклы уæзæн дыууæ
сыгъзæрин цонгдарæны, 23 Æмæ йæ бафарста:
«Зæгъма мын: кæй чызг дæ? Дæ фыды хæдзары
нын æхсæвиуатæн бынат разындзæни?» 24 Чызг ын
дзуапп радта: «Æз дæн, Милкæ Нахорæн кæй
ныййардта, йæ уыцы фырт Вафуилы чызг». 25 Чызг
ма йæ ныхасмæ бафтыдта: «Махмæ хъæмп æмæ
холлагæн ныккæнæн дæр нæй, ис нæм бынат
æхсæвиуатæн дæр». 26 Уæд цагъар æрхауд йæ
зонгуытыл æмæ кад скодта Хуыцауæн:
27 «Арфæгонд у Дунедарæг, ме 'лдар Авраамы
Хуыцау; Уый ме 'лдарыл ауды æмæ йыл у
иузæрдион. Уымæн æмæ Хуыцау мæн комкоммæ
æрхуыдта ме 'лдары æфсымæры хæдзармæ».
28 Чызг азгъордта сæхимæ æмæ æппæт уыдæтты
тыххæй радзырдта йæ мадæн. 29 Ревеккæйæн
уыдис æфсымæр, йæ ном – Лаван. Лаван уыцы
адæймагмæ атындзыдта суадоны цурмæ: 30 Йæ
хойы къухы федта фындзылдаргæ цæг æмæ
цонгдарæнтæ, стæй ма йын Ревеккæ радзырдта,
уыцы адæймаг ын цы загъта, уый. Лаван уыцы
адæймагмæ куы æрбацыд, уæд æй йæ теуатимæ
баййæфта суадоны цур. 31 Лаван ын загъта:
«Мидæмæ рацу, Хуыцауæй арфæгонд лæг. Уынджы

† *Рагон дзуттаг ардбахæрд.* †† *АрамНахараим – Месопотамийы æндæр ном.*

цæмæн лæууыс? Æз дын æрцæттæ кодтон уат, стæй
бынат дæ теуатæн». 32 Æмæ уыцы адæймаг бацыди
сæ хæдзармæ. Теуатæн систой сæ сæргътæ, радтой
сын хъæмп æмæ холлаг; лæгæн æмæ йе
'мбæлццæттæн та – дон сæ къæхтæ цæхсынæн.
33 Æрæвæрдтой фынг, фæлæ уыцы лæг загъта:
«Цалынмæ мæ хабар радзурон, уæдмæ нæ
бахæрдзынæн». Лаван ын загъта: «Дзургæ кæн».
34 Æмæ райдыдта дзурын: «Æз Авраамы цагъар
дæн. 35 Хуыцау рæдауæй стыр арфæ бафтыдта ме
'лдарыл, æмæ ме 'лдар схъæздыг. Хуыцау ын радта
фысвос æмæ стуртæ, теуатæ æмæ хæрджытæ,
æвзист æмæ сыгъзæрин, нæлгоймаг æмæ
сылгоймаг цагъартæ. 36 Ме 'лдары ус Саррæ
зæрондæй йæ мойæн ныййардта фырт, æмæ ме
'лдармæ цыдæриддæр ис, уый радта йæ уыцы
фыртæн. 37 Ме 'лдар мын ард бахæрын кодта, æмæ
загъта: „Æз кæй зæххыл цæрын, уыцы ханаанæгты
чызджытæй мæ фыртæн ус ма ракур. 38 Фæлæ ацу
мæ фыды хæдзармæ – мæ хиуæттæм, æмæ мæ
фыртæн ус æркæн“. 39 Æз ме 'лдары бафарстон:
„Уыцы чызг мемæ куы нæ рацæуа, уæд та?“ 40 Уый
мын загъта: „Æз коммæгæс Кæмæн дæн, уыцы
Хуыцау демæ арвитдзæн Йæ зæды, дæ балц
фæрæстмæ уыдзæн, æмæ мæ фыртæн
æрхондзынæ ус мæ хиуæттæй æмæ мæ фыды
хæдзарæй. 41 Мæ хæстæджытæм куы ацæуай,
æрмæст уæд суæгъд уыдзынæ, мæнæн цы сомы
ракодтай, уымæй; уыдон дын чызг куы нæ радтой,
уæд суæгъд уыдзынæ дæ сомыйæ“. 42 Æз абон
суадонмæ куы бахæццæ дæн, уæд загътон:
„Дунедарæг, ме 'лдар Авраамы Хуыцау! Кæд Дæуæн
фæндиаг у, æмæ æз цы балцы рацыдтæн, уый
фæрæстмæ уа, 43 Уæд æз нырткæккæ лæууын
суадоны цур, æмæ дон æвгæнынмæ чызг куы
рацæуа æмæ йын куы зæгъон: ‘Дæ хорзæхæй,
æрима, дæ дурынæй дон аназон’, 44 Æмæ мын куы
зæгъа: ‘Баназ, æз ма дын дæ теуатæн дæр
бадардзынæн’, уæд уый уыдзæни, Хуыцау ме
'лдары фыртæн усæн кæй снысан кодта, уыцы
чызг“. 45 Хинымæр мæ куывд нæма фæдæн, афтæ
рацыди Ревеккæ йæ дурынимæ йе уæхскыл,
уырдыджы æруад суадонмæ æмæ сæвгæдта дон.
Æз ын загътон: „Дæ хорзæхæй, æрима, дон
аназон“. 46 Чызг уайтагъд йæ дурын æриста йе
уæхскæй æмæ загъта: „Баназ, æз дын дæ теуатæн
дæр бадардзынæн“. Æз дæр банызтон, æмæ теуаты
дæр бафсæста донæй. 47 Æз æй бафарстон: „Кæй
чызг дæ?“ Загъта мын: „Милкæ Нахорæн кæй
ныййардта, йæ уыцы фырт Вафуилы чызг“. Уæд ын
йæ фындзыл æрцауыгътон хъусцæг, йæ цæнгтыл
ын бафтыдтон цонгдарæнтæ. 48 Уый фæстæ
æрхаудтæн мæ зонгуытыл, æмæ бузныг загътон
Хуыцауæн. Арфæ ракодтон Дунедарæгæн, ме 'лдар
Авраамы Хуыцауæн – Уый мæ комкоммæ æркодта
ардæм, цæмæй ме 'лдары æфсымæры чызджы
ракурон ме 'лдары фыртæн. 49 Уæдæ уæ кæд ме
'лдарæн аргъ скæнын фæнды æмæ йын хорзæх уæ
зæрды ис, уæд мын æй зæгъут; кæд нæ, уæд æз
ацæудзынæн рахизырдæм кæнæ галиуырдæм».
50 Лаван æмæ Вафуил дзуапп радтой: «Уыцы
хъуыддаг Хуыцауæй у; махæн нæ бон æвзæрæй
дæр æмæ хорзæй дæр ницы зæгъын у. 51 Ревеккæ
мæнæ дæ разы ис; акæн æй æмæ ацу. Хуыцауы
куыд бафæндыд, афтæ суæд де 'лдары фырты ус».
52 Авраамы цагъар уыцы ныхæстæ куы фехъуыста,
уæд Хуыцауæн æркуывта зæххы онг. 53 Уый фæстæ
систа дарæс, æвзист æмæ сыгъзæрин дзаумæттæ
æмæ сæ радта Ревеккæйæн; йе 'фсымæрæн æмæ
йын йæ мадæн дæр радта зынаргъ лæвæрттæ.
54 Цагъар æмæ йе 'мбæлццæттæ хордтой, нуæзтой,
æмæ æхсæвы дæр баззадысты уым. Дыккаг бон
сыстадысты сæумæйæ. Цагъар загъта: «Ауадзут мæ
ме 'лдармæ». 55 Ревеккæйы æфсымæр æмæ йын
мад загътой: «Чызг ма немæ дæс боны уæддæр
баззайæд; уый фæстæ ацæудзæн». 56 Фæлæ цагъар
загъта: «Хуыцау фæрæстмæ кодта мæ фæндаг, æмæ
мæ мауал уромут. Мæ фæндагыл мæ ауадзут, æмæ
ацæуон ме 'лдармæ». 57 Уыдон загътой: «Басидæм
чызгмæ æмæ йæ бафæрсæм». 58 Басидтысты
Ревеккæмæ æмæ йæ бафарстой: «Ацы
адæймагимæ ацæудзынæ?» Ревеккæ загъта:
«Ацæудзынæн». 59 Æмæ ауагътой сæ хо Ревеккæйы
йæ дыджызæимæ æмæ Авраамы цагъары йæ
адæмимæ. 60 Ревеккæйæн загътой арфæйы
ныхæстæ: «Нæ хо! Дæуæй райгуырæнт мингай
минтæ, дæ байзæддæгты бауæнт се знæгты
сахартæ». 61 Ревеккæ æмæ йæ лæггадгæнæг
сылгоймæгтæ сбадтысты теуатыл æмæ ацыдысты
уыцы адæймаджы фæдыл. Афтæ Авраамы цагъар
акодта Ревеккæйы æмæ араст йæ фæндагыл.
62 Исаак æрцыди Беэрлахайроймæ, уымæн æмæ
царди Негевы – хуссайраг зæххы. 63 Исаак изæрæй
рацыди быдырмæ, æмæ анығъуылди хъуыдыты.
Кæсы æмæ æрбацæуынц теуатæ. 64 Ревеккæ акаст,
суыдта Исаакы, æрхызт теуайæ 65 Æмæ бафарста
цагъары: «Быдыры нæ размæ цы адæймаг рацæуы,
уый чи у?» Цагъар загъта: «Ме 'лдар у». Уæд
Ревеккæ райста æмбæрзæн æмæ йæ æрæппæрста
йæ уæлæ. 66 Цагъар Исаакæн радзырдта, цы
сарæзта, æппæт уыдæттæ. 67 Исаак Ревеккæйы
бахуыдта йæ мад Саррæйы цатырмæ, æмæ
Ревеккæ сси йæ ус. Исаак æй бауарзта, æмæ йæ
зæрдæ барухс мады зианы фæстæ.

Авраамы дарддæры цард

25 Авраам ноджы æрхаста ус, йæ ном –
Хеттурæ. 2 Уый Авраамæн ныййардта
Зимраны, Иокшаны, Меданы, Мадианы, Ишбакы
æмæ Шуахы. 3 Иокшанæн райгуырдысты Шева
æмæ Дедан. Деданы фырттæ: Ашурим, Летушим
æмæ Леумим. 4 Мадианы фырттæ: Ефа, Ефер, Ханох,
Авида æмæ Елдага. Уыдон иууылдæр сты
Хеттурæйы байзæддæгтæ. 5 Аврааммæ
цыдæриддæр уыдис, уый радта Исаакæн. 6 Авраам
цалынмæ удæгас уыдис, уæдмæ йæ номылустыты

лæппутæн ракодта лæвæрттæ, æмæ сæ йæ фырт
Исаакæй арвыста скæсæнмæ – скæсæйнаг зæхмæ.

Авраамы мæлæт

7 Авраам æдæппæт фæцарди сæдæ æвдай фондз
азы. 8 Бирæ фæцæрыны фæстæ скодта фæстаг
улæфт, амард тынг зæрондæй, цардæй æфсæстæй
æмæ аивгъуыдта йæ фыдæлтæм. 9 Йæ фырттæ
Исаак æмæ Измаил æй баныгæдтой Махпелы
лæгæты, хеттаг Цохары фырт Ефроны быдыры,
Мамрейы акомкоммæ – 10 Авраам Хеты
байзæддæгтæй кæй балхæдта, уыцы быдыры. Уым
ныгæд æрцыдысты Авраам æмæ йæ ус Саррæ.
11 Авраамы мæлæты фæстæ йын Хуыцау арфæ
ракодта йæ фырт Исаакæн. Исаак царди
Беэрлахайроймæ хæстæг.

Измаилы байзæддæгтæ

12 Мысыраг сылгоймаг Агар, Саррæйы
лæггадгæнæг, Авраамæн кæй ныййардта, мæнæ
йæ уыцы фырт Измаилы байзæддæгтæ; 13 Адон сты
Измаилы фыртты нæмттæ, чи сæ куыд раздæр
райгуырд, уымæ гæсгæ: Измаилы хистæр фырт
Наваиоф, йæ фæстæ Кедар, Адбеел, Мивсам,
14 Мишма, Дума, Масса, 15 Хадад, Фема, Иетур,
Нафиш æмæ Кедма. 16 Уыдон сты Измаилы фырттæ
æмæ сæ нæмттæ – дыууадæс мыггаджы æлдæрттæ.
Сæ нæмттæ хæссынц, кæм æрбынатон сты æмæ
хæтæнхуагæй кæм цардысты, уыцы бынæттæ дæр.
17 Измаил æдæппæт фæцарди сæдæ æртын авд
азы, скодта фæстаг улæфт, амард æмæ аивгъуыдта
йæ фыдæлтæм. 18 Йæ байзæддæгтæ æрцардысты
Ассурмæ фæндагыл Мысыры арæны раз – Сурæй
Хавилмæ; уыдон сеппæт æфсымæртимæ дæр
фидыд нæ уыдысты.

Иаков æмæ Исав

19 Мæнæ радзырд Авраамы фырт Исаакы тыххæй.
Авраамæн райгуырд Исаак. 20 Исаак арамейаг
Вафуилы (ПадданАрамы цæрæджы) чызджы –
арамейаг Лаваны хо Ревеккæйы куы ракуырдта,
уæд ыл цыди дыууиссæдз азы. 21 Исаак Хуыцаумæ
куывта йæ усы тыххæй, уымæн æмæ Ревеккæ
æнæзæнæг уыди; Хуыцау фехъуыста Исаакы, æмæ
йæ ус Ревеккæ басывæрджын. 22 Лæппутæ ма
Ревеккæйæн йæ гуыбыны куы уыдысты, уæд
райдыдтой кæрæдзи цæвын, æмæ Ревеккæ загъта:
«Фидæны дæр афтæ уыдзæни? Цæмæн афтæ у мæ
хабар?» Æмæ ацыди Хуыцауы бафæрсынмæ.
23 Хуыцау ын загъта: «Дыууæ адæмыхатты ис дæ
гуыбыны, дæуæй рацæудзысты дыууæ адæмы æмæ
ахицæн уыдзысты кæрæдзийæ; иу адæм иннæ
адæмæй уыдзысты тыхджындæр, æмæ хистæр
кæстæрæн уыдзæни цагъар». 24 Ревеккæйæн
ралæууыд йæ арыны афон: æмæ мæнæ йæ
гуыбыны разынди дыууæ фаззоны. 25 Райгуырд
фыццаг – уыди сырх æмæ цармау хъуынджын; æмæ
йыл сæвæрдтой Исав. 26 Уый фæстæ райгуырд йе
'фсымæр: мады гуыбынæй рацыд йæ къухæй Исавы
зæвæтыл хæцгæ; æмæ йыл сæвæрдтой Иаков †. Куы
райгуырдысты, уæд Исаакыл цыдис æртиссæдз
азы.

Хистæр фырты бартæй – æнæхай

27 Лæппутæ слæгтæ сты; Исав сси дæсны цуанон,
йæ цард быдыримæ чи сбаста, ахæм адæймаг.
Иаков та уыди æвæлмас адæймаг, царди цатырты.
28 Исаак уарзта Исавы, уымæн æмæ йæ зæрдæмæ
цыдысты сырды фыдæй хæринæгтæ, Ревеккæ та
Иаковы фылдæр уарзта. 29 Иухатт Иаков сфыхта
хæринаг; Исав уыцы рæстæг æрбахæццæ быдырæй
тынг фæлладæй æмæ æххормагæй. 30 Исав загъта
Иаковæн: «Раттма мын рæвдздæр уыцы
сырхсырхидæй бахæрынмæ; тынг сæххормаг дæн».
(Дыккаг ном дæр ын – Едом †† уый тыххæй радтой.)
31 Иаков ын дзуапп радта: «Раздæр уал мын рауæй
кæн, хистæр фырт кæй дæ, дæ уыцы бартæ». 32 Исав
загъта: «Мæнæ сыдæй фæмæлын; цы пайда мын
ис, хистæр фырт кæй дæн, уымæй?» 33 Иаков загъта:
«Фыццаг уал мын расомы кæн». Исав ын расомы
кодта, æмæ афтæмæй хистæр фырты бартæ ауæй
кодта Иаковæн. 34 Уæд Иаков Исавæн радта
къæбæр æмæ хъæдурæй хъæрмхуыпп. Исав
бахордта, банызта, сыстад æмæ ацыд. Афтæмæй
Исав рауæлдай кодта хистæр фырты бартæ.

Исаак æмæ Авимелех

26 Уыцы зæххыл ногæй скодта, Авраамы заман
чи уыдис, уымæй ноджы стонгдæр рæстæг;
æмæ Исаак ацыди Герармæ, филистимаг паддзах
Авимелехмæ. 2 Хуыцау фæзынд Исаакмæ æмæ йын
загъта: «Ма ацу Мысырмæ; Æз дын цы зæххæй
зæгъон, уым æрцæр. 3 Уыцы зæххыл æрцæр
рæстæгмæ. Æз уыдзынæн демæ, Мæ арфæ дыл
бафтаудзынæн. Æз сæххæст кæндзынæн, дæ фыд
Авраамæн цæй тыххæй расомы кодтон, уый:
æппæт ацы зæххытæ ратдзынæн дæуæн æмæ дæ
байзæддæгтæн. 4 Уæларвон стъалытæ куыд сты,
афтæ бирæ дын скæндзынæн дæ байзæддæгты,
æмæ ацы зæххытæ æгасæй дæр ратдзынæн
уыдонæн. Дæ байзæддæгты фæрцы зæххыл
арфæгонд уыдзысты æппæт адæмтæ. 5 Уымæн
æмæ Авраам Мæнæн коммæгæс уыди, æххæст
кодта Мæ амындтытæ, Мæ фæдзæхстытæ, Мæ
уагæвæрдтæ æмæ Ме 'гъдæуттæ».
6 Исаак æрцарди Герары. 7 Бынæттон цæрджытæ
Исаакы йæ усæй куы бафарстой, уæд сын дзуапп
радта: «Мæ хо у»; уымæн æмæ тарсти «Мæ ус у»
зæгъынæй. Исаак хъуыды кодта: «Бынæттон
цæрджытæ мæ, мыййаг, Ревеккæйы тыххæй куы
амарой, уымæн æмæ рæсугъд сылгоймаг у».
8 Исаак уым дзæвгар куы фæцард, уæд филистимаг

† *Иаков – дзуттагау амоны «зæвæтыл ныххæцын» æмæ «сайын».* †† *Едом – дзуттагау ныхас «адом» амоны «сырх».*

паддзах Авимелех ракасти рудзынгæй æмæ федта
Исаакы йæ ус Ревеккæимæ хъазгæйæ. [9] Уæд
Авимелех басидт Исаакмæ æмæ йын загъта: «Уый
дæ ус куы у, уæд цæмæн загътай: „Мæ хо у“?» Исаак
ын дзуапп радта: «Мæхицæн тарстæн Ревеккæйы
тыххæй мæ амарынæй». [10] Авимелех загъта: «Уый
нын цы бакуыстай? Мæ адæмæй иуы бирæ нал
хъуыди дæ усимæ хуыссæны æриумæ, æмæ нæ
уымæй бафтыдтаис тæригъæды». [11] Авимелех
æппæт адæмæн бафæдзæхста: «Ацы лæджы кæнæ
йын йæ усы чидæриддæр бахъыгдара, уый адзал
ссардзæн». [12] Исаак уыцы зæххы байтыдта
хъæбæрхор, æмæ уыцы аз хор райста, цы
байтыдта, уымæй фондзыссæдз хатты фылдæр –
ахæм арфæ йын ракодта Хуыцау. [13] Исаак сси
хъæздыг лæг, æфтыд йæ мулкыл, æмæ тынг
схъæздыг. [14] Йæ фысвос æмæ стуртæ, йæ цагъартæ
уыйбæрц уыдысты, æмæ филистимæгтыл хæлæг
бахæцыд. [15] Исаакы фыд Авраам удæгас куы уыди,
уæд йæ цагъартæ цы цъайтæ скъахтой, уыдоны
иууылдæр филистимæгтæ байдзаг кодтой
сыджытæй. [16] Æмæ Авимелех загъта Исаакæн: «Ацу
ардыгæй, уымæн æмæ махæй дзæвгар
стыхджындæр дæ». [17] Уæд Исаак ацыд уырдыгæй,
йæ цатыртæ æрæвæрдта Герары дæлвæзы æмæ
æрцард уым.

Ног цъайтæ

[18] Исаак ногæй скъахта, йæ фыд Авраамы заманы
цы цъайтæ скъахтæуыд æмæ Авраамы мæлæты
фæстæ филистимæгтæ сыджытæй кæй байдзаг
кодтой, уыдоны; æмæ сын ногæй радта, йæ фыд
сын кæддæр кæй радта, уыцы нæмттæ. [19] Исаакы
цагъартæ къахтой дæлвæзы, æмæ дзы ссардтой
цъай суадоны донимæ. [20] Фæлæ Герары
фыййæуттæ сбыцæу сты Исаакы фыййæуттимæ
æмæ дзырдтой: «Уый нæ дон у». Исаак уыцы цъай
схуыдта Есек †, уымæн æмæ уыцы цъайы тыххæй
сбыцæу сты йемæ. [21] Скъахтой æндæр цъай, æмæ
уый тыххæй дæр рауади быцæу; уымæ гæсгæ йæ
Исаак схуыдта Ситна ††. [22] Исаак ацыд уырдыгæй,
скъахта æндæр цъай, æмæ сæм уый тыххæй
быцæу нал рауад; æмæ йæ Исаак схуыдта Рехововф
‡; Исаак загъта: «Хуыцау нын радта парахат бынат,
æмæ мах сбирæ уыдзыстæм ацы зæххыл».
[23] Уырдыгæй Исаак ссыди Вирсавимæ. [24] Уыцы
æхсæв æм фæзынди Хуыцау æмæ йын загъта: «Æз
дæ фыд Авраамы Хуыцау дæн; ма тæрс, уымæн
æмæ Æз демæ дæн. Бафтаудзынæн дыл Мæ арфæ,
æмæ дын Мæ цагъар Авраамы сæраппонд
ратдзынæн бирæ байзæддæгтæ». [25] Исаак уым
сарæзта нывондхæссæн æмæ ссардта Хуыцауы
ном; уыцы ран æрæвæрдта йæ цатыр, йæ
цагъартæ та дзы цъай скъахтой. [26] Уырдæм æм
Герарæй æрцыд Авимелех йæ уынаффæгæнæг
Ахузафимæ æмæ йе 'фсады хицау Фихолимæ.
[27] Исаак сын загъта: «Уе сæфт мæ куы уыдтат, куы
мæ фæсырдтат, уæд мæм цæмæн æрцыдыстут?»
[28] Уыдон дзуапп радтой: «Хуыцау демæ кæй ис, уый
мах бæлвырд федтам, æмæ уымæ гæсгæ загътам:
„Нæ дыууæты æхсæн хъуамæ уа сомыйæ
фидаргонд цæдис. [29] Мах дæ куыд нæ
бахъыгдардтам, хорзæй дарддæр дын куыд ницы
сарæзтам æмæ дæ фарнимæ куыд ауагътам, ды
дæр нын афтæ фыдбылыз кæй нæ сараздзынæ, уый
тыххæй саразæм фидыд; ныр ды Хуыцауæй
арфæгонд дæ“». [30] Исаак сын скодта куывд, æмæ
хордтой æмæ нуæзтой. [31] Дыккаг бон сыстадысты
сæумæйæ æмæ кæрæдзийæн расомы кодтой. Уый
фæстæ сæ Исаак афæндараст кодта æмæ дзы
ацыдысты фарнимæ. [32] Уыцы бон æрбацыдысты
Исаакы цагъартæ æмæ йын радзырдтой, цы цъай
скъахтой, уый тыххæй: «Мах ссардтам дон».
[33] Исаак уыцы цъай схуыдта Шива. Уымæ гæсгæ
ацы сахары ном абон дæр ма у БеэрШева ‡†
(Вирсави).

Исавы устытæ

[34] Исавыл дыууиссæдз азы куы сæххæст, уæд
ракуырдта хеттаг Беэры чызг Иегудифæйы æмæ
хеттаг Елоны чызг Васемафæйы. [35] Исаакæн æмæ
Ревеккæйæн уыдон уыдысты зæрдæниз.

Исаакы арфæ Иаковæн

27 Исаак куы базæронд, цæстæй куы нал уыдта,
уæд иухатт басидт йæ хистæр фырт Исавмæ
æмæ йын загъта: «Мæ хъæбул!» Исав ын дзуапп
радта: «Мæнæ дæн». [2] Исаак загъта: «Æз базæронд
дæн; кæд æрбамæлдзынæн, уый нæ зонын;
[3] Ныртæккæ райс дæ хæцæнгæрзтæ, дæ фатдон
æмæ де 'рдын; ацу быдырмæ æмæ мын самал кæн
хъæддаг сырд. [4] Сфыц мын мæ уарзон хæринаг,
æрбахæсс мын дзы бахæрынмæ, æмæ цалынмæ
нæ амардтæн, уæдмæ дыл мæ арфæ бафтауон».
[5] Исаак йæ фырт Исавæн цы дзырдта, уымæ
хъуыста Ревеккæ. Æмæ Исав хъæддаг сырдыл
цуанмæ æмæ йе 'рхæссынмæ быдырмæ куы ацыд,
[6] Уæд Ревеккæ йæ лæппу Иаковæн загъта: «Æз
ныртæккæ фехъуыстон, дæ фыд де 'фсымæр
Исавæн цы дзырдта, уый: [7] „Æрбахæсс хъæддаг
сырды фыд æмæ мын сфыц хæрзад хæринаг; æз
бахæрдзынæн, æмæ дыл мæ мæлæты размæ мæ
арфæ бафтаудзынæн Хуыцауы раз“. [8] Ныр байхъус,
мæ лæппу, æмæ дын цы зæгъон, уый сараз.
[9] Цæугæ дзугмæ, æрбахæсс мын дыууæ хорз
сæныччы, æмæ æз дæ фыдæн сфыцон йæ уарзон
хæринаг. [10] Ды йæ бахæсдзынæ дæ фыдæн, цæмæй
бахæра æмæ дыл йæ мæлæты размæ бафтауа йæ
арфæ». [11] Иаков йæ мад Ревеккæйæн загъта: «Ме
'фсымæр Исав хъуынджын адæймаг у, мæ буар та
лæгъз у. [12] Мæ фыд мæ, мыййаг, уырзæй куы

† Есек – дзуттагау амоны «быцæу». †† Ситна – дзуттагау амоны «фыдæх». ‡ Рехововф – дзуттагау амоны «парахат бынæттæ».

‡† Кæс 21:31.

басгара, уæд йæ цæсты уыдзынæн сайæгой, æмæ
арфæйы бæсты мæхи фæкæндзынæн æлгъысты
хай». 13 Йæ мад ын загъта: «Йе 'лгъыст дæ бæсты
мæнил æрцæуæд, мæ лæппу; æрмæст мæм
байхъус: ацу æмæ мын сæ æрбахæсс». 14 Иаков
ацыд, æрцахста дыууæ сæныччы æмæ сæ
æрбахаста йæ мадмæ. Æмæ йæ мад сфыхта,
Иаковы фыд кæй уарзта, ахæм хæрзад хæринаг.
15 Уый фæстæ Ревеккæ йæ хæдзарæй рахаста, йæ
хистæр лæппу Исавæн уым цы хуыздæр дарæс
уыдис, уый, æмæ йæ скодта йæ кæстæр лæппу
Иаковыл. 16 Иаковы цæнгтыл æмæ лæгъз
бæрзæйыл та стыхта сæныччы царм. 17 Цы хæрзад
хæринаг сфыхта, уый дзулимæ радта йæ лæппу
Иаковмæ. 18 Иаков бацыд йæ фыдмæ æмæ загъта:
«Мæ фыд!» Уый дзуапп радта: «Хъусын дæм! Ды мæ
кæцы фырт дæ?» 19 Иаков йæ фыдæн загъта: «Исав
дæн, дæ хистæр фырт. Æз сарæзтон, ды цы загътай,
уый. Рабадма æмæ бахæр, дæ фырт кæй самал
кодта, уыцы хъæддаг сырды фыдæй, æмæ мыл дæ
арфæ бафтау». 20 Исаак йæ фырты бафарста: «Куыд
тагъд æй ссардтай, мæ фырт?» Иаков дзуапп радта:
«Мæ размæ мын æй Дунедарæг, дæ Хуыцау,
рарвыста». 21 Исаак загъта Иаковæн: «Хæстæг мæм
æрбацу, мæ фырт, æз дæ басгарон, ды æцæг мæ
фырт Исав дæ æви нæ». 22 Иаков бацыд йæ фыд
Исаакмæ; Исаак æй уырзтæй æрысгæрста æмæ
загъта: «Хъæлæс Иаковы хъæлæс у; къухтæ та
Исавы къухтæ сты». 23 Исаак æй нæ базыдта,
уымæн æмæ Иаковы къухтæ йе 'фсымæр Исавы
къухтау хъуынджын уыдысты; æмæ йыл Исаак йæ
арфæ бафтыдта. 24 Исаак бафарста: «Ды æцæг мæ
фырт Исав дæ?» Иаков дзуапп радта: «Æз дæн».
25 Исаак загъта: «Æрима, мæ фырт, æз бахæрон, ды
кæй самал кодтай, уыцы сырды фыдæй, æмæ дыл
мæ арфæ бафтауон». Иаков ын æрæвæрдта
хæринаг, æмæ Исаак бахордта; стæй йын
æрбахаста сæн, æмæ уымæй дæр баназта. 26 Уый
фæстæ Иаковæн йæ фыд Исаак загъта: «Хæстæг
мæм æрбацу, мæ фырт, æмæ мын аба кæн».
27 Иаков æм бацыд æмæ йын аба кодта. Исаак ын
банкъардта йæ дарæсы тæф, стæй йыл бафтыдта
йæ арфæ: «Мæ фыртæй цæуы, Хуыцау йæ арфæ цы
быдырыл бафтыдта, уый хæрздæф. 28 Хуыцау дын
раттæд уæларвон æртæхæй æмæ зæххы сойæ,
бирæ хор æмæ сæн. 29 Дæуæн кусæнт адæмтæ,
адæмыхæттытæ уæнт дæ дæлбар; де 'фсымæртæн у
æлдар, дæ мады лæппутæ дын ныллæг акувæнт;
дæу æлгъитæг уæд æлгъыст, дæуæн арфæгæнæг –
арфæгонд!» 30 Исаак Иаковыл куыддæр йæ арфæ
бафтыдта æмæ Иаков йæ фыд Исаакæй рацыд,
афтæ йе 'фсымæр Исав æрбаздæхти цуанæй.
31 Исав дæр сфыхта хæрзад хæринаг, йæ фыдæн æй
бахаста æмæ йын загъта: «Рабад, мæ фыд, æмæ
бахæр, дæ фырт кæй самал кодта, уыцы хъæддаг
сырды фыдæй, æмæ мыл дæ арфæ бафтау». 32 Йæ
фыд Исаак æй бафарста: «Ды чи дæ?» Исав ын
дзуапп радта: «Æз дæ фырт дæн, дæ хистæр фырт
Исав». 33 Исаак фыртыхстæй ныррызт æмæ загъта:
«Уæдæ хъæддаг сырды фыд чи самал кодта æмæ
мын дзы чи 'рбахаста? Æз ын бахордтон йеппæт
хæринагæй де 'рбацыды хæдразмæ, мæ арфæ йыл
бафтыдтон, арфæгонд уый уыдзæн». 34 Исав йæ
фыды ныхæстæ куы фехъуыста, уæд фырмæстæй
хъæлæсыдзаг ныхъхъæр ласта, æмæ йæ фыдæн
загъта: «Мæ фыд, бафтау мæныл дæр дæ арфæ!»
35 Фæлæ Исаак загъта: «Уый мæм де 'фсымæр
æрбацыд, асайдта мæ, æмæ дын дæ арфæ байста».
36 Исав загъта: «Уæдæ йæ ном Иаков † дзæгъæлы у?
Дыууæ хатты мыл рацыди хинæй: байста мын,
хистæр фырт кæй дæн, мæ уыцы бартæ; ныр та
мын мæ арфæ байста». Исав бафарста: «Ау, мæнæн
дæм арфæ нал баззад?» 37 Исаак ын дзуапп радта:
«Æз æй дæуæн сæвæрдтон æлдарæй, æмæ йын
йеппæт æфсымæрты радтон цагъартæй; æфсæст
уыдзæни хорæй æмæ сæнæй. Дæуæн ма та цы
саразон, мæ фырт?» 38 Исав загъта йæ фыдæн: «Ау,
мæ фыд, дæумæ æрмæст иунæг арфæ ис? Дæ арфæ
бафтау мæныл дæр, мæ фыд!» Исав хъæлæсыдзаг
скуыдта. 39 Йæ фыд Исаак ын дзуапп радта:
«Дæрддзæф цæрдзынæ бæркадджын зæххæй æмæ
уæларвон æртæхæй. 40 Дæ цард араздзынæ дæ
цирхъæй, де 'фсымæрæн уыдзынæ дæлбар. Фæлæ
иуафон сыстдзынæ, æмæ йын йе 'фсондз
раппардзынæ дæ бæрзæйæ».

Иаков фæлыгъд йæ хæдзарæй

41 Исав йе сæфт федта Иаковæй, йæ фыд ыл арфæ
кæй бафтыдта, уый тыххæй. Исав йæхицæн загъта:
«Бирæ нал хъæуы мæ фыдыл кæуыны бонтæм. Уæд
амардзынæн ме 'фсымæр Иаковы». 42 Ревеккæйæн
рафæзмыдтой йæ хистæр лæппу Исавы ныхæстæ.
Уæд Ревеккæ арвыста, басидт йæ кæстæр лæппу
Иаковмæ, æмæ йын загъта: «Де 'фсымæр Исав дæм
æртхъирæн кæны амарынæй. 43 Ныр, мæ лæппу,
байхъус мæ ныхасмæ: æвæстиатæй фæлидз
Харранмæ, ме 'фсымæр Лаванмæ. 44 Æмæ цалынмæ
де 'фсымæрæн йæ маст æрцæуа, уæдмæ йæм ацæр.
45 Де 'фсымæрæн йæ маст куы æрцæуа, ды йын цы
бакуыстай, уый дзы куы ферох уа, уæд дæм
арвитдзынæн, æмæ дæ æркæндзынæн уырдыгæй.
Науæд иу бонмæ уæ дыууæйæ дæр цæмæн хъуамæ
бавдæлон уон?» 46 Уый фæстæ Ревеккæ загъта
Исаакæн: «Хетты чызджыты тыххæй мын мæ цард
æнад у. Иаков дæр бынæттонтæй, хеттаг
чызджытæй, мæнæ уыдоны хуызæн куы ракура,
уæд ма мæ цард цы у?»
28 Исаак басидт Иаковмæ, арфæ йыл бафтыдта
æмæ йын бафæдзæхста: «Ханааны
чызджытæй ма ракур. 2 Марадз, ацу ПаданАраммæ
††, дæ мадыфыд Вафуилы хæдзармæ, æмæ уым
ракур ус дæ мадыфсымæр Лаваны чызджытæй.
3 Æппæтхъомыс Хуыцау та дыл Йæ арфæ
бафтаудзæни, ратдзæни дын бирæ цот æмæ дын
сбирæ кæндзæни дæ байзæддæгты, æмæ дæуæй

† *Кæс 25:26.* †† *ПаданАрам – Месопотамийы æндæр ном.*

рацæудзæни бирæ адæмтæ. 4 Авраамыл цы арфæ
бафтыдта, уыцы арфæ æрцæуæд дæуыл дæр æмæ
дæ байзæддæгтыл дæр, цæмæй, Хуыцау Авраамæн
кæй радта æмæ ды æрцæуæггагæй кæуыл цæрыс,
уыцы зæхх бауа дæу». 5 Уыйадыл Исаак ауагъта
Иаковы. Иаков ацыди ПадданАраммæ, арамейаг
Вафуилы фырт Лаванмæ – Иаков æмæ Исавы мад
Ревеккæйы æфсымæрмæ. 6 Исаак Иаковыл
бафтыдта йæ арфæтæ, æмæ йæ арфæимæ
ПадданАраммæ ус курынмæ арвыста ахæм
фæдзæхстимæ: «Ханаанаг чызджытæй ус ма
ракур». 7 Иаков йæ фыд æмæ йæ мадмæ кæй
байхъуыста æмæ ПадданАраммæ кæй ацыд, уый
Исав куы базыдта, 8 Уæд бамбæрста, ханаанаг
чызджытæ кæй нæ цæуынц йæ фыд Исаакы
зæрдæмæ. 9 Æмæ Исав ацыд Измаилмæ, æмæ йын
цы устытæ уыдис, уыдонæй уæлдай ма ноджыдæр
ракуырдта Махалафейы, Авраамы фырт Измаилы
чызджы, Наваиофы хойы.

Иаковы фын

10 Иаков та рацыди Вирсавийæ æмæ араст
Харранмæ; 11 Бахæццæ иу бынатмæ; хур кæй
аныгуылд, уымæ гæсгæ æхсæвы баззад уым. Цы
дуртæ дзы уыдис, уыдонæй систа иу, йæ нывæрзæн
æй сæвæрдта æмæ схуыссыди. 12 Фыны федта:
кæсы æмæ асин лæууы зæххыл, уæле та арвыл
æндзæвы; схизынц æмæ йыл æрхизынц Хуыцауы
зæдтæ. 13 Асиныл лæууы Дунедарæг Хуыцау æмæ
дзуры: «Æз дæн Дунедарæг, дæ фыдæл Авраамы
Хуыцау æмæ Исаакы Хуыцау. Ды цы зæххыл
хуыссыс, уый ратдзынæн дæуæн æмæ дæ
байзæддæгтæн. 14 Дæ байзæддæгтæ зæххон змисау
уыдзысты бирæ; ахæлиу уыдзысты ныгуылæн æмæ
скæсæнмæ, цæгат æмæ хуссармæ. Дæ фæрцы æмæ
дæ байзæддæгты фæрцы зæххыл арфæгонд
уыдзысты æппæт адæмтæ. 15 Æз демæ дæн;
кæдæмфæнды ма ацæуай – бахиздзынæн дæ.
Фæстæмæ дæ æрхондзынæн ацы зæхмæ. Æз дæ нæ
ныууадздзынæн, зæрдæ дын цæмæй бавæрдтон,
цалынмæ уый сæххæст кæнон, уæдмæ». 16 Иаков
райхъал æмæ загъта: «Хуыцау æцæг ацы ран куы
ис. Æз та йæ нæ зыдтон». 17 Иаков фыртæссæй
загъта: «Цы тасæфтауæг у ацы бынат! Ам Хуыцауы
хæдзар кæй ис, уый гуырысхойаг нæу; ай та арвы
дуар у». 18 Иаков сыстади сæумæйæ, æмæ йæ
нывæрзæнæй райста дур, нысанæн æй сæвæрдта
æмæ йыл ауагъта зети. 19 Иаков уыцы бынат
схуыдта Вефил †; сахары раздæры ном та уыди Луз.
20 Иаков дзырд радта: «Хуыцау мемæ куы уа, цы
фæндагыл цæуын, ууыл мæ куы бахъахъæна,
хойраг мын хæрынæн æмæ мын дарæс дарынæн
куы ратта, 21 Дзæбæхæй мæ фыды хæдзармæ куы
æрыздæхон, уæд Дунедарæг уыдзæни мæ Хуыцау,
22 Æмæ нысанæн цы дур сæвæрдтон, уый уыдзæни
Хуыцауы хæдзар; æмæ мын Ды цыдæриддæр
раттай, æппæт уыдонæй сæ дæсæймаг хай
ратдзынæн Дæуæн».

Иаков Харраны

29 Иаков цыди дарддæр æмæ бахæццæ
скæсæйнаг адæмы зæхмæ. 2 Кæсы æмæ
быдыры – цъай, цъайы цур ривæд кодтой фысвосы
æртæ дзуджы; уымæн æмæ дзугтæн дон уыцы
цъайæ дардтой. Цъайыл фæлдæхт уыди стыр дур.
3 Æппæт дзугтæиу куы æрæмбырд сты, уæдиу
фыййæуттæ дур систой цъайы комæй æмæ фосæн
дардтой дон; уый фæстæиу дур фæстæмæ
æрфæлдæхтой цъайы дзыхыл. 4 Иаков фыййæутты
бафарста: «Ме 'фсымæртæ, кæцон стут?» Уыдон
дзуапп радтой: «Харранæй стæм». 5 Иаков сæ
бафарста: «Нахоры фырт Лаваны нæ зонут?» Уыдон
ын дзуапп радтой: «Зонæм æй». 6 Иаков ма сæ
ноджыдæр бафарста: «Æнæниз у?» Уыдон загътой:
«Æнæниз у; уæртæ йæ чызг Рахил æрбацæуы
фосимæ». 7 Иаков фыййæуттæн загъта: «Бонæй
нырма бирæ ис; фос æмбырд кæныны афон нæу.
Фосæн бадарут дон, æмæ сæ атæрут хизынмæ».
8 Уыдон загътой: «Цалынмæ дзугтæ иууылдæр
æрæмбырд уой, æмæ цъайы комæй дур ассыдæуа,
уæдмæ нæ бон нæу. Дур куы ассоной, уæд нæ
фосæн бадардзыстæм дон». 9 Иаков фыййæуттимæ
йæ ныхас нæма фæци, афтæ йæ фыды фысвосимæ
æрбахæццæ Рахил – уый сæ хызта. 10 Иаков йæ
мадыфсымæр Лаваны чызг Рахилы æмæ Лаваны
фос куы федта, уæд бацыди, цъайы дзыхæй
ассыдта дур æмæ Лаваны фосæн бадардта дон.
11 Уый фæстæ Иаков аба кодта Рахилæн æмæ
хъæлæсыдзагæй скуыдта. 12 Иаков Рахилæн загъта,
йæ фыды хæстæджы, Ревеккæйы, лæппу кæй у.
Рахил азгъордта æмæ йæ радзырдта йæ фыдæн.
13 Йæ хойы лæппу Иаковы тыххæй куы фехъуыста
Лаван, уæд разгъордта йæ размæ, ахъæбыс æмæ
йын аба кодта æмæ йæ бахуыдта йæ хæдзармæ.
Иаков ын радзырдта йеппæт хабæрттæ. 14 Лаван ын
загъта: «Ды æцæгæй мæ тугме стæг дæ». Иаков
Лаванмæ фæцард æнæхъæн мæй.

Иаков ракуырдта Лаваны чызджыты

15 Лаван ын загъта: «Ды мæ хæстæг дæ, фæлæ
мын лæвар цæмæн хъуамæ кусай? Цы дын
бафидон, уый мын зæгъ?» 16 Лаванæн та уыди
дыууæ чызджы; хистæры ном уыди Лиа, кæстæры
ном та – Рахил. 17 Лиа цæстæй рæвдз нæ уыди,
Рахил та уыди цæсгомæй дæр рæсугъд æмæ
гуырæй дæр аив. 18 Иаков бауарзта Рахилы, æмæ
дзуапп радта: «Æз дын дæ кæстæр чызг Рахилы
тыххæй кусдзынæн авд азы». 19 Лаван загъта:
«Искæмæн раттыны бæсты йæ дæуæн ратдзынæн;
цæр мæнмæ». 20 Иаков Рахилы тыххæй фæкуыста
авд азы; æмæ йæм фæкастысты цалдæр бонау,
уымæн æмæ йæ уарзта. 21 Иаков загъта Лаванæн:
«Мæ усы мын ратт, æмæ йемæ бацæрон – æмгъуыд

† *Вефил – дзуттагау амоны «Хуыцауы хæдзар».*

ахицæн». 22 Лаван æрхуыдта йæ алфамбылайы
æппæт цæрджыты æмæ скодта куывд. 23 Фæлæ
изæры Иаковмæ бахуыдта йæ чызг Лиайы, æмæ
Иаков æриу йемæ. 24 Лаван йæ лæггадгæнæг
сылгоймаг Зелфæйы йæ чызг Лиайæн радта
лæггадгæнæгæй. 25 Куы æрбабон, уæд Иаков кæсы
– æмæ йæ фарсмæ Лиа. Уæд Лаванæн загъта: «Уый
мын цы бакуыстай? Рахилы тыххæй дын нæ
куыстон, мыййаг? Цæмæн мæ асайдтай?» 26 Лаван
ын дзуапп радта: «Ам, махмæ, хистæр чызджы
разæй кæстæры нæ фæдæттынц. 27 Къуыри уал
арвит Лиаимæ, стæй дын ратдзыстæм кæстæры;
уый тыххæй дæр мын хъуамæ бакусай авд азы».
28 Иаков æм байхъуыста – къуыри арвыста Лиаимæ;
уый фæстæ йын Лаван радта йæ чызг Рахилы дæр.
29 Лаван йæ лæггадгæнæг сылгоймаг Валлæйы йæ
чызг Рахилæн радта лæггадгæнæгæй.

Иаковы цот

30 Иаков бацард Рахилимæ дæр; æмæ Лиайæ
Рахилы фылдæр уарзта. Æмæ ма Лаванмæ
фæкуыста ноджыдæр авд азы. 31 Иаков Лиайы кæй
нæ уарзта, уый Хуыцау федта æмæ Лиайæн радта
зæнæг; Рахил та æнæзæнæг уыди. 32 Лиа
басывæрджын, ныййардта лæппу, сæвæрдта йыл
ном – Рувим, æмæ уымæ гæсгæ загъта: «Хуыцау
федта мæ хъизæмар; ныр мæ æнæмæнг
бауарздзæн мæ мой». 33 Лиа ноджыдæр
басывæрджын, ныййардта лæппу æмæ загъта: «Мæ
лæг мæ кæй нæ уарзы, уый фехъуыста Хуыцау,
æмæ мын радта ацы лæппуйы дæр». Лиа йæ
лæппуйыл сæвæрдта ном – Симеон. 34 Лиа та ногæй
басывæрджын, ныййардта лæппу æмæ загъта:
«Ныр мæ лæг мæнæй фылдæр никæйуал уарздзæн
– æртæ фырты йын ныййардтон». Уымæ гæсгæ
лæппуйыл сæвæрдта ном, – Левий. 35 Лиа та
басывæрджын, ныййардта лæппу æмæ загъта:
«Ныр æз арфæ ракæндзынæн Хуыцауæн». Уымæ
гæсгæ лæппуйыл сæвæрдта ном – Иуда. Æмæ йын
уый фæстæ зæнæг нал цыди.

30 Иаковæн сывæллæттæ кæй нæ ары, уый куы
федта Рахил, уæд хæлæг кæнын райдыдта йæ
хомæ, æмæ загъта Иаковæн: «Ратт мын
сывæллæттæ, науæд амæлдзынæн». 2 Иаков æм
смæсты æмæ загъта: «Зæнæг дын Чи нæ дæтты, æз
уыцы Хуыцауы бынаты дæн, мыййаг?» 3 Рахил
загъта: «Мæнæ дын мæ лæггадгæнæг сылгоймаг
Валлæ; æриу у йемæ, цæмæй ныййара æмæ
мæнæн дæр уа цот». 4 Æмæ Рахил йæ лæггадгæнæг
сылгоймаджы Иаковæн радта усæн; Иаков бацард
йемæ. 5 Валлæ басывæрджын æмæ Иаковæн
ныййардта лæппу. 6 Уæд Рахил загъта: «Хуыцау мæ
сраст кодта; фехъуыста мæ кувын, æмæ мын радта
лæппу». Уымæ гæсгæ лæппуйыл сæвæрдта ном –
Дан. 7 Рахилы лæггадгæнæг сылгоймаг Валлæ
ноджыдæр басывæрджын æмæ Иаковæн
ныййардта дыккаг лæппу. 8 Уæд Рахил загъта:
«Стыр тохы бацыдтæн мæ хоимæ, æмæ фæуæлахиз
дæн». Æмæ лæппуйыл сæвæрдта ном – Неффалим.
9 Лиа базыдта: зæнæг ын нал цæуы. Æмæ йæ
лæггадгæнæг сылгоймаг Зелфæйы радта Иаковæн.
10 Зелфæ, Лиайы лæггадгæнæг сылгоймаг, Иаковæн
ныййардта фырт. 11 Уæд Лиа загъта: «Æрцыди мæ
амонд!» Æмæ лæппуйыл сæвæрдта ном – Гад.
12 Зелфæ, Лиайы лæггадгæнæг сылгоймаг, Иаковæн
ныййардта дыккаг фырт. 13 Уæд Лиа загъта: «Цы
амондджын дæн! Сылгоймæгтæ мæ ныр
амондджын ус хондзысты». Æмæ лæппуйыл
сæвæрдта ном – Асир. 14 Мæнæуггæрдæнты Рувим
ацыди быдырмæ, ссардта дзы мандрагортæ † æмæ
сæ æрбахаста йæ мад Лиайæн. Рахил Лиайæн
загъта: «Дæ хорзæхæй, æрима мын, дæ фырт цы
мандрагортæ æрбахаста, уыдонæй». 15 Фæлæ йын
Лиа загъта: «Мæ лæджы мын кæй байстай, уый дын
фаг нæу, ныр та дæ зæрдæ мæ фырты мандрагортæ
æрцагуырдта?» Рахил ын дзуапп радта: «Дæ
лæппуйы мандрагорты тыххæй та Иаков ахсæв
æриу уæд демæ». 16 Иаков изæры æрбахæццæ
быдырæй. Лиа рацыд йæ размæ æмæ йын загъта:
«Рацу мæнмæ – æз дæ мæ лæппуйы мандрагортæй
балхæдтон». Æмæ уыцы æхсæв Иаков баззади
Лиамæ. 17 Хуыцау фехъуыста Лиайы – сылгоймаг
басывæрджын æмæ Иаковæн ныййардта фæндзæм
лæппу. 18 Уæд Лиа загъта: «Мæ лæггадгæнæг
сылгоймаджы мæ мойæн кæй радтон, уый тыххæй
мæ барæвдыдта Хуыцау». Æмæ лæппуйыл
сæвæрдта ном – Иссахар. 19 Лиа та ногæй
басывæрджын, æмæ Иаковæн ныййардта
æхсæзæм лæппу. 20 Уæд Лиа загъта: «Хуыцау мын
стыр лæвар ракодта. Ныр мæ мойы цæсты
кадджын уыдзынæн, уымæн æмæ йын æхсæз
фырты ныййардтон». Æмæ лæппуйыл сæвæрдта
ном – Завулон. 21 Уый фæстæ Лиа ныййардта чызг,
æмæ йыл сæвæрдта ном – Динæ. 22 Уæд Рахил
æрлæууыди Хуыцауы зæрдыл – фехъуыста йын йæ
кувын æмæ йын радта зæнæг. 23 Рахил
басывæрджын, ныййардта лæппу, æмæ загъта:
«Хуыцау мæ фервæзын кодта мæ худинагæй».
24 Рахил йæ лæппуйыл сæвæрдта ном – Иосиф,
æмæ загъта: «Хуыцау ма мын ноджыдæр раттæд
лæппу».

Иаковы дзугтæ

25 Рахилæн Иосиф куы райгуырд, уæд Иаков
загъта Лаванæн: «Ауадз мæ, æмæ ацæуон ма
бынатмæ, мæ райгуырæн зæхмæ; 26 Кæй тыххæй
дын фæкуыстон, ратт мын мæ уыцы устыты æмæ
сывæллæтты, æмæ æз ацæуон. Куыд бирæ дын
бакуыстон, уый дæхæдæг хорз зоныс». 27 Лаван ын
загъта: «Истæмæй дæ куы барæвдауин, бæргæ.
Хуыцау мыл дæ сæраппонд Йæ арфæ кæй
бафтыдта, уый мын раргом». 28 Лаван ма йæ
ныхасмæ бафтыдта: «Мызд мæ цас агурыс, уый
мын зæгъ, æмæ дын æй бафиддзынæн». 29 Иаков

† *Мандрагор – зайæгойы мыггаг. Йæ дыргъытæ – чылауийы хуызæн. Æнæзæнæг устытæ сæ хордтой хосæн.*

ын дзуапп радта: «Æз дын куыд куыстон æмæ дæ
фос мæ бæрны куы уыд, уæд ыл цас бафтыд, уый
дын зындгонд у. 30 Ме 'рцыдмæ дæм цы чысыл фос
уыди, уый ныр сбирæ. Æз дæм куы æрцыдтæн, уæд
дыл Хуыцау йæ арфæ бафтыдта. Ныр мæхи
хæдзарæн та ма кæд цы сараздзынæн?» 31 Лаван
æй бафарста: «Цы дын раттон?» Иаков дзуапп
радта: «Ницы мæ хъæуы. Фæлæ дын цы зæгъон,
уый куы бакæнай, уæд та дын хиздзынæн æмæ
хъахъæндзынæн дæ фос. 32 Абон æрзилæм дæ
фысвосы дзугтыл, æмæ сеппæтæй дæр рахицæн
кæнæм æппæт хъулон æмæ тæппытæ фысты,
æппæт сау уæрыччыты, стæй æппæт хъулон æмæ
тæппытæ цæуты; уыдон уыдзысты мæ мызд.
33 Æвдисæн мын уыдзæни мæ рæстдзинад, цы мызд
мын бафыстай, уый фенынмæ фидæны куы
æрцæуай, уæд. Цæутæй хъулон, уæрыччытæй та
сау чи нæ уа, уыдоны нымай давдыл». 34 Лаван
загъта: «Хорз, ды куыд загътай, афтæ уæд». 35 Æмæ
уыцы бон Лаван рахицæн кодта æппæт хъулон
æмæ гæрæм цæуты, хъулон æмæ тæппытимæ чи
уыд, уыцы сæгъты, æппæт сау уæрыччыты, æмæ
сæ радта йæ фырттæм. 36 Иаковы фосæй сæ атардта
æртæ бонцауы дарддæр. Иаков та хызта Лаваны
иннæ фос. 37 Иаков райста гæдыбæласы, æхсæры
æмæ урс тæгæры ног уистæ, кардæй сын растыгъта
сæ цъар, æмæ сыл скодта тæгтæ. 38 Фос дон
нуазынмæ кæдæм цыди, уым алы ран дæр фосы
раз æвæрдта, тæгтæ кæуыл уыдис, уыцы уистæ.
Фосиу хъазыны афон дон нуазынмæ куы
æрбацыдысты, 39 Уæдиу схъазыдысты уисты раз,
æмæиу кæй ныззадысты, уыдон уыдысты хъулон,
гæрæм æмæ тæппытимæ. 40 Иаковиу рахицæн
кодта далысты æмæ дæрчъыты, æмæ сæ сæртæ
Лаваны гæрæм æмæ сау фосырдæм куыд уой,
афтæиу сæ фæзылдта. Афтæ йæхицæн скодта
дзугтæ æмæ сæ Лаваны фосæй дардта хицæнæй.
41 Æнæниз фосиу куы схъазыдысты, уæд сын Иаков
уистæ æвæрдта сæ тæгæнаты, цæмæй базаинаг
уой уисты раз. 42 Лæмæгъ фосиу куы схъазыдысты,
уæд та сын сæ размæ уистæ нæ æвæрдта.
Афтæмæйиу лæмæгъ фос æрхаудтой Лаванмæ,
æнæниз фос та – Иаковмæ. 43 Афтæмæй Иаков сси
тынг хъæздыг лæг: уыдис æм стыр дзугтæ, цагъар
сылгоймæгтæ æмæ нæлгоймæгтæ, теуатæ æмæ
хæрджытæ.

Иаков фæлыгъди Лаванæй

31 Иаков фехъуыста, Лаваны фырттæ цы
дзырдтой, уый: «Нæ фыдмæ цыдæриддæр
уыди, уый Иаков йæхи бакодта; цы бирæ мулк æм
ис, уый иууылдæр нæ фыды мулкæй у». 2 Уыимæ ма
Иаков бафиппайдта: Лаван æм раздæры цæстæй
нал кæсы. 3 Хуыцау загъта Иаковæн: «Аздæх дæ
фыдæлты зæхмæ æмæ хиуæттæм. Æз демæ
уыдзынæн». 4 Иаков арвыста Рахилмæ æмæ
Лиамæ, цæмæй æрбацæуой, йæ фосы дзугтæ кæм
уыдысты, уыцы быдырмæ. 5 Æмæ сын загъта: «Æз
уынын: уæ фыд мæм раздæры цæстæй нал кæсы.
Фæлæ мæ фыды Хуыцау мемæ уыди. 6 Сымах зонут:
æз æппæт хъарутæй куыстон уæ фыдæн. 7 Уæ фыд
та мæ сайдта, мызд мын бирæ хæттыты æхххæстæй
нæ фыста. Фæлæ мæ Хуыцау бахызта йæ фыдæхæй.
8 Афтæиу куы загъта, хъулон фос уæд дæ мызд,
зæгъгæ, уæдиу æппæт фос дæр ныззадысты
хъулæттæ. Афтæ куы загъта: „Тæппытæ фос уæд дæ
мызд“, уæдиу æппæт фос дæр ныззадысты
тæппытæ. 9 Афтæмæй Хуыцау уæ фыдæй байста
фос æмæ сæ радта мæнæн. 10 Фосæн се схъазыны
рæстæг иухатт федтон фын: кæсын æмæ, фосыл чи
схизы, уыцы цæутæ сты гæрæмтæ, хъулæттæ æмæ
тæппытæ. 11 Хуыцауы зæд мын фыны загъта:
„Иаков“. Æз дзуапп радтон: „Мæнæ дæн“. 12 Зæд
загъта: „Акæс æмæ фен: фосыл чи схизы, уыцы
цæутæ иууылдæр сты гæрæмтæ, хъулæттæ æмæ
тæппытæ, уымæн æмæ дын Лаван цытæ кæны, уый
Æз федтон. 13 Цыртдзæвæныл зети кæм ныккодтай
æмæ Мын дзырд кæм радтай Вефилы, Æз уыцы
Хуыцау дæн. Ныр марадз, ныуудз ацы зæхх æмæ
аздæх дæ райгуырæн бæстæмæ“. 14 Рахил æмæ йын
Лиа дзуапп радтой: „Нæ фыды мулкæй ма нын хай
ис, мыййаг? 15 Æцæгæлæттыл нæ кæй нымайы, уый
бæлвырд нæу, æви? Ауæй нæ кодта æмæ нын не
'хца дæр бахордта. 16 Уымæ гæсгæ Хуыцау нæ
фыдæй цы мулк байста, уый æгасæй дæр мах æмæ
нæ сывæллæтты у. Уæдæ дын ныр Хуыцау цы
загъта, уый бакæн“». 17 Иаков йæ сывæллæтты æмæ
йæ устыты сбадын кодта теуатыл, 18 Йæ разæй
атардта йæ фос æгасæй дæр æмæ йемæ айста,
ПадданАрамейы кæй самал кодта, æппæт уыцы
мулк, æмæ араст Ханааны зæхмæ, йæ фыд
Исаакмæ. 19 Лаван йæ фос æлвынынмæ куы ацыд,
уæд Рахил радавта йæ фыды мæнгхуыцæутты.
20 Афтæмæй Иаков асайдта арамейаг Лаваны – йæ
ацыды тыххæй йын нæ загъта. 21 Иаков алыгъд
йеппæт мулкимæ æмæ адæмимæ, ахызти
цæугæдоныл æмæ йæ ных сарæзта Галаады
хæхбæстæм.

Лаван фæсуры Иаковы

22 Иаковы алыгъды тыххæй Лаванæн загътой
æртыккаг бон. 23 Уæд Лаван йемæ ракодта йæ
хæстæджыты, фæсырдта йæ авд боны, æмæ йæ
баййæфта Галаады хæхбæсты. 24 Фæлæ арамейаг
Лаванмæ уыцы æхсæв фыны æрцыди Хуыцау æмæ
йын загъта: «Дæхи бахиз, Иаковæн хорзæй дæр
æмæ æвзæрæй дæр мацы зæгъ». 25 Лаван
баййæфта Иаковы; Иаков йæ цатыртæ æрæвæрдта
хохыл; Лаван дæр йæ хæстæджытимæ йæ цатыртæ
æрæвæрдта Галаады хæхбæсты. 26 Лаван загъта
Иаковæн: «Уый цы бакуыстай? Асайдтай мæ, мæ
чызджыты цыма хæсты райстай уацары, уыйау сæ
ракодтай. 27 Сусæгæй цæмæн алыгътæ? Цæмæн мæ
асайдтай æмæ мын æй цæуылнæ загътай? Æз дæ
ауагътаин хъазгæ æмæ заргæйæ, гуымсæгыл æмæ
далафæндыртыл цæгъдгæйæ. 28 Ды мын нæ радтай

мæ чызджытæн æмæ сæ сывæллæттæн
æгæрмæгуыр фæндараст зæгъыны æмæ сын аба
кæныны фадат дæр. Ацы хатт æнæзонд ми
бакодтай. 29 Фыдбылыз саразын дын мæ бон у,
фæлæ мын дæ фыды Хуыцау дысон загъта: „Дæхи
бахиз, Иаковæн хорзæй дæр æмæ æвзæрæй дæр
мацы зæгъ“. 30 Хорз, ды бæллыдтæ дæ фыды
хæдзармæ æмæ ацыдтæ, фæлæ мын мæ
хуыцæутты та цæмæн адавтай?» 31 Иаков Лаванæн
дзуапп радта: «Æз тарстæн; уымæн æмæ æнхъæл
уыдтæн, дæ чызджыты куы байсай, зæгъгæ. 32 Дæ
хуыцæутты та ам кæмæ ссарай, уый удæгасæй нæ
баззайдзæни. Нæ хæстæджытимæ фен, æмæ мæм
дæуæй цы ис, уый айс фæстæмæ». Рахил ын сæ
кæй радавта, уый Иаков нæ зыдта. 33 Лаван бацыд
Иаковы цатырмæ, Лиайы цатырмæ, дыууæ цагъар
сылгоймаджы цатырмæ, фæлæ дзы ницы ссардта.
Лиайы цатыры фæстæ бацыди Рахилы цатырмæ.
34 Рахил та райста мæнгхуыцæутты, бавæрдта сæ
теуайы саргъы бын æмæ сыл сбадти. Лаван
баджигул кодта æппæт цатыры, фæлæ дзы ницы
ссардта. 35 Рахил загъта йæ фыдæн: «Ма смæсты
уæд ме 'лдар, сыстон дын, уый мæ бон нæу, уымæн
æмæ сылгоймаджы низæй æнæфæразон дæн».
Лаван фæцагуырдта, фæлæ йæ мæнгхуыцæутты не
ссардта. 36 Иаков тынг рамæсты, фæбыцæу
Лаванимæ æмæ йын загъта: «Цы аххосджын дæн,
цавæр тæригъæды бафтыдтæн, æмæ мæ фæсте
расурай? 37 Ды басгæрстай мæ дзаумæттæ
иууылдæр, æмæ дæу цы у, ахæмæй дзы исты
ссардтай? Цы ссардтай, уый равдис мæ
хæстæджытæн æмæ дæ хæстæджытæн, æмæ нын
уыдон уæнт тæрхонгæнджытæ. 38 Ссæдз азы дæм
фæцардтæн. Дæ фыстæ æмæ дæ сæгътæ никуы
фефтыдтой; дæ дзуджы фыстæй дын нæ хордтон;
39 Хъæддаг сырдиу кæй ныттыдта, уый дæумæ нæ
хастон – йæ аргъиу дын бафыстон; бонæй исты
фесæфа, æхсæвы исты фесæфа – йæ аргъ ын
мæнæй домдтай. 40 Боныгон æнтæфæй
фæлмæцыдтæн, æхсæвы – уазалæй, мæ
цæстытæиу кæрæдзийыл нæ æрæвæрдтон. 41 Ахæм
ссæдз азы арвыстон дæ хæдзары. Æз дын
цыппæрдæс азы дæ дыууæ чызджы тыххæй
фæкуыстон, æхсæз азы та – дæ фосы тыххæй. Ды та
мын мызд бирæ хæттыты æххæстæй нæ фыстай.
42 Мæ фыды Хуыцау, Авраамы Хуыцау, æмæ Исаак
Кæмæй тарст, уыцы Хуыцау мемæ куы нæ уыдаид,
уæд мæ ныртæккæ арвыстаис афтидармæй. Фæлæ
Хуыцау федта мæ зынтæ, мæ къухты фыдæбон,
æмæ дысон рахæцыди мæ сæрыл».

Иаковы æмæ Лаваны фидыд

43 Лаван Иаковæн загъта: «Чызджытæ – мæ
чызджытæ; сывæллæттæ – мæ сывæллæттæ; фос –
мæ фос. Ды цыдæриддæр уыныс, уый мæн у. Фæлæ
мæ чызджытæн, стæй кæй ныййардтой, уыцы
сывæллæттæн ма ныртæккæ мæ бон исты у,
мыййаг? 44 Ныр æз æмæ ды бавдæлæм æмæ
саразæм фидыд, æмæ уый нæ дыууæйы æхсæн уæд
æвдисæйнаг». 45 Иаков systa стыр дур, зæххыл æй
хъен æрæвæрдта, 46 Æмæ загъта йæ хæстæджытæн:
«Æруидзут дуртæ». Уыдон æруыгътой дуртæ æмæ
дзы сарæзтой цæнд, стæй уыцы цæнды цур
æрбадтысты хæрыныл. 47 Лаван уыцы бынат
схуыдта ИегарСагадуфа †, Иаков та йæ схуыдта
Галаад ††. 48 Лаван загъта: «Ацы цæнд абон мæн
æмæ дæу æхсæн у æвдисæйнаг». Уымæ гæсгæ йæ
схуыдта Галаад, 49 Стæй Мицпа ‡, уымæн æмæ
Лаван загъта: «Кæрæдзи куы нал уынæм, уæд
Хуыцау уынæд мæн дæр æмæ дæу дæр. 50 Ды мæ
чызджытæн æвзæр куы уай, кæнæ ма мæ
чызджытæй уæлдай æндæр устытæ куы æрхæссай,
уæд нын кæд æхсæнылæг нæй, уæддæр зон:
Хуыцау нæ дыууæйæн дæр Æвдисæн у». 51 Лаван ма
ноджыдæр Иаковæн загъта: «Æз нæ дыууæйы
æхсæн кæй сæвæрдтон, мæнæ уыцы цæнд æмæ
хъæндур. 52 Дæуæн фыдбылыз саразынмæ æз дæр
ацы цæнды сæрты кæй нæ ахиздзынæн, ды дæр
мæнæн фыдбылыз саразынмæ ацы цæнды æмæ
хъæндуры сæрты кæй нæ ахиздзынæ, уымæн ацы
цæнд æмæ ацы хъæндур æвдисæйнæгтæ.
53 Авраамы Хуыцау æмæ Нахоры хуыцау – Иаковы
æмæ Лаваны фыдæлты хуыцæуттæ – махæн уæд
тæрхонгæнæг». Æмæ Иаков расомы кодта, йæ фыд
Исаак Кæмæй тарст, уыцы Хуыцауæй. 54 Иаков
хохыл æрхаста нывонд, æмæ æрбахуыдта йæ
хæстæджыты. Уыдон бахордтой æмæ се 'хсæв
арвыстой хохыл. 55 Лаван сыстади райсомæй
раджы, фæбатæ кодта йæ хæрæфырттæн, йæ
чызджытæн, йæ арфæ сыл бафтыдта, араст йæ
фæндагыл æмæ æрбаздæхт йæ хæдзармæ.

Иаковы лæвæрттæ Исавæн

32 Иаков та дарддæр цыди йæ фæндагыл, æмæ
йыл фембæлдысты Хуыцауы зæдтæ. 2 Иаков
сæ куы федта, уæд загъта: «Ай Хуыцауы æфсад у».
Æмæ уыцы бынат схуыдта Маханаим ‡†. 3 Сеиры
зæхмæ, Едомы бæстæмæ, Иаков йе 'фсымæр
Исавмæ йæ разæй арвыста фидиуджытæ, 4 Æмæ
сын бафæдзæхста: «Ме 'лдар Исавæн зæгъут афтæ:
„Дæ цагъар Иаков зæгъы: ‘Æз нырмæ фæцардтæн
Лаванмæ. 5 Ис мæм галтæ, фыстæ æмæ сæгътæ,
нæлгоймаг æмæ сылгоймаг цагъартæ. Ацы хабар
æз æрвитын дæумæ, ме 'лдармæ, цæмæй суон дæ
аудыны аккаг’“». 6 Фидиуджытæ æрбаздæхтысты
æмæ Иаковæн загътой: «Мах уыдыстæм де
'фсымæр Исавмæ. Ныр йæхæдæг рацæуы дæ
размæ цыппарсæдæ адæймагимæ». 7 Иаков тынг
старст æмæ фæджихау. Йемæ чи уыдис, уыцы
адæмы, стæй фысвос, стурты æмæ теуаты фæкодта
дыууæ дихы. 8 Иаков йæхицæн загъта: «Исав иу
хаймæ куы 'рбабырса æмæ йæ куы ныддæрæн

† *ИегарСагадуфа – арамейагау амоны «æвдисæнады цæнд».*
†† *Галаад – дзуттагау амоны «æвдисæнады цæнд».* ‡ *Мицпа – хъусдарæджы мæсыг.* ‡† *Маханаим – дзуттагау амоны «дыууæ æфсады».*

кæна, уæд иннæ хай аирвæздзæн». 9 Иаков загъта:
«О Хуыцау, мæ фыдæл Авраамы Хуыцау æмæ мæ
фыд Исаакы Хуыцау, мæнæн афтæ зæгъæг Хуыцау:
„Аздæх дæ зæхмæ, дæ хæстæджытæм, æмæ дын Æз
уыдзынæн хæрзгæнæг“, 10 Ды мæныл, Дæ
цагъарыл, дæ хорзæх кæй æруагътай æмæ йыл
иузæрдион кæй уыдтæ, æз уый аккаг нæ дæн. Æз
Иорданы цæугæдоныл айдагъ лæдзæгимæ
ахызтæн, ныр та дыууæ асадæны хицау дæн.
11 Бахиз мæ ме 'фсымæрæй, Исавы къухæй. Æз дзы
тæрсын: куы 'рцæуа æмæ куы амара мæн дæр æмæ
мадæлты дæр сæ сывæллæттимæ. 12 Ды мын куы
загътай: „Æз дын уыдзынæн хæрзгæнæг, афтæ
бирæ байзæддæгтæ дын ратдзынæн, æмæ сын
банымайæн нæ уыдзæни, денджызы змисæн
банымайæн куыд нæй, афтæ“». 13 Уыцы æхсæв
Иаков арвыста уым. Цыдæриддæр æм уыд, уымæй
рахицæн кодта лæварæн йе 'фсымæр Исавæн:
14 Дыууæсæдæ сæгъы, ссæдз цæуы, дыууæсæдæ
фысы, ссæдз фыры, 15 Дæс æмæ ссæдз дуцгæ
теуайы æд байрæгтæ, дыууиссæдз хъуджы, дæс
галы, ссæдз сыл хæрæджы æмæ дæс нæл
хæрæджы. 16 Алы дзуг дæр хицæнæй бафæдзæхста
йæ цагъартæн, æмæ сын загъта: «Цæугæут мæ
разæй, дзуг иннæ дзугæй дæрддзæф куыд уа,
афтæ». 17 Фыццаг дзугимæ цы цагъар уыди, уымæн
бафæдзæхста: «Ме 'фсымæр Исав дыл куы фембæла
æмæ дæ куы фæрса: „Кæй цагъар дæ æмæ кæдæм
цæуыс? Кæй фос тæрыс?“, 18 Уæд ын зæгъ: „Дæ
цагъар Иаковы фос сты; ме 'лдар Исавæн сæ
лæварæн рарвыста; Иаков йæхæдæг дæр
æрбацæуы мæ фæстæ“». 19 Афтæ бафæдзæхста
дыккаг цагъарæн дæр, æртыккаг цагъарæн дæр –
дзугты фæдыл чи цыди, уыцы цагъартæн
сеппæтæн дæр: «Исав уыл куы фембæла, уæд ын
сымах дæр зæгъдзыстут афтæ». 20 Ноджыдæр ын
зæгъут: «Дæ цагъар Иаков дæр æрбацæуы нæ
фæстæ». Уымæн æмæ Иаков йæхицæн загъта: «Мæ
разæй цы лæвæрттæ арвыстон, уыдонæй йын йæ
зæрдæ балхæнон. Уый фæстæ куы фембæлæм, уæд
мæм хорз цæстæй кæд ракæсид». 21 Афтæмæй
Иаков йæ лæвæрттæ арвыста йæ разæй; йæхæдæг
та йæ уыцы æхсæв асадæны арвыста.

Иаковæн Хуыцау радта æндæр ном – Израил

22 Иаков сыстад æхсæвы æмæ йæ дыууæ усимæ,
йæ дыууæ цагъар сылгоймагимæ, йæ иуæндæс
фыртимæ ахыст Иавокы цæугæдоны иннæ
фарсмæ. 23 Уыдоны дæр, стæй йæм цыдæриддæр
мулк уыди, уый дæр фæкодта цæугæдоны иннæ
фарс. 24 Йæхæдæг та баззад иунæгæй, æмæ суанг
сæуæхсиды фæзындмæ Чидæр хъæбысæй хæцыд
йемæ; 25 Æмæ Иаковыл кæй нæ тых кæны, уый куы
федта, уæд ын февнæлдта йæ синмæ, æмæ йын
хæцгæхæцын йæ син фелвæста.
26 Хъæбысæйхæцæг Иаковæн загъта: «Суадз мæ;
уымæн æмæ сæуæхсид фæбæрæг». Иаков Ын
дзуапп радта: «Цалынмæ мыл Дæ арфæ бафтауай,
уæдмæ Дæ нæ ауадздзынæн». 27 Уый Иаковы
бафарста: «Дæ ном куыд у?» Иаков Ын дзуапп
радта: «Иаков». 28 Уæд Иаковæн загъта: «Нырæй
фæстæмæ дæ ном уыдзæн Иаков нæ, фæлæ Израил
†; уымæн æмæ ды хъæбысæй хæцыдтæ Хуыцауимæ
æмæ адæмимæ, æмæ фæуæлахиз дæ». 29 Иаков
бафарста: «Курын Дæ, зæгъ мын: Дæ ном куыд у?»
Уый загъта: «Мæ номæй мæ цы фæрсыс?» Æмæ
уым арфæ бафтыдта Иаковыл. 30 Иаков уыцы бынат
схуыдта Пенуэл ††; уымæн æмæ Иаков загъта: «Æз
мæхи цæстæй федтон Хуыцауы æмæ удæгасæй
баззадтæн». 31 Хур куы скасти, уæд, йæ синæй
къуылых цæугæйæ, Иаков ахызти Пенуэлæй.
32 Хъæбысæйхæцæг Иаковы сины нуар кæй
бахъыгдардта, уымæ гæсгæ Израилы адæм суанг
абон дæр нæ хæрынц сины нуæрттæ.

Иаковы фембæлд Исавимæ

33 Иаков акаст æмæ федта: Исав æрбацæуы
цыппарсæдæ адæймагимæ. Лиайы, Рахилы
æмæ дыууæ лæггадгæнæг сылгоймаджы Иаков
æрлæууын кодта хицæнтæй, алкæйдæр йæ
сывæллæттимæ; 2 Лæггадгæнæг сылгоймæгты сæ
сывæллæттимæ – разæй, Лиайы йæ
сывæллæттимæ – уыдоны фæстæ, Рахил æмæ
Иосифы та – сеппæты фæстæ. 3 Йæхæдæг ацыди сæ
разæй йе 'фсымæрмæ; нæма йæм бахæццæ, афтæ
йын зæххы онг авд хатты акуывта. 4 Исав
разгъордта Иаковы размæ æмæ йын ахъæбыс
кодта, ныттыхстис ын йе 'фцæгыл, батæ йын кодта
æмæ сæ дыууæ дæр куыдтой. 5 Исав акаст, федта
устыты æмæ сывæллæтты, æмæ бафарста: «Уыдон
дын чи сты?» Иаков загъта: «Хуыцау дæ цагъары
кæмæй барæвдыдта, уыцы сывæллæттæ».
6 Исавмæ бацыдысты лæггадгæнæг сылгоймæгтæ
сæ сывæллæттимæ, æмæ йын ныллæг акуывтой.
7 Уый фæстæ йæм бацыди Лиа йæ сывæллæттимæ
æмæ йын ныллæг акуывтой. Æппынфæстаг æм
бацыдысты Иосиф æмæ Рахил æмæ йын ныллæг
акуывтой. 8 Исав бафарста Иаковы: «Цæмæн
арвыстай æппæт уыцы дзугтæ мæ размæ?» Иаков
дзуапп радта: «Цæмæй мæм ды, ме 'лдар, ракæсай
хорз цæстæй». 9 Исав загъта: «Мæнмæ бирæ мулк
ис, ме 'фсымæр; цы дæм ис, уый дæхицæн
ныууадз». 10 Иаков загъта: «Курын дæ, кæд дæ
аудыны аккаг дæн, уæд айс мæ лæвар. Ды мæм
хорз цæстæй ракастæ; Хуыцауы фендау мын уыди
дæ фенд. 11 Уæдæ айс, æз дын кæй арвыстон, мæ
уыцы лæвæрттæ. Хуыцау мын лæвæрдта рæдауæй,
æмæ мæм æппæт дæр ис». Иаков æм æрхатыд,
æмæ Исав айста лæвæрттæ. 12 Исав загъта: «Ныр
адарæм нæ фæндаг; æз цæудзынæн демæ».
13 Иаков ын дзуапп радта: «Сывæллæттæ лæмæгъ
кæй сты, уый хорз зоныс, ме 'лдар. Мæ лыстæг фос
æмæ хъуццытæ та дуцгæ сты. Иу бон ма сæ куы

† *Израил – «сара» дзуттагау амоны «хъæбысæй хæцын», «Эл» та – Хуыцау.* †† *Пенуэл – дзуттагау амоны «Хуыцауы цæсгом».*

фæтæрæм, уæд æгасæй дæр фæцагъды уыдзысты.
14 Ме 'лдар ацæуæд йæ цагъары разæй, æз та
цæудзынæн, мæ фос куыд цæуой, стæй
сывæллæттæ куыд цæуой, афтæ сындæг, цалынмæ
ме 'лдармæ, Сеирмæ, бахæццæ уон, уæдмæ».
15 Исав загъта: «Уæд та мæ бауадз, æмæ мемæ цы
адæм ис, уыдонæй цалдæры ныууадзон демæ».
Иаков загъта: «Цæмæн? Æрмæст мæм ме 'лдар
ракæсæд хорз цæстæй, æндæр мæ ницы хъæуы».
16 Уыцы бон Исав йæ фæндагыл аздæхти Сеирмæ.
17 Иаков та ацыди Сокхофмæ, æмæ уым йæхицæн
сарæзта хæдзар, йæ фосæн та – халагъудтæ. Уымæ
гæсгæ схуыдта уыцы бынат Сокхоф †. 18 Афтæ
ПадданАрамæй æрбаздæхыны фæстæ Иаков
дзæбæхæй бахæццæ ханаанаг зæхмæ, Сихемы
сахармæ, æмæ æрцард йæ фарсмæ. 19 Сихемы фыд
Емморы байзæддæгтæй фондзыссæдз æвзист
æхцайæ балхæдта зæхх, æмæ йыл æрæвæрдта йæ
цатыр. 20 Уым сарæзта нывондхæссæн æмæ йæ
схуыдта ЭлЭлохеИсраэл ††.

Иаковы фырттæ исынц сæ маст

34 Иаковæн Лиа кæй ныййардта, йæ уыцы чызг
Динæ рацыди бынæттон цæрджыты
сылгоймæгты фенынмæ. 2 Уыцы зæххы паддзахы –
евейаг Емморы фырт Сихем федта Динæйы,
æрцахста йæ æмæ йын тыхми бакодта. 3 Сихемы
зæрдæмæ тынг фæцыд Иаковы чызг Динæ,
бауарзта йæ æмæ йæ рæвдыдта йæ ныхæстæй.
4 Сихем йæ фыд Емморæн загъта: «Ракур мын уыцы
чызджы». 5 Йæ чызг Динæ кæй фæхудинаг, уый
Иаков куы фехъуыста, уæд йæ фырттæ фосы
дзугтимæ быдыры уыдысты. Æмæ йæ никæмæн
загъта, цалынмæ йæ фырттæ хæдзармæ
'рцыдысты, уæдмæ. 6 Сихемы фыд Еммор æрбацыд
Иаковимæ бафидауынмæ. 7 Иаковы фырттæ
быдырæй куы æрцыдысты æмæ хабар куыддæр
фехъуыстой, афтæ хъыг кодтой, сæ маст сæхсысти;
уымæн æмæ Сихем сарæзта, æруадзæн цæмæн нæ
уыд, уый – схуыссыд Иаковы чызгимæ, æмæ уымæй
фегад кодта Израилы. 8 Еммор сын загъта: «Мæ
фырт Сихемæн æнæ уæ чызг йæ бон нал у. Курын
уæ, раттут ын æй. 9 Бахæстæг ут немæ: нæ
лæппутæн дæттут уæ чызджыты, уæ лæппутæн
курут нæ чызджыты. 10 Æрцæрут не 'хсен – нæ зæхх
уæ разы ис; уæ бон у, кæм уæ бафæнда, уым
цæрын; амæлттæ дзы кæнут». 11 Динæйы фыдæн
æмæ æфсымæртæн Сихем загъта: «Уæхи мыл ма
атигъ кæнут; цы зæгъат, уый уын ратдзынæн.
12 Цавæрфæнды ирæд æмæ лæвæрттæ уæнт, æз сæ
бафиддзынæн, сымах куыд зæгъат, афтæ; æрмæст
мын уæ чызджы раттут». 13 Уæд Иаковы фырттæ
Сихемæн æмæ йæ фыд Емморæн дзуапп радтой
сайæн ныхæстæй, уымæн æмæ сын Сихем фегад
кодта сæ хо Динæйы. 14 Дзырдтой сын: «Ахæм
хъуыддаг саразын нæ бон нæу: æнæсунæт лæгæн
нæ хойы раттын махæн стыр худинаг уаид. 15 Мах
хуызæн куы суат – уæ нæлгоймæгтæ иууылдæр
сунæтгонд куы уой, æрмæст уæд бафидаудзыстæм.
16 Уæд уын дæтдзыстæм нæ чызджыты æмæ
курдзыстæм уæ чызджыты; æрцæрдзыстæм уемæ
æмæ суыдзыстæм иу адæм. 17 Фæлæ нæм куы нæ
байхъусат æмæ сунæт куы нæ скæнат, уæд
акæндзыстæм нæ хойы æмæ ацæудзыстæм». 18 Сæ
ныхæстæ Емморы æмæ йæ фырт Сихемы
зæрдæмæ фæцыдысты. 19 Æрыгон лæппу
æвæстиатæй бакодта, цы йын загътой, уый; уымæн
æмæ зæрдæйæ уарзта Иаковы чызджы. Сихем та
йæ фыды хæдзары тæккæ нымаддæр адæймаг
уыдис. 20 Еммор æмæ йæ фырт Сихем æрцыдысты
сæ ныхасмæ, сахары кулдуармæ, æмæ сахары
цæрджытæн загътой: «21 Уыцы адæм нæм хорз
цæстæй кæсынц. Цæрæнт нæ зæххыл, æмæ дзы
амæлттæ кæнæнт. Нæ парахат зæхх уыдоны фаг
дæр у. Нæ лæппутæн курдзыстæм сæ чызджыты
æмæ сын дæтдзыстæм нæ чызджыты. 22 Фæлæ
уыцы адæм немæ цæрыныл, немæ иу адæм
суæвыныл разы сты, неппæт нæлгоймæгтæ
уыдонау сунæтгонд куы уой, æрмæстдæр уæд. 23 Сæ
дзугтæ, сæ мулк æмæ сæ фос æнæхъæнæй мах нæ
бауыдзысты, æви? Фæлæ куы сразы уæм, æрмæст
уæд æрцæрдзысты немæ». 24 Сахары кулдуармæ,
ныхасмæ, чидæриддæр рахызт, уыдон сразы сты
Емморимæ æмæ йæ фырт Сихемимæ. Афтæмæй
сахары кулдуармæ чидæриддæр рахызт, уыцы
нæлгоймæгтæ сеппæт дæр скодтой сунæт.
25 Æртыккаг бон, нæлгоймæгтæ сæ тæккæ
рынчыныл куы уыдысты, уæд Иаковы дыууæ
фырты – Симеон æмæ Левий, Динæйы
æфсымæртæ, – райстой сæ цирхъытæ,
æнæнхъæлæджы бабырстой сахармæ æмæ
фæцагътой æппæт нæлгоймæгты. 26 Емморæн
йæхи дæр æмæ йæ фырт Сихемы дæр амардтой
цирхъæй, Сихемы хæдзарæй ракодтой Динæйы
æмæ рацыдысты. 27 Иаковы фырттæ бацыдысты,
кæй амардтой, уыдонмæ, æмæ сахар бастыгътой
сæ хойы худинаджы тыххæй. 28 Ратардтой сын сæ
фысвос, се стуртæ æмæ сæ хæрджытæ – сахары
æмæ быдыры цыдæриддæр уыди, уый ахастой;
29 Ахастой сын сеппæт мулк, акодтой сын сæ
сывæллætты æмæ сæ устыты, сæ хæдзæрттæ сын
бынтондæр бастыгътой. 30 Уæд Иаков Симеонæн
æмæ Левийæн загъта: «Бæллæхы мæ баппæрстат.
Сымах тыххæй ацы зæххы цæрджытæн,
ханаанæгтæн æмæ ферезæгтæн, уæнгæл
фестадтæн. Махмæ адæм бирæ нæй, æмæ мæм
уыдон иумæ куы æрбабырсой, уæд мын мæхи дæр
æмæ мæ хæдзар дæр бабын кæндзысты». 31 Фæлæ
йын йæ фырттæ загътой: «Уæдæ нæ хо цыма
уæйййаг сыл уыд, ахæм ми йын бакæнын æмбæлди,
мыййаг?!»

† *Сокхоф – дзуттагау амоны «халагъудтæ».* ††
ЭлЭлохеИсраэл – дзуттагау амоны «Хуыцау Израилы Хуыцау у».

Иаков æрбаздæхти Вефилмæ

35 Хуыцау загъта Иаковæн: «Марадз, ссу
Вефилмæ æмæ дзы æрцæр. Сараз дзы
нывондхæссæн, де 'фсымæр Исавæй куы
фæлыгътæ, уæд дæм Чи фæзынд, уыцы Хуыцауæн».
2 Йæ бинонтæн, стæй йемæ чи уыдис, уыдонæн
сеппæтæн дæр Иаков загъта: «Цы æцæгæлон
хуыцæуттæ уæм ис, уыдон аппарут, уæхи ссыгъдæг
кæнут æмæ уæ дарæс раивут. 3 Сыстæм æмæ
ссæуæм Вефилмæ; мæ уынгæджы бон мæ Чи
фехъуыста æмæ алы ран дæр мемæ Чи уыди, уыцы
Хуыцауæн æз уым сараздзынæн нывондхæссæн».
4 Цы æцæгæлон хуыцæуттæ сæм уыди, уыдоны
иууылдæр, æмæ сæ хъустыл цы хъусцæджытæ
уыди, уыдон дæр радтой Иаковмæ, æмæ сæ уый
Сихеммæ хæстæг баныгæдта тулдзы бын. 5 Уый
фæстæ араст сты сæ фæндагыл. Алфамбылайы
сахарты цæрджытæ стыр тасы бафтыдысты, æмæ
Иаковæн йæ фыртты фæсте нæ расырдтой. 6 Иаков
æмæ йеппæт адæм æрцыдысты, ханаанаг зæххыл
цы Луз (Вефил) ис, уырдæм. 7 Иаков уым сарæзта
нывондхæссæн, æмæ уыцы бынат схуыдта
ЭлВефил †; уымæн æмæ, йе 'фсымæр Исавæй куы
фæлыгъд, уæд ын Хуыцау ам раргом кодта Йæхи.
8 Амарди Ревеккæйы дыджызæ Деворæ, æмæ йæ
Вефилмæ хæстæг баныгæдтой тулдзы бын; уымæ
гæсгæ уыцы тулдз схуыдтой Аллон Бахут ††. 9 Иаков
ПадданАрамæй куы æрыздæхт, уæд æм ногæй
фæзынди Хуыцау æмæ йыл Йæ арфæ бафтыдта.
10 Хуыцау ын загъта: «Дæ ном Иаков у; нырæй
фæстæмæ та дæ ном Иаков нал уыдзæни, фæлæ
Израил». Æмæ йыл Хуыцау сæвæрдта æндæр ном –
Израил. 11 Хуыцау ын загъта: «Æз Æппæтхъомыс
Хуыцау дæн! Цот уадз æмæ сбирæ у. Адæм æмæ
бирæ адæмтæ, стæй паддзæхтæ рацæудзæни
дæуæй. 12 Авраам æмæ Исаакæн цы зæхх радтон,
уый дæуæн дæттын, дæ фæстæ та – дæ
байзæддæгтæн». 13 Хуыцау Иаковы ныуагъта,
йемæ кæм дзырдта, уыцы ран. 14 Хуыцау йемæ кæм
дзырдта, уым Иаков сæвæрдта дурцæджындз, æмæ
йыл ауагъта сæн æмæ зети. 15 Хуыцау йемæ кæм
дзырдта, уыцы бынат Иаков схуыдта Вефил.

Вениамины райгуырд æмæ Рахилы мæлæт

16 Уый фæстæ ацыдысты Вефилæй. Æмæ сæ
Ефрафæмæ бирæ куы нал хъуыд, уæд Рахилæн
æрцыд йæ арыны афон; фæлæ уыди зынæвгъæд.
17 Аргæарын куы хъизæмар кодта, уæд ын
æвгъæдгæс сылгоймаг загъта: «Ма тæрс – ай дæр
дын лæппу у». 18 Рахил йæ уд куы иста – уымæн
æмæ мæлгæ кодта, уæд йæ лæппуйыл сæвæрдта
ном Бенони. Фæлæ йыл йæ фыд сæвæрдта ном –
Вениамин ‡. 19 Рахил амард æмæ йæ баныгæдтой
Ефрафæмæ (Вифлееммæ) фæндагыл. 20 Иаков ын
йæ ингæныл сæвæрдта цырт. Уыцы цырт Рахилы
ингæныл ис суанг абон дæр. 21 Иаков цыди
дарддæр æмæ йæ цатыр æрæвæрдта Эдеры
мæсыджы фале. 22 Израил уыцы зæххыл куы
цардис, уæд Рувим бавдæлд æмæ æриу йæ фыды
номылус Валлæимæ, æмæ йæ Израил базыдта.
Иаковæн уыди дыууадæс фырты. 23 Лиайы
лæппутæ: Иаковы хистæр фырт Рувим, Симеон,
Левий, Иуда, Иссахар æмæ Завулон. 24 Рахилы
лæппутæ: Иосиф æмæ Вениамин. 25 Валлæйы –
Рахилы лæггадгæнæг сылгоймаджы лæппутæ: Дан
æмæ Неффалим. 26 Зелфæйы – Лиайы лæггадгæнæг
сылгоймаджы лæппутæ: Гад æмæ Асир. Уыцы
фырттæ Иаковæн райгуырдысты ПадданАрамы.

Исаакы мæлæт

27 Иаков йæ фыд Исаакмæ æрцыди Мамремæ,
КириафАрбамæ (Хевронмæ) хæстæг – Авраам æмæ
Исаак æрцæуæггæгтæй кæм цардысты, уырдæм.
28 Исаак æдæппæт фæцарди сæдæ æстай азы.
29 Уый фæстæ йæ уд systa, амарди зæрондæй,
цардæфсæстæй æмæ аивгъуыдта йæ
рагфыдæлтæм. Баныгæдтой йæ Исав æмæ Иаков,
йæ фырттæ.

Исавы байзæддæгтæ

36 Мæнæ Исавы (Едомы) байзæддæгтæ. 2 Исав
йæхицæн устытæ æрхаста ханаанаг
чызджытæй: хеттаг Елоны чызг Адæйы, æмæ
Оливемæйы – евейаг Цивеоны фырт Анайы
чызджы, 3 Стæй Васемафæйы – Измаилы чызджы,
Наваиофы хойы. 4 Адæ Исавæн ныййардта
Елифазы; Васемафæ ныййардта Рагуилы.
5 Оливемæ ныййардта Иеусы, Иегломы æмæ
Корейы. Уыдон сты, Исавæн Ханааны зæххыл чи
райгуырд, йæ уыцы фырттæ. 6 Исав акодта йæ
устыты, йæ фыртты, йæ чызджыты, йеппæт
хæдзаронты, йемæ атардта йæ дзугтæ æмæ йæ фос
иууылдæр; йемæ айста, Ханааны зæххыл цы мулк
скодта, уый æгасæй дæр, æмæ йе 'фсымæр
Иаковæй ацыд æндæр зæхмæ. 7 Уымæн æмæ сæ
мулк афтæ сбирæ, æмæ сын иумæ цæрæн нал
уыди. Хæтæнхуагæй цы зæххыл цардысты, уый сæ
фосыл нал æххæссыд. 8 Афтæмæй Исав (Едом)
æрцарди Сеиры хæхбæстæйы. 9 Мæнæ Сеиры
хæхбæстаг идумейæгты фыдæл Исавы
байзæддæгтæ. 10 Исавы фыртты нæмттæ: Елифаз –
Исавы ус Адæйы лæппу; Рагуил – Исавы ус
Васемафæйы лæппу. 11 Елифазы фырттæ: Феман,
Омар, Цефо, Гафам æмæ Кеназ. 12 Исавы фырт
Елифазæн уыди номылус Фамнæ; уый Елифазæн
ныййардта Амаликы. Уыдон сты Исавы ус Адæйы
зæнæджызæнæг. 13 Рагуилы фырттæ: Нахаф, Зерах,
Шамма æмæ Миззæ. Уыдон сты Исавы ус
Васемафæйы зæнæджызæнæг. 14 Исавы ус
Оливемæ, Цевеоны фырт Анайы чызг, Исавæн кæй

† *ЭлВефил – дзуттагау амоны «Вефилы Хуыцау».* †† *Аллон Бахут – дзуттагау амоны «цæссыджы тулдз».* ‡ *Бенони – дзуттагау амоны «мæ хъизæмары фырт». Вениамин – дзуттагау амоны «мæ рахиз цонджы фырт».*

ныййардта, уыцы фырттæ: Иеус, Иеглом æмæ
Корей. 15 Мæнæ Исавы байзæддæгты мыггæгты
хистæртæ. Исавы хистæр фырт Елифазы фырттæ:
мыггæгты хистæртæ Феман, Омар, Цефо, Кеназ,
16 Корей, Гафам æмæ Амалик. Мыггæгты уыцы
хистæртæ Елифазæн райгуырдысты Едомы; уыдон
сты Адæйы зæнæджызæнæг. 17 Исавы фырт
Рагуилы фырттæ: мыггæгты хистæртæ Нахаф,
Зерах, Шамма æмæ Миззæ. Уыдон сты, Рагуилæн
Едомы чи райгуырди, мыггæгты уыцы хистæртæ –
Исавы ус Васемафæйы зæнæджызæнæг. 18 Исавы ус
Оливемæйы лæппутæ: мыггæгты хистæртæ Иеус,
Иеглом æмæ Корей; уыцы мыггæгты хистæрты
ныййардта Исавы ус Оливемæ, Анайы чызг.
19 Уыдон сты Исавы (Едомы) фырттæ æмæ сæ
мыггæгты хистæртæ. 20 Уыцы зæххыл чи царди,
хоррейаг Сеиры мæнæ уыцы фырттæ: Лотан,
Шовал, Цивеон, Ана, 21 Дишон, Эцер æмæ Дишан.
Сеиры ацы фырттæ Едомы уыдысты хоррейæгты
мыггæгты хистæртæ. 22 Лотаны фырттæ: Хори æмæ
Гомам. Фамнæ уыди Лотаны хо. 23 Шовалы фырттæ:
Алван, Манахаф, Эвал, Шефо æмæ Онам.
24 Цивеоны фырттæ: Айа æмæ Ана. Ана у, йæ фыд
Цивеоны хæрджытæ куы хызта, уæд быдыры
суадæттæ чи ссардта, уыцы адæймаг. 25 Анайы
сывæллæттæ: Дишон æмæ Оливемæ, Анайы чызг.
26 Дишоны фырттæ: Хемдан, Эшбан, Ифран æмæ
Херан. 27 Эцеры фырттæ: Билган, Зааван æмæ Акан.
28 Дишаны фырттæ: Уц æмæ Аран. 29 Хоррейæгты
мыггæгты хистæртæ: Лотан, Шовал, Цивеон, Ана,
30 Дишон, Эцер æмæ Дишан. Уыдон Сеиры зæххыл
уыдысты хоррейæгты хистæртæ сæ мыггæгтæм
гæсгæ.

Едомы паддзæхтæ

31 Цалынмæ Израилæн йæхицæй паддзæхтæ
нæма уыди, уæдмæ Едомы æлдариуæг чи кодта,
мæнæ уыцы паддзæхтæ: 32 Веоры фырт Бела –
паддзахиуæг кодта Едомы. Йæ сахары ном –
Дингава. 33 Бела куы амард, уæд йæ фæстæ паддзах
сси восораг Зерахы фырт Иовав. 34 Иовав куы
амард, уæд йæ фæстæ паддзах сси Хушам,
феманæгты зæххæй рацæуæг. 35 Хушам куы амард,
уæд йæ фæстæ паддзах сси, Моавы быдырты
мадиамæгты чи ныддæрæн кодта, уыцы Бедады
фырт Гадад. Йæ сахары ном – Авиф. 36 Гадад куы
амард, уæд йæ фæстæ паддзах сси Самла, масрекаг
зæххæй рацæуæг. 37 Самла куы амард, уæд йæ
фæстæ паддзах сси Саул – цæугæдоны былгæрон
цы Реховоф уыди, уырдыгæй рацæуæг. 38 Саул куы
амард, уæд йæ фæстæ паддзах сси Ахборы фырт
БаалХанан. 39 Ахборы фырт БаалХанан куы амард,
уæд йæ фæстæ паддзах сси Гадар. Йæ сахары ном –
Пау; йæ усы ном та – Мегатавеел, МеЗагавы фырт
Матреды чызг. 40 Исавы байзæддæгтæй мыггаджы
хистæр чи уыди, мæнæ уыдоны нæмттæ сæ
мыггæгтæм æмæ сæ цæрæн бынæттæм гæсгæ:
Фимна, Алва, Иетеф, 41 Оливема, Эла, Пинон,
42 Кеназ, Феман, Мивцар, 43 Магдиил æмæ Ирам.
Уыдон сты едомаг хистæртæ; алы мыггагæн дæр
уыди йæхи цæрæн бынат æмæ йæхи зæхх. Исав та
у едомæгты фыдæл.

Иосифы фынтæ

37 Иаков æрцард, йæ фыд хæтæнхуагæй
кæддæр кæм царди, уым – Ханааны зæххыл.
2 Мæнæ Иаковы бинонты хабар. Æвддæсаздзыд
Иосиф хызта фысвосы дзугтæ йе 'фсымæртимæ –
йæ фыдыустытæ Валлæ æмæ Зелфæйы
лæппутимæ. Æмæ уыдоны тыххæй сæ фыдмæ хаста
æвзаг. 3 Израил та Иосифы йæ иннæ фырттæй
фылдæр уарзта, уымæн æмæ йын йæ зæронды
бонты райгуырд; æмæ йын самал кодта даргъ æмæ
нывæфтыд хæдон. 4 Сæ фыд Иосифы уыдонæй
фылдæр кæй уарзы, уый æфсымæртæ куы федтой,
уæд сын Иосиф уæнгæл фестад, æмæ сæ бон нал
уыд йемæ сабырæй дзурын. 5 Иухатт Иосиф федта
фын. Радзырдта йæ йе 'фсымæртæн, æмæ сын
ноджы фæуæнгæлдæр. 6 Иосиф сын загъта:
«Байхъусутма, цы фын федтон, уымæ. 7 Бадыры
бастам куыристæ; æваст мæ куырис рабадт æмæ
уырдыг слæууыд, уæ куыристæ та æрлæууыдысты
йæ алыварс æмæ йын ныллæг акуывтой». 8 Йе
'фсымæртæ йын загътой: «Ау, ды махæн паддзах
уыдзынæ? Мах дæ дæлбар уыдзыстæм?» Æмæ сын
ноджы фæуæнгæлдæр йæ фыны æмæ йæ ныхæсты
тыххæй. 9 Иосиф ма ноджыдæр федта иу фын, æмæ
йæ радзырдта йе 'фсымæртæн: «Байхъусут мæм.
Ноджыдæр ма иу фын федтон: ацы хатт мын
ныллæг акуывтой хур, мæй æмæ иуæндæс
стъалыйы». 10 Иосиф йæ фын радзырдта йе
'фсымæртæн дæр æмæ йæ фыдæн дæр. Йæ фыд ын
бауайдзæф кодта: «Уый цавæр фын федтай? Æз, дæ
мад æмæ де 'фсымæртæ æцæг æрцæуддзыстæм
æмæ зæххы онг дæуæн акувдзыстæм, мыййаг?»
11 Æфсымæртæ хæлæг кодтой Иосифмæ, фæлæ йæ
фыд уыцы хабар йæ зæрдыл бадардта.

Æфсымæртæ ауæй кодтой Иосифы

12 Иосифы æфсымæртæ ацыдысты сæ фыды
дзугтæ Сихеммæ хæстæг хизынмæ. 13 Израил
Иосифæн загъта: «Де 'фсымæртæ Сихемы хизынц
дзугтæ. Мæ зæрды дæ уыдонмæ арвитын ис».
Иосиф ын дзуапп радта: «Æз цæттæ дæн». 14 Йæ
фыд ын загъта: «Ауайма, де 'фсымæртæ æнæниз
сты, æви нæ, дзугтæ та – æнæхъæн, уый фен æмæ
мын бæрæг æрхæсс». Афтæ Иосифы йæ фыд
арвыста Хевроны дæлвæзæй, æмæ Иосиф араст
Сихеммæ. 15 Фæлæ Иосиф фæдзæгъæл быдыры.
Фембæлд ыл иу адæймаг æмæ йæ бафарста: «Цы
агурыс?» 16 Иосиф ын дзуапп радта: «Æз ме
'фсымæрты агурын. Курын дæ, сæ дзугтæ кæм
хизынц, уый мын зæгъ». 17 Уыцы адæймаг ын
загъта: «Ардыгæй ацыдысты. Æз сын фехъуыстон
сæ ныхас: „Ацæуæм Дофанмæ“». Иосиф ацыд йе

'фсымæрты фæдыл æмæ сæ ссардта Дофаны.
18 Уыдон æй суыдтой дардмæ, æмæ сæм цалынмæ
нæ бахæццæ, уæдмæ бадзырдтой йæ амарыныл.
19 Кæрæдзийæн загътой: «Дæлæ æрбацæуы уыцы
фынуынæг. 20 Ныр бавдæлæм, амарæм æй æмæ йæ
ныппарæм хус уæрмытæй иуы. Æмæ зæгъдзыстæм,
хъæддаг сырд æй бахордта, зæгъгæ. Уæд
фендзыстæм, кæддæра йæ фынтæ цы расаиккой».
21 Уый фехъуыста Рувим, æмæ йæ бахызта йе
'фсымæрты къухæй. Загъта сын: «Ма йæ амарæм».
22 Рувим сын дарддæр дзырдта: «Ма йæ амарут.
Фæлтау æй, ам, æдзæрæг ран, уæрмы ныппарут,
æрмæст æм уæ къух ма батасæд». Рувимы фæндыд
Иосифы йе 'фсымæртæй фервæзын кæнын æмæ
йæ сæ фыдмæ арвитын. 23 Иосиф йе 'фсымæртæм
куы бахæццæ, уæд ын æррæдывтой йæ даргъ æмæ
нывæфтыд хæдон, 24 Йæхи та йын ныппæрстой
уæрмы. Уæрм уыд афтид – дон дзы нæ уыд.
25 Æфсымæртæ æрбадтысты хæрынил. Уæдмæ
ауыдтой измаилæгты Галаадæй теуатыл
æрбацæйцæугæ. Се теуатыл Мысырмæ ластой
бирæ хæрздæфгæнæнтæ, балзам æмæ миррæ †.
26 Иуда йе 'фсымæртæн загъта: «Не 'фсымæры куы
амарæм æмæ йын йæ мард куы басусæг кæнæм,
уæд нын уымæй цы пайда ис? 27 Фæлтау æй ауæй
кæнæм измаилæгтæн, æмæ йыл нæ къухæй ницы
æрцæуæдзæн; не 'фсымæр у – нæ тугне стæг».
Æфсымæртæ йæм байхъуыстой. 28 Мадиамаг
сæудæджертæ сæ рæзты куы рацæйцыдысты, уæд
æфсымæртæ Иосифы сластой уæрмæй, æмæ йæ
измаилæгтæн ауæй кодтой ссæдз æвзист сиклыл.
Уыдон та йæ семæ акодтой Мысырмæ. 29 Рувим
æрбаздæхт уæрммæ. Кæсы æмæ Иосиф уым нал ис;
уæд æррæдывта йæ дарæс. 30 Æрбаздæхт йе
'фсымæртæм æмæ сын загъта: «Лæппу уым куы нал
ис! Ныр мæхи цы фæкæнон?» 31 Уæд æфсымæртæ
аргæвстой сæныкк, райстой Иосифы хæдон æмæ
йæ самæстой тугæй. 32 Уый фæстæ уыцы нывæфтыд
хæдон равдыстой сæ фыдмæ æмæ йын загътой:
«Мæнæ цы ссардтам! Æркæсма йæм, дæ фырты
хæдон нæу, мыййаг?» 33 Иаков æй базыдта æмæ
загъта: «Уый мæ фырты хæдон у! Хъæддаг сырд æй
бахордта! Иосифы сырд кæй бахордта, уый
гуырысхойаг нæу!» 34 Иаков йæ уæлæ æррæдывта
йæ дарæс, йæ астæуыл æрбабаста хъисын, æмæ
дзæвгар рæстæг куыдта йæ фыртыл. 35 Йæ фырттæ
æмæ йæм йæ чызджытæ æгасæй дæр æрцыдысты
ныфсытæ æвæрынмæ, фæлæ йæм ницы хъардта.
Иаков дзырдта: «Нæ, æз хъыгзæрдæйæ
ныххиздзынæн ингæнмæ, мæ фыртмæ». Афтæ
Иаков куыдта йæ фыртыл. 36 Мадиамæгтæ та
уæдмæ Иосифы Мысыры ауæй кодтой фараоны
фæсдзæуинтæй иуæн – фараоны хъахъæнджыты
хистæр Потифарæн.

Иуда æмæ Фамар

38 Æрцыди рæстæг, æмæ Иуда ныууагъта йе
'фсымæрты æмæ æрцард иу одолламаг
лæджы фарсмæ, йæ ном – Херам. 2 Уым Иуда федта,
йæ ном Шуа кæмæн уыди, уыцы ханаанаг лæджы
чызджы, ракуырдта йæ æмæ бацард йемæ.
3 Сылгоймаг басывæрджын, ныййардта лæппу
æмæ йыл Иуда сæвæрдта ном – Эр. 4 Ногæй
басывæрджын, ныййардта та йын лæппу æмæ йыл
сæвæрдта ном – Онан. 5 Ныййардта ма ноджыдæр
иу лæппу æмæ йыл сæвæрдта ном – Шела. Уыцы
лæппуйы куы ныййардта, уæд Иуда уыди Хезивы.
6 Иуда йæ хистæр фырт Эрæн ракуырдта ус, йæ ном
– Фамар. 7 Фæлæ Иудайы хистæр фырт Эр Хуыцауы
цæсты уыди тæригъæдджын, æмæ йын Хуыцау
аскъуыдта йæ цард. 8 Уæд Иуда загъта Онанæн:
«Æриу у де 'фсымæры усимæ; йæ тиу дæ, æмæ де
'фсымæрæн рауадз байзæддаг». 9 Фæлæ Онан
зыдта, сывæллæттæ йæхи кæй нæ уыдзысты, уый.
Уымæ гæсгæ йе 'фсымæры усимæ æриуы размæиу
йæ мыггаг акалдта зæхмæ, йæ æфсымæрæн
байзæддаг куыд нæ рауадза, афтæ. 10 Онан цы
арæзта, уый Хуыцауы цæсты уыди тæригъæд, æмæ
уымæ гæсгæ Хуыцау Онанæн дæр аскъуыдта йæ
цард. 11 Уæд Иуда йæ чындз Фамарæн загъта:
«Цалынмæ мæ фырт Шела бахъомыл уа, уæдмæ
уал дæ фыды хæдзары ацæр идæдзæй». Уымæн
æмæ Иудайы хъуыды ахæм уыд: «Шела дæр йе
'фсымæртау куы амæла». Фамар ацыд æмæ цæрын
райдыдта йæ цæгаты. 12 Дзæвгар рæстæг куы
рацыд, уæд амард Иудайы ус, Шуайы чызг. Иудайы
хъыг куы фæмынæгдæр, уæд йæ хæларимæ,
одолламаг Херамимæ, ссыди Фамнамæ, йæ фысты
æлвынджытæм. 13 Фамарæн фехъусын кодтой: «Дæ
хицау фæцæуы Фамнамæ, йæ фос æлвынынмæ».
14 Фамар раласта йæ идæдзы дарæс, йæхи
бамбæрзта уæлгуырæй æмæ сбадт Енаимы
кулдуары цур – Фамнамæ фæндаг кæуылты цæуы,
уым. Фамар хорз зыдта: Шела ралæг, фæлæ йын æй
нæ курынц. 15 Иуда Фамары куы федта, уæд ын
хæтаг сыл æнхъæл уыд, уымæн æмæ Фамар йæ
цæсгом бамбæрзта. 16 Иуда йæм фæзылд æмæ йын
загъта: «Бар мын ратт хуыссæны демæ æриуæн».
Йæ чындз кæй у, уый та Иуда нæ зыдта. Сылгоймаг
бафарста: «Мемæ куы æриу уай, уæд мын цы
ратдзынæ?» 17 Иуда йын дзуапп радта: «Сæныкк
дын рарвитдзынæн мæ дзугæй». Сылгоймаг
бафарста: «Цы мæм ныууадздзынæ, цалынмæ
сæныкк æрбарвитай, уæдмæ?» 18 Иуда загъта: «Цы
дæм ныууадзон?» Сылгоймаг дзуапп радта: «Дæ
мыхуыр, дæ астæубæттæн æмæ, дæ къухы цы
лæдзæг ис, уый». Иуда йын сæ радта, стæй æриу
йемæ, æмæ Фамар басывæрджын. 19 Фамар
уырдыгæй куы ацыд, уæд раласта йæ уæлгуыр,
æмæ та скодта йæ идæдзы дарæс. 20 Уæдмæ Иуда
йæ одолламаг хæларæн арвыста сæныкк, уыцы
сылгоймагæй йæ дзаумæттæ куыд райса, афтæ;

† *Миррæ – хæрздæф писийы мыггаг.*

фæлæ йæ не ссардта йæ хæлар. [21] Уæд бафарста
бынæттон цæрджыты: «Кæм ис, Енаимы
фæндаггæрон чи бадтис, уыцы хæтаг сылгоймаг?»
Дзуапп ын радтой: «Ам хæтаг сылгоймаг нæ уыди».
[22] Хæлар æрбаздæхт Иудамæ æмæ загъта: «Уыцы
сылгоймаджы не ссардтон; стæй мын бынæттон
цæрджытæ дæр загътой: „Ам хæтаг сылгоймаг
нæй“». [23] Иуда загъта: «Цы йæм ис, уый ныууадзæд
йæхицæн, науæд ныл адæм худдзысты. Æз ын
арвыстон сæныкк, фæлæ йæ ды не ссардтай».
[24] Æртæ мæйы бæрц куы рацыд, уæд Иудайæн
загътой: «Дæ чындз Фамар авнæлдта хæтынмæ
æмæ басывæрджын». Иуда загъта: «Ракæнут æй
æмæ йæ басудзут». [25] Фамары куы ракодтой, уæд
арвыста йæ хицауæн зæгъынмæ: «Ацы дзаумæттæ
кæй сты, уыцы лæгæй басывæрджын дæн». Ноджы
ма загъта: «Базонма, кæй сты мыхуыр,
астæубæттæн æмæ лæдзæг?» [26] Иуда сæ базыдта
æмæ загъта: «Уый мæнæй растдæр у, уымæн æмæ
йæ мæ фырт Шелайæн нæ радтон». Æмæ уæдæй
фæстæмæ Фамармæ æмгæрон нал бацыди.
[27] Фамарæн йæ арыны афон куы ралæууыд, уæд
сбæлвырд, фаззæттæ йæм кæй ис, уый. [28] Арын куы
райдыдта, уæд сывæллæттæй сæ иуæн разынд йæ
къух; æвгъæдгæс сылгоймаг райста сырх æндах,
бабаста йын æй йæ къухыл æмæ загъта: «Фыццаг
ай райгуырд». [29] Фæлæ сывæллон йæ къух
фæстæмæ байста, æмæ райгуырд йе 'фсымæр. Уæд
æвгъæдгæс загъта: «Уый цы амалæй рабырстай?»
Æмæ йыл сæвæрдтой Фарес †. [30] Уый фæстæ
райгуырд йе 'фсымæр сырх æндахимæ йæ къухыл.
Æмæ йыл сæвæрдтой Зара.

Иосиф – Потифары хæдзары

39 Иосифы та измаилæгтæ æркодтой
Мысырмæ, æмæ йæ уым уыдонæй балхæдта
мысыраг Потифар, фараоны фæсдзæуинтæй иу –
йæ хъахъæнджыты хистæр. [2] Хуыцау уыдис
Иосифимæ; æмæ Иосиф йæ мысыраг хицауы
хæдзары уыд æнтыстджын йæ алы хъуыддаджы
дæр. [3] Йæ хицау федта, Хуыцау кæй ис Иосифимæ –
цавæрфæнды хъуыддагмæ ма бавнала, Хуыцау ын
дæтты æнтыст. [4] Иосифмæ йæ хицау касти хорз
цæстæй, æмæ йын Иосиф сси лæггадгæнæг.
Потифар ын йæ бæрны бакодта хæдзар,
цыдæриддæр æм уыдис, уый йыл бафæдзæхста.
[5] Йæ хæдзар æмæ йын йæ мулк æгасæй дæр йæ
бæрны куы бакодта, уæдæй фæстæмæ Иосифы
сæраппонд Хуыцау арфæ бафтыдта, мысыраджы
хæдзары æмæ йæ быдырты цы уыдис, ууыл. [6] Æмæ
йæм цыдæриддæр уыди, уый бакодта Иосифы
æвджид. Иосифы фæрцы Потифар, хæдзары
хæринаг бахæрынæй фæстæмæ, фервæзт йеппæт
сагъæстæй. Иосиф та уыди рæсугъд æмæ
гуырвидауц. [7] Æмæ цасдæры фæстæ Иосиф фæцыд
йæ хицауы усы зæрдæмæ. Ус ын загъта: «Æриу у
мемæ хуыссæны». [8] Фæлæ Иосиф не сразы; йæ
хицауы усæн загъта: «Æз йæ фарсмæ кæй дæн,
уымæ гæсгæ мæ хицау йæ хæдзары сагъæстæй
фервæзти. Цыдæриддæр æм ис, уый бакодта ме
'вджид. [9] Ацы хæдзары мæнæй уæлдæр æвæрд
ничи у; мæ хицау мын „нæ“ ницæмæй загъта,
дæуæй фæстæмæ, уымæн æмæ ды йæ ус дæ. Æз
ахæм стыр фыдбылыз куыд æруадзон, æмæ
Хуыцауы раз тæригъæд ракæнон?» [10] Сылгоймаг
æрвылбон Иосифæн дзырдта, цæмæй æриу уа
йемæ, фæлæ Иосиф нæ разы кодта канд йемæ
æриуыл нæ, фæлæ йæ фарсмæ уа, ууыл дæр.
[11] Иухатт Иосиф йæ хъуыддæгты фæдыл бацыди
хæдзармæ. Фæсдзæуинтæй уым ничи уыд. [12] Уæд
ын сылгоймаг ныххæцыд йæ хæдоныл æмæ йын
загъта: «Æриу у мемæ». Иосиф йæхи ратыдта, æмæ
алыгъд æддæмæ, йæ хæдон та баззад усы къухы.
[13] Иосиф лидзæг кæй фæци, йæ хæдон та йæ къухы
кæй баззади, сылгоймаг уый куы федта, [14] Уæд
адзырдта хæдзары лæггадгæнджытæм æмæ сын
загъта: «Уынут, æркодта нæм ацы дзуттаджы, æмæ
нæ хынджылæг скъæры. Æрбацыди мæм, æмæ
мыл йæхи андзæрста, фæлæ æз хъæр самадтон.
[15] Фæдис æмæ хъæр кæй систон, уый куы
фехъуыста, уæд лидзынмæ фæци, йæ хæдон та
мæнмæ баззади». [16] Сылгоймаг хæдон йæхимæ
ныууагъта, цалынмæ Иосифы хицау хæдзармæ
æрцыд, уæдмæ. [17] Йæ лæгæн дæр уыцы ныхæстæ
радзырдта: «Кæй нæм æркодтай, дæ уыцы дзуттаг
цагъар æрбацыд æмæ мыл хъавыд æрхæцынмæ.
[18] Фæлæ æз фæдис æмæ хъæр куы самадтон, уæд
лидзæг фæци, йæ хæдон та мæнмæ баззад». [19] Йæ
усы ныхæстæ куы фехъуыста Иосифы хицау: «Афтæ
мын бакодта дæ цагъар», уæд йæ маст рафыхт
[20] Æмæ Иосифы баппæрста, паддзахы ахст адæм
кæм бадтысты, уыцы ахæстонмæ. Афтæмæй Иосиф
бахауд ахæстонмæ.

Иосиф ахæстоны

[21] Фæлæ ам дæр Хуыцау уыдис Иосифимæ, æмæ
йæм равдыста Йæ хорзæх – ахæстоны хицау æм
ракаст дзæбæх цæстæй. [22] Ахæстоны хицау Иосифы
сæвæрдта æппæт ахстытæн хистæрæй; йе 'вджид
уыдысты ахæстоны хъуыддæгтæ иууылдæр.
[23] Иосифы бæрны цы уыди, уыдæттыл ахæстоны
хицау уыд æнæмæт; уымæн æмæ Хуыцау уыдис
Иосифимæ, æмæ йын йæ алы хъуыддаджы дæр
лæвæрдта æнтыст.

Сæндар æмæ дзулфыцæг

40 Цасдæр рæстæджы фæстæ мысыраг
паддзахы сæндар æмæ дзулфыцæг
цæмæйдæр фæазымджын сты сæ хицауы –
Мысыры паддзахы раз. [2] Æмæ фараон смæсты йæ
дыууæ фæсдзæуинмæ дæр – хистæр сæндармæ
æмæ хистæр дзулфыцæгмæ, [3] Æмæ сæ бакодта йæ
хъахъæнджыты хицауы хæдзары – Иосиф кæм
бадти, уыцы ахæстоны. [4] Хъахъæнджыты хицау сæ

† *Фарес – дзуттагау амоны «рабырсын».*

бафæдзæхста Иосифыл, æмæ сын Иосиф лæггад
кодта. Уыдон ахæстоны арвыстой цасдæр рæстæг.
5 Ахæстоны чи бадти, Мысыры паддзахы уыцы
сæндар æмæ дзулфыцæг иуахæмы уыциу æхсæв
федтой фынтæ. Алчидæр сæ федта йæхи фын – сæ
иуы фын иннæйы фыны хуызæн нæ уыд. 6 Иосиф
сæм райсомæй куы бацыд, уæд сæ баййæфта
цæуылдæр æнкъардæй. 7 Æмæ йæ хицауы хæдзары
йемæ ахст чи уыди, фараоны уыцы фæсдзæуинты
бафарста: «Абон цæмæн афтæ æнкъард стут?»
8 Уыдон ын дзуапп радтой: «Мах федтам фынтæ, чи
сæ райхала, ахæм адæймаг та нæй». Иосиф сын
загъта: «Сæ райхалын Хуыцауæй аразгæ нæу,
мыййаг? Радзурут мын уæ фынтæ». 9 Хистæр
сæндар Иосифæн радзырдта йæ фын: «Фыны
федтон: мæ разы уыди сæнæфсиры тала.
10 Бæласыл уыд æртæ къалиуы. Талайыл къуыбыр
фæзынди, дидинæг рафтыдта æмæ сæнæфсиры
гагатæ уайтæккæ арæгъæд сты. 11 Мæ къухы уыди
фараоны кæхц. Æз ратыдтон сæнæфсиры гагатæ,
ныллæмæрстон сæ кæхцмæ æмæ кæхц радтон
фараоны къухмæ». 12 Иосиф ын загъта: «Мæнæ
ууыл дзурæг у дæ фын: æртæ къалиуы амонынц
æртæ боны. 13 Æртæ боны фæстæ дæ фараон
сбæрзонд кæндзæн – фæстæмæ дæ сæвæрдзæни
дæ бынаты, æмæ йæм сæндарæй куы уыдтæ, уæд
куыд уыди, афтæ ныр дæр фараоны къухмæ
ратдзынæ йæ сæны кæхц. 14 Æмæ дæ курын, дæ
зæрдæ куы барухс уа, уæдиу мæ æрымыс; ахæм
хорзы мын бацу – мæ кой скæн фараонæн, æмæ
мæ акæн ацы хæдзарæй. 15 Уымæн æмæ мæн
дзуттæгты зæххæй радавдæуыд; ахæстоны мæ
баппарой, ахæмæй ам дæр ницы ракодтон».
16 Иосиф фын хорз кæй райхæлдта, уый федта
хистæр дзулфыцæг æмæ йын загъта: «Æз дæр
федтон фын: кæсын æмæ мæ сæрыл æртæ
чыргъæды. 17 Уæллаг чыргъæды уыди дзуллагæй
фых алыхуызон хæринæгтæ фараонæн, æмæ сæ
мæргътæ хордтой, мæ сæрыл цы чыргъæд уыдис,
уырдыгæй». 18 Иосиф ын загъта: «Мæнæ ууыл
дзурæг у дæ фын: æртæ чыргъæды амонынц æртæ
боны. 19 Æртыккаг бон дæ фараон сбæрзонд
кæндзæн – æрцауындздзæн дæ бæласыл, æмæ
мæргътæ хæрдзысты дæ мард». 20 Æртæ боны
фæстæ фараонæн уыди йæ райгуырæн бон, æмæ
йеппæт фæсдзæуинтæн скодта куывд; æмæ йæ
фæсдзæуинты раз бæрзонд систа хистæр сæндары
æмæ хистæр дзулфыцæджы: 21 Хистæр сæндары
сæвæрдта йæ раздæры бынаты, æмæ уый фараоны
къухмæ радта сæны кæхц. 22 Хистæр дзулфыцæджы
та фараон æрцауыгъта. Сæ хабар рауад, Иосиф сын
сæ фынтæ куыд райхæлдта, афтæ. 23 Фæлæ Иосиф
хистæр сæндары зæрдыл не 'рлæууыд, ферох дзы.

Фараоны фынтæ

41 Дыууæ азы фæстæ фараон федта фын: лæууы
Нилы цæугæдоны былыл. 2 Кæсы æмæ
цæугæдонæй рацыдысты рæсугъд æмæ хæрзхаст
авд хъуджы, æмæ хызтысты хъæзы. 3 Цæугæдонæй
сæ фæдыл рацыдысты тæнхауд æмæ мæллæг авд
хъуджы, æмæ цæугæдоны былыл æрлæууыдысты
иннæ хъуццыты фарсмæ. 4 Тæнхауд æмæ мæллæг
хъуццытæ бахордтой рæсугъд æмæ хæрзхаст авд
хъуджы. Æмæ фараон райхъал. 5 Фараон та
бафынæй æмæ федта æндæр фын: кæсы æмæ иу
мæнæуы зæнгыл æрзад авд дзагнæмыг æфсиры.
6 Уыдоны фæстæ æрзади, скæсæйнаг дымгæ кæй
басыгъта, ахæм авд хуыскъ æфсиры. 7 Æмæ хуыскъ
æфсиртæ аныхъуырдтой дзагнæмыг авд æфсиры.
Фараон райхъал; ахæм уыди йæ фын. 8 Куы сбон,
уæд фараон æнцой нал зыдта. Арвыста Мысыры
æппæт дæснытæм æмæ æппæт зондылæгтæм
фæдзурынмæ. Радзырдта сын йæ фынтæ, фæлæ
йын сæ чи райхæлдтаид, ахæм дзы нæ разынд.
9 Уæд хистæр сæндар загъта фараонæн: «Ныр мæ
тæригъæд æрлæууыди мæ зæрдыл. 10 Фараон
кæддæр смæсты йæ цагъартæм; мæн æмæ хистæр
дзулфыцæджы æрцахста æмæ нæ бакодта йæ
хъахъæнджыты хистæры хæдзары. 11 Нæ дыууæ
дæр уыциу æхсæв федтам фынтæ – нæ иуы фын
иннæйы фыны хуызæн нæ уыд. 12 Уым немæ уыд
æрыгон дзуттаг, хъахъæнджыты хистæры цагъар.
Мах ын радзырдтам нæ фынтæ, æмæ нын сæ
райхæлдта; загъта нын, алкæмæн дæр нæ йæ фын
цы амоны, уый. 13 Æмæ хабар рауад, куыд нын сæ
райхæлдта, афтæ: мæн сæвæрдтой мæ раздæры
бынаты, иннæйы та æрцауыгътой».

Иосиф райхæлдта фараоны фынтæ

14 Фараон арвыста Иосифмæ, æмæ йæ
æвæстиатæй ракодтой ахæстонæй. Йæ сæр
алвыдта, раивта йæ дарæс æмæ бацыди
фараонмæ. 15 Фараон загъта Иосифæн: «Æз федтон
фын, æмæ йæ райхалын никæй бон у. Дæу тыххæй
та фехъуыстон, дæ бон у фынтæ райхалын,
зæгъгæ». 16 Иосиф дзуапп радта фараонæн: «Æз нæ,
фæлæ Хуыцау ратдзæни дзуапп фараоны
хорзæхæн». 17 Фараон Иосифæн радзырдта: «Æз
федтон фын: лæууын Нилы цæугæдоны былыл.
18 Кæсын æмæ цæугæдонæй ссыдысты рæсугъд
æмæ хæрзхаст авд хъуджы, æмæ хызтысты хъæзы.
19 Кæсын æмæ сæ фæдыл цæугæдонæй ссыди
стæгдарау мæллæг æмæ тæнхауд авд хъуджы.
Уыдоны хуызæн мæллæг хъуццытæ æппæт
мысыраг зæххыл æз никуы федтон. 20 Мæллæг æмæ
тæнхауд хъуццытæ бахордтой, раздæр цы хæрзхаст
авд хъуджы рацыди, уыдоны. 21 Хæрзхаст хъуццытæ
аивгъуыдтой сæ хуылфмæ, фæлæ сæ хуылфмæ кæй
ацыдысты, уый сыл нæ фæзынди – раздæрау
уыдысты тæнхауд. Æмæ æз райхъал дæн. 22 Уый
фæстæ та фыны федтон: кæсын æмæ иу мæнæуы
зæнгыл æрзад авд дзагнæмыг æфсиры. 23 Кæсын
æмæ уыдоны фæстæ æрзади, скæсæйнаг дымгæ
кæй басыгъта, ахæм авд хуыскъ æфсиры. 24 Æмæ
хуыскъ æфсиртæ аныхъуырдтой авд хорз æфсиры.
Æз уыцы фынтæ радзырдтон дæснытæн, фæлæ

мын сæ ничи райхæлдта». 25 Иосиф загъта
фараонæн: «Фараон фыны цытæ федта, уыдон иу
фын сты; Хуыцау цы саразинаг у, уый равдыста
фараонæн. 26 Авд хæрзхаст хъуджы сты авд азы; авд
хорз æфсиры дæр сты авд азы; уый иу фын у.
27 Хæрзхаст хъуццыты фæдыл цы тæнхауд æмæ
мæллæг хъуццытæ рацыд, уыдон сты авд азы;
скæсæйнаг дымгæ цы авд æфсиры басыгъта, уыдон
та сты авд æххормаг азы. 28 Уымæ гæсгæ загътон
æз фараонæн: „Хуыцау цы саразинаг у, уый
равдыста фараонæн“. 29 Æппæт мысыраг зæхмæ
æрцæуынц, хор тугыл кæд аскъуыйдзæн, ахæм авд
азы. 30 Уыдоны фæстæ ралæудзысты авд ахæм
æххормаг азы, æмæ æппæт мысыраг зæххыл ферох
кæндзысты раздæры бæркад; æххормаг азты
сафтид уыдзæни бæстæ. 31 Бæстæйы бирæ хор кæд
уыдис, уый ферох уыдзæн, йæ фæстæ цы стонг
рæстæг скæндзæн, уый аххосæй; уымæн æмæ стонг
рæстæг тынг карзæй равдисдзæн йæхи. 32 Фараон
фын дыууæ хатты кæй федта, уый та ууыл дзуры,
æмæ уыцы хъуыддаг Хуыцауæй у, æмæ йæ рæхджы
бакæндзæни. 33 Ныр фараон ссарæд арæхстджын
æмæ зондджын лæджы, æмæ йæ сæвæрæд æппæт
мысыраг зæххы сæргъы. 34 Фараон æппæт
бæстæйы сæвæрæд хъусдарджытæ, мысыраг
зæххыл хор тугыл куы аскъуыйа, уыцы авд азы
дæргъы тыллæджы фæндзæймаг хай куыд æмбырд
кæной, афтæ. 35 Фидæны хорджын азты æмбырд
кæнæнт æппæт хор, æмæ йыл æрмæстдæр
фараоны бар куыд цæуа, афтæмæй йæ хойрагæн
æфснайдæй дарæнт сахарты. 36 Уыцы хойраг
æфснайд уæд фæстауæрцæн, цæмæй, мысыраг
зæххыл авд æххормаг азы куы ралæууой, уæд
бæстæ æххормагæй ма фæцагъды уа».

Иосиф – Мысыры сæргъы

37 Уыцы ныхæстæ фæцыдысты фараоны æмæ йæ
фæсдзæуинты зæрдæмæ. 38 Уæд фараон йæ
фæсдзæуинтæн загъта: «Ацы адæймаг Хуыцауы
Удæй хайджын у. Мах æндæр ахæм адæймаг
ссардзыстæм?» 39 Æмæ фараон Иосифæн загъта:
«Æппæт уыдæттæ Хуыцау кæд дæуæн раргом кодта,
уæд дæуæй æмбаргæдæр æмæ зондджындæр нæй.
40 Æз дæ æвæрын мæ хæдзары сæргъы, дæ
ныхасмæ хъусдзысты мæ адæм æгасæй дæр. Æз
паддзахы къæлæтджыны кæй бадын, æрмæст
уымæй уыдзынæн дæуæй уæлдæр». 41 Фараон
Иосифæн загъта: «Мæнæ дæ æз æвæрын æппæт
мысыраг бæстæйы сæргъы». 42 Фараон йе
'нгуылдзæй рафтыдта йæ къухдарæн, бакодта йæ
Иосифы æнгуылдзыл, сфæлыста йæ зынаргъ
хъуымацæй хуыд дарæсæй, йæ хъуырыл ын
æрцауыгъта сыгъзæрин рæхыс. 43 Фараон радта
бардзырд, цæмæй Иосифы ласой паддзахады
дыккаг хæстон бæхуæрдоныл, адæм цæуой йæ
разæй æмæ хъæр кæной: «Æрхаут уæ зонгуытыл!»
Æмæ фараон Иосифы сæвæрдта æппæт мысыраг
зæххы сæргъы. 44 Фараон загъта Иосифæн: «Æз
фараон дæн, фæлæ æппæт мысыраг зæххыл де
'вастæй йæ къух кæнæ йæ къах дæр ничи
атилдзæни». 45 Фараон Иосифы схуыдта
Цафнафпанеах, æмæ йын радта Оны сахары дины
лæг ПотиФеры чызг Асенафæйы. Æмæ Иосиф араст
æппæт мысыраг зæххыл æрзилынмæ. 46 Иосиф
Мысыры паддзахы, фараоны, кусæг куы сси, уæд
ыл цыди дæс æмæ ссæдз азы. Иосиф рацыди
фараонæй æмæ æрзылд æппæт мысыраг зæххыл.
47 Хорджын авд азы дæргъы хоры иу нæмыг
лæвæрдта армыдзаг. 48 Æмæ æппæт мысыраг
зæххыл уыцы авд азы цы тыллæг уыдис, уый Иосиф
æмбырд кодта æмæ йæ æфснайдта сахарты; алы
сахары дæр æфснайдта йæ алфамбылайы зæххыты
хор. 49 Иосиф цы хор бафснайдта, уый уыди
денджызон змисау бирæ, æмæ йæ нал хыгъта,
уымæн æмæ йæ бахынцын никæй бон уыд.
50 Цалынмæ æххормаг азтæ нæ райдыдтой, уæдмæ
Оны сахары дины лæг ПотиФеры чызг Асенафæ
Иосифæн ныййардта дыууæ фырты. 51 Иосиф йæ
хистæр фыртыл сæвæрдта ном – Манассиа, æмæ
загъта: «Хуыцауы уынаффæйæ мæнæй ферох сты
меппæт зынтæ æмæ мæ фыды хæдзар». 52 Йæ
дыккаг фыртыл та сæвæрдта ном – Ефрем, æмæ
загъта: «Мæ хъизæмæртты бæстæйы мын Хуыцау
радта цот дæр». 53 Мысыры зæххыл хор тугыл куы
аскъуыд, уыцы авд азы ахицæн сты, 54 Æмæ
райдыдтой авд æххормаг азы, Иосиф развæлгъау
куыд загъта, афтæ. Æппæт иннæ бæстæтæ уыдысты
æххормаг; æрмæст æгас мысыраг бæстæйы уыди
хор. 55 Æппæт Мысыр дæр æххормаг æййафын куы
райдыдта, уæд адæм лæгъстæ райдыдтой
фараонæн хойраджы тыххæй. Æмæ фараон æппæт
мысырæгтæн дæр загъта: «Ацæут Иосифмæ, æмæ
уын цы зæгъа, уый бакæнут». 56 Æххормаг куы
анхъæвзта æппæт бæстæтыл, уæд Иосиф байгом
кодта хордæттæ, æмæ байдыдта мысырæгтæн хор
уæй кæнын. Мысыраг зæххыл та стонг кодта
карзæйкарздæр. 57 Æппæт бæстæтæй цыдысты
Мысырмæ, Иосифæй хор балхæнынмæ – æппæт
дунейы скодта æбуалгъы стонг рæстæг.

Иосифы æфсымæртæ – Мысыры

42 Мысыры хор кæй ис, Иаков уый куы базыдта,
уæд йæ фырттæн загъта: «Кæрæдзимæ цы
кæсут?» 2 Йæ ныхасмæ ма бафтыдта: «Æз
фехъуыстон, Мысыры, дам, ис хор. Фæцæут
уырдæм æмæ нын уым хор балхæнут, цæмæй
аирвæзæм æмæ ма амæлæм». 3 Æмæ Иосифы дæс
æфсымæры ацыдысты Мысырмæ хор æлхæнынмæ.
4 Иосифы æфсымæр Вениамины та сын Иаков
семæ нæ арвыста, уымæн æмæ ахъуыды кодта:
«Исты фыдбылыз ыл куы æрцæуа». 5 Ханааны адæм
æххормаг кæй уыдысты, уымæ гæсгæ уырдыгæй
цы адæм ацыд, уыдонимæ Израилы фырттæ дæр
æрцыдысты хор æлхæнынмæ. 6 Иосиф та Мысыры
хицау уыди, æмæ хор уæй кодта бæстæйы æппæт
адæмæн. Æрцыдысты Иосифы æфсымæртæ æмæ

йын зæххы онг æркуывтой. 7 Иосиф йе 'фсымæрты
куыддæр федта, афтæ сæ базыдта, фæлæ сæ цыма
нæ зоны, уыйау равдыста йæхи. Тызмæгæй сæ
бафарста: «Кæцæй æрцыдыстут?» Уыдон дзуапп
радтой: «Ханааны зæххæй æрцыдыстæм, хойраг
æлхæнынмæ». 8 Иосиф базыдта йе 'фсымæрты,
уыдон та йæ нæ базыдтой. 9 Иосифы зæрдыл
æрлæууыдысты, йæ фыны сæ куыд уыдта,
уыдæттæ, æмæ сын загъта: «Сымах сгарджытæ стут,
æмæ æрцыдыстут, нæ бæстæ лæмæгъ кæм у, уый
базонынмæ». 10 Уыдон ын загътой: «Нæ, не 'лдар;
дæ цагъартæ хойраг æлхæнынмæ æрцыдысты.
11 Мах не 'ппæт дæр иу лæджы фырттæ стæм,
æнæхин адæймæгтæ; дæ цагъартæ сгарджытæ
никуы уыдысты». 12 Иосиф сын загъта: «Нæ, сымах
æрцыдыстут, нæ бæстæ лæмæгъ кæм у, уый
фенынмæ». 13 Уыдон дзуапп радтой: «Мах, дæ
цагъартæ, дыууадæс æфсымæры уыдыстæм.
Ханааны зæххæй стæм, иу лæджы фырттæ. Не
'фсымæртæй иу нал и, кæстæр та ныртæккæ нæ
фыдимæ ис». 14 Иосиф сын загъта: «Æз дæр уын уый
куы загътон: „Сымах сгарджытæ стут“. 15 Фæлæ уæ
æз мæнæ афтæ бафæлвардзынæн: ард хæрын
фараоны цардæй, сымах ардыгæй нæ
аздæхдзыстут, цалынмæ уæ кæстæр æфсымæр
ардæм æрцæуа, уæдмæ. 16 Уæ иуы арвитут уе
'фсымæры æркæнынмæ, иннæтæ та ахст уыдзысты.
Æмæ афтæмæй базондзынæн, раст загътат æви
нæ. Кæд нæ, уæд ард хæрын фараоны цардæй:
сымах сгарджытæ стут». 17 Æмæ сæ Иосиф æрцахста
æртæ боны æмгъуыдмæ. 18 Æртыккаг бон сын
загъта: «Æз Хуыцауæй тæрсын. Удæгасæй
баззайдзыстут, мæнæ афтæ куы бакæнат, уæд.
19 Кæд сымах раст адæм стут, уæд уæ иу баззайæд
ахстæй; иннæтæ та ацæуæнт æмæ ахæссæнт хор уе
'ххормаг бинонтæн. 20 Уæ кæстæр æфсымæры та
æркæнут мæнмæ. Уæд уæ ныхæстæ разындзысты
раст æмæ баззайдзыстут удæгасæй». Æмæ уыдон
бакастысты йæ коммæ. 21 Æфсымæртæ
кæрæдзийæн дзырдтой: «Не 'фсымæры
тæригъæды кæй бацыдыстæм, уый тыххæй
æййафæм æфхæрд. Куы нын лæгъстæ кодта, уæд
ын мах йæ хъизæмар федтам, фæлæ йæм нæ
байхъуыстам. Æмæ уымæ гæсгæ æвзарæм ацы
хъизæмар». 22 Рувим сын дзуапп радта: «Куы уын
дзырдтон: „Ма бацæут лæппуйы тæригъæды!“
Фæлæ мæм нæ байхъуыстат. Æмæ ныр æрцыд йæ
туг бафидыны рæстæг». 23 Иосиф сæ кæй æмбары,
уый æфсымæртæ нæ зыдтой, уымæн æмæ семæ
тæлмацгæнæджы фæрцы ныхас кодта. 24 Иосиф
азылд иннæрдæм æмæ скуыдта, стæй та сæм
раздæхта йе 'ргом æмæ ныхас кодта семæ. Уый
фæстæ рахицæн кодта Симеоны æмæ сын æй сæ
цæстыты раз сбаста. 25 Иосиф бафæдзæхста сæ
голджытæ сын хорæй байдзаг кæнын, алкæмæн
дæр сæ йе 'взист фæстæмæ йæ голладжы
нывæрын, æмæ сын фæндагмæ семæ къæбæр
раттын. Æмæ сын бакодтой афтæ. 26 Æфсымæртæ
сæ хор сæвæрдтой сæ хæрджытыл, æмæ ацыдысты
уырдыгæй. 27 Фæндагыл æхсæвиуатмæ куы
æрлæууыдысты, уæд сæ иу, хæрæгæн холлаг
раттыны тыххæй, райхæлдта йæ голладжы ком,
æмæ дзы разынд йе 'взист. 28 Æмæ йе 'фсымæртæн
загъта: «Ме 'взист мæм раздæхти. Мæнæ мæ
голладжы ис». Уыдон фæуыргъуыйау сты,
тæрсгæризгæйæ дзырдтой кæрæдзийæн: «Уый нын
Хуыцау цы бакуыста?» 29 Ханаанмæ, сæ фыд
Иаковмæ, куы æрцыдысты, уæд ын радзырдтой
сеппæт хабæрттæ. Загътой йын: «30 Уыцы бæстæйы
хицау немæ тызмæгæй дзырдта, сгарджытыл нæ
банымадта. 31 Мах ын загътам: „Мах сгарджытæ нæ,
фæлæ æнæхин адæм стæм. 32 Дыууадæс
æфсымæры уыдыстæм, иу фыды фырттæ. Не
'фсымæртæй иу нал и, кæстæр та ныртæккæ нæ
фыдимæ Ханааны ис“. 33 Уæд нын уыцы бæстæйы
хицау загъта: „Раст адæм стут æви нæ, уый æз
афтæмæй базондзынæн: уе 'фсымæртæй иуы
ныууадзут ам. Сымах та ахæссут хор уе 'ххормаг
бинонтæн æмæ ацæут. 34 Æмæ мæм æркæнут уæ
кæстæр æфсымæры. Æз афтæмæй базондзынæн,
сымах сгарджытæ нæ, фæлæ раст адæм кæй стут.
Уæд уын ратдзынæн уе 'фсымæры, уыдзæн уын ацы
зæххыл сæрибарæй цæуыны бар“». 35 Æфсымæртæ
сæ голджытæй хор куы æркалдтой, уæд сæ
алкæмæн дæр йе 'взисты тыхтон разынд йæ
голладжы. Се 'взист куы федтой, уæд сæхи дæр
æмæ сæ фыды дæр тас бацыди. 36 Сæ фыд Иаков
сын загъта: «Сымах мæ æнæхай фæкодтат мæ
хъæбултæй. Иосиф нал и; Симеон дæр нал и; ныр
та Вениамины дæр акæнынмæ хъавут. Æппæт
бæллæхтæ мæ сæр æййафы!» 37 Рувим йæ фыдæн
загъта: «Вениамины дæм куы нæ æркæнон, уæд
мын мæ дыууæ фырты дæр амар. Ме 'вджид æй
бакæн; æз дæм æй æркæндзынæн». 38 Фæлæ Иаков
дзуапп радта: «Мæ фырт уемæ нæ ацæудзæн; йе
'фсымæры мæлæты фæстæ иунæгæй баззади. Исты
йыл куы æрцæуа фæндагыл, уæд мæ зæрондæй
утæхсæнгæнгæ ингæнмæ барвитдзыстут».

Дыккаг балц Мысырмæ

43 Ханааны ноджы фæкарздæр стонг рæстæг.
2 Мысырæй цы хор æрластой, уый сын куы
фæци, уæд Иаков йæ фырттæн загъта: «Ногæй
ацæут æмæ нын иуцасдæр балхæнут хойраг».
3 Иуда йын дзуапп радта: «Уыцы лæг нын фидарæй
загъта: „Уæхи мæм ма равдисут, уе 'фсымæр уемæ
куы нæ уа, уæд“. 4 Не 'фсымæры нын немæ куы
арвитис, уæд ацæуиккам æмæ дын балхæниккам
хойраг. 5 Куы нæ йæ арвитай, уæд нæ
ацæудзыстæм, уымæн æмæ нын уыцы лæг загъта:
„Уæхи мæм ма равдисут, уе 'фсымæр уемæ куы нæ
уа, уæд“». 6 Израил загъта: «Ахæм бæллæхы мæ
цæй тыххæй баппæрстат – æфсымæр ма уын кæй
ис, уыцы лæгæн уый цæмæн загътат?» 7 Уыдон ын
дзуапп радтой: «Уыцы лæг нæ бæстон фарста нæхи
тыххæй дæр æмæ нæ бинонты тыххæй дæр: „Уæ

фыд ма удæгас у? Æфсымæр ма уын ис?“ Мах ын
дзуапп лæвæрдтам йæ фарстытæн. Уый æнхъæл
кæцæй уыдыстæм, æмæ нын афтæ зæгъдзæн:
„Æркæнут уе 'фсымæры“?» 8 Иуда йæ фыдæн,
Израилæн, загъта: «Рауадз лæппуйы мемæ; мах
æвæстиатæй ацæудзыстæм, цæмæй аирвæзæм
æмæ ма амæлæм мах дæр, ды дæр æмæ нæ
сывæллæттæ дæр. 9 Лæппуйы ме 'вджид бакæн,
мæнæй йæ æрцагурдзынæ. Æз дæм æй куы нæ
æрбакæнон, æмæ йæ ам дæ цæстæй куы нал
фенай, уæд цалынмæ цæрон, уæдмæ дæ разы
уыдзынæн азымджын. 10 Куы нæ ныффæстиат
уыдаиккам, уæд афонмæ дыууæ хатты ацыдаиккам
уырдæм æмæ æрыздæхтаиккам». 11 Уæд сын сæ
фыд Израил загъта: «Кæд æндæр амал нæй, уæд
бакæнут афтæ: уыцы лæгæн лæварæн уæ
голджыты нывæрут ацы зæххы бæркадæй –
балзам, мыд, хæрздæф бæласы зети æмæ миррæ,
фисташкæтæ æмæ миндалы æнгузтæ. 12 Уемæ
æвзист айсут дыууæ хатты фылдæр, цæмæй
фæстæмæ раттат, айразмæ уын уæ голджыты комы
цы æвзист раздæхтой, уый дæр; чи зоны, рæдигæ
фæкодтой. 13 Марадз, уе 'фсымæры дæр ахонут
уемæ, æмæ ногæй ацæут уыцы лæгмæ.
14 Æппæтхъомыс Хуыцау æрфæлмæн кæнæд уыцы
лæджы, уæ иннæ æфсымæры æмæ Вениамины
дæр куыд рауадза, афтæ. Мæнæн та кæд нывгонд у
мæ хъæбултæй æнæхай фæуын, уæд сæ
фæуыдзынæн æнæхай».

Æфсымæрты дыккаг фембæлд

15 Æфсымæртæ айстой семæ уыцы лæвæрттæ,
æвзист дыууæ хатты фылдæр, акодтой Вениамины,
ацыдысты Мысырмæ æмæ æрлæууыдысты Иосифы
раз. 16 Иосиф сын Вениамины семæ куы федта, уæд
йæ хæдзары уынаффæгæнæгæн загъта: «Ацы
адæмы бахон хæдзармæ, аргæвд фосæй æмæ фынг
æрæвæр; сихор мемæ хæрдзысты».
17 Уынаффæгæнæг бакодта, Иосиф ын куыд загъта,
афтæ – уыцы адæмы бахуыдта Иосифы хæдзармæ.
18 Иосифы хæдзармæ сæ кæй бахуындæуыд, уый
æфсымæрты бауагъта тас æмæ кæрæдзийæн
дзырдтой: «Айразмæ нын нæ голджыты цы æвзист
раздæхтой, уый тыххæй нæ æрбахуындæуыд
мидæмæ. Сæ фæнд у, цæмæй нæ базылын кæной
истæмæй, сæхи ныл ныццæвой æмæ нæ æрцахсой,
скæной нæ цагъартæ æмæ нын нæ хæрджытæ
байсой». 19 Уæд бацыдысты Иосифы хæдзары
уынаффæгæнæгмæ æмæ дуары цур дзырдтой
йемæ. 20 Загътой йын: «Байхъусма нæм, не 'лдар.
Мах амæйразмæ дæр æрцыдыстæм хор
æлхæнынмæ. 21 Фæлæ не 'хсæвиуаты бынатмæ куы
бахæццæ стæм æмæ нæ голджытæ куы
райхæлдтам, уæд нæ алчидæр йæ голладжы комы
ссардта йе 'взист æнæхъæнæй. Ныр уыцы æвзист
æрхастам фæстæмæ. 22 Хойраг æлхæнынæн мах
немæ ноджыдæр æрхастам æвзист. Не 'взист нын
нæ голджыты чи нывæрдта, уый нæ зонæм».
23 Уынаффæгæнæг сын загъта: «Æрсабыр ут æмæ
ма тæрсут; уæ Хуыцау, уæ фыды Хуыцау, нывæрдта
æвзист уæ голджыты; уæд уе 'взист æз райстон».
Уый фæстæ сæм уынаффæгæнæг æрбакодта
Симеоны. 24 Хæдзарæн уынаффæгæнæг
æфсымæрты æрбакодта Иосифы хæдзармæ, радта
сын дон æмæ цæхсадтой сæ къæхтæ; сæ
хæрджытæн дæр сын нывæрдта холлаг.
25 Æфсымæртæ сæ лæвæрттæ æрцæттæ кодтой
сихормæ, Иосифы æрцыдмæ. Уымæн æмæ
фехъуыстой, сихор уым кæй хæрдзысты, уый
тыххæй. 26 Иосиф хæдзармæ куы æрцыд, уæд ын
бахастой сæ лæвæрттæ, æмæ йын зæххы онг
акуывтой. 27 Иосиф сæ бафарста се
'нæниздзинадæй æмæ загъта: «Кæй тыххæй
дзырдтат, уæ уыцы зæронд фыд ма æнæниз æмæ
удæгас у?» 28 Уыдон дзуапп радтой: «Нæ фыд, дæ
цагъар, нырма æнæниз æмæ удæгас у».
Æфсымæртæ йæ разы æрлæууыдысты сæ
зонгуытыл æмæ йын ныллæг акуывтой. 29 Иосиф
акаст æмæ федта йæ мадызæнæг æфсымæр
Вениамины, æмæ бафарста: «Кæй тыххæй мын
дзырдтат, уый уæ уыцы кæстæр æфсымæр у?»
Иосиф ма йæ ныхасмæ бафтыдта: «Хуыцауы хорзæх
дæ уæд, мæ хъæбул!» 30 Иосиф йе 'фсымæры афтæ
бирæ уарзта, æмæ йæ скæуынмæ бирæ нал
хъуыдис. Уæд бацыд уатмæ æмæ уым фæкуыдта.
31 Уый фæстæ цæхсадта йæ цæсгом, рацыд уатæй.
Йæхи фæхъæддых кодта æмæ загъта: «Æрæвæрут
фынгтæ». 32 Иосифæн æрæвæрдтой хицæнæй,
æфсымæртæн дæр – хицæнæй, стæй ма Иосифимæ
чи хордта, уыцы мысырæгтæн дæр – хицæнæй.
Уымæн æмæ мысырæгтæ дзуттæгтимæ иу фынгыл
нæ бадтысты – æлгъаг сæм касти. 33 Æфсымæртæ
Иосифы раз бадтысты сæ кармæ гæсгæ –
куыдхистæрæй, дисгæнгæ кастысты кæрæдзимæ.
34 Хæринæгтæ сын хастой Иосифы фынгæй,
Вениамины хай иннæты хæйттæй уыди фондз
хатты стырдæр. Æфсымæртæ нуæзтой æмæ минас
кодтой Иосифимæ.

Иосиф фæлвары йе 'фсымæрты

44 Иосиф йæ хæдзары уынаффæгæнæгæн
бафæдзæхста: «Ацы адæмæн сæ бон цас
ахæссын бауыдзæн, уый бæрц сын сæ голджытæ
байдзаг кæн хорæй. Æмæ сæ алкæмæн дæр йе
'взист нывæр йæ голладжы комы. 2 Кæстæр
æфсымæр хорæн цы бафыста, йæ уыцы
æвзистимæ йын йæ голладжы комы нывæр ме
'взист кæхц». Уынаффæгæнæг бакодта, Иосиф ын
куыд бафæдзæхста, афтæ. 3 Куыддæр æрбабон,
афтæ æфсымæрты ауагътой сæ хæрджытимæ.
4 Сахарæй дард нæма ацыдысты, афтæ Иосиф йæ
уынаффæгæнæгæн загъта: «Æвæстиатæй фæсте
асур уыцы адæмы. Куы сæ баййафай, уæд сын
зæгъ: „Нæ хорзæн нын æвзæрæй цæмæн
бафыстат? 5 Цæмæн ахастат, мæ хицау кæмæй
нуазы æмæ дæсны кæуыл фæрсы, уыцы кæхц?

Æвзæр ми бакодтат“». 6 Уынаффæгæнæг сæ
баййæфта æмæ сын загъта уыцы ныхæстæ. 7 Уыдон
дзуапп радтой: «Не 'лдар цæмæн афтæ зæгъы? Нæ,
дæ цагъартæ дард сты ахæм хъуыддагæй. 8 Нæ
голджыты комы цы æвзист ссардтам, уый дын мах
суанг Ханааны зæххæй фæстæмæ куы æрхастам.
Уæд мах нæ хицауы хæдзарæй куыд хъуамæ
адавæм æвзист кæнæ сыгъзæрин? 9 Уыцы кæхц дæ
цагъартæй кæмæ разына, уый амæлæд; мах та
цагъартæ уыдзыстæм нæ хицауæн». 10 Уый сын
загъта: «Хорз, сымах куыд загътат, афтæ уæд: кæхц
кæмæ разына, уый мын суыдзæн цагъар, иннæтæ
азымджын нæ уыдзысты». 11 Æфсымæртæ сæ
голджытæ уайтæккæ æристой зæхмæ, алчидæр сæ
райхæлдта йæ голлаг. 12 Баджигул сæм кодта
хистæрæй кæстæрмæ. Кæхц разынди Вениамины
голладжы. 13 Æфсымæртæ æррæдывтой сæ дарæс,
стæй сæ алчидæр уаргъ сæвæрдта йæ хæрæгыл
æмæ раздæхтысты сахармæ. 14 Иосиф ма хæдзары
уыди; Иуда йæм бацыд йæ æфсымæртимæ æмæ
зæххыл ныддæлгом сты йæ разы. 15 Иосиф сын
загъта: «Уый цы бакуыстат? Мæн хуызæн
адæймагæн дæсны фæрсыны руаджы кæй раргом
уыдзæн, уый нæ зыдтат, мыййаг?» 16 Иуда дзуапп
радта: «Цы зæгъын нæ бон у мæ хицауæн? Цы йын
зæгъæм? Нæхи цæмæй сраст кæнæм? Хуыцау
равдыста дæ цагъарты азым. Ныр мах нæ хицауы
цагъартæ стæм – мах дæр, стæй кæхц кæмæ
разынд, уый дæр». 17 Фæлæ Иосиф загъта: «Нæ, æз
дард дæн ахæм хъуыддагæй. Кæхц кæмæ разынд,
уый уыдзæни мæ цагъар, сымах та фарнимæ
аздæхут уæ фыдмæ». 18 Уæд æм бацыд Иуда æмæ
йын загъта: «Ме 'лдар, дæ цагъарæн ратт дæуæн
ныхас зæгъыны бар; æмæ ма смæсты у дæ
цагъармæ – ды фараоны æмсæр дæ, афтæмæй дæм
мæ ныфс бахастон. 19 Ме 'лдар фарста йæ цагъарты:
„Фыд кæнæ уын æфсымæр ис?“ 20 Мах дзуапп
радтам не 'лдарæн: „Ис нын зæронд фыд æмæ
кæстæр æфсымæр – нæ фыдæн æрæджиауы фырт;
йе 'фсымæр амард æмæ мадызæнæгæй æрмæст
уый баззад; æмæ йæ нæ фыд бирæ уарзы“. 21 Ды дæ
цагъартæн загътай: „Æркæнут мæм уе 'фсымæры,
æмæ йæ фенон“. 22 Мах ме 'лдарæн дзуапп радтам:
„Лæппуйæн йæ фыды ныууадзын йæ бон нæу; куы
йæ ныууадза, уæд йæ фыд зæрдæскъуыд
фæуыдзæн“. 23 Фæлæ ды дæ цагъартæн загътай:
„Уæ кæстæр æфсымæр уемæ куы нæ æрцæуа, уæд
мын уæхи ма равдисут“. 24 Мах дæ цагъармæ, нæ
фыдмæ, куы æрбацыдыстæм, уæд ын радзырдтам,
ме 'лдар нын цы загъта, уый. 25 Нæ фыд нын загъта:
„Ногæй та ацæут æмæ нын иуцасдæр хойраг
балхæнут“. 26 Мах ын дзуапп радтам: „Цæуæн нын
нæй – нæ кæстæр æфсымæр немæ куы уа, æрмæст
уæд ацæуæудзыстæм. Уымæн æмæ нæ кæстæр
æфсымæр немæ куы нæ уа, уæд уыцы лæджы раз
æрлæууын нæ бон нæу“. 27 Æмæ нын дæ цагъар, нæ
фыд, загъта: „Сымах зонут, мæ ус мын дыууæ
фырты кæй ныййардта, уый. 28 Иу дзы ацыди
мæнæй æмæ æз загътон: ‘Бæлвырд æй сырд
бахордта’. Æмæ йæ уæдæй фæстæмæ нал федтон.
29 Ай дæр ма мын куы акæнат æмæ йыл исты куы
æрцæуа, уæд мæ зæрондæй утæхсæнгæнгæ
ингæнмæ арвитдзыстут“. 30 Ныр дæ цагъармæ, нæ
фыдмæ, куы æрыздæхон, æмæ йæ удыйас кæй
уарзы, уыцы лæппу немæ куы нæ уа, 31 Æмæ лæппу
немæ кæй нæй, уый нæ фыд куы фена, уæд
амæлдзæн. Афтæмæй дæ цагъартæ нæ зæронд
фыды, дæ цагъары утæхсæнгæнгæ арвитдзысты
ингæнмæ. 32 Лæппу ме 'вджид кæй уыдзæн, æмæ
йыл кæй ницы æрцæудзæн, уый тыххæй æз, дæ
цагъар, мæ фыдæн дзырд радтон: „Куы нæ дæм æй
æркæнон, мæ фыд, уæд дæ разы азымджын
уыдзынæн, цалынмæ цæрон, уæдмæ“. 33 Æмæ дын
ныр æз, дæ цагъар, лæгъстæ кæнын, цæмæй
лæппуйы бæсты ме 'лдарæн цагъарæй баззайон
æз; лæппуйы та ауадз йе 'фсымæртимæ. 34 Лæппу
мемæ куы нæ уа, уæд афтæмæй куыд аздæхон мæ
фыдмæ? Мæн нæ фæнды мæ фыды стыр хъыг
фенын».

Иосиф йæхи бацамыдта йе 'фсымæртæн

45 Йæ цуры чи уыди, уыдоны раз Иосиф
йæхиуыл фæхæцын нал фæрæзта, æмæ
ныхъхъæр ласта: «Уеппæт дæр ацæут ардыгæй!»
Æмæ йæ цуры куы ничиуал баззад, уæд йе
'фсымæртæн базонын кодта йæхи. 2 Афтæ хъæрæй
скуыдта, æмæ йæ фехъуыстой мысырæгтæ. Хабар
байхъуысти фараоны хæдзармæ дæр. 3 Иосиф йе
'фсымæртæн загъта: «Æз Иосиф дæн! Мæ фыд ма
удæгас у?» Йе 'фсымæртæ фыртæссæй афтæ
фæджих сты, æмæ йын дзуапп раттын сæ бон нал
уыд. 4 Уæд сын Иосиф загъта: «Хæстæг мæм
æрбацæут». Уыдон æм куы бацыдысты, уæд та сын
загъта: «Æз Иосиф дæн, сымах Мысырмæ кæй ауæй
кодтат, уæ уыцы æфсымæр. 5 Фæлæ ныр ма тыхсут
æмæ уæхи ма хæрут, ардæм мæ кæй рауæй кодтат,
ууыл. Уымæн æмæ мæн уæ цурæй ардæм Хуыцау
рарвыста, цæмæй сымах баззайат удæгасæй.
6 Стонг рæстæг бæстæйы дыууæ азы размæ
райдыдта, æмæ ма ноджыдæр фондз азы нæдæр
хуым кæндзысты, нæдæр – най. 7 Хуыцау мæ ардæм
рарвыста уæ разæй, цæмæй диссагæн фервæзат,
æмæ уый руаджы баззайат зæххыл. 8 Уæдæ мæ
ардæм сымах нæ рарвыстат, фæлæ мæн фараонæн
фыдæн, йеппæт хæдзары æмæ æппæт мысыраг
бæстæйы хицауæй цы Хуыцау сæвæрдта, Уый мæ
рарвыста. 9 Рæвдздæр ацæут мæ фыдмæ æмæ йын
зæгъут: „Афтæ зæгъы дæ фырт Иосиф: ‘Хуыцау мæ
æппæт Мысырæн сæвæрдта æлдарæй. Æрцу мæм
æвæстиатæй. 10 Æрцæрдзынæ Гесемы зæххыл.
Дæхæдæг æмæ дæ фырттæ, дæ фыртты цот, фысвос
æмæ стуртæ – уеппæт дæр уыдзыстут мæ фарсмæ.
11 Æххормаг рæстæг ма фондз азы ахæсдзæн, æмæ
уæ фæдардзынæн, науæд сгæвзыкк уыдзынæ
дæхæдæг дæр æмæ дæ хæдзар æгасæй дæр’“.
12 Сымах дæр æмæ ме 'фсымæр Вениамин дæр

уæхи цæстæй уынут, уемæ ныхасгæнæг Иосиф кæй
у, уый. 13 Мысыры мын цы стыр кад ис, стæй цытæ
федтат, æппæт уыдæтты тыххæй радзурут мæ
фыдæн, æмæ йæ тагъддæр æрхонут ардæм».
14 Иосиф ныттыхст йе 'фсымæр Вениамины
æфцæгыл æмæ куыдта; Вениамин дæр ын
ныттыхст йе 'фцæгыл æмæ куыдта. 15 Иосиф йе
'фсымæртæй алкæмæн дæр батæ æмæ хъæбыстæ
кодта кæугæйæ. Уый фæстæ æфсымæртæн
бацайдагъ ныхас Иосифимæ.

Фараон хоны Иаковы

16 Фараоны хæдзармæ байхъуыст Иосифы
æфсымæрты æрцыды хабар, æмæ æхсызгон уыди
фараонæн æмæ йæ фæсдзæуинтæн. 17 Фараон
Иосифæн загъта: «Де 'фсымæртæн зæгъ: „Бакæнут
афтæ: уæ хæрджытыл сæвæрут уæргътæ æмæ
рæвдздæр ацæут Ханааны зæхмæ; 18 Ракæнут уæ
фыды, уæ бинонты æмæ æрцæут мæнмæ. Æз уын
ратдзынæн Мысыры хуыздæр зæххытæ, æмæ
цæрдзыстут уыцы зæххы сойæ“. 19 Ды та де
'фсымæртæн ноджыдæр бафæдзæхс: „Мысырæй
акæнут бæхуæрдæттæ уæ сывæллæттæн æмæ уæ
устытæн; ракæнут уæ фыды æмæ æрцæут. 20 Уæ
хæдзары дзаумæттæ ныууадзын уæм æвгъау ма
фæкæсæд, уымæн æмæ Мысыры зæххыл хуыздæр
цы ис, уый сымах уыдзæн“». 21 Израилы фырттæ
бакодтой, куыд сын загъдæуыд, афтæ. Иосиф сын,
фараоны бардзырдмæ гæсгæ, радта бæхуæрдæттæ,
фæндагмæ сын семæ нывæрдта хойраг.
22 Алкæмæн дæр сæ радта иу фæлыст дарæс,
Вениаминæн та – æртæсæдæ æвзист æхцайы æмæ
фондз фæлысты дарæс. 23 Йæ фыдæн дæр арвыста
дæс хæрæджы, Мысыры хуыздæрæй цы уыди,
уымæй дзаг уæргътимæ, æмæ дæс мадæл
хæрæджы – хоры, дзулы æмæ æндæр хойраджы
уæргътимæ фæндагмæ. 24 Уый фæстæ Иосиф
арвыста йе 'фсымæрты. Куы цыдысты, уæд сын
загъта: «Фæндагыл уæм быцæу ма рауайæд».
25 Æфсымæртæ араст сты Мысырæй æмæ
æрцыдысты Ханааны зæхмæ, сæ фыд Иаковмæ,
26 Æмæ йын радзырдтой: «Удæгас у Иосиф, æппæт
Мысыры бæстæйæн æлдариуæг кæны». Иаков
фæуыргъуыйау, уымæн æмæ сыл не 'ууæндыд.
27 Фæлæ сын Иосиф цыдæриддæр загъта, æппæт
уыдæттæ йын куы радзырдтой, йæ аласынæн
Иосиф цы бæхуæрдæттæ рарвыста, уыдон куы
федта, уæд Иаковы уæнгты тых бацыди. 28 Израил
загъта: «Мæ фырт Иосиф удæгас кæй у, уый мын
æгъгъæд фæуæд. Цалынмæ нæ амардтæн, уæдмæ
фæцæуон æмæ йæ фенон».

Иаков араст Мысырмæ

46 Израил йеппæт мулкимæ араст йæ
фæндагыл, æмæ æрцыди Вирсавимæ; уым
нывонд æрхаста йæ фыд Исаакы Хуыцауæн.
2 Израилмæ æхсæвы цæстылуайæны фæзынди
Хуыцау æмæ йын загъта: «Иаков, Иаков!» Иаков
дзуапп радта: «Мæнæ дæн». 3 Хуыцау загъта: «Æз
Хуыцау дæн, дæ фыды Хуыцау. Мысырмæ
ацæуынæй ма тæрс. Уым Æз дæуæй рауадздзынæн
разагъды адæм. 4 Æз Мысырмæ ацæудзынæн
демæ; Æз дæ ракæндзынæн фæстæмæ дæр. Иосиф
йæхи къухæй æрæхгæндзæни дæ цæстытæ».
5 Иаков ацыди Вирсавийæ; Израилы фырттæ сæ
фыды, сæ сывæллæтты, сæ устыты сæвæрдтой,
Иаковы аласынæн фараон цы бæхуæрдæттæ
рарвыста, уыдоныл. 6 Ханааны цы фос æмæ мулк
æрбамбырд кодтой, уыимæ Иаков æмæ йæ
байзæддæгтæ æрцыдысты Мысырмæ. 7 Иаков
Мысырмæ йемæ æркодта йæ фыртты сæ
фырттимæ, йæ чызджыты æмæ йæ фыртты
чызджыты – йеппæт байзæддæгты. 8 Иаковы
фырттæй Мысырмæ чи æрцыд, мæнæ уыдоны
нæмттæ. Иаков æмæ йæ байзæддæгтæ: Иаковы
хистæр фырт Рувим; 9 Рувимы фырттæ: Ханох æмæ
Фаллу, Хецрон æмæ Харми; 10 Симеоны фырттæ:
Иемуил, Иамин, Огад, Иахин, Цохар æмæ Саул,
ханаанаг сылгоймагæй райгуырæг; 11 Левийы
фырттæ: Гирсон, Кааф æмæ Мерари; 12 Иудайы
фырттæ: Эр, Онан, Шела, Фарес æмæ Зара (Эр æмæ
Онан амардысты Ханааны). Фаресы фырттæ: Есром
æмæ Хамул. 13 Иссахары фырттæ: Фола, Фува, Йов
æмæ Шимрон. 14 Завулоны фырттæ: Серед, Елон
æмæ Иахлеил. 15 Уыдон сты, Лиа Иаковæн
ПадданАрамы кæй ныййардта, йæ уыцы фырттæ
æмæ йæ чызг Динæ; уыцы фырттæ æмæ чызджытæ
æдæппæт уыдысты æртындæс æмæ ссæдз
адæймаджы. 16 Гады фырттæ: Цифион, Хагги, Шуни,
Эцбон, Эри, Ароди æмæ Арели. 17 Асиры фырттæ:
Имна, Ишва, Ишви, Бриа æмæ сæ хо Серах. Бриайы
фырттæ: Хевер æмæ Малхиил. 18 Уыдоны Иаковæн
ныййардта, Лаван йæ чызг Лиайæн кæй радта,
уыцы Зелфæ – æдæппæт æхсæрдæс адæймаджы.
19 Иаковы ус Рахилы лæппутæ: Иосиф æмæ
Вениамин. 20 Иосифæн Мысыры бæстæйы
райгуырдысты Манасси æмæ Ефрем. Ныййардта
йын сæ Асенафæ – Оны дины лæг ПотиФеры чызг.
21 Вениамины фырттæ: Бела, Бехер, Ашбел, Гера,
Нааман, Эхи, Рош, Муппим, Хуппим æмæ Ард.
22 Уыцы фырттæ Иаковæн райгуырдысты Рахилæй –
æдæппæт цыппæрдæс адæймаджы. 23 Даны фырт:
Хушим. 24 Неффалимы фырттæ: Иахцеил, Гуни,
Иецер æмæ Шиллем. 25 Уыдоны Иаковæн
ныййардта, Лаван йæ чызг Рахилæн кæй радта,
уыцы Валлæ – æдæппæт авд адæймаджы.
26 Иаковимæ йæ байзæддæгтæй Мысырмæ чи
æрцыд (æнæ йæ фыртты устытæй), уыдон
æдæппæт уыдысты æхсæз æмæ æртиссæдз; 27 Стæй
Иаковæн Мысыры чи райгуырди, уыцы дыууæ
фырты. Афтæмæй Мысырмæ чи æрцыд, Иаковы
уыцы бинонтæ уыдысты дæс æмæ æртиссæдз
адæймаджы.

Иаков æмæ йæ бинонтæ – Мысыры

28 Иаков йæ разæй Иудайы арвыста Иосифмæ,
цæмæй сын Гесеммæ бацамона фæндаг. Гесемы
зæхмæ куы æрцыдысты, 29 Уæд Иосиф сифтонг
кодта йæ хæстон бæхуæрдон æмæ ацыди Гесеммæ,
йæ фыд Израилы размæ. Куы фембæлдысты, уæд
ыл ныттыхст æмæ дзæвгар фæкуыдта. 30 Израил
Иосифæн загъта: «Ныр мын мæлын æнцон у,
уымæн æмæ удæгас кæй дæ, уый федтон мæхи
цæстæй». 31 Йе 'фсымæртæн æмæ йæ фыды
хæдзаронтæн Иосиф загъта: «Æз ацæуон
фараонмæ æмæ йын зæгъон: „Æрцыдысты мæм,
Ханааны бæстæйы чи уыди, мæ уыцы æфсымæртæ
æмæ мæ фыды хæдзаронтæ. 32 Уыцы адæм сты
фыййæуттæ, фосдарджытæ; сæ фысвос, се стуртæ
æмæ ма сæм цыдæриддæр уыд, уый семæ ис“.
33 Фараон уæм куы басида æмæ уæ куы бафæрса:
„Цы дæсныйад уæм ис?“, 34 Уæд ын дзуапп раттут:
„Мах, дæ цагъартæ, не 'взонджы бонтæй нырмæ,
нæ фыдæлтау, фосдарджытæ стæм“. Æмæ уæ
æрцæрын кæндзысты Гесемы зæххыл. Уымæн æмæ
фыййау мысырæгты цæсты æлгъаг у».

Иаков æрцарди Гесемы

47 Иосиф æрцыди фараонмæ æмæ йын загъта:
«Мæ фыд æмæ ме 'фсымæртæ сæ фысвос
æмæ стуртимæ, цы сæм ис, уыцы мулкимæ
æрцыдысты Ханааны зæххæй, æмæ ныртæккæ сты
Гесемы». 2 Иосиф йе 'фсымæртæй равзæрста
фондзы æмæ сæ æрлæууын кодта фараоны раз.
3 Фараон æфсымæрты бафарста: «Цавæр куыстмæ
арæхсут?» Уыдон ын дзуапп радтой: «Мах, дæ
цагъартæ, нæ фыдæлтау, фыййæуттæ стæм».
4 Фараонæн ноджыдæр загътой: «Мах
æрцыдыстæм ацы зæххыл иуцасдæр фæцæрынмæ,
уымæн æмæ дæ цагъарты фосæн сæрвæттæ нал ис
– Ханааны бæстæ тынг æххормаг у. Æмæ дæ ныр
курæм: дæ цагъартæн ратт Гесемы зæххыл
æрцæрыны бар». 5 Фараон Иосифæн загъта: «Дæ
фыд æмæ де 'фсымæртæ дæумæ æрцыдысты.
6 Мысыры зæхх дæ разы ис. Тæккæ хуыздæр
зæххыл æрцæрын кæн дæ фыд æмæ де 'фсымæрты;
æрцæрæд Гесемы. Кæд се 'хсæн арæхстджын
фыййæуттæ ис, уæд сын мæ фос бакæн сæ бæрны».
7 Иосиф йæ фыд Иаковы дæр бахуыдта æмæ йæ
базонын кодта фараонæн; Иаков фараонæн арфæ
ракодта. 8 Фараон бафарста Иаковы: «Цал азы дыл
цæуы?» 9 Иаков ын дзуапп радта: «Сæдæ æртын азы
дæн бæлццон ацы зæххыл. Мæ царды бонтæ
цыбыр æмæ тухæйнаг уыдысты. Мæ фыдæлтæ
мæнæй фылдæр фæцардысты». 10 Иаков арфæ
ракодта фараонæн æмæ ацыд. 11 Иосиф йæ фыд
æмæ йе 'фсымæрты æрцæрын кодта Мысыры,
Рамсесы зылды, æмæ сын уым радта хуыздæр
зæххытæ, фараон куыд бафæдзæхста, афтæ.
12 Иосиф йæ фыдæн æмæ йе 'фсымæртæн, йæ
фыды æппæт хæдзарæн æмæ сæ алкæмæн дæр
хойраг лæвæрдта, кæмæ цал даринаджы уыди,
уымæ гæсгæ.

Иосиф зæхх æлхæны фараонæн

13 Æгас зæххыл хойраг нал уыди; стонг афтæ
стыхджын, æмæ сгæвзыкк сты Мысыр дæр æмæ
Ханаан дæр. 14 Адæм цы хор æлхæдтой, уымæй
Иосиф æрæмбырд кодта Мысыры æмæ Ханааны
æппæт æхца æмæ йæ радта фараоны хæдзармæ.
15 Афтæмæй Мысыры дæр æмæ Ханааны дæр æхца
никæмæуал баззад. Уæд мысырæгтæ сеппæт дæр
æрцыдысты Иосифмæ æмæ йын загътой: «Ратт
нын хор; æхца нæм нал ис, æмæ дæ цæсты раз
æххормагæй хъуамæ амæлæм?» 16 Иосиф сын
загъта: «Кæд уæм æхца нал ис, уæд æртæрут уæ
фос, æмæ уын сæ хойрагыл баивдзынæн». 17 Уæд
уыдон Иосифмæ тардтой сæ фос, æмæ сын сæ
бæхты, сæ фосы дзугты æмæ рæгъæутты, сæ
хæрджыты хыгъдмæ лæвæрдта хойраг; Иосиф сæ
уыцы аз сеппæт фосы хыгъдмæ æфсæста хорæй.
18 Уыцы аз ахицæн; инназ та йæм æрцыдысты æмæ
йын загътой: «Дæуæй, нæ хицау, ницы
бамбæхсдзыстæм: не 'хца фæци; нæ фосы дзугтæ
дæр дæу баисты; дæуæн раттынæн нæм, нæ хицау,
нæхицæй æмæ нæ зæххытæй фæстæмæ ницуал
баззади. 19 Дæ цæстыты раз цæмæн хъуамæ
фесæфæм нæхæдæг дæр æмæ нæ зæххытæ дæр?
Нæ зæххытимæ нæ балхæн хорæй; нæ зæххытимæ
фараонæн уыдзыстæм цагъартæ. Ды та нын ратт
мыггаг, цæмæй баззайæм удæгасæй æмæ зæхх
раууатмæ ма æрцæуа». 20 Иосиф æппæт мысыраг
зæхх балхæдта фараонæн. Мысырагæй алчидæр
ауæй кодта йæ зæххы хай, уымæн æмæ
æххормагæй сæфтысты. Афтæмæй зæхх баци
фараоны. 21 Адæмы та, Мысыры иу кæронæй
иннæмæ, Иосиф скодта цагъартæ. 22 Æрмæст
Мысыраг дины лæгты зæххытæ нæ балхæдта;
уымæн æмæ уыдон сæ зæххы хай фараонæй истой,
æмæ цардысты, фараон сын цы хай радта, уымæй;
уымæ гæсгæ сæ зæхх нæ ауæй кодтой. 23 Иосиф
адæмæн загъта: «Ныр уын æз уæхи дæр æмæ уæ
зæхх дæр балхæдтон фараонæн; мæнæ уын мыггаг,
æмæ байтаут хуым. 24 Хуымгæрдæнты рæстæг хоры
фæндзæймаг хай дæттут фараонæн; иннæ цыппар
хайы та баззайдзысты уæхицæн – уæ хуымтæ
тауынæн, стæй уæхи, уæ хæдзаронты æмæ уæ цоты
дарынæн». 25 Уыдон ын загътой: «Ды нæ бахызтай
мæлæтæй; уæдæ нæ не 'лдары хорзæх уæд: мах
фараонæн уыдзыстæм цагъартæ». 26 Афтæмæй
Иосиф Мысыры бæстæйы æрæвæрдта, абон дæр
ма йæ тыхы чи ис, ахæм æгъдау: зæххы æппæт
бæркады фæндзæймаг хай фараоны у: æрмæст
дины лæгты зæххы бæркады фæндзæймаг хай нæ,
уымæн æмæ уыдоны зæхх фараоны нæ баци.

Иаковы фæстаг курдиат

27 Израилæгтæ æрцардысты мысыраг зæххыл,
Гесемы; зæхх уыди сæхи, цот уагътой æмæ тынг
сбирæ сты. 28 Иаков Мысыры фæцард æвддæс азы;
æдæппæт та – сæдæ цыппор авд азы. 29 Израилæн
йæ мæлæты афон куы æрхæстæг, уæд басидт йæ
фырт Иосифмæ æмæ йын загъта: «Кæд дæ мæнæн
хорзы бацæуын фæнды, уæд дæ къух æрæвæр мæ
сины рæбын æмæ мын дзырд ратт, дæ хорзæх мæм
кæй равдисдзынæ, уый тыххæй – ма мæ баныгæн
Мысыры. 30 Фæлæ мæ фыдæлтæм куы аивгъуыйон,
уæд мæ алас Мысырæй, æмæ кæм ныгæд сты, уым
мæ бафснай». Иосиф ын дзуапп радта: «Куыд мын
загътай, афтæ бакæндзынæн». 31 Иаков ын загъта:
«Расомы кæн». Иосиф куы расомы кодта, уæд
Иаков æрæнцой кодта йæ лæдзæгыл æмæ ныллæг
акуывта.

Иаковы арфæ Иосифы цотæн

48 Уыцы цауты фæстæ Иосифæн загътой: «Дæ
фыд рынчын у». Уæд Иосиф йемæ акодта йæ
дыууæ фырты – Манасси æмæ Ефремы. 2 Иаковæн
загътой: «Дæ фырт Иосиф дæм æрцыд». Израил
зынтæй рабадт йæ хуыссæны 3 Æмæ Иосифæн
загъта: «Лузы, Ханааны зæххыл, мæнмæ фæзынди
Æппæтхъомыс Хуыцау, арфæ мыл бафтыдта, 4 Æмæ
мын загъта: „Æз дын ратдзынæн бирæ
байзæддæгтæ, сбирæ дæ кæндзынæн, дæуæй
рауадздзынæн бирæ адæмтæ, æмæ дæ фæстæ ацы
зæхх æнусмæ ратдзынæн дæ байзæддæгтæн“. 5 Æз
дæм цалынмæ Мысырмæ æрцыдтæн, уæдмæ дын
Мысыры чи райгуырди, ныр дæ уыцы дыууæ
фырты, Ефрем æмæ Манасси, мæн сты, Рувим æмæ
Симеон мæн куыд сты, афтæ. 6 Сæ фæстæ дын цы
сывæллæттæ райгуыра, уыдон та дæхи уыдзысты.
Фæлæ нымад уыдзысты се 'фсымæрты мыггагыл,
æмæ сæ хай райсдзысты уыдоны зæххæй. 7 Æз
Падданæй куы рацыдтæн æмæ мæ Ефрафæмæ
бирæ куы нал хъуыд, уæд мын Ханааны зæххыл
амарди Рахил, æмæ йæ баныгæдтон Ефрафæмæ
(Вифлееммæ) фæндагыл». 8 Израил Иосифы
фыртты куы федта, уæд бафарста: «Чи сты?»
9 Иосиф йæ фыдæн дзуапп радта: «Хуыцау мын ам
кæй радта, мæ уыцы фырттæ». Иаков загъта:
«Æрбакæн мæм сæ, æмæ сыл æз арфæ бафтауон».
10 Израил зæронд кæй уыд, уымæ гæсгæ цæстæй
нал уыдта. Иосиф æм сæ бакодта, Иаков сæ йæ
хъæбысы æрбатыхта æмæ сын абатæ кодта.
11 Израил загъта Иосифæн: «Дæу фенын æнхъæл
нал уыдтæн; фæлæ ма мын Хуыцау дæ сывæллætты
дæр фенын кодта». 12 Иосиф лæппуты райста
Иаковы уæрджытæй, æмæ йын зæххы онг
æркуывта. 13 Уый фæстæ Иосиф Ефремы æрлæууын
кодта йæ рахиз фарс – Израилы галиу къухы
акомкоммæ, Манассийы та йæ галиу фарс –
Израилы рахиз къухы акомкоммæ, æмæ йæм
бакодта сæ дыууæйы. 14 Фæлæ Израил радардта йæ
рахиз къух æмæ йæ æрæвæрдта Ефремы сæрыл,
кæд уый кæстæр уыди, уæддæр; йæ къухтæ
дзуарæвæрд скæнгæйæ, галиу къух æрæвæрдта
Манассийы сæрыл, кæд Манасси хистæр уыд,
уæддæр. 15 Уый фæстæ Израил арфæ бафтыдта
Иосифыл: «Мæ фыдæлтæ Авраам æмæ Исаак
коммæгæс Кæмæн уыдысты, мæ цæргæбонты
мæнæн абонмæ Фыййау Чи уыди, уыцы Хуыцау,
16 Мæн æппæт фыдбылызтæй чи хизы, уыцы зæд
арфæ ракæнæд ацы лæппутæн. Хæссæнт мæ ном
æмæ нæ фыдæлтæ Авраам æмæ Исаакы ном, æмæ
зæххыл сбирæ уæнт». 17 Иосиф федта, йæ фыд
рахиз къух Ефремы сæрыл кæй æрæвæрдта; æмæ
йын фæхъыг. Уæд ныххæцыд йæ фыды рахиз
къухыл, цæмæй йæ Ефремы сæрæй райса
Манассийы сæрмæ. 18 Иосиф йæ фыдæн загъта:
«Афтæ нæ, мæ фыд; ай хистæр лæппу у; дæ рахиз
къух уый сæрыл æрæвæр». 19 Фæлæ йæ фыд не
сразы, æмæ йын загъта: «Зонын æй, мæ фырт,
зонын; уымæй дæр рацæудзæни разагъды адæм.
Фæлæ йæ кæстæр æфсымæр уымæй стырдæр
уыдзæн. Йæ байзæддæгтæн нымæц нæ уыдзæн».
20 Израил сыл уыцы бон арфæ бафтыдта æмæ
загъта: «Сымах Израилы адæмæн уыдзыстут
арфæйаг. Уыдон дзурдзысты: „Хуыцау дæ сбæрзонд
кæнæд Ефремау æмæ Манассиау“». Афтæмæй
Ефремы Манассийæ сæвæрдта уæлдæр. 21 Уый
фæстæ Израил Иосифæн загъта: «Ныр æз мæлын,
фæлæ Хуыцау уыдзæнис уемæ æмæ уæ фæстæмæ
рахондзæн уæ фыдæлты зæхмæ. 22 Иннæ
æфсымæрты уæлдай æз дæуæн дæттын Сихем –
цирхъ æмæ йæ фатæй байстон аморрейæгтæй».

Иаковы арфæтæ йæ фырттæн

49 Иаков басидт йæ фырттæм æмæ сын загъта:
«Æрæмбырд мæм ут, æмæ уын æз зæгъон,
йæ фидæн уæ кæмæн цавæр уыдзæн, уый.
2 Æрбамбырд ут æмæ байхъусут, Иаковы фырттæ,
байхъусут уæ фыд Израилмæ. 3 Рувим, мæ хистæр
фырт! Ды мæ хъару дæ, ме 'хсары фыццаг
æвдисæйнаг, тæккæ стырдæр æмæ тæккæ
домбайдæр. 4 Фæлæ абухтай цæугæдонау, æмæ
фыццаг нал уыдзынæ. Уымæн æмæ ды схызтæ дæ
фыды хуыссæнмæ, æмæ йæ фæчъизи кодтай.
5 Симеон æмæ Левий – æфсымæртæ. Сæ цирхъытæ
– æгъатыр хæцæнгæрзтæ. 6 Сæ сусæгвæндты семæ
нæ уыдзынæн, сæ хъуыддæгтæй мæхи нæ
фæчъизи кæндзынæн. Уымæн æмæ фырмæстæй
мардтой нæлгоймæгты; хиирхæфсынæн лыг
кодтой стурты нуæрттæ. 7 Æлгъыст у сæ маст,
уымæн æмæ йын бауромæн нæй; æлгъыст у сæ
фыцгæ маст, уымæн æмæ æгъатыр у! Ныддихтæ сæ
кæндзынæн Иаковы зæххыл, ныххæлиу сæ
кæндзынæн æппæт Израилыл. 8 Иуда, дæуæн скад
кæндзысты де 'фсымæртæ. Дæ къух – де знæгты
бæрзæйыл; ныллæг дын кувдзысты дæ фыды
фырттæ. 9 Ды æрыгон домбай дæ, Иуда, æрыгон

домбай, дæ амæттагæй уæлахизимæ æрбаздæхыс,
мæ фырт. Иуда домбайау зæхмæ нылхъывта йæхи
æмæ æрхуыссыд. Иуда сылдомбайау у, æмæ йæ чи
сыстын кæндзæни? [10] Паддзахиуæг Иуда кæндзæн,
æмæ паддзахы лæдзæг йæ байзæддагмæ уыдзæн;
уæдмæ æрцæудзæн, Паддзахы бартæ Кæмæ сты,
Уый, æмæ адæмтæ æрзоныг уыдзысты Йæ разы.
[11] Иуда йæ хæрæг бæтты сæнæфсиры бæласыл, йæ
къæлæу та – хуыздæр къалиуыл. Сæны æхсы йæ
дарæс, цупæлтты туджы – йæ уæлæфтау. [12] Йæ
цæстытæ – сæнæй тардæр, йæ дæндæгтæ –
æхсырæй урсдæр. [13] Завулон цæрдзæн денджызы
былгæрон, наулæууæны, Сидонмæ аххæсдзысты
йæ арæнтæ. [14] Иссахар фидарстæг хæрæг у; хуыссы
йæ уæргъты æхсæн. [15] Уый уыны: хорз у йæ
фæлладуадзæн бынат, йæ зæхх æхцон у
зæрдæйæн; дæлбар кусæг у, æмæ йæ рагъ
бадардта уаргъ сæвæрынмæ. [16] Дан, Израилы
хæдзарвæндæгтæй иу, тæрхон кæндзæн йæ
адæмæн. [17] Дан фæндагыл уыдзæни калмау,
маргджын калмау къахвæндагыл; бæхы къахыл
фæхæцы афтæ, æмæ йæ барæг ахауы фæстæрдæм.
[18] Кæй мæ фервæзын кæндзынæ, ууыл дарын мæ
зæрдæ, Дунедарæг Хуыцау! [19] Гадмæ
æрбабырсдзысты абырджытæ, фæлæ сæ лидзæг
фæкæндзæн. [20] Асирæн йæ хор тугыл аскъуыди;
паддзæхтæн хæрзад хæринæгтæ уый дæтдзæни.
[21] Неффалим – сæрибар сычъи, рæсугъд сты йæ
лæппынтæ. [22] Иосиф – зад сæнæфсиры тала, зад
сæнæфсиры тала суадоны былыл; йæ къалиутæ
хилынц къулыл уæлæмæ. [23] Бырстой йæм
фатæхсджытæ, скъæрдтой йыл сæ фаттæ æмæ
хæцыдысты йемæ. [24] Фæлæ йæ фат нæ фæтасыд,
йæ цонджы бацыд хъару Иаковы хъомысджын
Хуыцауæй, Израилы Фыййау æмæ Мæсыгæй,
[25] Дæуæн Чи æххуыс кæны, дæ фыды уыцы
Хуыцауæй. Йæ арфæтæ дыл бафтаудзæн
Æппæтхъомыс, бафтаудзæни дыл уæларвон
арфæтæ, дæле цы зæхх ис, уый арфæтæ, арфæгонд
уыдзынæ, бирæ зæнæг æмæ дын фос кæй ратдзæн,
уымæй. [26] Дæ фыды арфæтæ рагон хæхты
арфæтæй, мæ рагфыдæлты арфæтæй уæлдæр сты.
Уыдон æрцæуæнт Иосифы сæрыл – йе 'фсымæртæй
уæлдæр чи у, уый сæрыл. [27] Вениамин – тугдзых
бирæгъ, сæумæйæ хæры йæ амæттаджы, изæрæй
уары, цы байста, уый». [28] Ахæмтæ сты Израилы
дыууадæс хæдзарвæндаджы, æмæ сын афтæ загъта
сæ фыд, арфæ сыл куы æфтыдта, уæд. Алкæуыл дæр
сæ бафтыдта, цавæры аккаг уыд, ахæм арфæ.

Иаковы мæлæт

[29] Уый фæстæ Иаков бафæдзæхста йæ фырттæн:
«Æз цæуын мæ рагфыдæлтæм; мæ фыдæлтимæ мæ
баныгæнут хеттаг Ефроны быдыры, лæгæты,
[30] Ханааны зæххыл, Мамремæ хæстæг Махпелы
быдыры чи ис, хеттаг Ефронæй Авраам
ныгæнынæн быдыримæ иумæ цы лæгæт балхæдта,
уым. [31] Уым ныгæд сты Авраам æмæ йæ ус Саррæ,
уым ныгæд сты Исаак æмæ йæ ус Ревеккæ; æз дæр
Лиайы уым баныгæдтон. [32] Уыцы лæгæт бydыримæ
иумæ æлхæд æрцыди хеттæгтæй». [33] Иаков йæ
фырттæн йæ ныстуан куы загъта, уæд йæ къæхтæ
æрæвæрдта хуыссæныл, йæ уд систа æмæ
аивгъуыдта йæ рагфыдæлтæм.

Иаковы баныгæдтой Ханааны

50 Иосиф ныддæлгом йæ фыдыл, куыдта йыл
æмæ йын батæ кодта. [2] Стæй йæ
фæсдзæуинтæн – дохтыртæн загъта, буар
æмбийын чи нæ уадзы, йæ фыды йын ахæм
сæрмагонд хостæй байсæрдын. Æмæ дохтыртæ
Израилы байсæрстой ахæм сæрмагонд хостæй.
[3] Буар æмбийын чи нæ уадзы, уыцы сæрмагонд
хостæй Израилы мард байсæрдынæн цы
дыууиссæдз боны хъуыд, уыдон ахицæн сты.
Мысырæгтæ мардыл куыдтой дæс æмæ æртиссæдз
боны. [4] Израилы кæуыны бонтæ куы ахицæн сты,
уæд фараоны фæсдзæуинтæн Иосиф загъта: «Кæд
уæ мæнæн хорзы бацæуын фæнды, уæд уæ курын
æмæ фараонæн зæгъут: [5] „Мæ фыд мын дзырд
раттын кодта æмæ загъта: ‘Æз мæлын; Ханааны
зæххыл мæхицæн цы лæгæт бакъахтон, уым мæ
баныгæн’. Курын дæ, ратт мын ацæуыны æмæ мæ
фыды баныгæныны бар. Уый фæстæ
æрбаздæхдзынæн“». [6] Фараон загъта: «Ацу æмæ
баныгæн дæ фыды, дзырд ын куыд радтай, афтæ».
[7] Иосиф ацыд йæ фыды ныгæнынмæ. Йемæ
ацыдысты фараоны æппæт фæсдзæуинтæ,
фараоны хæдзары хистæртæ, уынаффæгæнджытæ,
Мысыры бæстæйы æппæт хицæуттæ, [8] Иосифы
æппæт бинонтæ, йе 'фсымæртæ, йæ фыды хæдзар
æгасæй дæр. Æрмæст сæ сывæллæтты, сæ фысвос
æмæ се стурты ныууагътой Гесемы. [9] Иосифимæ
ацыдысты хæстон бæхуæрдæттæ дæр, барджытæ
дæр – тынг бирæ адæм. [10] Иорданмæ хæстæг
бахæццæ сты ГоренАтадмæ, æмæ уым кæуынтæ
систой мардыл. Ам Иосифы фыдыл фæкуыдтой авд
боны. [11] Адæм мардыл ГоренАтады куыд куыдтой,
уый уыцы зæххы цæрджытæ, ханаанæгтæ, куы
федтой, уæд загътой: «Мысырæгтæ кæуынæй нал
æнцайынц». Уымæ гæсгæ Иорданмæ хæстæг уыцы
бынат схуындæуыд Абел мицраим †. [12] Афтæ
Иаковы фырттæ сæххæст кодтой, сæ фыд сын цы
бафæдзæхста, уый. [13] Йæ фырттæ йын йæ мард
ахастой Ханааны зæхмæ æмæ йæ бавæрдтой,
Авраам йæ мæрдты ныгæнынæн Мамрейы
акомкоммæ хеттаг Ефронæй Махпелы быдыры цы
лæгæт балхæдта, уым. [14] Иосиф йæ фыды
баныгæныны фæстæ йе 'фсымæртимæ, йæ фыды
баныгæнынмæ йемæ чи ацыди, æппæт уыдонимæ
æрбаздæхти Мысырмæ. [15] Сæ фыды амæлæты
фæстæ Иосифы æфсымæртæ кæрæдзийæн
загътой: «Иосиф махæй нырмæ дæр, чи зоны, йе
сæфт уыны; цы фыдбылыз ын саразтам, уый
тыххæй йæ махæй, мыййаг, йæ маст райсын куы

† *Абел мицраим – дзуттагау амоны «мысырæгты кæуæн».*

бафæнда». 16 Æмæ арвыстой Иосифæн зæгъынмæ: «Дæ фыд йæ амæлæты размæ бафæдзæхста: „17 Иосифæн зæгъут афтæ: ‘Курын дæ, ныббар де 'фсымæртæн сæ азым æмæ сæ тæригъæд, уымæн æмæ дын уыдон фыдбылыз сарæзтой’“. Æмæ ныр дæ фыды Хуыцауы цагъартæн ныббар сæ азымтæ». Уыцы ныхæстæ йын куы дзырдтой, уæд Иосиф куыдта. 18 Æрбацыдысты йе 'фсымæртæ дæр, ныддæлгом сты йæ разы æмæ загътой: «Мах ныр дæ цагъартæ стæм». 19 Иосиф сын загъта: «Ма тæрсут. Æз, мыййаг, Хуыцау дæн? 20 Сымахмæ мæнæн фыдбылыз саразыны фæнд уыди, фæлæ йæ Хуыцау раивта хорзæхæй, цæмæй бакæна, ныртæккæ куыд рауад, афтæ: бирæ адæмы бахызта мæлæтæй. 21 Уæдæ ма тæрсут. Æз уын схæсдзынæн уæхи дæр æмæ уæ цоты дæр». Æмæ сæ æрсабыр кодта йæ фæлмæн ныхæстæй.

Иосифы мæлæт

22 Иосиф йæ фыды бинонтимæ цардис Мысыры; æмæ фæцарди сæдæ дæс азы. 23 Æрæййæфта ма Ефремы цоты æртыккаг фæлтæр, стæй ма Манассийы фырт Махиры сывæллæттæ дæр йæ уæрджытыл бадтысты. 24 Иухатт Иосиф йе 'фсымæртæн загъта: «Æз мæлын; фæлæ уæм Хуыцау æнæмæнг æркæсдзæн æмæ уæ ацы зæххæй акæндзæн, Авраамæн, Исаакæн æмæ Иаковæн цы зæхх раттынæй сомы кодта, уырдæм». 25 Иосиф Израилы фырттæн ард бахæрын кодта: «Хуыцау уæм æркæсдзæн æнæмæнг, æмæиу мын ме стджытæ ахæссут ардыгæй». 26 Æмæ амард Иосиф сæдæ дæсаздзыдæй. Буар æмбийын чи нæ уадзы, ахæм сæрмагонд хостæй йын байсæрстой йæ мард æмæ йæ Мысыры нывæрдтой зæппадзы.

Рацыд

Иаковы бинонтæ – Мысыры

1 Иаковимæ Мысырмæ йæ бинонтимæ чи
æрцыди, мæнæ Израилы уыцы фыртты
нæмттæ: 2 Рувим, Симеон, Левий, Иуда, 3 Иссахар,
Завулон, Вениамин, 4 Дан, Неффалим, Гад æмæ
Асир.
5 Иаковы байзæддæгтæ, йæ тугйе стæг, æдæппæт
уыдысты дæс æмæ æртиссæдз адæймаджы; Иосиф
та Мысырмæ раздæр æрбафтыди. 6 Амард Иосиф,
амардысты йеппæт æфсымæртæ дæр, æмæ сæ
уыцы фæлтæрæй ничиуал баззад. 7 Фæлæ Израилы
байзæддæгтæ цот уагътой дзæвгар, сбирæ æмæ
стыхджын сты тынг, æмæ анхъæвзтой æппæт
бæстæйыл.

Израилæгты хъизæмæрттæ

8 Уæд Мысыры сæргъы æрлæууыди ног паддзах;
уый Иосифы тыххæй ницы зыдта. 9 Паддзах загъта
йæ адæмæн: «Акæсутма израилаг адæммæ, сты
бирæ æмæ махæй тыхджындæр. 10 Мах
зондджындæр хъуамæ разынæм уыдонæй, науæд
æгæр сбирæ уыдзысты, æмæ хæст куы уа, уæд не
знæгты фарс фæуыдзысты, схæцдзысты немæ æмæ
ацæудзысты нæ бæстæйæ». 11 Æмæ израилæгтæн
сæргъы сæвæрдтой хицæуттæ; уыдон сæ
æфтыдтой тæккæ уæззаудæр куыстытыл,
хъизæмарæй сæ мардтой. Æмæ хор æфснайынæн
израилæгтæ фараонæн † сарæзтой Пифомы æмæ
Раамсесы сахартæ.
12 Фæлæ сæ цас тынгдæр æфхæрдтой, уыйас
фылдæр æфтыд сæ нымæцыл, уыйас парахатдæр
хæлиу кодтой зæххыл, æмæ израилаг адæм
мысырæгтæн фестадысты уæнгæл. 13 Æмæ
мысырæгтæ æгъатырæй æфхæрдтой израилаг
адæмы – æфтыдтой сæ уæззаудæр куыстытыл. 14 Сæ
цард сын ад нал кодта тыхкуыстæй – æлыгæй
самандур аразынæй, быдыры кусынæй;
æгъатырæй сæ æфтыдтой æппæт уыцы куыстытыл.

Æвгъæдгæс устытæ

15 Дзуттаг сылгоймæгтæм арыны рæстæг сæ цæст
дардтой æвгъæдгæс устытæ Шифрæ æмæ Фуа.
Мысыры паддзах сын бафæдзæхста: 16 «Дзуттаг
сылгоймæгтæм арыны рæстæг уæ цæст дарут:
лæппу куы райгуыра, уæд æй амарут; чызг куы уа,
уæд æй ныуувадзут удæгасæй». 17 Фæлæ æвгъæдгæс
устытæ тарстысты Хуыцауæй, æмæ мысыраг
паддзахы ныхасмæ нæ хъуыстой; сывæллæттыиу
ныуувагътой удæгасæй.
18 Уæд паддзах басидт æвгъæдгæс устытæм æмæ
сæ бафарста: «Уый цы хабар у? Сывæллæтты
удæгасæй цæмæн ныуувадзут?» 19 Устытæ дзуапп
радтой фараонæн: «Дзуттаг сылгоймæгты мысыраг
сылгоймæгтимæ ма бар; уыдон фидар сты, æмæ
сæм цалынмæ æвгъæдгæс бахæццæ вæййы,
уæдмæ ныййарынц».
20 Уый тыххæй æвгъæдгæс устытыл Хуыцау
æфтыдта Йæ хорзæх, æмæ израилаг адæм кодтой
фылдæрæйфылдæр æмæ тыхджынæйтыхджындæр.
21 Æвгъæдгæс устытæ Хуыцауæй кæй тарстысты,
уый тыххæй сын Хуыцау Йæ арфæ æфтыдта сæ
хæдзæрттыл. 22 Уæд фараон йеппæт адæмæн радта
бардзырд: «Дзуттæгты алы ноггуырд лæппуйы дæр
æппарут Нилы цæугæдонмæ, чызджыты та уадзут
удæгасæй».

Моисейы райгуырд

2 Левийы байзæддагæй иучидæр бавдæлд æмæ
ус ракуырдта сæхи мыггагæй. 2 Ус банхъæлцау
æмæ ныййардта лæппу; лæппу зæрдæмæдзæугæ
кæй у, уый федта мад æмæ йæ фембæхста æртæ
мæйы. 3 Фæлæ йын дарддæр æмбæхсæн куы нал
уыд, уæд райста хъæзæй чыргъæд, байсæрста йæ
писийæ, нывæрдта дзы ноггуырды, æмæ чыргъæд
сæвæрдта цæугæдоны былыл, хъæзы.
4 Сывæллонмæ йæ хо дæрддзæфæй йæ цæст
дардта, цы фæуыдзæни, зæгъгæ.
5 Уыцы рæстæг цæугæдонмæ, йæхи найынмæ,
рацыди фараоны чызг; йемæ цы лæггадгæнæг
сылгоймæгтæ уыди, уыдон тезгъо кодтой
цæугæдоны былыл. Фараоны чызг хъæзы ауыдта
чыргъæд, æмæ йæм æрбахæссынмæ арвыста йæ
цагъар сылгоймаджы. 6 Чыргъæды сæр систа, æмæ
дзы разынди лæппу; сывæллон куыдта; фараоны
чызг ын фæтæригъæд кодта æмæ загъта:
«Дзуттæгты сывæллæттæй у». 7 Сывæллоны хо
фараоны чызджы бафарста: «Ацæуон æмæ дын
дзуттаг устытæй дзидзидарæг æрбахонон, ацы
сывæллоны дын куыд схæсса, афтæ?» 8 Фараоны
чызг ын загъта: «Ацу». Чызг ацыд æмæ æрбахуыдта
сывæллоны мады. 9 Фараоны чызг ын загъта: «Айс
ацы сывæллоны, æмæ йæ схæсс мæнæн; æз дын
хæссæггаг бафиддзынæн». Сылгоймаг айста
сывæллоны æмæ йæ хаста. 10 Сывæллон куы

† *Фараон – Мысыры паддзах.*

рахъомыл, уæд æй æрбахуыдта фараоны чызгмæ;
фараоны чызг дзы йæхицæн загъта фырт, æмæ йæ
схуыдта Моисей †, уымæн æмæ загъта: «Æз æй
цæугæдонæй систон».

Моисейы мæт йæ адæмыл

11 Моисей ралæг. Иуахæмы рацыд йе
'фсымæртæм, æмæ сын федта сæ уæззау куыстытæ.
Моисей акаст æмæ уыны: иу мысыраг ын нæмы йе
'фсымæры, дзуттæгтæй иуы. 12 Моисей алырдæм
афæлгæсыд, æмæ йæ уынæг куы нæ фæци, уæд
амардта мысыраджы, æмæ йæ змисы аныгæдта.
13 Моисей рацыд дыккаг бон дæр; кæсы, æмæ хыл
кæнынц дыууæ дзуттаджы. Моисей аххосджыны
бафарста: «Цæмæн цæвыс хионы?» 14 Уый йын
дзуапп радта: «Махæн дæ æлдарæй æмæ
тæрхонгæнæгæй чи сæвæрдта? Æви мысыраджы
куыд амардтай, мæн дæр афтæ амарынмæ
хъавыс?» Моисей старст æмæ хинымæр загъта:
«Куыд кæсын, афтæмæй мæ хъуыддаг нæ басусæг».

Моисейы цард æцæгæлон бæстæйы

15 Фараон фехъуыста уыцы хабар, æмæ хъавыди
Моисейы амарынмæ. Фæлæ Моисей фæлыгъд
фараонæй, бахæццæ мадиамаг зæхмæ, æмæ
æрбадти цъайы цур.
16 Мадиамаг дины лæгæн уыдис авд чызджы.
Уыдон æрцыдысты сæ фыды фыстæн дон
бадарынмæ. Сæвгæдтой дон æмæ байдзаг кодтой
тæгæнатæ. 17 Уæдмæ æрцыдысты фыййæуттæ,
æмæ чызджыты атардтой. Фæлæ Моисей сыстади,
рахæцыди сæ сæрыл, æмæ сын дон бадардта сæ
фосæн.
18 Чызджытæ æрцыдысты сæ фыд Рагуилмæ. Уый
сæ бафарста: «Абон куыд тагъд фездæхтыстут?»
19 Уыдон ын дзуапп радтой: «Фыййæуттæ нæ
хъыгдардтой, æмæ цавæрдæр мысыраг рахæцыд
нæ сæрыл; суанг дон сæвгæдта æмæ бадардта
фосæн». 20 Фыд йæ чызджытæн загъта: «Кæм ис
уыцы лæг? Цæмæн æй ныууагътат? Фæдзурут æм,
æмæ нæ хойрагæй фæхъæстæ уа».
21 Моисейы бафæндыд уыцы адæймагмæ
æрцæрын; æмæ уый Моисейæн радта йæ чызг
Сепфорæйы. 22 Сепфорæ ныййардта лæппу, æмæ
йæ Моисей схуыдта Гирсам ††; уымæн æмæ загъта:
«Æз æрцæуæггаг дæн æцæгæлон зæххыл».
23 Дзæвгар рæстæджы фæстæ мысыраг паддзах
амард. Фæлæ уæддæр израилаг адæм нæтыдысты
тыхкуыстæй, Хуыцаумæ дзынæзтой æххуысагур,
æмæ Хуыцаумæ сæ куывд сыхъуысти. 24 Хуыцау сын
куы фехъуыста сæ хъæрзын, уæд Йæ зæрдыл
æрлæууыд, Авраамимæ, Исаакимæ æмæ
Иаковимæ кæй саразта, уыцы фидыд. 25 Хуыцау
федта израилаг адæмы хъизæмар, æмæ сæм Йе
'ргом раздæхта.

† *Моисей (Моше) – «маша» дзуттагау амоны «сисын», кæнæ «сласын».* †† *Гирсам – «гер» дзуттагау амоны «æцæгæлон».*

Судзгæ къутæр

3 Моисей хызта йæ каисы мадиамаг дины лæг
Иофоры, фыстæ. Иухатт дзуг аскъæрдта
æдзæрæг ранмæ дард, æмæ бахæццæ Хоривмæ,
Хуыцауы хохмæ. 2 Уым æм какон сындзы судзгæ
къутæры артæй йæхи равдыста Хуыцауы зæд.
Моисей федта: какон сындзы къутæр судзы, фæлæ
йын басудзыны амал нæй. 3 Моисей хинымæр
загъта: «Цæуон æмæ бакæсон, къутæр куыннæ
басудзы, уыцы стыр диссагмæ».
4 Моисей фенынмæ æрбацæуы, уый федта
Дунедарæг, æмæ йæм фæдзырдта къутæрæй:
«Моисей, Моисей!» Моисей дзуапп радта: «Хъусын
дæм».
5 Дунедарæг загъта: «Ма æрбацу ардæм; дæ
дзабыртæ дæ къæхтæй ралас, уымæн æмæ цы ран
лæууыс, уый сыгъдæг зæхх у».
6 Дунедарæг ын ноджыдæр загъта: «Æз дæн дæ
фыды Хуыцау, Авраамы Хуыцау, Исаакы Хуыцау
æмæ Иаковы Хуыцау». Моисей йæ цæсгом
бамбæрзта, уымæн æмæ тарсти Хуыцаумæ
комкоммæ бакæсынæй.
7 Хуыцау загъта: «Æз федтон Мæ адæмы
хъизæмар Мысыры, æмæ сын фехъуыстон сæ
хъæрзын – се 'фхæрджытæ сæ тухæнæй марынц.
Æз сын зонын сæ удхар. 8 Æз æрхызтæн
мысырæгты къухæй сæ байсынмæ; Æз сæ уыцы
бæстæйæ ракæндзынæн, æхсыр æмæ мыд
цæугæдонау кæм кæлынц, ханаанæгты, хетты,
аморрæгты, ферезæгты, хиввæгты æмæ иевусæгты
уыцы бæркадджын æмæ парахат зæхмæ.
9 Сыхъуыст Мæм израилаг адæмы дзыназын;
мысырæгтæ сæ куыд æфхæрынц, уый дæр федтон.
10 Уæдæ ацу: Æз дæ æрвитын фараонмæ; Мысырæй
ракæн Мæ адæмы, Израилы байзæддæгты».
11 Моисей Хуыцауæн загъта: «Чи дæн æз, цæмæй
фараонмæ ацæуон æмæ израилаг адæмы
Мысырæй ракæнон?» 12 Хуыцау ын загъта: «Æз
демæ уыдзынæн; Æз дæ кæй арвыстон, уый
тыххæй дын мæнæ æвдисæйнаг: адæмы Мысырæй
куы ракæнай, уæд ацы хохыл Хуыцауæн
æрхæсдзынæ нывонд».
13 Моисей загъта Хуыцауæн: «Æз куы ацæуон
израилаг адæммæ æмæ сын куы зæгъон: „Уæ
фыдæлты Хуыцау мæ рарвыста сымахмæ“, уæд мæ
куы бафæрсой: „Йæ ном куыд у?“, уæд сын цы
дзуапп ратдзынæн?» 14 Хуыцау загъта: «Чи ис, Æз
Уый дæн». Хуыцау ма Йæ ныхасмæ бафтыдта:
«Израилаг адæмæн зæгъ афтæ: „Чи уыди, Чи ис
æмæ Чи уыдзæн, Уый мæ рарвыста сымахмæ“».
15 Моисейæн Хуыцау ноджыдæр загъта: «Афтæ
зæгъ израилаг адæмæн: „Дунедарæг (Йахве) ‡, уæ

‡ *Йахве – Хуыцауы ном. Израилаг адæмæн нæ фæтчы уыцы ном хъæрæй зæгъын. Хъæрæй йæ дзырдтой æрмæстдæр сæрмагонд æууæлты. Сыгъдæг Фыстиу куы кастысты, уæдиу «Йахве» баивтой «Адонай»йæ («Дунедарæг»). Рацыди «Æз дæн»æй.*

фыдæлты Хуыцау, Авраамы Хуыцау, Исаакы Хуыцау
æмæ Иаковы Хуыцау, рарвыста мæн сымахмæ“. Мæ
уыцы номæй Мæ зондзысты мыггагмæ, æмæ сæ
зæрдыл лæудзынæн фæлтæрæйфæлтæрмæ.
16 Ацу, æрæмбырд кæн Израилы адæмы хистæрты
æмæ сын зæгъ: „Дунедарæг, уæ фыдæлты Хуыцау,
Авраамы, Исаакы æмæ Иаковы Хуыцау, фæзынди
мæнмæ æмæ загъта: ‘Мæ мæт сымахыл уыд, æмæ
федтон, Мысыры уын цы митæ кæнынц, уый,
17 Æмæ загътон: Æз уæ фервæзын кæндзынæн
мысыраг æфсондзæй æмæ уæ ракæндзынæн,
æхсыр æмæ мыд цæугæдонау кæм кæлынц,
ханаанæгты, хетты, аморрæгты, ферезæгты,
хиввæгты æмæ иевусæгты уыцы зæхмæ’“.
18 Адæмы хистæртæ дæ коммæ бакæсдзысты,
уыдонимæ бацæудзынæ мысыраг паддзахмæ æмæ
йын зæгъдзыстут: „Фæзынди нæм Дунедарæг,
дзуттæгты Хуыцау; уæдæ нæ ауадз, æмæ æртæ
бонцауы фæцæудзыстæм æдзæрæг ранмæ, æмæ
уым нывондтæ æрхæсдзыстæм Дунедарæгæн, нæ
Хуыцауæн“. 19 Фæлæ Æз зонын: мысыраг паддзах
уын нæ ратдзæн ацæуыны бар, стыр хъару йæ куы
нæ æртасын кæна, уæд. 20 Æз радардзынæн Мæ
къух, æмæ æрцæвдзынæн Мысыр, кæй дзы
саразон, Мæ уыцы диссæгты фæрцы; фараон уæ
уый фæстæ ауадздзæн.
21 Æз сараздзынæн афтæ, æмæ уыл мысырæгтæ
ауддзысты: уырдыгæй афтидармæй нæ
рацæудзыстут. 22 Алы дзуттаг сылгоймаг дæр йæ
сыхаг æмæ йæ хæдзары цæрæг сылгоймагæй
ракурдзæн æвзист æмæ сыгъзæрин дзаумæттæ
æмæ дарæс; æмæ сымах афтæмæй бастигъдзыстут
мысырæгты».

Хуыцау Моисейæн дæтты хъару

4 Уæд Моисей дзуапп радта: «Хистæртæ мыл
куы нæ бауæндой, мæ ныхасмæ куы нæ
байхъусой æмæ куы зæгъой: „Дунедарæг дæм нæ
раргом“, уæд та?» 2 Уæд æй Хуыцау бафарста: «Цы
ис дæ къухы?» Моисей дзуапп радта: «Лæдзæг».
3 Хуыцау ын загъта: «Аппар æй зæхмæ». Моисей йæ
аппæрста зæхмæ, лæдзæг фестад калм, æмæ
Моисей лидзынмæ фæци. 4 Фæлæ Хуыцау загъта
Моисейæн: «Радар дæ къух, æмæ калмы сис йæ
къæдзилæй». Моисей радардта йæ къух, æмæ
калммæ куы фæлæбурдта, уæд калм йæ къухы
фестади лæдзæг. 5 Хуыцау ын загъта: «Афтæ
бакæнын уый тыххæй хъæуы, цæмæй бауæндой,
Дунедарæг, сæ фыдæлты Хуыцау, Авраамы Хуыцау,
Исаакы Хуыцау æмæ Иаковы Хуыцау дæумæ кæй
фæзынд, ууыл». 6 Хуыцау ма йын ноджы загъта:
«Дæ къух нывæр дæ роны». Моисей йæ къух
нывæрдта йæ роны. Куы йæ райста, уæд къух
хæлмагнизæй адардта. 7 Хуыцау та йын загъта: «Дæ
къух ногæй нывæр дæ роны». Моисей йæ къух
нывæрдта йæ роны. Куы йæ райста, уæд къух
ссыгъдæг, раздæр куыд уыди, афтæ.
8 Моисейæн Хуыцау загъта: «Кæд дыл нæ
бауæндой, æмæ сæм фыццаг диссаг нæ бахъара,
уæд бауæндзысты дыккаг диссагыл. 9 Кæд æмæ
ацы дыууæ диссагыл нæ бауæндой æмæ дæ
ныхасмæ нæ байхъусой, уæд Нилы цæугæдонæй
сис дон æмæ йæ акал зæхмæ; æмæ цы дон сисай,
уый зæххыл фестдзæни туг».
10 Моисей загъта Дунедарæгæн: «Ме 'лдар,
дзырдарæхст адæймаг нæ дæн, никæд дæр уыдтæн
æмæ не сдæн, мемæ, Дæ цагъаримæ, дзурын куы
райдыдтай, уый фæстæ дæр. Æз къæзгæйæ æмæ
зынтæй дзурын». 11 Хуыцау загъта: «Адæймагæн
æвзаг чи радта? Адæймаджы æгомыг кæнæ
къуырма, цæстджын кæнæ куырм чи скæны? Æз,
Дунедарæг! Афтæ нæу, æви? 12 Уæдæ ацу; дзурын
дæ куы бахъæуа, уæд уыдзынæн демæ, цы зæгъын
дæ хъæудзæн, уый дын амондзынæн».
13 Моисей загъта: «Ме 'лдар, кæй Дæ фæнды,
ахæм æндæр искæй арвит». 14 Хуыцау смæсты
Моисеймæ, æмæ загъта: «Дæ левит æфсымæр
Аарон та? Æз зонын: уый арæхсы дзурынмæ;
рацæудзæни дæ размæ, æмæ дæ куы фена, уæд
барухс уыдзæн йæ зæрдæ. 15 Ды йын дзурдзынæ,
цы зæгъын æй хъæудзæн, уыцы ныхæстæ. Æз та
дæуæн дæр æмæ уымæн дæр дæтдзынæн æвзаг,
æмæ уын цы гæнгæ у, уый амондзынæн. 16 Аарон
дæ бæсты ныхас кæндзæн адæмимæ. Афтæмæй
уый уыдзæни дæ фидиуæг; ды та йын уыдзынæ
Хуыцауы бæсты. 17 Ацы лæдзæг дæр ахæсс дæ
къухы – диссæгтæ æвдисынæн дын уыдзæни».

Моисей æрбаздæхт Мысырмæ

18 Моисей æрбаздæхт йæ каис Иоформæ æмæ
йын загъта: «Ауадз мæ æмæ ацæуон, Мысыры мын
цы æфсымæртæ ис, уыдонмæ; фенон сæ, удæгас ма
сты æви нæ?» Иофор ын загъта: «Цæугæ
фарнимæ». 19 Хуыцау мадиамаг зæххыл Моисейæн
загъта: «Ацу, аздæх Мысырмæ; уым дæ амарынмæ
чи хъавыд, уыдонæй иу дæр æгас нал у». 20 Моисей
йемæ ахуыдта йæ ус æмæ йæ фыртты, сæвæрдта
сæ хæрæгыл, æмæ араст Мысырмæ. Диссæгтæ
æвдисæн лæдзæг дæр Моисей айста йемæ.
21 Хуыцау загъта Моисейæн: «Мысырмæ куы
æрыздæхай, уæд ма ферох кæн, Æз дын кæй
бафæдзæхстон, æппæт уыцы диссæгтæ фараоны
раз равдисын. Æз та йын ратдзынæн хивæнд
зæрдæ, æмæ нæ рауадздзæн Мæ адæмы. 22 Уæд
фараонæн зæгъдзынæ: „Афтæ зæгъы Дунедарæг:
‘Израил Мæ фырт у, Мæ хистæр фырт. 23 Æмæ дын
Æз зæгъын: Мæ фырты ауадз нывонд Мын
æрхæссынмæ; куы нæ йæ ауадзай, уæд дын
амардзынæн дæ хистæр фырты’“».

Моисейы фырты сунæт

24 Фæндагыл, æхсæвиуатгæнæн бынаты, Хуыцау
фембæлди Моисейыл æмæ йæ хъæвыд амарынмæ.
25 Уæд Сепфорæ райста дурын кард, йæ лæппуйæн

скодта сунæт, царм андзæвын кодта Моисейы
къæхтыл, æмæ загъта: «Ды туджы фæрцы дæ мæ
мойаг». 26 Æмæ Хуыцау ныуумагъта Моисейы. «Туджы
фæрцы дæ мæ мойаг», – Сепфорæ афтæ сунæты
тыххæй загъта.

Моисей æмæ Аароны фембæлд

27 Ааронæн Хуыцау загъта: «Æдзæрæг ранмæ ацу
Моисейы размæ». Аарон ацыд, Хуыцауы хохыл
фембæлд Моисейимæ, æмæ йын аба кодта.
28 Моисей Ааронæн радзырдта, йæ рарвитæг
Дунедарæг цы загъта, æппæт уыцы ныхæстæ, стæй
цы диссæгтæ равдисын бафæдзæхста, уыдоны
тыххæй. 29 Моисей ацыд Ааронимæ, æмæ
æрæмбырд кодтой израилаг адæмы æппæт
хистæрты; 30 Аарон сын радзырдта бæлвырд,
Моисейæн Хуыцау кæй загъта, æппæт уыцы
ныхæстæ. Уый фæстæ Моисей адæмы раз равдыста
диссæгтæ. 31 Æмæ йыл адæм бауууæндыдысты.
Уыдон бамбæрстой, Дунедарæджы мæт израилаг
адæмыл кæй уыд æмæ сын сæ хъизæмар кæй
федта, уый; ныллæг Ын акуывтой æмæ æрдæлгом
сты зæххыл.

Моисей æмæ Аарон бацыдысты фараонмæ

5 Уый фæстæ Моисей æмæ Аарон бацыдысты
фараонмæ æмæ йын загътой: «Афтæ зæгъы
Дунедарæг, израилæгты Хуыцау: „Ауадз Мæ адæмы
æдзæрæг ранмæ, Мæ номыл бæрæгбон
скæнынмæ“». 2 Фæлæ фараон загъта: «Чи мын у
Дунедарæг, æмæ Йæм æз байхъусон? Цæмæн
хъуамæ ауадзон израилæгты? Æз Дунедарæджы
дæр нæ зонын, æмæ израилаг адæмы дæр нæ
ауадздзынæн». 3 Уæд Моисей æмæ Аарон загътой:
«Дзуттæгты Хуыцау нæм раргом кодта Йæхи; ауадз
нæ æртæ бонцауы æдзæрæг ранмæ Дунедарæгæн,
нæ Хуыцауæн, нывондтæ æрхæссынмæ; науæд нæ
фæцæгъддзæни рынæй кæнæ кардæй!» 4 Мысыры
паддзах сын загъта: «Моисей æмæ Аарон, адæмы
æгуыст цæмæн кæнут? Ацæут уæ куыстмæ».
5 Фараон ма ноджыдæр загъта: «Ацы адæм бирæ
сты; сымах та сæ æгуыст кæнут».

Фараон хъизæмарæй мары израилæгты

6 Адæммæ цæстдарджытæн æмæ хицæуттæн
фараон уыцы бон радта бардзырд: «7 Нырæй
фæстæмæ самандуртæ аразынæн адæмæн хъæмп
мауал дæттут. Уадз сæхæдæг цæуой æмæ хъæмп
æмбырд кæной сæхицæн. 8 Самандуртæ та хъуамæ
аразой, раздæр цас арæзтой, уый бæрц; сæ уыцы
хæслæвæрдæй сын ма аппарут. Æвдæлон сты, æмæ
хъæр самадтой: „Фæцæуæм нæ Хуыцауæн нывонд
æрхæссынмæ!“ 9 Фылдæр куыст сын раттын хъæуы;
уæд кусдзысты æмæ сæ мæнг ныхæстæм
хъусынмæ нал æвдæлдзæн».
10 Æмæ рацыдысты адæммæ цæстдарджытæ,
хицæуттæ æмæ загътой адæмæн: «Афтæ зæгъы
фараон: „Хъæмп уын нал дæттын. 11 Ацæут
уæхæдæг, кæм ссарат, уым самал кæнут уæхицæн
хъæмп. Самандуртæ та араздзыстут, цас арæзтат,
уый бæрц“». 12 Æмæ адæм ахæлиу сты æппæт
мысыраг зæххыл, æмæ хъæмпы бæсты æмбырд
кодтой хос, æмæ ма зæххы цы хæтæлтæ баззад,
уыдон. 13 Цæстдарджытæ та сæ сулæфын дæр нæ
уагътой, дзырдтой сын: «Алы бон дæр самандуртæ
аразут, кусут, хъæмп уæм куы уыдис, уæд цас
арæзтат, уый бæрц».
14 Мысыраг цæстдарджытæ надтой, израилаг
адæмæй хицæуттæй кæй сæвæрдтой, уыдоны,
æмæ сын дзырдтой: «Самандуртæ нырмæ цас
арæзтат, абон уый бæрц цæуылнæ сарæзтат?»
15 Израилаг адæмæй хицæуттæй кæй сæвæрдтой,
уыдон æрцыдысты фараонмæ æмæ дзынæзтой йæ
разы: «Цæмæн афтæ кæнынц махæн, дæ
цагъартæн? 16 Дæ цагъартæн хъæмп нæ дæттынц,
афтæмæй, дам, самандуртæ аразут. Нæмынц дæ
цагъарты, æмæ уымæй дæ адæм æфтынц
тæригъæды». 17 Фæлæ сын фараон загъта:
«Магусатæ стут, магусатæ! Æмæ уымæ гæсгæ
дзурут: „Фæцæуæм Дунедарæгæн нывонд
æрхæссынмæ“. 18 Ацæут кусынмæ. Хъæмп уын ничи
ратдзæн. Самандуртæ та аразут, цас æмбæлы, уый
бæрц». 19 Израилæгтæй цæстдарæг чи уыд, уыдоны
хъизæмарæй мардтой ацы ныхæстæ: «Цас
æмбæлы, уал самандуры аразут алы бон дæр».
20 Уыдон фараонæй куы рацæйцыдысты, уæд
фембæлдысты Моисей æмæ Аароныл – дуармæ
сæм æнхъæлмæ кастысты. 21 Хицæуттæ сын
загътой: «Хуыцау уæм æркæсæд æмæ уын тæрхон
рахæссæд, фараонæн æмæ йæ фæсдзæуинтæн
уæнгæл кæй фестын кодтат, нæ амарынæн сын сæ
къухты кард кæй фæсагъътат, уый тыххæй».
22 Моисей скуывта Хуыцаумæ: «Цæмæн мæ
рарвыстай ардæм, Хуыцау? Ацы адæмыл
фыдбылыз цæмæн æруагътай? 23 Æз фараонмæ Дæ
номæй ныхас кæнынмæ куы бацыдтæн, уæдæй
фæстæмæ ноджы карздæрæй æфхæры Дæ адæмы;
Ды та Дæ адæмы фервæзын кæнынæн ницы
сарæзтай».

Хуыцау ныфсытæ æвæры Моисейæн

6 Хуыцау загъта Моисейæн: «Ныр фендзынæ, Æз
фараонæн цытæ сараздзынæн, уый; Мæ стыр
тых куы бавзара, уæд уæ ауадздзæн; йæхæдæг уæ
фæтæрдзæн йæ бæстæйæ». 2 Хуыцау ноджыдæр
загъта Моисейæн: «Æз Дунедарæг дæн!
3 Авраамæн, Исаакæн æмæ Иаковæн
«Æппæтхъомыс † Хуыцау»æй раргом кодтон Мæхи.
Мæ ном «Дунедарæг» та сын нæ раргом кодтон.
4 Æз семæ сарæзтон фидыд, æцæгæлæттæй кæм
цардысты, ханаанаг уыцы зæхх сын раттыны
тыххæй. 5 Æз фехъуыстон Израилаг адæмы
хъæрзын дæр, мысырæгтæ сæ цагъарады кæй
дарынц, уый. Æмæ Мæ зæрдыл æрлæууыди Мæ

† *Æппæтхъомыс – дзуттагау у «ЭлШаддай».*

фидыд. 6 Уæдæ израилаг адæмæн зæгъ: „Æз
Дунедарæг дæн! Мæ стыр хъаруйæ æгъатырæй
бафхæрдзынæн мысырæгты, æмæ уæ фервæзын
кæндзынæн – уæ бæрзæйæ уын сисдзынæн
мысырæгты æфсондз. 7 Сымахæй Мæхицæн
зæгъдзынæн адæм, æмæ уын уыдзынæн Хуыцау;
уæд базондзыстут, Æз кæй дæн Дунедарæг,
мысыраг æфсондз уын уе рагъæй Чи рафтаудзæн,
уæ уыцы Хуыцау. 8 Æз уæ бакæндзынæн æмæ уын
мыггагмæ ратдзынæн, сæ заманы Авраамæн,
Исаакæн æмæ Иаковæн сомы кæй тыххæй
ракодтон, уыцы зæхх. Æз Дунедарæг дæн!“»
9 Моисей уыцы ныхæстæ радзырдта бæлвырд
израилæгтæн, фæлæ йæм нæ хъуыстой – уæззау
куыстæй сæ уд удыл нал хæцыд. 10 Уæд Хуыцау
загъта Моисейæн: 11 «Бацу æмæ зæгъ фараонæн,
мысыраг паддзахæн, æмæ Израилы адæмы
ауадздзæн йæ бæстæйæ». 12 Моисей загъта
Хуыцауæн: «Æз дзырдарæхст кæй нæ дæн, уый
тыххæй мæм израилаг адæм куы нæ хъусынц, уæд
мæм фараон куыд байхъусдзæн?» 13 Фæлæ Хуыцау
ныхас кодта Моисей æмæ Ааронимæ, æмæ сæ
арвыста израилаг адæммæ æмæ фараонмæ,
мысыраг паддзахмæ. Хуыцау сын бафæдзæхста
израилаг адæмы Мысыры зæххæй ракæнын.

Израилы байзæддæгтæ

14 Мæнæ Израилы хæдзарвæндæгты хистæртæ:
Израилы хистæр фырт Рувимы фырттæ: Ханох,
Фаллу, Хецрон æмæ Харми; уыдон, алчидæр йæхи
байзæддагимæ, сты Рувимы мыггаг. 15 Симеоны
фырттæ: Иемуил, Иамин, Огад, Иахин, Цохар æмæ
Саул – ханаанаг сылгоймаджы лæппу; уыдон,
алчидæр йæхи байзæддагимæ, сты Симеоны
мыггаг.
16 Мæнæ Левийы фыртты нæмттæ
хистæрæйкæстæрмæ: Гирсон, Кааф, Мерари. Левий
æдæппæт фæцард сæдæ æртын авд азы. 17 Гирсоны
байзæддаг: йæ фырттæ Ливни æмæ Шимеи,
алчидæр йæхи байзæддагимæ. 18 Каафы фырттæ:
Амрам, Ицгар, Хеврон, Узиил. Кааф æдæппæт
фæцарди сæдæ æртын æртæ азы. 19 Мерарийы
фырттæ: Махли æмæ Муши. Уыдон сеппæт дæр
сты, алчидæр йæхи байзæддагимæ, Левийы
мыггаг, хистæрæйкæстæрмæ. 20 Амрам ракуырдта
Иохаведæйы, йæ фыдыхойы; æмæ йын уый
ныййардта Аарон æмæ Моисейы. Амрам æдæппæт
фæцарди сæдæ æртын авд азы. 21 Ицгары фырттæ:
Корей, Нефег æмæ Зихри. 22 Узиилы фырттæ:
Мисаил, Елцафан æмæ Сифри. 23 Аарон ракуырдта
Елисаветæйы – Аминадавы чызджы, Наассоны
хойы, æмæ йын Елисаветæ ныййардта Надавы,
Авиуды, Елеазары æмæ Ифамары. 24 Корейы
фырттæ: Асир, Елкана æмæ Авиасаф. Уыдон,
алчидæр йæхи байзæддагимæ, сты Корейы мыггаг.
25 Аароны фырт Елеазар ракуырдта Футиилы
чызджытæй иуы, æмæ йын ныййардта Финеесы.
Адон сты Левийы мыггаджы хистæртæ. 26 Аарон
æмæ Моисей уыцы мыггагæй сты. Хуыцау сын
загъта: «Мысыры зæххæй Израилы адæмы ракæнут
– æфсады иу къорд иннæйы фæдыл цæуæгау».
27 Моисей æмæ Аарон сты, Мысырæй израилаг
адæмы ракæныны тыххæй фараонимæ, мысыраг
паддзахимæ, чи дзырдта, уыцы лæгтæ.

Моисей æвдисы диссæгтæ

28 Хуыцау Моисейимæ Мысыры куы ныхас кодта,
29 Уæд загъта Моисейæн: «Æз Дунедарæг дæн!
Цыдæриддæр дын зæгъын, уый радзур фараонæн,
мысыраг паддзахæн». 30 Моисей дзуапп радта
Хуыцауæн: «Æз дзырдарæхст куы нæ дæн, уæд мæм
фараон куыд байхъусдзæн?»
7 Фæлæ Хуыцау дзуапп радта Моисейæн: «Æз
дæ фараонæн Хуыцауы бынаты сæвæрдтон, де
'фсымæр Аарон та дын пехуымпар уыдзæни. 2 Ды
дзурдзынæ, Æз дын цыдæриддæр бафæдзæхсон,
уый; де 'фсымæр Аарон та фараонимæ ныхас
кæндзæни, йæ зæххæй Израилы адæмы
рауадзыныл. 3 Фæлæ Æз фараонæн ратдзынæн
хивæнд зæрдæ, мысыраг зæххыл равдисдзынæн
Мæ бирæ æмбисæндтæ æмæ диссæгтæ. 4 Фараон
уæм нæ байхъусдзæн; æмæ Æз бафхæрдзынæн
Мысыр; æмæ Мæ израилаг адæмы, Израилы
байзæддæгты, ракæндзынæн Мысыр карзæй
бафхæрыны фæстæ. 5 Æз Мысырæн Мæ хъомыс
куы равдисон æмæ се 'хсæнæй израилаг адæмы
куы ракæнон, уæд мысырæгтæ базондзысты, Æз
Дунедарæг кæй дæн, уый».
6 Моисей æмæ Аарон бакодтой, Хуыцау сын
куыддæриддæр бафæдзæхста, афтæ.
7 Фараонимæ ныхас куы райдыдтой, уæд
Моисейыл цыди цыппарыссæдз азы, Аароныл та –
æртæ æмæ цыппарыссæдзы.

Моисейы лæдзæг фестад калм

8 Моисей æмæ Ааронæн Хуыцау загъта: 9 «Фараон
куы æрдома: „Уæ хъару равдисут диссаджы
фæрцы“, уæд ды Ааронæн зæгъ: „Райс дæ лæдзæг
æмæ йæ аппар фараоны размæ“, æмæ лæдзæг
фестдзæни калм». 10 Моисей æмæ Аарон
æрцыдысты фараонмæ æмæ бакодтой, Хуыцау сын
куыд бафæдзæхста, афтæ: Аарон аппæрста йæ
лæдзæг фараоны æмæ йæ фæсдзæуинты размæ,
æмæ лæдзæг фестади калм. 11 Уæд фараон басидт
йæ дæснытæм æмæ кæлæнгæнджытæм; æмæ
Мысыры дæснытæ дæр сæ кæлæнтæй бакодтой
афтæ: 12 Алчидæр сæ йæ лæдзæг аппæрста зæхмæ,
æмæ сын фестадысты кæлмытæ; фæлæ Аароны
лæдзæг аныхъуырдта уыдоны лæдзджытæ.
13 Хуыцау развæлгъау куыд загъта, афтæ фараон
разынди хивæнд – Моисеймæ æмæ Ааронмæ нæ
байхъуыста.

Дон фестади туг

14 Уæд Хуыцау загъта Моисейæн: «Хивæнд у
фараон; нæ йæ фæнды адæмы ауадзын. 15 Фараон
райсом Нилмæ куы рацæуа, уæд æм бацу;
цæугæдоны былыл æрлæуу йæ фæндагыл; калм цы
лæдзæг фестад, уый райс дæ къухмæ, 16 Æмæ
фараонæн зæгъ: „Дунедарæг, дзуттæгты Хуыцау,
рарвыста мæн дæуæн зæгъынмæ: ‘Ауадз Мæ
адæмы æдзæрæг ранмæ нывонд Мын
æрхæссынмæ, фæлæ ныронг нæма байхъуыстай’.
17 Афтæ дын зæгъы Дунедарæг: ‘Ныртæккæ
базондзынæ, Æз Хуыцау кæй дæн, уый’. Мæ къухы
цы лæдзæг ис, уымæй æз æрцæвдзынæн
цæугæдон, æмæ туг фестдзæни. 18 Нилы
цæугæдоны амæлдзысты кæсæгтæ; цæугæдон
сысмаг уыдзæн, æмæ мысырæгтæн нуазынмæ нал
бæздзæн“».
19 Хуыцау загъта Моисейæн: «Ааронæн зæгъ:
„Райс дæ лæдзæг, æмæ дæ къух радар мысырæгты
дæттæм: сæ цæугæдæттæм, сæ донуадзæнтæм, сæ
цадтæм, сеппæт донмарæнтæм – æмæ дон
фестдзæни туг. Туг уыдзæн æппæт мысыраг зæххыл
– хъæдын æмæ дурын мигæнæнты“». 20 Моисей
æмæ Аарон бакодтой, Хуыцау сын куыд
бафæдзæхста, афтæ. Аарон уæлæмæ сдардта йæ
лæдзæг, фараоны æмæ йæ фæсдзæуинты цæстыты
раз æрцавта Нилы цæугæдон, æмæ æнæхъæнæй
дæр фестади туг; 21 Кæсæгтæ амардысты
цæугæдоны, дон сысмаг, æмæ мысырæгтæн сæ бон
нал уыди цæугæдонæй нуазын; æппæт Мысыры
бæстæйы дæр уыди туг. 22 Мысыраг дæснытæ дæр
сæ кæлæнтæй бакодтой афтæ. Æмæ та фараон ацы
хатт дæр разынди хивæнд – Дунедарæг Моисейæн
æмæ Ааронæн развæлгъау куыд загъта, афтæ сæм
нæ байхъуыста. 23 Фæзылд æмæ араст йæ
хæдзармæ: æппæт уыдæттæ йæм нæ бахъардтой.
24 Æмæ мысырæгтæ Нилы фæйнæ фарс къахтой
цъайтæ нуазыны донæн, уымæн æмæ Нилæй
нуазын сæ бон нæ уыди.
25 Нилы цæугæдон Дунедарæг куы æрцавта,
уымæй рацыд авд боны.

Галхæфсытæ

8 Хуыцау загъта Моисейæн: «Ацу фараонмæ
æмæ йын зæгъ: „Дунедарæг афтæ зæгъы:
‘Ауадз Мæ адæмы нывонд Мын æрхæссынмæ. 2 Куы
нæ сæ ауадзай, уæд дын деппæт бæстæйыл
бафтаудзынæн галхæфсытæ. 3 Нилы цæугæдон
æмызмæлд кæндзæни галхæфсытæй; уырдыгæй
рацæудзысты дæ галуанмæ, дæ фæлладуадзæн
уатмæ æмæ дæ хуыссæнмæ, дæ фæсдзæуинты
æмæ дæ адæмы хæдзæрттæм, дæ пецтæм æмæ дæ
арынгтæм. 4 Галхæфсытæ бырдзысты дæуыл, дæ
адæмыл æмæ деппæт фæсдзæуинтыл’“».
5 Моисейæн Хуыцау загъта: «Ааронæн зæгъ: „Дæ
лæдзæгимæ дæ къух радар цæугæдæттæм,
донуадзæнтæм, цадтæм, æмæ галхæфсыты бафтау
Мысыры бæстæйыл“». 6 Аарон йæ къух радардта
мысыраг дæттæм; рацыдысты галхæфсытæ æмæ
бамбæрзтой Мысыры зæхх. 7 Афтæ бакодтой
дæснытæ дæр сæ кæлæнтæй – галхæфсыты
рахуыдтой Мысыры зæхмæ.
8 Фараон басидти Моисей æмæ Ааронмæ, æмæ
сын загъта: «Бакувут Дунедарæгмæ, цæмæй мæн
æмæ мæ адæмы ферваезын кæна галхæфсытæй.
Æмæ дæ адæмы ауадздзынæн Дунедарæгæн
нывонд æрхæссынмæ». 9 Моисей фараонæн загъта:
«Дæу тыххæй, дæ фæсдзæуинты æмæ дæ адæмы
тыххæй кæд бакувон, уый мын дæхæдæг зæгъ.
Æмæ галхæфсытæ ныууадздзысты дæу æмæ дæ
хæдзар; баззайдзысты ма æрмæстдæр Нилы
цæугæдоны». 10 Фараон загъта: «Райсом». Моисей
дзуапп радта: «Ды куыд зæгъыс, афтæ уыдзæни;
æмæ базондзынæ, Дунедарæгæн, нæ Хуыцауæн,
æмбал кæй нæй, уый. 11 Галхæфсытæ
ныууадздзысты дæу, дæ хæдзæрттæ, дæ
фæсдзæуинты æмæ дæ адæмы; æрмæст ма
баззайдзысты Нилы цæугæдоны».
12 Моисей æмæ Аарон рацыдысты фараонæй;
Моисей бакуывта Хуыцаумæ, фараоныл кæй
бафтыдта, уыцы галхæфсыты фесафыны тыххæй.
13 Æмæ Хуыцау байхъуыста Моисеймæ:
галхæфсытæ амардысты хæдзæртты, кæртыты
æмæ быдырты. 14 Мард галхæфсыты срæдзæгъдтæ
кодтой, æмæ мысыраг зæхх æгасæй дæр сысмаг.
15 Кæй сын фенцондæр, уый фараон федта, фæлæ
та ацы хатт дæр разынди хивæнд; Моисейæн æмæ
Ааронæн Дунедарæг развæлгъау куыд загъта, афтæ
сæм нæ байхъуыста.

Къогъотæ

16 Хуыцау загъта Моисейæн: «Ааронæн зæгъ:
„Радар дæ лæдзæг, æрцæв дзы зæххы рыг, æмæ
æппæт мысыраг зæххыл цы рыг ис, уый фестдзæни
къогъотæ“». 17 Æмæ бакодтой афтæ: Аарон
радардта йæ къух, лæдзæгæй æрцавта рыг, æмæ
мысыраг зæххы рыг æнæхъæнæй дæр фестади
къогъотæ. Æмæ къогъотæ хъизæмарæй мардтой
адæмы æмæ фосы.
18 Дæснытæ дæр архайдтой сæ кæлæнтæй
къогъотæ рауадзыныл, фæлæ сæ бон нæ баци.
Къогъотæ бадтысты адæмыл æмæ фосыл.
19 Дæснытæ фараонæн загътой: «Уый Хуыцауы
æрмдзæф у». Фæлæ та фараон разынди дурзæрдæ
æмæ сæм нæ байхъуыста, Моисейæн æмæ
Ааронæн Хуыцау развæлгъау куыд загъта, афтæ.

Дзынгатæ

20 Уæд Хуыцау загъта Моисейæн: «Райсом сыст
сæумæйæ, æмæ бацу фараонмæ. Уый рацæудзæни
цæугæдонмæ, æмæ йын зæгъдзынæ: „Афтæ зæгъы
Дунедарæг: ‘Ауадз Мæ адæмы нывонд Мын
æрхæссынмæ. 21 Уымæн æмæ Мæ адæмы куы нæ

ауадзай, уæд дæуыл, дæ фæсдзæуинтыл, дæ
адæмыл æмæ дæ хæдзæрттыл Æз бафтаудзынæн
дзынгатæ; дзынгатæй байдзаг уыдзысты
мысырæгты хæдзæрттæ; мысырæгтæ цы зæххыл
цæрынц, суанг уый дæр нал зындзæни дзынгатæй.
22 Гесемы зæххæн та уыцы бон афтæ нæ
бакæндзынæн: уым сты Мæ адæм æмæ дзы
дзынгатæ нæ уыдзæн. Æмæ уæд базондзынæ, Æз,
Дунедарæг, уыцы зæххыл кæй дæн, уый. 23 Мæ
адæмы æмæ дæ адæмы æхсæн æрæвæрдзынæн
арæн. Уыцы диссаг равдисдзынæн тæккæ
райсом’“».
24 Æмæ Дунедарæг бакодта, куыд загъта, афтæ:
дзынгаты æрдонгтæ дзыгуырæй æрбатахти
фараоны хæдзармæ, йæ фæсдзæуинты
хæдзæрттæм, æппæт мысыраг зæхмæ. Бæстæ
дзынгатæй сæфтмæ цыди. 25 Уæд фараон басидти
Моисей æмæ Ааронмæ, æмæ сын загъта: «Ацæут
æмæ уæ Хуыцауæн нывонд æрхæссут ацы зæххыл».
26 Фæлæ йын Моисей дзуапп радта: «Афтæ
бакæнын не 'мбæлы. Дунедарæгæн, нæ Хуыцауæн,
нывонд æрхæссын мысырæгты цæсты æлгъаг у;
æмæ сын æлгъаг цы у, мах мысырæгты раз уыцы
нывонд куы æрхæссæм, уæд нæ дуртæй нæ
амардзысты, мыййаг? 27 Мах æртæ бонцауы
фæцæуудзыстæм æдзæрæг ранмæ, æмæ
Дунедарæгæн, нæ Хуыцауæн, æрхæсдзыстæм,
Йæхæдæг нын цавæр зæгъа, ахæм нывондтæ».
28 Фараон загъта: «Æз уæ ауадздзынæн
Дунедарæгæн, уæ Хуыцауæн, æдзæрæг ран нывонд
æрхæссынмæ. Æрмæст дард ма ацæут. Ныр та уал
бакувут мæн тыххæй». 29 Моисей йын загъта: «Æз
дæуæй куы ацæуон, уæд бакувдзынæн æмæ
дзынгатæ райсом ныууадздзысты фараоны, йæ
фæсдзæуинты æмæ йæ адæмы. Æрмæст нæ фараон
мауал расайбасай кæнæд, æмæ адæмы ауадзæд
Дунедарæгæн нывондтæ æрхæссынмæ». 30 Моисей
рацыд фараонæй, æмæ бакуывта Хуыцаумæ.
31 Хуыцау байхъуыста Моисеймæ, æмæ дзынгатæ
ныууагътой фараоны, йæ фæсдзæуинты æмæ йæ
адæмы – иу дзынга дæр сæм нал баззади. 32 Фæлæ
та ацы хатт дæр фараон разынди дурзæрдæ, æмæ
нæ ауагъта израилаг адæмы.

Фосы емынæ

9 Хуыцау загъта Моисейæн: «Ацу фараонмæ
æмæ йын зæгъ: „Афтæ зæгъы Дунедарæг,
дзуттæгты Хуыцау: ‘Ауадз Мæ адæмы нывонд Мын
æрхæссынмæ’. 2 Ацы хатт дæр та сæ куы нæ
ауадзай, æмæ сæ тыхæй куы уромай, 3 Уæд
Дунедарæг Йæ тых равдисдзæн, быдыры чи ис,
уыцы фосыл, емынæ бафтаудзæн бæхтыл,
хæрджытыл, теуатыл, галтыл æмæ фыстыл.
4 Дунедарæг израилæгты фос рахицæн кæндзæни
мысырæгты фосæй, æмæ израилаг адæмы æппæт
фосæй иу дæр нæ фæхъæудзæн“». 5 Дунедарæг
сæмгъуыд кодта: «Тæккæ райсом афтæ бакæндзæн
Дунедарæг ацы зæххыл». 6 Æмæ Дунедарæг
саразта, цы загъта, уый: дыккаг бон мысырæгтæн
æппæт фос дæр фæцагъды; израилаг адæмы
фосæй та иу дæр нæ фæхъуыди. 7 Фараон арвыста
базонынмæ, æмæ куыд сбæлвырд, афтæмæй
израилæгты фосæй иу дæр нæ фæхъуыди. Фæлæ та
фараон ацы хатт дæр йæ фæнд нæ аивта, æмæ
израилаг адæмы нæ ауагъта.

Адæмыл æмæ фосыл – сынчъытæ

8 Уæд Моисей æмæ Ааронæн Хуыцау загъта:
«Пецæй фæйнæ армыдзаг райсут фæнык, æмæ йæ
фараоны раз Моисей скалæд хæрдмæ. 9 Уыцы
фæнык æппæт мысыраг зæххыл фестдзæни рыг,
ахæлиу уыдзæн æгас Мысыры бæстæйыл,
бахæрдзæн адæмы æмæ фосы буар, æмæ сыл
фæзындзæни хæфкалгæ сынчъытæ». 10 Моисей
æмæ Аарон пецæй райстой фæнык æмæ
бацыдысты фараонмæ. Моисей фæнык скалдта
хæрдмæ, æмæ адæм æмæ фосыл фæзынди дудаг
сынчъытæ. 11 Дæснытæн Моисейы ныхмæ
фæлæууын сæ бон нæ баци – æппæт мысырæгтау
сæхæдæг дæр фесты сынчъыты бын. 12 Фæлæ та
Хуыцау ацы хатт дæр фараоны скодта хивæнд,
æмæ нæ байхъуыста Моисей æмæ Ааронмæ,
Хуыцау Моисейæн развæлгъау куыд загъта, афтæ.

Ихуард

13 Хуыцау загъта Моисейæн: «Райсом сыст раджы,
бацу фараонмæ æмæ йын зæгъ: „Афтæ зæгъы
Дунедарæг, дзуттæгты Хуыцау: ‘Ауадз Мæ адæмы
нывонд Мын æрхæссынмæ. 14 Уымæн æмæ ацы
хатт Мæ тыхМæ бонæй цæвдзынæн дæу, дæ
фæсдзæуинты æмæ дæ адæмы, æмæ базондзынæ,
Мæнæн æппæт зæххыл æмбал кæй нæй, уый. 15 Мæ
бон уыди Мæ хъаруйæ дæуыл æмæ дæ адæмыл
рын бафтауын æмæ уæ фæцæгъдын, зæххыл уæ
кой дæр куыд нал уыдаид, афтæ. 16 Фæлæ дæ Æз
уымæн ныууагътон, цæмæй дыл равдисон Мæ тых,
æмæ Мæ ном айхъуыса æппæт зæххыл. 17 Ды
нырма дæр æнæрвæссон цæстæй кæсыс Мæ
адæммæ, æмæ сæ нæ уадзыс ацæуын. 18 Тæккæ
райсом, ацафон, Æз рауадздзынæн, Мысыр куы
фæзынд, уæдæй нырмæ чи нæма уыд, ахæм
фыдих’“. 19 Ныр та арвит, æмæ дын быдыры
цыдæриддæр фос ис, уый æрæмбырд кæн æдас
бынатмæ; быдыры чидæриддæр баззайа æмæ
хæдзæртты нæ уа, уыцы адæм æмæ фос
бауыдзысты ихы амæттаг».
20 Дунедарæджы ныхасæй чи фæтарсти, фараоны
уыцы фæсдзæуинтæ сæ цагъарты æмæ сæ дзугты
уайтагъд æрбамбырд кодтой хæдзæрттæм;
21 Дунедарæджы ныхас чи ницæмæ æрдардта,
уыдон та сæ цагъарты æмæ сæ дзугты ныууагътой
быдыры.
22 Хуыцау загъта Моисейæн: «Дæ къух сдар
арвмæ, æмæ их æруардзæн æппæт мысыраг
зæххыл, адæмыл, фосыл æмæ æппæт зайæгойтыл».

23 Моисей йæ лæдзæг сдардта арвмæ;
Дунедарæджы хъаруйæ арв ныннæрыд æмæ
ихуард фемæхст, арв цæхæртæ акалдта; Дунедарæг
афтæ ныххоста Мысыры зæхх ихæй. 24 Их уарыд,
арв цæхæртæ калдта. Мысыраг адæм ам куы
фæзындысты, уæдæй фæстæмæ ахæм фыдих
никæд ныууарыд. 25 Æппæт Мысыры зæххыл
быдыры цыдæриддæр уыди – адæймагæй фосы
онг, – их æй ныццагъта; их ныццагъта æппæт
зайæгойты, быдыры бæлас нал ныууагъта.
26 Æрмæст Израилы адæм кæм цардысты, Гесемы
уыцы зæххыл их не 'руарыд.

27 Фараон арвыста Моисей æмæ Ааронмæ,
басидти сæм æмæ сын загъта: «Æз ацы хатт
тæригъæд ракодтон; Дунедарæг раст у, æз æмæ мæ
адæм та азымджын стæм. 28 Бакувут Дунедарæгмæ;
Йæ æрвнæрдæн æмæ Йæ ихуардæн кæрон
скæнæд! Æмæ уæ æз ауадздзынæн, ам нал
баззайдзыстут». 29 Моисей йын загъта: «Æз
куыддæр сахарæй ацæуон, афтæ мæ къухтæ
сдардзынæн Дунедарæгмæ: æрвнæрд банцайдзæн
æмæ их нал уардзæн; æмæ ды базондзынæ, зæхх
Дунедарæджы кæй у, уый. 30 Фæлæ æз зонын, ды
æмæ дæ фæсдзæуинтæ нырма дæр нæ тæрсут
Дунедарæг Хуыцауæй».

31 Гæн æмæ хъæбæрхор фесæфтысты, уымæн
æмæ хъæбæрхорыл æфсир фæзынди, гæн та
дидинæг рафтыдта. 32 Мæнæу æмæ касаг та
æрæджиау кæй сцæттæ вæййынц, уымæ гæсгæ
аирвæзтысты.

33 Моисей ныуагъта фараоны, рацыди сахарæй
æмæ бакуывта Хуыцаумæ; их нал уарыд, арв йæ
нæрынæй банцади, къæвда нал уарыд. 34 Къæвда,
их æмæ æрвнæрд кæй банцадысты, уый фараон
куы федта, уæд та ногæй бафтыди тæригъæды:
йæхæдæг дæр æмæ йæ фæсдзæуинтæ дæр
баззадысты хивæндæй: 35 Фараон ацы хатт дæр та
баззади дурзæрдæйæ, æмæ израилаг адæмы нæ
ауагъта, Моисейы дзыхæй Хуыцау развæлгъау куыд
загъта, афтæ.

Мæтыхтæ

10 Хуыцау загъта Моисейæн: «Бацу фараонмæ;
Æз ыл бафтыдтон хивæнд йæхиуыл дæр æмæ
йæ фæсдзæуинтыл дæр, цæмæй сыл равдисон Мæ
диссæгтæ. 2 Æмæ сымах дæр уæ фырттæн, уæ
фыртты фырттæн дзурат, Æз мысырæгты куыд
бафхæрдтон, цы диссæгтæ сын фенын кодтон, уый
тыххæй; æмæ зондзыстут, Æз Дунедарæг кæй дæн,
уый». 3 Моисей æмæ Аарон бацыдысты фараонмæ
æмæ йын загътой: «Афтæ зæгъы Дунедарæг,
дзуттæгты Хуыцау: „Бирæ ма нæ кæсдзынæ Мæ
коммæ? Ауадз Мæ адæмы нывонд Мын
æрхæссынмæ. 4 Куы нæ сæ ауадзай, уæд та дын
тæккæ райсом деппæт зæххыл бафтаудзынæн
мæтыхты. 5 Уыдон афтæ бирæ уыдзысты, æмæ зæхх
нал зындзæн; бахæрдзысты, ихæй ма цы аирвæзт,
уый; бахæрдзысты алы бæлас дæр уæ быдырты.
6 Мæтыхтæй байдзаг уыдзысты дæ хæдзæрттæ, дæ
фæсдзæуинты хæдзæрттæ æмæ æппæт
мысырæгты хæдзæрттæ, дæ фыдæлтæ, дæ
фыдæлты фыдæлтæ зæххыл куы фæзындысты,
уæдæй нырмæ ахæм диссаг нæ федтой“». Уый
зæгъыны фæстæ Моисей фæзылд æмæ рацыди
фараонæй. 7 Фараонæн йæ фæсдзæуинтæ загътой:
«Ацы адæмы тыххæй кæдмæ удхарæй
мæлдзыстæм? Ауадз сæ, уадз Дунедарæгæн, сæ
Хуыцауæн, æрхæссой нывонд. Мысыр кæй сæфы,
уый нæма уыныс, æви?» 8 Уæд Моисей æмæ
Аароны раздæхтой фараонмæ, æмæ сын фараон
загъта: «Ацæут Дунедарæгæн, уæ Хуыцауæн,
нывонд æрхæссынмæ. Чи æмæ чи ацæудзæн?»
9 Моисей дзуапп радта: «Ацæудзыстæм нæ
æнахъом лæппутимæ æмæ нæ зæрæдтимæ, нæ
фырттимæ æмæ нæ чызджытимæ; ацæудзыстæм
нæ фысвос æмæ стуртимæ. Нæ Дунедарæгæн
бæрæгбон хъуамæ саразæм». 10 Фараон сын загъта:
«Уæдæ уæ æз уæ сывæллæттимæ куыд
ауадздзынæн, афтæ Дунедарæг дæр уæд уемæ.
Фыдбылыз саразын кæй æрæфтыд уæ зæрды, уый
не 'мбарут? 11 Нæ, ацæуæнт æрмæст уæ
нæлгоймæгтæ æмæ нывонд æрхæссæнт
Дунедарæгæн; уæхæдæгиу мæм куы æрхатыдыстут
уый тыххæй». Уыйадыл сæ ратардтой фараонæй.
12 Уæд Хуыцау загъта Моисейæн: «Дæ къух радар
мысыраг зæхмæ, æмæ мæтыхтæ æрбабырсдзысты
мысыраг бæстæмæ, бахæрдзысты æппæт
зайæгойтæ, ихы фæстæ ма цы аирвæзт, уый».
13 Моисей йæ лæдзæг радардта мысыраг зæхмæ,
æмæ Хуыцау Мысырмæ рауагъта, уыцы бон æмæ
æхсæвы дæргъы чи нæ банцад, ахæм скæсæйнаг
дымгæ. Куы æрбабон, уæд скæсæйнаг дымгæ йемæ
æрхаста мæтыхты. 14 Мæтыхтæ сæхи ныццавтой
æппæт мысыраг зæххыл; афтæ бирæ уыдысты,
æмæ зæхх æппындæр нал зынди. Уæды онг сæм
никуы уыди уыйбæрц мæтыхтæ, æмæ сæм уый
фæстæ дæр нæ уыдзæни. 15 Зæхх фæци мæтыхты
бын æмæ сау адардта – мæтыхтæ бахордтой, ихы
фæстæ ма зæххыл цы баззад, æппæт уыцы кæрдæг
æмæ бæлæсты дыргътæ. Æппæт мысыраг зæххыл
нæдæр цъæх сыфтæр баззади бæлæстыл, нæдæр
быдираг кæрдæджы хал. 16 Фараон фæдисæй
басидти Моисей æмæ Ааронмæ, æмæ сын загъта:
«Æз тæригъæд ракодтон уæ Дунедарæг, Хуыцауы
раз æмæ уæ разы; 17 Ацы хаттма мын ныббарут мæ
тæригъæд, бакувут Дунедарæгмæ, уæ Хуыцаумæ,
æмæ нæ фервæзын кæна ацы бæллæхæй».
18 Моисей рацыди фараонæй æмæ бакуывта
Хуыцаумæ. 19 Хуыцау иннæрдыгæй рауагъта
тыхджын ныгуылæйнаг дымгæ; уыцы дымгæ ахаста
мæтыхты æмæ сæ ныккалдта Сырх денджызы.
Æппæт Мысыры зæххыл иу мæтых дæр нал баззад.
20 Фæлæ Хуыцау хивæнд бафтыдта фараоныл, æмæ
та нæ ауагъта израилаг адæмы.

Саудалынг

21 Уæд Хуыцау загъта Моисейæн: «Дæ къух сдар
арвмæ, æмæ мысыраг зæххыл анхъæвздзæн,
æрмæст куырмæджы цæуæн кæм уа, ахæм
саудалынг». 22 Моисей йæ къух сдардта арвмæ,
æмæ æппæт мысыраг зæххыл æртæ боны дæргъы
уыди саудалынг. 23 Адæм кæрæдзи нал уыдтой,
æмæ æртæ боны йæ бынатæй ничи фезмæлыд;
æппæт израилæгтæ кæм цардысты, уым та рухс
уыди. 24 Фараон басидти Моисеймæ æмæ загъта:
«Ацæут уæ Дунедарæгæн нывонд æрхæссынмæ;
æрмæст уæ фысвос æмæ стуртæ баззайæнт ам, уæ
сывæллæттæ та ацæуæнт уемæ». 25 Фæлæ Моисей
загъта: «Ратт нын нæ фос, æмæ Дунедарæгæн, нæ
Хуыцауæн, æрхæсдзыстæм иууылсудзинæгтæ æмæ
æндæр нывондтæ. 26 Нæ дзугтæ ацæудзысты немæ,
иу сæфтæг дæр нæ баззайдзæн ам. Уымæн æмæ
уыдонæй æрхæсдзыстæм нывондтæ Дунедарæгæн,
нæ Хуыцауæн. Бынатмæ куы бахæццæ уæм,
æрмæст уæд сбæлвырд уыдзæни, Дунедарæгæн
нывонд æрхæссынæн мах цы бахъæудзæн, уый».
27 Фæлæ та Дунедарæг хивæнд бафтыдта
фараоныл, æмæ йæ сæ ауадзын нæ бафæндыд.
28 Фараон Моисейæн загъта: «Ахъуыдты у мæ
цурæй! Дæхи мæм мауал равдис! Куыма дæ фенон,
уæд мæлæт ссардзынæ». 29 Моисей йын дзуапп
радта: «Раст загътай: кæрæдзи никуал
фендзыстæм».

Фæстаг æртхъирæн

11 Хуыцау загъта Моисейæн: «Нoджыма иу хатт
бафхæрдзынæн фараоны æмæ мысырæгты;
уыйадыл фараон ауадздзæн уеппæты дæр.
Йæхæдæг уæ тæрдзæн ардыгæй, рæвдздæр куыд
ацæуат, афтæ. 2 Адæмæн зæгъ, æмæ алы
нæлгоймаг дæр йæ зонгæ нæлгоймагæй, æмæ алы
сылгоймаг дæр йæ зонгæ сылгоймагæй ракура
æвзист æмæ сыгъзæрин дзаумæттæ». 3 Хуыцауы
фæндæй мысырæгтæ Йæ адæммæ ракастысты хорз
цæстæй; стæй Моисейы ном дæр Мысыры
бæстæйы хъуыстгонд уыди, нымад лæг уыд
фараоны фæсдзæуинтæм æмæ æппæт адæммæ.
4 Моисей адæмæн загъта: «Афтæ зæгъы
Дунедарæг: „Æмбисæхсæв Æз æрзилдзынæн
Мысырыл, 5 Æмæ мысыраг зæххыл амæлдзæн алы
хистæр фырт дæр – паддзахы къæлæтджыны бадæг
фараоны хистæр фыртæй æрмгуыройыл ссаг
цагъар сылгоймаджы хистæр фырты онг;
амæлдзысты, фыццаг чи райгуырд, уыцы фос дæр.
6 Æмæ æппæт мысыраг зæххыл анхъæвздзæни, чи
никуыма уыд æмæ никуал уыдзæн, ахæм хъарæг.
7 Израилы æппæт адæмыл та æгæрмæгуыр куыдз
дæр не срæйдзæн: нæдæр адæймагыл, нæдæр
фосыл. Æмæ афтæмæй базондзысты, мысыраг
адæммæ æмæ израилаг адæммæ Дунедарæг
æмхуызон цæстæй кæй нæ кæсы“». 8 Моисей
дзырдта: «Æмæ уæд дæ фæсдзæуинтæ сеппæт дæр
æрцæудзысты мæнмæ, сæрæй мын æркувдзысты
æмæ зæгъдзысты: „Ацу дæхæдæг дæр æмæ,
раздзæуæг кæмæн дæ, уыцы адæм æгасæй дæр“.
Уый фæстæ æз ацæудзынæн». Моисей фараонæй
рацыди мæстæлгъæдæй.
9 Хуыцау загъта Моисейæн: «Фараон уæм уымæн
нæ байхъуыста, цæмæй Мысыры зæххыл Æз
равдисон ноджы фылдæр диссæгтæ».
10 Моисей æмæ Аарон æппæт уыцы диссæгтæ
равдыстой фараоны раз. Фæлæ Дунедарæг
фараоныл бафтыдта хивæнд, æмæ фараон
Израилы адæмы нæ ауагъта йæ зæххæй.

Куадзæны уæрыкк

12 Моисей æмæ Аарон ма Мысыры куы
уыдысты, уæд сын Дунедарæг загъта: «2 Ацы
мæй сымахæн уæд мæйты райдайæн; афæдзы
мæйтæй уын уæд фыццаг – азы райдайæн. 3 Æппæт
израилаг адæмæн зæгъут: ацы мæйы дæсæм бон
алчидæр йæ бинонтæн дзугæй хъуамæ æрбакæна
иу уæрыкк, алы хæдзарæн дæр – уæрыкк. 4 Кæд
бинонтæ бирæ не сты æмæ иу уæрыкк нæ
бахæрдзысты, уæд æй райсæд сæ хæстæгдæр
сыхагимæ. Банымайын хъæуы, цал лæджы фаг
суыдзæн, уый. 5 Уæрыкк хъуамæ уа æнаипп, нæл
æмæ аздзыд; уæрыччы бæсты ис сæныкк райсæн.
6 Уæрыкк уæхимæ уæд ацы мæйы цыппæрдæсæм
бонмæ. Æппæт израилаг адæм изæрдалынгты
аргæвдæнт сæ кусæрттæгтæ. 7 Райсæнт уæрыччы
тугæй æмæ дзы сахорæнт, кæм æй хæрдзысты,
уыцы хæдзæртты дуæртты тарвæзтæ æмæ
уæлкъæсæртæ. 8 Йæ дзидза йын уыцы æхсæв
бахæрæнт физонæгæй донгонд дзул æмæ
судзагхалимæ. 9 Ма дзы бахæрут нæдæр хомæй,
нæдæр къуыдырвыхæй, фæлæ йæ бахæрут
физонæгæй æд сæр, æд къæхтæ æмæ æд
хуылфыдзаумæттæ. 10 Райсоммæ дзы ма ныууадзут;
куы ма дзы баззайа, уæд æй æрбабонмæ басудзут
артыл. 11 Куы йæ хæрат, уæд уæ дарæс уæ уæлæ, уæ
дзабыртæ уæ къæхтыл, уæ лæдзджытæ уæ къухты
хъуамæ уой. Архайут рæвдздæр æй бахæрынмæ –
уый Куадзæны нывонд у Дунедарæгæн. 12 Æз уыцы
æхсæв æрзилдзынæн Мысыры зæххыл.
Адæймагæй фосы онг амардзынæн алы фыццаг
гуырды дæр. Æмæ тæрхон рахæсдзынæн æппæт
мысыраг хуыцæуттæн. Æз Дунедарæг дæн! 13 Цы
хæдзæртты цæрут, уыдоныл туг уыдзæн нысанæн.
Æз фендзынæн уыцы туг æмæ ацæудзынæн уæ
рæзты; Æз бафхæрдзынæн мысыраг зæхх, сымахыл
та зиан не 'рцæудзæн. 14 Уымæ гæсгæ уæ зæрдыл
лæууæд уыцы бон. Уеппæт фæлтæртæ ацы
бæрæгбон бæрæг кæнæнт Дунедарæджы номыл.
Бæрæг æй кæнут – уый уын мыггагмæ лæвæрд
æгъдау у. 15 Авд боны хæрут донгонд дзултæ; тæккæ
фыццаг бон фесафут, уæ хæдзæртты æнхъызтæй
цыдæриддæр ис, уый. Уымæн æмæ фыццаг бонæй
æвдæм боны онг æнхъызт чи бахæра, уыцы

адæймаг фæхъæудзæн Израилæй. 16 Фыццаг бон
æмæ æвдæм бон уын уæд æмбырд Хуыцаумæ
бакувынæн. Хæринаг саразынæй уæлдай уыцы
бонты мацы кусут. 17 Ма рох кæнут донгонд дзулты
бæрæгбон, уымæн æмæ уæ Æз уыцы бонты
ракодтон Мысыры зæххæй – æфсады иу къорд
иннæйы фæдыл цæуæгау. Уæ фидæны фæлтæртæ
бæрæг кæнæнт уыцы бон – уый уын мыггагмæ
лæвæрд æгъдау у. 18 Фыццаг мæйы цыппæрдæсæм
боны изæрæй иу æмæ ссæдзæм боны изæрмæ
хæрут донгонд дзултæ. 19 Уæ хæдзæртты авд боны
ма уæд æнхъизæн; уымæн æмæ æнхъызт хойраг
цы адæймаг хæра, уый фæхъæудзæн Израилы
адæмæй – æрцæуæггаг уа æви бынæттон цæрæг.
20 Æнхъызт цы у, ахæмæй мацы хæрут;
кæмдæриддæр ма æрбынæттон ут, – хæрут донгонд
дзул». 21 Моисей æрæмбырд кодта æппæт израилаг
хистæрты æмæ сын загъта: «Уæ бинонтæн
равзарут уæрыкк æмæ йæ аргæвдут Куадзæны
нывондæн. 22 Райсут иссопы † гуцъула, сæвдулут
æй, къусы цы туг ис, уым, æмæ дзы байсæрдут
хæдзары дуары тарвæзтæ æмæ уæлкъæсæр; æмæ
уæ райсоммæ йæ хæдзары дуарæй мачи рахизæд.
23 Уæд Дунедарæг рацæудзæн Мысыр
бафхæрынмæ, фендзæн туг дуары тарвæзтыл æмæ
уæлкъæсæрыл æмæ ацæудзæни дуæртты рæзты;
удхæссæджы уæ фесафынмæ нæ бауадздзæн уæ
хæдзæрттæм. 24 Уадз уый сымахæн æмæ уæ
байзæддагæн уæд мыггагмæ æххæстгæнинаг
æгъдау. 25 Ацы бон бæрæг кæнут, Дунедарæг уын
зæрдæ цы зæххæй бавæрдта, уымæ куы бацæуат,
уæд. 26 Уæ байзæддæгтæ уæ куы бафæрсой: „Уый
цавæр æгъдау у?“, 27 Уæд зæгъут: „Мысырæгты куы
цагъта, уæд израилаг адæмы хæдзæртты рæзты чи
ацыд æмæ нын нæ хæдзæрттæ чи бахызта, ай
уыцы Дунедарæгæн Куадзæны нывонд у“». Адæм
æрлæууыдысты сæ зонгуытыл æмæ ныллæг
æркуывтой Дунедарæгæн. 28 Израилæгтæ
ацыдысты сæ хæдзæрттæм æмæ бакодтой, Моисей
æмæ Ааронæн Дунедарæг куыд бафæдзæхста,
афтæ. 29 Æмбисæхсæв æгас мысыраг зæххыл
Дунедарæг фæцагъта æппæт хистæр фыртты –
паддзахы къæлæтджыны бадæг фараоны хистæр
фыртæй ахæст уацайраджы хистæр фыртмæ;
амардта æппæт фыццагзад фос дæр. 30 Æхсæвы сæ
хуыссæнæй сыстадысты фараон, йеппæт
фæсдзæуинтæ æмæ æгас Мысыр. Æмæ æппæт
мысыраг зæххыл анхъæвзта хъарæг – мард кæуыл
не 'рцыд, ахæм хæдзар дзы нæ разынди.

Израил рацыд Мысырæй

31 Фараон æхсæвы басидти Моисей æмæ
Ааронмæ, æмæ сын загъта: «Ацæут махæй
уæхæдæг дæр æмæ израилаг адæм дæр; ацæут,
æмæ куыд дзырдтат, афтæ нывонд æрхæссут
Дунедарæгæн. 32 Куыд дзырдтат, афтæ атæрут уæ
фысвос æмæ уе стуртæ. Ацæут æмæ арфæ ракурут
мænæн дæр».
33 Израилæгтæй домдтой сæ зæххæй
куыдтагъддæр ацæуын. Мысырæгтæ дзырдтой:
«Науæд неппæт дæр фæцагъды уыдзыстæм».
34 Израилаг адæм сæ хыссæ семæ ахастой
æнæнхъызтæй – се 'нхъизæндæттæ, сæ дарæсы
тыхтæй, уыдысты се уæхсчытыл. 35 Израилаг адæм
бакодтой, Моисей сын куыд загъта, афтæ:
мысырæгтæй куырдтой æвзист æмæ сыгъзæрин
дзаума æмæ дарæс. 36 Дунедарæджы фæндæй
мысырæгтæ Йæ адæммæ ракастысты хорз цæстæй:
лæвæрдтой сын, цы сæ куырдтой, уый, æмæ
афтæмæй израилæгтæ бастыгътой мысырæгты.
37 Израилаг адæм фистæгæй, æхсæзсæдæ мин
нæлгоймаджы бæрц, сывæллæтты нæ нымайгæйæ,
Раамсесæй араст сты Сокхофмæ. 38 Семæ ма рацыд
бирæ адæм алыхуызон адæмыхæттытæй, стæй
раскъæрдтой фысвосы æмæ стурты тынг бирæ
рæгъæуттæ. 39 Мысырæй кæй рахастой, уыцы
хыссæйæ сфыхтой донгонд лауаситæ; хыссæйыл
æнхъизæн нæ ныккодтой, уымæн æмæ сын
фæстиаты амал нæ уыд – мысырæгтæ сæ
ратардтой, æмæ сын фæндагмæ сæхицæн суанг
хæринаг скæнын дæр нæ бантыст. 40 Израилаг
адæм Мысыры æдæппæт фæцардысты
цыппарсæдæ æртын азы.
41 Цыппарсæдæ æртын азы куыддæр ахицæн сты,
тæккæ уыцы бон, æхсæвы, Дунедарæджы æппæт
адæм рацыдысты Мысыры зæххæй. 42 Уыцы æхсæв
Хуыцау хъахъхъæдта Йæ адæмы, цæмæй сæ
ракæна Мысыры зæххæй. Уымæ гæсгæ израилаг
адæмы æппæт фæлтæртæн уыцы æхсæв уыдзæни
мысæн æхсæв. 43 Моисей æмæ Ааронæн Дунедарæг
загъта: «Мæнæ уын Куадзæны уагæвæрд: æндæр
адæмыхаттæй дзы æппындæр хъуамæ мачи
бахæра. 44 Фæлæ æхцайæ кæй балхæдтат, уыцы
цагъары сунæт куы скæнат, уæд ын Куадзæн
хæрын фæтчы. 45 Хъуамæ йæ ма хæрой
æрцæуæггаг æмæ æххуырст. 46 Хæргæ йæ у иу
хæдзары мидæг; дзидза хæдзарæй æддæмæ ма
хæссут, æмæ йын йе стджытæ ма сæттут. 47 Уыцы
æгъдау æххæстгæнинаг у æппæт израилаг адæмæн
дæр. 48 Æрцæуæггаг уæм куы цæра æмæ йæ куы
бафæнда уемæ Дунедарæджы Куадзæн саразын,
уæд ын сунæт скæнут йеппæт нæлгоймæгтæн;
афтæмæй уемæ хæрдзæни Куадзæн æмæ нымад
уыдзæни бындурон цæрæгыл. Сунæт чи нæу,
уымæн Куадзæн хæрын нæ фæтчы. 49 Иу æгъдауыл
хæст уæд израилæгтæ дæр æмæ уе 'хсæн æрцæрæг
æрцæуæггæгтæ дæр». 50 Æмæ æппæт израилаг
адæм бакодтой, Моисейæн æмæ Ааронæн Хуыцау
куыд бафæдзæхста, афтæ. 51 Тæккæ уыцы бон
Дунедарæг израилаг адæмы ракодта мысыраг
зæххæй – æфсады иу къорд иннæйы фæдыл
цæуæгау».

† *Иссоп – кæрдæджы мыггаг.*

Хистæр фырттæ – Хуыцауæн

13 Хуыцау загъта Моисейæн: 2 «Израилаг
сылгоймæгтæй райгуырæг хистæр лæппутæй
алкæй дæр снывонд кæн Мæнæн; алы фыццаг
гуырд дæр – адæймаг уа æви фос – Мæн у».
3 Моисей адæмæн загъта: «Уæ зæрдыл дарут ацы
бон – Мысырæй, цагъарады хæдзарæй, уæ рацыды
бон. Хуыцау уæ Йе стыр хъаруйæ ракодта
уырдыгæй, æмæ æнхъызт хойраг хæргæ нæу.
4 Абон, Авивы † мæйы, цæут Мысырæй. 5 Æхсыр
æмæ мыд кæм кæлынц, уæ фыдæлтæн æй
раттынæй Хуыцау кæй тыххæй сомы кодта,
ханаанæгты, хетты, аморрæгты, хиввæгты æмæ
иевусæгты уыцы зæхмæ уæ куы бакæна, уæд
афæдзы фыццаг мæйы хъуамæ æххæст кæнат ацы
æгъдау: 6 Авд боны хæрут донгонд дзултæ, æвдæм
бон та – бæрæгбон Дунедарæгæн. 7 Донгонд дзултæ
хæргæ уын у уыцы авд боны; æмæ уæм
æнхъизæнæй конд мацы разынæд, уеппæт зæххыл
уæ цæст æнхъизæн ма фенæд. 8 Уыцы бон радзурут
уæ фырттæн: „Мысырæй нæ кæй ракодта, уымæй
Дунедарæг махæн цы хорз сарæзта, уый номыл у
ацы бæрæгбон“. 9 Уыцы цау мысынæн уый нысанау
хъуамæ æвæрд уа уæ къухтыл æмæ уæ тæрныхтыл,
Дунедарæджы ацы æгъдауы тыххæй дзургæ у
иудадзыг; уымæн æмæ Дунедарæг сымах Йæ стыр
хъаруйæ ракодта Мысырæй. 10 Æмæ ацы уагæвæрд
æрвылаз æххæст кæнут йæ афоныл. 11 Сымахæн
æмæ уæ фыдæлтæн Хуыцау кæй тыххæй сомы
кодта, ханаанæгты уыцы зæхмæ уæ куы бакæна
æмæ уын æй куы ратта, 12 Уæд Хуыцауæн дæттут
алы хистæр лæппуйы дæр; фосы алы фыццагзад
дæр Хуыцауы хъуамæ уа. 13 Алы фыццагзад
хæрæджы къæлæуы дæр баивут уæрыккæй. Куы
нæ йæ баиват, уæд ын асæттут йæ бæрзæй. Алы
хистæр лæппуйы дæр балхæнут Хуыцауæй. 14 Æмæ
уæ райсом уæ фыртæ куы бафæрсой: „Ай цы у?“,
уæд сын зæгъут: „Хуыцау нæ Йæ стыр хъаруйæ
ракодта Мысырæй, цагъарады хæдзарæй.
15 Фараон куы ныффæрск æмæ нæ куы нæ уагъта,
уæд мысыраг зæххыл Хуыцау фæцагъта æппæт
фыццаг гуырдты – адæймагæй фосмæ. Уымæ гæсгæ
мах Хуыцауæн нæ фосæй нывонд хæссæм алы
фыццаг нæлы дæр, æмæ нæ алы хистæр фырты та
æлхæнæм Хуыцауæй“. 16 Уый нысанау уæд уæ
къухтыл æмæ уæ ныхтыл уаццаджы бæсты; уымæн
æмæ Хуыцау мах Йæ стыр хъаруйæ ракодта
Мысырæй».

Хуыцау – Йæ адæмы разæй

17 Фараон израилаг адæмы куы ауагъта, уæд сæ
Хуыцау цыбырдæр фæндагыл – филистимаг
зæххыл – нæ ахуыдта. Уымæн æмæ Хуыцау загъта:
«Хæцын сæ кæй хъæуы, уый адæм куы феной, уæд
сæм фæсмон куы æрцæуа æмæ Мысырмæ куы
раздæхой». 18 Æмæ Хуыцау Йæ адæмы адзæрæг
быдырыл дæрдты акодта Сырх денджызмæ.
Израилаг адæм Мысыры зæххæй рацыдысты
гæрзифтонгæй, хæстæввонгæй.
19 Моисей йемæ раласта Иосифы стджытæ;
уымæн æмæ Иосиф куы марди, уæд Израилы
фырттæн бафæдзæхста: «Хуыцау уæм æркæсдзæн
æнæмæнг, æмæ мын ме стджытæ ахæсдзыстут
ардыгæй». Æмæ сын ард бахæрын кодта.
20 Израилаг адæм араст сты Сокхофæй, æмæ
асадæны æрлæууыдысты Ефамы, æдзæрæг
быдыры кæрон. 21 Фæндаг сын амоныны тыххæй
Хуыцау бонæй цыди сæ разæй æврагъы хуызæн
цæджындзау, æхсæвы та – судзгæ цæджындзау,
цæмæй сын рухс кæна, æмæ цæуой бон дæр æмæ
æхсæв дæр. 22 Æврагъ бонæй æмæ судзгæ
цæджындз æхсæвы никуы ныууагътой адæмы.

Мысыраг æфсады сæфт

14 Хуыцау загъта Моисейæн: «2 Израилаг
адæмæн зæгъ: раздæхæнт æмæ æрлæууæнт
ПиГахирофы раз, Мигдолæй денджызы æхсæн –
ВаалЦефонмæ хæстæг; йæ акомкоммæ йын
денджызы былыл æрæвæрут уæ цатыртæ. 3 Æмæ
фараон израилаг адæмæй зæгъдзæни:
„Ныдздзæгъæл сты уыцы бæстæйы – æдзæрæг
быдырæн йæ уацары бахаудтой“. 4 Æз фараоныл
бафтаудзынæн хивæнд, æмæ уæ фæсте расурдзæн;
уæд Æз бафхæрдзынæн фараоны æмæ йеппæт
æфсады. Æмæ мысырæгтæ базондзысты, Æз
Дунедарæг кæй дæн, уый. Æмæ скадджын
уыдзынæн». Адæм бакодтой, Дунедарæг сын куыд
бафæдзæхста, афтæ.
5 Мысыры паддзахæн фехъусын кодтой, адæм
кæй алыгъдысты, уый тыххæй. Уæд фараон æмæ
йæ фæсдзæуинтæ загътой: «Ай цы сарæзтам?
Израилæгты куы ауагътам, уæд ма нын чи
кусдзæн?» 6 Фараон сифтыгъта йæ хæстон
бæхуæрдон, йæ адæмы дæр ракодта йемæ.
7 Фараонимæ уыдысты æхсæзсæдæ хуыздæр
бæхуæрдоны, æмæ æппæт мысыраг уæрдонджын
æфсад сæ хицæуттимæ. 8 Дунедарæг хивæнд
бафтыдта фараоныл, Мысыры паддзахыл, æмæ уый
фæсте асырдта израилаг адæмы. Израилаг адæм та
æдæрсгæ лæгæрстой размæ. 9 Мысырæгтæ сæ
асырдтой фæсте фараоны æппæт хæстон
бæхуæрдæттимæ, барджытимæ, æппæт
æфсадимæ; баййæфтой сæ ПиГахирофы фарсмæ,
ВаалЦефоны бакомкоммæ денджызы былыл сæ
цатыртæ кæм æрæвæрдтой, уым.
10 Фараон сæм куы баввахс, уæд израилаг адæм
акастысты фæстæмæ æмæ федтой: мысырæгтæ
цæуынц сæ фæдыл; израилаг адæм стыр тасы
бафтыдысты, сдзынæзтой Хуыцаумæ, 11 Æмæ
Моисейæн загътой: «Мысыры нын ингæнтæ нæ
разындаид, æви? Мæлынмæ нæ æдзæрæг ранмæ
цæмæн рахуыдтай? Уый нын цы бакуыстай, цæмæн
нæ ракодтай Мысырæй? 12 Мысыры ма куы

† *Авив – уалдзыгон мæй.*

уыдыстæм, уæд дын дзæгъæлы куы нæ дзырдтам:
„Ныууадз нæ, кусдзыстæм мысырæгтæн!“ Æдзæрæг
бадыры амæлынæй мысырæгтæн цагъарæй
цæрын хуыздæр у». 13 Уæд Моисей адæмæн загъта:
«Ма тæрсут, æнцад ут æмæ фендзыстут, Хуыцау уæ
абон куыд фервæзын кæндзæн, уый. Ныртæккæ
кæй уынут, уыцы мысырæгты мыггагмæ дæр
никуал фендзыстут. 14 Хуыцау тох кæндзæн уæ
бæсты, сымах та æнцад ут».
15 Хуыцау загъта Моисейæн: «Цы Мæм дзыназыс?
Зæгъ израилаг адæмæн, æмæ цæуой дарддæр.
16 Ды та сис дæ лæдзæг æмæ йæ денджызырдæм
адар, денджыз фæдих уыдзæн, æмæ израилаг
адæм йæ астæуты ацæуыдзысты сурзæххыл. 17 Æз та
хивæнд бафтаудзынæн мысырæгтыл, æмæ фæсте
асурдзысты израилæгты. Уæд мæ тых
равдисдзынæн фараоныл æмæ йеппæт æфсадыл,
йæ хæстон уæрдæттыл æмæ йæ барджытыл. Æмæ
Æз скадджын уыдзынæн. 18 Фараоныл, йæ
уæрдæттыл æмæ йæ барджытыл Мæ хъару куы
равдисон æмæ уымæй куы скадджын уон, уæд
мысырæгтæ базондзысты, Æз Дунедарæг кæй дæн,
уый».
19 Израилæгтæн сæ разæй чи цыди, Хуыцауы
уыцы зæд ныууагъта йæ бынат æмæ слæууыди сæ
фæстæ; æврагъы хуызæн цæджындз дæр слæууыди
сæ фæстæ. 20 Æмæ бацыд мысырæгты æмæ
израилæгты æхсæн. Æврагъ уыди саудары
хæдастæу, æмæ рухс кодта æхсæвы. Уыцы æхсæв
мысырæгтæ æмæ израилæгтæ кæрæдзимæ нæ
баввахс сты.
21 Моисей йæ къух адардта денджызмæ, æмæ
æнæхъæн æхсæв Дунедарæг тардта денджыз
тыхджын скæсæйнаг дымгæйæ – денджыз фæцыди
дыууæрдæм æмæ разынд йæ бын. 22 Израилаг
адæм денджызы мидæг ацыдысты сурзæххыл.
Денджызы дон та сæ рахиз æмæ сæ галиу фарс
слæууыд къултау. 23 Мысырæгтæ сæ асырдтой, æмæ
сæ фæдыл денджызмæ бахызтысты фараоны
æппæт бæхтæ, йæ хæстон уæрдæттæ æмæ
барджытæ.
24 Боныцъæхтыл судзгæ цæджындзæй æмæ
æврагъæй Хуыцау ракаст мысырæгтæм, æмæ сæ
æддæгмидæг ауайын кодта. 25 Хæстон уæрдæтты
цæлхытæ ныссæдзын кодта зæххы, мысырæгтæ сæ
хъуырдухæнæй тардтой. Уæд мысырæгтæ загътой:
«Фæлидзæм израилæгтæй, уымæн æмæ сæ бæсты
Дунедарæг хæцы немæ».
26 Хуыцау загъта Моисейæн: «Дæ къух адар
денджызмæ, æмæ йæ дон раивылдзæн
мысырæгтыл, сæ хæстон уæрдæттыл æмæ сæ
барджытыл». 27 Моисей йæ къух адардта
денджызмæ, æмæ бонмæ денджызы дон сæумæйæ
бацахста йæ раздæры бынат; мысырæгтæ сæхи
къахæй згъордтой денджызы хъæбысмæ. Афтæ
Хуыцау мысырæгты фæдæлдон кодта денджызы.
28 Денджызы дон раздæхт йæ бынатмæ, æмæ
Израилы фæдыл денджызмæ чи бахызти, уыцы
хæстон уæрдæттæ æмæ фараоны æппæт æфсад йæ
быны фесты, иу дæр сæ нал аирвæзт. 29 Израилаг
адæм та денджызы хæдастæуты цыдысты
сурзæххыл: сæ рахиз фарс æмæ сæ галиу фарс
денджызы дон лæууыд къулау.
30 Уыцы бон Хуыцау израилæгты бахызта
мысырæгты къухæй. Израилæгтæ фæстæдæр
денджызы былыл федтой мысырæгты мæрдтæ.
31 Хуыцау куы фæцагъта мысырæгты, уæд Ын
израилæгтæ федтой Йе стыр хъару; адæмы бацыди
Хуыцауы тас, æмæ уæд бауууæндыдысты
Дунедарæгыл æмæ Йæ цагъар Моисейыл. Уæд
Моисей æмæ Израилы адæм ныззарыдысты зарæг
Хуыцауæн:

Моисейы зарæг

«
15 Мæ зарæгæй стауын Дунедарæджы, уымæн
æмæ скадджын кодта Йæхи: бæхты æмæ
барджыты нывзылдта денджызмæ.
2 Дунедарæг мæ тых æмæ мæ хъахъæнæг у; Уый у
мæ ирвæзынгæнæг. Уый мæ Хуыцау у, æмæ Йæ æз
скадджын кæндзынæн, Уый мæ фыды Хуыцау у,
æмæ Йæ æз стаудзынæн. 3 Хуыцау – стыр хæстон,
йæ ном – Дунедарæг.
4 Фараоны хæстон уæрдæттæ æмæ æфсад Уый
нывзылдта денджызмæ, фараоны хуыздæр хæстон
разамонджытæ фæдæлдон сты Сырх денджызы.
5 Æнæбын хуыдымтæ сæ аныхъуырдтой – дурау
ацыдысты денджызы бынмæ.
6 Дæ цонг, Хуыцау, йæ хъаруйæ скадджын; Дæ
цонг, Хуыцау, фæцагъта знæгты. 7 Де стыр хъаруйæ
уæлахиз кæныс Де знæгтыл. Ды сыл бафтыдтай Дæ
азар, æмæ сæ хъæмпау басыгъта. 8 Дæ мæстæй цы
дымгæ рауагътай, уый сфæйлыдта денджыз, æмæ
дон слæууыди къулау, денджызы хуыдымтæ
сурзæхх фестадысты. 9 Знаг загъта: „Асурон сæ
æмæ сæ баййафон, амæттаг байуарон; мæ
фæндиаг фæуыдзысты, слaсдзынæн мæ цирхъ,
уацары сæ райсдзынæн“. 10 Фæлæ Ды рауагътай Дæ
комытæф, æмæ сæ денджыз аныхъуырдта: здыйау
анығъуылдысты денджызы æнæбын хуыдымты.
11 Дунедарæг, Дæуæн æмбал кæм ис хуыцæутты
æхсæн? Ды сыгъдæг кæй дæ, уымæй намысджын
дæ. Ды цытджын дæ де стыр хъуыддæгтæй. 12 Ды
радардтай Дæ къух, æмæ зæхх аныхъуырдта
мысырæгты. 13 Ды уарзыс, кæй фервæзын кодтай,
уыцы адæмы, æмæ сæ Дæ хъаруйæ хоныс Дæ
сыгъдæг цæрæн бынатмæ.
14 Уый фехъуыстой иннæ адæмтæ æмæ тасы
бафтыдысты; стыр тас бацыди филистимаг адæмы.
15 Старстысты Едомы æлдæрттæ, ризæг бахæцыди
Моавы æлдæрттыл, сæ хъару асаст Ханааны æппæт
цæрджытæн.
16 Уадз тæрсой æмæ æмризæджы ризой; Дæ
цонджы хъаруйæ дурау бауадзыг уыдзысты,
Дæхицæн кæй сæвзæрстай, Дунедарæг, уыцы адæм
цалынмæ бахæццæ уой, уæдмæ. 17 Дунедарæг,

бахондзынæ сæ æмæ сæ æрцæрын кæндзынæ Дæ
хохыл, Дæхицæн цæрæн кæм равзæрстай, уыцы
ран, Ды цы кувæндон сарæзтай, уым.
18 Дунедарæг паддзахиуæг кæндзæни
мыггагæймыггагмæ.
19 Фараоны бæхтæ хæстон уæрдæттимæ æмæ йæ
барджытимæ денджызмæ куы бахызтысты, уæд
Хуыцау уыдоныл рауагъта денджызы дон, Израилы
адæм та денджызы хæдастæуты сурзæххыл
ахызтысты иннæ фарсмæ».
20 Аароны пехуымпар хо Мариам райста дала,
æппæт сылгоймæгтæ далатыл цæгъдгæ æмæ
кафгæ рацыдысты йæ фæдыл. 21 Мариам зарыди:
«Зарут Хуыцауæн, уымæн æмæ Уый скадджын
кодта Йæхи: бæхты æд барджытæ нывзылдта
денджызмæ».

Маст дон

22 Моисей израилæгты акодта Сырх денджызæй,
æмæ бахæццæ сты Суры æдзæрæг быдырмæ;
æртæ боны цыдысты æдзæрæг быдыры, æмæ дон
ссарын сæ бон нæ уыд. 23 Æрцыдысты Меррæмæ,
Меррæйы дон та уыди маст, æмæ сын нуазынмæ
нæ бæззыд. Уымæ гæсгæ уыцы бынат схуыдтой
«Меррæ» †. 24 Адæм уайдзæфтæ байдыдтой
Моисейæн: «Ныр цы баназæм?» 25 Моисей
бакуывта Хуыцаумæ, æмæ йын Уый бацамыдта иу
бæласмæ; Моисей бæласы къалиу ныппæрста
доны, æмæ дон сси хæрзад.
Хуыцау уыцы ран Йæ адæмæн радта уагæвæрд,
æгъдау æмæ сæ бафæлвæрдта. 26 Хуыцау сын
загъта: «Дунедарæгмæ, уæ Хуыцаумæ, æдзух куы
хъусат, уæ цард ын фæндон куы уа, Йæ
фæдзæхстытæ æмæ йын йеппæт уагæвæрдтæ куы
æххæст кæнат, уæд Мысырыл цы бæллæхтæ
бафтыдтон Æз, уыдонæй уыл иу дæр нæ
бафтаудзынæн; уымæн æмæ Æз уæ дзæбæхгæнæг
Хуыцау дæн».
27 Æрцыдысты Елиммæ. Уым уыди дыууадæс
суадоны æмæ финикы дæс æмæ æртиссæдз
бæласы; æмæ уым, суадæтты цур, æрæвæрдтой сæ
цатыртæ.

Уæларвон хойраг

16 Уый фæстæ израилаг адæм араст сты
Елимæй, æмæ Мысыры зæххæй рацæуыны
фæстæ дыккаг мæйы фынддæсæм бон æрбахæццæ
сты Елим æмæ Синайы æхсæн Сины æдзæрæг
быдырмæ. 2 Æппæт израилаг адæм æдзæрæг
быдыры хъуырхъуыр байдыдтой Моисей æмæ
Ааронyл. 3 Израилаг адæм сын загътой: «Дзидзайæ
дзаг цуайнæгты уæлхъус кæм бадтыстæм, дзул нæ
фаг кæм хордтам, фæлтау уыцы мысыраг зæххыл
Хуыцауы къухæй неппæт дæр куы амардаиккам!
Сымах нæ ацы æдзæрæг быдырмæ стонгæй
мæлынмæ рахуыдтат».
4 Хуыцау Моисейæн загъта: «Æз бакæндзынæн
афтæ, æмæ уын арвæй æруардзæни хойраг;
адæмиу рацæуæнт æмæ æрвылбон æмбырд
кæнæнт бонваг. Æз сæ бафæлвардзынæн, Ме
'гъдаумæ гæсгæ цæрдзысты æви нæ. 5 Æхсæзæм
бон дзы цас æрбахæссой, уый нывæрæнт, æмæ сын
уыдзæн дыууæ бонваг». 6 Моисей æмæ Аарон
æппæт израилаг адæмæн загътой: «Изæры
базондзыстут, мысыраг зæххæй уæ Хуыцау кæй
рахуыдта, уый. 7 Райсом та фендзыстут Хуыцауы
кад, уымæн æмæ фехъуыста, кæй йыл хъуырхъуыр
кодтат, уый. Мах та чи стæм, æмæ ныл хъуырхъуыр
кæнат?» 8 Моисей ма сын ноджыдæр загъта: «Кæй
Йыл хъуырхъуыр кодтат, уый Хуыцау фехъуыста,
æмæ уын изæры ратдзæни дзидза, райсом та уæ
бафсаддзæни кæрдзынæй. Æмæ Йæ уæд
базондзыстут. Мах та чи стæм? Махыл куы
фæхъуырхъуыр кæнут, уæд Хуыцауыл вæййы уæ
хъуырхъуыр». 9 Моисей Ааронæн загъта: «Æппæт
израилаг адæмæн зæгъ: „Æрлæууут Хуыцауы раз,
уымæн æмæ уын фехъуыста уæ хъуырхъуыр“».
10 Аарон æппæт израилаг адæмæн куы дзырдта,
уæд кæсынц æмæ æдзæрæг быдыры федтой:
Хуыцауы кады рухс фæзынди æврагъы. 11 Хуыцау
загъта Моисейæн: 12 «Æз фехъуыстон израилаг
адæмы хъуырхъуыр. Зæгъ сын: „Изæрдалынгты
хæрдзыстут дзидза, райсом та бафсæддзыстут
кæрдзынæй; æмæ базондзыстут, Æз Дунедарæг, уæ
Хуыцау, кæй дæн, уый“».
13 Изæры æртахтысты уæрццытæ, æмæ
израилæгты асадæн сæ быны фæци; райсомæй та
сæ асадæны алыварс зæххыл æрбадт æртæх.
14 Æртæх хурмæ куы сыстади, уæд æдзæрæг
быдыры, зæххыл, халасы мурты æрбадæгау, цыдæр
баззад. 15 Израилаг адæм æй куы федтой, уæд
кæрæдзи фарстой: «Уый цы у?» Уымæн æмæ цы у,
уый нæ зыдтой. Уæд сын Моисей загъта:
«Хуыцауæй уын хæрынæн лæвæрд хойраг у.
16 Хуыцау афтæ бафæдзæхста: „Алы бон дæр дзы
æмбырд кæнут, чи цас бахæрдзæн, уыйбæрц.
Алчидæр уæ æмбырд кæнæд, йæ цатыры алы
адæймагмæ дæр дзы фæйнæ гомеры †† куыд
æрхауа“».
17 Израилæгтæ бакодтой, куыд сын загъдæуыд,
афтæ – чи фылдæр æрæмбырд кодта, чи та –
къаддæр. 18 Барстой йæ гомерæй; бирæ чи
æрæмбырд кодта, уымæ дзы уæлдай нæ баззади,
гыццыл чи æрæмбырд кодта, уый та хъуаг нæ
баййæфта: алчидæр æрæмбырд кодта, йæхæдæг
æмæ йæ бинонтæ цас бахæрдзысты, уыйбæрц.
19 Моисей сын загъта: «Райсоммæ дзы мачи
ныууадзæд». 20 Фæлæ Моисеймæ сеппæт нæ
байхъуыстой – чидæртæ дзы ныуагътой
райсоммæ, æмæ сын скæлм æмæ сысмаг. Æмæ сæм
Моисей смæсты.
21 Æрвылрайсом дзы æмбырд кодтой, чи цас
бахæрдзæн, уыйбæрц. Хуриу куы æрæндæвта, уæд

† *Меррæ – дзуттагау «мара» амоны «маст».*

†† *Гомер – 2,2 литры.*

таиу батад. 22 Æхсæзæм бон æмбырд кодтой дыууæ
хатты фылдæр – фæйнæ дыууæ гомеры алы
адæймагæн дæр. Æрцыдысты адæмы хистæртæ
æмæ хабар радзырдтой Моисейæн. 23 Моисей сын
дзуапп радта: «Уый Хуыцауæн фæндон у. Уымæн
æмæ райсом æнцойбон у – Хуыцауы сыгъдæг
сабат. Абон скæнут кæрдзынтæ æмæ сфыцут уæ
фыцинаг. Цы уын дзы баззайа, уый та ныууадзут
райсоммæ». 24 Цы ма сæм дзы баззад, уый
ныууагътой бонмæ, Моисей куыд загъта, афтæ. Не
сæвзæр æмæ не скæлм. 25 Моисей загъта: «Бахæрут
æй абон; быдыры та йæ не ссардзыстут, уымæн
æмæ абон Хуыцауы сабат у. 26 Æмбырд æй
кæндзыстут æхсæз боны, æвдæм бон та йæ,
сабаты, не ссардзыстут».
27 Фæлæ израилæгтæй чидæртæ æвдæм бон
рацыдысты æмбырд кæнынмæ, æмæ дзы не
ссардтой. 28 Моисейæн Хуыцау загъта: «Кæдмæ не
'ххæст кæндзыстут Мæ фæдзæхстытæ æмæ Мæ
амындтæ? 29 Байхъусутма: Хуыцау уын радта сабат,
уымæ гæсгæ æхсæзæм бон хойраг дæтты дыууæ
бонваг. Æмæ æвдæм бон мачи макæдæм
рацæуæд». 30 Æмæ æвдæм бон адæм уагътой сæ
фæллад.
31 Израилаг адæм уыцы хойраг схуыдтой маннæ †.
Уыди, кориандры мыггагау, урс нæмгуытæй, йæ ад
та – мыдамæсты ад. 32 Моисей загъта: «Дунедарæг
афтæ бафæдзæхста: „Маннæйæ байдзаг кæнут
гомер фидæны фæлтæртæн æй нывæрынæн – Æз
уæ Мысыры зæххæй куы ракодтон, уæд уæ
æдзæрæг быдыры цы хойрагæй хастон, уый куыд
феной, афтæ“». 33 Уæд Моисей Ааронæн загъта:
«Райс иу дурын, ныккæн дзы маннæйы гомер, æмæ
йæ сæвæр Дунедарæджы раз, нæ фидæны
фæлтæртæн æвдисæйнагæн». 34 Æмæ маннæйы
дурын Аарон сæвæрдта фидыды къæйдурты раз,
Моисейæн Хуыцау куыд бафæдзæхста, афтæ.
35 Израилаг адæм маннæ хордтой дыууиссæдз азы,
адæм кæм цæрынц, цалынмæ уыцы зæхмæ
бахæццæ сты, уæдмæ. Маннæ хордтой, цалынмæ
Ханааны зæххы арæнтæм нæ бахæццæ сты,
уæдмæ. 36 Гомер та у ефайы †† дæсæймаг хай.

Дон ракалди къæдзæхæй

17 Дунедарæг сын куыд бафæдзæхста, афтæ
æппæт израилаг адæм, иу бынатæй иннæмæ
цæугæйæ, араст сты Сины æдзæрæг быдырæй. Сæ
цатыртæ æрæвæрдтой Рефидимы, фæлæ дзы
нуазыны дон нæ разынди. 2 Адæм сбыцæу сты
Моисейимæ, æмæ йын дзырдтой: «Раттут нын дон
нуазынæн». Уæд сын Моисей загъта: «Цы сбыцæу
стут мемæ? Цæмæн къахут Хуыцауы?» 3 Фæлæ
дойны адæм хъуырхъуыр кодтой Моисейыл: «Нæхи
дæр, нæ сывæллæтты дæр æмæ нæ фосы дæр нын
дойныйæ фæцæгъдынмæ ракодтай Мысырæй?»

† Маннæ – дзуттагау амоны «Уый цы у?» †† Ефа – 22
литры.

4 Моисей бакуывта Хуыцаумæ: «Цы кæнон ацы
адæмæн? Дуртæй амарынæввонг мæ систы». 5 Уæд
Хуыцау загъта Моисейæн: «Ацу адæмы рæзты,
æмæ израилаг адæмы хистæртæй искæйты акæн
демæ. Нилы цæугæдон цы лæдзæгæй æрцавтай,
уый айс дæ къухы æмæ ацу. 6 Хоривы Æз
къæдзæхыл æрлæудзынæн дæ разы. Ды
æрцæвдзынæ къæдзæх, ракæлдзæн дзы дон, æмæ
адæм нуаздзысты». Æмæ Моисей Израилы
хистæрты раз бакодта афтæ. 7 Израилаг адæм йемæ
кæй сбыцæу сты æмæ Хуыцауы кæй къахтой:
«Хуыцау немæ ис, æви нæ?», уымæ гæсгæ Моисей
уыцы бынат схуыдта «Масса æмæ Мерива» ‡.

Тох амаликæгтимæ

8 Æрцыдысты амаликæгтæ æмæ Рефидимы
схæцыдысты израилæгтимæ. 9 Моисей Нуны фырт
Йесойæн загъта: «Равзар лæгтæ, ацу æмæ схæц
амаликæгтимæ. Райсом æз слæудзынæн обауы
сæрыл æмæ диссæгтæ æвдисæн лæдзæг уыдзæни
мæ къухы». 10 Йесо бакодта, Моисей йын куыд
бафæдзæхста, афтæ: ацыд амаликæгтимæ
схæцынмæ; Моисей, Аарон æмæ Ор та обауы
сæрмæ схызтысты. 11 Моисейиу йæ къухтæ арвмæ
куы сдардта, уæд Израил уæлахиз кодта, йæ
къухтæиу дæлæмæ куы æруагъта, уæд та – Амалик.
12 Фæлæ Моисейы къухтæ бафæлладысты. Уæд
æрбахастой дур, æмæ йыл Моисей сбадт. Аарон
æмæ йын Ор та йæ къухтыл хæцыдысты – Аарон
иуæрдыгæй, Ор та – иннæрдыгæй. Æмæ хуры
аныгуылдмæ Моисейы къухтыл хæцыдысты
хæрдмæ. 13 Уæдмæ Йесо Амаликы æмæ йæ адæмы
фæкодта цирхъы комы амæттаг.
14 Уæд Моисейæн Хуыцау загъта: «Ацы хабар
зæрдыл дарынæн ныффысс чиныджы, æмæ зæгъ
Йесойæн: Æз амаликæгтæй зæххыл мыггаг кæй нал
ныууадздзынæн». 15 Моисей Дунедарæгæн сарæзта
нывондхæссæн, æмæ йæ схуыдта «Йахве Нисси» ‡†.
16 Моисей загъта: «Дунедарæджы бадæнмæ дарын
мæ къухтæ; Дунедарæг фæлтæрæйфæлтæрмæ
хæцдзæн Амаликимæ».

Моисей æмæ Иофор

18 Хуыцау Израилы Мысырæй куы ракодта, уæд
Моисейæн æмæ Йæ израилаг адæмæн Йæ
æххуысы тыххæй фехъуыста мадиамаг дины лæг
Иофор, Моисейы каис. 2 Моисейы каис Иофор
йемæ ракодта Моисейы ус Сепфорæйы, – Моисей
йæ уыйразмæ арвыста йæ цæгатмæ, – 3 Æмæ
Сепфорæйы дыууæ лæппуйы; сæ иуы ном уыди
Гирсам, уымæн æмæ Моисей загъта: «Æз
æрцæуæггаг дæн æцæгæлон бæстæйы». 4 Иннæйы
ном та уыди Елиезер ‡‡, уымæн æмæ Моисей
загъта: «Мæ фыды Хуыцау мын уыд æххуысгæнæг

‡ *Масса æмæ Мерива – дзуттагау амоны «фæлварæн æмæ быцæу».* ‡† *Йахве Нисси – дзуттагау амоны «Дунедарæг – мæ тырыса».* ‡‡ *Елиезер – дзуттагау амоны «мæ Хуыцау – ме 'ххуысгæнæг».*

æмæ мæ бахызта фараоны цирхъæй». 5 Иофор
Моисейы фырттимæ æмæ усимæ æрцыди
Моисеймæ æдзæрæг быдырмæ, Хуыцауы хохы
рæбын израилæгтæ асадæны кæм æрлæууыдысты,
уырдæм. 6 Иофор арвыста Моисеймæ: «Æз, Иофор,
дæ каис, фæцæуын дæумæ; мемæ сты дæ ус æмæ
уæ дыууæ фырты».
7 Моисей рацыд йæ каисы размæ, сæрæй йын
акуывта æмæ йын аба кодта. Кæрæдзи афæрсыны
фæстæ бацыдысты цатырмæ. 8 Израилы тыххæй
фараонæн æмæ æппæт мысырæгтæн Хуыцау цытæ
бакуыста, израилæгтæ фæндагыл цы зынтæ
бавзæрстой, фæлæ сæ Хуыцау куыд бахызта,
æппæт уыдæттæ Моисей радзырдта йæ каисæн.
9 Иофор цин кодта, мысырæгты къухæй сæ
бахизынæн Хуыцау израилаг адæмæн цы бирæ
хæрзтæ сарæзта, ууыл. 10 Иофор загъта: «Табу
Дунедарæгæн – ратыдта уæ мысырæгты æмæ
фараоны къухтæй, Йæ адæмы рагъæй рафтыдта
мысырæгты æфсондз. 11 Ныр æз зонын, Дунедарæг
иннæ хуыцæуттæй уæлдæр кæй у, уый: мысырæгтæ
уын цы фыдбылыз саразынмæ хъавыдысты, уый
сын сæхи сæрыл æруагъта». 12 Моисейы каис
Иофор Хуыцауæн æрхаста иууылсудзинаг нывонд
æмæ æндæр нывондтæ. Аарон æмæ æппæт
израилаг хицæуттæ æрцыдысты Моисейы каисимæ
Хуыцауы раз фынгыл æрбадынмæ.
13 Дыккаг бон Моисей æрбадт адæмæн тæрхон
кæнынмæ, æмæ адæм Моисейы раз лæууыдысты
райсомæй изæрмæ. 14 Моисей цы кусы, уый федта
йæ каис æмæ йын загъта: «Уый цы кусыс адæмæн?
Ды иунæгæй аразыс хъуыддæгтæ, æмæ æппæт
адæм райсомæй изæрмæ лæууынц дæ алыварс?»
15 Моисей йæ каисæн дзуапп радта: «Адæм мæм
цæуынц Хуыцауы фæндон базонынмæ. 16 Исты
быцæу сæм куы рауайы, уæд æрцæуынц мæнмæ,
æз тæрхонгæнæг фæлæууын дыууæйы æхсæн,
бацамонын сын Хуыцауы уагæвæрдтæ æмæ Йæ
амындтæ». 17 Уæд Моисейæн йæ каис загъта: «Раст
нæ кæныс. 18 Тухæнæй амардзынæ дæхи дæр æмæ,
демæ цы адæм ис, уыдоны дæр. Уыцы хъуыддаг
дæуæн æгæр уæззау уаргъ у: иунæгæй хæссын æй
нæ бафæраздзынæ. 19 Ныр байхъус мæнмæ; æз дын
бацамондзынæн зонд, æмæ Хуыцау уыдзæни
демæ: ды адæмæн Хуыцауы раз у æхсæнылæг, æмæ
сын Хуыцаумæ хæсс сæ хъуыддæгтæ. 20 Сæхи та сын
ахуыр кæн Хуыцауы æгъдæуттæ æмæ амындтыл,
амон сын раст фæндаг, цавæр хъуыддæгтæ аразын
сын æмбæлы, уый. 21 Æппæт адæмæн сæхицæй та
равзар хæрзарæхст, Хуыцауæй чи тæрсы, æнувыд
чи у, кæрæф чи нæу, ахæм лæгтæ, æмæ сæ сæвæр
адæмы сæргъы – мингай, сæдæгай, дæс æмæ
дыууиссæдзгай æмæ дæсгай адæймæгтæн
хицæуттæй. 22 Бахъуыды рæстæг уыдон тæрхон
кæндзысты адæмæн. Ахсджиаг хъуыддаг
хæсдзысты дæумæ, лыстæг быцæутæ та сæхæдæг
лыг кæндзысты. Дæ уаргъы иу хай айсдзысты
сæхимæ, æмæ дын фенцондæр уыдзæн. 23 Афтæ
куы бакæнай, æмæ Хуыцауæн фæндон куы уа, уæд
æнтыстджынæй араздзынæ дæ хъуыддаг, æмæ
æппæт адæм сæхимæ здæхдзысты райгондæй».
24 Моисей байхъуыста йæ каисмæ, æмæ бакодта,
куыддæриддæр ын бацамыдта, афтæ. 25 Моисей
æппæт израилаг адæмæй сæвзæрста хæрзарæхст
лæгтæ æмæ сæ сæвæрдта адæмы сæргъы –
мингай, сæдæгай, дæс æмæ дыууиссæдзгай æмæ
дæсгай адæймæгты хицæуттæй. 26 Æмæ уыдон
иудадзыг тæрхон кодтой адæмæн; вазыгджын
хъуыддæгтæ хастой Моисеймæ, лыстæг быцæутæ
та сæхæдæг æвзæрстой.
27 Цасдæр рæстæджы фæстæ Моисей йæ каисы
афæндараст кодта йæ бæстæмæ.

Хуыцауы фидыдмæ цæттæ кæнгæйæ Израилимæ

19 Израилаг адæм мысыраг зæххæй куы
рацыдысты, уымæй дыууæ мæйы фæстæ, сæ
рацыды тæккæ бон, бахæццæ сты Синайы
æдзæрæг быдырмæ. 2 Рефидимæй рараст сты
Синайы æдзæрæг быдырмæ æмæ уым, æдзæрæг
быдыры, æрлæууыдысты асадæны; Израил
рæстæгмæ æрбынат кодта хохмæ хæстæг.
3 Моисей Хуыцауимæ фембæлынмæ схызти
хохмæ, æмæ йæм Хуыцау хохæй æрдзырдта:
«Иаковы хæдзарæн зæгъ æмæ израилаг адæмæн
фехъусын кæн: „4 Æз мысырæгтæн цы бакуыстон,
уый федтат. Сымах та цæргæсау систон Мæ
базыртыл æмæ уæ хастон Мæхимæ. 5 Ныр Мæ
коммæ куы кæсат æмæ Мæ фидыдмæ гæсгæ куы
цæрат, уæд æппæт адæмтæй æрмæст сымах
уыдзыстут Мæ адæм. Уымæн æмæ зæхх æгасæй
дæр Мæн у, 6 Сымах та Мын уыдзыстут
лæггадгæнджыты паддзахад æмæ сыгъдæг адæм“.
Уыцы ныхæстæ радзур бæлвырд израилаг
адæмæн».
7 Моисей æрцыди, басидт адæмы хистæртæм
æмæ сын радзырдта, Дунедарæг ын кæй
бафæдзæхста, æппæт уыцы ныхæстæ. 8 Адæм
æмдзыхæй дзуапп радтой: «Дунедарæг
цыдæриддæр загъта, уый сараздзыстæм». Æмæ
адæмы уыцы ныхæстæ Моисей радзырдта
Дунедарæгæн. 9 Дунедарæг загъта Моисейæн: «Æз
дæм æрцæудзынæн бæзджын æврагъы, цæмæй
адæм фехъусой Мæ ныхас демæ æмæ дыл
æууæндой кæддæриддæр». Моисей Дунедарæджы
уыцы ныхæстæ радзырдта адæмæн.
10 Дунедарæг загъта Моисейæн: «Ацу адæммæ,
æмæ сæ ссыгъдæг кæн абон æмæ райсом; уадз
ныхсой сæ дарæс. 11 Сæхи æрцæттæ кæнæнт
иннæбонмæ: уыцы бон æппæт адæмы раз Хуыцау
æрхиздзæни Синайы хохмæ. 12 Адæмæн æрхахх
кæн хохы алыварс æмæ сын зæгъ: „Уæхи бахизут
хохмæ схизынæй æмæ йын суанг йæ рæбыныл дæр
андзæвынæй. Чидæриддæр хохыл андзæва, уый
хъуамæ амардæуа“. 13 Æрмæст æм къухæй мачи
бавналæд, фæлæ йæ амарæнт дуртæй кæнæ
фатæй; фос уа æви адæймаг – удæгасæй

ныууадзæн ын нæй. Адæмæн хохмæ схизыны бар
уыдзæни, сыкъауадындзы уаст куы айхъуыса, уæд
†». [14] Моисей хохæй æрцыд адæммæ, ссыгъдæг сæ
кодта, ныхсадтой сæ дарæс.
[15] Моисей адæмæн загъта: «Цæттæ ут
иннæбонмæ; сылгоймагимæ уæ мачи æриу уæд».
[16] Æртыккаг бон сæумæйæ арв ныннæрыд,
цæхæртæ акалдта, хохыл æрбадти бæзджын
æврагъ, æмæ райхъуыст сыкъауадындзы тыхджын
уаст. Асадæны цы адæм уыд, уыдон сеппæт дæр
фыртæссæй барызтысты. [17] Асадæнæй Моисей
адæмы рахуыдта Хуыцауимæ фембæлынмæ; адæм
æрлæууыдысты хохы рæбын. [18] Синайы хохæй та
калди фæздæг, уымæн æмæ йæм Дунедарæг
æрхызт арты; йæ фæздæг къуыбылæйттæй, пецæй
кæлæгау, цыди хæрдмæ, æмæ хох æнæхъæнæй
дæр æнкъуысти. [19] Сыкъауадындз уасыди
тынгæйтынгдæр. Моисей дзырдта, æмæ йын
Хуыцау дзуапп лæвæрдта, – Моисей йын хъуыста
Йæ хъæлæс.
[20] Хуыцау æрхызти Синайы хохы сæрмæ, басидти
Моисеймæ, æмæ Моисей ссыди хохы сæрмæ.
[21] Хуыцау загъта Моисейæн: «Ныххиз æмæ адæмæн
бафæдзæхс, цæмæй Дунедарæджы феныны охыл
ма фæлтæрой хохы сæрты æрбахизыныл, науæд
дзы бирæтæ амæлдзысты. [22] Дунедарæгæн
иудадзыг цы сауджынтæ лæггад кæнынц, суанг
уыдон дæр ссыгъдæг кæнæнт сæхи, Дунедарæг сæ
куыд нæ фæцæгъда, афтæ». [23] Моисей Хуыцауæн
загъта: «Адæмæн Синайы хохмæ ссæуын сæ бон
нæу. Уымæн æмæ нын Ды бафæдзæхстай: „Æрхахх
кæн хохы алыварс, сыгъдæг ранмæ йæ сæрты куыд
мачи ахиза, афтæ“». [24] Хуыцау загъта Моисейæн:
«Ацу, ныххиз дæлæмæ, стæй ссæудзынæ
Ааронимæ; сауджынтæ æмæ адæм та ма архайæнт
Хуыцаумæ схизыныл, науæд сæ фæцæгъддзынæн».
[25] Моисей хохæй æрцыди адæммæ, æмæ сын
радзырдта Хуыцауы уыцы ныхæстæ.

Дæс фæдзæхсты

20 Уый фæстæ Хуыцау загъта:
«[2] Æз Дунедарæг дæн, Мысыры зæххæй,
цагъарады хæдзарæй, сымах Чи ракодта, уæ уыцы
Хуыцау. [3] Æз уæ Хуыцау дæн, æмæ уын æндæр
хуыцæуттæ ма уæд.
[4] Уæле арвыл цы ис, дæле зæххыл цы ис, зæххæй
бындæр доны цы ис, уыдонæй уæхицæн
мæнгхуыцæуттæ ма аразут, сæ нывтæ дæр сын ма
дарут, [5] Æмæ сын ма табу кæнут æмæ сæм ма кувут;
уымæн æмæ Æз Дунедарæг дæн, уæ Хуыцау, æмæ
уын æндæр хуыцæуттæ уа, уымæн нæ
бабыхсдзынæн. Æз æнæуынон цы фыдæлтæн дæн,
уыдонæн сæ байзæддаг æфхæрын æртыккаг æмæ
цыппæрæм фæлтæрмæ; [6] Мæн чи уарзы æмæ Мæ
фæдзæхстытæм гæсгæ чи цæры, уыдоныл та мин
фæлтæрмæ аудын.
[7] Æнæхъуаджы ма дзурут Дунедарæджы, уæ
Хуыцауы, ном; Йæ ном Ын æнæхъуаджы чи дзура,
уыцы адæймаг Дунедарæгæй æнæбафхæргæ нæ
аирвæздзæн.
[8] Уæ зæрдыл дарут сабат, æмæ уын уæд Хуыцауæн
нывонд бон. [9] Æхсæз боны кусут æмæ аразут
уеппæт хъуыддæгтæ. [10] Æвдæм бон та, сабат, раттут
Дунедарæгæн, уæ Хуыцауæн. Уыцы бон мацы
хъуыддаг аразут нæдæр уæхæдæг, нæдæр уæ
фырттæ, нæдæр уæ чызджытæ, нæдæр уæ
нæлгоймаг æмæ сылгоймаг цагъартæ, нæдæр уæ
фос, нæдæр уе 'хсæн цæрæг æрцæуæггаг. [11] Уымæн
æмæ Хуыцау æхсæз бонмæ сфæлдыста арв æмæ
зæхх, денджыз, æмæ денджызы цы ис, æппæт
уыдæттæ; æвдæм бон та Йæ фæллад уагъта. Уымæ
гæсгæ Хуыцау арфæ бафтыдта сабатыл æмæ йæ
скодта бæрæг бон.
[12] Нымай дæ фыды æмæ дæ мады, æмæ уæд бирæ
фæцæрдзынæ, Дунедарæг, дæ Хуыцау, дæуæн кæй
дæтты, уыцы зæххыл.
[13] Ма амар.
[14] Ма хæт.
[15] Ма адав.
[16] Мæнг æвдисæн макæй ныхмæ ныллæуу.
[17] Ма дæ æрхъæуæд кæйдæр хæдзар; ма дæ
æрхъæуæд кæйдæр ус, нæдæр йæ цагъар, нæдæр
йæ цагъар сылгоймаг, нæдæр йæ гал, нæдæр йæ
хæрæг – иннæмæ цы ис, уымæй дæ зæрдæ
мацæмæ бабæллæд».

Æндæр æгъдæуттæ æмæ уагæвæрдтæ

[18] Адæм æппæт дæр федтой æмæ фехъуыстой
арвы нæрын, арвæрттывд, сыкъауадындзы уаст
æмæ фæздæгкалгæ хох. Адæм уыдæттæ куы
федтой, уæд фыртæссæй барызтысты æмæ
æрлæууыдысты дæрддзæф. [19] Моисейæн загътой:
«Ды дæхæдæг дзур немæ, æмæ дæм хъусдзыстæм,
æрмæст Хуыцау ма дзурæд немæ, науæд
амæлдзыстæм». [20] Моисей адæмæн загъта: «Ма
тæрсут, Хуыцау уæ бафæлварынмæ æрцыди,
цæмæй уæм уа Хуыцауы тас æмæ тæригъæды ма
æфтат».
[21] Адæм лæууыдысты дæрддзæф. Моисей та
бацыди, Хуыцау кæм уыд, уыцы бæзджын
æврагъмæ. [22] Дунедарæг загъта Моисейæн:
«Израилаг адæмæн зæгъ афтæ: „Сымах федтат, Æз
арвæй уемæ куыд дзырдтон, уый. [23] Ма уын уæд
æвзистæй кæнæ сыгъзæринæй конд хуыцæуттæ.
[24] Нывондхæссæн мын саразут сыджытæй, æмæ
йыл æрхæссут уæ иууылсудзинæгтæ æмæ уæ
фарны нывондтæ: уæ фыстæ æмæ уæ галтæ. Мæ
ном мысынæн уын кæмдæриддæр бынат
бацамонон, уырдæм уæм æрцæудзынæн æмæ уыл
Мæ арфæ бафтаудзынæн. [25] Нывондхæссæн мын
дуртæй куы аразат, уæд æй лæгъзгонд дуртæй ма
саразут. Уымæн æмæ сæм сартæй куыддæр

† *Ацы бынатæн ма ис афтæ æмбарæн дæр: «...удæгасæй ныууадзæн ын нæй, сыкъауадындзы уасты рæстæг хохмæ схизынил кæй фæлвæрдтой, уый тыххæй».*

бавналат, афтæ сæ фæчъизи кæндзыстут. 26 Æмæ
Мæ нывондхæссæнмæ асинтыл ма схизут, уæ
худинаг куыд нæ разына, афтæ.
21 Адæмæн бацамон мæнæ ацы æгъдæуттæ:
2 Цагъарæн дзуттаджы куы балхæнай, уæд
дын кусæд æхсæз азы; æвдæм аз та йæ ссæрибар
кæн лæвар. 3 Кæд дæм иунæгæй æрбафтыд, уæд
иунæгæй ацæуæд; фæлæ кæд ын ус уыди, уæд йæ
ус дæр ацæуæд йемæ. 4 Кæд ын ус йæ хицау радта,
æмæ йын уыцы ус ныййардта фырттæ æмæ
чызджытæ, уæд ус æмæ сывæллæттæ баззайæнт
хицаумæ, йæхæдæг та ацæуæд иунæгæй. 5 Фæлæ
цагъар фидарæй куы зæгъа: «Уарзын мæ хицауы,
мæ усы æмæ мæ сывæллæтты, æмæ мæн
цагъайрагæй фæнды», 6 Уæд æй йæ хицау бахонæд
Хуыцауы размæ, æрлæууын æй кæнæд дуары
кæнæ дуары тарвазы цур, йæ хъус ын фæхуынкъ
кæнæд туасæй, æмæ уæд йæ хицауæн
цæрæнбонты баззайдзæни цагъарæй.
7 Исчи йæ чызджы цагъарады куы радта, уæд
чызгæн йæ бон йæ хицауæй ацæуын нæу,
нæлгоймаг цагъартæ куыд ацæуынц, афтæ. 8 Кæд
æй йæ хицау ракурынмæ хъавыди, фæлæ йæ
зæрдæмæ нæ фæцыд, уæд ын раттæд йæхи
балхæныны бар; кæд ыл хицау йæхæдæг нæ
барвæссыд, уæд æй æцæгæлонæн дæр ма ауæй
кæнæд. 9 Йæ фыртæн æй ракурынмæ куы хъава,
уæд та йæм хъуамæ хи чызджы цæстæй кæса.
10 Фæлæ æндæры куы ракура, уæддæр ын хъуамæ
дætта хæлц, дарæс, æмæ йын цæуа йæ
хуыссæнмæ. 11 Йæ хицау æй уыдæттæй æнæхай
куы фæкæна, уæд сылгоймагæн йæ бон у лæвар
ацæуын.
12 Иу адæймаг иннæйы цæфæй куы амæла, уæд
ын йæхи дæр амарут. 13 Фæлæ иу адæймаг иннæйы
æнæбары куы амара, уæд уый Хуыцауæн фæндон
уыд, æмæ Æз снысан кæндзынæн, марæг кæдæм
хъуамæ алидза, ахæм сæрæфснайæн бынат.
14 Фæлæ исчи иннæмæ фыдæх куы хæсса æмæ йæ
барæй куы амара, уæд æй ракæнут суанг Мæ
нывондхæссæнæй дæр æмæ йæ амарут.
15 Йæ фыды кæнæ йæ мады чи ныццæва, уый
амарут.
16 Исчи адæймаджы куы адава æмæ йæ куы ауæй
кæна, кæнæ йын æй йæхимæ куы ссардæуа, уæд
давæг у маргæ.
17 Йæ фыдæн кæнæ йæ мадæн æвзæртæ цы
адæймаг дзура, уый амарут.
18 Дыууæ адæймаджы куы фæбыцæу уой, æмæ сæ
иу иннæйы дурæй кæнæ тымбылкъухæй куы
ныццæва æмæ йын куы нæ амæла, фæлæ сæйгæ
куы фæуа, 19 Стæй куы сыста æмæ лæдзæг
æнцæйтты цæуынхъом куы фæуа, уæд йæ
ныццæвæг бафхæргæ нæу; æрмæст ын бафидæд,
нæфæразæны тыххæй йыл цы зиан æрцыд, уый,
æмæ йын самал кæнæд, йе сдзæбæхæн
цыдæриддæр хъæуы, уыдæттæ. 20 Исчи йæ
нæлгоймаг цагъары кæнæ йæ сылгоймаг цагъары
лæдзæгæй куы фæнæма, æмæ цагъар куы амæла,
уæд йæ хицау у бафхæринаг. 21 Фæлæ ма цагъар
иудыууæ боны куы ацæра, уæд ын йæ хицауы
æфхæрын нæ хъæуы, уымæн æмæ цагъарыл æхца
бафыста.
22 Адæм куы хыл кæной, æмæ сæ исчи
сывæрджын сылгоймаджы куы ныццæва, æмæ
сылгоймаг куы фефтауа, фæлæ йыл æндæр зиан
куы нæ æрцæуа, уæд азымджын баййафæд
æфхæрд: бафидæд, сылгоймаджы лæг цас æрдома
æмæ тæрхон цас снысан кæна, уыйбæрц æхца.
23 Фæлæ лæджы зиан куы æрцæуа, уæд марæджы
хъæуы амарын. 24 Цæст скъахæгæй – йæ цæст,
дæндаг асæттæгæй – йæ дæндаг, къух асæттæгæй –
йæ къух, къах асæттæгæй – йæ къах. 25 Иннæйы
буар басудзæгæн – йæ буар басудзын, иннæйыл
хъæдгом ныууадзæгыл – хъæдгом ныууадзын,
иннæйы сцъæхтæгæнæгыл – цъæхтæ скæнын.
26 Исчи йæ цагъар нæлгоймаджы кæнæ йæ цагъар
сылгоймаджы цæст куы ныццæва, æмæ уыцы
цæстæй куы бакуырм уа, уæд æй ауадзæд йæ
цæсты тыххæй. 27 Хицау йæ нæлгоймаг кæнæ йæ
сылгоймаг цагъары дæндаг куы асæтта, уæд æй
ауадзæд йæ дæндаджы тыххæй.
28 Нæлгоймаджы кæнæ сылгоймаджы гал
сыкъатæй куы амара, уæд галы амарут дуртæй, йæ
дзидза йын ма бахæрут; галы хицау та азымджын
нæу. 29 Фæлæ гал цæваг кæй у, кæд уый йæ хицау
зыдта, фæлæ йæ нæ хъахъæдта, гал та
нæлгоймаджы кæнæ сылгоймаджы амардта, уæд
галы амарут дуртæй, йæ хицауы дæр ын удæгасæй
ма ныууадзут. 30 Фæлæ галы хицауæй æхца куы
æрдомдæуа, уæд йæ æгасæй баззайыны тыххæй
бафидæд, тæрхон цас зæгъа, уыйбæрц. 31 Гал
искæмæн йæ лæппуйы кæнæ йæ чызджы куы
ныццæва, уæд дæр галы хицау бафхæринаг у ацы
æгъдаумæ гæсгæ. 32 Нæлгоймаг цагъары кæнæ
сылгоймаг цагъары гал куы амара, уæд сæ
хицауæн бафидын хъæуы дæс æмæ ссæдз сиклы †
æвзист, галы та амарут дуртæй.
33 Исчи уæрмы сæр куы байгом кæна, кæнæ уæрм
куы скъаха æмæ йæ куы нæ бамбæрза, æмæ дзы
гал кæнæ хæрæг куы ныххауа, 34 Уæд уæрмы хицау
фосы аргъ бафидæд æхцайæ сæ хицауæн, фосы
мард та ныууадзæд йæхицæн.
35 Искæй гал кæйдæр галы куы амара, уæд удæгас
галы ауæй кæнæнт, æмæ йын йæ аргъ æмбисыл
адих кæнæнт; мард галы аргъ дæр адих кæнæнт
æмбисыл. 36 Фæлæ гал цæваг кæй у, кæд йæ хицау
уый зыдта æмæ йæ нæ хъахъæдта, уæд хъуамæ
æнæхъæнæй бафида галы аргъ, галы мард та
уыдзæн йæхи.
22 Исчи гал кæнæ фыс куы адава, æмæ йæ куы
аргæвда, кæнæ йæ куы ауæй кæна, уæд иу
галы ныхмæ бафиддзæни фондз галы, иу фысы
ныхмæ – цыппар фысы. 2 Исчи хæдзар къахгæ куы
баййафа хуыснæджы, куы йæ ныццæва æмæ йын

† *Сикл у 11,5 граммы бæрц.*

куы амæла, уæд йæ марæг азымджын нæу. 3 Кæд
хабар боныгон æрцыд, уæд йæ марæг азымджын у.
Кæд хуыснæг удæгасæй баззайа, уæд бафидæд, цы
адавта, уымæн йæ аргъ. Фæлæ йæ цæмæй бафида,
уый йæм куы нæ уа, уæд, цы адавта, уый бафидыны
тыххæй йын ауæй кæнæнт йæхи. 4 Цы адавта, уый
йæхимæ удæгасæй куы разына, – гал уа, хæрæг уа,
фыс уа, – дывæрæй йын бафидæд йæ аргъ.
5 Исчи йæ фосы иннæйы хуыммæ кæнæ
сæнæфсирдонмæ куы бауадза, æмæ фос хуымæн
знаггад куы ракæна, уæд ын æй бафидæд йæхи
хуымы хуыздæр хорæй æмæ йæ хуыздæр
сæнæфсирæй.
6 Исчи арт куы скæна, æмæ йын какон сындзмæ
куы баирвæза, æмæ искæй мæкъуылтæ, кæнæ
хуымы иу хай, кæнæ хуым æнæхъæнæй куы
басудза, уæд сæ бафидæд арт скæнæг.
7 Исчи иннæмæ æхца кæнæ исты дзаумæттæ
нывæрынмæ куы ратта, æмæ сæ уымæн йæ
хæдзарæй куы адавдæуа, æмæ хуыснæджы куы
ссардæуа, уæд сын хуыснæг сæ аргъ бафидæд
дывæрæй. 8 Фæлæ хуыснæг куы нæ рабæрæг уа,
уæд хæдзары хицау æрлæууæд Хуыцауы раз æмæ
ард бахæрæд, кæйдæр мулк йæхæдæг кæй нæ
адавта, уый тыххæй. 9 Галы, хæрæджы, фысы,
дарæсы, кæнæ исты дзаумайы фæдыл быцæу куы
рауайа, æмæ «мæн у» исчи куы зæгъа, уæд дыууæ
быцæугæнæджы хъуыддаг лæвæрд æрцæуæд
Хуыцаумæ. Хуыцау кæй базылын кæна, уый
иннæмæн бафидæд дывæрæй.
10 Исчи йæ хæрæджы, кæнæ йæ галы, кæнæ йæ
фысы, кæнæ æндæр искæцы фос кæйдæр æвджид
куы ныууадза цæст сæм фæдарынмæ, æмæ фос куы
амæла, кæнæ куы фæсахъат уа, кæнæ йæ куыд
ничи фена, афтæмæй йæ куы атардæуа, 11 Уæд сæ
дыууæйы быцæу лыггонд æрцæуæд Хуыцауы раз
ард бахæргæйæ; фос цæст фæдарынмæ чи райста,
уый хъуамæ ард бахæра, иннæйы мулкмæ кæй нæ
фæныхылдта, уый тыххæй. Фосы хицау ын хъуамæ
бауæнда йæ ныхасыл, æмæ йын уæд иннæ нæ
бафиддзæни. 12 Фæлæ йын æй исчи лæгдыхæй куы
атæра, уæд бафидæд фосы хицауæн. 13 Кæд сырды
амæттаг баци фос, уæд равдисæд, цы ма дзы
баззад, уый, æмæ йын фидинаг нæ уыдзæн.
14 Иу иннæмæй фос æфстау куы райса, æмæ фосы
хицау йемæ куы нæ уа, афтæмæй фос куы
фæсахъат уа, кæнæ куы амæла, уæд ын йæ аргъ
бафидæд. 15 Фæлæ фосы хицау кæд йемæ уыди, уæд
ын æфстаурайсæг хъуамæ ма бафида. Кæд ын йæ
фос æхцайæ баххуырста, уæд ын, цы бафыста,
уымæй уæлæмæ фидын нал хъæуы.
16 Куырдуаты чи нæ бадт, ахæм чызджы искæцы
нæлгоймаг куы афæлива æмæ йемæ куы æриу уа,
уæд бафидæд ирæд æмæ йæ ракурæд. 17 Фæлæ фыд
йæ чызджы уыцы лæгæн раттыныл куы нæ сразы
уа, уæд чызджы афæливæг æхцайæ бафидæд,
чызджы тыххæй цас æмбæлы, уыйбæрц ирæд.
18 Кæлæнгæнæджы удæгасæй ма ныууадзут.
19 Фосымой чидæриддæр уа, уый амарут.
20 Æндæр хуыцæуттæн, иунæг Хуыцауæй
фæстæмæ, нывонд чи хæссы, уыдоны фæцæгъдут.
21 Æрцæуæггаджы ма хъыгдарут æмæ ма
æфхæрут; уымæн æмæ уæхæдæг дæр мысыраг
зæххыл æрцæуæггæгтæ уыдыстут. 22 Ма хъыгдарут
нæдæр идæдз усы, нæдæр сидзæры. 23 Куы сæ
бахъыгдарат, æмæ Мæм уыдон æхххуысмæ куы
сдзыназой, уæд сын Æз фехъусдзынæн сæ
дзыназын, 24 Æмæ смæсты уыдзынæн,
фæцæгъддзынæн уæ цирхъæй, æмæ уæ устытæ
уыдзысты идæдзтæ, уæ сывæллæттæ – сидзæртæ.
25 Мæ адæмæй искæцы мæгуырæн æхца æфстау
куы раттай, уæд æй ма схъуырмæ кæн, стæй дзы
фылдæр ма бадом. 26 Искæй дарæс цъынды куы
райсай, уæд ын æй фæстæмæ ратт, цалынмæ хур
нæ анигуылд, уæдмæ. 27 Уымæн æмæ йын йæ буар
бамбæрзынæн æмæ йæ уæлæ скæнынæн æндæр
ницы ис. Æмæ куы схуысса, уæд йæхи цæмæй
бамбæрздзæн? Уый Мæм æхххуысмæ куы сдзыназа,
уæд æй фехъусдзынæн, уымæн æмæ Æз
фæлмæнзæрдæ дæн.
28 Хуыцауы ма æлгъит, адæмы хицæутты ма
æфхæр.
29 Уæ мусæй фыццаг хор æмæ уæ сæндуцæнæй
фыццаг сæн æвæстиатæй хæссут Мæнæн; уæ
хистæр фыртты дæттут Мæнæн. 30 Афтæ бакæнут
уæ родæн дæр æмæ уæ уæрыккæн дæр. Авд боны
уæд йæ мадимæ, æстæм бон æй раттут Мæнæн.
31 Сымах Мæнæн нывонд адæм стут. Сырд быдыры
цы цæрæгойы ныттона, уымæн йæ фыдæй ма
хæрут – куыйтæн æй раттут.

23

Мæнг дамтæ ма хæлиу кæн. Галиу лæджы
сæрыл ма рахæц, науæд мæнг æвдисæн
суыдзынæ. 2 Адæмæн сæ фылдæр фыдæхы фарс
куы ралæууа, уæд сæ ды ма бафæзм. Быцæу раст чи
нæ лыг кæны, кæд уыдон бирæ сты, уæддæр семæ
ма баиу у, æгъдау ма зыгъуыммæ кæн. 3 Мæгуыр
куы лæууа тæрхоны раз, уæд айдагъ йæ мæгуыры
тыххæй йæ фарс ма у.
4 Де знагæн йæ гал кæнæ йæ хæрæг куы
адзæгъæл уа, æмæ йæ ды куы ссарай, уæд æй
æрбатæр йæ хицаумæ. 5 Де знаджы хæрæг уаргъы
бын куы æрхауа, уæд æй æнæ де 'ххуысæй ма
ныууадз: иумæ йын сисут йæ уаргъ.
6 Мæгуыр йæ хъаст куы бадæтта, уæд ын хæрам
тæрхон ма рахæсс. 7 Адæймаджы мæнгæй цæмæй
зылын кæной, уый фарс ма ралæуу: æназым æмæ
раст адæймагæн марыны тæрхон ма рахæсс;
уымæн æмæ Æз азымджыны не сраст кæндзынæн.
8 Гæртам ма ис – гæртам бакуырм кæны
цæстджыны æмæ раст адæмы ныхæстæ
зыгъуыммæ фæфæлдахы.
9 Æрцæуæггаджы ма хъыгдарут; сымах
æрцæуæггаджы зæрдæ хорз куы зонут, уымæн
æмæ уæхæдæг мысыраг зæххыл æрцæуæггæгтæ
уыдыстут.

Æгъдау æвдæм боны æмæ æвдæм азы тыххæй

10 Æхсæз азы таут уæ хуым æмæ æфснайут, цы
йыл æрзайа, уый; 11 Æвдæм аз та баулæфæд – ма
йæ байтаут, цæмæй йыл цы æрзайа, уый хæрой уæ
адæмы мæгуыртæ; сæ фæстæ ма дзы хъæддаг
сырдтæн дæр куыд баззайа. Афтæ бакæнут уæ
сæнæфсирдæттæн дæр æмæ уæ зетибæлæстæн
дæр.
12 Æхсæз боны кæнут уæ хъуыддæгтæ, æвдæм бон
та мацы кусут; дæ гал дæр æмæ дæ хæрæг дæр уадз
сæ фæллад суадзой, æрæнцайой дæ цагъар
сылгоймаджы лæппу дæр æмæ æрцæуæгггаг дæр.
13 Æз уын цыдæриддæр фæдзæхсын, уый сæххæст
кæнут; иннæ хуыцæуттæм ма кувут, сæ ном уæ
дзыхæй ма суадзут.

Æртæ бæрæгбоны тыххæй

14 Афæдзы дæргъы Мæ номыл аразут æртæ
бæрæгбоны. 15 Æз уын куыд бафæдзæхстон, афтæ
бæрæг кæнут Донгонд дзулты бæрæгбон: Авивæйы
мæйы авд боны хæрут донгонд дзултæ – уæд
рацыдыстут Мысырæй. Æмæ Мæ размæ
афтидармæй мачи æрбацæуæд. 16 Бæрæг кæнут уæ
хуымы Тыллæджысæры бæрæгбон. Дыргътæ
тоныны бæрæгбон та бæрæг кæнут афæдзы кæрон,
уæ зæххыл цы æрзад, уый бафснайыны фæстæ.
17 Уеппæт нæлгоймæгтæ дæр афæдз æртæ хатты
хъуамæ æрлæууой уæ Паддзахы, Дунедарæджы,
раз.
18 Мæнæн нывонд фос куы аргæвдат, уæд ын
йемæ æнхъизæнджын кæрдзын ма æрхæссут; æмæ
Мын бæрæгбоны нывонды нардæй райсоммæ ма
ныуудзут. 19 Уæ хорысæр æрхæссут Дунедарæджы,
уæ Хуыцауы, хæдзармæ. Сæныччы ма фыцут йæ
мады æхсыры.

Зæрдæвæрд Ханааны зæхх раттынæй

20 Мæнæ уын уæ разæй æрвитын Мæ зæды; уый
уæ хъахъæндзæн фæндагыл æмæ уæ бакæндзæн,
Æз уын цы бынат æрцæттæ кодтон, уырдæм.
21 Нымайут æй æмæ кæсут йæ коммæ, уæ
хивæндæй йæ ныхмæ ма сыстут. Хивæнд куы
разынат, уæд уын æй нæ ныббардзæн, уымæн æмæ
йæм Мæ бартæ ис. 22 Куы йæм хъусат, æмæ уын
цыдæриддæр зæгъон, уый куы кæнат, уæд Æз
уыдзынæн уе знæгты знаг æмæ уе 'фхæрджыты
æфхæрæг.
23 Мæ зæд уæ разæй куы ацæуа, аморрæгтæм,
хеттæм, ферезæгтæм, ханаанæгтæм, хиввæгтæм
æмæ уæ иевусæгтæм куы бакæна, æмæ сæ Æз куы
фесафон, 24 Уæд сын сæ хуыцæуттæм ма кувут æмæ
сын ма табу кæнут, уыдонмæ кувджытæн сæ
хъуыддæгтæ ма фæзмут, фæлæ сын ныддæрæн
кæнут сæ мæнгхуыцæуттæ æмæ сын ныссæттут,
нывондтæ кæй цур хæссынц, сæ уыцы дуртæ.
25 Кусут Дунедарæгæн, уæ Хуыцауæн, æмæ Æз Мæ
арфæ æфтаудзынæн уæ хорыл æмæ уæ доныл,
низтæй уæ бахиздзынæн. 26 Уæ сылгоймæгтæн
аргæарын сæ сывæллæттæ нæ мæлдзысты, æмæ
уæ зæххыл æнæзæнæг сылгоймæгтæ нæ уыдзæн;
Æз уын ратдзынæн бирæ цæргæбонтæ. Уеппæт
знæгты фæкæндзынæн лидзæг, уæ разæй
арвитдзынæн цæваг бындзытæ, æмæ уыдон
сымахæй лидзæг фæкæндзысты хиввæгты,
ханаанæгты æмæ хетты. 27 Уæ фæндагыл цы
адæмтæ ис, уыдоны бафтаудзынæн стыр тасы, цы
адæммæ цæут, уыдонæн сæ ныфс асæтдзынæн;
лидзæг фæкæндзынæн уеппæт знæгты. 28 Уæ
разæй уын арвитдзынæн дыдынтæ, æмæ
хиввæгты, ханаанæгты æмæ хеттæгты
фæсурдзысты сымахæй. 29 Иу азмæ сæ нæ
фæтæрдзынæн сымахæй, науæд зæхх раууатмæ
æрцæудзæн, сбирæ уыдзысты хъæддаг сырдтæ
æмæ уын знаггад кæндзысты. 30 Уыциу тард сæ нæ
фæкæндзынæн, фæлæ куыдфæстæмæ – фыццаг
иуты, стæй иннæты, цалынмæ сбирæ уат æмæ
зæхх сымах бауа, уæдмæ. 31 Уæ арæнтæ уыдзысты
Сырх денджызæй Зæххастæу денджызмæ æмæ
æдзæрæг быдырæй Ефратмæ; Мæ руаджы
фæуæлахиз уыдзыстут ацы зæххыл цæрджытыл,
æмæ сæ фæтæрдзыстут. 32 Бадзырд ма саразут
нæдæр уыдонимæ, нæдæр сæ хуыцæуттимæ.
33 Уыдон уæ зæххыл хъуамæ ма цæрой, науæд уæ
æфтаудзысты тæригъæды, æмæ уымæй
цæудзыстут Мæ хъыджы. Сæ хуыцæуттæм куы
куват, уæд бахаудзыстут къæппæджы“».

Хуыцау саразы фидыд Йæ адæмимæ

24 Хуыцау загъта Моисейæн: «Ды, Аарон,
Надав, Авиуд æмæ израилаг хистæртæй дæс
æмæ æртиссæдз лæджы ссæут Хуыцаумæ, æмæ
Йын бакувут дæрддзæфæй. 2 Æрмæстдæр Моисей
бацæуæд Хуыцаумæ æввахс, уыдон та Йæм хæстæг
ма бацæуæнт, æмæ сæм иннæ адæм дæр хохмæ ма
ссæуæнт». 3 Моисей æрцыд адæммæ æмæ сын
радзырдта Хуыцауы æппæт ныхæстæ æмæ æппæт
æгъдæуттæ. Адæм æмхъæлæсæй дзуапп радтой:
«Дунедарæг цыдæриддæр загъта, уый
бакæндзыстæм».
4 Моисей ныффыста Дунедарæджы æппæт
дзырдтæ, систад сæумæйæ, хохрæбын сæвæрдта
нывондхæссæн æмæ дыууадæс дуры – израилаг
адæмæн сæ мыггæгты нымæцмæ гæсгæ. 5 Уый
фæстæ арвыста израилаг æрыгон лæппуты, æмæ
уыдон æрхастой иууылсудзинаг нывондтæ,
Хуыцауæн фарны нывондæн аргæвстой галтæ.
6 Моисей туджы æмбис ныккодта кæхцыты, иннæ
æмбис та бапырх кодта нывондхæссæныл. 7 Стæй
райста Фидыды Чиныг æмæ дзы адæмæн бакаст
хъæрæй. Адæм загътой: «Дунедарæг цыдæриддæр
загъта, уый бакæндзыстæм, кæсдзыстæм Йæ
коммæ». 8 Моисей райста тугæй, бапырх дзы кодта
адæмыл æмæ загъта: «Ацы тугæй фидаргонд цæуы,

Йеппæт æгъдæуттæ кæй æххæст кæндзыстут, уый
тыххæй Дунедарæг цы фидыд сарæзта, уый».
9 Уый фæстæ хохмæ ссыдысты Моисей, Аарон,
Надав, Авиуд æмæ израилаг хицæуттæй дæс æмæ
æртиссæдз лæджы; 10 Æмæ федтой Израилы
Хуыцауы; Хуыцау кæм лæууыд, уыцы бынат цыма
астæрд уыди сапфирæй – райдзаст арвы хуызæн.
11 Хуыцау нæ фæцагъта израилаг адæмы уæздан
лæгты. Уыдон федтой Хуыцауы, фæлæ хордтой
æмæ нуæзтой.

Моисей – хохыл

12 Хуыцау загъта Моисейæн: «Схиз Мæм хохмæ,
æмæ банхъæлмæ кæс; Æз дын ратдзынæн
къæйдуртæ. Адæмы ахуыр кæнынæн сыл Æз
ныффыстон Æгъдау æмæ фæдзæхстытæ». 13 Моисей
йæ æххуысгæнæг Нуны фырт Йесоимæ ссыди
Хуыцауы хохмæ. 14 Адæмы хистæртæн та загъта:
«Цалынмæ уæм æрцæуон, уæдмæ ам ут. Аарон
æмæ Ор уемæ уыдзысты; искæмæ уæ исты хъаст
куы уа, уæд цæут уыдонмæ».
15 Моисей ссыди хохмæ, æмæ хох аныгъуылд
æврагъы. 16 Дунедарæджы кады рухс æрцыди
Синайы хохмæ; æврагъæй хох нæ зынди æхсæз
боны; æвдæм бон Моисеймæ Хуыцау фæдзырдта
æврагъæй. 17 Израилаг адæм хохы сæрыл федтой
Хуыцауы кады рухс – уыди пиллон арты хуызæн.
18 Моисей бахызт æврагъы, ссыди хохмæ, æмæ
хохыл арвыста дыууиссæдз боны æмæ дыууиссæдз
æхсæвы.

Æрмæг Цатыр аразынæн

25 Хуыцау дзырдта Моисейæн: «2 Израилаг
адæмæн зæгъ, æмæ Мын æрхæссой
лæвæрттæ; лæвар æрхæссын кæйдæриддæр
бафæнда, уымæй йæ райсут Мæнæн. 3 Исут сæ
ахæм лæвæрттæ: сыгъзæрин, æвзист, æрхуы,
4 Æрвхуыз, сырх æмæ сæнтсырх æндæхтæ, виссон †
æмæ тинтычъи. 5 Фысдзæрмттæ сырх ахуырстæй,
тæнæг сæрæхътæ, хъæдæрмæг акъацийæ, 6 Зети
рухсгæнæнтæн, хæрздæфтæ сæрдæн зетийæн æмæ
хæрздæф буд судзынæн. 7 Оникс æмæ æндæр
зынаргъ дуртæ ефодæн †† æмæ риуылдарæн
хызынæн. 8 Адæм Мын сараздзысты кувæндон,
æмæ Æз цæрдзынæн се 'хсæн. 9 Мæнæ дын Æз
æвдисын Цатыр, стæй йæ мигæнæнтæ цавæр
хъуамæ уой, уый; æмæ æппæт дæр сараз афтæ.

Фидыды Чырын

10 Акъацийæ сараз Чырын; йæ дæргъ уæд дыууæ
æлмæрины ‡ æмæ æрдæг, йæ уæрх – æлмæрин
æмæ æрдæг, йæ бæрзæнд – æлмæрин æмæ æрдæг.
11 Мидæгæй æмæ æдде йæ сæвдул сыгъдæг
сыгъзæриндоны; уæле йын йæ кæрæттыл сæвæр
сыгъзæрин тæлмытæ. 12 Джиппы йын рауадз
цыппар сыгъзæрин цæджы, æмæ сæ бафидар кæн
йæ цыппар тигъмæ: дыууæ цæджы – иуæрдыгæй,
дыууæ цæджы – иннæрдыгæй. 13 Акъацийæ сараз
хъилтæ, æмæ сæ сæвдул сыгъзæриндоны.
14 Чырыны тигътыл цæгты атъысс хъилтæ Чырын
хæссынæн. 15 Уыцы хъилтæ кæддæриддæр хъуамæ
уой цæгты, уырдыгæй сын райсæн нæй. 16 Æз дын
ратдзынæн фидыды тыххæй æвдисæйнаг, æмæ йæ
нывæр Чырыны. 17 Чырыны сæр сараз сыгъдæг
сыгъзæринæй ‡†; йæ дæргъ – дыууæ æлмæрины
æмæ æрдæг, йæ уæрх – æлмæрин æмæ æрдæг.
18 Сараз дыууæ херувимы ‡‡ сыгъзæринæй;
зæрингуырд куыд аразы, афтæ сæ сараз Чырыны
сæры дыууæ кæроныл. 19 Херувимтæй иу хъуамæ уа
Чырыны сæры иу кæрон, аннæ та – йæ иннæ
кæрон. Херувимтæ хъуамæ къуыпп дарой Чырыны
сæры дыууæ кæроныл. 20 Херувимтæ схæцæнт сæ
базыртыл. Чырыны сæр хъуамæ бамбæрзой сæ
базыртæй; херувимтæ кæрæдзимæ кæсдзысты
Чырыны сæрты. 21 Чырыныл æрæвæр йæ сæр,
æмæ дзы бафснай, Æз дын кæй ратдзынæн, уыцы
æвдисæйнаг нæ фидыды тыххæй. 22 Уым, фидыды
Чырыны сæрмæ, цы дыууæ херувимы ис, уыдоны
æхсæниу фембæлдзынæн демæ æмæиу дын
зæгъдзынæн Мæ амындтæ израилаг адæмæн.

Фынг

23 Акъацийæ сараз фынг; йæ дæргъ – дыууæ
æлмæрины, йæ уæрх – иу æлмæрин, йæ бæрзæнд –
æлмæрин æмæ æрдæг. 24 Сæвдул æй сыгъдæг
сыгъзæриндоны, йæ кæрæттæ йын æгасæй дæр
сараз сыгъзæринæй. 25 Йæ алыварс ын сæвæр
армы фæтæнæн фæлгæт – йæ кæрæттыл
сыгъзæрин тæлмимæ. 26 Сараз цыппар сыгъзæрин
цæджы, æмæ йын сæ йæ цыппар къахы цур
бафидар кæн йæ цыппар тигъмæ, 27 Хъилтæ сæ
атъыссынæн æмæ фынг хæссынæн цæгтæ хъуамæ
уой фæлгæтыл. 28 Фынг цы хъилтыл хæсдзысты,
уыдон сараз акъацийæ æмæ сæ сæвдул
сыгъзæриндоны. 29 Сараз ын тæбæгътæ, чысыл
къустæ, дурынтæ æмæ кæхцытæ сæнæн; сараз сæ
сыгъдæг сыгъзæринæй. 30 Фынгыл æвæр
сæрмагондæй Мæнæн конд дзултæ; уый иудадзыг
хъуамæ уа Мæ разы.

Сыгъзæрин рухсгæнæны тыххæй

31 Зæрингуырд куыд аразы, афтæ сараз
рухсгæнæн сыгъдæг сыгъзæринæй. Рухсгæнæн йæ
зæнг, йæ къалиутæ, йæ дидинхуыз фæлындæнтæ –
дидинæджы къуырфтæ æмæ дидинсыфтæ –
хъуамæ уой æмхæст. 32 Йæ фæрстыл уæнт æхсæз
къалиуы: æртæ къалиуы – иуæрдыгæй, æртæ
къалиуы – иннæрдыгæй. 33 Алы къалиуыл дæр

† *Виссон – гæнæй уафт тæнæг æндæхтæ кæнæ хъуымац.*
†† *Ефод – сæрмагонд уæлæфтау сауджынæн.* ‡ *Æлмæрин – рæмбыныкъæдзы дæргъ, 45 см бæрц.*

‡† *Чырыны сæр дзуттагау хуыйны «каппорет». Уыцы дзырд амоны «тæригъæдтæ ныббарыны бынат». Хистæр сауджыниу афæдз иу хатт нывонды тугæй бапырх кодта Чырыны сæрыл.*
‡‡ *Херувим – Хуыцауæн лæггадгæнæг зæд.*

хъуамæ уа æртæ дидинæджы; уыдон хъуамæ уой
миндалы хуызæн фæлындæнтимæ – дидинæджы
къуырфтимæ æмæ дидинсыфтимæ. Ахæм
дидинджытæ хъуамæ уой рухсгæнæны æппæт
æхсæз къалиуыл дæр. 34 Рухсгæнæны зæнгыл
ноджыдæр сараз, миндалы дидинджыты хуызæн
фæлындæнтæ – цыппар дидинæджы сæ
къуырфтимæ æмæ сæ дидинсыфтимæ.
35 Рухсгæнæныл цы æхсæз къалиуы ис, уыдонæй
дыууæйы бынмæ – дидинæджы къуырф, иннæ
дыууæ къалиуы бынмæ дæр – дидинæджы къуырф,
аннæ дыууæ къалиуы бынмæ дæр – дидинæджы
къуырф. Афтæ фæлыст хъуамæ уой рухсгæнæны
æхсæз къалиуы дæр. 36 Æппæт фæлындæнтæ æмæ
къалиутæ хъуамæ æмхæст уой рухсгæнæнимæ.
Рухсгæнæн æнæхъæнæй дæр хъуамæ уа сыгъдæг
сыгъзæринæй, æмæ зæрингуырдтæ куыд аразынц,
афтæ арæзт. 37 Рухсгæнæныл сараз авд цырагъы,
сæ рухс рухсгæнæны размæ куыд кæла, афтæ.
38 Сыгъдæг сыгъзæринæй йын сараз æртыскæн
æмæ æртхутæгдонтæ. 39 Рухсгæнæныл йеппæт
мигæнæнтимæ бахардз кæн сыгъдæг сыгъзæрины
киккар †. 40 Ма дæ ферох уæд: æппæт дæр сараз,
хохыл дын сæ куыд равдыстон, афтæ.

Æмбæрзæнтæ Цатыræн

26 Цатыр сараз дæс æмбæрзæнæй – уыдон
хъуамæ уой уæздан виссонæй æмæ æрвхуыз,
сырх æмæ сæнтсырх æндæхтæй. Æмбæрзæнтыл
бауафут херувимтæ. 2 Алы æмбæрзæнæн дæр йæ
дæргъ уæд аст æмæ ссæдз æлмæрины, йæ уæрх та
– цыппар æлмæрины. Æмбæрзæнтæ иууылдæр
хъуамæ уой æмиæстæ. 3 Фондз æмбæрзæны
хъуамæ бахуыдæуа иу иннæимæ, иннæ фондз
æмбæрзæны дæр бахуыдæуæд иу иннæимæ.
4 Фондз æмбæрзæнæй цы æмбæрзæн бахуыдæуа,
уымæн йæ кæроныл сараз æрвхуыз сæхтæджытæ.
Ахæм сæхтæджытæ сараз æмбæрзæны иннæ
кæроныл дæр. 5 Æмбæрзæнтæй иуæн йæ кæроныл
сараз дæс æмæ дыууиссæдз сæхтæджы, дæс æмæ
дыууиссæдз сæхтæджы сараз иннæ æмбæрзæны
кæроныл дæр. Иу æмбæрзæны сæхтæджытæ
хъуамæ бадой иннæ æмбæрзæны сæхтæджытимæ.
6 Сараз дæс æмæ дыууиссæдз къæпсыры
сыгъзæринæй, æмæ уыцы къæпсыртæй иу
æмбæрзæн баиу кæн иннæимæ, æмæ афтæмæй
Цатыр уыдзæн æмхæст. 7 Цатыры сæр
бамбæрзынæн тинтычъийæ бауаф æмбæрзæнтæ;
ахæм æмбæрзæнтæ бауаф иуæндæс. 8 Алы
æмбæрзæнæн дæр йæ дæргъ хъуамæ уа дæс æмæ
ссæдз æлмæрины, йæ уæрх – цыппар æлмæрины.
Иуæндæс æмбæрзæны дæр хъуамæ уой æмиæстæ.
9 Æмбæрзæнтæ бахуый иу иннæйыл – фондз
æмбæрзæны иумæ, иннæ æхсæз æмбæрзæны та –
иумæ. Æхсæзæм æмбæрзæн сараз дывæлдæхтæй,
æвæрд уæд Цатыры раззаг фарсыл. 10 Иу
æмбæрзæны кæроныл сараз дæс æмæ дыууиссæдз
сæхтæджы, дæс æмæ дыууиссæдз сæхтæджы сараз
иннæ æмбæрзæны кæроныл дæр. 11 Уый фæстæ
сараз дæс æмæ дыууиссæдз æрхуы къæпсыры,
сæхтæджыты сæ бафтау Цатыры сæры
æмбæрзæнтæ баиу кæнынæн. Афтæмæй Цатыры
æмбæрзæн æнæхъæнæй уыдзæн æмхæст.
12 Цатыры сæр æмбæрзæны дæргъæй уæлдай цы
разына (иу æмбæрзæны æмбис), уый хъуамæ
æрзæбул уа Цатыры фæстаг фарсыл. 13 Цатыры
æмбæрзæнты дæргъæн йæ уæлдай – æлмæрин
иуæрдыгæй æмæ æлмæрин иннæрдыгæй –
æрзæбул уæд Цатыræн йæ дыууæ фарсыл
æнæхъæнæй йæ бамбæрзыны тыххæй. 14 Цатыры
сæрæн иу æддаг цъар сæвæр сырх фысдзæрмттæй;
уыцы цъары уæлæ тæнæг сæракæй сæвæр æддаг
цъар.

Цæджындзтæ

15 Цатыræн акъацибæласæй сараз
цыппæрдигъон цæджындзтæ. 16 Цæджындзты
дыгæйттæй бафидар кæн кæрæдзимæ; сæ
бæрзæнд хъуамæ уа фæйнæ дæс æлмæрины, се
'хсæн – фæйнæ æлмæрин æмæ æрдæг. 17 Алы
дыууæ цæджындзæн дæр хъуамæ уа дыууæ
къæпсыры – иу иннæйы акомкоммæ; афтæ Цатыры
æппæт цæджындзтæн сараз къæпсыртæ.
18 Цатыræн сараз цæджындзтæ: ссæдз цæджындзы
– йæ хуссар фарсæн. 19 Ссæдз цæджындзæн сараз
дыууиссæдз бынæвæрæны æвзистæй: дыууæ
бынæвæрæны – алы дыууæ цæджындзы дыууæ
къæпсыræн дæр. 20 Ссæдз цæджындзы та сараз
Цатыры иннæ фарсæн – цæгат фарсæн. 21 Сараз
сын дыууиссæдз æвзист бынæвæрæны: алы дыууæ
цæджындзæн дæр – дыууæ бынæвæрæны.
22 Цатыры фæстаг фарсæн, ныгуылæн фарсæн,
сараз дыууадæс цæджындзы. 23 Цыппар
цæджындзы та сараз Цатыры фæстаг фарсы
тигътæн. 24 Уыцы цæджындзтæ бынæй хъуамæ уой
саджил, уæлейæ та, фыццаг цæг кæм ис, уым та –
æмхæст. Ахæмтæ хъуамæ уой, тигъты æвæрд чи
уыдзæн, уыцы цыппар цæджындзы. 25 Афтæмæй
цæджындзтæ уыдзысты æхсæрдæс, сæ æвзист
бынæвæрæнтæ дæр – æхсæрдæс: фæйнæ дыууæ
бынæвæрæны – алы дыууæ цæджындзæн дæр.
26 Акъацибæласæй сараз фондз хъилы Цатыры иу
фарсы цæджындзтæ сбæттынæн. 27 Фондз хъилы та
сараз Цатыры иннæ фарсы цæджындзтæ
сбæттынæн, фондз хъилы – Цатыры фæстаг,
ныгуылæн, фарсы цæджындзтæ сбæттынæн.
28 Мидæггаг хъил хъуамæ ацæуа æппæт
цæджындзты хæдастæуты – иу кæронæй иннæмæ.
29 Цæджындзтæ сæвдул сыгъзæриндоны, хъилтæ
цы цæгты тъыст уыдзысты, уыдоны дæр сараз
сыгъзæринæй; хъилтæ сæвдул сыгъзæриндоны.
30 Цатыр æрæвæр, хохыл дын æй куыд фенын
кодтон, афтæ.

† *Киккар – 33–36 кг бæрц.*

Æмбæрзæн фидыды Чырыны раз

[31] Æмбæрзæн бауаф æрвхуыз, сырх æмæ
сæнтсырх æндæхтæй æмæ уæздан виссонæй;
æмбæрзæныл херувимтæ хъуамæ уой
нывæфтыдæй. [32] Æмæ йæ æрцауындз
сыгъзæриндоны тылд цыппар акъаци
цæджындзыл. Цæджындзтыл хъуамæ уа
сыгъзæрин къæпсыртæ, сæ быны – æвзист
бынæвæрæнтæ. [33] Æмбæрзæн æрцауындз
къæпсыртыл, æмæ фæсæмбæрзæнмæ бахæсс
фидыды Чырын. Æмбæрзæн сыгъдæг бынат
фæхицæн кæндзæн Иууылсыгъдæг бынатæй.
[34] Иууылсыгъдæг бынаты фидыды Чырыныл
æрæвæр йæ сæр. [35] Фынг æрæвæр æддæрдыгæй,
æмбæрзæны раз; фынджы акомкоммæ та, Цатыры
хуссарварс, æрæвæр рухсгæнæн. Фынг та сæвæр
Цатырæн йæ цæгатварс. [36] Цатырмæ бацæуæны
æмбæрзæн бауаф æрвхуыз, сырх æмæ сæнтсырх
æндæхтæй æмæ уæздан виссонæй
нывæфтыдтимæ. [37] Æмбæрзæнæн сараз фондз
цæджындзы акъацийæ, æмæ сæ сæвдул
сыгъзæриндоны; сæ къæпсыртæ хъуамæ уой
сыгъзæринæй; уыцы цæджындзтæн джиппы
рауадз фондз бынæвæрæны æрхуыйæ.

Нывондхæссæн

27 Нывондхæссæн сараз акъацийæ; йæ дæргъ –
фондз æлмæрины, йæ уæрх – фондз
æлмæрины, йæ бæрзæнд – æртæ æлмæрины;
нывондхæссæн хъуамæ уа цыппæрдигъон. [2] Йæ
цыппар тигъыл ын сараз сыкъатæ йемæ
æмхæстæй, æмæ йæ сæвдул æрхуыдоны. [3] Сараз
хъуыраутæ æртхутæгæн, чысыл белтæ, куыситæ,
фыдисæнтæ æмæ чысыл къоппытæ æвзалыйæн;
æппæт уыцы мигæнæнтæ сараз æрхуыйæ. [4] Сараз
ын хыз æрхуыйæ; згъæрхызы цыппар къуымы
сараз цыппар æрхуы цæджы. [5] Хыз сæвæр
нывондхæссæны кæрæттыл бынæй, хыз
нывондхæссæны хæдастæу куыд уа, афтæ.
[6] Нывондхæссæнæн акъацийæ сараз хъилтæ, æмæ
сæ сæвдул æрхуыдоны. [7] Хъилтæ
нывондхæссæнæн йæ дыууæ фарсыл атъысс
цæгты; æмæ йæ хæсдзысты уыцы хъилтыл.
[8] Нывондхæссæн сараз фæйнæгæй, æмæ уæд
афтид; саразæнт æй, дæуæн хохыл куыд
равдыстæуыд, афтæ.

Цатыры кæрт

[9] Цатырæн йæ алыварс сараз кæрт; кæрты хуссар
фарсыл хъуамæ уа æмбæрзæн уæздан виссонæй,
йæ уæрх – фондзыссæдз æлмæрины. [10] Кæртæн
сараз ссæдз цæджындзы ссæдз æрхуы
бынæвæрæнимæ; цæджындзтыл хъуамæ уа æвзист
къæпсыртæ æмæ тæлытæ. [11] Кæрты цæгатварсыл
кæрæйкæронмæ хъуамæ уа æмбæрзæнтæ; сæ
уæрх – фондзыссæдз æлмæрины. Æмбæрзæнтæн
сараз ссæдз цæджындзы æмæ ссæдз æрхуы
бынæвæрæны. Цæджындзыл хъуамæ уа æвзист
къæпсыртæ æмæ тæлытæ. [12] Кæрты ныгуылæнварс
уæрхмæ, кæрæйкæронмæ, хъуамæ уа
æмбæрзæнтæ; сæ уæрх – дæс æмæ дыууиссæдз
æлмæрины. Æмбæрзæнтæн сараз дæс цæджындзы
æмæ дæс бынæвæрæны. [13] Скæсæнырдыгæй
кæртæн йæ уæрх хъуамæ уа дæс æмæ дыууиссæдз
æлмæрины. [14] Кæртмæ бацæуæнæй иу къуыммæ
хъуамæ уа æмбæрзæн; йæ дæргъ – фынддæс
æлмæрины. Сараз ын æртæ цæджындзы æмæ
æртæ бынæвæрæны. [15] Бацæуæнæй иннæ
къуыммæ дæр хъуамæ уа æмбæрзæн; йæ дæргъ –
фынддæс æлмæрины. Сараз ын æртæ цæджындзы
æмæ æртæ бынæвæрæны.
[16] Кæрты дуарæн æмбæрзæн бауаф æрвхуыз,
сырх æмæ сæнтсырх æндæхтæй æмæ уæздан
виссонæй нывæфтыдтимæ; йæ уæрх – ссæдз
æлмæрины; сараз ын цыппар цæджындзы æмæ
цыппар бынæвæрæны. [17] Æппæт цæджындзтæ
кæрты алыварс кæрæдзиимæ хъуамæ баст уой
æвзист æлвасæнтæй; сæ къæпсыртæ сын сараз
æвзистæй, сæ бынæвæрæнтæ – æрхуыйæ.
[18] Кæртæн йæ дæргъ хъуамæ уа фондзыссæдз
æлмæрины, йæ уæрх – дæс æмæ дыууиссæдз
æлмæрины. Æмбæрзæн хъуамæ уа уæздан
виссонæй; йæ бæрзæнд – фондз æлмæрины.
Цæджындзтæн сæ бынæвæрæнтæ хъуамæ уой
æрхуыйæ. [19] Цатыр æрæмбырд кæнынæн æмæ
райхалынæн цы алыхуызон кусæнгæрзтæ хъæуы,
уыдон иууылдæр, стæй йæ хъилтæ æмæ кæрты
æппæт михтæ хъуамæ уой æрхуыйæ.

Зети рухсгæнæнæн

[20] Израилаг адæмæн бафæдзæхс зетибæласæй
дын хуыздæр зети, гагатæй лæмæрст зети,
рухсгæнæнæн дæттын, рухсгæнæн иудадзыг куыд
судза, афтæ. [21] Аарон æмæ йæ фырттæ хъуамæ сæ
цæст дарой, цæмæй фидыды Чырыны раз
æмбæрзæны æддæрдыгæй, Фембæлды Цатыры,
Дунедарæджы раз рухсгæнæн судза изæрæй
райсоммæ. Израилы адæм æмæ сæ байзæддæгтæ
уыцы æгъдау хъуамæ æххæст кæной мыггагмæ.

Сауджыны дарæс

28 Израилаг адæмæй дæхимæ ракæн де
'фсымæр Аароны йæ фырттимæ; Аарон,
Надав, Авиуд, Елеазар æмæ Ифамар Мæнæн
сауджынтæ куыд уой, афтæ. [2] Де 'фсымæр Ааронæн
бахуый сауджыны сæрмагонд дарæс, цæмæй йæ
нымайой æмæ цæсты ахада. [3] Æз дарæс хуыйынæн
зонд æмæ арæхстдзинад кæмæн радтон, уыдонæн
сеппæтæн дæр бафæдзæхс Ааронæн дарæс
бахуыйын, цæмæй Аарон йæхи снывонд кæна
Мæнæн æмæ уа Мæ сауджын.
[4] Саразæнт ын мæнæ ахæм дарæс: риуылдарæн
хызын, ефод, уæлгуыр †, нывæфтыд даргъ хæдон,

сарыхъ æмæ рон. Сауджыны ахæм сæрмагонд дарæс бахуыйæнт де 'фсымæр Ааронæн æмæ йæ фырттæн, æмæ уыцы дарæсы Мæнæн уыдзысты лæггадгæнджытæ. 5 Дарæс чи хуыйа, уыдон райсæнт сыгъзæрин хæрдгæбыд, æрвхуыз, сырх æмæ сæнтсырх æндæхтæ, виссон. 6 Сыгъзæрин хæрдгæбыдæй, æрвхуыз, сырх æмæ сæнтсырх æндæхтæй æмæ уæздан виссонæй уафт нывæфтыд хъуымацæй бахуыйæд ефод. 7 Ефодæн йæ дыууæ кæроны дæр хъуамæ уа дыууæ уæхскбосы. 8 Ефодыл æддейæ цы рон хуыд ис, уый дæр ефодау хъуамæ уа сыгъзæрин хæрдгæбыдæй, æрвхуыз, сырх æмæ сæнтсырх æндæхтæй æмæ уæздан виссонæй. 9 Райс ониксы дыууæ дуры, æмæ сыл ныффысс Израилы фыртты нæмттæ. 10 Æхсæз номы ныффысс иу дурыл, иннæ æхсæз номы – дыккаг дурыл; сæ нæмттæ сын ныффысс хистæрæй кæстæрмæ. 11 Дуртыл ныффысс Израилы фыртты нæмттæ, дурыл сартæй куыд фæкъахынц, афтæ. Уыцы дуртæ бавæр сыгъзæрин фæлгæтты. 12 Дыууæ дуры дæр бафидар кæн ефоды уæхскбæттæнтæм уæхсчытыл; уыцы дуртæ сты Израилы фыртты ном арынæн. Хуыцауы раз сæ Аарон фæлгæтты хæссæд ефоды дыууæ уæхскбосыл, Хуыцауæн Йæ адæм Йæ зæрдыл куыд лæууой, афтæ. 13 Сыгъзæринæй сараз фæлгæттæ. 14 Сараз дыууæ хæрдгæбыды сыгъдæг сыгъзæринæй, æмæ сæ бабæтт фæлгæттæм. 15 Тæрхоны риуылдарæн хызын бахуый нывæфтыд хъуымацæй; сараз æй ефоды хъуымацау – æрвхуыз, сырх æмæ сæнтсырх æндæхтæй æмæ уæздан виссонæй. 16 Риуылдарæн хызын хъуамæ уа дывæлдах æмæ цыппæрдигъон, уылынг – йæ дæргъ, уылынг – йæ уæрх. 17 Цыппар рæнхъæй дзы бавæр фæлгæтты æвæрд дуртæ. Фыццаг рæнхъы фæрсæйфæрстæм хъуамæ уой рубин, топаз æмæ изумруд. 18 Дыккаг рæнхъы – карбункул, сапфир æмæ алмаз. 19 Æртыккаг рæнхъы – гиацинт, агат æмæ аметист. 20 Цыппæрæм рæнхъы – хризолит, оникс æмæ яшма. Бавæргæ сты сыгъзæрин фæлгæтты. 21 Дуртæн сæ нымæц хъуамæ уа дыууадæс – Израилы фыртты нымæцмæ гæсгæ. Алы дурыл дæр ныффысгæ у Израилы фырттæй иуы ном. 22 Риуылдарæн хызынæн сыгъдæг сыгъзæринæй сараз цæгæвæрд бæттæнтæ. 23 Риуылдарæн хызынæн сараз дыууæ цæджы сыгъзæринæй, æмæ сæ бафидар кæн риуылдарæн хызыны дыууæ кæронмæ. 24 Сыгъзæринæй цæгæвæрд дыууæ бæттæны дæр атъысс дыууæ цæджы, риуылдарæн хызынæн йæ дыууæ кæроны. 25 Дыууæ бæттæнæн сæ иннæ дыууæ кæроны та бафидар кæн дыууæ фæлгæтмæ; дыууæ фæлгæты та – ефоды бæттæнтæм разæй. 26 Ноджы ма сараз дыууæ сыгъзæрин цæджы æмæ сæ мидæгæй бафидар кæн риуылдарæн хызынмæ, ефодмæ хæстæгдæр кæм у, йæ уыцы дыууæ кæронмæ. 27 Сараз ноджыдæр дыууæ сыгъзæрин цæджы æмæ сæ разæй бафидар кæн ефоды дыууæ бæттæнмæ бынæй, ефодмæ хуыд кæм сты, уым – ефоды роны сæрмæ. 28 Æмæ риуылдарæн хызын уыцы цæгтæй бабæттæнт ефоды цæгтæм æрвхуыз бæттæнæй, ефоды роны сæрмæ куыд уа æмæ риуылдарæн хызын ефодыл æнгом куыд бада, афтæ. 29 Аарон кувæндонмæ мидæмæ куы цæуа, уæд йæ тæрхоны риуылдарæн хызыныл, йæ зæрдæйы цур, уыдзысты Израилы фыртты нæмттæ, æмæ уыцы нæмттæм гæсгæ Дунедарæджы зæрдыл иудадзыг лæудзысты Йæ адæм.

Урим æмæ туммим

30 Тæрхоны риуылдарæн хызыны бавæр урим æмæ туммим †; уыдон уыдзысты Аароны зæрдæйы цур, Дунедарæджы размæиу куы бацæуа, уæд; æмæ Ааронæн йæ зæрдæйы цур Дунедарæджы раз кæддæриддæр уыдзæн Хуыцауы тæрхон израилаг адæмæн.

Уæлгуыр æмæ сыгъзæрин уаццаг

31 Ефодæн сараз уæлгуыр – æнæхъæнæй дæр хъуамæ уа æрвхуыз. 32 Сæрыл æй æркæнынæн йæ астæу хъуамæ уа хуынкъ. Хуынкъæн йæ кæрæттæ, згъæрхæдоны кæрæттау, хъуамæ уой уафт, куыд нæ скъуыйа, афтæ. 33 Йæ фæдджийы алыварс ын æрвхуыз, сырх æмæ сæнтсырх æндæхтæй сараз гранаты дыргъыты хуызæн чысыл къоритæ; се 'хсæн сын, фæдджийы алыварс, æрцауындз сыгъзæрин дзæнгæрджытæ. 34 Уæлгуыры фæдджийы алыварс иу иннæйы ивгæ хъуамæ уой сыгъзæрин дзæнгæрджытæ æмæ къоритæ. 35 Уæлгуыр Аароныл уыдзæни, кувæндоны куы лæггад кæна, уæд. Хуыцауы размæ кувæндонмæ куы цæуа æмæ фæстæмæ куы здæха, уæд хъуысдзæн йæ дзæнгæрæджы зыланг, æмæ Аарон нæ амæлдзæн. 36 Сараз уаццаг сыгъдæг сыгъзæринæй, æмæ дурыл куыд фæфыссынц, афтæ йыл скъах дзырдтæ: «Ай Хуыцауы у». 37 Æмæ йæ æрвхуыз алдымбыдæй бабæтт сарыхъмæ, сыгъзæрин уаццаг сарыхъæн разæй куыд уа, афтæ. 38 Уый уыдзæн Аароны тæрныхыл, æмæ израилаг адæм Хуыцауæн цы лæвæрттæ хæссой, уыдонмæ исты аипп куы разына, уæд Аарон йæхимæ райсдзæн израилæгты уыцы азым. Уаццаг иудадзыг хъуамæ уа Аароны тæрныхыл, цæмæй Хуыцау барвæсса израилæгты лæвæрттыл. 39 Бауаф даргъ хæдон, сарыхъ виссонæй æмæ нывæфтыд рон. 40 Аароны фырттæн дæр сараз хæдæттæ, рæттæ æмæ худтæ, цæмæй сæ дарæс уа аив, сæхæдæг та адæмы цæсты ахадой. 41 Сфæлынд уыцы дарæсæй де 'фсымæр Аароны æмæ йæ фыртты, байсæрд сæ – æгъдаумæ гæсгæ сæ снывонд кæн Мæнæн, æмæ Мын уыдзысты сауджынтæ. 42 Виссонæй сын бахуый хæлæфтæ –

† *Уæлгуыр – хистæр сауджыниу æй йæ уæлæ скодта ефод скæныны размæ.*

† *Урим æмæ туммим – хистæр сауджыниу уыцы дурты фæрцы Хуыцауæй райста дзуапп – «о» кæнæ «нæ».*

ронбастæй зæнгтæм бæгънæг буар куыд
æмбæрзой, афтæ. 43 Уыцы дарæстæ Ааронысыл æмæ
йæ фырттыл уыдзысты, Фембæлды Цатырмæ
мидæмæ кæнæ Хуыцауæн лæггад кæнынмæ
нывондхæссæнмæ куы цæуой, уæд, цæмæй
тæригъæды ма бафтой æмæ ма амæлой. Уыцы
æгъдау Ааронæн æмæ йæ байзæддæгтæн
æхххæстгæнинаг у мыггагмæ.

Сауджынтæ сæвæрыны тыххæй

29 Цæмæй сæ Мæнæн снывонд кæнай æмæ
Мын уой сауджынтæ, уый тыххæй сын бакæн
афтæ: райс иу уæныг æмæ дыууæ æнæсахъат
фыры, 2 Донгонд дзул, донгонд сойыфых гуылтæ
æмæ зетийæ сæрст донгонд лауаситæ; сфыц сæ
æвзаргæ мæнæуы ссадæй. 3 Нывæр сæ чыргъæды
æмæ сæ æрбахæсс; семæ сын æрбатæр уæныг
æмæ дыууæ фыры. 4 Аароны æмæ йæ фыртты та
æрбахон Фембæлды Цатыры бацæуæнмæ, æмæ сæ
æрнай донæй. 5 Райс дарæстæ, æмæ Ааронысыл скæн
даргъ хæдон, уæлгуыр, ефод, риуылдарæн хызын,
æмæ йын йæ ефодыл æрбабæтт рон. 6 Йæ сæрыл
ын æркæн сарыхъ, æмæ сарыхъмæ бафидар кæн
уаццаг – сыгъдæг кадыхуд. 7 Райс сæрдæн зети
æмæ дзы байсæрд Аароны – ауадз ын æй йæ
сæрыл. 8 Æрбахон ын йæ фыртты дæр æмæ сыл
скæн даргъ хæдæттæ. 9 Аарон æмæ йæ фыртты
астæутыл æрбабæтт рæттæ, æркæн сыл худтæ,
æмæ сæхæдæг æмæ сæ байзæддæгтæ уыдзысты
сауджынтæ, мыггагмæ аивæн цы æгъдауæн нæ
уыдзæн, уымæ гæсгæ. Аароны æмæ йæ фыртты
Хуыцауæн кусджытæй сæвæрыны æгъдау бакæн
афтæ. 10 Фембæлды Цатыры размæ æрбатæр
уæныг, Аарон æмæ йæ фырттæ йын сæ къухтæ
æрæвæрæнт йæ сæрыл. 11 Стæй уæныг аргæвд
Фембæлды Цатырмæ бацæуæны, Хуыцауы раз.
12 Райс уæныджы тугæй, де 'нгуылдзæй дзы
байсæрд нывондхæссæны сыкъатæ, тугæй мацы
баззайа, уый та акал нывондхæссæны рæбын.
13 Райс уæныджы хуылфыдзаумæтты фиу, игæры
нард, дыууæ уырджы сæ фиуимæ, æмæ сæ басудз
нывондхæссæныл. 14 Уæныгæн йæ дзидза, йæ царм
æмæ йæ чъизитæ фæсасадæн басудз артыл. Уый у
тæригъæдæй сыгъдæггæнæг нывонд. 15 Æрбакæн
фыр, æмæ йын Аарон æмæ йæ фырттæ сæ къухтæ
æрæвæрдзысты йæ сæрыл. 16 Фыры аргæвд, райс
ын йæ туг, æмæ дзы бапырх кæн нывондхæссæнæн
йæ алы фарсыл дæр. 17 Уый фæстæ йæ бауæнгтæ
кæн, ныхс ын йæ хуылфыдзаумæттæ, йæ къæхтæ
æмæ йын сæ æрæвæр йæ уæлæ æмæ йæ сæрыл.
18 Фыры æнæхъæнæй басудз нывондхæссæныл.
Уый у иууылсудзинаг нывонд, Хуыцауæн æхцон
хæрздæф. 19 Æрбакæн дыккаг фыр, æмæ йын Аарон
æмæ йæ фырттæ сæ къухтæ æрæвæрæнт йæ
сæрыл. 20 Уыцы фыр аргæвд, райс ын йæ тугæй,
æмæ дзы ацахор Аароны рахиз хъусы кæрон æмæ
йæ фыртты рахиз хъусты кæрæттæ, стæй сæ рахиз
къухты хистæр æнгуылдзтæ æмæ сæ рахиз къæхты
хистæр æнгуылдзтæ; тугæй бапырх кæн
нывондхæссæнæн йæ алы фарсыл дæр. 21 Уый
фæстæ нывондхæссæнæй райс туг, сæрдæн зети
æмæ дзы бапырх кæн Ааронысыл æмæ йæ дарæсыл,
йæ фырттыл æмæ сæ дарæсыл; афтæмæй Аарон
æмæ йæ дарæс, йæ фырттæ æмæ сæ дарæс нывонд
уыдзысты Хуыцауæн. 22 Райс фыры фиу æмæ
фæхсын, хуылфыдзаумæтты фиу, игæры фиу,
дыууæ уырджы сæ фиуимæ, рахиз агъд – уымæн
æмæ уыцы нывонд æрхастæуы сауджыны бынат
райсыны фæдыл. 23 Хуыцауы раз донгонд дзултимæ
цы чыргъæд ис, уырдыгæй райс иу дзул, иу
сойыфых гуыл æмæ иу лауаси. 24 Аароны æмæ йæ
фыртты къухтæм ратт æппæт уыдæттæ æмæ,
Хуыцауæн нывонд кæй сты, уый равдисынæн, сыл
схæцæд уæлæмæ. 25 Уый фæстæ сæ райс уыдоны
къухтæй, æмæ сæ иууылсудзинаг нывондимæ
æхцон хæрздæфæн басудз Хуыцауы раз
нывондхæссæныл. Уый у басудзинаг нывонд
Дунедарæгæн. 26 Аароны сауджынæй сæвæрыны
фæдыл нывондгонд фырæн райс йæ риугуыдыр
æмæ йыл схæц уæлæмæ, Хуыцауæн нывонд кæй у,
уый равдисынæн; уый уыдзæни дæ хай. 27 Аароны
æмæ йæ фыртты сауджынтæй сæвæрыны фæдыл
нывондгонд фырæй Хуыцауæн снывонд кæн,
уæлæмæ кæуыл схæцыдтæ, йæ уыцы риугуыдыр
æмæ агъд. 28 Уый уыдзæни мыггагмæ
æхххæстгæнинаг æгъдау: израилаг адæм Ааронæн
æмæ йæ байзæддæгтæн дæтдзысты, Хуыцауæн цы
фарны нывондтæ хæссой, уыдонæн сæ риугуыдыр
æмæ агъд. 29 Аароны сæрмагонд дарæстæ йæ
амæлæты фæстæ уыдзысты йæ байзæддæгты,
уыцы дарæсы сæ зетийæ куыд сæрдой æмæ
сауджынтæй куыд æвæрой, афтæ. 30 Аароны
байзæддæгтæй сауджын чи суа, уыйиу Фембæлды
Цатыры сыгъдæг бынаты лæггад кæнынмæ куы
цæуа, уæд ыл фыццаг авд боны уыцы дарæс
хъуамæ уой. 31 Аароны хистæр сауджынæй
сæвæрыны фæдыл нывонд фыры дзидза райс æмæ
йæ сфыц сыгъдæг бынаты. 32 Аарон æмæ йæ
фырттæ уыцы фыры фыд бахæрæнт, Фембæлды
Цатыры дуары цур чыргъæды цы дзултæ ис,
уыдонимæ. 33 Сæ тæригъæдтæй сæ ссыгъдæг
кæныны тыххæй, сауджынтæй сæ сæвæрыны æмæ
сæ Хуыцауæн снывонд кæныны охыл кæй
æрхастæуыд, уыцы нывондтæ сæхæдæг хъуамæ
бахæрой; æцæгæлон дзы хъуамæ ма фæхъæстæ уа,
уымæн æмæ Хуыцауæн нывонд сты. 34 Сауджынтæй
сæвæрыны фæдыл нывондæн цы фыр
æрхастæуыд, уымæн йæ дзидзайæ, стæй дзулæй
бонмæ куы баззайа, уæд уыцы уæлдæйттæ басудз
артыл; хæрын сæ нæ фæтчы, уымæн æмæ
Хуыцауæн нывонд у. 35 Ааронæн æмæ йæ фырттæн
æппæт дæр бакæн, Æз дын куыд бафæдзæхстон,
афтæ; сауджынæй сæ сæвæрыны æгъдау хъуамæ
ахæсса авд боны. 36 Сæ тæригъæдтæй сæ ссыгъдæг
кæныны тыххæй æрвылбон нывондæн хæсс
уæныг; уыцы нывондтæй ссыгъдæг кæн

нывондхæссæн, æмæ цæмæй ссыгъдæг уа, уый
тыххæй йæ байсæрд зетийæ. 37 Нывондхæссæн
сыгъдæг кæн авд боны дæргъы; снывонд æй кæн
Хуыцауæн, æмæ суыдзæн иууылсыгъдæг
нывондхæссæн. Нывондхæссæныл цыдæриддæр
андзæва, уый уыдзæни Хуыцауæн лæвæрд.

Æрвылбоны нывонды тыххæй

38 Нывондхæссæныл нывондæн хæсдзынæ: дыууæ
далысы æрвылбон æмæ иудадзыг. 39 Иу далыс
нывондæн æрхæсс райсомæй, иннæ далысы та –
изæргæрæтты, 40 Фыццаг далысимæ нывондæн
æрхæсс æвзаргæ мæнæуы ссады ефайы дæсæймаг
хай лæмæрст зетийы гины цыппæрæймаг хаймæ
хæццæйæ æмæ сæны гины цыппæрæймаг хай.
41 Дыккаг далысы та нывондæн æрхæсс
изæргæрæтты, райсомæй цы ссады æмæ сæны
лæвæрттæ æрхастæуыд, уыдонимæ – Дунедарæгæн
æхцон æмæ хæрздæф нывондтæн. 42 Уыцы
нывондтæ хъуамæ судзай æрвылбон æмæ
иудадзыг Фембæлды Цатыры дуары цур, Хуыцауы
раз. Уым Æз æмбæлдзынæн сымахимæ, æмæ
дзурдзынæн демæ. 43 Уымиу Æз фембæлдзынæн
израилаг адæмимæ, æмæ уыцы бынат ссыгъдæг
уыдзæн Мæ кадæй. 44 Афтæмæй ссыгъдæг
кæндзынæн Фембæлды Цатыр æмæ
нывондхæссæн, стæй Аароны æмæ йæ фыртты,
æмæ Мын уыдзысты сауджынтæ. 45 Æз цæрдзынæн
израилаг адæмы æхсæн, æмæ уыдзынæн сæ
Хуыцау. 46 Æмæ базондзысты: цæмæй се 'хсæн
цæрон, уый тыххæй сæ мысыраг зæххæй Чи
ракодта, Æз сæ уыцы Дунедарæг Хуыцау дæн. Æз
Дунедарæг дæн, сæ Хуыцау!

Будсудзæн нывондхæссæн

30 Сараз будсудзæн нывондхæссæн; сараз æй
акъацийæ; 2 Йæ дæргъ – æлмæрин, йæ уæрх
– æлмæрин; хъуамæ уа цыппæрдигъон, йæ
бæрзæнд – дыууæ æлмæрины; йæхицæй йыл
хъуамæ уа сыкъатæ. 3 Сæвдул æй сыгъдæг
сыгъзæриндоны – сæвдул ын йæ сæр, йæ фæрстæ
æмæ йæ сыкъатæ; сæвæр ыл сыгъзæрин тæлм.
4 Йæ тæлмы бын, йæ дыууæ фарсыл, сараз дыууæ
цæджы сыгъзæринæй; уыдон хъуамæ уой йæ
дыууæ фарсыл хъилтæ сæ атъыссынæн, уыдоныл
æй куыд хæссой, афтæ. 5 Хъилтæ сараз акъацийæ
æмæ сæ сæвдул сыгъзæриндоны. 6 Нывондхæссæн
сæвæр, фидыды Чырын кæй фæстæ ис, уыцы
æмбæрзæны раз, йæ акомкоммæ. Уымиу
фембæлдзынæн демæ. 7 Аарон алы райсом дæр
цырæгътæ куы цæттæ кæна, уæд хъуамæ уыцы
нывондхæссæныл судза хæрздæфгæнæнтæ.
8 Аарон изæры цырæгътæ куы судза, уæд уыцы
нывондхæссæны артыл хъуамæ æрæвæра
хæрздæфгæнæнтæ; уыцы хæрздæфгæнæнтæ
Дунедарæджы раз судзын æнусон фæдзæхст у
уеппæт фæлтæртæн дæр. 9 Нывондхæссæныл
æндæр исты ма судзут, нæдæр иууылсудзинаг
нывондтæ, нæдæр хойраджы хуынтæ; нывонд
сæнæй дæр ыл ма пырх кæнут. 10 Аарон æгъдаумæ
гæсгæ афæдз иу хатт адæмы сыгъдæг кæндзæн
тæригъæдæй. Аарон тæригъæдтæ сыгъдæг
кæндзæн нывонды тугæй нывондхæссæны
сыкъаты сæрмæ. Уыцы æгъдау æххæстгæнинаг у
фæлтæрæйфæлтæрмæ. Уый уыдзæн иууылсыгъдæг
нывондхæссæн Дунедарæгæн».

Фиддон кувæндонæн

11 Хуыцау загъта Моисейæн: «12 Сæ нымæц сын
сбæлвырд кæныны тыххæй израилаг адæмы куы
нымайай, уæд сæ алчидæр, нымайыны рæстæг,
Хуыцауæн раттæд йæ уды аргъ, æмæ сыл сæ
нымайыны рæстæг бæллæх нæ сæмбæлдзæн.
13 Нымадмæ чидæриддæр хауы, уый хъуамæ ратта
сиклы æрдæг – кувæндоны сиклтæй; сиклы ис
ссæдз герайы †. Уыцы сиклы æрдæг у лæвар
Хуыцауæн. 14 Нымадмæ чидæриддæр хауы,
уыдонæй ссæдз азæй уæлæмæ кæуыл цæуы, уый
хъуамæ Дунедарæгæн æрхæсса лæвар. 15 Йæхи
балхæныны тыххæй хъæздыг лæг сиклы æрдæгæй
фылдæр нæ ратдзæн æмæ мæгуыр дæр сиклы
æрдæгæй къаддæр нæ ратдзæни Дунедарæгæн
лæварæн. 16 Уыцы æхца, тæригъæд ныххатыр
кæнынæн, райс израилаг адæмæй, æмæ йæ ратт
Фембæлды Цатыры лæггад кæнынæн. Æхцайы
фæрцы Хуыцауы зæрдыл лæудзысты Йæ адæм – уæ
царды аргъ кæй бафыстат, уый».

Хихсæн

17 Хуыцау загъта Моисейæн: «18 Сараз æрхуы
хихсæн хи цæхсынæн; йæ бынæвæрæн дæр
хъуамæ уа æрхуыйæ. Сæвæр æй Фембæлды
Цатыры æмæ нывондхæссæны æхсæн, æмæ дзы
ныккæн дон. 19 Аарон æмæ дзы йæ фырттæ æхсæнт
сæ къухтæ æмæ сæ къæхтæ. 20 Фембæлды
Цатырмæ бацæуыны размæ, кæнæ Хуыцауæн
басудзинаг нывонд æрхæссыны тыххæй
нывондхæссæнмæ бацæуыны размæ сæхи
æрнайæнт донæй, науæд амæлдзысты. 21 Цæмæй
ма амæлой, уый тыххæй сæ къухтæ æмæ сæ
къæхтæ цæхсæнт донæй. Уый Ааронæн æмæ йæ
байзæддаджы æппæт фæлтæртæн уыдзæн
мыггагмæ æххæстгæнинаг æгъдау».

Сæрдæн зети

22 Хуыцау загъта Моисейæн: «23 Райс тæккæ
хуыздæр хæрздæфгæнæнтæ: фондзсæдæ сиклы
тæнгъæд миррæ ††, хæрздæф корицæ та дыууæ
хатты къаддæр – дыууæсæдæ фæндзай сиклы,
дыууæсæдæ фæндзай сиклы хæрздæф хъæз,
24 Касси ‡ фондзсæдæ сиклы (æппæт дæр –

---

† *Гера – 0,5 граммы бæрц.* †† *Миррæ – хæрздæф писийы мыггаг.* ‡ *Касси – тропикон бæлæсты цъæрттæй конд хæрздæфгæнæн.*

кувæндоны сиклтæй) æмæ иу гин зети. 25 Сызмæнт
сæ иумæ æмæ, хæрзарæхст адæймаг
хæрздæфгæнæнтæ куыд сараза, афтæ дзы сараз
сыгъдæг сæрдæн зети. 26 Байсæрд дзы Фембæлды
Цатыр æмæ фидыды Чырын, 27 Фынг йеппæт
дзаумæттимæ, рухсгæнæн йеппæт дзаумæттимæ,
будсудзæн нывондхæссæн, 28 Нывондхæссæн
иууылсудзинаг нывондтæн йеппæт мигæнæнтимæ,
хихсæн æмæ йæ бынæвæрæн. 29 Снывонд сæ кæн
Дунедарæгæн, æмæ уыдзысты иууылсыгъдæг
дзаумæттæ. Цыдæриддæр сыл андзæва, уый
лæвæрд уыдзæни Хуыцауæн. 30 Аароны йæ
фырттимæ байсæрд зетийæ æмæ сæ снывонд кæн
Мæнæн кусынæн. 31 Израилаг адæмæн та зæгъ:
„Уыцы зети фæлтæрæйфæлтæрмæ уыдзæни
сыгъдæг сæрдæн. Уый сымахæн хъуамæ уа Мæ
сыгъдæг сæрдæн. 32 Æцæгæлон адæймæгты дзы ма
сæрдут, стæй цæмæйты арæзт у, уыдонæй æндæр
сæрдæн ма аразут. 33 Ахæм сæрдæн чи сараза,
кæнæ дзы æцæгæлоны чи байсæрда, уый
фæхъæудзæн йæ адæмæй“».

Хæрздæфгæнæнтæ буд судзынæн

34 Хуыцау загъта Моисейæн: «Райс
хæрздæфгæнæнтæ: натаф, шехелет, хæрздæф
халван † æмæ сыгъдæг буд – сеппæтæй дæр
æмбæрц. 35 Сызмæнт сæ бæстон, æмæ Мын дзы
сараз буд нывондхæссæныл судзынæн. Сараз æй,
хæрздæфгæнæнтæ куыд аразынц, афтæ – хъуамæ
уа фæхты хост æмæ сыгъдæг. 36 Фæхты йæ ныххой
лыстæг æмæ йæ Фембæлды Цатыры æрæвæр
фидыды Чырыны раз – уымиу фембæлдзынæн
демæ. Уый сымахæн уæд стыр нывондаг.
37 Цæмæйты йæ саразай, уыдонæй уæхицæн буд ма
саразут: нымайут æй Дунедарæгæн нывондагыл.
38 Йæхицæн ахæм хæрздæф буд чи сараза, уый
фæхъæудзæн йæ адæмæй».

Хуыцауы æвæрд аразджытæ

31 Хуыцау загъта Моисейæн: «2 Сæрмагонд
куыстæн Иудайы хæдзарвæндагæй Æз
сæвзæрстон Уриайы фырт Веселиилы – Оры
фыртыфырты. 3 Æз æй схайджын кодтон Хуыцауы
Удæй, зондæй, æмбарынадæй, зонынадæй æмæ
курдиатæй 4 Нывæфтыд хъуымæцтæ уафынмæ,
сыгъзæринæй, æвзистæй æмæ æрхуыйæ алы
дзаумæттæ аразынмæ, 5 Фæлгæты бавæрынæн
дуртыл фыссынмæ æмæ хъæдыл нывæфтауынмæ –
алы куыстмæ дæр куыд арæхса, афтæ.
6 Æххуысгæнæгæй йын Даны хæдзарвæндагæй
дæттын Ахисамахы фырт Аголиавы. Зæрдæргъæвд
чи у, уыдонæн радтон зонд, æмæ араздзысты, Æз
дæуæн цы саразын бафæдзæхстон, æппæт
уыдæттæ: 7 Фембæлды Цатыр, фидыды Чырын
æмæ йæ сæр, Цатыры æппæт мигæнæнтæ, 8 Фынг
æмæ йæ дзаумæттæ, рухсгæнæн сыгъдæг
сыгъзæринæй æмæ йеппæт дзаумæттæ,
нывондхæссæн буд судзынæн, 9 Нывондхæссæн
иууылсудзинаг нывондтæ судзынæн æмæ йеппæт
мигæнæнтæ, хихсæн æмæ йæ бынæвæрæн,
10 Иударон æмæ сæрмагонд дарæс сауджын
Ааронæн æмæ йæ фырттæн Цатыры лæггад
кæнынæн, 11 Сæрдæн зети æмæ хæрздæф буд
кувæндонæн. Æппæт уыдæттæ саразæнт, Æз
дæуæн куыд бафæдзæхстон, афтæ».

Сабат

12 Хуыцау загъта Моисейæн: «13 Израилаг адæмæн
зæгъ: „Фæлæ Мæ сабат ма халут; уымæн æмæ сабат
Мæн æмæ уе 'хсæн фæлтæрæйфæлтæрмæ
æвдисæйнаг у, цæмæй сымах зонат, Йæхицæн уæ
Чи сæвзæрста, Æз уыцы Хуыцау кæй дæн, уый.
14 Ма халут Мæ сабат, уымæн æмæ Мæ бæрæг бон
у. Чи йæ фæчъизи кæна, уый амарут. Уыцы бон чи
куса, уыцы адæймаг фæхъæудзæн йæ адæмæй“.
15 Кусынæн ис æхсæз боны; æвдæм бон –
æнцойбон, сабат, Дунедарæджы бæрæг бон.
Сабаты чидæриддæр куса, уый амарут. 16 Уымæ
гæсгæ израилаг адæм ма халæнт сабат – хъуамæ
сын бæрæг бон уа фæлтæрæйфæлтæрмæ. Мæн
æмæ уыдоны æхсæн уыцы фидыд æнусмæ дæр
уыдзæн йæ тыхы. 17 Мæн æмæ Израилы фыртты
æхсæн сабат мыггагмæйы æвдисæйнаг у; уымæн
æмæ Хуыцау арв æмæ зæхх сфæлдыста æхсæз
бонмæ, æвдæм бон та фæци Йæ куыстытæ æмæ
æрæнцад». 18 Дунедарæг Синайы хохыл
Моисеймæ Йæ ныхас куы фæци, уæд æм радта
фидыды дыууæ къæйдуры, Хуыцауы къухæй фыст
кæуыл уыдис, уыцы дыууæ къæйдуры.

Сыгъзæрин уæныг

32 Моисей хохыл дзæвгар кæй ныффæстиат,
адæм уый куы федтой, уæд æрæмбырд сты
Ааронык æмæ йын загътой: «Сараз нын, нæ разæй
чи ацæудзæн, ахæм хуыцау. Уымæн æмæ мах,
Мысыры зæххæй ракæнæг Моисейыл цы æрцыд,
уый нæ зонæм». 2 Аарон сын загъта: «Уæ устыты,
уæ фыртты æмæ уæ чызджыты хъустæй рафтаут
хъусцæджытæ, æмæ сæ æрхæссут мæнмæ».
3 Æппæт адæм сæ хъустæй рафтыдтой сæ
сыгъзæрин хъусцæджытæ, æмæ сæ æрхастой
Ааронмæ. 4 Аарон райста уыцы сыгъзæрин,
сарæзта дзы джиппыуагъд уæныг, æмæ йæ саив
кодта сартæй. Адæм загътой: «Мысыры зæххæй дæ
чи ракодта, мæнæ дæ уыцы хуыцау, Израил!»
5 Аарон уый куы федта, уæд уæныджы раз
сæвæрдта нывондхæссæн, æмæ расидти: «Райсом
Дунедарæджы бæрæгбон у». 6 Дыккаг бон адæм
сыстадысты раджы, æрхастой иууылсудзинаг æмæ
фарны нывондтæ; уый фæстæ бавнæлдтой хæрын
æмæ нуазынмæ, стæй сыстадысты æмæ сарæзтой
хъазт.

† *Натаф – хæрздæф писийы мыггаг. Шехелет – хæрздæф буаргъæд, исынц æй Сырх денджызы бæлвырд цæрæгойтæй. Халван – зайæгойы хæрздæф дон.*

Хуыцау смæсты

7 Хуыцау загъта Моисейæн: «Æвæстиатæй ныххиз дæлæмæ. Мысыры зæххæй кæй ракодтай, уыцы адæм фехæлдысты. 8 Æз сын цы фæндагыл цæуын бафæдзæхстон, уымæй адзæгъæл сты уайтæккæ: сæхицæн сарæзтой джиппыуагъд уæныг, бакуывтой йæм, æрхастой йын нывондтæ æмæ загътой: „Мысыры зæххæй дæ чи ракодта, мæнæ дæ уыцы хуыцау, Израил!“» 9 Хуыцау Моисейæн загъта: «Куыд кæсын, афтæмæй ацы адæм бынтон хивæнд сты; 10 Уæдæ Мæ ныууадз, цæмæй сæм Мæ маст рафыца, фесафон сæ æмæ дæуæй рауадзон ног стыр адæм».

Моисей хаты Хуыцаумæ

11 Фæлæ Моисей байдыдта хатын Дунедарæгмæ, йæ Хуыцаумæ: «Дунедарæг, Де стыр хъаруйæ æмæ Дæ хъомысджын цонгæй Мысыры зæххæй цы адæмы ракодтай, уыдонмæ Дæ маст цæмæн рафыхт? 12 Мысырæгтæ цæмæн хъуамæ дзурой: „Мæлынмæ сæ акодта Хуыцау, хæхты сæ куыд фæцæгъда, æмæ зæххыл сæ кой дæр куыд нал уа, афтæ“. Де стыр маст бауром, батæригъæд кæн Дæ адæмæн! 13 Æрымыс Дæ цагъартæ Авраамы, Исаакы æмæ Израилы. Ды расомы кодтай Дæхицæй, æмæ сын загътай: „Ратдзынæн уын æрвон стъалытау æнæнымæц байзæддæгтæ, æмæ цы зæххæй загътон, уый сын мыггагмæйы исбонæн ратдзынæн“». 14 Хуыцау аивта Йæ фæндон, æмæ Йæ адæммæ цы бæллæхæй бартхъирæн кодта, уый сыл нал æруагъта.

Хуыцауы тæрхон

15 Моисей фæзылд æмæ æрхызти хохæй; йæ къухы уыдысты, фидыды ныхæстæ дыууæрдыгæй цы дыууæ къæйдурыл ныффыстæуыд, уыдон; фыст сыл уыдис иуæрдыгæй дæр æмæ иннæрдыгæй дæр. 16 Къæйдуртæ Хуыцауæй уыдысты, æмæ сæ фыстытæ дæр Хуыцауæй лæвæрд уыдысты. 17 Нуны фырт Йесо фехъуыста адæмы хъæлæба, æмæ Моисейæн загъта: «Асадæнæй хæсты уынæр хъуысы». 18 Фæлæ йын Моисей дзуапп радта: «Уый уæлахизгæнджыты хъæр дæр нæу æмæ удисæг адæмы хъæрзын дæр нæу; мæнмæ хъæлдзæг зарæг хъуысы». 19 Моисей асадæнмæ куы æрбаввахс, джиппыуагъд уæныг, стæй адæмы кафгæ куы федта, уæд къæйдуртæ фырмæстæй зæххыл ныццавта хохрæбын æмæ ныппырх сты. 20 Моисей райста, кæй сарæзтой, уыцы уæныг, басыгъта йæ арты, æрыссадта йæ, ныккалдта йæ доны æмæ йæ баназын кодта израилаг адæмæн. 21 Моисей Ааронæн загъта: «Ацы адæм дын æвзæрæй цы сарæзтой, æмæ сæ ахæм æвирхъау тæригъæды бафтауай?» 22 Аарон дзуапп радта: «Ме 'лдары маст ма рафыцæд; зоныс æй: ацы адæм æвзæр митæм æмхиц сты. 23 Загътой мын: „Сараз нын, нæ разæй чи ацæудзæн, ахæм хуыцау. Уымæн æмæ, мах Мысыры зæххæй ракæнæг Моисейыл цы æрцыд, уый нæ зонæм“. 24 Уæд сын æз загътон: „Сыгъзæрин фæлындæнæй уæ кæмæ цы ис, уый йæ рафтауæд“. Сыгъзæрин радтой мæнмæ, æз æй баппæрстон арты, æмæ дзы рауад ацы уæныг». 25 Моисей федта: адæм фехæлдысты, Аарон сын сæ рохыл не 'рхæцыд, æмæ сæ се знæгты раз æртардта худинагмæ. 26 Моисей æрлæууыд асадæны дуары цур æмæ загъта: «Дунедарæджы чи у, уыдон рацæуæнт мæнмæ!» Æмæ йæм æрæмбырд сты Левийы байзæддæгтæ иууылдæр. 27 Моисей сын загъта: «Афтæ зæгъы Дунедарæг, Израилы Хуыцау: „Алчидæр йæ цирхъ æрцауындзæд йæ фарсыл, ацæут асадæны иу дуарæй иннæ дуармæ æмæ фæстæмæ, æмæ уæ алчидæр амарæд йе 'фсымæры, йæ хæлары, хионы“». 28 Левийы байзæддаг бакодтой, Моисей сын куыд бафæдзæхста, афтæ; æмæ уыцы бон адæмæй фæцагътой æртæ мины бæрц. 29 Уæд Моисей загъта: «Алчидæр уæ йæ фырты, йе 'фсымæры ныхмæ рацæуынæй йæхицæй скæнæд Хуыцауæн кусæг, æмæ уыл абон бафтаудзæн Йæ арфæтæ».

30 Дыккаг бон Моисей адæмæн загъта: «Сымах бафтыдыстут стыр тæригъæды; уæдæ æз ссæуон Хуыцаумæ, кæд мын сразы уаид уæ тæригъæд уын ныббарыныл». 31 Моисей æрбаздæхти Хуыцаумæ, æмæ Йын загъта: «О, ацы адæм бæгуыдæр стыр тæригъæды бафтыдысты – сæхицæн сарæзтой сыгъзæрин хуыцау! 32 Бæргæ сын куы ныббарис сæ тæригъæд! Кæд нæ, уæд мæ ном дæр сис, кæм æй ныффыстай, Дæ уыцы чиныгæй». 33 Хуыцау загъта Моисейæн: «Йæ тæригъæдæй Мæ хъыджы чи бацыд, уыдоны нæмттæ сисдзынæн Мæ чиныгæй. 34 Ныр та ацу, æмæ уыцы адæмы акæн, кæдæм дын загътон, уырдæм. Мæ зæд ацæудзæни дæ разæй. Æфхæрыны рæстæг куы ралæууа, уæд сæ бафхæрдзынæн сæ тæригъæды тыххæй».

35 Афтæ Дунедарæг бафхæрдта адæмы, Аарон сын сæ домæнмæ гæсгæ цы сыгъзæрин уæныг сарæзта, уый тыххæй.

33 Хуыцау загъта Моисейæн: «Мысырæй цы адæмы ракодтай, уыдонимæ ацу ардыгæй, Авраамæн, Исаакæн æмæ Иаковæн цы зæххы тыххæй сомы кодтон, „дæ байзæддагæн дын æй ратдзынæн“, зæгъгæ, уырдæм. 2 Дæ разæй арвитдзынæн зæды æмæ фætæрдзынæн ханаанæгты, аморрæгты, хеттæгты, ферезæгты, хиввæгты æмæ иевусæгты. 3 Ацæут, æхсыр æмæ мыд цæугæдонау кæм кæлынц, уыцы зæхмæ; Мæхæдæг та нæ ацæудзынæн уемæ; хивæнд адæм стут, æмæ тæрсын, фæндагыл уæ куы фæцæгъдон, уымæй». 4 Адæм уыцы карз ныхас куы фехъуыстой, уæд тынг æрæнкъард сты, æмæ сæ йæ фæлындæнтæй йæхи ничи сфæлыста. 5 Уымæн æмæ Хуыцау загъта Моисейæн: «Израилаг адæмæн зæгъ: „Сымах хивæнд адæм стут. Æз уемæ куы ацæуин, уæд уæ цæстыфæныкъуылдмæ

фæцæгъдин. Ныр та рафтаут уæ фæлындæнтæ,
æмæ æркæсон, цы уын бакæнгæ у, уымæ“». 6 Æмæ
уым, Хоривы хохмæ хæстæг, израилæгтæ
рафтыдтой сæ фæлындæнтæ.

Фембæлды Цатыр

7 Моисейиу Цатыр æрæвæрдта израилæгты
асадæнæй дæрддзæф, æмæ йæ хуыдта «Фембæлды
Цатыр». Хуыцауы бафæрсыниу кæйдæриддæр
бафæндыд, уыйиу рацыди фæсцæрæнмæ,
Цатырмæ. 8 Моисейиу Цатырмæ куы фæцæйцыд,
уæдиу адæм сеппæт дæр сыстадысты; алчидæр сæ
лæууыд йæ Цатырмæ бацæуæны æмæ, Моисей
цалынмæ Фембæлды Цатырмæ бахызтаид,
уæдмæиу каст йæ фæдыл. 9 Моисейиу Фембæлды
Цатырмæ куы бахызт, уæдиу уæлейæ æрцыд
æврагъцæджындз, æрлæууыдиу Цатырмæ
бацæуæны, æмæиу Хуыцау дзырдта Моисеимæ.
10 Адæмиу æврагъцæджындз куы федтой, уæдиу
сеппæт дæр æрдæлгом сты сæ цатырты бацæуæны.
11 Моисеимæ Хуыцау дзырдта лæгæйлæгмæ, дæ
хæларимæ куыд ныхас кæнай, афтæ; Моисейиу
Цатырæй æрбаздæхт асадæнмæ. Нуны фырт Йесо
та, йе 'ххуысгæнæг æрыгон лæппу, Цатыр никуы
ныууагъта.

Моисей федта Хуыцауы намыс

12 Моисей загъта Хуыцауæн: «Ды мын зæгъыс:
„Акæн ацы адæмы“; фæлæ мын кæд амæй размæ
загътай: „Æз зонын дæу, æмæ сдæ Мæ аудыны
аккаг“, уæддæр мемæ кæй арвитдзынæ, уый мын
нæ раргом кодтай. 13 Уæдæ кæд æз Дæ аудыны
аккаг сдæн, уæд мын раргом кæн Дæ фæнд, цæмæй
Дæ базонон, æмæ кæддæриддæр уон Дæ
хæрзаудæны аккаг; æмæ ацы адæм Дæ адæм кæй
сты, уый Дæ рох ма уæд». 14 Хуыцау загъта:
«Мæхæдæг ацæудзынæн демæ, æмæ дын
ратдзынæн удæнцой». 15 Моисей Йын загъта: «Кæд
Дæхæдæг нæ ацæудзынæ немæ, уæд нæ ардыгæй
ма акæн. 16 Æз æмæ Дæ адæм Дæ аудыны аккаг кæй
стæм, уый цæмæй базындæуа? Ды Дæхæдæг
немæ куы ацæуай, уæд уымæй! Æз æмæ Дæ адæм
æрмæст афтæмæй хицæн кæндзыстæм, зæххыл цы
адæмтæ цæры, уыдонæн сеппæтæй дæр».
17 Дунедарæг загъта Моисейæн: «Ды цæй тыххæй
дзырдтай, Æз уый дæр сараздзынæн, уымæн æмæ
ды сдæ Мæ аудыны аккаг, æмæ дæ хорз зонын».
18 Моисей загъта: «Фенын мын кæн Дæ кад».
19 Дунедарæг ын дзуапп радта: «Æз бакæндзынæн
афтæ, æмæ дæ рæзты ацæудзæни Ме 'ппæт кад;
Мæ ном – Дунедарæг – Æз расиддзынæн дæ разы.
Мæн Мæ уарзт равдисын кæмæ бафæнда, уымæ
йæ равдисдзынæн; кæмæн батæригъæд кæнын
Мæ бафæнда, уымæн батæригъæд кæндзынæн».
20 Хуыцау ноджыдæр загъта: «Мæ цæсгом фенын
дæ бон нæу; уымæн æмæ адæймаг Мæн куы фена,
уæд удæгасæй нæ баззайдзæн». 21 Хуыцау загъта:
«Æз дын амонын бынат: слæуу ацы къæдзæхыл,
22 Æмæ Мæ кад куы рацæуа, уæд дæ нывæрдзынæн
къæдзæхы скъуыды, æмæ дæ Мæ къухæй
бамбæрздзынæн, цалынмæ дæ рæзты цæуон,
уæдмæ. 23 Мæ къух куы айсон, уæд Мæ фендзынæ
чъылдымырдыгæй, Мæ цæсгом та нæ фендзынæ».

Ног къæйдуртæ

34 Хуыцау загъта Моисейæн: «Ныллæгъз кæн
дæхицæн дыууæ къæйдуры, фыццæгты
хуызæн куыд уой, афтæ. Æмæ сыл Æз
ныффысдзынæн, ды цы къæйдуртæ асастай,
уыдоныл цы фыст уыди, уый. 2 Æрбабонмæ у
цæттæ; сæумæйæ схиз Синайы хохмæ, æмæ хохы
сæрыл æрлæуу Мæ разы. 3 Демæ мачи ссæуæд,
æппæт хохыл цъиузмæлæг дæр ма уæд; суанг
фысвос æмæ стуртæ дæр хохмæ хæстæг ма
хизæнт». 4 Моисей ныллæгъз кодта дыууæ
къæйдуры – фыццаг къæйдурты хуызæттæ; сыстад
сæумæйæ æмæ ссыди Синайы хохмæ, Хуыцау ын
куыд бафæдзæхста, афтæ. Йемæ схаста йæ дыууæ
къæйдуры.

Хуыцау фæдзæхсы Йæ адæмæн

5 Хуыцау æрцыд æврагъы, æрлæууыд Моисеймæ
хæстæг æмæ расидт Йæ ном – Дунедарæджы ном.
6 Хуыцау ацыди Моисейы рæзты æмæ расидт:
«Дунедарæг, Дунедарæг, тæригъæдгæнаг,
рæдаузæрдæ æмæ бирæбыхсон Хуыцау; Йæ уарзт
æмæ Йæ рæстадæн кæрон нæй. 7 Хæрзаудæн кæны
мингай фæлтæртыл, хатыр кæны азым,
фыдракæндтæ æмæ тæригъæд. Фæлæ азымджыны
растыл нæ нымайы, фыдæлты тæригъæды тыххæй
æфхæры цоты æмæ сæ байзæддаджы æртыккаг
æмæ цыппæрæм фæлтæрмæ». 8 Моисей уайтæккæ
ныллæг акуывта, æрдæлгом зæххыл, 9 Æмæ загъта:
«Дунедарæг, кæд Дæ аудыны аккаг сдæн, уæд
Дунедарæг Йæхæдæг рацæуæд немæ; ацы адæм
хивæнд сты, фæлæ нын ныххатыр кæн нæ азым,
нæ тæригъæд, æмæ нæ скæн Дæ адæм». 10 Хуыцау
загъта: «Мæнæ Æз уемæ аразын фидыд: æппæт
адæмы раз Æз сараздзынæн, æппæт зæххыл иу
адæмæн дæр кæй нæ саразтæуыд, ахæм диссæгтæ.
Æмæ демæ цы адæм ис, уыдон иууылдæр
фендзысты Хуыцауы хъуыддаг; Æз дæ фæрцы цы
саразон, уый сыл бафтаудзæни Хуыцауы тас. 11 Æз
уын абон цы фæдзæхсын, уый сæххæст кæнут: Æз
уæ цурæй лидзæг кæндзынæн аморрæгты,
ханаанæгты, хеттæгы, ферезæгты, хиввæгты æмæ
иевусæгты. 12 Уæхи бахизут, кæдæм бацæудзыстут,
уыцы зæххы цæрджытимæ цæдис саразынæй,
науæд сæ къæппæджы бахаудзыстут. 13 Сæ
нывондхæссæнтæ сын ныппырх кæнут, кæм
фæкувынц, сæ уыцы дуртæ æмæ цæджындзтæ сын
афæлдахут. 14 Кувут Дунедарæгмæ – æндæр
хуыцæуттæм ма кувут; æндæр хуыцæуттæм куват,
уый Дунедарæг нæ уарзы; нæ бабыхсдзæн. Йæ

æрдзыхъæд ахæм у. 15 Уыцы зæххы цæрджытимæ
цæдис ма саразут; уымæн æмæ сæ хуыцæутты
сæраппонд сæхи куы æлгъаг кæной æмæ сæ
хуыцæуттæн нывондтæ куы хæссой, уæд уæ ма
фæхоной æмæ сæ нывондтæй ма фæхъæстæ уат.
16 Уæ лæппутæн сæ чызджыты ма курут, науæд сæ
чызджытæ сæ хуыцæутты сæраппонд сæхи куы
æлгъаг кæной, уæд уын уæ лæппуты дæр
фехалдзысты. 17 Джиппыуагъд хуыцæуттæ ма
аразут уæхицæн.

Бæрæгбонты æмæ сабаты тыххæй

18 Бæрæг кæнут Донгонд дзулты бон. Æз уын куыд
бафæдзæхстон, афтæ Авивы мæйы бæлвырд
рæстæг авд боны хæрут донгонд дзул. Уымæн æмæ
Мысырæй Авивы мæйы рацыдыстут. 19 Мадæй
райгуырæг алы фыццаг фырт дæр Мæн у; афтæ
фыццагзад фос дæр – родæй уæрыччы онг – Мæн
сты. 20 Хæрæджы фыццаг къæлæуы баив
уæрыккæй. Кæд æй нæ баивай, уæд ын йæ бæрзæй
асæтт. Уæ алы фыццаг лæппуйы дæр балхæнут
Мæнæй. Мæ размæ афтидармæй мачи цæуæд.
21 Æхсæз боны кусут, æвдæм бон та уæ фæллад
уадзут. Хуым кæныны æмæ хуымгæрдæнты афон
куы уа, уæд дæр сабаты мацы кусут. 22 Мæнæу
кæрдын куы райдайат, уæд бæрæг кæнут Къуырииты
бæрæгбон †. Аз зымæджырдæм куы акъул уа, уæд
та бæрæг кæнут Дыргъты тоныны бæрæгбон.
23 Уеппæт нæлгоймæгтæ афæдз æртæ хатты
хъуамæ æрлæууой Дунедарæджы, Израилы
Хуыцауы, раз. 24 Уымæн æмæ Æз фæтæрдзынæн
адæмты, фæуæрæхдæр уын кæндзынæн уæ
арæнтæ, æмæ уын уæ зæхмæ йæ ныфс ничи
бахæсдзæн, Дунедарæджы, уæ Хуыцауы, размæ
афæдз æртæ хатты куы цæуат, уæд. 25 Нывонд Мын
куы хæссат, уæд æй æнхъызт хойрагимæ ма
æрхæссут. Куадзæны нывонды дзидзайæ
æрбабонмæ хъуамæ ма баззайа. 26 Уæ зæххы
фыццаг тыллæгæн йæ тæккæ хуыздæр æрхæссут
Дунедарæджы, уæ Хуыцауы, хæдзармæ. Сæныччы
ма фыц йæ мады æхсыры».
27 Хуыцау загъта Моисейæн: «Æз дын
цыдæриддæр загътон, уый ныффысс, уымæн æмæ
Мæ фидыд демæ æмæ Израилимæ уыцы
ныхæстæй у».
28 Моисей Хуыцаумæ фæци дыууиссæдз боны
æмæ дыууиссæдз æхсæвы, хæргæ дæр нæ бакодта
æмæ дон дæр нæ банызта. Æмæ къæйдуртыл
ныффыста фидыды (дæс фæдзæхсты) дзырдтæ.

Моисейы цæсгомы рухс

29 Моисей Синайы хохæй фидыды дыууæ
къæйдуримæ куы æрцæйцыд, уæд нæ зыдта,
Хуыцау йемæ кæй дзырдта, уымæ гæсгæ йæ
цæсгом тæмæнтæ кæй калы, уый. 30 Моисейы
цæсгом тæмæнтæ кæй калы, уый Аарон æмæ
израилаг адæм куы федтой, уæд æм бацæуын нал
уæндыдысты. 31 Фæлæ сæм Моисей куы басидт, уæд
æм æрбацыдысты Аарон æмæ адæмы æппæт
хистæртæ; æмæ Моисей ныхас кодта семæ. 32 Уый
фæстæ æппæт израилаг адæм æрбацыдысты
Моисеймæ, æмæ сын бафæдзæхста, Синайы хохыл
ын Хуыцау цы дзырдта, æппæт уыдæттæ æххæст
кæнын. 33 Моисей семæ йæ ныхас куы фæци, уæд
йæ цæсгомыл æруагъта æмбæрзæн. 34 Моисейиу
Хуыцауимæ дзурынмæ куы цыд, уæдиу йæ
цæсгомæй æмбæрзæн систа, цалынмæиу рацыд,
уæдмæ. Куыиу рацыд, уæдиу израилаг адæмæн
радзырдта, Хуыцау ын цы бафæдзæхста, æппæт
уыдæттæ. 35 Моисейы цæсгом тæмæн кæй калы,
уый израилаг адæм иууылдæр уыдтой, æмæиу
Моисей йæ цæсгом бамбæрзта, цалынмæиу
Дунедарæгимæ дзурынмæ цыди, уæдмæ.

Ноджыдæр сабаты тыххæй

35 Моисей æрæмбырд кодта æппæт израилаг
адæмы, æмæ сын загъта: «Хуыцау уын мæнæ
афтæ бафæдзæхста: „2 Æхсæз боны аразут уæ
хъуыддæгтæ, æвдæм бон та уын сыгъдæг хъуамæ
уа – Дунедарæгæн нывонд æнцойбон. Уыцы бон
чидæриддæр куса, уый амарут. 3 Сабаты уæ
цæрæнуæтты арт ма скæнут“».

Адæмы лæвæрттæ Дунедарæгæн

4 Моисей æппæт израилаг адæмæн загъта:
«Хуыцау уын мæнæ афтæ бафæдзæхста: „5 Уæ
номыл æрхæссут лæвæрттæ Хуыцауæн;
рæдаузæрдæ чи у, уыдонæй алчидæр уæ Хуыцауæн
лæвар æрхæссæд: сыгъзæрин, æвзист, æрхуы,
6 Æрвхуыз, сырх æмæ сæнтсырх æндæхтæ, виссон,
тинтычъи, 7 Сырх фысдзæрмттæ, тæнæг сæрæктæ
æмæ акъаци, 8 Зети рухсгæнæнæн,
хæрздæфгæнæнтæ сæрдæн зетийæн æмæ будæн,
9 Оникс дуртæ, дуртæ ефодæн æмæ риуылдарæн
хызынæн йæ фæлгæтты бавæрынæн.
10 Хæрзарæхст чидæриддæр у, уый æрцæуæд æмæ
саразæд, Дунедарæг цыдæриддæр бафæдзæхста,
уыдæттæ: 11 Цатыр æмæ йæ сæр æддаг
æмбæрзæнимæ, йæ къæпсыртæ, цыппæрдигъон
цæджындзтæ, хъилтæ, тымбыл цæджындзтæ æмæ
бынæвæрæнтæ; 12 Фидыды Чырын, йæ хъилтæ, йæ
сæр æмæ йæ бацæуæны æмбæрзæн, 13 Фынг, йæ
хъилтæ æмæ йеппæт дзаумæттæ, нывондаг
дзултæ; 14 Рухсгæнæн йеппæт дзаумæттимæ,
цырæгътæ æмæ зети рухсгæнæнæн; 15 Будсудзæн
нывондхæссæн æмæ йæ хъилтæ, сæрдæн зети,
хæрздæфгæнæнтæ будæн, æмбæрзæн Цатырмæ
бацæуæнæн; 16 Иууылсудзинаг нывондты
нывондхæссæн æмæ йын æрхуы хыз, йæ хъилтæ,
йеппæт дзаумæттæ, хихсæн æмæ йæ бынæвæрæн;
17 Æмбæрзæнтæ кæртæн, йæ цæджындзтæ æмæ сæ
бынæвæрæнтæ, æмбæрзæн кæртмæ бацæуæнæн;

† *Къуыриты бæрæгбон – фæндзайæм бон Куадзæны фæстæ (авд къуырийы фæстæ).*

18 Цатырæн æмæ кæртæн михтæ æмæ сæ
бæттæнтæ; 19 Иударон æмæ сæрмагонд дарæс
кувæндоны лæггад кæнынæн, æмæ сыгъдæг дарæс
сауджын Ааронæн, æмæ дарæс йæ фырттæн
Цатыры лæггад кæнынæн“».
20 Израилаг æппæт адæм ацыдысты Моисейы
цурæй. 21 Кæй зæрдæ загъта, уыдон цыдысты æмæ
Хуыцауæн хастой лæвæрттæ Фембæлды Цатыры
арæзтадæн, Хуыцауæн дзы балæггад кæнынæн
æмæ сæрмагонд дарæсæн. 22 Цыдысты лæгтæ сæ
устытимæ; кæй зæрдæ загъта, уыдон хастой
хъуырæгънæгтæ, хъусцæджытæ, къухдарæнтæ,
фæрдгуытæ, алыхуызон сыгъзæрин дзаумæттæ;
Дунедарæгæн лæвар æрхæссын кæйдæриддæр
фæндыд, уыдон хастой сыгъзæрин дзаумæттæ.
23 Æрвхуыз, сырх æмæ сæнтсырх æндæхтæ, виссон,
тинтычъи, сырх фысдзæрмттæ æмæ тæнæг
сæрæктæ хастой Дунедарæгæн лæварæн. 24 Кæй
фæндыд, уыдон Дунедарæгæн лæварæн хастой
æвзист кæнæ æрхуы. Акъацийæ хъæдæрмæг
кæмæдæриддæр уыди, уый йæ хаста, цæмæн
сбæзза, уымæн. 25 Æлвисынмæ чи арæхст, уыцы
сылгоймæгтæ æлвыстой æмæ хастой æрвхуыз,
сырх, сæнтсырх æндæхтæ æмæ виссон. 26 Кæй
зæрдæ загъта æмæ æлвисынмæ чи арæхст, уыцы
сылгоймæгтæ æлвыстой тинтычъи. 27 Æлдæрттæ та
хастой оникс дуртæ æмæ дуртæ ефоды æмæ
риуылдарæн хызыны фæлгæтты бавæрынæн,
28 Зети рухсгæнæнæн, хæрздæфгæнæнтæ сæрдæн
зетийæн æмæ будæн. 29 Кæй зæрдæ загъта, уыцы
израилаг адæм – нæлгоймæгтæ æмæ сылгоймæгтæ
– Дунедарæгæн барвæндонæй хастой лæвæрттæ,
Хуыцау Моисейы разамындæй цы куыстытæ
бакæнын бафæдзæхста, уыдонæн.
30 Моисей израилаг адæмæн загъта: «Дунедарæг
Иудайы мыггагæй сæвзæрста Уриайы фырты
Веселиилы – Оры фыртыфырты, 31 Æмæ йæ
схайджын кодта Хуыцауы Удæй, зондæй,
æмбарынадæй, зонынадæй æмæ курдиатæй
32 Нывæфтыд хъуымæцтæ уафынмæ,
сыгъзæринæй, æвзистæй æмæ æрхуыйæ алы
дзаумæттæ аразынмæ, 33 Дуртæ фæлгætты
бавæрынмæ, дуртыл фыссынмæ, хъæдыл
нывæфтауынмæ – алы куыстмæ дæр дæсны куыд
уа, афтæ. 34 Хуыцау уымæн, стæйма Даны мыггагæй
Ахисамахы фырт Аголиавæн дæр радта иннæты
ахуыр кæныны зонд. 35 Радта сын арæхстдзинад
дурыл фыссынмæ, нывæфтыд æмæ хуымæтæг
хъуымæцтæ уафынмæ, æрвхуыз, сырх æмæ
сæнтсырх æндæхтæй æмæ уæздан виссоныл
нывæфтыдтæ бийынмæ – радта сын зонд алы
куыстмæ дæр, стыр курдиат чи домы, ахæм
дзаумæттæ аразынмæ».

Арæзтад райдыдта

36 Моисей дарддæр загъта: «Веселиил, Аголиав,
стæй ма Хуыцау зонд æмæ арæхстдзинад
кæмæн радта, уыцы хæрзарæхст адæймæгтæ алы
куыст дæр кæндзысты кувæндоны, Дунедарæг куыд
бафæдзæхста, афтæ».
2 Моисей басидти Веселиилмæ, Аголиавмæ,
Дунедарæг арæхстдзинад кæмæн радта, Фембæлды
Цатыр аразыны куыстмæ райгонд æппæт уыцы
адæймæгтæм. 3 Æмæ уыдон Моисейæ райстой,
израилаг адæм кувæндон аразынæн цыдæриддæр
æрхастой, уыдæттæ. Уымæй уæлдай ма адæм
æрвылрайсом Моисеймæ барвæндонæй хастой
æмæ хастой лæвæрттæ.
4 Кувæндоны æппæт куыстытæ цы зæрдæргъæвд
адæймæгтæ кодтой, уыдонæй алчидæр ныууагъта
йæ куыст, æрцыдысты Моисеймæ 5 Æмæ йын
загътой: «Дунедарæг цы куыстытæ бафæдзæхста,
уыдонæн цас хъæуы, адæм уымæй фылдæр
хæссынц». 6 Уæд Моисейы фæдзæхстмæ гæсгæ
израилæгтæ сæ асадæны фехъусын кодтой, цæмæй
нæдæр нæлгоймæгтæ, нæдæр сылгоймæгтæ
кувæндон аразынæн мацыуал хæссой. Æмæ адæм
ницыуал хастой. 7 Адæм цы æрмæджытæ æрхастой,
уыдон фаг уыдысты æппæт куыстытæн, суанг ма
дзы уæлдай дæр баззад.
8 Куыстытæ цы дæсны адæймæгтæ кодтой, уыдон
Цатырæн сарæзтой дæс æмбæрзæны уæздан
виссонæй æмæ æрвхуыз, сырх æмæ сæнтсырх
æндæхтæй; æмбæрзæнтыл бауафтой херувимтæ.
9 Алы æмбæрзæнæн дæр йæ дæргъ уыд аст æмæ
ссæдз æлмæрины, йæ уæрх – цыппар æлмæрины.
Афтæмæй æмбæрзæнтæ иууылдæр уыдысты
æмиас. 10 Фондз æмбæрзæны бахуыдтой, иннæ
фондз æмбæрзæны дæр бахуыдтой иу иннæимæ.
11 Æмбæрзæнтæй иуæн йæ кæроныл, иннæ
æмбæрзæнимæ кæм иу кæны, уым, сарæзтой
æрвхуыз сæхтæджытæ; ахæм сæхтæджытæ
сарæзтой иннæ æмбæрзæны кæроныл дæр,
фыццаг æмбæрзæнимæ йæ куыд баиу кæной,
афтæ. 12 Æмбæрзæнтæй иуæн йæ кæроныл
сарæзтой дæс æмæ дыууиссæдз сæхтæджы, иннæ
æмбæрзæны кæроныл дæр сарæзтой дæс æмæ
дыууиссæдзы, сæхтæджытæ уыдысты кæрæдзи
акомкоммæ. 13 Сарæзтой дæс æмæ дыууиссæдз
сыгъзæрин къæпсыры, иу æмбæрзæн иннæимæ
баиу кодтой къæпсыртæй, æмæ Цатыр сси æмхæст.
14 Цатыры сæр бамбæрзынæн тинтычъийæ
бауафтой æмбæрзæнтæ. Æдæппæт бауафтой
иуæндæс æмбæрзæны. 15 Алы æмбæрзæнæн дæр
йæ дæргъ уыди дæс æмæ ссæдз æлмæрины, йæ
уæрх – цыппар æлмæрины. Иуæндæс æмбæрзæны
дæр уыдысты æмиас. 16 Фондз æмбæрзæны
бахуыдтой иу иннæимæ, иннæ æхсæз æмбæрзæны
дæр бахуыдтой иу иннæимæ. 17 Кæройнаг
æмбæрзæн иннæимæ кæм иу кæны, йæ уыцы
фарсыл ын сарæзтой дæс æмæ дыууиссæдз
сæхтæджы. Иннæ æмбæрзæнимæ цы æмбæрзæн
иу кодта, уымæн дæр йæ кæроныл сарæзтой дæс
æмæ дыууиссæдз сæхтæджы. 18 Цатыры сæр баиу
кæнынæн сарæзтой дæс æмæ дыууиссдз æрхуы
къæпсыры, æппæт æмбæрзæнтæй иу æмхæст

æмбæрзæн куыд рауайа, афтæ. 19 Цатыры сæрæн йæ æддаг цъар сарæзтой сырх фысдзæрмттæй, уый æддæты та – æндæр цъар тæнæг сæрæктæй.

20 Цатырæн фидар акъацийæ сарæзтой цыппæрдигъон цæджындзтæ. 21 Цæджындзтæ дыгæйттæй бафидар кодтой кæрæдзимæ, сæ бæрзæнд уыди дæс æлмæрины, се 'хсæн – фæйнæ æлмæрин æмæ æрдæг. 22 Алы дыууæ цæджындзæн дæр сарæзтой фæйнæ дыууæ къæпсыры – иу иннæйы акомкоммæ. 23 Цатыры хуссар фарсæн ахæм цæджындзтæ сарæзтой дыууиссæдз. 24 Дыууиссæдз цæджындзæн сарæзтой дыууиссæдз æвзист бынæвæрæны – алы дыууæ цæджындзæн дæр фæйнæ дыууæ бынæвæрæны. 25 Цатыры иннæ фарсæн, цæгат фарсæн, сарæзтой дыууиссæдз цæджындзы 26 Дыууиссæдз æвзист бынæвæрæнимæ: алы дыууæ цæджындзæн дæр дыууæ бынæвæрæны. 27 Цатыры фæстаг фарсæн, ныгуылæн фарсæн, сарæзтой дыууадæс цæджындзы. 28 Цыппар цæджындзы та сарæзтой Цатыры фæстаг фарсы къуымтæн. 29 Уыцы цæджындзтæ уыдысты саджил, уæлейæ, цæг кæм ис, уым та – æмхæст. Афтæ бакодтой къуымты æвæрд дыууæ цæджындзæн дæр. 30 Цæджындзтæ æдæппæт уыдысты аст, се 'взист бынæвæрæнтæ дæр – æхсæрдæс: алы цæджындзæн дæр дыууæ бынæвæрæны.

31 Цатыры иу фарсы цæджындзтæ кæрæдзийыл сбæттынæн акъацийæ сарæзтой фондз рагъыхъæды, 32 Цатыры иннæ фарсы цæджындзтæ кæрæдзийыл сбæттынæн дæр – фондз рагъыхъæды, æмæ фондз рагъыхъæды – Цатыры хуссар фарсы цæджындзтæн. 33 Сарæзтой мидæггаг рагъыхъæд; уый хъуамæ ацыдаид цæджындзты хæдастæуты – иу кæронæй иннæ кæронмæ. 34 Цæджындзтæ стылдтой сыгъзæриндоны; хъилтæ кæм хъуамæ атъыстаиккой, уыцы цæгтæ дæр сарæзтой сыгъзæринæй, хъилтæ та стылдтой сыгъзæриндоны.

35 Ӕрвхуыз, сырх æмæ сæнтсырх æндæхтæй æмæ уæздан виссонæй сарæзтой æмбæрзæн, æмæ йыл бауафтой херувимтæ. 36 Ӕмбæрзæнæн акъацийæ сарæзтой цыппар цæджындзы сыгъзæрин къæпсыртимæ, цæджындзтæ та стылдтой сыгъзæриндоны, æмæ сын джиппы рауагътой цыппар æвзист бынæвæрæны. 37 Цатырмæ бацæуæныл æрцауындзынæн нывæфтыдтимæ æмбæрзæн бауафтой æрвхуыз, сырх æмæ сæнтсырх æндæхтæй æмæ уæздан виссонæй. 38 Ӕмбæрзæнæн ма сарæзтой фондз цæджындзы къæпсыртимæ; сæ сæртæ æмæ сын сæ тæлытæ стылдтой сыгъзæриндоны, æмæ сын сарæзтой фондз бынæвæрæны æвзистæй.

Фидыды Чырын сарæзтæуыд

37 Веселиил акъацийæ сарæзта фидыды Чырын; йæ дæргъ – дыууæ æлмæрины æмæ æрдæг, йæ уæрх – æлмæрин æмæ æрдæг, йæ бæрзæнд – æлмæрин æмæ æрдæг. 2 Мидæгæй æмæ йæ æддейæ стылдта сыгъдæг сыгъзæриндоны, йæ кæрæттæ йын сарæзта сыгъзæринæй. 3 Чырыны бинаг цыппар къуымæн джиппы рауагъта цыппар сыгъзæрин цæджы: дыууæ цæджы йæ иу фарсæн æмæ дыууæ цæджы йæ иннæ фарсæн. 4 Акъацийæ сарæзта хъилтæ æмæ сæ стылдта сыгъзæриндоны. 5 Чырыны дыууæ фарсыл цæгты атъыста хъилтæ, уыдоныл æй куыд хастаиккой, афтæ. 6 Сарæзта йын сæр сыгъдæг сыгъзæринæй; йæ дæргъ – дыууæ æлмæрины æмæ æрдæг, йæ уæрх – æлмæрин æмæ æрдæг. 7 Сарæзта ма дыууæ херувимы сыгъзæринæй; зæрингуырд куыд аразы, афтæ сæ сарæзта фидыды Чырыны сæры дыууæ кæроныл. 8 Иу херувим – иуæрдыгæй, иннæ херувим – иннæрдыгæй; дыууæ кæроныл дæр херувимты сарæзта æддæмæ къуыппæй. 9 Херувимтæ стæхынæввонг айтыгътой сæ базыртæ, æмæ Чырыны æмбæрзæн фæци сæ базырты ауыон. Херувимты цæсгæмттæ здæхт уыдысты сæ кæрæдзимæ æмæ Чырыны сæрмæ.

Фынг дзултæн

10 Веселиил акъацийæ сарæзта фынг; йæ дæргъ – дыууæ æлмæрины, йæ уæрх – иу æлмæрин æмæ йæ бæрзæнд – æлмæрин æмæ æрдæг. 11 Стылдта йæ сыгъдæг сыгъзæриндоны, йæ кæрæттæ йын æгасæй дæр сарæзта сыгъзæринæй. 12 Ноджы ма йын йæ алыварс сарæзта армы фæтæнæн фæлгæт, йæ кæрæттæ – сыгъзæринæй. 13 Фынгæн джиппы рауагъта цыппар сыгъзæрин цæджы, æмæ уыцы цæгтæ бафидар кодта цыппар къуымы – фынджы цыппар къахы сæрмæ. 14 Фынг хæссынæн фæлгæтыл уыди цæгтæ хъилтæ сæ атъыссынæн. 15 Фынг хæссынæн акъацийæ сарæзта хъилтæ, æмæ сæ стылдта сыгъзæриндоны. 16 Уый фæстæ сыгъдæг сыгъзæринæй сарæзта фынджы æппæт дзаумæттæ: тæбæгътæ, чысыл къустæ, дурынтæ æмæ кæхцытæ сæнæн.

Сыгъзæрин рухсгæнæн срæвдз

17 Зæрингуырд куыд аразы, афтæ сыгъдæг сыгъзæринæй сарæзта рухсгæнæн; йæ зæнг, йæ къалиутæ, дидинхуыз фæлындæнтæ, дидинæджы къуырфытæ æмæ дидинсыфтæ уыдысты æмхæст. 18 Йæ фæрстыл уыди æхсæз къалиуы: æртæ къалиуы – йæ иу фарсыл, æртæ къалиуы – йæ иннæ фарсыл. 19 Иу къалиуыл уыди æртæ фæлындæны – миндалы дидинджыты хуызæттæ, дидинæджы къуырф æмæ дидинсыфтæ; миндалы дидинджыты хуызæн æртæ фæлындæны – иннæ къалиуыл. Афтæ фæлыст уыдысты рухсгæнæнимæ æмхæст æхсæз къалиуы дæр. 20 Рухсгæнæны зæнгыл уыди миндалы дидинджыты хуызæн цыппар фæлындæны дидинæджы къуырфытимæ æмæ дидинсыфтимæ. 21 Рухсгæнæныл цы æхсæз къалиуы уыди, уыдонæй фыццаг дыууæ къалиуы

бынмæ – дидинæджы къуырф, дидинæджы къуырф
– иннæ дыууæ къалиуы бынмæ, дидинæджы
хъæбыс – аннæ дыууæ къалиуы бынмæ. Афтæ
фæлыст уыдысты рухсгæнæны æхсæз къалиуы
дæр. 22 Дидинджытæ æмæ къалиутæ
рухсгæнæнимæ уыдысты æмхæст; рухсгæнæн дæр
арæзт уыди сыгъдæг сыгъзæринæй, æмхæстæй.
23 Веселиил ын сыгъдæг сыгъзæринæй сарæзта авд
цырагъы, æртыскæнтæ æмæ æртхутæгдонтæ.
24 Рухсгæнæныл æмæ йеппæт мигæнæнтыл
Веселиил бахардз кодта сыгъдæг сыгъзæрины
киккар.

Будсудзæн

25 Веселиил акъацийæ сарæзта цыппæрдигъон
будсудзæн; йæ дæргъ – иу æлмæрин, йæ уæрх – иу
æлмæрин, йæ бæрзæнд – дыууæ æлмæрины; йæ
сыкъатæ йемæ уыдысты æмхæст. 26 Æмæ йæ
æнæхъæнæй дæр стылдта сыгъзæриндоны: йæ
сæр, йеппæт къултæ æмæ йæ сыкъатæ; йæ
алыварс ын сарæзта сыгъзæрин фæлгæт.
27 Фæлгæты бын ын дыууæ къуымы сарæзта дыууæ
сыгъзæрин цæджы; уыдон уыдысты будсудзæнæн
дыууæрдыгæй хъилтæ сæ атъыссынæн æмæ йæ
хæссынæн. 28 Хъилтæ сарæзта акъацийæ æмæ сæ
стылдта сыгъзæриндоны. 29 Уый фæстæ сарæзта
сыгъдæг зети сæрдынæн æмæ хæрздæфгæнæнтæ
буд судзынæн; сарæзта сæ, хæрздæфгæнæнты
дæсны куыд аразы, афтæ.

Нывондхæссæн нывондтæ судзынæн

38 Веселиил акъацийæ сарæзта цыппæрдигъон
нывондхæссæн иууылсудзинаг нывондтæ
судзынæн; йæ дæргъ – фондз æлмæрины, йæ уæрх
– фондз æлмæрины, йæ бæрзæнд – æртæ
æлмæрины. 2 Йæ цыппар тигъыл ын сарæзта йемæ
æмхæст сыкъатæ, æмæ йæ стылдта æрхуыдоны.
3 Нывондхæссæнæн сарæзта æппæт мигæнæнтæ:
хъуыраутæ, белтæ, куыситæ, фыдисæнтæ æмæ
чысыл къоппытæ æвзалыйæн. Мигæнæнтæ
иууылдæр сарæзта æрхуыйæ. 4 Нывондхæссæнæн
сарæзта хыз æрхуыйæ – фæлгæты бынмæ; хыз
уыди нывондхæссæны хæдастæу. 5 Æрхуы хызы
цыппар тигъыл сарæзта цыппар цæджы хъилтæ сæ
атъыссынæн. 6 Сарæзта хъилтæ акъацийæ æмæ сæ
стылдта æрхуыдоны. 7 Нывондхæссæны фæрстыл
цæгты атъыста хъилтæ, уыдоныл æй куыд хæссой,
афтæ. Сарæзта йæ фæйнæгæй, мидæгæй уыди
афтид.
8 Веселиил сарæзта хихсæн; йæ бынæвæрæн та
йын сарæзта Фембæлды Цатырмæ бацæуæны
лæггадгæнæг сылгоймæгты æрхуы айдæнтæй.

Кæрт срæвдз

9 Уый фæстæ сарæзта кæрт. Йæ хуссарварсы
æмбæрзæнтæ уыдысты виссонæй, сæ уæрх –
фондзыссæдз æлмæрины. 10 Сарæзта сын ссæдз
цæджындзы ссæдз æрхуы бынæвæрæнимæ.
Цæджындзты къæпсыртæ æмæ тæлытæ уыдысты
æвзистæй. 11 Цæгатварсы æмбæрзæнтæн дæр сæ
уæрх уыди фондзыссæдз æлмæрины. Сарæзта сын
ссæдз цæджындзы ссæдз æрхуы бынæвæрæнимæ.
Цæджындзты къæпсыртæ æмæ тæлытæ уыдысты
æвзистæй. 12 Ныгуылæнырдыгæй æмбæрзæнтæн
сæ уæрх уыди дæс æмæ дыууиссæдз æлмæрины.
Сарæзта сын дæс цæджындзы дæс
бынæвæрæнимæ. Цæджындзты къæпсыртæ æмæ
тæлытæ уыдысты æвзистæй. 13 Цатыры
скæсæнварсы æмбæрзæнтæн сæ уæрх уыди дæс
æмæ дыууиссæдз æлмæрины. 14 Кæртмæ
бацæуæнæй иу къуыммæ æмбæрзæнты уæрх уыди
фынддæс æлмæрины. Сарæзта сын æртæ
цæджындзы æртæ бынæвæрæнимæ. 15 Кæртмæ
бацæуæнæй иннæ къуыммæ æмбæрзæнты уæрх
уыди фынддæс æлмæрины; сарæзта сын æртæ
цæджындзы æртæ бынæвæрæнимæ. 16 Кæрты
алыварс æппæт æмбæрзæнтæ дæр уыдысты
виссонæй. 17 Цæджындзты бынæвæрæнтæ
уыдысты æрхуыйæ, сæ къæпсыртæ æмæ сæ
тæлытæ – æвзистæй; цæджындзты сæртæ –
æвзистдоны тылд. Кæрты æппæт цæджындзтæ
æлвæст уыдысты æвзист тæлытæй.

Кæрты кулдуар

18 Кæрты кулдуар арæзт æрцыди нывæфтыдтимæ
æрвхуыз, сырх æмæ сæнтсырх æндæхтæй æмæ
уæздан виссонæй. Æмбæрзæнæн йæ уæрх уыди
ссæдз æлмæрины, йæ бæрзæнд – фондз
æлмæрины, кæрты æмбæрзæнты бæрзæндæн.
19 Æмбæрзæнæн сарæзтой цыппар цæджындзы
æмæ цыппар æрхуы бынæвæрæны; сæ къæпсыртæ
– æвзистæй. Сæ сæртæ уыдысты æвзистдоны тылд,
сæ тæлытæ дæр – æвзистæй. 20 Цатыры æмæ йæ
кæрты æппæт михтæ дæр уыдысты æрхуыйæ.

Цас æрмæг бахардз

21 Моисейы фæдзæхстмæ гæсгæ Цатырыл
хæрдзтæн сауджын Аароны фырт Ифамары
разамындæй левиттæ сарæзтой мæнæ уыцы
номхыгъд. 22 Моисейæн Хуыцау цы бафæдзæхста,
æппæт уыдæттæ Иудайы мыггагæй сарæзта
Уриайы фырт, Оры фыртыфырт. 23 Веселиилимæ
Даны мыггагæй уыдысты Ахисамахы фырт Аголиав
– дурыл сартæй фыссæг æмæ дæсны
хъуымацуафæг, æрвхуыз, сырх, сæнтсырх
æндæхтæй виссоныл нывтæ бийæг. 24 Цатыр
саразыныл бахардз, адæм Хуыцауæн нывондæн
кæй æрхастой, уыцы сыгъзæрин – фараст æмæ
ссæдз киккары æмæ авдсæдæ æртын сиклы
(кувæндоны сиклтæй). 25 Адæмы сфысты
номхыгъдмæ чи бахауд, уыдон æвзист æрхастой
фондзыссæдз киккары æмæ мин авдсæдæ æвдай
фондз сиклы (кувæндоны сиклтæй). 26 Нымады
рæстæг ссæдз азы æмæ фылдæр кæуыл цыди,

уыцы æхсæзсæдæ æртæ мин фондзсæдæ фæндзай
нæлгоймагæй æвзист райстой фæйнæ сиклы
æмбис (кувæндоны сиклтæй). 27 Æвзисты
фондзыссæдз киккары ацыди кувæндоны
цæджындзтæн бынæвæрæнтыл æмæ, йæ
æмбæрзæн кæуыл ауыгъд уыд, уыцы
цæджындзтæн бынæвæрæнтæ джиппы
рауадзыныл. Фондзыссæдз бынæвæрæныл ацыд
фондзыссæдз киккары – алы бынæвæрæныл дæр
иу киккар. 28 Мин авдсæдæ æвдай фондз сиклæй та
цæджындзтæн сарæзтой къæпсыртæ, æмæ
цæджындзты сæртæ стылдтой æвзистдоны,
сеппæтæн дæр сарæзта тæлытæ. 29 Адæм лæваргæн
цы æрхуы æрбахастой, уый рауад дæс æмæ
æртиссæдз киккары æмæ дыууæ мин цыппарсæдæ
сиклы. 30 Уыцы æрхуыйæ Фембæлды Цатырмæ
бацæуæны цæджындзтæн сарæзтой
бынæвæрæнтæ, æрхуы нывондхæссæн йæ æрхуы
хызимæ, æмæ нывондхæссæны æппæт
мигæнæнтæ, 31 Бынæвæрæнтæ кæрты æппæт
цæджындзтæн, бынæвæрæнтæ кæрты дуары
цæджындзтæн, æппæт михтæ Цатырæн æмæ
æппæт михтæ кæртæн.

Бахуыдтой сауджынтæн дарæс

39 Æрвхуыз, сырх æмæ сæнтсырх æндæхтæй
бахуыдтой, сауджынтæ кувæндоны кæй
хъуамæ дардтаиккой, ахæм фæлыст; сæрмагонд
фæлыст та бахуыдтой Ааронæн, Хуыцау Моисейæн
куыд бафæдзæхста, афтæ.
2 Веселиил бахуыдта ефод сыгъзæрин
хæрдгæбыдæй, æрвхуыз, сырх æмæ сæнтсырх
æндæхтæй æмæ уæздан виссонæй уафт
хъуымацæй. 3 Сыгъзæринæй сарæзтой тæнæг
сыфтæ æмæ дзы рауагътой æндæхтæ, цæмæй сæ
сбийой æрвхуыз, сырх, сæнтсырх æндæхтимæ
æмæ виссонимæ, Хуыцау Моисейæн куыд
бафæдзæхста, афтæ. 4 Ефодæн сарæзтой
уæхскбостæ, æмæ йын сæ бабастой йæ дыууæ
кæронмæ. 5 Ефод цавæр æндæхтæй æмæ куыд уафт
уыд, афтæ йын йемæ æмхæстæй бауафтой рон дæр
сыгъзæрин хæрдгæбыдæй, æрвхуыз, сырх,
сæнтсырх æндæхтæй æмæ уæздан виссонæй,
Хуыцау Моисейæн куыд бафæдзæхста, афтæ.
6 Дурыл куыд фæфыссынц, афтæ оникс дуртыл
ныффыстой Израилы фыртты нæмттæ æмæ сæ
бавæрдтой сыгъзæрин фæлгæтты. 7 Уый фæстæ
дурты бафидар кодтой ефоды уæхскбостæм –
Израилы фыртты ном арынæн, Хуыцау Моисейæн
куыд бафæдзæхста, афтæ.
8 Ефод куыд бахуыдтой, афтæ бахуыдтой
риуылдарæн хызын дæр сыгъзæрин
хæрдгæбыдæй, æрвхуыз, сырх æмæ сæнтсырх
æндæхтæй æмæ уæздан виссонæй
нывæфтыдтимæ. 9 Риуылдарæн хызын уыди
цыппæрдигъон æмæ дывæлдæхт; йæ дæргъ –
уылынг, йæ уæрх – уылынг. 10 Йæ фæлгæтты йын
бавæрдтой дуртæ цыппар рæнхъæй: рубин, топаз
æмæ изумруд – фыццаг рæнхъ; 11 Карбункул,
сапфир æмæ алмаз – дыккаг рæнхъ; 12 Гиацинт, агат
æмæ аметист – æртыккаг рæнхъ; 13 Хризолит, оникс
æмæ яшма – цыппæрæм рæнхъ. Дурты
бавæрдæуыди сыгъзæрин фæлгæтты. 14 Дуртæ
уыдысты Израилы фыртты нымæцмæ гæсгæ; дурыл
куыд фæфыссынц, афтæ сыл фыст уыди дыууадæс
номы, фæйнæ номы алы дурыл дæр – дыууадæс
хæдзарвæндагæй иуы ном.
15 Риуылдарæн хызынæн сарæзтой сыгъдæг
сыгъзæрин хæрдгæбыд бæттæнтæ. 16 Сарæзтой
дыууæ сыгъзæрин фæлгæты æмæ дыууæ
сыгъзæрин цæджы, æмæ цæгтæ бафидар кодтой
риуылдарæн хызыны дыууæ кæронмæ. 17 Дыууæ
сыгъзæрин хæрдгæбыды риуылдарæн хызыны
дыууæ кæроны атъыстой цæгты. 18 Бæттæнты
кæрæттæ та бафидар кодтой дыууæ фæлгæтмæ,
æмæ сæ ефоды уæхскбостæм бабастой
разæрдыгæй. 19 Сарæзтой ма дыууæ сыгъзæрин
цæджы, æмæ сæ мидæгæй бафидар кодтой
риуылдарæн хызыны иннæ дыууæ кæронмæ –
ефодырдыгæй цы фарс ис, уымæ. 20 Ноджыдæр
сарæзтой дыууæ сыгъзæрин цæджы, æмæ сæ
бафидар кодтой ефоды бæттæнтæм бынæй,
ефодæн разæрдыгæй, бæттæнтæ роны сæрмæ
ефодимæ кæм иу кæнынц, уым. 21 Уый фæстæ
риуылдарæн хызынæн йæ цæгтæ бабастой ефоды
цæгтæм æрвхуыз бæттæнтæй, риуылдарæн хызын
ефоды роны сæрмæ куыд уа æмæ ефодыл æнгом
куыд бада, Хуыцау Моисейæн куыд бафæдзæхста,
афтæ.
22 Æрвхуыз хъуымацæй ефодæн сарæзтой
уæлгуыр. 23 Уæлгуыры æфцæгготæн йæ кæрæттæ
сарæзтой згъæрхæдоны кæрæттау фидар, цæмæй
ма скъуыйа. 24 Уый фæстæ уæлгуыры фæдджийыл
тæнæг кæддагæй, æрвхуыз, сырх æмæ сæнтсырх
æндæхтæй бауафтой гранаты дыргъты хуызæн
къоритæ. 25 Сыгъдæг сыгъзæринæй сарæзтой
дзæнгæрæгтæ æмæ сæ æрцауыгътой къориты
æхсæн – уæлгуыры фæдджийы кæрæттыл.
26 Кувæндоны лæггад кæныны тыххæй уæлгуыры
фæдджийыл кæрæйкæронмæ кæрæдзи ивтой
дзæнгæрæг æмæ къори, Хуыцау Моисейæн куыд
бафæдзæхста, афтæ.
27 Ааронæн æмæ йæ фырттæн бахуыдтой даргъ
хæдæттæ виссонæй, 28 Сарыхъ виссонæй, худтæ
виссонæй, хæлæфтæ виссонæй, 29 Рон уæздан
виссонæй, æрвхуыз, сырх æмæ сæнтсырх
æндæхтæй нывæфтыдтимæ, Хуыцау Моисейæн
куыд бафæдзæхста, афтæ. 30 Уый фæстæ сыгъдæг
сыгъзæринæй сарæзтой уаццаг, сыгъдæг кадыхуд,
æмæ йыл ныффыстой: «Ай Хуыцауы у». 31 Бабастой
йыл сарыхъмæ уæлейæ фидаргæнгæ æрвхуыз
бæттæн, Дунедарæг Моисейæн куыд бафæдзæхста,
афтæ.
32 Ууыл ахицæн сты Фембæлды Цатыры æппæт
куыстытæ. Израилаг адæм алцыдæр сарæзтой,
Дунедарæг Моисейæн куыд бафæдзæхста, афтæ.

Цатырæн æппæт дæр цæттæ у

33 Моисеймæ æрбахастой Цатыр йеппæт
мигæнæнтимæ, къæпсыртимæ, хъилтимæ,
цæджындзтимæ æмæ цæджындзтæн
бынæвæрæнтимæ, 34 Цатыры сæры мидæггаг цъар
сырх фысдзæрмттæй, æддаг цъар тæнæг
сæрæктæй æмæ Иууылсыгъдæг бынаты дуары
æмбæрзæн, 35 Фидыды Чырын йæ хъилтимæ æмæ
йæ сæримæ; 36 Фынг йеппæт мигæнæнтимæ, æмæ
нывонд дзултæ, 37 Рухсгæнæн сыгъдæг
сыгъзæринæй йеппæт цырæгътимæ, йеппæт
дзаумæттимæ æмæ зетиимæ цырæгътæн;
38 Сыгъзæрин нывондхæссæн æмæ сæрдæн зети,
хæрздæфгæнæнтæ будæн, æмбæрзæн Цатыры
дуарæн; 39 Æрхуы нывондхæссæн йæ æрхуы
хызимæ, йæ хъилтимæ æмæ æппæт
мигæнæнтимæ, хихсæн йæ бынæвæрæнтимæ;
40 Кæртæн æмбæрзæнтæ, кæрты цæджындзтæ
æмæ сæ бынæвæрæнтæ, æмбæрзæн Цатырмæ
бацæуæнæн æмæ бæттæнтæ, михтæ æмæ,
Фембæлды Цатыры лæггад кæнынæн цы хъуыди,
æппæт уыцы мигæнæнтæ; 41 Иударон фæлыст
кувæндоны лæггад кæнынæн, сæрмагонд дарæс
Аароны сауджынæн, æмæ йæ фырттæн дарæс
Цатыры лæггад кæнынæн. 42 Израилаг адæм
æппæт уыцы куыстытæ бакодтой, Дунедарæг
Моисейæн куыд бафæдзæхста, афтæ. 43 Моисей
æркаст, цы сарæзтой, æппæт уыдæттæм – æппæт
куыстытæ дæр бакодтой, Хуыцау куыд
бафæдзæхста, афтæ. Æмæ сыл Моисей арфæ
бафтыдта.

Æрæвæрдтой Цатыр

40 Хуыцау Моисейæн загъта: «2 Фыццаг мæйы
фыццаг бон Фембæлды Цатыр æрæвæр йæ
бынаты. 3 Йæ мидæг ын нывæр фидыды Чырын,
æмæ Чырын бамбæрз йæ æмбæрзæнæй. 4 Бахæсс
фынг æмæ йыл æрæвæр йеппæт дзаумæттæ;
бахæсс рухсгæнæн æмæ йыл сæвæр йæ цырæгътæ.
5 Фидыды Чырыны раз æрæвæр сыгъзæрин
нывондхæссæн буд судзынæн, æмæ Цатырмæ
бацæуæныл æрцауындз æмбæрзæн.
6 Иууылсудзинаг нывонды нывондхæссæн æрæвæр
Фембæлды Цатырмæ бацæуæны. 7 Фембæлды
Цатыры æмæ нывондхæссæны æхсæн æрæвæр
хихсæн, æмæ дзы ныккæн дон. 8 Цатыры алыварс
сараз кæрт, æмæ кæрты дуарыл æрцауындз
æмбæрзæн. 9 Уый фæстæ райс сæрдæн зети æмæ
дзы байсæрд Цатыр, æмæ Цатыры цыдæриддæр
ис, æппæт уыдæттæ. Æмæ йæ йеппæт
дзаумæттимæ снывонд кæн Дунедарæгæн, æмæ
Йын уыдзæни иууылсыгъдæг нывондхæссæн.
10 Байсæрд иууылсудзинаг нывонды нывондхæссæн
йеппæт мигæнæнтимæ, æмæ нывондхæссæн
снывонд кæн Дунедарæгæн, æмæ афтæмæй
уыдзæни иууылсыгъдæг нывондхæссæн. 11 Хихсæн
йæ бынæвæрæнимæ байсæрд зетийæ, æмæ йæ
снывонд кæн Дунедарæгæн. 12 Аароны æмæ йæ
фыртты æрбахон Фембæлды Цатыры бацæуæнмæ,
æмæ сæ æрнай донæй. 13 Ааронæл скæн сæрмагонд
дарæс, байсæрд æй зетийæ æмæ Мын æй снывонд
кæн сауджынæн. 14 Æрбахон ын йæ фыртты дæр,
æмæ сыл скæн даргъ хæдæттæ. 15 Æмæ сын сæ
фыды зетийæ куыд байсæрстай, афтæ байсæрд
уыдоны дæр, æмæ Мын уыдзысты сауджынтæ. Куы
сæ байсæрдай, уæд сæ хæдзарвæндаджы æппæт
фæлтæртæ мыггагмæ уыдзысты сауджынтæ».
16 Æмæ Моисей æппæт дæр сарæзта, Хуыцау ын
куыд бафæдзæхста, афтæ.
17 Æмæ дыккаг азы фыццаг мæйы фыццаг бон
æрæвæрдтой Цатыр. 18 Моисей æрæвæрдта Цатыр,
æрæвæрдта йын йæ бынæвæрæнтæ, сæвæрдта
цыппæрдигъон цæджындзтæ, баиу сæ кодта
хъилтæй, сæвæрдта тымбыл цæджындзтæ;
19 Цатырæн сæвæрдта йæ сæр æмæ йæ бамбæрзта,
Хуыцау Моисейæн куыд бафæдзæхста, афтæ.
20 Моисей райста фидыды къæйдуртæ æмæ сæ
нывæрдта фидыды Чырыны, хъилтæ атъыста
Чырыны цæгты, æмæ Чырынæн æрæвæрдта йæ
сæр. 21 Фидыды Чырын бахаста Цатырмæ,
æрцауыгъта æмбæрзæн, æмæ Чырын нал зынди
æмбæрзæнæй, Моисейæн Дунедарæг куыд
бафæдзæхста, афтæ. 22 Моисей фынг сæвæрдта
Фембæлды Цатыры цæгат фарс, æмбæрзæны
æдде. 23 Хуыцауы раз фынгыл дзултæ равæрдта
рæнхъæй, Моисейæн Дунедарæг куыд
бафæдзæхста, афтæ. 24 Фембæлды Цатыры хуссар
фарс, фынджы акомкоммæ, сæвæрдта рухсгæнæн.
25 Цырæгътæ сæвæрдта рухсгæнæныл
Дунедарæджы раз, Хуыцау Моисейæн куыд
бафæдзæхста, афтæ. 26 Стæй Фембæлды Цатыры,
æмбæрзæны раз, сæвæрдта сыгъзæрин
нывондхæссæн, 27 Æмæ йыл ссыгъта
хæрздæфгæнæнтæ, Хуыцау Моисейæн куыд
бафæдзæхста, афтæ. 28 Уый фæстæ Моисей
Цатырмæ бацæуæны æрцауыгъта æмбæрзæн.
29 Иууылсудзинаг нывондты нывондхæссæн
сæвæрдта Фембæлды Цатырмæ бацæуæны, æмæ
йыл æрхаста иууылсудзинаг нывонд æмæ
хойраджы нывонд, Дунедарæг Моисейæн куыд
бафæдзæхста, афтæ. 30 Хихсæн æрæвæрдта
Фембæлды Цатыры æмæ нывондхæссæны æхсæн,
æмæ дзы ныккодта дон хи цæхсынæн. 31 Æмæиу
дзы Моисей, Аарон æмæ йæ фырттæ цæхсадтой сæ
къухтæ æмæ сæ къæхтæ. 32 Уыдониу Фембæлды
Цатырмæ куы бацыдысты æмæиу
нывондхæссæнмæ куы баввахс сты, уæдиу
æрнадтой сæхи, Дунедарæг Моисейæн куыд
бафæдзæхста, афтæ. 33 Моисей Цатыры æмæ
нывондхæссæны алыварс сæвæрдта кæрт, æмæ
кæрты дуарыл æрцауыгъта æмбæрзæн. Моисей
ууыл ахицæн кодта, Хуыцау ын цы хъуыддаг
бафæдзæхста, уый.

34 Æврагъ бамбæрзта Фембæлды Цатыр, æмæ
Цатыр байдзаг Хуыцауы кады рухсæй. 35 Æмæ
Моисейæн Фембæлды Цатырмæ бацæуын йæ бон
нæ уыд, уымæн æмæ æврагъ æрлæууыд йæ
сæрмæ, æмæ Цатыр байдзаг Хуыцауы кады рухсæй.
36 Æврагъиу Цатыры сæрмæ куы ссыд, уæдиу
израилаг адæм араст сты сæ фæндагыл.
37 Æврагъиу хæрдмæ куы нæ ссыд, уæд израилæгтæ
дæр дарддæр нæ цыдысты сæ фæндагыл, цалынмæ
æврагъ хæрдмæ ссыдаид, уæдмæ. 38 Дунедарæджы
æврагъ бонæй лæууыд Цатыры сæрмæ, æхсæвы та
уыцы æврагъы сыгъди арт – æмæ уый æппæт
израилаг адæм уыдтой, сæ фæндагыл куы
цыдысты, уæд.

Матфей

Йесойы хæдзарвæндаг

1 Йесо Чырыстийы – Авраам æмæ Давиды
байзæддаджы – хæдзарвæндаг. [†]
2 Авраамæй райгуырд Исаак; Исаакæй райгуырд
Иаков; Иаковæй райгуырдысты Иудæ æмæ йе
'фсымæртæ;
3 Иудæйæн Фамарæй райгуырдысты Фарес æмæ
Зара; Фаресæй райгуырд Есром; Есромæй райгуырд
Арам;
4 Арамæй райгуырд Аминадав; Аминадавæй
райгуырди Наассон; Наассонæй райгуырди
Салмон;
5 Салмонæн Рахавæй райгуырд Вооз; Воозæн
Руфæй райгуырд Овид; Овидæй райгуырд Иессей;
6 Иессейæ райгуырди паддзах Давид; Давидæн
Урийы усæй райгуырди Соломон;
7 Соломонæй райгуырди Ровоам; Ровоамæй
райгуырд Ави; Авийæ райгуырд Аса;
8 Асайæ райгуырд Иосафат; Иосафатæй райгуырд
Иорам; Иорамæй райгуырдОзи;
9 Озийæ райгуырд Иоафам; Иоафамæй райгуырд
Ахаз; Ахазæй райгуырд Езеки;
10 Езекийæ райгуырди Манасси; Манассийæ
райгуырд Амон; Амонæй райгуырд Иоси;
11 Иосийæ райгуырдысты Иехони æмæ йе
'фсымæртæ. Уыцы рæстæг иудейты сыстын кодтой
æмæ сæ арвыстой Вавилонмæ.
12 Вавилонмæ арвитыны фæстæ Иехонийæ
райгуырди Салафиил; Салафиилæй райгуырди
Зоровавел;
13 Зоровавелæй райгуырд Авиуд; Авиудæй
райгуырд Элиаким; Элиакимæй райгуырд Азор;
14 Азорæй райгуырди Садок; Садокæй райгуырд
Ахим; Ахимæй райгуырд Элиуд;
15 Элиудæй райгуырд Элеазар; Элеазарæй
райгуырди Матфан; Матфанæй райгуырд Иаков;
16 Иаковæй райгуырди Мариайы мой Иосиф;
Мариа ныййардта, Чырысти Кæй хонынц, уыцы
Йесойы.
17 Афтæмæй Авраамæй Давиды онг æдæппæт
уыди цыппæрдæс фæлтæры; Давидæй Вавилонмæ
арвитыны онг – цыппæрдæс фæлтæры; Вавилонмæ
арвитыны заманæй Чырыстийы онг – цыппæрдæс
фæлтæры.

† Лк. 3:24.

Йесо Чырыстийы райгуырд

18 Йесо Чырыстийы райгуырд уыди афтæ. Йæ Мад
Мариа куырдуаты бадт Иосифæн, æмæ нæма баиу
сты, афтæмæй рабæрæг, Мариа Сыгъдæг Уды
хъаруйæ кæй банхъæлцау. [††]
19 Йæ мой Иосиф раст адæймаг уыди, фæлæ йæ
Мариайы адæмы цæсты бафтауын кæй нæ
фæндыд, уымæ гæсгæ сфæнд кодта сусæгæй Йæ
ауадзын.
20 Ахæм хъуыды йæм куы сæвзæрд, уæд æм фыны
фæзынд Хуыцауы зæд æмæ йын загъта: «Давиды
байзæддаг Иосиф! Ма тæрс дæ ус Мариайы дæ
хæдзармæ æрбахонынæй – Йæ гуыбыны Чи
сæвзæрди, Уый Сыгъдæг Удæй у.
21 Ныййардзæни Фырт æмæ Йæ схондзынæ Йесо,
уымæн æмæ Йæ адæмы фервæзын кæндзæни сæ
тæригъæдтæй» [‡]. [‡†]
22 Æппæт уыдæттæ æрцыдысты, цæмæй сæххæст
уа, Хуыцау пехуымпары дзыхæй цы загъта, уый:
23 «Æнæцыд Чызг банхъæлцау уыдзæни,
ныййардзæни Фырт, æмæ Йæ схондзысты
Эммануил» (ома, «Хуыцау немæ ис»).
24 Иосиф куы райхъал, уæд бакодта, Хуыцауы зæд
ын куыд бафæдзæхста, афтæ – йæ усы æрбахуыдта
йæ хæдзармæ.
25 Æмæ Йæм æмгæрон нæ бацыд, афтæмæй
Мариа ныййардта Фырт; æмæ Йæ Иосиф схуыдта
Йесо. [‡‡]

Стъалыдæсныты æрцыд

2 Йесо райгуырд иудейаг Вифлеемы, Ирод
паддзахиуæг куы кодта, уæд. Уыцы рæстæг
Иерусалиммæ скæсæнæй æрцыдысты
стъалыдæснытæ æмæ бафарстой: [‡‡†]
2 «Кæм ис иудейаг ноггуырд Паддзах? Мах ын Йе
стъалы федтам скæсæнæй ссæугæ, æмæ
æрцыдыстæм, цæмæй Йæм бакувæм».
3 Паддзах Ирод уый куы фехъуыста, уæд скатай,
йемæ скатай æппæт Иерусалим дæр.
4 Уæд æрæмбырд кодта æппæт иудейаг алчерты
æмæ динамонджыты, æмæ сæ бафарста: «Чырысти
кæм хъуамæ райгуыра?»
5 Уыдон ын дзуапп радтой: «Иудейаг Вифлеемы,
уымæн æмæ афтæ фыст у пехуымпармæ:

†† Лк. 1:27. ‡ 1:21 Ном |iЙесо|r (дзуттагау «Йегъошуа») амоны «Хицау ирвæзын кæны». ‡† Лк. 1:31; Ап. хъ. 4:12; 1 Ин. 2:2; Ром. 3:24. ‡‡ Лк. 2:21. ‡‡† Лк. 2:6.

6 „Ды дæр, Вифлеем, Иудæйы зæхх, ницæмæй
къаддæр дæ Иудæйы сæйраг сахартæй, уымæн
æмæ дæуæй рацæудзæни Фæтæг æмæ хиздзæни
Мæ адæмы – Израилы"». †
7 Ирод сусæгæй басидти стъалыдæснытæм æмæ
уыдонæй базыдта, стъалы кæд фæзынд, уыцы
афон.
8 Уæд сæ арвыста Вифлееммæ æмæ сын
бафæдзæхста: «Ацæут æмæ бæлвырд базонут
Сывæллоны тыххæй, æмæ Йæ куы ссарат, уæд мын
фехъусын кæнут, æз дæр ацæуон æмæ Йæм
бакувон».
9 Уыдон байхъуыстой паддзахмæ æмæ ацыдысты.
Скæсæны цы стъалы федтой, уый цыди сæ разæй,
æппынфæстаг æрбахæццæ æмæ æрлæууыди,
Сывæллон кæм уыди, уыцы бынаты сæрмæ.
10 Стъалы куы федтой, уæд сæ цинæн кæрон нал
уыди.
11 Хæдзармæ куы бацыдысты, уæд федтой
Сывæллоны Йæ Мад Мариаимæ, æрзоныг сты
æмæ Йæм бакуывтой. Стæй систой сæ хæзнатæ
æмæ Йын ракодтой лæвæрттæ: сызгъæрин, буд
æмæ смирнæ.
12 Æмæ уырдыгæй æндæр фæндагыл ацыдысты
сæхи бæстæмæ, уымæн æмæ сын фыны
загъдæуыд, цæмæй мауал аздæхой Иродмæ.

Алыгъдысты Мысырмæ

13 Уыдон куы ацыдысты, уæд Хуыцауы зæд фыны
фæзынд Иосифмæ æмæ йын загъта: «Сыст, ракæн
Сывæллоны Йæ Мадимæ æмæ алидз Мысырмæ,
æмæ дын цалынмæ зæгъон, уæдмæ уым цæр,
уымæн æмæ Иродæн йæ зæрды ис Сывæллоны
ссарын æмæ Йæ амарын».
14 Иосиф сыстади, уыцы æхсæв ракодта
Сывæллоны Йæ Мадимæ æмæ ацыд Мысырмæ.
15 Æмæ уым фæци Ироды амæлæтмæ. Афтæмæй
хъуамæ сæххæст уыдаид, пехуымпары дзыхæй
Хуыцау цы загъта, уый: «Æз Мæ Фырты ракодтон
Мысырæй».

Ирод мары сывæллæтты

16 Стъалыдæснытæ йыл сайдæй кæй рацыдысты,
уый Ирод куы бамбæрста, уæд тынг смæсты,
Вифлееммæ æмæ йæ алфамбылаймæ арвыста,
дыууæ азæй къаддæр кæуыл цыд, æппæт уыцы
лæппуты амарынмæ. Ирод стъалыдæснытæй куыд
базыдта, афтæмæй Ноггуырд уыди ахæм кары.
17 Уæд сæххæст, Иереми-пехуымпары дзыхæй цы
загъдæуыд, уый:
18 «Рамæйы хъуысы дзыназын, кæуын æмæ
зæрдæхалæн хъарæг. Рахил кæуы йæ хъæбултыл,
æмæ йæм ныфсæвæрæнтæ нæ хъарынц, уымæн
æмæ йæ хъæбултæ æгас нал сты».

† Ин. 7:42.

Æрцыдысты Назаретмæ

19 Ироды амæлæты фæстæ Хуыцауы зæд фыны
фæзынд Иосифмæ Мысыры,
20 Æмæ йын загъта: «Сыст, ракæн Сывæллоны Йæ
Мадимæ æмæ ацу Израилы зæхмæ – Сывæллоны
амарынмæ чи хъавыди, уыдон амардысты».
21 Иосиф сыстади, ракодта Сывæллоны Йæ
Мадимæ æмæ æрцыд Израилы зæхмæ.
22 Фæлæ Архелай йæ фыд Ироды бæсты
Иудейæйы паддзахиуæг кæй кæны, Иосиф уый куы
фехъуыста, уæд уырдæм цæуын нал бауæндыди.
Фыны йын загъдæуыд, æмæ ацыди Галилейы
зæхмæ.
23 Æрцыд æмæ æрцарди, Назарет цы сахар
хуынди, уым. Афтæмæй хъуамæ сæххæст уыдаид,
пехуымпарты дзыхæй цы загъдæуыд, уый:
«Схондзысты Йæ Назорей». @Hdr Lst Chp = 3

Аргъауæг Иоанн сиды фæсмонмæ

3 Уыцы рæстæг Аргъауæг Иоанн Иудейаг
æдзæрæг бæстæйы райдыдта адæмæн дзурын:
††
2 «Æрфæсмон кæнут, уымæн æмæ æрхæстæг
Уæларвон Паддзахад».
3 Иоанн уыди, Исай-пехуымпар рагагъоммæ афтæ
кæй тыххæй загъта: «Æдзæрæг ран хъуысы
фидиуæджы хъæлæс: „Æрцæттæ кæнут Хицауæн
фæндаг, æмраст Ын скæнут Йæ цæуæнтæ"». ‡
4 Иоанн дардта теуайы хъуынæй дарæс, йæ
астæуыл та уыди гæрзæй рон; йæ хойраг уыдысты
мæтыхтæ æмæ хъæддаг мыд. ‡†
5 Иерусалимæй, æгас Иудейæйæ, Иорданы
алфамбылайæ æппæт адæм дæр цыдысты
Иоаннмæ,
6 Æргом кодтой сæ тæригъæдтæ, æмæ сыл Иоанн
аргъуыдта Иорданы цæугæдоны.
7 Фарисейтæ æмæ йæм саддукейтæй бирæтæ
саргъауынмæ кæй цæуынц, уый куы федта, уæд
сын загъта: «Калмы цот! Чи уын бафтыдта уæ
зæрдæты æрцæуинаг азарæй лидзыны хъуыды? ‡‡
8 Зæрдиагæй кæй æрфæсмон кодтат, уый
равдисут хъуыддагæй.
9 Ахæм хъуыды уæм ма æрцæуæд, æмæ зæгъат
уæхицæн: „Нæ фыдæл Авраам у". Зæгъын уын,
Хуыцауæн Йæ бон у ацы дуртæй дæр Авраамæн
цот скæнын. ‡‡†
10 Фæрæт ныридæгæн бæлæстæ бындзарæй
акалынмæ цæттæ у: хорз дыргъ цы бæласыл нæ
зайы, уый акалынц æмæ йæ баппарынц арты. ‡‡‡
11 Уæ фæсмоны тыххæй уыл æз донæй аргъауын,
фæлæ мæ фæстæ Чи æрбацæуы, Уый мæнæй
тыхджындæр у – æз Ын Йæ дзабыртæ хæссыны
аккаг дæр нæ дæн. Уый уыл аргъаудзæни Сыгъдæг
Удæй æмæ артæй. §

†† *Мк. 1:4; Лк. 3:3; Ин. 1:28; Ап. хъ. 13:24.* ‡ *Мк. 1:3; Лк. 3:4; Ин. 1:23.* ‡† *Мк. 1:6.* ‡‡ *Мф. 23:33; Лк. 3:7.* ‡‡† *Ин. 8:39; Ап. хъ. 13:26.* ‡‡‡ *Мф. 7:19.* § *Мк. 1:8; Лк. 3:16; Ин. 1:26; Ап. хъ. 1:5; 2:2.*

12 Йæ фыййаг Йæ къухы ис, æмæ ссыгъдæг
кæндзæн Йæ мус. Мæнæу бафснайдзæн Йæ
хордоны, зыгуым та басудздзæн æнæхуысгæ арты».
†

Иоанн саргъуыдта Йесойыл

13 Уæд Йесо Галилейæ æрцыд Иорданмæ, цæмæй
Йыл Иоанн саргъауа. ††
14 Иоанн та Йæ урæдта æмæ Йын дзырдта:
«Хъуамæ Ды саргъауай мæныл, Ды та мæнмæ
æрцыдтæ?»
15 Фæлæ йын Йесо дзуапп радта: «Ныртæккæ Мæ
бауадз. Уымæн æмæ мах Хуыцауы алы домæн дæр
афтæ хъуамæ сæххæст кæнæм». Æмæ Йæ уæд
Иоанн бауагъта.
16 Йесо куы саргъуыдта æмæ уайтæккæ донæй
куы рахызт, уæд Йæ сæрмæ фегом арвы дуар, æмæ
федта Хуыцауы Уды бæлонау æрцæйцæугæ æмæ
Йыл æрцæйбадгæ. ‡
17 Æмæ уæлæрвтæй æрыхъуысти хъæлæс: «Ай,
Кæуыл аудын, Мæ уыцы уарзон Фырт у». ‡† @Hdr Fst
Chp = 3

Хæйрæг къахы Йесойы

4 Уæд Сыгъдæг Уд Йесойы акодта æдзæрæг
бæстæмæ, цæмæй Йæ ракъаха хæйрæг.
2 Уым Йесо дыууиссæдз боны æмæ дыууиссæдз
æхсæвы дардта ком, æмæ фæстагмæ сыстонг.
3 Уæд Æм æрбацыди хæйрæг æмæ Йын загъта:
«Кæд Хуыцауы Фырт дæ, уæд зæгъ, цæмæй ацы
дуртæ фестой дзултæ».
4 Йесо йын дзуапп радта: «Фыст у: „Айдагъ дзулæй
нæ цæрдзæн адæймаг, фæлæ Хуыцауы дзыхæй
рацæугæ алы дзырдæй"». ‡‡
5 Уæд Æй хæйрæг акодта сыгъдæг сахармæ,
æрлæууын Æй кодта Кувæндоны уæлхæдзарыл,
6 Æмæ Йын загъта: «Кæд Хуыцауы Фырт дæ, уæд
Дæхи аппар. Уымæн æмæ фыст у: „Йæ зæдтæн
бафæдзæхсдзæни Дæу тыххæй, хæсдзысты Дæ сæ
къухтыл, æмæ Дæ къах дурыл дæр нæ
ныццæвдзынæ"». ‡‡†
7 Йесо йын загъта: «Фыст у афтæ дæр: „Ма къах
дæ Хицау Хуыцауы"». ‡‡‡
8 Уый фæстæ Йæ хæйрæг акодта тынг бæрзонд
хохмæ, равдыста Йæм дунейы æппæт паддзахæдтæ
сæ намысимæ,
9 Æмæ Йын загъта: «Дæ зонгуытыл куы æрхауай
æмæ мын куы бакувай, уæд сæ иууылдæр
ратдзынæн дæуæн».
10 Йесо йын дзуапп радта: «Фесæф Мæ цурæй,
хæйрæг! Фыст у: „Кув дæ Хицау Хуыцаумæ, æмæ кус
æрмæстдæр Уымæн"». §
11 Уæд Æй хæйрæг ныуугъта. Уайтæккæ Йæм
æрцыдысты зæдтæ æмæ Йын кæстæриуæг кодтой.

Йесо хъусын кæны фарны уац

12 Иоанны кæй æрцахстой, уый Йесо куы
фехъуыста, уæд ацыди Галилеймæ. §†
13 Назарет ныууагъта, ацыд æмæ æрцарди
денджызы былгæрон, Капернаумы сахары, Завулон
æмæ Неффалимы зæххыл.
14 Афтæ хъуамæ сæххæст уыдаид, Исай-
пехуымпары дзыхæй Хуыцау цы загъта, уый:
15 «Денджызмæ фæндагыл Иорданы иннæ фарс
чи ис, Завулоны æмæ Неффалимы уыцы зæхх,
муртаттаг Галилей –
16 Талынджы цæрæг адæм федтой стыр рухс,
мæлæты талынг бæстæйы цæрæг адæмæн
сæрттывта рухс».
17 Уæдæй фæстæмæ Йесо райдыдта фарны уац
хъусын кæнын: «Æрфæсмон кæнут, уымæн æмæ
æрхæстæг Уæларвон Паддзахад». §††

Фыццаг ахуыргæнинæгтæ

18 Йесо Галилейы денджызы былгæрæтты куы
фæцæйцыди, уæд федта дыууæ æфсымæры –
фæсномыгæй Петр кæй хуыдтой, уыцы Симоны,
æмæ йе 'фсымæр Андрейы. Уыдон сæ хызтæ
æппæрстой денджызмæ, уымæн æмæ
кæсагахсджытæ уыдысты. §‡
19 Йесо сын загъта: «Рацæут Мæ фæдыл, æмæ уæ
скæндзынæн адæмахсджытæ».
20 Уыдон уайтæккæ ныууагътой сæ хызтæ æмæ
ацыдысты Йæ фæдыл.
21 Йесо уырдыгæй куы рацæйцыд, уæд федта
иннæ дыууæ æфсымæры – Зеведейы фырттæ
Иаков æмæ Иоанны. Уыдон сæ фыд Зеведеимæ
уыдысты бæлæгъы æмæ æмпъызтой сæ хызтæ.
Йесо сæм басидт.
22 Уыдон уайтæккæ ныууагътой сæ бæлæгъ æмæ
сæ фыды, æмæ ацыдысты Йæ фæдыл.

Йесойы лæггад адæмæн

23 Йесо зылдис æгас Галилейыл, адæмæн амыдта
синагогæты, хаста сæм фарны уац Уæларвон
Паддзахады тыххæй, дзæбæх кодта æппæт
рынчынты æмæ æнæфæразонты.
24 Йæ кой айхъуыст æгас Сирийыл, хуыдтой Йæм
æппæт рынчынты: алы низтæй сæйджыты,
хæйрæдджынты, суртæгæнджыты, уæнгмæрдты,
æмæ сæ Йесо дзæбæх кодта. §‡†
25 Йæ фæдыл цыди бирæ адæм Галилейæ,
Дæссахарæй, Иерусалимæй, Иудейæйæ æмæ
Иорданы фаллаг фарсæй. §†

Æцæг амонд

5 Йесо адæмы куы федта, уæд ссыди хохмæ. Куы
æрбадт, уæд Ыл æрæмбырд сты Йæ
ахуыргæнинæгтæ,

† *Лк. 3:7.* †† *Мк. 1:9; Лк. 3:21.* ‡ *Мк. 1:10; Лк. 3:21; Ин. 1:32.*
‡† *Мк. 1:11; Лк. 3:22; Ин. 5:37; 2 Пет. 1:17; Кол. 1:13.* ‡‡ *Лк. 4:4.*
‡‡† *Лк. 4:10.* ‡‡‡ *Лк. 4:12.* § *Лк. 4:8.*

§† *Мк. 1:14; Лк. 4:14; Ин. 4:43.* §†† *Мк. 1:15.* §‡ *Мк. 1:16.*
§‡† *Мк. 6:55.* §† *Лк. 6:17.*

2 Ӕмӕ сӕ райдыдта ахуыр кӕнын:
3 «Тӕхудиаг сты, йе скаст ӕрмӕст Хуыцаумӕ кӕмӕн у – Уӕларвон Паддзахад уыдоны у. †
4 Тӕхудиаг сты кӕуджытӕ – уыдон баййафдзысты рӕвдыд. ††
5 Тӕхудиаг сты ӕвӕлмастӕ – зӕхх уыдоны хай бауыдзӕн.
6 Тӕхудиаг сты, стонгау ӕмӕ дойныйау Хуыцауы рӕстдзинадӕй бафсӕдынмӕ чи бӕллы, уыдон – Хуыцау сӕ бафсаддзӕн.
7 Тӕхудиаг сты хатыргӕнджытӕ – уыдон уыдзысты хатыргонд.
8 Тӕхудиаг сты сыгъдӕгзӕрдӕтӕ – уыдон фендзысты Хуыцауы.
9 Тӕхудиаг сты фидауынгӕнджытӕ – Хуыцау сӕ схондзӕн Йӕ хъӕбултӕ. ‡
10 Тӕхудиаг сты рӕстдзинады тыххӕй ӕфхӕрд ӕййафджытӕ – Уӕларвон Паддзахад уыдоны у. ‡†
11 Тӕхудиаг уыдзыстут, Мӕн тыххӕй уын фидис куы кӕной ӕмӕ уӕ куы ӕфхӕрой, алы ӕвзӕртӕ уыл куы мысой, уӕд. ‡‡
12 Цин кӕнут ӕмӕ райут – уӕлӕрвты уӕм ӕнхъӕлмӕ кӕсы стыр хорзӕх. Афтӕ ӕфхӕрдтой, уӕ размӕ цы пехуымпартӕ уыди, уыдоны дӕр. ‡‡†

Цӕхх ӕмӕ рухс

13 Сымах стут дунейы цӕхх. Фӕлӕ цӕххӕн йӕ ад куы фесӕфа, уӕд ма йӕ цӕмӕй сцӕхджын кӕндзынӕ? Адӕмы къӕхты бынмӕ аппарыны йеддӕмӕ ницӕмӕнуал бӕззы. ‡‡‡
14 Сымах стут дунейы рухс. Хохы сӕрыл цы сахар ис, уымӕн бамбӕхсӕн нӕй. §
15 Ӕмӕ цырагъ куы ссудзынц, уӕд ӕй дурыны бын не 'вӕрынц, фӕлӕ цырагъдарӕныл, ӕмӕ хӕдзары алкӕмӕн дӕр рухс кӕны. §†
16 Афтӕ ӕрттивӕд уӕ рухс адӕмы раз, цӕмӕй уыной уӕ хорз хъуыддӕгтӕ ӕмӕ кад кӕной уӕ Уӕларвон Фыдӕн. §††

Моисейы Ӕгъдауы тыххӕй

17 Сымах афтӕ ӕнхъӕл ма ут, ӕмӕ Ӕз Моисейы Ӕгъдау кӕнӕ пехуымпарты ахуырад аивынмӕ ӕрцыдтӕн. Ӕз сӕ аивынмӕ не 'рцыдтӕн, фӕлӕ сӕ сӕххӕст кӕнынмӕ.
18 Ӕцӕг уын зӕгъын: цалынмӕ арв ӕмӕ зӕхх сты, уӕдмӕ Ӕгъдауӕй тӕккӕ къаддӕр дамгъӕ кӕнӕ иу ххх дӕр нӕ фӕхъӕудзӕн – ӕппӕт дӕр сӕххӕст уыдзӕни. §‡
19 Уӕдӕ ацы тӕккӕ къаддӕр фӕдзӕхстытӕн сӕ иуы дӕр чи фехала ӕмӕ адӕмы дӕр афтӕ бакӕныныл чи сардауа, уый къаддӕрыл нымад уыдзӕн Уӕларвон Паддзахады. Фӕлӕ сӕ чи сӕххӕст кӕна ӕмӕ сӕ адӕмӕн дӕр чи бацамона, уый Уӕларвон Паддзахады нымад уыдзӕни стырыл.
20 Зӕгъын уын: динамонджытӕ ӕмӕ фарисейтӕй коммӕгӕсдӕр куы нӕ уат Хуыцауӕн, уӕд Уӕларвон Паддзахадмӕ нӕ бацӕудзыстут.

Саузӕрдӕ ма у

21 Сымах фехъуыстат, рагон адӕмӕн цы загъд уыди, уый: „Ма амар; чи амара, уый дзуапп дӕтдзӕн тӕрхоны раз". §‡†
22 Ӕз та уын зӕгъын: йе 'фсымӕрмӕ [ӕнӕхъуаджы] чидӕриддӕр мӕсты кӕна, уый дзуапп дӕтдзӕни тӕрхоны раз; йе 'фсымӕрӕн „ницӕйаг" чи зӕгъа, уый дзуапп дӕтдзӕни синедрионы раз; „ӕнӕзонд" ын чи зӕгъа, уымӕ та ӕнхъӕлмӕ кӕсы зындоны арт.
23 Уӕдӕ ды дӕ нывондимӕ нывондхӕссӕнмӕ куы ӕрцӕуай, ӕмӕ дӕм де 'фсымӕр цӕйдӕр тыххӕй кӕй фӕхъыг, уый дӕ зӕрдыл куы ӕрлӕууа,
24 Уӕд дӕ нывонд ныууадз нывондхӕссӕны раз, ацу, бафидау уал де 'фсымӕримӕ, стӕй раздӕх ӕмӕ ӕрхӕсс дӕ нывонд.
25 Бафидау ӕвӕстиатӕй дӕ зылынгӕнӕгимӕ, цалынмӕ йемӕ тӕрхондонмӕ цӕуыс, уӕдмӕ; науӕд дӕ бакӕндзӕн тӕрхонгӕнӕгмӕ, тӕрхонгӕнӕг дӕ ратдзӕн хъахъхъӕнӕгмӕ, ӕмӕ дӕ баппардзысты ахӕстоны. §†
26 Ӕцӕг дын зӕгъын: цы бафидын дӕ хъӕуы, уый фӕстаг кодранты онг цалынмӕ раттай, уӕдмӕ нӕ рацӕудзынӕ уырдыгӕй.

Хиуыл хӕцыны тыххӕй

27 Сымах фехъуыстат, [рагон адӕмӕн] цы загъд уыди, уый: „Ма хӕт".
28 Ӕз та уын зӕгъын: сылгоймагмӕ мондаджы цӕстӕй чидӕриддӕр кӕсы, уый ныридӕгӕн йӕ мидзӕрдӕйы фӕхӕтыд йемӕ.
29 Дӕ рахиз цӕст дын тӕригъӕды хос куы уа, уӕд ӕй фелвас ӕмӕ йӕ аппар – хуыздӕр дын у дӕ уӕнгтӕй иу фесафын, цӕйнӕфӕлтау дын дӕ буар ӕгасӕй дӕр зындонмӕ баппӕрстӕуа. §‡
30 Ӕмӕ дын дӕ рахиз къух тӕригъӕды хос куы уа, уӕд ӕй акъуыр ӕмӕ йӕ аппар – хуыздӕр дын у дӕ уӕнгтӕй иу фесафын, цӕйнӕфӕлтау дӕ буар ӕгасӕй дӕр зындонмӕ бацӕуа.

Ус ауадзыны тыххӕй

31 Ноджыдӕр загъд у: „Йӕ усы чи ауадза, уый йын раттӕд уагъды ӕвдисӕндар". §§†
32 Ӕз та уын зӕгъын: хӕтыны азым ӕм ма уӕд, уымӕй дарддӕр йӕ усы чидӕриддӕр ауадза, уый йӕ хӕтыныл ӕфтауы. Уагъд усы чи ракура, уый дӕр хӕтгӕ кӕны.

† *Лк. 6:20.* †† *Лк. 6:21.* ‡ *Дзут. 12:14.* ‡† *1 Пет. 3:14.* ‡‡ *Лк. 6:22; 1 Пет. 4:14.* ‡‡† *Мф. 21:35.* ‡‡‡ *Мк. 9:50; Лк. 14:34.* § *Флп. 2:15.* §† *Мк. 4:21; Лк. 8:16; 11:33.* §†† *1 Пет. 2:12; Флп. 2:15.* §‡ *Лк. 16:17.*

§‡† *Мф. 19:18; Мк. 10:19; Лк. 18:20.* §† *Лк. 12:58.* §‡ *Мф. 18:8-9; Мк. 9:43, 47.* §§† *Мф. 19:7; Мк. 10:4, 11; Лк. 16:18; 1 Кор. 7:10.*

Сомыйы тыххæй

33 Сымах ноджыдæр фехъуыстат, рагон адæмæн ма цы загъд уыди, уый: „Дæ сомы ма басæтт, фæлæ Хуыцауæн цæй тыххæй расомы кодтай, уый бакæн".
34 Æз та уын зæгъын: æппындæр сомы ма кæнут – нæдæр арвæй, уымæн æмæ уый Хуыцауы бадæн у;
35 Нæдæр зæххæй, уымæн æмæ уый Йæ къæхты æнцой у; нæдæр Иерусалимæй, уымæн æмæ уый стыр Паддзахы сахар у.
36 Дæ сæрæй дæр ма сомы кæн, уымæн æмæ дæ сæрыхъуынтæй иу æрду дæр урс кæнæ сау скæнын дæ бон нæу.
37 Фæлæ уæ „о" хъуамæ уа „о", уæ „нæ" та – „нæ"; уымæй уæлдай цы уа, уый та хæйрæгæй у. [†]

Фыдæхыл уарзт тых кæны

38 Сымах фехъуыстат, цы загъд уыди, уый: „Цæст къахæгæн йæ цæст къахинаг у æмæ дæндаг сæттæгæн йæ дæндаг сæттинаг у".
39 Æз та уын зæгъын: дæ бафхæрæджы ныхмæ ма рацу. Фæлæ дын дæ рахиз æхсæрфарс чи ныццæва, уымæ бадар иннæ дæр. [††]
40 Дæ хæдон байсыны тыххæй дыл тæрхондонмæ чи бахъаст кæна, уымæн ратт дæ пæлæз дæр.
41 Фæндагыл дæ йемæ æвæндонæй чи акæна, уыимæ дыууæ хатты фылдæр ацу.
42 Чи дæ кура, уымæн ратт, æмæ дæуæй æфстау райсын кæй фæнды, ууыл дæхи ма атигъ кæн. [‡]

Уарз де знæгты

43 Сымах фехъуыстат, цы загъд уыд, уый: „Уарз хионы æмæ де сæфт уын де знагæй". [‡†]
44 Æз та уын зæгъын: уарзут уе знæгты, [уе 'лгъитджытæн хорзæх курут Хуыцауæй, хорз кæнут, сымахæй йе сæфт чи уыны, уыдонæн,] кувут уе 'фхæрджыты тыххæй. [‡‡]
45 Æмæ уæд уыдзыстут уæ Уæларвон Фыды хъæбултæ – Уый хур скæсын кæны хæрзтыл дæр æмæ æвзæртыл дæр, къæвда рауадзы рæстытыл дæр æмæ тæригъæдджынтыл дæр. [‡‡†]
46 Уымæн æмæ сымах чи уарзы, уыдоны куы уарзат, уæд уын уый тыххæй цавæр хæрзиуæг уыдзæни? Хъалонисджытæ дæр афтæ нæ кæнынц, æви? [‡‡‡]
47 Æмæ кæд æрмæстдæр уе 'фсымæртæн салам дæттут, уæд цы уадиссаг аразут? Мурттаттæ дæр афтæ нæ кæнынц, æви?
48 Уæдæ ут æнаипп, уæ Уæларвон Фыд æнаипп куыд у, афтæ.

† *Иак. 5:12.* †† *Лк. 6:29; Иак. 3:13; Ром. 12:17; 1 Кор. 6:7; 1 Фес. 5:15.* ‡ *Лк. 6:34.* ‡† *Мф. 22:39; Мк. 12:31; Иак. 2:8; Ром. 13:9.* ‡‡ *Лк. 6:27; 23:34; Ап. хъ. 7:60; 1 Кор. 4:12.* ‡‡† *Лк. 6:35.* ‡‡‡ *Лк. 6:32.*

Мæгуыртæн баххуыс кæныны тыххæй

6 Уæхи хизут, рæстгæнджытæ кæй стут, уый адæмы цæстмæ æвдисынæй, науæд уын хорзæх нæ уыдзæн уæ Уæларвон Фыдæй.
2 Уæдæ мæгуырæн куы æххуыс кæнай, уæд æй дæрдты ма ныхъхъæр кæн. Афтæ цæстмæхъуыстæ кæнынц синагогæты æмæ уынгты, цæмæй сын адæм кад кæной. Æцæг уын зæгъын: уыдон ныридæгæн райстой сæ хорзæх. [§]
3 Ды та мæгуырæн куы æххуыс кæнай, уæд дæ галиу къух ма зонæд, дæ рахиз цы гæнæг у, уый.
4 Уæд де 'ххуысы хай уыдзæни сусæг, æмæ дæ Фыд, сусæггаг уынæг, дæу схорзæхджын кæндзæн [æргомæй].

Куыд кувын хъæуы

5 Æмæ куы фæкувут, уæд цæстмæхъустау ма ут – уыдон уарзынц адæмы цæстмæ синагогæты æмæ тигътыл лæугæйæ кувын. Æцæг уын зæгъын: уыдон ныридæгæн райстой сæ хорзæх.
6 Ды та куы фæкувыс, уæд бацу дæ уатмæ, сæхгæн дæ дуар æмæ бакув, цæстæй Кæй нæ уыныс, дæ уыцы Фыдмæ. Æмæ дæ Фыд, сусæггаг уынæг, дæу схорзæхджын кæндзæн [æргомæй].
7 Кувгæйæ та мурттаттау уæлдай ма дзурут – уыдон æнхъæл сты, зæгъгæ, бирæ куы дзурой, уæд сæ куывд фехъуысдзæни Хуыцаумæ.
8 Уыдоны ма бафæзмут, уымæн æмæ Дзы нæма ракурут, афтæ уæ Фыд фæзоны, цы хъуаг стут, уый.
9 Кувгæ та кæнут афтæ: „Нæ Уæларвон Фыд, сыгъдæг уæд Дæ ном. [§†]
10 Æрцæуæд Дæ Паддзахад. Уæларвы куыд у, афтæ зæххыл дæр уæд Дæ фæндон.
11 Абон дæр нын ратт цæрынваг къæбæр.
12 Ныббар нын нæ хæстæ, мах нæ хæсджынтæн куыд барæм, афтæ.
13 Ма нæ бафтау фæлварæны, фыдбылызæй нæ бахиз. [Уымæн æмæ Паддзахад, тых æмæ намыс мыггагмæ дæр Дæу сты. Амен.]"
14 Уымæн æмæ адæмæн сæ тæригъæдтæ куы ныббарат, уæд сымахæн дæр уæ Уæларвон Фыд ныббардзæн уæ тæригъæдтæ. [§††]
15 Фæлæ адæмæн сæ тæригъæдтæ куы нæ ныббарат, уæд уын уæ Фыд дæр уæ тæригъæдтæ нæ ныббардзæн.

Ком дарыны тыххæй

16 Ком куы фæдарут, уæд цæстмæхъустау уæхи ма хъуынтъыз кæнут – уыдон ныттар кæнынц сæ цæсгæмттæ, цæмæй адæм феной, ком кæй дарынц, уый. Æцæг уын зæгъын: уыдон ныридæгæн райстой сæ хорзæх.
17 Ды та ком куы дарай, уæд ныффас дæ сæр æмæ цæхс дæ цæсгом,

§ *Ром. 12:8.* §† *Лк. 11:2.* §†† *Мк. 11:25.*

18 Цæмæй ком кæй дарыс, уый адæм ма феной, фæлæ йæ фена, цæстæй Кæй нæ уыныс, дæ уыцы Фыд, æмæ дæ Фыд, сусæг хъуыддæгтæ уынæг, дæу схорзæхджын кæндзæн [æргомæй].

Дæ хæзна уæларвы хъуамæ уа

19 Ма æмбырд кæнут уæхицæн хæзнатæ зæххыл – ам сæ хæрынц рæмпæг æмæ згæ, баирвæзынц сæм хуыснæджытæ æмæ сæ давынц.
20 Фæлæ уæхицæн хæзнатæ æмбырд кæнут уæларвы – уым сæ нæдæр рæмпæг хæры, нæдæр згæ, хуыснæджытæ дæр сæм нæ баирвæзынц æмæ сæ нæ давынц. †
21 Уымæн æмæ уæ хæзна кæм ис, уым уыдзæн уæ зæрдæ дæр.

Рухсгæнæн буарæн

22 Буарæн йæ рухсгæнæн цæст у. Æмæ дæ цæст сыгъдæг куы уа, уæд дæ буар иууылдæр рухс уыдзæн. ††
23 Фæлæ дæ цæст чъизи куы уа, уæд дæ буар иууылдæр талынг уыдзæн. Уæдæ дæумæ цы рухс ис, уый талынг кæд у, уæд талынг цавæр у, цымæ!

Хуыцау æви мулк?

24 Никæй бон у дыууæ хицауæн кусын – сæ иуæй йе сæфт уындзæн, иннæйы та уарздзæни, кæнæ сæ иуыл иузæрдион уыдзæн, иннæйы та ницæмæ дардзæн. Уæ бон нæ бауыдзæни Хуыцауæн æмæ мулкæн кусын. ‡

Æрвылбоны мæт

25 Уымæ гæсгæ уын зæгъын: ма мæт кæнут, фæцæрынæн уæ цы хойраг æмæ нозт хъæуы, нæдæр ууыл, нæдæр уæ буарæн дарæсыл. Мыййаг, цард хойрагæй ахсджиагдæр нæу, буар та – дарæсæй? ‡†
26 Акæсут-ма уæларвон мæргътæм: уыдон нæдæр тауынц, нæдæр кæрдынц, нæдæр хордæтты хор æфснайынц, æмæ сæ уæ Уæларвон Фыд хæссы. Сымах уыдонæй бирæ зынаргъдæр не стут, æви?
27 Стæй уæ йæ мæтæй йæ цардыл бирæ нæ, фæлæ иу сахат бафтауын дæр кæй бон бауыдзæн?
28 Дарæсыл дæр цы мæт кæнут? Акæсут-ма, быдираг дидинджытæ куыд рæзынц, уымæ: нæдæр кусынц, нæдæр æлвисынц.
29 Зæгъын уын: суанг Соломон, намысджын æмæ хъæздыг лæг, уыдонæй иуы хуызæн дæр нæ арæзта йæхи.
30 Абон чи ис, райсом та пецы æппæрст чи уыдзæн, уыцы быдираг кæрдæджы Хуыцау афтæ кæм фæлынды, уым сымах не сфæлынддзæн, æви, лæмæгъ уырнджытæ!
31 Уæдæ мæт ма кæнут æмæ ма дзурут: „Цы хæрæм?", „Цы нуазæм?", „Нæ уæлæ цы скæнæм?"
32 Æппæт уыдæттæ муртаттæ агурынц; сымахæн уæ Уæларвон Фыд зоны, æппæт уыдæттæ уæ кæй хъæуынц, уый.
33 Фыццаджыдæр агурут Хуыцауы Паддзахад æмæ рæстдзинад, æмæ уын лæвæрд уыдзысты æппæт уыдæттæ дæр. ‡‡
34 Уæдæ мæт ма кæнут сомбоныл, уымæн æмæ сомбон йæхæдæг тыхсдзæн йæ хъуагыл. Алы бонæн дæр йæхи сагъæстæ æгъгъæд сты.

Иннæтæн тæрхон ма кæнут

7 Иннæтæн тæрхон ма кæнут, æмæ тæрхонгонд нæ уыдзыстут. ‡‡†
2 Уымæн æмæ иннæтæн цы тæрхон рахæссут, ахæм тæрхон рахастæуыдзæн сымахæн дæр; æмæ цы барæнæй барут, ахæмæй сбарстæуыдзæн сымахæн дæр. ‡‡‡
3 Цы кæсыс де 'фсымæры цæсты æрдумæ, дæхи цæсты та къалабæлас нæ фиппайыс? §
4 Кæнæ куыд зæгъдзынæ де 'фсымæрæн: „Æри-ма, дæ цæстæй дын æрду сисон", дæхи цæсты къалабæлас куы ис, уæд?
5 Цæстмæхъус! Дæхи цæстæй уал къалабæлас сис, стæй уæд фендзынæ, де 'фсымæры цæстæй æрду куыд сисын хъæуы, уый.
6 Куыйтæн ма дæттут, Хуыцауы цы у, уый, æмæ хуыты размæ ма æппарут уæ налхъуыт, цæмæй йæ уыдон сæ къæхты бын ма ныссæндой, стæй ма бавдæлой æмæ уын уæхи ма ныкъкъуыхтæ кæной.

Курут, агурут, хойут

7 Курут æмæ райсдзыстут, агурут æмæ ссардзыстут, хойут æмæ уын байгом уыдзæн. §†
8 Уымæн æмæ алы курæг дæр райсы, агурæг ссары æмæ хойæгæн дуар байгом вæййы.
9 Йæ фырт дзы дзул куы кура, уæд ын дур чи ратта, уе 'хсæн ахæм исчи ис? §††
10 Кæнæ дзы кæсаг куы кура, уæд ын калм ратдзæн?
11 Сымах фыдзæрдætæ куы стут, æмæ уæддæр уæ зæнæгæн хорзы цæуын куы зонут, уæд уæ Уæларвон Фыд куыннæ ратдзæни фарн, чи Дзы кура, уыдонæн!
12 Уæдæ адæммæ цæмæдæриддæр æнхъæлмæ кæсут, уый сын аразут уæхæдæг дæр. Ацы ныхæсты ис Моисейы Æгъдауы æмæ пехуымпарты ахуырады мидис. §‡

Дыууæ фæндаджы

13 Бацæут уынгæг дуарыл. Сæфтмæ цы дуар æмæ фæндаг кæнынц, уыдон уæрæх æмæ парахат сты, æмæ бирæтæ цæуынц уыдоныл; §‡†

† *Лк. 12:21, 33; 1 Тим. 6:19.* †† *Лк. 11:34.* ‡ *Лк. 16:13.* ‡† *Лк. 12:22; 1 Пет. 5:7.*

‡‡ *Мк. 10:30; Лк. 12:31; 1 Тим. 4:8.* ‡‡† *Лк. 6:37; Ром. 2:1; 1 Кор. 4:5.* ‡‡‡ *Мк. 4:24; Лк. 6:38.* § *Лк. 6:41.* §† *Мф. 21:22; Мк. 11:24; Лк. 11:9; Ин. 14:13; Иак. 1:6.* §†† *Лк. 11:11.* §‡ *Лк. 6:31.* §‡† *Лк. 13:24.*

[14] Цардмæ цы дуар æмæ фæндаг кæнынц, уыдон
та уынгæг æмæ нарæг сты, æмæ сæ чи ссары,
уыдон бирæ не сты.

Бæлас æмæ йæ дыргътæ

[15] Уæхи хизут, фысдзармы уæм чи æрцæуы,
мидæгæй та тугдзых бирæгъ чи у, уыцы
мæнгпехуымпартæй. †
[16] Сæ хъуыддæгтæй сæ базондзыстут. Какон
сындзæй, мыййаг, сæнæфсир æртонынц, кæнæ
ичъийæ – легъуи?
[17] Афтæ алы хорз бæласыл дæр хорз дыргътæ
æрзайы, низджын бæласыл та æвзæр дыргътæ
æрзайы.
[18] Хорз бæлас æвзæр дыргътæ не 'рхæсдзæн,
низджын бæлас та – хорз дыргътæ. ††
[19] Хорз дыргъ цы бæласыл нæ зайы, уый акалынц
æмæ йæ баппарынц арты.
[20] Уæдæ мæнгпехуымпарты сæ хъуыддæгтæй
базондзыстут. ‡

«Æз уæ никуы зыдтон»

[21] Мæнæн „Хицау! Хицау!" чи дзуры, уыдонæй
алчи нæ бацæудзæн Уæларвон Паддзахадмæ,
фæлæ йæм Мæ Уæларвон Фыды фæндон
æххæстгæнæг бацæудзæн. ‡†
[22] Бирæтæ Мын уыцы бон зæгъдзысты: „Хицау,
Хицау, мах Дæ номæй пехуымпариуæг нæ кодтам?
Дæ номæй дæлимонты нæ сырдтам? Дæ номæй
бирæ диссæгтæ не 'вдыстам?"
[23] Уæд сын цæхгæр зæгъдзынæн: „Æз уæ никуы
зыдтон. Ацæут Мæ цурæй, тæригъæдджынтæ". ‡‡

Дурыл амад хæдзар

[24] Уæдæ Мæ ацы ныхæстæм чидæриддæр хъусы
æмæ сæ æххæст кæны, уый у, йæ хæдзар дурыл чи
самадта, уыцы зондджын адæймаджы хуызæн. ‡‡†
[25] Æрцыди уарын, раивылдысты цæугæдæттæ,
сыстади дымгæ, æмæ ахæцыдысты уыцы
хæдзарыл, фæлæ не 'ркалд, уымæн æмæ дурыл
æвæрд уыди.
[26] Мæ ацы ныхæстæм чидæриддæр хъусы æмæ
сæ не 'ххæст кæны, уый та у, йæ хæдзар змисыл чи
самадта, уыцы æнæзонд адæймаджы хуызæн.
[27] Æрцыди уарын, раивылдысты цæугæдæттæ,
сыстади дымгæ, æмæ сæхи ныццавтой уыцы
хæдзарыл. Хæдзар æркалд æмæ ныппырх и
бынтондæр».
[28] Йесо Йæ ныхас куы фæци, уæд адæмы дисы
бафтыдта Йæ ахуырад, ‡‡‡
[29] Уымæн æмæ сын амыдта сæ динамонджытау
нæ, фæлæ барджынæй.

† *Мф. 24:4; 1 Ин. 4:1.* †† *Лк. 6:43.* ‡ *Мф. 3:10; Ин. 15:6.* ‡† *Лк. 6:46; Ин. 6:40; Иак. 1:22; Ром. 2:13.* ‡‡ *Лк. 13:25, 27.* ‡‡† *Лк. 6:47-48.* ‡‡‡ *Мф. 22:33; Мк. 1:22; Лк. 4:32.*

Хъотырджын сдзæбæх

8 Йесо хохæй куы æрхызт, уæд Йæ фæдыл
ацыди бирæ адæм.
[2] Æрбацыд Æм хъотырджын, æрзоныгыл Йæ разы
æмæ Йын загъта: «Хицау, кæд Дæ фæнды, уæд Дæ
бон у, æмæ мæ ссыгъдæг кæнай». §
[3] Йесо радардта Йæ къух, бандзæвыд ыл æмæ
загъта: «Фæнды Мæ, ссыгъдæг у». Æмæ уыйадыл
ссыгъдæг йæ хъотырæй.
[4] Йесо йын загъта: «Хъусыс, макæмæн æй зæгъ,
фæлæ ацу, дæхи фенын кæн сауджынæн, æмæ
Моисей куыд бафæдзæхста, афтæ æрхæсс нывонд –
кæй сдзæбæх дæ, уымæн æвдисæйнагæн». §†

Сæдæйыхицауы фæсдзæуин сдзæбæх

[5] Йесо Капернауммæ куы бацыд, уæд Æм
æрбацыди сæдæйыхицау æмæ Дзы куырдта: §††
[6] «Хицау, мæ фæсдзæуин хæдзары хуыссы
уæнгмардæй æмæ тынг удхар кæны».
[7] Йесо йын загъта: «Æз бацæудзынæн æмæ йæ
сдзæбæх кæндзынæн».
[8] Сæдæйыхицау Ын зæгъы: «Хицау, æз уый аккаг
нæ дæн, æмæ Ды мæ хæдзармæ бацæуай. Фæлæ
æрмæст Дæ дзыхæй ныхас рацæуæд, æмæ мæ
фæсдзæуин сдзæбæх уыдзæн.
[9] Уымæн æмæ æз мæхæдæг дæр дæлбар лæг дæн,
æмæ мæ дæлбар дæр ис æфсæддонтæ. Иуæн дзы
фæзæгъын: „Ацу уырдæм", æмæ ацæуы; иннæмæн:
„Ардæм рацу", æмæ æрбацæуы; мæ цагъарæн
фæзæгъын: „Уый бакæн", æмæ йæ бакæны».
[10] Йесо уый куы фехъуыста, уæд дисы бафтыд
æмæ Йæ фæдыл цæуджытæн загъта: «Æцæг уын
зæгъын: ахæм уырнындзинад Израилы Æз
никæмæ федтон.
[11] Зæгъын уын: бирæтæ æрцæудзысты скæсæн
æмæ ныгуылæнæй, æмæ Уæларвон Паддзахады
фынгыл æрбаддзысты Авраамимæ, Исаакимæ æмæ
Иаковимæ.
[12] Паддзахад нысангонд кæмæн уыди, уыдон та
æппæрст æрцæудзысты æддæмæ, талынгмæ; уым
уыдзæни кæуын æмæ дæндæгты хъыс-хъыс». §‡
[13] Йесо сæдæйыхицауæн загъта: «Ацу, æмæ дæ
уырнындзинадмæ гæсгæ сæххæст уæд дæ
фæндон». Æмæ уайтæккæ йæ фæсдзæуин сдзæбæх.

Йесо сдзæбæх кодта Петры усы мады æмæ иннæты

[14] Йесо Петры хæдзармæ куы бацыди, уæд ын йæ
усы мады федта тæвднизæй сæйгæйæ. §‡†
[15] Йесо йын бавнæлдта йæ къухмæ, æмæ йæ тæвд
æрхауд; сылгоймаг сыстад æмæ Йын райдыдта
кæстæриуæг кæнын.
[16] Куы баизæр, уæд Æм æрхуыдтой бирæ
хæйрæджджынты, æмæ Йесо Йæ ныхасæй

§ *Мк. 1:40; Лк. 5:12.* §† *Мк. 1:44; Лк. 5:14.* §†† *Лк. 7:2.* §‡ *Мф. 22:13.* §‡† *Мк. 1:29-30; Лк. 4:38.*

фæсырдта æнæзæгъинæгты æмæ сдзæбæх кодта
æппæт рынчынты дæр. †
17 Афтæмæй хъуамæ сæххæст уыдаид, Исай-
пехуымпары дзыхæй цы загъдæуыд, уый: «Айста
нын нæ рынтæ æмæ ахаста нæ низтæ». ††

Куыд цæугæ у Йесойы фæдыл

18 Йесо Йæ алыварс бирæ адæм куы федта, уæд
загъта Йæ ахуыргæнинæгтæн, цæмæй Йемæ
ахизой денджызы фаллаг фарсмæ.
19 Уæд Æм бацыд иу динамонæг æмæ Йын загъта:
«Ахуыргæнæг, Ды кæдæм цæуай, уырдæм æз дæр
ацæудзынæн Дæ фæдыл». ‡
20 Йесо йын дзуапп радта: «Рувæстæн ис
хуыккæмттæ, уæларвон мæргътæн – ахстæттæ.
Адæймаджы Фыртæн та, Йæ сæр кæм æркъул
кæна, уый дæр нæй».
21 Йæ ахуыргæнинæгтæй Йын æндæр загъта:
«Хицау, мæ фыды баныгæнынмæ уал мæ ауадз».
22 Фæлæ йын Йесо дзуапп радта: «Мæ фæдыл
рацу, мæрдтæ сæхæдæг баныгæнæнт сæ мæрдты».
‡†

Уад байхъуыста Йесомæ

23 Æмæ Йесо бæлæгъмæ куы бахызт, уæд Йæ
ахуыргæнинæгтæ дæр бахызтысты Йæ фæдыл. ‡‡
24 Уалынмæ денджыз афтæ тынг сабухта, æмæ
уылæнтæ калдысты бæлæгъы сæрты; Йесо та
фынæй уыди.
25 Уæд Æм Йæ ахуыргæнинæгтæ бацыдысты,
райхъал Æй кодтой æмæ Йын загътой: «Хицау,
фервæзын нæ кæн, сæфæм!»
26 Йесо дзуапп радта: «Афтæ тæппуд цæмæн стут,
лæмæгъ уырнджытæ?» Æмæ сыстади, уад æмæ
денджызæн радта бардзырд, æмæ бæстæ
ныссабыр.
27 Ихуылдæр дисы бафтыдысты, æмæ дзырдтой:
«Уый Чи уа, уад æмæ денджыз Кæй коммæ
кæсынц?»

Йесо сдзæбæх кодта хæйрæджджынты

28 Йесо денджызы иннæ фарсмæ, Гадарæйы
бæстæмæ, куы бахæццæ, уæд зæппæдзтæй Йæ
размæ рацыди дыууæ хæйрæджджыны. Уыдон
афтæ знæт уыдысты, æмæ уыцы фæндагыл
рацæуынмæ йæ ныфс ничи хаста. ‡‡†
29 Хæйрæджджынтæ хъæр систой: «Цы Дæ хъæуы
махæй, Хуыцауы Фырт? Æмгъуыдæй раздæр нæ
ардæм хъизæмарæй марынмæ æрцыдтæ?» ‡‡‡
30 Уыдонæй дæрддзæф ран хызти хуыты стыр
дзуг,
31 Æмæ дæлимонтæ куырдтой Йесойæ: «Кæд нæ
сургæ кæныс, уæд нæ хуыты дзуджы бауадз».
32 Йесо сын загъта: «Цæугæут». Уыдон рацыдысты
уыцы дыууæ адæймагæй, æмæ бацыдысты хуыты.
Æмæ хуыты дзуг æгасæй дæр къардиуæй
денджызмæ аппæрста йæхи, æмæ фесæфт доны.
33 Хуыгæстæ азгъордтой, бацыдысты сахармæ
æмæ радзырдтой алцæй тыххæй дæр, уыимæ,
хæйрæджджынтыл цы æрцыд, уый тыххæй дæр.
34 Сахары æппæт цæрджытæ рацыдысты Йесойы
размæ, æмæ Йæ куы федтой, уæд Дзы куырдтой,
цæмæй ацæуа сæ зæххæй.

Уæнгмард сдзæбæх

9 Уæд Йесо бахызти бæлæгъмæ, ахызт иннæ
фарсмæ æмæ æрцыди Йæ сахармæ. §
2 Хуыссæныл Æм æрбахастой уæнгмарды. Йесо
сын федта сæ уырныдзинад æмæ уæнгмардæн
загъта: «Ма тæрс, Мæ хъæбул, хатыр дын сты дæ
тæригъæдтæ». §†
3 Уæд динамонджытæй чидæртæ хинымæр
загътой: «Уый Хуыцауы фауы».
4 Йесо сын зыдта сæ хъуыдытæ, æмæ загъта:
«Ахæм æвзæр хъуыдытæ уæм цæмæн сæвзæрд?
5 Цы æнцондæр у – зæгъын: „Хатыр дын сты дæ
тæригъæдтæ", æви: „Рабад æмæ райдай цæуын"? §††
6 Фæлæ сымах хъуамæ зонат, Адæймаджы
Фыртæн кæй ис зæххыл тæригъæдтæ хатыр
кæныны бар». Æмæ загъта уæнгмардæн: «Рабад,
сис дæ хуыссæн æмæ цу дæ хæдзармæ».
7 Уæнгмард рабадт æмæ ацыд йæ хæдзармæ.
8 Адæм уый куы федтой, уæд сæ тас бацыд, æмæ
скад кодтой ахæм хъару адæмæн раттæг
Хуыцауæн.

Матфей ацыди Йесоимæ

9 Йесо уырдыгæй куы фæцæйцыди, уæд
хъалонисæн бынаты бадгæ федта иу лæджы, йæ
ном – Матфей, æмæ йын загъта: «Рацу Мæ фæдыл».
Уый сыстад æмæ ацыд Йæ фæдыл. §‡
10 Йесо Матфейы хæдзары фынгыл куы бадти, уæд
æрцыди бирæ хъалонисджытæ æмæ
тæригъæдджынтæ, æмæ æрбадтысты Йесоимæ
æмæ Йæ ахуыргæнинæгтимæ.
11 Фарисейтæ уый куы федтой, уæд Ын Йæ
ахуыргæнинæгтæн дзырдтой: «Уæ Ахуыргæнæг
хъалонисджытæ æмæ тæригъæдджынтимæ
цæмæн хæры [æмæ нуазы]?»
12 Йесо уый куы фехъуыста, уæд сын загъта:
«Дохтыр æнæнизты нæ, фæлæ рынчынты хъæуы.
13 Ацæут æмæ базонут, ацы ныхæстæ цы
амонынц, уый: „Нывонд Мæ нæ хъæуы, фæлæ
уарзæгой зæрдæ". Æз æрцыдтæн рæстыты нæ,
фæлæ тæригъæдджынты æрхонынмæ». §‡†

Ком дарыны тыххæй

14 Уæд Æм æрцыдысты Иоанны ахуыргæнинæгтæ
æмæ Йын загътой: «Мах æмæ фарисейтæ бирæ

† *Мк. 1:32; Лк. 4:40.* †† *1 Пет. 2:24.* ‡ *Лк. 9:57.* ‡† *Лк. 9:60.* ‡‡ *Мк. 4:35-36; Лк. 8:22.* ‡‡† *Мк. 5:1-2; Лк. 8:27.* ‡‡‡ *Мк. 1:24.*

§ *Мк. 2:1.* §† *Мк. 2:3; Лк. 5:18.* §†† *Мк. 2:9; Лк. 5:23.* §‡ *Мк. 2:14; Лк. 5:27.* §‡† *Мф. 12:7; Мк. 2:17; Лк. 5:32.*

ком куы дарæм, уæд Дæ ахуыргæнинæгтæ
цæуылнæ дарынц ком?» [†]
15 Йесо сын загъта: «Чындзхæсджытимæ сиахсаг
цалынмæ вæййы, уæдмæ æнкъард фæкæнынц,
мыййаг? Фæлæ ралæудзæни, сиахсаджы сын куы
байсой, уыцы афон, æмæ уæд дардзысты ком.
16 Ног хъуымацæй зæронд дарæсыл ничи æвæры
æмпъузæн, уымæн æмæ æмпъузæн ратондзæн
дарæсæй, æмæ скъуыд фестырдæр уыдзæн. [††]
17 Ногдыгъд сæн дæр зæронд лалымты нæ
ныккæнынц, науæд лалымтæ аскъуыйынц, æмæ
сæн дæр акæлы, лалымтæ дæр фесæфынц.
Ногдыгъд сæн ныккæнынц ног лалымты, æмæ уæд
дыууæ дæр баззайынц æнæхъæнæй».

Чызг райгас, сылгоймаг сдзæбæх

18 Йесо сын уыцы ныхæстæ куы кодта, уæд Æм
æрбацыди хицæуттæй иу, æрзонытыл Йæ разы
æмæ Йын загъта: «Ныртæккæ амарди мæ чызг,
фæлæ æрцу, Дæ къух ыл æрæвæр, æмæ райгас
уыдзæн». [‡]
19 Йесо сыстад, æмæ Йæ ахуыргæнинæгтимæ
ацыд йæ фæдыл.
20 Иу сылгоймагæн дыууадæс азы дæргъы йæ туг
цæуынæй не 'нцад. Уый чъылдымырдыгæй бацыд
Йесомæ æмæ Йын бандзæвыд Йæ пæлæзы
коцорайыл. [‡†]
21 Уымæн æмæ хинымæр дзырдта: «Æрмæст Йæ
дарæсыл Ын куы бандзæвон, уæд дæр сдзæбæх
уыдзынæн».
22 Йесо акаст фæстæмæ, федта йæ æмæ загъта:
«Ма тæрс, Мæ чызг, дæ уырнындзинад дæ
фервæзын кодта». Æмæ сылгоймаг уайтæккæ
сæнæниз.
23 Йесо уыцы хицауы хæдзармæ куы æрцыд,
уадындзæй цæгъдджыты æмæ адæмы тыхстæй куы
федта,
24 Уæд загъта: «Ацæут ардыгæй; чызг мард нæу,
фынæй у». Æмæ Йыл худтысты.
25 Адæмы æддæмæ куы рарвыстæуыд, уæд Йесо
бацыд, ныххæцыди чызджы къухыл, æмæ чызг
рабадт.
26 Хабар айхъуыст æппæт уыцы бæстæйыл.

Дыууæ куырмы цæстæй ракастысты

27 Йесо уырдыгæй куы араст, уæд дыууæ куырмы
цыдысты Йæ фæдыл æмæ хъæр кодтой:
«Батæригъæд нын кæн, Давиды Фырт!» [‡‡]
28 Хæдзармæ куы бацыд, уæд Æм æрбацыдысты
куырмытæ. Йесо сæ бафарста: «Мæ бон афтæ
саразын кæй у, уый уæ уырны?» Уыдон Ын загътой:
«О, Хицау!»
29 Уæд сын бавнæлдта сæ цæстытæм æмæ загъта:
«Уæдæ уын уæ уырнындзинадмæ гæсгæ
рардæуæд».
30 Æмæ ракастысты сæ цæстытæй. Йесо сын
карзæй бафæдзæхста: «Хъусут, уый тыххæй мачи
хъуамæ базона».
31 Уыдон та ацыдысты, æмæ Йын æппæт уыцы
бæстæйыл айхъуысын кодтой Йæ кой.

Æгомыг хæйрæдджын сдзæбæх

32 Уыдон куы рацæйцыдысты, уæд Йесомæ
æрбакодтой æгомыг хæйрæдджыны. [‡‡†]
33 Æмæ Йесо дæлимоны куы фæсырдта, уæд
æгомыг дзурын райдыдта. Адæм дисы бафтыдысты
æмæ дзырдтой: «Ахæм хъуыддаг Израилы никуы
æрцыди».
34 Фарисейтæ та дзырдтой: «Уый дæлимонты суры
дæлимонты æлдары хъаруйæ». [‡‡‡]

Æнæфыййау фыстæ

35 Йесо зылди æппæт сахартæ æмæ хъæутыл,
адæмæн амыдта синагогæты, хаста фарны уац
Уæларвон Паддзахады тыххæй, дзæбæх кодта
æппæт рынчынты æмæ æнæфæразонты. [§]
36 Адæмы куы федта, уæд сын фæтæригъæд кодта,
æнæфыййау фыстау фæлмæцыд æмæ æвæгæсæг
кæй уыдысты, уый тыххæй. [§†]
37 Уæд Йæ ахуыргæнинæгтæн загъта: «Кæрдинаг –
бирæ, фæлæ хуымгæрдджытæ нæ фаг кæны. [§††]
38 Уæдæ курут хуымы Хицауæй, цæмæй рарвита
хуымгæрдджытæ Йæ хуым кæрдынмæ». [§‡]

Дыууадæс апостолы

10 Йесо басидт Йæ дыууадæс ахуыргæнинагмæ
æмæ сын радта тых, цæмæй сæ бар цæуа
æнæзæгъинæгтыл æмæ сæ сурой, дзæбæх кæной
æппæт рынчынты æмæ æнæфæразонты. [§‡†]
2 Мæнæ уыцы дыууадæс апостолы нæмттæ:
уыдонæй фыццаг – фæсномыгæй Петр кæй
хуыдтой, уыцы Симон, æмæ йе 'фсымæр Андрей,
Зеведейы фырт Иаков æмæ йе 'фсымæр Иоанн,
3 Филипп æмæ Варфоломей, Фома æмæ
хъалонисæг Матфей, Алфейы фырт Иаков æмæ
[фæсномыгæй Леввей кæй хуыдтой, уыцы] Фаддей,
4 Симон Кананит æмæ Йесойыл гадзрахатæй
рацæуæг Иудæ Искариот.

Йесо фæдзæхсы апостолтæн

5 Уыцы дыууадæсы Йесо арвыста ахæм
фæдзæхстимæ: «Ма бацæут нæдæр муртаттæм,
нæдæр искæцы самариаг сахармæ,
6 Фæлæ ацæут сæфт фыстæм – Израилы адæммæ. [§†]
7 Цæугæут æмæ хæссут, Уæларвон Паддзахад кæй
æрхæстæг, уыцы уац. [§‡]

† *Мк. 2:18; Лк. 5:33.* †† *Мк. 2:21; Лк. 5:36.* ‡ *Мк. 5:22; Лк. 8:41.* ‡† *Мк. 5:25.* ‡‡ *Мф. 20:30.*

‡‡† *Лк. 11:14.* ‡‡‡ *Мф. 12:24; Мк. 3:22; Лк. 11:15.* § *Мк. 6:6; Лк. 13:22.* §† *Мк. 6:34.* §†† *Лк. 10:2; Ин. 4:35.* §‡ *2 Фес. 3:1.* §‡† *Мк. 3:14; Лк. 9:1.* §† *Мф. 15:24.* §‡ *Лк. 9:2.*

8 Дзæбæх кæнут рынчынты, æгас кæнут мæрдты, сыгъдæг кæнут хъотырджынты, сурут дæлимонты. Лæвар райстат – лæвар дæттут.

9 Уемæ ма райсут нæдæр сызгъæрин, нæдæр æвзист, нæдæр æрхуы уæ рæтты, [†]

10 Нæдæр хордзен, нæдæр дыууæ хæдоны, нæдæр дзабыртæ, нæдæр лæдзæг. Уымæн æмæ фæллойгæнæг у йæ фæдарыны аккаг. [††]

11 Кæцыфæнды сахар кæнæ хъæумæ дæр куы бацæуат, уæд-иу дзы ссарут аккаг адæймаг, æмæ-иу æм баззайут, цалынмæ уырдыгæй рацæуат, уæдмæ.

12 Хæдзармæ куы бацæуат, уæд-иу арфæ ракæнут. [‡]

13 Æмæ хæдзар аккаг куы уа, уæд ыл уæ арфæ æрцæудзæни. Кæд аккаг нæ уа, уæд уæ арфæ раздæхдзæн уæхимæ.

14 Исчи уæ куы не суазæг кæна æмæ уын уæ ныхасмæ куы нæ байхъуса, уæд-иу, уыцы хæдзарæй кæнæ уыцы сахарæй рацæугæйæ, ацæгъдут уæ къæхты рыг. [‡†]

15 Æцæг уын зæгъын: Содом æмæ Гоморрæйæн тæрхоны бон уыцы сахарæй æнцондæр уыдзæни.

Уырнджытæ æййафдзысты æфхæрд

16 Мæнæ уæ Æз æрвитын, фысты бирæгъты æхсæнмæ æрвитæгау. Уæдæ кæлмытау ут зондджын æмæ бæлæттау æнæхин. [‡‡]

17 Уæхи хизут адæмæй: уыдон уæ дæтдзысты тæрхондæттæм æмæ уæ нæмдзысты ехсæй сæ синагогæты;

18 Мæн тыххæй уæ кæндзысты хицæуттæм æмæ паддзæхтæм, цæмæй Мын уыдоны æмæ муртатты раз уат æвдисæнтæ.

19 Куы уæ æрцахсой, уæд-иу ма мæт кæнут, куыд кæнæ цы зæгъын хъæуы, уууыл: цы зæгъын уæ хъæуа, уый уын рардæуыдзæн уайсахат. [‡‡†]

20 Уымæн æмæ сымах нæ дзурдзыстут, фæлæ уæ дзыхæй дзурдзæн уæ Фыды Уд.

21 Ратдзæн æфсымæр æфсымæры æмæ фыд хъæбулы мæлæтмæ; сыстдзысты зæнæг сæ ныййарджыты ныхмæ æмæ сæ амарын кæндзысты.

22 Мæ номы тыххæй алкæмæн дæр уыдзыстут æнæуынон; фæлæ кæронмæ чи бафæраза, уый фервæздзæн.

23 Иу сахары уæ куы æфхæрой, уæд лидзут иннæмæ. Æцæг уын зæгъын: Израилы сахартыл зылд нæма фæуыдзыстут, афтæ æрцæудзæн Адæймаджы Фырт.

24 Ахуыргæнинаг йæ ахуыргæнæгæй уæлдæр нæу, æмæ цагъар йæ хицауæй уæлдæр нæу. [‡‡‡]

25 Ахуыргæнинаг йæ ахуыргæнæджы хуызæн куы суа, уæд ын æгъгъæд у. Цагъар дæр йæ хицауы хуызæн куы суа, уæд уымæн дæр æгъгъæд у. Кæд хæдзары хицауы веелзевул схуыдтой, уæд ын йæ хæдзаронты ноджы цыфыддæртæ не схондзысты, æви? [§]

Кæмæй у тæссаг?

26 Уæдæ ма тæрсут уе 'фхæрджытæй. Уымæн æмæ цы нæ раргом уа, ахæм сусæггаг нæй, æмæ цы нæ рахъæр уа, ахæм сусæгдзинад нæ вæййы. [§†]

27 Талынджы уын цы дзурын, уый зæгъут боны рухсмæ; æмæ уын уæ хъусы цы бацагъдæуа, уый дзурут уæлхæдзæрттæй.

28 Æмæ ма тæрсут, буар чи мары, уды амарын та кæй бон нæу, уыдонæй. Фæлæ тæрсут, уд дæр æмæ буар дæр зындоны фесафын Кæй бон у, Уымæй. [§††]

29 Дыууæ сырддонцъиуы ассарийыл нæ уæй кæнынц, æви? Æмæ дзы уæ Фыды æвастæй иу дæр не 'рхаудзæни зæхмæ. [§‡]

30 Сымахæн та уæ сæрыхъуынтæ дæр æрдуйы онг нымад сты.

31 Уæдæ ма тæрсут: сымах бирæ сырддонцъиутæй дæр зынаргъдæр стут.

Чырыстийыл æргомæй æууæндыны тыххæй

32 Мæныл кæй æууæнды, уый тыххæй адæмæн æргомæй чи зæгъа, уый Æз дæр мæхионыл банымайдзынæн Мæ Уæларвон Фыды раз. [§‡†]

33 Адæмы раз Мыл йæхи чи атигъ кæна, уууыл та Æз дæр Мæхи атигъ кæндзынæн Мæ Уæларвон Фыды раз. [§†]

Фидыд нæ, фæлæ цирхъ

34 Уый æнхъæл ма ут, æмæ зæхмæ фидыд æрхæссынмæ æрцыдтæн. Æз æрцыдтæн фидыд нæ, фæлæ цирхъ æрхæссынмæ. [§‡]

35 Уымæн æмæ Æз æрцыдтæн фырты йæ фыдæй, чызджы йæ мадæй, чындзы йе 'фсинæй фæхицæн кæнынмæ;

36 Æмæ адæймагæн йæ хæдзаронтæ суыдзысты йе знæгтæ.

37 Йæ фыды кæнæ йæ мады Мæнæй фылдæр чи уарзы, уый Мæн аккаг нæу. Йæ фырты кæнæ йæ чызджы Мæнæй фылдæр чи уарзы, уый дæр Мæн аккаг нæу. [§§†]

38 Йæ дзуар чи нæ райса æмæ Мæ фæдыл чи нæ рацæуа, уый Мæн аккаг нæу. [§§‡]

39 Йæ цард чи бахъахъхъæна, уый йæ фесафдзæн; йæ цард Мæ сæраппонд чи фесафа, уый та йæ ссардзæн. [§§§]

Хæрзиуæг

40 Сымахыл зæрдиаг чи у, уый Мæныл у зæрдиаг; Мæныл зæрдиаг чи у, уый та Мæ Рарвитæгыл у зæрдиаг. [18]

† *Мк. 6:8; Лк. 9:3.* †† *Лк. 10:7; 1 Тим. 5:18.* ‡ *Лк. 10:5.* ‡† *Мк. 6:11; Лк. 9:5; Ап. хъ. 13:51.* ‡‡ *Лк. 10:3; Ром. 16:19; 2 Кор. 1:12.* ‡‡† *Мк. 13:11; Лк. 12:11.* ‡‡‡ *Лк. 6:40; Ин. 13:16; 15:20.*

§ *Мф. 9:34.* §† *Мк. 4:22; Лк. 8:17; 12:2.* §†† *Лк. 12:4.* §‡ *Лк. 12:6.* §‡† *Мк. 8:38; Лк. 9:26; 12:8.* §† *2 Тим. 2:12.* §‡ *Лк. 12:51.* §§† *Лк. 14:26.* §§‡ *Мф. 16:24; Мк. 8:34.* §§§ *Мк. 8:35; Лк. 9:24; Ин. 12:25.* 18 *Лк. 10:16; Ин. 13:20.*

41 Пехуымпар пехуымпар кæй у, уый сæраппонд
ыл зæрдиаг чи у, уый хорзæхджынгонд уыдзæн
пехуымпарау. Рæстгæнæг рæстгæнæг кæй у, уый
сæраппонд ыл зæрдиаг чи у, уый дæр
хорзæхджынгонд уыдзæн рæстгæнæгау.
42 Мæ ахуыргæнинаг кæй у, уый сæраппонд ацы
кæстæртæй иуæн æрмæст уазал доны къус чи
ратта, уый, æцæг уын зæгъын, æнæ хæрзиуæгæй
нæ баззайдзæн». †

11 Йесо Йæ дыууадæс ахуыргæнинагæн
уыдæттæ куы бафæдзæхста, уæд уырдыгæй
ацыди бæстæйы сахартæм амонынмæ æмæ фарны
уац хъусын кæнынмæ.

Аргъауæг Иоанны минæвæрттæ

2 Иоанн ахæстоны куы фехъуыста Чырыстийы
хъуыддæгты тыххæй, уæд Æм йæ ахуыргæнинæгты
рарвыста бафæрсынмæ: ††
3 «Æрцæуинаг Чи у, Уый Ды дæ, æви æндæрмæ
æнхъæлмæ кæсæм?»
4 Йесо сын дзуапп радта: «Цæут æмæ зæгъут
Иоаннæн, цы хъусут æмæ цы уынут, уый:
5 Куырмытæ райдыдтой уынын, къуылыхтæ –
цæуын, хъотырджынтæ дзæбæх кæнынц,
къуырматæ райдыдтой хъусын, мæрдтæ æгас
кæнынц, мæгуыртæ хъусынц фарны уац.
6 Æмæ тæхудиаг у, Мæныл чи нæ фæкæла, уый».
7 Уыдон куы ацыдысты, уæд Йесо адæмæн
райдыдта Иоанны тыххæй дзурын: «Цы уынынмæ
цыдыстут æдзæрæг бæстæмæ? Дымгæ кæй
æнкъусы, уыцы хъæз уынынмæ?
8 Уæддæр цы уынынмæ цыдыстут? Зынаргъ
дарæс кæуыл ис, ахæм лæджы уынынмæ? Зынаргъ
дарæс чи дары, уыдон паддзæхты галуанты
цæрынц.
9 Фæлæ уæддæр цы уынынмæ цыдыстут?
Пехуымпары? О, зæгъын уын, пехуымпарæй дæр
уæлдæры.
10 Иоанн у, Сыгъдæг Фыст афтæ кæй тыххæй
зæгъы: „Мæнæ Æз Мæ фидиуæджы æрвитын Дæ
разæй, æмæ Дын уый æрцæттæ кæндзæни Дæ
развæндаг". ‡
11 Æцæг уын зæгъын: сылгоймагæй чи райгуырд,
уыдонæй ничи уыд Аргъауæг Иоаннæй уæлдæр,
фæлæ Уæларвон Паддзахады тæккæ къаддæр
Иоаннæй уæлдæр у.
12 Аргъауæг Иоанны заманæй фæстæмæ
Уæларвон Паддзахад райсынил архайын хъæуы,
æмæ чи архайы, уыдон Æй райсынц ‡†. ‡‡
13 Уымæн æмæ пехуымпартæ сеппæт дæр æмæ
Моисей дæр Иоанны заманы онг пехуымпариуæг
кодтой.
14 Æмæ уæ кæд бауæндын фæнды, уæд
æрцæуинаг чи уыд, Иоанн уыцы Илиа у.

15 Хъустæ кæуыл ис, уый хъусæд!
16 Фæлæ кæуыл абарон ацы фæлтæр?
Сывæллæтты хуызæн у, сахары фæзы чи бады æмæ
се 'мбæлттæн афтæ чи зæгъы: ‡‡†
17 „Мах уын уадындзæй цагътам, æмæ сымах нæ
кафыдыстут; мах уын хъарджытæ кодтам, æмæ
сымах нæ дзынæзтат".
18 Уымæн æмæ æрцыд Иоанн, нæдæр хæргæ
кæны, нæдæр нуазгæ, æмæ дзы зæгъынц:
„Хæйрæдж-джын у".
19 Æрцыд Адæймаджы Фырт, хæры æмæ нуазы,
æмæ Дзы зæгъынц: „Мæнæ гуыбындзæл æмæ
расыггæнаг, хъалонисджыты æмæ
тæригъæдджынты лымæн". Фæлæ Хуыцауы
уæлзонд цы хъуыддæгтæ аразы, йæ растгæнæг
уыдон сты». ‡‡‡

«Сар дæ сæр, Хоразин!»

20 Уæд Йесо уайдзæф кæнын райдыдта, фылдæр
диссæгтæ кæм равдыста, фæлæ фæсмон чи нæ
фæкодта, уыцы сахартæн:
21 «Сар дæ сæр, Хоразин! Сар дæ сæр, Вифсаидæ!
Уымæн æмæ сымахмæ кæй равдыстæуыд, уыцы
диссæгтæ Тир æмæ Сидоны куы равдыстæуыдаид,
уæд уыцы сахартæ, хъисын скæнгæйæ æмæ сæ
сæртыл фæнык байзæрдгæйæ, раджы æрфæсмон
кодтаиккой. §
22 Фæлæ уын зæгъын: Тир æмæ Сидонæн
тæрхоны бон сымахæй æнцондæр уыдзæн.
23 Æмæ дæу, Капернаум, уæларвмæ
систæуыдзæни? Нæ, дæлдзæхмæ ныххаудзынæ.
Уымæн æмæ дæуæн кæй равдыстæуыд, уыцы
диссæгтæ Содомы куы равдыстæуыдаид, уæд ма
цæрид абон дæр.
24 Фæлæ уын зæгъын: Содомы зæххæн тæрхоны
бон дæуæй æнцондæр уыдзæн».

Фыд æмæ Фырт

25 Уæд Йесо загъта: «Стауын Дæ, Мæ Фыд, арв
æмæ зæххы Хицау, Ды адæттæ зондджынтæ æмæ
æмбаргæтæй кæй басусæг кодтай æмæ сæ
сывæллæттæн кæй раргом кодтай, уый тыххæй. §†
26 О, Мæ Фыд, Дæу афтæ бафæндыд.
27 Мæ Фыдæй Мын лæвæрд у æппæт дæр. Фыды
йеддæмæ Фырты ничи зоны, æмæ Фыды дæр ничи
зоны – зоны Йæ æрмæстдæр Фырт æмæ, Уый Йæ
Фыды раргом кæнын кæмæн фæнды, уыдон. §††

Фæлмæцыдтæн – удæнцой

28 Æрцæут Мæм, æппæт фæлмæцыдтæ æмæ
уаргъджынтæ, æмæ уын Æз ратдзынæн æнцой.
29 Сæвæрут Ме 'фсондз уæхиуыл æмæ сахуыр ут
Мæнæй – Æз сабыр æмæ æвæлмас дæн, æмæ
ссардзыстут удæнцой.

† *Мк. 9:41.* †† *Лк. 7:18-19.* ‡ *Мк. 1:2; Лк. 7:27.* ‡† *11:12 Ацы бынатæн бамбарæн ис афтæ дæр: |iАргъауæг Иоанны заманæй фæстæмæ Уæларвон Паддзахады ныхмæ тох кæнынц, æмæ йæм чи лæбуры, уыдон архайынц йæ бацахсыныл|r.* ‡‡ *Лк. 16:16.*

‡‡† *Лк. 7:31.* ‡‡‡ *Лк. 7:34-35.* § *Лк. 10:13.* §† *Лк. 10:21; 1 Кор. 1:27; 2 Кор. 11:3.* §†† *Мф. 16:17; Ин. 3:35; 6:46.*

30 Уымæн æмæ æнцонхæссæн у Ме 'фсондз, æмæ рог у Мæ уаргъ». †

Йесо æмæ сабат

12 Уыцы рæстæг Йесо сабаты фæцæйцыд æфсирджын хуымты. Йæ ахуыргæнинæгтæ сыстонг сты, райдыдтой æфсиртæ тонын æмæ хæрын. ††

2 Фарисейтæ уый куы федтой, уæд Йесойæн загътой: «Кæс-ма, Дæ ахуыргæнинæгтæ кæнынц, сабаты цы нæ фæччы, уый».

3 Йесо сын дзуапп радта: «Давид йе 'мбæлттимæ куы сыстонг, уæд цы бакодта, уый тыххæй нæ кастыстут, æви?

4 Бацыди Хуыцауы хæдзармæ æмæ бахордта, йæхицæн дæр æмæ йе 'мбæлттæн дæр бахæрын кæй не 'мбæлд, уыцы нывонд дзултæ – æрмæстдæр сауджынтæм уыди уыдон хæрыны бар. ‡

5 Кæнæ Моисейы Æгъдауы, мыййаг, нæ бакастыстут, алы сабат дæр сауджынтæ сабаты фæтк Кувæндоны куыд халынц, фæлæ аххосджын кæй не сты, уый тыххæй?

6 Фæлæ уын зæгъын, ам ис, Кувæндонæй уæлдæр Чи у, Уый.

7 „Нывонд Мæ нæ хъæуы, фæлæ уарзæгой зæрдæ" – уымæн йæ мидис куы зониккат, уæд æназымты нæ фæзылын кодтаиккат. ‡†

8 Уымæн æмæ Адæймаджы Фырт сабатæн йæ хицау у». ‡‡

Цæнкуыл сдзæбæх

9 Йесо уырдыгæй куы рацыд, уæд баздæхти синагогæмæ.

10 Уыди дзы, йæ къух хуыскъ кæмæн уыд, ахæм адæймаг. Æмæ цæмæй Йесойы фæзылын кæной, уый тыххæй Йæ бафарстой: «Сабаты дзæбæх кæнын æмбæлы æви нæ?»

11 Уый сын загъта: «Искæмæ уæ иу фыс куы уа, æмæ йын сабаты уæрмы куы ныххауа, уæд æй уырдыгæй не сласдзæн, æви?

12 Адæймаг та цас зынаргъдæр у фысæй! Уæдæ сабаты хорз кæнын æмбæлы».

13 Æмæ уыцы лæгæн загъта: «Радар дæ къух». Уый радардта йæ къух, æмæ йын сдзæбæх, сси иннæ къухы хуызæн.

14 Фарисейтæ рацыдысты æмæ уынаффæ кодтой, Йесойы цы амалæй амарой, ууыл. Фæлæ сын Йесо сæ фæнд базыдта, æмæ ацыди уырдыгæй.

Æвзæрст Лæггадгæнæг

15 Йæ фæдыл цыди бирæ адæм, æмæ Уый сдзæбæх кодта æппæт рынчынты дæр,

16 Фæлæ сын карзæй бафæдзæхста, цæмæй Йын Йæ кой ма кæной.

17 Афтæмæй хъуамæ сæххæст уыдаид, Исайпехуымпары дзыхæй цы загъдæуыд, уый:

18 «Мæнæ Мæ уарзон Лæггадгæнæг – Кæй сæвзæрстон æмæ Кæуыл аудын, Уый. Бахай Йын кæндзынæн Мæ Удæй, æмæ адæмтæн фехъусын кæндзæн Мæ рæстдзинад.

19 Быцæу æмæ хъæр нæ кæндзæн, Йæ хъæлæс ын ничи фехъусдзæн уынгты.

20 Цъæл хъæз нæ асæтдзæн, гæзæмæ судзгæ цырагъ нæ ахуыссын кæндзæн, цалынмæ рæстдзинад уæлахизмæ æркæна, уæдмæ.

21 Æмæ æппæт адæмтæ Йæ номæй уыдзысты ныфсджын».

Куырм æмæ æгомыг хæйрæджджын сдзæбæх

22 Уæд Йесомæ æркодтой куырм æмæ æгомыг хæйрæджджыны. Йесо йæ сдзæбæх кодта, æмæ æгомыг райдыдта дзурын æмæ уынын. ‡‡†

23 Адæм ияуылдæр дисы бафтыдысты æмæ дзырдтой: «Уый Давиды Фырт нæу?»

24 Фарисейтæ уый куы фехъуыстой, уæд загътой: «Уый дæлимонты æрмæстдæр дæлимонты æлдар веелзевулы хъаруйæ суры». ‡‡‡

25 Фæлæ сын Йесо зыдта сæ хъуыдытæ, æмæ сын загъта: «Алы паддзахад дæр куы ныддихтæ уа æмæ йæ адæм кæрæдзи ныхмæ куы фæуой, уæд федзæрæг уыдзæн; æмæ алы сахар кæнæ хæдзар дæр куы ныддихтæ уа æмæ йæ цæрджытæ кæрæдзи ныхмæ куы фæуой, уæд уый дæр нæ фæлæудзæн. §

26 Уæдæ кæд хæйрæг хæйрæджы суры, уæд йæхи ныхмæ тох кæны. Æмæ афтæмæй куыд фæлæудзæн йæ паддзахад?

27 Кæд Æз дæлимонты веелзевулы хъаруйæ сурын, уæд сæ уæ фæдонтæ та кæй хъаруйæ сурынц? Уымæ гæсгæ уын уыдон уыдзысты тæрхонгæнджытæ.

28 Фæлæ кæд Æз Хуыцауы Уды хъаруйæ сурын дæлимонты, уæд уæм, бæгуыдæр, æрхæццæ Хуыцауы Паддзахад.

29 Кæнæ искæмæн йæ бон куыд бауыдзæн тыхджыны хæдзармæ бацæуын æмæ йын йæ дзауматæ рахæссын, раздæр уал тыхджыны куы нæ сбæтта, уæд? Æрмæст ын уæд фæкъахдзæн йæ хæдзар.

30 Мемæ чи нæу, уый Мæ ныхмæ у; æмæ Мемæ чи не 'мбырд кæны, уый хæлæттаг кæны.

31 Уымæ гæсгæ уын зæгъын: алы тæригъæд æмæ фауын адæмæн уыдзысты хатыргонд, фæлæ Сыгъдæг Уды фауын хатыргонд нæ уыдзæн. §†

32 Исчи Адæймаджы Фырты куы рафауа, уæд ын уыдзæни хатыр; фæлæ Сыгъдæг Уды чи рафауа, уымæн хатыр нæ уыдзæни нæдæр ацы дунейы, нæдæр фидæны дунейы.

---

† *1 Ин. 5:3.* †† *Мк. 2:23; Лк. 6:1.* ‡ *Мк. 2:26; Лк. 6:4.* ‡† *Мф. 9:13.* ‡‡ *Мк. 3:1; Лк. 6:6.*

‡‡† *Лк. 11:14.* ‡‡‡ *Мф. 9:34; Мк. 3:22; Лк. 11:15.* § *Мк. 3:24; Лк. 11:17.* §† *Мк. 3:28; Лк. 12:10; 1 Ин. 5:16.*

Дзуапп æнæууылд ныхасы тыххæй

33 Бæласæн йæхи дæр æмæ йæ дыргъ дæр кæнæ
хорзыл банымайут, кæнæ та йын йæхи дæр æмæ
йæ дыргъ дæр æвзæрыл банымайут. Уымæн æмæ
бæлас йæ дыргъæй бæрæг вæййы.
34 Калмы цот! Фыдзæрдæтæ куы стут, уæд уæ бон
куыд у хорз дзурын? Уымæн æмæ зæрдæ цæмæй
дзаг вæййы, дзыхæй дæр уый рацæуы. †
35 Хорз адæймаг хорз хæзнадонæй рахæссы
хорзæх; фыдзæрдæ адæймаг та фыдæхы
къæбицæй рахæссы фыдæх.
36 Зæгъын уын: алы æнæуууылд ныхасы тыххæй
дæр адæм тæрхоны бон ратдзысты дзуапп.
37 Дæ ныхæстæ дæ сраст кæндзысты, йе та дæ
ныхæсты тыххæй тæрхонгонд уыдзынæ». ††

Йесойæ домынц æвдисæйнаг

38 Уæд динамонджытæй æмæ фарисейтæй иуæй-
иутæ загътой Йесойæн: «Ахуыргæнæг, исты
æвдисæйнаг нын куы равдисис, уый нæ фæнды». ‡
39 Йесо сын дзуапп радта: «Хуыцауы ныуудадзæг
хæлд фæлтæр æвдисæйнаг домы, фæлæ йын
Ионæ-пехуымпары диссагæй дарддæр æндæр
æвдисæйнаг нæ рардæуыдзæн. ‡†
40 Уымæн æмæ Ионæ стыр кæсаджы гуыбыны
æртæ боны æмæ æртæ æхсæвы куыд фæци, афтæ
Адæймаджы Фырт дæр æртæ боны æмæ æртæ
æхсæвы уыдзæни зæххы зæрдæйы.
41 Ниневиæгтæ тæрхоны бон рацæудзысты ацы
фæлтæры ныхмæ æмæ йæ фæзылын кæндзысты,
уымæн æмæ уыдон Ионæйы ныхасæй æрфæсмон
кодтой; ныр та ам ис, Ионæйæ уæлдæр Чи у, Уый. ‡‡
42 Хуссары ус-паддзах тæрхоны бон рацæудзæн
ацы фæлтæры ныхмæ æмæ йæ фæзылын кæндзæн,
уымæн æмæ зæххы кæронæй æрцыди Соломоны
зондджын ныхæстæм байхъусынмæ; ныр та ам ис,
Соломонæй уæлдæр Чи у, Уый. ‡‡†

Æнæзæгъинаг æрбаздæхы йæ раздæры бынатмæ

43 Æнæзæгъинаг адæймагæй куы рацæуы, уæд
æнцой агурæг фæзилы æнæдон рæтты, фæлæ йæ
не ссары. ‡‡‡
44 Уæд фæзæгъы: „Раздæхон, цы хæдзарæй
рацыдтæн, уырдæм". Æмæ куы æрцæуы, уæд æй
æрæййафы афтидæй, марзт æмæ æфснайдæй.
45 Уæд ацæуы æмæ йемæ æркæны æндæр авд
æнæзæгъинаджы, йæхицæй фыддæрты, бацæуынц
уырдæм æмæ дзы æрцæрынц; æмæ уыцы адæймаг
бахауы, раздæр цы уыди, уымæй ноджы æвзæрдæр
уавæры. Афтæ уыдзæн ацы фыдзæрдæ фæлтæры
хабар дæр». §

Йесойы Мад æмæ æфсымæртæ

46 Йесо ма адæмимæ куы ныхас кодта, уæд Йæ
Мад æмæ Йе 'фсымæртæ лæууыдысты æдде, æмæ
сæ фæндыди Йемæ аныхас кæнын. §†
47 Æмæ Йын чидæр загъта: «Дæ Мад æмæ Де
'фсымæртæ лæууынц æдде, Демæ аныхас кæнын
сæ фæнды».
48 Уый зæгъæгæн Йесо дзуапп радта: «Чи у Мæ
мад, æмæ чи сты Ме 'фсымæртæ?»
49 Æмæ, Йæ къухæй Йæ ахуыргæнинæгтæм
бацамонгæйæ, загъта: «Мæнæ Мæ мад æмæ Ме
'фсымæртæ.
50 Уымæн æмæ Мæ Уæларвон Фыды фæндон чи
æххæст кæны, уый у Ме 'фсымæр, Мæ хо æмæ Мæ
мад». §††

Фæсномыг ныхас тауæджы тыххæй

13 Уыцы бон Йесо рацыди хæдзарæй æмæ
æрбадти денджызы был. §‡
2 Уыйас бирæ адæм æрæмбырд, æмæ Уый
бахызти бæлæгъмæ æмæ дзы æрбадт; адæм та
иууылдæр лæууыдысты былгæрон.
3 Бирæ сын амыдта фæсномыг ныхæстæй: «Мæнæ
тауæг рацыди тауынмæ.
4 Таугæ-тауын иуæй-иу нæмгуытæ æрхаудысты
фæндаггæрон, æртахтысты мæргътæ æмæ сæ
рауыгътой.
5 Иуæй-иутæ дзы æрхаудысты, сыджыт бирæ кæм
нæ уыд, ахæм дурджын ран, æмæ уайтагъд
сæвзæрдысты, уымæн æмæ зæхх арф нæ уыд.
6 Æмæ хур куы скаст, уæд сæ басыгъта æмæ бахус
сты, уымæн æмæ сын уидаг нæ уыд.
7 Иуæй-иутæ дзы æрхаудысты сындзыты æхсæн,
сындзытæ сзадысты æмæ сæ ныххурх кодтой.
8 Иуæй-иутæ та дзы æрхаудысты бæзнаг мæрыл
æмæ радтой: иу – фондзыссæдз хатты, иннæ –
æртиссæдз хатты, аннæ – дæс æмæ ссæдз хатты
фылдæр тыллæг.
9 Хъустæ кæуыл ис, уый хъусæд!»
10 Йесомæ бацыдысты Йæ ахуыргæнинæгтæ æмæ
Йæ бафарстой: «Цæй тыххæй сын амоныс
фæсномыг ныхæстæй?»
11 Йесо сын дзуапп радта: «Уый тыххæй, æмæ
Уæларвон Паддзахады сусæгдзинæдтæ зонын
сымахæн лæвæрд у, уыдонæн та лæвæрд нæу.
12 Кæмæ ис, уымæн рардæуыдзæн æмæ йæм
уыдзæни бирæ; кæмæ нæй, уымæй та ист
æрцæудзæн, цы йæм ис, уый дæр. §‡†
13 Фæсномыг ныхæстæй сын уый тыххæй дзурын,
æмæ уыдон „кæсынц, фæлæ нæ уынынц, хъусынц,
фæлæ сæм нæ хъуысы, æмæ не 'мбарынц".
14 Уыдоныл æрцыд Исайы пехуымпар ныхас:
„Хъусæй хъусдзыстут, фæлæ нæ бамбардзыстут,
цæстæй кæсдзыстут, фæлæ нæ фендзыстут. §†

† *Лк. 6:45.* †† *Лк. 19:22.* ‡ *Мф. 16:1; 1 Кор. 1:22.* ‡† *Лк. 11:29.* ‡‡ *Лк. 11:32.* ‡‡† *Лк. 11:31.* ‡‡‡ *Лк. 11:24.* § *2 Пет. 2:20; Дзут. 6:4.*

§† *Мк. 3:31; Лк. 8:19.* §†† *Ин. 15:14.* §‡ *Мк. 4:1; Лк. 8:4.* §‡† *Мф. 25:29; Мк. 4:25; Лк. 8:18; 19:26.* §† *Мк. 4:12; Лк. 8:10; Ин. 12:40; Ап. хъ. 28:26; Ром. 11:8.*

15 Уымæн æмæ ацы адæмæн сæ зæрдæ ныддур,
хъусæй зынтæй хъусынц, сæхгæдтой сæ цæстытæ,
цæмæй цæстæй ма феной, хъусæй ма фехъусой,
зæрдæйæ ма бамбарой, ма раздæхой Мæнмæ æмæ
сæ Æз ма сдзæбæх кæнон"'.
16 Сымахæн та тæхудиаг сты уæ цæстытæ – уынгæ
чи кæны; æмæ уæ хъустæ – хъусгæ чи кæны. †
17 Æцæг уын зæгъын: бирæ пехуымпартæ æмæ
рæстгæнджытæ тæхуды кодтой, сымах цы уынут,
уый фенынмæ, фæлæ йæ нæ федтой; сымах цы
хъусут, уый фехъусынмæ, фæлæ йæ нæ
фехъуыстой. ††
18 Сымах та байхъусут, тауæджы тыххæй
фæсномыг ныхас цы амоны, уымæ. ‡
19 Хуыцауы Паддзахады тыххæй ныхас
чидæриддæр фехъусы æмæ йæ нæ бамбары, уымæ
æрцæуы хæйрæг æмæ аскъæфы, уымæн йæ
зæрдæйы цы байтыдæуыд, уый. Уыцы адæймаг у,
фæндаггæрон кæй байтыдæуыд, ахæм нæмыгау.
20 Дурджын ран кæй байтыдæуыд, уый ахæм у:
фехъусы ныхас æмæ йæ уыйадыл цингæнгæ айсы
йæ зæрдæмæ,
21 Фæлæ æнæуидаг у æмæ бирæ нæ бафæразы.
Тыхст рæстæг куы ралæууы, кæнæ Хуыцауы ныхасы
тыххæй æфхæрын куы райдайынц, уæд уайтагъд
ныууадзы йæ уырныындзинад.
22 Сындзыты æхсæн кæй байтыдæуыд, уый та
ахæм у: фехъусы ныхас, фæлæ зæххон царды мæт
æмæ мулчы бæллиц ныххурх кæнынц уыцы ныхас,
æмæ пайда нæ ратты.
23 Бæзнаг мæрыл кæй байтыдæуыд, уыдон
ахæмтæ сты: фехъусынц ныхас æмæ йæ
бамбарынц; æмæ сæ иу ратты фондзыссæдз хатты,
иннæ – æртиссæдз хатты, аннæ та – дæс æмæ
ссæдз хатты фылдæр пайда».

Фæсномыг ныхас мæгъæлдайы тыххæй

24 Йесо ма сын радзырдта æндæр фæсномыг
ныхас дæр: «Уæларвон Паддзахад у, йæ хуымы хорз
мыггаг чи байтыдта, уыцы адæймаджы хуызæн.
25 Адæм куы бафынæй сты, уæд æрцыд йе знаг,
мæнæуы æхсæн байтыдта мæгъæлда æмæ ацыди.
26 Мæнæу куы равзæрд æмæ æфсир куы
рафтыдта, уæд фæзынд мæгъæлда дæр.
27 Хуымы хицаумæ æрцыдысты йæ цагъартæ
æмæ йын загътой: „Хицау, дæ хуымы хорз мыггаг
куы байтыдтай, уæд дзы мæгъæлда куыд
фæзынди?"
28 Сæ хицау сын дзуапп радта: „Уый знаг бакодта".
Цагъартæ йæ бафарстой: „Фæнды дæ, уæд мах
ацæуæм æмæ сæ срæдувæм?"
29 Фæлæ сын уый загъта: „Нæ хъæуы, мыййаг,
мæгъæлдаимæ мæнæу дæр куы срæдуват.
30 Сæ иуы дæр æмæ сæ иннæйы дæр ныууадзут
хуымгæрдæнтæм. Æмæ хуымгæрдæнты рæстæг æз
зæгъдзынæн хуымгæрдджытæн: фыццаг
æрæмбырд кæнут мæгъæлда, скæнут дзы
куыристæ æмæ сæ басудзут; мæнæу та бафснайут
мæ хордоны"».

Фæсномыг ныхас хъыцъыйы нæмыджы тыххæй

31 Йесо ма сын радзырдта æндæр фæсномыг
ныхас дæр: «Уæларвон Паддзахад у, адæймаг йæ
хуымы кæй байтыдта, уыцы хъыцъыйы нæмыгау. ‡†
32 Кæд уый æппæт мыггæгтæн сæ къаддæр у,
уæддæр куы сзайы, уæд цæхæрадоны иннæ
зайæгойтæй фæбæрзонддæр вæййы. Ахæм бæлас
дзы рауайы, æмæ йæм æртæхынц уæларвон
мæргътæ æмæ йæ къалиутыл саразынц ахстæттæ».

Фæсномыг ныхас æнхъизæны тыххæй

33 Йесо ма сын радзырдта æндæр фæсномыг
ныхас дæр: «Уæларвон Паддзахад у, сылгоймаг
ссады æртæ сасирыл кæй бафтыдта æмæ хыссæ
æгасæй дæр кæмæй сæнхъызт, уыцы
æнхъизæнау». ‡‡
34 Æппæт уыдæттæ Йесо адæмæн дзырдта
фæсномыг ныхæстæй, æнæ фæсномыг ныхæстæй
та сын ницы дзырдта. ‡‡†
35 Афтæмæй хъуамæ сæххæст уыдаид,
пехуымпары дзыхæй цы загъдæуыд, уый:
«Дзурдзынæн фæсномыг ныхæстæй; фехъусын
кæндзынæн, дуне сфæлдисынæй нырмæ сусæг цы
уыди, уый».

Йесо æмбарын кæны фæсномыг ныхас

36 Йесо ауагъта адæмы æмæ бахызти хæдзармæ.
Уæд Æм бацыдысты Йæ ахуыргæнинæгтæ æмæ
Йын загътой: «Бамбарын нын кæн фæсномыг
ныхас хуымы тыд хæмпæлгæрдæджы тыххæй».
37 Йесо сын дзуапп радта: «Хорз мыггаг тауæг
Адæймаджы Фырт у.
38 Хуым у дуне, хорз мыггаг – Хуыцауы Паддзахады
хъæбултæ, хæмпæлгæрдæг та – хæйрæджы
хъæбултæ.
39 Хæмпæлгæрдæг байтауæг знаг у хæйрæг,
хуымгæрдæнтæ сты дунейы кæрон,
хуымгæрдджытæ та – зæдтæ. ‡‡‡
40 Хæмпæлгæрдæг куыд æмбырд кæнынц æмæ
йæ арты куыд басудзынц, афтæ уыдзæн, дунейæн
йæ кæрон куы æрцæуа, уæд дæр:
41 Адæймаджы Фырт рарвитдзæн Йæ зæдты, æмæ
Йын Йæ Паддзахадæй æрæмбырд кæндзысты,
тæригъæды æфтыд чи уыди æмæ иннæты дæр
тæригъæды чи æфтыдта, уыдоны иууыылдæр;
42 Æмæ сæ баппардзысты судзгæ пецы. Уым
уыдзæни кæуын æмæ дæндæгты хъыс-хъыс.
43 Уæд рæстытæ хурау сæрттивдзысты сæ Фыды
Паддзахады. Хъустæ кæуыл ис, уый хъусæд!

† *Лк. 10:23.* †† *1 Пет. 1:10.* ‡ *Мк. 4:15; Лк. 8:11.*

‡† *Мк. 4:30; Лк. 13:18.* ‡‡ *Лк. 13:20.* ‡‡† *Мк. 4:33.* ‡‡‡ *Æрг. 14:15.*

Фæсномыг ныхæстæ æмбæхст хæзна æмæ зынаргъ налхъуыты тыххæй

44 Уæларвон Паддзахад у быдыры ныгæд
хæзнайы хуызæн. Адæймаг æй ссардта, фæстæмæ
йæ баныгæдта, цингæнгæ ацыд, æмæ йæм
цыдæриддæр уыди, уый ауæй кодта æмæ балхæдта
уыцы быдыр.
45 Уæларвон Паддзахад ма у хорз налхъуыт
агурæг сæудæджеры хуызæн.
46 Уый иу зынаргъ налхъуыт куы ссардта, уæд
ацыд æмæ йæм цыдæриддæр уыди, уый ауæй
кодта æмæ йæ балхæдта.

Фæсномыг ныхас кæсагахсæн хызы тыххæй

47 Уæларвон Паддзахад ма у, денджызмæ кæй
баппæрстой æмæ алыхуызон кæсæгтæ чи
æрцахста, ахæм хызы хуызæн дæр.
48 Хыз куы байдзаг, уæд æй раластой былмæ, стæй
æрбадтысты æмæ кæсæгтæн сæ дзæбæхтæ
нывæрдтой чыргъæдты, æвзæрты та аппæрстой.
49 Афтæ уыдзæни, дунейæн йæ кæрон куы
æрцæуа, уæд дæр: æрцæудзысты зæдтæ,
тæригъæдджынты фæхицæн кæндзысты рæстытæй
50 Æмæ сæ баппардзысты судзгæ пецы. Уым
уыдзæни кæуын æмæ дæндæгты хъыс-хъыс».
51 Йесо Йæ ахуыргæнинæгты бафарста: «Æппæт
уыдæттæ бамбæрстат æви нæ?» Уыдон Ын дзуапп
радтой: «О, Хицау».
52 Йесо та сын загъта: «Уæдæ Уæларвон
Паддзахады ахуыргæнинаг чидæриддæр сси, уыцы
динамонæг у, йæ хæзнадонæй ног æмæ зæронд
хæзнатæ чи райсы, ахæм хæдзары хицауы
хуызæн».

Назареты синагогæйы

53 Йесо уыцы фæсномыг ныхæстæ дзырд куы
фæци, уæд ацыди уырдыгæй.
54 Æрцыд Йæ сахармæ æмæ адæмæн амыдта
синагогæйы. Уыдон дисы æфтыдысты æмæ
дзырдтой: «Кæцæй Йæм ис ахæм зонд, ахæм
диссæгтæ аразын Йæ бон куыд у? †
55 Ай хъæддæсныйы фырт нæу, мыййаг? Йæ Мад
Мариа нæ хуыйны? Иаков, Иосиф, Симон æмæ
Иудæ Йе 'фсымæртæ не сты? ††
56 Йæ хотæ дæр иууылдæр не 'хсæн не сты, æви?
Гъемæ Йын уæдæ æппæт адæттæ кæцæй сты?»
57 Æмæ Йыл не 'ууæндыдысты. Йесо сын загъта:
«Пехуымпар йæ фыдыбæстæ æмæ йæ хæдзарæй
дарддæр æгад никуы вæййы». ‡
58 Æмæ уым бирæ диссæгтæ нæ сарæзта,
уырнындзинад сæм кæй нæ уыд, уый тыххæй.

Аргъауæг Иоанны мæлæт

14 Уыцы рæстæг æлдариуæггæнæг Ирод
фехъуыста Йесойы кой, ‡†

2 Æмæ йæ фæсдзæуинтæн загъта: «Уый Аргъауæг
Иоанн у. Мæрдтæй райгас æмæ уый тыххæй аразы
диссæгтæ».
3 Уымæй размæ Ирод йе 'фсымæр Филиппы ус
Иродиадæйы тыххæй æрцахста Иоанны, сбаста йæ
рæхыстæй, æмæ йæ бакодта ахæстоны. ‡‡
4 Уымæн æмæ йын Иоанн дзырдта: «Нæ дын
æмбæлы уыимæ цæрын».
5 Ироды фæндыд Иоанны амарын, фæлæ тарст
адæмæй, уымæн æмæ йæ пехуымпарыл нымадтой.
6 Фæлæ Иродæн йæ райгуырæн бон куы уыд, уæд
Иродиадæйы чызг кафыд уазджыты раз. Уымæй
Ироды зæрдæ балхæдта,
7 Æмæ Ирод расомы кодта, цы ракура, уый йын
раттыны тыххæй.
8 Чызг йæ мады ардыдæй загъта: «Гъертæккæ
мын ардæм тæбæгъы Аргъауæг Иоанны сæр
æрбахæсс».
9 Паддзах фенкъард, фæлæ йæ сомымæ гæсгæ
æмæ йемæ минасгæнджыты æфсæрмæй радта йæ
курдиат ын сæххæст кæныны бардзырд.
10 Арвыста Иоаннмæ, æмæ йын ахæстоны
акъуырын кодта йæ сæр.
11 Иоанны сæр æрбахастой тæбæгъы æмæ йæ
радтой чызгмæ, уый та йæ ахаста йæ мадмæ.
12 Иоанны ахуыргæнинæгтæ æрцыдысты, ахастой
йын йæ мард æмæ йæ баныгæдтой, стæй
ацыдысты æмæ уый тыххæй радзырдтой Йесойæн.

Йесо бафсæста фондз мин лæджы

13 Йесо уый куы фехъуыста, уæд уырдыгæй
бæлæгъы иунæгæй ацыд хибар ранмæ. Адæм уый
куы базыдтой, уæд сахартæй фистæгæй ацыдысты
Йæ фæдыл. ‡‡†
14 Йесо былмæ куы рахызт, уæд федта бирæ адæм
æмæ сын фæтæригъæд кодта æмæ сдзæбæх кодта
сæ рынчынты.
15 Куы баизæр, уæд Æм æрбацыдысты Йæ
ахуыргæнинæгтæ æмæ загътой: «Ам фæсвæд ран у,
ноджы банафон. Ауадз адæмы, ацæуой хъæутæм
æмæ сæхицæн хæринаг балхæной».
16 Фæлæ сын Йесо загъта: «Цæуын сæ нæ хъæуы.
Сымах сын раттут хæринаг».
17 Дзуапп Ын радтой: «Ам махмæ ис æрмæстдæр
фондз дзулы æмæ дыууæ кæсаджы». ‡‡‡
18 Уый сын загъта: «Ардæм Мæм сæ рахæссут».
19 Йесо адæмы æрбадын кодта кæрдæгыл, стæй
райста фондз дзулы æмæ дыууæ кæсаджы, скаст
уæларвмæ, арфæ ракодта, асаста дзултæ æмæ сæ
радта ахуыргæнинæгтæм, уыдон та сæ байуæрстой
адæмæн.
20 Сеппæт дæр бахордтой æмæ бафсæстысты.
Æмæ ма цы уæлдæйттæ баззад, уыдонæй байдзаг
дыууадæс чыргъæды.

† *Мк. 6:1; Лк. 4:16.* †† *Ин. 6:42.* ‡ *Мк. 6:4; Лк. 4:24; Ин. 4:44.*

‡† *Мк. 6:14; Лк. 9:7.* ‡‡ *Мк. 6:17; Лк. 3:19.* ‡‡† *Мк. 6:32; Лк. 9:10.* ‡‡‡ *Мк. 6:38; Лк. 9:13; Ин. 6:9.*

21 Хæргæ чи кодта, уыдон та, сылгоймæгтæ æмæ
сывæллæтты нæ нымайгæйæ, уыдысты фондз мин
лæджы бæрц.

Йесо къахæй цæуы денджызыл

22 Йесо ахуыргæнинæгты уайтагъд сбадын кодта
бæлæгъы æмæ сæ Йæ разæй арвыста денджызы
иннæ фарсмæ; Йæхæдæг уал баззади, цалынмæ
адæмы ауадза, уæдмæ.
23 Æмæ адæмы куы ауагъта, уæд хибарæй
бакувынмæ ссыди хохмæ, æмæ куы баизæр, уæд
дæр ма уым уыд иунæгæй. †
24 Бæлæгъ та уыцы рæстæг адард и денджызы
былæй, æмæ йæ уылæнтæ хостой, уымæн æмæ
цыди дымгæйы ныхмæ.
25 Боныцъæхты размæ сæм Йесо денджызыл
бацыди къахæй.
26 Æмæ Йæ ахуыргæнинæгтæ денджызыл цæугæ
куы федтой, уæд фæтарстысты æмæ дзырдтой:
«Уый цæстылуайæн у». Æмæ сæ фыртæссæй
ныхъхъæр кодтой.
27 Фæлæ сæм Йесо уайтæккæ сдзырдта: «Фидар
фæлæуут, уый Æз дæн! Ма тæрсут».
28 Петр Ын загъта: «Хицау, кæд уый Ды дæ, уæд
мын зæгъ, цæмæй Дæм доныл къахæй бацæуон».
29 Йесо йын дзуапп радта: «Рацу». Петр рахызти
бæлæгъæй, къахæй араст доныл, æмæ бацыд
Йесомæ.
30 Фæлæ дымгæ куыд тыхджын уыди, уый куы
федта, уæд фæтарсти, райдыдта дæлдон кæнын
æмæ хъæр systа: «Хицау, фервæзын мæ кæн!»
31 Йесо йæм уайтагъд Йæ къух бадардта,
ныххæцыд ыл æмæ йын загъта: «Лæмæгъ уырнæг,
цæмæн фæдызæрдыг дæ?»
32 Æмæ бæлæгъмæ куы бахызтысты, уæд дымгæ
банцади.
33 Бæлæгъы чи уыд, уыдон æрзоныгыл сты
Йесойы раз æмæ Йын загътой: «Ды æцæгæй
Хуыцауы Фырт дæ».

Йесо Геннисареты сдзæбæх кодта рынчынты

34 Бахæццæ сты денджызы иннæ фарсмæ,
Геннисареты цурмæ. ††
35 Уымы адæм Йесойы куы базыдтой, уæд
фехъусын кодтой æппæт алфамбылайы дæр.
Æрхастой Йæм æппæт рынчынты,
36 Хатыдысты Йæм, цæмæй сæ бауадза уæд та Йæ
пæлæзы коцорайыл бандзæвын; æмæ-иу
чидæриддæр бандзæвыд, уыдон-иу сдзæбæх сты.

Фыдæлты æгъдæуттæ

15 Уæд Иерусалимæй Йесомæ æрцыдысты
фарисейтæ æмæ динамонджытæ, æмæ Йын
загътой: ‡
2 «Дæ ахуыргæнинæгтæ цæмæн халынц фыдæлты
æгъдау? Сæ къухтæ не 'хсынц, афтæмæй хæрынц».
3 Йесо сын дзуапп радта: «Æмæ сымах та уæхи
æгъдауы сæраппонд цæмæн халут Хуыцауы
фæдзæхст?
4 Уымæн æмæ Хуыцау загъта: „Нымай дæ фыд
æмæ дæ мады", æмæ: „Йæ фыды кæнæ йæ мады
æфхæрæг амæлæд". ‡†
5 Сымах та дзурут: „Йæ фыдæн кæнæ йæ мадæн
афтæ чи зæгъа, мæнæй цы хъуамæ айстаис, уый
мын Хуыцауæн лæвар у, зæгъгæ,
6 Уыцы адæймаджы йæ фыды кæнæ йæ мады
нымайыны сæр нал хъæуы". Афтæмæй Хуыцауы
ныхас баивтат уæхи æгъдауæй.
7 Цæстмæхъустæ! Сымах тыххæй Исай-пехуымпар
хорз загъта:
8 „Ацы адæм Мын кад кæнынц дзыхæй, сæ зæрдæ
та дард у Мæнæй. ‡‡
9 Дзæгъæлы Мæм кувынц; цæуыл ахуыр кæнынц,
уыдон адæймаджы æрхъуыдыгонд æгъдæуттæ
сты"».
10 Йесо басидт адæммæ æмæ сын загъта:
«Байхъусут æмæ бамбарут! ‡‡†
11 Дзыхмæ цы цæуы, уый нæ чъизи кæны
адæймаджы, фæлæ дзыхæй цы рацæуы, уый йæ
кæны чъизи».
12 Уæд Æм æрбацыдысты Йæ ахуыргæнинæгтæ
æмæ Йын загътой: «Дæ ныхæстæ фарисейтæн кæй
фæхъыг сты, уый зоныс?»
13 Йесо сын дзуапп радта: «Мæ Уæларвон Фыд
кæй нæ ныссагъта, уыцы зайæгой рæдывд
æрцæудзæн æд уидæгтæ. ‡‡‡
14 Ныууадзут сæ, уыдон куырмыты куырм
фæтæгтæ сты. Æмæ куырм куырмы куы хона, уæд
сæ дыууæ дæр ныххаудзысты уæрмы». §
15 Уæд Æм Петр бахатыд: «Бамбарын нын кæн ацы
фæсномыг ныхас».
16 Йесо загъта: «Ау, сымах дæр ныр дæр ма афтæ
æнæмбаргæ стут?
17 Æви йæ нæ зонут, дзыхмæ цыдæриддæр
бацæуы, уый гуыбынмæ кæй ныфты, стæй
æддæмæ кæй рацæуы?
18 Дзыхæй цы рацæуы, уый та зæрдæйæ рацæуы,
æмæ уый чъизи кæны адæймаджы. §†
19 Уымæн æмæ зæрдæйæ рацæуынц фыдвæндтæ,
марын, хæтын, давын, мæнгæвдисæн лæууын,
хахуыр. §††
20 Æппæт уыдæттæ чъизи кæнынц адæймаджы,
æнæхсад къухтæй хæрын та йæ нæ кæны чъизи».

Муртат усы чызг сдзæбæх

21 Йесо араст уырдыгæй, æмæ æрцыд Тир æмæ
Сидоны зæхмæ. §‡
22 Рацыд Æм уырдыгон ханаанаг сылгоймаг æмæ
хъæр кодта: «Батæригъæд мын кæн, Хицау, Давиды
Фырт! Мæ чызг хæйрæджджын у æмæ удхар
кæны».

† *Мк. 6:46; Ин. 6:15.* †† *Мк. 6:53.* ‡ *Мк. 7:1.*
‡† *Мк. 7:10; Эф. 6:2.* ‡‡ *Мк. 7:6.* ‡‡† *Мк. 7:14.* ‡‡‡ *Ин. 15:2.*
§ *Лк. 6:39.* §† *Иак. 3:6.* §†† *Мк. 7:21.* §‡ *Мк. 7:24.*

23 Фæлæ йын Йесо иу ныхасæй дæр дзуапп нæ
лæвæрдта. Уæд Æм бацыдысты Йæ
ахуыргæнинæгтæ æмæ Йæм æрхатыдысты:
«Байхъус æм, æмæ ацæуа, науæд нæ фæдыл
бафтыд æмæ хъæр кæны».
24 Йесо дзуапп радта: «Æз æрмæстдæр Израилы
адæммæ, сæфт фыстæм, æрвыст дæн». †
25 Фæлæ Йæм сылгоймаг бацыд, æрзоныгыл Йæ
разы æмæ загъта: «Хицау, баххуыс мын кæн».
26 Йесо йын дзуапп радта: «Хорз нæу сывæллæтты
къæбæр райсын æмæ йæ куыйтæн аппарын».
27 Сылгоймаг загъта: «О, Хицау, фæлæ куыйтæ
дæр, сæ хицæутты фынгæй цы муртæ æрхауы,
уыдон фæхæрынц».
28 Уæд ын Йесо дзуапп радта: «Хорз ус, стыр у дæ
уырнындзинад! Сæххæст уæд дæ фæндон». Æмæ
йæ чызг уайтæккæ сдзæбæх.

Йесо сдзæбæх кодта рынчынты

29 Йесо араст уырдыгæй, æрцыди Галилейы
денджызмæ, ссыди хохмæ æмæ уым æрбадти.
30 Æрбацыд Æм дзæвгар адæм къуылыхтимæ,
куырмытимæ, цæнкуылтимæ, æгомыгтимæ æмæ
бирæ æндæр рынчынтимæ, æрæвæрдтой сæ
Йесойы къæхты цур, æмæ сæ Уый сдзæбæх кодта.
31 Адæм куы федтой æгомыгты дзургæйæ,
цæнкуылты æнæнизæй, къуылыхты цæугæйæ æмæ
куырмыты сæ цæстæй ракæсгæйæ, уæд дисы
бафтыдысты, æмæ кад кодтой Израилы Хуыцауæн.

Йесо бафсæста цыппар мин лæджы

32 Йесо басидт Йæ ахуыргæнинæгтæм æмæ сын
загъта: «Тæригъæд кæнын ацы адæмæн, ныр æртæ
боны дæргъы Мемæ сты, æмæ цы бахæрой, уый
сæм нæй. Æххормагæй сæ ауадзон, уый та Мæ нæ
фæнды, науæд бастайдзысты фæндагыл». ††
33 Йæ ахуыргæнинæгтæ Йын загътой: «Утæппæт
адæм бафсадыны фаг дзултæ ам, æдзæрæг ран,
куыд самал кæнæм?»
34 Йесо сæ бафарста: «Цал дзулы уæм ис?» Уыдон
Ын загътой: «Авд, стæй ма цалдæр гыццыл
кæсаджы».
35 Уæд Йесо адæмы æрбадын кодта зæххыл,
36 Райста авд дзулы æмæ кæсæгтæ, арфæ ракодта,
асаста сæ æмæ сæ радта Йæ ахуыргæнинæгтæм,
ахуыргæнинæгтæ та сæ байуæрстой адæмæн.
37 Сеппæт дæр бахордтой æмæ бафсæстысты.
Æмæ ма цы уæлдæйттæ баззад, уыдонæй байдзаг
авд чыргъæды.
38 Хæргæ чи кодта, уыдон та, сылгоймæгтæ æмæ
сывæллæтты нæ нымайгæйæ, уыдысты цыппар
мин лæджы.
39 Уæд Йесо ауагъта адæмы, бахызт бæлæгъмæ,
æмæ æрцыди Магдалæйы зæхмæ.

† *Мф. 10:6.* †† *Мк. 8:1.*

Йесойæ домынц æвдисæйнаг

16 Йесомæ бацыдысты фарисейтæ æмæ
саддукейтæ, æмæ Дзы Йæ бафæлварыны
тыххæй домдтой уæларвæй сын æвдисæйнаг
равдисын. ‡
2 Йесо сын дзуапп радта: «Изæрæй сымах
фæзæгъут: „Боныхъæд хорз уыдзæн – арв сырх у". ‡†
3 Райсомæй та фæзæгъут: „Къæвда уыдзæн абон –
арв сырх æмæ хъуынтъыз у". [Цæстмæхъустæ!]
Арвыл цы уынут, уый иртасын куы зонут, уæд ацы
рæстæджы цаутæ раиртасын нæ фæразут?
4 Хуыцауы ныууадзæг хæлд фæлтæр æвдисæйнаг
домы, фæлæ йын Ионæйы диссагæй дарддæр
æндæр æвдисæйнаг нæ рардæуыдзæн». Уыйадыл
сæ ныууагъта æмæ ацыд уырдыгæй. ‡‡

Фарисейты æмæ саддукейты æнхъизæн

5 Йæ ахуыргæнинæгтæ бæлæгъы бацыдысты
денджызы иннæ фарсмæ. Семæ сæ дзултæ райсын
ферох. ‡‡†
6 Йесо сын загъта: «Хъусут, уæхи хизут фарисейты
æмæ саддукейты æнхъизæнæй». ‡‡‡
7 Æмæ ахуыргæнинæгтæ кæрæдзийæн дзырдтой:
«Дзул нæ райстам немæ».
8 Йесо сæ бамбæрста, æмæ сын загъта: «Цæмæн
дзурут, лæмæгъ уырнджытæ, дзул уæм кæй нæй,
уый тыххæй?
9 Ау, нæма йæ бамбæрстат? Фондз мин лæгæн
фондз дзулы куыд сфаг æмæ цал чыргъæды
байдзаг кодтат, уый уæ зæрдыл нал лæууы?
10 Цыппар минæн авд дзулы куыд сфаг æмæ
уæлдæйттæй цал чыргъæды байдзаг кодтат, уый
дæр уæ ферох?
11 Ау, Мæ ныхас дзулы тыххæй кæй нæ уыд, уый
куыд нæ æмбарут? Уæхи хизут фарисейты æмæ
саддукейты æнхъизæнæй».
12 Уæд бамбæрстой: Йесо сын дзырдта дзулы
æнхъизæнæй нæ, фæлæ фарисейты æмæ
саддукейты ахуырадæй сæхи бахизыны тыххæй.

Петр Йесойы схуыдта Хуыцауы Фырт

13 Йесо Филиппы Кесарийы зæхмæ куы æрцыди,
уæд бафарста Йæ ахуыргæнинæгты: «Мæн,
Адæймаджы Фырты, адæм кæуыл нымайынц?» §
14 Уыдон Ын загътой: «Иутæ – Аргъауæг Иоанныл,
иннæтæ – Илиайыл, аннæтæ та – Иеремийыл кæнæ
пехуымпартæй иуыл».
15 Йесо сæ бафарста: «Сымах та Мæ кæуыл
нымайут?»
16 Симон Петр Ын дзуапп радта: «Ды Чырысти дæ,
цардæгас Хуыцауы Фырт». §†

‡ *Мф. 12:38; Мк. 8:11; 1 Кор. 1:22.* ‡† *Лк. 12:54.* ‡‡ *Мф. 12:39.* ‡‡† *Мк. 8:14.* ‡‡‡ *Мк. 8:15; Лк. 12:1.* § *Мк. 8:27; Лк. 9:18.* §† *Мф. 14:33; Мк. 8:29; Лк. 9:20; Ин. 6:69.*

17 Уæд ын Йесо загъта: «Тæхудиаг дæ, Ионæйы
фырт Симон, уымæн æмæ дын уый адæймаг нæ
раргом кодта, фæлæ Мæ Уæларвон Фыд. †
18 Æз дын зæгъын: ды дæ Петр ††, æмæ уыцы
дурыл Æз сараздзынæн Мæ аргъуан, æмæ йæ
зындоны тыхтæ нæ басæтдзысты. ‡
19 Æз дæм ратдзынæн Уæларвон Паддзахады
дæгъæлтæ. Зæххыл бар цæмæн нæ раттай, уымæн
уæлæрвты дæр бар лæвæрд нæ уыдзæн; зæххыл
бар цæмæн раттай, уымæн та уæлæрвты дæр
рардæуыдзæн бар». ‡†
20 Уæд Йесо бафæдзæхста Йæ ахуыргæнинæгтæн,
цæмæй макæмæн зæгъой, Уый Чырысти кæй у,
уый тыххæй. ‡‡

Йесо зæгъы Йæ мæлæт æмæ Йæ райгасы тыххæй

21 Уæдæй фæстæмæ Йесо Йæ ахуыргæнинæгтæн
æргом кæнын райдыдта: хъуамæ ацæуа
Иерусалиммæ æмæ бирæ хъизæмæрттæ бавзара
адæмы хистæртæ, алчертæ æмæ динамонджыты
къухтæй; амардæйæуыдзæн æмæ æртыккаг бон
райгас уыдзæн.
22 Уæд Æй Петр фæхибар кодта æмæ Йын
райдыдта уайдзæф кæнын: «Хуыцау Дæ уымæй
бахизæд, Хицау! Уыцы бæллæх дыл ма æрцæуæд!»
23 Йесо разылд æмæ Петрæн загъта: «Фесæф Мæ
цурæй, хæйрæг! Ды Мын цæлхдур дæ, уымæн æмæ
дæ хъуыдытæ, Хуыцауы фæндон цы у, ууыл нæ,
фæлæ адæймаджы фæндон цы у, ууыл сты». ‡‡†

Куыд цæугæ у Йесойы фæдыл

24 Уæд Йесо Йæ ахуыргæнинæгтæн загъта: «Мæ
фæдыл цæуын кæй фæнды, уый йæхи ферох
кæнæд, райсæд йæ дзуар æмæ рацæуæд Мæ
фæдыл. ‡‡‡
25 Уымæн æмæ йæ цард бахъахъхъæнын кæй
фæнды, уый йæ фесафдзæн; йæ цард Мæ
сæраппонд чи фесафа, уый та йæ ссардзæн.
26 Адæймаг æгас дуне йæхи куы бакæна, йæ уд та
куы фесафа, уæд ын уый цы пайда у? Кæнæ йæм цы
разындзæн, йæ уд цæмæй балхæна, ахæмæй?
27 Уымæн æмæ Адæймаджы Фырт æрцæудзæн Йæ
Фыды намысимæ, Йæ зæдтимæ, æмæ алкæмæн
дæр ратдзæн йæ хъуыддæгтæм гæсгæ. §
28 Æцæг уын зæгъын: ам чи лæууы, уыдонæй
иуæй-иутæ нæ амæлдзысты, цалынмæ Адæймаджы
Фырты паддзахы бартимæ æрцæугæ феной,
уæдмæ». §†

Йесо Йæ хуыз аивта

17 Æхсæз боны фæстæ Йесо Йемæ рахуыдта
Петры, Иаковы æмæ уый æфсымæр Иоанны,
скодта сæ бæрзонд хохмæ, æмæ уым уыдысты
хибарæй. §††
2 Сæ разы Йæ хуыз аивта – Йæ цæсгом сæрттывта
хурау, Йæ дарæс та рухсау фестади сæнтурс.
3 Фæзындысты сæм Моисей æмæ Илиа, æмæ
ныхас кодтой Йемæ.
4 Уæд Петр загъта Йесойæн: «Хицау, ам кæй стæм,
уый цы хорз у! Кæд Дæ фæнды, уæд ам саразон
æртæ халагъуды: иу Дæуæн, иу Моисейæн, иу
Илиайæн».
5 Петр йæ ныхас нæма фæци, афтæ сæ
æрæмбæрзта рухскалгæ æврагъ, æмæ æврагъæй
райхъуысти хъæлæс: «Ай, Кæуыл аудын, Мæ уыцы
уарзон Фырт у. Хъусут Æм». §‡
6 Ахуыргæнинæгтæ уый куы фехъуыстой, уæд
фыртæссæй æрхаудысты дæлгоммæ.
7 Фæлæ сæм Йесо бацыди, бавнæлдта сæм æмæ
сын загъта: «Сыстут, ма тæрсут».
8 Æмæ сæ цæстытыл куы схæцыдысты, уæд,
Йесойы йеддæмæ, никæйуал федтой.
9 Хохæй куы æрцæйцыдысты, уæд сын Йесо
бафæдзæхста: «Цы федтат, уый тыххæй макæмæн
зæгъут, цалынмæ Адæймаджы Фырт мæрдтæй
райгас уа, уæдмæ».
10 Уæд Æй Йæ ахуыргæнинæгтæ бафарстой:
«Уæдæ динамонджытæ цæмæн афтæ дзурынц,
Чырыстийы размæ Илиа хъуамæ æрцæуа,
зæгъгæ?» §‡†
11 Йесо сын дзуапп радта: «Раст у, Илиа хъуамæ
æрцæуа æмæ æппæт дæр банывыл кæна.
12 Фæлæ уын зæгъын: Илиа æрцыди ныридæгæн,
фæлæ йæ нæ базыдтой, æмæ сæ цы бафæндыд,
уый йын бакодтой. Афтæ Адæймаджы Фыртæн дæр
уыдон бавзарын кæндзысты хъизæмæрттæ».
13 Уæд ахуыргæнинæгтæ бамбæрстой, Йесо сын
Аргъауæг Иоанны тыххæй кæй дзырдта, уый.

Æнахъом хæйрæдджджын сдзæбæх

14 Адæммæ куы æрыздæхтысты, уæд Йесомæ
бацыд иу лæг, æрзоныгыл Йæ разы §†
15 Æмæ загъта: «Хицау, батæригъæд кæн мæ
фыртæн. Фæсур вæййы æмæ тынг удхар кæны;
арæх йæхи æппары артмæ æмæ донмæ.
16 Æз æй æркодтон Дæ ахуыргæнинæгтæм, фæлæ
йе сдзæбæх кæнын сæ бон нæ баци».
17 Йесо дзуапп радта: «Æнæуырнæг æмæ хæлд
фæлтæр! Кæдмæ уыдзынæн уемæ? Кæдмæ уын
быхсдзынæн? Ардæм Мæм æй æрбакæнут».
18 Йесо дæлимонæн радта бардзырд, дæлимон
рацыди лæппуйæ, æмæ уый уайтæккæ сдзæбæх.
19 Уæд ахуыргæнинæгтæ хибарæй бацыдысты
Йесомæ, æмæ Йын загътой: «Дæлимоны расурын
нæ бон цæуылнæ баци?»
20 Йесо сын загъта: «Уæ уырнындзинад лæмæгъ
кæй у, уый тыххæй. Æцæг уын зæгъын: хъыцъыйы
гагайыйас уырнындзинад уæм куы уа æмæ ацы

† *Мф. 11:25, 27.* †† *16:18 |іПетр|r бердзенагау амоны «дур».*
‡ *Лк. 22:31-32; 1 Пет. 2:4; 1 Кор. 3:11.* ‡† *Мф. 18:18; Ин. 20:23.*
‡‡ *Мк. 8:30.* ‡‡† *Ром. 8:7.* ‡‡‡ *Мф. 10:38; Мк. 8:34; Лк. 14:27.*
§ *Мф. 25:31; Ром. 2:6; Æрг. 19:14.* §† *Мк. 9:1; Лк. 9:27.*

§†† *Мк. 9:2; Лк. 9:28.* §‡ *Мф. 3:17; Лк. 3:22.* §‡† *Мф. 11:14; Мк. 9:11.* §† *Мк. 9:17; Лк. 9:38.*

хохæн афтæ куы зæгъат: „Ардыгæй уæртæ уырдæм
ацу", уæд ацæудзæн. Æмæ ахæмæй ницы уыдзæн,
сымахæн цы нæ бантыса. [†]
21 [Ацы уды мыггагæн та æрмæст кувын æмæ ком
дарыны фæрцы ис фæсурæн.]» [††]

Йесо ногæй зæгъы Йæ мæлæт æмæ Йæ райгасы тыххæй

22 Йесо æмæ Йæ ахуыргæнинæгтæ Галилейы куы
æрæмбырд сты, уæд сын Йесо загъта: «Адæймаджы
Фырт лæвæрд æрцæудзæн адæмы къухтæм, [‡]
23 Амардзысты Йæ, æмæ æртыккаг бон райгас
уыдзæн». Ахуыргæнинæгтæ тынг фенкъард сты.

Статир – кæсаджы дзыхæй

24 Капернауммæ куы æрцыдысты, уæд
Кувæндонæн хъалон æмбырдгæнджытæ
æрбацыдысты Петрмæ æмæ йын загътой: «Уæ
Ахуыргæнæг дыууæ драхмæйы нæ ратдзæн, æви?»
25 Уый сын загъта: «Ратдзæн». Æмæ Петр
хæдзармæ куы бацыди, уæд Йесо фæраздæр æмæ
йын загъта: «Куыд дæм кæсы, Симон, зæххон
паддзæхтæ фиддон кæнæ хъалон кæмæй исынц?
Сæхи адæмæй æви æцæгæлæттæй?»
26 Симон Ын дзуапп радта: «Æцæгæлæттæй». Йесо
йын загъта: «Уæдæ фырттæ сæрибар сты.
27 Фæлæ нæ цæмæй сæ зæрдæ ма фæхуда, уый
тыххæй ацу денджызмæ, баппар æнгуыр æмæ,
фыццаг цы кæсаг æрцахсай, уый райс. Æмæ йын
йæ дзых куы байгом кæнай, уæд дзы ссардзынæ
статир. Рахæсс æй æмæ сын æй ратт Мæн тыххæй
æмæ дæхи тыххæй».

Чи у уæлдæр?

18 Уыцы рæстæг ахуыргæнинæгтæ
æрбацыдысты Йесомæ æмæ Йæ бафарстой:
«Уæларвон Паддзахады уæлдæр чи у?»
2 Йесо басидти сывæллонмæ, æрлæууын æй кодта
уыдоны раз, [‡†]
3 Æмæ загъта: «Æцæг уын зæгъын, куы нæ аиват
æмæ сывæллæтты хуызæн куы нæ суат, уæд
Уæларвон Паддзахадмæ нæ бацæудзыстут.
4 Уæдæ йæхи чи æрныллæг кæна æмæ ацы
сабийы хуызæн чи суа, уый уæлдæр уыдзæн
Уæларвон Паддзахады. [‡‡]
5 Æмæ иу ахæм сывæллоныл Мæ номы
сæраппонд зæрдиаг чи уа, уый Мæныл у зæрдиаг.

Тæригъæдмæ мондаггæнæнтæ

6 Фæлæ ацы кæстæртæй – Мæныл
æууæндджытæй – иуы дæр тæригъæды чи бафтауа,
уымæн йæ бæрзæйыл куыройыфыд куы
æрцауындзиккой æмæ йæ денджызы куы
фæдæлдон кæниккой, уæд ын хуыздæр уаид. [‡‡†]
7 Сар йæ сæр дунейæн, тæригъæдмæ
мондаггæнæнтæ дзы кæй ис, уый тыххæй. Уыцы
мондаггæнæнтæ æнæмæнг хъуамæ уой, фæлæ сар
йæ сæр, кæй аххосæй æрцæуой, уыцы адæймагæн.
[‡‡‡]
8 Дæ къух кæнæ дын дæ къах тæригъæды хос куы
уа, уæд æй акъуыр æмæ йæ аппар: хуыздæр дын у
æнæ къух кæнæ æнæ къахæй мыггагмæйы цардмæ
бацæуын, цæйнæфæлтау дæ дыууæ къухы кæнæ
дыууæ къахимæ баппæрстæуа æнæхуысгæ арты. [§]
9 Кæнæ дын дæ цæст тæригъæды хос куы уа, уæд
æй фелвас æмæ йæ аппар: хуыздæр дын у иу
цæстимæ цардмæ бацæуын, цæйнæфæлтау дæ
дыууæ цæстимæ баппæрстæуа зындоны арты. [§†]

Фæсномыг ныхас дзæгъæл фысы тыххæй

10 Хъусут, ацы кæстæртæй иунæгыл дæр
æнæрвæссон ма ут. Зæгъын уын: уыдонæн сæ
зæдтæ уæлæрвты æдзух уынынц Мæ Уæларвон
Фыды цæсгом. [§††]
11 [Уымæн æмæ Адæймаджы Фырт æрцыди
сæфтыты бацагурынмæ æмæ сæ фервæзын
кæнынмæ.] [§‡]
12 Куыд уæм кæсы? Искæмæ фондзыссæдз фысы
куы уаид æмæ дзы иу куы фæдзæгъæл уаид, уæд,
мыййаг, йæ нудæс æмæ цыппарыссæдз фысы
хæхты нæ ныуадзид æмæ йæ дзæгъæл фысы
агурæг нæ ацæуид? [§‡†]
13 Æмæ йæ куы ссара, æцæг уын зæгъын, уæд чи
нæ фæдзæгъæл, уыцы нудæс æмæ цыппарыссæдз
фысæй ауыл тынгдæр фæцин кæндзæн.
14 Афтæ уæ Уæларвон Фыды дæр нæ фæнды ацы
кæстæртæй иуы мæлæт дæр.

Де 'фсымæр куы бацæуа дæ тæригъæды

15 Де 'фсымæр дæ тæригъæды куы бацæуа, уæд
бавдæл æмæ йын хибарæй бауайдзæф кæн. Æмæ
дæм кæд байхъуса, уæд ногæй ссардтай де
'фсымæры. [§†]
16 Кæд дæм нæ байхъуса, уæд та демæ акæн иу
кæнæ дыууæ адæймаджы, цæмæй, алы ныхас дæр
раст кæй у, уымæн уа дыууæ кæнæ æртæ
æвдисæны. [§‡]
17 Уыдонмæ дæр куы нæ байхъуса, уæд зæгъ
аргъуанæн. Æмæ кæд аргъуанмæ дæр нæ
байхъуса, уæд æм кæс, муртатмæ æмæ
хъалонисæгмæ цы цæстæй кæсыс, ахæм цæстæй.
18 Æцæг уын зæгъын: зæххыл бар цæмæн нæ
раттат, уымæн уæларвы дæр бар лæвæрд нæ
уыдзæн; зæххыл бар цæмæн раттат, уымæн та
уæларвы дæр рардæуыдзæн бар. [§§†]
19 Ноджы ма уын зæгъын: сымахæй дыууæ
адæймаджы куы сфæнд кæной зæххыл
цавæрфæнды хъуыддаджы тыххæй дæр иумæ

† *Мф. 21:21; Мк. 9:23; 11:23; Лк. 17:6.* †† *Мк. 9:29.* ‡ *Лк. 9:22; 24:7.* ‡† *Мк. 9:36.* ‡‡ *Мк. 10:14; 1 Кор. 14:20.* ‡‡† *Мк. 9:42; Лк. 17:1.*

‡‡‡ *1 Кор. 11:19.* § *Мк. 9:43.* §† *Мф. 5:29.* §†† *Дзут. 1:14.* §‡ *Мф. 10:6; Лк. 9:56.* §‡† *Лк. 15:4.* §† *Лк. 17:3; Иак. 5:19-20.* §‡ *Ин. 8:17; 2 Кор. 13:1; Дзут. 10:28.* §§† *Мф. 16:19; Ин. 20:23.*

бакувынил, уæд цы ракурой, уый сын лæвæрд
уыдзæни Мæ Уæларвон Фыдæй.
20 Уымæн æмæ Мæ номыл дыууæ кæнæ æртæ
адæймаджы кæм æрæмбырд уой, уым Æз дæр
семæ уыдзынæн».

Фæсномыг ныхас æгъатыр цагъары тыххæй

21 Уæд Петр бацыди Йесомæ æмæ Йын загъта:
«Хицау, мæ тæригъæды цы æфсымæр бацæуа,
уымæн цал хатты хъуамæ ныббарон? Авд хатты
онг?» †
22 Йесо йын загъта: «Авд хатты онг дын нæ
зæгъын, фæлæ дæс æмæ æртиссæдзгæйттæй авд
хатты онг.
23 Уымæн æмæ Уæларвон Паддзахад у, йæ
цагъартæй дзы чи цас дары, уый банымайыны
фæнд цы паддзах скодта, уый хуызæн.
24 Уый нымайын куы райдыдта, уæд æркодтой,
дæс мин таланты дзы чи дардта, уыцы адæймаджы.
25 Æмæ цæмæй бафида, уый йæм кæй нæ уыди,
уымæ гæсгæ паддзах радта хæсджынæн йæхи, йæ
усы, йæ сывæллæтты, стæй ма йæм цыдæриддæр
уыд, æппæт уыдæттæ ауæй кæныны æмæ хæс
бафидыны бардзырд.
26 Уæд уыцы цагъар йæ разы æрхауд йæ
зонгуытыл æмæ йын дзырдта: „[Ме 'лдар!]
Банхъæлмæ кæс, æмæ дын дæ хæс æнæхъæнæй
дæр бафиддзынæн".
27 Паддзах фæтæригъæд кодта уыцы цагъарæн,
ауагъта йæ æмæ йын йæ хæс дæр ныууагъта.
28 Уыцы цагъар та рацыд æмæ ссардта,
фондзыссæдз динары дзы чи дардта, йæ уыцы
æмбалы, æрцахста йæ, ныххæцыд ын йæ хурхыл
æмæ йын загъта: „Цы мæ дарыс, уый мын бафид".
29 Уæд йе 'мбал йæхи уый къæхтæм æрæппæрста
æмæ йын лæгъстæ кодта: „Банхъæлмæ кæс, æмæ
дæ цы дарын, уый дын бафиддзынæн".
30 Фæлæ уый не сразы, ацыд æмæ йæ бакодта
ахæстоны, цалынмæ йын йæ хæс бафида, уæдмæ.
31 Ацы хабар йе 'мбæлттæ куы федтой, уæд сын
тынг фæхъыг и. Æрцыдысты сæ паддзахмæ æмæ
йын радзырдтой, цы æрцыди, уый.
32 Уæд æм паддзах басидт æмæ йын загъта:
„Фыдзæрдæ цагъар! Ды мын балæгъстæ кодтай,
æмæ дын æз дæ хæс æнæхъæнæй дæр куы
ныббарстон,
33 Уæд дæуæн дæр не 'мбæлд, æви, де 'мбалæн
батæригъæд кæнын, æз дын куыд батæригъæд
кодтон, афтæ?"
34 Мæсты паддзах æй радта хъизæмарæй
марынмæ, цалынмæ йæ хæс æнæхъæнæй бафида,
уæдмæ.
35 Мæ Уæларвон Фыд дæр уын афтæ бакæндзæн,
алчидæр уæ йе 'фсымæрæн йæ тæригъæдтæ
зæрдиагæй куы нæ ныббара, уæд».

† *Лк. 17:4.*

Ус ауадзыны тыххæй

19 Йесо Йæ ныхас куы фæци, уæд араст
Галилейæ, æмæ æрцыд Иудейæйы зæхмæ,
Иорданы иннæ фарсмæ. ††
2 Йæ фæдыл ацыди бирæ адæм, æмæ сæ уым
сдзæбæх кодта.
3 Бацыдысты Йæм фарисейтæ æмæ Йæ
ракъахыны охыл бафарстой: «Алы азымы тыххæй
æмбæлы лæгæн йæ усы ауадзын, æви нæ?»
4 Йесо сын дзуапп радта: «Сфæлдисæг тæккæ
райдианæй „уыдоны нæлгоймаг æмæ
сылгоймагæй кæй сфæлдыста", уый тыххæй нæ
бакастыстут, æви? ‡
5 Æмæ Сфæлдисæг загъта: „Уымæ гæсгæ адæймаг
ныууадздзæн йæ фыд æмæ йæ мады, баиу уыдзæн
йæ усимæ, æмæ дыууæ уыдзысты иу буар". ‡†
6 Афтæмæй уыдон дыууæ нал сты, фæлæ сты иу
буар. Уæдæ Хуыцау цы сиу кодта, уый адæймаг ма
ахицæн кæнæд».
7 Уыдон Йесойæн загътой: «Уæдæ Моисей цæмæн
бафæдзæхста уагъды æвдисæндар раттын æмæ
усы ауадзын?» ‡‡
8 Йесо сын дзуапп радта: «Хивæнд кæй стут, уый
тыххæй уын радта Моисей уæ устыты уадзыны бар.
Фыццаг та афтæ нæ уыди.
9 Фæлæ уын Æз зæгъын: хæтыны азым æм ма
уæд, уымæй дарддæр йæ усы чи ауадза æмæ
æндæр ус чи ракура, уый хæтгæ кæны. [Уагъд усы
чи ракура, уый дæр хæтгæ кæны.]» ‡‡†
10 Йæ ахуыргæнинæгтæ Йын загътой: «Кæд йæ
усы тыххæй лæгмæ ахæм хæс хауы, уæд хуыздæр у
ус нæ ракурын».
11 Йесо сын загъта: «Æппæты бон нæу ацы ныхас
æххæст кæнын, фæлæ Хуыцауæй лæвæрд кæмæн
уа, уый йæ сæххæст кæндзæн.
12 Уымæн æмæ ис, мады гуыбынæй æрдызт чи
рахаста, ахæмтæ. Ис, адæм кæй бардызтой, ахæм
æрдызтытæ дæр. Ноджы ма ис, Уæларвон
Паддзахады сæраппонд йæхи чи бардызта,
ахæмтæ дæр. Ацы ныхас сæххæст кæнын кæй бон
у, уый йæ сæххæст кæнæд». ‡‡‡

Йесо Йæ арфæ æфтауы сывæллæттыл

13 Уæд Йесомæ æрхуыдтой сывæллæтты, цæмæй
сыл æрæвæра Йæ къухтæ æмæ бакува, фæлæ сæ
ахуыргæнинæгтæ нæ бауагътой. §
14 Йесо сын загъта: «Æрбауадзут Мæм
сывæллæтты, ма сæ хъыгдарут, уымæн æмæ
Уæларвон Паддзахад уыдоны хуызæтты у». §†
15 Йесо сывæллæттыл Йæ къухтæ æрæвæрдта
æмæ ацыди уырдыгæй.

†† *Мк. 10:1.* ‡ *Мк. 10:6.* ‡† *Мк. 10:7-8; 1 Кор. 6:16; Эф. 5:31.*
‡‡ *Мф. 5:31.* ‡‡† *Мф. 5:32; Мк. 10:11; Лк. 16:18.* ‡‡‡ *1 Кор. 7:7.*
§ *Мк. 10:13; Лк. 18:15.* §† *Мф. 18:3.*

Йесо æмæ хъæздыг лæппу

16 Йесомæ æрбацыд иу лæппу æмæ Йæ бафарста:
«Ахуыргæнæг, мыггагмæйы цард райсынæн
хорзæй цы саразон?» [†]
17 Йесо йын дзуапп радта: «Цæмæн Мæ фæрсыс
хорз саразынæй? Иунæг Хуыцауы йеддæмæ хорз
ничи у. Фæлæ дæ кæд мыггагмæйы цардмæ
бацæуын фæнды, уæд сæххæст кæн фæдзæхстытæ»
[††], [‡]
18 Уый Йæ бафарста: «Цавæр фæдзæхстытæ?»
Йесо йын дзуапп радта: «„Ма амар", „Ма хæт", „Ма
дав", „Мæнгæвдисæн ма ныллæуу",
19 „Нымай дæ фыд æмæ дæ мады" æмæ „Уарз
хионы, дæхи куыд уарзыс, афтæ"».
20 Лæппу Йын загъта: «Æппæт уыдæттæ сæххæст
кодтон. Ноджы ма мæ цы бакæнын хъæуы?»
21 Йесо йын зæгъы: «Кæд дæ фæнды, æмæ
æнаипп уай, уæд ацу, ауæй кæн дæ мулк, ратт æй
мæгуыртæн, æмæ дын уæлæрвты уыдзæни хæзна.
Стæй-иу раздæх æмæ цу Мæ фæдыл».
22 Лæппу уый куы фехъуыста, уæд ацыд
æнкъардæй, уымæн æмæ йæм бирæ мулк уыд.
23 Йесо загъта Йæ ахуыргæнинæгтæн: «Æцæг уын
зæгъын: зын у хъæздыгæн Уæларвон Паддзахадмæ
бацæуын.
24 Ноджы ма уын зæгъын: хъæздыгæн Хуыцауы
Паддзахадмæ бацæуынæй теуайæн судзины быны
иннæрдæм ахизын æнцондæр у».
25 Ахуыргæнинæгтæ уый куы фехъуыстой, уæд
сæм тынг диссаг фæкаст, æмæ загътой: «Уæдæ уæд
чи фервæздзæн?»
26 Йесо сæм бакаст æмæ сын загъта: «Уый адæмы
бон нæу, фæлæ Хуыцауæн Йæ бон æппæт дæр у».
27 Уæд Ын Петр загъта: «Мæнæ мах ныууагътам
алцыдæр æмæ рацыдыстæм Дæ фæдыл. Цы нæм
æнхъæлмæ кæсы?» [‡†]
28 Йесо сын дзуапп радта: «Æцæг уын зæгъын:
Адæймаджы Фырт ног дунейы Йæ намысджын
бынаты куы сбада, уæд сымах дæр, Мæ фæдыл
рацæуджытæ, сбаддзыстут дыууадæс бадæны
Израилы дыууадæс хæдзарвæндагæн тæрхон
кæнынмæ. [‡‡]
29 Æмæ Мæ номы сæраппонд йæ хæдзæрттæ,
кæнæ йе 'фсымæрты, кæнæ йæ хоты, кæнæ йæ
фыды, кæнæ йæ мады, кæнæ йæ усы, кæнæ йæ
сывæллæтты, кæнæ йæ зæххытæ чи ныууадза, уый
райсдзæни фондзыссæдз хатты фылдæрæй, æмæ
схайджын уыдзæн мыггагмæйы цардæй. [‡‡†]
30 Фæлæ фыццæгтæй бирæтæ уыдзысты
фæстæгтæ, фæстæгтæй та бирæтæ уыдзысты
фыццæгтæ.

Фæсномыг ныхас сæнæфсирдоны кусджыты тыххæй

20 Уымæн æмæ райсомæй раджы йæ
сæнæфсирдонмæ кусджытæ æххуырсынмæ
чи рацыд, Уæларвон Паддзахад уыцы хицауы
хуызæн у. [‡‡‡]
2 Уый кусджытимæ бафидыдта бон фæйнæ
динарыл, æмæ сæ арвыста йæ сæнæфсирдонмæ.
3 Æртыккæгæм сахатмæ [§] хæстæг та рацыд æмæ
федта, сахары фæзы æгуыстæй чи лæууыд,
ахæмты.
4 Æмæ уыдонæн дæр загъта: „Ацæут сымах дæр
мæ сæнæфсирдонмæ, æмæ цы æмбæла, уый уын
бафиддзынæн". Уыдон ацы- дысты.
5 Ноджы рацыд æмбисбонмæ хæстæг, стæй
фарæстæм сахатмæ хæстæг, æмæ та баххуырста
æндæрты.
6 Æппынфæстаг рацыд иуæндæсæм сахатмæ
хæстæг, федта та æндæр æгуыст адæм æмæ сæ
бафарста: „Ам æнæхъæн бон æгуыстæй цы лæуут?"
7 Уыдон ын дзуапп радтой: „Ничи нæ баххуырста".
Уый сын загъта: „Ацæут сымах дæр мæ
сæнæфсирдонмæ [æмæ цы æмбæлы, уый
райсдзыстут]".
8 Куы баизæр, уæд сæнæфсирдоны хицау йæ
исбонæн уынаффæгæнæгæн загъта: „Басид
кусджытæм æмæ сын мызд ратт; фæстæдæр чи
æрбацыди, уыдонæн раздæр бафид, раздæр чи
æрбацыди, уыдонæн та – фæстæдæр".
9 Иуæндæсæм сахатмæ хæстæг чи æрбацыд,
уыдон райстой фæйнæ динары.
10 Раздæр чи æрбацыд, уыдон æнхъæл уыдысты,
фылдæр райсдзысты, зæгъгæ, фæлæ уыдон дæр
райстой фæйнæ динары.
11 Æмæ мызд куы райстой, уæд сæнæфсирдоны
хицауыл райдыдтой бустæ кæнын.
12 Уыдон дзырдтой: „Фæстæдæр кæй баххуырстай,
уыдон иунæг сахат бакуыстой, фидгæ та сын
махимæ æмхуызон бакодтай, мах та æнæхъæн бон
æнтæфы фæфыдæбон кодтам".
13 Уæд ай сæ иуæн ахæм дзуапп радта: „Хæлар, æз
дæ хъыджы нæ бацыдтæн. Мемæ динарыл нæ
бафидыдтай?
14 Цы дæм æмбæлы, уый айс æмæ ацу. Дæуæн цас
радтон, мæн та фæстæдæр æрбацæуæгæн дæр
уыйбæрц раттын фæнды.
15 Мæн цы у, ууыл мæ бар нæ цæуы? Æви æз
рæдау кæй дæн, уый дæ цæст нæ уарзы?"
16 Афтæ фæстæгтæ уыдзысты фыццæгтæ,
фыццæгтæ та уыдзысты фæстæгтæ. [Уымæн æмæ
хуындтытæ бирæ сты, æвзæрстытæ та – чысыл.]» [§†]

† Мк. 10:17; Лк. 18:18. †† 19:17 Фæстæдæры къухфыстыты 16-17 бынæттæ сты афтæ: |iЙесомæ æрбацыд иу лæппу æмæ Йæ бафарста: «Хорз Ахуыргæнæг, мыггагмæйы цард райсынæн хорзæй цы саразон?» Йесо йын дзуапп радта: «Цæмæн Мæ хоныс хорз? Иунæг Хуыцауы йеддæмæ хорз ничи у. Фæлæ дæ кæд мыггагмæйы цардмæ бацæуын фæнды, уæд сæххæст кæн фæдзæхстытæ»|r. ‡ Иак. 1:17. ‡† Мк. 10:28; Лк. 18:28. ‡‡ Лк. 22:30. ‡‡† Мк. 10:29; Лк. 13:30.

‡‡‡ Мф. 21:33. § 20:3 Сахæттæ амынд сты рагон нымадæй (кæс дзырдуаты). §† Мф. 19:30; 22:14.

Йесо æртыккаг хатт зæгъы Йæ мæлæт æмæ Йæ райгасы тыххæй

17 Йесо Иерусалиммæ куы цыди, уæд фæндагыл
фæхибар кодта дыууадæсы æмæ сын загъта:
18 «Ныр мах цæуæм Иерусалиммæ, æмæ
Адæймаджы Фырт лæвæрд æрцæудзæн алчертæм
æмæ динамонджытæм. Рахæсдзысты Йын марыны
тæрхон [†]
19 Æмæ Йæ ратдзысты муртаттæм, цæмæй Дзы
уыдон фæхынджылæг кæной, ехсæй Йæ фæнæмой
æмæ Йæ байтындзой, æмæ æртыккаг бон райгас
уыдзæн». [††]

Зеведейы усы курдиат

20 Уæд Æм бацыди Зеведейы ус йæ фырттимæ, Йæ
разы æрзоныгыл æмæ Йæм хатыди цæйдæр
тыххæй. [‡]
21 Йесо йæ бафарста: «Цы дæ хъæуы?» Уый Йын
дзуапп радта: «Бар ратт, цæмæй Дæ Паддзахады
мæ ацы дыууæ лæппуйæ иу сбада Дæ рахиз фарс,
иннæ та – Дæ галиу фарс».
22 Йесо сын загъта: «Цы курут, уый уæхæдæг дæр
не 'мбарут. Æз цы хъизæмæртты кæхц нуаздзынæн,
уый баназын [кæнæ Мæныл цы аргъуыдæй
аргъуыдæуы, ахæм аргъуыд райсын] суыдзæн уæ
бон?» Уыдон Ын дзуапп радтой: «Суыдзæн». [‡†]
23 Уый сын загъта: «Мæ хъизæмæртты кæхц
нуаздзыстут [æмæ Мæныл цы аргъуыдæй
аргъуыдæуы, уымæй уыл саргъуыдæуыдзæн]. Мæ
рахиз фарс æмæ Мæ галиу фарс сбадын та Мæнæй
аразгæ нæу, фæлæ уыцы бынæттæ Мæ Фыд кæмæн
æрцæттæ кодта, уыдон дзы сбаддзысты».
24 Уый дæс ахуыргæнинаджы куы фехъуыстой,
уæд смæсты сты дыууæ æфсымæрмæ. [‡‡]
25 Йесо басидти сеппæтмæ дæр æмæ сын загъта:
«Сымах зонут, æлдæрттæ адæмтæн кæй хицауиуæг
кæнынц, æмæ хицæуттæ адæмтыл барджын кæй
сты, уый.
26 Сымахмæ та афтæ ма уæд. Фæлæ уæ уæлдæр
уæвын кæй фæнды, уый уын уæд лæггадгæнæг;
27 Æмæ уæ фыццаг уæвын кæй фæнды, уый уын
уæд цагъар.
28 Адæймаджы Фырт дæр уый тыххæй не 'рцыд,
æмæ Йын лæггад кæной, фæлæ цæмæй Йæхæдæг
балæггад кæна æмæ бирæты ссæрибары
сæраппонд ратта Йæ цард». [‡‡†]

Дыууæ куырмы цæстæй ракастысты

29 Иерихонæй куы рараст сты, уæд Йесойы фæдыл
цыди бирæ адæм. [‡‡‡]
30 Дыууæ куырмы бадтысты фæндаггæрон. Йесо
сæ рæзты кæй æрцæуы, уый куы фехъуыстой, уæд
ныхъхъæр кодтой: «Батæригъæд нын кæн, Хицау,
Давиды Фырт!» [§]
31 Адæм уыдонæй домдтой, цæмæй ныссабыр уой,
фæлæ ноджы тынгдæр хъæр кодтой: «Батæригъæд
нын кæн, Хицау, Давиды Фырт!»
32 Йесо æрлæууыди, басидти сæм æмæ сæ
бафарста: «Цы уæ фæнды? Цы уын саразон?»
33 Уыдон Ын загътой: «Хицау, мах фæнды нæ
цæстытæй ракæсын».
34 Йесо фæтæригъæд кодта куырмытæн æмæ сын
бавнæлдта сæ цæстытæм. Уыдон уайтæккæ
ракастысты сæ цæстытæй æмæ ацыдысты Йæ
фæдыл.

Йесо æрцыд Иерусалиммæ

21 Иерусалиммæ сæ бирæ нал хъуыд. Елеоны
хохы фахсыл чи ис, уыцы Виффагимæ куы
бахæццæ сты, уæд Йесо арвыста дыууæ
ахуыргæнинаджы, [§†]
2 Æмæ сын загъта: «Ацæут, уæ ныхмæ цы хъæу ис,
уырдæм. Уым уайтæккæ ссардзыстут баст
хæрæджы къæлæуимæ. Суадзут сæ æмæ сæ
æркæнут Мæнмæ.
3 Исчи уын исты куы зæгъа, уæд дзуапп раттут,
уыдон Хицауы хъæуынц, зæгъгæ, æмæ уын сæ
уайтæккæ ратдзысты».
4 Æппæт уыдæттæ æрцыдысты, цæмæй сæххæст
уа, пехуымпары дзыхæй цы загъдæуыд, уый:
5 «Зæгъут Сионы чызгæн: мæнæ дæм дæ
æвæлмас Паддзах фæцæуы хæрæгыл æмæ æрыгон
къæлæуыл – кусæг хæрæджы лæппыныл –
бадгæйæ». [§††]
6 Ахуыргæнинæгтæ ацыдысты æмæ бакодтой,
Йесо сын куыд бафæдзæхста, афтæ.
7 Æркодтой хæрæг æмæ къæлæуы, æрæвæрдтой
сыл сæ дарæстæ, æмæ Йесо сæ уæлæ сбадти. [§‡]
8 Бирæ адæм сæ дарæстæ байтыдтой фæндагыл,
иннæтæ та лыг кодтой бæлæсты къалиутæ æмæ сæ
калдтой фæндагмæ. [§‡†]
9 Йесойæн Йæ разæй æмæ Йæ фæстæ цы адæм
цыд, уыдон хъæр кодтой: «Осаннæ Давиды
Фыртæн! Арфæгонд уæд Хуыцауы номæй
Æрцæуæг! Осаннæ уæлæрвты!» [§†]
10 Йесо Иерусалиммæ куы бахæццæ, уæд æгас
сахар дæр базмæлыд æмæ фарстой: «Уый Чи у?»
11 Адæм та дзырдтой: «Уый Йесо-пехуымпар у,
галилейаг Назаретæй».

Йесо сыгъдæг кæны Кувæндон

12 Йесо Кувæндонмæ бацыд æмæ – уæйгæнæгæй,
æлхæнæгæй – сеппæты дæр ратардта,
æхцаивджытæн афæлдæхта сæ фынгтæ, бæлæттæ
уæйгæнджытæн та – сæ бандæттæ. [§‡]

† *Мк. 10:33; Лк. 18:31.* †† *Ин. 18:31.* ‡ *Мк. 10:35.* ‡† *Мф. 26:39, 42.* ‡‡ *Мк. 10:41; Лк. 22:24.* ‡‡† *Мф. 26:28; Ин. 11:51; Флп. 2:7-8.* ‡‡‡ *Мк. 10:46; Лк. 18:35.*

§ *Мф. 9:27.* §† *Мк. 11:1; Лк. 19:29.* §†† *Ин. 12:15.* §‡ *Мк. 11:7.* §‡† *Ин. 12:13.* §† *Мк. 11:10; Лк. 19:38.* §‡ *Мк. 11:15; Лк. 19:45; Ин. 2:14.*

13 Ӕмӕ сын загъта: «Фыст у: „Мӕ хӕдзар кувӕн
хӕдзар схуындӕуыдзӕн"; сымах та дзы
абырджыты лӕгӕт аразут». †
14 Кувӕндоны Йӕм бацыдысты куырмытӕ ӕмӕ
къуылыхтӕ, ӕмӕ сӕ Уый сдзӕбӕх кодта.
15 Йесо цы диссӕгтӕ сарӕзта, уыдӕттӕ алчертӕ
ӕмӕ динамонджытӕ куы федтой, стӕй Кувӕндоны
«Осаннӕ Давиды Фыртӕн!», зӕгъгӕ, чи хъӕр
кодта, уыцы сывӕллӕтты, уӕд смӕсты сты,
16 Ӕмӕ Йын загътой: «Хъусыс, цытӕ дзурынц?»
Йесо сын дзуапп радта: «Хъусын! Ау, никуы
бакастыстут: „Ды бакодтай афтӕ, ӕмӕ сабитӕ ӕмӕ
дзидзидайтӕ стауынц Дӕу"?»
17 Йесо сӕ ныууагъта, сахарӕй ацыди Вифанимӕ
ӕмӕ Йе 'хсӕв арвыста уым.

Ӕлгъыст легъуибӕлас

18 Райсомӕй раджы сахармӕ куы здӕхтысты, уӕд
Йесо сыстонг.
19 Фӕндаггӕрон федта иу легъуибӕлас, бацыд
ӕм, фӕлӕ йыл сыфтӕрты йеддӕмӕ ницы ссардта.
Уӕд ын загъта: «Нырӕй фӕстӕмӕ дыл мыггагмӕ
иу гага дӕр мауал ӕрзайӕд». Ӕмӕ легъуибӕлас
уайтӕккӕ бахус. ††
20 Ахуыргӕнинӕгтӕ уый куы федтой, уӕд сӕм
диссаг фӕкаст ӕмӕ дзырдтой: «Легъуибӕлас
уайтӕккӕ куыд бахус?»
21 Йесо сын дзуапп радта: «Ӕцӕг уын зӕгъын:
уырныдзинад уӕм куы уа ӕмӕ куы нӕ
фӕгуырысхо уат, уӕд бакӕндзыстут,
легъуибӕласыл цы ӕрцыд, ӕрмӕст уый нӕ, фӕлӕ
ацы хохӕн дӕр куы зӕгъат: „Фӕхицӕн у зӕххӕй
ӕмӕ денджызы дӕхи баппар", – уӕд уыдзӕн афтӕ.
‡
22 Ӕмӕ уӕм уырныдзинад куы уа, уӕд уӕ
куывды цы ракурат, уый райсдзыстут». ‡†

Йесойӕн ахӕм бар чи радта

23 Йесо Кувӕндонмӕ куы ӕрцыд ӕмӕ адӕмы куы
ахуыр кодта, уӕд Ӕм бацыдысты алчертӕ ӕмӕ
адӕмы хистӕртӕ, ӕмӕ Йӕ бафарстой: «Ды цавӕр
хъаруйӕ кӕныс ӕппӕт уыдӕттӕ? Уыцы бар Дын
чи радта?» ‡‡
24 Йесо сын дзуапп радта: «Ӕз дӕр уӕ
бафӕрсдзынӕн цӕмӕйдӕр, ӕмӕ Мын дзуапп куы
раттат, уӕд уын зӕгъдзынӕн, цавӕр хъаруйӕ сӕ
кӕнын, уый.
25 Иоанн цы аргъуыдӕй аргъуыдта, уый кӕмӕй
уыд: уӕларвӕй ӕви адӕмӕй?» Уыдон
кӕрӕдзийӕн дзырдтой: «„Уӕларвӕй" куы зӕгъӕм,
уӕд бафӕрсдзӕн: „Уӕдӕ цӕуылнӕ
бауӕндыдыстут Иоаннныл?"
26 „Адӕмӕй" куы зӕгъӕм, уӕд та нын адӕмӕй
тӕссаг у, уымӕн ӕмӕ сеппӕт дӕр Иоанны
пехуымпарыл нымайынц». ‡‡†

27 Ӕмӕ дзуапп радтой Йесойӕн: «Нӕ зонӕм».
Йесо дӕр сын загъта: «Уӕдӕ уын Ӕз дӕр нӕ
зӕгъдзынӕн, цавӕр хъаруйӕ сӕ кӕнын, уый.

Фӕсномыг ныхас дыууӕ фырты тыххӕй

28 Куыд уӕм кӕсы? Иу лӕгӕн уыди дыууӕ фырты.
Бацыди сӕ иумӕ ӕмӕ йын загъта: „Мӕ хъӕбул,
ацу ӕмӕ абон бакус мӕ сӕнӕфсирдоны".
29 Уый дзуапп радта: „Нӕ мӕ фӕнды", фӕлӕ
фӕстӕдӕр ӕрхудт йӕхиуыл ӕмӕ ацыди.
30 Бацыд иннӕ фыртмӕ, ӕмӕ уымӕн дӕр загъта
афтӕ. Уый йын дзуапп радта: „Фӕцӕуын, ме 'лдар",
фӕлӕ нӕ ацыди.
31 Уыцы дыууӕйӕ йӕ фыды фӕндон чи сӕххӕст
кодта?» Уыдон Ын загътой: «Фыццаг». Йесо сын
загъта: «Ӕцӕг уын зӕгъын, хъалонисджытӕ ӕмӕ
хъахбайтӕ уӕ разӕй цӕуынц Хуыцауы
Паддзахадмӕ. ‡‡‡
32 Уымӕн ӕмӕ Иоанн ӕрцыди сымахӕн раст
фӕндаг бацамонынмӕ, ӕмӕ йыл нӕ
бауӕндыдыстут, хъалонисджытӕ ӕмӕ йыл
хъахбайтӕ та бауӕндыдысты. Сымах уый федтат,
фӕлӕ уӕддӕр не 'рфӕсмон кодтат ӕмӕ йыл нӕ
бауӕндыдыстут. §

Фӕсномыг ныхас фыдзӕрдӕ ӕххуырстыты тыххӕй

33 Байхъусут ӕндӕр фӕсномыг ныхасмӕ. Иу
хицау ныссагъта сӕнӕфсирдон, йӕ алыварс ын
сарӕзта ӕмбонд, скъахта дзы сӕндуцӕн, самадта
дзы мӕсыг, радта йӕ ӕххуырст кусджытӕм ӕмӕ
ацыди балцы. §†
34 Гагадыргъты рӕгъӕдафон куы ӕрхӕстӕг, уӕд
йӕ цагъарты йӕ сӕнӕфсир райсынмӕ арвыста
ӕххуырст кусджытӕм.
35 Ӕххуырст кусджытӕ йын ӕрцахстой йӕ
цагъарты, ӕмӕ дзы кӕй нӕмгӕ фӕкодтой, кӕй
дзы маргӕ акодтой, кӕй та дзы дуртӕй фӕхостой.
§††
36 Арвыста сӕм ӕндӕр цагъарты – фыццӕгтӕй
фылдӕр. Ӕмӕ уыдонӕн дӕр бакодтой афтӕ. §‡
37 Ӕппынфӕстаг сӕм арвыста йӕ фырты; загъта,
мӕ фыртӕй мын фефсӕрмы уыдзысты, зӕгъгӕ.
38 Фӕлӕ йын ӕххуырст кусджытӕ йӕ фырты куы
федтой, уӕд кӕрӕдзийӕн загътой: „Уый йӕ
бындар у. Цом, амарӕм ӕй, ӕмӕ йын йӕ бынтӕ
нӕхи бакӕнӕм". §‡†
39 Ӕмӕ йӕ ӕрцахстой, раппӕрстой йӕ
сӕнӕфсирдонӕй ӕмӕ йӕ амардтой. §†
40 Ныр сӕнӕфсирдоны хицау куы ӕрцӕуа, уӕд
цы бакӕндзӕн уыцы ӕххуырст кусджытӕн?»
41 Йесойӕн дзуапп радтой: «Уыцы фыдгӕнджыты
амардзӕни хъизӕмары мӕлӕтӕй, сӕнӕфсирдон
та ратдзӕн ӕндӕр ӕххуырст кусджытӕм, афоныл
ын сӕнӕфсир чи дӕтта, ахӕмтӕм».

† *Мк. 11:17; Лк. 19:46.* †† *Мк. 11:13.* ‡ *Мф. 17:20; Лк. 17:6; Иак. 1:6.* ‡† *Мф. 7:7; Мк. 11:24; Ин. 14:13.* ‡‡ *Мф. 7:29; Мк. 11:28; Лк. 20:1-2.* ‡‡† *Мф. 14:5; Мк. 6:20.*

‡‡‡ *Лк. 7:29.* § *Лк. 3:12.* §† *Мк. 12:1; Лк. 20:9.* §†† *Мф. 5:12; 23:34, 37.* §‡ *Мф. 22:4.* §‡† *Мф. 26:4; 27:1.* §† *Дзут. 13:12.*

42 Йесо сын загъта: «Ау, Сыгъдæг Фысты никуы бакастыстут: „Арасджытæ цы дурыл нæ барвæссыдысты, уый сси сæрæвæрæн. Уый Хуыцауы фæндæй у, æмæ уыцы диссаг мах уынæм"? †

43 Уымæ гæсгæ уын зæгъын, сымахæй ист æрцæудзæни Хуыцауы Паддзахад æмæ лæвæрд уыдзæни, пайда чи дæтты, уыцы адæмæн.

44 Уыцы дурыл чи æрхауа, уый ныппырх уыдзæн, йæхæдæг кæуыл æрхауа, уый та ныцъцъæл кæндзæн». ††

45 Алчертæ æмæ фарисейтæ Йесойы фæсномыг ныхæстæ куы фехъуыстой, уæд бамбæрстой, уыдоны тыххæй кæй дзырдта, уый.

46 Æмæ Йæ хъавыдысты æрцахсынмæ, фæлæ адæмæй нæ бауæндыдысты, уымæн æмæ Йæ адæм пехуымпарыл нымадтой.

Фæсномыг ныхас чындзæхсæвы тыххæй

22 Йесо сын фæсномыг ныхæстæй дзырдта дарддæр:

2 «Йæ фыртæн чындзæхсæв чи сарæзта, Уæларвон Паддзахад уыцы паддзахы хуызæн у. ‡

3 Уый йæ цагъарты арвыста хуындтыты чындзæхсæвмæ æрхонынмæ, фæлæ уыдоны æрцæуын нæ бафæндыди.

4 Ноджы арвыста æндæр цагъарты æмæ сын загъта: „Зæгъут хуындтытæн: мæнæ æз æрæвæрдтон фынгтæ, мæ галтæ æмæ мæ хаст фос æргæвст сты, алцыдæр цæттæ у, рацæут чындзæхсæвмæ".

5 Фæлæ йæ уыдон ницæмæ æрдардтой æмæ ацыдысты – чи йæ хуыммæ, чи та сæудæджер кæнынмæ.

6 Иннæтæ та йын æрцахстой йæ цагъарты, бафхæрдтой сæ æмæ сæ амардтой.

7 Паддзах смæсты, арвыста йе 'фсад, ныццагъта уыцы лæгмарты æмæ сын сæ сахар басыгъта. ‡†

8 Уæд йæ цагъартæн загъта: „Чындзæхсæвы фынг цæттæ у, фæлæ хуындтытæ аккаг нæ разындысты.

9 Уæдæ ацæут фæндæгты тигътæм, æмæ-иу кæйдæриддæр фенат, уыдоны æрхонут чындзæхсæвмæ".

10 Уыцы цагъартæ ацыдысты фæндæгтæм æмæ æрбахуыдтой, кæуылдæриддæр сæмбæлдысты, уыдоны – фыдзæрдæты дæр æмæ хæрзгæнджыты дæр. Æмæ чындзæхсæв байдзаг фынгыл бадæг адæмæй.

11 Паддзах фынджы адæмы фенынмæ куы бацыд, уæд дзы бафиппайдта, бæрæгбоны дарæс кæуыл нæ уыд, ахæм адæймаджы,

12 Æмæ йын загъта: „Мæ хæлар, æнæ бæрæгбоны дарæсæй ардæм куыд æрбацыдтæ?" Уый ныхъхъус и.

13 Уæд паддзах загъта йæ фæсдзæуинтæн: „Сбæттут ын йæ къухтæ æмæ йæ къæхтæ æмæ йæ ап- парут æддæмæ, талынгмæ: уым уыдзæни кæуын æмæ дæндæгты хъыс-хъыс".

14 Уымæн æмæ хуындтытæ бирæ сты, æвзæрстытæ та – чысыл». ‡‡

Хъалон кесæрæн

15 Уæд фарисейтæ ацыдысты æмæ бауынаффæ кодтой, цæмæй Йесойы ракъахой æмæ Йын Йæ ныхæстæ Йæхи ныхмæ фæцаразой. ‡‡†

16 Æмæ Йæм барвыстой сæ ахуыргæнинæгты Ироды фарсдарджытимæ, æмæ Йын уыдон загътой: «Ахуыргæнæг, мах зонæм, Ды раст кæй дæ æмæ Хуыцауы фæндаг æцæгадмæ гæсгæ кæй амоныс; искæй зæрдæ балхæнынил нæ архайыс, уымæн æмæ никæй хъуылон кæныс.

17 Уæдæ нын зæгъ: куыд Дæм кæсы? Кесæрæн хъалон фидын æмбæлы æви нæ?»

18 Фæлæ сын Йесо бамбæрста сæ фыдвæнд æмæ загъта: «Цы Мæ къахут, цæстмæхъустæ?

19 Равдисут Мæм, хъалон цы æхцайæ фидынц, уый». Уыдон Æм æрбахастой динар.

20 Æмæ сын загъта: «Кæй ныв æмæ йыл кæй ном ис?»

21 Уыдон Ын дзуапп радтой: «Кесæры». Уæд сын Йесо загъта: «Уæдæ кесæры цы у, уый дæттут кесæрæн, Хуыцауы цы у, уый та – Хуыцауæн». ‡‡‡

22 Уый куы фехъуыстой, уæд сæм диссаг фæкасти, ныууагътой Йæ æмæ ацыдысты.

Мæрдты райгасы тыххæй

23 Уыцы бон Йесомæ æрбацыдысты саддукейтæ (саддукейтæ дзурынц, мæрдтæ нæ райгас уыдзысты, зæгъгæ), æмæ Йæ бафарстой: §

24 «Ахуыргæнæг, Моисей загъта: „Исчи æнæзæнæгæй куы амæла, уæд ын йе 'фсымæр ракурæд йæ усы æмæ цот рауадзæд йе 'фсымæрæн". §†

25 Махмæ уыд авд æфсымæры. Хистæр æрхаста ус, амард æнæзæнæгæй æмæ йæ ус баззади йе 'фсымæрæн.

26 Афтæ рауад сæ хабар дыккаг æмæ æртыккагæн дæр, стæй иннæтæн дæр суанг æвдæм æфсымæрмæ.

27 Сеппæты фæстæ ус дæр амард.

28 Ныр мæрдтæ куы райгас уой, уæд уыцы авд æфсымæрæй уый кæй ус уыдзæни? Сеппæты ус дæр куы уыд».

29 Йесо сын дзуапп радта: «Сымах рæдийут, нæдæр Сыгъдæг Фыст, нæдæр Хуыцауы тых кæй нæ зонут, уымæ гæсгæ.

30 Уымæн æмæ мæрдтæ куы райгас уой, уæд нæдæр ус курдзысты, нæдæр мой кæндзысты, фæлæ уыдзысты уæларвон зæдтау. §††

31 Мæрдты райгасы тыххæй уын Хуыцау цы загъта, уый нæ бакастыстут, æви:

† *Мк. 12:10; Лк. 20:17; Ап. хъ. 4:11.* †† *1 Пет. 2:7; Ром. 9:32.* ‡ *Лк. 14:16; Æрг. 19:7.* ‡† *Лк. 19:27, 43.*

‡‡ *Мф. 20:16.* ‡‡† *Мк. 12:13; Лк. 20:20.* ‡‡‡ *Мк. 12:17; Ром. 13:7.* § *Мк. 12:18; Лк. 20:27; Ап. хъ. 23:8.* §† *Мк. 12:19; Лк. 20:28.* §†† *1 Кор. 15:44.*

32 „Æз дæн Авраамы Хуыцау, Исаакы Хуыцау æмæ
Иаковы Хуыцау"? Хуыцау мæрдты Хуыцау нæу,
удæгæсты Хуыцау у». [†]
33 Адæм уый куы фехъуыстой, уæд дисы
æфтыдысты Йесойы ахуырадыл.

Тæккæ ахсджиагдæр фæдзæхст

34 Йесо Йæ дзырдæй саддукейты кæй басаста, уый
фарисейтæ куы фехъуыстой, уæд æрæмбырд сты
иумæ.
35 Уыдонæй иу, динамонæг, Йесойы къахгæйæ,
загъта: [††]
36 «Ахуыргæнæг, Моисейы Æгъдауы сæйрагдæр
фæдзæхст кæцы у?»
37 Йесо йын дзуапп радта: «„Уарз дæ Хицау
Хуыцауы æппæт зæрдæйæ, æппæт удæй æмæ
æппæт зондæй". [‡]
38 Уый у фыццаг æмæ сæйрагдæр фæдзæхст.
39 Дыккаг дæр уый хуызæн у: „Уарз хионы, дæхи
куыд уарзыс, афтæ". [‡†]
40 Моисейы æппæт Æгъдауæн æмæ пехуымпарты
ахуырадæн ацы дыууæ фæдзæхсты сты сæ
бындур».

Кæй байзæддаг у Чырысти?

41 Фарисейтæ куы æрæмбырд сты, уæд сæ Йесо
бафарста:
42 «Цы хъуыды кæнут Чырыстийы тыххæй? Кæй
байзæддаг у?» Уыдон Ын загътой: «Давиды». [‡‡]
43 Йесо сын загъта: «Уæдæ Йæ Давид, Сыгъдæг
Удæй разæнгардæй, цæмæн хоны Хицау? Мæнæ
афтæ куы дзуры:
44 „Хуыцау загъта мæ Хицауæн: сбад Мæ рахиз
фарс, цалынмæ Дын Де знæгты Дæ къæхты бын
æрæвæрон, уæдмæ"? [‡‡†]
45 Уæдæ Йæ кæд Давид Хицау хоны, уæд Уый йæ
байзæддаг куыд у?»
46 Æмæ Йесойæн никæй бон уыди дзуапп раттын.
Уыцы бонæй фæстæмæ Йæм бафæрсынмæ йæ
ныфс ничиуал хаста.

Цæстмæхъус динамонджытæ æмæ фарисейтæ

23 Уæд Йесо дзурын райдыдта адæмæн æмæ
Йæ ахуыргæнинæгтæн:
2 «Моисейы бадæны æрбадтысты динамонджытæ
æмæ фарисейтæ.
3 Æмæ уын цы зæгъынц, уый кæнут, фæлæ сын сæ
хъуыддæгтæ ма фæзмут, уымæн æмæ уыдон цы
фæзæгъынц, уый сæхæдæг нæ кæнынц.
4 Бæттынц уæззау, зынхæссæн уæргътæ æмæ сæ
æвæрынц адæмы æккой, сæхæдæг та сæм сæ ныхы
кæронæй дæр не 'вналынц. [‡‡‡]
5 Сæ алы хъуыддаг дæр адæмы цæстмæ кæнынц.
Æфтауынц се 'вæрæнты уæрхыл æмæ сæ дарæсы
коцоратыл [§];
6 Уарзынц минасы фынгтыл уæле æмæ
синагогæты раззаг бынæтты бадын; [§†]
7 Уарзынц, цæмæй сын сахарты фæзты адæм
кæной арфæтæ æмæ сæ хоной: „Ахуыргæнæг!
Ахуыргæнæг!"
8 Сымах та ахуыргæнджытæ ма хонæнт, уымæн
æмæ уын ис иу Ахуыргæнæг – Чырысти, сымах та
уеппæт дæр æфсымæртæ стут. [§††]
9 Æмæ зæххыл уæ фыд дæр макæй хонут, уымæн
æмæ уын иу фыд ис – Уæларвон Фыд.
10 Зондамонджытæ дæр уæ ма хонæнт, уымæн
æмæ уын ис иу Зондамонæг – Чырысти.
11 Уе 'хсæн уæлдæр чи у, уый уын уæд
лæггадгæнæг.
12 Уымæн æмæ йæхи чи бæрзонд кæны, уый
æрныллæг уыдзæни. Йæхи чи ныллæг кæны, уый
та сбæрзонд уыдзæни. [§‡]
13 Сар уæ сæр, динамонджытæ æмæ фарисейтæ,
цæстмæхъустæ! Адæмæн æхгæнут Уæларвон
Паддзахадмæ дуар; уæхæдæг дæр æм нæ цæут,
æмæ йæм бацæуын кæй фæнды, уыдоны дæр нæ
уадзут. [§‡†]
14 [Сар уæ сæр, динамонджытæ æмæ фарисейтæ,
цæстмæхъустæ! Сымах хæрут идæдзты хæдзæрттæ
æмæ бирæ кувут цæстмæ. Уый тыххæй
баййафдзыстут карз æфхæрд.] [§†]
15 Сар уæ сæр, динамонджытæ æмæ фарисейтæ,
цæстмæхъустæ! Сымах æрзилут денджыз æмæ
зæххыл, цæмæй иу адæймаджы уæддæр раздахат
уæ динмæ, æмæ уый уæ къухы куы бафты, уæд дзы
скæнут зындоны хъæбул – уæхицæй дыууæ хатты
æвзæрдæр.
16 Сар уæ сæр, куырм фæтæгтæ! Сымах дзурут:
„Исчи Кувæндонæй куы басомы кæна, уæд уый
ницы у, фæлæ Кувæндоны сызгъæринæй чи
басомы кæна, уый йæ сомы ма басæттæд".
17 Æнæзæндтæ æмæ куырмытæ! Ахсджиагдæр цы
у, сызгъæрин æви Кувæндон – сызгъæрин
сыгъдæггæнæг?
18 Ноджы фæзæгъут: „Нывондхæссæнæй исчи куы
басомы кæна, уæд уый ницы у, фæлæ
нывондхæссæныл цы нывонд ис, уымæй чи
басомы кæна, уый йæ сомы ма басæттæд".
19 [Æдылытæ æмæ] куырмытæ! Ахсджиагдæр цы у,
нывонд æви нывондхæссæн – нывонд
сыгъдæггæнæг?
20 Уæдæ нывондхæссæнæй сомыгæнæг сомы
кæны нывондхæссæнæй дæр æмæ йыл цы æвæрд
ис, æппæт уыдæттæй дæр.
21 Кувæндонæй сомыгæнæг сомы кæны
кувæндонæй, стæй дзы Чи цæры, Уымæй дæр.

† *Мк. 12:26; Лк. 20:37.* †† *Мк. 12:28; Лк. 10:25.* ‡ *Мк. 12:29; Лк. 10:27.* ‡† *Мф. 5:43; Мк. 12:31.* ‡‡ *Мк. 12:35; Лк. 20:41.* ‡‡† *Лк. 20:42.* ‡‡‡ *Лк. 11:46; Ап. хъ. 15:10.*

§ *23:5 |iÆвæрæнтæ|r – чыссæтæ Моисейы Æгъдауæй ист дзырдтæ æвæрынæн. Кувыны афон сæ иудейтæ фæбæттынц сæ тæрныхтыл æмæ сæ къухтыл. |iКоцоратæ|r дарынц Æгъдауы домæнмæ гæсгæ.* §† *Мк. 12:39; Лк. 11:43; 20:46.* §†† *Иак. 3:1; 1 Кор. 3:4.* §‡ *Лк. 14:11.* §‡† *Лк. 11:52.* §† *Мк. 12:40; Лк. 20:47.*

22 Арвæй сомыгæнæг сомы кæны Хуыцауы
бадæнæй æмæ уыцы бадæны Бадæгæй.
23 Сар уæ сæр, динамонджытæ æмæ фарисейтæ,
цæстмæхъустæ! Моисейы Æгъдаумæ гæсгæ суанг
битъына, хъонтхора æмæ зирайы дæсæймаг хай
дæттут, йæ ахъаззæгтæ – рæстдзинад, иннæйы
барæвдауын æмæ уырнындзинад та ницæмæ
дарут. Сымахæн æмбæлд адæттæ кæнын æмæ
уыдæттæ дæр рохуаты нæ ныууадзын. [†]
24 Куырм фæтæгтæ, къогъойы чи фæрсудзы æмæ
теуайы чи ныхъуыры!
25 Сар уæ сæр, динамонджытæ æмæ фарисейтæ,
цæстмæхъустæ! Сымах къус æмæ тæбæгъ æддейæ
сыгъдæг кæнут; дзаг цæмæй сты, уый та уæ къухы
бафтыд, кæрæф æмæ æнæфсис кæй стут, уый
руаджы.
26 Куырм фарисей! Фыццаг уал къус æмæ тæбæгъ
ссыгъдæг кæн мидæгæй, æмæ уæд æддейæ дæр
уыдзысты сыгъдæг.
27 Сар уæ сæр, динамонджытæ æмæ фарисейтæ,
цæстмæхъустæ! Сымах чъырæйцагъд зæппæдзты
хуызæн стут – уыдон æддейæ рæсугъд зынынц,
мидæгæй та дзаг сты мæрдты стджытæ æмæ алы
чъизитæй. [††]
28 Афтæ сымах дæр уæ бакастæй адæммæ
рæстгæнджытæ кæсут, мидæгæй та дзаг стут
цæстмæми æмæ тæригъæдæй.
29 Сар уæ сæр, динамонджытæ æмæ фарисейтæ,
цæстмæхъустæ! Пехуымпартæн аразут зæппæдзтæ,
рæсугъд кæнут рæстыты цыртытæ,
30 Æмæ фæзæгъут: „Нæ фыдæлты рæстæг куы
цардаиккам, уæд пехуымпарты туг
ныккалджытимæ æмдзæхдон нæ уыдаиккам".
31 Афтæмæй æвдисæн лæуут уæхи ныхмæ,
пехуымпарты марджыты байзæддаг кæй стут, уый
тыххæй.
32 Уæдæ бафтаут уæ фыдæлты азымыл.
33 Кæлмытæ æмæ калмы цот! Куыд
фервæздзыстут зындонмæ уæ ныппарыны
тæрхонæй? [‡]
34 Уый тыххæй уæм мæнæ Æз æрвитын
пехуымпарты, зондджынты æмæ динамонджыты.
Иуты дзы амардзыстут æмæ байтындздзыстут,
иннæты нæмдзыстут ехсæй уæ синагогæты æмæ
сæ сурдзыстут иу сахарæй иннæ сахармæ. [‡†]
35 Уымæ гæсгæ уын, зæххыл цы рæстаг туг
фæкалд, уый иууылдæр фидинаг у: рæстгæнæг
Авелы тугæй, Кувæндонæй нывондхæссæны
æхсæн кæй амардтат, уыцы Варахийы фырт
Захарийы туджы онг. [‡‡]
36 Æцæг уын зæгъын, æппæт уыцы фыдракæндты
тыххæй æфхæрд баййафдзæн ацы фæлтæр.

Йесо кæуы Иерусалимыл

37 Иерусалим, Иерусалим, пехуымпарты марæг
æмæ дæумæ æрвыстыты дуртæй цæгъдæг! Цал
хатты Мæ фæндыди, маргъ йæ лæппынты йæ
базырты бын куыд бакæны, афтæ дæ хъæбулты
æрæмбырд кæнын, фæлæ сымах нæ бафæндыди! [‡‡†]
38 Ныр уын уæ хæдзар уагъдæуы æнæхицау æмæ
афтидæй. [‡‡‡]
39 Уымæн æмæ уын зæгъын, цалынмæ афтæ
зæгъат: „Арфæгонд уæд Хуыцауы номæй
Æрцæуæг!", уæдмæ Мæ нал фендзыстут». [§]

Пехуымпар ныхас Кувæндоны тыххæй

24 Йесо Кувæндонæй куы рацæйцыд, уæд Æм
бацыдысты Йæ ахуыргæнинæгтæ, цæмæй
Йын фенын кæной Кувæндоны бæстыхæйттæ. [§†]
2 Йесо сын загъта: «Уынут æппæт уыдæттæ? Æцæг
уын зæгъын: афтæ ныппырх уыдзысты, æмæ дзы
ам дур дурыл нал баззайдзæн». [§††]

Бæллæхты райдайæн

3 Йесо Елеоны хохыл куы бадт, уæд Æм Йæ
ахуыргæнинæгтæ хибарæй бацыдысты æмæ Йæ
бафарстой: «Зæгъ-ма нын, уый кæд уыдзæн æмæ
цæмæй бæрæг уыдзæни Де 'рцыды æмæ дунейы
фæуды афон?»
4 Йесо сын дзуапп радта: «Уæхи хизут, цæмæй уæ
мачи фæсайа. [§‡]
5 Уымæн æмæ бирæтæ æрцæудзысты æмæ
дзурдзысты: „Æз Чырысти дæн", æмæ бирæты
фæсайдзысты.
6 Ноджы ма фехъусдзыстут æввахс æмæ дард
хæстыты тыххæй. Ма тæрсут – æппæт уыдæттæн
æнæрцæугæ нæй, фæлæ уый кæрон нæма
уыдзæни.
7 Сыстдзысты адæм адæмы ныхмæ æмæ
паддзахад паддзахады ныхмæ, ранæй-рæтты
скæндзæни стонг рæстæг, уыдзæни
зæххæнкъуыстытæ.
8 Æппæт уыдæттæ арæг сылгоймаджы
хъизæмæртты райдайæнау уыдзысты.
9 Уæд уæ æгъатырæй æфхæрдзысты æмæ уæ
мардзысты, æмæ Мæ номы тыххæй æппæт
адæмтæн уыдзыстут æнæуынон. [§‡†]
10 Уæд бирæтæ ныууадздзысты уырнындзинад,
кæрæдзийыл рацæудзысты гадзрахатæй æмæ
кæрæдзийæ уындзысты се сæфт.
11 Фæзындзæни бирæ мæнгпехуымпартæ æмæ
бирæты асайдзысты.
12 Æмæ тæригъæды сарæхы аххосæй бирæтæн
бамынæг уыдзæни сæ уарзондзинад.
13 Фæлæ кæронмæ чи бафæраза, уый
фервæздзæн.
14 Æмæ ацы фарны уац фæхæццæ уыдзæни
дунейы æппæт кæрæттæм, æппæт адæмтæ дæр
фехъусдзысты Уæларвон Паддзахады тыххæй, æмæ
уæд æрцæудзæни кæрон.

† *Мф. 12:7; Лк. 11:42.* †† *Лк. 11:44; Ап. хъ. 23:3.* ‡ *Мф. 3:7.* ‡† *Лк. 11:49.* ‡‡ *Лк. 11:51; 1 Ин. 3:12.*

‡‡† *Лк. 13:34.* ‡‡‡ *Лк. 13:35.* § *Мф. 21:9.* §† *Мк. 13:1; Лк. 21:5.* §†† *Мк. 13:2; Лк. 19:44; 21:6.* §‡ *Мк. 13:5; Лк. 21:8; Эф. 5:6; 2 Фес. 2:3.* §‡† *Мф. 10:17; Мк. 13:9; Лк. 21:12; Ин. 15:20.*

Ærцæуинаг бæллæхтæ

15 Уæдæ Даниил-пехуымпары дзыхæй Хуыцау куыд загъта, афтæ Сыгъдæг Бынаты „æлгъаг гæныстон" куы фенат, – чиныгкæсæг æй бамбарæд, – [†]

16 Уæд Иудейæйы чи уа, уыдон лидзæнт хæхтæм.

17 Уæлхæдзар чи уа, уый йæ хæдзармæ ма æрхизæд уырдыгæй исты рахæссынмæ.

18 Быдыры чи уа, уый дæр ма раздæхæд йæ дарæс рахæссынмæ.

19 Уæд додоййаг уыдзысты сывæрджынтæ æмæ дзидзидарджытæ.

20 Кувут, цæмæй уæ ма бахъæуа зымæджы кæнæ сабаты лидзын.

21 Уымæн æмæ уæд уыдзæни, Хуыцау дуне куы сфæлдыста, уæдæй нырмæ чи нæма уыд æмæ нал уыдзæн, ахæм стыр бæллæх.

22 Æмæ уыцы бонтæ Хуыцау куы нæ фæцыбыр кодтаид, уæд иу адæймаг дæр нæ фервæзтаид. Фæлæ æвзæрстыты сæраппонд Хуыцау уыцы бонтæ фæцыбыр кæндзæн.

23 Уæд уын исчи куы зæгъа: „Мæнæ ам ис Чырысти", кæнæ: „Уым ис", – ма уæ бауырнæд. [††]

24 Уымæн æмæ фæзындзысты мæнгчырыститæ æмæ мæнгпехуымпартæ, равдисдзысты стыр æвдисæйнæгтæ æмæ диссæгтæ, цæмæй, гæнæн æмæ амалæй, асайой æвзæрстыты дæр.

25 Ныр уын уыдæтты тыххæй загътон рагацау.

26 Уæдæ уын куы зæгъой: „Чырысти æдзæрæг ран ис", – ма ацæут, кæнæ: „Мæнæ рæбинаг уаты ис Уый", – ма уæ бауырнæд.

27 Уымæн æмæ, æрвæрттывд скæсæнæй суанг ныгуылæнмæ куыд фæзыны, афтæ уыдзæн Адæймаджы Фырты æрцыд дæр.

28 Холы кæм уа, уым æрæмбырд уыдзысты цæргæстæ. [‡]

Адæймаджы Фырты æрцыд

29 Уыцы бæллæхты хæдуæлвæд баталынг уыдзæни хур, мæй нал ратдзæн йæ рухс, стъалытæ æрхаудзысты арвæй, æмæ уæларвон тыхтæ нынкъуысдзысты. [‡†]

30 Уæд арвыл фæзындзæн Адæймаджы Фырты æвдисæйнаг. Скæудзысты æппæт зæххон адæмтæ æмæ Адæймаджы Фырты фендзысты стыр тых æмæ намысимæ уæларвон æврæгътыл æрцæйцæугæ. [‡‡]

31 Сыкъаудыдз хъæрæй ныууасдзæн, æмæ Адæймаджы Фырт рарвитдзæн Йæ зæдты, æмæ Йын Йе 'взæрстыты æрæмбырд кæндзысты алы рæттæй – арвы иу кæронæй иннæ кæронмæ. [‡‡†]

Фæсномыг ныхас легъуибæласы тыххæй

32 Райсут цæвиттонæн легъуибæлас: йæ къалиутæ куы сфæлмæн вæййынц æмæ сыфтæр куы рафтауынц, уæд фæзонут, сæрд кæй æрæввахс.

33 Уæдæ сымах æппæт уыдæттæ куы фенат, уæд-иу зонут, афон кæй æрæввахс, ныридæгæн къæсæрыл кæй ис, уый.

34 Æцæг уын зæгъын: ацы фæлтæр нæма аивгъуыйдзæни, цалынмæ æппæт уыдæттæ æрцæуой. [‡‡‡]

35 Арв æмæ зæхх нал уыдзысты, Мæ ныхæстæ та мыггагмæ дæр уыдзысты сæ тыхы. [§]

Бон æмæ сахат ничи зоны

36 Уыцы бон æмæ сахаты тыххæй ничи зоны: нæдæр уæларвон зæдтæ, нæдæр Фырт – æрмæст æй Фыд зоны.

37 Фæлæ Нойы бонты куыд уыдис, афтæ уыдзæн Адæймаджы Фырты æрцыды рæстæг дæр. [§†]

38 Цалынмæ Ной наумæ нæ бацыд æмæ доны хъаймæт нæ райдыдта, уæдмæ хордтой æмæ нуæзтой, хастой устытæ æмæ цыдысты моймæ.

39 Æмæ æнхъæл нæ уыдысты, цалынмæ доны хъаймæт æрцыд æмæ сеппæты дæр фесæфта, уæдмæ. Адæймаджы Фырты æрцыд дæр афтæ уыдзæн.

40 Уæд дыууæ лæджы уыдзысты быдыры – сæ иу ист æрцæудзæн, иннæ та баззайдзæн.

41 Дыууæ сылгоймаджы æрмгуыройыл сдзысты хор – сæ иу ист æрцæудзæн, иннæ та баззайдзæн.

42 Уæдæ къæрцхъус ут, уымæн æмæ уæ Хицау кæд æрцæудзæн, уый нæ зонут. [§††]

43 Сымахæн зындгонд у: хуыснæг кæцы сахатыл æрцæудзæн, уый хæдзары хицау куы зыдтаид, уæд уыдаид къæрцхъус æмæ йæ хæдзар фæкъахын нæ бауагътаид. [§‡]

44 Уымæ гæсгæ сымах дæр цæттæ ут, уымæн æмæ æнхъæл кæд нæ уат, уæд æрцæудзæн Адæймаджы Фырт.

Хорз æмæ æвзæр цагъар

45 Чи у иузæрдион æмæ зондджын цагъар? Хæринаг сын афоныл дæттыны тыххæй хæдзары хицау йæ цагъартæн хистæрæй кæй сæвæрдзæн? [§‡†]

46 Тæхудиаг уыдзæн уыцы цагъар, йæ хицау куы æрцæуа, уæд афтæмæй кæй æрæййафа.

47 Æцæг уын зæгъын, йеппæт исбон бакæндзæн уый бар.

48 Фæлæ уыцы цагъар фыдзæрдæ куы уа æмæ хинымæр афтæ куы зæгъа: „Мæ хицау рæхджы не 'рцæудзæн",

† *Мк. 13:14; Лк. 21:20.* †† *Мк. 13:21; Лк. 17:23.* ‡ *Лк. 17:37.* ‡† *Мк. 13:24; Лк. 21:25.* ‡‡ *Мк. 14:62; Æрг. 1:7.* ‡‡† *1 Кор. 15:52; 1 Фес. 4:16.* ‡‡‡ *Мк. 13:30-31.* § *2 Пет. 3:10.* §† *Лк. 17:26; 1 Пет. 3:20.* §†† *Мф. 25:13; Мк. 13:33.* §‡ *Лк. 12:39; 1 Фес. 5:2; Æрг. 16:15.* §‡† *Лк. 12:42; 1 Кор. 4:2.*

49 Æмæ куы байдайа йе 'мбæлтты нæмын,
расыггæнджытимæ хæрын æмæ нуазын,
50 Уæд уыцы цагъарæн йæ хицау æрцæудзæн,
кæд æм не 'нхъæлмæ кæса, уыцы бон, æмæ
æнхъæл кæд нæ уа, уыцы сахат,
51 Æгъатырæй йæ бафхæрдзæн æмæ йын
цæстмæхъусты хал ахæрын кæндзæн. Уым
уыдзæни кæуын æмæ дæндæгты хъыс-хъыс.

Фæсномыг ныхас дæс чызджы тыххæй

25 Уæд Уæларвон Паддзахад уыдзæн, сæ
цырæгътæ семæ чи рахаста æмæ сиахсаджы
размæ чи рацыди, уыцы дæс чызджы хуызæн. [†]
2 Уыдонæй фондз зондджынтæ уыдысты, фондз та
– æнæзонд.
3 Æнæзонд чызджытæ сæ цырæгътæ бæргæ
рахастой, фæлæ зети семæ нæ райстой.
4 Зондджынтæ та цырæгътимæ сæ дурынты
рахастой зети дæр.
5 Æмæ сиахсаг куы афæстиат, уæд чызджыты
хуыссæг æрцахста æмæ сеппæт дæр бафынæй сты.
6 Фæлæ æмбисæхсæв райхъуыст хъæр: „Сиахсаг
æрбацæуы, йæ размæ рацæут".
7 Уæд уыцы чызджытæ сеппæт дæр сыстадысты,
æрцæттæ кодтой сæ цырæгътæ.
8 Æнæзонд чызджытæ зондджынтæн загътой:
„Раттут нын уæ зетийæ, кæннод нæ цырæгътæ
фæхуыссынц".
9 Зондджынтæ сын дзуапп радтой: „Цæмæй мах
дæр æмæ сымах дæр зетийæ ма схъуаг уæм, уый
тыххæй фæлтау ацæут уæйгæнджытæм æмæ
балхæнут уæхицæн".
10 Уыдон æлхæнынмæ куы ацыдысты, уæд
æрхæццæ сиахсаг, цæттæ чызджытæ йемæ
бацыдысты чындзæхсæвмæ, æмæ дуар
сæхгæдæуыд. [††]
11 Уæдмæ æрцыдысты иннæ чызджытæ дæр æмæ
загътой: „Хицау, Хицау, дуар нын бакæн!" [‡]
12 Фæлæ сын уый дзуапп радта: „Æцæг уын
зæгъын: нæ уæ зонын".
13 Уæдæ къæрцхъус ут, уымæн æмæ нæ зонут
[Адæймаджы Фырт кæд æрцæудзæни,] нæдæр
уыцы бон, нæдæр уыцы сахат. [‡†]

Фæсномыг ныхас талантты тыххæй

14 Цæвиттон, иу лæг балцы ацæуыны размæ
басидт йæ цагъартæм æмæ сын бафæдзæхста йæ
исбон. [‡‡]
15 Сæ иуæн радта фондз таланты, иннæмæн –
дыууæ, æртыккагæн – иу, алкæмæн дæр – йæ
арæхст- дзинадмæ гæсгæ. Æмæ ацыди. [‡‡†]
16 Фондз таланты чи райста, уый уайтæккæ
ацыди, спайда сæ кодта æмæ ма ноджыдæр
бакуыста фондз таланты.
17 Дыууæ таланты чи райста, уый дæр бакуыста
дыууæ таланты.
18 Иу талант чи райста, уый та ацыди, скъахта
уæрм æмæ дзы йæ хицауы æвзист баныгæдта.
19 Бирæ рæстæджы фæстæ æрцыд уыцы цагъарты
хицау æмæ сæ дзуапп æрдомдта.
20 Фондз таланты чи райста, уый бацыди, бахаста
йæм иннæ фондз таланты дæр æмæ загъта: „Хицау,
ды мын радтай фондз таланты, æз сæ спайда
кодтон æмæ ма сæм мæнæ бафтыдтон фондз
таланты".
21 Йæ хицау ын загъта: „Хорз, мæ дзæбæх æмæ
иузæрдион цагъар! Гыццыл хъуыддаджы уыдтæ
иузæрдион, стыр хъуыддаг дын бабар кæндзынæн.
Рацу мидæмæ æмæ цин кæн дæ хицауимæ".
22 Дыууæ таланты чи райста, уый дæр æм бацыд
æмæ йын загъта: „Хицау, ды мын радтай дыууæ
таланты, æз сæ спайда кодтон æмæ ма сæм мæнæ
бафтыдтон дыууæ таланты".
23 Йæ хицау ын загъта: „Хорз, мæ дзæбæх æмæ
иузæрдион цагъар! Гыццыл хъуыддаджы уыдтæ
иузæрдион, стыр хъуыддаг дын бабар кæндзынæн.
Рацу мидæмæ æмæ цин кæн дæ хицауимæ".
24 Иу талант чи райста, уый дæр бацыд æмæ йын
загъта: „Хицау, æз зыдтон, ды карз лæг кæй дæ,
уый. Кæм нæ байтыдтай, уым кæрдыс, кæм нæ
байдзæгътай, уым æмбырд кæныс.
25 Æмæ фæтарстæн, ацыдтæн æмæ дын дæ талант
баныгæдтон зæххы. Мæнæ айс дæхион".
26 Йæ хицау ын загъта: „Æвзæр æмæ зивæггæнаг
цагъар! Кæм нæ байтыдтон, уым кæй кæрдын,
æмæ кæм нæ байдзæгътон, уым кæй æмбырд
кæнын, кæд уый зыдтай,
27 Уæд дын æмбæлди ме 'взист сæудæджертæм
раттын, куы æрцыдтæн, уæд æй æфтиагимæ куыд
райстаин, афтæ.
28 Уæдæ йын райсут йæ талант æмæ йæ раттут,
дæс таланты кæмæ ис, уымæн.
29 Уымæн æмæ кæмæ ис, уымæн рардæуыдзæн
æмæ йæм уыдзæни бирæ; кæмæ нæй, уымæй та
ист æрцæудзæн, цы йæм ис, уый дæр. [‡‡‡]
30 Ницæйаг цагъары та аппарут æддæмæ,
талынгмæ: уым уыдзæни кæуын æмæ дæндæгты
хъыс-хъыс"». [Уыцы ныхæсты фæстæ Йесо хъæрæй
загъта: «Хъустæ кæуыл ис, уый хъусæд!»] [§]

Фæсномыг ныхас фысты æмæ сæгъты тыххæй

31 «Адæймаджы Фырт æппæт зæдтимæ
намысджынæй куы æрцæуа, уæд сбаддзæн Йæ
намысджын бынаты. [§†]
32 Йæ разы æрæмбырд уыдзысты æппæт адæмтæ
æмæ иуты ахицæн кæндзæн иннæтæй, фыййау
фысты сæгътæй куыд ахицæн кæна, афтæ.
33 Фысты æрлæууын кæндзæн Йæ рахиз фарс,
сæгъты та – Йæ галиу фарс.

---

† *Мф. 3:2; Лк. 12:36.* †† *Лк. 13:25.* ‡ *Мф. 7:21.* ‡† *Мк. 13:33; 1 Кор. 16:13.* ‡‡ *Лк. 19:12.* ‡‡† *Ром. 12:6; 1 Кор. 12:7-11.*

‡‡‡ *Мф. 13:12; Мк. 4:25; Лк. 8:18; 19:26.* § *Мф. 24:51.* §† *Мф. 13:49; 16:27; Ап. хъ. 1:11.*

34 Уæд Йæ рахиз фарс чи ис, уыдонæн Паддзах
зæгъдзæн: „Æрцæут, Мæ Фыды арфæйæ
хайджынтæ, æмæ райсут, дуне сфæлдисынæй
нырмæ уын цæттæгонд цы Паддзахад у, уый. †
35 Уымæн æмæ уыдтæн стонг, æмæ Мæ
бафсæстат. Дойны Мын уыд, æмæ Мын радтат дон.
Бæлццон уыдтæн, æмæ Мæ суазæг кодтат. ††
36 Уыдтæн бæгънæг, æмæ Мыл скодтат дарæс.
Уыдтæн рынчын, æмæ Мыл батыхстыстут. Уыдтæн
ахæстоны, æмæ Мæм æрцыдыстут".
37 Уæд Ын рæстытæ зæгъдзысты: „Хицау, кæд Дæ
федтам стонгæй æмæ Дæ кæд бафсæстам? Кæнæ
Дæ кæд федтам дойныйæ, æмæ Дын дон кæд
радтам?
38 Кæд Дæ федтам бæлццонæй, æмæ Дæ кæд
суазæг кодтам? Кæнæ Дæ кæд федтам бæгънæгæй,
æмæ Дыл дарæс кæд скодтам?
39 Кæд Дæ федтам рынчынæй, кæнæ ахæстоны,
æмæ Дæм кæд æрцыдыстæм?"
40 Æмæ сын Паддзах дзуапп ратдзæн: „Æцæг уын
зæгъын: кæд уый Мæ ацы кæстæр æфсымæртæй
иуæн бакодтат, уæд æй Мæнæн бакодтат". ‡
41 Уæд Йæ галиу фарс чи ис, уыдонæн та
зæгъдзæн: „Ацæут Мæнæй, æлгъыстытæ,
хæйрæгæн æмæ йæ зæдтæн цæттæгонд цы
мыггагмæйы арт ис, уырдæм. ‡†
42 Уымæн æмæ уыдтæн стонг, æмæ Мын хæринаг
нæ радтат. Дойны Мын уыд, æмæ Мын дон нæ
радтат.
43 Уыдтæн бæлццон, æмæ Мæ не суазæг кодтат.
Уыдтæн бæгънæг æмæ Мыл дарæс не скодтат.
Уыдтæн рынчын æмæ ахæстоны, æмæ Мыл нæ
батыхстыстут".
44 Уæд Ын уыдон дæр зæгъдзысты: „Хуыцау, кæд
Дæ федтам стонгæй, кæнæ дойныйæ, кæнæ
бæлццонæй, кæнæ бæгънæгæй, кæнæ рынчынæй,
кæнæ ахæстоны æмæ Дын кæд нæ балæггад
кодтам?"
45 Æмæ сын Паддзах дзуапп ратдзæн: „Æцæг уын
зæгъын: кæд уый ацы кæстæртæй иуæн нæ
бакодтат, уæд æй Мæнæн нæ бакодтат".
46 Æмæ уыдон ацæудзысты мыггагмæ удхар
кæнынмæ, рæстытæ та – мыггагмæйы цардмæ».

Сусæгвæнд Йесойы ныхмæ

26 Йесо Йæ ныхас куы фæци, уæд Йæ
ахуыргæнинæгтæн загъта:
2 «Сымах зонут: дыууæ боны фæстæ уыдзæни
Куадзæн, æмæ Адæймаджы Фырт лæвæрд
æрцæудзæни байтындзынмæ». ‡‡
3 Уыцы рæстæг алчертæ æмæ адæмы хистæртæ
æрæмбырд сты алчер Каиафæйы галуанмæ, ‡‡†
4 Æмæ рахастой Йесойы хинæй æрцахсыны æмæ
Йæ амарыны уынаффæ.
5 Фæлæ дзырдтой: «Æрмæст бæрæгбоны нæ,
науæд адæм сызмæнтдзысты».

Йесойы байсæрстæуыди хæрздæфгæнæнæй

6 Йесо уыди Вифанийы, хъотырджын Симоны
хæдзары. ‡‡‡
7 Уым Æм æрбацыд иу сылгоймаг зынаргъ
хæрздæфгæнæнæй дзаг дурынимæ, æмæ Йесо
фынгыл куы бадт, уæд Ын хæрздæфгæнæн
райдыдта Йæ сæрыл уадзын.
8 Йæ ахуыргæнинæгтæ уый куы федтой, уæд
смæсты сты æмæ дзырдтой: «Цæмæн хъуыди
уыйбæрц хардз кæнын?
9 Ацы хæрздæфгæнæнæн уыди стыр аргъыл
ауæйгæнæн æмæ æхца мæгуыртæн раттæн».
10 Йесо уый бамбæрста æмæ сын загъта: «Цæмæн
къæмдзæстыг кæнут сылгоймаджы? Уый Мын хорз
хъуыддаг сарæзта.
11 Мæгуыртæ æдзух уæ фарсмæ сты, Æз та æдзух
уемæ нæ уыдзынæн.
12 Ацы хæрздæфгæнæн Мæ буарыл кæй ауагъта,
уымæй Мæ æрцæттæ кодта ныгæнынмæ.
13 Æцæг уын зæгъын: ацы фарны уац æппæт
дунейы хъуыстгонд кæмдæриддæр уа, уым ацы
сылгоймаджы æрымысынæн загъдæуыдзæн, цы
сарæзта, уый тыххæй».

Гадзрахат

14 Уæд дыууадæс ахуыргæнинагæй иу, Иудæ
Искариот, ацыди алчертæм §
15 Æмæ сын загъта: «Цы мын ратдзыстут, уæ къухы
уын Æй куы бафтын кæнон, уæд?» Уыдон ын радтой
дæс æмæ ссæдз æвзист æхцайы.
16 Æмæ уæдæй фæстæмæ Иудæ агуырдта Йесойы
сын сæ къухтæм раттыны фадат.

Куадзæны æхсæвæр

17 Донгонд дзулты бæрæгбоны фыццаг бон
Йесомæ бацыдысты Йæ ахуыргæнинæгтæ æмæ
Йын загътой: «Куыд Дæ фæнды, кæм Дын
æрæвæрæм Куадзæны фынг?» §†
18 Уый сын загъта: «Ацæут сахармæ, иу
адæймагмæ, æмæ йын зæгъут: „Ахуыргæнæг
зæгъы: Мæ рæстæг хæстæг у. Куадзæн Мæ
ахуыргæнинæгтимæ дæ хæдзары бæрæг
кæндзынæн"».
19 Ахуыргæнинæгтæ бакодтой, Йесо сын куыд
загъта, афтæ, æмæ æрæвæрдтой Куадзæны фынг.
20 Куы баизæр, уæд Йесо æрбадти фынгыл Йæ
дыууадæс ахуыргæнинагимæ. §††
21 Æмæ хæргæ куы кодтой, уæд Йесо загъта:
«Æцæг уын зæгъын, уæ иу Мыл рацæудзæни
гадзрахатæй».
22 Уыдон тынг æрæнкъард сты æмæ Йын радыгай
райдыдтой дзурын: «Уый æз уыдзынæн, мыййаг,
Хицау?»

† *Мф. 20:23.* †† *2 Тим. 1:18.* ‡ *Мф. 10:42.* ‡† *Лк. 13:27.* ‡‡ *Мк. 14:1; Лк. 22:1; Ин. 13:1.* ‡‡† *Ин. 11:47.*

‡‡‡ *Мк. 14:3; Ин. 11:2; 12:3.* § *Мк. 14:10; Лк. 22:4.* §† *Мк. 14:12; Лк. 22:7.* §†† *Мк. 14:18; Лк. 22:14; Ин. 13:21.*

23 Йесо сын загъта: «Цæхдоны Мемæ йæ къæбæр чи стылдта, уый Мыл рацæудзæни гадзрахатæй.

24 Æниу, Адæймаджы Фырт фæивгъуыйы, Сыгъдæг Фыст Дзы куыд зæгъы, афтæ. Фæлæ сар йæ сæр, Адæймаджы Фыртыл гадзрахатæй цы адæймаг рацæуа, уымæн. Уыцы адæймаг фæлтау куы нæ райгуырдаид, уæд ын хуыздæр уыдаид».

25 Уæд Йæ уæйгæнæг Иудæ дæр загъта: «Уый æз уыдзынæн, мыййаг, Равви?» Йесо йын дзуапп радта: «Дæхæдæг æй куы зæгъыс».

26 Хæргæ куы кодтой, уæд Йесо райста дзул, арфæ ракодта, асаста йæ, радта йæ ахуыргæнинæгтæн æмæ загъта: «Айсут æмæ хæрут – уый Мæ Буар у». [†]

27 Стæй райста сæны кæхц, арфæ ракодта, радта сын æй æмæ загъта: «Уеппæт дæр дзы баназут,

28 Уымæн æмæ уый Мæ Туг у – уымæй фидаргонд цæуы ног фидыд, æмæ акæлдзæни бирæтæн сæ тæригъæдтæ ныббарыны сæраппонд. [††]

29 Зæгъын уын, нырæй фæстæмæ нал баназдзынæн ацы сæнæфсиры сæнæй, цалынмæ Мæ Фыды Паддзахады уемæ ног сæн баназон, уæдмæ».

30 Стæй азарыдысты арфæйы зарæг æмæ ацыдысты Елеоны хохмæ.

Йесо Петры тыххæй

31 Уæд сын Йесо загъта: «Ахсæв Мæ уеппæт дæр ныууадздзыстут, уымæн æмæ Сыгъдæг Фыст зæгъы: „Амардзынæн фыййауы, æмæ ныххæлиу уыдзæни фысты дзуг". [‡]

32 Фæлæ Мæ райгасы фæстæ уæ разæй ацæудзынæн Галилеймæ». [‡†]

33 Петр афтæ бакодта: «Сеппæт дæр Дæ куы ныууадзой, уæддæр Дæ æз никуы ныууадздзынæн».

34 Йесо йын загъта: «Æцæг дын зæгъын, ахсæв уасæг нæма ныууасдзæн, афтæ Мыл æртæ хатты атигъ кæндзынæ дæхи». [‡‡]

35 Петр Ын загъта: «Демæ мæ амæлын куы бахъæуа, уæддæр Дыл мæхи нæ атигъ кæндзынæн». Афтæ дзырдтой иннæ ахуыргæнинæгтæ дæр.

Йесо кувы Гефсиманийы

36 Уый фæстæ Йесо ахуыргæнинæгтимæ æрцыди, Гефсимани чи хуыйны, уыцы бынатмæ, æмæ сын загъта: «Цалынмæ ацæуон æмæ бакувон, уæдмæ уал ам абадут». [‡‡†]

37 Йемæ ахуыдта Петры, стæй Зеведейы дыууæ фырты, æмæ райдыдта хъынцъым æмæ æрхæндæг кæнын. [‡‡‡]

38 Æмæ сын загъта: «Мæ уд мæлæтон хъынцъым кæны; фæлæуут ам Мæ фарсмæ, ма-иу бафынæй ут».

39 Иучысыл æддæдæр рацыд, зæххыл дæлгоммæ æрхауд æмæ куывта: «Мæ Фыд, кæд гæнæн ис, уæд Мæ ацы хъизæмæртты кæхцæй бахиз. Æниу, Мæн куыд фæнды, афтæ нæ, фæлæ Дæу куыд фæнды, афтæ фæуæд». [§]

40 Йесо бацыд Йæ ахуыргæнинæгтæм, æмæ сæ фынæйæ куы баййæфта, уæд Петрæн загъта: «Ау, æнæ фынæйæ иу сахат Мемæ нæ бафæрæзтат?

41 Ма ныффынæй ут æмæ кувут, цæмæй фæлварæны ма бахауат. Уд цæрдæг у, буар та – æдых».

42 Ногæй та фæхибар æмæ куывта: «Мæ Фыд, кæд Мын ацы хъизæмæртты кæхцæн æнæ баназгæ нæй, уæд Дæу куыд фæнды, афтæ фæуæд».

43 Бацыди сæм æмæ та сæ баййæфта фынæйæ, уымæн æмæ сæ цæстытæ æруæззау сты.

44 Æмæ та сæ ныуагъта, фæхибар æмæ бакуывта æртыккаг хатт, уымæй размæ куыд куывта, афтæ.

45 Уæд бацыд Йæ ахуыргæнинæгтæм æмæ сын загъта: «Ныр дæр ма фынæй кæнут æмæ уæ фæллад уадзут? Мæнæ æрцыди рæстæг, æмæ Адæймаджы Фырт лæвæрд цæуы тæригъæдджынты къухтæм.

46 Сыстут æмæ цæуæм. Мæнæ æрбаввахс и Мæ уæйгæнæг».

Йесойы æрцахстой

47 Йесо Йæ ныхас нæма фæци, афтæ æрбацыд Иудæ, дыууадæс ахуыргæнинагæй иу. Алчертæ æмæ йын адæмы хистæртæ йемæ рарвыстой бирæ адæм кæрдтæ æмæ хъилтимæ. [§†]

48 Йесойы уæйгæнæг сын радта ахæм нысан: «Кæмæн аба кæнон, Уый у, æмæ Йæ æрцахсут».

49 Æмæ уайтæккæ бацыд Йесомæ æмæ Йын загъта: «Дзæбæх у, Равви!» Æмæ Йын аба кодта.

50 Йесо йын загъта: «Хæлар, цæй тыххæй æрбацыдтæ?» Уæд бацыдысты Йесомæ, фæлæбурдтой Йæм æмæ Йæ æрцахстой.

51 Йесоимæ чи уыд, уыдонæй иу фелвæста йæ кард, ныццавта дзы алчеры цагъары æмæ йын йæ хъус ахауын кодта.

52 Уæд ын Йесо загъта: «Нывæр дæ кард йæ кæрддзæмы, уымæн æмæ кард чи сиса, уыдон сеппæт дæр кардæй бабын уыдзысты.

53 Æви афтæ æнхъæл дæ, æмæ ныртæккæ Мæ Фыдæй куы ракурин, уæд Мын Уый дыууадæс легионæй фылдæр зæдтæ нæ рарвитид?

54 Уæдæ куыд сæххæст уыдзæн, æппæт уыдæтты æрцыды тыххæй Сыгъдæг Фыст цы зæгъы, уый?»

55 Уæд Йесо адæмæн загъта: «Цыма абырæджы ахсут, уыйау Ме 'рцахсынмæ кæрдтæ æмæ хъилтимæ куы рацыдыстут. Æз æрвылбон Кувæндоны [уемæ] бадтæн, ахуыр кодтон адæмы, æмæ Мæ нæ ахстат.

56 Æппæт уыдæттæ та уымæн цæуынц, цæмæй сæххæст уа, пехуымпартæ цы ныффыстой, уый».

† *Мк. 14:22; Лк. 22:19; 1 Кор. 11:24.* †† *Мф. 20:28.* ‡ *Мк. 14:27; Ин. 16:32.* ‡† *Мф. 28:16; Мк. 14:28.* ‡‡ *Мк. 14:30; Лк. 22:34; Ин. 13:38.* ‡‡† *Мк. 14:32; Лк. 22:39.* ‡‡‡ *Ин. 12:27.*

§ *Мф. 20:22; Ин. 5:30; Флп. 2:8.* §† *Мк. 14:43; Лк. 22:47; Ин. 18:3.*

Уæд Æй ахуыргæнинæгтæ сеппæт дæр ныууагътой
æмæ фæлыгъдысты.

Йесо – синедрионы

57 Йесойы чи æрцахста, уыдон Æй акодтой алчер
Каиафæмæ. Уым æрæмбырд сты динамонджытæ
æмæ адæмы хистæртæ. †
58 Петр дæрддзæф цыди Йæ фæдыл æмæ бацыд
алчеры кæртмæ. Уым æрбадти
хъахъхъæнджытимæ, цæмæй фена, хъуыддаг
цæуыл ахицæн уыдзæн, уый.
59 Алчертæ æмæ æппæт синедрион Йесойы
ныхмæ агуырдтой мæнг æвдисæйнæгтæ, цæмæй
Йын рахæссой амарыны тæрхон, ††
60 Фæлæ не ссардтой, кæд бирæ мæнгæвдисæнтæ
æрбацыд, уæддæр. Æппынфæстаг, æрбацыди
дыууæ мæнгæвдисæны
61 Æмæ загътой: «Уый дзырдта: „Мæ бон у
Хуыцауы Кувæндон фехалын æмæ йæ æртæ бонмæ
саразын"». ‡
62 Уæд алчер сыстад æмæ Йесойæн загъта: «Дæ
ныхмæ Дын цы æвдисæнтæ хæссынц, уыдонæн
ницы дзуапп дæттыс?»
63 Йесо ныхъхъус. Алчер Ын загъта: «Ард бахæр
цардæгас Хуыцауы раз, раст нын кæй зæгъдзынæ,
уый тыххæй: Ды дæ Чырысти, Хуыцауы Фырт?» ‡†
64 Йесо йын дзуапп радта: «Дæхæдæг æй куы
зæгъыс. Фæлæ уын зæгъын: нырæй фæстæмæ
Адæймаджы Фырты уындзыстут Æппæтхъомысы
рахиз фарс бадгæ æмæ уæларвон æврæгътыл
æрцæйцæугæ». ‡‡
65 Уæд алчер арæмыгъта йæ дарæс æмæ загъта:
«Хуыцауы рафаудта! Цæй æвдисæнтæ ма нæ
хъæуы? Мæнæ уæхæдæг куы фехъуыстат, Хуыцауы
куыд фауы, уый!
66 Цы хъуыды уæм ис?» Уыдон ын дзуапп радтой:
«Зылын у, хъуамæ амæла».
67 Уæд Ын тутæ кодтой Йæ цæсгомыл, цавтой Йæ.
Иннæтæ та Йæ дзæхстытæ кодтой
68 Æмæ Йын дзырдтой: «Чырысти, кæд пехуымпар
дæ, уæд Дæ чи ныццавта, уый базон».

Петр йæхи атигъ кодта Йесойыл

69 Ныр Петр та кæрты бадт. Бацыд æм иу
лæггадгæнæг сылгоймаг æмæ загъта: «Ды дæр
Галилейаг Йесоимæ уыдтæ».
70 Фæлæ Йыл Петр сеппæты раз атигъ кодта
йæхи: «Цы дзурыс, уый нæ зонын». ‡‡†
71 Петр кулдуармæ куы рацыд, уæд æй федта
æндæр лæггадгæнæг сылгоймаг, æмæ уым чи уыд,
уыдонæн загъта: «Ай Назаретаг Йесоимæ уыди».
72 Петр та Йыл атигъ кодта йæхи æмæ расомы
кодта: «Æз уыцы Адæймаджы нæ зонын».
73 Уым чи лæууыд, уыдон чысыл фæстæдæр
бацыдысты Петрмæ æмæ йын загътой: «Ды дæр
бæлвырд уыдонæй дæ – де 'взаджы здæхт дыл
комдзог цæуы».
74 Уæд Петр райдыдта ард хæрын æмæ Хуыцауæй
сомы кæнын: «Æз уыцы Адæймаджы нæ зонын».
Æмæ уыйадыл уасæг ныууасыд. ‡‡‡
75 Æмæ Петры зæрдыл æрлæууыд, Йесо йын цы
загъта, уый: «Уасæг нæма ныууасдзæн, афтæ Мыл
æртæ хатты атигъ кæндзынæ дæхи». Петр рацыд
æддæмæ æмæ судзаг цæссыгтæй ныккуыдта.

Йесойы æркодтой Пилатмæ

27 Куы сбон, уæд алчертæ æмæ адæмы
хистæртæ сеппæт дæр бауынаффæ кодтой
Йесойы тыххæй, цæмæй Йæ раттой амарынмæ.
2 Уæд Æй сбастой, акодтой Йæ æмæ Йæ радтой
иудейаг бæстæйы хицау Пилаты къухтæм. §

Иудæ æрхудт йæхиуыл

3 Йесойæн кæй стæрхон кодтой, уый Йæ
уæйгæнæг Иудæ куы базыдта, уæд æрхудт
йæхиуыл, дæс æмæ ссæдз æвзист æхцайы
фæстæмæ радта алчертæм æмæ адæмы
хистæртæм,
4 Æмæ загъта: «Æз фæтæригъæдджын дæн,
æназым туг кæй ауæй кодтон, уымæй». Фæлæ йын
уыдон дзуапп радтой: «Уый махмæ нæ хауы. Дæхи
хъуыддаг у».
5 Иудæ æвзист æхцатæ аппæрста Кувæндоны,
рацыд æмæ йæхи æрцауыгъта. §†
6 Алчертæ систой æвзист æхцатæ æмæ загътой:
«Кувæндоны хæзнадоны сын нывæрын нæ фæччы,
уымæн æмæ туджы аргъ сты».
7 Бауынаффæ кодтой æмæ дзы бæлццæтты
ныгæнынæн балхæдтой, дурынгæнæджы зæхх кæй
хуыдтой, уый.
8 Уымæ гæсгæ уыцы зæхх абон дæр хуыйны
«Туджы зæхх». §††
9 Уæд сæххæст, Иереми-пехуымпар цы загъта,
уый: «Æмæ райстой дæс æмæ ссæдз æвзист
æхцайы – израилæгтæ Йын цы аргъ скодтой, уый.
10 Æмæ сæ бафыстой дурынгæнæджы зæххыл,
Хуыцау мын куыд загъта, афтæ».

Йесо æмæ Пилат

11 Ныр Йесо та æрлæууыди бæстæйы хицауы раз.
Бæстæйы хицау Æй бафарста: «Ды дæ иудейаг
Паддзах?» Йесо йын дзуапп радта: «Дæхæдæг æй
куы зæгъыс». §‡
12 Æмæ Йæ алчертæ æмæ адæмы хистæртæ куы
зылын кодтой, уæд сын Йесо ницы дзуапп радта. §‡†
13 Уæд Ын Пилат загъта: «Дæ ныхмæ куыд бирæ
æвдисæн кæнынц, уый нæ хъусыс?»
14 Йесо йын йæ иу фарстæн дæр дзуапп нæ радта,
æмæ бæстæйы хицау стыр дисы бафтыд.

† *Мк. 14:53; Лк. 22:54.* †† *Мк. 14:55.* ‡ *Мф. 27:40; Мк. 14:58; Ин. 2:19.* ‡† *Ап. хъ. 8:33.* ‡‡ *Мф. 16:27; Ин. 6:62; Ап. хъ. 1:11; 1 Фес. 4:16; Æрг. 1:7.* ‡‡† *Мк. 14:68.*

‡‡‡ *Мк. 14:72.* § *Мк. 15:1; Лк. 23:1.* §† *Ап. хъ. 1:18.* §†† *Ап. хъ. 1:19.* §‡ *Мк. 15:2; Лк. 23:3; Ин. 18:37; 1 Тим. 6:13.* §‡† *Мф. 26:63.*

Марыны тæрхон

15 Бæстæйы хицаумæ уыд æгъдау: бæрæгбоны-иу рауагъта, адæмы-иу кæй бафæндыд, иу ахæм ахæсты.

16 Уыцы рæстæг сæм уыди зындгонд ахæст, йæ ном – Вараввæ.

17 Æмæ адæм куы æрæмбырд сты, уæд сын Пилат загъта: «Куыд уæ фæнды, кæй уын рауадзон: Вараввæйы, æви Чырысти Чи хуыйны, уыцы Йесойы?» †

18 Пилат зыдта, Йесойы йын йæ къухтæм сæ хæлæгæй кæй радтой, уый.

19 Æмæ ма Пилат тæрхонгæнæджы бынаты куы бадти, уæд æм йæ ус барвыста зæгъынмæ: «Мацы Йын ракæн, уымæн æмæ уыцы Рæстгæнæджы тыххæй дысон бирæ фæудхар кодтон мæ фыны».

20 Фæлæ алчертæ æмæ адæмы хистæртæ сардыдтой адæмы, цæмæй ракурой Вараввæйы, Йесойы та амарын кæной. ††

21 Бæстæйы хицау сæ бафарста: «Куыд уæ фæнды, ацы дыууæйæ уын кæй рауадзон?» Уыдон загътой: «Вараввæйы».

22 Пилат сæ бафарста: «Æмæ уæд Чырысти Чи хуыйны, уыцы Йесойæн та цы бакæнон?» Сеппæт дæр ын загътой: «Дзуарыл тыгъд æрцæуæд!»

23 Пилат бафарста: «Уагæр æвзæрæй цы ракодта?» Фæлæ уыдон тынгдæр хъæр кодтой: «Дзуарыл тыгъд æрцæуæд!»

24 Пилат федта, адæммæ кæй ницы хъары, уый; нæ фæлæ ма змæнтын дæр райдыдтой. Уæд райста дон, цæхсадта йæ къухтæ адæмы раз æмæ загъта: «Æз аххосджын нæ дæн ацы тугкалды. Уæ бар уæхи».

25 Адæм иууылдæр дзуапп радтой: «Йæ туг махæн æмæ нæ зæнæгæн фидинаг фæуæд».

26 Уæд сын рауагъта Вараввæйы, Йесойы та ехсæй фæнæмын кодта æмæ Йæ радта дзуарыл байтындзынмæ. ‡

Æфсæддонтæ æфхæрынц Йесойы

27 Уæд бæстæйы хицауы æфсæддонтæ Йесойы акодтой уый галуанмæ, æмæ Йыл æрæмбырд кодтой æгас æфсæддон хай.

28 Раластой Йын Йæ дарæс æмæ Йыл скодтой сырх пæлæз.

29 Сбыдтой сындзын кадыхуд æмæ Йын æй æркодтой Йæ сæрыл, Йæ рахиз къухмæ та Йын радтой лæдзæг. Йæ разы æрлæууыдысты сæ зонгуытыл æмæ Йыл худтысты: «Æгас цæуæд иудейаг Паддзах!»

30 Фæтутæ Йыл кодтой, стæй райстой лæдзæг æмæ Йын цавтой Йæ сæр.

31 Куы Йæ бафхæрдтой, уæд пæлæз раластой, скодтой Йыл Йæхи дарæс æмæ Йæ акодтой байтындзынмæ.

Йесойы байтыгътой

32 Куы рацыдысты, уæд сæмбæлдысты иу кириниаг лæгыл, йæ ном – Симон; æмæ йын ахæссын кодтой Йесойы дзуар.

33 Голгофæ (ома, Сæргæхцы бынат) чи хуыйны, уырдæм куы бахæццæ сты, ‡†

34 Уæд Ын нуазынæн радтой сæн мастимæ хæццæйæ. Фæлæ дзы куы ацахуыста, уæд æй нæ бакуымдта.

35 Дзуарыл Æй чи байтыгъта, уыдон Ын хæлттæ сæппæрстой Йæ дарæстыл æмæ сæ се 'хсæн байуæрстой.

36 Стæй сбадтысты æмæ Йæ хъахъхъæдтой.

37 Йæ сæрмæ Йын дзуарыл ныххуыдтой фæйнæг; фыст ыл уыди Йæ азым: «Ай у Йесо, иудейаг Паддзах».

38 Уæд Ын Йемæ байтыгътой дыууæ абырæджы, иуы рахизырдыгæй, иннæйы та галиуырдыгæй.

39 Йæ цурты чи цыди, уыдон тылдтой сæ сæртæ æмæ Йæ фаудтой:

40 «Кувæндон халæг æмæ йæ æртæ бонмæ аразæг! Кæд Хуыцауы Фырт дæ, уæд Дæхи фервæзын кæн æмæ дзуарæй æрхиз». ‡‡

41 Афтæ Дзы хынджылæг кодтой алчертæ дæр динамонджытимæ æмæ адæмы хистæртимæ:

42 «Иннæты ирвæзын кодта, Йæхи фервæзын кæнын та Йæ бон нæу! Израилы Паддзах у; ныртæккæ дзуарæй æрхизæд, æмæ Йыл бауæнддзыстæм.

43 Хуыцауыл Йæ зæрдæ дардта, æмæ Йæ ныр фервæзын кæнæд, кæд Хуыцауæн фæндон у, уæд. Уымæн æмæ афтæ загъта: „Æз Хуыцауы Фырт дæн"».

44 Йемæ тыгъд абырджытæ дæр Æй фаудтой.

Йесойы мæлæт

45 Æхсæзæм сахатæй фарæстæм сахаты онг бæстæ æгасæй дæр баталынг.

46 Фарæстæм сахатмæ хæстæг Йесо хъæрæй ныууынæргъыдта: «Эли, Эли, лема сабахтани?» Ома: «Мæ Хуыцау, Мæ Хуыцау, цæмæн Мæ ныууагътай?» ‡‡†

47 Уым чи лæууыд, уыдонæй чидæртæ уый фехъуыстой æмæ дзырдтой: «Илиамæ дзуры».

48 Сæ иу уайтæккæ азгъордта, губкæ стылдта туаг сæны, æрсагъта йæ лæдзæгыл æмæ йæ Йесомæ бадардта баназынмæ. ‡‡‡

49 Иннæтæ та дзырдтой: «Фæлæуу-ма, бакæсæм, кæддæра Йæм Илиа фервæзын кæнынмæ æрцæуид».

† *Мф. 21:11.* †† *Мк. 15:11; Лк. 23:18; Ин. 18:40; Ап. хъ. 3:14.* ‡ *Мк. 15:15; Ин. 19:1.*
‡† *Мк. 15:22; Лк. 23:33; Ин. 19:17; Дзут. 13:12.* ‡‡ *Мф. 26:61; Мк. 14:58.* ‡‡† *Мк. 15:34.* ‡‡‡ *Ин. 19:29.*

50 Йесо та ноджы хъæрæй ныууынæргъыдта æмæ Йæ уд систа.
51 Æмæ Кувæндоны мидæг æмбæрзæн дыууæ дихы фæци уæлейæ бынмæ. Зæхх нынкъуыст, æмæ къæдзæхтæ ныскъуыдтæ сты. †
52 Ингæнтæ байгом сты, æмæ чи амард, уыцы сыгъдæджытæй бирæтæ райгас сты,
53 Æмæ Йесойы райгасы фæстæ сыстадысты сæ ингæнтæй, сыгъдæг сахармæ бацыдысты, æмæ сæ бирæтæ федтой.
54 Сæдæйыхицау, стæй уыимæ Йесойы чи хъахъхъæдта, уыдон зæххæнкъуыст æмæ, цы æрцыди, æппæт уыдæттæ куы федтой, уæд тынг фæтарстысты æмæ дзырдтой: «Уый æцæгæй Хуыцауы Фырт уыди».
55 Уым уыдысты æмæ дæрддзæфæй кастысты, Йесойæн лæггад кæнынмæ Галилейæ Йæ фæдыл чи рацыд, уыцы сылгоймæгтæ дæр;
56 Уыдонимæ – магдалæйаг Мариа, Иаковы æмæ Иосифы мад Мариа, стæй Зеведейы фыртты мад.

Йесойы баныгæдтой

57 Куы баизæр, уæд æрцыд аримафейаг хъæздыг лæг Иосиф. Уый дæр Йесойы ахуыргæнинаг уыди. ††
58 Бацыди Пилатмæ æмæ дзы куырдта Йесойы мард. Пилат радта мард раттыны бардзырд.
59 Иосиф райста марды, батыхта йæ сыгъдæг уæздан кæттаджы
60 Æмæ йæ бавæрдта, къæдзæхы кæй скъахта, йæ уыцы ног зæппадзы. Зæппадзмæ бацæуæныл бафæлдæхта стыр дур æмæ ацыди.
61 Магдалæйаг Мариа æмæ иннæ Мариа уыдысты уым æмæ бадтысты зæппадзæн йæ бакомкоммæ.

Хъахъхъæнынц зæппадз

62 Майрæмбоны фæстæ, дыккаг бон, алчертæ æмæ фарисейтæ æрæмбырд сты Пилатмæ,
63 Æмæ загътой: «Не 'лдар, нæ зæрдыл æрлæууыд, уыцы фæливæг ма æгас куы уыд, уæд афтæ загъта: „Æртæ боны фæстæ райгас уыдзынæн".
64 Уæдæ ратт зæппадз æртыккаг бонмæ хъахъхъæныны бардзырд, цæмæй Йæ ахуыргæнинæгтæ ма æрцæуой, ма Йæ адавой æмæ адæмæн ма зæгъой: „Мæрдтæй райгас". Уæд фæстаг сайд фыццагæй æвзæрдæр уыдзæни».
65 Пилат сын загъта: «Акæнут æфсæддонтæ, ацæут æмæ уæ куыд фæнды, афтæ Йæ хъахъхъæнут».
66 Уыдон ацыдысты æмæ зæппадзмæ бацæуæны сæвæрдтой хъахъхъæнджытæ, дурыл та – мыхуыр.

Чырысти райгас

28 Сабат куы аивгъуыдта, уæд, къуырийæн йæ фыццаг бон, магдалæйаг Мариа æмæ иннæ Мариа сæударæй æрцыдысты зæппадз фенынмæ. ‡
2 Æвиппайды зæхх тынг нынкъуысти: Хуыцауы зæд æрцыд уæларвæй, афæлдæхта дур æмæ йыл бадти.
3 Йæ хуыз уыдис арвæрттывдау, йæ дарæс – митау урс-урсид.
4 Хъахъхъæнджытæ фыртæссæй ныррызтысты æмæ мæрдтау фесты.
5 Зæд сылгоймæгтæн загъта: «Сымах ма тæрсут. Æз зонын, дзуарыл тыгъд Йесойы кæй агурут, уый. ‡†
6 Ам нæй: куыд загъта, афтæ райгас. Æрбацæут æмæ фенут, кæм æвæрд уыд, уыцы бынат. ‡‡
7 Æмæ æвæстиатæй ацæут æмæ Йын зæгъут Йæ ахуыргæнинæгтæн, райгас мæрдтæй, уæ разæй цæуы Галилеймæ, æмæ Йæ уым фендзыстут, зæгъгæ. Гъеныр уын загътон мæ зæгъинаг». ‡‡†
8 Сылгоймæгтæ уайтæккæ рацыдысты зæппадзы цурæй, æмæ цинæмхæццæ тасимæ азгъордтой Йæ ахуыргæнинæгтæн фехъусын кæнынмæ.
9 Фæндагыл сыл æнæнхъæлæджы фембæлд Йесо æмæ сын загъта: «Цин кæнут!» Уыдон Æм базгъордтой, æрхаудтой сæ зонгуытыл æмæ Йын Йæ къæхтыл ныттыхстысты. ‡‡‡
10 Уæд сын Йесо загъта: «Ма тæрсут. Ацæут, фехъусын кæнут Ме 'фсымæртæн, цæмæй цæуой Галилеймæ; уым Мæ фендзысты». §

Цы радзырдтой хъахъхъæнджытæ

11 Сылгоймæгтæ ма фæндагыл уыдысты, афтæ хъахъхъæнджытæй иуæй-иутæ бахæццæ сты сахармæ æмæ алчертæн радзырдтой, цы æрцыди, уый тыххæй.
12 Уыдон æрæмбырд сты адæмы хистæртимæ, бауынаффæ кодтой æмæ æфсæддонтæн радтой бирæ æхца,
13 Æмæ сын бафæдзæхстой: «Зæгъут афтæ: „Йæ ахуыргæнинæгтæ æрцыдысты æхсæвы æмæ Йæ адавтой, мах фынæй куы уыдыстæм, уæд".
14 Кæд уыцы хабар бæстæйы хицаумæ байхъуыса, уæд æй мах ууыл бауæндын кæндзыстæм æмæ уæ мастæй бахиздзыстæм».
15 Уыдон райстой æхца æмæ бакодтой, куыд сын бацамыдтой, афтæ. Æмæ уыцы хабар иудейты æхсæн хъуыстгонд у суанг абон дæр.

Йесойы фæдзæхст ахуыргæнинæгтæн

16 Иуæндæс ахуыргæнинаджы та ацыдысты Галилеймæ, Йесо сын цы хохмæ загъта, уырдæм.
17 Æмæ Йæ куы федтой, уæд Йæ разы æрхаудтой сæ зонгуытыл. Сæ иуæй-иутæ та фæгуырысхо сты.
18 Йесо сæм куы æрбахæстæг, уæд сын загъта: «Арв æмæ зæххыл æппæт бартæ Мæнмæ лæвæрд сты. §†

† *Дзут. 10:20.* †† *Мк. 15:42; Лк. 23:50; Ин. 19:38.* ‡ *Мк. 16:1; Лк. 24:1; Ин. 20:1.*
‡† *Мк. 16:6.* ‡‡ *Мф. 12:40; 16:21; 17:23.* ‡‡† *Мф. 26:32; Ин. 21:1; 1 Кор. 15:5.* ‡‡‡ *Мк. 16:9; Ин. 20:14.* § *Ин. 20:17; Дзут. 2:11.* §† *Мф. 11:27; Лк. 1:32; Ин. 3:35; 13:3.*

[19] Уæдæ ацæут æмæ æппæт адæмты скæнут Мæ ахуыргæнинæгтæ. Аргъаут сыл Фыды, Фырты æмæ Сыгъдæг Уды номыл;

[20] Сахуыр сæ кæнут, Æз уын цы бафæдзæхстон, æппæт уыдæттæ æххæст кæныныл. Æз та дунейы фæудмæ кæддæриддæр уыдзынæн уемæ». †

† *Ап. хъ. 4:31.*

Марк

Аргъауæг Иоанн

1 Хуыцауы Фырт Йесо Чырыстийы фарны уацы
райдайæн.
2 Исай-пехуымпармæ фыст у: «Мæнæ Мæ
фидиуæджы æрвитын Дæ разæй, æмæ Дын уый
æрцæттæ кæндзæни Дæ фæндаг». †
3 «Ædзæрæг ран хъуысы фидиуæджы хъæлæс:
„Æрцæттæ кæнут Хицауæн фæндаг, æмраст Ын
скæнут Йæ цæуæнтæ"». ††
4 Афтæ æдзæрæг бæстæйы фæзынд Иоанн,
аргъуыдта донæй æмæ амыдта, зæгъгæ, цæмæй
тæригъæдтæ хатыргонд уой, уый тыххæй сыл
хъæуы æрфæсмон кæнын æмæ аргъуыд райсын. ‡
5 Цыдысты йæм æппæт иудейаг бæстæйы адæм
æмæ æппæт иерусалимæгтæ, æргом кодтой сæ
тæригъæдтæ, æмæ сыл Иоанн аргъуыдта Иорданы
цæугæдоны.
6 Иоанн дардта теуайы хъуынæй дарæс, йæ
астæуыл та уыди гæрзæй рон; хордта мæтыхтæ
æмæ хъæддаг мыд. ‡†
7 Адæмæн дзырдта: «Мæ фæдыл æрбацæуы
мæнæй Тыхджындæр. Æз æргуыбыр кæнон æмæ
Йын Йæ дзабыры бос райхалон, уый аккаг дæр нæ
дæн. ‡‡
8 Æз сымахыл донæй аргъуыдтон, Уый та уыл
аргъаудзæни Сыгъдæг Удæй». ‡‡†

Иоанн саргъуыдта Йесойыл

9 Уыцы рæстæг Йесо æрцыди галилейаг
Назаретæй, æмæ Йыл Иоанн саргъуыдта Иорданы
цæугæдоны. ‡‡‡
10 Йесо донæй куы рацæйхызт, уæд уайтæккæ
федта, арвы дуар куыд фегом, уый, æмæ Хуыцауы
Уды бæлонау Уымæ æрцæйцæугæ. §
11 Æмæ уæлæрвтæй æрыхъуысти хъæлæс: «Ды
Мæ уарзон Фырт дæ, Æз Дæуыл аудын».

Хæйрæг къахы Йесойы

12 Уыйадыл Сыгъдæг Уд Йесойы акодта æдзæрæг
бæстæмæ. §†
13 Æдзæрæг бæстæйы Йесо фæци дыууиссæдз
боны, æмæ Йæ къахта хæйрæг. Йесо уыди сырдты
æхсæн, зæдтæ Йын лæггад кодтой.

† Мф. 11:10; Лк. 7:27. †† Мф. 3:3; Лк. 3:4; Ин. 1:23. ‡ Мф. 3:1; Лк. 3:3; Ин. 1:31. ‡† Мф. 3:4. ‡‡ Лк. 3:16; Ин. 1:27. ‡‡† Ап. хъ. 1:5; 2:4; 1 Кор. 12:13. ‡‡‡ Мф. 3:13; Лк. 3:21. § Мф. 3:16; Лк. 3:21; Ин. 1:32. §† Мф. 4:1; Лк. 4:1.

Йесо хъусын кæны фарны уац

14 Иоанны куы æрцахстой, уæд Йесо æрцыди
Галилеймæ æмæ хъусын кодта Хуыцауы фарны уац:
§††
15 «Æрцыд афон æмæ æрхæстæг Хуыцауы
Паддзахад! Æрфæсмон кæнут уæ тæригъæдтыл
æмæ æууæндут фарны уацыл». §‡

Фыццаг ахуыргæнинæгтæ

16 Йесо Галилейы денджызы былгæрæтты куы
фæцæйцыди, уæд федта Симоны йе 'фсымæр
Андреимæ. Уыдон сæ хызтæ æппæрстой
денджызмæ, уымæн æмæ кæсагахсджытæ
уыдысты. §‡†
17 Йесо сын загъта: «Рацæут Мæ фæдыл, æмæ уæ
скæндзынæн адæмахсджытæ».
18 Уыдон уайтæккæ ныуугътой сæ хызтæ æмæ
ацыдысты Йæ фæдыл.
19 Йесо уырдыгæй иуцасдæр куы ауад, уæд федта
Зеведейы фырт Иаковы йе 'фсымæр Иоаннимæ сæ
хызтæ бæлæгъы æмпъузгæйæ.
20 Йесо сæм уайтæккæ басидт. Уыдон сæ фыд
Зеведейы æмæ æххуырст кусджыты ныууагътой
бæлæгъы æмæ ацыдысты Йæ фæдыл.

Хæйрæдджын сдзæбæх синагогæйы

21 Æрцыдысты Капернауммæ. Куыддæр сабат
ралæууыд, афтæ Йесо бацыди синагогæмæ æмæ
ахуыр кодта адæмы. §†
22 Æмæ сæ дисы æфтыдта Йæ ахуырад, уымæн
æмæ сын амыдта динамонджытау нæ, фæлæ
барджынæй. §‡
23 Сæ синагогæйы уыди хæйрæдджын адæймаг.
Уый ныхъхъæр кодта: §§†
24 «Цы Дæ хъæуы махæй, Назаретаг Йесо? Ды нæ
фесафынмæ æрцыдтæ! Æз зонын, Чи дæ, уый – Ды
Хуыцауы Сыгъдæг дæ». §§‡
25 Йесо æнæзæгъинагæн бардзырд радта:
«Банцай æмæ дзы рацу».
26 Æнæзæгъинаг ныууыгъта уыцы адæймаджы,
ныхъхъæр кодта æмæ дзы рацыд.
27 Æппæт адæм дæр дисы бафтыдысты æмæ
кæрæдзи фарстой: «Уый цы уа? Уый цавæр ног
ахуырад у? Барджынæй куы дзуры.

§†† Мф. 4:12; Лк. 4:14; Ин. 4:43. §‡ Мф. 4:17. §‡† Мф. 4:18. §† Мф. 4:13; Лк. 4:31. §‡ Мф. 7:28; Лк. 4:32. §§† Лк. 4:33. §§‡ Мф. 8:29; Иак. 2:19.

Ænæзæгъинæгтæн дæр дæтты бардзырд, æмæ кæсынц Йæ коммæ».

[28] Æппæт Галилейыл уайтагъд айхъуыст Йесойы кой.

Йесо сдзæбæх кодта Петры усы мады æмæ иннæты

[29] Уыйадыл рацыдысты синагогæйæ. Æмæ Йесо Иаков æмæ Иоаннимæ бацыди Симон æмæ Андрейы хæдзармæ. [†]

[30] Симоны усы мад тæвднизæй сади. Æмæ сылгоймаджы тыххæй уайтæккæ загътой Йесойæн.

[31] Йесо йæм бацыди, рахæцыд ын йæ къухыл æмæ йæ сыстын кодта. Сылгоймагæн æрхауд йæ тæвд, æмæ сын райдыдта кæстæриуæг кæнын.

[32] Хур куы аныгуылд æмæ куы баизæр, уæд Æм хæссын райдыдтой æппæт рынчынты æмæ хæйрæджджынты. [††]

[33] Æмæ æгас сахар æрæмбырд дуары цурмæ.

[34] Йесо сдзæбæх кодта, алыхуызон низтæй чи сади, бирæ ахæмты, æмæ адæмæй расырдта бирæ дæлимонтæ. Дæлимонтæн нæ лæвæрдта дзурыны бар, уымæн æмæ Йæ зонгæ кодтой. [‡]

Йесо хъусын кæны фарны уац

[35] Сæударæй Йесо сыстад æмæ рацыд, араст хибар ранмæ æмæ уым куывта.

[36] Симон йе 'мбæлттимæ ацыди Йæ агурæг.

[37] Æмæ Йæ куы ссардтой, уæд Ын загътой: «Адæм иууылдæр Дæу агурынц».

[38] Йесо сын загъта: «Цом хæстæг хъæутæ æмæ сахартæм, æмæ уым дæр хъусын кæнон фарны уац, уымæн æмæ Æз уый тыххæй æрцыдтæн». [‡†]

[39] Æмæ æппæт Галилейы синагогæты хъусын кодта фарны уац, адæмæй сырдта дæлимонты.

Хъотырджын сдзæбæх

[40] Йесомæ æрцыди хъотырджын, Йæ разы æрхауди зонгуытыл æмæ Йын лæгъстæ кодта: «Кæд Дæ фæнды, уæд Дæ бон у, æмæ мæ ссыгъдæг кæнай». [‡‡]

[41] Йесо йын фæтæригъæд кодта, Йæ къух radardta, бандзæвыд ыл æмæ йын загъта: «Фæнды Мæ, ссыгъдæг у».

[42] Хъотыр æй уыйадыл ныууагъта, æмæ ссыгъдæг.

[43] Уыйадыл æй Йесо уырдыгæй арвыста. Карз ын бафæдзæхста:

[44] «Хъусыс, макæмæн мацы зæгъ, фæлæ ацу, дæхи фенын кæн сауджынæн, æмæ кæй ссыгъдæг дæ, уый тыххæй æрхæсс нывонд, Моисей куыд бафæдзæхста, афтæ – кæй сдзæбæх дæ, уымæн æвдисæйнагæн». [‡‡†]

[45] Уый та ацыд, æмæ йыл цы æрцыд, уый тыххæй дзурын райдыдта алы ран дæр. Уæд Йесойæн æргомæй сахартæм бацæуæн нал уыд, æмæ-иу баззад фæссахар, адæм кæм нæ уыд, уым. Фæлæ Йæм уæддæр цыдысты алырдыгæй.

Уæнгмард сдзæбæх

2 Цалдæр боны фæстæ Йесо ногæй æрцыди Капернауммæ æмæ, хæдзары кæй ис, уый айхъуыст адæмыл.

[2] Уыйбæрц адæм æрæмбырд, æмæ суанг дуæртты цур дæр бынат нал уыд. Æмæ сæ Йесо ахуыр кодта.

[3] Æрцыдысты Йæм уæнгмардимæ, хастой йæ цыппарæй. [‡‡‡]

[4] Адæм уыйас бирæ уыдысты, æмæ Йæм рынчыны бахæссын сæ бон нæ уыд. Уæд байгом кодтой, Йесо кæм уыди, уыцы хæдзары сæр, ныххуынкъ кодтой цар æмæ дзы хуыссæныл уæнгмарды æруагътой.

[5] Йесо сын федта сæ уырнындзинад æмæ уæнгмардæн загъта: «Мæ хъæбул, хатыр дын сты дæ тæригъæдтæ».

[6] Уым бадтысты динамонджытæ цалдæрæй æмæ хинымæр дзырдтой:

[7] «Уый цытæ дзуры? Хуыцауы куы фауы. Иунæг Хуыцауы йеддæмæ тæригъæдтæ хатыр кæнын кæй бон у?»

[8] Йесо сын уайтæккæ базыдта сæ хъуыдытæ, æмæ загъта: «Цæмæн афтæ хъуыды кæнут? [§]

[9] Цы æнцондæр у – зæгъын уæнгмардæн: „Хатыр дын сты дæ тæригъæдтæ", æви: „Рабад, сис дæ хуыссæн æмæ райдай цæуын"? [§†]

[10] Фæлæ сымах хъуамæ зонат, Адæймаджы Фыртæн кæй ис зæххыл тæригъæдтæ хатыр кæныны бар». Æмæ загъта уæнгмардæн:

[11] «Дæумæ дзурын: рабад, сис дæ хуыссæн æмæ цу дæ хæдзармæ».

[12] Уæнгмард рабадт, уайтæккæ систа йæ хуыссæн, æмæ йæ сеппæт дæр федтой рацæугæ. Адæм иууылдæр дисы бафтыдысты, кад кодтой Хуыцауæн æмæ дзырдтой: «Ахæмæй никуыма ницы федтам».

Левий ацыди Йесоимæ

[13] Йесо та ногæй рацыди денджызы былмæ. Уырдæм Æм æрцыди бирæ адæм æмæ сæ ахуыр кодта.

[14] Куы фæцæйцыди, уæд хъалонисæн бынаты бадгæ федта Алфейы фырт Левийы, æмæ йын загъта: «Рацу Мæ фæдыл». Уый сыстад æмæ ацыд Йæ фæдыл. [§††]

[15] Йесо Йæ ахуыргæнинæгтимæ Левийы хæдзары фынгыл куы бадти, уæд семæ уыдысты бирæ хъалонисджытæ æмæ тæригъæдджынтæ – Йесойы фæдыл бирæ ахæм адæм цыди.

[16] Динамонджытæ æмæ Йæ фарисейтæ фынгыл хъалонисджытæ æмæ тæригъæдджынтимæ бадгæ куы федтой, уæд Ын Йæ ахуыргæнинæгтæн

---

† *Мф. 8:14; Лк. 4:38.* †† *Мф. 8:16; Лк. 4:40.* ‡ *Мк. 3:12; Лк. 4:41; Ап. хъ. 16:17; 19:15.* ‡† *Лк. 4:43.* ‡‡ *Мф. 8:2; Лк. 5:12.* ‡‡† *Мф. 8:4; Лк. 5:14.*

‡‡‡ *Мф. 9:2; Лк. 5:18.* § *Ин. 2:24; 6:64.* §† *Мф. 9:5; Лк. 5:23.* §†† *Мф. 9:9; Лк. 5:27.*

дзырдтой: «Уый хъалонисджытæ æмæ
тæригъæдджынтимæ куыд хæры?»
17 Йесо уый куы фехъуыста, уæд сын загъта:
«Дохтыр æнæнизты нæ, фæлæ рынчынты хъæуы.
Æз æрцыдтæн рæстыты нæ, фæлæ
тæригъæдджынты æрхонынмæ». †

Ком дарыны тыххæй

18 Иоанны ахуыргæнинæгтæ æмæ фарисейтæ ком
дардтой. Уæд чидæртæ æрцыдысты Йесомæ æмæ
Йын загътой: «Иоанны ахуыргæнинæгтæ æмæ
фарисейты ахуыргæнинæгтæ ком куы дарынц, уæд
Дæ ахуыргæнинæгтæ та цæуылнæ дарынц ком?» ††
19 Йесо сын загъта: «Чындзхæсджытимæ сиахсаг
цалынмæ вæййы, уæдмæ ком фæдарынц, мыййаг?
Сиахсаг цалынмæ семæ вæййы, уæдмæ ком нæ
фæдарынц.
20 Фæлæ ралæудзæни, сиахсаджы сын куы байсой,
уыцы афон, æмæ уæд дардзысты ком.
21 Ног хъуымацæй зæронд дарæсыл ничи æвæры
æмпъузæн, науæд æмпъузæн ратондзæн дарæсæй
– ног ратондзæн зæрондæй, æмæ скъуыд
фестырдæр уыдзæн. ‡
22 Ногдыгъд сæн дæр зæронд лалымты ничи
ныккæны, науæд ногдыгъд сæн арæмудздзæни
зæронд лалымтæ, æмæ сæн дæр акæлдзæни,
лалымтæ дæр фесæфдзысты. Ногдыгъд сæн ног
лалымты ныккæнын хъæуы».

Йесо æмæ сабат

23 Йесо сабаты фæцæйцыд æфсирджын хуымты.
Йæ ахуыргæнинæгтæ фæндагыл райдыдтой
æфсиртæ тонын. ‡†
24 Æмæ Йын фарисейтæ загътой: «Кæс-ма! Сабаты
цы нæ фæччы, уый цæмæн кæнынц?»
25 Йесо сын дзуапп радта: «Давид йе 'мбæлттимæ
куы сыстонг æмæ сæм хойраг куы нæ уыд, уæд цы
бакодта, уый тыххæй нæ кастыстут, æви?
26 Авиафар алчер куы уыд, уыцы рæстæг Давид
бацыди Хуыцауы хæдзармæ æмæ бахордта,
æрмæст сауджынтæн хæрын кæй æмбæлд, уыцы
нывонд дзултæ, æмæ ма дзы йе 'мбæлттæн дæр
радта». ‡‡
27 Йесо ма сын загъта: «Сабат адæймагæн у,
адæймаджы сабатæн не сфæлдыстæуыд.
28 Уымæ гæсгæ Адæймаджы Фырт сабатæн дæр
хицау у».

Цæнкуыл сдзæбæх

3 Йесо ногæй бацыди синагогæмæ. Уыди дзы,
йæ къух хуыскъ кæмæн уыд, ахæм адæймаг. ‡‡†
2 Йесомæ сæ цæст дардтой, кæд æй сабаты
сдзæбæх кæнид, зæгъгæ, цæмæй Йæ фæзылын
кæной.

† *Мф. 9:13; Лк. 5:32; 1 Тим. 1:15.* †† *Мф. 9:14; Лк. 5:33.* ‡ *Мф. 9:16; Лк. 5:36.* ‡† *Мф. 12:1; Лк. 6:1.* ‡‡ *Мф. 12:4; Лк. 6:4.* ‡‡† *Мф. 12:9; Лк. 6:6.*

3 Йæ къух хуыскъ кæмæн уыди, уыцы адæймагæн
Йесо загъта: «Рацу адæмы размæ».
4 Æмæ сæ бафарста: «Сабаты хорз кæнын
æмбæлы æви æвзæр? Уд фервæзын кæнын æви йæ
фесафын?» Æмæ ницы дзырдтой.
5 Йесо сыл тызмæгæй ахаста Йæ цæст, сæ
зæрдæтæ кæй ныддур сты, ууыл хъыг кæнгæйæ.
Æмæ загъта цæнкуылæн: «Радар-ма дæ къух». Уый
радардта йæ къух, æмæ йын сдзæбæх.
6 Фарисейтæ рацыдысты, æмæ уыйадыл Ироды
фарсдарджытимæ уынаффæ кæнын райдыдтой,
Йесойы цы амалæй амарой, ууыл. ‡‡‡

Адæм цæуынц Йесойы фæдыл

7 Йесо Йæ ахуыргæнинæгтимæ араст денджызмæ.
Йæ фæдыл бирæ адæм ацыди Галилейæ,
Иудейæйæ, §
8 Иерусалимæй, Идумейæ, Иорданы фаллаг
фарсæй, Тир æмæ Сидоны алфамбылайæ – æрцыд
Æм бирæ адæм, цы хъуыддæгтæ аразы, уыдоны
тыххæй куы фехъуыстой, уæд.
9 Æмæ Йæ ахуыргæнинæгтæн бафæдзæхста
бæлæгъ Ын цæттæйæ дарын, утæппæт адæм Æй
куыд нæ ныцъцъист кæной, афтæ.
10 Уымæн æмæ Йесо сдзæбæх кодта бирæты, æмæ
Йыл æппæт рынчынтæ æппæрстой сæхи, цæмæй
Йыл бандзæвой.
11 Æнæзæгъинæгтæ-иу Æй куы федтой, уæд-иу Йæ
разы сæхи аппæрстой дæлгоммæ, æмæ хъæр
кодтой: «Ды Хуыцауы Фырт дæ!» §†
12 Фæлæ-иу сын Йесо бардзырд радта, цæмæй ма
дзурой, Чи у, уый тыххæй.

Дыууадæс апостолы

13 Уый фæстæ Йесо ссыди хохмæ æмæ басидти,
Йæхи кæй фæндыд, уыдонмæ. Æмæ Йæм
æрбацыдысты.
14 Сæ дыууадæсы дæр сæвæрдта апостолтæй,
цæмæй уой Йемæ, æрвита сæ Хуыцауы ныхас
хъусын кæнынмæ, §††
15 Уа сæм адæмæй дæлимонтæ сурыны тых.
16 Сæвæрдта Симоны æмæ йæ схуыдта Петр; §‡
17 Зеведейы фырт Иаковы æмæ уый æфсымæр
Иоанны, æмæ сæ схуыдта Воанергес (ома,
Æрвнæрды фырттæ);
18 Андрейы, Филиппы, Варфоломейы, Матфейы,
Фомайы, Алфейы фырт Иаковы, Фаддейы, Симон
Кананиты
19 Æмæ Йесойыл гадзрахатæй рацæуæг Иудæ
Искариоты.

Кæй хъаруйæ сырдæуы дæлимонты

20 Йесо бацыд хæдзармæ. Уыйбæрц адæм та
æрæмбырд, æмæ Йесойæн Йæ

‡‡‡ *Ин. 10:39.* § *Мф. 4:25.* §† *Мф. 16:16.* §†† *Мф. 10:1; Лк. 9:1.* §‡ *Мф. 16:18.*

ахуыргæнинæгтимæ бахæрыны фадат дæр нал
уыди.
21 Йæ хæстæджытæ уыдæттæ куы фехъуыстой,
уæд Æм ацыдысты æркæнынмæ, уымæн æмæ
айхъуыст, Йæ зонд фæцыди, зæгъгæ. †
22 Иерусалимæй æрцæуæг динамонджытæ
дзырдтой, веелзевулы дæлбар у, зæгъгæ, æмæ
дæлимонты суры дæлимонты æлдары хъаруйæ. ††
23 Йесо сæм басидт æмæ сын райдыдта фæсномыг
ныхæстæй дзурын: «Хæйрæг йæхæдæг йæхи куыд
хъуамæ расура?
24 Паддзахад куы ныддихтæ уа æмæ йæ адæм
кæрæдзи ныхмæ куы фæуой, уæд уыцы паддзахад
нæ фæлæудзæн. ‡
25 Хæдзар дæр куы ныддихтæ уа æмæ
хæдзаронтæ кæрæдзи ныхмæ куы фæуой, уæд
уыцы хæдзар дæр нæ фæлæудзæн.
26 Уæдæ кæд хæйрæг йæхи ныхмæ тох кæны, уæд
æрцыд йæ кæрон.
27 Никæй бон бауыдзæн тыхджыны хæдзармæ
бацæуын æмæ йын йæ дзауматæ рахæссын,
раздæр уал тыхджыны куы нæ сбæтта, уæд.
Æрмæст ын уæд фæкъахдзæн йæ хæдзар.
28 Æцæг уын зæгъын: адæмæн хатыргонд
уыдзысты æппæт тæригъæдтæ æмæ алы хуызы
фауæнтæ, ‡†
29 Фæлæ Сыгъдæг Уды чи рафауа, уымæн
мыггагмæ дæр нæ уыдзæни хатыр – уыцы
тæригъæды тыххæй азымджын уыдзæни
мыггагмæ».
30 Йесо афтæ уый тыххæй загъта, æмæ Дзы
дзырдтой, æнæзæгъинаджы дæлбар у, зæгъгæ.

Йесойы Мад æмæ æфсымæртæ

31 Æрцыдысты Йесойы Мад æмæ æфсымæртæ.
Лæууыдысты æдде æмæ Йæм фæдзурын кодтой. ‡‡
32 Йæ алыварс бирæ адæм бадти. Йесойæн
загътой: «Дæ Мад, Де 'фсымæртæ, Дæ хотæ
лæууынц æдде æмæ Дæ агурынц».
33 Йесо сын дзуапп радта: «Чи сты Мæ мад æмæ
Ме 'фсымæртæ?»
34 Æмæ, Йæ алыварс бадджытыл Йæ цæст
ахæсгæйæ, загъта: «Мæнæ Мæ мад æмæ Ме
'фсымæртæ.
35 Уымæн æмæ Хуыцауы фæндон чи æххæст
кæны, уый у Ме 'фсымæр, Мæ хо æмæ Мæ мад».

Фæсномыг ныхас тауæджы тыххæй

4 Йесо ногæй амонын райдыдта денджызы
былыл. Уыйас бирæ адæм æрæмбырд, æмæ
Уый бахызти бæлæгъмæ æмæ дзы æрбадт; адæм та
иууылдæр денджызы былгæрон уыдысты. ‡‡†
2 Бирæ сын амыдта фæсномыг ныхæстæй æмæ сæ
ахуыр кодта:
3 «Байхъусут: мæнæ тауæг рацыди тауынмæ.
4 Таугæ-тауын иугай нæмгуытæ æрхаудысты
фæндаггæрон, æртахтысты мæргътæ æмæ сæ
рауыгътой.
5 Иуæй-иутæ дзы æрхаудысты, сыджыт бирæ кæм
нæ уыд, ахæм дурджын ран, æмæ уайтагъд
сæвзæрдысты, уымæн æмæ зæхх арф нæ уыд.
6 Æмæ хур куы скаст, уæд сæ басыгъта æмæ бахус
сты, уымæн æмæ сын уидаг нæ уыд.
7 Иуæй-иутæ дзы æрхаудысты сындзыты æхсæн,
сындзытæ сзадысты, ныххурх сæ кодтой, æмæ
нæмгуытæ тыллæг нæ радтой.
8 Иуæй-иутæ та дзы æрхаудысты бæзнаг мæрыл,
схæцыдысты сæхиуыл, сырæзыдысты æмæ радтой:
иу – дæс æмæ ссæдз хатты, иннæ – æртиссæдз
хатты, æртыккаг – фондзыссæдз хатты фылдæр
тыллæг».
9 Æмæ сын ноджы загъта: «Хъустæ кæуыл ис, уый
хъусæд!»
10 Адæм куы ацыдысты, уæд дыууадæс
ахуыргæнинаджы, стæй ма уым чи баззади, уыдон
дæр Æй фæсномыг ныхæсты тыххæй бафарстой.
11 Йесо сын загъта: «Сымахæн Хуыцауы
Паддзахады сусæгдзинад зонын лæвæрд у,
уыдонæн та, æддагæттæн, æппæт дæр фæсномыг
ныхæстæй амындæуы, ‡‡‡
12 Цæмæй „цæстæй кæсой, фæлæ ма уыной,
хъусæй хъусой, фæлæ ма æмбарой, æмæ ма
раздæхой Хуыцаумæ æмæ сын барст ма уой сæ
тæригъæдтæ"». §
13 Загъта ма сын: «Ацы фæсномыг ныхас не
'мбарут, æви? Уæд иннæ фæсномыг ныхæстæ та
куыд бамбардзыстут?
14 Тауæг ныхас тауы. §†
15 Мæнæ фæндаггæрон чи æрхауд, уыдон:
куыддæр ныхас фехъусынц, афтæ æрцæуы хæйрæг
æмæ сын ахæссы сæ зæрдæйы тыд ныхас.
16 Мæнæ дурджын ран кæй байтыдæуыд, уыдон
дæр: ныхас куы фехъусынц, уæд æй уыйадыл
цингæнгæ айсынц сæ зæрдæмæ, §††
17 Фæлæ æнæуидаг сты æмæ бирæ нæ
бафæразынц. Тыхст рæстæг куы ралæууы, кæнæ
Хуыцауы ныхасы тыххæй æфхæрын куы
райдайынц, уæд уайтагъд ныууадзынц сæ
уырниндзинад.
18 Иннæтæ та сты, сындзыты æхсæн кæй
байтыдæуыд, уыдон: ныхас фехъусынц,
19 Фæлæ сын зæххон царды мæт, мулчы бæллиц
æмæ æндæр мондæгтæ бацахсынц сæ зæрдæ,
ныххурх кæнынц ныхас, æмæ пайда нæ ратты.
20 Мæнæ бæзнаг мæрыл кæй байтыдæуыд, уыдон
дæр: фехъусынц ныхас æмæ йæ айсынц сæ
зæрдæмæ; æмæ сæ иу ратты дæс æмæ ссæдз хатты,
иннæ – æртиссæдз хатты, аннæ та – фондзыссæдз
хатты фылдæр пайда».

† *Ин. 10:20.* †† *Мф. 9:34; Лк. 11:15.* ‡ *Мф. 12:25; Лк. 11:17.* ‡† *Мф. 12:31; Лк. 12:10; 1 Ин. 5:16; Дзут. 10:26.* ‡‡ *Мф. 12:46; Лк. 8:19.* ‡‡† *Мф. 13:1; Лк. 8:4.*

‡‡‡ *Мф. 11:25; 16:17; 1 Кор. 2:10.* § *Мф. 13:14; Лк. 8:10; Ин. 12:40.* §† *Мф. 13:18; Лк. 8:11.* §†† *Ин. 5:35.*

Фæсномыг ныхас цырагъы тыххæй

21 Йесо сын загъта: «Цырагъ агъуыстмæ уый тыххæй, мыййаг, бахæссынц, цæмæй йæ дурыны кæнæ сынтæджы бын бавæрой? Цырагъдарæныл æй нæ сæвæрынц, æви? †

22 Цы нæ раргом уа, ахæм сусæггаг нæй, æмæ цы нæ рахъæр уа, ахæм сусæгдзинад нæ вæййы. ††

23 Хъустæ кæуыл ис, уый хъусæд!»

24 Æмæ сын загъта: «Цы хъусут, уыыл-иу ахъуыды кæнут. Цы барæнæй барут, ахæмæй сымахæн дæр сбарстæуыдзæн æмæ ма уын ноджыдæр рардæуыдзæн. ‡

25 Уымæн æмæ кæмæ ис, уымæн рардæуыдзæн; кæмæ нæй, уымæй та ист æрцæудзæн, цы йæм ис, уый дæр». ‡†

Фæсномыг ныхас тауинаг æмæ æвзарты тыххæй

26 Йесо загъта: «Уæларвон Паддзахад ахæм у. Адæймаг зæххы байтауы йæ тауинаг,

27 Æхсæвыгон вæййы фынæй, бонæй та сысты; уæдмæ мыггаг суадзы æвзар æмæ рæзы. Куыд рæзы, уый та адæймаг нæ зоны.

28 Уымæн æмæ зæхх йæхæдæг ратты тыллæг: фыццаг æвзар, стæй æфсир, уый фæстæ та – нарст нæмыг æфсирыл.

29 Æмæ хуым куы фæбур вæййы, уæд адæймаг уайтагъд рауадзы йе 'хсырф, уымæн æмæ ралæууыд кæрдыны афон».

Фæсномыг ныхас хъыцъыйы нæмыджы тыххæй

30 Йесо дарддæр дзырдта: «Цæуыл абарæм Хуыцауы Паддзахад? Кæнæ йæ цавæр фæсномыг ныхасæй равдисæм? ‡‡

31 Уый хъыцъыйы нæмыгау у. Таугæ йæ куы фæкæнынц, уæд зæххыл цы мыггæгтæ ис, æппæт уыдонæн сæ къаддæр вæййы.

32 Фæлæ йæ куы байтауынц, уæд сзайы æмæ цæхæрадоны æппæт зайæгойтæй дæр фæбæрзонддæр вæййы, рауадзы стыр къалиутæ, æмæ йæ аууоны уæларвон мæргътæн сæ бон вæййы ахстæттæ аразын».

33 Ахæм фæсномыг ныхæстæй сын Йесо амыдта бирæ, сæ бон бамбарын цас уыд, уыйас. ‡‡†

34 Æнæ фæсномыг ныхасæй сын ницы дзырдта, Йæ ахуыргæнинæгтæн та хибарæй æмбарын кодта æппæт дæр.

Уад байхъуыста Йесомæ

35 Уыцы бон изæрæй Йесо Йæ ахуыргæнинæгтæн загъта: «Ахизæм денджызы фаллаг фарсмæ». ‡‡‡

36 Ахуыргæнинæгтæ ауагътой адæмы æмæ, Йесо цы бæлæгъы уыди, уым араст сты Йемæ. Йесоимæ ма рацыд æндæр бæлæгътæ дæр.

37 Сыстади тыхджын уад, уылæнтæ бæлæгъыл афтæ тынг цавтой сæхи, æмæ бæлæгъ фæцæйдзаг кодта донæй.

38 Йесо та фæстаг къуымы кодта фынæй, Йæ сæр базыл æрæвæргæйæ. Райхъал Æй кодтой æмæ Йын загътой: «Ахуыргæнæг, сæфгæ кæй кæнæм, уый Дæм нæ хъары, æви?»

39 Йесо сыстади, бардзырд радта уадæн æмæ загъта денджызæн: «Банцай, ныссабыр у». Уад банцад, æмæ бæстæ ныссабыр.

40 Йесо Йæ ахуыргæнинæгтæн загъта: «Цæмæн афтæ тæппуд стут? Нырма дæр уæм уырнындзинад нæма ис?»

41 Уыдон тынг фæтарстысты, æмæ кæрæдзийæн дзырдтой: «Уый Чи уа, уад æмæ денджыз Кæй коммæ кæсынц?»

Йесо сдзæбæх кодта хæйрæджджыны

5 Бахæццæ сты денджызы иннæ фарсмæ, Гадарæйы бæстæмæ. §

2 Йесо бæлæгъæй куыддæр рахызт, афтæ зæппæдзтæй Йæ размæ рацыди хæйрæджджын лæг.

3 Уый царди зæппæдзты. Суанг æй рæхыстæй сбæттын дæр ничиуал фæрæзта –

4 Бирæ хæттыты-иу баст æрцыди хъадамантæ æмæ рæхыстæй, фæлæ-иу арæдывта йæ рæхыстæ æмæ-иу ныссаста йæ хъадамантæ. Уый басæттыны хъару никæмæ уыд.

5 Иудадзыг, æхсæвæй-бонæй, хъæр кодта зæппæдзты æмæ хæхты, йæхи хоста дуртыл.

6 Йесойы дардмæ куы ауыдта, уæд Æм æрбазгъордта, æрзоныгыл

7 Æмæ ныхъхъæр кодта: «Цы Дæ хъæуы мæнæй, Йесо, Дунедарæг Хуыцауы Фырт? Хуыцауы хатыр бакæн, хъизæмарæй мæ ма мар!»

8 Уымæн æмæ йын Йесо афтæ загъта: «Æнæзæгъинаг, рацу ацы адæймагæй».

9 Йесо йæ бафарста: «Дæ ном куыд у?» Уый Йын загъта: «Мæ ном – легион, уымæн æмæ мах бирæ стæм».

10 Æмæ лæгъстæ кодта Йесойæн, цæмæй сæ уыцы бæстæйæ ма арвита.

11 Уым уæлхох хызти хуыты стыр дзуг,

12 Æмæ дæлимонтæ куырдтой Йесойæ: «Хуытæм нæ барвит, цæмæй сæ мидæг бацæуæм».

13 Йесо сын бар радта. Æнæзæгъинæгтæ рацыдысты уыцы лæгæй, æмæ бацыдысты хуыты. Æмæ уыцы дзуг (уыдаид дзы иу дыууæ мины бæрц) къæрдиуæй денджызмæ фехста йæхи, æмæ фæдæлдон.

14 Хуыгæстæ азгъордтой, æмæ хабар радзырдтой сахар æмæ хъæуты. Æмæ цы æрцыд, уый фенынмæ рацыдысты адæм.

15 Æрбацыдысты Йесомæ, æмæ дæлимонты легион кæй мидæг уыд, уыцы хæйрæджджыны

† *Мф. 5:15; Лк. 8:16.* †† *Мф. 10:26; Лк. 8:17; 12:2.* ‡ *Мф. 7:2; Лк. 6:38.* ‡† *Мф. 13:12; 25:29; Лк. 8:18; 19:26.* ‡‡ *Мф. 13:31; Лк. 13:18.* ‡‡† *Мф. 13:34.* ‡‡‡ *Мф. 8:23; Лк. 8:22.*

§ *Мф. 8:28; Лк. 8:26.*

федтой йæ дарæсы бадгæ, йæ зонд йæхимæ уыд, афтæмæй. Æмæ старстысты.

16 Цы æрцыд, уый фенæг адæм сын ракодтой хæйрæджджыны æмæ хуыты хабар.

17 Уæд Йесомæ райдыдтой хатын, цæмæй ацæуа сæ зæххæй.

18 Йесо бæлæгъмæ куы бацæйхызт, уæд Дзы раздæры хæйрæджджын куырдта, цæмæй йæ уадза Йемæ.

19 Фæлæ Йесо не сразы æмæ йын загъта: «Ацу дæ хæдзармæ æмæ дæ бинонтæн радзур, Хуыцау дын цы сарæзта æмæ дæм Йæ хорзæх куыд равдыста, уый тыххæй».

20 Уый ацыд, æмæ Дæссахары райдыдта дзурын, Йесо йын цы сарæзта, уый тыххæй. Æмæ иууылдæр дисы æфтыдысты.

Чызг райгас, сылгоймаг сдзæбæх

21 Йесо бæлæгъы денджызы иннæ фарсмæ куы æрбаздæхт, уæд Æм æрæмбырд бирæ адæм. Денджызы былгæрон ма куы уыд,

22 Уæд Æм æрцыди синагогæйы хицæуттæй иу, йæ ном Иаир. Йесойы куы федта, уæд Ын Йæ къæхтæм йæхи æрæппæрста,

23 Æмæ Йын тынг лæгъстæ кодта: «Мæ чызг мæлгæ кæны; æрцу æмæ йыл æрæвæр Дæ къухтæ, цæмæй сдзæбæх уа æмæ цæра».

24 Йесо араст йемæ. Йæ фæдыл цыди бирæ адæм, æмæ Йæ цъист кодтой.

25 Иу сылгоймагæн дыууадæс азы дæргъы йæ туг цæуынæй не 'нцад. †

26 Бирæ дохтыртæ йын бирæ хъизæмар бавзарын кодтой, цыдæриддæр æм уыди, уый иууылдæр бахардз кодта, фæлæ йын ницы феххуыс – æрцыди фыддæр уавæрмæ.

27 Йесойы тыххæй куы фехъуыста, уæд чъылдымырдыгæй æрбацыд адæмы æхсæнты æмæ Йын бандзæвыд Йæ дарæсыл.

28 Уымæн æмæ хинымæр дзырдта: «Æрмæст Йæ дарæсыл Ын куы бандзæвон, уæд дæр сдзæбæх уыдзынæн».

29 Туг уайтæккæ банцад йæ цæуынæй, æмæ сылгоймаг буарæй банкъардта, йæ низæй кæй сдзæбæх, уый.

30 Тых Дзы кæй рацыд, уый Йесо уыйадыл банкъардта, разылд адæммæ æмæ загъта: «Чи бандзæвыд Мæ дарæсыл?» ††

31 Йæ ахуыргæнинæгтæ Йын загътой: «Адæм Дæ куыд цъист кæнынц, уый уыныс, уæддæр ма фæрсыс: „Чи Мыл бандзæвыд?"»

32 Фæлæ Йыл чи бандзæвыд, уыцы сылгоймаджы феныны тыххæй Йесо адæмыл хаста Йæ цæст.

33 Сылгоймаг та, цы йыл æрцыд, уый зонгæйæ, тæрсгæ-ризгæйæ бацыд Йесомæ, Йæ къæхтæм æрæппæрста йæхи, æмæ Йын æппæт дæр радзырдта, куыд уыд, афтæ.

34 Йесо йын загъта: «Мæ чызг, дæ уырнындзинад дæ фервæзын кодта. Цу фарнимæ æмæ æнæниз у».

35 Йесо Йæ ныхас нæма фæци, афтæ синагогæйы хицаумæ æрцыдысты йæ хæдзарæй, æмæ йын загътой: «Дæ чызг амард. Ахуыргæнæджы ма цы фæлмæцын кæныс?» ‡

36 Фæлæ Йесо, уыцы ныхæстæ ницæмæ даргæйæ, синагогæйы хицауæн загъта: «Ма тæрс, æрмæст æууæнд».

37 Петр, Иаков æмæ Иаковы æфсымæр Иоанны йеддæмæ Йесо никæй бауагъта Йемæ ацæуын.

38 Æрцыдысты синагогæйы хицауы хæдзармæ. Йесо адæмы федта тыхстæй, кæугæйæ, сæ хъæлæсыдзаг дзыназгæйæ.

39 Бацыди мидæмæ æмæ сын загъта: «Цы стыхстыстут æмæ цæуыл кæут? Саби мард нæу, фынæй у».

40 Æмæ Йыл худтысты. Фæлæ Йесо сеппæты дæр рарвыста æддæмæ, Йемæ райста сабийы фыд æмæ мады, стæй Йе 'мбæлццæтты, æмæ бацыди, саби кæм уыд, уырдæм.

41 Ныххæцыд сабийæн йæ къухыл, æмæ йын загъта: «Талита, кум». Ома: «Чызгай, дæумæ дзурын, рабад».

42 Чызг уайтæккæ рабадт æмæ райдыдта цæуын. Цыдаид ыл иу дыууадæс азы. Сеппæт дæр стыр дисы бафтыдысты.

43 Фæлæ сын Йесо тынг бафæдзæхста, уый тыххæй мачи базонæд, зæгъгæ. Стæй ма сын загъта, цæмæй чызгæн раттой хæринаг.

Назареты синагогæйы

6 Йесо уырдыгæй араст Йæ ахуыргæнинæгтимæ æмæ æрцыд Йæ сахармæ. ‡†

2 Сабат куы ралæууыд, уæд райдыдта амонын синагогæйы, æмæ Йæм цы бирæ адæм хъуыста, уыдон дисы æфтыдысты æмæ дзырдтой: «Æппæт адæттæ Йын кæцæй сты? Уагæр Ын цавæр зонд рардæуыд, æмæ ахæм диссæгтæ аразын Йæ бон куыд у? ‡‡

3 Ай хъæддæсны нæу, мыййаг, Мариайы фырт, Иаковы, Иосифы, Иудæйы æмæ Симоны æфсымæр? Йæ хотæ дæр ам, не 'хсæн, не сты, æви?» Æмæ Йыл не 'ууæндыдысты. ‡‡†

4 Йесо сын загъта: «Пехуымпар йæ фыдыбæстæ, йæ хæстæджытæ æмæ йæ хæдзарæй дарддæр æгад никуы вæййы». ‡‡‡

5 Æмæ уым иу диссаг саразын дæр Йæ бон нæ уыд; æрмæст Йæ къухтæ æрæвæрдта цалдæр рынчыныл æмæ сæ сдзæбæх кодта.

6 Дисы Йæ æфтыдта се 'нæуырнындзинад. Уый фæстæ зылди хæстæг хъæутыл æмæ ахуыр кодта адæмы. §

---

† *Мф. 9:20.* †† *Лк. 8:45.*

‡ *Лк. 8:49.* ‡† *Мф. 13:54; Лк. 4:16.* ‡‡ *Мф. 7:28; Мк. 1:27.* ‡‡† *Лк. 4:22; Ин. 6:42.* ‡‡‡ *Мф. 13:57; Лк. 4:24; Ин. 4:44.* § *Мф. 9:35.*

Дыууадæс ахуыргæнинаджы

7 Йесо басидт Йæ дыууадæс ахуыргæнинагмæ,
арвыста сæ дыгæйттæй, æмæ сын радта тых,
цæмæй сæ бар цæуа æнæзæгъинæгтыл. [†]
8 Æмæ сын бафæдзæхста: «Лæдзæг йеддæмæ
фæндагмæ уемæ мацы райсут – нæдæр хойраг,
нæдæр хордзен, нæдæр æхца уæ роны.
9 Фæлæ дзабыртæ дарын уæ бон у, æрмæст-иу уæ
уæлæ дыгай хæдæттæ ма скæнут».
10 Загъта ма сын: «Цы хæдзармæ-иу бацæуат, уым-
иу баззайут, цалынмæ уырдыгæй рацæуат, уæдмæ.
11 Кæм уæ не суазæг кæной æмæ уæм кæм нæ
байхъусой, уырдыгæй куы рацæуат, уæд та-иу
ацæгъдут уæ къæхты рыг – аххосджын кæй сты,
уымæн æвдисæйнагæн. [Æцæг уын зæгъын: Содом
æмæ Гоморрæйæн тæрхоны бон уыцы сахарæй
æнцондæр уыдзæн.]» [††]
12 Ахуыргæнинæгтæ ацыдысты æмæ адæмæн
дзырдтой, цæмæй æрфæсмон кæной сæ
тæригъæдтыл.
13 Адæмæй-иу расырдтой бирæ дæлимонты, бирæ
рынчынты сæрстой зетийæ æмæ сæ дзæбæх
кодтой. [‡]

Аргъауæг Иоанны мæлæт

14 Паддзах Ирод фехъуыста Йесойы тыххæй,
уымæн æмæ Йæ кой айхъуыст дардыл. Иутæ
дзырдтой: «Аргъауæг Иоанн райгас мæрдтæй æмæ
уый тыххæй аразы диссæгтæ»; [‡†]
15 Иннæтæ дзырдтой: «Уый Илиа у»; аннæтæ та
дзырдтой: «Уый раздæры пехуымпарты хуызæн
пехуымпар у».
16 Фæлæ Ирод, уыдæттæ фехъусгæйæ, загъта: «Æз
кæй сæр акъуырдтон, уыцы Иоанн райгас».
17 Уымæн æмæ уымæй размæ Ирод арвыста
Иоаннмæ, æрцахста йæ, æмæ йæ бакодта
ахæстоны йе 'фсымæр Филиппы ус Иродиадæйы
тыххæй. Ирод ракуырдта Иродиадæйы,
18 Æмæ йын Иоанн дзырдта: «Де 'фсымæры усимæ
цæрын дын не 'мбæлы».
19 Иродиадæ йæм мæстæй марди, фæндыд æй йæ
амарын, фæлæ ницы йæ бон уыд.
20 Уымæн æмæ Ирод тарст Иоаннæй; раст æмæ
сыгъдæг адæймаг кæй у, уый зыдта, æмæ йæ
хъахъхъæдта. Кæд-иу æй Иоанны ныхæстæ
фæкъæмдзæстыг кодтой, уæддæр æм хъуыста
зæрдиагæй. [‡‡]
21 Иродиадæйæн фæзынди фадат. Ирод йæ
райгуырæн боны фæдыл йе 'лдæрттæн, æфсæддон
хицæуттæн æмæ Галилейы уæздæттæн скодта
куывд.
22 Иродиадæйы чызг сæм бацыд æмæ кафыд.
Уымæй балхæдта Ироды æмæ уазджыты зæрдæ,
æмæ паддзах загъта чызгæн: «Цы дæ хъæуы, уый
ракур, æмæ дын æй ратдзынæн».
23 Ирод ын расомы кодта: «Цыдæриддæр мæ
ракурай, уый дын ратдзынæн, суанг мæ
паддзахады æмбисы онг».
24 Чызг рацыд æмæ бафарста йæ мады: «Цы
ракурон?» Уый йын загъта: «Аргъауæг Иоанны
сæр».
25 Чызг уайтагъд бацыди паддзахмæ æмæ йын
загъта: «Фæнды мæ, цæмæй мын гъертæккæ
тæбæгъы æрбахæссай Аргъауæг Иоанны сæр».
26 Паддзах æрæнкъард, фæлæ йæ сомымæ гæсгæ
æмæ йемæ минасгæнджыты æфсæрмæй чызгæн
«нæ» зæгъын не сфæрæзта.
27 Уайтæккæ йæ хъахъхъæнджытæй иуы арвыста
Иоанны сæр æрбахæссыны бардзырдимæ.
28 Хъахъхъæнæг ацыд, ахæстоны Иоаннæн
акъуырдта йæ сæр, æмæ йæ тæбæгъы æрбахаста
чызгæн, чызг та йæ радта йæ мадмæ.
29 Иоанны ахуыргæнинæгтæ уый куы фехъуыстой,
уæд æрцыдысты, йæ мард ын ахастой æмæ йæ
зæппадзы бавæрдтой.

Йесо бафсæста фондз мин лæджы

30 Апостолтæ æрæмбырд сты Йесомæ æмæ Йын
радзырдтой, цы саразтой æмæ адæмы цæуыл
сахуыр кодтой, æппæт уыдæттæ. [‡‡†]
31 Йесо сын загъта: «Хибар ранмæ иунæгæй ацæут
æмæ иучысыл уæ фæллад суадзут». Уымæн æмæ
æрцæуæг æмæ фæстæмæ здæхæг адæм уыйас
бирæ уыдысты, æмæ сæ суанг хæрынмæ дæр не
'вдæлд.
32 Йесо æмæ апостолтæ иунæгæй бæлæгъы араст
сты хибар ранмæ. [‡‡‡]
33 Уæддæр сæ бирæтæ федтой фæцæйцæугæ æмæ
сæ базыдтой. Уæд æппæт сахартæй азгъордтой
фистæгæй æмæ сæ разæй фесты.
34 Йесо былмæ куы рахызт, уæд федта бирæ адæм
æмæ сын фæтæригъæд кодта, уымæн æмæ
уыдысты æнæфыййау фыстау. Æмæ сын бирæ
фæцамыдта. [§]
35 Бонæй бирæ куы нал баззади, уæд Йесомæ
бацыдысты Йæ ахуыргæнинæгтæ æмæ Йын
загътой: «Ам фæсвæд ран у, бон та фæивгъуыйы.
36 Ауадз адæмы, ацæуой хæстæг хъæутæм æмæ
сæхицæн хæринаг балхæной».
37 Йесо сын дзуапп радта: «Сымах сын раттут
хæринаг». Загътой Йын: «Уæд та фæцæуæм æмæ
дзул дыууæсæдæ динары аргъ балхæнæм, утæппæт
адæмы бафсадынæн?»
38 Йесо сæ бафарста: «Цал дзулы уæм ис? Ацæут
æмæ фенут». Уыдон федтой æмæ загътой: «Фондз
дзулы æмæ дыууæ кæсаджы». [§†]
39 Уæд сын бафæдзæхста æппæт адæмы дæр
цъæх кæрдæгыл къордгай æрбадын кæнын.

† *Мф. 10:1; Лк. 9:1.* †† *Мф. 10:14; Лк. 9:5; Ап. хъ. 13:51; 18:6.*
‡ *Иак. 5:14.* ‡† *Мф. 14:1; Лк. 9:7.* ‡‡ *Мф. 21:26.*
‡‡† *Лк. 9:10.* ‡‡‡ *Мф. 14:13; Лк. 9:10.* § *Мф. 9:36.* §† *Мф. 14:17;
Лк. 9:13; Ин. 6:9.*

40 Адæм æрбадтысты къордгай –
фондзыссæдзгæйттæй æмæ дæс æмæ
дыууиссæдзгæйттæй.
41 Йесо райста фондз дзулы æмæ дыууæ кæсаджы,
скаст уæларвмæ, арфæ ракодта, асаста дзултæ æмæ
сæ радта Йæ ахуыргæнинæгтæм адæмæн
байуарынмæ. Дыууæ кæсаджы дæр байуæрста
сеппæтыл дæр.
42 Сеппæт дæр бахордтой æмæ бафсæстысты.
43 Æмæ ма дзул æмæ кæсагæй цы баззад,
уыдонæй байдзаг дыууадæс чыргъæды.
44 Хæргæ чи кодта, уыдоны æхсæн айдагъ лæгтæ
уыди фондз мины.

Йесо къахæй цæуы денджызыл

45 Йесо Йæ ахуыргæнинæгты уайтагъд сбадын
кодта бæлæгъы æмæ сæ арвыста денджызы иннæ
фарсмæ, Вифсаидæмæ; Йæхæдæг уал баззади,
цалынмæ адæмы ауадза, уæдмæ.
46 Æмæ адæмы куы ауагъта, уæд хохмæ ссыди
бакувынмæ. †
47 Изæрдалынгты бæлæгъ бахæццæ денджызы
хæдастæумæ, Йесо та иунæгæй уыди денджызы
был. ††
48 Æмæ федта, ахуыргæнинæгтæ бæлæгъ зынтæй
кæй тардтой, уый, уымæн æмæ дымгæ дымдта сæ
ныхмæ. Боныцъæхты размæ сæм Йесо денджызыл
бацыди къахæй, æмæ Йæ фæндыди сæ иувæрсты
аивгъуыйын.
49 Уыдон Æй денджызыл цæугæ куы федтой, уæд
Ын цæстылуайæн æнхъæл уыдысты, æмæ хъæр
систой.
50 Уымæн æмæ Йæ сеппæт дæр федтой æмæ
фæтарстысты. Фæлæ сæм Йесо уайтæккæ
сдзырдта: «Фидар фæлæуут, уый Æз дæн! Ма
тæрсут».
51 Бахызт сæм бæлæгъмæ, æмæ дымгæ банцади.
Уыдон стыр дисы бафтыдысты,
52 Уымæн æмæ не 'мбæрстой, дзултимæ цы диссаг
сарæзтæуыд, уый; сæ зæрдæтæ æхгæд уыдысты. ‡

Йесо Геннисареты сдзæбæх кодта рынчынты

53 Бахæццæ сты денджызы иннæ фарсмæ,
Геннисареты цурмæ, æмæ уым æрлæууыдысты. ‡†
54 Бæлæгъæй куы рахызтысты, уæд адæм
уайтагъд базыдтой Йесойы,
55 Рæвдз æрзылдысты æппæт бæстæйыл, æмæ-иу
Йесо Йæ коймæ гæсгæ кæм уыд, уырдæм
хуыссæнтыл æрхастой сæ рынчынты.
56 Кæдæмфæнды ма æрцыдаид Йесо, хъæутæм
кæнæ сахартæм, рынчынты-иу æрæвæрдтой
фæзты, хатыдысты Йæм, цæмæй сæ бауадза уæд та
Йæ пæлæзы коцорайыл бандзæвын; æмæ-иу Ыл
чидæриддæр бандзæвыд, уыдон-иу сдзæбæх сты.

Фыдæлты æгъдæуттæ

7 Йесомæ æрæмбырд сты фарисейтæ, стæй ма
цалдæр динамонæджы, Иерусалимæй чи
рацыд, ахæмтæ.
2 Йæ ахуыргæнинæгтæй Йын иуæй-иуты федтой
чъизи, ома, æнæхсад къухтæй, хæринаг хæргæ.
3 Фарисейтæ та, æппæт иудейтау, сæ фыдæлты
æгъдауыл хæст сты, æмæ сæ къухтæ цалынмæ
бæстон цæхсой, уæдмæ нæ хæрынц.
4 Базарæй куы æрцæуынц, уæд дæр нæ хæрынц,
цалынмæ сæхи цæхсой, уæдмæ. Æмæ ма хæст сты
бирæ æндæр æгъдæуттыл дæр: æхсынц къустæ,
дурынтæ, æгтæ æмæ бандæттæ.
5 Æмæ фарисейтæ æмæ динамонджытæ
бафарстой Йесойы: «Дæ ахуыргæнинæгтæ
фыдæлты æгъдаумæ гæсгæ цæуылнæ цæрынц,
чъизи къухтæй цæмæн хæрынц?»
6 Йесо сын дзуапп радта: «Цæстмæхъустæ, сымах
тыххæй Исай-пехуымпар Сыгъдæг Фысты хорз
загъта: „Ацы адæм Мын кад кæнынц дзыхæй, сæ
зæрдæ та дард у Мæнæй. ‡‡
7 Дзæгъæлы Мæм кувынц; цæуыл ахуыр кæнынц,
уыдон адæймаджы æрхъуыдыгонд æгъдæуттæ
сты".
8 Сымах ныууагътат Хуыцауы фæдзæхст, æмæ
хæст стут адæймаджы æрхъуыдыгонд
æгъдæуттыл».
9 Ноджыдæр сын загъта: «Уæхи æгъдау æххæст
кæныны сæраппонд Хуыцауы фæдзæхст аивын
хорз зонут.
10 Уымæн æмæ Моисей загъта: „Нымай дæ фыд
æмæ дæ мады", æмæ: „Йæ фыды кæнæ йæ мады
æфхæрæг амæлæд". ‡‡†
11 Сымах та куыд дзурут? Йæ фыдæн кæнæ йæ
мадæн афтæ чи зæгъа, мæнæй цы хъуамæ айстаис,
уый корбан (ома, Хуыцауæн лæвар) у, зæгъгæ,
12 Уымæн нал дæттут йæ фыдæн кæнæ йæ мадæн
хорз ракæныны бар.
13 Афтæмæй Хуыцауы ныхас баивут, иннæты дæр
кæуыл ахуыр кæнут, уæ уыцы æгъдауæй. Ноджы ма
аразут бирæ æндæр ахæм хъуыддæгтæ дæр».
14 Йесо ногæй басидт адæммæ æмæ сын загъта:
«Байхъусут Мæм уеппæт дæр æмæ бамбарут!
15 Адæймаджы æддейæ цы бацæуы, уый йæ нæ
чъизи кæны, фæлæ дзы æддæмæ цы рацæуы, уый
йæ кæны чъизи. ‡‡‡
16 [Хъустæ кæуыл ис, уый хъусæд!]»
17 Йесо адæмы куы ныууагъта æмæ хæдзармæ
куы бацыд, уæд Æй Йæ ахуыргæнинæгтæ
бафарстой, цы фæсномыг ныхас загъта, уымæй.
18 Уый сын дзуапп радта: «Ау, сымах дæр афтæ
æнæмбаргæ стут? Æви йæ нæ зонут, адæймаджы
æддейæ цы бацæуы, уый йæ кæй нæ чъизи кæны?
19 Уымæн æмæ йæ зæрдæмæ нæ бацæуы, фæлæ
йæ гуыбынмæ ныфты, стæй рацæуы æддæмæ».

† *Мф. 14:23.* †† *Ин. 6:16.* ‡ *Мк. 8:18.* ‡† *Мф. 14:34.*

‡‡ *Мф. 15:8.* ‡‡† *Мф. 15:4.* ‡‡‡ *Мф. 15:11; Ром. 14:17; Тит. 1:15.*

Афтæмæй Йесо алы хæринагæй дæр загъта,
сыгъдæг у, зæгъгæ.
20 Ноджы ма загъта: «Зæрдæйæ цы рацæуы, уый
чъизи кæны адæймаджы.
21 Уымæн æмæ адæймагæн йæ зæрдæйæ
рацæуынц фыдвæндтæ, хæтын, давын, марын,
22 Кæрæф, фыдæх, фæлывд, æлгъаг хъуыддæгтæ,
хæлæгцæст, хахуыр, сæрыстырдзинад, æдылы
митæ.
23 Æппæт уыцы хæрам рацæуы зæрдæйæ æмæ
чъизи кæны адæймаджы».

Муртат усы чызг сдзæбæх

24 Йесо араст уырдыгæй, æмæ æрцыди Тиры
зæхмæ. Уым бацыд иу хæдзармæ. Фæндыд Æй, уым
кæй ис, уый куыд мачи базона, фæлæ Йæ къухы нæ
бафтыд. †
25 Йесойы тыххæй уайтæккæ фехъуыста, йæ чызг
хæйрæдджын кæмæн уыд, иу ахæм сылгоймаг;
æрцыд æмæ йæхи Уый къæхтæм æрæппæрста.
26 Уыцы сылгоймаг та уыди муртат, Сириаг
Финикийæ. Æмæ Йесойæн лæгъстæ кодта йæ
чызгæй йын дæлимоны расурыны тыххæй.
27 Йесо йын загъта: «Уадз æмæ уал сывæллæттæ
бафсæдой. Хорз нæу сывæллæтты къæбæр райсын
æмæ йæ куыйтæн аппарын».
28 Сылгоймаг Ын дзуапп радта: «О, Хицау, фæлæ
куыйтæ дæр фынджы бын фæхæрынц,
сывæллæтты фынгæй цы муртæ æрхауы, уыдон».
29 Уæд ын Йесо загъта: «Ахæм дзуаппы фæстæ цу,
дæлимон рацыди дæ чызгæй».
30 Сылгоймаг хæдзармæ куы æрцыд, уæд федта:
йæ хъæбул хуыссы хуыссæныл, дæлимон дзы
рацыд.

Гуылæвзаг къуырма сдзæбæх

31 Йесо Тиры зæххæй рацыди Сидоныл, æмæ,
Дæссахарыл цæугæйæ, рахызти Галилейаг
денджызмæ.
32 Æркодтой Йæм гуылæвзаг къуырмайы æмæ
Дзы куырдтой, цæмæй йыл Йæ къух æрæвæра.
33 Йесо йæ фæхибар кодта, Йе 'нгуылдзтæ
къуырмайы хъусты фæтъыста, æрту кодта æмæ
йын бавнæлдта йе 'взагмæ.
34 Стæй скаст уæларвмæ, арф ныуулæфыд æмæ
загъта: «Эффата». Ома: «Байгом у».
35 Æмæ уайтæккæ байгом сты къуырмайы хъустæ,
йе 'взаг суæгъд, æмæ райдыдта сыгъдæг дзурын.
36 Йесо сын бафæдзæхста, цæмæй уый тыххæй
макæмæн зæгъой. Фæлæ сын цас фылдæр
фæдзæхста, уыйас фылдæр хæлиу кодтой уыцы
хабар.
37 Адæм стыр дисы æфтыдысты æмæ дзырдтой:
«Æппæт дæр хорз кæны. Къуырматæн гом кæны сæ
хъустæ, æгомыгтæн дæтты æвзаг».

Йесо бафсæста цыппар мин адæймаджы

8 Уыцы рæстæг ногæй æрæмбырд бирæ адæм,
æмæ цы бахордтаиккой, уый сæм нæ уыд. Уæд
Йесо басидт Йæ ахуыргæнинæгтæм æмæ сын
загъта: ††
2 «Тæригъæд кæнын ацы адæмæн, ныр æртæ
боны дæргъы Мемæ сты, æмæ цы бахæрой, уый
сæм нæй.
3 Сæ хæдзæрттæм сæ æххормагæй куы ауадзон,
уæд фæндагыл бастайдзысты, уымæн æмæ дзы
бирæтæ дардæй æрцыдысты».
4 Йæ ахуыргæнинæгтæ Йын загътой: «Чи самал
кæндзæн ацы æдзæрæг ран сæ бафсадыны фаг
дзултæ?»
5 Йесо сæ бафарста: «Цал дзулы уæм ис?» Уыдон
Ын загътой: «Авд».
6 Уæд Йесо адæмы æрбадын кодта зæххыл,
райста авд дзулы, арфæ ракодта, асаста сæ æмæ сæ
радта Йæ ахуыргæнинæгтæм адæмæн
байуарынмæ. Уыдон сæ байуæрстой.
7 Уыди ма сæм цалдæр гыццыл кæсаджы дæр.
Йесо раарфæ кодта, æмæ бафæдзæхста уыдоны
дæр байуарын.
8 Адæм бахордтой æмæ бафсæстысты. Æмæ ма цы
уæлдæйттæ баззад, уыдонæй байдзаг авд
чыргъæды.
9 Хæргæ чи кодта, уыдон та уыдысты цыппар
мины бæрц. Йесо сæ ауагъта,
10 Уайтæккæ Йæ ахуыргæнинæгтимæ бахызт
бæлæгъмæ, æмæ æрцыди Далмануфаг зæхмæ. ‡

Йесойæ домынц æвдисæйнаг

11 Æрцыдысты фарисейтæ æмæ Йесоимæ
райдыдтой быцæу кæнын. Йæ бафæлварыны
тыххæй Дзы домдтой уæларвæй æвдисæйнаг
равдисын.
12 Йесо арф ныуулæфыд æмæ загъта: «Ацы
фæлтæр æвдисæйнаг цæмæн домы? Æцæг уын
зæгъын: ацы фæлтæрæн æвдисæйнаг нæ
рардæуыдзæн».
13 Уыйадыл сæ ныууагъта, ногæй бахызт
бæлæгъмæ, æмæ араст иннæ фарсмæ.

Фарисейты æнхъизæн æмæ Ироды æнхъизæн

14 Йæ ахуыргæнинæгтæй ферох семæ дзултæ
райсын; бæлæгъы сæм иу дзул йеддæмæ нæ уыд.
15 Йесо сын фæдзæхста: «Хъусут, уæхи хизут
фарисейты æнхъизæнæй æмæ Ироды
æнхъизæнæй». ‡†
16 Æмæ ахуыргæнинæгтæ кæрæдзийæн дзырдтой,
дзул нæм нæй, зæгъгæ.
17 Йесо сæ бамбæрста, æмæ сын загъта: «Цæмæн
дзурут, дзул уæм кæй нæй, уый тыххæй? Ау, нырма
дæр æй нæма зонут æмæ не 'мбарут? Нырма дæр
уæ зæрдæтæ æхгæд сты?

† *Мф. 15:21.*

†† *Мф. 15:32.* ‡ *Мф. 15:39.* ‡† *Мф. 16:6; Лк. 12:1.*

18 Цæстытæ уын куы ис, уæд нæ уынут? Хъустæ уыл куы ис, уæд нæ хъусут? Уæ зæрдыл нал лæууы, æви: †

19 Æз фондз мин лæгæн фондз дзулы куы асастон, уæд уæлдæйттæй цал чыргъæды байдзаг кодтат?» Загътой Йын: «Дыууадæс».

20 «Цыппар минæн авд дзулы куы асастон, уæд та уæлдæйттæй цал чыргъæды байдзаг кодтат?» Загътой: «Авд».

21 Уæд сын загъта: «Ау, ныр дæр æй нæма æмбарут?»

Вифсаидæйаг куырм цæстæй ракаст

22 Æрцыдысты Вифсаидæмæ. Йесомæ æркодтой куырмы æмæ Дзы куырдтой, цæмæй йыл бандзæва.

23 Йесо ныххæцыди куырмы къухыл, ракодта йæ хъæуæй, батутæ йын кодта йæ цæстытыл, æрæвæрдта йыл Йæ къухтæ æмæ йæ бафарста, исты уыны æви нæ.

24 Уый акаст æмæ загъта: «Уынын адæмы, зынынц мæм цæугæ бæлæстау».

25 Йесо йын дыккаг хатт йæ цæстытыл æрæвæрдта Йæ къухтæ, куырм ногæй акаст æмæ сдзæбæх, уынын райдыдта хорз.

26 Йесо йæ арвыста йæ хæдзармæ æмæ йын бафæдзæхста: «Хъæумæ ма бацу [æмæ ацы хабар хъæуы макæмæн радзур]».

Петр Йесойы схуыдта Чырысти

27 Йесо Йæ ахуыргæнинæгтимæ ацыди Филиппы Кесарийы алыварс хъæутæм. Фæндагыл бафарста Йæ ахуыргæнинæгты: «Кæуыл Мæ нымайынц адæм?» ††

28 Уыдон Ын загътой: «Иутæ – Аргъауæг Иоанныл, иннæтæ – Илиайыл, аннæтæ та – пехуымпартæй иуыл».

29 Йесо сæ бафарста: «Сымах та Мæ кæуыл нымайут?» Петр Ын дзуапп радта: «Ды Чырысти дæ». ‡

30 Æмæ сын Йесо бафæдзæхста, цæмæй Йæ макæмæн схъæр кæной.

Йесо зæгъы Йæ мæлæт æмæ Йæ райгасы тыххæй

31 Йесо сын райдыдта амонын: Адæймаджы Фырт хъуамæ бавзара бирæ хъизæмæрттæ; адæмы хистæртæ, алчертæ æмæ Йæ динамонджытæ бафхæрдзысты, амардæйæуыдзæн æмæ æртыккаг бон райгас уыдзæн. ‡†

32 Уый тыххæй сын дзырдта æргомæй. Уæд Æй Петр фæхибар кодта æмæ Йын райдыдта уайдзæф кæнын.

33 Йесо разылди, бакаст Йæ ахуыргæнинæгтæм æмæ тызмæгæй загъта Петрæн: «Фесæф Мæ цурæй, хæйрæг! Дæ хъуыдытæ, Хуыцауы фæндон цы у, ууыл нæ, фæлæ адæймаджы фæндон цы у, ууыл сты».

Куыд цæугæ у Йесойы фæдыл

34 Йесо басидт адæммæ æмæ Йæ ахуыргæнинæгтæм, æмæ сын загъта: «Мæ фæдыл цæуын кæй фæнды, уый йæхи ферох кæнæд, райсæд йæ дзуар æмæ рацæуæд Мæ фæдыл. ‡‡

35 Уымæн æмæ йæ цард бахъахъхъæнын кæй фæнды, уый йæ фесафдзæн; йæ цард Мæ сæраппонд æмæ фарны уацы сæраппонд чи фесафа, уый та йæ бахъахъхъæндзæн.

36 Адæймаг æгас дуне йæхи куы бакæна, йæ уд та куы фесафа, уæд ын уый цы пайда у?

37 Кæнæ йæм цы разындзæн, йæ уд цæмæй балхæна, ахæмæй?

38 Ацы æнæхуыцау тæригъæдджын фæлтæры æхсæн Мæнæй æмæ Мæ ныхæстæй чи фефсæрмы уа, уымæй фефсæрмы уыдзæн Адæймаджы Фырт дæр, сыгъдæг зæдтимæ Йæ Фыды намысимæ куы æрцæуа, уæд». ‡‡†

9 Загъта ма сын: «Æцæг уын зæгъын: ам чи лæууы, уыдонæй иуæй-иутæ нæ амæлдзысты, цалынмæ Хуыцауы Паддзахад хъомысджынæй æрцæугæ феной, уæдмæ». ‡‡‡

Йесо Йæ хуыз аивта

2 Æхсæз боны фæстæ Йесо Йемæ рахуыдта Петры, Иаковы æмæ Иоанны, скодта сæ бæрзонд хохмæ, æмæ уым уыдысты хибарæй. Сæ разы Йæ хуыз аивта; §

3 Йæ дарæс сæрттывта æмæ Йын фестади сæнтурс – зæххыл иу адæймагæн дæр хъуымац афтæ сурс кæнын йæ бон нæ бауыдзæн.

4 Фæзындысты сæм Илиа æмæ Моисей, æмæ ныхас кодтой Йесоимæ.

5 Уæд Петр загъта Йесойæн: «Равви, ам кæй стæм, уый цы хорз у! Саразæм æртæ халагъуды: иу Дæуæн, иу Моисейæн, иу Илиайæн».

6 Цы загътаид, уый нæ зыдта, уымæн æмæ тынг фæтарстысты.

7 Æмæ фæзынд æврагъ, æрæмбæрзта сæ, æмæ æврагъæй райхъуысти хъæлæс: «Ай Мæ уарзон Фырт у. Хъусут Æм».

8 Ахуыргæнинæгтæ фæйнæрдæм акастысты æмæ никæйуал ауыдтой – æрмæст ма Йесо баззади семæ.

9 Хохæй куы æрцæйцыдысты, уæд сын Йесо бафæдзæхста, цæмæй, цы федтой, уый тыххæй макæмæн радзурой, цалынмæ Адæймаджы Фырт мæрдтæй раста, уæдмæ.

10 Йесойы фæдзæхст сæ зæрдыл бадардтой, кæрæдзи та фарстой, цы амоны «мæрдтæй растын», зæгъгæ.

---

† *Мк. 6:38; Ин. 6:9.* †† *Мф. 16:13; Лк. 9:18.* ‡ *Ин. 6:69.* ‡† *Мк. 9:31; 10:33; Лк. 9:22.*

‡‡ *Мф. 10:38; 16:24; Лк. 9:23; 14:27.* ‡‡† *Мф. 10:33; Лк. 9:26; 1 Ин. 2:23; Ром. 1:16.* ‡‡‡ *Мф. 16:28; Лк. 9:27.* § *Мф. 17:1.*

11 Æмæ Йæ бафарстой: «Уæдæ динамонджытæ цæмæн дзурынц, Чырыстийы размæ Илиа хъуамæ æрцæуа, зæгъгæ?»

12 Йесо сын дзуапп радта: «Раст у, раздæр Илиа хъуамæ æрцæуа æмæ æппæт дæр банывыл кæна. Æмæ уæдæ Фыст цæмæн афтæ зæгъы, Адæймаджы Фырт хъуамæ бавзара бирæ удхар æмæ хынджылæггаг фæуа, зæгъгæ?

13 Фæлæ уын зæгъын: Илиа ныридæгæн æрцыд, æмæ сæ цы фæндыд, уый йын бакодтой, Фыст дзы куыд зæгъы, афтæ». †

Æнахъом хæйрæджджын сдзæбæх

14 Иннæ ахуыргæнинæгтæм куы æрцыдысты, уæд сын сæ алыварс федтой бирæ адæм, стæй динамонджыты ахуыргæнинæгтимæ быцæугæнгæ.

15 Адæм Йесойы куыддæр федтой, афтæ сеппæт дæр скатай сты, згъордтой Йæм æмæ Йын салам лæвæрдтой.

16 Йесо сæ бафарста: «Цæуыл у уæ быцæу?»

17 Адæмæй Йын иу дзуапп радта: «Ахуыргæнæг, æз Дæм æркодтон, æнæзæгъинаг кæй багомыг кодта, мæ уыцы лæппуйы. ††

18 Кæм æй æрцахсы, уым æй зæххыл ныццæвы, æмæ лæппуйæн йæ комы фынк скæлы, йæ дæндæгты хъыс-хъыс ссæуы, нындзыг вæййы. Дæ ахуыргæнинæгтæн загътон, цæмæй расурой дæлимоны, фæлæ сæ бон нæ баци».

19 Йесо дзуапп радта: «Æнæуырнæг фæлтæр! Кæдмæ уыдзынæн уемæ? Кæдмæ уын быхсдзынæн? Æрбакæнут Мæм æй».

20 Æмæ Йæм æй æрбакодтой. Дæлимон куыддæр Йесойы ауыдта, афтæ лæппуйы йæ гæндзæхтæ цæгъдыныл бафтыдта; лæппу адæргъ и зæххыл æмæ, йæ комы фынк калгæйæ, ратул-батул кодта.

21 Йесо йын бафарста йæ фыды: «Рагæй афтæ у?» Уый Йын дзуапп радта: «Сывæллонæй нырмæ.

22 Дæлимон æй бирæ хæттыты æппæрста арты æмæ доны, цæмæй йæ фесафа. Кæд Дæ бон у, уæд нын батæригъæд кæн æмæ нын баххуыс кæн».

23 Йесо йын загъта: «Кæд Дæ бон у, зæгъыс? Уырнæгæн æппæт дæр у йæ бон». ‡

24 Лæппуйы фыд [цæссыгкалгæ] уайтæккæ хъæрæй загъта: «Уырны мæ! Баххуыс кæн мæ лæмæгъ уырнындзинадæн».

25 Йесо адæмы æрбацæйзгъоргæ куы федта, уæд æнæзæгъинагæн радта бардзырд: «Æгомыг æмæ къуырма уд! Æз дын зæгъын: рацу уымæй æмæ дзы макуыуал бацу».

26 Уæд дæлимон ныхъхъæр кодта, тынг ныууыгъта лæппуйы, æмæ дзы рацыд. Лæппу мардау фæци, æмæ бирæтæ дзырдтой, амарди, зæгъгæ.

27 Фæлæ йын Йесо схæцыд йæ къухыл, рабадын æй кодта, æмæ лæппу сыстад.

28 Йесо хæдзармæ куы бацыд, уæд Æй Йæ ахуыргæнинæгтæ хибарæй бафарстой: «Дæлимоны расурын нæ бон цæуылнæ баци?»

29 Йесо сын загъта: «Ацы уды мыггагæн æрмæст кувын æмæ ком дарыны фæрцы ис фæсурæн».

Йесо ногæй зæгъы Йæ мæлæт æмæ Йæ райгасы тыххæй

30 Рацыдысты уырдыгæй æмæ сæ фæндаг акодтой Галилейыл. Æрмæст Йесойы нæ фæндыд, уым кæй ис, уый исчи базона.

31 Уымæн æмæ Йæ ахуыргæнинæгтæн амыдта æмæ сын дзырдта: «Адæймаджы Фырт лæвæрд æрцæудзæн адæмы къухтæм, амардзысты Йæ, æмæ æртыккаг бон райгас уыдзæн». ‡†

32 Фæлæ уыдон уыцы ныхæстæ не 'мбæрстой, бафæрсын та Йæ нæ уæндыдысты.

Чи у уæлдæр?

33 Æрцыдысты Капернауммæ. Хæдзары куы уыдысты, уæд сæ Йесо бафарста: «Фæндагыл цæй тыххæй быцæу кодтат?»

34 Уыдон ныхъхъус сты, уымæн æмæ фæндагыл фæбыцæу сты, уæлдæр сæ чи у, уый тыххæй.

35 Йесо æрбадти, басидти дыууадæсмæ æмæ сын загъта: «Уæлдæр уæвын кæй фæнды, уый æппæтæй дæлдæр уæд æмæ лæггад кæнæд алкæмæн дæр».

36 Стæй сын сæ размæ æрбахуыдта сывæллоны, æрбахъæбыс æй кодта, æмæ сын загъта: ‡‡

37 «Ахæм сывæллæттæй иуыл Мæ номы сæраппонд зæрдиаг чи уа, уый Мæныл у зæрдиаг; Мæныл зæрдиаг чи уа, уый та Мæныл зæрдиаг нæу, фæлæ Мæ Рарвитæгыл».

38 Уæд Ын Иоанн загъта: «Ахуыргæнæг, мах федтам, Дæ номæй дæлимонты чи суры, ахæм адæймаджы, æмæ йын бар нæ лæвæрдтам, уымæн æмæ нæ фæдыл нæ цæуы». ‡‡†

39 Йесо загъта: «Ма йæ хъыгдарут. Мæ номæй диссаг чи равдиса, уымæн уыйадыл Мæнæй æвзæр зæгъын йæ бон нæ бауыдзæн.

40 Уымæн æмæ нæ ныхмæ чи нæу, уый нæ фарс у.

41 Чырыстийы кæй стут, уый тыххæй уын Мæ номы сæраппонд доны къус чи ратта, уый, æцæг уын зæгъын, æнæ хæрзиуæгæй нæ баззайдзæн.

42 Фæлæ ацы кæстæртæй – Мæныл æууæндджытæй – иуы дæр тæригъæды чи бафтауа, уымæн йæ бæрзæйыл куыройыфыд куы æрцауыиндзиккой æмæ йæ денджызы куы баппариккой, уæд ын хуыздæр уаид. ‡‡‡

43 Дæ къух дын тæригъæды хос куы уа, уæд æй акъуыр: хуыздæр дын у уæнгхъуагæй цардмæ бацæуын, цæйнæфæлтау дыууæ къухимæ зындоны æнæхуысгæ артмæ бацæуай.

† *Мф. 17:12.* †† *Мф. 17:14; Лк. 9:38.* ‡ *Мф. 17:20; 21:22.*

‡† *Мф. 17:22; Лк. 9:22; 24:7.* ‡‡ *Мф. 18:5; Лк. 9:48.* ‡‡† *Лк. 9:49.* ‡‡‡ *Мф. 18:6; Лк. 17:1.*

44 [Уым сæ къуыдыркалм нæ мæлы æмæ дзы арт
нæ хуыссы.]
45 Æмæ дын дæ къах тæригъæды хос куы уа, уæд
æй акъуыр: хуыздæр дын у уæнгхъуагæй цардмæ
бацæуын, цæйнæфæлтау дæ дыууæ къахимæ
зындонмæ баппæрстæуа.
46 [Уым сæ къуыдыркалм нæ мæлы æмæ дзы арт
нæ хуыссы.]
47 Æмæ дын дæ цæст тæригъæды хос куы уа, уæд
æй фелвас: хуыздæр дын у иу цæстимæ Хуыцауы
Паддзахадмæ бацæуын, цæйнæфæлтау дæ дыууæ
цæстимæ зындонмæ баппæрстæуа.
48 Уым сæ къуыдыркалм нæ мæлы æмæ дзы арт
нæ хуыссы.
49 Уымæн æмæ алчидæр фæлвæрд æрцæудзæн
артæй, Хуыцауæн хаст нывонд цæххæй
ссыгъдæггæнæгау.
50 Цæхх хорз у. Фæлæ цæхх цæхджын куы нæ уа,
уæд æй цæмæй сцæхджын кæндзынæ? Æдзæхх ма
ут æмæ кæрæдзиимæ цæрут фидыдæй». [†]

Ус ауадзыны тыххæй

10 Йесо араст уырдыгæй, æрцыд Иудейæйы
зæхмæ æмæ ахызт Иорданы иннæ фарсмæ.
Æрæмбырд та Йыл сты адæм, æмæ та сын иннæ
хæттытау ныр дæр амыдта. [††]
2 Бацыдысты Йæм фарисейтæ æмæ Йæ
ракъахыны охыл бафарстой: «Лæгæн йæ усы
ауадзын æмбæлы?»
3 Йесо сын дзуапп радта: «Моисей уын цы
бафæдзæхста?»
4 Уыдон загътой: «Моисей радта уагъды
æвдисæндар ныффыссыны æмæ ус ауадзыны бар».
[‡]
5 Йесо сын дзуапп радта: «Хивæнд кæй стут, уый
тыххæй уын ныффыста Моисей ацы фæдзæхст.
6 Фæлæ тæккæ райдианæй, дуне сфæлдисынæй,
Хуыцау „уыдоны нæлгоймаг æмæ сылгоймагæй
сфæлдыста".
7 „Уымæ гæсгæ адæймаг ныууадздзæн йæ фыд
æмæ йæ мады, [‡†]
8 Баиу уыдзæн йæ усимæ, æмæ дыууæ уыдзысты
иу буар". Афтæмæй уыдон дыууæ нал сты, фæлæ
сты иу буар.
9 Уæдæ Хуыцау цы сиу кодта, уый адæймаг ма
ахицæн кæнæд».
10 Хæдзары та Йæ ахуыргæнинæгтæ ногæй
бафарстой уый тыххæй.
11 Йесо сын загъта: «Йæ усы чи ауадза æмæ
æндæр ус чи ракура, уый хæтгæ кæны æмæ уымæй
цæуы йæ усы тæригъæды.
12 Йæ мойы чи ныууадза æмæ æндæрмæ чи
æрцæуа, уый дæр хæтгæ кæны».

† *Мф. 5:13* †† *Мф. 19:3.* ‡ *Мф. 5:31; Лк. 16:18.* ‡† *1 Кор. 6:16.*

Йесо Йæ арфæ æфтауы сывæллæттыл

13 Йесомæ хуыдтой сывæллæтты, цæмæй сыл
бандзæва, фæлæ сæ ахуыргæнинæгтæ нæ уагътой.
[‡‡]
14 Йесо уый куы федта, уæд смæсты æмæ сын
загъта: «Æрбауадзут Мæм сывæллæтты, ма сæ
хъыгдарут, уымæн æмæ Хуыцауы Паддзахад
уыдоны хуызæтты у. [‡‡†]
15 Æцæг уын зæгъын: Хуыцауы Паддзахадыл
сывæллонау чи нæ бауæнда, уый йæм нæ
бацæудзæн».
16 Æмæ сывæллæтты Йæ хъæбысы æрбатыхта,
æрæвæрдта сыл Йæ къухтæ æмæ сыл Йæ арфæ
бафтыдта.

Бонджын

17 Йесо Йæ фæндагыл куы араст, уæд
æрбазгъордта иучидæр, Йæ разы æрхауд йæ
зонгуытыл æмæ Йæ бафарста: «Хорз Ахуыргæнæг,
мыггагмæйы цард райсынæн цы саразон?» [‡‡‡]
18 Йесо йын дзуапп радта: «Цæмæн Мæ хоныс
хорз? Иунæг Хуыцауы йеддæмæ хорз ничи у.
19 Фæдзæхстытæ зоныс: „Ма амар", „Ма хæт", „Ма
дав", „Мæнгæвдисæн ма ныллæуу", „Макæй
бастигъ", „Нымай дæ фыд æмæ дæ мады"». [§]
20 Уый Йесойæн загъта: «Ахуыргæнæг, æппæт
уыдæттæ ме 'взонджы бонтæй нырмæ æххæст
кæнын».
21 Йесо йæм бакаст, бауарзта йæ æмæ йын зæгъы:
«Иу бакæнинаг дын баззад: ацу, цыдæриддæр дæм
ис, уый ауæй кæн, ратт æй мæгуыртæн, æмæ дын
уæларвы уыдзæни хæзна. Стæй-иу раздæх, [райс
дæ дзуар,] æмæ цу Мæ фæдыл».
22 Уыцы ныхæстæй уый хорзау нал уыд æмæ ацыд
æнкъардæй, уымæн æмæ йæм бирæ мулк уыд.
23 Йесо акаст фæйнæрдæм æмæ загъта Йæ
ахуыргæнинæгтæн: «Æвæдза, бонджынтæн куыд
зын у Хуыцауы Паддзахадмæ бацæуын!» [§†]
24 Йæ ныхæстæ дисы бафтыдтой
ахуыргæнинæгты. Фæлæ сын Йесо ноджыдæр
загъта: «Мæ хъæбултæ, æвæдза, [мулкæй ныфс кæй
ис, уымæн] куыд зын у Хуыцауы Паддзахадмæ
бацæуын!
25 Хъæздыгæн Хуыцауы Паддзахадмæ бацæуынæй
теуайæн судзины быны иннæрдæм ахизын
æнцондæр у».
26 Ахуыргæнинæгтæм уый тынг диссаг фæкаст,
æмæ сæ кæрæдзийæн дзырдтой: «Уæдæ чи
фервæздзæн?»
27 Йесо сæм бакаст æмæ загъта: «Уый адæмы бон
нæу, Хуыцауæн та бантысдзæн, уымæн æмæ
Хуыцауæн Йæ бон æппæт дæр у».

‡‡ *Мф. 19:13; Лк. 18:15.* ‡‡† *Мф. 18:4; 1 Пет. 2:2; 1 Кор. 14:20.* ‡‡‡ *Мф. 19:16; Лк. 18:18.* § *Мф. 5:21; Лк. 18:20.* §† *Иак. 2:5; 1 Тим. 6:17.*

28 Петр Ын райдыдта дзурын: «Мæнæ мах
ныууагътам алцыдæр æмæ рацыдыстæм Дæ
фæдыл». †
29 Йесо сын загъта: «Æцæг уын зæгъын: Мæ
сæраппонд æмæ фарны уацы сæраппонд йæ
хæдзар, кæнæ йе 'фсымæрты, кæнæ йæ хоты, кæнæ
йæ мады, кæнæ йæ фыды, [кæнæ йæ усы,] кæнæ
йæ сывæллæтты, кæнæ йæ зæххытæ чи ныууадза,
уыдонæй иунæг ахæм дæр нæй,
30 Æмæ, кæд æфхæрд æййафдзæн, уæддæр
ныридæгæн, ацы заманы, фондзыссæдз хатты
фылдæрæй чи нæ райса хæдзæрттæ, æфсымæртæ,
хотæ, мадæлтæ, сывæллæттæ æмæ зæххытæ,
æрцæуинаг дунейы та – мыггагмæйы цард.
31 Фæлæ фыццæгтæй бирæтæ уыдзысты
фæстæгтæ, фæстæгтæй та бирæтæ уыдзысты
фыццæгтæ».

Йесо æртыккаг хатт зæгъы Йæ мæлæт æмæ Йæ райгасы тыххæй

32 Йесо æмæ Йæ ахуыргæнинæгтæ сæ фæндаг
дардтой Иерусалиммæ; Йесо цыди сæ разæй.
Ахуыргæнинæгтæ дисы æфтыдысты, Йæ фæдыл
цæуæг адæмы та тас бацыд. Йесо ногæй фæхибар
кодта дыууадæсы æмæ сын дзурын райдыдта, цы
Йыл æрцæудзæн, уыдæтты тыххæй:
33 «Ныр мах цæуæм Иерусалиммæ, æмæ
Адæймаджы Фырт лæвæрд æрцæудзæн алчертæм
æмæ динамонджытæм. Рахæсдзысты Йын марыны
тæрхон æмæ Йæ ратдзысты муртаттæм. ††
34 Уыдон Æй æфхæрдзысты, тутæ Йыл кæндзысты,
нæмдзысты Йæ ехсæй æмæ Йæ амардзысты, æмæ
æртæ боны фæстæ райгас уыдзæн».

Зеведейы фыртты курдиат

35 Йесомæ бацыдысты Зеведейы фырттæ Иаков
æмæ Иоанн, æмæ Йын загътой: «Ахуыргæнæг,
фæнды нæ, цæмæй нын сæххæст кæнай нæ
курдиат».
36 Йесо сæ бафарста: «Цы уæ фæнды, æмæ уын æй
саразон?»
37 Уыдон Ын дзуапп радтой: «Дæ намысджын
Паддзахады нæ иуы Дæ рахиз фарс, иннæйы та Дæ
галиу фарс сбадын бауадз».
38 Йесо сын загъта: «Цы курут, уый уæхæдæг дæр
не 'мбарут. Æз цы хъизæмæртты кæхц нуазын, уый
баназын, кæнæ Мæныл цы аргъуыдæй
аргъуыдæуы, ахæм аргъуыд райсын суыдзæн уæ
бон?»
39 Уыдон Ын дзуапп радтой: «Суыдзæн». Йесо та
сын загъта: «Æз цы хъизæмæртты кæхц нуазын,
уый нуаздзыстут, æмæ Мæныл цы аргъуыдæй
аргъуыдæуы, уымæй уыл саргъуыдæуыдзæн.
40 Мæ рахиз фарс æмæ Мæ галиу фарс сбадын та
Мæнæй аразгæ нæу, фæлæ уыцы бынæттæ кæмæн
æрцæттæчындæуыд, уыдон дзы сбаддзысты».
41 Уый дæс ахуыргæнинаджы куы фехъуыстой,
уæд смæсты сты Иаков æмæ Иоаннмæ. ‡
42 Йесо басидти сеппæтмæ дæр æмæ сын загъта:
«Сымах зонут, æлдæрттæ кæй хонынц, уыдон
адæмтæн кæй хицауиуæг кæнынц, æмæ хицæуттæ
адæмтыл барджын кæй сты, уый.
43 Сымахмæ та афтæ ма уæд. Фæлæ уæ уæлдæр
уæвын кæй фæнды, уый уын уæд лæггадгæнæг;
44 Æмæ уæ фыццаг уæвын кæй фæнды, уый
уеппæтæн дæр уæд цагъар.
45 Адæймаджы Фырт дæр уый тыххæй не 'рцыд,
æмæ Йын лæггад кæной, фæлæ цæмæй Йæхæдæг
балæггад кæна æмæ бирæты ссæрибары
сæраппонд ратта Йæ цард». ‡†

Куырм Вартимей цæстæй ракаст

46 Æрцыдысты Иерихонмæ. Йесо Йæ
ахуыргæнинæгтæ æмæ бирæ адæмимæ
Иерихонæй куы рацæйцыди, уæд куырм
мæгуыргур Вартимей, Тимейы фырт, бадти
фæндаггæрон. ‡‡
47 Æмæ куы фехъуыста, уый Назаретаг Йесо у,
зæгъгæ, уæд райдыдта хъæр кæнын: «Йесо,
Давиды Фырт, батæригъæд мын кæн!»
48 Бирæтæ дзы домдтой, цæмæй ныссабыр уа,
фæлæ уый ноджы тынгдæр хъæр кодта: «Давиды
Фырт, батæригъæд мын кæн!»
49 Йесо æрлæууыд æмæ загъта: «Фæдзурут æм».
Фæдзырдтой куырммæ æмæ йын загътой: «Ма
тæрс, сыст, дзуры дæм».
50 Уый феппæрста йæ пæлæз, фæгæпп ласта æмæ
бацыд Йесомæ.
51 Йесо йæ бафарста: «Цы дæ фæнды? Цы дын
саразон?» Куырм Ын дзуапп радта: «Раввуни, мæн
фæнды мæ цæстытæй ракæсын».
52 Йесо йын загъта: «Ацу, дæ уырнындзинад дæ
фервæзын кодта». Куырм уайтæккæ ракаст йæ
цæстытæй æмæ ацыд Йесойы фæдыл.

Йесо æрцыд Иерусалиммæ

11 Иерусалиммæ сæ бирæ нал хъуыд. Елеоны
хохы фахсыл чи ис, уыцы Виффаги æмæ
Вифанимæ куы баввахс сты, уæд Йесо арвыста Йæ
ахуыргæнинæгтæй дыууæйы, ‡‡†
2 Æмæ сын загъта: «Ацæут, уæ ныхмæ цы хъæу ис,
уырдæм. Куы бацæуат, уæд уайтæккæ ссардзыстут,
адæймаг кæуыл нæма сбадт, ахæм къæлæу бастæй.
Суадзут æй æмæ йæ ракæнут.
3 Исчи уæ куы бафæрса: „Уый цы ми кæнут?", уæд
дзуапп раттут, Хицауы хъæуы, зæгъгæ, стæй йæ,
зæгъ, Хицау уыйадыл рарвитдзæн фæстæмæ».
4 Ахуыргæнинæгтæ ацыдысты, æмæ уынджы,
кулдуармæ бастæй, ссардтой къæлæу, æмæ йæ
суагътой.

† *Мф. 19:27; Лк. 18:28.* †† *Мф. 20:18; Лк. 18:31.*

‡ *Мф. 20:24; Лк. 22:24.* ‡† *Ин. 13:15; 1 Пет. 5:3; Флп. 2:7.* ‡‡ *Мф. 20:29.* ‡‡† *Мф. 21:1; Лк. 19:29.*

5 Уым чи лæууыди, уыдонæй сын чидæртæ
загътой: «Цы ми кæнут? Къæлæуы цæмæн уæгъд
кæнут?»
6 Уыдон сын дзуапп радтой, Йесо сын куыд
бафæдзæхста, афтæ. Æмæ сæ ауагътой.
7 Æркодтой къæлæуы Йесомæ, сæвæрдтой йыл
сæ дарæстæ, æмæ йыл Йесо сбадт. [†]
8 Бирæтæ сæ дарæстæ байтыдтой фæндагыл,
иннæтæ та – быдырты кæй ралыг кодтой, уыцы
къалиутæ.
9 Йесойæн Йæ разæй æмæ Йæ фæстæ чи цыд,
уыдон хъæр кодтой: «Осаннæ! Арфæгонд уæд
Хуыцауы номæй Æрцæуæг!
10 Арфæгонд уæд нæ фыдæл Давиды æрцæуинаг
паддзахад! Осаннæ уæлæрвты!»
11 Йесо Иерусалиммæ куы бахæццæ, уæд бацыди
Кувæндонмæ, æрзылд ыл, æмæ æнафон кæй уыд,
уымæ гæсгæ дыууадæс ахуыргæнинагимæ ацыди
Вифанимæ.

Æлгъыст легъуибæлас

12 Дыккаг бон Вифанийæ куы рацыдысты, уæд
Йесо сыстонг.
13 Дардæй ауыдта, сыфтæр чи рафтыдта, ахæм
легъуибæлас, æмæ йæм ацыд, кæд ыл исты ссарид,
зæгъгæ. Фæлæ йæм куы бацыд, уæд ыл сыфтæрты
йеддæмæ ницы ссардта, уымæн æмæ йын
дыргъæфон нæма уыд.
14 Уæд ын Йесо загъта: «Нырæй фæстæмæ дын
мыггагмæ дæр дæ гагатæй мачиуал бахæрæд».
Æмæ уый фехъуыстой Йæ ахуыргæнинæгтæ.

Йесо сыгъдæг кæны Кувæндон

15 Æрцыдысты Иерусалиммæ. Йесо Кувæндонмæ
бацыд æмæ уырдыгæй тæрын райдыдта
уæйгæнджытæ æмæ æлхæнджыты, æхцаивджытæн
афæлдæхта сæ фынгтæ, бæлæттæ уæйгæнджытæн
та – сæ бандæттæ. [††]
16 Ницы дзаума уагъта Кувæндоныл хæссын.
17 Æмæ сæ ахуыр кодта: «Афтæ фыст нæу, æви:
„Мæ хæдзар æппæт адæмтæн кувæн хæдзар
схуындæуыдзæн"? Сымах та дзы абырджыты лæгæт
саразтат».
18 Алчертæ æмæ динамонджытæ уый куы
фехъуыстой, уæд агуырдтой Йæ амарыны фадат.
Уымæн æмæ Дзы тарстысты, Йæ ахуырад æппæт
адæмы дисы кæй æфтыдта, уый тыххæй.
19 Куы баизæр, уæд Йесо Йæ ахуыргæнинæгтимæ
рацыди сахарæй.

Легъуибæлас бахус

20 Райсомæй легъуийы цурты куы
фæцæйцыдысты, уæд федтой, бæлас йæ уидæгтæм
кæй бахус, уый.

21 Петр æрымысыди зноны хабар æмæ загъта
Йесойæн: «Равви, акæс-ма, Ды кæй ралгъыстай,
уыцы легъуибæлас бахус».
22 Йесо сын загъта:
23 «Æууæндут Хуыцауыл. Æцæг уын зæгъын, исчи
ацы хохæн куы зæгъа: „Фæхицæн у зæххæй æмæ
денджызы дæхи баппар", æмæ æппындæр куы нæ
фæгуырысхо уа, фæлæ фидарæй куы æууæнда, уæд
цы зæгъа, уый æрцæудзæн.
24 Уый тыххæй уын зæгъын: уæ куывды
цыдæриддæр ракурат, уый ныридæгæн кæй
райстат, ууыл æууæндут, æмæ йæ райсдзыстут. [‡]
25 Æмæ-иу Хуыцауы раз кувгæйæ куы лæууат, уæ
зæрдæ та искæуыл куы худа, уæд-иу ын ныббарут,
æмæ уын уæ Уæларвон Фыд дæр ныббардзæн уæ
тæригъæдтæ. [‡†]
26 [Кæд нæ барут, уæд уын уæ Уæларвон Фыд дæр
нæ ныббардзæн уæ тæригъæдтæ.]»

Йесойæн ахæм бар чи радта

27 Йесо Йæ ахуыргæнинæгтимæ ногæй æрцыд
Иерусалиммæ. Кувæндоныл куы зылди, уæд Æм
бацыдысты алчертæ, динамонджытæ æмæ адæмы
хистæртæ, [‡‡]
28 Æмæ Йæ бафарстой: «Ды цавæр хъаруйæ
кæныс æппæт уыдæттæ? Афтæ кæныны бар Дын чи
радта?»
29 Йесо сын загъта: «Æз дæр уæ бафæрсдзынæн
цæмæйдæр. Дзуапп Мын раттут, æмæ уын
зæгъдзынæн, цавæр хъаруйæ сæ кæнын, уый.
30 Иоанн цы аргъуыдæй аргъуыдта, уый
уæларвæй уыд æви адæмæй? Зæгъут-ма Мын æй».
31 Уыдон кæрæдзийæн дзырдтой: «„Уæларвæй"
куы зæгъæм, уæд бафæрсдзæн: „Уæдæ цæуылнæ
баууæндыдыстут Иоанныл?"»
32 «Адæмæй» зæгъынæй та адæмæй тарстысты,
уымæн æмæ сеппæты дæр уырныдта, Иоанн
æцæгæй пехуымпар кæй уыд, уый.
33 Æмæ дзуапп радтой Йесойæн: «Нæ зонæм».
Уæд сын Йесо загъта: «Уæдæ уын Æз дæр нæ
зæгъдзынæн, цавæр хъаруйæ сæ кæнын, уый».

Фæсномыг ныхас фыдзæрдæ æххуырстыты тыххæй

12 Йесо адæмæн райдыдта фæсномыг
ныхæстæй дзурын: «Иу адæймаг ныссагъта
сæнæфсирдон, йæ алыварс ын саразта æмбонд,
скъахта дзы сæндуцæн, самадта дзы мæсыг, радта
йæ æххуырст кусджытæм æмæ ацыд балцы.
2 Афон куы ралæууыди, уæд æххуырст кусджытæм
йæ сæнæфсиры хай райсынмæ арвыста йæ
цагъары.
3 Уыдон æй æрцахстой, фæнадтой йæ æмæ йæ
афтидармæй раздæхтой. [‡‡†]
4 Арвыста сæм æндæр цагъары, æмæ уымæн дæр
асастой йæ сæр æмæ дзы фæхынджылæг кодтой.

† *Мф. 21:7; Лк. 19:35.* †† *Мф. 21:12; Лк. 19:45; Ин. 2:14.*

‡ *Мф. 7:7; Лк. 11:9; Ин. 14:13.* ‡† *Мф. 6:14; Эф. 4:32; Кол. 3:13.*
‡‡ *Мф. 21:23; Лк. 20:1.* ‡‡† *Мф. 5:12; 23:34.*

5 Арвыста ма сæм æндæры дæр, æмæ йæ амардтой. Ноджы ма сæм бирæты арвыста, æмæ уыдонæй дæр кæй нæмгæ фæкодтой, кæй та дзы маргæ акодтой.
6 Иу ма йын баззад – йæ уарзон фырт; æмæ сæм æппынфæстаг уый дæр арвыста, мæ фыртæй мын фефсæрмы уыдзысты, зæгъгæ.
7 Фæлæ æххуырст кусджытæ загътой кæрæдзийæн: „Уый йæ бындар у. Цом, амарæм æй, æмæ мах бауыдзысты йæ бынтæ".
8 Æрцахстой йæ æмæ йæ амардтой, æмæ йын йæ мард сæнæфсирдонæй раппæрстой.
9 Цы бакæндзæни сæнæфсирдоны хицау? Æрцæудзæн, амардзæн æххуырст кусджыты æмæ сæнæфсирдон ратдзæн æндæртæм.
10 Ау, Сыгъдæг Фысты нæ бакастыстут: „Аразджытæ цы дурыл нæ барвæссыдысты, уый сси сæрæвæрæн. †
11 Уый Хуыцауы фæндæй у, æмæ уыцы диссаг мах уынæм"?»
12 Йесо фæсномыг ныхас уыдоны тыххæй кæй загъта, уый бамбæрстой, æмæ Йæ хъавыдысты æрцахсынмæ, фæлæ адæмæй нæ бауæндыдысты. Уæд Æй ныууагътой æмæ ацыдысты.

Хъалон кесæрæн

13 Æмæ Йæм барвыстой фарисейтæй æмæ Ироды фарсдарджытæй кæйдæрты, цæмæй Йæ ракъахой æмæ Йын Йæ ныхæстæ Йæхи ныхмæ фæцаразой. ††
14 Уыдон Æм æрцыдысты æмæ Йын загътой: «Ахуыргæнæг, мах зонæм, Ды раст кæй дæ æмæ искæй зæрдæ балхæнынил кæй нæ архайыс, уымæн æмæ никæй хъулон кæныс, фæлæ æцæгадмæ гæсгæ амоныс Хуыцауы фæндаг. Кесæрæн хъалон фидын æмбæлы æви нæ? Фидæм ын æви йын ма фидæм?»
15 Йесо сын зыдта сæ цæстмæхъусдзинад æмæ сын загъта: «Цы Мæ къахут? Рахæссут-ма Мæм динар æмæ йæм æркæсон».
16 Æрбахастой Йæм. Æмæ сын загъта: «Кæй ныв æмæ йыл кæй ном ис?» Уыдон Ын дзуапп радтой: «Кесæры».
17 Йесо сын загъта: «Кесæры цы у, уый дæттут кесæрæн, Хуыцауы цы у, уый та – Хуыцауæн». Æмæ Йыл дис кодтой. ‡

Мæрдты райгасы тыххæй

18 Уæд Йесомæ æрбацыдысты саддукейтæ (саддукейтæ дзурынц, мæрдтæ нæ райгас уыдзысты, зæгъгæ), æмæ Йæ бафарстой: ‡†
19 «Ахуыргæнæг, Моисей махæн ныффыста: „Искæмæн йæ усджын æфсымæр куы амæла, зæнæг та йын куы нæ баззайа, уæд ын йе 'фсымæр ракурæд йæ усы æмæ цот рауадзæд йе 'фсымæрæн".
20 Уыд авд æфсымæры. Хистæр æрхаста ус æмæ æнæзæнæгæй амард.
21 Ракуырдта йæ дыккаг æфсымæр æмæ уый дæр амарди, йæ фæстæ зæнæг нæ ныууадзгæйæ. Афтæ рауад æртыккаджы хабар дæр.
22 Авдæй йæ алчидæр ракуырдта, фæлæ дзы зæнæг ничи ныууагъта. Сеппæты фæстæ ус дæр амард.
23 Ныр мæрдтæ куы райгас уой, уæд сæ кæй ус уыдзæни? Сæ авды ус дæр куы уыд».
24 Йесо сын дзуапп радта: «Нæдæр Сыгъдæг Фыст, нæдæр Хуыцауы тых кæй нæ зонут, уый уæ нæ рæдийын кæны, æви?
25 Уымæн æмæ мæрдтæ куы райгас уой, уæд нæдæр ус курдзысты, нæдæр мой кæндзысты, фæлæ уыдзысты уæларвон зæдтау.
26 Мæрдтæ райгас уыдзысты, зæгъгæ, уый тыххæй та Моисейы чиныджы нæ бакастыстут, Хуыцау æм сындзкъутæрæй цы радзырдта, уый: „Æз дæн Авраамы Хуыцау, Исаакы Хуыцау æмæ Иаковы Хуыцау"?
27 Хуыцау мæрдты Хуыцау нæу, удæгæсты Хуыцау у. Уæдæ сымах тынг рæдийут».

Тæккæ ахсджиагдæр фæдзæхст

28 Динамонджытæй сын иу фехъуыста сæ ныхас æмæ бафиппайдта, Йесо уыдонæн хорз дзуапп кæй радта, уый. Æмæ бацыд Йесомæ æмæ Йæ бафарста: «Æппæт фæдзæхстытæй сæйрагдæр кæцы у?» ‡‡
29 Йесо йын дзуапп радта: «Тæккæ сæйрагдæр мæнæ ацы фæдзæхст у: „Байхъус, Израил! Нæ Хицау Хуыцауы йеддæмæ æндæр Хуыцау нæй.
30 Æмæ уарз дæ Хицау Хуыцауы æппæт зæрдæйæ, æппæт удæй, æппæт зондæй æмæ æппæт хъаруйæ".
31 Дыккаг фæдзæхст та ахæм у: „Уарз хионы, дæхи куыд уарзыс, афтæ". Уыдонæй ахсджиагдæр фæдзæхст нæй». ‡‡†
32 Динамонæг Ын загъта: «Раст зæгъыс, Ахуыргæнæг. Хуыцау иу кæй у æмæ æндæр Хуыцау кæй нæй, уымæй иттæг раст зæгъыс.
33 Æмæ Уый æппæт зæрдæйæ, æппæт зондæй, æппæт хъаруйæ уарзын, хионы дæр, дæхи куыд уарзыс, афтæ уарзын у æппæт иууылсудзинаг нывондтæй æмæ æппæт иннæ нывондтæй дæр ахсджиагдæр».
34 Йесо йын йæ раст дзуапп куы фехъуыста, уæд ын загъта: «Хуыцауы Паддзахадæй дард нæ дæ». Уый фæстæ Йесойы бафæрсынмæ йæ ныфс ничиуал хаста.

Кæй байзæддаг у Чырысти?

35 Йесо Кувæндоны дарддæр ахуыр кодта адæмы æмæ дзырдта: «Динамонджытæ куыд зæгъынц Чырыстийæ, Давиды байзæддаг у, зæгъгæ?

† *Мф. 21:42.* †† *Мф. 22:15; Лк. 20:20.* ‡ *Мф. 22:21.* ‡† *Лк. 20:27.*

‡‡ *Мф. 22:35; Лк. 10:25.* ‡‡† *Мф. 5:43.*

[36] Сыгъдæг Удæй разæнгардæй Давид йæхæдæг
куы дзырдта: „Хуыцау загъта мæ Хицауæн: сбад Мæ
рахиз фарс, цалынмæ Дын Де знæгты Дæ къæхты
бын æрæвæрон, уæдмæ".
[37] Давид Æй кæд Хицау хоны, уæд Уый йæ
байзæддаг куыд у?» Адæм хъуыстой Йесомæ
зæрдиагæй.
[38] Æмæ сæ Йесо ахуыр кодта: «Уæхи хизут
динамонджытæй. Уыдон уарзынц даргъ дарæс
дарын æмæ сахарты фæзты адæмы арфæтæм
хъусын;
[39] Уарзынц синагогæты раззаг бынæтты æмæ
минасы фынгтыл уæле бадын; †
[40] Хæрынц идæдзты хæдзæрттæ, цæстмæ кувынц
бирæ. Уыдон баййафдзысты карз æфхæрд».

Идæдз усы мысайнаг

[41] Йесо æрбадти Кувæндоны хæзнадоны
бакомкоммæ æмæ каст, адæм дзы æхца куыд
æвæрдтой, уымæ. Бирæ хъæздгуытæ дзы
æвæрдтой бирæ æхца. ††
[42] Æрцыд иу мæгуыр идæдз ус æмæ нывæрдта
дыууæ лептæйы – иу кодрант.
[43] Йесо басидт Йæ ахуыргæнинæгтæм æмæ сын
загъта: «Æцæг уын зæгъын, ацы мæгуыр идæдз ус,
æппæт адæм цас нывæрдтой, уымæй фылдæр
нывæрдта хæзнадоны.
[44] Иннæтæ иууылдæр сæ исбоны уæлдайæ
нывæрдтой; ацы мæгуыр сылгоймаг та нывæрдта,
цыдæриддæр æм уыдис, уый, йæ хойраджы аргъ».

Пехуымпар ныхас Кувæндоны тыххæй

13 Йесо Кувæндонæй куы рацæйцыд, уæд Ын
Йæ ахуыргæнинæгтæй иу загъта:
«Ахуыргæнæг, акæс-ма, мæнæ цы дуртæ æмæ
бæстыхæйттæ ис!» ‡
[2] Йесо йын дзуапп радта: «Уыныс ацы стыр
бæстыхæйттæ? Уыдон афтæ ныппырх уыдзысты,
æмæ дзы ам дур дурыл нал баззайдзæн».

Бæллæхты райдайæн

[3] Йесо Елеоны хохыл Кувæндоны бакомкоммæ
куы бадт, уæд Æй хибарæй фарстой Петр, Иаков,
Иоанн æмæ Андрей:
[4] «Зæгъ-ма нын, уый кæд уыдзæн, æмæ æппæт
уыдæттæн се 'рцыды афон цæмæй бæрæг
уыдзæн?»
[5] Йесо сын райдыдта дзурын: «Уæхи хизут,
цæмæй уæ мачи фæсайа. ‡†
[6] Бирæтæ æрцæудзысты æмæ дзурдзысты: „Æз
Чырысти дæн", æмæ бирæты фæсайдзысты.
[7] Æввахс æмæ дард хæстыты тыххæй куы
фехъусат, уæд ма фæтæрсут – æппæтт уыдæттæн
æнæрцæугæ нæй, фæлæ уый кæрон нæма
уыдзæни.
[8] Сыстдзысты адæм адæмы ныхмæ æмæ
паддзахад паддзахады ныхмæ, ранæй-рæтты
уыдзæни зæххæнкъуыстытæ, скæндзæни стонг
рæстæг. Æппæт уыдæттæ арæг сылгоймаджы
хъизæмæртты райдайæнау уыдзысты.
[9] Фæлæ сымах цæттæ дарут уæхи: дæтдзысты уæ
тæрхондæттæм æмæ уæ нæмдзысты синагогæты;
Мæн тыххæй уæ кæндзысты хицæуттæм æмæ
паддзæхтæм, цæмæй Мын уыдоны раз уат
æвдисæнтæ.
[10] Фæлæ уал уыдæтты размæ æппæт адæмтæм
хъуамæ фæхæццæ уа фарны уац.
[11] Тæрхонмæ уæ куы кæной, уæд цы зæгъдзыстут,
ууыл-иу рагацау ма мæт кæнут, фæлæ-иу дзурут,
уайтæккæ уын цы рардæуа, уый. Уымæн æмæ
сымах нæ дзурдзыстут, фæлæ уæ дзыхæй
дзурдзæни Сыгъдæг Уд. ‡‡
[12] Ратдзæн æфсымæр æфсымæры æмæ фыд
хъæбулы мæлæтмæ; сыстдзысты зæнæг сæ
ныййарджыты ныхмæ æмæ сæ амарын
кæндзысты.
[13] Мæ номы тыххæй алкæмæн дæр уыдзыстут
æнæуынон; фæлæ кæронмæ чи бафæраза, уый
фервæздзæн.

Æрцæуинаг бæллæхтæ

[14] Кæм не 'мбæлы, уым „æлгъаг гæныстон" куы
фенат, – чиныгкæсæг æй бамбарæд, – уæд
Иудейæйы чи уа, уыдон лидзæнт хæхтæм.
[15] Уæлхæдзар чи уа, уый йæ хæдзармæ ма
æрхизæд уырдыгæй исты рахæссынмæ.
[16] Быдыры чи уа, уый дæр ма раздæхæд йæ дарæс
рахæссынмæ.
[17] Уæд додойаг уыдзысты сывæрджынтæ æмæ
дзидзидарджытæ.
[18] Кувут, цæмæй уæ ма бахъæуа зымæджы
лидзын.
[19] Уымæн æмæ уыцы бонты уыдзæни, Хуыцау
дуне куы сфæлдыста, уæдæй нырмæ чи нæма уыд
æмæ нал уыдзæн, ахæм стыр бæллæх.
[20] Æмæ Хицау уыцы бонтæ куы нæ фæцыбыр
кодтаид, уæд иу адæймаг дæр нæ фервæзтаид.
Фæлæ Йæхæдæг кæй сæвзæрста, уыдоны
сæраппонд сæ фæцыбыр кодта.
[21] Уæд уын исчи куы зæгъа: „Мæнæ ам ис
Чырысти", кæнæ: „Уым ис", – ма уæ бауырнæд. ‡‡†
[22] Уымæн æмæ фæзындзысты мæнгчырыститæ
æмæ мæнгпехуымпартæ, равдисдзысты
æвдисæйнæгтæ æмæ диссæгтæ, цæмæй, гæнæн
æмæ амалæй, асайой æвзæрстыты.
[23] Уæхи хизут – æппæт уыдæтты тыххæй уын Æз
загътон рагацау.

Адæймаджы Фырты æрцыд

[24] Уæд, уыцы бæллæхты фæстæ, баталынг
уыдзæни хур, мæй нал ратдзæн йæ рухс, ‡‡‡

† *Мф. 23:6; Лк. 11:43.* †† *Лк. 21:1.* ‡ *Мф. 24:1; Лк. 21:5.* ‡† *Мф. 24:4; Лк. 21:8; Эф. 5:6; 2 Фес. 2:3.*

‡‡ *Мф. 10:19; Лк. 12:11.* ‡‡† *Мф. 24:23; Лк. 17:23.*

25 Стъалытæ хаудзысты арвæй, æмæ уæларвон тыхтæ нынкъуысдзысты.

26 Уæд Адæймаджы Фырты фендзысты стыр тых æмæ намысимæ æврæгътыл æрцæйцæугæ. †

27 Рарвитдзæн зæдты æмæ Йе 'взæрстыты æрæмбырд кæндзæн алы рæттæй – зæххы кæронæй арвы кæронмæ.

Фæсномыг ныхас легъуибæласы тыххæй

28 Райсут цæвиттонæн легъуибæлас: йæ къалиутæ куы сфæлмæн вæййынц æмæ сыфтæр куы рафтауынц, уæд фæзонут, сæрд кæй æрæввахс.

29 Уæдæ сымах æппæт уыдæттæ æххæстгæнгæ куы фенат, уæд-иу зонут, афон кæй æрæввахс, ныридæгæн къæсæрыл кæй ис, уый.

30 Æцæг уын зæгъын: ацы фæлтæр нæма аивгъуыйдзæни, цалынмæ æппæт уыдæттæ æрцæуой.

31 Арв æмæ зæхх нал уыдзысты, Мæ ныхæстæ та мыггагмæ дæр уыдзысты сæ тыхы.

Хæдзары хицаумæ æнхъæлмæ кæсгæйæ

32 Уыцы боны кæнæ сахаты тыххæй ничи зоны: нæдæр уæларвон зæдтæ, нæдæр Фырт – æрмæст æй Фыд зоны.

33 Цырд лæуут æмæ фынæй ма кæнут, уымæн æмæ уыцы афон кæд æрцæудзæн, уый нæ зонут.

34 Цæвиттон, иу лæг цыди балцы æмæ йæ хæдзар ныууагъта йæ цагъарты æвджид, алкæмæн дæр дзы бахæс кодта бæлвырд хъуыддаг æмæ дуаргæсæн бафæдзæхста къæрцхъусæй лæууын.

35 Уæдæ сымах дæр ут къæрцхъус, уымæн æмæ нæ зонут, хæдзары хицау кæд æрцæудзæн, уый: изæры, æмбисæхсæв, кæркуасæнты æви райсомæй.

36 Æваст куы æрцæуа, уæд уæ фынæйæ цæмæй ма æрæййафа.

37 Сымахæн цы зæгъын, уый хауы алкæмæ дæр: ут къæрцхъус».

Сусæгвæнд Йесойы ныхмæ

14 Дыууæ боны фæстæ хъуамæ уыдаид Куадзæны æмæ Донгонд дзулты бæрæгбон. Алчертæ æмæ динамонджытæ агуырдтой Йесойы хинæй æрцахсыны æмæ Йæ амарыны фадат. ††

2 Æмæ тæрхæттæ кодтой: «Æрмæст бæрæгбоны нæ, науæд адæм сызмæнтдзысты».

Йесойы байсæрстæуыди хæрздæфгæнæнæй

3 Йесо уыди Вифанийы, хъотырджын Симоны хæдзары. Æмæ фынгыл куы бадт, уæд æрбацыд иу сылгоймаг, нард цы зайæгой хонынц, уымæй ист сыгъдæг æмæ зынаргъ хæрздæфгæнæнæй дзаг дурынимæ. Сылгоймаг дурыны хъуыр асаста æмæ хæрздæфгæнæн райдыдта Йесойы сæрыл уадзын.

4 Иуæй-иутæ смæсты сты æмæ дзырдтой: «Цæмæн хъуыди уыйбæрц хæрздæфгæнæн хардз кæнын?

5 Уыди йын æртæсæдæ динарæй фылдæрыл ауæйгæнæн æмæ æхца мæгуыртæн раттæн». Æмæ бустæ кодтой сылгоймагыл.

6 Фæлæ сын Йесо загъта: «Ныууадзут æй, цæмæн æй къæмдзæстыг кæнут? Уый Мын хорз хъуыддаг сарæзта.

7 Мæгуыртæ æдзух уæ фарсмæ сты, æмæ уæ куы фæнда, уæд сын уæ бон у баххуыс кæнын; Æз та æдзух уемæ нæ уыдзынæн.

8 Сылгоймагæн йæ бон цы уыди, уый бакодта: Мæ баныгæныны размæ Мын хæрздæфгæнæнæй байсæрста Мæ буар.

9 Æцæг уын зæгъын: фарны уац æппæт дунейы хъуыстгонд кæмдæриддæр уа, уым ацы сылгоймаджы æрымысынæн загъдæуыдзæн, цы сарæзта, уый тыххæй».

Гадзрахат

10 Уæд Иудæ Искариот, дыууадæс ахуыргæнинагæй иу, ацыди алчертæм, цæмæй сын ауæй кæна Йесойы. ‡

11 Куы йæм байхъуыстой, уæд бацин кодтой æмæ йын зæрдæ бавæрдтой æхцайæ. Æмæ Иудæ агуырдта сæ къухтæм сын Æй раттыны фадат.

Куадзæны æхсæвæр

12 Донгонд дзулты бæрæгбоны фыццаг бон, Куадзæны уæрыкк æргæвдыны бон, Йесойæн Йæ ахуыргæнинæгтæ загътой: «Куыд Дæ фæнды, кæдæм Дын ацæуæм Куадзæны фынг æрæвæрынмæ?» ‡†

13 Уый арвыста Йæ ахуыргæнинæгтæй дыууæйы æмæ сын загъта: «Ацæут сахармæ. Уым уыл сæмбæлдзæн иу адæймаг доны дурынимæ, æмæ-иу араст ут йæ фæдыл.

14 Кæдæм бацæуа, уыцы хæдзары хицауæн-иу зæгъут: „Ахуыргæнæг зæгъы: Мæ ахуыргæнинæгтимæ Куадзæн кæм бахæрон, Мæ уыцы уат кæм ис?"

15 Æмæ уын уый уæллаг уæладзыджы фенын кæндзæн стыр æфснайд уат; уым-иу нын æрæвæрут фынг».

16 Ахуыргæнинæгтæ араст сты, бацыдысты сахармæ æмæ æппæт дæр ссардтой, Йесо сын куыд загъта, афтæ; æмæ æрæвæрдтой Куадзæны фынг.

17 Куы баизæр, уæд Йесо æрцыд Йæ дыууадæс ахуыргæнинагимæ.

18 Æмæ фынгыл куы бадтысты, уæд Йесо загъта: «Æцæг уын зæгъын, уæ иу Мыл рацæудзæни гадзрахатæй – ныртæккæ Мемæ чи хæры, уый». ‡‡

‡‡‡ *Мф. 24:29; Лк. 21:25.* † *Мф. 24:30; Æрг. 1:7.* †† *Мф. 26:2; Лк. 22:1.*

‡ *Мф. 26:14; Лк. 22:4.* ‡† *Мф. 26:17; Лк. 22:7.* ‡‡ *Мф. 26:20; Лк. 22:14; Ин. 13:21.*

19 Уыдон æрæнкъард сты æмæ Йын иу иннæйы
фæдыл райдыдтой дзурын: «Уый æз уыдзынæн,
мыййаг?»
20 Йесо сын загъта: «Дыууадæсæй иу, цæхдоны
Мемæ йæ къæбæр чи тулы, уый.
21 Адæймаджы Фырт фæивгъуыйы, Сыгъдæг Фыст
Дзы куыд зæгъы, афтæ. Фæлæ сар йæ сæр,
Адæймаджы Фыртыл гадзрахатæй цы адæймаг
рацæуа, уымæн. Уыцы адæймаг фæлтау куы нæ
райгуырдаид, уæд ын хуыздæр уыдаид».
22 Хæргæ куы кодтой, уæд Йесо райста дзул, арфæ
ракодта, асаста йæ, радта сын æй æмæ загъта:
«Айсут æмæ хæрут – уый Мæ Буар у». †
23 Стæй райста сæны кæхц, арфæ ракодта, радта
сын æй, æмæ дзы сеппæт дæр банызтой.
24 Æмæ сын загъта: «Уый Мæ Туг у – уымæй
фидаргонд цæуы ног фидыд, æмæ акæлдзæни
бирæты сæраппонд.
25 Æцæг уын зæгъын, нал баназдзынæн
сæнæфсиры сæнæй, цалынмæ Хуыцауы
Паддзахады ног сæн баназон, уæдмæ».
26 Стæй азарыдысты арфæйы зарæг æмæ
ацыдысты Елеоны хохмæ.

Йесо Петры тыххæй

27 Йесо сын загъта: «Уеппæт дæр Мæ
ныууадздзыстут, уымæн æмæ Сыгъдæг Фыст
зæгъы: „Амардзынæн фыййауы, æмæ фыстæ
ныххæлиу уыдзысты". ††
28 Фæлæ Мæ райгасы фæстæ уæ разæй
ацæуыдзынæн Галилеймæ».
29 Петр афтæ бакодта: «Сеппæт дæр Дæ куы
ныууадзой, уæддæр Дæ æз нæ ныууадздзынæн».
30 Йесо йын загъта: «Æцæг дын зæгъын, ахсæв
уасæг дыууæ хатты нæма ныууасдзæн, афтæ Мыл
æртæ хатты атигъ кæндзынæ дæхи».
31 Фæлæ Петр ноджы ныфсджындæрæй дзырдта:
«Демæ мæ амæлын куы бахъæуа, уæддæр Дыл
мæхи нæ атигъ кæндзынæн». Афтæ дзырдтой
иннæтæ дæр.

Йесо кувы Гефсиманийы

32 Уæд æрцыдысты, Гефсимани чи хуынди, уыцы
бынатмæ. Йесо Йæ ахуыргæнинæгтæн загъта:
«Цалынмæ бакувон, уæдмæ уал ам абадут». ‡
33 Йемæ ахуыдта Петры, Иаковы æмæ Иоанны,
бафтыди мæлæтон тасы æмæ райдыдта æрхæндæг
кæнын.
34 Æмæ сын загъта: «Мæ уд мæлæтон хъынцъым
кæны; фæлæуут ам, ма-иу бафынæй ут».
35 Иучысыл æддæдæр рацыд, зæххыл дæлгоммæ
æрхауд æмæ куывта, цæмæй, гæнæн æмæ амалæй,
ацы тухæн ма бавзара:
36 «Аввæ, Мæ Фыд, æппæт дæр у Дæ бон. Ацы
хъизæмæртты кæхц Мын ма бадар. Æниу, Мæн
куыд фæнды, афтæ нæ, фæлæ Дæу куыд фæнды,
афтæ фæуæд». ‡†
37 Йесо бацыд Йæ ахуыргæнинæгтæм, æмæ сæ
фынæйæ куы баййæфта, уæд Петрæн загъта:
«Симон, фынæй дæ? Æнæ фынæйæ иу сахат нæ
бафæрæзтай?
38 Ма ныффынæй ут æмæ кувут, цæмæй
фæлварæны ма бахауат. Уд цæрдæг у, буар та –
æдых».
39 Ногæй та фæхибар æмæ бакуывта, уымæй
размæ куыд куывта, афтæ.
40 Бацыди сæм æмæ та сæ баййæфта фынæйæ,
уымæн æмæ сæ цæстытæ æруæззау сты, æмæ Йын
цы дзуапп раттаиккой, уый нæ зыдтой.
41 Бацыди сæм æртыккаг хатт дæр, æмæ сын
загъта: «Ныр дæр ма фынæй кæнут æмæ уæ
фæллад уадзут? Æгъгъæд у, æрцыди рæстæг. Мæнæ
Адæймаджы Фырт лæвæрд цæуы
тæригъæдджынты къухтæм.
42 Сыстут æмæ цæуæм. Мæнæ Мæ уæйгæнæг
æрбаввахс».

Йесойы æрцахстой

43 Йесо Йæ ныхас нæма фæци, афтæ æрбацыд
Иудæ, дыууадæс ахуыргæнинагæй иу. Алчертæ,
динамонджытæ æмæ йын адæмы хистæртæ йемæ
рарвыстой бирæ адæм кæрдтæ æмæ хъилтимæ. ‡‡
44 Йесойы уæйгæнæг сын радта ахæм нысан:
«Кæмæн аба кæнон, Уый у. Æрцахсут Æй, акæнут
Æй æмæ Йæ уæгъд ма суадзут».
45 Æмæ куыддæр æрбахæццæ, афтæ бацыд
Йесомæ æмæ Йын загъта: «Равви!» Æмæ Йын аба
кодта.
46 Уæд фæлæбурдтой Йесомæ æмæ Йæ
æрцахстой.
47 Йемæ чи лæууыд, уыдонæй иу фелвæста кард,
ныццавта дзы алчеры цагъары æмæ йын йæ хъус
ахауын кодта.
48 Уæд Йесо адæмæн загъта: «Цыма абырæджы
ахсут, уыйау Ме 'рцахсынмæ кæрдтæ æмæ
хъилтимæ куы рацыдыстут.
49 Æз æрвылбон Кувæндоны уемæ уыдтæн, ахуыр
кодтон адæмы, æмæ Мæ нæ ахстат. Фæлæ Сыгъдæг
Фыст цы зæгъы, уый хъуамæ сæххæст уа».
50 Уæд Æй ахуыргæнинæгтæ сеппæт дæр
ныууагътой æмæ фæлыгъдысты.
51 Иу æрыгон лæппу, йæ бæгънæг буарыл
хъуымац тыхт, афтæмæй цыд Йæ фæдыл, æмæ йæ
æфсæддонтæ æрцахстой.
52 Фæлæ сын лæппу хъуымац сæ къухы фæуагъта
æмæ бæгънæгæй алыгъд.

Йесо – синедрионы

53 Йесойы акодтой алчермæ. Уым æрæмбырд сты
алчертæ, адæмы хистæртæ æмæ динамонджытæ
иуыылдæр.

† *Мф. 26:26; Лк. 22:19; 1 Кор. 11:24.* †† *Мф. 26:31; Ин. 16:32.*
‡ *Мф. 26:36; Лк. 22:39.*

‡† *Мф. 26:39; Флп. 2:8.* ‡‡ *Мф. 26:47; Лк. 22:47; Ин. 18:3.*

54 Петр дæрддзæф цыди Йæ фæдыл æмæ бацыд
алчеры кæртмæ. Уым æрбадти
хъахъхъæнджытимæ æмæ йæхи тавта артмæ.
55 Алчертæ æмæ æппæт синедрион Йесойы
ныхмæ агуырдтой æвдисæйнæгтæ, цæмæй Йын
рахæссой амарыны тæрхон, фæлæ нæ ардтой. †
56 Бирæтæ лæууыдысты мæнгæвдисæн Йæ
ныхмæ, фæлæ цы дзырдтой, уый сын кæрæдзийыл
нæ бадт.
57 Цалдæр мæнгæвдисæны сыстадысты æмæ
дзырдтой Йæ ныхмæ:
58 «Мах фехъуыстам, цы дзырдта, уый: „Æз
фехалдзынæн лæджыкъухæйконд ацы Кувæндон
æмæ æртæ бонмæ сараздзынæн æндæр,
лæджыкъухæйконд чи нæу, ахæм"».
59 Фæлæ уыдонæн дæр се 'вдисæйнæгтæ
кæрæдзийыл нæ бадтысты.
60 Уæд алчер размæ ралæууыд æмæ бафарста
Йесойы: «Дæ ныхмæ Дын цы æвдисæнтæ хæссынц,
уыдонæн ницы дзуапп дæттыс?»
61 Йесо ныхъхъус æмæ ницы дзуапп лæвæрдта.
Алчер Æй ногæй бафарста: «Ды дæ Чырысти,
Арфæгонды Фырт?»
62 Йесо загъта: «Æз дæн. Æмæ Адæймаджы Фырты
уындзыстут Æппæтхъомысы рахиз фарс бадгæ
æмæ уæларвон æврæгъты æрцæйцæугæ». ††
63 Уæд алчер арæмыгъта йæ дарæс æмæ загъта:
«Цæй æвдисæнтæ ма нæ хъæуы?
64 Сымах фехъуыстат, Хуыцауы куыд фауы, уый.
Цы хъуыды уæм ис?» Сеппæт дæр Æй банымадтой
аххосджыныл æмæ амарыны аккагыл.
65 Уæд Ыл иуæй-иутæ райдыдтой тутæ кæнын,
бамбæрзтой-иу Ын Йæ цæсгом, цавтой Йæ æмæ
Йын дзырдтой: «Кæд пехуымпар дæ, уæд Дæ чи
ныццавта, уый базон». Дзæхстытæ Йæ кодтой
хъахъхъæнджытæ дæр.

Петр йæхи атигъ кодта Йесойыл

66 Ныр Петр та уыди бынæй, кæрты. Уырдæм
æрбацыд алчеры лæггадгæнæг сылгоймæгтæй иу, ‡
67 Петры федта йæхи артмæ тавгæ, æдзынæг æм
ныккаст, æмæ йын загъта: «Ды дæр Назаретаг
Йесоимæ уыдтæ».
68 Фæлæ Йыл Петр атигъ кодта йæхи: «Цы дзурыс,
уый нæ зонын æмæ не 'мбарын». Петр рацыд
æддаг кæртмæ, æмæ уасæг ныууасыд.
69 Лæггадгæнæг сылгоймаг та йæ федта уым дæр,
æмæ йæ фарсмæ лæуджытæн дзурын райдыдта:
«Ай уыдонæй у».
70 Петр та Йесойыл атигъ кодта йæхи. Уым чи
лæууыд, уыдон дæр чысыл фæстæдæр загътой
Петрæн: «Æнæмæнг уыдонæй дæ, уымæн æмæ ды
дæр галилейаг дæ. [Де 'взаджы здæхт дыл комдзог
цæуы.]»
71 Уый райдыдта ард хæрын æмæ Хуыцауæй сомы
кæнын: «Сымах Кæмæй зæгъут, æз уыцы
Адæймаджы нæ зонын».
72 Æмæ уыйадыл уасæг ныууасыди дыккаг хатт.
Æмæ Петр æрымысыд, Йесо йын цы загъта, уый:
«Уасæг дыууæ хатты нæма ныууасдзæн, афтæ Мыл
æртæ хатты атигъ кæндзынæ дæхи». Æмæ
райдыдта кæуын. ‡†

Йесо æмæ Пилат

15 Куыддæр сбон, афтæ алчертæ, адæмы
хистæртæ, динамонджытæ æмæ æппæт
синедрион рахастой уынаффæ. Йесойы сбастой,
акодтой Йæ æмæ Йæ радтой Пилаты къухтæм. ‡‡
2 Пилат Æй бафарста: «Ды дæ иудейаг Паддзах?»
Йесо йын дзуапп радта: «Дæхæдæг æй куы
зæгъыс».
3 Æмæ Йæ алчертæ зылын кодтой бирæ
хъуыддæгты.
4 Пилат та Йæ бафарста: «Ницы дзуапп дæттыс?
Уыныс, куыд бирæ азым Дæм хæссынц».
5 Фæлæ йын Йесо дзуапп нал радта, æмæ Пилат
дисы бафтыд.

Марыны тæрхон

6 Пилат-иу бæрæгбоны рауагъта, адæм кæй
куырдтой, иу ахæм ахæсты.
7 Уæд ахæстоны уыд иучидæр, йæ ном – Вараввæ;
бадти, змæсты рæстæг туг чи ныккалдта, уыцы
змæнтджытимæ.
8 Адæм æрæмбырд сты æмæ Пилатæй райдыдтой
курын, цæмæй та ацы хатт дæр сараза, куыд-иу сын
кодта, афтæ.
9 Уый сын загъта: «Фæнды уæ, цæмæй уын
иудейаг Паддзахы рауадзон?»
10 Пилат зыдта, алчертæ йын Йесойы йæ къухтæм
сæ хæлæггæй кæй радтой, уый.
11 Фæлæ алчертæ сардыдтой адæмы, Вараввæйы
сын рауадзыныл куыд дзурой, афтæ. ‡‡†
12 Пилат сын ногæй загъта: «Уæдæ сымах иудейаг
Паддзах Кæй хонут, Уымæн та цы бакæнон?»
13 Уæд уыдон ныхъхъæр кодтой: «Байтындз Æй!»
14 Пилат сын загъта: «Уагæр æвзæрæй цы
ракодта?» Фæлæ уыдон ноджы тынгдæр ныхъхъæр
кодтой: «Байтындз Æй!»
15 Пилаты фæндыд адæмы зæрдæ балхæнын,
æмæ сын рауагъта Вараввæйы, Йесойы та ехсæй
фæнæмын кодта æмæ Йæ радта дзуарыл
байтындзынмæ. ‡‡‡

Æфсæддонтæ æфхæрынц Йесойы

16 Æфсæддонтæ Йесойы акодтой бæстæйы хицауы
галуаны мидæггаг кæртмæ, æмæ æрæмбырд
кодтой æгас æфсæддон хай.

† *Мф. 26:59.* †† *Мф. 26:64; 2 Фес. 1:10.* ‡ *Мф. 26:69; Лк. 22:56; Ин. 18:25.*
‡† *Мф. 26:75; Мк. 14:30.* ‡‡ *Мф. 27:1-2; Лк. 22:66.* ‡‡† *Мф. 27:20; Лк. 23:18; Ин. 18:40.* ‡‡‡ *Мф. 27:26; Ин. 19:1.*

17 Скодтой Йыл сæнтсырх дарæс, сбыдтой
сындзын кадыхуд æмæ Йыл æй æркодтой.
18 Æмæ Йын райдыдтой арфæ кæнын: «Æгас
цæуæд иудейаг Паддзах!»
19 Йæ сæр Ын цавтой лæдзæгæй, тутæ Йыл
кодтой, Йæ разы-иу æрлæууыдысты сæ зонгуытыл
æмæ Йын куывтой.
20 Куы Йæ бафхæрдтой, уæд сæнтсырх дарæс
раластой, скодтой Йыл Йæхи дарæс æмæ Йæ
акодтой байтындзынмæ.

Йесойы байтыгътой

21 Уыцы рæстæг фæссахарæй æрбацæйцыд иу
кириниаг лæг Симон, Александр æмæ Руфы фыд;
æмæ йын ахæссын кодтой Йесойы дзуар. †
22 Йесойы æркодтой, Голгофæ (ома, Сæргæхцы
бынат) чи хуыйны, уырдæм.
23 Æмæ Йын лæвæрдтой сæн смирнæимæ
хæццæйæ, фæлæ йæ Йесо нæ бакуымдта.
24 Дзуарыл Æй байтыгътой, æмæ Йын Йæ
дарæстыл æппæрстой хæлттæ, кæмæ дзы цы
æрхауа, ууыл, æмæ сæ се 'хсæн байуæрстой. ††
25 Куы Йæ байтыгътой, уæд цыди æртыккаг сахат
‡.
26 Йæ азымы тыххæй фыст уыди фæйнæгыл:
«Иудейаг Паддзах».
27 Йемæ Йын байтыгътой дыууæ абырæджы, иуы
Йæ рахиз фарс, иннæйы та Йæ галиу фарс.
28 [Æмæ сæххæст, Сыгъдæг Фыст цы зæгъы, уый:
«Фыдгæнджыты хыгъдмæ Йæ бахастæуыд».]
29 Йæ цурты чи цыди, уыдон тылдтой сæ сæртæ
æмæ Йæ фаудтой: «Гъей, Кувæндон халæг æмæ йæ
æртæ бонмæ аразæг! ‡†
30 Дæхи фервæзын кæн – дзуарæй æрхиз».
31 Афтæ Дзы хынджылæг кодтой алчертæ дæр
динамонджытимæ, æмæ кæрæдзийæн дзырдтой:
«Иннæты ирвæзын кодта, Йæхи фервæзын кæнын
та Йæ бон нæу!
32 Чырысти, Израилы Паддзах, ныр дзуарæй
æрхизæд, цæмæй йæ фенæм нæхи цæстæй æмæ
Йыл бауæндæм». Йемæ тыгъд чи уыд, уыдон дæр
Æй фаудтой.

Йесойы мæлæт

33 Æхсæзæм сахат куы ралæууыд, уæд бæстæ
æгасæй дæр баталынг, æмæ афтæ ахаста
фарæстæм сахаты онг.
34 Фарæстæм сахатыл Йесо хъæрæй
ныууынæргъыдта: «Элои, Элои, лема сабахтани?»
Ома: «Мæ Хуыцау, Мæ Хуыцау, цæмæн Мæ
ныуугъатай?» ‡‡
35 Уым чи лæууыд, уыдонæй чидæртæ уый
фехъуыстой æмæ дзырдтой: «Илиамæ дзуры».
36 Иучидæр та азгъордта, губкæ стылдта туаг
сæны æмæ йæ æрсагъта лæдзæгыл. Баназынмæ
Йæм æй бадардта æмæ загъта: «Фæлæуут-ма,
бакæсæм, кæддæра Илиа æрцæуид дзуарæй Йæ
æрисынмæ».
37 Йесо та хъæрæй ныууынæргъыдта æмæ Йæ уд
систа.
38 Æмæ Кувæндоны мидæг æмбæрзæн дыууæ
дихы фæци уæлейæ бынмæ.
39 Йесо хъæрæй куыд ныууынæргъыдта æмæ Йæ
уд куыд систа, уый Йæ разы лæууæг сæдæйыхицау
куы федта, уæд загъта: «Ацы Адæймаг æцæгæй
Хуыцауы Фырт уыди».
40 Уым уыдысты æмæ дæрддзæфæй кастысты
сылгоймæгтæ дæр; уыдонимæ – магдалæйаг
Мариа, кæстæр Иаковы æмæ Иосийы мад Мариа,
стæй Саломи.
41 Ацы сылгоймæгтæ цыдысты Йæ фæдыл æмæ
Йын лæггад кодтой, Йесо ма Галилейы куы уыди,
уæд. Уыди ма дзы, Иерусалиммæ Йемæ чи æрцыд,
бирæ ахæм сылгоймæгтæ дæр.

Йесойы баныгæдтой

42 Ныридæгæн баизæр, æмæ майрæмбон кæй уыд
– сабатмæ цæттæ кæныны бон, –
43 Уымæ гæсгæ синедрионы дзырддзæугæ уæнг,
аримафейаг Иосиф (уый дæр Хуыцауы
Паддзахадмæ æнхъæлмæ каст), йæ ныфс бахаста
Пилатмæ бацæуынмæ æмæ Йесойы мард
ракурынмæ. ‡‡†
44 Йесо ныридæгæн кæй амарди, уый Пилатмæ
диссаг фæкаст, басидт сæдæйыхицаумæ æмæ йæ
бафарста: «Раджы амард?»
45 Æмæ сæдæйыхицауæй хабар куы базыдта, уæд
Йесойы мард раттын кодта Иосифæн.
46 Иосиф балхæдта уæздан кæттаг, æриста
Йесойы, батыхта Йæ кæттаджы æмæ Йæ бавæрдта,
къæдзæхы цы зæппадз къахт уыди, уым; æмæ йын
йæ бацæуæныл бафæлдæхта дур.
47 Магдалæйаг Мариа æмæ Иосийы мад Мариа
уыдтой, кæм Æй бавæрдтой, уый.

Чырысти райгас

16 Сабат куы аивгъуыдта, уæд магдалæйаг
Мариа, Иаковы мад Мариа æмæ Саломи
балхæдтой хæрздæфгæнæнтæ, цæмæй ацæуой
æмæ байсæрдой Йесойы. ‡‡‡
2 Æмæ къуырийæн йæ фыццаг бон, сæумæйæ, хур
куыддæр скаст, афтæ æрцыдысты зæппадзмæ.
3 Кæрæдзийæн дзырдтой: «Зæппадзмæ
бацæуæнæй нын дур чи афæлдахдзæн?»
4 Фæлæ куы бакастысты, уæд æй федтой
фæлдæхтæй; дур тынг стыр уыди.
5 Зæппадзмæ куы бацыдысты, уæд уым федтой
урс дарæсджын лæппуйы рахизырдыгæй бадгæ;
æмæ фæтарстысты.
6 Фæлæ сын уый загъта: «Ма тæрсут. Дзуарыл
тыгъд Назаретаг Йесойы агурут сымах – ам нæй,

† *Мф. 27:32; Лк. 23:26.* †† *Ин. 19:24.* ‡ *15:25 Сахæттæ амынд сты рагон нымадæй (кæс дзырдуаты).* ‡† *Мф. 26:61; 27:40; Мк. 14:58; Лк. 22:37; Ин. 2:19.* ‡‡ *Мф. 27:46.*

‡‡† *Лк. 23:50; Ин. 19:38.* ‡‡‡ *Мф. 28:1; Лк. 24:1; Ин. 20:1.*

райгас и. Мæнæ, кæм Æй бавæрдтой, уыцы бынат.
7 Фæлæ ацæут, зæгъут Ын Йæ ахуыргæнинæгтæн
æмæ Петрæн, уæ разæй цæуы Галилеймæ, зæгъгæ.
Уым Æй фендзыстут, куыд уын загъта, афтæ». †
8 Сылгоймæгтæ рацыдысты зæппадзæй æмæ
згъорынмæ фесты. Фыртæссæй сæхи дæр нал
æмбæрстой æмæ никæмæн ницы загътой, уымæн
æмæ сæ тас бацыд.

Йесойы фæзынд ахуыргæнинæгтæм

9 [Къуырийæн йæ фыццаг бон, сæумæраджы,
Йесо куы райгас, уæд фыццаг фæзынд, авд
дæлимоны кæмæй расырдта, уыцы магдалæйаг
Мариамæ. ††
10 Мариа ацыд æмæ хабар радзырдта, раздæр
Йесоимæ чи уыд, ныр та кæугæ æмæ æрдиаг чи
кодта, уыдонæн.
11 Фæлæ Йесо кæй райгас æмæ Йæ Мариа кæй
федта, уый куы фехъуыстой, уæд сæ нæ
бауырныдта.
12 Уый фæстæ уыдонæй дыууæ хъæумæ куы
фæцæйцыдысты, уæд сæм Йесо Йæхи равдыста
æндæр хуызы.
13 Уыдон раздæхтысты æмæ уый тыххæй
радзырдтой иннæтæн дæр. Фæлæ адоныл дæр нæ
баууæндыдысты.

† *Мф. 26:32; Мк. 14:28.* †† *Мф. 28:9; Лк. 8:2; Ин. 20:14.*

14 Æппынфæстаг Йесо фæзынд иуæндæс
ахуыргæнинагмæ, фынгыл куы бадтысты, уæд.
Æмæ сын уайдзæф кодта, уырнындзинад сæм кæй
нæ уыди, сæ зæрдæтæ æхгæд кæй разындысты
æмæ, Йæ райгасы фæстæ Йæ чи федта, уыдоныл
кæй нæ баууæндыдысты, уый тыххæй.
15 Йесо сын загъта: «Æрзилут æгас дунейыл æмæ
хъусын кæнут фарны уац æппæт адæмæн. ‡
16 Чи баууæнда æмæ кæуыл саргъуыдæуа, уый
фервæздзæни; чи нæ баууæнда, уый та уыдзæни
тæрхонгонд.
17 Уырнджытæ та æвдисдзысты ахæм диссæгтæ:
Мæ номæй сурдзысты дæлимонты, дзурдзысты ног
æвзæгтыл,
18 Сæ къухтæм исдзысты кæлмытæ, марг куы
баназой, уæд сын ницы уыдзæн; рынчынтыл
æвæрдзысты сæ къухтæ, æмæ-иу уыдон сдзæбæх
уыдзысты». ‡†
19 Семæ фæныхас кæныны фæстæ Йесойы
систæуыд уæларвмæ, æмæ æрбадти Хуыцауы
рахиз фарс. ‡‡
20 Ахуыргæнинæгтæ ацыдысты æмæ алы ран дæр
хъусын кодтой фарны уац. Хицау сын æххуыс кодта
æмæ, сæ ныхас раст кæй у, уый æвдыста, Йæ
фæрцы кæй арæзтæуыд, уыцы диссæгтæй.]

‡ *Мф. 28:19; Ин. 15:16.* ‡† *Лк. 10:19; Ап. хъ. 28:8; Иак. 5:14.*
‡‡ *Лк. 24:51.*

Лука

Раздзырд

1 Махмæ цы цаутæ æрцыд, уыдоны фæдыл
ныридæгæн бирæтæ ныффыстой.
2 Уыцы цауты тыххæй нын радзырдтой, тæккæ
райдианæй сæ йæхи цæстæй чи федта æмæ
Хуыцауы ныхас адæммæ хæссыны куыст кæмæ
æрхауд, уыдон. †
3 Æмæ æз дæр, æппæт уыдæттæ сæрæй кæронмæ
бæстон раиртасыны фæстæ, сфæнд кодтон дæумæ
сæ фæд-фæдыл ныффыссын, кадджын Феофил,
4 Цæмæй базонай, цы ахуырад дын
бацамындæуыд, уымæн йæ фидар бындур.

Захарийæн загъдæуыд Иоанны райгуырды тыххæй

5 Иудейаг паддзах Ироды заман уыд иу сауджын,
йæ ном Захари – Авийы мыггагæй чи уыд, уыцы
сауджынты къордæй. Йæ ус дæр уыд Аароны
байзæддагæй, йæ ном Елисаветæ.
6 Сæ дыуутæ дæр Хуыцауы раз уыдысты рæстаг,
æнаиппæй æххæст кодтой Хуыцауы æппæт
фæдзæхстытæ æмæ амындтæ.
7 Сывæллæттæ сын нæ уыд, уымæн æмæ
Елисаветæ уыдис æнæзæнæг; сæ дыууæ дæр тынг
базæронд сты.
8 Иухатт Захари лæггад кодта Хуыцауы раз,
уымæн æмæ æрæййæфта сæ сауджынты къорды
рад.
9 Æмæ Захарийæн, сауджынты æгъдаумæ гæсгæ,
схауд йæ хал, æмæ буд судзынмæ бацыди Хуыцауы
Кувæндонмæ. ††
10 Буд судзыны афон кæрты уыди бирæ кувæг
адæм.
11 Уæд Захаримæ фæзынд Хуыцауы зæд. Зæд
лæууыди будсудзæн нывондхæссæны рахиз фарс.
12 Захари йæ куы федта, уæд фæджих æмæ тынг
фæтарст.
13 Фæлæ йын зæд загъта: «Ма тæрс, Захари,
уымæн æмæ дæ куывд фехъуыст Хуыцаумæ. Дæ ус
Елисаветæ дын ныййардзæн фырт æмæ йæ
схондзынæ Иоанн.
14 Дæ фырт дын æрхæсдзæн стыр цин, йæ
райгуырдыл бацин кæндзысты бирæтæ, ‡
15 Уымæн æмæ цытджын уыдзæни Хуыцауы раз.
Нæ нуаздзæн сæн æмæ æндæр карз нозт, Сыгъдæг
Удæй схайджын уыдзæн йæ мады гуыбынмæ.
16 Æмæ израилаг адæмæй бирæты раздахдзæн сæ
Хицау Хуыцаумæ.
17 Илиайы уд æмæ тыхимæ цæудзæни Хицауы
разæй, цæмæй фыдæлты зæрдæтæ раздаха цотмæ,
хивæндтæн ратта рæстгæнджыты зонд, адæмы
æрцæттæ кæна Хицауы æрцыдмæ». ‡†
18 Захари бафарста зæды: «Æз ууыл куыд
баууæндон? Уымæн æмæ зæронд дæн, мæ ус дæр
æгæр базæронд».
19 Зæд ын дзуапп радта: «Æз дæн Хуыцауы раз
лæууæг Гавриил æмæ æрвыст дæн дæуæн ацы хорз
хабар зæгъынмæ.
20 Афон куы ралæууа, уæд æнæмæнг чи сæххæст
уыдзæн, мæ уыцы ныхæстыл кæй нæ
бауæндыдтæ, уый тыххæй ныртæккæ багомыг
уыдзынæ, æмæ цалынмæ уыцы хъуыддаг æрцæуа,
уæдмæ не сдзурдзынæ».
21 Адæм та æнхъæлмæ кастысты Захаримæ æмæ
дис кодтой, Кувæндоны кæй ныффæстиат, ууыл.
22 Куы рацыд, уæд та семæ ныхас кæнын йæ бон
нæ уыд. Æмæ бамбæрстой, Кувæндоны диссаг кæй
федта, уый. Йæ зæгъинæгтæ æмбарын кодта
къухæй, æмæ баззад æгомыгæй.
23 Кувæндоны йæ лæггад кæныны бонтæ куы
фесты, уæд æрбаздæхт хæдзармæ.
24 Уый фæстæ йæ ус Елисаветæ банхъæлцау,
фондз мæйы йæхи æмбæхста æмæ дзырдта:
25 «Уый мын Хуыцау сарæзта – æркаст мæм,
цæмæй адæмы æхсæн фидиссаг мауал уон».

Æхсызгон хабар

26 Елисаветæ æхсæзæм мæй æнхъæлцау куы
уыди, уæд Хуыцау Йæ зæд Гавриилы арвыста
галилейаг сахар Назаретмæ,
27 Æнæцыд Чызгмæ, Давиды байзæддаг Иосифæн
куырдуаты Чи бадт, Уымæ; Чызгæн Йæ ном –
Мариа. ‡‡
28 Зæд Æм бацыд æмæ Йын загъта: «Цин кæн,
Фæрнæйдзаг! Хуыцау Демæ ис. [Арфæгонд дæ
сылгоймæгты æхсæн.]»
29 Мариа зæды ныхæстæй фæджих æмæ
хъуыдыты бафтыд, уыцы арфæ цы амона, зæгъгæ.
30 Зæд ын загъта: «Ма тæрс, Мариа, уымæн æмæ
Дæ Хуыцау схайджын кодта йæ хорзæхæй.
31 Банхъæлцау уыдзынæ, ныййардзынæ Фырт
æмæ Йæ схондзынæ Йесо. ‡‡†

† 1 Ин. 1:1; Дзут. 2:3. †† Дзут. 9:6. ‡ Лк. 1:58; Ин. 5:35.

‡† Мк. 1:3; 9:12; Ин. 1:23. ‡‡ Мф. 1:18. ‡‡† Мф. 1:21.

32 Уый уыдзæни цытджын, схуындæйæуыдзæн
Дунедарæджы Фырт, æмæ Йын Хицау Хуыцау
ратдзæн Йæ фыдæл Давиды паддзахад.
33 Иаковы байзæддагæн паддзахиуæг кæндзæн
мыггагмæ, æмæ Йæ Паддзахадæн кæрон никуы
æрцæудзæн».
34 Мариа зæдæн загъта: «Æз мойы хъæстæ куы нæ
дæн, уæд уый куыд уыдзæн?»
35 Зæд Ын дзуапп радта: «Ды схайджын уыдзынæ
Сыгъдæг Удæй, æмæ Дунедарæджы тых Дæу
бакæндзæн йæ дæлбазыр. Уымæ гæсгæ Дын цы
Хъæбул райгуыра, Уый уыдзæни сыгъдæг æмæ Йæ
схуындæуыдзæн Хуыцауы Фырт.
36 Мæнæ Дæ хæстæг Елисаветæ дæр ма
зæрондæй куы банхъæлцау æмæ ныр æхсæзæм
мæй цæуы лæппуйыл, афтæмæй йæ æнæзæнæг
хуыдтой.
37 Уымæн æмæ Хуыцауæн æппæт дæр Йæ бон у».
38 Уæд Мариа загъта: «Æз Хицауы цагъар дæн; ды
цы загътай, уый Мыл æрцæуæд». Æмæ Йæ зæд
ныуагъта.

Мариа бабæрæг кодта Елисаветæйы

39 Уыцы бонты Мариа бавдæлд æмæ атындзыдта
хæхбæстæм, иудейаг сахармæ.
40 Уым бацыд Захарийы хæдзармæ æмæ салам
радта Елисаветæйæн.
41 Елисаветæ Мариайы салам куы фехъуыста, уæд
сывæллон йæ гуыбыны базмæлыд, Елисаветæ
схайджын Сыгъдæг Удæй
42 Æмæ хъæрæй загъта: «Арфæгонд дæ
сылгоймæгты æхсæн, æмæ арфæгонд у, Дæ
гуыбыны цы Сывæллон ис, Уый!
43 Мæ Хицауы Мад мæм æрбацæуа, ахæм хорзæх
мæм цæмæн æрхауд?
44 Дæ салам Дын куы фехъуыстон, уæд мæ
гуыбыны сывæллон цингæнгæ базмæлыд.
45 Тæхудиаг у, Хуыцау Ын цы загъта, уый кæй
æрцæудзæн, ууыл баууæндæг Чызг».
46 Уæд Мариа загъта: «Стауы Мæ зæрдæ Хицауы.
47 Мæ уд цин кæны Хуыцауыл, Мæ
Ирвæзынгæнæгыл –
48 Уый æркаст Йæ сæрныллæг цагъар Чызгмæ;
æппæт фæлтæртæ Мæ нырæй фæстæмæ арфæгонд
хондзысты.
49 Уымæн æмæ Æппæтхъомыс стыр хъуыддаг
сарæзта Мæнæн. Сыгъдæг у Йæ ном!
50 Чи Дзы тæрсы, уыдон фæлтæрæй-фæлтæрмæ
Йæ хорзæхæй хайджын сты.
51 Стыр хъуыддæгтæ сарæзта Йæ къухæй,
ныххæлиу кодта, сæ зæрдæты хъал хъуыдытæ чи
нывæнды, уыдоны,
52 Тыхджынты раппæрста сæ бадæнтæй æмæ
сбæрзонд кодта сæрныллæгты.
53 Æххормæгты бафсæста хорзæхтæй, бонджынты
та ауагъта ницæимæ. †

† *Мф. 5:6.*

54 Æрцыд æххуысмæ Йæ лæггадгæнæг Израилмæ,
нæ Дзы ферох хорзæхтæй йæ мыггагмæ хайджын
кæнын,
55 Нæ фыдæлтæн – Авраамæн æмæ йæ
байзæддагæн – зæрдæ куыд бавæрдта, афтæ».
56 Мариа Елисаветæмæ фæци æртæ мæйы бæрц
æмæ раздæхт Йæ хæдзармæ.

Аргъауæг Иоанны райгуырд

57 Елисаветæйæн та æрхæццæ йæ афон æмæ
ныййардта фырт.
58 Хуыцау ыл стыр арфæ кæй бафтыдта, уый
фехъуыстой йæ сыхæгтæ, йæ хæстæджытæ æмæ
цин кодтой йемæ.
59 Æстæм бон æрцыдысты сывæллоны сунæт
кæнынмæ, æмæ сæ фæндыд йæ фыды ном Захари
йыл сæвæрын.
60 Фæлæ йæ мад загъта: «Нæ, схонæм æй Иоанн».
61 Уæд ын загътой: «Дæ хæстæджытæй ахæм ном
никæуыл ис».
62 Нысæнттæй йын фарстой йæ фыды, цы ном
сæвæрын æй фæнды, зæгъгæ.
63 Уый ракуырдта фæйнæг æмæ йыл ныффыста:
«Йæ ном Иоанн у». Æмæ сеппæт дæр дисы
бафтыдысты.
64 Уайтæккæ райхæлдысты Захарийы дзых æмæ
æвзаг, æмæ райдыдта дзурын, Хуыцауы стауын.
65 Сæ алыварс цæрджыты бацыди тас. Æппæт
уыдæтты тыххæй дзырдтой уæлхох Иудейæйы алы
кæрæтты.
66 Хабар чи фехъуыста, уыдон æй сæ зæрдыл
бадардтой æмæ дзырдтой: «Чи уыдзæн ацы
сывæллон?» Æмæ Хуыцау уыдис Иоаннимæ.

Захарийы пехуымпар ныхас

67 Иоанны фыд Захари схайджын Сыгъдæг Удæй,
райдыдта пехуымпариуæг кæнын æмæ дзырдта:
68 «Арфæгонд уæд Израилы Хицау Хуыцау –
æркаст Йæ адæммæ æмæ сын æрхаста сæрибар. ††
69 Йæ цагъар Давиды байзæддагæй нын радта
домбай Ирвæзынгæнæджы,
70 Рагзаманы сыгъдæг пехуымпарты дзыхæй куыд
фехъусын кодта, афтæ.
71 Уый мах фервæзын кæндзæн не знæгтæй, æмæ
æнæуынон кæмæн стæм, уыдоны къухæй.
72 Хуыцау зæрдæ бавæрдта, Йæ хорзæхæй нæ
фыдæлты кæй схайджын кæндзæн, Йæ сыгъдæг
фидыд Дзы кæй нæ ферох уыдзæн, уымæй.
73 Расомы кодта нæ фыдæл Авраамæн, ‡
74 Байсдзæни нæ знæгты къухæй, зæгъгæ, ‡†
75 Æмæ Йын нæ цæргæбонты кусдзыстæм
æдасæй, Йæ цæсты уыдзыстæм сыгъдæг æмæ раст
адæм. ‡‡

†† *Мф. 1:21.* ‡ *Дзут. 6:13.* ‡† *Дзут. 2:15.* ‡‡ *1 Пет. 1:15; Эф. 4:24.*

76 Дæу та, саби, схуындæуыдзæн Дунедарæджы
пехуымпар, уымæн æмæ цæудзынæ Хицауы разæй
фæндаг Ын æрцæттæ кæнынмæ. †
77 Йæ адæммæ æрхæсдзынæ уац сæ фервæзыны
тыххæй – сæ тæригъæдтæ уыдзысты хатыргонд,
78 Уымæн æмæ нæ Хуыцау уарзæгой æмæ
хорзæхджын у. Йæ хорзæхмæ гæсгæ уæлæрвтæй
æркæсдзæни Хур æмæ нæ бабæрæг кæндзæн,
79 Ныррухс кæндзæни мæлæты талынг бæстæйы
цæрджыты, æмæ нæ сараздзæн Хуыцауимæ
фидыды фæндагыл».
80 Сывæллон рæз хаста æмæ фидар кодта удæй.
Цалынмæ Израилы адæмы размæ рацыди, уæдмæ
цардис æдзæрæг бæстæйы.

Йесойы райгуырд

2 Уыцы рæстæг кесæр Август бафæдзæхста
æппæт бæстæйы адæмы сфыссын.
2 Ацы сфыст уыди фыццаг; арæзт æрцыди,
Квирини Сирийæн хицауиуæг куы кодта, уыцы
заман.
3 Æмæ алчидæр йæхи ныффыссын кæнынмæ
ацыд йæ сахармæ.
4 Иосиф дæр галилейаг сахар Назаретæй ацыд
Иудейæмæ, Вифлеем кæй хонынц, Давиды уыцы
сахармæ, уымæн æмæ Давиды къонайæ уыди, йæ
байзæддаг. ††
5 Ныффыссын кæнынмæ ацыди куырдуаты йын
бадæг Мариаимæ; Мариа та æнхъæлцау уыди.
6 Вифлеемы куы уыдысты, уæд Мариайæн
æрхæццæ арынафон.
7 Æмæ ныййардта Йæ Фыццаг Фырты, батыхта
Йæ хæцъилты æмæ Йæ нывæрдта кæвдæсы,
уымæн æмæ сын фысымуаты бынат нæ разынд.

Фыййæуттæ æмæ зæдтæ

8 Уыцы ран, быдыры, уыдысты фыййæуттæ.
Уыдон æхсæвы хъахъхъæдтой сæ дзуг.
9 Фыййæутты раз февзæрд Хуыцауы зæд; Хуыцауы
намыс сæ ныррухс кодта, æмæ стыр тасы
бафтыдысты.
10 Фæлæ сын зæд загъта: «Ма тæрсут, æз уæм
æрхастон, æппæт адæм кæмæй схайджын
уыдзысты, ахæм стыр цин:
11 Абон уын Давиды сахары райгуырд
Ирвæзынгæнæг – Хицау Чырысти.
12 Мæнæ Йæ уымæй базондзыстут: Сывæллоны
ссардзыстут хæцъилты тыхтæй, кæвдæсы
хуысгæйæ».
13 Зæдимæ æваст баиу æнæнымæц уæларвон
æфсад, æмæ кад кодтой Хуыцауæн:
14 «Намыс Хуыцауæн уæлæрвты, зæххыл та
фæрнджын уæнт, Хуыцау кæуыл ауды, уыдон». ‡
15 Зæдтæ сæ цурæй уæларвмæ куы сивгъуыдтой,
уæд фыййæуттæ кæрæдзийæн загътой: «Уæдæ
фæцæуæм Вифлееммæ æмæ фенæм, цы æрцыди –
Хуыцау нын цæй тыххæй фехъусын кодта, уый».
16 Атындзыдтой уырдæм; куы бахæццæ сты, уæд
дзы баййæфтой Мариа æмæ Иосифы, æмæ
Сывæллоны кæвдæсы хуысгæйæ.
17 Куы Йæ федтой, уæд радзырдтой, уыцы
Сывæллоны тыххæй сын цы загъдæуыд, уый.
18 Фыййæуттæ сын цы загътой, уый дисы
бафтыдта, чи сæ фехъуыста, уыдоны сеппæты дæр.
19 Мариа та æппæт уыдæттæ дардта Йæ
зæрдæйы, æмæ сыл нывæзта Йæ хъуыдытæ.
20 Фыййæуттæ раздæхтысты, æмæ цы
фехъуыстой, цы федтой, уый тыххæй кад кодтой
Хуыцауæн. Æппæт дæр рауади, куыд сын
загъдæуыд, афтæ.
21 Аст боны фæстæ, Сывæллонæн сунæты афон
куы ралæууыд, уæд Æй схуыдтой Йесо. Зæд Ын
уыцы ном рагацау радта, Йæ Мады гуыбыны дæр
куы нæма уыд, уæд. ‡†

Йесойы æрхастой Кувæндонмæ

22 Моисейы Æгъдаумæ гæсгæ се ссыгъдæг
кæныны бонтæ куы аивгъуыдтой, уæд Йесойы
æрхастой Иерусалиммæ, Хуыцауы раз Æй
æрлæууын кæнынмæ,
23 Хуыцауы Æгъдауы куыд фыст у, афтæ: «Фыццаг
сывæллон лæппу куы уа, уæд лæвæрд æрцæуæд
Хуыцауæн».
24 Стæй Хуыцауы Æгъдаумæ гæсгæ нывондæн
хъуамæ æрхастаиккой дыууæ æхсинæджы кæнæ
дыууæ лæппын бæлоны.
25 Уæды заман Иерусалимы уыд иу лæг, йæ ном –
Симеон. Уый уыди раст æмæ Хуыцауыл æнувыд
адæймаг, æнхъæлмæ каст, Хуыцау Израилы кæд
барæвдаудзæн, уымæ; хайджын уыди Сыгъдæг
Удæй. ‡‡
26 Сыгъдæг Уд ын раргом кодта, Хуыцау Кæй
рарвита, цалынмæ уыцы Чырыстийы фена, уæдмæ
нæ амæлдзæн, зæгъгæ.
27 Æмæ йын Сыгъдæг Уд йæ зæрдæйы нывæрдта
Кувæндонмæ æрцæуын. Моисейы Æгъдау
бакæныны тыххæй ныййарджытæ Саби Йесойы
Кувæндонмæ куы æрхастой,
28 Уæд Æй Симеон райста йæ хъæбысмæ, арфæ
ракодта Хуыцауæн æмæ загъта:
29 «Зæрдæ мын куыд бавæрдтай, Дунедарæг, афтæ
ныр Дæ цагъары æрвитыс фарнимæ,
30 Уымæн æмæ мæхи цæстæй федтон Дæуæй
лæвæрд ирвæзындзинад.
31 Æрцæттæ йæ кодтай æппæт адæмтæн;
32 Муртаттæн уый уыдзæни Дæу æргомгæнæг
рухс, Дæ адæмæн, Израилæн та – намыс». ‡‡†
33 Йесойы тыххæй цы загъдæуыд, уый диссаг
фæкасти Сабийы фыд æмæ Мадмæ.
34 Симеон сыл Хуыцауы арфæ бафтыдта, æмæ
Йесойы Мад Мариайæн загъта: «Мæнæ ацы
Сывæллоны тыххæй израилаг адæмæй бирæтæ

† *Лк. 1:17.* †† *Ин. 7:42.* ‡ *Лк. 19:38; Ром. 5:1.*
‡† *Мф. 1:21.* ‡‡ *Лк. 24:21.* ‡‡† *Ап. хъ. 13:47.*

фæкæлдзысты, бирæтæ та сбæрзонд уыдзысты.
Уый расайдзæн быцæутæ, [†]
35 Æмæ афтæмæй бирæтæн раргом уыдзысты сæ
зæрдæты арф æвæрд хъуыдытæ; Дæуæн та Дæ
риуы ахиздзæни цирхъ». [††]
36 Уым уыд Аннæ-пехуымпар дæр, Фануилы чызг,
Асиры хæдзарвæндагæй. Уыди тынг зæронд; йæ
лæгимæ фæцард авд азы,
37 Баззад идæдзæй æмæ йыл ныр цыди цыппар
æмæ цыппарыссæдз азы. Кувæндон никуы
ныууагъта, ком дардта æмæ куывта, æхсæвæй-
бонæй куыста Хуыцауæн. [‡]
38 Уый дæр сæм бацыд уыцы рæстæг, кад кодта
Хуыцауæн, Иерусалимы ссæрибармæ чи
æнхъæлмæ каст, уыдонæн дзырдта Йесойы
тыххæй.

Æрбаздæхтысты Назаретмæ

39 Иосиф æмæ Мариа Хуыцауы Æгъдаумæ гæсгæ
æппæт дæр куы бакодтой, уæд раздæхтысты
Галилеймæ, сæ сахар Назаретмæ.
40 Сывæллон та рæзыд æмæ фидар кодта, æфтыд
Йæ зондыл, хайджын уыди Хуыцауы фарнæй. [‡†]

Дыууадæсаздзыд Йесо Кувæндоны

41 Йæ ныййарджытæ Куадзæны бæрæгбонмæ
æрвылаз Иерусалиммæ цыдысты.
42 Йесойыл дыууадæс азы куы сæххæст, уæд дæр
бæрæгбонмæ ацыдысты Иерусалиммæ.
43 Бæрæгбоны фæстæ сæхимæ куы здæхтысты,
уæд æнахъом Йесо баззади Иерусалимы, æмæ уый
Йæ ныййарджытæ нæ бафиппайдтой.
44 Æнхъæл уыдысты, иннæтимæ æрбацæуы,
зæгъгæ, æмæ иу бонцау куы ацыдысты, уæд Æй
агурын райдыдтой хæстæджыты æмæ зонгæты
æхсæн.
45 Куы нæ Йæ ссардтой, уæд Йæ агурæг
аздæхтысты Иерусалиммæ.
46 Æртæ боны фæстæ Йæ ссардтой Кувæндоны.
Йесо бадтис ахуыргæнджыты æхсæн, хъуыста сæм
æмæ сæ алцæмæйты фарста.
47 Чи Йæм хъуыста, уыдон сеппæт дæр дис кодтой
Йæ зонд æмæ дзуаппытыл. [‡‡]
48 Ныййарджытæ Йæ куы федтой, уæд
бафтыдысты дисы. Йæ Мад Ын загъта: «Хъæбул, ай
нын цы бакодтай? Дæ фыдимæ Дæ стыр тыхстæй
агуырдтам».
49 Йесо сын загъта: «Цæмæ Мæ агуырдтат? Æви
сымах нæ зыдтат, Æз Мæ Фыды хæдзары кæй
хъуамæ уон, уый?»
50 Фæлæ сын цы загъта, уый нæ бамбæрстой. [‡‡†]
51 Йесо араст семæ, æрцыд Назаретмæ æмæ сын
уыди коммæгæс. Цы æрцыд, æппæт уыдæттæ Йæ
Мад дардта йæ зæрдæйы.
52 Йесо та кодта зондджынæй-зондджындæр, рæз
хаста Хуыцауæн æмæ адæмæн уарзонæй. [‡‡‡]

Аргъауæг Иоанн сиды фæсмонмæ

3 Уый уыди, кесæр Тивери фынддæсæймаг аз
паддзахиуæг куы кодта, уæд. Понтий Пилат
уыди Иудейæйы хицау, Ирод – Галилейы
æлдариуæггæнæг, йе 'фсымæр Филипп та –
Итурейы æмæ Трахониты бæстæйы
æлдариуæггæнæг, Лисани – Авилинийы
æлдариуæггæнæг;
2 Анна æмæ Каиафæ та алчертæ уыдысты. Уыцы
рæстæг Захарийы фырт Иоанн уыди æдзæрæг
бæстæйы, æмæ йын Хуыцау загъта Йæ ныхас.
3 Уый фæстæ Иоанн зылди Иорданы æппæт
алфамбылайыл æмæ амыдта, зæгъгæ, цæмæй
тæригъæдтæ хатыргонд уой, уый тыххæй сыл
хъæуы æрфæсмон кæнын æмæ аргъуыд райсын. [§]
4 Афтæ загъд у Исай-пехуымпары чиныджы:
«Æдзæрæг ран хъуысы фидиуæджы хъæлæс:
„Æрцæттæ кæнут Хицауæн фæндаг, æмраст Ын
скæнут Йæ цæуæнтæ. [§†]
5 Алы дæлвæз дæр байдзаг уæд, алы хох æмæ
къуыбыр дæр æрныллæг уæнт, гакъон фæндæгтæ
сраст уæнт æмæ гуыргъахъхъ фæндæгтæ слæгъз
уæнт.
6 Æмæ алы адæймаг дæр фендзæн Хуыцауæй
лæвæрд ирвæзындзинад"».
7 Аргъауынмæ йæм цы бирæ адæм цыди,
уыдонæн Иоанн дзырдта: «Калмы цот! Чи уын
бафтыдта уæ зæрдæты æрцæуинаг азарæй
лидзыны хъуыды? [§††]
8 Зæрдиагæй кæй æрфæсмон кодтат, уый
равдисут хъуыддагæй. „Нæ фыдæл Авраам у" –
ахæм хъуыды уæм ма æрцæуæд. Зæгъын уын:
Хуыцауæн Йæ бон у ацы дуртæй дæр Авраамæн
цот скæнын. [§‡]
9 Фæрæт ныридæгæн бæлæстæ бындзарæй
акалынмæ цæттæ у: хорз дыргъ цы бæласыл нæ
зайы, уый акалынц æмæ йæ баппарынц арты». [§‡†]
10 Адæм фарстой Иоанны: «Цы гæнгæ нын у?»
11 Уый сын дзуапп радта: «Дыууæ хæдоны кæмæн
ис, уый дзы раттæд, кæмæн нæй, уымæн; æмæ
хойраг кæмæ ис, уый дæр бакæнæд афтæ». [§†]
12 Æрцыдысты саргъауынмæ хъалонисджытæ дæр
æмæ йын загътой: «Ахуыргæнæг, цы гæнгæ нын у?»
[§‡]
13 Уый сын дзуапп радта: «Цы æмбæлы, уымæй
уæлдай адæмæй ма домут».
14 Фарстой йæ æфсæддонтæ дæр: «Махæн та цы
гæнгæ у?» Иоанн сын загъта: «Макæй стигъут,
макæмæй мацы исут æртхъирæнæй – разы ут уæ
мыздæй».

† *Мф. 21:44; 1 Пет. 2:7; Ром. 9:32.* †† *Ин. 19:25.* ‡ *1 Тим. 5:5.*
‡† *Лк. 2:52.* ‡‡ *Мф. 7:28; Мк. 1:22; Лк. 4:32; Ин. 7:15.* ‡‡† *Лк. 9:45.*
‡‡‡ *Лк. 2:40.* § *Мф. 3:1; Мк. 1:4.* §† *Мф. 3:3; Мк. 1:3; Ин. 1:23.*
§†† *Мф. 3:7.* §‡ *Мф. 3:9; 8:11; Ин. 8:39.* §‡† *Мф. 3:10; 7:19; Ин.
15:6.* §† *Иак. 2:15; 1 Ин. 3:17; 2 Кор. 8:14.* §‡ *Мф. 21:32.*

15 Адæм Чырыстимæ кæй æнхъæлмæ кастысты,
уымæ гæсгæ сеппæт дæр хъуыды кодтой, Иоанн
кæд, мыййаг, Чырысти у, зæгъгæ.
16 Иоанн сеппæтæн дæр дзуапп лæвæрдта: «Æз
уыл аргъауын донæй, фæлæ æрбацæуы мæнæй
Тыхджындæр – æз Ын Йæ дзабыры бос райхалыны
аккаг дæр нæ дæн. Уый уыл аргъаудзæни Сыгъдæг
Удæй æмæ артæй. †
17 Йæ фыййаг Йæ къухы ис, æмæ ссыгъдæг
кæндзæн Йæ мус. Мæнæу бафснайдзæн Йæ
хордоны, зыгуым та басудздзæн æнæхуысгæ арты».
††
18 Иоанн бирæ æндæр ныхæстæй разæнгард
кодта адæмы, амыдта сын фарны уац.
19 Фæлæ æлдариуæггæнæг Иродæн йе 'фсымæры
ус Иродиадæйы æмæ йеппæт фыдракæндты
тыххæй уайдзæфтæ куы кодта, ‡
20 Уæд ма Ирод æппæт уыдæттæм бафтыдта
ноджыдæр иу: Иоанны бакодта ахæстоны.

Иоанн саргъуыдта Йесойыл

21 Иоанн æппæт адæмыл куы аргъуыдта, уæд
саргъуыдта Йесойыл дæр. Аргъуыды фæстæ Йесо
кувгæ куы кодта, уæд арвы дуар фегом, ‡†
22 Сыгъдæг Уд Æм æрцыди бæлоны хуызы, æмæ
уæларвæй æрыхъуысти хъæлæс: «Ды Мæ уарзон
Фырт дæ, Æз Дæуыл аудын».

Йесойы хæдзарвæндаг

23 Йесо Йæ хъуыддаг куы райдыдта, уæд Ыл цыди
дæс æмæ ссæдз азы бæрц. Куыд æнхъæл уыдысты,
афтæмæй уыди Иосифы фырт, Илийы, ‡‡
24 Матфаты, Левийы, Мелхийы, Ианнайы,
Иосифы,
25 Маттафийы, Амосы, Наумы, Еслийы, Наггейы,
26 Маафы, Маттафийы, Семеины, Иосихы,
Иодайы,
27 Иоананы, Рисайы, Зоровавелы, Салафиилы,
Нирийы,
28 Мелхийы, Аддийы, Косамы, Элмадамы, Иры,
29 Йесойы, Элиезеры, Иоримы, Матфаты, Левийы,
30 Симеоны, Иудæйы, Иосифы, Ионæмы,
Элиакимы,
31 Мелеайы, Меннайы, Маттафайы, Нафаны,
Давиды,
32 Иессейы, Овиды, Воозы, Салайы, Наассоны,
33 Аминадавы, Админы, Арнийы, Есромы, Фаресы,
Иудæйы,
34 Иаковы, Исаакы, Авраамы, Фарайы, Нахоры,
35 Серухы, Рагавы, Фалекы, Эверы, Салайы,
36 Каинаны, Арфаксады, Симы, Нойы, Ламехы,
37 Мафусалы, Енохы, Иареды, Малелеилы,
Каинаны,
38 Эносы, Сифы, Адамы, Хуыцауы.

Хæйрæг къахы Йесойы

4 Йесо Иорданæй æрбаздæхт Сыгъдæг Удæй
хайджынæй, æмæ Йæ Сыгъдæг Уд акодта
æдзæрæг бæстæмæ. ‡‡†
2 Уым Æй дыууиссæдз боны къахта хæйрæг. Уыцы
бонты Йесо ницы хордта, æмæ куы ахицæн сты,
уæд тынг сыстонг.
3 Æмæ Йын хæйрæг загъта: «Кæд Хуыцауы Фырт
дæ, уæд зæгъ ацы дурæн, æмæ феста дзул».
4 Йесо йын дзуапп радта: «Фыст у: „Айдагъ дзулæй
нæ цæрдзæн адæймаг [фæлæ Хуыцауы алы
дзырдæй]"». ‡‡‡
5 Уæд Æй хæйрæг акодта бæрзонд ранмæ,
цæстыфæныкъуылдмæ Йын фенын кодта дунейы
æппæт паддзахæдтæ,
6 Æмæ Йын загъта: «Дæ дæлбар Дын
бакæндзынæн æппæт ацы паддзахæдтæ сæ
намысимæ, уымæн æмæ мæнæн лæвæрд сты, æмæ
мæ кæмæн бафæнды, уымæн сæ раттын.
7 Гъемæ мын куы бакувай, уæд иууылдæр
уыдзысты Дæу».
8 Йесо йын дзуапп радта: «Фыст у: „Кув дæ Хицау
Хуыцаумæ æмæ кус æрмæстдæр Уымæн"». §
9 Уæд Æй хæйрæг акодта Иерусалиммæ,
æрлæууын Æй кодта Кувæндоны уæлхæдзарыл,
æмæ Йын загъта: «Кæд Хуыцауы Фырт дæ, уæд
Дæхи аппар ардыгæй.
10 Уымæн æмæ фыст у: „Йæ зæдтæн
бафæдзæхсдзæни Дæу тыххæй, цæмæй Дæ
бахъахъхъæной"; §†
11 Ноджыдæр ма: „Хæсдзысты Дæ сæ къухтыл,
æмæ Дæ къах дурыл дæр нæ ныццæвдзынæ"».
12 Йесо йын дзуапп радта: «Загъд у: „Ма къах дæ
Хицау Хуыцауы"». §††
13 Хæйрæг Йесойы алы хуызы дæр куы фæкъахта,
уæд уал Æй ныууагъта рæстæгмæ.

Назареты синагогæйы

14 Сыгъдæг Уды хъаруйæ хайджын, Йесо
æрбаздæхти Галилеймæ, æмæ Йæ кой айхъуыст
æппæт бæстæйыл. §‡
15 Адæмы ахуыр кодта сæ синагогæты, æмæ Йын
кад кодтой сеппæт дæр.
16 Йесо æрцыд, кæм схъомыл, уыцы Назаретмæ.
Æмæ куыд ахуыр уыд, афтæ та ацы хатт дæр сабаты
бацыд синагогæмæ, æмæ сыстад чиныджы
бакæсынмæ. §‡†
17 Радтой Йæм Исай-пехуымпары чиныг. Байгом
æй кодта æмæ ссардта, мæнæ афтæ фыст кæм уыд,
уыцы бынат:
18 «Мæнмæ Хуыцауы Уд ис, уымæн æмæ Хуыцау
Мæн байсæрста. Æмæ Мæ рарвыста мæгуыртæн
фарны уац фехъусын кæнынмæ, [зæрдæсаст чи у,
уыдоны сдзæбæх кæнынмæ,] уацайрæгтæн

† *Мф. 3:11; Мк. 1:7; Ин. 1:15; Ап. хъ. 1:5.* †† *Мф. 3:12.* ‡ *Мф. 14:3; Мк. 6:17.* ‡† *Мф. 3:16; Мк. 1:10; Ин. 1:32.* ‡‡ *Мф. 13:55; Мк. 6:3; Лк. 4:22; Ин. 6:42.*

‡‡† *Мф. 4:1; Мк. 1:12.* ‡‡‡ *Мф. 4:4.* § *Мф. 4:10.* §† *Мф. 4:6.* §†† *Мф. 4:7.* §‡ *Мф. 4:12; Мк. 1:14; Ин. 4:43.* §‡† *Мф. 13:54; Мк. 6:1.*

сæрибары, куырмытæн цæстæй ракæсыны афон
кæй ралæууыд, уый тыххæй сын зæгъынмæ,
фæлмæцыдты суæгъд кæнынмæ,
19 Хуыцауы хæрзаудæны аз кæй ралæууыд, уый
фехъусын кæнынмæ».
20 Йесо сæхгæдта чиныг, радта йæ
лæггадгæнæгмæ æмæ сбадт. Синагогæйы
чидæриддæр уыди, уыдоны цæстытæ баззадысты
Йесойыл.
21 Æмæ сын Уый райдыдта дзурын: «Ацы
пехуымпар ныхас сæххæст абон – куы йæм
хъуыстат, уæд».
22 Сеппæт дæр Дзы уыдысты разы, дисы сæ
бафтыдтой Йæ фæрнæйдзаг ныхæстæ, æмæ
дзырдтой: «Ай Иосифы фырт нæу, мыййаг?»
23 Йесо сын загъта: «Кæй зæгъын æй хъæуы,
сымах Мын æрхæсдзыстут æмбисонд: „Дохтыр,
сдзæбæх кæн Дæхи", æмæ зæгъдзыстут: „Мах
фехъуыстам, Капернаумы цы сарæзтай, уый, æмæ
йæ сараз ам дæр, Дæ сахары".
24 Фæлæ уын æцæг зæгъын: иу пехуымпар дæр
нымад нæ вæййы йæ фыдыбæстæйы. [†]
25 Æцæг уын зæгъын: бирæ идæдз сылгоймæгтæ
уыдис Илиайы заман Израилы, арвы дуар æртæ
азы æмæ æхсæз мæйы æхгæд куы уыд æмæ æппæт
зæххыл стыр стонг рæстæг куы скодта, уæд. [††]
26 Фæлæ уыдонæй иумæ дæр æрвыст нæ уыд
Илиа – арвыстæйæуыд идæдз сылгоймагмæ
сидойнаг Сарептæмæ.
27 Бирæ хъотырджынтæ уыди Елисей-пехуымпары
заман Израилы, фæлæ дзы иу дæр не ссыгъдæг –
сириаг Нееман ссыгъдæг».
28 Уый куы фехъуыстой, уæд синагогæйы чи уыди,
уыдон сеппæт дæр тынг смæсты сты.
29 Сыстадысты сæ бынæттæй, сахарæй Йæ
ратардтой, æмæ Йæ акодтой, сæ сахар цы хохыл
арæзт уыд, уый рындзæй раппарынмæ.
30 Фæлæ Йесо рацыд се 'хсæнты æмæ аивгъуыдта
уырдыгæй.

Хæйрæджджын сдзæбæх синагогæйы

31 Æрцыд галилейаг сахар Капернауммæ æмæ
сабаты ахуыр кодта адæмы. [‡]
32 Дисы сæ æфтыдта Йæ ахуырад, уымæн æмæ
барджынæй дзырдта. [‡†]
33 Синагогæйы уыди хæйрæджджын адæймаг.
Уый ныхъхъæр кодта: [‡‡]
34 «Цы Дæ хъæуы махæй, Назаретаг Йесо? Ды нæ
фесафынмæ æрцыдтæ! Æз зонын, Чи дæ, уый – Ды
Хуыцауы Сыгъдæг дæ».
35 Йесо дæлимонæн бардзырд радта: «Банцай
æмæ дзы рацу». Дæлимон уыцы адæймаджы
синагогæйы хæдастæу зæххыл ныццавта æмæ дзы
рацыд, ницы зиан ын ракодта, афтæмæй.
36 Æппæт адæм дæр дисы бафтыдысты æмæ
дзырдтой кæрæдзийæн: «Цавæр хъомыс æмæ тых
ис Йæ ныхасы? Æнæзæгъинæгтæн бардзырд
дæтты, æмæ рацæуынц хæйрæджджынтæй».
37 Æмæ Йесойы кой айхъуыст Капернаумы
алфамбылай.

Йесо сдзæбæх кодта Петры усы мады æмæ иннæты

38 Йесо синагогæйæ куы рацыди, уæд бацыди
Симоны хæдзармæ. Симоны усы мад тынг удхар
кодта тæвднизæй. Æмæ Йесомæ бахатыдысты
сылгоймаджы тыххæй. [‡‡†]
39 Йесо йæ цуры слæууыд, бардзырд радта
тæвднизæн, æмæ йæ тæвдниз ныууагъта. Уыйадыл
сылгоймаг сыстад æмæ сын райдыдта лæггад
кæнын.
40 Алы низæй рынчынтæ кæмæдæриддæр уыд,
уыдон Æм сæ хурныгуылдыл æрхуыдтой. Уый-иу сæ
алкæуыл дæр æрæвæрдта Йæ къухтæ æмæ-иу æй
сдзæбæх кодта. [‡‡‡]
41 Бирæ хæйрæджджынтæй-иу дæлимонтæ
рацыдысты æмæ-иу хъæр систой: «Ды Хуыцауы
Фырт дæ!» Фæлæ сын Йесо нæ лæвæрдта дзурыны
бар, уымæн æмæ зыдтой, Чырысти кæй у, уый. [§]

Йесо хъусын кæны фарны уац

42 Куы æрбабон, уæд Йесо рацыд æмæ араст
хибар ранмæ. Адæм Æй агуырдтой, æмæ Йæм
æрцыдысты, æмæ Йæ нæ уагътой сæ цурæй
ацæуын.
43 Фæлæ сын Уый загъта: «Иннæ сахартæн дæр
Мæ хъæуы Хуыцауы Паддзахады фарны уац
фехъусын кæнын, уымæн æмæ Æз уый тыххæй
æрвыст дæн». [§†]
44 Æмæ фарны уац хъусын кодта Иудейæйы
синагогæты.

Фыццаг кæсагахст

5 Иухатт Йесо лæуууыди Геннисареты цады
былыл æмæ Йæм бырстой адæм, цæмæй
байхъусой Хуыцауы ныхасмæ.
2 Уыцы рæстæг Йесо федта дыууæ бæлæгъы цады
лæугæ; кæсагахсджытæ рахызтысты бæлæгътæй
æмæ æхсадтой сæ хызтæ.
3 Йесо бахызт бæлæгътæй иумæ, Симоны
бæлæгъмæ, æмæ йæм бахатыди, былæй иучысыл
фæхибар уæм, зæгъгæ. Стæй сбадт бæлæгъы æмæ
уырдыгæй ахуыр кодта адæмы.
4 Йæ ныхас куы фæци, уæд загъта Симонæн:
«Арфдæр кæм у, уырдæм бацу, баппарут уæ хызтæ
æмæ æрцахсдзыстут».
5 Симон Ын дзуапп радта: «Хицау, мах фæтухæн
кодтам æгас æхсæв æмæ ницы æрцахстам. Фæлæ
Дæ ныхасæй баппардзынæн хыз».
6 Хыз куы баппæрстой, уæд æрцахстой афтæ бирæ
кæсæгтæ, æмæ суанг сæ хыз скъуыйын райдыдта.

† *Мф. 13:57; Мк. 6:4; Ин. 4:44.* †† *Иак. 5:17.* ‡ *Мф. 4:13; Мк. 1:21.* ‡† *Мф. 7:28; Мк. 1:22; Лк. 2:47.* ‡‡ *Мк. 1:23.*

‡‡† *Мф. 8:14; Мк. 1:29.* ‡‡‡ *Мф. 8:16; Мк. 1:32.* § *Мк. 1:34; 3:12.* §† *Мк. 1:38.*

7 Иннæ бæлæгъы чи уыди, сæ уыцы æмбæлттæм
фæтылдтой сæ къухтæ, цæмæй сæм æрбацæуой
æххуысмæ. Æрбацыдысты сæм æмæ дыууæ
бæлæгъы дæр афтæ байдзаг кодтой, æмæ сын
райдыдтой дæлдон кæнын.
8 Симон Петр уый куы федта, уæд æрхауд Йесойы
уæрджытæм æмæ загъта: «Ныууадз мæ, Хицау, æз
тæригъæдджын адæймаг дæн».
9 Петры, стæй йемæ чи уыди, уыдоны сеппæты
дæр стыр тасы бафтыдта, уыйбæрц кæсæгтæ кæй
æрцахстой, уый.
10 Тас бацыди Симоны æмбæлтты дæр – Зеведейы
фырттæ Иаков æмæ Иоанны. Уæд Йесо загъта
Симонæн: «Ма тæрс. Нырæй фæстæмæ адæмахсæг
уыдзынæ».
11 Дыууæ бæлæгъы дæр раластой былмæ,
ныууагътой æппæт дæр æмæ ацыдысты Йесойы
фæдыл.

Хъотырджын сдзæбæх

12 Йесо сахартæй иуы куы уыди, уæд фембæлд, йæ
буар æнæхъæнæй дæр хъотыры бын кæмæн
фæци, ахæм лæгыл. Уый Йесойы куы федта, уæд
æрхауди дæлгоммæ æмæ Йын лæгъстæ кодта:
«Хицау, кæд Дæ фæнды, уæд Дæ бон у, æмæ мæ
ссыгъдæг кæнай». †
13 Йесо радардта Йæ къух, бандзæвыд ыл æмæ
загъта: «Фæнды Мæ, ссыгъдæг у». Æмæ йæ
уыйадыл хъотыр ныууагъта.
14 Йесо йын бафæдзæхста: «Макæмæн æй зæгъ,
фæлæ ацу, дæхи фенын кæн сауджынæн, æмæ кæй
ссыгъдæг дæ, уый тыххæй æрхæсс нывонд, Моисей
куыд бафæдзæхста, афтæ – кæй сдзæбæх дæ,
уымæн æвдисæйнагæн» ††.
15 Фæлæ уæддæр Йæ кой хæлиу кодта, цыдис Æм
тынг бирæ адæм байхъусынмæ æмæ сæ низтæй
дзæбæх кæнынмæ.
16 Йесо та-иу ацыди хибар рæттæм æмæ куывта.

Уæнгмард сдзæбæх

17 Иухатт Йесо ахуыр кодта адæмы. Уым бадтысты
фарисейтæ æмæ динамонджытæ – æрцыдысты
Галилейы æмæ Иудейæйы алы хъæутæй æмæ
Иерусалимæй. Хуыцауы хъаруйæ Йесо дзæбæх
кодта рынчынты.
18 Уæд чидæртæ хуыссæныл æрхастой уæнгмард
адæймаджы, æмæ архайдтой хæдзармæ йæ
бахæссыныл æмæ йæ Йесойы раз æрæвæрыныл. ‡
19 Фæлæ дзы бирæ адæм кæй уыди, уымæ гæсгæ
йæ бахæссын сæ бон нæ баци. Уæд схызтысты
уæлхæдзармæ, систой æмбæрзæндуртæй, æмæ
рынчыны æд хуыссæн уаты хæдастæумæ, Йесойы
размæ æруагътой.
20 Йесо сын федта сæ уырнындзинад æмæ
уæнгмардæн загъта: «Хорз лæг, хатыр дын сты дæ
тæригъæдтæ».
21 Уæд динамонджытæ æмæ фарисейтæ
райдыдтой кæрæдзийæн дзурын: «Уый Хуыцауы Чи
фауы? Иунæг Хуыцауы йеддæмæ тæригъæдтæ
ныххатыр кæнын кæй бон у?»
22 Йесо сын базыдта сæ хъуыдытæ, æмæ сын
загъта: «Цæмæн афтæ хъуыды кæнут?
23 Цы æнцондæр у – зæгъын: „Хатыр дын сты дæ
тæригъæдтæ", æви: „Рабад æмæ райдай цæуын"?
24 Фæлæ сымах хъуамæ зонат, Адæймаджы
Фыртæн кæй ис зæххыл тæригъæдтæ хатыр
кæныны бар». Æмæ загъта уæнгмардæн: «Дæумæ
дзурын: рабад, сис дæ хуыссæн æмæ цу дæ
хæдзармæ».
25 Уæнгмард уайтæккæ рабадти сæ разы, систа йæ
хуыссæн æмæ, Хуыцауæн кад кæнгæйæ, ацыд йæ
хæдзармæ.
26 Уæд сеппæт дæр дисы бафтыдысты, æмæ кад
кодтой Хуыцауæн. Тас сæ бацыд æмæ дзырдтой:
«Диссаджы хъуыддæгтæ федтам абон».

Левий ацыд Йесоимæ

27 Уый фæстæ Йесо рацыд уырдыгæй æмæ федта
иу хъалонисæджы, йæ ном – Левий; уый бадти
хъалонисæн бынаты. Йесо йын загъта: «Рацу Мæ
фæдыл». ‡†
28 Левий ныууагъта æппæт дæр, сыстад æмæ
ацыд Йæ фæдыл.
29 Левий йæ хæдзары Йесойæн æрæвæрдта
хъæздыг фынг. Фынгыл Йемæ бадтысты бирæ
хъалонисджытæ, стæй ма бирæ æндæртæ.
30 Фарисейтæ æмæ динамонджытæ хъуыр-хъуыр
кодтой æмæ Йесойы ахуыргæнинæгтæн дзырдтой:
«Хъалонисджытимæ æмæ тæригъæдджынтимæ
цæмæн хæрут æмæ нуазут?»
31 Йесо сын дзуапп радта: «Дохтыр æнæнизты нæ,
фæлæ рынчынты хъæуы.
32 Æз æрцыдтæн рæстытæм нæ, фæлæ
тæригъæдджынтæм фæсидынмæ, цæмæй
æрфæсмон кæной». ‡‡

Ком дарыны тыххæй

33 Уæд Ын фарисейтæ æмæ динамонджытæ
загътой: «Иоанны ахуыргæнинæгтæ æдзух дарынц
ком æмæ кувынц, уыдонау – фарисейты
ахуыргæнинæгтæ дæр; Дæ ахуыргæнинæгтæ та
хæрынц æмæ нуазынц».
34 Йесо сын загъта: «Сиахсаг чындзхæсджытимæ
цалынмæ уа, уæдмæ сæ ком дарыныл
бафтаудзыстут, мыййаг?
35 Фæлæ ралæудзæн афон, æмæ сын сиахсаджы
куы байсой, уæд дардзысты ком».
36 Радзырдта сын фæсномыг ныхас дæр: «Ног
дарæсæй гæбаз ничи раскъуыны, цæмæй дзы
зæронд дарæс бампъуза. Науæд ног дарæс дæр
ныскъуыдтæ уыдзæн, зæронд дарæсыл дæр ног
дарæсæй æмпъузæн не сбаддзæн. ‡‡†

† *Мф. 8:2; Мк. 1:40.* †† *Мф. 8:4; Мк. 1:44.* ‡ *Мф. 9:2; Мк. 2:3.*
‡† *Мф. 9:9; Мк. 2:14.* ‡‡ *Мф. 9:13; Мк. 2:17.*

[37] Ногдыгъд сæн дæр зæронд лалымты ничи
ныккæны, науæд ногдыгъд сæн арæмудздзæни
лалымтæ, æмæ йæхæдæг дæр акæлдзæни,
лалымтæ дæр фесæфдзысты.
[38] Ногдыгъд сæн ног лалымты ныккæнын хъæуы.
[Уæд дыууæ дæр баззайынц æнæхъæнæй.]
[39] Зæронд сæнæй чи баназы, уый ногдыгъд сæн
нал фæхъæуы, уымæн æмæ фæзæгъы: „Зæронд
хуыздæр у"».

Йесо æмæ сабат

6 Йесо сабаты фæцæйцыд æфсирджын хуымты.
Йæ ахуыргæнинæгтæ тыдтой æфсиртæ,
æууæрстой сæ къухтæй æмæ хордтой. †
[2] Фарисейтæй сын чидæртæ загътой: «Сабаты цы
нæ фæччы, уый цæмæн кæнут?»
[3] Йесо сын дзуапп радта: «Давид йе 'мбæлттимæ
куы сыстонг, уæд цы бакодта, уый тыххæй нæ
кастыстут, æви? ††
[4] Бацыди Хуыцауы хæдзармæ, райста æмæ
бахордта, æрмæст сауджынтæн хæрын кæй
æмбæлд, уыцы нывонд дзултæ, æмæ ма дзы йе
'мбæлттæн дæр радта». ‡
[5] Йесо ма сын загъта: «Адæймаджы Фырт сабатæн
йæ хицау у».

Цæнкуыл сдзæбæх

[6] Иннæ сабаты бацыди синагогæмæ æмæ ахуыр
кодта адæмы. Уыди дзы, йæ рахиз къух хуыскъ
кæмæн уыд, ахæм адæймаг. ‡†
[7] Динамонджытæ æмæ фарисейтæ сæ цæст
дардтой Йесомæ, кæд сабаты сдзæбæх кæнид,
зæгъгæ, цæмæй Йæ фæзылын кæной.
[8] Фæлæ сын Йесо зыдта сæ хъуыдытæ æмæ, йæ
къух хуыскъ кæмæн уыди, уыцы адæймагæн
загъта: «Сыст æмæ адæмы размæ рацу». Уый
сыстад æмæ рацыд адæмы размæ.
[9] Уæд сын Йесо загъта: «Æз уæ фæрсын: сабаты
хорз кæнын æмбæлы æви æвзæр? Уд фервæзын
кæнын æви йæ фесафын?»
[10] Йесо сеппæтыл дæр ахаста Йæ цæст, æмæ
загъта цæнкуылæн: «Радар дæ къух». Уый бакодта
афтæ, æмæ йæ къух сдзæбæх.
[11] Динамонджытæ æмæ фарисейтæн сæ маст
рафыхт, æмæ уынаффæ кодтой, Йесойæн цы
бакæной, ууыл.

Дыууадæс апостолы

[12] Уыцы рæстæг Йесо хохмæ ссыди бакувынмæ,
æмæ æнæхъæн æхсæв уым куывта Хуыцаумæ.
[13] Куы æрбабон, уæд басидт Йæ
ахуыргæнинæгтæм, равзæрста дзы дыууадæсы
æмæ сæ схуыдта апостолтæ: ‡‡
[14] Петр, зæгъгæ, кæй схуыдта, уыцы Симоны æмæ
уый æфсымæр Андрейы, Иаковы, Иоанны,
Филиппы, Варфоломейы,
[15] Матфейы, Фомайы, Алфейы фырт Иаковы,
фæсномыгæй Зилот кæй хуыдтой, уыцы Симоны,
[16] Иаковы фырт Иудæйы æмæ Иудæ Искариоты –
Йесойыл фæстæдæр гадзрахатæй чи рацыди, уый.
[17] Йесо семæ хохæй æрцыд æмæ æрлæууыди
тъæпæны. Уым уыдысты Йæ бирæ
ахуыргæнинæгтæ дæр, ноджы ма æппæт
Иудейæйæ, Иерусалимæй, стæй денджызы
былгæрон Тир æмæ Сидоны зæххытæй æрцæуæг
бирæ адæм. ‡‡†
[18] Уыдон Æм æрцыдысты байхъусынмæ æмæ сæ
низтæй фервæзынмæ. Æнæзæгъинæгтæ
хъизæмарæй кæй мардтой, уыдон дæр-иу сдзæбæх
сты.
[19] Æмæ адæм иууылдæр архайдтой Йесойыл
бандзæвыныл, уымæн æмæ-иу Дзы рацыди тых
æмæ дзæбæх кодта сеппæты дæр. ‡‡‡
[20] Йесо Йæ ахуыргæнинæгтыл ахаста Йæ цæст
æмæ райдыдта дзурын: «Тæхудиаг стут, мæгуыртæ,
– Хуыцауы Паддзахад сымах у. §
[21] Тæхудиаг стут, абоны æххормæгтæ, – Хуыцау уæ
бафсаддзæни. Тæхудиаг стут, абоны кæуджытæ, –
сымах сцин кæндзыстут.
[22] Тæхудиаг уыдзыстут, Адæймаджы Фырты
тыххæй адæмæн æнæуынон куы уат, куы уыл
бахъоды кæной, цъыф уыл куы калой æмæ уын уæ
ном куы сæгад кæной, уæд. §†
[23] Цин кæнут уыцы бон æмæ райут – уæларвы
уæм æнхъæлмæ кæсы стыр хорзæх. Ацы адæмы
фыдæлтæ пехуымпартæн дæр афтæ кодтой.
[24] Фæлæ сар уæ сæр, хъæздгуытæ, – сымах
нырыдæгæн райстат уæ хорзæхы хай.
[25] Сар уæ сæр, абоны æфсæстытæ, – сымах
сыстонг уыдзыстут. Сар уæ сæр, абоны
цингæнджытæ, – сымах скæудзыстут æмæ
ныдздзыназдзыстут.
[26] Сар уæ сæр, æппæт адæм дæр уæ хорзы кой куы
кæной, уæд. Ацы адæмы фыдæлтæ
мæнгпехуымпартæй дæр афтæ æппæлыдысты. §††
[27] Фæлæ сымахæн, Мæнмæ хъусджытæн, зæгъын:
уарзут уе знæгты, хорз кæнут, сымахæй йе сæфт чи
уыны, уыдонæн, §‡
[28] Уе 'лгъитджытæн хорзæх курут Хуыцауæй, кувут
уе 'фхæрджыты тыххæй.
[29] Де 'хсæрфарс дын чи ныццæва, уымæ бадар
иннæ дæр. Æмæ дын исчи дæ пæлæз куы иса, уæд
ын ратт дæ хæдон дæр. §‡†
[30] Чидæриддæр дæ кура, уымæн ратт, æмæ дæ чи
цы айса, уый-иу фæстæмæ ма æрцагур.
[31] Адæммæ цæмæ æнхъæлмæ кæсут, уый сын
аразут уæхæдæг дæр. §†

‡‡† *Мф. 9:16; Мк. 2:21.* † *Мф. 12:1; Мк. 2:23.* †† *Мф. 12:4; Мк. 2:26.* ‡ *Мф. 12:4; Мк. 2:26.* ‡† *Мф. 12:9; Мк. 3:1.* ‡‡ *Мф. 10:1; Мк. 3:13.*

‡‡† *Мф. 4:25.* ‡‡‡ *Мк. 5:30.* § *Мф. 5:3.* §† *Мф. 5:11.* §†† *Ин. 7:7.* §‡ *Мф. 5:44.* §‡† *Мф. 5:39; Ром. 12:17; 1 Кор. 6:7.* §† *Мф. 7:12.*

32 Сымах чи уарзы, уыдоны куы уарзат, уæд уый
тыххæй цавæр хорзæхы аккаг стут?
Тæригъæдджынтæ дæр уарзынц, чи сæ уарзы,
уыдоны.
33 Æмæ сымахæн хорзы чи бацæуы, кæд уыдонæн
кæнут хорз, уæд уый тыххæй цавæр хорзæхы аккаг
стут? Тæригъæдджынтæ дæр афтæ кæнынц.
34 Ныфс уæ кæмæй ис, бафиддзысты уын æй,
зæгъгæ, кæд æфстау уыдонæн дæттут, уæд уый
тыххæй цавæр хорзæхы аккаг стут?
Тæригъæдджынтæ дæр тæригъæдджынтæн æфстау
фæдæттынц, цæмæй фæстæмæ райсой, цас радтой,
уый бæрц.
35 Фæлæ уарзут уе знæгты, хорз кæнут æмæ
æфстау дæттут, фæстæмæ исты кæй райсдзыстут,
уымæ æнхъæлмæ нæ кæсгæйæ. Уæд уын уыдзæни
стыр хæрзиуæг, æмæ уыдзыстут Дунедарæджы
хъæбултæ – Уый хорз цæстæй кæсы æбузныгтæм
дæр æмæ фыдзæрдæтæм дæр. †
36 Уæдæ ут хæрзгæнджытæ, уæ Фыд хæрзгæнæг
куыд у, афтæ. ††

Иннæтæн тæрхон ма кæнут

37 Иннæтæн тæрхон ма кæнут, æмæ тæрхонгонд
нæ уыдзыстут. Тæрхон макæмæн рахæссут, æмæ
уын тæрхон нæ рахастæуыдзæн. Хатыр кæнут, æмæ
уын уыдзæни хатыр. ‡
38 Дæттут æмæ райсдзыстут – уæ фæдджийы уын
æркалдæуыдзæни раст, хæрзнад æмæ йемыдзаг
барæнæй. Уымæн æмæ цы барæнæй барут,
ахæмæй сбарстæуыдзæн сымахæн дæр». ‡†
39 Йесо сын загъта фæсномыг ныхас дæр:
«Куырмæн куырмы хонын йæ бон куыд бауыдзæн?
Сæ дыууæ дæр уæрмы нæ ныххаудзысты, æви? ‡‡
40 Ахуыргæнинаг йæ ахуыргæнæгæй уæлдæр нæу;
фæлæ æппæт дæр чи сахуыр кæна, уый суыдзæн
йæ ахуыргæнæджы хуызæн. ‡‡†
41 Цы кæсыс де 'фсымæры цæсты æрдумæ, дæхи
цæсты та къалабæлас нæ фиппайыс? ‡‡‡
42 Куыд у дæ бон де 'фсымæрæн зæгъын: „Ме
'фсымæр, æри-ма, дæ цæстæй дын æрду сисон",
дæхи цæсты къалабæлас куы нæ уыныс, уæд?
Цæстмæхъус! Дæхи цæстæй уал къалабæлас сис,
стæй уæд фендзынæ, де 'фсымæры цæстæй æрду
куыд сисын хъæуы, уый.

Бæлас æмæ йæ дыргътæ

43 Æвзæр дыргъ кæуыл зайы, ахæм хорз бæлас
нæй, стæй хорз дыргъ кæуыл зайы, ахæм низджын
бæлас дæр нæй. §
44 Алы бæлас дæр йæ дыргъæй бæрæг вæййы:
какон сындзæй не 'ртонынц легъуи,
сындзкъутæрæй та – сæнæфсир. §†
45 Хорз адæймаг йæ зæрдæйы хорз хæзнадонæй
рахæссы хорзæх; фыдзæрдæ адæймаг та фыдæхы
къæбицæй рахæссы фыдæх. Уымæн æмæ зæрдæ
цæмæй дзаг вæййы, дзыхæй дæр уый рацæуы. §††

Дурыл амад хæдзар

46 Цы уын зæгъын, уый куы нæ кæнут, уæд Мæ
„Хицау, Хицау!" цы хонут? §‡
47 Мæнмæ æрцæуджытæй Мæ ныхæстæм чи
хъусы æмæ сæ чи æххæст кæны, уыцы адæймаг
кæй хуызæн у, уый уын зæгъон.
48 Арф чи скъахта æмæ йæ хæдзар дурыл чи
сæвæрдта, ахæм хæдзаргæнæджы хуызæн у. Дон
куы раивылд æмæ уыцы хæдзарыл куы ахæцыд,
уæд æй фенкъуысын кæнын йæ бон нæ баци,
уымæн æмæ фидар бындурыл æвæрд уыди.
49 Мæ ныхæстæм чи хъусы æмæ сæ чи не 'ххæст
кæны, уый та у, йæ хæдзар зæххыл æнæ бындурæй
чи сарæзта, ахæм адæймаджы хуызæн. Хæдзарыл
дон куы ахæцыд, уæд уайтæккæ æркалд æмæ
ныппырх и бынтондæр».

Сæдæйыхицауы цагъар сдзæбæх

7 Чи Йæм хъуыста, уыцы адæмимæ Йесо Йæ
ныхас куы фæци, уæд бацыди Капернауммæ. §‡†
2 Иу сæдæйыхицауæн йæ уарзон цагъар уыди
рынчын, мæлæты къахыл ныллæууыд.
3 Йесойы тыххæй куы фехъуыста, уæд Æм
иудейты хистæрты арвыста æрхатынмæ, цæмæй
æрцæуа æмæ йын йæ цагъары сдзæбæх кæна.
4 Уыдон æрцыдысты Йесомæ æмæ Йын лæгъстæ
кодтой: «Сæдæйыхицау у Дæ ацы æххуысы аккаг –
5 Уарзы нæ адæмы æмæ нын сарæзта синагогæ».
6 Йесо рацыди семæ. Йæ хæдзармæ йын куы
баввахс, уæд Æм сæдæйыхицау рарвыста йæ
хæлæртты зæгъынмæ: «Хицау, Дæхи ма тыхсын
кæн! Уымæн æмæ æз уый аккаг нæ дæн, æмæ Ды
мæ хæдзармæ бацæуай.
7 Уымæ гæсгæ нæ банымадтон мæхи Дæумæ
фæцæуыны аккагыл дæр. Фæлæ æрмæст Дæ
дзыхæй ныхас рацæуæд, æмæ мæ фæсдзæуин
сдзæбæх уыдзæн.
8 Уымæн æмæ æз мæхæдæг дæр дæлбар лæг дæн,
æмæ мæ дæлбар дæр ис æфсæддонтæ. Иуæн дзы
фæзæгъын: „Ацу уырдæм", æмæ ацæуы; иннæмæн:
„Ардæм рацу", æмæ æрбацæуы; мæ цагъарæн
фæзæгъын: „Уый бакæн", æмæ йæ бакæны».
9 Йесо уый куы фехъуыста, уæд дисы бафтыд, Йе
'ргом разылдта, Йæ фæдыл цы бирæ адæм цыд,
уыдонмæ, æмæ загъта: «Зæгъын уын, Израилы дæр
Æз ахæм уырнындзинад нæ федтон».
10 Æрвыст лæгтæ хæдзармæ куы æрбаздæхтысты,
уæд рынчын цагъары баййæфтой дзæбæхæй.

† *Мф. 5:45.* †† *Мф. 5:48.* ‡ *Мф. 7:2; Ром. 2:1; 1 Кор. 4:5.* ‡† *Мф. 7:2; Мк. 4:24.* ‡‡ *Мф. 15:14.* ‡‡† *Мф. 10:24; Ин. 13:16; 15:20.* ‡‡‡ *Мф. 7:3.* § *Мф. 7:18; 12:33.* §† *Мф. 7:16.*

§†† *Мф. 12:34-35.* §‡ *Мф. 7:21; Иак. 1:22; Ром. 2:13.* §‡† *Мф. 8:5.*

Наинаг идæдз усы лæппу райгас

11 Уый фæстæ Йесо араст, Наин кæй хуыдтой, уыцы сахармæ. Йемæ цыдысты Йæ ахуыргæнинæгтæ æмæ бирæ æндæр адæм.
12 Æмæ сахары кулдуармæ куы баввахс, уæд рацæйхастой марды, идæдз усы иунæг лæппуйы. Сылгоймагимæ сахарæй рацыд бирæ адæм.
13 Йесо идæдз усы куы федта, уæд ын фæтæригъæд кодта æмæ йын загъта: «Ма ку».
14 Бацыд æмæ бавнæлдта сынтмæ. Сынтхæсджытæ æрлæууыдысты. Уæд Йесо загъта: «Лæппу, дæуæн зæгъын, рабад».
15 Мард йæхиуыл схæцыд, рабадт æмæ райдыдта дзурын. Уæд æй Йесо радта йæ мадмæ.
16 Сеппæты дæр тас бацыд æмæ кад кодтой Хуыцауæн: «Стыр пехуымпар фæзынди не 'хсæн, æмæ Хуыцау æркаст Йæ адæммæ». †
17 Йесойы кой айхъуыст æгас Иудейæйы æмæ йæ алфамбылай.

Аргъауæг Иоанны минæвæрттæ

18 Иоаннæн йæ ахуыргæнинæгтæ радзырдтой æппæт уыдæтты тыххæй. ††
19 Иоанн басидт йæ ахуыргæнинæгтæй дыууæмæ æмæ сæ арвыста Хицауы бафæрсынмæ: «Æрцæуинаг Чи у, Уый Ды дæ, æви æндæрмæ æнхъæлмæ кæсæм?» ‡
20 Уыдон æрцыдысты Йесомæ æмæ Йын загътой: «Аргъауæг Иоанн нæ Дæумæ рарвыста бафæрсынмæ: „Æрцæуинаг Чи у, Уый Ды дæ, æви æндæрмæ æнхъæлмæ кæсæм?"»
21 Йесо уыцы рæстæг бирæ адæмы фервæзын кодта алыхуызон низтæй, æнæзæгъинæгтæй, бирæ куырмыты ракæсын кодта сæ цæстытæй.
22 Æмæ æрвыст лæгтæн дзуапп радта: «Цæут æмæ зæгъут Иоаннæн, цы федтат æмæ цы фехъуыстат, уый: куырмытæ райдыдтой уынын, къуылыхтæ – цæуын, хъотырджынтæ дзæбæх кæнынц, къуырматæ райдыдтой хъусын, мæрдтæ æгас кæнынц, мæгуыртæ хъусынц фарны уац. ‡†
23 Æмæ тæхудиаг у, Мæныл чи нæ фæкæла, уый». ‡‡
24 Иоанны минæвæрттæ куы аздæхтысты, уæд Йесо адæмæн райдыдта Иоанны тыххæй дзурын: «Цы уынынмæ цыдыстут æдзæрæг бæстæмæ? Дымгæ кæй æнкъусы, уыцы хъæз уынынмæ?
25 Уæддæр цы уынынмæ цыдыстут? Зынаргъ дарæс кæуыл ис, ахæм лæджы уынынмæ? Хъæздыг дарæс чи дары æмæ бухъцард чи кæны, уыдон паддзæхты галуанты цæрынц.
26 Фæлæ уæддæр цы уынынмæ цыдыстут? Пехуымпары? О, зæгъын уын, пехуымпарæй дæр уæлдæры.
27 Иоанн у, Сыгъдæг Фыст афтæ кæй тыххæй зæгъы: „Мæнæ Æз Мæ фидиуæджы æрвитын Дæ разæй, æмæ Дын уый æрцæттæ кæндзæни Дæ развæндаг". ‡‡†
28 Зæгъын уын: сылгоймагæй чи райгуырд, уыдонæй ничи у Аргъауæг Иоаннæй уæлдæр, фæлæ Хуыцауы Паддзахады тæккæ къаддæр Иоаннæй уæлдæр у. ‡‡‡
29 Иоаннмæ чи хъуыста, æппæт уыцы адæм, суанг хъалонисджытæ дæр, сæххæст кодтой Хуыцауы фæнд æмæ аргъуыд райстой Иоаннæй. §
30 Фарисейтæ æмæ динамонджытæ та Хуыцауы коммæ нæ бакастысты æмæ нæ саргъуыдтой. §†
31 Уæдæ кæуыл абарон ацы адæмы фæлтæр? Кæй хуызæн сты? §††
32 Сывæллæтты хуызæн сты, сахары фæзы чи бады æмæ кæрæдзийæн афтæ чи зæгъы: „Мах уын уадындзæй цагътам, æмæ сымах нæ кафыдыстут; мах уын хъарджытæ кодтам, æмæ сымах нæ куыдтат".
33 Уымæн æмæ æрцыд Аргъауæг Иоанн, дзул дæр нæ хæры, сæн дæр нæ нуазы, æмæ дзы зæгъут: „Хæйрæджджын у".
34 Æрцыд Адæймаджы Фырт, хæры æмæ нуазы, æмæ Дзы зæгъут: „Мæнæ гуыбындзæл æмæ расыггæнаг, хъалонисджыты æмæ тæригъæдджынты лымæн".
35 Фæлæ Хуыцауы уæлзондæн йæ растгæнæг сты йеппæт сывæллæттæ».

Йесойы байсæрстæуыди хæрздæфгæнæнæй

36 Фарисейтæй иучидæр Йесойы ахуыдта сихормæ. Йесо бацыд фарисейы хæдзармæ æмæ æрбадти фынгыл.
37 Уыцы сахарæй иу тæригъæдджын сылгоймаг базыдта, Йесо фарисейы хæдзары фынгыл кæй бады, уый, æмæ æрхаста хæрздæфгæнæнæй дзаг дурын. §‡
38 Æрлæууыд Йесойы фæстæ, Йæ къæхты цур, æмæ кæугæйæ райдыдта Йесойы къæхтыл йæ цæссыг калын, сæрфта сæ йæ дзыккутæй, батæ Йын кодта Йæ къæхтæн æмæ сæ сæрста хæрздæфгæнæнæй.
39 Йесойы бахонæг фарисей уый куы федта, уæд ахъуыды кодта: «Ай пехуымпар куы уаид, уæд Æм чи æмæ цавæр сылгоймаг æвналы, уый зонид, уымæн æмæ ацы сылгоймаг тæригъæдджын у». §‡†
40 Уæд ын Йесо загъта: «Симон, иу ныхас дын куы зæгъин, уый Мæ фæнды». Уый дзуапп радта: «Зæгъ æй, Ахуыргæнæг».

Фæсномыг ныхас дыууæ хæсджыны тыххæй

41 Йесо загъта: «Иу æфстаудæттæгæн уыди дыууæ хæсджыны: иу дзы дардта фондзсæдæ динары, иннæ та – дæс æмæ дыууиссæдз.

† *Лк. 1:68; Ин. 6:14.* †† *Мф. 11:2.* ‡ *Ин. 6:14.* ‡† *Мф. 11:5; Лк. 4:18.* ‡‡ *Мф. 11:6; 1 Пет. 2:8.*

‡‡† *Мф. 11:10; Мк. 1:2.* ‡‡‡ *Мф. 11:11.* § *Мф. 21:31.* §† *Ап. хъ. 20:27.* §†† *Мф. 11:16.* §‡ *Мф. 26:7; Мк. 14:3; Ин. 11:2; 12:3.* §‡† *Лк. 15:2.*

42 Фæлæ сæ цæмæй бафыстаиккой, уый сæм нæ
уыд, æмæ дыууæйæн дæр ныххатыр кодта. Зæгъ-
ма, уыдонæй йæ кæцы бауарздзæн фылдæр?»
43 Симон дзуапп радта: «Мæнмæ гæсгæ, фылдæр
кæмæн ныххатыр кодта, уый». Йесо йын загъта:
«Дæ хъуыды раст у».
44 Йесо разылди сылгоймагмæ æмæ Симонæн
загъта: «Уыныс ацы сылгоймаджы? Æз
æрбацыдтæн дæ хæдзармæ, æмæ Мын ды Мæ
къæхтæ цæхсынæн дон дæр нæ раттай. Уый та
Мын йæ цæссыгтæй æрæнхъæвзта Мæ къæхтæ
æмæ сæ ныссæрфта йæ дзыккутæй.
45 Ды Мын нæ аба кодтай. Уый та Мын, куы
æрбацыдтæн, уæдæй фæстæмæ Мæ къæхтæн батæ
кæнынæй не 'нцайы.
46 Ды Мын Мæ сæр зетийæ нæ байсæрстай. Уый
та Мын Мæ къæхтæ хæрздæфгæнæнæй байсæрста.
47 Уымæ гæсгæ дын зæгъын: бирæ кæй бауарзта,
уый тыххæй йын барст сты йæ бирæ тæригъæдтæ.
Чысыл барст кæмæн у, уымæн та йæ уарзт дæр
чысыл у».
48 Сылгоймагæн та загъта: «Барст дын сты дæ
тæригъæдтæ».
49 Йесоимæ фынгыл чи бадти, уыдон хинымæр
райдыдтой дзурын: «Уый Чи у, суанг тæригъæдтæ
дæр Чи хатыр кæны?»
50 Йесо та сылгоймагæн загъта: «Дæ
уырнындзинад дæ фервæзын кодта; цу фарнимæ».

Сылгоймæгтæ лæггад кæнынц Йесойæн

8 Уый фæстæ Йесо зылди сахартыл æмæ
хъæутыл, хъусын кодта фарны уац Хуыцауы
Паддзахады тыххæй. Йемæ уыдысты Йæ дыууадæс
ахуыргæнинаджы,
2 Стæй æнæзæгъинæгты кæмæй расырдта æмæ
низтæй кæй сдзæбæх кодта, уыцы сылгоймæгтæ:
авд дæлимоны кæмæй рацыд, магдалæйаг кæй
хуыдтой, уыцы Мариа, †
3 Ироды хæдзарæн уынаффæгæнæг чи уыди,
уыцы Хузайы ус Иоаннæ, Сусаннæ æмæ бирæ
æндæр сылгоймæгтæ. Сеппæт дæр сæ мулкæй
лæггад кодтой Йесойæн æмæ Йæ
ахуыргæнинæгтæн.

Фæсномыг ныхас тауæджы тыххæй

4 Адæм кодтой фылдæрæй-фылдæр – цыдысты
Йæм æппæт сахартæй. Йесо сын радзырдта
фæсномыг ныхас: ††
5 «Рацыд тауæг йæ тауинаг тауынмæ. Таугæ-тауын
иугай нæмгуытæ æрхаудысты фæндаггæрон,
къæхты бын фесты, æмæ сæ уæларвон мæргътæ
рауыгътой.
6 Иуæй-иутæ дзы æрхаудысты дурджын ран, æмæ
куы сæвзæрдысты, уæд бахус сты, уымæн æмæ
донхъуаг разындысты.

† Мк. 15:40; 16:9. †† Мф. 13:2-3; Мк. 4:1-2.

7 Иуæй-иутæ дзы æрхаудысты сындзыты æхсæн,
сындзытæ сзадысты семæ æмæ сæ ныххурх кодтой.
8 Иуæй-иутæ дзы æрхаудысты бæзнаг мæрыл,
сзадысты æмæ радтой фондзыссæдз хатты фылдæр
тыллæг». Уый радзурыны фæстæ Йесо хъæрæй
загъта: «Хъустæ кæуыл ис, уый хъусæд!»

Йесо æмбарын кæны фæсномыг ныхас

9 Йæ ахуыргæнинæгтæ Йæ бафарстой: «Цы амоны
ацы фæсномыг ныхас?»
10 Йесо сын загъта: «Сымахæн Хуыцауы
Паддзахады сусæгдзинæдтæ зонын лæвæрд у,
иннæтæн та сæ фæсномыг ныхæстæй амындæуы,
цæмæй „кæсой, фæлæ ма уыной, хъусой, фæлæ ма
æмбарой". ‡
11 Мæнæ цы амоны ацы фæсномыг ныхас: тауинаг
– Хуыцауы ныхас у.
12 Фæндаггæрон чи æрхауд, уыдон ахæмтæ сты:
фехъусынц ныхас, фæлæ сæм фæстæдæр æрцæуы
хæйрæг æмæ сын сæ зæрдæйæ ахæссы ныхас,
цæмæй сæ ма бауырна æмæ ма фервæзой. ‡‡
13 Дурджын ран чи æрхауд, уыдон та ахæмтæ сты:
ныхас куы фехъусынц, уæд æй цингæнгæ айсынц
сæ зæрдæмæ, фæлæ æнæуидаг сты – æууæндынц
рæстæгмæ, фæлварæнты куы бахауынц, уæд та
ныууадзынц сæ уырнындзинад.
14 Сындзыты æхсæн чи æрхауд, уыдон ахæмтæ
сты: фехъусынц ныхас, фæлæ сын фæстæдæр
царды мæт, мулк æмæ зæххон хиирхæфсæнтæ сæ
хурхыл ныххæцынц, æмæ пайда нæ раттынц. ‡‡
15 Бæзнаг мæрыл чи æрхауд, уыдон та ахæмтæ
сты: фехъусынц ныхас, дарынц æй сæ фæлмæн
æмæ сыгъдæг зæрдæйы, æмæ, фæразон кæй сты,
уый фæрцы раттынц пайда.

Фæсномыг ныхас цырагъы тыххæй

16 Цырагъ чи ссудзы, уый йыл мигæнæн не
'рдæлгом кæны, сынтæджы бын дæр æй нæ
бавæры, фæлæ йæ сæвæры цырагъдарæныл,
бацæуджытæ рухс куыд уыной, афтæ. ‡‡†
17 Уымæн æмæ цы нæ раргом уа, ахæм сусæггаг
нæй, æмæ цы нæ рахъæр уа æмæ кæй нæ
базындæуа, ахæм сусæгдзинад нæ вæййы. ‡‡‡
18 Уæдæ-иу æркæсут, куыд хъусут, уымæ. Уымæн
æмæ кæмæ ис, уымæн рардæуыдзæн; кæмæ нæй,
уымæй та ист æрцæудзæн, ис мæм, зæгъгæ,
æнхъæл цæмæй у, уый дæр». §

Йесойы Мад æмæ æфсымæртæ

19 Йесомæ æрцыдысты Йæ Мад æмæ Йе
'фсымæртæ, æмæ дзы бирæ адæм кæй уыди, уымæ
гæсгæ Йæм бацæуын сæ къухы не 'фтыд. §†

‡ Мф. 13:14; Мк. 4:12; Ин. 12:40. ‡† Мф. 13:19; Мк. 4:15. ‡‡ Мф. 13:22; Мк. 4:18; 10:23; Лк. 18:23; 1 Тим. 6:9. ‡‡† Мф. 5:15; Мк. 4:21; Лк. 11:33. ‡‡‡ Мф. 10:26; Лк. 12:2. § Мф. 13:12; 25:29; Мк. 4:25. §† Мф. 12:46; Мк. 3:31.

[20] Æмæ Йын загътой: «Дæ Мад æмæ Де
'фсымæртæ æдде лæууынц, Дæу фенын сæ
фæнды».
[21] Йесо сын дзуапп радта: «Хуыцауы ныхасмæ чи
хъусы æмæ йæ чи æххæст кæны, уыдон сты Мæ
мад æмæ Ме 'фсымæртæ».

Уад байхъуыста Йесомæ

[22] Иухатт Йесо Йæ ахуыргæнинæгтимæ бахызт
бæлæгъмæ, æмæ сын загъта: «Ахизæм цады фаллаг
фарсмæ». Æмæ араст сты.
[23] Сæ фæндаг дардтой, æмæ уалынмæ Йесо
афынæй. Цады та сыстади тыхджын уад, дон калди
бæлæгъмæ, æмæ уыдысты тæссаг уавæры.
[24] Уæд ахуыргæнинæгтæ Йесомæ бацыдысты,
райхъал Æй кодтой æмæ Йын загътой: «Хицау,
Хицау, сæфæм!» Йесо сыстади, бардзырд радта уад
æмæ уылæнтæн; уыдон банцадысты, æмæ бæстæ
ныссабыр.
[25] Йесо Йæ ахуыргæнинæгтæн загъта: «Кæм ис уæ
уырнындзинад?» Уыдон фæтарстысты, æмæ
дисгæнгæ кæрæдзийæн дзырдтой: «Уый Чи уа, уад
æмæ донæн бардзырд Чи дæтты, æмæ уыдон Кæй
коммæ кæсынц?»

Йесо сдзæбæх кодта хæйрæджджыны

[26] Бахæццæ сты, Галилейы акомкоммæ цады
фаллаг фарс чи ис, Гадарæйы уыцы бæстæмæ. †
[27] Йесо былмæ куы рахызт, уæд Ыл сæмбæлди,
раздæр хæстæг сахары чи цард, ахæм
хæйрæджджын лæг. Уый рагæй дæр дарæс нæ
дардта, царди хæдзары нæ, фæлæ зæппæдзты.
[28] Йесойы куы федта, уæд ныхъхъæр кодта,
æрхауд Йæ разы, æмæ хъæрæй загъта: «Цы Дæ
хъæуы мæнæй, Йесо, Дунедарæг Хуыцауы Фырт?
Лæгъстæ Дын кæнын, хъизæмарæй мæ ма мар!»
[29] Уымæн æмæ Йесо æнæзæгъинагæн радта уыцы
адæймагæй рацæуыны бардзырд. Æнæзæгъинаг
уый рагæй тухæнæй мардта. Сбастой-иу æй
рæхыстæ æмæ хъадамантæй, хъахъхъæдтой йæ,
фæлæ-иу арæдывта йæ бæттæнтæ, æмæ-иу æй
дæлимон атардта æдзæрæг ранмæ.
[30] Йесо йæ бафарста: «Дæ ном куыд у?» Уый
загъта: «Легион», уымæн æмæ дзы бирæ
дæлимонтæ бацыд.
[31] Æмæ уыдон куырдтой Йесойæ, цæмæй сæ
дæлдзæхмæ ма арвита.
[32] Уым хохыл хызти хуыты стыр дзуг, æмæ
дæлимонтæ Йесойæ куырдтой хуыты бацæуыны
бар. Йесо сын бар радта.
[33] Дæлимонтæ рацыдысты уыцы адæймагæй,
æмæ бацыдысты хуыты. Æмæ дзуг къардиуæй
йæхи фехста цадмæ, æмæ фæдæлдон.
[34] Цы æрцыд, уый хуыгæстæ куы федтой, уæд
азгъордтой, æмæ хабар радзырдтой сахар æмæ
хъæуты.
[35] Æмæ цы æрцыд, уый фенынмæ рацыдысты
адæм. Æрбацыдысты Йесомæ, æмæ дæлимонтæ
кæмæй рацыдысты, уыцы лæджы федтой йæ
дарæсы Йесойы къæхты цур бадгæ, йæ зонд
йæхимæ уыд, афтæмæй. Æмæ старстысты.
[36] Цы æрцыд, уый фенæг адæм сын радзырдтой,
хæйрæджджын куыд сдзæбæх, уый тыххæй.
[37] Æмæ Гадарæйы алфамбылай æппæт цæрджыты
дæр стыр тас кæй бацыд, уый тыххæй уыдон
куырдтой Йесойæ, цæмæй уырдыгæй ацæуа. Йесо
бахызт бæлæгъмæ æмæ раздæхт фæстæмæ.
[38] Дæлимонтæ кæмæй рацыдысты, уыцы лæг Ын
лæгъстæ кодта, цæмæй йæ уадза Йемæ. Фæлæ йæ
Йесо арвыста æмæ йын загъта:
[39] «Аздæх дæ хæдзармæ æмæ радзур, Хуыцау дын
цы сарæзта, уый». Лæг ацыд, æмæ æгас сахары
дæр дзырдта, Йесо йын цы сарæзта, уый тыххæй.

Чызг райгас, сылгоймаг сдзæбæх

[40] Йесо куы раздæхт, уæд Ыл адæм сæмбæлдысты
æхсызгонæй, уымæн æмæ Йæм сеппæт дæр
æнхъæлмæ кастысты.
[41] Æрцыд Æм иу лæг, йæ ном – Иаир, синагогæйы
хицау. Йæхи æрæппæрста Йесойы къæхтæм, æмæ
Йын лæгъстæ кодта, йæ хæдзармæ йын цæмæй
бацæуа, уый тыххæй, ††
[42] Уымæн æмæ йæ иунæг чызг марди; цыдаид ыл
дыууадæс азы. Йесо куы фæцæйцыд, уæд Æй адæм
фæйнæрдыгæй цъист кодтой.
[43] Иу сылгоймагæн дыууадæс азы дæргъы йæ туг
цæуынæй не 'нцад. Йеппæт мулк дæр дохтыртыл
бахардз кодта, фæлæ йе сдзæбæх кæнын никæй
бон баци.
[44] Сылгоймаг чъылдымырдыгæй бацыд Йесомæ,
бандзæвыд Ын Йæ пæлæзы коцорайыл, æмæ
уайтæккæ туг банцад йæ цæуынæй.
[45] Уæд Йесо загъта: «Чи Мыл бандзæвыд?» Æмæ
сеппæт дæр «нæ» куы дзырдтой, уæд Ын Петр
загъта: «Хицау, адæм Дыл æрæмбырд сты æмæ Дæ
цъист кæнынц». ‡
[46] Фæлæ Йесо загъта: «Чидæр Мыл бандзæвыд –
Æз банкъардтон, тых Мæ кæй рацыд, уый».
[47] Сылгоймаг, кæй нæ фæсусæг, уый куы федта,
уæд Æм тæрсгæ-ризгæйæ бацыд æмæ Йын Йæ
къæхтæм æрæппæрста йæхи. Цæй тыххæй Йыл
бандзæвыд æмæ уайтæккæ куыд сдзæбæх, уый
радзырдта æппæт адæмы раз.
[48] Йесо йын загъта: «Мæ чызг, дæ уырнындзинад
дæ фервæзын кодта. Цу фарнимæ».
[49] Йесо Йæ ныхас нæма фæци, афтæ синагогæйы
хицаумæ иучидæр æрцыд йæ хæдзарæй, æмæ йын
загъта: «Дæ чызг амард. Ахуыргæнæджы мауал
фæлмæцын кæн». ‡†
[50] Фæлæ Йесо уый куы фехъуыста, уæд
синагогæйы хицауæн загъта: «Ма тæрс, æрмæст
æууæнд, æмæ фервæздзæн».

† *Мф. 8:28; Мк. 5:1.*

†† *Мф. 9:18; Мк. 5:22.* ‡ *Мк. 5:30.* ‡† *Мк. 5:35.*

51 Æмæ йын йæ хæдзармæ куы æрцыд, уæд Петр,
Иоанн æмæ Иаковы, стæй сабийы фыд æмæ мады
йеддæмæ никæй бауагъта Йемæ мидæмæ
бацæуын.
52 Адæм иууылдæр куыдтой æмæ хъарæг кодтой
чызгыл. Фæлæ сын Йесо загъта: «Ма кæут; мард
нæу, фынæй у».
53 Æмæ Йыл худтысты, уымæн æмæ, кæй амард,
уый зыдтой.
54 Фæлæ йын Йесо ныххæцыд йæ къухыл, æмæ
йæм фæдзырдта: «Саби, рабад!»
55 Чызгмæ æрыздæхт йæ уд, æмæ уыйадыл
рабадт. Йесо бафæдзæхста, цæмæй йын раттой
хæринаг.
56 Чызджы ныййарджытæ дисы бафтыдысты.
Фæлæ сын Йесо бафæдзæхста, цæмæй, цы æрцыд,
уый тыххæй макæмæн зæгъой.

Йесо арвыста дыууадæс ахуыргæнинаджы

9 Йесо басидт Йæ дыууадæс ахуыргæнинагмæ
æмæ сын радта тых, цæмæй сæ бар цæуа
æппæт дæлимонтыл дæр æмæ адæмы дзæбæх
кæной сæ низтæй. †
2 Æмæ сæ арвыста Хуыцауы Паддзахады уац
адæммæ фæхæссынмæ æмæ рынчынты дзæбæх
кæнынмæ.
3 Йесо сын бафæдзæхста: «Мацы райсут
фæндагмæ – нæдæр лæдзæг, нæдæр хордзен,
нæдæр хойраг, нæдæр æхца, нæдæр дыгай
хæдæттæ.
4 Кæцыфæнды хæдзармæ дæр куы бацæуат, уæд-
иу дзы баззайут, цалынмæ уырдыгæй рацæуат,
уæдмæ.
5 Исчи уæ куы не суазæг кæна, уæд та-иу, уыцы
сахарæй рацæугæйæ, ацæгъдут уæ къæхты рыг –
аххосджын кæй сты, уымæн æвдисæйнагæн». ††
6 Ахуыргæнинæгтæ ацыдысты æмæ зылдысты
хъæутыл, алы ран дæр хъусын кодтой фарны уац
æмæ дзæбæх кодтой рынчынты.

Ирод архайы Йесойы фенынил

7 Æппæт уыцы цауты тыххæй фехъуыста
æлдариуæггæнæг Ирод, æмæ цытæ цыди, уый
бамбарын йæ бон нæ уыд. Уымæн æмæ иутæ
дзырдтой, уый Иоанн райгас мæрдтæй, зæгъгæ; ‡
8 Иннæтæ – Илиа, дам, æрцыд; аннæтæ та
дзырдтой, рагон пехуымпартæй, дам, чидæр
райгас.
9 Фæлæ Ирод загъта: «Иоаннæн æз йæ сæр куы
акъуырдтон, уæд уыдæттæ Кæй тыххæй хъусын,
Уый та чи у?» Æмæ архайдта Йесойы фенынил. ‡†

Йесо бафсæста фондз мин лæджы

10 Апостолтæ куы æрбаздæхтысты, уæд Йесойæн
радзырдтой, цы сарæзтой, уыдæттæ. Йесо сæ Йемæ
рахуыдта, æмæ хибарæй ацыдысты, Вифсаидæ кæй
хуындæуыд, уыцы сахарырдæм. ‡‡
11 Фæлæ адæм уый куы базыдтой, уæд ацыдысты
Йæ фæдыл. Йесо фембæлд семæ, дзырдта сын
Хуыцауы Паддзахады тыххæй æмæ дзæбæх кодта,
дзæбæх кæнын кæй хъуыд, уыдон.
12 Бон изæрырдæм фæкъул. Æрбацыдысты Йæм
дыууадæс ахуыргæнинаджы æмæ Йын загътой:
«Ауадз адæмы ацæуын хæстæг хъæутæм
бахсæвиуат кæнынмæ æмæ сæхицæн хойраг самал
кæнынмæ. Уымæн æмæ ам фæсвæд ран стæм».
13 Фæлæ сын Йесо загъта: «Сымах сын раттут
хæринаг». Уыдон дзуапп радтой: «Махмæ фондз
дзулы æмæ дыууæ кæсаджы йеддæмæ ницы ис.
Æмæ ныр утæппæт адæмы фаг хойраг
балхæнынмæ хъуамæ ацæуæм?» ‡‡†
14 (Уым уыди фондз мин лæджы бæрц.) Фæлæ
Йесо Йæ ахуыргæнинæгтæн загъта: «Æрбадын сæ
кæнут къордгай – алы къорды дæр дæс æмæ
дыууиссæдзы бæрц куыд уа».
15 Сеппæты дæр æрбадын кодтой, куыд загъд сын
уыд, афтæ.
16 Йесо райста фондз дзулы æмæ дыууæ кæсаджы,
скаст уæларвмæ, арфæ ракодта, асаста сæ, æмæ сæ
ахуыргæнинæгтæм радта адæмæн байуарынмæ.
17 Бахордтой сеппæт дæр æмæ бафсæстысты.
Æмæ ма цы уæлдæйттæ баззад, уыдонæй байдзаг
дыууадæс чыргъæды.

Петр Йесойы схуыдта Чырысти

18 Иухатт Йесо куывта хибарæй; Йемæ уыдысты
æрмæстдæр Йæ ахуыргæнинæгтæ. Йесо сæ
бафарста: «Кæуыл Мæ нымайынц адæм?» ‡‡‡
19 Уыдон дзуапп радтой: «Иутæ – Аргъауæг
Иоанныл, иннæтæ – Илиайыл, аннæтæ та
зæгъынц, рагон пехуымпартæй чидæр райгас,
зæгъгæ».
20 Йесо сæ бафарста: «Сымах та Мæ кæуыл
нымайут?» Петр Ын дзуапп радта: «Хуыцауы
Чырыстийыл». §
21 Æмæ сын Йесо тынг бафæдзæхста, цæмæй уый
тыххæй макæмæн дзурой.

Йесо зæгъы Йæ мæлæт æмæ Йæ райгасы тыххæй

22 Загъта ма сын: «Адæймаджы Фырт хъуамæ
бавзара бирæ хъизæмæрттæ; адæмы хистæртæ,
алчертæ æмæ Йæ динамонджытæ бафхæрдзысты,
амардзæйæуыдзæн æмæ æртыккаг бон райгас
уыдзæн». §†

Куыд цæугæ у Йесойы фæдыл

23 Уый фæстæ сеппæтæн дæр загъта: «Мæ фæдыл
цæуын кæй фæнды, уый йæхи ферох кæнæд, алы
бон дæр-иу райсæд йæ дзуар æмæ цæуæд Мæ
фæдыл. §††

† *Мф. 10:1; Мк. 3:13; 6:7.* †† *Мф. 10:14; Мк. 6:11; Ап. хъ. 13:51.*
‡ *Мф. 14:1; Мк. 6:14.* ‡† *Лк. 23:8.*
‡‡ *Мф. 14:13; Мк. 6:32.* ‡‡† *Мф. 14:17; Мк. 6:38; Ин. 6:9.*
‡‡‡ *Мф. 16:13; Мк. 8:27.* § *Ин. 6:69.* §† *Мф. 17:22.*

[24] Уымæн æмæ йæ цард бахъахъхъæнын кæй
фæнды, уый йæ фесафдзæн; йæ цард Мæ
сæраппонд чи фесафа, уый та йæ
бахъахъхъæндзæн.
[25] Адæймаг æгас дуне йæхи куы бакæна, йæхи та
куы фесафа, кæнæ йæхиуыл зиан куы æруадза, уæд
ын уый цы пайда у? [†]
[26] Мæнæй æмæ Мæ ныхæстæй чи фефсæрмы уа,
уымæй фефсæрмы уыдзæн Адæймаджы Фырт дæр,
Йæхи, Йæ Фыды æмæ сыгъдæг зæдты намысимæ
куы æрцæуа, уæд. [††]
[27] Æцæг уын зæгъын: ам чи лæууы, уыдонæй
иуæй-иутæ нæ амæлдзысты, цалынмæ Хуыцауы
Паддзахад феной, уæдмæ».

Йесо Йæ хуыз аивта

[28] Уыцы ныхæстыл аст боны бæрц куы рацыд, уæд
Йесо Йемæ рахуыдта Петры, Иоанны æмæ Иаковы,
æмæ хохмæ ссыди бакувынмæ. [‡]
[29] Куы куывта, уæд Йæ цæсгомы хуыз аивта, Йæ
дарæс та сси сæнтурс æмæ калдта тæмæнтæ.
[30] Æмæ дын мæнæ дыууæ лæджы ныхас кæнынц
Йемæ; уыдон уыдысты Моисей æмæ Илиа.
[31] Фæзындысты уæларвон намысимæ, æмæ
дзырдтой Йесойы ахицæныл – Уый Хуыцауы
фæндон Иерусалимы куыд сæххæст кæндзæн,
ууыл. [‡†]
[32] Петрыл æмæ йе 'мбæлццæттыл та хуыссæг
фæтых. Куы райхъал сты, уæд федтой Йесойы
намыс, æмæ дыууæ лæджы Йемæ лæугæйæ. [‡‡]
[33] Æмæ уыдон Йесойæ хицæн куы кодтой, уæд Ын
Петр загъта: «Хицау, ам кæй стæм, уый цы хорз у!
Саразæм æртæ халагъуды: иу Дæуæн, иу
Моисейæн, иу Илиайæн». Цы дзырдта, уый
йæхæдæг дæр не 'мбæрста.
[34] Петр йæ ныхас нæма фæци, афтæ фæзынд
æврагъ æмæ сæ æрæмбæрзта. Æврагъы куы
анығъуылдысты, уæд фæтарстысты.
[35] Æмæ æврагъæй райхъуысти хъæлæс: «Ай, Кæй
сæвзæрстон, Мæ уыцы Фырт у. Хъусут Æм». [‡‡†]
[36] Хъæлæс куы райхъуыст, уæд Йесоимæ ничиуал
уыд. Ахуыргæнинæгтæ цы федтой, уый басусæг
кодтой, æмæ йæ уыцы бонты никæмæн
радзырдтой.

Æнахъом хæйрæгджджын сдзæбæх

[37] Дыккаг бон хохæй куы æрцыдысты, уæд Йесойы
размæ рацыд бирæ адæм.
[38] Адæмы æхсæнæй чидæр рахъæр кодта:
«Ахуыргæнæг, лæгъстæ Дын кæнын, баххуыс кæн
мæ фыртæн, иунæг хъæбул мын у! [‡‡‡]
[39] Дæлимон æй æрцахсы, лæппу æваст ныхъхъæр
кæны, йæ гæндзæхтæ ныццæгъды æмæ йæ комæй
фынк ракæлы. Дæлимон æй хъизæмарæй куы
амары, уæд ма йæ тыххæйты ныуадзы.
[40] Æз куырдтон Дæ ахуыргæнинæгтæй, цæмæй
дæлимоны расурой, фæлæ сæ бон нæ баци».
[41] Йесо дзуапп радта: «Æнæуырнæг æмæ хæлд
фæлтæр! Кæдмæ уыдзынæн уемæ æмæ уын кæдмæ
быхсдзынæн? Æрбакæн ардæм дæ фырты».
[42] Лæппу Йесомæ нæма бахæццæ, афтæ йæ
дæлимон ныццавта зæххыл, æмæ лæппу йæ
гæндзæхтæ цагъта. Фæлæ Йесо бардзырд радта
æнæзæгъинагæн, сдзæбæх кодта лæппуйы æмæ
йæ радта йæ фыдмæ.

Йесо ногæй зæгъы Йæ мæлæт æмæ Йæ райгасы тыххæй

[43] Адæм ииуылдæр дисы бафтыдысты, Хуыцау
куыд хъомысджын у, ууыл. Йесо цыдæриддæр
арæзта, уыдоныл сеппæт дæр куы дис кодтой, уæд
Йесо Йæ ахуыргæнинæгтæн загъта:
[44] «Ныртæккæ цы зæгъдзынæн, уымæ байхъусут
лæмбынæг: Адæймаджы Фырт лæвæрд
æрцæудзæн адæмы къухтæм». [§]
[45] Фæлæ уыдон уыцы ныхæстæ не 'мбæрстой –
æргом сын нæ уыдысты æмæ сæм нæ бахъардтой;
уыцы ныхæстæй Йæ бафæрсын та нæ уæндыдысты.
[§†]

Чи у уæлдæр?

[46] Ахуыргæнинæгтæм рауад быцæу, уæлдæр сæ
чи у, уый тыххæй. [§††]
[47] Йесо сын зыдта сæ мидхъуыды, æмæ
æрбахуыдта сывæллоны, æрлæууын æй кодта Йæ
фарсмæ,
[48] Æмæ сын загъта: «Ацы сывæллоныл Мæ номы
сæраппонд зæрдиаг чи уа, уый Мæныл у зæрдиаг;
Мæныл зæрдиаг чи уа, уый та Мæ Рарвитæгыл у
зæрдиаг. Уеппæты æхсæн тæккæ къаддæр чи у –
цытджын уый у». [§‡]

«Уæ ныхмæ чи нæу, уый уæ фарс у»

[49] Уæд Ын Иоанн загъта: «Хицау, мах федтам, Дæ
номæй дæлимонты чи суры, ахæм адæймаджы,
æмæ йын бар нæ лæвæрдтам, уымæн æмæ немæ
нæ цæуы». [§‡†]
[50] Йесо йын загъта: «Ма йæ хъыгдарут, уымæн
æмæ уæ ныхмæ чи нæу, уый уæ фарс у». [§†]

Самариаг хъæу не суазæг кодта Йесойы

[51] Уæлæрвтæм Йæ сисыны афон куы æрхæстæг,
уæд Йесо скарста Иерусалиммæ фæцæуын. [§‡]
[52] Йæ разæй арвыста минæвæрттæ, æмæ уыдон
бацыдысты самариаг хъæумæ, цæмæй Йесойы
æрцыдмæ æрцæттæ кæной æппæт дæр.

§†† *Мф. 10:38; 16:24; Мк. 8:34; Лк. 14:27.* † *Мф. 16:26; Мк. 8:36.* †† *Мф. 10:32; Мк. 8:38; Лк. 12:9; 2 Тим. 2:12.* ‡ *Мф. 17:1; Мк. 9:2.* ‡† *Лк. 22:37.* ‡‡ *2 Пет. 1:16.* ‡‡† *Мф. 3:17; 17:5.* ‡‡‡ *Мф. 17:14; Мк. 9:17.*

§ *Мф. 17:22; Мк. 9:31.* §† *Лк. 2:50.* §†† *Мф. 18:1; Мк. 9:33.* §‡ *Мф. 10:40; 18:5; Мк. 9:37; 1 Фес. 4:8.* §‡† *Мк. 9:38.* §† *Флп. 1:18.* §‡ *Мк. 16:19; Ап. хъ. 1:2.*

53 Фæлæ Йæ не суазæг кодтой, Иерусалиммæ кæй цыди, уый тыххæй. †

54 Йæ ахуыргæнинæгтæ Иаков æмæ Иоанн уый куы федтой, уæд загътой: «Хицау, фæнды Дæ, уæд зæгъæм, æмæ уæларвæй æрцæуа арт æмæ сæ фесафа [Илиа куыд бакодта, афтæ]?»

55 Фæлæ сæм Йесо Йе 'ргом разылдта æмæ сын бауайдзæф кодта. [Загъта сын: «Цавæр уд уæм ис, уый нæ зонут.

56 Адæймаджы Фырт адæмы сафынмæ не 'рцыд, фæлæ сæ фервæзын кæнынмæ».] Æмæ ацыдысты æндæр хъæумæ. ††

Куыд цæугæ у Йесойы фæдыл

57 Фæндагыл куы уыдысты, уæд Йесойæн чидæр загъта: «Ды кæдæм цæуай, уырдæм æз дæр ацæуддзынæн Дæ фæдыл». ‡

58 Йесо йын дзуапп радта: «Рувæстæн ис хуыккæмттæ, уæларвон мæргътæн – ахстæттæ. Адæймаджы Фыртæн та, Йæ сæр кæм æркъул кæна, уый дæр нæй».

59 Иннæмæн Йесо загъта: «Рацу Мæ фæдыл». Уый Йын дзуапп радта: «Хицау, мæ фыды баныгæнынмæ уал мæ ауадз».

60 Фæлæ йын Йесо загъта: «Мæрдтæ сæхæдæг баныгæнæнт сæ мæрдты. Ды та цу æмæ хъусын кæн Хуыцауы Паддзахады тыххæй». ‡†

61 Иннæ дæр Ын загъта: «Хицау, æз ацæуддзынæн Дæ фæдыл, фæлæ уал мæ ауадз мæ бинонтæн хæрзбон зæгъынмæ».

62 Фæлæ йын Йесо дзуапп радта: «Гутоныл хæцгæйæ фæстæмæ чи кæсы, уый Хуыцауы Паддзахадæн нæ бæззы».

Адæмæн лæггад кæнынмæ

10 Уый фæстæ Йесо сæвзæрста иннæ дæс æмæ æртиссæдз ахуыргæнинаджы дæр æмæ сæ Йæ разæй дыгæйттæй арвыста, цæуинаг кæдæм уыди, уыцы сахартæ æмæ хъæутæм.

2 Æмæ сын загъта: «Кæрдинаг – бирæ, фæлæ хуымгæрдджытæ нæ фаг кæны. Уæдæ курут хуымы Хицауæй, цæмæй рарвита хуымгæрдджытæ Йæ хуым кæрдынмæ. ‡‡

3 Цæут! Мæнæ уæ Æз æрвитын, уæрыччыты бирæгъты æхсæнмæ æрвитæгау. ‡‡†

4 Уемæ ма хæссут нæдæр æхцайы дзæкъул, нæдæр хордзен, нæдæр дзабыртæ, стæй фæндагыл салам дæр макæмæн дæттут. ‡‡‡

5 Цы хæдзармæ бацæуат, уым фыццаг зæгъут: „Фарн ацы хæдзары!" §

6 Æмæ уым фарны аккаг адæймаг куы уа, уæд ыл уæ арфæ æрцæудзæни; куы нæ дзы уа, уæд уæ арфæ раздæхдзæн уæхимæ.

7 Баззайут уыцы хæдзары, хæрут æмæ нуазут, цы сæм уа, уый. Уымæн æмæ фæллойгæнæг у йæ куыстæн мызд райсыны аккаг. Хæдзари-хæдзар ма цæут. §†

8 Цы сахармæ бацæуат, уым уæ куы суазæг кæной, уæд хæрут, цы уын æрæвæрой, уый.

9 Уым цы рынчынтæ уа, уыдоны дзæбæх кæнут æмæ адæмæн дзурут: „Æрæввахс уæм Хуыцауы Паддзахад".

10 Искæцы сахармæ куы бацæуат æмæ уæ куы не суазæг кæной, уæд-иу, уынгмæ рацæугæйæ, зæгъут:

11 „Уæ сахары нил цы рыг æрбадт, уый дæр цæгъдæм нæ къæхтæй, уæхицæн уын æй уадзæм. Фæлæ зонут, Хуыцауы Паддзахад уæм кæй æрæввахс, уый". §††

12 Зæгъын уын, тæрхоны бон Содомæн уыцы сахарæй æнцондæр уыдзæн. §‡

13 Сар дæ сæр, Хоразин! Сар дæ сæр, Вифсаидæ! Уымæн æмæ сымахмæ кæй равдыстæуыд, уыцы диссæгтæ Тир æмæ Сидоны куы равдыстæуыдаид, уæд уыцы сахартæ, хъисын скæнгæйæ æмæ фæнычы сбадгæйæ, раджы æрфæсмон кодтаиккой. §‡†

14 Фæлæ Тир æмæ Сидонæн тæрхоны бон сымахæй æнцондæр уыдзæн.

15 Æмæ дæу, Капернаум, уæларвмæ систæуыдзæни? Нæ, дæлдзæхмæ ныххаудзынæ.

16 Сымахмæ чи хъусы, уый Мæнмæ хъусы, æмæ сымахыл йæхи чи тигъ кæны, уый Мæныл тигъ кæны йæхи. Мæныл йæхи чи тигъ кæны, уый та Мæ Рарвитæгыл тигъ кæны йæхи». §†

Ахуыргæнинæгтæ æрбаздæхтысты

17 Дæс æмæ æртиссæдз ахуыргæнинаджы æрыздæхтысты цингæнгæ æмæ дзырдтой: «Хицау, Дæ номæй куы фæзæгъæм, уæд дæлимонтæ дæр кæсынц нæ коммæ».

18 Йесо сын загъта: «Æз федтон хæйрæджы уæларвæй æрвæрттывдау æрхаугæ.

19 Мæнæ уын Æз радтон кæлмыты æмæ скорпионты уæ къæхты бын ссæндыны бар, знаджы æппæт тыхтыл уæлахизы хъомыс, æмæ уын ницы æрхæсдзæн зиан. §‡

20 Дæлимонтæ уæ коммæ кæй кæсынц, ууыл ма цин кæнут, фæлæ цин кæнут, уæ нæмттæ уæлæрвты фыст кæй сты, ууыл». §§†

21 Уайтæккæ Йын Сыгъдæг Уд æрхаста цин æмæ Йесо загъта: «Стауын Дæ, Мæ Фыд, арв æмæ зæххы Хицау, Ды адæттæ зондджынтæ æмæ æмбаргæтæй кæй басусæг кодтай æмæ сæ сывæллæттæн кæй раргом кодтай, уый тыххæй. О, Мæ Фыд, Дæу афтæ бафæндыд. §§‡

22 Мæ Фыдæй Мын лæвæрд у æппæт дæр. Фырт чи у, уый ничи зоны Фыды йеддæмæ; Фыд чи у, уый дæр ничи зоны – зоны Йæ æрмæстдæр Фырт

† *Ин. 4:9.* †† *Мф. 18:11; Ин. 3:17.* ‡ *Мф. 8:19.* ‡† *Мф. 8:22.* ‡‡ *Мф. 9:37; Ин. 4:35.* ‡‡† *Мф. 10:16.* ‡‡‡ *Мф. 10:9.* § *Мф. 10:12; Мк. 6:10.*

§† *Мф. 10:10; 1 Тим. 5:18.* §†† *Мф. 10:14; Ап. хъ. 13:51.* §‡ *Мф. 11:24.* §‡† *Мф. 11:21.* §† *Мф. 10:40; Лк. 9:48; Ин. 13:20.* §‡ *1 Ин. 2:13.* §§† *Флп. 4:3.* §§‡ *Мф. 11:25; 1 Кор. 1:21; 2 Кор. 4:3.*

æмæ, Уый Йæ Фыды раргом кæнын кæмæн фæнды,
уыдон».
[23] Йесо Йе 'ргом разылдта Йæ ахуыргæнинæгтæм
æмæ сын хибарæй загъта: «Тæхудиаг сты, сымах цы
уынут, уый уынæг цæстытæ! †
[24] Зæгъын уын: бирæ пехуымпартæ æмæ
паддзæхты фæндыд, сымах цы уынут, уый фенын,
фæлæ йæ нæ федтой; сымах цы хъусут, уый
фехъусын, фæлæ йæ нæ фехъуыстой». ††

Фæсномыг ныхас зæрдæхæлар самариаджы тыххæй

[25] Сыстад иу динамонæг æмæ, Йесойы къахгæйæ,
загъта: «Ахуыргæнæг, мыггагмæйы цард райсынæн
мæ цы бакæнын хъæуы?» ‡
[26] Йесо йæ бафарста: «Моисейы Æгъдауы цы фыст
ис? Уым цы кæсыс?»
[27] Уый Йын дзуапп радта: «Уарз дæ Хицау
Хуыцауы æппæт зæрдæйæ, æппæт удæй, æппæт
хъаруйæ, æппæт зондæй, æмæ уарз хионы, дæхи
куыд уарзыс, афтæ». ‡†
[28] Йесо йын загъта: «Раст дзуапп радтай. Кæн
афтæ æмæ цæрдзынæ мыггагмæ».
[29] Фæлæ уый, йæхи сраст кæныныл архайгæйæ,
загъта Йесойæн: «Мæ хион та чи у?»
[30] Йесо йын дзуапп радта: «Иу адæймаг
фæцæйцыд Иерусалимæй Иерихонмæ æмæ бахауд
абырджыты къухтæм. Уыдон ын раластой йæ
дарæс, фæнадтой йæ, æрдæгмардæй йæ
ныууагътой æмæ ацыдысты.
[31] Рауад афтæ, æмæ уыцы фæндагыл фæцæйцыд
иу сауджын, федта йæ, фæлæ йæ рæзты
аивгъуыдта. ‡‡
[32] Афтæ левит дæр фæцæйцыд ууылты, федта йæ,
фæлæ йæ рæзты аивгъуыдта.
[33] Уыцы фæндагыл ма фæцæйцыд иу самариаг
дæр. Куы йæм баввахс, уæд æй федта æмæ йын
батæригъæд кодта.
[34] Бацыд æм, йæ хъæдгæмттæ йын цæхсадта
зетийæ æмæ сæнæй, бабаста йын сæ; йæ хæрæгыл
æй сæвæрдта, æрбаласта йæ фысымуатмæ æмæ
йæм базылд.
[35] Дыккаг бон систа дыууæ динары, радта сæ
фысымуаты хицаумæ æмæ йын загъта: „Базил æм,
æмæ кæд уæлдай бахардз кæнай, бафиддзынæн
дын æй, куы раздæхон, уæд".
[36] Абырджыты къухтæм чи бахауд, уымæн, дæумæ
гæсгæ, уыцы æртæйæ хион чи у?»
[37] Уый дзуапп радта: «Чи йын батæригъæд кодта,
уый». Уæд ын Йесо загъта: «Ацу, æмæ ды дæр афтæ
кæн».

Марфæйы æмæ Мариайы хæдзары

[38] Фæндагыл куы уыдысты, уæд Йесо бацыд иу
хъæумæ. Уым Æй иу сылгоймаг, йæ ном Марфæ,
бахуыдта йæ хæдзармæ. ‡‡†
[39] Марфæйæн уыди хо, хуынди Мариа. Мариа
сбадти Хицауы къæхты цур æмæ Йын хъуыста Йæ
ныхасмæ.
[40] Марфæйæн та йæ мæт æгасæй дæр лæггадыл
уыд. Бацыд Йесомæ æмæ Йын загъта: «Хицау, мæ
хо мæ иунæгæй лæггадгæнгæ кæй ныууагъта, уый
нæ уыныс? Зæгъ ын, æмæ мæм фæкæса».
[41] Йесо йын дзуапп радта: «Марфæ, Марфæ, ды
мæт кæныс æмæ тыхсыс бирæ цæуылдæртыл,
[42] Хъæугæ та æрмæст иунæг хъуыддаг кæны.
Мариа хуыздæр хай равзæрста, æмæ йын æй ничи
байсдзæн».

Кувыны тыххæй

11 Иухатт Йесо иу ран куы куывта æмæ куывд
куы фæци, уæд Ын Йæ ахуыргæнинæгтæй иу
загъта: «Хицау, сахуыр нæ кæн кувын, Иоанн йæ
ахуыргæнинæгты куыд сахуыр кодта, афтæ».
[2] Йесо сын загъта: «Куы фæкувут, уæд-иу дзурут:
„Нæ Фыд, сыгъдæг уæд Дæ ном. Æрцæуæд Дæ
Паддзахад. [Уæларвы куыд у, афтæ зæххыл дæр
уæд Дæ фæндон.] ‡‡‡
[3] Алы бон дæр нын дæтт цæрынваг къæбæр.
[4] Ныббар нын нæ тæригъæдтæ, уымæн æмæ мах
дæр барæм неппæт хæсджынтæн. Ма нæ бафтау
фæлварæны, [фыдбылызæй нæ бахиз]"». §

Фæсномыг ныхас хъуырмæгæнæг хæлары тыххæй

[5] Йесо сын загъта: «Зæгъæм, сымахæй искæмæн
хæлар куы уаид. Æмбисæхсæв куы бацæуид уыцы
хæлармæ æмæ йын куы зæгъид: „Мæ хæлар, ратт
мын æртæ дзулы æфстау.
[6] Мæ хæлар мæм фæндагæй фездæхт, æмæ йæ
цæмæй суазæг кæнон, уый мæм нæй".
[7] Æмæ йæм уый мидæгæй куы радзурид: „Ма мæ
хъыгдар, мæ дуар ныридæгæн æхгæд у, мæ
сывæллæттæ дæр хуыссæны мемæ сты. Мæ бон
нæу сыстын æмæ дын раттын".
[8] Зæгъын уын: уый сæ хæлардзинады тыххæй куы
нæ сыста æмæ йын куы нæ ратта, фæлæ йæ ай
уæддæр куынæуал уадза, уæд сыстдзæн æмæ йын
ратдзæни, цас дзы кура, уыйбæрц.
[9] Уæдæ уын Æз дæр зæгъын: курут æмæ
райсдзыстут, агурут æмæ ссардзыстут, хойут æмæ
уын байгом уыдзæн. §†
[10] Уымæн æмæ алы курæг дæр райсы, агурæг
ссары æмæ хойæгæн дуар байгом вæййы.
[11] Йæ фырт дзы дзул куы кура, уæд ын дур чи
ратта, уе 'хсæн ахæм фыд ис? Кæнæ йын кæсаджы
бæсты калм ратдзæн?

† *Мф. 13:16.* †† *1 Пет. 1:10.* ‡ *Мф. 22:35; Мк. 12:28.* ‡† *Мф. 22:37; Мк. 12:29.* ‡‡ *Ап. хъ. 10:28.*

‡‡† *Ин. 11:1; 12:2.* ‡‡‡ *Мф. 6:9.* § *1 Пет. 5:8; 2 Пет. 2:9; 1 Кор. 10:13.* §† *Мф. 7:7; 21:22; Мк. 11:24; Ин. 14:13; Иак. 1:6.*

12 Кæнæ дзы айк куы кура, уæд ын скорпион ратдзæн?

13 Уæдæ сымах фыдзæрдæтæ куы стут, æмæ уæддæр уæ зæнæгæн хорзы цæуын куы зонут, уæд Уæларвон Фыд куыннæ ратдзæни Сыгъдæг Уд, чи Дзы кура, уыдонæн!» †

Æгомыг хæйрæджджын сдзæбæх

14 Иухатт Йесо иу адæймагæй сырдта æгомыггæнæг дæлимоны. Дæлимон дзы куы рацыд, уæд æгомыг райдыдта дзурын, æмæ адæм дисы бафтыдысты. ††

15 Иуæй-иутæ та загътой: «Уый дæлимонты суры дæлимонты æлдар веелзевулы хъаруйæ». ‡

16 Иннæтæ та Дзы Йæ бафæлварыны тыххæй домдтой уæларвæй æвдисæйнаг равдисын. ‡†

17 Фæлæ сын Йесо зыдта сæ хъуыдытæ, æмæ сын загъта: «Алы паддзахад дæр куы ныддихтæ уа æмæ йæ адæм кæрæдзи ныхмæ куы фæуой, уæд федзæрæг уыдзæн, æмæ иу хæдзар иннæйыл рафæлдæхдзæн. ‡‡

18 Уæдæ кæд хæйрæг йæхи ныхмæ тох кæны, уæд йæ паддзахад куыд фæлæудзæн? Сымах та афтæ дзурут, цыма Æз веелзевулы хъаруйæ сурын дæлимонты.

19 Кæд Æз дæлимонты веелзевулы хъаруйæ сурын, уæд сæ уæ фæдонтæ та кæй хъаруйæ сурынц? Уымæ гæсгæ уын уыдон уыдзысты тæрхонгæнджытæ.

20 Фæлæ кæд Хуыцауы хъаруйæ сурын дæлимонты, уæд уæм, бæгуыдæр, æрхæццæ Хуыцауы Паддзахад.

21 Тыхджын йæ хæдзар æдхæцæнгарз куы хъахъхъæна, уæд йæ исбонæн тас нæу.

22 Фæлæ йæм йæхицæй тыхджындæр куы бабырса æмæ йыл куы фæуæлахиз уа, уæд ын байсдзæн, йæ зæрдæ цы хæцæнгæрзтыл дардта, уыдон, æмæ дзы цы рахæсса, уый байуардзæн.

23 Мемæ чи нæу, уый Мæ ныхмæ у; æмæ Мемæ чи не 'мбырд кæны, уый хæлæттаг кæны.

Æнæзæгъинаг æрбаздæхы йæ раздæры бынатмæ

24 Æнæзæгъинаг адæймагæй куы рацæуы, уæд æнцой агурæг фæзилы æнæдон рæтты, æмæ куы не ссары, уæд фæзæгъы: „Раздæхон, цы хæдзарæй рацыдтæн, уырдæм". ‡‡†

25 Æмæ куы æрцæуы, уæд æй æрæййафы марзт æмæ æфснайдæй.

26 Уæд ацæуы æмæ йемæ æркæны æндæр авд æнæзæгъинаджы, йæхицæй фыддæрты, бацæуынц уырдæм æмæ дзы æрцæрынц; æмæ уыцы адæймаг бахауы, раздæр цы уыди, уымæй ноджы æвзæрдæр уавæры». ‡‡‡

Æцæг амонд

27 Йесо уый куы дзырдта, уæд Ын адæмы æхсæнæй иу сылгоймаг хъæрæй загъта: «Тæхудиаг сты, Дæу чи хаста, уыцы гуыбын, æмæ Ды кæй дадтай, уыцы риутæ!» §

28 Йесо та загъта: «Тæхудиаг сты, Хуыцауы ныхасмæ чи хъусы æмæ йæ чи æххæст кæны, уыдон».

Йесойæ домынц æвдисæйнаг

29 Адæм фылдæрæй-фылдæр куы кодтой, уæд Йесо райдыдта дзурын: «Ацы фæлтæр хæлд фæлтæр у. Æвдисæйнаг домы, фæлæ йын Ионæйы диссагæй дарддæр æндæр æвдисæйнаг нæ рардæуыдзæн. §†

30 Уымæн æмæ Ионæ ниневиæгтæн æвдисæйнаг куыд уыди, ацы фæлтæрæн дæр Адæймаджы Фырт афтæ уыдзæн.

31 Хуссары ус-паддзах тæрхоны бон рацæудзæн ацы адæмы фæлтæры ныхмæ æмæ сæ фæзылын кæндзæн, уымæн æмæ зæххы кæронæй æрцыди Соломоны зондджын ныхæстæм байхъусынмæ; ныр та ам ис, Соломонæй уæлдæр Чи у, Уый. §††

32 Ниневиæгтæ тæрхоны бон рацæудзысты ацы фæлтæры ныхмæ æмæ йæ фæзылын кæндзысты, уымæн æмæ уыдон Ионæйы ныхасæй æрфæсмон кодтой; ныр та ам ис, Ионæйæ уæлдæр Чи у, Уый. §‡

Фæсномыг ныхас цырагъы тыххæй

33 Цырагъ чи ссудзы, уый йæ хибар къуымы нæ сæвæры, дурыны бын дæр æй нæ бавæры, фæлæ йæ сæвæры цырагъдарæныл, бацæуджытæ рухс куыд уыной, афтæ. §‡†

Рухсгæнæн буарæн

34 Буарæн йæ рухсгæнæн цæст у. Æмæ дæ цæст сыгъдæг куы уа, уæд дæ буар æгасæй дæр рухс уыдзæн. Фæлæ дæ цæст чъизи куы уа, уæд дæ буар дæр талынг уыдзæн. §†

35 Уæдæ дæхимæ кæс, цæмæй дæм цы рухс ис, уый ма разына талынг.

36 Кæд дæ буар ииуылдæр рухс у, иунæг талынг уæнг дæр ыл нæй, уæд ииуылдæр уыдзæни рухс, рухсгæнæн дæ цыма рухс кæны, афтæ».

Йесо багæды кодта фарисейты æмæ динамонджыты

37 Йесо Йæ ныхас куы фæци, уæд Æй иу фарисей бахуыдта йæхимæ сихор хæрынмæ. Йесо бацыд æмæ æрбадт фынгыл.

38 Сихоры размæ Йесо Йæ къухтæ кæй нæ цæхсадта, уый фарисей куы федта, уæд дисы бафтыд. §‡

† *Дзут. 12:9.* †† *Мф. 9:32; 12:22.* ‡ *Мф. 9:34; 12:24; Мк. 3:22.* ‡† *1 Кор. 1:22.* ‡‡ *Мф. 12:25; Мк. 3:24.* ‡‡† *Мф. 12:43.* ‡‡‡ *2 Пет. 2:20; Дзут. 6:4; 10:26.*

§ *Лк. 1:48.* §† *Мф. 12:39.* §†† *Мф. 12:42.* §‡ *Мф. 12:41.* §‡† *Мф. 5:15; Мк. 4:21.* §† *Мф. 6:22.* §‡ *Мк. 7:3.*

39 Фæлæ йын Хицау загъта: «Сымах, фарисейтæ, къус æмæ тæбæгъ æддейæ сыгъдæг кæнут, мидæгæй та кæрæф æмæ хæрамæй дзаг стут. [†]

40 Æнæзæндтæ! Æддейæ цы ис, уый Скæнæг не скодта, мидæгæй цы ис, уый дæр, æви?

41 Цы уæм ис, уымæй иннæтæн дæр фæхай кæнут, æмæ уæд уæ алы-алцы дæр уыдзæни сыгъдæг.

42 Фæлæ сар уæ сæр, фарисейтæ! Моисейы Æгъдаумæ гæсгæ суанг битъына, рутæ æмæ æппæт иннæ кæрдæджыты дæсæймаг хай дæттут, Хуыцауы рæстдзинад æмæ уарзт та ницæмæ дарут. Сымахæн æмбæлд адæттæ кæнын æмæ уыдæттæ дæр рохуаты нæ ныууадзын. [††]

43 Сар уæ сæр, фарисейтæ! Сымах уарзут синагогæты раззаг бынæтты бадын æмæ сахарты фæзты адæмы арфæтæм хъусын. [‡]

44 Сар уæ сæр! Сымах стут, бæрæг чи нал дары æмæ, уый нæ зонгæйæ, адæм кæуыл хæтынц, уыцы ингæнты хуызæн».

45 Уæд Йесойæн иу динамонæг загъта: «Ахуыргæнæг, Ды афтæ кæй зæгъыс, уымæй мах дæр æфхæрыс».

46 Йесо дзуапп радта: «Сар уæ сæр сымахæн дæр, динамонджытæ! Адæмыл æвæрут зынхæссæн уæргътæ, уæхæдæг та сæм уæ ныхы кæронæй дæр не 'вналут. [‡†]

47 Сар уæ сæр! Уæ фыдæлтæ цы пехуымпарты фæцагътой, уыдонæн аразут зæппæдзтæ –

48 Уымæй сымах æвдисут, уæ фыдæлты хъуыддæгтæ растыл кæй нымайут, уый. Уыдон сæ фæцагътой, сымах та сын зæппæдзтæ аразут.

49 Уымæ гæсгæ Хуыцауы уæлзонд загъта: „Арвитдзынæн сæм пехуымпарты æмæ минæвæртты, æмæ дзы кæйдæрты æфхæрдзысты æмæ сæ амардзысты". [‡‡]

50 Уæдæ ацы фæлтæрæн фидинаг у, дуне сфæлдисынæй нырмæ цы пехуымпарты туг фæкалд, уый:

51 Авелы тугæй, нывондхæссæнæй Кувæндоны æхсæн кæй амардæуыд, уыцы Захарийы туджы онг. О, зæгъын уын, уый ацы фæлтæрæн фидинаг у. [‡‡†]

52 Сар уæ сæр, динамонджытæ! Сымах байстат зонынады дуары дæгъæл; уæхæдæг дæр нæ бацыдыстут, стæй бацæуын кæй фæндыд, уыдоны дæр нæ бауагътат». [‡‡‡]

53 Йесо куы рацыд, уæд динамонджытæ æмæ фарисейтæ райдыдтой Йæ ныхмæ дзурын æмæ Йыл фарстытæ ныккалдтой –

54 Къахтой Йæ, цæмæй йын Йæ ныхæстæ Йæхи ныхмæ фæкæной.

Фарисейты æнхъизæн

12 Уæдмæ æрæмбырд дуне адæм, æмæ кæрæдзи цъист кодтой; Йесо уал дзурын райдыдта фыццаджыдæр Йæ ахуыргæнинæгтæн: «Уæхи хизут фарисейты æнхъизæнæй – цæстмæхъусдзинадæй. [§]

2 Цы нæ раргом уа, ахæм сусæггаг нæй, æмæ цы нæ рахъæр уа, ахæм сусæгдзинад нæ вæййы. [§†]

3 Уымæ гæсгæ талынджы цы загътат, уый айхъуысдзæн бонрухсы; æмæ хæдзары искæй хъусы цы дзырдтат, уый æргомæй дзырдæуыдзæн уæлхæдзæрттæй.

4 Зæгъын сымахæн, Мæ хæлæрттæн: ма тæрсут, буар чи мары æмæ уымæй дарддæр кæй бон ницы у, уыдонæй. [§††]

5 Фæлæ уын зæгъдзынæн, кæмæй уæ тæрсын хъæуы, уый: тæрсут, амарыны фæстæ зындоны ныппарын Кæй бон у, Уымæй. О, зæгъын уын, Уымæй тæрсут.

6 Фондз сырддонцъиуы дыууæ ассарийыл нæ уæй кæнынц, æви? Æмæ дзы иу дæр рох нæу Хуыцауæй. [§‡]

7 Сымахæн та уæ сæрыхъуынтæ дæр æрдуйы онг нымад сты. Уæдæ ма тæрсут: сымах бирæ сырддонцъиутæй дæр зынаргъдæр стут. [§‡†]

Чырыстийыл æргомæй æууæндыны тыххæй

8 Зæгъын уын: Мæныл кæй æууæнды, уый тыххæй адæмæн æргомæй чи зæгъа, уый Адæймаджы Фырт дæр йæхионыл банымайдзæн Хуыцауы зæдты раз. [§†]

9 Адæмы раз Мыл йæхи чи атигъ кæна, уый та хъодыгонд уыдзæн Хуыцауы зæдты раз. [§‡]

10 Æмæ Адæймаджы Фырты чидæриддæр рафауа, уымæн уыдзæни хатыр, фæлæ Сыгъдæг Уды чи рафауа, уымæн хатыр нæ уыдзæн. [§§†]

11 Куы уæ æркæной синагогæтæм, хицæуттæм æмæ æлдариуæггæнджытæм, уæд-иу ма мæт кæнут, куыд кæнæ цавæр дзуапп ратдзыстут, кæнæ цы зæгъдзыстут, ууыл. [§§‡]

12 Уымæн æмæ уын уайсахат Сыгъдæг Уд бацамондзæн, цы зæгъын хъæуы, уый».

Фæсномыг ныхас æнæзонд хъæздыджы тыххæй

13 Адæмæй Йын чидæр загъта: «Ахуыргæнæг, зæгъ-ма ме 'фсымæрæн, æмæ мын бынтæй хай ратта».

14 Йесо уыцы адæймагæн дзуапп радта: «Чи Мæ сæвæрдта сымахæн тæрхонгæнæгæй кæнæ уарæгæй?»

15 Æмæ ма сын загъта: «Уæхи бахизут кæрæфæй æмæ хъæздыгдзинад уарзынæй, уымæн æмæ адæймаджы цард йæ бирæ мулкæй аразгæ нæу». [§§§]

16 Уæд сын загъта фæсномыг ныхас: «Иу хъæздыг лæгæн йæ быдыры æрзади бирæ хор.

17 Æмæ хъуыды кодта: „Цы кæнон? Мæ хор кæм бафснайон, ахæм бынат мын нæй".

† *Мф. 23:25.* †† *Мф. 23:23.* ‡ *Мф. 23:6-7; Мк. 12:38-39; Лк. 20:46.* ‡† *Мф. 23:4; Ап. хъ. 15:10.* ‡‡ *Мф. 23:34.* ‡‡† *Мф. 23:35.* ‡‡‡ *Мф. 23:13.*

§ *Мф. 16:6; Мк. 8:15.* §† *Мф. 10:26; Мк. 4:22; Лк. 8:17.* §†† *Мф. 10:28.* §‡ *Мф. 10:29.* §‡† *Лк. 21:18.* §† *Мф. 10:32.* §‡ *Мк. 8:38; Лк. 9:26; 2 Тим. 2:12.* §§† *Мф. 12:31; Мк. 3:28; 1 Ин. 5:16.* §§‡ *Мф. 10:19; Мк. 13:11.* §§§ *Мк. 4:19; 1 Тим. 6:9.*

[18] Уæд загъта: „Бакæнон афтæ: бавдæлон æмæ
фехалон мæ хордæттæ, саразон стырдæртæ æмæ
уым бафснайдзынæн меппæт хор æмæ меппæт
мулк.
[19] Æмæ зæгъдзынæн мæхицæн: мæнæй уый,
бирæ азты фаг дæм ис мулк. Цæр æнцад-æнцойæ,
хæр, нуаз, рай дæ цардæй". †
[20] Фæлæ йын Хуыцау загъта: „Æнæзонд, ахсæв
дын дæ уд айстæуыдзæн. Дæхицæн цы æрцæттæ
кодтай, уый та кæмæн баззайдзæн?"
[21] Афтæ рауайы, йæхицæн хæзнатæ чи æмбырд
кæны, Хуыцауы хъæздыгдзинадæй та æнæхай чи у,
уыдоны хъуыддаг». ††

Æрвылбоны мæт

[22] Æмæ Йæ ахуыргæнинæгтæн загъта: «Уымæ
гæсгæ уын зæгъын: ма мæт кæнут, фæцæрынæн уæ
цы хойраг хъæуы, нæдæр ууыл, нæдæр уæ буарæн
дарæсыл. ‡
[23] Цард хойрагæй ахсджиагдæр у, буар та –
дарæсæй.
[24] Акæсут-ма халæттæм: уыдон нæдæр тауынц,
нæдæр кæрдынц, нæдæр сын гонтæ æмæ
хордæттæ ис, æмæ сæ Хуыцау хæссы. Сымах та цас
зынаргъдæр стут мæргътæй!
[25] Стæй уæ йæ мæтæй йæ цардыл бирæ нæ, фæлæ
иу сахат бафтауын дæр кæй бон бауыдзæн?
[26] Уæдæ кæд гыццыл исты скæнын уæ бон нæу,
уæд æндæр хъуыддæгтыл цы тыхсут?
[27] Акæсут-ма, дидинджытæ куыд рæзынц, уымæ:
нæдæр кусынц, нæдæр æлвисынц. Зæгъын уын:
суанг Соломон, намысджын æмæ хъæздыг лæг,
уыдонæй иуы хуызæн дæр нæ арæзта йæхи.
[28] Абон чи ис, райсом та пецы æппæрст чи
уыдзæн, уыцы быдираг кæрдæджы Хуыцау афтæ
кæм фæлынды, уым сымах та цас аивдæр
сфæлынддзæн, лæмæгъ уырнджытæ!
[29] Уæдæ цы хæрат, кæнæ цы нуазат, ууыл ма мæт
кæнут æмæ ма тыхсут.
[30] Æппæт уыдæттæ агурынц ацы дунейы
муртаттæ, сымахæн та уæ Фыд зоны, уыдæттæ уæ
кæй хъæуынц, уый.
[31] Агурут Йæ Паддзахад, æмæ уын лæвæрд
уыдзысты уыдæттæ дæр. ‡†
[32] Ма тæрс, чысыл дзуг – уæ Фыды фæндон у
сымахæн Паддзахад раттын.
[33] Ауæй кæнут уæ мулк æмæ йæ мæгуыртæн
раттут. Уæхицæн саразут, хæррæгъ чи нæ кæны,
ахæм æвæрæндæттæ; æрæмбырд кæнут
æнæихсигæ хæзнатæ уæлæрвты – уым сæм
хуыснæг нæ баирвæзы æмæ сæ рæмпæг нæ хæры.
‡‡
[34] Уымæн æмæ уæ хæзна кæм ис, уым уыдзæн уæ
зæрдæ дæр.

Иузæрдион цагъартæ

[35] Цæттæ ут алцæмæй дæр – ут ронæлвæст æмæ
судзæнт уæ рухсгæнæнтæ. ‡‡†
[36] Чындзæхсæвæй сæ хицауы æрцыдмæ чи
æнхъæлмæ кæсы, ут уыцы адæмы хуызæн – хицау
куы æрцæуа æмæ куы бахойа, уæд ын уайтæккæ
дуар байгом кæндзысты.
[37] Тæхудиаг сты, хæдзары хицау куы æрцæуа, уæд
фынæйæ кæй нæ æрæййафа, уыцы цагъартæ.
Æцæг уын зæгъын, йæхи бафистæг кæндзæн,
фынгмæ сæ бахондзæн æмæ сын райдайдзæн
кæстæриуæг кæнын.
[38] Суанг æмбисæхсæв кæнæ фæсæмбисæхсæв куы
æрцæуа æмæ сæ фынæйæ куы нæ æрæййафа, уæд
уыцы цагъартæ уыдзысты тæхудиаг.
[39] Сымахæн зындгонд у: хуыснæг кæцы сахатыл
æрцæудзæн, уый хæдзары хицау куы зыдтаид, уæд
йæ хæдзар фæкъахын нæ бауагътаид. ‡‡‡
[40] Æмæ сымах дæр цæттæ ут, уымæн æмæ
æнхъæл кæд нæ уат, уæд æрцæудзæн Адæймаджы
Фырт».

Фæсномыг ныхас зондджын хæдзаргæсы тыххæй

[41] Уæд Петр загъта: «Хицау, махæн дзурыс ацы
фæсномыг ныхас æви æппæтæн дæр?»
[42] Хицау загъта: «Чи у иузæрдион æмæ зондджын
хæдзаргæс? Хæринаг сын афоныл дæттыны тыххæй
хæдзары хицау йæ цагъартæн хистæрæй кæй
сæвæрдзæн? §
[43] Тæхудиаг уыдзæн уыцы цагъар, йæ хицау куы
æрцæуа, уæд йæ фæдзæхст æххæстгæнгæ кæй
æрæййафа.
[44] Æцæг уын зæгъын, йеппæт исбон бакæндзæн
уый бар.
[45] Фæлæ уыцы цагъар хинымæр афтæ куы зæгъа:
„Мæ хицау рæхджы не 'рцæудзæн", æмæ куы
байдайа фæсдзæуин нæлгоймæгтæ æмæ
сылгоймæгты нæмын, нуазын æмæ расыг кæнын,
[46] Уæд уыцы цагъарæн йæ хицау æрцæудзæн,
кæд æм не 'нхъæлмæ кæса, уыцы бон, æмæ
æнхъæл кæд нæ уа, уыцы сахат, æгъатырæй йæ
бафхæрдзæн æмæ йын мæнгæрдты хал ахæрын
кæндзæн.
[47] Йæ хицауы фæнд чи зыдта, афтæмæй цæттæ чи
нæ разынд æмæ йын йæ фæндон чи нæ сæххæст
кодта, уыцы цагъар баййафдзæн тынг над. §†
[48] Йæ хицауы фæнд чи нæ зыдта, афтæмæй нады
аккаг митæ чи бакодта, уый та къаддæр над
баййафдзæн. Бирæ лæвæрд кæмæн у, уымæй бирæ
домд цæудзæн, æмæ йæ бæрны бирæ кæмæн ис,
уымæй фылдæр æрцагурдзысты.

† *1 Кор. 15:32.* †† *Мф. 6:20; 1 Тим. 6:19.* ‡ *Мф. 6:25; 1 Пет. 5:7.* ‡† *Мф. 6:33; Мк. 10:30.* ‡‡ *Мф. 6:20.*

‡‡† *1 Пет. 1:13; Эф. 3:16.* ‡‡‡ *Мф. 24:43; 2 Пет. 3:10; 1 Фес. 5:2; Æрг. 16:15.* § *Мф. 24:45.* §† *Ин. 15:22.*

Иу иннæйы ныхмæ

49 Æз æрцыдтæн зæххыл арт бандзарынмæ, æмæ
Мæ куыд тынг фæнды, цæмæй ссудза ныридæгæн!
50 Хъизæмæртты аргъуыдæй Мыл хъуамæ
саргъуыдæуа, æмæ цæй уынгæджы дæн, цалынмæ
уый не 'рцæуа, уæдмæ! †
51 Сымах афтæ æнхъæл стут, æмæ зæхмæ фидыд
æрхæссынмæ æрцыдтæн? Уый нæ, зæгъын уын,
фæлæ байуарынмæ. ††
52 Уымæн æмæ нырæй фæстæмæ иу хæдзары
фондз фæхицæнтæ уыдзысты: æртæйæ – дыууæйы
ныхмæ, дыууæйæ та – æртæйы ныхмæ.
53 Фыд уыдзæн йæ фырты ныхмæ, фырт йæ фыды
ныхмæ, мад йæ чызджы ныхмæ, чызг йæ мады
ныхмæ, æфсин йæ чындзы ныхмæ, чындз йе
'фсины ныхмæ».

Цавæр рæстæг ралæууыд

54 Йесо ма адæмæн дæр загъта: «Ныгуылæнæй
мигъ ссæугæ куы фенут, уæд уайтæккæ фæзæгъут:
„Къæвда уыдзæн", æмæ вæййы афтæ. ‡
55 Хуссарæй дымгæ куы фæдымы, уæд фæзæгъут:
„Æнтæф уыдзæн", æмæ вæййы афтæ.
56 Цæстмæхъустæ! Зæххыл æмæ арвыл цы уынут,
уый иртасын куы зонут, уæд ныры рæстæг
раиртасын уæ бон цæуылнæ у?
57 Раст цы у, уый уæхæдæг цæуылнæ зонут?
58 Дæ зылынгæнæгимæ хицæуттæм куы цæуай,
уæд архай фæндагыл йемæ бафидауыныл; науæд
дæ бакæндзæн тæрхонгæнæгмæ, тæрхонгæнæг дæ
ратдзæн хъахъхъæнæгмæ, æмæ дæ уый
баппардзæн ахæстоны. ‡†
59 Зæгъын дын: цы бафидын дæ хъæуы, уый
фæстаг лептæйы онг цалынмæ раттай, уæдмæ нæ
рацæудзынæ уырдыгæй».

«Куы не 'рфæсмон кæнат...»

13 Уыцы рæстæг æрцыдысты Йесомæ æмæ Йын
радзырдтой, галилейæгтæй чидæртæ нывонд
куы хастой, уæд сæ Пилат ныццагъта æмæ сын сæ
туг схæццæ кодта сæ нывондты тугимæ.
2 Йесо сын загъта: «Афтæ æнхъæл стут, æмæ уыцы
галилейæгтæ иннæ галилейæгтæй
тæригъæдджындæр уыдысты æмæ уымæн афтæ
бабын сты?
3 Зæгъын уын, нæ уыдысты. Фæлæ куы не
'рфæсмон кæнат, уæд уеппæт дæр афтæ
фесæфдзыстут.
4 Кæнæ афтæ æнхъæл стут, æмæ Силоамы мæсыг
кæуыл ныккалд æмæ кæй ныммардта, уыцы
æстдæс лæджы Иерусалимы æппæт цæрджытæй
аххосджындæр уыдысты?
5 Зæгъын уын, нæ уыдысты. Фæлæ куы не
'рфæсмон кæнат, уæд уеппæт дæр афтæ
фесæфдзыстут».

Фæсномыг ныхас æнæпайда легъуибæласы тыххæй

6 Æмæ сын загъта ацы фæсномыг ныхас: «Иу
адæймагæн йæ сæнæфсирдоны уыди легъуибæлас,
æрцыд æм гагатæ æртонынмæ, фæлæ йыл не
ссардта.
7 Уæд загъта сæнæфсирдонгæсæн: „Ныр æртыккаг
аз цæуын ацы легъуибæласыл гагатæ фенынмæ,
æмæ йыл нæ арын. Акал æй, дзæгъæлы ма зæхх
дæр цы ахсы". ‡‡
8 Фæлæ йын уый дзуапп радта: „Ме 'лдар,
ныууадз-ма йæ ацы аз. Æз ын йæ алфамбылай
скъахдзынæн æмæ йыл фаджыс ныккæндзынæн,
9 Кæд ыл инназ гагатæ æрзаид; кæд нæ, уæд æй
акалдзынæ"».

Къæдз сылгоймаг сдзæбæх

10 Сабаты Йесо адæмы ахуыр кодта синагогæтæй
иуы.
11 Уым уыди, хъарусæттæг æнæзæгъинаг æстдæс
азы дæргъы уæгъд кæй нæ уагъта, ахæм
сылгоймаг; уый ныкъкъæдз æмæ æмраст слæууын
йæ бон нæ уыд.
12 Йесо йæ куы федта, уæд æм басидт æмæ йын
загъта: «Хорз ус, дæ низæй сæрибар дæ».
13 Æрæвæрдта йыл Йæ къухтæ, сылгоймаг
уайтæккæ æмраст слæууыд æмæ райдыдта
Хуыцауы стауын.
14 Уæд синагогæйы хицау смæсты, Йесо
сылгоймаджы сабаты кæй сдзæбæх кодта, уый
тыххæй, æмæ адæмæн загъта: «Хъуыддаг
кæнынæн ис æхсæз боны. Уыцы бонты цæут уæхи
дзæбæх кæнынмæ, сабаты та ма цæут».
15 Йесо йын дзуапп радта: «Цæстмæхъустæ,
мыййаг сымахæй алчидæр сабаты йæ гал кæнæ йæ
хæрæджы кæвдæсæй не суадзы æмæ йæ донмæ
нæ аскъæры?
16 Уæдæ хæйрæг æстдæс азы дæргъы бастæй кæй
фæдардта, Авраамы уыцы чызджы дæр йæ
бæттæнтæй сабаты суæгъд кæнын не 'мбæлди,
æви?»
17 Йесо уый куы загъта, уæд Йæ ныхмæлæуджытæ
иууылдæр фефсæрмы сты; æппæт адæмæн та Йæ
диссаджы хъуыддæгтæ цин æрхастой.

Фæсномыг ныхас хъыцъыйы нæмыджы тыххæй

18 Уый фæстæ Йесо загъта: «Цæй хуызæн у
Хуыцауы Паддзахад? Цæуыл æй абарон? ‡‡†
19 Уый у, адæймаг йæ цæхæрадоны кæй байтыдта,
уыцы хъыцъыйы нæмыгау. Нæмыг сзади, сбæлас и,
æмæ йын уæларвон мæргътæ йæ къалиутыл
сарæзтой ахстæттæ».

---

† *Мф. 20:22.* †† *Мф. 10:34.* ‡ *Мф. 16:2.* ‡† *Мф. 5:25.*

‡‡ *Мф. 21:19.* ‡‡† *Мф. 13:31; Мк. 4:30.*

Фæсномыг ныхас æнхъизæны тыххæй

20 Йесо ноджы загъта: «Цæуыл абарон Хуыцауы
Паддзахад? [†]
21 Уый у, сылгоймаг ссады æртæ сасирыл кæй
бафтыдта æмæ хыссæ æгасæй дæр кæмæй
сæнхъызт, уыцы æнхъизæнау».

Уынгæг дуар

22 Йесо цыди сахартæ æмæ хъæутыл, ахуыр кодта
адæмы; Йæ фæндаг уыд Иерусалиммæ. [††]
23 Чидæр Æй бафарста: «Хицау, чи фервæздзæн,
уыдон чысыл сты?» Йесо дзуапп радта:
24 «Архайут уынгæг дуарыл бацæуыныл. Уымæн
æмæ, зæгъын уын, бирæтæ архайдзысты
бацæуыныл, фæлæ сæ бон нæ бауыдзæн. [‡]
25 Хæдзары Хицау куы сыста æмæ дуæрттæ куы
сæхгæна, уæд сымах, æдде лæугæйæ,
райдайдзыстут дуар хойын æмæ дзурын: „Хицау,
Хицау, байгом нын кæн!" Фæлæ уын Уый дзуапп
ратдзæн: „Кæцæй стут, уый нæ зонын". [‡†]
26 Уæд райдайдзыстут дзурын: „Мах хордтам æмæ
нуæзтам Дæ разы, нæ уынгты ахуыр кодтай
адæмы".
27 Фæлæ уын Уый зæгъдзæни: „Зæгъын уын:
кæцæй стут, уый нæ зонын. Ацæут Мæ цурæй
уеппæт дæр, тæригъæдджынтæ". [‡‡]
28 Уым уыдзæни кæуын æмæ дæндæгты хъыс-
хъыс. Авраамы, Исаакы, Иаковы æмæ æппæт
пехуымпарты фендзыстут Хуыцауы Паддзахады,
уæхи та уын раппардзысты æддæмæ.
29 Адæм æрцæудзысты скæсæн æмæ
ныгуылæнæй, цæгат æмæ хуссарæй, æмæ
æрбаддзысты Хуыцауы Паддзахады фынгыл.
30 Æмæ абоны фæстæгтæй бирæтæ уыдзысты
фыццæгтæ, фыццæгтæй та бирæтæ уыдзысты
фæстæгтæ». [‡‡†]

Йесо кæуы Иерусалимыл

31 Уыцы рæстæг фарисейтæй чидæртæ æрцыд
æмæ Йесойæн загътой: «Ацу ардыгæй æндæр
ранмæ, уымæн æмæ Дæ Ирод амарынмæ хъавы».
32 Йесо сын загъта: «Ацæут æмæ зæгъут уыцы
рувасæн: „Мæнæ абон æмæ райсом сурын
дæлимонты, дзæбæх кæнын рынчынты, æмæ
æртыккаг бон фæуыдзынæн Мæ хъуыддаг".
33 Æниу, абон, райсом æмæ иннæбон дæр
фæндагыл хъуамæ уон: уымæн æмæ Иерусалимы
нæ, фæлæ æндæр ран амарой пехуымпары, уымæн
уæвæн нæй.
34 Иерусалим, Иерусалим, пехуымпарты марæг
æмæ дæумæ æрвыстыты дуртæй цæгъдæг! Цал
хатты Мæ фæндыди, маргъ йæ лæппынты йæ
базырты бын куыд бакæны, афтæ дæ хъæбулты
æрæмбырд кæнын, фæлæ сымах нæ бафæндыди! [‡‡‡]
35 Ныр уын уæ хæдзар уагъдæуы æнæхицауæй.
Зæгъын уын, цалынмæ афтæ зæгъат: „Арфæгонд
уæд Хуыцауы номæй Æрцæуæг!", уæдмæ Мæ нал
фендзыстут».

Доннизæй рынчын сдзæбæх

14 Иухатт Йесо фарисейты хистæртæй иуы
хæдзармæ сабаты бацыд хæрынмæ æмæ
Йæм фарисейтæ сæ цæст дардтой.
2 Уым Йæ разы фæци, доннизæй чи сади, ахæм
лæг.
3 Йесо бафарста динамонджыты æмæ фарисейты:
«Сабаты дзæбæх кæнын фæччы æви нæ?»
4 Уыдон ныхъхъус сты. Уæд бавнæлдта
рынчынмæ, сдзæбæх æй кодта æмæ йæ ауагъта.
5 Стæй сын загъта: «Искæмæн уæ сабаты йæ
хæрæг кæнæ йæ гал цъайы куы ныххауа, уæд æй
уыйадыл не сласдзæн, æви?»
6 Æмæ Йын дзуапп раттын сæ бон нæ уыд.

Зондамонæн уазджытæн æмæ фысымæн

7 Йесо бафиппайдта, хуындтытæ уæле сбадыныл
куыд архайдтой, уый, æмæ сын загъта фæсномыг
ныхас:
8 «Исчи дæ чындзæхсæвмæ куы æрхона, уæд
уæле ма сбад, науæд хуындтыты æхсæн дæуæй
кадджындæр куы разына,
9 уæд уæ дыууæйы дæр чи æрхуыдта, уый
бацæудзæн æмæ дын зæгъдзæн: „Ратт ын дæ
бынат". Уæд къæмдзæстыгæй сбаддзынæ фæстаг
бынаты.
10 Фæлæ хуынд куы уай, уæд æрцу æмæ сбад
фæстаг бынаты, цæмæй дæм фысым бацæуа æмæ
дын зæгъа: „Мæ хæлар, уæлдæр сбад". Уæд
скадджын уыдзынæ, демæ чи бады, уыдоны цæсты.
11 Уымæн æмæ йæхи чи бæрзонд кæны, уый
æрныллæг уыдзæн; йæхи чи ныллæг кæны, уый та
сбæрзонд уыдзæн». [§]
12 Чи Йæ æрхуыдта, уымæн та Йесо загъта: «Сихор
кæнæ æхсæвæр куы аразай, уæд дæ хæлæртты, де
'фсымæрты, дæ хæстæджыты æмæ хъæздыг
сыхæгты ма æрхон, науæд дæ уыдон дæр
æрхондзысты æмæ дын æй бафиддзысты.
13 Фæлæ куывд куы кæнай, уæд æрхон мæгуырты,
цæнкуылты, къуылыхты, куырмыты.
14 Æмæ тæхудиаг уыдзынæ, сæ бон дын йæ
бафидын кæй нæу, уый тыххæй. Уымæн æмæ дæ
мызд райсдзынæ рæстыты райгасы бон».

Фæсномыг ныхас куывдмæ хуындтыты тыххæй

15 Йесоимæ фынгыл чи бадт, уыдонæй иу уый куы
фехъуыста, уæд Ын загъта: «Тæхудиаг у, Хуыцауы
Паддзахады къæбæр чи бахæра, уый!»
16 Йесо йын загъта: «Иу адæймаг арæзта стыр
куывд æмæ æрхуыдта бирæты. [§†]

† *Мф. 13:33.* †† *Мф. 9:35; Мк. 6:6.* ‡ *Мф. 7:13.* ‡† *Мф. 7:23; 25:10; Лк. 6:46.* ‡‡ *Мф. 25:41; 1 Кор. 8:3; 2 Тим. 2:19.* ‡‡† *Мф. 19:30; Мк. 10:31; Ап. хъ. 10:45; 28:28.*

‡‡‡ *Мф. 23:37.* § *Мф. 23:12; Лк. 18:14.* §† *Мф. 22:2; Æрг. 19:9.*

17 Куывды афон куы ӕрцыд, уӕд арвыста йӕ
цагъары хуындтытӕн зӕгъынмӕ: „Рацӕут,
алцыдӕр цӕттӕ у".
18 Сеппӕт дӕр, цыма ӕмдзырд бакодтой, уыйау
райдыдтой хатыр курын. Фыццаг загъта: „Зӕхх
балхӕдтон ӕмӕ хъуамӕ ацӕуон йӕ фенынмӕ.
Курын дӕ, хатыр мын бакӕн".
19 Дыккаг загъта: „Фондз цӕды галтӕ балхӕдтон
ӕмӕ сӕ фӕлварынмӕ цӕуын. Курын дӕ, хатыр
мын бакӕн".
20 Ӕртыккаг загъта: „Ус ӕрхастон, ӕмӕ мын уымӕ
гӕсгӕ нӕй цӕуӕн".
21 Цагъар ӕрбаздӕхт ӕмӕ уый тыххӕй
радзырдта йӕ хицауӕн. Хицау смӕсты ӕмӕ йӕ
цагъарӕн загъта: „Рӕвдздӕр ауай сахары уынгтӕ
ӕмӕ къуымтӕм, ӕмӕ ӕрхон мӕгуыртты,
цӕнкуылты, куырмыты ӕмӕ къуылыхты". †
22 Цагъар загъта: „Ме 'лдар, цы мын загътай, уый
бакодтон, фӕлӕ ма дзы бынӕттӕ ис".
23 Хицау загъта йӕ цагъарӕн: „Ауай фӕндӕгтӕ
ӕмӕ къахвӕндӕгтӕм, ӕмӕ адӕмы сразы кӕ,
цӕмӕй ӕрцӕуой ӕмӕ байдзаг уа мӕ хӕдзар.
24 Зӕгъын уын, раздӕры хуындтытӕй иу дӕр нӕ
фӕхъӕстӕ уыдзӕн мӕ куывдӕй. [Уымӕн ӕмӕ
хуындтытӕ бирӕ сты, ӕвзӕрстытӕ та – чысыл.]"» ††

Йесойы фӕдыл – дзуаримӕ

25 Йесоимӕ цыди бирӕ адӕм; Йе 'ргом сӕм
разылдта ӕмӕ сын загъта:
26 «Чи Мӕм ӕрцӕуа, уый йӕ фыды, йӕ мады, йӕ
усы, йӕ зӕнӕджы, йе 'фсымӕрты, йӕ хоты,
уӕлдайдӕр та йӕ цард, Мӕнӕй фылдӕр куы
уарза, уӕд Мын ахуыргӕнинагӕн нӕ бӕззы. ‡
27 Йӕ дзуар чи нӕ хӕссы ӕмӕ Мӕ фӕдыл чи нӕ
цӕуы, уый Мын ахуыргӕнинагӕн нӕ бӕззы. ‡†
28 Сымахӕй мӕсыг самайын кӕй бафӕнда, уый,
йӕ саразынӕн цытӕ хъӕуы, уыдӕттӕ рагацау
бахынцыны тыххӕй, мыййаг, не 'рбаддзӕн ӕмӕ
йӕ хӕрдзтӕ нӕ банымайдзӕн?
29 Науӕд ын бындур куы ӕрӕвӕра, фӕлӕ йӕ
кӕронмӕ самайын куы нӕ бафӕраза, уӕд ӕй
чидӕриддӕр фена, уыдон ыл фӕхуддзысты:
30 „Ацы лӕг амайын райдыдта, ӕмӕ йын
кӕронмӕ нӕ бантыст".
31 Кӕнӕ иу паддзах иннӕйы ныхмӕ хӕстмӕ куы
цӕуа, уӕд уал, мыййаг, не 'рбаддзӕн ӕмӕ, ссӕдз
минимӕ йӕ размӕ чи рацӕуы, уый ныхмӕ дӕс
минимӕ фӕлӕууын йӕ бон бауыдзӕн ӕви нӕ,
уый тыххӕй рагацау нӕ бауынаффӕ кӕндзӕн?
32 Ӕмӕ йӕ бон куы нӕ уа, уӕд, цалынмӕ ма уый
дард у, уӕдмӕ йӕм бафидауыны тыххӕй
арвитдзӕн минӕвӕрттӕ.
33 Уӕдӕ Мын сымахӕй дӕр ахуыргӕнинагӕн
ничи бӕззы, цыдӕриддӕр ӕм ис, уый куы нӕ
ныууадза, уӕд.

Ӕнад цӕхх

34 Цӕхх хорз у. Фӕлӕ цӕххӕн йӕ ад куы фесӕфа,
уӕд ма йӕ цӕмӕй сцӕхджын кӕндзынӕ? ‡‡
35 Уый суанг зӕхх ӕмӕ фаджысил ныккӕнынӕн
дӕр нал фӕбӕззы ӕмӕ йӕ аппарынц. Хъустӕ
кӕуыл ис, уый хъусӕд!»

Фӕсномыг ныхас дзӕгъӕл фысы тыххӕй

15 Хъалонисджытӕ ӕмӕ тӕригъӕдджынтӕ
сеппӕт дӕр цыдысты Йесомӕ байхъусынмӕ.
2 Фарисейтӕ ӕмӕ динамонджытӕ та хъуыр-
хъуыр кодтой ӕмӕ дзырдтой: «Ай
тӕригъӕдджынты суазӕг кӕны ӕмӕ хӕры семӕ».
3 Уӕд сын Йесо радзырдта ацы фӕсномыг ныхас:
4 «Сымахӕй искӕмӕ фондзыссӕдз фысы куы уаид
ӕмӕ дзы иу куы фесӕфид, уӕд, мыййаг, йӕ нудӕс
ӕмӕ цыппарыссӕдз фысы ӕдзӕрӕг ран нӕ
ныууадзид ӕмӕ йӕ сӕфт фысы агурӕг нӕ ацӕуид,
цалынмӕ йӕ ссара, уӕдмӕ? ‡‡†
5 Ӕмӕ йӕ куы ссара, уӕд ӕй цингӕнгӕ
сӕвӕрдзӕн йӕ уӕхскыл,
6 Ӕрцӕудзӕн хӕдзармӕ, ӕрбахондзӕн йӕ
хӕлӕртты, йӕ сыхӕгты, ӕмӕ сын зӕгъдзӕн: „Цин
кӕнут мемӕ, ӕз ссардтон мӕ сӕфт фысы".
7 Зӕгъын уын, фӕсмоны сӕр кӕй нӕ хъӕуы,
ахӕм нудӕс ӕмӕ цыппарыссӕдз рӕстгӕнӕгӕй иу
фӕсмонгӕнӕг тӕригъӕдджыны тыххӕй фылдӕр
цин уыдзӕн уӕларвы.

Фӕсномыг ныхас сӕфт драхмӕйы тыххӕй

8 Кӕнӕ сылгоймагмӕ дӕс драхмӕйы куы уа, ӕмӕ
йын дзы иу куы фесӕфа, уӕд, мыййаг, цырӕгътӕ
не ссудздзӕн ӕмӕ нӕ райдайдзӕн хӕдзар
мӕрзын ӕмӕ зӕрдиагӕй агурын, цалынмӕ йӕ
ссара, уӕдмӕ?
9 Ӕмӕ йӕ куы ссара, уӕд ӕрӕмбырд кӕндзӕн
йӕ хӕлар ӕмӕ сыхаг сылгоймӕгты ӕмӕ
зӕгъдзӕн: „Цин кӕнут мемӕ, ӕз ссардтон мӕ
сӕфт драхмӕ".
10 Зӕгъын уын, афтӕ цин кӕнынц Хуыцауы
зӕдтӕ иу фӕсмонгӕнӕг тӕригъӕдджыны
тыххӕй».

Фӕсномыг ныхас дзӕгъӕлдзу фырты тыххӕй

11 Йесо дзырдта дарддӕр: «Иу лӕгӕн уыди дыууӕ
фырты.
12 Кӕстӕр йӕ фыдӕн загъта: „Мӕ фыд, ратт мын,
дӕ мулкӕй мын цы ӕмбӕлы, уыцы хай". Ӕмӕ сын
фыд байуӕрста йӕ мулк.
13 Цалдӕр боны фӕстӕ кӕстӕр фырт бамбырд
кодта, цыдӕриддӕр ӕм уыди, уый, ацыди дард
бӕстӕмӕ, уым бафтыд хӕлд цардыл, йӕ мулк
бахордта.

† *Мф. 5:3; 1 Кор. 1:27-28.* †† *Мф. 22:8.* ‡ *Мф. 10:37.* ‡† *Мф. 10:38; 16:24; Мк. 8:34; Лк. 9:23; 2 Тим. 3:12.*

‡‡ *Мф. 5:13; Мк. 9:50.* ‡‡† *Мф. 18:12.*

[14] Æмæ йæм куы ницыуал баззад, уæд уыцы
бæстæйы скодта тынг æххормаг рæстæг, æмæ
лæппу райдыдта хъуаг æййафын.
[15] Уæд æрцыд уыцы бæстæйы цæрджытæй иумæ,
æмæ йæ уый арвыста йæ быдыртæм хуытæ
хизынмæ.
[16] Лæппу райгонд уыдаид суанг хуыты холлагæй
дæр йæ гуыбын бафсадынæй, фæлæ йын уый дæр
ничи лæвæрдта.
[17] Йæхи куы æрæмбæрста, уæд загъта: „Мæ
фыдмæ цас æххуырстытæ ис, æмæ хойрагæй сæ
уæлдæйттæ уадзынц, æз та стонгæй мæлын!
[18] Сыстон, ацæуон мæ фыдмæ æмæ йын зæгъон:
мæ фыд, æз мæ тæригъæдæй бафхæрдтон уæларв
æмæ дæу,
[19] Æмæ дæ фырты ном хæссыны аккаг нал дæн. Де
'ххуырстытау мæ исты куыстыл бафтау".
[20] Уæд сыстад æмæ ацыд йæ фыдмæ. Фыд æй
дардмæ ауыдта æмæ йын фætæригъæд кодта,
разгъордта йæм, ныттыхсти йын йе 'фцæгыл æмæ
йын батæ кодта.
[21] Фырт ын загъта: „Мæ фыд, æз мæ тæригъæдæй
бафхæрдтон уæларв æмæ дæу, æмæ дæ фырты ном
хæссыны аккаг нал дæн".
[22] Фыд загъта йæ цагъартæн: „Рæвдздæр
рахæссут тæккæ хуыздæр дарæс æмæ йæ
сфæлындут, бакæнут ын йæ къухыл къухдарæн, йæ
къæхтыл ын скæнут дзабыртæ.
[23] Ракæнут хæрзхаст род æмæ йæ аргæвдут;
кæнæм минас æмæ цин.
[24] Уымæн æмæ мæ ацы фырт уыди мард æмæ
райгас, уыди сæфт æмæ разынд". Æмæ бæрæгбон
райдыдта. †
[25] Хистæр фырт та быдыры уыди. Уырдыгæй куы
æрбацæйцыд æмæ хæдзармæ куы æрбаввахс, уæд
фехъуыста фæндыры цагъд æмæ кафын.
[26] Басидти фæсдзæуинтæй иумæ æмæ йæ
бафарста: „Ай цы у?"
[27] Уый йын загъта: „Де 'фсымæр æрцыд æмæ дæ
фыд аргæвста хæрзхаст род, дзæбæхæй йыл кæй
сæмбæлд, уый тыххæй".
[28] Æфсымæр смæсты æмæ йæ мидæмæ цæуын
нал фæндыд. Уæд æм фыд рацыд æмæ йын
райдыдта лæгъстæ кæнын.
[29] Уый йæ фыдæн дзуапп радта: „Ныр дын цал
æмæ цал азы кусын, æмæ дæ иу дзырды сæрты
дæр никуы ахызтæн, ды та мын мæ хæлæрттимæ
фæминас кæнынæн сæныкк дæр никуы радтай.
[30] Фæлæ хъахбайтимæ дæ мулк чи бахордта, дæ
уыцы фырт куы æрцыд, уæд ын ды аргæвстай
хæрзхаст род".
[31] Фыд ын загъта: „Мæ хъæбул, ды кæддæриддæр
мемæ дæ, æмæ мæм цыдæриддæр ис, уый дæу у.
[32] Фæлæ цины бæрæгбон саразын æмбæлд,
уымæн æмæ дæ уыцы æфсымæр уыди мард æмæ
райгас, уыди сæфт æмæ разынд"».

† *Эф. 2:1; 5:14; Кол. 2:13; Æрг. 3:1.*

Фæсномыг ныхас мæнгард уынаффæгæнæджы тыххæй

16 Уæд Йæ ахуыргæнинæгтæн Йесо загъта: «Иу
хъæздыг лæг йæ исбонæн дардта
уынаффæгæнæг, æмæ йын загътой, дæ мулк дын
хæлæттаг кæны, зæгъгæ.
[2] Уæд æм басидт æмæ йын загъта: „Уый цытæ
хъусын дæу тыххæй? Дæ бæрны цы уыди, уый мын
нымадæй равдис. Уымæн æмæ нырæй фæстæмæ
исбонæн уынаффæгæнæг нал уыдзынæ".
[3] Уæд уынаффæгæнæг хинымæр загъта: „Цы
кæнон? Мæ хицау мæ йæ исбонæн
уынаффæгæнæджы бынатæй исы. Зæхх къахын мæ
бон нæу, мæгуыргурæй цæрын мæм худинаг кæсы.
[4] Фæлæ уынаффæгæнæг куы нал уон, уæд-иу мæ
цæмæй суазæг кæной, уый тыххæй цы бакæнын
хъæуы, уый зонын".
[5] Æмæ йæ хицауы хæсджынтæй алкæмæ дæр
фæдзырдта хицæнæй. Фыццаджы бафарста: „Мæ
хицауæй цас дарыс?"
[6] Уый йын дзуапп радта: „Фондзыссæдз дурыны
зети". Уæд ын загъта: „Айс дæ гæххæтт, сбад æмæ
рæвдздæр ныффысс: дæс æмæ дыууиссæдз".
[7] Уый фæстæ бафарста иннæйы: „Ды та цас
дарыс?" Уый дзуапп радта: „Фондзыссæдз
гуыффæйы мæнæу". Загъта йын: „Айс дæ гæххæтт
æмæ ныффысс: цыппарыссæдз".
[8] Æмæ хицау раппæлыд мæнгард
уынаффæгæнæгæй, æрхъуыдыджын ми кæй
бакодта, уый тыххæй. Уымæн æмæ ацы дунейы
хъæбултæ сæхи хуызæттимæ хъуыддæгтæ куы
фæкæнынц, уæд рухсы хъæбултæй
æрхъуыдыджындæр вæййынц.
[9] Æз дæр уын зæгъын: скæнут уæхицæн
хæлæрттæ æнæраст мулчы фæрцы, цæмæй уæм
мулк куы нал уа, уæд уæ уыдон суазæг кæной
мыггагмæйы хæдзæртты. ††
[10] Чысыл хъуыддаджы иузæрдион чи у, уый стыры
дæр иузæрдион у, чысыл хъуыддаджы мæнгард чи
у, уый стыры дæр мæнгард у. ‡
[11] Уæдæ кæд æнæраст мулкыл иузæрдион нæ
разындыстут, уæд уын æцæг мулк уæ бæрны чи
бакæндзæн?
[12] Æмæ кæд искæй мулкыл иузæрдион нæ
разындыстут, уæд уын уæхи мулк чи ратдзæн?
[13] Никæцы цагъары бон у дыууæ хицауæн кусын –
сæ иуæй йе сæфт уындзæн, иннæйы та уарздзæни,
кæнæ сæ иуыл иузæрдион уыдзæн, иннæйы та
ницæмæ дардзæн. Уæ бон нæ бауыдзæни
Хуыцауæн æмæ мулкæн кусын». ‡†

Моисейы Æгъдау æмæ Уæларвон Паддзахад

[14] Æппæт уыдæттæ фехъуыстой æхцауарзæг
фарисейтæ æмæ Йыл худтысты.

†† *Мф. 6:19; 19:21.* ‡ *Мф. 25:21.* ‡† *Мф. 6:24.*

15 Йесо сын загъта: «Адæмы раз уæхи
рæстгæнджытæй æвдисут, фæлæ уын Хуыцау уæ
зæрдæтæ зоны. Умæн æмæ адæммæ кадджын цы
у, уый Хуыцауы цæсты æлгъаг у.
16 Моисейы Æгъдау æмæ пехуымпартæ Иоанны
заманы онг уыдысты. Уæдæй фæстæмæ хъуыстгонд
цæуы Хуыцауы Паддзахады уац, æмæ йæм
алчидæр æппæт хъарутæй архайы бацæуынил. †
17 Фæлæ Æгъдауæй иу хахх фæхъæуыны фæлтау
арв æмæ зæхх æнцондæрæй фесæфдзысты.

Ус ауадзыны тыххæй

18 Йæ усы чи ауадза æмæ æндæр ус чи ракура,
уый хæтгæ кæны. Йæ мойæ хицæнгонд усы чи
ракура, уый дæр хæтгæ кæны. ††

Фæсномыг ныхас хъæздыг лæг æмæ Лазыры тыххæй

19 Уыдис иу хъæздыг лæг, йæхи фæлыста зынаргъ
æмæ рæсугъд дарæсæй, кодта бухъцард.
20 Йæ кулдуары цур та хуыссыд иу мæгуыр лæг,
йæ ном – Лазыр. Йæ буар æгасæй дæр фæци
хæфдзæстыты бын.
21 Лазыр бæллыд, хъæздыджы фынгæй цы муртæ
хауд, уыдонæй бафсæдынмæ; æрбацыдысты-иу æм
куыйтæ æмæ йын стæрдтой йæ хæфдзæстытæ.
22 Амард мæгуыр лæг, æмæ йæ зæдтæ ахастой
Авраамы хъæбысмæ. Амард хъæздыг дæр æмæ йæ
баныгæдтой.
23 Зындоны хъизæмар кæнгæйæ, уый акаст æмæ
дардмæ ауыдта Авраамы, йæ фарсмæ та – Лазыры.
24 Æмæ ныхъхъæр кодта: „Мæ фыдæл Авраам!
Фæтæригъæд мын кæн æмæ мæм Лазыры рарвит,
йе 'нгуылдз стула доны æмæ мын ме 'взаг асатæг
кæна, уымæн æмæ æз хъизæмар кæнын ацы
арты".
25 Фæлæ йын Авраам загъта: „Мæ хъæбул, ды дæ
царды хорзæхтæ кæй райстай, Лазыр та дзы
хъизæмар кæй бавзæрста, уый æрымыс. Ныр
Лазыр ам рæвдыд у, ды та удхар кæныс.
26 Стæй ма не 'хсæн ис стыр сæрсæфæн, цæмæй,
ардыгæй сымахмæ ацæуын кæй бафæнда,
уыдонæн ма бантыса, æмæ сымахæй дæр махмæ
ма цæуой".
27 Уæд хъæздыг загъта: „Уæдæ дын лæгъстæ
кæнын, мæ фыдæл, Лазыры арвит мæ фыды
хæдзармæ.
28 Фондз æфсымæры мын ис; уадз æмæ сын
зæгъа, цæмæй уыдон дæр ацы удхары бынатмæ ма
бахауой".
29 Авраам ын загъта: „Уыдонæн ис Моисей æмæ
пехуымпартæ; хъусæнт сæм".
30 Уый йын загъта: „Нæ, мæ фыдæл Авраам!
Мæрдтæй сæм исчи куы æрцæуа, уæд æрфæсмон
кæндзысты".

† *Мф. 11:12.* †† *Мф. 19:9.*

31 Авраам ын дзуапп радта: „Моисей æмæ
пехуымпартæм кæм нæ хъусынц, уым, мæрдтæй
исчи райгас, зæгъгæ, уæд ууыл дæр нæ
баууæнддзысты"».

Тæригъæдмæ мондаггæнæнтæ

17 Йесо Йæ ахуыргæнинæгтæн ноджыдæр
загъта: «Тæригъæдмæ мондаггæнæнтæ
æнæмæнг хъуамæ уой, фæлæ сар йæ сæр, кæй
аххосæй æрцæуой, уымæн. ‡
2 Ацы кæстæртæй иуы тæригъæды чи бафтауа,
уымæн фæлтау йæ хъуырыл куыройыфыд куы
æрцауындзиккой æмæ йæ денджызы куы
баппариккой, уæд ын хуыздæр уаид.

Ныббар де 'фсымæрæн

3 Кæсут уæхимæ. Де 'фсымæр дæ тæригъæды куы
бацæуа, уæд ын бауайдзæф кæн, æмæ кæд
æрфæсмон кæна, уæд ын ныббар. ‡†
4 Бон авд хатты дæ тæригъæды куы бафта æмæ
дæм бон авд хатты куы бацæуа æмæ дын куы
зæгъа: „Фæсмон кæнын", – уæд ын ныххатыр кæн».

Уырнындзинад

5 Апостолтæ Йесойæ куырдтой: «Фæфылдæр нын
кæн нæ уырнындзинад».
6 Йесо загъта: «Хъыцъыйы гагайыйас
уырнындзинад уæм куы уаид æмæ ацы
тутабæласæн куы зæгъиккат: „Æд уидæгтæ дæхи
срæдув æмæ денджызы ныссæдз", уæд уæм
байхъусид. ‡‡

Фæсномыг ныхас ницæйаг цагъарты тыххæй

7 Зæгъæм, сымахæй искæмæн ис, хуым чи кæны
кæнæ фос чи хизы, ахæм цагъар. Æмæ уый
быдырæй куы æрбацæуа, уæд ын зæгъдзынæ,
мыййаг: „Рæвдздæр рацу æмæ фынгыл æрбад"?
8 Уый нæ, фæлæ йын афтæ, мыййаг, нæ
зæгъдзынæ: „Сцæттæ мын кæн æхсæвæр,
бафистæг кæн дæхи æмæ, цалынмæ хæрон æмæ
нуазон, уæдмæ мын лæггад кæн; уый фæстæ ды
дæр хæр æмæ нуаз"?
9 Цы йын бафæдзæхстæуыд, уый кæй сарæзта,
уый тыххæй уыцы цагъарæн арфæтæ кæндзынæ?
[Æнхъæл нæ дæн.]
10 Афтæ сымах дæр – цыдæриддæр уын
бафæдзæхстæуыд, уый куы бакæнат, уæд зæгъут:
„Мах ницæйаг цагъартæ стæм – цы нын æмбæлд,
айдагъ уый сарæзтам"». ‡‡†

Дæс хъотырджыны сдзæбæх сты

11 Йесо Иерусалиммæ куы цыди, уæд Йæ фæндаг
уыди Самарийы æмæ Галилейы æхсæн арæныл. ‡‡‡

‡ *Мф. 18:6; Мк. 9:42.* ‡† *Мф. 18:15; Иак. 5:19.* ‡‡ *Мф. 17:20;
21:21; Мк. 11:23.* ‡‡† *1 Кор. 9:16.* ‡‡‡ *Ин. 4:4.*

12 Æмæ Йыл иу хъæуы сæмбæлдысты дæс
хъотырджын лæджы. Уыдон дæрддзæф
æрлæууыдысты,
13 Æмæ хъæр кодтой: «Хицау Йесо, батæригъæд
нын кæн!»
14 Йесо сæ куы федта, уæд сын загъта: «Ацæут,
уæхи фенын кæнут сауджынтæн». Æмæ ма
фæндагыл куы уыдысты, уæд ссыгъдæг сты. [†]
15 Кæй сдзæбæх, уый сæ иу куы федта, уæд
раздæхт æмæ хъæлæсыдзагæй кад кодта
Хуыцауæн.
16 Адæлгом Йесойы къæхты раз æмæ Йын арфæ
кодта. Уый уыди самариаг.
17 Уæд Йесо загъта: «Дæсæй не ссыгъдæг сты,
æви? Иннæ фараст адæймаджы кæм сты?
18 Ацы æндæрбæстаг куы раздæхт, уæд уыдон
цæуылнæ раздæхтысты Хуыцауæн кад
скæнынмæ?»
19 Æмæ йын загъта: «Сыст æмæ ацу. Дæ
уырныдзинад дæ фервæзын кодта».

Хуыцауы Паддзахады æрцыды тыххæй

20 Иухатт фарисейтæ Йесойы бафарстой, Хуыцауы
Паддзахад кæд æрцæудзæн, зæгъгæ. Уый сын
дзуапп радта: «Хуыцауы Паддзахады æрцыдæн
цæстæй фенæн нæ уыдзæн.
21 Афтæ ничи зæгъдзæн: „Мæнæ ам ис", кæнæ:
„Уæртæ уым ис". Уымæн æмæ Хуыцауы Паддзахад
уæ зæрдæйы ис» [††].
22 Йæ ахуыргæнинæгтæн загъта: «Скæндзæн
ахæм рæстæг, æмæ уæ бафæнддзæн Адæймаджы
Фырты Паддзахады бонтæй иу уæддæр фенын,
фæлæ йæ нæ фендзыстут.
23 Уæд уын зæгъдзысты: „Мæнæ ам ис", кæнæ:
„Уæртæ уым ис". Ма цæут уырдæм, ма згъорут сæ
фæдыл. [‡]
24 Уымæн æмæ æрвæрттывд арвы иу кæронæй
иннæ кæронмæ куыд ныррухс кæны, афтæ уыдзæн
Адæймаджы Фырты æрцыд дæр.
25 Фæлæ уал фыццаг хъуамæ бавзара бирæ
хъизæмæрттæ æмæ Йыл ацы фæлтæр йæхи атигъ
кæна. [‡†]
26 Æмæ Нойы бонты куыд уыдис, афтæ уыдзæн
Адæймаджы Фырты æрцыды рæстæг дæр. [‡‡]
27 Хордтой, нуæзтой, хастой устытæ, цыдысты
моймæ, цалынмæ Ной наумæ нæ бацыд æмæ доны
хъаймæт сеппæты дæр нæ фесæфта, уæдмæ.
28 Афтæ уыди Лоты бонты дæр: хордтой, нуæзтой,
æлхæдтой, уæй кодтой, тыдтой хуымтæ, арæзтой.
29 Фæлæ Лот Содомæй куы рацыд, уыцы бон
уæларвæй æруарыд цæхæр сондонимæ æмæ
сеппæты дæр фесæфта.
30 Адæймаджы Фырт куы æрцæуа, уæд дæр афтæ
уыдзæн.
31 Уыцы бон уæлхæдзар чи уа, уый хæдзармæ ма
æрхизæд уырдыгæй йæ дзаумæттæ рахæссынмæ.
Быдыры чи уа, уый дæр ма раздæхæд.
32 Уæ зæрдыл дарут Лоты усы.
33 Йæ цард бахъахъхъæнынмæ чи бæллы, уый йæ
фесафдзæн; йæ цард чи фесафа, уый та йæ
бахъахъхъæндзæн. [‡‡†]
34 Зæгъын уын: уыцы æхсæв дыууæ уыдзысты иу
хуыссæны – сæ иу ист æрцæудзæн, иннæ та
баззайдзæн.
35 Дыууæ сылгоймаджы иумæ сдзысты хор – сæ иу
ист æрцæудзæн, иннæ та баззайдзæн. [‡‡‡]
36 [Дыууæ лæджы уыдзысты быдыры – сæ иу ист
æрцæудзæн, иннæ та баззайдзæн.]»
37 Уæд Æй бафарстой: «Уый кæм уыдзæн, Хицау?»
Йесо сын загъта: «Холы кæм уа, цæргæстæ дæр уым
æрæмбырд уыдзысты». [§]

Фæсномыг ныхас æнæраст тæрхонгæнæджы тыххæй

18 Æдзух кувын кæй æмбæлы æмæ хъынцъым
кæнын кæй нæ хъæуы, уый тыххæй сын Йесо
загъта фæсномыг ныхас: [§†]
2 «Иу сахары уыди, Хуыцауæй чи нæ тарст æмæ
адæмæй дæр æфсæрмы чи нæ кодта, ахæм
тæрхонгæнæг.
3 Уыцы сахары цардис иу идæдз сылгоймаг. Уый-
иу арæх æрцыди тæрхонгæнæгмæ æмæ йын
дзырдта: „Мæ ныхмæлæууæгæй мæ фервæзын
кæн".
4 Фæлæ йæм тæрхонгæнæг цасдæр рæстæг йæ
хъус не 'рдардта. Æппынфæстаг загъта йæхицæн:
„Æз Хуыцауæй дæр нæ тæрсын æмæ адæмæй дæр
не 'фсæрмы кæнын.
5 Фæлæ мæ уыцы идæдз ус æнцой нал уадзы æмæ
йын баххуыс кæнон, цæмæй мæм мауал цæуа,
мауал мæ фæлмæцын кæна"».
6 Хицау загъта: «Хъусут, æнæраст тæрхонгæнæг
цы зæгъы, уымæ?
7 Уæдæ Хуыцауæн æхсæвæй-бонæй лæгъстæ чи
кæны, Йæ уыцы æвзæрстыты нæ
бахъахъхъæндзæн, æви? Мыййаг, афтæ
бакæндзæн, æмæ Йæм бирæ æнхъæлмæ кæсой? [§††]
8 Зæгъын уын, рæхджы сын баххуыс кæндзæн.
Фæлæ Адæймаджы Фырт куы æрцæуа, уæд ма
зæххыл уырныдзинад ссардзæн, цымæ?»

Фæсномыг ныхас фарисей æмæ хъалонисæджы тыххæй

9 Йæхи рæстгæнæгыл чи нымадта æмæ иннæты
чи ницæмæ дардта, уыдонæн дæр Йесо загъта
ахæм фæсномыг ныхас: [§‡]
10 «Дыууæ адæймаджы бацыдысты Кувæндонмæ
бакувынмæ: сæ иу – фарисей, иннæ – хъалонисæг.

[†] *Мф. 8:4; Мк. 1:44; Лк. 5:14.* [††] *17:21 Ацы бынатæн бамбарæн ис афтæ дæр: |iХуыцауы Паддзахад уе 'хсæн ис|r.* [‡] *Мф. 24:23; Мк. 13:21.* [‡†] *Мф. 16:21; 17:22; 20:18; Мк. 8:31.* [‡‡] *Мф. 24:37; 1 Пет. 3:20.*

[‡‡†] *Мф. 10:39; Мк. 8:35; Лк. 9:24; Ин. 12:25.* [‡‡‡] *Мф. 24:41.* [§] *Мф. 24:28.* [§†] *Ром. 12:12; Эф. 6:18; 1 Фес. 5:17.* [§††] *Лк. 11:9; Æрг. 6:10.* [§‡] *Лк. 16:15.*

11 Фарисей æрлæууыд æмæ куывта хинымæр:
„Хуыцау, бузныг дæн Дæуæй, æз иннæ адæмау
стигъæг, æнæраст, хæтаг, кæнæ ацы
хъалонисæджы хуызæн кæй нæ дæн, уый тыххæй. [†]
12 Ком дарын къуыри дыуучæ хатты; меппæт
æфтиаджы дæсæймаг хай дæттын Дæуæн".
13 Хъалонисæг та лæууыди дæрддзæф, уæларвмæ
скæсын дæр нæ уæндыд, фæлæ йæ риу хоста æмæ
дзырдта: „Хуыцау, ныббар мын, æз тæригъæдджын
дæн".
14 Зæгъын уын, йæ хæдзармæ Хуыцауæй
хатыргондæй хъалонисæг ацыди, фарисей та – нæ.
Уымæн æмæ йæхи уæлдæр чи æвæры, уый
æрныллæг уыдзæн, йæхи чи ныллæг кæны, уый та
сбæрзонд уыдзæн». [††]

Йесо Йæ арфæ æфтауы сывæллæттыл

15 Йесомæ хуыдтой сабиты дæр, цæмæй сыл
бандзæва, фæлæ ахуыргæнинæгтæ уый куы
федтой, уæд сæ нæ уагътой. [‡]
16 Йесо сабитæм басидт æмæ загъта: «Æрбауадзут
Мæм сывæллæтты, ма сæ хъыгдарут, уымæн æмæ
Хуыцауы Паддзахад уыдоны хуызæтты у.
17 Æцæг уын зæгъын: Хуыцауы Паддзахадыл
сывæллонау чи нæ баууæнда, уый йæм нæ
бацæудзæн».

Хъæздыг хицау

18 Иу хицау Йесойы бафарста: «Хорз Ахуыргæнæг,
мыггагмæйы цард райсынæн цы саразон?» [‡†]
19 Йесо йын дзуапп радта: «Цæмæн Мæ хоныс
хорз? Иунæг Хуыцауы йеддæмæ хорз ничи у.
20 Фæдзæхстытæ зоныс: „Ма хæт", „Ма амар", „Ма
дав", „Мæнгæвдисæн ма ныллæуу", „Нымай дæ
фыд æмæ дæ мады"».
21 Уый Йесойæн загъта: «Æппæт уыдæттæ ме
'взонджы бонтæй нырмæ æххæст кæнын».
22 Йесо уый куы фехъуыста, уæд ын зæгъы: «Иу
бакæнинаг ма дын баззади: цыдæриддæр дæм ис,
уый ауæй кæн, байуар æй мæгуыртыл, æмæ дын
уæлæрвты уыдзæни хæзна. Стæй-иу раздæх æмæ
цу Мæ фæдыл». [‡‡]
23 Уый уыцы ныхæстæ куы фехъуыста, уæд
æрæнкъард, уымæн æмæ тынг хъæздыг уыди.
24 Кæй æрæнкъард, уый Йесо куы федта, уæд
загъта: «Æвæдза, бонджынтæн куыд зын у Хуыцауы
Паддзахадмæ бацæуын! [‡‡†]
25 Уымæн æмæ хъæздыгæн Хуыцауы
Паддзахадмæ бацæуынæй теуайæн судзины быны
иннæрдæм ахизын æнцондæр у».
26 Уыцы ныхæстæ чи фехъуыста, уыдон загътой:
«Уæдæ чи фервæздзæн?»
27 Йесо сын загъта: «Адæмы бон цы нæу, уый
Хуыцауы бон у».
28 Петр загъта: «Мæнæ мах ныууагътам алцыдæр
æмæ рацыдыстæм Дæ фæдыл». [‡‡‡]
29 Йесо сын дзуапп радта: «Æцæг уын зæгъын:
Хуыцауы Паддзахады сæраппонд йæ хæдзар, кæнæ
йæ усы, кæнæ йе 'фсымæрты, кæнæ йæ
ныййарджыты, кæнæ йæ сывæллætты чи
ныууадза, уыдонæй иунæг ахæм дæр нæй,
30 Æмæ ацы заманы дзæвгар фылдæр, æрцæуинаг
дунейы та мыггагмæйы цард чи нæ райса».

Йесо æртыккаг хатт зæгъы Йæ мæлæт æмæ Йæ райгасы тыххæй

31 Йесо фæхибар кодта дыууадæсы æмæ сын
загъта: «Ныр мах цæуæм Иерусалиммæ, æмæ
Адæймаджы Фырты тыххæй пехуымпартæ
цыдæриддæр ныффыстой, уый сæххæст уыдзæн: [§]
32 Адæймаджы Фырт лæвæрд æрцæудзæни
муртаттæм, æмæ Дзы фæхынджылæг кæндзысты,
бафхæрдзысты Йæ, фæтутæ Йыл кæндзысты,
33 Ехсæй Йæ фæнæмдзысты æмæ Йæ амардзысты,
æмæ æртыккаг бон райгас уыдзæн».
34 Фæлæ Йын Йæ ныхæстæн ницы бамбæрстой.
Цæуыл дзырдта, уыдæттæ сын æргом нæ уыдысты
æмæ сæм нæ бахъардтой.

Куырм цæстæй ракаст

35 Йесо Иерихонмæ куы баввахс, уæд иу куырм
мæгуыргур бадти фæндаггæрон. [§†]
36 Йæ цурты адæм кæй фæцæуынц, уый куы
фехъуыста, уæд бафарста: «Цы хабар у?»
37 Загътой йын: «Назаретаг Йесо æрбацæуы».
38 Уæд ныхъхъæр кодта: «Йесо, Давиды Фырт,
батæригъæд мын кæн!»
39 Разæй цæуджытæ дзы домдтой, цæмæй
ныссабыр уа, фæлæ уый ноджы тынгдæр хъæр
кодта: «Давиды Фырт, батæригъæд мын кæн!»
40 Йесо æрлæууыд æмæ загъта, цæмæй Йæм æй
æрбакæной. Æмæ Йæм куы æрбацыд, уæд æй Йесо
бафарста:
41 «Цы дæ фæнды? Цы дын саразон?» Уый загъта:
«Хицау, мæн фæнды мæ цæстытæй ракæсын».
42 Йесо йын загъта: «Ракæс! Дæ уырныйдзинад дæ
фервæзын кодта».
43 Куырм уайтæккæ ракаст йæ цæстытæй æмæ,
Хуыцауы стаугæйæ, ацыд Йесойы фæдыл. Адæм
уый куы федтой, уæд сеппæт дæр скад кодтой
Хуыцауæн.

Хъалонисæг Закхей

19 Уый фæстæ Йесо бацыд Иерихонмæ æмæ
фæцæйцыд уынджы.
2 Уым уыдис иу адæймаг, йæ ном Закхей –
хъалонисджыты хицау æмæ хъæздыг лæг.
3 Фæндыд æй Йесойы фенын, фæлæ Йæ адæмæй
нæ уыдта, цыбыр лæг кæй уыд, уымæ гæсгæ.

† *Æрг. 3:17.* †† *Мф. 23:12; Лк. 14:11.* ‡ *Мф. 19:13; Мк. 10:13.* ‡† *Мф. 19:16; Мк. 10:17.* ‡‡ *1 Тим. 6:18-19.* ‡‡† *Мф. 19:23; Мк. 10:23; 1 Тим. 6:9-10.*

‡‡‡ *Мф. 19:27; Мк. 10:28.* § *Мф. 20:18; Мк. 10:33.* §† *Мф. 20:29; Мк. 10:46.*

4 Уæд азгъордта размæ æмæ Йæ феныны тыххæй
схызти легъуи бæласмæ, уымæн æмæ Йесойæн
уыцы бæласы цурты цæугæ уыд.
5 Йесо уырдæм куы бахæццæ, уæд скаст уæлæмæ,
федта йæ æмæ йын загъта: «Закхей, æрхиз
рæвдздæр, абон дæ хæдзары хъуамæ уон».
6 Закхей æрхызт рæвдз æмæ Йæ суазæг кодта
æхсызгонæй.
7 Æмæ адæм уый куы федтой, уæд сеппæт дæр
райдыдтой хъуыр-хъуыр кæнын æмæ дзырдтой,
Уый бацыд тæригъæдджын адæймагмæ, зæгъгæ.
8 Закхей та сыстад æмæ загъта Йесойæн: «Хицау,
мæ мулкæн йе 'мбис ратдзынæн мæгуыртæн, æмæ
кæд искæй хъыджы бацыдтæн, уæд ын æй цыппар
ахæмæй бафиддзынæн».
9 Йесо йын загъта: «Абон ирвæзындзинад æрцыд
ацы хæдзармæ, уымæн æмæ ацы адæймаг дæр
Авраамы байзæддаг у.
10 Адæймаджы Фырт сæфтыты бацагурынмæ æмæ
сæ фервæзын кæнынмæ æрцыд». †

Фæсномыг ныхас дæс минæйы тыххæй

11 Адæм байхъуыстой, цы загъта, уымæ. Йесойы
Иерусалиммæ бирæ кæй нал хъуыд, уымæ гæсгæ
уыдон æнхъæл уыдысты, Хуыцауы Паддзахад
рæхджы æрцæудзæн, зæгъгæ. Æмæ ма сын уый
тыххæй Йесо радзырдта фæсномыг ныхас дæр.
12 Загъта: «Иу лæг, уæздан мыггагæй, цыди дард
бæстæмæ, цæмæй йæ уым сæвæрдæуа паддзахæй
æмæ раздæха фæстæмæ. ††
13 Басидт йæ дæс цагъармæ, радта сын дæс
минæйы æмæ сын загъта: „Пайда сæ кæнут ме
'рцыдмæ, цæмæй райсат æфтиаг".
14 Фæлæ йе 'мбæстæгтæн æнæуынон кæй уыди,
уымæ гæсгæ йын йæ фæдыл арвыстой
минæвæрттæ зæгъынмæ: „Мах нæ фæнды, цæмæй
нын уый паддзахиуæг кæна".
15 Паддзахæй йæ сæвæрыны фæстæ куы
æрыздæхт, уæд чи цас æфтиаг райста, уый
базоныны тыххæй басидт, æхца кæмæн радта,
уыцы цагъартæм.
16 Æрцыд фыццаг æмæ загъта: „Хицау, дæ минæ
æфтиаг æрхаста дæс минæйы".
17 Уый йын загъта: „Хорз, мæ дзæбæх цагъар!
Чысыл хъуыддаджы иузæрдион кæй уыдтæ, уымæ
гæсгæ дæ хицауæй æвæрын дæс сахарæн". ‡
18 Æрцыд дыккаг æмæ загъта: „Хицау, дæ минæ
æфтиаг æрхаста фондз минæйы".
19 Уымæн дæр загъта: „Дæу та хицауæй æвæрын
фондз сахарæн".
20 Æрцыд æртыккаг æмæ загъта: „Хицау, мæнæ дæ
минæ, æз æй хæцъилы тыхтæй фæдардтон.
21 Тæрсгæ дæ кодтон, уымæн æмæ карз лæг дæ.
Цы нæ нывæрдтай, уый дæхи бакæныс, цы нæ
байтыдтай, уый æркæрдыс".
22 Хицау ын загъта: „Дæхи ныхæстæй дын тæрхон
кæндзынæн, æвзæр цагъар! Æз карз лæг кæй дæн,
æмæ цы нæ нывæрдтон, уый мæхи кæй бакæнын,
цы нæ байтыдтон, уый кæй æркæрдын, уыдæттæ
куы зыдтай, ‡†
23 Уæд цæуылнæ радтай ме 'хца пайда дзы
скæнынмæ, куы æрцыдтæн, уæд æй æфтиагимæ
куыд райстаин, афтæ?"
24 Æмæ уым чи лæууыд, уыдонæн загъта: „Райсут
ын йæ минæ æмæ йæ раттут, дæс минæйы кæмæ
ис, уымæн".
25 Уыдон ын загътой: „Хицау, уымæ дæс минæйы
куы ис".
26 Уый дзуапп радта: „Зæгъын уын, кæмæ ис,
уымæн рардæуыдзæн; кæмæ нæй, уымæй та ист
æрцæудзæн, цы йæм ис, уый дæр. ‡‡
27 Паддзах сын уон, уый кæй нæ фæндыд, мæ
уыцы знæгты та æркæнут æмæ сæ мæ разы
амарут"». ‡‡†

Йесо æрцыд Иерусалиммæ

28 Уый зæгъыны фæстæ Йесо араст Йæ фæндагыл
Иерусалиммæ.
29 Елеон цы хох хуындæуы, уымæн йæ фахсыл чи
ис, уыцы Виффаги æмæ Вифанимæ куы баввахс,
уæд арвыста Йæ ахуыргæнинæгтæй дыууæйы, ‡‡‡
30 Æмæ сын загъта: «Ацæут, уæ ныхмæ цы хъæу
ис, уырдæм. Куы бацæуат, уæд ссардзыстут,
адæймаг кæуыл нæма сбадт, ахæм къæлæу бастæй.
Суадзут æй æмæ йæ æркæнут.
31 Исчи уæ куы бафæрса: „Цæмæн æй уæгъд
кæнут?", уæд-иу ын зæгъут: „Хицауы хъæуы"».
32 Ахуыргæнинæгтæ ацыдысты æмæ æппæт дæр
ссардтой, Йесо сын куыд загъта, афтæ.
33 Къæлæуы куы уæгъд кодтой, уæд сын йæ
хицæуттæ загътой: «Цæмæн уæгъд кæнут
къæлæуы?»
34 Уыдон дзуапп радтой: «Хицауы хъæуы».
35 Æмæ къæлæуы æркодтой Йесомæ,
æрæфтыдтой йыл сæ дарæстæ æмæ йыл Йесойы
сбадын кодтой. §
36 Йесо куы фæцæйцыд, уæд Ын адæм сæ
дарæстæ тыдтой Йæ фæндагыл.
37 Елеоны хохы æруайæнмæ куы баввахс, уæд Йæ
ахуыргæнинæгтæ сеппæт дæр райдыдтой
цингæнгæ хъæрæй Хуыцауы стауын, кæй федтой,
æппæт уыцы диссæгты тыххæй:
38 «Арфæгонд уæд Хуыцауы номæй æрцæуæг
Паддзах! Фарн æмæ намыс Хуыцауæн уæлæрвты!»
§†
39 Адæмимæ чи уыди, уыцы фарисейтæй Йын
чидæртæ загътой: «Ахуыргæнæг, ныхъхъус кæн Дæ
ахуыргæнинæгты».
40 Фæлæ сын Йесо дзуапп радта: «Зæгъын уын:
уыдон куы ныхъхъус уой, уæд дуртæ ныхъхъæр
кæндзысты».

† *Мф. 18:11.* †† *Мф. 25:14.* ‡ *Лк. 16:10.*

‡† *Мф. 25:26.* ‡‡ *Мф. 13:12; 25:29; Мк. 4:25; Лк. 8:18.* ‡‡† *Мф. 22:7.* ‡‡‡ *Мф. 21:1; Мк. 11:1.* § *Мф. 21:7; Мк. 11:7; Ин. 12:14.* §† *Лк. 2:14; Эф. 2:14.*

Йесо кæуы Иерусалимыл

41 Йесо сахармæ куы баввахс æмæ йæ куы федта,
уæд ыл скуыдта
42 Æмæ загъта: «Гъæй-джиди, ды дæр абон куы
базонис, фарны хос дын цы у, уый! Фæлæ дын ныр
æргом нæу.
43 Уымæн æмæ дыл скæндзæн ахæм бонтæ, æмæ
де знæгтæ дæ къулты алыварс ныккалдзысты
сыджыты рæгътæ, æртыхсдзысты дыл æмæ дæ
цъист кæндзысты алырдыгæй. †
44 Дæу æмæ дын дæ хъæбулты дæ мидæг сæмвæз
кæндзысты зæххимæ, æмæ дæ дур дурыл нал
ныууадздзысты, Хуыцау дæм куы æрцыд, уыцы
афон кæй нæ базыдтай, уый тыххæй».

Йесо сыгъдæг кæны Кувæндон

45 Йесо Кувæндонмæ бацыд æмæ уырдыгæй
тæрын райдыдта уæйгæнджыты. ††
46 Дзырдта сын: «Фыст у: „Мæ хæдзар кувæн
хæдзар уыдзæн"; сымах та дзы абырджыты лæгæт
сарæзтат».
47 Йесо алы бон дæр адæмы ахуыр кодта
Кувæндоны. Алчертæ, динамонджытæ æмæ Йæ
адæмы хистæртæ хъавыдысты амарынмæ,
48 Фæлæ Йын уыцы ми цы амалæй бакодтаиккой,
уый нæ зыдтой, уымæн æмæ Йæм æппæт адæм
дæр æнæрынцойæ хъуыстой.

Йесойæн ахæм бар чи радта

20 Йесо иухатт адæмы ахуыр кодта Кувæндоны
æмæ сын хъусын кодта фарны уац.
Бацыдысты Йæм алчертæ æмæ динамонджытæ
адæмы хистæртимæ, ‡
2 Æмæ Йæ бафарстой: «Зæгъ нын, æппæт
уыдæттæ цавæр хъаруйæ кæныс? Дæуæн уыцы бар
чи радта, уый чи у?»
3 Йесо сын дзуапп радта: «Æз дæр уæ
бафæрсдзынæн цæмæйдæр. Зæгъут-ма Мын,
4 Иоанн цы аргъуыдæй аргъуыдта, уый уæларвæй
уыд æви адæмæй?»
5 Уыдон тæрхæттæ кодтой: «„Уæларвæй" куы
зæгъæм, уæд бафæрсдзæн: „Уæдæ цæуылнæ
бауæндыдыстут Иоаннныл?"
6 „Адæмæй" куы зæгъæм, уæд та нæ адæм дуртæй
амардзысты, уымæн æмæ сеппæты дæр уырны,
Иоанн пехуымпар кæй у, уый». ‡†
7 Æмæ дзуапп радтой: «Кæцæй у, уый нæ зонæм».
8 Уæд сын Йесо загъта: «Уæдæ уын Æз дæр нæ
зæгъдзынæн, цавæр хъаруйæ сæ кæнын, уый».

Фæсномыг ныхас фыдзæрдæ æхххуырстыты тыххæй

9 Æмæ адæмæн дзурын райдыдта ахæм
фæсномыг ныхас: «Иу адæймаг ныссагъта
сæнæфсирдон, радта йæ æхххуырст кусджытæм
æмæ ацыди дæргъвæтин æмгъуыдмæ. ‡‡
10 Афон куы ралæууыди, уæд æхххуырст
кусджытæм арвыста йæ цагъары, цæмæй йын йæ
сæнæфсирдонæй раттой йæ хай. Фæлæ йæ
æхххуырст кусджытæ фæнадтой æмæ йæ
афтидармæй аздæхтой.
11 Арвыста сæм æндæр цагъары, æмæ уый дæр
фæнадтой, фæхынджылæг дзы кодтой æмæ йæ
афтидармæй аздæхтой.
12 Арвыста сæм æртыккаджы дæр, фæлæ уый дæр
фæцæфтæ кодтой æмæ йæ ратардтой.
13 Уæд сæнæфсирдоны хицау загъта: „Цы кæнон?
Арвитон мæ уарзон фырты; чи зоны, æмæ уымæй
фефсæрмы уой".
14 Фæлæ йæ æхххуырст кусджытæ куы федтой, уæд
кæрæдзийæн дзырдтой: „Уый йæ бындар у.
Амарæм æй, æмæ мах бауыдзысты йæ бынтæ". ‡‡†
15 Сæнæфсирдонæй йæ раппæрстой æмæ йæ
амардтой. Цы сын бакæндзæни сæнæфсирдоны
хицау? ‡‡‡
16 Æрцæуудзæн, амардзæн уыцы æхххуырст
кусджыты æмæ сæнæфсирдон ратдзæн
æндæртæм». Уый чи фехъуыста, уыдон загътой:
«Хуыцау бахизæд!»
17 Йесо сæм бакаст æмæ загъта: «Уæдæ Сыгъдæг
Фысты ацы дзырдтæ цы амонынц: „Аразджытæ цы
дурыл нæ барвæссыдысты, уый сси сæрæвæрæн"? §
18 Уыцы дурыл чидæриддæр æрхауа, уый
ныппырх уыдзæн, йæхæдæг кæуыл æрхауа, уый та
ныцъцъæл кæндзæн».
19 Йесо ацы фæсномыг ныхас уыдоны тыххæй кæй
загъта, уый бамбæрстой динамонджытæ æмæ
алчертæ, æмæ Йæ хъавыдысты æвæстиатæй
æрцахсынмæ, фæлæ адæмæй нæ бауæндыдысты.

Хъалон кесæрæн

20 Æмæ Йесомæ райдыдтой сæ цæст дарын, æмæ
Йæм барвыстой, сæхи рæстгæнджытæй чи
æвдыста, ахæм лæгты. Сæ нысан уыди Йæ
ракъахын æмæ Йын Йæ ныхæстæ Йæхи ныхмæ
фæцаразын, бæстæйы хицауы къухтæм Ын раттæн
куыд уыдаид, афтæ. §†
21 Æмæ Йæ уыдон бафарстой: «Ахуыргæнæг, мах
зонæм: Ды раст дзурыс æмæ ахуыр кæныс, никæй
хъулон кæныс, фæлæ æцæгадмæ гæсгæ амоныс
Хуыцауы фæндаг.
22 Кесæрæн нын хъалон фидын æмбæлы æви
нæ?»
23 Йесо сын бамбæрста сæ хинвæнд æмæ загъта:
«[Цы Мæ къахут?]
24 Равдисут Мæм динар: кæй ныв æмæ йыл кæй
ном ис?» Уыдон дзуапп радтой: «Кесæры».

† *Мф. 22:7; Лк. 21:6.* †† *Мф. 21:12; Мк. 11:15; Ин. 2:15.* ‡ *Мф. 21:23; Мк. 11:27.* ‡† *Мф. 14:5.*

‡‡ *Мф. 21:33; Мк. 12:1.* ‡‡† *Дзут. 1:2.* ‡‡‡ *Дзут. 13:12.* § *Мф. 21:42; Мк. 12:10; Ап. хъ. 4:11; 1 Пет. 2:6; Ром. 9:33.* §† *Мф. 22:15; Мк. 12:13.*

25 Уæд сын загъта: «Уæдæ кесæры цы у, уый
дæттут кесæрæн, Хуыцауы цы у, уый та –
Хуыцауæн». [†]
26 Æмæ сын адæмы раз Йæ ныхæстæ Йæхи
ныхмæ фæцаразын нæ бантыст. Йæ дзуапп сæ
бафтыдта дисы æмæ ныхъхъус сты.

Мæрдты райгасы тыххæй

27 Уæд æрбацыдысты саддукейтæй чидæртæ
(саддукейтæ дзурынц, мæрдтæ нæ райгас
уыдзысты, зæгъгæ) æмæ Йæ бафарстой: [††]
28 «Ахуыргæнæг, Моисей махæн ныффыста:
„Искæмæн йæ усджын æфсымæр æнæзæнæгæй
куы амæла, уæд ын ракурæд йæ усы æмæ цот
рауадзæд йе 'фсымæрæн".
29 Уыд авд æфсымæры. Хистæр æрхаста ус æмæ
æнæзæнæгæй амард.
30 Уыцы усы ракуырдта дыккаг æфсымæр æмæ
уый дæр æнæзæнæгæй амард.
31 Ракуырдта йæ æртыккаг, стæй – иннæ
æфсымæртæ. Æмæ сеппæт дæр амардысты, зæнæг
та нæ ныууагътой.
32 Сеппæты фæстæ ус дæр амард.
33 Ныр мæрдтæ куы райгас уой, уæд сæ кæй ус
уыдзæни? Сæ авды ус дæр куы уыд».
34 Йесо сын дзуапп радта: «Ацы дунейы адæм
курынц устытæ æмæ цæуынц моймæ.
35 Фидæны цард кæмæн рардæуа æмæ мæрдтæй
чи райгас уа, уыдон та нæдæр ус курдзысты,
нæдæр мой кæндзысты.
36 Мæлæт дæр сын нæ уыдзæни. Фæлæ суыдзысты
зæдты хуызæн, Хуыцауы хъæбултæ, уымæн æмæ
сæ Хуыцау райгас кодта.
37 Мæрдтæ кæй райгас уыдзысты, уый та Моисей
равдыста, судзгæ сындзкъутæры тыххæй куы
дзырдта, Хуыцауы Авраамы Хуыцау, Исаакы Хуыцау
æмæ Иаковы Хуыцау куы схуыдта, уæд. [‡]
38 Хуыцау та мæрдты Хуыцау нæу, фæлæ
удæгæсты Хуыцау у, уымæн æмæ Йын иууылдæр
удæгас сты».
39 Уый тыххæй Йесойæн динамонджытæй
чидæртæ загътой: «Ахуыргæнæг, Ды хорз загътай».
40 Истæмæй бафæрсынмæ Йæм сæ ныфс нал
хастой. Йесо та сын дзырдта:

Кæй байзæддаг у Чырысти?

41 «Куыд зæгъынц Чырыстийæ, Давиды байзæддаг
у, зæгъгæ? [‡†]
42 Давид йæхæдæг Псаломты чиныджы куы дзуры:
„Хуыцау загъта мæ Хицауæн: сбад Мæ рахиз фарс, [‡‡]
43 Цалынмæ Дын Де знæгты Дæ къæхты бын
æрæвæрон, уæдмæ".
44 Уæдæ Йæ кæд Давид Хицау хоны, уæд Уый йæ
байзæддаг куыд у?»
45 Æппæт адæм Йесомæ куы хъуыстой, уæд Йæ
ахуыргæнинæгтæн загъта:
46 «Уæхи хизут динамонджытæй. Уыдон уарзынц
даргъ дарæс дарын æмæ сахарты фæзты адæмы
арфætæм хъусын; уарзынц синагогæты раззаг
бынæтты æмæ минасы фынгтыл уæле бадын; [‡‡†]
47 Хæрынц идæдзты хæдзæрттæ, цæстмæ кувынц
бирæ. Уыдон баййафдзысты карз æфхæрд».

Идæдз усы мысайнаг

21 Йесо акаст æмæ федта, Хуыцауы номыл
лæвæрттæ Кувæндоны хæзнадоны чи
æвæрдта, уыцы хъæздгуыты. [‡‡‡]
2 Федта дзы, дыууæ лептæйы чи нывæрдта, уыцы
мæгуыр идæдз усы дæр.
3 Йесо загъта: «Æцæг уын зæгъын, ацы мæгуыр
идæдз ус сеппæтæй дæр фылдæр нывæрдта. [§]
4 Иннæтæ иууылдæр хæзнадоны сæ исбоны
уæлдайæ нывæрдтой; ацы мæгуыр сылгоймаг та
нывæрдта, цыдæриддæр æм уыдис, уый, йæ
хойраджы аргъ».

Пехуымпар ныхас Кувæндоны тыххæй

5 Иуæй-иутæ афтæ куы дзырдтой, Кувæндон
зынаргъ дуртæй æмæ, Хуыцауæн цы æрхастæуыд,
уыдонæй фæлыст у, зæгъгæ, уæд Йесо загъта: [§†]
6 «Ралæудзæн ахæм рæстæг, æмæ ам цы уынут,
уыдон афтæ ныппырх уыдзысты, æмæ дзы дур
дурыл нал баззайдзæн». [§††]

Бæллæхтæ æмæ фæлварæнтæ

7 Уæд Æй бафарстой: «Ахуыргæнæг, уый кæд
уыдзæн, æмæ уыдæттæн се 'рцыды афон цæмæй
бæрæг уыдзæн?»
8 Йесо сын загъта: «Уæхи хизут, цæмæй сайды ма
фæуат. Уымæн æмæ бирæтæ æрцæудзысты æмæ
дзурдзысты: „Æз Чырысти дæн", „Афон ралæууыд".
Ма-иу ацæут сæ фæдыл. [§‡]
9 Хæстыты æмæ змæстыты тыххæй куы фехъусат,
уæд ма фæтæрсут – фыццаг уал æппæт уыдæттæн
æрцæуын æмбæлы, фæлæ уыйадыл кæрон нæма
уыдзæн».
10 Загъта ма сын: «Сыстдзысты адæм адæмы
ныхмæ æмæ паддзахад паддзахады ныхмæ,
11 Уыдзæни стыр зæххæнкъуыстытæ, ранæй-
рæтты – стонг æмæ емынæ; уыдзæни æвирхъау
цаутæ æмæ стыр æвдисæйнæгтæ уæларвæй.
12 Æппæт уыдæтты разæй сымах ахсдзысты,
æфхæрдзысты уæ, кæндзысты уæ синагогæтæм
æмæ ахæстæттæм; Мæ номы тыххæй
æрлæудзыстут паддзæхты æмæ хицæутты раз. [§‡†]
13 Уæд уын уыдзæни Мæн тыххæй æвдисæн
лæууыны фадат.

† *Мф. 17:27; 22:21; Ром. 13:7.* †† *Мф. 22:23; Мк. 12:18; Ап. хъ. 23:8.* ‡ *Мф. 22:32; Мк. 12:26.* ‡† *Мф. 22:42; Мк. 12:35.* ‡‡ *Мф. 22:44.*

‡‡† *Мф. 23:6; Мк. 12:38-39; Лк. 11:43.* ‡‡‡ *Мк. 12:41.* § *2 Кор. 8:12.* §† *Мф. 24:1; Мк. 13:1.* §†† *Лк. 19:44.* §‡ *Мф. 24:4; Мк. 13:5; 1 Ин. 4:1; Эф. 5:6; 2 Фес. 2:3.* §‡† *Мф. 10:17; 24:9; Мк. 13:9; Ин. 15:20.*

14 Цы дзуапп ратдзыстут, уый тыххæй уæ рагацау сагъæс кæнын кæй нæ хъæуы, уый дарут уæ зæрдыл. †

15 Уымæн æмæ уын Æз ратдзынæн, уæ ныхмæлæуджытæ сеппæт дæр кæй ныхмæ фæлæууын æмæ кæй ныхмæ сдзурын нæ бафæраздзысты, ахæм æвзаг æмæ зонд. ††

16 Гадзрахатæй уыл рацæудзысты уæ ныййарджытæ, уе 'фсымæртæ, уæ хæстæджытæ, уæ хæлæрттæ, æмæ уæ кæйдæрты амардæуыдзæн.

17 Мæ номы тыххæй алкæмæн дæр уыдзыстут æнæуынон.

18 Фæлæ уæ сæрæй иу æрду дæр нæ фæхъæудзæн.

19 Уæ фæразонæй фервæзын кæнут уæ удтæ. ‡

Пехуымпар ныхас Иерусалимы тыххæй

20 Иерусалимыл æфсæдтæ кæй æртыхстысты, уый куы фенат, уæд-иу зонут, рæхджы гæныстон кæй фæуыдзæн, уый. ‡†

21 Уæд Иудейæйы чи уа, уыдон лидзæнт хæхтæм. Иерусалимы чи уа, уыдон дæр уырдыгæй лидзæнт, йæ алфамбылай чи уа, уыдон та йæм ма бацæуæнт.

22 Уымæн æмæ уыцы бонтæ мастисæн бонтæ сты, цæмæй сæххæст уа, Сыгъдæг Фыст цы зæгъы, уый æгасæй дæр.

23 Уæд додоййаг уыдзысты сывæрджынтæ æмæ дзидзидарджытæ. Стыр бæллæх æрцæудзæн ацы зæхмæ, æмæ Хуыцауы фыдæх баййафдзæн ацы адæмы.

24 Цагъды фæуыдзысты карды комæй, уацары сæ акæндзысты алы адæмтæм. Иерусалим ссæнддзысты муртаттæ, цалынмæ сæ рæстæг фæуа, уæдмæ.

Адæймаджы Фырты æрцыд

25 Уыдзæн æвдисæйнæгтæ хурыл, мæйыл æмæ стъалытыл; зæххыл та адæм сау катайы бафтдзысты, фæйлаугæ денджызы уынæрæй ницыуал зондзысты сæ сæрæн. ‡‡

26 Адæм фыртæссæй фæзæрдæ-дзæф уыдзысты, дунейыл цы бæллæхтæ хъуамæ æрцæуа, уыдонмæ æнхъæлмæ кæсгæйæ, уымæн æмæ уæларвон тыхтæ нынкъуысдзысты.

27 Æмæ уæд Адæймаджы Фырты фендзысты стыр тых æмæ намысимæ æврагъы æрцæйцæугæ. ‡‡†

28 Уыдæттæ æххæст кæнын куы райдайой, уæд-иу уырдыг слæуут æмæ уæ сæртыл схæцут, уымæн æмæ æрхæстæг уæ фервæзыны афон». ‡‡‡

Фæсномыг ныхас легъуибæласы тыххæй

29 Æмæ сын Йесо загъта фæсномыг ныхас: «Акæсут-ма легъуибæласмæ æмæ иннæ бæлæстæм.

30 Уыдоны сыфтæр рафтаугæ куы фенут, уæд æй уæхæдæг дæр фæзонут, сæрд кæй æрæввахс.

31 Уæдæ сымах æппæт уыдæттæ æххæстгæнгæ куы фенат, уæд-иу зонут, Хуыцауы Паддзахад кæй æрæввахс, уый.

32 Æцæг уын зæгъын: ацы фæлтæр нæма аивгъуыйдзæни, цалынмæ æппæт уыдæттæ æрцæуой.

33 Арв æмæ зæхх нал уыдзысты, Мæ ныхæстæ та мыггагмæ дæр уыдзысты сæ тыхы. §

Иудадзыг ут цæттæ

34 Кæсут уæхимæ, цæмæй уæ зæрдæтæ ма суæззау уой æнæуаг цардæй, фырнозтæй, царды мæтæй, æмæ уæ уыцы бон ма æрæййафа æнæнхъæлæджы. §†

35 Уымæн æмæ уый къæппæгау æрцахсдзæн æппæт зæххон цæрджыты.

36 Уæдæ иудадзыг ут цæттæ æмæ кувут, цæмæй уæ бон бауа æппæт уыцы æрцæуинаг бæллæхты сæрты ахизын æмæ Адæймаджы Фырты раз æрлæууын». §††

37 Боныгон Йесо адæмы ахуыр кодта Кувæндоны, изæрæй та-иу ацыд æмæ-иу Йе 'хсæв арвыста, Елеон кæй хуындæуы, уыцы хохыл. §‡

38 Æмæ Йæм æппæт адæм сæумæйæ цыдысты Кувæндонмæ байхъусынмæ.

Сусæгвæнд Йесойы ныхмæ

22 Æрхæстæг Донгонд дзулты бæрæгбон, Куадзæн кæй хуындæуы, уый. §‡†

2 Алчертæ æмæ динамонджытæ агуырдтой, цæсты сæ чи нæ бафтауа, Йесойы амарыны ахæм фадат, уымæн æмæ адæмæй тæрсгæ кодтой.

3 Хæйрæг бацыд, Искариот кæй хуындæуыд, уыцы Иудæйы – дыууадæс ахуыргæнинагæй иуы. §†

4 Æмæ Иудæ ацыд, Йесойы куыд ауæй кæна, уый тыххæй алчертимæ æмæ Кувæндон хъахъхъæнджыты хицæуттимæ баныхас кæнынмæ.

5 Уыдон бацин кодтой æмæ сразы сты Иудæйæн æхца раттыныл.

6 Уый сын зæрдæ бавæрдта æмæ агуырдта, Йесо адæмимæ куыд нæ уа, афтæмæй сын Æй сæ къухтæм раттыны фадат.

Куадзæны æхсæвæр

7 Æрхæццæ Донгонд дзулты бæрæгбон, Куадзæны уæрыкк æргæвдыны бон. §‡

8 Йесо арвыста Петр æмæ Иоанны æмæ сын загъта: «Ацæут æмæ нын æрæвæрут Куадзæны фынг».

9 Уыдон Æй бафарстой: «Куыд Дæ фæнды, кæм æй æрæвæрæм?»

† *Лк. 12:11.* †† *Ап. хъ. 6:10.* ‡ *Мф. 10:22.* ‡† *Мф. 24:15; Мк. 13:14.* ‡‡ *Мф. 24:29; Мк. 13:24.* ‡‡† *Мк. 13:26.* ‡‡‡ *Ром. 8:23.*

§ *Мф. 24:35.* §† *1 Пет. 4:7; Ром. 13:13; 1 Фес. 5:6.* §†† *Мф. 24:42; 25:13; Мк. 13:33.* §‡ *Ин. 8:2.* §‡† *Мф. 26:2; Мк. 14:1.* §† *Мф. 26:14.* §‡ *Мф. 26:17; Мк. 14:12.*

[10] Уый сын загъта: «Сахармæ куы бацæуат, уæд уыл сæмбæлдзæн иу адæймаг доны дурынимæ. Цы хæдзармæ бацæуа, уырдæм-иу бацæут йæ фæдыл,
[11] Æмæ-иу хæдзары хицауæн зæгъут: „Ахуыргæнæг дын зæгъы: Мæ ахуыргæнинæгтимæ Куадзæн кæм бахæрон, уыцы уат кæм ис?"
[12] Æмæ уын уый уæллаг уæладзыджы фенын кæндзæн стыр æфснайд уат; уым-иу æрæвæрут фынг».
[13] Уыдон ацыдысты æмæ æппæт дæр ссардтой, Йесо сын куыд загъта, афтæ; æмæ æрæвæрдтой Куадзæны фынг.
[14] Афон куы æрцыд, уæд Йесо æмæ апостолтæ æрбадтысты фынгыл. [†]
[15] Йесо сын загъта: «Мæ хъизæмары размæ Мæ тынг фæндыд ацы Куадзæн уемæ бахæрын.
[16] Уымæн æмæ уын зæгъын: нал бахæрдзынæн Куадзæн, цалынмæ Хуыцауы Паддзахады алцæмæй дæр сæххæст уа, уæдмæ». [††]
[17] Райста сæны кæхц, арфæ ракодта æмæ загъта: «Айсут æй æмæ дзы алчидæр баназæд.
[18] Уымæн æмæ уын зæгъын, нал баназдзынæн сæнæфсиры сæнæй, цалынмæ Хуыцауы Паддзахад æрцæуа, уæдмæ».
[19] Уый фæстæ райста дзул, арфæ ракодта, асаста йæ, радта сын æй æмæ загъта: «Ай Мæ Буар у, æмæ уæ сæраппонд лæвæрд цæуы мæлæтмæ. Афтæ кæнут Мæ æрымысынæн». [‡]
[20] Æхсæвæры фæстæ райста сæны кæхц дæр æмæ загъта: «Ацы кæхц у ног фидыд – уый фидаргонд цæуы, сымах сæраппонд чи акæлдзæни, Мæ уыцы Тугæй.
[21] Фæлæ мæнæ Мæ уæйгæнæг Мемæ иу фынгыл бады. [‡†]
[22] Адæймаджы Фырт фæивгъуыйы, нысангонд Ын цы фæндаг у, ууыл. Фæлæ сар йæ сæр, гадзрахатæй Йыл цы адæймаг рацæуа, уымæн». [‡‡]
[23] Уæд райдыдтой кæрæдзи фæрсын, Йæ уæйгæнæг чи уыдзæни, зæгъгæ.

Уæлдæрыл нымад чи у

[24] Рауад сæм быцæу дæр, уæлдæрыл нымад сæ чи хъуамæ уа, ууыл.
[25] Йесо сын загъта: «Паддзæхтæ хицауиуæг кæнынц адæмтæн, æмæ адæмтыл барджын чи у, уыдоны хæрзгæнджытæ хуындæуы.
[26] Сымахмæ та афтæ ма уæд, фæлæ уе 'хсæн уæлдæр чи у, уый уын уæд кæстæрау, хистæр та – лæггадгæнæгау.
[27] Чи у уæлдæр – фынгыл бадæг æви кæстæриуæггæнæг? Фынгыл бадæг уæлдæр нæу, æви? Æз та уын кæстæриуæггæнæгау дæн. [‡‡†]
[28] Сымах Мæ фæлварæнты Мемæ уыдыстут.
[29] Мæ Фыд Мын Паддзахад куыд радта, афтæ уын æй Æз дæр дæттын,
[30] Цæмæй Мæ Паддзахады хæрат æмæ нуазат Мæ фынгыл. Æмæ сбаддзыстут уæле Израилы дыууадæс хæдзарвæндагæн тæрхон кæнынмæ. [‡‡‡]

Йесо Петры тыххæй

[31] Симон, Симон, хæйрæг ракуырдта, цæмæй уæ балуæрстæуа мæнæуау. [§]
[32] Фæлæ Æз куывтон дæу тыххæй, цæмæй дæ уырнындзинад ма слæмæгъ уа. Æмæ Мæм куы раздæхай, уæд-иу сфидар кæн де 'фсымæрты уырнындзинад». [§†]
[33] Петр Ын дзуапп радта: «Хицау, æз цæттæ дæн Демæ цæуынмæ ахæстонмæ дæр æмæ амæлынмæ дæр».
[34] Фæлæ Йесо загъта: «Зæгъын дын, Петр, ахсæв уасæг нæма ныууасдзæн, афтæ Мыл æртæ хатты атигъ кæндзынæ дæхи, æз Æй нæ зонын, зæгъгæ». [§††]
[35] Йесо сæ бафарста: «Æз уæ æнæ æхцайы дзæкъулæй, æнæ хордзенæй, æнæ дзабыртæй куы æрвыстон, уæд истæмæй хъуаг æййæфтат?» Уыдон дзуапп радтой: «Ницæмæй». [§‡]
[36] Уæд сын загъта: «Ныр та æхцайы дзæкъул кæмæ ис, уый йæ айсæд йемæ; хордзен кæмæ ис, уый дæр æй айсæд йемæ. Æхца кæмæ нæй, уый та ауæй кæнæд йæ пæлæз æмæ балхæнæд кард.
[37] Зæгъын уын, Сыгъдæг Фыст цы зæгъы, уый Мыл хъуамæ æрцæуа: „Фыдгæнджыты хыгъдмæ Йæ бахастæуыд". Мæн тыххæй фыст цы ис, уый рæхджы сæххæст уыдзæн». [§‡†]
[38] Уыдон загътой: «Хицау, мæнæ ам ис дыууæ карды». Уый сын загъта: «Æгъгъæд у!»

Йесо кувы Елеоны хохыл

[39] Йесо рацыд æмæ иннæ хæттытау ныр дæр та араст Елеоны хохмæ. Йæ ахуыргæнинæгтæ дæр ацыдысты Йæ фæдыл. [§†]
[40] Бынатмæ куы бахæццæ сты, уæд сын загъта: «Кувут, цæмæй фæлварæны ма бахауат». [§‡]
[41] Дур кæйонг фехсæн ис, Йесо уыйбæрц фæхибар, æрзоныгыл æмæ куывта:
[42] «Мæ Фыд, кæд Дын фæндон разына, уæд Мын ацы хъизæмæртты кæхц ма бадар. Æниу, Мæн куыд фæнды, афтæ нæ, фæлæ Дæу куыд фæнды, афтæ фæуæд».
[43] [Уæд Æм уæларвæй æрцыди зæд æмæ Йæ удвидар кодта.
[44] Утæхсæн кæнгæйæ, Йесо куывта зæрдиагдæрæй; æмæ Йæ хид туджы æртæхтау тагъди зæхмæ.]
[45] Куывд куы фæци, уæд бацыд Йæ ахуыргæнинæгтæм æмæ сæ баййæфта фынæйæ, уымæн æмæ сын мæт сæ тых асаста.

† *Мф. 26:20; Мк. 14:18; Ин. 13:12.* †† *Ап. хъ. 10:41.* ‡ *Мф. 26:26; Мк. 14:22; 1 Кор. 11:24.* ‡† *Мф. 26:22-23.* ‡‡ *Ап. хъ. 2:23; 4:28.* ‡‡† *Флп. 2:7.*

‡‡‡ *Мф. 19:28; 1 Кор. 6:2; Æрг. 3:21; 20:4.* § *1 Пет. 5:8.* §† *Мф. 16:18; Ин. 17:15.* §†† *Мф. 26:34; Мк. 14:30; Ин. 13:38.* §‡ *Мф. 10:9-10; Мк. 6:8; Лк. 9:3; 10:4.* §‡† *Мк. 15:28.* §† *Мф. 26:36; Мк. 14:32; Ин. 18:1.* §‡ *Мф. 26:41; Мк. 14:38.*

46 Йесо сын загъта: «Цы фынæй кæнут? Сыстут
æмæ кувут, цæмæй фæлварæны ма бахауат».

Йесойы æрцахстой

47 Йесо Йæ ныхас нæма фæци, афтæ фæзындысты
адæм; дыууадæс ахуыргæнинагæй иу, Иудæ, цыди
сæ разæй. Уый бацыд Йесомæ аба Йын кæнынмæ. †
48 Йесо йын загъта: «Иудæ, байæ гадзрахатæй
цæуыс Адæймаджы Фыртыл?»
49 Хъуыддаг цæмæ цæуы, Йесойы
ахуыргæнинæгтæ уый куы федтой, уæд Ын загътой:
«Хицау, кардæй цæвæм?»
50 Æмæ сæ иу кардæй ныццавта алчеры цагъары
æмæ йын йæ рахиз хъус ахауын кодта.
51 Уæд Йесо загъта: «Æрсабыр ут». Бавнæлдта
цагъары хъусмæ æмæ йын æй сдзæбæх кодта.
52 Йе 'рцахсынмæ æрцæуæг алчертæн, Кувæндон
хъахъхъæнджыты хицæуттæн æмæ адæмы
хистæртæн Йесо загъта: «Цыма абырæджы ахсут,
уыйау Мæм кæрдтæ æмæ хъилтимæ куы
рацыдыстут.
53 Æз æрвылбон Кувæндоны уемæ уыдтæн, æмæ
Мыл уæ къух нæ андзæвыд. Фæлæ ныр уæ рæстæг
æрцыд – талынг хицауиуæг кæны».

Петр йæхи атигъ кодта Йесойыл

54 Уæд Йесойы æрцахстой æмæ Йæ акодтой
алчеры хæдзармæ. Петр дæрддзæф цыди сæ
фæдыл. ††
55 Кæрты астæу арт куы скодтой æмæ куы
сбадтысты, уæд Петр дæр сбадти семæ.
56 Иу лæггадгæнæг сылгоймаг Петры федта арты
рухсмæ, æдзынæг æм ныккаст æмæ загъта: «Ай
дæр Йемæ уыд».
57 Фæлæ Йыл Петр атигъ кодта йæхи: «Хорз ус, æз
Æй нæ зонын».
58 Чысыл фæстæдæр æй федта æндæр чидæр
æмæ йын загъта: «Ды дæр уыдонæй дæ». Петр
уымæн дæр загъта: «Нæ дæн».
59 Рацыд сахаты бæрц, æмæ та иу æндæр адæймаг
дæр фидарæй дзырдта: «Ай дæр æнæмæнг Йемæ
уыд, уымæн æмæ галилейаг у».
60 Фæлæ Петр уымæн дæр загъта: «Цы дзурыс,
уый нæ зонын». Петр йæ ныхас нæма фæци, афтæ
уасæг ныууасыд.
61 Уæд Хицау Йе 'ргом разылдта æмæ бакаст
Петрмæ. Æмæ Петр æрымысыд, Хицау ын цы
загъта, уый: «Ахсæв уасæг нæма ныууасдзæн, афтæ
Мыл æртæ хатты атигъ кæндзынæ дæхи». ‡
62 Петр рацыд æддæмæ æмæ судзаг цæссыгтæй
ныккуыдта.

Æфхæрынц Йесойы

63 Йесойы чи хъахъхъæдта, уыцы адæм Дзы
хынджылæг кодтой æмæ Йæ надтой. ‡‡
64 Сæхгæдтой-иу Ын Йæ цæстытæ æмæ Йæ
фарстой: «Кæд пехуымпар дæ, уæд Дæ чи
ныццавта, уый базон».
65 Æмæ Йын дзырдтой бирæ æндæр фауæн
ныхæстæ.

Йесо – синедрионы

66 Куы сбон, уæд æрæмбырд сты адæмы
хистæртæ, алчертæ, динамонджытæ, æмæ Йæ
бакодтой сæ синедрионмæ. ‡‡
67 Бафарстой Йæ: «Зæгъ-ма нын, Ды дæ
Чырысти?» Уый сын загъта: «Куы уын зæгъон, уæд
дæр уæ нæ бауырндзæн;
68 Куы уæ бафæрсон, уæд дæр Мын дзуапп нæ
ратдзыстут.
69 Нырæй фæстæмæ Адæймаджы Фырт
æрбаддзæн Æппæтхъомыс Хуыцауы рахиз фарс». ‡‡†
70 Уæд сеппæт дæр загътой: «Уæдæ Ды Хуыцауы
Фырт дæ?» Уый сын дзуапп радта: «Уæхæдæг æй
куы зæгъут, Æз Хуыцауы Фырт кæй дæн, уый».
71 Уыдон загътой: «Цавæр æвдисæйнаг ма нæ
хъæуы? Йæхи дзыхæй йын æй куы фехъуыстам!»

Йесо æмæ Пилат

23 Уæд сыстадысты сеппæт дæр æмæ Йæ
акодтой Пилатмæ. ‡‡‡
2 Уым Æй райдыдтой зылын кæнын: «Мах
сбæлвырд кодтам, Ай нын халы нæ адæмы,
кесæрæн хъалон фидын нæ уадзы æмæ Йæхи хоны
Чырысти, ома, Паддзах». §
3 Пилат Æй бафарста: «Ды дæ иудейаг Паддзах?»
Йесо йын дзуапп радта: «Дæхæдæг æй куы
зæгъыс». §†
4 Пилат алчертæн æмæ адæмæн загъта: «Æз ацы
Адæймагмæ ницы азым арын».
5 Фæлæ уыдон сæ фæнд тардтой, зæгъгæ, Йæ
ахуырадæй адæмы змæнты æппæт Иудейæйы –
Галилейæ райдай, æмæ суанг мæнæ ацы бынаты
онг.

Ирод фæрсы Йесойы

6 Пилат уый куы фехъуыста, уæд бафарста: «Ацы
Лæг галилейаг у?»
7 Æмæ Ироды дæлбар бæстæйæ кæй у, уый куы
базыдта, уæд Йесойы арвыста Иродмæ – уыцы
рæстæг Ирод дæр Иерусалимы уыд.
8 Ирод Йесойы куы федта, уæд тынг бацин кодта,
уымæн æмæ йæ рагæй фæндыд Йæ фенын.
Йесойы тыххæй бирæ хæттыты фехъуыста, стæй
Йæм æнхъæлмæ каст исты диссаг равдисынмæ. §††
9 Æмæ Йæ фарста бирæ цæмæйдæрты, фæлæ йын
Йесо ницы дзуапп радта.

† *Мф. 26:47; Мк. 14:43; Ин. 18:3.* †† *Мф. 26:57; Мк. 14:53; Ин. 18:24.* ‡ *Мф. 26:34; Мк. 14:30, 72; Ин. 13:38.*

‡† *Мф. 26:67; Мк. 14:65.* ‡‡ *Мф. 27:2; Мк. 15:1; Ин. 18:28.* ‡‡† *Мф. 26:64; Мк. 14:62; Ин. 6:62.* ‡‡‡ *Мф. 27:2; Мк. 15:1; Ин. 18:28.* § *Мф. 22:21.* §† *Мф. 27:11; Мк. 15:2; Ин. 18:33; 1 Тим. 6:13; Æрг. 1:5.* §†† *Лк. 9:9.*

10 Алчертæ æмæ динамонджытæ та лæуууыдысты
уым æмæ Йæ тынг зылын кодтой.
11 Ирод Æй бафхæрдта йе 'фсæддонтимæ,
фæхынджылæг Дзы кодтой, зынаргъ дарæс Ыл
скодтой æмæ Йæ фæстæмæ арвыстой Пилатмæ.
12 Æмæ уыцы бон Пилат æмæ Ирод балымæнтæ
сты, уымæй размæ та кæрæдзимæ фыдæх хастой.

Марыны тæрхон

13 Пилат басидт алчертæм, хицæуттæм æмæ
адæммæ,
14 Æмæ сын загъта: «Сымах мæм æркодтат ацы
Лæджы, цыма адæмы халы. Æз уæ разы
равзæрстон хъуыддаг, æмæ ацы Лæджы цы
фыдракæндты азымджын кæнут, ахæмæй Йæм
ницы ссардтон. †
15 Ирод дæр Æм ницы азым ссардта æмæ нæм Æй
раздæхта. Гъемæ уæдæ, мæлæтмæ Йæ цæй тыххæй
рардæуа, ахæмæй ницы сарæзта.
16 Ныр Æй фæнæмын кæндзынæн ехсæй, æмæ Йæ
рауадздзынæн».
17 [Пилаты та бæрæгбоны тыххæй уыдонæн иу
ахæсты рауадзын хъуыд.]
18 Фæлæ адæм сеппæт дæр хъæр систой: «Амар
Æй! Вараввæйы нын рауадз!» ††
19 Вараввæйы та ахæстонмæ баппæрстæуыд,
сахары цавæрдæр змæст кæй сарæзта æмæ туг
кæй ныккалдта, уый тыххæй.
20 Пилат адæмимæ ногæй райдыдта ныхас кæнын
– фæндыд æй Йесойы рауадзын.
21 Фæлæ уыдон хъæр кодтой: «Байтындз Æй,
байтындз Æй!»
22 Пилат сын æртыккаг хатт загъта: «Уагæр
æвзæрæй цы ракодта? Мæлæтмæ Йæ цæй тыххæй
рардæуа, ахæмæй Йæм ницы ссардтон. Гъемæ Йæ
фæнæмын кæндзынæн ехсæй, æмæ Йæ
рауадздзынæн».
23 Фæлæ хъæрæй сæ фæнд тардтой – домдтой
Йесойы байтындзын. Сæ хъæрæй басастой
Пилаты,
24 Æмæ Пилат хъуыддаг алыг кодта, уыдон куыд
домдтой, афтæ:
25 Змæсты æмæ туг ныккалыны азымимæ
ахæстонмæ кæй баппæрстæуыд æмæ адæм кæй
тыххæй хатыдысты, уыцы Вараввæйы рауагъта;
Йесойы та сын сæ бар бакодта.

Йесойы байтыгътой

26 Æмæ Йæ куы акодтой, уæд æрурæдтой,
фæссахарæй чи æрбацæйцыд, иу ахæм кирениаг
лæг Симоны; æмæ йæ бафтыдтой дзуар Йесойы
фæдыл æккойæ хæссыныл.
27 Йесойы фæстæ цыди дзæвгар адæм; се 'хсæн
уыди, чи Йыл дзынæзта æмæ хъарæг кодта, бирæ
ахæм сылгоймæгтæ.
28 Йесо сæм разылд æмæ сын загъта:
«Иерусалимы чызджытæ, Мæныл ма кæут, фæлæ
кæут уæхиуыл æмæ уæ сывæллæттыл.
29 Уымæн æмæ мæнæ æрцæуы ахæм рæстæг,
æмæ дзурдзысты: „Тæхудиаг сты æнæзæнæгтæ, чи
нæ ныййардта, уыцы гуыбынтæ, сывæллонæн
æхсыр чи нæ дардта, уыцы риутæ!"
30 Уæд хæхтæм райдайдзысты хатын: „Æркæлут
ныл!", æмæ къуыбыртæм: „Бамбæхсут нæ!" ‡
31 Уымæн æмæ кæд цъæхсыф бæласæн афтæ
кæнынц, уæд уагæр хуыскъ бæласыл та цы
æрцæудзæн?»
32 Йемæ ма Йын марынмæ кодтой дыууæ
фыдгæнæджы дæр.
33 Æмæ Сæргæхц чи хуыйны, уыцы бынатмæ куы
бахæццæ сты, уæд уым дзуарыл байтыгътой
Йесойы æмæ фыдгæнджыты: иуы рахизырдыгæй,
иннæйы та галиуырдыгæй. ‡†
34 Йесо дзырдта: «Мæ Фыд, ныббар сын, уымæн
æмæ цы аразынц, уый нæ зонынц». Йæ дарæстыл
Ын хæлттæ сæппæрстой æмæ сæ се 'хсæн
байуæрстой. ‡‡
35 Адæм лæууыдысты æмæ кастысты. Худтысты
Йыл хицæуттæ дæр: «Иннæты ирвæзын кодта; ныр
Йæхи фервæзын кæнæд, кæд Хуыцауы æвзæрст
Чырысти у, уæд».
36 Хынджылæг Дзы кодтой æфсæддонтæ дæр –
бацыдысты-иу Æм, Йæ дзыхмæ-иу Ын схастой туаг
сæн,
37 Æмæ дзырдтой: «Кæд иудейаг Паддзах дæ, уæд
Дæхи фервæзын кæн».
38 Йæ сæрмæ [бердзенагау, ромагау æмæ
дзуттагау] фыст уыди: «Ай у иудейаг Паддзах».
39 Тыгъд фыдгæнджытæй иу фаудта Йесойы:
«Чырысти нæ дæ, æви? Фервæзын кæн Дæхи дæр
æмæ мах дæр».
40 Иннæ та йын уайдзæф кодта: «Ау, Хуыцауæй нæ
тæрсыс, дæуæн дæр ахæм тæрхон куы рахастæуыд?
41 Махæн раст тæрхон рахастой – нæ
хъуыддæгтæм гæсгæ йæ райстам; уый та æвзæрæй
ницы сарæзта».
42 Æмæ загъта: «Йесо, Дæ Паддзахадмæ куы
бацæуай, уæд-иу мæ æрымыс!» ‡‡†
43 Йесо йын загъта: «Æцæг дын зæгъын, тæккæ
абон Мемæ уыдзынæ дзæнæты».

Йесойы мæлæт

44 Уыдис æхсæзæм сахатмæ ‡‡‡ хæстæг. Бæстæ
æгасæй дæр баталынг, æмæ афтæ ахаста
фарæстæм сахаты онг,
45 Уымæн æмæ хур рухс нал кодта. Кувæндоны
мидæг æмбæрзæн аскъуыд йæ хæдастæуыл.
46 Йесо хъæрæй ныууынæргъыдта: «Мæ Фыд, Дæ
къухтæм Дын дæттын Мæ уд». Æмæ афтæ куы
загъта, уый фæстæ Йæ уд систа.

† *Мф. 27:23; Мк. 15:14; Ин. 18:38; 19:4.* †† *Мф. 27:20; Мк. 15:11; Ин. 18:40; Ап. хъ. 3:14.*

‡ *Æрг. 6:16; 9:6.* ‡† *Мф. 27:33; Мк. 15:22; Ин. 19:17.* ‡‡ *Мф. 5:44; 27:35; Мк. 15:24; Ин. 19:23.* ‡‡† *Мф. 16:28.* ‡‡‡ *23:44 Сахæттæ амынд сты рагон нымадæй (кæс дзырдуаты).*

47 Цы ӕрцыди, уый сӕдӕйыхицау куы федта, уӕд
кад кодта Хуыцауӕн ӕмӕ загъта: «Ацы Адӕймаг,
ӕнӕмӕнг, рӕстгӕнӕг уыди».
48 Бакӕсынмӕ цы адӕм ӕрбамбырд сты, уыдон
хабар куы федтой, уӕд, сӕ риутӕ хойгӕйӕ,
здӕхтысты сӕхимӕ.
49 Йесойы зонгӕтӕ та сеппӕт дӕр, стӕй Йӕ
фӕдыл Галилейӕ чи рацыд, уыцы сылгоймӕгтӕ
дӕр лӕууыдысты дӕрддзӕф ӕмӕ кастысты, цытӕ
цӕуы, уымӕ.

Йесойы баныгӕдтой

50 Уыд иу лӕг, йӕ ном – Иосиф, синедрионы уӕнг,
хорз ӕмӕ раст адӕймаг, †
51 Иудейаг сахар Аримафейӕ; ӕнхъӕлмӕ каст
Хуыцауы Паддзахадмӕ. Уый разы нӕ уыд,
синедрион цы уынаффӕ рахаста ӕмӕ цы сарӕзта,
уыимӕ.
52 Иосиф бацыди Пилатмӕ Йесойы мард
ракурынмӕ.
53 Ӕриста йӕ, батыхта йӕ уӕздан кӕттаджы ӕмӕ
йӕ бавӕрдта, къӕдзӕхы цы зӕппадз къахт уыди,
уым; ӕвӕрд дзы ничима уыд.
54 Уыди майрӕмбон, сабатмӕ бирӕ нал уыд.
55 Йесойӕн Галилейӕ Йӕ фӕстӕ цы
сылгоймӕгтӕ рацыд, уыдон дӕр ацыдысты ӕмӕ
федтой зӕппадз, стӕй дзы Йесойы мард куыд
бавӕрдтой, уый дӕр.
56 Куы раздӕхтысты, уӕд ӕрцӕттӕ кодтой
хӕрздӕфгӕнӕнтӕ. Сабат сын, иудейаг Ӕгъдаумӕ
гӕсгӕ, уыди ӕнцойбон.

Чырысти райгас

24 Къуырийӕн йӕ фыццаг бон та сӕумӕйӕ
ӕрцыдысты зӕппадзмӕ; семӕ ӕрхастой, цы
хӕрздӕфгӕнӕнтӕ ӕрцӕттӕ кодтой, уыдон. ††
2 Зӕппадзы дур ӕрӕйййӕфтой фӕлдӕхтӕй.
3 Бацыдысты мидӕмӕ, фӕлӕ дзы Хицау Йесойы
мард не ссардтой,
4 Ӕмӕ фӕджих сты. Ӕваст сӕ разы февзӕрдысты
дыууӕ лӕджы ӕрттивгӕ дарӕсы.
5 Сылгоймӕгты тас бацыди, сӕ сӕртӕ ӕруагътой,
фӕлӕ сын лӕгтӕ загътой: «Удӕгасы мӕрдтимӕ цы
агурут?
6 Ам нӕй, райгас и. Галилейы ма куы уыди, уӕд
уын цы дзырдта, уый уӕ зӕрдыл ӕрлӕууӕд: ‡
7 „Адӕймаджы Фырт хъуамӕ лӕвӕрд ӕрцӕуа
тӕригъӕдджын адӕмы къухтӕм, байтындздзысты
Йӕ дзуарыл ӕмӕ ӕртыккаг бон райгас уыдзӕн"».
8 Уӕд сылгоймӕгтӕн сӕ зӕрдыл ӕрлӕууыдысты
Йесойы ныхӕстӕ.
9 Раздӕхтысты зӕппадзӕй ӕмӕ ӕппӕт уыдӕтты
тыххӕй радзырдтой иуӕндӕс ахуыргӕнинагӕн,
стӕй иннӕтӕн дӕр.
10 Уыцы сылгоймӕгтӕ уыдысты магдалӕйаг
Мариа, Иоаннӕ, Иаковы мад Мариа ӕмӕ иннӕтӕ,
семӕ ма чи уыдис, уыдон. Хабар радзырдтой
апостолтӕн,
11 Фӕлӕ сӕм сылгоймӕгты ныхӕстӕ дзӕгъӕлы
дзӕнгӕдайау фӕкастысты, ӕмӕ сыл нӕ
бауууӕндыдысты.
12 Петр уӕддӕр сыстад ӕмӕ азгъордта
зӕппадзмӕ, ӕргуыбыр кодта, бакаст ӕм, федта
дзы ӕрмӕстдӕр мӕрддзӕгтӕ ӕмӕ фӕстӕмӕ
раздӕхт, цы ӕрцыд, ууыл хинымӕр дисгӕнгӕйӕ. ‡†

Эммаусмӕ цӕугӕйӕ

13 Уыцы бон ахуыргӕнинӕгтӕй дыууӕ
фӕцӕйцыдысты, Иерусалимӕй ӕртиссӕдз
стадийы ‡‡ дӕрддзӕф цы Эммаусы хъӕу лӕууыд,
уырдӕм. ‡‡†
14 Ныхас кодтой, цы ӕрцыд, ӕппӕт уыцы цаутыл.
15 Ӕмӕ ныхас куыд кодтой ӕмӕ кӕрӕдзийӕн сӕ
хъуыдытӕ куыд дзырдтой, афтӕ сӕм Йесо
Йӕхӕдӕг бахӕстӕг ӕмӕ баиу семӕ.
16 Фӕлӕ сӕ цӕстытӕй рӕстмӕ нал уынӕгау Ӕй
нӕ базыдтой.
17 Йесо сӕ бафарста: «Уый цӕуыл дзурут цӕугӕ-
цӕуын?» Уыдон ӕнкъардӕй ӕрлӕууыдысты.
18 Сӕ иу, Клеопа, дзуапп радта Йесойӕн:
«Иерусалиммӕ ӕрцӕуджытӕй, ӕвӕццӕгӕн,
иунӕг Ды нӕ зоныс, ацы бонты уым цы ӕрцыд,
уыдӕтты тыххӕй?»
19 Йесо сӕ бафарста: «Цы нӕ зонын?» Уыдон Ын
загътой: «Назаретаг Йесойы хабар. Хъуыддагӕй
дӕр ӕмӕ ныхасӕй дӕр Уый тыхджын пехуымпар
уыди Хуыцауы ӕмӕ ӕппӕт адӕмы раз. ‡‡‡
20 Нӕ алчертӕ ӕмӕ Йӕ нӕ хицӕуттӕ радтой
мӕлӕты тӕрхон Ын рахӕссынмӕ, ӕмӕ Йӕ
дзуарыл байтыгътой.
21 Мах та нӕхицӕн ныфсытӕ ӕвӕрдтам, Израилы
Чи фервӕзын кӕндзӕн, Уый у, зӕгъгӕ. Уыимӕ Йӕ
байтындзыныл ныр ӕртыккаг бон цӕуы, §
22 Ӕмӕ нӕ сылгоймӕгтӕй чидӕртӕ мах дисы
бафтыдтой – сӕумӕйӕ уыдысты зӕппадзы цур,
23 Фӕлӕ Йын Йӕ мард не ссардтой. Ӕрцыдысты
ӕмӕ радзырдтой, зӕдтӕ нӕм фӕзындысты ӕмӕ
нын загътой, Йесо удӕгас у, зӕгъгӕ.
24 Уӕд махӕй чидӕртӕ ацыдысты зӕппадзмӕ
ӕмӕ алцыдӕр ссардтой, сылгоймӕгтӕ куыд
загътой, афтӕмӕй; Йӕхи та Йын нӕ федтой».
25 Уӕд сын Йесо загъта: «О ӕнӕмбаргӕтӕ!
Пехуымпартӕ цы загътой, ӕппӕт уыдӕттыл куыд
зынтӕй ӕууӕндут!
26 Чырыстийӕн афтӕ фӕхъизӕмар кӕнын ӕмӕ
Йӕ намыс райсын не 'мбӕлд, ӕви?»
27 Ӕмӕ сын, Моисейӕ ӕмӕ ӕппӕт
пехуымпартӕй райдайгӕйӕ, бамбарын кодта,

† *Мф. 27:57; Мк. 15:43; Ин. 19:38.* †† *Мф. 28:1; Мк. 16:1; Ин. 20:1.* ‡ *Мф. 17:22.*

‡† *Ин. 20:6.* ‡‡ *24:13 |i60 стадийы|r – 11 километры бӕрц.* ‡‡† *Мк. 16:12.* ‡‡‡ *Мф. 21:11; Лк. 7:16; Ин. 3:2; 6:14; Ап. хъ. 2:22.* § *Лк. 2:25; Ап. хъ. 26:6.*

æппæт Фыстыты Йæхи тыххæй цы загъд ис,
уыдæттæ иууылдæр.
28 Цы хъæумæ цыдысты, уымæ куы баввахс сты,
уæд Йесо Йæхи дарддæр цæуæг скодта.
29 Фæлæ Йæ уыдон урæдтой, лæгъстæ Йын
кодтой: «Баззай немæ, тагъд баизæр уыдзæн, бон
фæвæййы». Уæд бацыди хъæумæ æмæ баззади
семæ.
30 Æмæ Йесо семæ фынгыл куы æрбадт, уæд
райста дзул, арфæ ракодта, асаста йæ æмæ сæм æй
радта.
31 Уæд ракастысты сæ цæстытæй, базыдтой Йæ,
фæлæ Йæ цæстæй нал уыдтой.
32 Æмæ кæрæдзийæн загътой: «Фæндагыл немæ
куы ныхас кодта æмæ нын Сыгъдæг Фыст куы
амыдта, уæд нæ риуы нæ зæрдæтæ нæ сыгъдысты,
æви?»
33 Уайтæккæ сыстадысты æмæ раздæхтысты
Иерусалиммæ, æмæ уым баййæфтой иуæндæс
ахуыргæнинаджы иннæтимæ иумæ –
34 Уыдон дзырдтой, Хицау бæлвырд райгас æмæ
Йæхи равдыста Симонмæ, зæгъгæ.
35 Уæд сын ацы дыууæ радзырдтой, фæндагыл цы
æрцыд, стæй Йесо дзул куы асаста, уæд Æй куыд
базыдтой, уыдæтты тыххæй.

Йесо Йæхи равдыста ахуыргæнинæгтæм

36 Уыдæтты тыххæй куы дзырдтой, уæд мæнæ
Йесо Йæхæдæг лæууы се 'хсæн æмæ сын зæгъы:
«Фæрнджын ут!» †
37 Уыдон фæджих сты æмæ сæ тас бацыди – афтæ
фенхъæлдтой, цыма уд уынынц.
38 Фæлæ сын Йесо загъта: «Цæуыл скатай стут
æмæ уæм ахæм хъуыдытæ цæмæн æвзæры?
39 Фенут Мын Мæ къухтæ æмæ Мæ къæхтæ: ай Æз
Мæхæдæг дæн. Басгарут Мæ æмæ сбæлвырд
кæнут: удæн фыд æмæ стджытæ нæй, Мæнæн та ис,
куыд уынут, афтæмæй».
40 Уый зæгъыны фæстæ сын фенын кодта Йæ
къухтæ æмæ Йæ къæхтæ.
41 Фырцинæй сæ куы нæма уырныдта æмæ дисы
куы бафтыдысты, уæд сын загъта: «Исты хæринаг
уæм ис?»
42 Радтой Йын физонæг кæсаджы кæрдих,
43 Райста йæ æмæ сæ разы бахордта.
44 Æмæ сын загъта: «Уемæ ма куы уыдтæн, уæд
уын Æз уый тыххæй дзырдтон, Моисейы Æгъдауы,
пехуымпарты чингуыты æмæ псаломты Мæн
тыххæй цы загъд ис, æппæт уыдæттæ хъуамæ
сæххæст уой, зæгъгæ». ††
45 Уæд сын байгом кодта сæ зонд Сыгъдæг Фыст
æмбарынæн,
46 Æмæ сын загъта: «Сыгъдæг Фыст афтæ зæгъы,
Чырысти хъуамæ фæхъизæмар кодтаид æмæ
æртыккаг бон мæрдтæй райгас уыдаид; ‡
47 Æмæ, Иерусалимæй райдайгæйæ, æппæт
адæмтæм Йæ номæй фæсидтæуа, цæмæй
æрфæсмон кæной æмæ сын ныббарстæуа сæ
тæригъæдтæ.
48 Уымæн сымах стут æвдисæнтæ.
49 Æз уын рарвитдзынæн, Мæ Фыд зæрдæ кæмæй
бавæрдта, уый. Æмæ уал баззайут ацы сахары,
цалынмæ уæларвон тыхæй схайджын уат, уæдмæ».
‡†

Йесо ацыд уæлæрвтæм

50 Æмæ сæ сахарæй рахуыдта Вифанийы онг,
систа Йæ къухтæ уæлæмæ æмæ сыл арфæ
бафтыдта.
51 Арфæтæ сыл куы æфтыдта, уæд адард уыдонæй
æмæ Йæ уæларвмæ систæуыд. ‡‡
52 Уыдон Æм бакуывтой æмæ стыр цинимæ
раздæхтысты Иерусалиммæ.
53 Уæдæй фæстæмæ иудадзыг уыдысты
Кувæндоны æмæ кад кодтой Хуыцауæн.

† *Мк. 16:14; Ин. 20:19; Ап. хъ. 13:31; 1 Кор. 15:5.*

†† *Мф. 16:21.* ‡ *Лк. 24:27.* ‡† *Ин. 14:16; 15:26; Ап. хъ. 1:4, 8.*
‡‡ *Мк. 16:19; Ап. хъ. 1:9.*

Иоанн

Дзырд сси Адæймаг

1 Райдианы уыди Дзырд, æмæ Дзырд уыди
Хуыцаумæ, æмæ Дзырд уыди Хуыцау.
2 Уый райдианы уыди Хуыцаумæ.
3 Æппæт дæр Уый фæрцы сфæлдыстæуыд, æмæ
цыдæриддæр сфæлдыстæуыд, уыдонæй æнæ
Уымæй ницы сфæлдыстæуыд.
4 Уый уыди царддæттæг, æмæ уыцы цард æппæт
адæмæн уыди рухс.
5 Рухс талынджы рухс кæны, æмæ йыл талынг нæ
фæтых. [†]
6 Уыди Хуыцауæй æрвыст лæг, йæ ном Иоанн. [††]
7 Уый æрцыд æвдисæнæн – Рухсы тыххæй
зæгъынмæ, цæмæй адæм йæ фæрцы иууылдæр
бауууæндой.
8 Уый йæхæдæг рухс нæ уыд, фæлæ æрвыст уыди
Рухсы тыххæй зæгъынмæ.
9 Уыцы Рухс уыди æцæг Рухс, Уый рухс кæны,
дунемæ чидæриддæр æрцæуы, уыдоны.
10 Уый уыди, Йæ фæрцы кæй сфæлдыстæуыд,
уыцы дунейы, фæлæ Йæ дуне нæ базыдта.
11 Æрцыд йæхионтæм, æмæ Йыл йæхионтæ нæ
бауууæндыдысты. [‡]
12 Фæлæ Йыл чи бауууæндыд, уыдонæн радта
Хуыцауы хъæбултæ суæвыны бар. [‡†]
13 Уыдон райгуырдысты нæдæр туг æмæ стæгæй,
нæдæр нæлгоймаджы фæндæй, фæлæ – Хуыцауæй.
[‡‡]
14 Дзырд сси Адæймаг æмæ æрцарди не 'хсæн,
уыди хорзæхы æмæ æцæгады суадон. Æмæ мах
федтам Йæ намыс – Фыды иунæг Фырты намыс. [‡‡†]
15 Иоанн Фырты тыххæй лæууы æвдисæн æмæ
хъæлæсыдзагæй зæгъы: «Ай Уый у, æз афтæ Кæй
тыххæй загътон: „Мæ фæстæ Чи цыди, Уый фæци
мæ разæй, уымæн æмæ æз нæма уыдтæн, Уый та
уыди"». [‡‡‡]
16 Æмæ Йæ æгæрон хъæздыгдзинадæй мах
райстам хорзæх хорзæхы фæдыл. [§]
17 Уымæн æмæ Æгъдау Моисейы фæрцы лæвæрд
æрцыд, хорзæх æмæ æцæгад та Йесо Чырыстийы
фæрцы лæвæрд сты. [§†]
18 Хуыцауы никуы ничи федта, фæлæ Йæ раргом
кодта Йæ иунæг Фырт – Фыдимæ иу æмæ æцæг
Хуыцау Чи у, Уый. [§††]

† *Ин. 3:19.* †† *Мф. 3:1.* ‡ *Мф. 15:24.* ‡† *Ром. 8:15; Гал. 3:26.*
‡‡ *Ин. 3:5.* ‡‡† *Мф. 1:16; 17:2; Ин. 17:24; 2 Кор. 3:9; Дзут. 2:11.*
‡‡‡ *Мф. 3:11.* § *Эф. 1:6; Кол. 1:19.* §† *Ром. 3:24.* §†† *1 Ин. 4:12; 1 Тим. 6:16.*

Аргъауæг Иоанн зæгъы Йесойы тыххæй

19 Иудейтæ [§‡] Иерусалимæй сауджынты æмæ
левитты куы арвыстой Иоанны бафæрсынмæ: «Ды
чи дæ?», [§‡†]
20 Уæд æй уый нæ басусæг кодта æмæ æргомæй
загъта, æз Чырысти нæ дæн, зæгъгæ. [§†]
21 Уæд æй бафарстой: «Уæдæ чи дæ? Илиа дæ?»
Уый загъта: «Илиа нæ дæн». «Пехуымпар [§‡] дæ?»
Уый дзуапп радта: «Нæ дæн».
22 Бафарстой та йæ: «Уæдæ чи дæ? Цы дзуапп
раттæм нæ рарвитджытæн? Дæхæдæг дæхи
тыххæй цы зæгъдзынæ?»
23 Уый сын дзуапп радта Исай-пехуымпары
ныхæстæй: «Æз дæн æдзæрæг ран фидиуæджы
хъæлæс: æмраст скæнут Хицауæн Йæ фæндаг». [§§†]
24 Уæд фарисейтæ кæй рарвыстой,
25 Уыдон æй бафарстой: «Уæдæ кæд ды нæдæр
Чырысти дæ, нæдæр Илиа, нæдæр пехуымпар, уæд
цæмæн аргъауыс?»
26 Иоанн сын дзуапп радта: «Æз аргъауын донæй,
фæлæ уе 'хсæн лæууы, сымах Кæй нæ зонут, Уый –
27 Мæ фæстæ Цæуæг. Æз Уымæн Йæ дзабыры бос
райхалыны аккаг дæр нæ дæн».
28 Ацы ныхас рауади Вифанийы, Иорданы иннæ
фарс, Иоанн кæм аргъуыдта, уым.

Хуыцауы Уæрыкк

29 Дыккаг бон Иоанн федта Йесойы
æрбацæйцæугæ æмæ загъта: «Дунейы тæригъæд
Чи фæхæссы, мæнæ Хуыцауы уыцы Уæрыкк.
30 Ай Уый у, æз афтæ Кæй тыххæй загътон: „Мæ
фæстæ цы Лæг цæуы, Уый фæци мæ разæй, уымæн
æмæ æз нæма уыдтæн, Уый та уыдис".
31 Æз Æй нæ зыдтон. Фæлæ донæй аргъауынмæ
уымæн æрцыдтæн, цæмæй Уый раргом уа
Израилæн». [§§‡]
32 Иоанн æвдисæн лæууыд: «Æз федтон Сыгъдæг
Уды уæларвæй бæлонау Уымæ æрцæйцæугæ æмæ
Йемæ баззайгæ. [§§§]
33 Æз Æй нæ зыдтон, фæлæ мæ донæй
аргъауынмæ Чи рарвыста, Уый мын загъта: „Уды
Кæмæ æрцæйцæугæ æмæ Кæимæ баззайгæ фенай,
Уый у Сыгъдæг Удæй аргъауæг".

§‡ *1:19 Иоанны Евангелийы дзырд |iиудей|r арæх амоны «иудейаг хицау».* §‡† *Ин. 5:33.* §† *Ин. 3:28; Ап. хъ. 13:25.* §‡ *1:21 Ам ныхас цæуы, уыцы заман иудейтæ кæмæ æнхъæлмæ кастысты, уыцы пехуымпарыл.* §§† *Мф. 3:3; Мк. 1:3; Лк. 3:4.*
§§‡ *Мк. 1:4.* §§§ *Мф. 3:16; Мк. 1:10; Лк. 3:22; Ин. 6:27.*

34 Æз уыдæттæ федтон æмæ æвдисæн лæууын,
Хуыцауы Фырт кæй у, уый тыххæй».

Фыццаг ахуыргæнинæгтæ

35 Дыккаг бон дæр та Иоанн лæууыд йæ
ахуыргæнинæгтæй дыууæимæ.
36 Æмæ Йесойы фæцæйцæугæ куы федта, уæд
загъта: «Мæнæ Хуыцауы Уæрыкк».
37 Ахуыргæнинæгтæ уыцы ныхæстæ куы
фехъуыстой, уæд сæ дыууæ дæр ацыдысты Йесойы
фæдыл.
38 Йесо фæстæмæ куы ракаст æмæ сæ Йæ фæдыл
цæугæ куы федта, уæд сын загъта: «Цы уæ хъæуы?»
Уыдон Ын загътой: «Равви (ома, Ахуыргæнæг), кæм
цæрыс?»
39 Уый сын загъта: «Рацæут æмæ йæ фендзыстут».
Уыдон ацыдысты æмæ федтой, Йесо кæм цæры,
уый. Æмæ уыцы бон фесты Уымæ. Уыди дæс
сахатмæ † хæстæг.
40 Иоаннæй Йесойы тыххæй чи фехъуыста æмæ
Йæ фæдыл чи ацыд, уыцы дыууæйæ иу уыдис
Андрей, Симон Петры æфсымæр.
41 Андрей æвæстиатæй бацагуырдта йе 'фсымæр
Симоны æмæ йын загъта: «Мах ссардтам
Мессиайы» (ома, Чырыстийы).
42 Уый фæстæ йæ æркодта Йесомæ. Йесо йæм
бакаст æмæ йын загъта: «Иоанны фырт Симон, дæ
ном уыдзæн Кифæ» (ома, Петр) ††. ‡

Филипп æмæ Нафанаил

43 Дыккаг бон Йесо скодта Галилеймæ цæуыны
фæнд. Ссардта Филиппы æмæ йын загъта: «Цом
Мемæ».
44 Филипп та уыди вифсаидæйаг, Андрей æмæ
Петр кæцæй уыдысты, уыцы сахайраг.
45 Филипп бацагуырдта Нафанаилы æмæ йын
загъта: «Мах ссардтам, Моисейы Æгъдауы Кæй
тыххæй ис фыст, стæй пехуымпартæ Кæй тыххæй
фыстой, уыцы Назаретаг Йесойы, Иосифы фырты».
46 Фæлæ йын Нафанаил загъта: «Назаретæй дæр
хорзæй исты рацæуудзæн?» Филипп ын загъта:
«Рацу æмæ фен».
47 Йесо федта Нафанаилы æрбацæйцæугæ æмæ
загъта: «Мæнæ æцæг æнæхин израилаг».
48 Нафанаил Ын загъта: «Ды мæ цæмæй зоныс?»
Йесо йын дзуапп радта: «Филипп дæм куы нæма
фæдзырдта, уæд дæ легъуибæласы бын федтон».
49 Нафанаил Ын загъта: «Равви, Ды Хуыцауы Фырт
дæ, Израилы Паддзах».
50 Йесо йын дзуапп радта: «Ды æууæндыс, уымæн
æмæ дын загътон: „Æз дæ федтон легъуибæласы
бын". Фендзынæ уымæй фылдæр».
51 Ноджы ма йын загъта: «Æцæг, æцæг зæгъын
сымахæн: [нырæй фæстæмæ] уындзыстут арвы
дуар гомæй æмæ Хуыцауы зæдты уæларвмæ
ссæугæ æмæ Адæймаджы Фыртмæ æрцæугæ».

Чындзæхсæв Канæйы

2 Æртыккаг бон галилейаг Канæйы уыди
чындзæхсæв, æмæ Йесойы Мад уыди уым.
2 Чындзæхсæвмæ хуынд уыдысты Йесо æмæ Йæ
ахуыргæнинæгтæ дæр.
3 Æмæ сæн куы фæци, уæд Йесойæн Йæ Мад
загъта: «Сæн сæм нæй».
4 Йесо йын дзуапп радта: «Уый Мæнæй цы домыс,
Мæ Мад? Мæ рæстæг нæма æрцыд».
5 Уæд Йæ Мад загъта лæггадгæнджытæн: «Цы уын
зæгъа, уый бакæнут».
6 Иудейаг æгъдаумæ гæсгæ уым хи цæхсынæн
уыди дурæй конд æхсæз донгарзы; цыдис сæ
фæйнæ дыууæ-æртæ къæртайы ‡†.
7 Йесо лæггадгæнджытæн загъта: «Байдзаг кæнут
донгæрзтæ донæй». Æмæ сæ байдзаг кодтой сæ
былтæм.
8 Уæд сын Йесо загъта: «Ныр сæвгæнут æмæ
ахæссут фынгæн уынаффæгæнæгмæ». Æмæ
ахастой.
9 Сæн цы дон фестад, фынгæн уынаффæгæнæг
уымæй куы ацахуыста, – сæн кæцæй у, уый та
зонгæ дæр нæ кодта, зыдтой йæ æрмæстдæр
донгæрзтæй дон сæвгæнæг лæггадгæнджытæ, –
уæд фæдзырдта сиахсагмæ
10 Æмæ йын загъта: «Алчи раздæр дзæбæх сæн
æрæвæры фынгыл, æмæ сæ фаг куы баназынц, уæд
та – æвзæрдæр. Ды та хорз сæн нырмæ
ныууагътай».
11 Йесо галилейаг Канæйы цы бакодта, уый уыди
Йæ диссæгты райдайæн, уымæй равдыста Йæ
намыс æмæ Йыл Йæ ахуыргæнинæгтæ
бауууæндыдысты.
12 Уый фæстæ Йесо Йæ Мадимæ, Йе
'фсымæртимæ, Йæ ахуыргæнинæгтимæ æрцыд
Капернауммæ æмæ дзы фесты цалдæр боны.

Йесо сыгъдæг кæны Кувæндон

13 Æрæввахс иудейаг Куадзæн, æмæ Йесо æрцыд
Иерусалиммæ.
14 Кувæндоны федта галтæ, фыстæ æмæ бæлæттæ
уæйгæнджыты, æхцаивджыты бадгæ. ‡‡
15 Уæд синагæй скодта ехс, сеппæты дæр ратардта
Кувæндонæй, стæй фыстæ æмæ галтæ дæр,
æхцаивджытæн ныппырх кодта се 'хца, сæ фынгтæ
сын афæлдæхта.
16 Бæлæттæ уæйгæнджытæн та загъта: «Айсут сæ
ардыгæй æмæ Мæ Фыды Хæдзарæй уæйгæнæн
хæдзар ма кæнут».
17 Уæд Йæ ахуыргæнинæгтæ æрымысыдысты,
Сыгъдæг Фыст цы зæгъы, уый: «Дæ Хæдзарыл мæт
Мæ удхарæй мары».

† *1:39 Сахæттæ амынд сты рагон нымадæй (кæс дзырдуаты).* †† *1:42 |iКифæ|r арамейагау æмæ |iПетр|r бердзенагау амонынц «дур».* ‡ *Мф. 16:18.*

‡† *2:6 |i2-3 къæртайы|r – 80-120 литры.* ‡‡ *Мф. 21:12; Мк. 11:15; Лк. 19:45.*

18 Уæд Ын иудейтæ загътой: «Ахæм бартæ Дæм
кæй ис, ууыл нæ цавæр æвдисæйнагæй бауæндын
кæндзынæ?»
19 Йесо сын дзуапп радта: «Фехалут ацы
Кувæндон, æмæ йæ Æз æртæ бонмæ
сараздзынæн». †
20 Уæд Ын иудейтæ загътой: «Ацы Кувæндон
æхсæз æмæ дыууиссæдз азы аразтой, Ды та йæ
æртæ бонмæ сараздзынæ?»
21 Фæлæ Йесо цы Кувæндоны тыххæй дзырдта,
уый уыди Йæ буар.
22 Æмæ Йесо мæрдтæй куы райгас, уæд Йæ
ахуыргæнинæгтæ æрымысыдысты уыцы ныхæстæ,
æмæ бауæндыдысты Сыгъдæг Фыстыл æмæ
Йесойы ныхасыл. ††

Йесо уыны алкæй зæрдæ дæр

23 Куадзæны бæрæгбоны Йесо Иерусалимы куы
уыди, уæд кæй æвдыста, уыцы диссæгтæ федтой
бирæ адæм æмæ Йыл бауæндыдысты.
24 Йесо сыл Йæхæдæг та не 'ууæндыд, уымæн
æмæ зыдта сеппæты дæр, ‡
25 Æмæ Йын адæймаджы тыххæй исчи загътаид,
уый сæр Æй нæ хъуыд – адæймаджы зæрдæйы цы
ис, уый Йæхæдæг хорз зыдта. ‡†

Йесо æмæ Никодим

3 Фарисейты æхсæн уыд иу адæймаг, йæ ном
Никодим, иудейаг хицæуттæй иу. ‡‡
2 Уый æхсæвы æрцыд Йесомæ æмæ Йын загъта:
«Равви, Ды Хуыцауæй æрцæугæ Ахуыргæнæг кæй
дæ, уый мах зонæм. Уымæн æмæ Ды цы диссæгтæ
аразыс, уыдон кæнын никæй бон бауыдзæн,
Хуыцау йемæ куы нæ уа, уæд».
3 Йесо йын дзуапп радта: «Æцæг, æцæг зæгъын
дæуæн: ногæй чи нæ райгуыра, уымæн Хуыцауы
Паддзахад фенын йæ бон нæ бауыдзæн». ‡‡†
4 Никодим Ын загъта: «Карджын адæймаг куыд
хъуамæ райгуыра? Ау, дыккаг хатт мады гуыбынмæ
бацæуын æмæ райгуырын йæ бон бауыдзæн?»
5 Йесо йын дзуапп радта: «Æцæг, æцæг зæгъын
дæуæн: дон æмæ Удæй чи нæ райгуыра, уымæн
Хуыцауы Паддзахадмæ бацæуын йæ бон нæ
бауыдзæн.
6 Адæймагæй райгуыры адæймаг, Удæй та
райгуыры уд. ‡‡‡
7 Ма дис кæн, Æз дын цы загътон, ууыл: „Ногæй
хъуамæ райгуырат".
8 Уд дымгæйау у: дымгæйы кæм фæфæнды, уым
фæдымы, йæ уынæр ын хъусыс, фæлæ кæцæй
æрцæуы æмæ кæдæм ацæуы, уый нæ зоныс. Афтæ
вæййы йæ хабар, Удæй чидæриддæр райгуыры,
уымæн». §

† Мф. 26:61; 27:40; Мк. 14:58; 15:29. †† Мф. 17:23; Ап. хъ. 2:25; 13:34. ‡ Мф. 9:4; Мк. 2:8. ‡† Ин. 6:64. ‡‡ Ин. 7:50; 19:39. ‡‡† Иак. 1:18; 1 Пет. 1:23; 2 Кор. 5:17; Гал. 6:15; Тит. 3:5. ‡‡‡ Ром. 8:5. § Кол. 3:3.

9 Никодим Æй бафарста: «Уымæн гæнæн куыд
ис?»
10 Йесо йын дзуапп радта: «Ды Израилы адæмы
ахуыргæнæг куы дæ, уæд æй нæ зоныс?
11 Æцæг, æцæг зæгъын дæуæн: Мах цы зонæм,
ууыл дзурæм, æмæ цы федтам, уый тыххæй
æвдисæн лæууæм, сымах та Не 'вдисæнадыл не
'ууæндут.
12 Зæххон цы у, Æз уын уый тыххæй загътон, æмæ
уæ нæ уырны; уæларвон цы у, уый тыххæй уын куы
дзурон, уæд та уæ куыд бауырндзæн?
13 Уæларвмæ ничима ссыди уырдыгæй æрцæуæг
Адæймаджы Фырты йеддæмæ. §†
14 Æмæ Моисей æрхуыйæ калмы æдзæрæг
бæстæйы уæлæмæ куыд систа, афтæ уæлæмæ ист
хъуамæ æрцæуа Адæймаджы Фырт дæр, §††
15 Чидæриддæр Ыл æууæнды, уымæн
мыггагмæйы цард куыд уа, афтæ.
16 Уымæн æмæ Хуыцау афтæ бауарзта дуне, æмæ
радта Йæ Иунæг Фырты, цæмæй Йыл чидæриддæр
æууæнды, уый ма фесæфа, фæлæ йын уа
мыггагмæйы цард. §‡
17 Уымæн æмæ Хуыцау Йæ Фырты дунейæн
тæрхон рахæссынмæ нæ рарвыста, фæлæ Йæ
фæрцы дуне фервæзын кæнынмæ.
18 Чи Йыл æууæнды, уымæн тæрхон нæй, чи нæ
Йыл æууæнды, уый та ныридæгæн тæрхонгонд у,
уымæн æмæ нæ бауæндыд Хуыцауы Иунæг
Фыртыл.
19 Тæрхон та уый мидæг ис, æмæ рухс æрцыд
дунемæ, фæлæ адæм рухсы бæсты талынг
бауарзтой, уымæн æмæ сæ хъуыддæгтæ хæрам
уыдысты.
20 Йæ хъуыддæгтæ хæрам кæмæндæриддæр сты,
уый рухсæй йе сæфт уыны æмæ рухсмæ нæ цæуы,
цæмæй йæ хъуыддæгтæ ма раргом уой.
21 Фæлæ æцæгадмæ гæсгæ чи цæры, уый та цæуы
рухсмæ – йæ хъуыддæгтæ æргом куыд уой, уымæн
æмæ уыдон Хуыцауæн фæндон сты».

Йесо æмæ Аргъауæг Иоанн

22 Уый фæстæ Йесо Йæ ахуыргæнинæгтимæ
æрцыд иудейаг зæхмæ. Уым семæ бафæстиат
иуцасдæр æмæ аргъуыдта.
23 Дон дзы бирæ кæй уыд, уымæ гæсгæ Иоанн
дæр аргъуыдта Эноны, Салиммæ хæстæг. Æмæ
йæм адæм цыдысты саргъауынмæ.
24 Уæд Иоанны ахæстоны нæма бакодтой.
25 Иоанны ахуыргæнинæгтæн иу иудейимæ рауад
быцæу хи ссыгъдæг кæныны фæдыл.
26 Уæд æрцыдысты Иоаннмæ æмæ йын загътой:
«Равви, Иорданы иннæ фарс демæ Чи уыд æмæ ды
Кæй тыххæй дзырдтай, Уый аргъауы æмæ адæм
иууылдæр Уымæ цæуынц». §‡†

§† Ин. 6:62. §†† Ин. 12:32. §‡ Мк. 16:16; Ин. 6:40; 1 Ин. 4:9-10. §‡† Ин. 1:27.

27 Иоанн сын дзуапп радта: «Адæймагæн йæ бон ницы кæнын у, уæларвæй йын лæвæрд куы нæ уа, уæд.

28 Æз цы загътон, уымæн уæхæдæг стут æвдисæнтæ: „Æз Чырысти нæ дæн, фæлæ æз Йæ разæй дæн æрвыст". †

29 Усаг кæмæн ис, уый сиахсаг у. Сиахсаджы хæлар та лæууы сиахсаджы фарсмæ, хъусы йын йæ хъæлæс æмæ цин кæны. Афтæ нæй кæрон мæ цинæн. ††

30 Уымæн рæзын æмбæлы, мæнæн та – къаддæрæй-къаддæр кæнын.

31 Уæларвæй Æрцæуæг алкæмæй дæр уæлдæр у; зæххæй чи у, уый зæххон у æмæ зæххонау дзуры. Уæларвæй Æрцæуæг алкæмæй дæр уæлдæр у. ‡

32 Уый цы федта æмæ цы фехъуыста, уыдæтты тыххæй лæууы æвдисæн, фæлæ Йын Йæ ныхасыл ничи æууæнды. ‡†

33 Йæ ныхасыл ын чи æууæнды, уый та уымæй равдисы, Хуыцау Йæ дзырд кæй нæ сайы, уый. ‡‡

34 Хуыцау Кæй рарвыста, Уый Хуыцауы ныхæстæ кæны, уымæн æмæ Хуыцау Йæ Удæй бæрцæй нæ дætты.

35 Фыд уарзы Фырты æмæ Йын æппæт дæр радта Йæ къухмæ. ‡‡†

36 Фыртыл æууæндæг схайджын мыггагмæйы цардæй, Фыртмæ чи нæ хъусы, уый та цард нæ фендзæн – Хуыцауы фыдæх æй баййæфта».

Йесо æмæ самариаг сылгоймаг

4 Йæ ахуыргæнинæгтæ Иоанны ахуыргæнинæгтæй фылдæр кæнынц æмæ Иоаннæй фылдæр аргъауы, зæгъгæ, уыцы хабар фарисейтæм кæй бахæццæ, Йесо уый куы базыдта – ‡‡‡

2 Уæвгæ Йесо Йæхæдæг нæ аргъуыдта, фæлæ Йæ ахуыргæнинæгтæ, –

3 Уæд ныууагъта иудейаг бæстæ æмæ ногæй ацыд Галилеймæ.

4 Йæ фæндаг уыди Самарийыл.

5 Æмæ бацыд самариаг сахар Сихармæ, Иаков йæ фырт Иосифæн цы зæххы хай радта, уымæ хæстæг.

6 Уым уыди Иаковы цъай. Йесо бастади фæндагыл æмæ æрбадт цъайы цур. Уыдис æхсæзæм сахатмæ æввахс.

7 Дон хæссынмæ æрцыд иу самариаг сылгоймаг. Йесо йын загъта: «Дон-ма Мын ратт».

8 Йæ ахуыргæнинæгтæ та уыцы рæстæг сахармæ хæринаг æлхæнынмæ ауадысты.

9 Самариаг сылгоймаг Ын загъта: «Ды иудей куы дæ, уæд мæнæй, самариагæй, дон куыд курыс?» Афтæ уымæн загъта, æмæ иудейтæ самариæгтыл не 'рвæссынц. §

10 Йесо йын дзуапп радта: «Ды Хуыцауы хорзæх куы зонис, стæй дæуæн „Дон-ма Мын ратт" Зæгъæджы дæр, уæд Дзы дæхæдæг ракурис, æмæ дын Уый раттид царддæттæг дон».

11 Сылгоймаг Ын загъта: «Ме 'лдар, цъай арф у, Дæумæ та æгæрыстæмæй æвгæнæнгарз дæр нæй. Уæд Дæм царддæттæг дон кæцæй ис?

12 Ацы цъай нын нæ фыдæл Иаков ныууагъта. Йæхæдæг дæр дзы нуæзта, стæй йæ сывæллæттæ дæр æмæ йæ фос дæр. Ау, Ды уымæй уæлдæр дæ?»

13 Йесо йын дзуапп радта: «Ацы донæй чидæриддæр нуазы, уый ногæй сдойны уыдзæн.

14 Æз ын цы дон раттон, уымæй чи баназа, уый та мыггагмæ дæр нал сдойны уыдзæн. Фæлæ йын Æз цы дон раттон, уый йæ зæрдæйы фестдзæн мыггагмæйы цард дæттæг суадон».

15 Сылгоймаг Ын загъта: «Ме 'лдар, ратт мын уыцы донæй, цæмæй дойны ма кæнон æмæ дон æвгæнынмæ ардæм ма цæуон».

16 Йесо йын загъта: «Марадз, бадзур дæ моймæ æмæ рацу ардæм».

17 Сылгоймаг Ын дзуапп радта: «Мой мын нæй». Йесо йын загъта: «Мой дын кæй нæй, уымæй ды раст загътай.

18 Уыди дын фондз мойы, æмæ дын ныртæккæ чи ис, уый дæр дæ мой нæу. Уымæй раст загътай».

19 Сылгоймаг Ын загъта: «Ме 'лдар, æз уынын, Ды пехуымпар кæй дæ, уый.

20 Нæ фыдæлтæ ацы хохыл куывтой. Сымах та, иудейтæ, афтæ зæгъут, кувын кæм æмбæлы, уыцы бынат Иерусалимы ис, зæгъгæ».

21 Йесо йын загъта: «Бауæнд Мыл, хорз ус, æрцæуы ахæм рæстæг, æмæ Фыдмæ нæдæр ацы хохыл кувдзыстут, нæдæр Иерусалимы.

22 Сымах, самариæгтæ, кæмæ кувут, уый уæхæдæг дæр нæ зонут. Мах та кæмæ кувæм, уый зонæм, уымæн æмæ ирвæзындзинад иудейтæй рацæуdзæн. §†

23 Фæлæ æрцæуы ахæм рæстæг, æниу, цæугæ дæр æркодта, æмæ æцæг кувджытæ Фыдмæ кувдзысты Удæй разæнгардæй æмæ æцæгадмæ гæсгæ, уымæн æмæ Фыдæн ахæм кувджытæ сты фæндон.

24 Хуыцау уд у, æмæ Йæм чи кувы, уыдон Æм Удæй разæнгардæй æмæ æцæгадмæ гæсгæ хъуамæ кувой». §††

25 Сылгоймаг Ын загъта: «Мессиа (ома, Чырысти) кæй æрцæудзæн, уый æз зонын. Æмæ куы æрцæуа, уæд нын æппæт дæр бацамондзæн».

26 Йесо йын загъта: «Уый Æз дæн, демæ Ныхасгæнæг».

27 Уыцы рæстæг æрцыдысты Йæ ахуыргæнинæгтæ, æмæ Йесо сылгоймагимæ кæй ныхас кодта, уый сæ дисы бафтыдта. Фæлæ уыдонæй иу дæр нæ загъта: «Цы дæ хъæуы?», кæнæ «Цæй фæдыл ныхас кæныс йемæ?»

28 Сылгоймаг ныууагъта йæ донхæссæн, ацыд сахармæ æмæ дзуры адæмæн:

† *Ин. 1:20; Ап. хъ. 13:25.* †† *Мф. 22:2; Эф. 5:25, 27.* ‡ *Ин. 8:23; Ром. 9:5; Эф. 1:21.* ‡† *Ин. 8:26.* ‡‡ *1 Ин. 5:10; Ром. 3:4.* ‡‡† *Мф. 28:18.* ‡‡‡ *Ин. 3:26.* § *Лк. 9:53.*

§† *Ром. 9:5.* §†† *2 Кор. 3:17; Флп. 3:3.*

29 «Рацæут æмæ фенут, æз цы ракодтон, æппæт
уыдæттæ мын Чи загъта, уыцы Адæймаджы. Уый
Чырысти нæу, цымæ?»
30 Адæм рацыдысты сахарæй æмæ араст сты
Йесомæ.
31 Ныр Æм ахуыргæнинæгтæ бахатыдысты:
«Равви, бахæр!»
32 Фæлæ сын Уый загъта: «Мæнмæ ис, сымах кæй
нæ зонут, ахæм хойраг».
33 Уæд Йæ ахуыргæнинæгтæ кæрæдзийæн
дзырдтой: «Исчи Йын æрбахаста хæринаг?»
34 Йесо сын загъта: «Мæ хойраг у Мæ Рарвитæджы
фæндон æххæст кæнын æмæ Йæ хъуыддаг
кæронмæ саразын.
35 Сымах афтæ нæ фæзæгъут, мыййаг, цыппар
мæйы ма баззад хуымгæрдæнтæм, зæгъгæ? Æз та
уын зæгъын: акæсут уæ цæстытæй æмæ фенут,
хуымтæ ныридæгæн кæрдинаг кæй сты, уый. †
36 Хуымгæрдæг райсы йæ мызд æмæ хор æмбырд
кæны мыггагмæйы цардæн. Афтæмæй тауæг дæр
æмæ хуымгæрдæг дæр иумæ цин кæндзысты.
37 Ам раст уыдзæн ацы æмбисонд: „Иу тауы, иннæ
кæрды".
38 Æз уæ арвыстон, сымах кæй нæ бакуыстат, уый
кæрдынмæ. Иннæтæ куыстой, сымах та сын сæ
фæллойæ пайда кæнут».
39 Цы митæ фæкодта, æппæт уыдæттæ йын Йесо
кæй загъта, сылгоймаг уый тыххæй куы радзырдта,
уæд уыцы сахары цæрæг самариæгтæй Йесойыл
бирæтæ бауырнæндыдысты.
40 Самариæгтæ Йæм куы æрцыдысты, уæд Ын
лæгъстæ кодтой, куыд сæм афæстиат уа, афтæ.
Баззади сæм дыууæ боны.
41 Æмæ Йын Йæхимæ куы байхъуыстой, уæд Ыл
ноджы фылдæр адæм бауырнæндыди.
42 Уыцы сылгоймагæн та дзырдтой: «Ныр дæ
ныхасæй нал æууæндæм, фæлæ Йæм нæхæдæг
байхъуыстам æмæ зонæм, Уый æцæгæй дунейы
Ирвæзынгæнæг [Чырысти] кæй у, уый».

Паддзахы æлдары фырт сдзæбæх

43 Дыууæ боны фæстæ Йесо рацыд уырдыгæй
æмæ араст Галилеймæ. ††
44 Йесо Йæхæдæг дзырдта, пехуымпар йæ
фыдыбæстæйы æгад у, зæгъгæ. ‡
45 Галилеймæ куы æрцыд, уæд Ыл галилейæгтæ
сæмбæлдысты æхсызгонæй, уымæн æмæ уыдон
Иерусалимы уыдысты бæрæгбоны æмæ федтой,
Йесо уым цы бакодта, æппæт уыдæттæ.
46 Йесо ногæй æрцыд, дон сæн кæм фестын кодта,
уыцы галилейаг Канæмæ. Уыцы рæстæг паддзахы
æлдæрттæй иуæн йæ фырт Капернаумы уыди
рынчын. ‡†
47 Æмæ Йесо Иудейæйæ Галилеймæ кæй æрцыд,
уый куы фехъуыста, уæд Æм ацыд æмæ Йын
лæгъстæ кодта æрцæуыны æмæ, мæлæты къахыл
чи лæууыд, йæ уыцы фырты сдзæбæх кæныны
тыххæй.
48 Йесо йын дзуапп радта: «Сымах нæ
бауырнæнддзыстут, æвдисæйнæгтæ æмæ диссæгтæ
куы нæ фенат, уæд».
49 Æлдар Ын загъта: «Хицау, æрцу, цалынмæ мæ
фырт нæ амард, уæдмæ».
50 Йесо йын дзуапп радта: «Ацу, дæ фырт сдзæбæх
уыдзæн». Уый бауырнæндыд Йесойы ныхасыл æмæ
ацыд.
51 Фæндагыл йæ цагъартæ фесты йæ размæ æмæ
йын загътой: «Дæ фырт фæдзæбæхдæр».
52 Уый сæ бафарста: «Кæцы сахатыл ын
фенцондæр?» Уыдон ын загътой: «Знон æвдæм
сахатыл йæ тæвд æрхауд».
53 Уæд фыд базыдта, уый кæй уыдис, Йесо йын
афтæ куы загъта, дæ фырт сдзæбæх уыдзæни,
зæгъгæ, тæккæ уыцы афон. Æмæ бауырнæндыд
йæхæдæг дæр, æмæ йæ хæдзаронтæ иуууылдæр.
54 Афтæ Йесо дыккаг хатт, Иудейæйæ Галилеймæ
æрцæугæйæ, скодта диссаг.

Рынчын сдзæбæх Вифездæйы найæны

5 Уый фæстæ уыд иудейаг бæрæгбон, æмæ Йесо
æрцыд Иерусалиммæ.
2 Иерусалимы, Фысты кулдуары цур уыди,
дзуттагау Вифездæ ‡‡ кæй хуыдтой, ахæм найæн
фондз æхгæдсæр тыргъимæ.
3 Тыргъты хуыссыд бирæ рынчынтæ: куырмытæ,
къуылыхтæ æмæ цæнкуылтæ. [Уыдон æнхъæлмæ
кастысты доны змæлдмæ –
4 Хуыцауы зæд-иу рæстæгæй-рæстæгмæ æрцыд
найæнмæ æмæ-иу дон сызмæста, æмæ-иу йæ
сызмæнтыны фæстæ фыццаг чи ныххызт, уый-иу
сдзæбæх цыфæнды низæй дæр.]
5 Ам уыдис, æстдæс æмæ ссæдз азы рынчын чи
уыд, ахæм лæг.
6 Йесо йæ уым хуысгæйæ куы федта æмæ рагæй
кæй у рынчын, уый куы базыдта, уæд ын загъта:
«Фæнды дæ, æмæ æнæниз уай?»
7 Рынчын Ын дзуапп радта: «Ме 'лдар, доны
змæсты афон мæ найæнмæ чи ныййиса, ахæм
адæймаг мын нæй. Цалынмæ æз ныххизынымл
фæцархайын, уæдмæ æндæр исчи мæ разæй
фæвæййы».
8 Йесо йын загъта: «Рабад, сис дæ хуыссæн æмæ
райдай цæуын».
9 Уый уайтæккæ сдзæбæх, систа йæ хуыссæн æмæ
райдыдта цæуын. Уыцы хъуыддаг æрцыд сабаты.
10 Æмæ чи сдзæбæх, уыцы адæймагæн иудейтæ
дзырдтой: «Абон сабат у, дæ хуыссæн хæссын дын
нæ фæччы».
11 Уый сын дзуапп радта: «Чи мæ сдзæбæх кодта,
Уый мын загъта: „Сис дæ хуыссæн æмæ райдай
цæуын"».

† *Мф. 9:37; Лк. 10:2.* †† *Мф. 4:12; Мк. 1:14.* ‡ *Мф. 13:57; Мк. 6:4; Лк. 4:24.* ‡† *Ин. 2:11.*

‡‡ *5:2 Хорзæхы хæдзар.*

12 Уæд æй бафарстой: «Афтæ дын Чи загъта: „Сис дæ хуыссæн æмæ райдай цæуын", уыцы Адæймаг чи у?»
13 Чи сдзæбæх, уый та Йæ нæ зыдта, уымæн æмæ Йесо фæци, уым цы бирæ адæм уыди, уыдоны ауон.
14 Фæстæдæр æй Йесо ссардта Кувæндоны æмæ йын загъта: «Ныр ды сдзæбæх дæ. Тæригъæд мауал ракæн, ноджы фыддæр исты дыл куыд не 'рцæуа, афтæ».
15 Уыцы лæг ацыд æмæ иудейтæн радзырдта, йе сдзæбæхгæнæг Йесо у, зæгъгæ.
16 Уæд иудейтæ зилын райдыдтой Йесойы фæдыл, сабаты ахæм хъуыддæгтæ кæй кодта, уый тыххæй.
17 Йесо та сын загъта: «Мæ Фыд кæддæриддæр хъуыддаг кæны, æмæ Æз дæр кæнын».
18 Уæд Æй иудейтæ ноджы тынгдæр агуырдтой амарынмæ. Уымæн æмæ Уый канд сабаты æгъдау нæ хæлдта, фæлæ Хуыцауы дæр хуыдта Йæ Фыд æмæ уымæй Йæхи кодта Хуыцауы æмсæр. †

Фырты бартæ

19 Уый фæдыл сын Йесо загъта: «Æцæг, æцæг зæгъын сымахæн: Фырт Йæхæдæг ницы кæнын фæразы – Фыды цы гæнгæ уыны, æрмæстдæр уый кæны. Æмæ Фыд цы кæны, Фырт дæр уый аразы.
20 Фыд уарзы Фырты æмæ Йын æвдисы, Йæхæдæг цы кæны, æппæт уыдæттæ. Фенын Ын кæндзæн ацы хъуыддæгтæй ноджы стырдæртæ, æмæ сымах дисы бафтдзыстут.
21 Фыд мæрдты куыд райгас кæны æмæ сын цард куыд дæтты, афтæ Фырт дæр цард дæтты, кæмæн Æй фæнды, уыдонæн.
22 Фыд тæрхон дæр никæмæн кæны, фæлæ æппæт тæрхон бакодта Фырты бар, ††
23 Фыды куыд нымайынц, афтæ сеппæт дæр Фырты куыд нымайой. Фырты чи нæ нымайы, уый Йын Йæ рарвитæг Фыды дæр нæ нымайы. ‡
24 Æцæг, æцæг зæгъын сымахæн: Мæ ныхасмæ хъусæгæн æмæ Мæ Рарвитæгыл æууæндæгæн ис мыггагмæйы цард æмæ тæрхонгонд нæ уыдзæн – ныридæгæн мæлæтæй бацыд цардмæ.
25 Æцæг, æцæг зæгъын сымахæн, æрцæудзæн ахæм афон, æниу, цæугæ дæр æркодта, æмæ мæрдтæ фехъусдзысты Хуыцауы Фырты хъæлæс, æмæ йæ куы фехъусой, уæд райгас уыдзысты.
26 Уымæн æмæ Фыд Йæхæдæг цардæттæг куыд у, афтæ Йæ Фырты дæр скодта цардæттæг,
27 Æмæ Йын радта тæрхон кæныны бар, уымæн æмæ Уый Адæймаджы Фырт у.
28 Ууыл дис ма кæнут. Уымæн æмæ æрцæуы ахæм рæстæг, æмæ ингæнты чи ис, уыдон сеппæт дæр фехъусдзысты Йæ хъæлæс, ‡†
29 Æмæ хæрзгæнджытæ райгас уыдзысты цæрынмæ, фыдгæнджытæ та – æфхæрд баййафынмæ. ‡‡
30 Æз Мæхæдæг ницы кæнын фæразын. Куыд загъд Мын у, афтæ тæрхон кæнын, æмæ Мæ тæрхон раст у, уымæн æмæ Æз тырнын, Мæхи цы фæнды, уымæ нæ, фæлæ Мæ Рарвитæджы цы фæнды, уымæ. ‡‡†

Йесойы Йæ Фыд рарвыста

31 Мæхи тыххæй Мæхæдæг куы дзурин, уæд Мæ ныхас æцæг нæ уаид.
32 Фæлæ Мын ис æндæр Æвдисæн, æмæ Æз зонын: Мæн тыххæй цы зæгъы, уый æцæг у. ‡‡‡
33 Сымах арвыстат Иоаннмæ, æмæ уый загъта æцæгады тыххæй. §
34 Æниу, Мæн адæймаджы æвдисæнады сæр нæ хъæуы, фæлæ йæ уый тыххæй зæгъын, цæмæй фервæзат.
35 Иоанн уыди цырагъ – сыгъди æмæ рухс кодта, сымах та æрмæст иуцасдæр фæндыд йæ рухсмæ цин кæнын.
36 Иоанн Мæн тыххæй цы загъта, уымæй та Ме 'вдисæйнаг тыхджындæр у. Уымæн æмæ Мын Мæ Фыд цы хъуыддæгтæ бафæдзæхста, Æз уыцы хъуыддæгтæ аразын, æмæ уыдон æвдисæн сты, Мæ Фыд Мæ кæй рарвыста, уымæн. §†
37 Мæ рарвитæг Фыд Йæхæдæг загъта Мæн тыххæй. Сымах та Йын Йæ хъæлæс дæр никуы фехъуыстат, æмæ Йын Йæ цæсгом дæр нæ федтат, §††
38 Æмæ Йæ ныхас уæ зæрдæты нæй, уымæн æмæ Кæй рарвыста, Ууыл не 'ууæндут.
39 Лæмбынæг раиртасут Сыгъдæг Фыст, уымæн æмæ сымах æууæндут йæ фæрцы мыггагмæйы цард райсыныл, уый та Мæныл дзурæг у.
40 Уæддæр уæ нæ фæнды Мæнмæ æрцæуын æмæ мыггагмæйы цард райсын. §‡
41 Мæн адæмæй кад нæ хъæуы,
42 Фæлæ уæ зонын: сымах Хуыцауы нæ уарзут.
43 Æз Мæ Фыды номæй æрцыдтæн, æмæ Мыл не 'ууæндут, фæлæ æндæр исчи куы æрцæуа йæхи номæй, уæд ыл бауæнддзыстут.
44 Кæд кæрæдзийæ кадмæ æнхъæлмæ кæсут, иунæг Хуыцау цы кад дæтты, уымæ та нæ тырнут, уæд куыд хъуамæ бауæндат? §‡†
45 Афтæ ма банхъæлут, æмæ уæ Æз Мæ Фыды раз зылын кæндзынæн. Ныфсджын кæмæй стут, уыцы Моисей у уæ зылынгæнæг.
46 Сымах Моисейыл куы æууæндиккат, уæд Мæныл дæр бауæндиккат, уымæн æмæ уый Мæн тыххæй фыста.
47 Æмæ кæд Моисей цы ныффыста, ууыл не 'ууæндут, уæд Мæ ныхæстыл куыд бауæнддзыстут?»

† *Ин. 7:30.* †† *Мф. 28:18; Ап. хъ. 17:31; 1 Пет. 4:5.* ‡ *1 Ин. 2:23.* ‡† *1 Кор. 15:52.* ‡‡ *Мф. 25:46; Æрг. 14:11.*

‡‡† *Мф. 26:39.* ‡‡‡ *Мф. 3:17.* § *Ин. 1:19.* §† *Ин. 10:25.* §†† *Мф. 3:17.* §‡ *Ин. 1:11; 3:19.* §‡† *Ин. 12:43.*

Йесо бафсæста фондз мин лæджы

6 Уый фæстæ Йесо ацыд Галилейы, ома,
Тивериадæйы, денджызы иннæ фарсмæ.
2 Йæ фæдыл ацыд бирæ адæм, уымæн æмæ
федтой, рынчынты дзæбæх кæнгæйæ кæй
равдыста, уыцы диссæгтæ.
3 Йесо схызт хохмæ æмæ уым бадт Йæ
ахуыргæнинæгтимæ.
4 Æрхæстæг Куадзæн, иудейаг бæрæгбон.
5 Йесо ракаст, æмæ йæм бирæ адæм кæй цыди,
уый куы федта, уæд Филиппæн загъта: «Сæ
бафсадынæн кæрдзын кæм балхæнæм?» [†]
6 Афтæ дзырдта Филиппы бафæлварыны тыххæй.
Йæхæдæг та ныридæгæн зыдта, цы бакæндзæн,
уый.
7 Филипп Йын дзуапп радта: «Цæмæй сæ фæйнæ
къæбæры фæуа, уый тыххæй дыууæсæдæ динары
аргъ кæрдзын дæр не сфаг уыдзæн».
8 Йæ ахуыргæнинæгтæй Йын иу, Симон Петры
æфсымæр Андрей, загъта:
9 «Ам иу лæппумæ ис хъæбæрхоры фондз
кæрдзыны æмæ дыууæ гыццыл кæсаджы. Фæлæ
уый цы фаг у утæппæт адæмæн?»
10 Йесо загъта: «Æрбадын сæ кæнут». Уыцы ран
уыди бирæ кæрдæг. Æмæ адæм æрбадтысты;
нæлгоймæгтæ уыдысты фондз мины бæрц.
11 Йесо райста кæрдзынтæ, арфæ ракодта æмæ сæ
байуæрста, бадгæ чи кодта, уыдоныл. Кæсаг дæр
сын радта, кæй цас хъуыди, уыйбæрц [††].
12 Адæм куы бафсæстысты, уæд Йесо загъта Йæ
ахуыргæнинæгтæн: «Цы уæлдæйттæ баззад, уыдон
æрæмбырд кæнут, куыд ницы дзы фесæфа, афтæ».
13 Æрæмбырд сæ кодтой, æмæ хъæбæрхоры
фондз кæрдзынæй цы баззад, уыдонæй байдзаг
кодтой дыууадæс чыргъæды – чи хордта, уыдоны
уæлдæйттæ.
14 Йесо цы диссаг скодта, уый адæм куы федтой,
уæд загътой: «Дунемæ æрцæуинаг Чи у, ай æцæг
уыцы Пехуымпар у». [‡]
15 Адæм æрбацæуынмæ æмæ Йæ тыххæй
паддзахæй сæвæрынмæ кæй хъавынц, Йесо уый
куы базыдта, уæд та иунæгæй ацыд хохмæ.

Йесо къахæй цæуы денджызыл

16 Куы баизæр, уæд Йæ ахуыргæнинæгтæ
ныццыдысты денджызмæ,
17 Сбадтысты бæлæгъы æмæ араст сты денджызы
иннæ фарсмæ, Капернауммæ. Баталынг, Йесо
зынæг та нæма уыд. [‡†]
18 Дымдта тыхджын дымгæ æмæ денджыз
фæйлыдта.
19 Фондз æмæ ссæдз – дæс æмæ ссæдз стадийы [‡‡]
бæрц куы ацыдысты, уæд Йесойы федтой
денджызыл къахæй цæугæ, бæлæгъмæ хæстæгæй-
хæстæгдæргæнгæ, æмæ фæтарстысты.
20 Фæлæ сын Йесо загъта: «Уый Æз дæн, ма
тæрсут».
21 Фæндыди сæ Уый бæлæгъы сбадын кæнын,
фæлæ бæлæгъ уайтæккæ бахæццæ, цы былмæ
цыдысты, уырдæм.

Царды дзул

22 Денджызы иннæ былыл цы адæм баззад,
уыдонæн дыккаг бон сæ зæрдыл æрлæууыд, знон
былыл иунæг бæлæгъ кæй уыди, уый. Уыдон
зыдтой: Йесо ахуыргæнинæгтимæ не сбадти уыцы
бæлæгъы – иунæгæй ацыдысты.
23 Уалынмæ Тивериадæйæ æрцæуæг æндæр
бæлæгътæ хæстæг бацыдысты, Хицауы арфæйы
куывды фæстæ адæм кæрдзын кæм хордтой, уыцы
бынатмæ.
24 Нæдæр Йесо, нæдæр Йæ ахуыргæнинæгтæ ам
кæй не сты, уый адæм куы федтой, уæд сбадтысты
бæлæгъты æмæ Йесойы агурæг бахæццæ сты
Капернауммæ.
25 Æмæ Йæ денджызы фаллаг фарс куы ссардтой,
уæд Йын загътой: «Равви, кæд æрбацыдтæ ардæм?»
26 Йесо сын дзуапп радта: «Æцæг, æцæг зæгъын
сымахæн: диссæгтæ кæй федтат, уый тыххæй Мæ
нæ агурут, фæлæ кæрдзын кæй бахордтат æмæ кæй
бафсæстыстут, уый тыххæй.
27 Фесæфæн цы хойрагæн ис, ууыл ма тыхсут,
фæлæ тыхсут, фесæфæн кæмæн нæй, мыггагмæйы
цард чи дæтты, уыцы хойрагыл. Уыцы хойраг уын
ратдзæн Адæймаджы Фырт, уымæн æмæ Йын ахæм
бар Фыд-Хуыцау радта». [‡‡†]
28 Уæд Йын загътой: «Нæ хъуыддæгтæ Хуыцауæн
фæндон куыд уой, уый тыххæй нын цы гæнгæ у?»
29 Йесо сын дзуапп радта: «Хуыцау Кæй рарвыста,
Ууыл æууæндын – гъе уый у Хуыцауæн фæндон
хъуыддаг». [‡‡‡]
30 Уæд Йын загътой: «Цавæр диссаг нын
равдисдзынæ, цæмæй йæ фенæм æмæ Дыл
бауæндæм? Дæ бон цы бакæнын у?
31 Нæ фыдæлтæ æдзæрæг бæстæйы маннæ
хордтой, фыст куыд у, афтæ: „Уæларвæй сын радта
дзул хæрынæн"». [§]
32 Йесо сын загъта: «Æцæг, æцæг зæгъын
сымахæн: уæларвæй уын дзул Моисей нæ радта,
фæлæ уын уæларвæй Мæ Фыд дætты æцæг дзул.
33 Уымæн æмæ уæларвæй чи æрцæуы æмæ
дунейæн цард чи дæтты, уый у Хуыцауы дзул».
34 Уæд Йын загътой: «Хицау, дæтт нын
кæддæриддæр уыцы дзул».
35 Йесо сын загъта: «Æз дæн царды дзул. Мæнмæ
æрцæуæг нал сыстонг уыдзæн, æмæ Мæныл
æууæндæг мыггагмæ дæр нал сдойны уыдзæн. [§†]

---

† Мф. 14:16; Мк. 6:35; Лк. 9:12. †† 6:11 Фæстæдæры къухфыстыты ацы бынат у афтæ: |iЙесо райста кæрдзынтæ, арфæ ракодта æмæ сæ радта ахуыргæнинæгтæм, ахуыргæнинæгтæ та сæ байуæрстой, бадгæ чи кодта, уыдоныл; кæсаг дæр сын радтой, кæй цас хъуыди, уыйбæрц.|r ‡ Мф. 11:3. ‡† Мф. 14:22; Мк. 6:47.

‡‡ 6:19 |i25-30 стадийы|r – 5-6 километры бæрц. ‡‡† Мф. 3:17; Ин. 1:32; 10:36. ‡‡‡ Ин. 17:3; 1 Ин. 3:23. § 1 Кор. 10:3.

36 Фæлæ уын раздæр куыд загътон, афтæ Мæ кæд
федтат, уæддæр не 'ууæндут.
37 Мæ Фыд Мын кæй дætты, уый Мæнмæ
æрцæудзæн, æмæ Мæнмæ æрцæуæджы нæ
фæтæрдзынæн.
38 Уымæн æмæ Æз уæларвæй æрцыдтæн, Мæхи
цы фæнды, уый нæ, фæлæ Мæ Рарвитæджы
фæндон æххæст кæнынмæ. †
39 Мæ Рарвитæгæн та фæндон у, цæмæй Уый
Мæнæн кæй радта, уыдонæй Æз макæй фесафон,
фæлæ сеппæты дæр райгас кæнон фæстаг бон. ††
40 Уымæн æмæ Мæ Фыды фæнды, Фырты
чидæриддæр уыны æмæ Йыл чидæриддæр
æууæнды, уымæн мыггагмæйы цард куыд уа, афтæ.
Æмæ йæ Æз фæстаг бон райгас кæндзынæн».
41 Уæд Ыл иудейтæ райдыдтой хъуыр-хъуыр
кæнын, «Æз уæларвæй æрцæуæг дзул дæн» кæй
загъта, уый тыххæй.
42 Уыдон дзырдтой: «Ай Иосифы фырт Йесо нæу,
мыййаг? Йæ фыд æмæ Йын Йæ Мады дæр куы
зонæм, уæд Уый куыд зæгъы: „Æз уæларвæй
æрцыдтæн"?» ‡
43 Йесо сын дзуапп радта: «Ма хъуыр-хъуыр
кæнут.
44 Мæнмæ æрцæуын никæй бон у, Мæ рарвитæг
Фыд æй куы нæ æркæна, уæд. Æмæ йæ Æз фæстаг
бон райгас кæндзынæн.
45 Пехуымпартæм фыст у: „Æмæ Хуыцау сеппæты
дæр сахуыр кæндзæн". Фыдæй чи фехъусы æмæ
Фыд кæй сахуыр кæны, уый æрцæуы Мæнмæ.
46 Æз афтæ нæ зæгъын, æмæ Фыды исчи федта.
Хуыцауæй Чи у, Фыды æрмæстдæр Уый федта. ‡†
47 Æцæг, æцæг зæгъын сымахæн: Мæныл
æууæндæгæн ис мыггагмæйы цард.
48 Æз дæн царды дзул.
49 Уæ фыдæлтæ æдзæрæг бæстæйы маннæ
хордтой, уæддæр амардысты. ‡‡
50 Уæларвæй æрцæуæг дзул та ахæм у, æмæ дзы
чи хæра, уымæн мæлæт нæ уыдзæн.
51 Æз дæн уæларвæй æрцæуæг цардджæттæг дзул.
Уыцы дзул чи хæра, уый цæрдзæни мыггагмæ. Æз
цы дзул ратдзынæн, уый та у, дунейы царды
сæраппонд нывондæн кæй æрхæсдзынæн, Мæ
уыцы Буар».
52 Уæд иудейтæ кæрæдзиимæ райдыдтой быцæу
кæнын: «Ай нын Йæ Буар куыд ратдзæн
хæрынмæ?»
53 Йесо сын загъта: «Æцæг, æцæг зæгъын
сымахæн: Адæймаджы Фырты Буар куы нæ хæрат
æмæ Йын Йæ Тугæй куы нæ нуазат, уæд уæм цард
нæ уыдзæн. ‡‡†
54 Мæ Буар чи хæры æмæ Мæ Туг чи нуазы,
уымæн ис мыггагмæйы цард, æмæ йæ Æз фæстаг
бон райгас кæндзынæн.
55 Уымæн æмæ Мæ Буар у æцæг хойраг, Мæ Туг та
– æцæг нозт.

§† *Ин. 4:14; 7:37.* † *Мф. 26:39; Ин. 8:29.* †† *Ин. 10:28.* ‡ *Мф. 13:55.* ‡† *Мф. 11:27.* ‡‡ *Ин. 6:31.* ‡‡† *Мф. 26:26.*

56 Мæ Буар чи хæры æмæ Мæ Туг чи нуазы, уый
баиу Мемæ æмæ Æз баиу дæн йемæ.
57 Мæн цардæгас Фыд куыд рарвыста æмæ Æз
Фыды лæвæрд цардæй куыд цæрын, афтæ Мæн чи
хæры, уый дæр цæрдзæн Мæ лæвæрд цардæй.
58 Ахæм у уæларвæй æрцæуæг дзул. Уæ фыдæлтæ
хордтой маннæ æмæ амардысты; ацы дзул та ахæм
нæу – чи йæ хæра, уый цæрдзæни мыггагмæ».
59 Йесо афтæ дзырдта, Капернаумы синагогæйы
куы амыдта, уæд.

Ахуыргæнинæгтæ ныууагътой Йесойы

60 Йæ ахуыргæнинæгтæй бирæтæ уыцы ныхæстæ
куы фехъуыстой, уæд дзырдтой: «Цы æнахуыр
ныхас кæны! Уыдæттæ хъусын кæй бон у?»
61 Ахуыргæнинæгтæ ууыл кæй хъуыр-хъуыр
кодтой, Йесо уый æнæ зæгъгæйæ дæр зыдта æмæ
сын загъта: «Уый уæ къуылымпы кæны?
62 Адæймаджы Фырт раздæр кæм уыд, уырдæм
Æй ссæугæ куы фенат, уæд та? ‡‡‡
63 Хуыцауы Уд цард дætты, адæймаг та æдых у. Æз
уын цы ныхæстæ дзурын, уыдоны цардджæттæг Уды
хъару ис. §
64 Фæлæ сымахæй иуæй-иутæ не 'ууæндынц».
Йесо райдианæй зыдта, Чи Йыл не 'ууæнды,
уыдоны, стæй Йыл гадзрахатæй чи рацæудзæн,
уый дæр. §†
65 Йесо дарддæр загъта: «Гъе, Æз уын уый тыххæй
дзырдтон, Мæнмæ æрцæуын никæй бон у, зæгъгæ,
Мæ Фыдæй йын лæвæрд куы нæ уа, уæд». §††
66 Уый фæстæ Йæ ныууагътой Йæ
ахуыргæнинæгтæй бирæтæ æмæ нал цыдысты
Йемæ.
67 Уымæ гæсгæ Йесо загъта дыууадæсæн: «Сымах
дæр фæнды Мæ ныууадзын?»
68 Симон Петр Ын дзуапп радта: «Хицау, кæмæ
фæцæуæм? Дæумæ сты мыггагмæйы цард дæттæг
ныхæстæ.
69 Мах бауырныдта æмæ базыдтам, Ды Хуыцауы
Сыгъдæг кæй дæ, уый §‡». §‡†
70 Йесо сын дзуапп радта: «Уæ дыууадæсы дæр Æз
нæ сæвзæрстон, æви? Фæлæ уæ иу хæйрæг у». §†
71 Йесо афтæ загъта Симон Искариоты фырт
Иудæйы тыххæй. Уымæн æмæ Иудæ Йæ дыууадæс
ахуыргæнинагæй иу уыдис, фæлæ Йыл фæстæдæр
рацыд гадзрахатæй.

Йесо æмæ Йе 'фсымæртæ

7 Уый фæстæ Йесо зылди Галилейыл,
Иудейæйыл цæуын та Йæ нæ фæндыд, уымæн
æмæ Йæ иудейтæ агуырдтой амарынмæ.
2 Æрхæстæг иудейаг бæрæгбон – Халагъудты
бæрæгбон §‡.

‡‡‡ *Мф. 26:64; Ин. 3:13; Эф. 4:8.* § *Ром. 8:2; 2 Кор. 3:6.* §† *Мк. 2:8; Ин. 2:24.* §†† *Ин. 3:27.* §‡ *6:69 Фæстæдæры къухфыстыты ацы бынат у афтæ: |iМах бауырныдта æмæ базыдтам, Ды Чырысти кæй дæ, цардæгас Хуыцауы Фырт|r.* §‡† *Мф. 16:16; Мк. 8:29; Лк. 9:20.* §† *Лк. 6:13.* §‡ *7:2 |iХалагъудты бæрæгбон|r*

3 Уæд Йесойæн Йе 'фсымæртæ загътой: «Араст у ардыгæй æмæ ацу Иудейæмæ; уадз æмæ Дæ ахуыргæнинæгтæ дæр феной, Ды цы хъуыддæгтæ кæныс, уый.

4 Зындгонд уæвын кæй фæнды, уый сусæгæй ницы аразы. Кæд Ды ахæм хъуыддæгтæ кæныс, уæд Дæхи равдис дунемæ».

5 Суанг Ыл Йе 'фсымæртæ дæр не 'ууæндыдысты.

6 Йесо сын загъта: «Мæ рæстæг нæма æрцыд, сымахæн та алы афон дæр бæззы.

7 Сымахæй йе сæфт уынын дунейы бон нæу, Мæнæй та йе сæфт уыны, уымæн æмæ Æз æвдисæн лæууын, йæ хъуыддæгтæ хæрам кæй сты, уымæн. †

8 Сымах ацæут ацы бæрæгбонмæ, Æз та ацы бæрæгбонмæ нæ цæуын, уымæн æмæ Мæ рæстæг нæма ралæууыд».

9 Йесо сын загъта уыцы ныхæстæ æмæ баззад Галилейы.

Йесо æрбацыд Халагъудты бæрæгбонмæ

10 Фæлæ Йе 'фсымæртæ куы ацыдысты, уæд Уый дæр ацыд бæрæгбонмæ, æрмæст æргомæй нæ, фæлæ Йæ куыд ничи базыдтаид, афтæ.

11 Иудейтæ та Йæ агуырдтой бæрæгбоны æмæ фарстой: «Кæм ис уыцы Адæймаг?»

12 Йесойы тыххæй адæм сусæгæй кодтой алы ныхас. Иутæ дзырдтой: «Уый хорз адæймаг у». Иннæтæ та дзырдтой: «Нæ, Уый адæмыл сайдæй цæуы». ††

13 Æниу, иудейтæй кæй тарстысты, уымæ гæсгæ Йесойы тыххæй æргомæй ничи ницы дзырдта. ‡

14 Бæрæгбон йе 'мбисыл куы уыд, уæд Йесо бацыди Кувæндонмæ æмæ амыдта.

15 Иудейтæ дисы æфтыдысты æмæ дзырдтой: «Куы никæм ахуыр кодта, уæд Сыгъдæг Фыст куыд зоны?»

16 Йесо сын дзуапп радта: «Мæ ахуырад Мæнæй нæу, фæлæ Мæ Рарвитæгæй у. ‡†

17 Хуыцауы фæндон æххæст кæнын кæй фæнды, уый базондзæн, ацы ахуырад Хуыцауæй у, æви Æз Мæхи номæй дзурын. ‡‡

18 Йæхи номæй дзурæг йæхи кадмæ бæллы. Йæ Рарвитæджы кадмæ Чи бæллы, Ууыл ис æууæндæн – мæнгдзинад Æм нæй.

19 Моисей уын Æгъдау нæ радта, æви? Æмæ уыцы Æгъдаумæ гæсгæ сымахæй ничи цæры. Цæй тыххæй Мæ хъæвут амарынмæ?» ‡‡†

20 Адæм Ын уый фæдыл загътой: «Хæйрæдждзжын дæ? Чи Дæ хъæвы амарынмæ?»

21 Йесо сын дзуапп радта: «Æз иу хъуыддаг бакодтон, æмæ сымах уеппæт дæр дисы бафтыдыстут.

22 Моисей уын радта сунæты æгъдау, æниу, уый Моисейæ нæ, фæлæ уæ рагфыдæлтæй баззад, æмæ сабаты сунæт кæнут адæймагæн.

23 Кæд Моисейы Æгъдау нæ фехалыны сæраппонд адæймагæн сабаты скæнынц сунæт, уæд Æз сабаты рынчыны къахæй-къухмæ кæй сдзæбæх кодтон, уый тыххæй Мæм смæсты стут?

24 Уæ тæрхон уæлæнгай ма уæд, фæлæ-иу скæнут æнæхæрам тæрхон».

Чи у Йесо?

25 Уæд иерусалимæгтæй иуæй-иутæ дзырдтой: «Марынмæ кæй агурынц, ай Уый нæу?

26 Мæнæ ныхас кæны æргомæй, æмæ Йын ничи ницы зæгъы. Кæд, мыййаг, хицæуттæ æцæгдæр базыдтой, Чырысти кæй у, уый?

27 Фæлæ кæцон у, уый мах зонæм. Чырысти та куы æрцæуа, уæд, кæцæй у, уый ничи зондзæн». ‡‡‡

28 Йесо Кувæндоны куы амыдта, уæд хъæлæсыдзагæй загъта: «Зонут Мæ, стæй кæцæй дæн, уый дæр зонут. Æз Мæхи номæй не 'рцыдтæн, фæлæ Мæ Рарвитæгыл ис æууæндæн. Сымах Æй нæ зонут, §

29 Æз та Йæ зонын, уымæн æмæ Æз Уымæй дæн æмæ Мæ Уый рарвыста».

30 Уæд Æй хъавыдысты æрцахсынмæ, фæлæ Йæм никæй къух батасыд, уымæн æмæ Йæ рæстæг нæма æрцыд. §†

31 Адæмæй та Йыл бирæтæ бауууæндыдысты æмæ дзырдтой: «Цымæ Чырысти куы æрцæуа, уæд, ацы Адæймаг цы диссæгтæ равдыста, уыдонæй фылдæр равдисдзæн?» §††

32 Адæм Йесойы тыххæй афтæ кæй сусу-бусу кæнынц, уый фехъуыстой фарисейтæ. Уæд алчертæ æмæ фарисейтæ арвыстой Кувæндон хъахъхъæнджыты Йе 'рцахсынмæ.

33 Йесо загъта: «Бирæ нал уыдзынæн уемæ – Мæ Рарвитæгмæ цæуын.

34 Агурдзыстут Мæ æмæ Мæ не ссардзыстут. Æз кæм уон, уырдæм æрцæуын уæ бон нæ бауыдзæн». §‡

35 Иудейтæ сæ кæрæдзийæн дзырдтой: «Мах Æй кæм не ссарæм, ахæм ранмæ кæдæм ацæудзæн? Бердзенты æхсæн дзуттæгтæ кæм цæрынц, уырдæм цæуыны æмæ бердзенты ахуыр кæныны фæнд Æм нæй, æви?

36 Цы ныхæстæ загъта, уыдон цы амонынц: „Агурдзыстут Мæ æмæ Мæ не ссардзыстут", æмæ „Æз кæм уон, уырдæм æрцæуын уæ бон нæ бауыдзæн"?»

бæрæггонд цыди фæззæджы, тыллæг бафснайыны фæстæ. Бæрæгбоны рæстæг (авд боны) дзуттæгтæ хъуамæ цардаиккой бæлæсты къалиутæй арæзт халагъудты, Моисейы заман сæ фыдæлтæ æдзæрæг бæстæйы халагъудты кæй цардысты, уый мысынæн. † *Ин. 3:19.* †† *Ин. 9:16.* ‡ *Ин. 12:42.* ‡† *Ин. 8:28; 12:49; 14:24.* ‡‡ *Ин. 8:47.* ‡‡† *Ин. 5:18.*

‡‡‡ *Мф. 13:55.* § *Ин. 8:42.* §† *Ин. 8:20.* §†† *Ин. 8:30.* §‡ *Ин. 13:33.*

Йесо зæгъы Сыгъдæг Уды тыххæй

37 Бæрæгбоны фæстаг æмæ тæккæ ахсджиагдæр
бон Йесо сыстад æмæ хъæлæсыдзагæй загъта:
«Дойны кæмæн у, уый Мæм æрцæуæд æмæ
баназæд. †
38 Сыгъдæг Фыст куыд амоны, афтæ Мæныл
æууæндæджы зæрдæйæ ныггуылф кæндзысты
цардæттæг цæугæдæттæ».
39 Йесо афтæ загъта, Ууыл æууæнджытæ Кæмæй
хъуамæ схайджын уыдаиккой, уыцы Сыгъдæг Уды
тыххæй. Уæд Сыгъдæг Уды нæма рарвыстæуыд,
уымæн æмæ Йесойы намыс нæма раргом. ††
40 Йесо цы загъта, уый адæм куы фехъуыстой, уæд
дзы иутæ дзырдтой: «Уый æнæмæнг пехуымпар ‡
у». ‡†
41 Иннæтæ дзырдтой: «Уый Чырысти у». Аннæтæ
та дзырдтой: «Æмæ Чырысти Галилейæ
æрцæудзæн?
42 Чырысти Давиды байзæддагæй кæй уыдзæн,
Давид кæцæй уыди, Вифлеемы уыцы хъæуæй кæй
æрцæудзæн, Сыгъдæг Фысты афтæ загъд нæу,
æви?» ‡‡
43 Æмæ Йесойы тыххæй адæммæ иу хъуыды нал
уыд. ‡‡†
44 Уыдонæй Йæ чидæртæ хъавыдысты
æрцахсынмæ, фæлæ Йæм никæй къух батасыд.

Æнæуырнæг иудейаг хицæуттæ

45 Алчертæм æмæ фарисейтæм хъахъхъæнджытæ
куы æрбаздæхтысты, уæд сæ бафарстой:
«Цæуылнæ Йæ æркодтат?»
46 Хъахъхъæнджытæ дзуапп радтой: «Ацы
Адæймаг куыд дзуры, афтæ никуыма ничи
дзырдта».
47 Фарисейтæ сын загътой: «Ау, сымах дæр
асайдта?
48 Хицæуттæй кæнæ Йыл фарисейтæй исчи
бауæндыд?
49 Ацы æнæфенд адæм та Моисейы Æгъдауæн
ницы зонынц, æлгъыст сты».
50 Фарисейтæй иу, кæддæр Йесомæ чи æрцыд,
уыцы Никодим сын загъта: ‡‡‡
51 «Раздæр уал æм куы нæ байхъуыстæуа, цы
гæнæг у, уый куы нæ базындæуа, уæд афтæмæй
мах Æгъдау тæрхон кæны адæймагæн?»
52 Уыдон ын загътой: «Ды дæр Галилейæ дæ?
Раиртас Фыст æмæ фендзынæ, Галилейæ
пехуымпар кæй нæ уыдзæн, уый».
53 [Æмæ сеппæт дæр ацыдысты сæ хæдзæрттæм.

Хатыр тæригъæдджын сылгоймагæн

8 Йесо та ацыд Елеоны хохмæ.
2 Райсомæй раджы ногæй æрцыд Кувæндонмæ,
æмæ æппæт адæм цыдысты Уымæ. Уый æрбадт
æмæ сын райдыдта амонын.
3 Уæд динамонджытæ æмæ фарисейтæ
æрбакодтой, хæзгулимæ кæй баййæфтæуыд, уыцы
сылгоймаджы, æрлæууын æй кодтой адæмы раз,
4 Æмæ загътой Йесойæн: «Ахуыргæнæг, ацы
сылгоймаджы баййæфтæуыд хæзгулимæ.
5 Моисей нын Æгъдауы ахæм сылгоймæгты
дуртæй марын бафæдзæхста. Ды та цы
зæгъдзынæ?»
6 Афтæ Йæ ракъахыны тыххæй фарстой, цæмæй
Йæм исты ссарой фæзылын кæнынæн. Йесо та
æргуыбыр кодта æмæ Йе 'нгуылдзæй фыста
зæххыл.
7 Фæлæ Йæ куы нал æмæ куы нал уагътой, уæд
сæм скаст æмæ загъта: «Сымахæй тæригъæды
æфтыд чи нæу, уый йыл фыццаг ныццæвæд дур».
8 Æмæ та ногæй æргуыбыр кодта æмæ фыста
зæххыл.
9 Уыцы ныхæстæ куы фехъуыстой, уæд уыдонæн
се 'фсарм райдыдта тæрхон кæнын æмæ,
хистæртæй райдайгæйæ, иу иннæйы фæдыл сæхи
айстой. Уым ма баззад æрмæстдæр Йесо æмæ
сылгоймаг Йæ разы.
10 Йесо скаст æмæ сылгоймагæн загъта: «Хорз ус,
цы фесты уыцы адæм? Тæрхон дын ничи рахаста?»
11 Уый дзуапп радта: «Ничи, ме 'лдар!» Йесо йын
загъта: «Æз дæр дын тæрхон нæ хæссын. Ацу æмæ
нырæй фæстæмæ тæригъæд мауал ракæн».]

Йесо – дунейæн рухс

12 Йесо дарддæр дзырдта адæмæн: «Æз дунейæн
рухс дæн. Мæ фæдыл чи рацæуа, уый талынджы нæ
цæрдзæн, фæлæ йæм уыдзæн царды рухс». §
13 Уæд Ын фарисейтæ загътой: «Дæхи тыххæй
Дæхæдæг дзурыс, æмæ Дæ ныхас æцæг нæу».
14 Йесо сын дзуапп радта: «Кæд Мæхи тыххæй
Мæхæдæг дзурын, уæддæр Мæ ныхас æцæг у,
уымæн æмæ кæцæй æрцыдтæн æмæ кæдæм
цæуын, уый Æз зонын. Сымах та нæ зонут, Æз
кæцæй æрцыдтæн æмæ кæдæм цæуын, уый.
15 Сымах тæрхон кæнут адæймаджы цæстæй
кæсгæйæ. Æз та никæмæн тæрхон кæнын.
16 Фæлæ кæд Æз тæрхон кæнын, уæддæр Мæ
тæрхон раст у, уымæн æмæ Æз иунæг нæ дæн – Мæ
рарвитæг Фыд Мемæ ис.
17 Æмæ уæ Æгъдауы дæр фыст ис, дыууæ
адæймаджы æвдисæнад раст у, зæгъгæ. §†
18 Æз дзурын Мæхи тыххæй, Мæн тыххæй зæгъы
Мæ рарвитæг Фыд дæр».
19 Уæд Æй бафарстой: «Кæм ис Дæ Фыд?» Йесо
дзуапп радта: «Сымах нæдæр Мæн зонут, нæдæр
Мæ Фыды. Мæн куы зониккат, уæд Мæ Фыды дæр
зониккат».
20 Йесо ацы ныхæстæ загъта, Кувæндоны
хæзнавæрæны цур куы амыдта, уæд. Фæлæ Йæ

† *Ин. 4:14; Æрг. 22:17.* †† *Ап. хъ. 2:17, 33.* ‡ *7:40 Ам ныхас цæуы, уыцы заман иудейтæ кæмæ æнхъæлмæ кастысты, уыцы пехуымпарыл.* ‡† *Мф. 26:5.* ‡‡ *Мф. 2:6; Лк. 2:4.* ‡‡† *Ин. 9:16.* ‡‡‡ *Ин. 3:1.*

§ *Ин. 1:5; 9:5; 1 Ин. 1:5.* §† *Мф. 18:16; Дзут. 10:28.*

ничи æрцахста, уымæн æмæ Йæ рæстæг нæма
æрцыд.
21 Йесо сын ногæй загъта: «Æз цæуын,
агурдзыстут Мæ, фæлæ амæлдзыстут уæ
тæригъæдимæ. Æз кæдæм цæуын, уырдæм
æрцæуын уæ бон нæ бауыдзæн». †
22 Уæд иудейтæ дзырдтой: «Ау, Йæхи амардзæн,
афтæ куы зæгъы: „Æз кæдæм цæуын, уырдæм
æрцæуын уæ бон нæ бауыдзæн"?»
23 Йесо сын загъта: «Сымах дæллæгтæй стут, Æз та
– уæллæгтæй. Сымах ацы дунейæ стут, Æз та ацы
дунейæ нæ дæн. ††
24 Гъе, Æз уын уымæ гæсгæ загътон, сымах
амæлдзыстут уæ тæригъæдтимæ, зæгъгæ. Уымæн
æмæ ÆЗ ДÆН ‡, æмæ ууыл куы нæ бауæндат, уæд
амæлдзыстут уæ тæригъæдтимæ».
25 Уæд Æй бафарстой: «Ды чи дæ?» Йесо сын
загъта: «Æз Чи дæн, уый тыххæй уын райдианæй
дзурын.
26 Мæ бон у сымах тыххæй бирæ зæгъын æмæ
уын тæрхон кæнын. Фæлæ Мæ Рарвитæгыл ис
æууæндæн, æмæ Æз Уымæй цы фехъуыстон,
æрмæст уый дзурын дунейæн».
27 Йесо сын Йæ Фыды тыххæй кæй дзырдта, уый
нæ бамбæрстой.
28 Уæд сын Йесо загъта: «Адæймаджы Фырты
уæлæмæ куы сисат, уæд базондзыстут: ÆЗ ДÆН,
Мæхи номæй ницы кæнын, фæлæ зæгъын, Мæ
Фыд Мын цы бацамыдта, уый. ‡†
29 Мæ Рарвитæг Мемæ ис, иунæгæй Мæ нæ
ныуагъта, уымæн æмæ Йын фæндон цы у, Æз
кæддæриддæр уый кæнын».
30 Йесо ацы ныхæстæ куы загъта, уæд Ыл бирæтæ
бауæндыдысты.

Æцæг сæрибардзинад

31 Уæд Ыл цы иудейтæ бауæндыд, уыдонæн Йесо
загъта: «Мæ ныхасмæ гæсгæ куы цæрат, уæд æцæг
Мæ ахуыргæнинæгтæ уыдзыстут,
32 Æмæ базондзыстут æцæгад, æмæ уæ æцæгад
ссæрибар кæндзæн». ‡‡
33 Йесойæн загътой: «Мах Авраамы байзæддаг
стæм æмæ цагъартæ никуы никæмæн уыдыстæм.
Уæд Ды куыд зæгъыс: „Ссæрибар уыдзыстут"?»
34 Йесо сын дзуапп радта: «Æцæг, æцæг зæгъын
сымахæн: тæригъæды чи æфты, уый тæригъæды
цагъар у.
35 Цагъар йæ хицауы хæдзары мыггагмæ нæ
цæры, фырт дзы цæры мыггагмæ.
36 Уæдæ Фырт сымах куы ссæрибар кæна, уæд
уыдзыстут æцæг сæрибар.
37 Æз зонын, Авраамы байзæддаг кæй стут, уый.
Уæддæр Мæ хъавут амарынмæ, уымæн æмæ уæм
Мæ дзырд нæ хъары.
38 Æз Мæ Фыдмæ цы федтон, уый дзурын. Сымах
дæр уæ фыдæй цы фехъуыстат, уый кæнут».
39 Дзуапп Ын радтой: «Нæ фыд Авраам у». Йесо
сын загъта: «Сымах Авраамы цот куы уаиккат, уæд
Авраамы хъуыддæгтæ кæниккат. ‡‡†
40 Сымах та Мæн, Хуыцауæй æцæгад фехъусæг
æмæ уын æй радзурæг Адæймаджы, амарынмæ
хъавут. Авраам афтæ нæ кодта.
41 Сымах уæ фыды хъуыддæгтæ нæ уадзут». Уæд
Ын загътой: «Мах дзæгъæлзад не стæм. Иу Фыд
нын ис – Хуыцау».
42 Йесо сын загъта: «Хуыцау уæ Фыд куы уаид, уæд
Мæ уарзиккат, уымæн æмæ Æз Хуыцауæй рацæугæ
дæн æмæ ардæм æрцыдтæн. Æз Мæхи номæй не
'рцыдтæн, фæлæ Мæ Уый рарвыста.
43 Æз цы зæгъын, уый цæуылнæ æмбарут? Уымæн
æмæ Мæ ныхасмæ хъусын нæ фæразут.
44 Уæ фыд хæйрæг у, æмæ уæ фыды зæрдæ цы
зæгъы, уый кæнын уæ фæнды. Уый райдианæй
лæгмар уыди, æцæгад æм нымады дæр нæ уыд,
уымæн æмæ йæм æцæгад нæй. Уый мæнг куы
фæзæгъы, уæд йæ кæнон фæкæны, уымæн æмæ у
мæнгард æмæ мæнгарддзинады фыд. ‡‡‡
45 Æз та æцæг кæй зæгъын, уый тыххæй Мыл не
'ууæндут.
46 Сымахæй Мын Мæ цæстмæ тæригъæд чи
бадардзæн? Фæлæ кæд Æз æцæг зæгъын, уæд Мыл
цæуылнæ æууæндут?
47 Хуыцауæй чи у, уый Хуыцауы ныхæстæм хъусы.
Сымах та Хуыцауæй кæй не стут, уый тыххæй нæ
хъусут». §

«ÆЗ ДÆН»

48 Иудейтæ Йын загътой: «Ды самариаг æмæ
хæйрæдджын кæй дæ, уымæй раст нæ зæгъæм,
æви?»
49 Йесо дзуапп радта: «Æз хæйрæдджын нæ дæн,
фæлæ Мæ Фыды нымайын, сымах та Мæ æгад
кæнут.
50 Фæлæ Æз Мæхицæн намысмæ нæ тырнын. Ис
Мæнæн намысмæ Тырнæг – Уый тæрхонгæнæг у.
51 Æцæг, æцæг зæгъын сымахæн: Мæ ныхас чи
сæххæст кæна, уый мыггагмæ дæр мæлæт нæ
фендзæн».
52 Иудейтæ Йын загътой: «Ныр мах зонæм, Ды
хæйрæдджын кæй дæ, уый. Авраам дæр æмæ
пехуымпартæ дæр амардысты, Ды та зæгъыс: „Мæ
ныхас чи сæххæст кæна, уый мыггагмæ дæр мæлæт
нæ фендзæн".
53 Ау, нæ фыдæл Авраам дæр ма куы амард, уæд
Ды уымæй уæлдæр дæ? Æмæ пехуымпартæ дæр
куы амардысты. Дæхицæй цы аразыс?»

† *Ин. 13:33.* †† *Ин. 3:31; Кол. 3:1.* ‡ *8:24 |iÆЗ ДÆН|r (стæй 8:28, 58; 13:19), дзуттагау «Эхйе» – Хуыцауы ном, æргомгонд æрцыди Моисейæн (Рац. 3:13-14). Уый амоны, иу Хуыцауы йеддæмæ кæй нæй æндæр Хуыцау; нæй Йын райдайæн æмæ кæрон, Йæ æрдзыхъæд нæ ивы, алкæмæн дæр царддæттæг у. Зæгъæн ис, æмæ дзырд «Эхйе»-йæ рацыди Хуыцауы ном, дзуттагау «ЙХВХ» кæй фыстой, уый (дзургæ та йæ, æвæццæгæн æмæ, кодтой «Йахве»; фæстæдæр æй Европæйы ахуыргæндтæ рæдыдæй дзурын райдыдтой «Иегъова»).* ‡† *Ин. 7:16; 12:32.* ‡‡ *Ром. 6:14.*

‡‡† *Ром. 4:16.* ‡‡‡ *1 Ин. 3:8.* § *Ин. 10:27; 1 Ин. 4:6.*

54 Йесо дзуапп радта: «Кæд Мæхæдæг Мæхицæн
дæн намысгæнæг, уæд Мæ намыс ницы у. Сымах
уæ Хуыцау Кæй хонут, Мæнæн Мæ уыцы Фыд у
намысгæнæг.
55 Сымах Æй нæ базыдтат, Æз та Йæ зонын. Æмæ
Йæ нæ зонын, зæгъгæ, куы зæгъон, уæд сымахау
фæлитой уыдзынæн. Фæлæ Йæ Æз зонын æмæ
æххæст кæнын Йæ дзырд.
56 Уæ фыдæл Авраам цин кодта, Ме 'рцыды бон
кæй фендзæн, ууыл. Федта йæ, æмæ йæ зæрдæ
барухс».
57 Уæд Ын иудейтæ загътой: «Дæуыл дæс æмæ
дыууиссæдз азы дæр куы нæма цæуы, уæд
Авраамы федтай?»
58 Йесо сын загъта: «Æцæг, æцæг зæгъын
сымахæн: Авраамы райгуырды размæ дæр ÆЗ
ДÆН».
59 Уæд систой дуртæ, куыд Ыл сæ ныццæвой,
афтæ. Фæлæ Йесо фæауууон æмæ рацыд
Кувæндонæй †.

Æрдзæй куырм цæстæй ракаст

9 Йесо фæцæйцыд æмæ федта æрдзæй куырм
адæймаджы.
2 Йесойы Йæ ахуыргæнинæгтæ бафарстой:
«Равви, тæригъæд чи ракодта? Йæхи æви йæ
ныййарджыты тæригъæды аххосæй у æрдзæй
куырм?»
3 Йесо дзуапп радта: «Нæдæр йæхæдæг тæригъæд
ракодта, нæдæр йæ ныййарджытæ, фæлæ куырм у
Хуыцауы хъару йыл равдисыны тыххæй.
4 Цалынмæ бон у, уæдмæ Мæ Рарвитæджы
хъуыддæгтæ хъуамæ аразон. Æрцæуы æхсæв, æмæ
уæд ничиуал ницы сараздзæн. ††
5 Цалынмæ Æз дунейы дæн, уæдмæ Æз дунейæн
рухс дæн». ‡
6 Афтæ зæгъыны фæстæ ату кодта зæхмæ,
сызмæста дзы сыджыт, змæстæй байсæрста
куырмы цæстытæ ‡†
7 Æмæ йын загъта: «Ацу, цæхс дæ цæсгом
Силоамы найæны». («Силоам» тæлмацгондæй
амоны «Минæвар».) Уый ацыд, цæхсадта дзы йæхи,
ракаст йæ цæстытæй æмæ ацыд сæхимæ.
8 Йæ сыхæгтæ, стæй йæ раздæр мæгуыргурæй чи
уыдта, уыдон дзырдтой: «Мæгуыргурæй чи бадти,
уый нæу, æви?»
9 Иннæтæ дзырдтой: «Уый у». Аннæтæ та: «Нæу,
фæлæ уый хуызæн у». Йæхæдæг та дзырдта: «Уый
æз дæн».
10 Уæд æй бафарстой: «Куыд ракастæ дæ
цæстытæй?»
11 Уый дзуапп радта: «Йесо Чи хуыйны, Уый
сызмæста сыджыт, байсæрста мын дзы мæ
цæстытæ æмæ мын загъта: „Ацу Силоамы
найæнмæ æмæ дæхи цæхс". Æз ацыдтæн, мæхи
цæхсадтон æмæ мæ цæстытæй ракастæн».
12 Уæд ын загътой: «Кæм ис уыцы Адæймаг?» Уый
сын дзуапп радта: «Нæ зонын».

Фарисейтæ иртасынц хъуыддаг

13 Уæд раздæры куырмы акодтой фарисейтæм.
14 Йесо сыджыт куы сызмæста æмæ йын дзы йæ
цæстытæ куы байсæрста, уæд сабат уыд.
15 Йæ цæстытæй куыд ракаст, уымæй йæ
фарисейтæ дæр бафарстой. Уый сын загъта: «Уыцы
Адæймаг мын сыджыты змæст æрæвæрдта мæ
цæстытыл, æз мæхи цæхсадтон æмæ райдыдтон
уынын».
16 Уæд фарисейтæй иуæй-иутæ загътой: «Уыцы
Адæймаг Хуыцауæй нæу, уымæн æмæ халы сабаты
æгъдау». Иннæтæ дзырдтой: «Тæригъæдджын
адæймаджы бон ахæм диссæгтæ кæнын куыд у?»
Æмæ сæм иу хъуыды нал уыд. ‡‡
17 Уæд та ногæй загътой куырмæн: «Ды та уыцы
Адæймаджы тыххæй цы зæгъдзынæ? Дæ
цæстытæй дæ куы ракæсын кодта». Дзуапп сын
радта: «Уый пехуымпар у». ‡‡†
18 Куырм кæй уыд æмæ йæ цæстæй кæй ракаст,
уый иудейты уæддæр нæ уырныдта. Уымæ гæсгæ
йын басидтысты йæ ныййарджытæм,
19 Æмæ сæ бафарстой: «Æрдзæй куырм у, зæгъгæ,
кæмæй зæгъут, ай уæ уыцы фырт нæу? Ныр
цæстæй куыд ракаст?»
20 Йæ ныййарджытæ сын дзуапп радтой: «Ай нæ
фырт кæй у, æмæ æрдзæй куырм кæй рахаста, уый
зонæм.
21 Ныр цæстæй куыд ракаст æмæ йын йæ
цæстытæ чи байгом кодта, уый та нæ зонæм. Йæхи
йын бафæрсут, сывæллон нал у, йæхæдæг зæгъæд
йæхи тыххæй».
22 Йæ ныййарджытæ иудейтæй кæй тарстысты,
уымæ гæсгæ радтой ахæм дзуапп. Уымæн æмæ
иудейтæн сæ уынаффæ уыд, Йесойы æргомæй
Чырыстийыл чи банымайа, уый синагогæйæ ацух
кæнын. ‡‡‡
23 Уымæ гæсгæ йæ ныййарджытæ загътой:
«Сывæллон нал у, йæхи йын бафæрсут».
24 Дыккаг хатт дæр фæдзырдтой, раздæр куырм
чи уыд, уыцы адæймагмæ æмæ йын загътой: «Раст
зæгъ Хуыцауы раз. Мах зонæм, уыцы Адæймаг
тæригъæдджын кæй у, уый».
25 Уæд сын дзуапп радта: «Нæ зонын, Уый
тæригъæдджын у æви нæ. Æз иу хъуыддаг зонын –
уыдтæн куырм, ныр та кæсын мæ цæстæй».
26 Ногæй йæ бафарстой: «Уыцы Адæймаг дын цы
бакодта? Цы амалæй дæ ракæсын кодта дæ
цæстытæй?»
27 Дзуапп сын радта: «Æз уын загътон, æмæ сымах
нæ хъуыстат. Уымæ ма уæ дыккаг хатт хъусын цæй
тыххæй фæнды? Æви сымах дæр Йæ
ахуыргæнинæгтæ суæвын фæнды?»

† *8:59 Фæстæдæры къухфыстыты ацы бынат у афтæ: |iФæлæ Йесо фæауууон, аивгъуыдта се 'хсæнты, рацыд Кувæндонæй æмæ афтæмæй аирвæзт.|r* †† *Ин. 4:34; 12:35.* ‡ *Ин. 1:5; 8:12.* ‡† *Ин. 11:37.*

‡‡ *Ин. 7:43.* ‡‡† *Лк. 7:16; Ин. 4:19.* ‡‡‡ *Ин. 12:42.*

28 Уыдон æй райдыдтой æлгъитын æмæ йын дзырдтой: «Ды дæ Йæ ахуыргæнинаг, мах та Моисейы ахуыргæнинæгтæ стæм.

29 Моисеимæ Хуыцау кæй ныхас кодта, уый мах зонæм, Ай та кæцæй у, уый нæ зонæм».

30 Уыцы адæймаг сын дзуапп радта: «Диссаг дæр уый у, æмæ кæцæй у, уый нæ зонут, мæн та цæстæй ракæсын кодта.

31 Фæлæ тæригъæдджынтæм Хуыцау кæй нæ хъусы, уый нын зындгонд у. Чи Йæ нымайы æмæ Йæ фæндон чи æххæст кæны, Хуыцау уымæ хъусы.

32 Æрдзæй куырмы йæ цæстæй исчи ракæсын кæна, уый дуне сфæлдисынæй фæстæмæ нæ фехъуыстæуыд.

33 Уый Хуыцауæй куы нæ уаид, уæд Ын ницы æнтысид».

34 Уыдон ын загътой: «Дæ райгуырынæй къахæй-къухмæ тæригъæдджын куы дæ, уæд мах ахуыр кæныс?» Æмæ йæ ратардтой.

Куырм фарисейтæ

35 Кæй йæ ратардтой, уый Йесо куы фехъуыста, уæд æй ссардта æмæ йын загъта: «Адæймаджы Фыртыл æууæндыс?»

36 Уый дзуапп радта: «Уый та чи у, хицау? Зæгъ мын æй, æмæ Йыл æууæндон».

37 Йесо йын загъта: «Уынгæ дæр Æй фæкодтай, æмæ ныхас дæр Уый кæны демæ».

38 Уæд уый загъта: «Уырны мæ, Хицау!» – æмæ Йæ разы æрхауд йæ зонгуытыл.

39 Йесо загъта: «Æз ацы дунемæ тæрхон кæнынмæ æрцыдтæн, куырмытæ сæ цæстæй куыд ракæсой, цæстджынтæ та куырм куыд бауой, афтæ». †

40 Уым цы фарисейтæ уыди, уыдон Æй фехъуыстой æмæ Йын загътой: «Ау, мах дæр куырмытæ стæм?»

41 Йесо сын загъта: «Сымах куырмытæ куы уаиккат, уæд уæ тæригъæды тыххæй дзуапп дæттын нæ хъæуид. Фæлæ уæхи цæстджынтыл кæй нымайут, уымæ гæсгæ тæригъæдæй сæрибар не стут. ††

Фыййау æмæ дзуг

10 Æцæг, æцæг зæгъын сымахæн: уæтæрмæ дуарыл чи нæ бацæуы, фæлæ йæм æндæр ранæй чи бабыры, уый давæг æмæ абырæг у.

2 Дуарыл бацæуæг та фыстæн сæ фыййау у.

3 Дуаргæс ын бакæны дуар, æмæ йын фыстæ хъусынц йæ хъæлæс. Уый йæ фыстæм дзуры сæ номæй, æмæ сæ ракæны æддæмæ.

4 Æмæ йæ фысты иууылдæр æддæмæ куы ракæны, уæд фæцæуы сæ разæй. Фыстæ та фæцæуынц йæ фæдыл, уымæн æмæ йын йæ хъæлæс зонынц.

5 Æцæгæлоны фæдыл та нæ цæуынц, фæлæ дзы лидзынц, уымæн æмæ æцæгæлоны хъæлæс нæ зонынц».

6 Йесо сын радзырдта ацы фæсномыг ныхас. Фæлæ сын æй цæй тыххæй радзырдта, уый нæ бамбæрстой.

7 Уæд сын Йесо ноджыдæр загъта: «Æцæг, æцæг зæгъын сымахæн: Æз дуар дæн фыстæн.

8 Мæ размæ-иу сæм чи æрцыд, уыдон иууылдæр давджытæ æмæ абырджытæ уыдысты; фæлæ сæм фыстæ нæ байхъуыстой.

9 Æз дæн дуар. Мæныл йæ фæндаг кæмæн уа, уый фервæздзæн – бацæудзæн, рацæудзæн æмæ ссардзæн хизæнуат.

10 Давæг æрмæст адавынмæ, амарынмæ æмæ бабын кæнынмæ æрцæуы. Æз та æрцыдтæн алцæмæй дæр æххæст цард раттынмæ.

11 Æз дæн хорз фыййау; хорз фыййау йæ цард ратты фысты сæраппонд. ‡

12 Æххуырст та ахæм нæу, уымæн фыстæ йæхи не сты; бирæгъы æрцæугæ куы фены, уæд ныууадзы фысты, лидзынмæ фæвæййы, бирæгъ аскъæфы фыстæй æмæ сæ ныххæлиу кæны.

13 Æххуырст алидзы, уымæн æмæ æххуырст у æмæ фыстыл нæ мæт кæны.

14 Æз хорз фыййау дæн, Æз зонын Мæ фысты, Мæ фыстæ дæр Мæ зонынц. ‡†

15 Мæн Мæ Фыд куыд зоны, Æз дæр Мæ Фыды афтæ зонын, æмæ Мæ цард дæттын фысты сæраппонд.

16 Ацы уæтæрæй чи нæу, ис Мын ахæм фыстæ дæр, æмæ уыдоны дæр хъуамæ æрхонон. Уыдон дæр фехъусдзысты Мæ хъæлæс, æмæ уыдзæн иу дзуг æмæ иу Фыййау.

17 Мæ Фыд Мæ уый тыххæй уарзы, æмæ Æз дæттын Мæ цард, цæмæй йæ фæстæмæ райсон.

18 Ничи Мын æй исы, фæлæ йæ Æз Мæхæдæг дæттын. Мæ бар у йæ раттын дæр æмæ Мæ бар у фæстæмæ йæ райсын дæр. Афтæ Мын бафæдзæхста Мæ Фыд». ‡‡

19 Ацы ныхæсты тыххæй дæр та иудейтæм иу хъуыды нал уыд.

20 Уыдонæй бирæтæ дзырдтой: «Уый хæйрæджджын æмæ сæрхъæн у. Цы йæм хъусут?» ‡‡†

21 Иннætæ дзырдтой: «Уыдон хæйрæджджыны ныхæстæ не сты. Хæйрæгæн куырмыты цæстæй ракæсын кæнын йæ бон у?»

Æнæуырнæг иудейтæ

22 Иерусалимы ралæууыд Кувæндон Ссыгъдæг кæныны бæрæгбон ‡‡‡. Уыди зымæг.

23 Йесо зылди Кувæндоныл, Соломоны тыргъыл.

---

† *Мф. 11:25; 2 Кор. 3:14.* †† *Ин. 15:22.*

‡ *1 Пет. 2:25; 5:4.* ‡† *2 Тим. 2:19.* ‡‡ *Ин. 2:19; 14:31.* ‡‡† *Мк. 3:21; Ин. 7:20.* ‡‡‡ *10:22 |iКувæндон Ссыгъдæг кæныны бæрæгбон|r бæрæггонд цыди незаманы дыккаг æнусæй фæстæмæ. Иерусалимы Кувæндон уый агъоммæ фæчъизи муртатты къухæй.*

[24] Уым Ыл æрæмбырд сты иудейтæ æмæ Йын дзырдтой: «Бирæ ма нæ тухæнæй мардзынæ? Кæд Чырысти дæ, уæд нын æй æргом зæгъ».
[25] Йесо сын дзуапп радта: «Æз уын загътон, æмæ уæ нæ уырны. Æз Мæ Фыды номæй цы хъуыддæгтæ кæнын, уыдон Мæныл дзурæг сты. †
[26] Фæлæ не 'ууæндут, уымæн æмæ сымах Мæ фыстæй не стут [раздæр уын куыд загътон, афтæ]. ††
[27] Мæ фыстæ хъусынц Мæ хъæлæс, Æз сæ зонын, æмæ уыдон цæуынц Мæ фæдыл.
[28] Æз сын дæттын мыггагмæйы цард – мыггагмæ дæр сын мæлæт нæ уыдзæн, æмæ сæ Мæ къухæй ничи аскъæфдзæн.
[29] Уыдон Мын Чи радта, Мæ уыцы Фыдæй уæлдæр нæй. Æмæ сæ Мæ Фыды къухæй аскъæфын никæй бон у.
[30] Æз æмæ Мæ Фыд иу стæм».
[31] Иудейтæ ногæй фелвæстой дуртæ Йæ амарыны тыххæй. ‡
[32] Йесо сын загъта: «Æз уын бирæ хорз хъуыддæгтæ фенын кодтон Мæ Фыдæй. Уыдонæй Мæ кæцыйы тыххæй хъавут дуртæй амарынмæ?»
[33] Иудейтæ Йын дзуапп радтой: «Хорз хъуыддæгты тыххæй Дæ нæ хъавæм дуртæй амарынмæ, фæлæ Ды, адæймаг, Дæхицæй Хуыцау кæй аразыс æмæ уымæй Хуыцауы кæй фауыс, уый тыххæй».
[34] Йесо сын загъта: «Уæ Æгъдауы афтæ фыст нæй: „Æз загътон: сымах хуыцæуттæ стут"?
[35] Хуыцауы ныхас кæмæн лæвæрд уыд, кæд Хуыцау уыдоны хуыцæуттæ схуыдта, æмæ Сыгъдæг Фыстæн аивæн нæй,
[36] Уæд Фыд Кæй сæвзæрста æмæ дунемæ Кæй рарвыста, Уымæн зæгъут: „Хуыцауы фауыс", „Æз Хуыцауы Фырт дæн" кæй загътон, уый тыххæй? ‡†
[37] Мæ Фыд цы хъуыддæгтæ кæны, кæд Æз дæр уыцы хъуыддæгтæ нæ кæнын, уæд Мыл ма æууæндут.
[38] Фæлæ кæд Æз Мæ Фыды хъуыддæгтæ кæнын æмæ Мыл уæддæр не 'ууæндут, уæд æууæндут Мæ хъуыддæгтыл, Æз Мæ Фыдимæ иу кæй дæн æмæ Мæ Фыд Мемæ иу кæй у, уый куыд базонат æмæ бамбарат, афтæ». ‡‡
[39] Уæд та Йæ ногæй хъавыдысты æрцахсынмæ, фæлæ Уый сæ къухы нæ бафтыд.
[40] Æмæ та ногæй ацыд Иорданы иннæ фарсмæ, Иоанн раздæр кæм аргъуыдта, уыцы бынатмæ æмæ уым фæци иуцасдæр. ‡‡†
[41] Æрцыдис Æм бирæ адæм æмæ дзырдтой, зæгъгæ, Иоанн диссæгтæ нæ равдыста, фæлæ ацы Адæймаджы тыххæй цыдæриддæр загъта, уый æцæг у. ‡‡‡
[42] Æмæ Йесойыл уым бирæтæ баууæндыдысты.

Лазыры мæлæт

11 Иу адæймаг, йæ ном Лазыр, уыди рынчын. Уый уыди, Мариа йæ хо Марфæимæ кæм царди, Вифанийы уыцы хъæуæй.
[2] Мариа та уыди, Хицау Йесойы хæрздæфгæнæнæй чи байсæрста æмæ Йын Йæ къæхтæ йæ дзыккутæй чи ныссæрфта, уыцы сылгоймаг. Ныр йе 'фсымæр Лазыр уыди рынчын.
[3] Хотæ арвыстой Йесойæн зæгъынмæ: «Хицау, Ды кæй уарзыс, уый рынчын у».
[4] Йесо уый куы фехъуыста, уæд загъта: «Уыцы низ мæлæтмæ нæ кæны, фæлæ Хуыцауы кадæн у, цæмæй уый руаджы скадджын уа Хуыцауы Фырт». §
[5] Йесо уарзта Марфæйы, йæ хо Мариайы æмæ Лазыры.
[6] Фæлæ Лазыр рынчын кæй у, Йесо уый куы фехъуыста, уæд кæм уыдис, уым ма афæстиат дыууæ боны.
[7] Уый фæстæ загъта ахуыргæнинæгтæн: «Ногæй ацæуæм Иудейæмæ».
[8] Ахуыргæнинæгтæ Йын загътой: «Равви, æрæджы дæр ма Дæ иудейтæ дуртæй амарынмæ хъавыдысты, æмæ та ногæй уырдæм цæуыс?» §†
[9] Йесо дзуапп радта: «Боны дыууадæс сахаты нæй? Боныгон чи цæуы, уый нæ кæлы, уымæн æмæ уыны ацы дунейы рухс. §††
[10] Æхсæвыгон чи цæуы, уый та фæкæлы, уымæн æмæ йæм рухс нæй». §‡
[11] Уыцы ныхæстыл ма Йесо бафтыдта: «Нæ хæлар Лазыр бафынæй, фæлæ Æз цæуын йæ райхъал кæнынмæ».
[12] Йæ ахуыргæнинæгтæ Йын загътой: «Хицау, кæд фынæй баци, уæд сдзæбæх уыдзæн».
[13] Йесо сын Лазыры мæлæты тыххæй дзырдта, уыдон та афтæ æнхъæл уыдысты, цыма Уый хуымæтæг фынæйы тыххæй зæгъы.
[14] Уæд сын Йесо æргомæй загъта: «Лазыр амард.
[15] Æмæ Æз уым кæй нæ уыдтæн, ууыл сымах тыххæй цин кæнын, уымæн æмæ баууæнддзыстут. Ныр та йæм ацæуæм».
[16] Уæд фæсномыгæй Фаззон чи хуынд, уыцы Фома иннæ ахуыргæнинæгтæн загъта: «Цом æмæ мах дæр Йемæ амæлæм».

Йесо ныфс æвæры хотæн

[17] Йесо куы æрцыд, уæд базыдта, Лазыр цыппар боны зæппадзы кæй ис, уый.
[18] Вифани та Иерусалиммæ хæстæг уыд, фынддæс стадийы §‡† бæрц.
[19] Æмæ иудейтæй бирæтæ æрцыдысты Марфæ æмæ Мариамæ се 'фсымæры мæлæты фæдыл сын ныфсытæ æвæрынмæ.

† *Ин. 5:36.* †† *Ин. 8:19; 1 Ин. 4:6.* ‡ *Ин. 5:18.* ‡† *Ин. 6:27.* ‡‡ *Ин. 14:10; 17:21.* ‡‡† *Ин. 1:28.* ‡‡‡ *Ин. 5:33.*

§ *Ин. 9:3.* §† *Ин. 10:31.* §†† *Ин. 9:4.* §‡ *Ин. 12:35.* §‡† *11:18 |i15 стадийы|r – 3 километры бæрц.*

20 Йесо кæй æрбацæуы, уый Марфæ куы фехъуыста, уæд ацыд Йæ размæ. Мариа та хæдзары уыд.

21 Марфæ загъта Йесойæн: «Хицау, Ды ам куы уыдаис, уæд ме 'фсымæр нæ амардаид.

22 Фæлæ ныр дæр зонын: Ды Хуыцауæй цы ракурай, уый Дын ратдзæн».

23 Йесо йын загъта: «Де 'фсымæр райгас уыдзæн».

24 Марфæ Йын загъта: «Фæстаг бон, мæрдты райгасы бон, кæй райгас уыдзæн, уый зонын».

25 Йесо йын загъта: «Æз дæн мæрдтæй æгасгæнæг æмæ царддæттæг. Мæныл чи æууæнды, уый куы амæла, уæддæр райгас уыдзæн.

26 Мæныл æууæндæг кæцыфæнды цардæгас уд мыггагмæ дæр нæ амæлдзæн. Уырны дæ?»

27 Марфæ Йын дзуапп радта: «О, Хицау! Дунемæ Чи хъуамæ æрцæуа, Ды Хуыцауы уыцы Фырт Чырысти кæй дæ, уый мæ уырны». †

28 Уый зæгъыны фæстæ Марфæ ацыд æмæ сусæгæй басидт йæ хо Мариамæ: «Ахуыргæнæг ам ис æмæ дæм дзуры».

29 Мариа уый куы фехъуыста, уæд æвæстиатæй фестад æмæ ацыд Йесомæ.

30 Йесо хъæумæ нæма бахæццæ, фæлæ уыди, Марфæ Йыл кæм фембæлд, уыцы ран.

31 Мариаимæ хæдзары чи уыд æмæ йын ныфсытæ чи æвæрдта, уыцы иудейтæ йæ æвæстиатæй сыстгæ æмæ рацæугæ куы федтой, уæд араст сты йæ фæдыл. Уыдон æнхъæл уыдысты, зæппадзмæ кæуынмæ ацыди, зæгъгæ.

32 Йесо кæм уыд, Мариа уырдæм куы æрцыд æмæ Йæ куы федта, уæд Ын æрхауд Йæ къæхтæм æмæ Йын загъта: «Хицау, Ды ам куы уыдаис, уæд ме 'фсымæр нæ амардаид».

33 Мариайы æмæ йемæ æрцæуæг иудейты Йесо кæугæ куы федта, уæд Йæ зæрдæ суынгæг, скатай

34 Æмæ бафарста: «Кæм æй бавæрдтат?» Уæд Ын загътой: «Хицау, рацу æмæ фен».

35 Йесойæн йæ цæссыгтæ æркалдысты.

36 Уæд иудейтæ дзырдтой: «Кæс-ма, куыд æй уарзта!»

37 Уыдонæй иуæй-иутæ та загътой: «Куырмæн йæ цæстытæ Чи байгом кодта, Уымæн Йæ бон нæ бауыдаид, цæмæй ацы адæймаг ма амæла?» ††

Лазыр райгас

38 Йесойы зæрдæ та суынгæг, афтæмæй æрцыд зæппадзмæ. Уый уыди лæгæт, йæ бацæуæныл ын бафæлдæхтæуыд дур.

39 Йесо загъта: «Айсут дур». Марды хо Марфæ Йын загъта: «Хицау, мард ныридæгæн смаг кæны. Ныр цыппар боны ис зæппадзы».

40 Йесо йын загъта: «Нæ дын загътон, куы дæ уырна, уæд Хуыцауы намыс фендзынæ, зæгъгæ?»

41 Айстой дур. Йесо скаст уæларвмæ æмæ загъта: «Мæ Фыд, бузныг дæн Дæуæй, кæй Мæ хъусыс, уый тыххæй.

42 Ды Мæ кæддæриддæр кæй фехъусдзынæ, уый Æз зыдтон, фæлæ ай загътон, ам цы адæм ис, уыдоны тыххæй, цæмæй бауæндой, Ды Мæ кæй рарвыстай, ууыл».

43 Уыцы ныхæсты фæстæ Йесо хъæрæй загъта: «Лазыр, æддæмæ рацу!»

44 Æмæ мард рацыд, йæ къухтæ æмæ йæ къæхтæ – мæрддзаг хæцъилтæй тыхт, йæ цæсгом – сæрæмбæрзæнæй баст. Йесо сын загъта: «Райхалут æй æмæ ацæуа».

Сусæгвæнд Йесойы ныхмæ

45 Уæд Мариамæ чи æрцыд æмæ Йесо цы бакодта, уый чи федта, уыцы иудейтæй Йыл бирæтæ бауæндыдысты.

46 Сæ иуæй-иутæ та ацыдысты фарисейтæм æмæ сын радзырдтой, Йесо цы бакодта, уый тыххæй.

47 Уæд алчертæ æмæ фарисейтæ æрæмбырд кодтой синедрион æмæ загътой: «Цы гæнгæ нын у? Ацы Адæймаг бирæ диссæгтæ æвдисы. ‡

48 Афтæ Йæ куы ныуудзæм, уæд Ыл сеппæт дæр бауæнддзысты. Æмæ æрцæудзысты ромæгтæ æмæ фесафдзысты нæ ацы бынат дæр æмæ нæ адæмы дæр».

49 Уыдонæй иу, Каиафæ, уыцы аз алчер уыд. Æмæ сын уый загъта: «Сымах ницы зонут

50 Æмæ не 'мбарут, æппæт адæмы фесафыны бæсты адæмы сæрвæлтау иу адæймаг куы амæла, уæд сымахæн хуыздæр кæй у, уый».

51 Уый Каиафæйæн уыд йæхи хъуыды нæ, фæлæ пехуымпар ныхас, уымæн æмæ уыцы аз алчер уыд, æмæ рагагъоммæ загъта, Йесо кæй хъуамæ амæла Йæ адæмы сæрвæлтау,

52 Æмæ æрмæст Йæ адæмы сæрвæлтау нæ, фæлæ ма æрæмбырд æмæ баиу кæна, чи ныххæлиу, Хуыцауы уыцы хъæбулты дæр. ‡†

53 Уыцы бон скодтой Йесойы амарыны фæнд. ‡‡

54 Уымæ гæсгæ-иу Йесо æргомæй иудейты æхсæн нал фæзынд, фæлæ уырдыгæй ацыд Эфраиммæ – æдзæрæг бæстæмæ æввахс чи уыди, уыцы сахармæ; æмæ уым уыди Йæ ахуыргæнинæгтимæ.

55 Æрхæстæг иудейаг Куадзæн, æмæ бæстæйы алы рæттæй бирæтæ Куадзæны размæ æрцыдысты Иерусалиммæ сæхи ссыгъдæг кæнынмæ.

56 Уæд агуырдтой Йесойы æмæ Кувæндоны дзырдтой сæ кæрæдзийæн: «Куыд уæм кæсы, Йесо бæрæгбонмæ не 'рцæудзæн?»

57 Алчертæ æмæ фарисейтæ та радтой бардзырд: Йесо кæм ис, уый исчи куы базона, уæд сын фехъусын кæнæд æмæ Йæ æрцахсой.

Йесойы байсæрстæуыди хæрздæфгæнæнæй

12 Куадзæнæй æхсæз боны раздæр Йесо æрцыд Вифанимæ, мæрдтæй кæй райгас кодта, уыцы Лазыр кæм царди, уырдæм. ‡‡†

† *Мф. 16:16.* †† *Ин. 9:6.*

‡ *Мф. 26:3; Мк. 14:1.* ‡† *Ин. 10:16; Эф. 2:13.* ‡‡ *Мф. 21:38.* ‡‡† *Мф. 26:6; Мк. 14:3; Ин. 11:2.*

2 Уым Ын æрæвæрдтой фынг. Марфæ кодта
кæстæриуæг, Лазыр та уыд, Йесоимæ фынгыл чи
бадти, уыдоны æхсæн. [†]
3 Мариа та райста, нард цы зайæгой хонынц,
уымæй ист сыгъдæг æмæ зынаргъ
хæрздæфгæнæны джиранка [††], байсæрста дзы
Йесойы къæхтæ, ныссæрфта Йын сæ йæ
дзыккутæй, æмæ хæдзар байдзаг хæрздæфæй.
4 Уæд Йæ ахуыргæнинæгтæй иу, фæстæдæр Ыл
гадзрахатæй чи рацыди, уыцы Иудæ Искариот,
загъта:
5 «Цæуылнæ уыд ацы хæрздæфгæнæнæн
æртæсæдæ динарыл ауæйгæнæн æмæ æхцайæн
мæгуыртыл байуарæн?»
6 Уый афтæ мæгуыртыл батыхсыны тыххæй нæ
загъта, фæлæ давæг кæй уыд, уый тыххæй: æхцайы
лагъз уымæ уыд, æмæ-иу дзы цы нывæрдтой,
уымæй-иу систа йæхицæн. [‡]
7 Йесо загъта: «Ныууадз æй. Мариа Мын ацы
хæрздæфгæнæн Мæ ныгæнæн бонмæ бавæрдта.
8 Мæгуыртæ æдзух уæ фарсмæ сты, Æз та æдзух
уемæ нæ уыдзынæн».

Сусæгвæнд Лазыры ныхмæ

9 Йесо уым кæй ис, уый базыдтой иудейтæй
бирæтæ æмæ æрцыдысты æрмæст Уый тыххæй
нæ, фæлæ мæрдтæй кæй райгас кодта, уыцы
Лазыры фенынмæ дæр.
10 Алчертæ та скодтой Лазыры дæр амарыны
фæнд.
11 Уымæн æмæ-иу иудейтæй бирæтæ æрцыдысты
Лазыры тыххæй æмæ-иу бауæндыдысты Йесойыл.

Йесо æрцыд Иерусалиммæ

12 Бæрæгбонмæ цы бирæ адæм æрæмбырд,
уыдон дыккаг бон фехъуыстой, Йесо æрбацæуы
Иерусалиммæ, зæгъгæ,
13 Æмæ райстой палмæйы къалиутæ, рацыдысты
Йæ размæ æмæ хъæр кодтой: «Осаннæ! Арфæгонд
уæд Хуыцауы номæй Æрцæуæг – Израилы
Паддзах!» [‡†]
14 Йесо та бавдæлд æмæ сбадти къæлæуыл,
Сыгъдæг Фыст куыд зæгъы, афтæ:
15 «Ма тæрс, Сионы чызг! Мæнæ дæ Паддзах
фæцæуы къæлæуыл бадгæйæ». [‡‡]
16 Йæ ахуыргæнинæгтæ уый фыццаг нæ
бамбæрстой. Фæлæ Йесо куы снамысджын, уæд сæ
зæрдыл æрлæууыд: Йесойы тыххæй Сыгъдæг
Фысты афтæ загъд уыди æмæ Йын афтæ бакодтой.
17 Йесо Лазырмæ зæппадзмæ куы бадзырдта æмæ
йæ куы райгас кодта, уæд Йемæ цы адæм уыди,
уыдон ныр дзырдтой уыцы цауы тыххæй.
18 Æмæ адæм рацыдысты Йæ размæ, уымæн æмæ
фехъуыстой, уыцы диссаг Йесо бакодта, зæгъгæ.
19 Фарисейтæ та кæрæдзийæн дзырдтой: «Уынут,
куыд ницы уын æнтысы! Æгас дуне Йæ фæдыл
цæуы!»

Йесо зæгъы Йæ мæлæты тыххæй

20 Хуыцаумæ кувынмæ бæрæгбоны чи æрцыд,
уыдонæй иуæй-иутæ бердзентæ уыдысты.
21 Уыдон бацыдысты, галилейаг Вифсаидæйæ чи
уыди, уыцы Филиппмæ æмæ дзы куырдтой: «Хорз
лæг, мах Йесойы фенын фæнды».
22 Филипп ацыд æмæ уый тыххæй загъта
Андрейæн. Стæй Филипп æмæ Андрей бацыдысты
Йесомæ æмæ Йын загътой уый тыххæй.
23 Йесо сын дзуапп радта: «Адæймаджы Фыртæн
ралæууыд Йæ намысы афон.
24 Æцæг, æцæг зæгъын сымахæн: мæнæуы нæмыг
зæххы куы нæ ныххауа æмæ куы нæ амæла, уæд
баззайдзæн иу нæмыгæй. Фæлæ куы амæла, уæд
ратдзæн бирæ хор.
25 Йæ уд чи уарзы, уый йæ фесафдзæн; ацы
дунейы йæ уд æнæуынон кæмæн у, уый та йæ
бахъахъхъæндзæн мыггагмæйы цардæн. [‡‡†]
26 Мæнæн чи кусы, уый Мæ фæдыл хъуамæ цæуа,
æмæ Æз кæм дæн, уым уыдзæн Мæ кусæг дæр.
Мæнæн чи кусы, уыцы адæймагæн скад кæндзæн
Мæ Фыд. [‡‡‡]
27 Ныр Мæ уд фæтыхст. Æмæ Æз афтæ зæгъон:
„Мæ Фыд! Фервæзын Мæ кæн ацы тухæнæй"? Æмæ
Æз ацы тухæны тыххæй куы æрцыдтæн. [§]
28 Мæ Фыд, скадджын кæн Дæ ном!» Уæд
уæларвæй æрыхъуысти хъæлæс: «Скадджын æй
кодтон æмæ йæ ноджыдæр скадджын
кæндзынæн».
29 Уым цы адæм лæууыд, уыдон уый куы
фехъуыстой, уæд иутæ дзырдтой: «Уый æрвнæрд
у». Иннæтæ та дзырдтой: «Зæд ныхас кодта Йемæ».
30 Уæд сын Йесо загъта: «Ацы хъæлæс Мæн
тыххæй нæ уыд, фæлæ сымах тыххæй.
31 Ныр ацы дунейæн ралæууыд йæ тæрхоны бон,
æмæ фæтардæуыдзæн ацы дунейы æлдары [§†] [§††].
32 Æмæ Æз зæххæй уæлæмæ ист куы æрцæуон,
уæд сеппæты дæр æркæндзынæн Мæхимæ». [§‡]
33 Ацы ныхæстæй Йесо фæсномыгæй загъта,
цавæр мæлæтæй амæлдзæн, уый тыххæй.
34 Адæм Ын дзуапп радтой: «Æгъдауæй зонæм
мах, Чырысти мыггагмæ кæй цæрдзæн, уый. Уæд
Ды куыд зæгъыс, Адæймаджы Фырты уæлæмæ
хъуамæ систæуа, зæгъгæ? Чи у Адæймаджы уыцы
Фырт?» [§‡†]
35 Уæд сын Йесо загъта: «Иуцасдæр рæстæг ма
уыдзæн рухс уемæ. Цалынмæ рухс ис, уæдмæ цæут,
талынг уæ куыд нæ фæбынæй кæна, уымæн æмæ
талынджы цæуæг нæ зоны, кæдæм цæуы, уый.
36 Цалынмæ рухс уемæ ис, уæдмæ æуууæндут
рухсыл, цæмæй суат рухсы хъæбултæ». Уый

† *Лк. 10:40.* †† *12:3 |iДжиранка|r – 300 граммы бæрц.* ‡ *Ин. 13:29.* ‡† *Мф. 21:8; Мк. 11:8; Лк. 19:36.* ‡‡ *Мф. 21:5.*

‡‡† *Мф. 10:39; Мк. 8:35; Лк. 9:24; 14:27.* ‡‡‡ *Ин. 17:24.* § *Мф. 26:38; Дзут. 5:7.* §† *12:31 |iАцы дунейы æлдар|r – хæйрæг.* §†† *Ин. 14:30; 16:11.* §‡ *Ин. 3:14.* §‡† *Лк. 1:33.*

зæгъыны фæстæ Йесо ацыд æмæ фæаууон
уыдонæй.

Иудейтæ не 'ууæндынц

37 Бирæ диссæгтæ æвдисгæ федтой Йесойы,
фæлæ Йыл уæддæр не 'ууæндыдысты,
38 Исай-пехуымпар цы загъта, уый куыд сæххæст
уа: «Хицау, махæй цы фехъуыстой, уыл чи
бауæндыд, æмæ кæмæн раргом Хицауы хъару?» †
39 Исай загъта, сæ бон цæй тыххæй бауæндын
нæ уыд, уый дæр:
40 «Хуыцау сын бакуырм кодта сæ цæстытæ,
сæхгæдта сын сæ зæрдæтæ, цæмæй цæстæй ма
феной, зæрдæйæ ма бамбарой, ма раздæхой
Мæнмæ æмæ сæ Æз ма сдзæбæх кæнон, зæгъы
Хуыцау». ††
41 Ацы ныхæстæ Исай загъта, Йесойы намыс кæй
федта æмæ Уый тыххæй кæй дзырдта, уымæ
гæсгæ.
42 Æниу, Йесойыл суанг хицæуттæй дæр бирæтæ
бауæндыдысты, фæлæ йæ фарисейты тыххæй
æмбæхстой, синагогæйæ сæ куы ацух кæной,
зæгъгæ.
43 Уымæн æмæ Хуыцау цы намыс дæтты, уый
бæсты равзæрстой зæххон кад. ‡

Уырнджытæ æмæ æнæуырнджытæ

44 Йесо хъæлæсыдзагæй загъта: «Мæныл чи
æууæнды, уый, Мæныл æууæндгæйæ, Мæ
Рарвитæгыл æууæнды.
45 Æмæ Мæн чи уыны, уый Мæ Рарвитæджы
уыны.
46 Æз рухс дæн, æмæ æрцыдтæн дунемæ,
чидæриддæр Мыл æууæнды, уый талынджы куыд
нал уа, афтæ. ‡†
47 Мæ ныхæстæ чи фехъуса æмæ сæ чи не 'ххæст
кæна, уымæн Æз тæрхон нæ кæнын. Æз дунейæн
тæрхон кæнынмæ не 'рцыдтæн, фæлæ йæ
фервæзын кæнынмæ. ‡‡
48 Мæныл йæхи чи тигъ кæны æмæ Мæ ныхæстæ
кæмæ нæ хъарынц, уымæн ис тæрхонгæнæг: Мæ
ныхас ын тæрхон кæндзæн фæстаг бон. ‡‡†
49 Уымæн æмæ Æз Мæхи номæй нæ дзырдтон,
фæлæ цы зæгъон æмæ куыд зæгъон, уый Мын Мæ
рарвитæг Фыд бафæдзæхста. ‡‡‡
50 Æмæ Æз зонын, Йæ фæдзæхст мыггагмæйы
цардмæ кæй кæны, уый. Уæдæ Æз дзурын, Мæ Фыд
Мын цы загъта, уый».

Йесо цæхсадта ахуыргæнинæгты къæхтæ

13 Æрæввахс Куадзæн. Йесо зыдта, кæй
ралæууыди ацы дунейæ Фыдмæ Йæ
ацæуыны афон. Уый уарзта йæхионты ацы дунейы,
бауарзта сæ кæронмæ. §
2 Уыцы рæстæг хæйрæг ныридæгæн Симон
Искариоты фырт Иудæйы зæрдæйы нывæрдта
Йесойы ауæй кæныны фæнд.
3 Йæ Фыд Ын æппæт дæр Йæ къухмæ кæй радта,
Хуыцауæй кæй æрцыд æмæ ныр Хуыцаумæ кæй
цæуы, уый Йесо зыдта; æмæ æхсæвæры рæстæг
4 Сыстад фынгæй, раласта Йе 'ддаг дарæс, райста
хисæрфæн æмæ йæ æрбабаста Йæ астæуыл. §†
5 Уый фæстæ дон ныккодта хъуывгъаны æмæ
райдыдта Йæ ахуыргæнинæгты къæхтæ æхсын
æмæ сын сæ Йæ астæуыл баст хисæрфæнæй
сæрфын.
6 Йесо Симон Петрмæ куы бацыд, уæд Ын уый
загъта: «Хицау, мæ къæхтæ мын Ды цæхсай?»
7 Йесо йын дзуапп радта: «Æз цы кæнын, уый ды
ныртæккæ не 'мбарыс, фæлæ йæ фæстæдæр
бамбардзынæ».
8 Петр Ын загъта: «Никуы мын цæхсдзынæ мæ
къæхтæ». Йесо йын дзуапп радта: «Куы нæ дæ
цæхсон, уæд дын Мемæ иумæйагæй ницы ис».
9 Уæд Ын Симон Петр загъта: «Хицау, цæхс
æрмæст мæ къæхтæ нæ, фæлæ мæ къухтæ æмæ
мæ сæр дæр».
10 Йесо йын загъта: «Æхсадæн æрмæст йæ
къæхтæ цæхсын хъæуы, уымæн æмæ æгасæй дæр
сыгъдæг у. Сымах дæр сыгъдæг стут, æрмæст
уеппæт нæ». §††
11 Йесо зыдта Йæ уæйгæнæджы, æмæ уымæ
гæсгæ загъта: «Уеппæт сыгъдæг не стут».
12 Сæ къæхтæ сын куы цæхсадта, йæ дарæс куы
скодта æмæ ногæй куы сбадти, уæд сын загъта: «Æз
уын цы бакодтон, уый не 'мбарут?
13 Сымах Мæн Ахуыргæнæг æмæ Хицау хонут,
æмæ раст зæгъут, уымæн æмæ Æз Ахуыргæнæг
æмæ Хицау дæн. §‡
14 Уæдæ уын кæд Æз, Хицау æмæ Ахуыргæнæг, уæ
къæхтæ цæхсадтон, уæд сымах дæр хъуамæ æхсат
уæ кæрæдзийы къæхтæ.
15 Уымæн æмæ уын Æз равдыстон, цæмæй сымах
дæр кæнат, Æз уын цы бакодтон, уый.
16 Æцæг, æцæг зæгъын сымахæн: цагъар йæ
хицауæй уæлдæр нæу, æмæ минæвар йæ
рарвитæгæй уæлдæр нæу. §‡†
17 Кæд уый зонут æмæ йæ æххæст кæнут, уæд
тæхудиаг уыдзыстут.

Йесо зæгъы Йæ уæйгæнæджы тыххæй

18 Уеппæты тыххæй нæ зæгъын. Кæй равзæрстон,
Æз уыдоны зонын. Фæлæ хъуамæ сæххæст уа,
Сыгъдæг Фысты цы загъд ис, уый: „Мемæ кæрдзын
чи хордта, уый рацыди Мæ ныхмæ". §†
19 Уый нæма æрцыд, Æз та уын ныридæгæн
зæгъын, куы æрцæуа, уæд куыд бауæндат – ÆЗ
ДÆН. §‡
20 Æцæг, æцæг зæгъын сымахæн: Æз кæй арвитон,
ууыл зæрдиаг чи уа, уый Мæныл у зæрдиаг; Мæныл

† *Ром. 10:16.* †† *Мф. 13:14; Мк. 4:12; Лк. 8:10; Ап. хъ. 28:26; Ром. 11:8.* ‡ *Ин. 5:44.* ‡† *Ин. 3:19.* ‡‡ *Ин. 3:17.* ‡‡† *Мк. 16:16.* ‡‡‡ *Ин. 14:10.* § *Мф. 26:2; Мк. 14:1.*

§† *Лк. 17:8; 22:27.* §†† *Ин. 15:3.* §‡ *1 Кор. 8:6; 12:3; Флп. 2:11.* §‡† *Мф. 10:24; Лк. 6:40; Ин. 15:10.* §† *Ап. хъ. 1:16.* §‡ *Ин. 14:29.*

зæрдиаг чи у, уый та Мæ Рарвитæгыл у зæрдиаг». †
21 Уыцы ныхæсты фæстæ Йесо тынг фæтыхст æмæ
сын загъта: «Æцæг, æцæг зæгъын сымахæн, уæ иу
Мыл рацæуудзæни гадзрахатæй». ††
22 Уæд ахуыргæнинæгтæ фесты кæрæдзимæ
ракæс-бакæсыл, Йесо кæй тыххæй зæгъы, уый не
'мбаргæйæ.
23 Йесо кæй уарзта, уыцы ахуыргæнинаг бадти
Йесойы фарсмæ.
24 Симон Петр æм ацамыдта, Йесо кæй тыххæй
загъта, уымæй Йæ куыд бафæрса, афтæ.
25 Ахуыргæнинаг йæхи баввахс кодта Йесомæ
æмæ Йын загъта: «Хицау, уый чи у?»
26 Йесо дзуапп радта: «Къæбæр цæхдоны куы
атулон, уæд æй кæмæ раттон, уый». Уæд атылдта
къæбæр æмæ йæ радта Иудæмæ, Симон
Искариоты фыртмæ.
27 Æмæ дзы уыцы къæбæры фæстæ бацыд
хæйрæг. Уæд Йесо Иудæйæн загъта: «Цы кæнинаг
дæ, уый тагъддæр кæн».
28 Цæй тыххæй йын афтæ загъта, уый фынгыл
бадджытæй ничи бамбæрста.
29 Фæлæ Иудæмæ æхцайы лагъз кæй уыд, уымæ
гæсгæ иуæй-иутæ æнхъæлдтой, цыма йын Йесо
афтæ зæгъы: «Бæрæгбонмæ нæ цы хъæуы, уый
балхæн», кæнæ та йын мæгуыртæн исты дæттын
кæны.
30 Иудæ къæбæр куы райста, уæд уайтагъд
феддæдуар. Уыд æхсæв.

Ног фæдзæхст

31 Иудæ куы ацыд, уæд Йесо загъта: «Ныр
снамысджын Адæймаджы Фырт, æмæ Хуыцау дæр
снамысджын Йæ фæрцы. ‡
32 Кæд Хуыцау Йæ фæрцы снамысджын, уæд Æй
Хуыцау Йæхæдæг дæр снамысджын кæндзæн, æмæ
Йæ снамысджын кæндзæн рæхджы.
33 Мæ хъæбултæ, Æз бирæ нал фæуыдзынæн
уемæ. Агурдзыстут Мæ æмæ, Æз иудейтæн куыд
загътон, Æз кæдæм цæуын, сымахæн уырдæм
æрцæуын уæ бон нæ бауыдзæн, зæгъгæ, афтæ
ныртæккæ зæгъын сымахæн дæр. ‡†
34 Дæттын уын ног фæдзæхст: кæрæдзи уарзут. Æз
уæ куыд бауарзтон, сымах дæр афтæ кæрæдзи
уарзут. ‡‡
35 Кæрæдзи куы уарзат, уæд уымæ гæсгæ алчидæр
зондзæн, сымах Мæ ахуыргæнинæгтæ кæй стут,
уый».

Йесо зæгъы Петры тыххæй

36 Симон Петр Ын загъта: «Хицау, Ды кæдæм
цæуыс?» Йесо йын дзуапп радта: «Æз кæдæм
цæуын, уырдæм Мæ фæдыл цæуын ныртæккæ дæ
бон нæу, фæлæ фæстæдæр рацæуудзынæ Мæ
фæдыл».
37 Петр Ын загъта: «Хицау, цæуылнæ у мæ бон
ныртæккæ Дæ фæдыл цæуын? Æз Дæу сæраппонд
мæ цард дæр ратдзынæн».
38 Йесо йын дзуапп радта: «Дæ цард Мæн
сæраппонд ратдзынæ? Æцæг, æцæг зæгъын
дæуæн: уасæг нæма ныууасдзæн, афтæ Мыл æртæ
хатты атигъ кæндзынæ дæхи. ‡‡†

Йесо у фæндаг Уæларвон Фыдмæ

14 Ма тыхсут. Æууæндут Хуыцауыл æмæ Мæныл
дæр æууæндут.
2 Мæ Фыды хæдзары цæрæн бынæттæ бирæ ис.
Афтæ куы нæ уаид, уæд уын нæ загътаин: „Æз
цæуын бынат уын æрцæттæ кæнынмæ".
3 Куы ацæуон, æмæ уын бынæттæ куы æрцæттæ
кæнон, уæд та уæм æрцæуудзынæн æмæ уæ
Мæхимæ акæндзынæн, цæмæй сымах дæр уат, Æз
кæм дæн, уым. ‡‡‡
4 Æз кæдæм цæуын, сымах уырдæм фæндаг
зонут».
5 Фома Йын загъта: «Хицау, кæдæм цæуыс, уый
нын зындгонд куы нæ у, уæд æм фæндаг куыд
хъуамæ зонæм?»
6 Йесо йын загъта: «Æз дæн фæндаг, æцæгад æмæ
цард. Мæ Фыдмæ ничи æрцæуудзæн, Мæ фæрцы
куы не 'рцæуа, уæд. §
7 Сымах Мæн куы зониккат, уæд Мæ Фыды дæр
зониккат. Æмæ Йæ ныр зонут æмæ Йæ уынгæ дæр
фæкодтат».
8 Филипп Ын загъта: «Хицау, равдис нын Дæ
Фыды, æмæ нын уый фаг уыдзæн».
9 Йесо йын загъта: «Уыйбæрц рæстæг дæн уемæ,
æмæ Мæ нæ зоныс, Филипп? Мæн чи федта, уый
федта Фыды. Уæд ды куыд зæгъыс: „Равдис нын Дæ
Фыды"?
10 Ау, Æз Мæ Фыдимæ иу кæй дæн, æмæ Мæ Фыд
Мемæ иу кæй у, уый дæ нæ уырны? Æз уын цы
зæгъын, уый Мæхи номæй нæ дзурын – Мемæ иу
Чи у, Мæ уыцы Фыд кæны Йæ хъуыддæгтæ.
11 Æууæндут Мыл: Æз Мæ Фыдимæ иу дæн, Мæ
Фыд та Мемæ иу у. Кæннод та æууæндут Мæ
хъуыддæгтæм гæсгæ.
12 Æцæг, æцæг зæгъын сымахæн: Мæныл чи
æууæнды, уый кæндзæн Мæ хъуыддæгты хуызæн
хъуыддæгтæ, æмæ уыдонæй ноджы стырдæртæ
сараздзæн, уымæн æмæ Æз Мæ Фыдмæ цæуын.
13 Æмæ Мæ ном ссаргæйæ цыдæриддæр ракурат,
уый уын ратдзынæн, цæмæй Фырты фæрцы Фыд
равдиса Йæ намыс. §†
14 Мæ ном ссаргæйæ Мæ цы ракурат, уый уын
ратдзынæн.

Зæрдæвæрд Сыгъдæг Уд рарвитынæй

15 Кæд Мæ уарзут, уæд æххæст кæндзыстут Мæ
фæдзæхстытæ.

† *Мф. 10:40; Лк. 10:16.* †† *Мф. 26:21; Мк. 14:18; Лк. 22:21.* ‡ *Ин. 12:23.* ‡† *Ин. 7:34; 8:21.* ‡‡ *Ин. 15:12; 1 Ин. 3:11; 1 Фес. 4:9.*
‡‡† *Мф. 26:34; Мк. 14:30; Лк. 22:34.* ‡‡‡ *Ин. 17:24; 1 Фес. 4:17.* § *Ин. 1:14, 17; 6:33, 40; 8:32; 10:28; 11:25; 1 Ин. 5:20; Эф. 1:13.* §† *Мф. 7:7; Мк. 11:24; Лк. 11:9; Ин. 15:7; 16:23; Иак. 1:6.*

16 Æмæ Æз ракурдзынæн Мæ Фыдæй æмæ уын
ратдзæн, мыггагмæ уемæ чи уыдзæн, уыцы иннæ
Рæвдауæджы –
17 Æцæгады Уды. Дунейы бон Йæ райсын нæу,
уымæн æмæ Йæ нæ уыны æмæ Йæ нæ зоны.
Сымах та Йæ зонут, уымæн æмæ Уый уемæ ис æмæ
уæ зæрдæты цæрдзæн. †
18 Сидзæрæй уæ нæ ныууадздзынæн –
æрцæудзынæн уæм.
19 Иуцасдæр ма, æмæ дуне нал фендзæни Мæн,
сымах та Мæ фендзыстут, уымæн æмæ Æз цæрын
æмæ сымах дæр цæрдзыстут. ††
20 Уыцы бон базондзыстут, Æз Мæ Фыдимæ иу
кæй дæн, сымах Мемæ иу кæй стут æмæ Æз уемæ
иу кæй дæн, уый.
21 Мæ фæдзæхстытæ кæй зæрдæйы сты æмæ сæ
чи æххæст кæны, уый Мæ уарзы. Мæн чи уарзы,
уый та Мæ Фыд бауарздзæн, Æз дæр æй
бауарздзынæн æмæ йын Мæхи раргом
кæндзынæн».
22 Иудæ Йын (Искариот нæ) загъта: «Хицау, уый
куыд уыдзæн, æмæ дунейæн нæ, фæлæ махæн
Дæхи раргом кæнай?»
23 Йесо йын дзуапп радта: «Чи Мæ уарзы, уый
сæххæст кæндзæн Мæ ныхас, æмæ йæ Мæ Фыд
бауарздзæн. Мах æм æрцæудзыстæм æмæ
æрцæрдзыстæм йемæ. ‡
24 Мæн чи нæ уарзы, уый Мæ ныхæстæ не 'ххæст
кæны. Сымах цы ныхас хъусут, уый та Мæнæй нæ,
фæлæ Мæ рарвитæг Фыдæй у. ‡†
25 Адæттæ уын загътон, цалынмæ ма уемæ дæн,
уæдмæ.
26 Мæ Фыд Мæ номыл Кæй рарвитдзæн, уыцы
Рæвдауæг, Сыгъдæг Уд, сымах сахуыр кæндзæн
алцæуыл дæр, æмæ уын Æз цы дзырдтон, уый уын
уæ зæрдыл æрæфтаудзæн. ‡‡
27 Фарн уын уадзын, Мæ фарн уын дæттын. Дуне
куыд дæтты, Æз уын æй афтæ нæ дæттын. Ма
тыхсут æмæ ма тæрсут. ‡‡†
28 Сымах фехъуыстат, Æз уын цы загътон, уый: „Æз
цæуын, фæлæ та уæм æрцæудзынæн". Куы Мæ
уарзиккат, уæд Фыдмæ кæй цæуын, уый тыххæй
сцин кæниккат, уымæн æмæ Мæ Фыд Мæнæй
уæлдæр у.
29 Уый нæма æрцыд, Æз та уын ныридæгæн
зæгъын, куы æрцæуа, уæд куыд бауæндат, афтæ.
30 Уемæ Мын бирæ дзурыны рæстæг нал ис,
уымæн æмæ æрбаввахс ацы дунейы æлдар.
Мæныл йæ бар нæ цæуы, ‡‡‡
31 Фæлæ Æз Фыды кæй уарзын, æмæ Мын Фыд
куыд бафæдзæхста, афтæ кæй кæнын, уый дуне
хъуамæ базона. Ныр сыстут æмæ ацæуæм
ардыгæй. §

Чырысти – сæнæфсиры Тала

15 Æз дæн æцæг сæнæфсиры Тала, Мæ Фыд та –
сæнæфсирмæ Зилæг.
2 Мæ къалиутæй сæнæфсир кæуыл не 'рзайы, уый
алыг кæны. Сæнæфсир дзы кæуыл æрзайы, уый та
бахсæды, фылдæр ыл куыд æрзайа, афтæ. §†
3 Сымах ныридæгæн бахсæстæуыд, Æз уын кæй
загътон, уыцы ныхасæй. §††
4 Ут Мемæ, æмæ Æз дæр уыдзынæн уемæ. Къалиу
сæнæфсиры талайыл куы нæ уа, уæд ыл сæнæфсир
нæ зайдзæн. Афтæ сымах дæр пайда не
'рхæсдзыстут, Мемæ куы нæ уат, уæд.
5 Æз дæн сæнæфсиры Тала, сымах та – къалиутæ;
Мемæ чи ис æмæ Æз кæимæ дæн, уый æрхæссы
бирæ пайда. Уымæн æмæ æнæ Мæн уæ бон ницы
кæнын у. §‡
6 Мемæ чи нæ уа, уый æппæрст æрцæудзæн
къалиуау æмæ бахус уыдзæн. Ахæм къалиутæ та
æрæмбырд кæнынц, баппарынц сæ арты æмæ
басудзынц. §‡†
7 Сымах Мемæ куы уат, æмæ Мæ ныхæстæ уæ
зæрдæйы куы цæрой, уæд уæ цыдæриддæр хъæуа,
уый ракурут æмæ йæ райсдзыстут. §†
8 Сымах бирæ пайда куы æрхæссат æмæ Мæ
ахуыргæнинæгтæ куы уат, уæд уымæй раргом
уыдзæн Мæ Фыды намыс.
9 Мæ Фыд Мæн куыд бауарзта, Æз дæр уæ афтæ
бауарзтон. Уæдæ ут хайджын Мæ уарзтæй.
10 Æз Мæ Фыды фæдзæхстытæ куыд сæххæст
кодтон æмæ Йæ уарзтæй хайджын куыд дæн, афтæ
сымах дæр Мæ фæдзæхстытæ куы æххæст кæнат,
уæд хайджын уыдзыстут Мæ уарзтæй.
11 Адæттæ уын загътон, цæмæй Мæ цинæй уат
хайджын, æмæ уæ цинæн ма уа кæрон.
12 Мæнæ уын Мæ фæдзæхст: Æз уæ куыд
бауарзтон, афтæ уарзут кæрæдзи. §‡
13 Исчи йæ цард йæ хæлæртты сæраппонд куы
ратта, уæд уымæй стырдæр уарзондзинад нæй.
14 Сымах та Мæ хæлæрттæ стут, Æз уын цы
фæдзæхсын, уый куы æххæст кæнат, уæд.
15 Æз уæ ныридæгæн цагъартæ нал хонын, уымæн
æмæ йæ хицау цы кæны, цагъар уый нæ зоны.
Фæлæ уæ Æз Мæ хæлæрттæ схуыдтон, уымæн æмæ
уын загътон, Мæ Фыдæй цыдæриддæр
фехъуыстон, уый. §§†
16 Сымах Мæ нæ сæвзæрстат, фæлæ уæ Æз
сæвзæрстон, æмæ уын бахæс кодтон цæуын æмæ
пайда дæттын, уæ уыцы пайда мыггагмæ куыд уа,
афтæ. Æмæ уæд Мæ номæй цыдæриддæр ракурат
Фыдæй, уый уын ратдзæн. §§‡
17 Мæнæ уын Æз фæдзæхсын: уарзут кæрæдзи.

† *Ин. 16:13; 1 Кор. 2:14.* †† *Ин. 11:25; 1 Фес. 4:14.* ‡ *1 Кор. 3:16; Æрг. 3:20.* ‡† *Ин. 12:49.* ‡‡ *Ин. 15:26.* ‡‡† *Флп. 4:7.* ‡‡‡ *Ин. 12:31; 16:11.* § *Ин. 10:18; Дзут. 10:7.*

§† *Мф. 15:13; Гал. 5:22.* §†† *Ин. 13:10; 1 Ин. 2:7.* §‡ *Ап. хъ. 4:12.* §‡† *Мф. 3:10; 7:19.* §† *Ин. 14:13; 16:23; 1 Ин. 3:22.* §‡ *Ин. 13:34; 1 Ин. 3:11; 4:21; Эф. 5:2; 1 Фес. 4:9.* §§† *Эф. 1:9; 3:5.* §§‡ *Мк. 16:15.*

Дунейæн – æнæуынон

18 Дуне уæ йе сæфт куы уына, уæд зонут –
сымахæй раздæр Мæнæй уыдта йе сæфт. †
19 Сымах дунейæ куы уаиккат, уæд уæ дуне
йæхионтау уарзид. Сымах та дунейæ кæй не стут,
фæлæ уæ Æз дунейæ кæй сæвзæрстон, уый тыххæй
уæ уыны дуне йе сæфт.
20 Æз уын цы ныхас загътон, уый уæ зæрдыл
дарут: „Цагъар йæ хицауæй уæлдæр нæу". Кæд
Мæн æфхæрдтой, уæд сымах дæр æфхæрдзысты.
Кæд Мæ ныхасмæ хъуыстой, уæд уæ ныхасмæ дæр
хъусдзысты. ††
21 Афтæ уын кæндзысты Мæ номы тыххæй, уымæн
æмæ Мæ Рарвитæджы нæ зонынц. ‡
22 Æз куы не 'рцыдаин æмæ сын куы нæ
дзырдтаин, уæд тæригъæды тыххæй азымджын нæ
уаиккой. Ныр та сæ тæригъæды тыххæй сæхи
ницæмæй сраст кæндзысты.
23 Мæнæй йе сæфт чи уыны, уый Мæ Фыдæй дæр
йе сæфт уыны.
24 Æз сæ разы куы нæ скодтаин, æндæр исчи кæй
нæ сарæзтаид, ахæм хъуыддæгтæ, уæд тæригъæды
тыххæй азымджын нæ уаиккой. Ныр та сæ федтой,
уæддæр Мæнæй æмæ Мæ Фыдæй се сæфт уынынц.
25 Фæлæ афтæ хъуамæ сæххæст уа, сæ Æгъдауы
цы фыст ис, уый: „Дзæгъæлы Мæ уынынц се сæфт".
26 Æз уæм Мæ Фыдæй рарвитдзынæн
Рæвдауæджы – æцæгады Уды. Уыцы Уд Мæ Фыдæй
рацæуы, æмæ куы æрцæуа, уæд æвдисæн лæудзæн
Мæн тыххæй. ‡†
27 Сымах дæр Мын уыдзыстут æвдисæнтæ, уымæн
æмæ фыццаг бонтæй фæстæмæ Мемæ стут. ‡‡
16 Адæттæ уын уый тыххæй загътон, цæмæй ма
фæкæлат.
2 Ацух уæ кæндзысты синагогæтæй. Æрцæуы
ахæм рæстæг дæр, æмæ уæ чидæриддæр мара,
уый æнхъæл уыдзæн, цыма уымæй Хуыцауæн кусы.
3 Уыдон уын афтæ кæндзысты, нæдæр Мæ Фыды,
нæдæр Мæн кæй нæ базыдтой, уый тыххæй. ‡‡†
4 Фæлæ уын ай уый тыххæй загътон, уыцы афон
куы æрцæуа, уæд уæ зæрдыл куыд лæууа, Æз уæ
рагацау кæй фæдзæхстон, уый. Раздæр уын æй нæ
дзырдтон, уымæн æмæ уемæ уыдтæн. ‡‡‡

Сыгъдæг Уды куыст

5 Ныр та цæуын Мæ Рарвитæгмæ, æмæ Мæ
сымахæй ничи фæрсы: „Кæдæм цæуыс?" §
6 Уый уын кæй загътон, уымæ гæсгæ уæ зæрдæ
суынгæг.
7 Фæлæ уын æцæг зæгъын: Мæ ацыд сымахæн
хуыздæр у. Уымæн æмæ Æз куы нæ ацæуон, уæд
уæм Рæвдауæг не 'рцæудзæн. Куы ацæуон, уæд та
уæм Æй рарвитдзынæн. §†
8 Æмæ куы æрцæуа, уæд раргом кæндзæн дунейы
азым – тæригъæдмæ, рæстадмæ æмæ тæрхонмæ
цы цæстæй кæсы, уый.
9 Тæригъæд уый мидæг ис, æмæ Мыл не
'ууæндынц.
10 Рæстад уый мидæг ис, æмæ Æз Мæ Фыдмæ
цæуын, æмæ Мæ нал фендзыстут.
11 Тæрхон уый мидæг ис, æмæ ацы дунейы æлдар
æрцыд тæрхонгонд. §††
12 Сымахæн ма мæм бирæ ис зæгъинаг, фæлæ
нырма йæ бамбарын уæ бон нæ бауыдзæн.
13 Æцæгады Уд куы æрцæуа, уæд уын раргом
кæндзæн æппæт æцæгад. Уымæн æмæ Йæхи
номæй нæ дзурдзæн, фæлæ цы фехъуса, уый
дзурдзæн, æмæ уын фехъусын кæндзæн, фидæны
цы уыдзæн, уый. §‡
14 Уый Мын скæндзæн намыс, уымæн æмæ уын
фехъусын кæндзæн, Мæнæй цы фехъуса, уый.
15 Фыдмæ цыдæриддæр ис, уый Мæн у. Уымæ
гæсгæ загътон, Мæнæй цы фехъуса, уый уын
фехъусын кæндзæн, зæгъгæ. §‡†

Ахуыргæнинæгты хъыг раивдзæн цинæй

16 Рæхджы Мæ нал фендзыстут, фæлæ та Мæ
рæхджы ногæй фендзыстут [уымæн æмæ Æз Мæ
Фыдмæ цæуын]».
17 Йæ ахуыргæнинæгтæй иуæй-иутæ дзырдтой
кæрæдзийæн: «Уый нын цы зæгъы: „Рæхджы Мæ
нал фендзыстут, фæлæ та Мæ рæхджы ногæй
фендзыстут", æмæ: „Æз Мæ Фыдмæ цæуын"?»
18 Уыдон ма ноджыдæр дзырдтой: «Цавæр
„рæхджыйы" кой кæны? Цы нын зæгъы, уый не
'мбарæм».
19 Бафæрсынмæ Йæ кæй хъавынц, Йесойæн уый
зындгонд уыд, æмæ сын загъта: «Æз уын афтæ кæй
загътон: „Рæхджы Мæ нал фендзыстут, фæлæ та
Мæ рæхджы ногæй фендзыстут", кæрæдзи уый
тыххæй фæрсут?
20 Æцæг, æцæг зæгъын сымахæн: сымах
кæудзыстут æмæ дзыназдзыстут, дуне та цин
кæндзæн. Сымах хъыг кæндзыстут, фæлæ уæ хъыг
раивдзæн цинæй.
21 Арæг сылгоймаг хъыг фæкæны, уымæн æмæ
йæ удхары афон ралæууыд. Фæлæ йын сывæллон
куы райгуыры, уæд дзы фырцинæй йæ удхар ферох
вæййы, уымæн æмæ дунемæ адæймаг фæзынд.
22 Афтæ ныр сымах дæр хъыг кæнут. Фæлæ та уæ
Æз фендзынæн, æмæ уæд уæ зæрдæтæ байдзаг
уыдзысты цинæй, æмæ уын уæ цин байсын никæй
бон бауыдзæн. §†
23 Уæд Мæ ницæмæй фæрсдзыстут. Æцæг, æцæг
зæгъын сымахæн: Мæ номæй цыдæриддæр
ракурат Фыдæй, уый уын ратдзæн. §‡

† *1 Ин. 3:13.* †† *Мф. 10:24; 24:9; Мк. 13:9; Лк. 21:12; Ин. 13:16.* ‡ *Ин. 16:3.* ‡† *Лк. 24:49; Ин. 14:26.* ‡‡ *Ап. хъ. 1:8; 2:32; 1 Пет. 5:1.* ‡‡† *Ин. 15:21.* ‡‡‡ *Мф. 9:15; Ин. 14:29.* § *Ин. 7:33.* §† *Ин. 15:26.* §†† *Ин. 12:31; 14:30; Кол. 2:15.* §‡ *Мф. 10:19.* §‡† *Ин. 17:10.* §† *Лк. 24:41, 52; Ин. 20:20; 1 Пет. 1:8.* §‡ *Мф. 7:7; Мк. 11:24; Лк. 11:9; Ин. 14:13; 15:7; Иак. 1:6.*

24 Ныронг Мæ номæй ницы куырдтат. Ныр курут
æмæ райсдзыстут, æмæ уæ цинæн кæрон нæ
уыдзæн.

«Æз фæуæлахиз дæн дунейыл»

25 Æз уын ныронг фæсномыг ныхæстæй дзырдтон.
Фæлæ æрцæуы афон, æмæ уын Æз фæсномыг
ныхæстæй нал дзурдзынæн, фæлæ уын æргомæй
зæгъдзынæн Фыды тыххæй.
26 Уыцы бон курдзыстут Мæ номæй, æмæ уын нæ
зæгъын, сымах тыххæй Æз Мæ Фыдмæ хатдзынæн,
зæгъгæ. †
27 Уымæн æмæ уæ Мæ Фыд Йæхæдæг уарзы, Мæн
кæй бауарзтат æмæ Æз Хуыцауæй кæй æрцыдтæн,
ууыл кæй бауæндыдыстут, уый тыххæй. ††
28 Æз Мæ Фыдæй рацæугæ дæн æмæ æрцыдтæн
дунемæ. Ныр уадзын дуне æмæ цæуын Мæ
Фыдмæ».
29 Йæ ахуыргæнинæгтæ Йын загътой: «Ныртæккæ
Ды æргомæй дзурыс, æнæ фæсномыг ныхасæй.
30 Ныр уынæм: Ды æппæт дæр зоныс. Ды
развæлгъау фæзоныс, цæмæй Дæ фæрсдзысты,
уый. Æмæ нæ уымæй уырны: Ды Хуыцауæй
æрцыдтæ».
31 Йесо сын дзуапп радта: «Ныр бауæндыдыстут?
32 Мæнæ æрцæуы рæстæг, æниу, цæугæ дæр
æркодта, æмæ ныххæлиу уыдзыстут – алчидæр уæ
ацæудзæн сæхимæ æмæ Мæн ныууадздзыстут
иунæгæй. Фæлæ Æз иунæг нæ дæн, уымæн æмæ
Мæ Фыд Мемæ ис. ‡
33 Уыдæттæ уын Æз уый тыххæй загътон, Мемæ
куыд уат æмæ фарнæй куыд схайджын уат. Дунейы
æвзардзыстут хъизæмæрттæ, фæлæ фидар лæуут:
Æз фæуæлахиз дæн дунейыл». ‡†

Йесо кувы

17 Уыцы ныхæсты фæстæ Йесо скаст уæларвмæ
æмæ загъта: «Мæ Фыд, æрхæццæ рæстæг.
Намыс скæн Дæ Фыртæн, æмæ Фырт дæр снамыс
кæна Дæуæн. ‡‡
2 Уымæн æмæ алы адæймаджы дæр бакодтай Йæ
бар, Уымæн кæй радтай, уыдонæй алкæмæн дæр
мыггагмæйы цард куыд ратта. ‡‡†
3 Мыггагмæйы цард та уый у, æмæ Дæу, иунæг
æцæг Хуыцауы, æмæ Де 'рвыст Йесо Чырыстийы
куыд зоной. ‡‡‡
4 Ды Мын Мæ бæрны цы хъуыддаг бакодтай, уый
саразынæй Дæ Æз снамысджын кодтон зæххыл.
5 Æмæ Мæ ныр, Мæ Фыд, Ды дæр снамысджын
кæн Дæ разы, дуне сфæлдисыны агъоммæ Демæ
куы уыдтæн, уæд Мын цы намыс уыди, уымæй. §
6 Ды Мын дунейæ цы адæм радтай, уыдонæн Æз
раргом кодтон Дæ ном. Уыдон Дæу уыдысты, Ды сæ
радтай Мæнæн, æмæ уыдон сæххæст кодтой Дæ
ныхас. §†

† *Ром. 8:34.* †† *Ин. 17:25.* ‡ *Мф. 26:31; Мк. 14:27.* ‡† *1 Ин. 4:4; 5:4; 1 Кор. 15:57.* ‡‡ *Ин. 12:23.* ‡‡† *Мф. 28:18; Дзут. 2:5-8.* ‡‡‡ *Ин. 6:29; 1 Ин. 3:23.* § *Æрг. 5:12.* §† *Ин. 18:9.*

7 Ныр уыдон бамбæрстой, Ды Мын цыдæриддæр
радтай, уый Дæуæй лæвæрд кæй у.
8 Уымæн æмæ Мын Ды цы загътай, уый Æз
радзырдтон уыдонæн, бауæндыдысты йыл æмæ
æцæг бамбæрстой, Æз Дæуæй кæй æрцыдтæн,
æмæ сæ бауырныдта, Ды Мæ кæй рарвыстай, уый.
§††
9 Æз уыдоны тыххæй кувын. Дунейы тыххæй нæ,
фæлæ Мын Ды кæй радтай, уыдоны тыххæй кувын,
уымæн æмæ уыдон Дæу сты.
10 Мæнмæ цыдæриддæр ис, уый Дæу у, Дæумæ
цыдæриддæр ис, уый та Мæн у. Æмæ Æз уыдоны
фæрцы снамысджын дæн. §‡
11 Æз ныр дунейы нал дæн, фæлæ уыдон дунейы
сты, Æз та Дæумæ цæуын. Мæ Сыгъдæг Фыд!
Бахъахъхъæн сæ, Ды Мын кæй радтай, Дæ уыцы
номы хъаруйæ, Мах иу куыд стæм, афтæ уыдон
дæр иу куыд уой. §‡†
12 Æз цалынмæ семæ уыдтæн, уæдмæ сæ
хъахъхъæдтон, Ды Мын кæй радтай, Дæ уыцы
номы хъаруйæ. Æз сæ бахъахъхъæдтон, æмæ дзы
ничи фесæфт, мæлинаджы йеддæмæ, цæмæй
сæххæст уа, Сыгъдæг Фыст цы зæгъы, уый. §†
13 Ныр та Æз Дæумæ цæуын, æмæ цалынмæ
дунейы дæн, уæдмæ йæ уый тыххæй зæгъын, Мæ
цинæй хайджын куыд уой æмæ сæ цинæн кæрон
куыд нæ уа.
14 Æз сын æрхастон Дæ ныхас, æмæ сæ дуне йе
сæфт уыны, уымæн æмæ Æз дунейæ куыд нæ дæн,
афтæ уыдон дæр дунейæ не сты. §‡
15 Ды сæ дунейæ акæнай, уый Дæ нæ курын,
фæлæ Дæ курын, цæмæй сæ бахизай хæйрæгæй.
16 Уыдон дунейæ не сты, Æз дунейæ куыд нæ дæн,
афтæ.
17 Дæхи сæ бакæн æцæгады фæрцы – Дæ ныхас
æцæгад у. §§†
18 Ды Мæн дунемæ куыд рарвыстай, афтæ сæ Æз
дæр арвыстон дунемæ.
19 Æмæ уыдоны сæраппонд Æз Мæхи Дæуæн
дæттын нывондæн, уыдон дæр æцæгады фæрцы
Дæу куыд бауой, афтæ. §§‡
20 Æрмæст уыдоны тыххæй нæ кувын, фæлæ ма
сæ ныхасы фæрцы Мæныл чи бауæнда, уыдоны
тыххæй дæр.
21 Уадз æмæ сеппæт дæр уой иу. Ды, Мæ Фыд,
Мемæ иу куыд дæ, Æз та Демæ иу куыд дæн, афтæ
уыдон дæр иу уæнт Немæ, æмæ дуне бауæнда, Ды
Мæ кæй рарвыстай, ууыл. §§§
22 Ды Мын цы намыс радтай, Æз уымæй бахай
кодтон уыдонæн, Мах иу куыд стæм, афтæ иу куыд
уой.
23 Æз уыдонимæ иу дæн, Ды та Мемæ иу дæ. Уадз
æмæ уыдон дæр уой иумæ, æнæфæхицæн, цæмæй
дуне базона, Ды Мæ кæй рарвыстай æмæ Мæн
куыд бауарзтай, уыдоны дæр афтæ кæй бауарзтай,
уый.

§†† *Ин. 16:27.* §‡ *Ин. 16:15.* §‡† *Ин. 10:30; Эф. 4:3.* §† *Ин. 18:9.* §‡ *Ин. 8:23.* §§† *Ин. 14:6.* §§‡ *Дзут. 9:14.* §§§ *Ин. 17:11.*

24 Мæ Фыд, Мæн фæнды, Ды Мын кæй радтай,
уыдон Мемæ куыд уой, Æз кæм дæн, уым, æмæ
куыд уыной, дуне сфæлдисыны размæ Ды Мæн кæй
бауарзтай, уый тыххæй Мын кæй радтай, Мæ уыцы
намыс. [†]
25 Мæ раст Фыд! Дуне Дæ нæ базыдта, Æз та Дæ
зонын, æмæ уыдон дæр базыдтой, Ды Мæ кæй
рарвыстай, уый.
26 Æмæ сын Æз раргом кодтон Дæ ном, æмæ сын
æй дарддæр дæр æргом кæндзынæн, цæмæй Мæ
Ды цы уарзтæй бауарзтай, уыдон дæр уарзой ахæм
уарзтæй, æмæ Æз уон семæ». [††]

Йесойы æрцахстой

18 Йесо куы бакуывта, уæд Йæ
ахуыргæнинæгтимæ араст Кедроны тæрфы
иннæ фарсмæ, æмæ уым бацыдысты дыргъдонмæ.
[‡]
2 Ацы бынат зыдта Йæ уæйгæнæг Иудæ дæр –
Йесо æмæ-иу Йæ ахуыргæнинæгтæ уым арæх
æрæмбырд сты.
3 Иудæ йемæ ракодта æфсæддонты, алчертæ
æмæ фарисейтæ кæй рарвыстой, Кувæндоны уыцы
хъахъхъæнджыты, æмæ æрцыдысты уырдæм
цырæгътимæ, рухсгæнæнтæ æмæ
хæцæнгæрзтимæ. [‡†]
4 Цыдæриддæр Ыл æрцæудзæн, уый Йесо зыдта,
рацыд размæ æмæ сын загъта: «Кæй агурут?»
5 Дзуапп Ын радтой: «Назаретаг Йесойы». Йесо
сын загъта: «Уый Æз дæн». Лæвуыд семæ Йæ
уæйгæнæг Иудæ дæр.
6 Æмæ сын куы загъта: «Уый Æз дæн», уæд
алæууыдысты фæстæмæ æмæ адæргъ сты зæххыл.
7 Ноджы та сæ бафарста: «Кæй агурут?» Уыдон
загътой: «Назаретаг Йесойы».
8 Йесо дзуапп радта: «Æз уын куы загътон, уый Æз
дæн, зæгъгæ. Уæдæ кæд Мæн агурут, уæд иннæты
ауадзут æмæ цæуой».
9 Йесо уый загъта, Йæ ныхас куыд æрцæуа, афтæ:
«Ды Мын кæй радтай, уыдонæй Æз никæй
фесæфтон». [‡‡]
10 Симон Петрмæ уыди кард, фелвæста йæ,
ныццавта дзы алчеры цагъары æмæ йын йæ рахиз
хъус ахауын кодта. Уыцы цагъарæн йæ ном уыди
Малх. [‡‡†]
11 Фæлæ Йесо загъта Петрæн: «Нывæр кард
кæрддзæмы. Ау, Мæ Фыд Мын цы хъизæмæртты
кæхц æрцæттæ кодта, уый хъуамæ ма баназон?»

Йесойы акодтой Аннамæ

12 Уæд æфсæддонтæ сæ хицауимæ æмæ иудейтæй
æрвыст хъахъхъæнджытæ æрцахстой Йесойы æмæ
Йæ сбастой.
13 Фыццаг уал Æй акодтой Аннамæ – Каиафæйы
каисмæ. Каиафæ та уыцы аз алчер уыд. [‡‡‡]
14 Уый уыдис, иудейтæн афтæ чи бауынаффæ
кодта, адæмы сæрвæлтау иу адæймаг куы амæла,
уæд хуыздæр у, зæгъгæ, уыцы Каиафæ. [§]

Петр йæхи атигъ кодта Йесойыл

15 Симон Петр æмæ ма ноджы иу ахуыргæнинаг
цыдысты Йесойы фæдыл. Уыцы ахуыргæнинаг
зонгæ уыд алчеримæ æмæ Йесоимæ бацыди
алчеры кæртмæ.
16 Петр та лæууыд дуары æдде. Алчеримæ зонгæ
чи уыди, уыцы ахуыргæнинаг рацыд, загъта
дуаргæс сылгоймагæн æмæ Петры бакодта
мидæмæ.
17 Дуаргæс сылгоймаг бафарста Петры: «Ды дæр
уыцы Адæймаджы ахуыргæнинæгтæй нæ дæ?»
Петр загъта: «Нæ дæн». [§†]
18 Уазал кæй уыд, уымæ гæсгæ цагъартæ æмæ
хъахъхъæнджытæ скодтой арт, лæууыдысты æмæ
сæхи тавтой. Петр дæр лæууыд семæ æмæ йæхи
тавта.

Алчер фæрсы Йесойы

19 Ныр алчер та бафарста Йесойы Йæ
ахуыргæнинæгтæй æмæ Йæ ахуырады тыххæй.
20 Йесо йын дзуапп радта: «Æз æргомæй дзырдтон
дунейæн. Æз кæддæриддæр адæмы ахуыр кодтон
синагогæты æмæ Кувæндоны, иудейтæ иууылдæр
кæм æмбырд кæнынц, уым. Сусæгæй та ницы
дзырдтон.
21 Мæн цы фæрсыс? Чи Мæм хъуыста, уыдоны
бафæрс, Æз цы дзырдтон, уымæй. Уыдон зонынц,
Æз цы дзырдтон, уый».
22 Йесо афтæ куы загъта, уæд Æй
хъахъхъæнджытæй иу – хæстæг Æм чи лæууыд,
уый – ныддздæхст ласта æмæ загъта: «Алчерæн
ахæм дзуапп дæттыс?»
23 Йесо йын дзуапп радта: «Кæд Æз æвзæрæй
исты загътон, уæд æй сеппæтæн дæр зæгъ,
æвзæрæй цы загътон, уый. Кæд раст загътон, уæд
та Мæ цæмæн цæвыс?»
24 Анна Йесойы бастæй арвыста алчер
Каиафæмæ. [§††]

Петр ногæй йæхи атигъ кодта Йесойыл

25 Ныр Симон Петр та лæууыд æмæ йæхи тавта
артмæ. Загътой йын: «Ды дæр Йæ
ахуыргæнинæгтæй нæ дæ?» Уый Йыл йæхи атигъ
кодта æмæ загъта: «Нæ дæн».
26 Алчеры цагъартæй иу, – Петр кæй хъус ахауын
кодта, уый хæстæг, – Петрæн загъта: «Дыргъдоны
Йемæ дæу нæ федтон, æви?»
27 Петр та Йыл йæхи атигъ кодта. Æмæ уыйадыл
уасæг ныууасыд.

† *Ин. 12:26.* †† *Ин. 15:15.* ‡ *Мф. 26:36.* ‡† *Мф. 26:47; Мк. 14:43; Лк. 22:47; Ап. хъ. 1:16.* ‡‡ *Ин. 17:6, 12.* ‡‡† *Мф. 26:51.* ‡‡‡ *Мф. 26:57; Мк. 14:53; Лк. 22:54.*

§ *Ин. 11:50.* §† *Мф. 26:69; Мк. 14:66; Лк. 22:56.* §†† *Мф. 26:57; Мк. 14:53; Лк. 22:54.*

Йесо æмæ Пилат

28 Каиафæйæ Йесойы сæумæйæ акодтой
бæстæйы хицауы галуанмæ. Иудейтæ сæхæдæг нæ
бацыдысты галуанмæ, цæмæй ма счъизи уой æмæ
сын Куадзæн хæрын æмбæла. †
29 Пилат сæм рацыд æмæ загъта: «Цæмæй
азымджын кæнут ацы Адæймаджы?»
30 Уыдон ын дзуапп радтой: «Уый фыдгæнæг куы
нæ уаид, уæд дын Æй дæ къухтæм нæ раттаиккам».
31 Пилат сын загъта: «Акæнут Æй æмæ Йын уæхи
æгъдаумæ гæсгæ уæхæдæг рахæссут тæрхон».
Иудейтæ йын дзуапп радтой: «Искæмæн марыны
тæрхон рахæссыны бар нæм нæй».
32 Уыдон уыцы ныхæстæ загътой, цы мæлæтæй
амæлдзæн, уый тыххæй Йесо фæсномыгæй цы
загъта, уый куыд æрцæуа, афтæ. ††
33 Уæд Пилат ногæй бацыди галуанмæ, басидт
Йесомæ æмæ Йæ бафарста: «Ды иудейаг Паддзах
дæ?» ‡
34 Йесо дзуапп радта: «Дæхи хъуыды зæгъыс, æви
дын иннæтæ загътой Мæн тыххæй?»
35 Пилат загъта: «Æмæ æз иудей дæн? Дæу Мæ
къухмæ Дæ адæм æмæ алчертæ радтой. Цы
ракодтай?»
36 Йесо дзуапп радта: «Мæ Паддзахад ацы дунейæ
нæу. Мæ Паддзахад ацы дунейæ куы уаид, уæд Мæ
фæсдзæуинтæ тох кодтаиккой, Æз иудейты
къухтæм куыд нæ бахауон, ууыл. Фæлæ Мæ
Паддзахад ацы дунейæ нæу».
37 Пилат Ын загъта: «Уæдæ Ды Паддзах дæ?» Йесо
дзуапп радта: «Дæхæдæг æй куы зæгъыс, Æз
Паддзах кæй дæн, уый. Æз уымæн райгуырдтæн
æмæ уымæн æрцыдтæн дунемæ, цæмæй дзурон
æцæгады тыххæй. Æцæгадæй чидæриддæр у, уый
Мæм хъусы». ‡†
38 Пилат Æй бафарста: «Цы у æцæгад?» Уый
зæгъыны фæстæ Пилат ногæй рацыд иудейтæм
æмæ сын загъта: «Æз Æм ницы азым арын.
39 Сымахмæ ис æгъдау, цæмæй уын Куадзæны
рауадзон иу ахст адæймаджы. Фæнды уæ, æмæ уын
иудейаг Паддзахы рауадзон?» ‡‡
40 Уæд уыдон ныхъхъæр кодтой: «Уый нæ, фæлæ
Вараввæйы!» Вараввæ та абырæг уыд. ‡‡†

19 Уæд Пилат Йесойы радта ехсæй нæмынмæ.
‡‡‡
2 Æфсæддонтæ сбыдтой сындзын кадыхуд æмæ
Йын æй æркодтой Йæ сæрыл, скодтой Йыл
сæнтсырх пæлæз.
3 Бацыдысты-иу Æм æмæ Йын дзырдтой: «Æгас
цæуæд иудейаг Паддзах!» Æмæ Йæ дзæхстытæ
кодтой.
4 Пилат ногæй рацыд адæммæ æмæ сын загъта:
«Æз уæм Æй ныртæккæ рахондзынæн, цæмæй
зонат, кæй ницы аххос Æм арын, уый». §
5 Уæд рацыд Йесо сындзын кадыхуды æмæ
сæнтсырх пæлæзы. Пилат сын загъта: «Мæнæ уыцы
Адæймаг!»
6 Алчертæ æмæ хъахъхъæнджытæ Йесойы куы
федтой, уæд хъæр систой: «Байтындз Æй, байтындз
Æй!» Пилат сын загъта: «Акæнут Æй æмæ Йæ
уæхæдæг байтындзут, æз Æм ницы аххос арын». §†
7 Иудейтæ йын дзуапп радтой: «Махæн ис Æгъдау,
æмæ уыцы Æгъдаумæ гæсгæ Уый хъуамæ амæла,
уымæн æмæ Йæхицæй Хуыцауы Фырт аразы».
8 Пилат уыцы ныхæстæ куы фехъуыста, уæд
ноджы тынгдæр фæтарст.
9 Ногæй та бацыд галуанмæ æмæ бафарста
Йесойы: «Кæцон дæ?» Фæлæ йын Йесо дзуапп нæ
радта. §††
10 Пилат Ын загъта: «Мæнæн нæ дæттыс дзуапп?
Дæ рауадзыны бар дæр æмæ Дæ байтындзыны бар
дæр мæнмæ кæй ис, уый нæ зоныс?»
11 Йесо йын дзуапп радта: «Дæ бар Мыл
æппындæр нæ цæуид, уæларвæй дын лæвæрд куы
нæ уаид, уæд. Уымæ гæсгæ Мæн дæ къухмæ чи
радта, уымæн йæ тæригъæд дæ тæригъæдæй
уæззаудæр у». §‡
12 Уæдæй фæстæмæ Пилат архайдта Йæ
рауадзыныл. Иудейтæ та хъæр кодтой: «Куы Йæ
рауадзай, уæд кесæры лымæн нæ дæ. Йæхицæй
паддзах чидæриддæр аразы, уый кесæры знаг у».
13 Пилат уый куы фехъуыста, уæд Йесойы ракодта
æддæмæ æмæ, Лифостротон §‡† кæй хуыдтой,
дзуттагау та – Гаввафæ, уым сбадт тæрхонгæнæджы
бынаты.
14 Уыди Куадзæнмæ цæттæ кæныны бон,
æхсæзæм сахатмæ æввахс. Пилат загъта иудейтæн:
«Мæнæ уæ Паддзах!»
15 Фæлæ уыдон хъæр систой: «Амар Æй! Амар Æй!
Байтындз Æй!» Пилат сын загъта: «Уæ Паддзахы
уын байтындзон?» Алчертæ дзуапп радтой: «Махæн
кесæры йеддæмæ паддзах нæй».
16 Æппынфæстаг Пилат сразы семæ, æмæ Йесойы
радта дзуарыл байтындзынмæ. Æмæ Йæ акодтой.

Йесойы байтыгъдтой

17 Йæ дзуаримæ Йесо рацыди, Сæргæхцы бынат
чи хуыйны, дзуттагау та – Голгофæ, уырдæм. §†
18 Уым Æй байтыгътой æндæр дыууæимæ Йæ
фæйнæфарс, астæуæй – Йесойы.
19 Пилат фæйнæгыл ныффыссын кодта æмæ йæ
дзуарыл ныххуыйын кодта; фыст уыди афтæ:
«Назаретаг Йесо, иудейаг Паддзах».
20 Иудейтæй йæ бирæтæ кастысты, уымæн æмæ
Йесойы кæм байтыгътой, уыцы бынат сахармæ
хæстæг уыд. Фыст уыди дзуттаг, ромаг æмæ
бердзенаг æвзæгтыл.

---

† *Мф. 27:2; Мк. 15:1; Лк. 22:66.* †† *Мф. 20:19.* ‡ *Мф. 27:11; Мк. 15:2; Лк. 23:3.* ‡† *1 Тим. 6:13.* ‡‡ *Мф. 27:15; Мк. 15:6; Лк. 23:17.*

‡‡† *Ап. хъ. 3:14.* ‡‡‡ *Мф. 27:26; Мк. 15:15.* § *Ин. 18:38; Ап. хъ. 3:13.* §† *Мф. 27:23; Мк. 15:14; Лк. 23:4; Ап. хъ. 13:28.* §†† *Ин. 18:33.* §‡ *Лк. 22:53.* §‡† *19:13 |iЛифостротон|r бердзенагау амоны «дурæй астæрд пъол».* §† *Мф. 27:33; Мк. 15:22; Лк. 23:33; Дзут. 13:12.*

[21] Иудейаг алчертæ загътой Пилатæн: «„Иудейаг
Паддзах" ма ныффысс. Ныффысс афтæ: „Ацы лæг
дзырдта: Æз иудейаг Паддзах дæн"».
[22] Пилат дзуапп радта: «Цы ныффыстон, уый
ныффыстон».
[23] Æфсæддонтæ Йесойы куы байтыгътой, уæд Ын
райстой Йæ дарæстæ æмæ сæ цыппар хайыл адих
кодтой, алы æфсæддонæн дæр иу хай. Йæ хæдон та
хуыд нæ уыд, фæлæ сæрæй бынмæ уафт. †
[24] Æмæ кæрæдзийæн загътой: «Скъуынгæ йæ ма
акæнæм, фæлæ хæлттæ сæппарæм, кæддæра
кæмæ æрхауид». Афтæ хъуамæ сæххæст уыдаид,
Сыгъдæг Фыст цы зæгъы, уый: «Се 'хсæн Мын
байуæрстой Мæ дарæс æмæ Мын Мæ хæдоныл
хæлттæ сæппæрстой». Æмæ æфсæддонтæ бакодтой
афтæ.
[25] Йесойы дзуары цур лæууыдысты Йæ Мад, Йæ
мадыхо, Клеопайы ус Мариа, æмæ магдалæйаг
Мариа. ††
[26] Йесо Йæ Мады æмæ Йæ уарзон
ахуыргæнинаджы уым лæугæ куы федта, уæд Йæ
Мадæн загъта: «Мæ Мад, мæнæ уый Дæ фырт у».
[27] Стæй загъта ахуыргæнинагæн: «Мæнæ уый дæ
Мад у!» Æмæ Йæ уæд ахуыргæнинаг акодта
йæхимæ.

Йесойы мæлæт

[28] Йесо зыдта, ныридæгæн æппæт дæр кæй
сæххæст, уый. Æмæ загъта, Сыгъдæг Фысты цы
загъдæуыд, уый куыд сæххæст уа, афтæ: «Дойны
Мын у». ‡
[29] Уым уыди туаг сæнæй дзаг мигæнæн.
Æфсæддонтæ губкæ стылдтой туаг сæны,
æрсагътой йæ иссопыл æмæ Йын æй схастой Йæ
дзыхмæ.
[30] Йесо туаг сæнæй куы ацахуыста, уæд загъта:
«Æппæт дæр сæххæст!» Уыйадыл Йæ сæр æркъул
кодта æмæ Йæ уд радта Йæ Фыды къухмæ.
[31] Уыди майрæмбон, æмæ иудейты нæ фæндыди,
цæмæй мæрдтæ сабаты дзуарыл уой, уымæн æмæ
уыцы сабат стыр бæрæгбон уыди. Уымæ гæсгæ
Пилатæй куырдтой мæрдтæн сæ зæнгтæ асæттын
æмæ сæ дзуарæй æрисын.
[32] Уæд æфсæддонтæ æрцыдысты, æмæ Йесоимæ
тыгъд чи уыд, уыдонæй фыццаг иуæн, стæй
иннæмæн асастой сæ зæнгтæ.
[33] Йесомæ куы бацыдысты, уæд Æй федтой
мардæй æмæ Йын Йæ зæнгтæ нал асастой.
[34] Фæлæ Йын æфсæддонтæй иу арцæй
барæхуыста Йæ фарс æмæ дзы уайтагъд ракалд туг
æмæ дон.
[35] Æппæт уыдæттæ чи федта, уый æвдисæн
лæууы, йæ æвдисæнад æцæг у, æмæ зоны: раст
дзуры, сымах дæр куыд бауууæндат, афтæ;
[36] Уымæн æмæ ай æрцыд, цæмæй сæххæст уа,
Сыгъдæг Фыст цы зæгъы, уый: «Йе стæг нæ
асæтдзæн».

† *Мф. 27:35; Мк. 15:24; Лк. 23:34.* †† *Лк. 2:35.* ‡ *Мф. 27:48.*

[37] Æмæ ма æндæр ран дæр Сыгъдæг Фысты загъд
ис: «Кæй барæхуыстой, Уымæ кæсдзысты». ‡†

Йесойы баныгæдтой

[38] Уый фæстæ аримафейаг Иосиф (уый дæр
Йесойы ахуыргæнинаг уыди, фæлæ йæ не 'ргом
кодта, уымæн æмæ иудейтæй тарсти) бахатыди
Пилатмæ, цæмæй йын ратта Йесойы мард. Пилат
ын бар радта. Иосиф ацыд æмæ Йесойы мард
ахаста. ‡‡
[39] Æрцыд Никодим дæр – кæддæр æхсæвы
Йесомæ чи æрцыд, уый, – æмæ æрхаста
фондзыссæдз джиранкайы ‡‡† бæрц
хæрздæфгæнæнтæ – смирнæ æмæ алой хæццæйæ.
‡‡‡
[40] Уыдон Йесойы мард иудейаг æгъдаумæ гæсгæ
батыхтой, хæрздæфгæнæнтæ кæуыл бапырх
кодтой, уыцы мæрддзæгты.
[41] Дзуарыл Æй кæм байтыгътой, уым уыди
дыргъдон, дыргъдоны та – æвæрд кæм ничима
уыд, ахæм ног зæппадз.
[42] Иудейаг сабатмæ бирæ кæй нал баззад, æмæ
зæппадз хæстæг кæй уыди, уымæ гæсгæ дзы
бавæрдтой Йесойы.

Йесо райгас

20 Къуырийæн йæ фыццаг бон, сæударæй,
талынг ма уыди, афтæмæй, магдалæйаг
Мариа æрцыди зæппадзмæ æмæ федта,
бацæуæнæй дур кæй айстæуыд, уый. §
[2] Уæд азгъордта æмæ бацыд Симон Петрмæ, стæй
Йесо кæй уарзта, уыцы ахуыргæнинагмæ æмæ сын
загъта: «Хицауы ахастой зæппадзæй, æмæ Йæ кæм
бавæрдтой, уый нæ зонæм».
[3] Петр æмæ иннæ ахуыргæнинаг уайтæккæ араст
сты зæппадзмæ.
[4] Дыууæ дæр згъордтой, фæлæ иннæ
ахуыргæнинаг Петрæй тагъддæр згъордта æмæ
зæппадзмæ раздæр бахæццæ.
[5] Уый æргуыбыр кодта æмæ федта мæрддзæгтæ,
фæлæ зæппадзмæ нæ бацыд.
[6] Йæ фæдыл æрбахæццæ Симон Петр дæр, бацыд
зæппадзмæ æмæ дзы федта мæрддзæгтæ. §†
[7] Йесойы сæр баст кæмæй уыди, уыцы хæцъил та
мæрддзæгтимæ нæ разынди, фæлæ тыхтæй уыди
хицæнæй.
[8] Уæд раздæр чи æрбахæццæ, уыцы
ахуыргæнинаг дæр мидæмæ бахызт. Æмæ йæхи
цæстæй куы федта, уæд æй бауырныдта.
[9] Уымæн æмæ уыдон Сыгъдæг Фыстæй нæма
зыдтой, Йесо мæрдтæй кæй хъуамæ райгас уа, уый.
[10] Ахуыргæнинæгтæ аздæхтысты сæхимæ,
[11] Мариа та лæууыд зæппадзы цур æмæ куыдта.
Куы куыдта, уæд ныггуыбыр кодта зæппадзмæ,
æмæ, §††

‡† *Æрг. 1:7.* ‡‡ *Мф. 27:57; Мк. 15:43; Лк. 23:50.* ‡‡† *19:39 |i100 джиранкайы|r – 30 килограммы бæрц.* ‡‡‡ *Ин. 3:2; 7:50.*

12 Йесойы мард раздæр кæм æвæрд уыди, уым федта дыууæ зæды урс дарæсы бадгæ: иуы – Йæ нывæрзæнмæ, иннæйы – Йæ дæлфæдтæм.

13 Уыдон æй бафарстой: «Хорз ус, цæуыл кæуыс?» Мариа сын загъта: «Мæ Хицауы мын ахастой æмæ Йæ кæм бавæрдтой, уый нæ зонын».

14 Афтæ куы загъта, уæд фæстæмæ акаст æмæ федта Йесойы лæугæйæ. Фæлæ Йесо кæй у, уый нæ базыдта. [†]

15 Йесо йын загъта: «Хорз ус, цæуыл кæуыс? Кæй агурыс?» Мариа æнхъæл уыди, Уый дыргъдонгæс у æмæ Йын загъта: «Ме 'лдар, кæд Æй ды рахастай, уæд Æй кæм бавæрдтай, уый мын зæгъ æмæ Йæ æз ахæссон».

16 Йесо йын загъта: «Мариа!» Мариа Йæм раздæхт æмæ Йын дзуттагау загъта: «Раввуни!» (ома, Ахуыргæнæг).

17 Йесо йын загъта: «Ма Мыл бандзæв, уымæн æмæ Æз Мæ Фыдмæ нæма ссыдтæн. Фæлæ цу Ме 'фсымæртæм æмæ сын зæгъ: „Цæуын Мæ Фыдмæ æмæ уæ Фыдмæ, Мæ Хуыцаумæ æмæ уæ Хуыцаумæ"». [††]

18 Магдалæйаг Мариа ацыд æмæ ахуыргæнинæгтæн радзырдта, Хицауы кæй федта æмæ йын Уый цы загъта, уыдæтты тыххæй.

Фыццаг фембæлд райгасы фæстæ

19 Уыцы бон изæрæй, къуырийы фыццаг бон, ахуыргæнинæгтæ уыдысты иумæ. Иудейтæй кæй тарстысты, уый тыххæй сæхгæдтой дуæрттæ. Уыцы рæстæг уатмæ бацыд Йесо, æрлæууыд сæ разы æмæ загъта: «Фæрнджын ут!» [‡]

20 Уый зæгъыны фæстæ сæм равдыста Йæ къухтæ, [Йæ къæхтæ] æмæ Йæ фарс. Ахуыргæнинæгтæ Хицауы куы федтой, уæд сцин кодтой. [‡†]

21 Йесо та сын дыккаг хатт загъта: «Фæрнджын ут! Мæн Мæ Фыд куыд рарвыста, афтæ уæ Æз дæр æрвитын».

22 Уыцы ныхæсты фæстæ сыл бафу кодта æмæ сын загъта: «Схайджын ут Сыгъдæг Удæй.

23 Кæмæн ныббарат йæ тæригъæдтæ, уымæн барст уыдзысты, кæмæн сæ нæ ныббарат, уымæн барст нæ уыдзысты». [‡‡]

Йесо æмæ Фома

24 Йесо куы æрцыд, уæд дыууадæсæй иу, Фома, фæсномыгæй Фаззон, семæ нæ уыд.

25 Иннæ ахуыргæнинæгтæ йын загътой: «Мах федтам Хицауы». Фæлæ сын уый загъта: «Йæ къухтыл зæгæлтæй хъæдгæмттæ куы нæ фенон, ме 'нгуылдз уыцы хъæдгæмтты куы нæ бавæрон, мæ къух та – Йæ фарсы хъæдгомы, уæд мæ нæ бауырндзæн». [‡‡†]

26 Аст боны фæстæ та ахуыргæнинæгтæ уыдысты хæдзары, Фома дæр уыд семæ. Дуæрттæ уыдысты æхгæд, афтæмæй бацыд Йесо, æрлæууыд се 'хсæн æмæ загъта: «Фæрнджын ут!»

27 Стæй загъта Фомайæн: «Æри-ма де 'нгуылдз ардæм æмæ фен Мæ къухтæ. Æри дæ къух æмæ йæ бавæр Мæ фарсы хъæдгомы, æмæ æнæуырнæг ма у, фæлæ уырнæг».

28 Фома йын дзуапп радта: «Мæ Хицау æмæ Мæ Хуыцау!»

29 Йесо йын загъта: «Ды бауæндыдтæ, уымæн æмæ Мæ федтай. Тæхудиаг сты, Мæн чи нæ федта, афтæмæй чи бауæндыд, уыдон». [‡‡‡]

Цæй тыххæй фыст у ацы чиныг

30 Ацы чиныджы загъд кæй тыххæй нæй, бирæ ахæм диссæгтæ ма равдыста Йесо Йæ ахуыргæнинæгтæн. [§]

31 Ацы диссæгты тыххæй та уымæ гæсгæ ныффыстæуыд, цæмæй бауæндат, Йесо Чырысти кæй у, Хуыцауы Фырт, ууыл. Æмæ Йыл куы æууæндат, уæд Йæ фæрцы хайджын уыдзыстут мыггагмæйы цардæй. [§†]

Тивериадæйы денджызы былыл

21 Уый фæстæ та Йесо Йæ ахуыргæнинæгтæм фæзынд ногæй. Уый уыди Тивериадæйы денджызы былыл. Хабар уыди афтæ. [§††]

2 Симон Петр, фæсномыгæй Фаззон чи хуынд, уыцы Фома, Нафанаил галилейаг Канæйæ, Зеведейы фырттæ æмæ Йесойы иннæ дыууæ ахуыргæнинаджы уыдысты иумæ. [§‡]

3 Симон Петр сын загъта: «Æз кæсаг ахсынмæ цæуын». Уыдон ын загътой: «Мах дæр демæ цæуæм». Ацыдысты æмæ сбадтысты бæлæгъы, фæлæ уыцы æхсæв ницы æрцахстой.

4 Боныцъæхтыл Йесо лæууыд денджызы былгæрон. Фæлæ Йесо кæй у, уый ахуыргæнинæгтæ нæ базыдтой.

5 Йесо сæ бафарста: «Мæ хæлæрттæ, исты æрцахстат?» Уыдон Ын дзуапп радтой: «Не 'рцахстам».

6 Уый сын загъта: «Хыз баппарут бæлæгъæн йæ рахиз фарс, æмæ æрцахсдзыстут». Уыдон баппæрстой хыз, æмæ сын бирæ кæсæгтæ кæй æрцахста, уымæ гæсгæ йæ сæ бон раласын нæ уыд.

7 Йесо кæй уарзта, уыцы ахуыргæнинаг загъта Петрæн: «Ай Хицау у». Симон Петр куы фехъуыста, Хицау у, зæгъгæ, уæд йæ пæлæз æрбалвæста ронæй (æндæр ыл ницы уыд), æмæ йæхи нывзылдта денджызмæ.

8 Иннæ ахуыргæнинæгтæ та хыз кæсæгтимæ ластой сæ фæдыл, афтæмæй æрбацыдысты бæлæгъы; былмæ сæ бирæ нæ хъуыди – дыууæсæдæ æлмæрины [§‡†] бæрц.

---

§ *Мф. 28:1; Мк. 16:1; Лк. 24:1.* §† *Лк. 24:12.* §†† *Мф. 28:1; Мк. 16:5.* † *Мф. 28:9; Мк. 16:9.* †† *Мф. 28:10; Ром. 8:29; Дзут. 2:11.* ‡ *Мк. 16:14; Лк. 24:36; Ап. хъ. 13:31; 1 Кор. 15:5, 7.* ‡† *Ин. 16:22.* ‡‡ *Мф. 16:19; 18:18.* ‡‡† *Ин. 19:34.*

‡‡‡ *1 Пет. 1:8; 2 Кор. 5:7.* § *Ин. 21:25.* §† *Ин. 3:15; Ром. 15:4.* §†† *Мф. 28:7.* §‡ *Лк. 24:16.* §‡† *21:8 |i200 æлмæрины|r – 100 метры бæрц.*

9 Былмæ куы рахызтысты, уæд цæхæрыл федтой
кæсаг, йæ фарсмæ та – дзул.
10 Йесо сын загъта: «Рахæссут, цы кæсæгтæ
æрцахстат, уыдонæй».
11 Симон Петр схызт бæлæгъмæ æмæ хыз раласта
зæхмæ. Хыз дзаг уыди стыр кæсæгтæй – æдæппæт
сæдæ фæндзай æртæ кæсаджы. Ахæм бирæ
кæсæгты уæзæй хыз нæ аскъуыд.
12 Йесо сын загъта: «Рацæут æмæ ходæн
бахæрут». Ахуыргæнинæгтæй йæ ныфс ничи
бахаста Йæ бафæрсынмæ, «Чи дæ», зæгъгæ. Уыдон
базыдтой, Хицау кæй у, уый.
13 Йесо бацыд, райста дзул æмæ сын æй радта,
радта сын кæсаг дæр. †
14 Афтæ мæрдтæй райгасы фæстæ Йесо æртыккаг
хатт фæзынд Йæ ахуыргæнинæгтæм.

Йесо æмæ Петр

15 Ходæн куы бахордтой, уæд Йесо бафарста
Симон Петры: «Иоанны фырт Симон, уыдон Мæ цас
уарзынц, ды Мæ уымæй фылдæр уарзыс?» Петр Ын
дзуапп радта: «О, Хицау! Ды зоныс, æз Дæ кæй
уарзын, уый». Йесо Йын загъта: «Хиз Мæ
уæрыччыты».
16 Дыккаг хатт дæр та йæ бафарста: «Иоанны фырт
Симон, уарзыс Мæ?» Петр Ын дзуапп радта: «О,
Хицау! Ды зоныс, æз Дæ кæй уарзын, уый». Йесо
йын загъта: «У фыййау Мæ фыстæн». ††
17 Æртыккаг хатт æй бафарста: «Иоанны фырт
Симон, уарзыс Мæ?» Æртыккаг хатт æй «уарзыс
Мæ?» кæй бафарста, уый тыххæй Петр фенкъард
æмæ Йын дзуапп радта: «Хицау, Ды алцыдæр
зоныс. Ды зоныс, æз Дæ кæй уарзын, уый». Йесо
йын загъта: «Хиз Мæ фысты.

† *Ап. хъ. 10:41.* †† *Ап. хъ. 20:28; 1 Пет. 5:2.*

18 Æцæг, æцæг зæгъын дæуæн: ды æрыгон куы
уыдтæ, уæд-иу дæ рон дæ астæуыл дæхæдæг
æрбабастай, æмæ дæ кæдæм фæндыд, уырдæм-иу
ацыдтæ. Фæлæ куы базæронд уай, уæд
айтындздзынæ дæ къухтæ, æрбабæтдзæн дæ
æндæр адæймаг æмæ дæ акæндзæн, кæдæм дæ нæ
фæнда, уырдæм». ‡
19 Уыцы ныхæстæй Йесо фæсномыгæй загъта,
Петр Хуыцауы цавæр мæлæтæй скадджын
кæндзæн, уый тыххæй. Уый фæстæ йын Йесо
загъта: «Мæ фæдыл цу».
20 Петр ракаст фæстæмæ æмæ сæ фæдыл цæугæ
федта Йесойы уарзон ахуыргæнинаджы. Уый уыди,
æхсæвæры рæстæг Йесомæ йæхи чи баввахс кодта
æмæ афтæ чи загъта: «Хицау, гадзрахатæй Дыл чи
рацæудзæн?», уыцы ахуыргæнинаг. ‡†
21 Петр æй куы федта, уæд бафарста Йесойы:
«Хицау, уый та цы фæуыдзæн?»
22 Йесо йын загъта: «Кæд Мæн афтæ фæнды, æмæ
Ме 'рцыдмæ удæгас уа, уæд дæу цы хъуыддаг и? Ды
цу Мæ фæдыл».
23 Æмæ уый айхъуыст æфсымæртыл, уыцы
ахуыргæнинаг нæ амæлдзæн, зæгъгæ. Йесо та нæ
амæлдзæн нæ загъта, фæлæ: «Кæд Мæн афтæ
фæнды, æмæ Ме 'рцыдмæ удæгас уа, уæд дæу цы
хъуыддаг и?»
24 Ацы ахуыргæнинаг æвдисæн у æппæт
уыдæттæн, æмæ сæ ныффыста. Æмæ мах зонæм,
йæ ныхас æцæг кæй у, уый. ‡‡
25 Йесо ма скодта бирæ æндæр хъуыддæгтæ дæр.
Фæлæ сеппæты тыххæй лæмбынæг ныффысс,
зæгъгæ, уæд уыцы чингуытæ, мæнмæ гæсгæ, суанг
дунейы дæр нæ бацæуиккой. ‡‡†

‡ *2 Пет. 1:14.* ‡† *Ин. 13:23.* ‡‡ *Ин. 19:35.* ‡‡† *Ин. 20:30.*

Апостолты хъуыддæгтæ

Зæрдæвæрд Сыгъдæг Уд рарвитынæй

1 Фыццаг чиныг, Феофил, æз ныффыстон, Йесо
тæккæ райдианæй, уæлæрвтæм Æй куы
систæуыд, уæды онг цы куыста æмæ цæуыл ахуыр
кодта, æппæт уыдæтты тыххæй. [†]
2 Кæй сæвзæрста, уыцы апостолтæн Йæ ацыды
размæ Сыгъдæг Уды фæрцы загъта, цы гæнгæ сын
у, уый тыххæй. [††]
3 Йæ тухæнты фæстæ Йесо бирæ хæттыты æрцыд
апостолтæм æмæ сын бирæ æвдисæйнæгтæй
равдыста, æцæг кæй райгас, уый. Йæхи сын уынын
кодта дыууиссæдз боны дæргъы æмæ сын дзырдта
Хуыцауы Паддзахады тыххæй. [‡]
4 Иухатт сæ æрæмбырд кодта æмæ сын
бафæдзæхста: «Иерусалимæй макæдæм ацæут,
фæлæ æнхъæлмæ кæсут, Фыд уын зæрдæ цæмæй
бавæрдта æмæ уын Æз цæй тыххæй дзырдтон,
уымæ. [‡†]
5 Уымæн æмæ Иоанн аргъуыдта донæй, сымах та
цалдæр боны фæстæ аргъуыд уыдзыстут Сыгъдæг
Удæй». [‡‡]

Йесо ацыд уæлæрвтæм

6 Апостолтæ куы æрæмбырд сты, уæд Æй
бафарстой: «Хицау, Израилы паддзахад йæ
къæхтыл ныртæккæ слæууын кæндзынæ?»
7 Йесо сын загъта: «Сымахæн не 'мбæлы, Мæ Фыд
Йæ бартæм гæсгæ цы рæстæджытæ æмæ
æмгъуыдтæ сæвæрдта, уыдон зонын.
8 Фæлæ Сыгъдæг Удæй куы схайджын уат, уæд
райсдзыстут тых, æмæ Мын æвдисæнтæ уыдзыстут
Иерусалимы, æгас Иудейæйы æмæ Самарийы,
æмæ суанг зæххы кæронмæ». [‡‡†]
9 Уыцы ныхæстæ зæгъыны фæстæ сæ цæстыты
раз Йесойы систæуыд, æврагъ Æй æрбатыхта æмæ
Йæ апостолтæ нал федтой. [‡‡‡]
10 Йесо уæлдæрæй-уæлдæр куы цыд æмæ сæ
цæстытæ арвæй куы нал истой, уæд æваст сæ разы
февзæрд дыууæ лæджы урс-урсид дарæсы,
11 Æмæ загътой: «Галилейаг лæгтæ, цы лæуут
æмæ арвмæ цы кæсут? Сымахæй уæлæрвтæм Кæй
систæуыд, уыцы Йесо æрыздæхдзæн, ныртæккæ
Йæ уæлæрвтæм ацæугæ куыд федтат, афтæ». [§]

Матфийы сæвзæрстой апостолæй

12 Уæд апостолтæ раздæхтысты Иерусалиммæ,
Елеон цы хох хуындæуы, уымæй. Уыцы хох
Иерусалиммæ хæстæг у – сабаты бонцауы [§†]
дæрддзæфæн.
13 Куы æрцыдысты, уæд схызтысты уæллаг уатмæ
æмæ уæдæй фæстæмæ уыдысты уым – Петр,
Иоанн, Иаков æмæ Андрей, Филипп æмæ Фома,
Варфоломей æмæ Матфей, Алфейы фырт Иаков,
Симон Зилот æмæ Иаковы æфсымæр Иудæ. [§††]
14 Сеппæт дæр иудадзыг куывтой æнувыдæй æмæ
æмзæрдæйæ; семæ ма уыдысты сылгоймæгтæ,
стæй Йесойы Мад Мариа æмæ Йе 'фсымæртæ.
15 Иухатт Петр æрлæууыд æфсымæрты раз
16 (Уыди дзы сæдæ дыууын адæймаджы бæрц)
æмæ загъта: «Æфсымæртæ, хъуамæ сæххæст
уыдаид, Сыгъдæг Уд развæлгъау Сыгъдæг Фысты
Давиды дзыхæй Иудæйы тыххæй цы загъта, уый –
Иудæ сси, Йесойы чи æрцахста, уыдоны
æрбакæнæг, [§‡]
17 Кæд махæй уыди æмæ йæм немæ кусыны хал
æрхауди, уæддæр.
18 Йæ фыдракæнды тыххæй цы мызд райста,
уымæй балхæдта зæхх; уым æрхауд, йæ гуыбын
аскъуыд æмæ йæ хуылфыдзаумæттæ ииуылдæр
ракалдысты. [§‡†]
19 Уый базыдтой Иерусалимы æппæт цæрджытæ,
æмæ уыцы зæхх сæ мадæлон æвзагыл схуындæуыд
Акелдамæ (ома, Туджы зæхх).
20 Псаломты чиныджы та фыст у: „Йæ кæрт
баззайæд афтидæй, цæрæг дзы ма уæд", æмæ: „Йæ
бынат æрхауæд æндæрмæ".
21 Уæдæ нæ сæвзарын хъæуы, Хицау Йесо не
'хсæн куы царди, уæд –
22 Иоанн куы аргъуыдта, уыцы заманæй, Йесойы
махæй уæларвмæ куы систæуыд, уæды онг –
иудадзыг немæ цы лæгтæ уыд, уыдонæй иуы. Уый,
махау, хъуамæ суа æвдисæн Йесойы райгасæн».
23 Æмæ бахастой фæндон дыууæйы тыххæй:
фæсномыгæй Варсава кæнæ Иуст кæй хуыдтой,
уыцы Иосифы, æмæ Матфийы тыххæй.
24 Уæд бакуывтой: «Хицау, Ды алкæй зæрдæ дæр
зоныс. Равдис нын, ацы дыууæйæ кæй сæвзæрстай,
уый,

† 1:1 *Лк. 1:3.* †† *1:2 Мк. 16:15; Ин. 20:21.* ‡ *1:3 Мф. 28:7; Мк. 16:14.* ‡† *1:4 Лк. 24:49; Ин. 14:26.* ‡‡ *1:5 Мф. 3:11; Мк. 1:8.* ‡‡† *1:8 Лк. 24:49; Ап. хъ. 2:32.* ‡‡‡ *1:9 Мк. 16:19; Лк. 24:51.* § *1:11 Мф. 25:31; 26:64; 1 Фес. 1:10; Æрг. 1:7.*

§† *1:12 |iСабаты бонцау|r – иу километры бæрц. Æгъдаумæ гæсгæ уыйбæрц ацæуыны бар уыди дзуттæгтæн сабаты.* §†† *1:13 Мф. 10:2.* §‡ *1:16 Ин. 13:18; 18:3.* §‡† *1:18 Мф. 27:5.*

25 Цæмæй кæна апостолы куыст, уымæн æмæ
Иудæ ныууагъта уыцы куыст æмæ ацыд, кæм
хъуамæ уа, уырдæм».
26 Сæппæрстой хæлттæ, схауд Матфийы хал, æмæ
иуæндæсимæ сси апостол.

Сыгъдæг Уды æрцыд

2 Хорысæры бæрæгбон куы ралæууыд, уæд
сеппæт дæр уыдысты иумæ.
2 Æмæ æвиппайды, цыма тыхджын дымгæ сыстад,
уыйау арвæй æрцыд уынæр, æмæ уынæрæй
байдзаг, кæм уыдысты, уыцы хæдзар. †
3 Æмæ сæм фæзынди арты æвзæгты хуызæн
æвзæгтæ; уыцы æвзæгтæ фæхицæн сты
кæрæдзийæ, æмæ дзы алкæуыл дæр æрæнцад иу.
4 Уæд сеппæт дæр схайджын сты Сыгъдæг Удæй
æмæ райдыдтой дзурын æндæр æвзæгтыл, Уд сæ
куыд арæзта, афтæ. ††
5 Уыцы рæстæг Иерусалимы уыдысты, дунейы
алы адæмты æхсæн чи цард, уыцы дингæнæг
иудейтæ.
6 Уынæр куы райхъуыст, уæд бирæтæ æрæмбырд
сты æмæ хорзау нал фесты: дзурджыты алчидæр
хъуыста йæхи æвзагыл дзургæ.
7 Уый сæ бафтыдта дисы æмæ дзырдтой: «Чи
дзуры, уыдон иууылдæр галилейæгтæ не сты, æви?
8 Махæй сæ алчидæр йæ мадæлон æвзагыл
дзургæ куыд хъусы?
9 Мах – парфиæгтæ, мидиæгтæ æмæ эламæгтæ,
Месопотамийы, Иудейæйы æмæ Каппадокийы,
Понт æмæ Асийы,
10 Фриги æмæ Памфилийы, Мысыры æмæ,
Киринимæ хæстæг чи у, Ливийы уыцы бынæтты
цæрджытæ, Ромæй æрцæуджытæ, иудейтæ æмæ
Хуыцауыл бауæндæг муртаттæ,
11 Критæгтæ æмæ аравиæгтæ – неппæт дæр сæ
хъусæм Хуыцауы стыр хъуыддæгты тыххæй нæхи
æвзæгтыл дзургæ».
12 Цытæ цæуы, уый не 'мбаргæйæ сеппæт дæр
кæрæдзийæн дисгæнгæ дзырдтой: «Ай цы уа?»
13 Иннæтæ та сыл худтысты: «Адджын сæнæй
сæхимæ æгæр фæкастысты».

Петры ныхас

14 Уæд Петр слæууыд иуæндæс апостолимæ æмæ
райдыдта адæмæн хъæрæй дзурын: «Иудейаг
лæгтæ æмæ Иерусалимы æппæт цæрджытæ!
Лæмбынæг байхъусут мæ ныхæстæм æмæ уын
зындгонд уæд:
15 Сымах куыд æнхъæл стут, хъуыддаг афтæ нæу:
адон расыг не сты – ныр боны æртыккæгæм сахат ‡
у.
16 Фæлæ сæххæст, Иоил-пехуымпар рагагъоммæ
цы загъта, уый:
17 „Æмæ рæстæджы кæрон, зæгъы Хуыцау, Мæ
Удæй бахай кæндзынæн алы адæймагæн дæр.
Пехуымпариуæг кæндзысты уæ фырттæ æмæ уæ
чызджытæ; уæ лæппутæ уындзысты, цы сын
раргом кæнон, уыдæттæ; уæ зæрæдтæ та
уындзысты Мæнæй лæвæрд фынтæ. ‡†
18 Уыцы бонты Мæ нæлгоймаг æмæ сылгоймаг
цагъартæн бахай кæндзынæн Мæ Удæй, æмæ
кæндзысты пехуымпариуæг.
19 Равдисдзынæн диссæгтæ уæлейæ, арвыл, æмæ
æвдисæйнæгтæ бынæй, зæххыл: туг, арт æмæ
фæздæджы къуыбылæйттæ.
20 Хур баталынг уыдзæн, æмæ мæй фестдзæн
туджы хуызæн, цалынмæ Хицауы стыр æмæ
намысджын бон ралæууа, уæдмæ.
21 Æмæ уыдзæн афтæ: Хицауы ном чидæриддæр
ссара, уый фервæздзæн". ‡‡
22 Израилæгтæ, байхъусут ацы ныхæстæм:
Назаретаг Йесойы уын Хуыцау равдыста стыр
хъуыддæгтæй, диссæгтæй æмæ æвдисæйнæгтæй.
Æппæт уыдæттæ уыцы Лæджы фæрцы Хуыцау
скодта уе 'хсæн, уæхæдæг куыд зонут, афтæ.
23 Хуыцау рагацау куыд бауынаффæ æмæ снысан
кодта, афтæ Йесо лæвæрд æрцыд сымахмæ, æмæ
Йæ муртатты къухтæй бахуыдтат дзуармæ æмæ Йæ
амардтат.
24 Фæлæ Хуыцау арæдывта мæлæты рæхыс æмæ
Йæ райгас кодта, уымæн æмæ адзалы бон Йæ
бауромын нæ уыд. ‡‡†
25 Давид Йесойы тыххæй афтæ зæгъы: „Хицау
кæддæриддæр мæ цæстыты раз уыд; мæ рахиз
фарс ис, цæмæй æз ма фæцудон.
26 Уымæ гæсгæ райы мæ зæрдæ, ме 'взагыл
бадынц цины ныхæстæ; суанг мæ буар дæр
зæрдæдаргæйæ æрæнцайдзæн,
27 Уымæн æмæ мын Ды мæ уды нæ ныууадздзынæ
мæрдтыбæстæйы, Дæ сыгъдæджы нæ бамбийын
кæндзынæ ингæны.
28 Ды мын бацамыдтай фæндаг цардмæ;
уыдзынæн Демæ, æмæ мын мæ зæрдæ
бафсаддзынæ цинæй".
29 Ме 'фсымæртæ, мæ ныфс хæссын сымахæн нæ
рагфыдæл Давиды тыххæй зæгъынмæ: уый амард,
æрцыди ныгæд æмæ йæ зæппадз абон дæр махмæ
ис. ‡‡‡
30 Давид пехуымпар уыд æмæ зыдта: Хуыцау ын
расомы кодта, йæ паддзахад ын йæ байзæддæгтæй
иуæн кæй ратдзæн, уый тыххæй. §
31 Давид уыдта фидæн, æмæ загъта Чырыстийы
райгасы тыххæй, зæгъгæ, Йæ нæ ныууагъдæуыд
мæрдтыбæстæйы æмæ Йæ буар нæ бамбыд. §†
32 Уыцы Йесойы Хуыцау райгас кодта, æмæ
уымæн мах неппæт дæр стæм æвдисæнтæ. §††

† *2:2 Мф. 3:11; Ап. хъ. 1:5; 11:15; 19:6.* †† *2:4 Мк. 16:17; 1 Кор. 12:10, 28.* ‡ *2:15 Сахæттæ амынд сты рагон нымадæй (кæс дзырдуаты).*

‡† *2:17 Ин. 7:39; Ап. хъ. 11:28; 16:9; 21:9.* ‡‡ *2:21 Ром. 10:13.* ‡‡† *2:24 Ин. 10:18; Ап. хъ. 3:15, 4:10.* ‡‡‡ *2:29 Ап. хъ. 13:36.* § *2:30 Лк. 1:69.* §† *2:31 Ап. хъ. 13:37.* §†† *2:32 Ин. 15:27; Ап. хъ. 3:15.*

33 Йесойы систæуыд Хуыцауы рахиз фарсмæ, æмæ
Йæ Фыдæй райста, зæрдæ Йын Кæмæй
бавæрдæуыд, уыцы Сыгъдæг Уды, æмæ дзы
схайджын кодта адæмы, сымах ныртæккæ куыд
уынут æмæ хъусут, афтæ. †
34 Уымæн æмæ Давид уæларвмæ не ссыди, фæлæ
зæгъы: „Хуыцау загъта мæ Хицауæн: сбад Мæ рахиз
фарс, ††
35 Цалынмæ Дын Де знæгты Дæ къæхты бын
æрæвæрон, уæдмæ".
36 Уæдæ æппæт израилаг адæм фидарæй зонæнт:
сымах Кæй байтыгъдтат, уыцы Йесойы Хуыцау
скодта Хицау æмæ Чырысти». ‡

Фыццаг аргъуан

37 Адæм уый куы фехъуыстой, уæд зæрдæдзæф
фесты, æмæ фарстой Петры æмæ иннæ апостолты:
«Цы гæнгæ нын у, не 'фсымæртæ?»
38 Петр сын дзуапп радта: «Æрфæсмон кæнут,
æмæ уæ алчидæр Йесо Чырыстийы номыл райсæд
аргъуыд, цæмæй уын хатыргонд уой уæ
тæригъæдтæ; æмæ райсдзыстут лæвар – схайджын
уыдзыстут Сыгъдæг Удæй.
39 Уымæн æмæ Хуыцау зæрдæ бавæрдта сымахæн
æмæ уæ сывæллæттæн, стæй дард чи у, уыдонæн –
нæ Хицау Хуыцау кæй æрхондзæн, æппæт уыцы
адæмæн». ‡†
40 Петр сын дзырдта бирæ æндæр ныхæстæ æмæ
сæм сидти: «Уæхи бахизут ацы хæлд фæлтæримæ
фесæфынæй».
41 Æмæ йын йæ ныхасыл чи баууæндыд, уыдоныл
саргъуыдæуыд, æмæ уыцы бон уырнджытыл
бафтыд æртæ мин адæймаджы бæрц.

Уырнджыты цард

42 Уыдон æнувыдæй хæцыдысты апостолты
ахуырадыл, æмуд-æмвæндæй арæзтой дзулсаст
æмæ куывтой.
43 Апостолты фæрцы-иу сарæзтæуыд бирæ
диссæгтæ æмæ æвдисæйнæгтæ, æмæ алы адæймаг
дæр тарсти Хуыцауæй.
44 Уырнджытæ сеппæт дæр уыдысты æмуд-
æмвæнд, сæ исбон дæр иумæйаг уыд. ‡‡
45 Уæй кодтой сæ мулк æмæ æхца уæрстой
æппæтыл дæр, чи цас хъуаг æййæфта, уымæ
гæсгæ.
46 Алы бон дæр-иу æмзæрдæйæ æрæмбырд сты
Кувæндоны; хæдзари-хæдзар та арæзтой дзулсаст
æмæ сæ хойраг хордтой хъæлдзæгæй æмæ
сыгъдæг зæрдæйæ. ‡‡†
47 Кад кодтой Хуыцауæн æмæ æппæт адæмæн
уыдысты уарзон; Хицау та сын сæ нымæцыл
æрвылбон æфтыдта, кæй ирвæзын кодта, уыдоны.
‡‡‡

† 2:33 Ин. 14:16. †† 2:34 Мф. 22:44. ‡ 2:36 Мф. 28:18. ‡† 2:39 Ап. хъ. 3:25. ‡‡ 2:44 Ап. хъ. 4:32. ‡‡† 2:46 Лк. 24:53; Ап. хъ. 20:11. ‡‡‡ 2:47 Ап. хъ. 5:14; 11:21.

Петр сдзæбæх кодта цæнкуылы

3 Кувыны афон, фарæстæм сахатыл, Петр æмæ
Иоанн фæцæйцыдысты Кувæндонмæ.
2 Рæсугъд кæй хуыдтой, Кувæндоны уыцы
кулдуары раз бадти, мады гуыбынæй цæнкуыл чи
рахаста, ахæм лæг. Алы бон дæр-иу æй æрхастой
уырдæм, ныууагътой-иу æй уым, æмæ æхца
куырдта Кувæндонмæ цæуджытæй.
3 Уый Петр æмæ Иоанны Кувæндонмæ бацæуæны
цур куы федта, уæд сæ куырдта æхца.
4 Петр æмæ йæм Иоанн ныккастысты æдзынæг,
æмæ йын Петр загъта: «Æрбакæс-ма нæм».
5 Æмæ сæ уый дæр, исты мын кæд раттикой,
зæгъгæ, йæ цæстытæ ныссагъта.
6 Фæлæ йын Петр загъта: «Æвзист æмæ мæм
сызгъæрин нæй, фæлæ дын дæттын, цы мæм ис,
уый: Назаретаг Йесо Чырыстийы номыл сыст æмæ
райдай цæуын».
7 Петр ын рахæцыд йæ рахиз къухыл æмæ йæ
слæууын кодта. Уайтæккæ сфидар сты йæ дыууæ
фады æмæ йæ фадхъултæ,
8 Фæгæпп ласта æмæ райдыдта цæуын. Семæ
бацыди Кувæндонмæ æмæ, Хуыцауы стаугæйæ,
рацу-бацу кодта гæппытæгæнгæ.
9 Куыд цыди æмæ Хуыцауæн куыд кад кодта, уый
уыдтой æппæт адæм,
10 Æмæ йæ базыдтой – Кувæндоны Рæсугъд дуары
цур мæгуыргурæй чи бадти, уыцы лæг у. Цы йыл
æрцыд, уый куы федтой, уæд джихтæ кодтой æмæ
дисы æфтыдысты.
11 Чи сдзæбæх, уыцы цæнкуыл Петр æмæ Иоанны
фæхибар куы нал уагъта, уæд сæм æппæт адæм
дисгæнгæ æрбазгъордтой, Соломоны тыргъ кæй
хуыдтой, уырдæм.

Петр ныхас кæны Соломоны тыргъы

12 Петр уый куы федта, уæд загъта адæмæн:
«Израилæгтæ, цы йыл дис кæнут, æмæ нæм цы
ныккастыстут, цыма йæ къæхтыл кæй цæуы, уый
нæхи хъаруйæ кæнæ, дингæнджытæ кæй стæм,
уый руаджы бакодтам?
13 Авраамы, Исаакы æмæ Иаковы Хуыцау, нæ
фыдæлты Хуыцау, снамысджын кодта Йæ
Лæггадгæнæджы – Йесо Чырыстийы. Сымах Æй
радтат амарынмæ, æмæ Пилаты Йæ рауадзын куы
бафæндыд, уæд Ыл йæ разы уæхи атигъ кодтат. §
14 Сыгъдæгыл æмæ Рæстгæнæгыл уæхи атигъ
кодтат, æмæ уæхицæн ракуырдтат лæгмары, §†
15 Царддæттæджы та амардтат. Фæлæ Йæ Хуыцау
мæрдтæй райгас кодта, æмæ мах уымæн
æвдисæнтæ стæм. §††
16 Æмæ Йесойыл æууæндыны фæрцы Йæ ном
сфидар кодта, сымах кæй уынут æмæ зонут, уыцы

§ 3:13 Ап. хъ. 5:31; Флп. 2:9. §† 3:14 Мф. 27:20; Мк. 15:11; Лк. 23:18; Ин. 18:40. §†† 3:15 Ап. хъ. 2:24, 32; 5:32; 13:30; 17:31.

лæджы. Йесо цы уырныдзинад дætты, уый йæ уæ
разы бынтондæр сæнæниз кодта.
17 Æниу, ме 'фсымæртæ, æз зонын, сымах дæр, уæ
хицæуттау, Йесойæн афтæ бакодтат, цы гæнæг стут,
уый не 'мбаргæйæ. †
18 Хуыцау Йеппæт пехуымпарты дзыхæй Йæ
Чырыстийы тухæнты тыххæй рагагъоммæ куыд
загъта, афтæ Йæ дзырд сæххæст кодта. ††
19 Уæдæ æрфæсмон кæнут, раздæхут Хуыцаумæ,
цæмæй уын ныббарстæуа уæ тæригъæдтæ.
20 Уæд уын Хицау ратдзæн рæвдауыны рæстæг
æмæ уæм рарвитдзæн рагагъоммæ уын æвзæрст
Чырыстийы – Йесойы.
21 Уый хъуамæ уæларвы уа, Хуыцау незаманы Йæ
сыгъдæг пехуымпарты дзыхæй куыд загъта, уымæ
гæсгæ цалынмæ æппæт дæр сног кæныны афон
ралæууа, уæдмæ. ‡
22 Моисей загъта нæ фыдæлтæн: „Уæ Хицау
Хуыцау мæн куыд сæвæрдта, афтæ уын уе
'фсымæртæй иуы скæндзæни Пехуымпар; æмæ уын
Уый цыдæриддæр зæгъа, уымæ-иу хъусут. ‡†
23 Уыцы Пехуымпармæ чи нæ байхъуса, уый
фæхъæудзæн Хуыцауы адæмæй".
24 Самуил æмæ йæ фæстæ иннæ пехуымпартæ
дæр иууылдæр абоны тыххæй дзырдтой.
25 Сымах стут пехуымпарты байзæддаг æмæ
фидыды бындартæ. Уыцы фидыд Хуыцау сарæзта
уæ фыдæлтимæ, Авраамæн мæнæ афтæ куы загъта,
уæд: „Дæ байзæддаджы фæрцы зæххыл арфæгонд
уыдзысты æппæт адæмтæ дæр". ‡‡
26 Хуыцау Йæ Лæггадгæнæджы куы райгас кодта,
уæд Æй фыццаг сымахмæ арвыста Йæ хорзæх уын
раттынмæ æмæ уæ алкæмæн дæр йе 'взæр
хъуыддæгтæ ныууадзын кæнынмæ». ‡‡†

Петр, Иоанн æмæ иудейаг хицæуттæ

4 Петр æмæ Иоанн адæмимæ куы ныхас кодтой,
уæд сæм æрбацыдысты сауджынтæ, Кувæндон
хъахъхъæнджыты хицау æмæ саддукейтæ.
2 Мæстæй мардысты апостолтæм, уымæн æмæ
адæмы ахуыр кодтой æмæ дзырдтой, Йесо куыд
райгас, мæрдтæ дæр афтæ райгас уыдзысты,
зæгъгæ. ‡‡‡
3 Æмæ сæ æрцахстой æмæ сæ райсомы онг
бакодтой ахæстоны, уымæн æмæ баизæр.
4 Апостолтæм чи хъуыста, уыдонæй та бирæтæ
бауууæндыдысты æмæ ныр уырнджыты нымæц
уыди фондз мины бæрц.
5 Дыккаг бон Иерусалимы æрæмбырд сты иудейаг
хицæуттæ, хистæртæ, динамонджытæ,
6 Алчер Анна, Каиафæ, Иоанн, Александр æмæ
алчеры иннæ къабæзтæ. §
7 Апостолты æрлæууын кодтой сæ разы æмæ сæ
фарстой: «Уый цавæр хъаруйæ кæнæ кæй номæй
бакодтат?»
8 Уæд Петр схайджын Сыгъдæг Удæй æмæ сын
загъта: «Адæмы хицæуттæ æмæ хистæртæ! §†
9 Кæд нæ абон рынчын адæймагæн хорз
ракæныны æмæ йе сдзæбæхы тыххæй дзуапп
домут,
10 Уæд уеппæтæн дæр æмæ æгас Израилы
адæмæн зындгонд уæд: сымах Кæй байтыгътат
æмæ Хуыцау мæрдтæй Кæй райгас кодта, уыцы
Назаретаг Йесо Чырыстийы номыл лæууы ацы лæг
уæ разы æнæнизæй.
11 „Сымах, аразджытæ, кæуыл нæ
барвæссыдыстут, фæлæ сæрæвæрæн чи сси", Йесо
уыцы дур у, æмæ æндæр ирвæзынгæнæг нæй. §††
12 Уымæн æмæ нæ бон кæй фæрцы фервæзын у,
адæмæн æппæт дунейы æндæр ахæм ном рард
нæу». §‡
13 Петр æмæ Иоанны иудейаг хицæуттæ
ныфсджынæй куы федтой, стæй кæй никуы ахуыр
кодтой æмæ хуымæтæг лæгтæ кæй сты, уый куы
бамбæрстой, уæд сеппæт дæр дисы бафтыдысты;
уалынмæ базыдтой, Йесоимæ кæй уыдысты, уый.
14 Фæлæ чи сдзæбæх, уыцы адæймаджы уыдтой
апостолтимæ лæугæ, æмæ сæ ныхмæ ницы зæгъын
уыд сæ бон.
15 Радтой сын синедрионæй æддæмæ рацæуыны
бардзырд æмæ бавнæлдтой уынаффæ кæнынмæ:
16 «Цы бакæнæм ацы адæмæн? Æцæг диссаг кæй
равдыстой, уый Иерусалимы æппæт цæрджытæн
зындгонд у, æмæ йыл нæ басæттын нæ бон нæу.
17 Фæлæ уый адæмыл тынгдæр куыд нæ айхъуыса,
афтæ сæм бартхъирæн кæнæм, цæмæй Йесойы
номыл макæмæн дзурой».
18 Фæдзырдтой сæм æмæ сын радтой уыцы
номыл æппындæр нæ дзурыны æмæ никæй ахуыр
кæныны бардзырд. §‡†
19 Фæлæ сын Петр æмæ Иоанн дзуапп радтой:
«Ахъуыды-ма кæнут, Хуыцауы коммæ нæ, фæлæ уæ
коммæ кæсын Хуыцаумæ раст фæкæсдзæн? §†
20 Цы федтам æмæ фехъуыстам, уый тыххæй нæ
дзурын нæ бон нæу».
21 Уыдон та сæм бартхъирæн кодтой æмæ сæ
рауагътой. Апостолты бафхæрыны амал сын нæ
уыди, уымæн æмæ, цы æрцыди, уый тыххæй адæм
иууылдæр кад кодтой Хуыцауæн –
22 Йæ низæй æнахуыр æгъдауæй цы адæймаг
сдзæбæх, ууыл дыууиссæдз азæй фылдæр цыди.

Уырнджытæ кувынц

23 Петр æмæ Иоанны куы рауагътой, уæд уыдон
æрцыдысты сæхионтæм æмæ радзырдтой,
алчертæ æмæ сын адæмы хистæртæ цы загътой,
уый.

† *3:17 Лк. 23:34; Ин. 16:3; Ап. хъ. 13:27.* †† *3:18 Лк. 24:27; Ап. хъ. 26:22.* ‡ *3:21 Ин. 10:16.* ‡† *3:22 Мф. 17:5; Ап. хъ. 7:37.* ‡‡ *3:25 Ап. хъ. 2:39; Ром. 9:4; Гал. 3:8.* ‡‡† *3:26 Мф. 10:6; Ап. хъ. 13:46.* ‡‡‡ *4:2 Ап. хъ. 23:6.* § *4:6 Лк. 3:2.*

§† *4:8 Лк. 12:12.* §†† *4:11 Мф. 21:42; Мк. 12:10; Лк. 20:17; 1 Пет. 2:6; Ром. 9:33.* §‡ *4:12 Ап. хъ. 10:43; Кол. 1:14, 20; 1 Фес. 5:9; 1 Тим. 2:5-6.* §‡† *4:18 Ап. хъ. 5:40.* §† *4:19 Ап. хъ. 5:29.*

24 Уырнджытæ сæм куы байхъуыстой, уæд
æмзæрдæйæ бакуывтой Хуыцаумæ: «Дунедарæг –
арв, зæхх, денджыз æмæ сæ цыдæриддæр ис,
уыдоны Сфæлдисæг!
25 Нæ фыдæл Давиды, Дæ лæггадгæнæджы,
дзыхæй Ды Сыгъдæг Уды фæрцы загътай: „Цæмæн
змæнтынц муртаттæ, æмæ адæмтæ цæмæн
кæнынц, кæмæй ницы рауайдзæн, ахæм фæнд?
26 Ærлæууыдысты хæстæввонгæй зæххон
паддзæхтæ, æмæ æлдæрттæ æрæмбырд сты иумæ
Хуыцауы æмæ Йæ Чырыстийы ныхмæ".
27 Æмæ æцæгæй Ирод æмæ Понтий Пилат
муртаттимæ æмæ Израилы адæмимæ æрæмбырд
сты ацы сахары, Кæй байсæрстай, Дæ уыцы
сыгъдæг Лæггадгæнæг Йесойы ныхмæ, †
28 Цæмæй сæххæст кæной, Дæ хъомысмæ æмæ
Дæ фæндмæ гæсгæ рагагъоммæ цы снысан кодтай,
уый. ††
29 Æмæ сын ныр, Хицау, æркæс се 'ртхъирæнтæм
æмæ ратт æхсар Дæ цагъартæн, Дæ ныхас тынг
ныфсджынæй куыд хъусын кæной, афтæ. ‡
30 Дæ къух радар, цæмæй Дæ сыгъдæг
Лæггадгæнæг Йесойы номæй дзæбæх кæной
рынчынтæ æмæ æвдыстæуа æвдисæйнæгтæ æмæ
диссæгтæ».
31 Куы бакуывтой, уæд нынкъуысти, кæм уыдысты,
уыцы бынат, сеппæт дæр схайджын сты Сыгъдæг
Удæй æмæ Хуыцауы ныхас дзырдтой ныфсджынæй.
‡†

Уырнджыты цард

32 Цы бирæ адæм бауæндыд, уыдон уыдысты
æмзæрдæ æмæ æмуд. Мæ мулк мæхи у, зæгъгæ,
ахæм хъуыды сæ никæмæ уыдис, алцыдæр сын уыд
иумæйаг. ‡‡
33 Апостолтæ та стыр тыхимæ æвдисæн
лæууыдысты Хицау Йесойы райгасæн, æмæ сеппæт
дæр Хуыцауы стыр хорзæхæй уыдысты хайджын.
34 Хъуаг чи æййæфта, уырнджыты æхсæн ахæм
нæ уыд, уымæн æмæ зæхх æмæ хæдзæрттæ
кæмæн уыд, уыдон сæ уæй кодтой, æмæ-иу æхца
35 Радтой апостолтæм; æмæ æхцайæ
лæвæрдæуыд алкæмæн дæр йæ хъуæгтæм гæсгæ.
36 Зæгъæм, апостолтæ фæсномыгæй Варнавæ
(ома, Ныфсдæттæг) кæй схуыдтой, уыцы кипраг
левит Иосифæн уыди зæххы хай.
37 Ауæй йæ кодта, æрхаста æхца æмæ йæ радта
апостолтæм.

Анани æмæ Сапфирæ

5 Уæд иу лæг, йæ ном – Анани, йæ ус
Сапфирæимæ ауæй кодтой сæ мулк.
2 Анани æхцатæй иуцасдæр ныууагъта йæхицæн,
иннæты та æрхаста æмæ сæ радта апостолтæм.
Кæй дзы басусæг кодта, уый зыдта йæ ус дæр.
3 Петр ын загъта: «Анани, хæйрæджы дæ
зæрдæмæ цæмæн бауагътай – Сыгъдæг Удæн мæнг
цæмæн загътай æмæ, дæ зæххæй цы æхцатæ
райстай, уыдонæй цæмæн басусæг кодтай?
4 Мыййаг, дæ мулк дæхи нæ уыд, зæхх ауæй
кæнынæй цы райстай, ууыл дæ бар нæ цыди?
Цæмæн дæм фæзынд асайыны хъуыды? Ды
асайдтай адæмы нæ, фæлæ Хуыцауы».
5 Уыцы ныхæстæ фехъусгæйæ, Анани дзыхъмард
фæци æмæ адæргъ и зæххыл. Уыцы хабар чи
фехъуыста, уыдоны бацыд стыр тас.
6 Бацыдысты лæппутæ, æрцæттæ йæ кодтой
баныгæнынмæ, стæй йæ рахастой æмæ
баныгæдтой.
7 Æртæ сахаты фæстæ æрхæццæ йæ ус дæр, ныр
цы æрцыди, уый та нæ зыдта.
8 Петр æй бафарста: «Зæгъ-ма мын, ахæм аргъыл
ауæй кодтат уæ зæхх?» Уый дзуапп радта: «О, ахæм
аргъыл».
9 Петр ын загъта: «Цæмæн сфæнд кодтат Хицауы
Уды ракъахын? Дæ мойы дын чи баныгæдта, уыдон
мæнæ æрбахизынц дуарыл æмæ дæу дæр
ахæсдзысты».
10 Сапфирæ æваст æрхауд Петры къæхты цурмæ
æмæ йæ уд систа. Лæппутæ куы бацыдысты, уæд
æй баййæфтой мардæй, рахастой йæ æмæ йæ
баныгæдтой йæ мойы фарсмæ.
11 Æмæ стыр тас бацыд æгас аргъуаны, стæй уыцы
хабар чи фехъуыста, уыдоны дæр.

Æвдисæйнæгтæ æмæ диссæгтæ

12 Апостолты фæрцы адæмæн æвдыст цыди бирæ
æвдисæйнæгтæ æмæ диссæгтæ. Æппæт
уырнджытæ-иу æмзæрдæйæ æрæмбырд сты
Соломоны тыргъы. ‡‡†
13 Семæ баиумæ æддагæттæй йæ ныфс ничи
хаста, фæлæ сын адæм кад кодтой.
14 Æмæ фылдæрæй-фылдæр кодтой Хицауыл
æууæндджытæ – сæ нымæцыл æфтыд бирæ
нæлгоймæгтæ æмæ сылгоймæгтæ. ‡‡‡
15 Адæм сæ рынчынты хастой уынгтæм,
æвæрдтой сæ хуыссæнтыл æмæ сынтытыл,
искæуыл дзы сæ рæзты цæуæг Петры аууон уæд та
куыд андзæва, афтæ.
16 Иерусалиммæ цыди бирæ адæм хæстæг
сахартæй дæр. Уыдон-иу æркодтой рынчынты,
стæй æнæзæгъинæгтæ кæй хъыгдардтой, ахæмты,
æмæ-иу сеппæт дæр сдзæбæх сты.

Æфхæрынц апостолты

17 Алчер æмæ йемæ чидæриддæр уыд, уыдон
(ома, саддукейты къорд) хæлæджы бын фесты.
18 Æрцахстой апостолты æмæ сæ баппæрстой
сахары ахæстоны.

† 4:27 Мк. 26:3-4; Лк. 1:35; 4:18; Ин. 10:36. †† 4:28 Мф. 26:24. ‡ 4:29 Ап. хъ. 13:46. ‡† 4:31 Ап. хъ. 16:26. ‡‡ 4:32 Ап. хъ. 2:44.

‡‡† 5:12 Ап. хъ. 2:43; Ром. 5:19. ‡‡‡ 5:14 Ап. хъ. 2:47; 11:21.

19 Фæлæ Хицауы зæд æхсæвы байгом кодта ахæстоны дуæрттæ, æддæмæ сæ рахуыдта æмæ загъта:

20 «Ацæут Кувæндонмæ æмæ адæмæн дзурут ацы ног царды æппæт дзырдтæ». †

21 Уыдон æм байхъуыстой, сæумæйæ бацыдысты Кувæндонмæ æмæ ахуыр кодтой адæмы. Алчер йе 'мбæлццæттимæ куы æрбацыдис, уæд æрæмбырд кодтой синедрион, ома, Израилы адæмы æппæт хистæрты, æмæ арвыстой ахæстонмæ апостолты æрбакæнынмæ.

22 Кувæндон хъахъхъæнджытæ æрцыдысты ахæстонмæ, фæлæ апостолты уым не ссардтой. Уæд раздæхтысты æмæ загътой:

23 «Ахæстон баййæфтам, куыд æмбæлы, афтæ æхгæдæй, хъахъхъæнджытæ лæууыдысты дуæртты цур. Фæлæ дуæрттæ куы байгом кодтам, уæд дзы никæй ссардтам».

24 Кувæндон хъахъхъæнджыты хицау æмæ алчертæ уыцы ныхæстæ куы фехъуыстой, уæд фæджих сты – цы æрцыд, уымæн ницы æмбæрстой.

25 Фæлæ æрцыд иучидæр æмæ сын загъта: «Сымах ахæстоны кæй бакодтат, уыцы лæгтæ ныртæккæ сты Кувæндоны æмæ амонынц адæмæн».

26 Уæд хъахъхъæнджыты хицау йæ дæлбартимæ ацыд æмæ сæ æрбакодтой æнæ схуыстытæй, уымæн æмæ тарстысты, адæм сыл апостолты тыххæй дурадзагъдæй куы ралæууой, уымæй.

27 Æрбакодтой апостолты æмæ сæ æрлæууын кодтой синедрионы раз. Алчер сæ бафарста:

28 «Мах уын фидарæй нæ загътам, æви, уыцы Адæймаджы номыл адæмы мауал ахуыр кæнут, зæгъгæ? Сымах та Иерусалимы ахæлиу кодтат уæ ахуырад, æмæ уыцы Адæймаджы мæлæт махыл сæвæринаг стут». ††

29 Петр æмæ иннæ апостолтæ дзуапп радтой: «Адæмы коммæ нæ, фæлæ Хуыцауы коммæ хъуамæ кæсæм. ‡

30 Нæ фыдæлты Хуыцау райгас кодта, хъæдыл Кæй ærцауыгътат ‡† æмæ амардтат, уыцы Йесойы. ‡‡

31 Хуыцау Æй сбадын кодта Йæ рахиз фарс, скодта Йæ Фæтæг æмæ Ирвæзынгæнæг, цæмæй Израилæн рардæуа фæсмон æмæ йын ныббарстæуа йæ тæригъæдтæ. ‡‡†

32 Æппæт уыдæттæн æвдисæнтæ стæм мах, стæй Хуыцау Йæ коммæгæстæн кæй радта, уыцы Сыгъдæг Уд дæр». ‡‡‡

33 Синедрионы чи уыди, уыдон уый куы фехъуыстой, уæд сæ маст рафыхт æмæ сæм уыд апостолты амарыны фæнд.

34 Фæлæ фарисейтæй иу, Гамалиил, динамонæг, адæмы æхсæн дзырддзæугæ лæг, сыстад æмæ радта цыбыр рæстæгмæ апостолты æддæмæ рарвитыны бардзырд.

35 Стæй синедрионы уæнгтæн загъта: «Израилæгтæ, хорз ахъуыды кæнут, ацы адæмимæ уын цы гæнгæ у, ууыл.

36 Æрæджы фæзынд Февдæ, йæхицæй цыдæр арæзта, æмæ йемæ баиу цыппарсæдæ адæймаджы бæрц. Фæлæ йæ амардæуыд, æмæ йæ фæдыл чи цыди, уыдон иууылдæр ныххæлиу сты – ууыл ахицæн хъуыддаг. §

37 Уый фæстæ, адæмы сфысты рæстæг, фæзынди галилейаг Иудæ æмæ йæ фæдыл асайдта дзæвгар адæм. Фæлæ йæ амардтой, æмæ йæм чи хъуыста, уыдон ныххæлиу сты. §†

38 Ныр дæр, зæгъын уын, ма хъыгдарут ацы адæмы. Кæд сæ хъуыддаг адæймагæй аразгæ у, уæд дзы ницы рауайдзæн. §††

39 Кæд Хуыцауæй у, уæд та уæ бон нæ бауыдзæн сæ бауромын. Кæсут уæхимæ, цæмæй ма суат Хуыцауы ныхмæ тохгæнджытæ». §‡

40 Иууылдæр бакастысты Гамалиилы коммæ, фæдзырдтой апостолтæм æмæ сæ фæнæмын кодтой. Уый фæстæ сын карз бафæдзæхстой Йесойы номыл нал дзурын, æмæ сæ рауагътой.

41 Апостолтæ рацыдысты синедрионæй æмæ цин кодтой, Йесойы номы сæраппонд ахæм æфхæрды аккаг кæй разындысты, ууыл. §‡†

42 Алы бон дæр Кувæндоны æмæ хæдзари-хæдзар иудадзыг амыдтой адæмæн æмæ хъусын кодтой Йесо Чырыстийы фарны уац.

Авд лæггадгæнæджы

6 Ахуыргæнинæгты нымæцыл куы æфтыди, уæд бердзенаг æвзагыл дзурæг дзуттæгтæ райдыдтой хъуыр-хъуыр кæнын бынæттон дзуттæгтыл, æрвылбоны æххуыс куы фæдæттынц, уæд сын сæ идæдз сылгоймæгты хъулон кæнынц, зæгъгæ.

2 Уæд дыууадæс апостолы æрæмбырд кодтой æппæт ахуыргæнинæгты æмæ загътой: «Махæн не 'мбæлы Хуыцауы ныхас амонын ныууадзын æмæ фынгæвæрдтыл тыхсын.

3 Уымæ гæсгæ, æфсымæртæ, уæхицæй сæвзарут, Сыгъдæг Удæй хайджын, дзырддзæугæ æмæ зонджын чи у, ахæм авд лæджы, æмæ сæ бафтауæм уыцы куыстыл.

4 Нæхæдæг та иудадзыг кувдзыстæм æмæ кусдзыстæм Хуыцауы ныхас хæлиу кæныныл».

5 Уыцы фæндон фæцыд сеппæты зæрдæмæ дæр æмæ сæвзæрстой Стефаны, уырнындзинад æмæ Сыгъдæг Удæй хайджын лæджы, Филиппы, Прохоры, Никаноры, Тимоны, Пармены, стæй

† *5:20 Ин. 6:68.* †† *5:28 Мф. 27:25; Ап. хъ. 2:22; 3:13; 4:18.* ‡ *5:29 Ап. хъ. 4:19.* ‡† *5:30 Петр ам зæрдыл лæууын кæны бынат Рагон Фæдзæхстæй (Дык. Æгъд. 21:23): «Хъæдыл кæйдæриддæр æрцауыгътой, уый æлгъыст у» (кæс ноджыдæр Гал. 3:13).* ‡‡ *5:30 Ап. хъ. 3:15.* ‡‡† *5:31 Ап. хъ. 2:33; 4:12; 1 Ин. 2:1-2.* ‡‡‡ *5:32 Ин. 15:26-27; Ап. хъ. 3:15.*

§ *5:36 Ап. хъ. 21:38.* §† *5:37 Лк. 2:2.* §†† *5:38 Мф. 15:13.* §‡ *5:39 Лк. 21:15.* §‡† *5:41 Мф. 5:10; Иак. 1:2; 1 Пет. 4:13; 2 Кор. 6:10; 12:10; Дзут. 10:34.*

муртаттæй иудейаг динмæ æрцæуæг антиохиаг
Николайы. †
6 Æркодтой сæ апостолтæм. Апостолтæ сын
бакуывтой æмæ сыл æрæвæрдтой сæ къухтæ. ††
7 Парахат кодта Хуыцауы ныхас, Иерусалимы
дзæвгар æфтыд ахуыргæнинæгты нымæцыл;
сауджынтæй дæр бирæтæ баууæндыдысты
Чырыстийыл.

Стефаны æрцахстой

8 Стефан та, Хуыцауы хорзæх æмæ хъаруйæ
хайджынæй, адæмы раз кодта стыр диссæгтæ æмæ
æвдисæйнæгтæ.
9 Цавæрдæр кириниæгтæ æмæ александриæгтæ –
«Сæрибар райсджыты» синагогæ кæй хуыдтой,
уырдæм цæуджытæ, стæй ма Киликийæ æмæ
Асийæ чидæртæ быцæуы бацыдысты Стефанимæ.
10 Фæлæ йæ зонды ныхмæ, стæй Кæй фæрцы
дзырдта, уыцы Сыгъдæг Уды ныхмæ фæлæууын сæ
бон нæ уыд. ‡
11 Уæд кæйдæрты сардыдтой афтæ зæгъыныл:
«Мах фехъуыстам, Моисейы æмæ Хуыцауы куыд
фаудта, уый».
12 Афтæмæй сызмæстой адæмы, хистæрты æмæ
динамонджыты, æмæ балæбурдтой, æрцахстой
Стефаны æмæ йæ акодтой синедрионмæ.
13 Цы мæнгæвдисæнты æрбахуыдтой, уыдон
дзырдтой: «Ацы адæймаг иудадзыг фауы ацы
сыгъдæг бынат æмæ Моисейы Æгъдау.
14 Цы дзырдта, уый мах фехъуыстам: ацы
Назаретаг Йесо, дам, ныппырх кæндзæн ацы бынат
æмæ аивдзæн, Моисейы фæрцы кæй райстам,
уыцы æгъдæуттæ».
15 Синедрионы чи бадти, уыдон сеппæт дæр сæ
цæстытæ ныссагътой Стефаны æмæ федтой, йæ
цæсгом зæды цæсгомау куыд æрттывта, уый.

Стефаны ныхас

7 Уæд æй алчер бафарста: «Цы дæ зæгъынц,
уый раст у?»
2 Фæлæ Стефан загъта: «Ме 'фсымæртæ æмæ
фыдæлтæ! Байхъусут мæм. Нæ фыдæл Авраам
Харраны нæма æрцард, афтæ йæм Месопотамийы
фæзынди намысы Хуыцау
3 Æмæ йын загъта: „Ныууадз дæ бæстæ æмæ дæ
хæстæджыты, æмæ ацу, Æз дын кæй бацамонон,
уыцы бæстæмæ".
4 Уæд Авраам ныууагъта халдейаг зæхх æмæ
æрцарди Харраны. Йæ фыды мæлæты фæстæ йæ
Хуыцау æрцæрын кодта, ныр сымах кæм цæрут,
уыцы зæххыл.
5 Æмæ Хуыцау Авраамæн иунæг фады бæрц дæр
зæхх нæ радта. Фæлæ зæрдæ бавæрдта уыцы зæхх
ын йæхицæн æмæ, йæ фæстæ чи уыдзæн, уыцы
байзæддæгтæн раттынæй, кæд Авраамæн зæнæг
нæма уыд, уæддæр.
6 Хуыцау ын загъта: „Дæ байзæддæгтæ
цыппарсæдæ азы кæйдæр зæххыл уыдзысты
æцæгæлæттæ æмæ цагъартæ, æмæ сæ
ссæнддзысты". ‡†
7 „Фæлæ Æз бафхæрыны тæрхон рахæсдзынæн,
цагъары æфсондзы сæ чи сифтындза, уыцы
адæмæн, – загъта Хуыцау, – уый фæстæ
рацæудзысты æмæ Мын кувдзысты ацы ран".
8 Хуыцау Авраамимæ сарæзта фидыд; уыцы
фидыд домдта сунæт кæнын. Æмæ Авраамæй
Исаак куы райгуырд, уæд ын æстæм бон скодта
сунæт; Исаак сунæт скодта Иаковæн, Иаков – йæ
дыууадæс фыртæн, нæ рагфыдæлтæн.
9 Уыцы рагфыдæлтæ сæ хæлæгæй Иосифы ауæй
кодтой Мысырмæ. Фæлæ Хуыцау йемæ уыд,
10 Æмæ йын æххуыс кодта æппæт зынты. Радта
йын зонд, стæй, Мысыры æмæ йеппæт галуаны
сæргъы йæ чи сæвæрдта, уыцы мысыраг паддзахы
хорзæх.
11 Уый фæстæ æппæт Мысыры æмæ Ханааны
зæххыл скодта стонг рæстæг, адæм хъизæмары
бафтыдысты, нæ фыдæлтæн хойраг нал уыди.
12 Мысыры хор кæй ис, уый фехъусгæйæ, Иаков
нæ фыдæлты уырдæм арвыста фыццаг хатт.
13 Дыккаг хатт куы æрцыдысты, уæд Иосиф йæхи
раргом кодта йе 'фсымæртæн, æмæ фараон
базыдта Иосифы хиуæтты тыххæй.
14 Иосиф арвыста хонæг йæ фыд Иаковмæ æмæ
æппæт хиуæттæм – фынддæс æмæ æртиссæдз
адæймагмæ.
15 Иаков æрцыди Мысырмæ, æмæ уым амардысты
йæхæдæг дæр æмæ нæ фыдæлтæ дæр.
16 Сæ мæрдтæ сын рахастой Сихеммæ æмæ,
Авраам Емморы байзæддæгтæй æвзистæй цы
зæппадз балхæдта, уым сæ бавæрдтой.
17 Хуыцау Авраамæн, сомы йын ракæнгæйæ,
зæрдæ цæмæй бавæрдта, уымæн йе 'рцыд куыд
хæстæгдæр кодта, афтæ Мысыры фылдæрæй-
фылдæр æфтыд нæ адæмы нымæцыл.
18 Афтæ уыди, Иосифы тыххæй чи нæ зыдта, ахæм
æндæр паддзах бæстæйы сæргъы цалынмæ
æрлæууыд, уæдмæ.
19 Уый нæ адæмыл цыди хинæй, ссæста нын нæ
фыдæлты, æппарын сын кодта сæ сывæллæтты,
цæмæй удæгасæй ма баззайой.
20 Уыцы рæстæг райгуырд Моисей; уыди рæсугъд
æмæ Хуыцауæн фæндиаг сывæллон. Фыццаг æртæ
мæйы йæ хастой йæ фыды хæдзары. ‡‡
21 Куы йæ аппæрстой, уæд æй ссардта фараоны
чызг, æмæ йæ схаста йæхи фыртау.
22 Моисей сахуыр кодта, мысыраг зондджынтæ цы
зыдтой, æппæт уыдæттæ, уыди тыхджын ныхасæй
дæр æмæ хъуыддагæй дæр.

† 6:5 Ап. хъ. 21:8. †† 6:6 Ап. хъ. 13:3; 1 Тим. 4:14. ‡ 6:10 Лк. 21:15.

‡† 7:6 Гал. 3:17. ‡‡ 7:20 Дзут. 11:23.

23 Дыууиссӕдз азы йыл куы цыди, уӕд ӕм фӕзынд йе 'фсымӕрты, Израилы адӕмы, бабӕрӕг кӕныны фӕнд.

24 Моисей федта, иу мысыраг дзуттаджы куыд ӕфхӕрдта, уый. Уӕд ралӕууыд дзуттаджы фарс, амардта мысыраджы ӕмӕ афтӕмӕй райста дзуттаджы маст.

25 Ӕнхъӕл уыд, Хуыцау сӕ йӕ фӕрцы цагъарадӕй кӕй ирвӕзын кӕны, уый бамбардзысты йе 'фсымӕртӕ, зӕгъгӕ. Фӕлӕ йӕ уыдон нӕ бамбӕрстой.

26 Дыккаг бон дзуттӕгты кӕрӕдзийы нӕмгӕ куы федта, уӕд сӕм бацыд ӕмӕ сӕ фидауын кодта: „Хорз лӕгтӕ, ӕфсымӕртӕ куы стут, кӕрӕдзийы хъыджы цӕмӕн цӕут?"

27 Фӕлӕ хионы ӕфхӕрӕг фесхуыста Моисейы ӕмӕ йын загъта: „Махӕн дӕ хицау ӕмӕ тӕрхонгӕнӕгӕй чи сӕвӕрдта?

28 Знон мысыраджы куыд амардтай, мӕн дӕр афтӕ амарынмӕ хъавыс, ӕви?"

29 Моисей уыцы ныхӕстӕ куы фехъуыста, уӕд алыгъд ӕмӕ ӕрцард ӕцӕгӕлон мадиамаг бӕстӕйы. Ам ын райгуырд дыууӕ фырты.

30 Дыууиссӕдз азы фӕстӕ йӕм Синайы хохмӕ хӕстӕг ӕдзӕрӕг бӕстӕйы, судзгӕ сындзкъутӕры арты ӕвзӕгты, фӕзынди зӕд.

31 Моисей йӕ куы федта, уӕд дисы бафтыд. Ӕмӕ йӕм хуыздӕр ӕй фенынмӕ куы фӕцӕйцыд, уӕд ын Хуыцау загъта:

32 „Ӕз дӕн дӕ фыдӕлты Хуыцау, Авраамы, Исаакы ӕмӕ Иаковы Хуыцау". Моисей фыртӕссӕй скӕсын нӕ уӕндыди.

33 Хуыцау ын загъта: „Ралас дӕ къӕхтӕй дӕ дзабыртӕ, уымӕн ӕмӕ ды кӕм лӕууыс, уый сыгъдӕг зӕхх у.

34 Ӕз федтон, Мӕ адӕмы Мын Мысыры куыд ссӕндынц, уый, фехъуыстон сын сӕ хъӕрзын ӕмӕ ӕрцыдтӕн се ссӕрибар кӕнынмӕ. Уӕдӕ ацу, Ӕз дӕ Мысырмӕ ӕрвитын".

35 „Дӕу хицауӕй ӕмӕ тӕрхонгӕнӕгӕй чи сӕвӕрдта?" – ахӕм ныхӕстимӕ цы Моисейыл сӕхи атигъ кодтой, уый Хуыцау арвыста хицауӕй ӕмӕ сӕрибаргӕнӕгӕй, сындзкъутӕрӕй йӕм цы зӕд раргом, уый фӕрцы.

36 Уыцы Моисей адӕмы ракодта Мысырӕй; Мысыры, Сырх денджызы ӕмӕ ӕдзӕрӕг бӕстӕйы дыууиссӕдз азы дӕргъы арӕзта диссӕгтӕ ӕмӕ ӕвдисӕйнӕгтӕ.

37 Уыцы Моисей загъта Израилы адӕмӕн: „Хуыцау мӕн куыд сӕвӕрдта, афтӕ уын уе 'фсымӕртӕй иуы скӕндзӕни Пехуымпар". †

38 Уыцы Моисей уыди ӕдзӕрӕг бӕстӕйы, Израилы адӕм кӕм ӕрӕмбырд сты, уым. Уыди, Синайы хохыл йемӕ цы зӕд дзырдта, уыимӕ ӕмӕ нӕ фыдӕлтимӕ, ӕмӕ райста цардӕгас ныхӕстӕ, цӕмӕй сӕ ӕрхӕсса махмӕ. ††

† *7:37 Ап. хъ. 3:22.* †† *7:38 Гал. 3:19.*

39 Фӕлӕ нӕ фыдӕлты нӕ бафӕндыди Моисейы коммӕ кӕсын, сӕхи йыл атигъ кодтой ӕмӕ бӕллыдысты Мысырмӕ аздӕхынмӕ.

40 Ӕмӕ Ааронӕн зӕгътой: „Нӕ разӕй чи цӕуа, ахӕм хуыцӕуттӕ нын сараз, уымӕн ӕмӕ нӕ Мысырӕй чи ракодта, уыцы Моисейыл цы ӕрцыд, уый нӕ зонӕм".

41 Ӕмӕ уӕд сарӕзтой сызгъӕрин род, уыцы гуымирыйӕн ӕрхастой нывонд ӕмӕ, сӕхи къухтӕй кӕй сарӕзтой, уый кадӕн скодтой бӕрӕгбон.

42 Хуыцау сӕ Йе 'ргом аздӕхта ӕмӕ сӕ ныууагъта, цӕмӕй кувой, арвыл цы ис, уыдонӕн, пехуымпартӕм куыд фыст у, афтӕ: „Израилы адӕм, ӕдзӕрӕг бӕстӕйы дыууиссӕдз азы дӕргъы фос Мӕнӕн ӕргӕвстат ӕмӕ нывондтӕ Мӕнӕн хастат, ӕви?

43 Сымах уемӕ хастат хуыцау Молохы цатыр ӕмӕ уӕ хуыцау Рефаны стъалы – кӕмӕн куват, уый тыххӕй кӕй сарӕзтат, уыцы фӕлгонцтӕ. Уымӕ гӕсгӕ уӕ Ӕз ахӕсдзынӕн Вавилонӕй дӕр дарддӕр".

44 Нӕ фыдӕлтӕм ӕдзӕрӕг бӕстӕйы уыди, Хуыцауы намыс кӕм уыд, уыцы Цатыр. Хуыцау уый саразын бафӕдзӕхста Моисейӕн, куыд саразгӕ у, уый дӕр ын равдыста. ‡

45 Нӕ фыдӕлтӕ йӕ райстой ӕмӕ йӕ Нуны фырт Йесоимӕ бахастой, нӕ фыдӕлты цурӕй Хуыцау кӕй фӕсырдта, уыцы адӕмы бӕстӕмӕ. Ӕмӕ уыди уым Давиды заманы онг.

46 Давид ссардта Хуыцауы хорзӕх ӕмӕ Дзы куырдта Иаковы Хуыцауӕн хӕдзар самал кӕныны бар.

47 Хӕдзар та Йын Соломон сарӕзта.

48 Фӕлӕ Дунедарӕг лӕджыкъухӕйконд хӕдзӕртты нӕ цӕры, пехуымпар куыд зӕгъы, афтӕ: ‡†

49 „Арв у Мӕ бадӕн, зӕхх – Мӕ къӕхты ӕнцой. Сымах Мын цавӕр хӕдзар араздзыстут, кӕнӕ цавӕр бынат ӕрӕнцойӕн? – зӕгъы Хицау. –

50 Ӕппӕт уыдӕттӕ Мӕхи къухӕй не сфӕлдыстон, ӕви?"

51 Хивӕнд адӕм! Сымахӕн уӕ буар сунӕт у, уӕ зӕрдӕтӕ ӕмӕ уӕ хъустӕ та сунӕтгонд не сты. Сымах уӕ фыдӕлты хуызӕн стут – кӕддӕриддӕр Сыгъдӕг Уды ныхмӕ лӕуут.

52 Уӕ фыдӕлтӕ пехуымпартӕй кӕцыйы не 'фхӕрдтой? Уыдон амардтой, Рӕстгӕнӕгӕн Йӕхиуыл рацыдыстут гадзрахатӕй ӕмӕ Йӕ амардтат. ‡‡

53 Ӕгъдау райстат зӕдты фӕрцы, ӕмӕ йӕ нӕ сӕххӕст кодтат». ‡‡†

‡ *7:44 Дзут. 8:5.* ‡† *7:48 Ап. хъ. 17:24.* ‡‡ *7:52 Мф. 23:34; 1 Фес. 2:15.* ‡‡† *7:53 Гал. 3:19.*

Стефаны мæлæт

54 Уыдæттæ хъусгæйæ, синедрионы уæнгтæ
мæстæй тъæппытæ хаудтой æмæ йæм сæ
дæндæгты хъыс-хъыс цыдис.
55 Стефан та, Сыгъдæг Удæй хайджынæй, скаст
уæларвмæ, федта Хуыцауы намыс æмæ Йесойы
Хуыцауы рахиз фарс лæугæйæ, †
56 Æмæ загъта: «Мæнæ уынын арвы дуар гомæй
æмæ Адæймаджы Фырты Хуыцауы рахиз фарс
лæугæ».
57 Уæд уыдон сæ хъæлæсыдзаг ныхъхъæр кодтой,
æхгæдтой сæ хъустæ, стæй йыл æмхуызонæй сæхи
ныццавтой.
58 Ракодтой йæ фæссахармæ æмæ йыл
дурадзагъдæй ралæууыдысты. Æвдисæнтæ та сæ
пæлæзтæ ныууагътой, йæ ном Савл кæмæн уыд,
уыцы лæппуимæ. ††
59 Стефаныл цавтой дуртæ, уый та куывта: «Хицау
Йесо, айс мын мæ уд». ‡
60 Стæй æрхауд йæ зонгуытыл æмæ хъæрæй
ныууынæргъыдта: «Хицау, ацы тæригъæд сын
ныббар». Уыцы ныхæстимæ Стефан амард. ‡†

Савл æфхæры уырнджыты

8 Стефаны кæй амардтой, уый Савл растыл
нымадта. Уыцы бонæй фæстæмæ тынг
æфхæрын райдыдтой Иерусалимы аргъуаны
уæнгты. Æмæ апостолтæй фæстæмæ сеппæт дæр
ныххæлиу сты Иудейæ æмæ Самарийы алы
къуымты. ‡‡
2 Стефаны та баныгæдтой Хуыцауыл æнувыд
лæгтæ æмæ йыл тынг фæкуыдтой.
3 Савл карз тох райдыдта аргъуаны ныхмæ, цыдис
хæдзари-хæдзар, ахста уырнæг нæлгоймæгтæ æмæ
сылгоймæгты æмæ-иу сæ радта ахæстонмæ. ‡‡†
4 Чи ныххæлиу, уыцы уырнджытæ уæдмæ
цыдысты æмæ хъусын кодтой фарны уац.

Филипп æрцыд Самаримæ

5 Афтæ Филипп æрцыд самариаг сахармæ æмæ
адæмæн дзырдта Чырыстийы тыххæй.
6 Филипп цы диссæгтæ кодта, уыдонмæ касти
бирæ адæм æмæ йæм хъуыстой лæмбынæг.
7 Бирæ хæйрæджджынтæй æнæзæгъинæгтæ
рацыдысты хъæргæнгæ, бирæ уæнгмæрдтæ æмæ
цæнкуылтæ сæнæниз сты. ‡‡‡
8 Æмæ сахары цæрджыты цинæн кæрон нал уыд.
9 Сахары царди иу кæлæнгæнæг адæймаг, йæ ном
– Симон. Уый рагæй йæ кæлæнтæй дисы æфтыдта
самариæгты; йæхицæй стыр цыдæр арæзта.
10 Хъуыстой йæм стырæй-чысылмæ æмæ
дзырдтой: «Ацы адæймагмæ ис, Стыр кæй
хуындæуы, Хуыцауы уыцы тых».
11 Хъусгæ та йæм уымæн кодтой, æмæ сæ бирæ
рæстæджы дæргъы дисы æфтыдта йæ кæлæнтæй.
12 Фæлæ сын Филипп Хуыцауы Паддзахады æмæ
Йесо Чырыстийы номы тыххæй уац куы фехъусын
кодта, уæд ыл бауырдысты, æмæ
саргъуыдæуыд нæлгоймæгтыл дæр æмæ
сылгоймæгтыл дæр. §
13 Бауырдыд Симон йæхæдæг дæр, райста
аргъуыд æмæ иудадзыг уыд Филиппимæ; дис
кодта, цы стыр æвдисæйнæгтæ æмæ диссæгтæ
федта, уыдоныл.
14 Апостолтæ Иерусалимы куы фехъуыстой,
самариæгтæ Хуыцауы ныхасыл бауырдысты,
зæгъгæ, уæд сæм арвыстой Петр æмæ Иоанны.
15 Петр æмæ сæм Иоанн куы æрцыдысты, уæд
бакуывтой, цæмæй самариæгтæ схайджын уой
Сыгъдæг Удæй.
16 Уымæн æмæ дзы иу дæр нæма схайджын
Сыгъдæг Удæй – æрмæстдæр сыл саргъуыдæуыд
Хицау Йесойы номыл.
17 Петр æмæ Иоанн сыл æрæвæрдтой сæ къухтæ
æмæ уыдон схайджын сты Сыгъдæг Удæй. §†
18 Апостолты къухты æрæвæрдæй адæм Сыгъдæг
Удæй кæй схайджын сты, уый Симон куы федта,
уæд апостолтæн æрбахаста æхца,
19 Æмæ загъта: «Раттут мæнæн дæр тых, цæмæй-
иу æз дæр мæ къухтæ кæуыл æрæвæрон, уый
схайджын уа Сыгъдæг Удæй».
20 Петр ын дзуапп радта: «Де 'хца демæ фесæфæд,
уымæн æмæ афтæ банхъæлдтай, Хуыцауы
хорзæхæн æхцайæ балхæнæн ис, зæгъгæ. §††
21 Ахæм куысты бацæуыны аккаг нæ дæ, уымæн
æмæ Хуыцауы раз дæ зæрдæ раст нæу.
22 Уæдæ æрфæсмон кæн дæ ацы тæригъæдыл, кув
Хицаумæ æмæ дын дæ зæрдæйы фыдвæнд, чи
зоны, æмæ ныххатыр кæна.
23 Уымæн æмæ æз уынын: ды маргæй дзаг дæ,
бахаудтæ тæригъæды уацары».
24 Уæд Симон дзуапп радта: «Бакувут мæн тыххæй
Хицаумæ, æмæ цы загътат, ахæмæй мыл мацы
æрцæуа».
25 Петр æмæ Иоанн уым Йесойы тыххæй куы
фæдзырдтой æмæ Хицауы ныхас куы фæцамыдтой,
уæд фæстæмæ ацыдысты Иерусалиммæ. Сæ
фæндагыл бирæ самариаг хъæуты хъусын кодтой
фарны уац.

Филипп æмæ евнух

26 Филиппæн та Хуыцауы зæд загъта: «Бавдæл
æмæ ацу хуссармæ, Иерусалимæй Газæмæ цы
фæндаг цæуы, уымæ». (Уыцы фæндаг æдзæрæг у.)
27 Æмæ Филипп араст. Уыцы рæстæг сæхимæ
здæхти кандакийы, ома, эфиопаг ус-паддзахы,

† *7:55 Ап. хъ. 6:5, 10.* †† *7:58 Ап. хъ. 22:20.* ‡ *7:59 Лк. 23:46.* ‡† *7:60 Мф. 5:44; Лк. 23:34; 1 Кор. 4:12.* ‡‡ *8:1 Ап. хъ. 11:19.* ‡‡† *8:3 Ап. хъ. 9:1; 22:4; 26:10; 1 Кор. 15:9; Гал. 1:13.* ‡‡‡ *8:7 Мк. 16:17.*

§ *8:12 Ап. хъ. 6:5.* §† *8:17 Ап. хъ. 6:6.* §†† *8:20 Мф. 10:8.*

евнух † , стыр хицау – йæ хæзнадар. Хуыцаумæ
бакувыны тыххæй уыд Иерусалимы.
28 Бадти йæ къареты æмæ касти Исай-
пехуымпары чиныджы.
29 Сыгъдæг Уд Филиппæн загъта: «Баййаф уыцы
къарет æмæ цу йæ фарсмæ».
30 Филипп базгъордта къареты цурмæ æмæ,
Исайы чиныджы эфиопаг куыд касти, уый куы
фехъуыста, уæд æй бафарста: «Цы кæсыс, уый
æмбарыс?»
31 Уый дзуапп радта: «Исчи мын æй куы нæ
бацамона, уæд æй куыд хъуамæ бамбарон?» Æмæ
æрхатыди Филиппмæ, цæмæй схиза къаретмæ
æмæ сбада йæ фарсмæ.
32 Сыгъдæг Фысты эфиопаг касти мæнæ уыцы
бынат: «Фысау Æй акодтой æргæвдынмæ, æмæ
уæрыччы куы фелвынынц, уæд куыд ныссабыр
вæййы, афтæ Дзы иу сыбыртт дæр нæ райхъуыст.
33 Бафхæрдтой Йæ, раст тæрхон Ын нæ рахастой.
Йæ байзæддæгты тыххæй Йын ничи ницы зоны,
уымæн æмæ Йæ цард зæххыл фæци».
34 Евнух бафарста Филиппы: «Курын дæ, æмæ мын
зæгъ: пехуымпар афтæ кæй тыххæй зæгъы? Йæхи
тыххæй æви æндæр искæй тыххæй?»
35 Филипп бавнæлдта амонынмæ. Райдыдта
Сыгъдæг Фысты уыцы бынатæй æмæ йын дзырдта
фарны уац Йесойы тыххæй.
36 Сæ фæндаг даргæйæ, æрбахæццæ сты донмæ.
Евнух загъта: «Мæнæ дон, саргъауынæн мæ цы
къуылымпы кæны?»
37 [Филипп ын дзуапп радта: «Кæд зæрдиагæй
æуууæндыс, уæд дыл саргъауæн ис». Евнух загъта:
«Æуууæндын, Йесо Чырысти Хуыцауы Фырт кæй у,
ууыл».] ††
38 Евнух радта къарет бауромыны бардзырд. Сæ
дыууæ дæр, Филипп æмæ евнух, ныххызтысты
донмæ æмæ йыл Филипп саргъуыдта.
39 Донæй куы рахызтысты, уæд Филиппы
фелвæста Хуыцауы Уд, æмæ йæ евнух нал федта.
Зæрдæрухсæй дарддæр цыд йæ фæндагыл.
40 Филипп та февзæрд Азоты. Ацыд дарддæр, æмæ
йæ фæндагыл æппæт сахарты хъусын кодта фарны
уац, цалынмæ Кесаримæ бахæццæ, уæдмæ.

Савлы фембæлд Чырыстиимæ

9 Савлæн ныр дæр æнæуынон уыдысты Хицауы
ахуыргæнинæгтæ, æртхъирæнтæ сæм кодта
амарынæй. Бацыд алчермæ ‡
2 Æмæ дзы ракуырдта фыстæджытæ Дамаскы
синагогæтæм, цæмæй, Йесойы фæдыл цæуджытæй
кæй ссара, уыдоны, лæгæй-усæй, æрцахса æмæ сæ
æркæна Иерусалиммæ.
3 Фæндагыл ма куы уыд æмæ Дамаскмæ куы
баввахс, уæд ыл уæларвæй æваст æртыхсти рухс. ‡†
4 Савл æрхауд зæххыл æмæ фехъуыста хъæлæс:
«Савл, Савл, цæмæн Мæ æфхæрыс?»
5 Савл бафарста: «Чи дæ, Хицау?» Дзуапп ын
рардæуыди: «Ды Кæй æфхæрыс, уыцы Йесо дæн.
[Зын дын у цыргъ хъилы ныхмæ бырсын».
6 Савл тæрсгæ-ризгæйæ бафарста: «Хицау, цы
саразын мын фæдзæхсыс?» Хицау ын загъта:] Сыст
æмæ бацу сахармæ – уым дын загъд уыдзæни, цы
гæнгæ дын у, уый».
7 Савлы æмбæлццæттæ лæууыдысты æндзыгæй;
хъæлæс хъуыстой, фæлæ никæй уыдтой.
8 Савл сыстад зæххæй, йæ цæстытæ байгом сты,
фæлæ ницы уыдта. Уæд ын ныххæцыдысты йæ
къухыл æмæ йæ æркодтой Дамаскмæ.
9 Æртæ боны цæстæй нæ уыдта, хæрд æмæ доны
хъæстæ нæ фæци.
10 Дамаскы уыдис иу ахуыргæнинаг, йæ ном –
Анани. Хицау æм фæзынд æмæ йын загъта:
«Анани!» Анани дзуапп радта: «Хъусын Дæм,
Хицау».
11 Хицау ын загъта: «Бавдæл æмæ ацу, Æмраст чи
хуыйны, уыцы уынгмæ, æмæ Иудæйы хæдзары
бафæрс иу лæджы, йæ ном – Савл, у Тарсы
сахарæй. Ныртæккæ кувгæ кæны ‡‡
12 Æмæ йæ цæстылуайæны федта иу лæджы, йæ
ном – Анани; Анани йæм бацыд æмæ йыл
æрæвæрдта йæ къухтæ, цæмæй ракæса йæ
цæстытæй».
13 Анани дзуапп радта: «Хицау, ацы адæймагæн
йæхи тыххæй, стæй Дæ сыгъдæджытæн
Иерусалимы цас фыдмитæ фæкодта, уый тыххæй
бирæтæй фехъуыстон. ‡‡†
14 Ныр ам ис, æмæ йын алчертæй рардæуыд бар,
цæмæй Дæ ном чидæриддæр ары, уыдоны
æрцахса».
15 Фæлæ йын Хицау загъта: «Ацу, Æз æй Мæхицæн
кусæгæн сæвзæрстон, цæмæй Мæ ном фехъусын
кæна муртаттæн, паддзæхтæн æмæ Израилы
адæмæн. ‡‡‡
16 Æз ын равдисдзынæн, Мæ номы сæраппонд цас
тухæнтæ хъуамæ бавзара, уый».
17 Анани араст, бацыди хæдзармæ, Савлыл
æрæвæрдта йæ къухтæ æмæ загъта: «Ме 'фсымæр
Савл, ды фæндагыл куы уыдтæ, уæд дæм Йæхи Чи
равдыста, уыцы Хицау Йесо рарвыста мæн, цæмæй
ракæсай дæ цæстытæй æмæ схайджын уай
Сыгъдæг Удæй».
18 Æмæ йын цыма уайтæккæ хæрв систæуыд йæ
цæстытæй, афтæ æваст ракаст цæстæй, сыстад
æмæ йыл саргъуыдæуыд.

† 8:27 |iЕвнух|r – æрдызт; ахæм лæгтæн рагзаманы иуæй-иу бæстæты лæвæрдтой бæрнон паддзахадон куыст. Моисейы Æгъдау дзуттæгтæн нæ лæвæрдта адæймаджы æрдузыны бар.

†† 8:37 Мк. 16:16. ‡ 9:1 Ап. хъ. 8:3; 22:4; Гал. 1:13; 1 Тим. 1:13. ‡† 9:3 Ап. хъ. 22:6; 26:13; 1 Кор. 15:8. ‡‡ 9:11 Ап. хъ. 22:3. ‡‡† 9:13 Ап. хъ. 8:3. ‡‡‡ 9:15 Ром. 15:19; Эф. 3:8; 1 Тим. 2:7.

Савл амоны Дамаскы

19 Уый фæстæ бахордта æмæ йæ хъару фæфидар. Савл иукъорд боны фæци, Дамаскы чи уыд, уыцы ахуыргæнинæгтимæ.

20 Синагогæты æвæстиатæй райдыдта амонын, Йесо Хуыцауы Фырт у, зæгъгæ.

21 Чи йæм хъуыста, уыдон дисы æфтыдысты æмæ фарстой: «Ай, Йесойы ном арджыты Иерусалимы чи æфхæрдта, уый нæу, æви? Ардæм дæр уыдоны æрцахсынмæ æмæ сæ алчертæм акæнынмæ не 'рцыд, æви?» †

22 Савлæн йæ ныхас кодта тыхджынæй-тыхджындæр, æмæ-иу дамаскаг иудейтæ фæуыргъуыйау сты, Йесо Чырысти кæй у, уый тыххæй-иу сын куы дзырдта, уæд.

23 Рацыд дзæвгар рæстæг, æмæ иудейтæ скодтой Савлы амарыны фæнд.

24 Фæлæ сын Савл базыдта сæ сусæгвæнд. Йæ амарыны тыххæй æхсæвæй-бонæй хъалагъур хастой сахары кулдуары цур. ††

25 Фæлæ ахуыргæнинæгтæ Савлы æхсæвыгон тæсчъы æруагътой къулыл.

Савл Иерусалимы

26 Савл æрцыд Иерусалиммæ æмæ архайдта, ахуыргæнинæгтимæ цæмæй баиу уа, ууыл. Фæлæ дзы сеппæт дæр тарстысты – ахуыргæнинаг кæй у, уый сæ нæ уырныдта.

27 Уæд æй Варнавæ акодта апостолтæм, æмæ сын радзырдта, Савл фæндагыл куыд федта Хицауы, Хицау куыд дзырдта йемæ, Дамаскы Йесойы номыл ныфсджынæй адæмы куыд ахуыр кодта, æппæт уыдæттæ.

28 Савл иуцасдæр уыди семæ, сæрибарæй зылдис Иерусалимыл æмæ ныфсджынæй адæмы ахуыр кодта Хицауы номыл.

29 Ныхас æмæ быцæу кодта бердзенагау дзурæг дзуттæгтимæ дæр, æмæ сæм фæзынд йæ амарыны фæнд.

30 Æфсымæртæ уый куы базыдтой, уæд æй акодтой Кесаримæ æмæ йæ уырдыгæй арвыстой Тарсмæ.

31 Æппæт Иудейæйы, Галилейы æмæ Самарийы аргъуантæ хъыгдард нал æййæфтой, фидар кодтой, уыди сæ Хуыцауы тас, Сыгъдæг Уды æххуысæй æфтыд уырнджыты нымæцыл.

Эней сдзæбæх

32 Петр сахартыл куы зылди, уæд бабæрæг кодта Лиддæйы сахары цæрæг сыгъдæджыты.

33 Ам фембæлд иу лæгыл, йæ ном – Эней. Уый уыд уæнгмард – аст азы дæргъы йæ хуыссæнæй нæ сыстад.

34 Петр ын загъта: «Эней, Йесо Чырысти дæ дзæбæх кæны. Рабад æмæ сис дæ хуыссæн». Эней уайтæккæ рабадт.

35 Лиддæ æмæ йæ Сароны цæрджытæ сеппæт дæр федтой æмæ раздæхтысты Хицаумæ.

Тавифæ райгас

36 Иоппийы уыдис иу уырнæг сылгоймаг, йæ ном – Тавифæ (ома, Сычъи). Æмхиц уыди хорз хъуыддæгтæм æмæ æххуыс кодта мæгуыртæн.

37 Уыцы рæстæг Тавифæ æрбарынчын æмæ амард. Цынадтой йæ æмæ йæ сæвæрдтой уæллаг уаты.

38 Лиддæ Иоппимæ хæстæг уыд. Æмæ ахуыргæнинæгтæ куы фехъуыстой, Петр уым ис, зæгъгæ, уæд æм арвыстой дыууæ адæймаджы зæгъынмæ: «Æрцу нæм æвæстиатæй».

39 Петр рараст семæ. Куы æрхæццæ, уæд æй бахуыдтой уæллаг уатмæ. Ам ыл æрæмбырд сты æппæт идæдз устытæ, куыдтой æмæ йæм æвдыстой, Сычъи семæ куы царди, уæд кæй хуыдта, уыцы хæдæттæ æмæ пæлæзтæ.

40 Петр сеппæты дæр рарвыста æддæмæ, æрзоныгыл æмæ бакуывта. Уый фæстæ разылди мардмæ æмæ загъта: «Тавифæ, рабад». Тавифæ байгом кодта йæ цæстытæ, федта Петры æмæ рабадт.

41 Петр æм бадардта йæ къух, схæцыд ыл æмæ Тавифæ йæ къæхтыл слæууыд. Стæй Петр фæдзырдта сыгъдæджытæм, идæдз сылгоймæгтæм æмæ сын æй удæгасæй æрлæууын кодта сæ разы.

42 Уый айхъуыст æгас Иоппийыл æмæ бирæтæ баууæндыдысты Хицауыл.

43 Æмæ ма Петр бирæ рæстæг фæци Иоппийы, цæрмгуыстгæнæг Симонмæ.

Петр æмæ Корнилий

10 Кесарийы уыдис иу лæг, йæ ном – Корнилий, Италиаг кæй хуыдтой, уыцы æфсæддон хайы сæдæйыхицау.

2 Йеппæт хæдзаронтимæ нымадта Хуыцауы æмæ Дзы тарсти, мæгуыр адæмæн бирæ æххуыс кодта æмæ иудадзыг куывта Хуыцаумæ.

3 Иухатт боны фарæстæм сахатмæ хæстæг уый бæлвырд федта Хуыцауы зæды. Зæд æм бацыд æмæ йын загъта: «Корнилий!»

4 Корнилий зæды куы федта, уæд фæтарст æмæ бафарста: «Цы, Хицау?» Зæд ын дзуапп радта: «Дæ куывдтытæ æмæ мæгуыртæн де 'ххуыс Хуыцауæй нæ ферох сты.

5 Арвит лæгтæ Иоппимæ æмæ æрхон, Петр кæй хонынц, уыцы Симоны.

6 Уый уазæгуаты ис, йæ хæдзар денджызы былыл кæмæн ис, уыцы цæрмгуыстгæнæг Симонмæ. [Уый дын зæгъдзæни, ды æмæ деппæт хæдзаронтæ кæй фæрцы фервæздзысты, ахæм ныхæстæ.]» ‡

---

† 9:21 Ап. хъ. 8:3; Гал. 1:3, 23. †† 9:24 2 Кор. 11:32.

‡ 10:6 Ап. хъ. 9:43.

7 Йемæ чи ныхас кодта, уыцы зæд куы ацыд, уæд
Корнилий фæдзырдта йæ фæсдзæуинтæй
дыууæмæ, стæй йæ цумагæнæн æфсæддонтæй
иумæ, Хуыцауыл æнувыд лæгмæ.
8 Цы æрцыд, уый сын радзырдта æмæ сæ арвыста
Иоппимæ.

Цы раргом Петрæн

9 Дыккаг бон, уыдон ма фæндагыл куы уыдысты
æмæ сæ сахармæ бирæ куы нал хъуыд, уæд Петр
æхсæзæм сахатмæ хæстæг бакувынмæ схызти
хæдзары сæрмæ.
10 Сыстонг æмæ йæм хæрын æрцыд. Æмæ
цалынмæ хæринаг цæттæ кодтой, уæдмæ йын
раргом:
11 Федта арвы дуар гомæй, æмæ æрцæйцыди
цыдæр, стыр кæттаджы хуызæн, йæ цыппар
тигъæй йæ æрцæйуагъдæуыд зæхмæ.
12 Уыди дзы алыхуызон цыппæркъахыг
цæрæгойтæ, хилджытæ æмæ уæларвон мæргътæ.
13 Петрмæ æрыхъуыст хъæлæс: «Сыст, Петр,
аргæвд æмæ бахæр».
14 Фæлæ Петр загъта: «Уый нæ уыдзæн, Хицау!
Æлгъаг æмæ чъизи цы у, æз ахæмæй никуы ницы
бахордтон».
15 Уæд æм дыккаг хатт æрыхъуыст хъæлæс:
«Хуыцау цы ссыгъдæг кодта, уый æлгъагыл ма
нымай». †
16 Афтæ уыд æртæ хатты, стæй уайтæккæ
кæттаджы систæуыд уæларвмæ.
17 Петр ма, цы федта, уымæн ницы æмбаргæйæ,
уый цы уыдаид, зæгъгæ, дисы куы æфтыд, афтæ
Корнилийы æрвыст лæгтæ æрлæууыдысты
кулдуары цур. Адæмæй базыдтой, Симоны хæдзар
кæм ис, уый,
18 Бахъæр кодтой æмæ бафарстой: «Петр кæй
хонынц, уыцы Симон уазæгуаты ам ис?»
19 Ныр Петры хъуыдытæ уыдысты, цы федта, ууыл.
Сыгъдæг Уд ын загъта: «Æртæ лæджы дæ агурынц
дæлæ.
20 Сыст, æрхиз æмæ ацу семæ æнæ мисхал
гуырысхойæ, уымæн æмæ сæ Æз рарвыстон». ††
21 Петр æрхызти Корнилийы æрвыст лæгтæм
æмæ загъта: «Сымах кæй агурут, уый æз дæн. Цы
хъуыддаджы фæдыл æрцыдыстут?»
22 Уыдон загътой: «Сæдæйыхицау Корнилий
рæстгæнæг лæг у, тæрсы Хуыцауæй, æппæт
иудейаг адæм æй нымайынц. Сыгъдæг зæд ын
бафæдзæхста дæу йæ хæдзармæ æрхонын æмæ
дæм байхъусын».

Петр бацыд Корнилийы хæдзармæ

23 Уæд сæ Петр бахуыдта æмæ сæ суазæг кодта.
Дыккаг бон араст и семæ; йемæ ма рацыд иоппиаг
æфсымæртæй цалдæр. ‡

† 10:15 Мф. 15:11; Ром. 14:14; 1 Тим. 4:4; Тит. 1:15. †† 10:20 Ап. хъ. 15:7. ‡ 10:23 Ап. хъ. 11:12.

24 Иннæ бон æрхæццæ сты Кесаримæ. Корнилий
æрбахуыдта йæ къабæзты, хæстæг хæлæртты,
æмæ сæм æнхъæлмæ кастысты.
25 Петр мидæмæ куы бахызт, уæд Корнилий
рацыд йæ размæ æмæ йæхи æрæппæрста Петры
къæхтæм.
26 Петр ыл схæцыд æмæ загъта: «Сыст, æз дæр
æрмæст адæймаг дæн». ‡†
27 Корнилиимæ ныхæстæ кæнгæйæ, Петр бацыд
хæдзармæ, баййæфта дзы бирæ адæм
28 Æмæ сын загъта: «Сымах хорз зонут, иудейæн
кæй нæй муртатимæ æмбæлыны кæнæ йæм
хæдзармæ бацæуыны бар. Фæлæ мын Хуыцау
раргом кодта, æз иу адæймаджы дæр æлгъаг æмæ
чъизийыл куыд нæ нымайон, афтæ. ‡‡
29 Æмæ мæм куы фæдзырдтат, уæд æрцыдтæн
æнæ уæлдай ныхасæй. Ныр уæ фæрсын: цы
хъуыддаджы фæдыл мæм арвыстат?»
30 Корнилий загъта: «Æртæ боны размæ, ацафон,
фарæстæм сахатыл, æз куывтон мæ хæдзары. Уæд
мæ разы февзæрд иу лæг æрттивгæ дарæсы
31 Æмæ загъта: „Корнилий, дæ куывд дын
фехъуыстæуыд, мæгуыртæн де 'ххуыс Хуыцауæй
нæ ферох.
32 Арвит Иоппимæ æмæ æрхон, Петр кæй хонынц,
уыцы Симоны. Уый уазæгуаты ис цæрмгуыстгæнæг
Симоны хæдзары, денджызы былыл".
33 Уайтæккæ дæм арвыстон, æмæ кæй æрцыдтæ,
уымæй хорз бакодтай. Ныр мах иууылдæр лæууæм
Хуыцауы раз, цæмæй байхъусæм, Хицау дын цы
бафæдзæхста, æппæт уыдæттæм».
34 Петр райдыдта дзурын: «Æцæг базыдтон,
Хуыцау кæй никæй хъулон кæны, уый. ‡‡†
35 Фæлæ Дзы чи тæрсы æмæ рæстæй чи цæры,
уый цыфæнды адæмыхаттæй куы уа, уæддæр Ын
адджын у.
36 Хуыцау Израилаг адæмæн рарвыста Йæ ныхас –
Йесо Чырыстийы руаджы адæмимæ кæй фидауы,
уыцы фарны уац. Чырысти та æппæт адæмы Хицау
у. ‡‡‡
37 Иоанн саргъауынмæ куы фæсидтис, уæд æппæт
Иудейæйы, Галилейæ райдайгæйæ, цы æрцыди,
уый сымахæн зындгонд у. §
38 Сымах зонут, Хуыцау Назаретаг Йесойы кæй
схайджын кодта Сыгъдæг Удæй æмæ хъаруйæ.
Йесо цыди æмæ алы ран дæр арæзта хорз
хъуыддæгтæ, дзæбæх кодта хæйрæджы дæлбар
адæмы, уымæн æмæ Хуыцау Йемæ уыд.
39 Æмæ мах æвдисæн стæм, Уый иудейаг
бæстæйы æмæ Иерусалимы цы бакодта, æппæт
уыдæттæн. Хъæдыл Æй æрцауыгътой §† æмæ Йæ
амардтой, §††
40 Фæлæ Йæ Хуыцау райгас кодта æртыккаг бон
æмæ Йын Йæхи равдисын кодта адæммæ, §‡

‡† 10:26 Ап. хъ. 14:15; Æрг. 19:10; 22:9. ‡‡ 10:28 Мк. 9:11; Ин. 4:9. ‡‡† 10:34 1 Пет. 1:17; Ром. 2:11; Эф. 6:9. ‡‡‡ 10:36 Эф. 2:17; Флп. 2:11. § 10:37 Лк. 4:14. §† 10:39 Кæс Ап. хъ. 5:30. §†† 10:39 Ап. хъ. 5:32; 13:31. §‡ 10:40 Ап. хъ. 2:24.

41 Æрмæст æппæт адæммæ нæ, фæлæ махмæ –
Хуыцау раздæр кæй сæвзæрста, Йесо мæрдтæй куы
райгас, уый фæстæ Йемæ чи хордта æмæ нуæзта,
уыцы æвдисæнтæм. [†]
42 Æмæ Йесо махæн бафæдзæхста адæммæ фарны
уац фæхæссын, Уый удæгæстæн æмæ мæрдтæн
Хуыцауæй æвæрд Тæрхонгæнæг кæй у, уымæн
æвдисæн лæууын.
43 Йесойæн æвдисæн сты æппæт пехуымпартæ,
зæгъгæ Йыл чидæриддæр бауæнда, уымæн Йæ
номы хъаруйæ хатыр уыдзысты тæригъæдтæ». [††]
44 Петр уый куы дзырдта, уæд æм чидæриддæр
хъуыста, уыдон схайджын сты Сыгъдæг Удæй.
45 Петримæ чи æрцыд, уыцы уырнджытæ
сунæтгæндтæ уыдысты; æмæ муртаттæ дæр
Сыгъдæг Удæй кæй схайджын сты, уый сæ дисы
бафтыдта.
46 Уымæн æмæ хъуыстой, æндæр æвзæгтыл куыд
дзырдтой æмæ Хуыцауæн куыд кад кодтой, уый.
Уæд Петр загъта: [‡]
47 «Уый кæй бон бауыдзæн, æмæ махау Сыгъдæг
Удæй чи схайджын, уыдоныл донæй саргъауынæн
цæлхдур сæвæра?» [‡†]
48 Æмæ сын бафæдзæхста, цæмæй аргъуыд
райсой Йесо Чырыстийы номыл. Уый фæстæ
фысымтæ æрхатыдысты Петрмæ цалдæр боны сæм
баззайыны тыххæй.

Петры дзуапп уырнджытæн

11 Муртаттæ дæр Хуыцауы ныхасыл кæй
бауæндыдысты, уый фехъуыстой, Иудейæйы
чи уыд, уыцы апостолтæ æмæ æфсымæртæ. [‡‡]
2 Æмæ Петр Иерусалиммæ куы æрцыд, уæд ын
сунæтгонд уырнджытæ уайдзæф кодтой:
3 «Ды æнæсунæт адæммæ уыдтæ æмæ хордтай
семæ».
4 Уæд сын Петр райдыдта, хъуыддаг куыд рауад,
уый тыххæй бæстон дзурын:
5 «Æз куывтон Иоппийы сахары æмæ мæ цæстыл
ауад: æрцæйцыди цыдæр, стыр кæттаджы хуызæн,
йæ цыппар тигъæй йæ æрцæйуагъдæуыд
уæларвæй; æмæ æрхæццæ мæнмæ.
6 Æз æм æдзынæг ныккастæн, æмæ дзы федтон
цыппæркъахыг цæрæгойтæ, сырдтæ, хилджытæ
æмæ уæларвон мæргътæ.
7 Æмæ фехъуыстон хъæлæс: „Сыст, Петр, аргæвд
æмæ бахæр".
8 Фæлæ æз загътон: „Уый нæ уыдзæн, Хицау!
Æлгъаг æмæ чъизи цы у, ахæмæй мæ дзыхы никуы
ницы уыди".
9 Хъæлæс мын уæларвæй дыккаг хатт дзуапп
радта: „Хуыцау цы ссыгъдæг кодта, уый æлгъагыл
ма нымай".
10 Афтæ уыд æртæ хатты, стæй сæ иууылдæр
систæуыд уæларвмæ.
11 Æмæ уайтæккæ æртæ лæджы
æрбалæууыдысты, æз кæм уыдтæн, уыцы хæдзары
дуармæ; уыдон Кесарийæ мæнмæ æрвыст
уыдысты.
12 Сыгъдæг Уд мын загъта, цæмæй æз æнæ
гуырысхойæ ацæуон семæ. Мемæ араст сты ацы
æхсæз æфсымæры дæр, æмæ æрцыдыстæм
Корнилийы хæдзармæ. [‡‡†]
13 Корнилий нын радзырдта, йæ хæдзары зæды
куыд федта, уый тыххæй. Зæд ын загъта: „Арвит
Иоппимæ æмæ æрхон, Петр кæй хонынц, уыцы
Симоны.
14 Уый дын зæгъдзæни, ды æмæ деппæт
хæдзаронтæ кæй фæрцы фервæздзысты, ахæм
ныхæстæ".
15 Æз дзурын куы райдыдтон, уæд уыдон
схайджын сты Сыгъдæг Удæй, раздæр Дзы мах
куыд схайджын стæм, афтæ.
16 Уæд мæ зæрдыл æрлæууыдысты Йесойы
ныхæстæ: „Иоанн донæй аргъуыдта, сымах та
аргъуыд уыдзыстут Сыгъдæг Удæй". [‡‡‡]
17 Мах Хицау Йесо Чырыстийыл куы
бауæндыдыстæм, уæд нын Хуыцау цы радта, кæд
муртаттæн дæр ахæм лæвар ракодта, уæд æз чи
дæн, æмæ Хуыцауы ныхмæ æрлæууон?»
18 Куы йæм байхъуыстой, уæд æрсабыр сты, кад
кодтой Хуыцауæн æмæ дзырдтой: «Уæдæ Хуыцау
муртаттæн дæр радта фæсмон мыггагмæ
цæрынæн».

Аргъуан Антиохийы

19 Стефаны мæлæты фæстæ сæ æфхæрын куы
райдыдтой, уæд уырнджытæй чи ныххæлиу, уыдон
бахæццæ сты Финикимæ, Кипрмæ æмæ
Антиохимæ. Хуыцауы ныхас амыдтой æрмæстдæр
иудейтæн. [§]
20 Фæлæ уыдонæй иуæй-иутæ уыдысты кипрæгтæ
æмæ кириниæгтæ; æмæ Антиохимæ куы
æрцыдысты, уæд муртаттæн дæр хъусын кодтой
Хицау Йесойы фарны уац.
21 Хуыцау сын лæвæрдта тых, бирæтæ
бауæндыдысты æмæ æрцыдысты Хицаумæ. [§†]
22 Уыцы хабар бахæццæ Иерусалимы аргъуанмæ,
æмæ Варнавæйы арвыстой Антиохимæ.
23 Куы æрцыд æмæ Хуыцауы хорзæх куы федта,
уæд йæ зæрдæ барухс æмæ сеппæтæн дæр
фæдзæхста, цæмæй Хицауыл уой зæрдиаг æмæ
æнувыд. [§††]
24 Варнавæ хорз лæг уыд, Сыгъдæг Уд æмæ
уырнындзинадæй хайджын. Æмæ Хицаумæ æрцыд
бирæ адæм.
25 Уый фæстæ Варнавæ ацыд Тарсмæ Савлы
агурæг, ссардта йæ æмæ йæ æрхуыдта Антиохимæ.

† *10:41 Мф. 28:7; Лк. 24:30; Ап. хъ. 13:31.* †† *10:43 Ап. хъ. 15:9.* ‡ *10:46 Мк. 16:17.* ‡† *10:47 Ап. хъ. 15:8.* ‡‡ *11:1 Ап. хъ. 10:44.* ‡‡† *11:12 Ап. хъ. 10:20; 15:7.* ‡‡‡ *11:16 Мф. 3:11; Мк. 1:8; Ап. хъ. 1:5; 19:4.* § *11:19 Ап. хъ. 8:1.* §† *11:21 Ап. хъ. 5:14.* §†† *11:23 Ап. хъ. 14:22.*

26 Æнæхъæн аз æмбæлдысты аргъуанимæ æмæ
ахуыр кодтой бирæ адæмы. Ахуыргæнинæгты
фыццаг хатт Антиохийы схуыдтой чырыстæттæ.
27 Уыцы рæстæг Иерусалимæй Антиохимæ
æрцыдысты пехуымпартæ. [†]
28 Уыдонæй иу, йæ ном – Агав, сыстад æмæ
радзырдта, Сыгъдæг Уд ын цы раргом кодта, уый:
æппæт дунейы скæндзæн тынг стонг рæстæг. Æмæ
йæ пехуымпар ныхас æрцыди кесæр Клавдийы
заманы. [††]
29 Уæд ахуыргæнинæгтæ баныхас кодтой, кæмæн
куыд йæ бон у, афтæ се 'ххуысы хай Иудейæйы
цæрæг æфсымæртæн арвитыны тыххæй. [‡]
30 Æмæ сæ дзырдæн разындысты хицау: цы
æрæмбырд кодтой, уый Варнавæимæ æмæ
Савлимæ арвыстой аргъуаны хистæртæм [‡†]. [‡‡]

Æфхæрынц уырнджыты

12 Уыцы рæстæг паддзах Ирод райдыдта
аргъуаны уæнгтæй иуæй-иуты æфхæрын.
2 Кардæй амарын кодта Иоанны æфсымæр
Иаковы. [‡‡†]
3 Ацы хъуыддаг иудейтæн æхсызгон кæй у, уый
куы федта, уæд æй бафæндыд Петры дæр
æрцахсын. Уый уыди Донгонд дзулты бæрæгбоны
рæстæг.
4 Æрцахсын кодта Петры, баппæрста йæ
ахæстонмæ æмæ йæ хъахъхъæнын бафæдзæхста,
фæйнæ цыппар æфсæддоны кæм уыд, ахæм
цыппар къордæн. Иродмæ уыд Куадзæны фæстæ
йын адæмы раз тæрхон кæныны фæнд.

Зæд суæгъд кодта Петры

5 Петры дардтой ахæстоны, аргъуан та уыцы
рæстæг Петры тыххæй зæрдиагæй куывта
Хуыцаумæ.
6 Ирод æй тæрхонмæ ракæнынмæ куы хъавыди,
раст уыцы æхсæв Петр, дыууæ рæхысæй бастæй,
фынæй кодта дыууæ æфсæддоны æхсæн;
хъахъхъæнджытæ лæууыдысты дуармæ дæр æмæ
хъахъхъæдтой ахæстон.
7 Æваст фæзынди Хуыцауы зæд æмæ ахæстоны
уат ныррухс. Зæд басхуыста Петры фарс, райхъал
æй кодта æмæ загъта: «Сыст рæвдздæр». Рæхыстæ
æрхаудтой Петры цæнгтæй.
8 Зæд ын загъта: «Æрбабætt дæ рон æмæ скæн дæ
дзабыртæ». Петр æм байхъуыста. Зæд та йын
загъта: «Скæн дæ пæлæз æмæ рацу мæ фæдыл». [‡‡‡]
9 Петр рахызт æмæ цыди зæды фæдыл, фæлæ не
'мбæрста, зæд цы аразы, уый æцæгдзинад кæй у –
æнхъæл уыд, æмæ цы уыны, уый цæстылуайæн у.
10 Хъахъхъæнджыты фыццаг æмæ дыккаг
къордты рæзты куы аивгъуыдтой, уæд бахæццæ
сты, сахармæ кæуылты цыдысты, уыцы æфсæн
кулдуармæ. Дуар сын йæхæдæг байгом,
рахызтысты æддæмæ, æмæ иу уынг куы ауадысты,
уæд зæд æваст æрбацыдæр.
11 Петр йæхи куы æрæмбæрста, уæд загъта: «Ныр
æз æцæг зонын: Хуыцау рарвыста Йæ зæды æмæ
мæ фервæзын кодта Ироды къухтæй, иудейаг адæм
цæмæ æнхъæлмæ кастысты, æппæт уыдæттæй».
12 Петр уый куы бамбæрста, уæд араст, Марк кæй
хуыдтой, уыцы Иоанны мад Мариайы хæдзармæ.
Ам æрæмбырд бирæ адæм æмæ куывтой.
13 Петр кулдуар куы бахоста, уæд кулдуары цурмæ
рацыди лæггадгæнæг сылгоймаг, йæ ном – Родæ.
14 Родæ Петры йæ хъæлæсæй базыдта, фæлæ
фырцинæй кулдуар нæ байгом кодта, афтæмæй
базгъордта æмæ радзырдта, Петр дуармæ лæууы,
зæгъгæ.
15 Уыдон ын загътой: «Уый дæ зонд куы фæцыд».
Фæлæ Родæ ныллæууыд, цы загъта, ууыл. Уыдон та
дзырдтой: «Уый Петрæн йæ зæд у». [§]
16 Петр та хоста æмæ хоста кулдуар. Кулдуар ын
куы байгом кодтой, уæд æй федтой æмæ стыр дисы
бафтыдысты.
17 Петр сын йæ къухæй бацамыдта, цæмæй
банцайой, æмæ сын радзырдта, Хицау æй
ахæстонæй куыд ракодта, уый тыххæй. Стæй сын
загъта: «Ацы хабар фехъусын кæнут Иаковæн æмæ
иннæ æфсымæртæн». Уый фæстæ рацыд
уырдыгæй æмæ араст æндæр ранмæ.
18 Куы æрбабон, уæд æфсæддонтæ фæдис систой:
Петр цы фæуыдаид?
19 Ирод фæцагуырдта Петры, æмæ йæ куы нæ
ссардта, уæд æрфарста хъахъхъæнджыты æмæ
радта сæ амарыны бардзырд. Уый фæстæ
Иудейæйæ ацыди Кесаримæ æмæ дзы афæстиат.

Ироды мæлæт

20 Ирод мæсты уыди Тир æмæ Сидоны
цæрджытæм. Уыдон та баныхас кодтой иумæ æмæ
йæм æрцыдысты; балхæдтой паддзахы галуанæн
уынаффæгæнæг Власты зæрдæ, æмæ куырдтой
фидыд, уымæн æмæ сæ бæстæйæн хойраг
паддзахы бæстæйæ истой.
21 Нысангонд бон Ирод паддзахы дарæсы сбадти
къæлæтджыны æмæ дзырдта семæ.
22 Адæм та хъæр систой: «Уый адæймаг нæ, фæлæ
хуыцау дзуры!»
23 Æмæ йæ уайтæккæ Хуыцауы зæд æрцавта,
æцæг Хуыцауæн кад скæныны бæсты йæхи хуыцау
схонын кæй бауагъта, уый тыххæй;
къуыдыркæлмытæ йæ бахордтой æмæ йæ уд систа.
24 Ныридæгæн Хуыцауы ныхас хæлиу кодта
парахатæй. [§†]
25 Варнавæйæн æмæ Савлæн фæдзæхст цы уыд,
уый куы сарæзтой, уæд Иерусалимæй
æрбаздæхтысты; семæ ракодтой, Марк кæй
хуындæуыд, уыцы Иоанны. [§††]

† *11:27 Ап. хъ. 13:1; 15:32.* †† *11:28 Ап. хъ. 21:10.* ‡ *11:29 Ап. хъ. 24:17.* ‡† *11:30 |iХистæр|r – бердзенагау «пресвитер».* ‡‡ *11:30 Ром. 15:25; 2 Кор. 8:4; 9:8.* ‡‡† *12:2 Мф. 20:23.* ‡‡‡ *12:8 Мк. 6:9.*

§ *12:15 Мф. 18:10.* §† *12:24 Ап. хъ. 6:7; Кол. 1:6.* §†† *12:25 Ап. хъ. 11:30; 13:5.*

Сыгъдæг Уд сæвзæрста Варнавæ æмæ Савлы

13 Антиохийы аргъуаны уыди пехуымпартæ
æмæ ахуыргæнджытæ: Варнавæ, Нигер кæй
хуындæуыд, уыцы Симеон, кириниаг Луций,
æлдариуæггæнæг Иродимæ чи хъомыл кодта,
уыцы Манаин, æмæ Савл. [†]
2 Уыдон иухатт Хуыцаумæ куы куывтой æмæ ком
куы дардтой, уæд сын Сыгъдæг Уд загъта: «Цы
хъуыддагæн сæ сæвзæрстон, уый саразынæн Мын
раттут Варнавæйы æмæ Савлы». [††]
3 Ком бадарыны æмæ фæкувыны фæстæ
Варнавæйыл æмæ Савлыл æрæвæрдтой сæ къухтæ
æмæ сæ афæндараст кодтой. [‡]

Апостолтæ амонынц Кипры

4 Уыдон, Сыгъдæг Удæй æрвыстытæ, æрцыдысты
Селевкийы сахармæ, уырдыгæй та науы араст сты
Кипрмæ.
5 Бахæццæ сты Саламинмæ æмæ иудейаг
синагогæты амыдтой Хуыцауы ныхас. Семæ ма
æххуысгæнæгæй уыд Иоанн дæр. [‡†]
6 Ахызтысты æппæт сакъадахыл æмæ бахæццæ
сты Пафмæ. Уым фембæлдысты цавæрдæр иудейаг
кæлæнгæнæг æмæ мæнгпехуымпарыл, йæ ном –
Вар-Йесо.
7 Вар-Йесо уыди сакъадахы хицау Сергий Павелы,
зондджын лæджы, æввахсдæртæй иу. Сергий
Павел фæдзырдта Варнавæ æмæ Савлмæ, фæндыд
æй Хуыцауы ныхасмæ байхъусын.
8 Фæлæ Вар-Йесо (хуыдтой ма йæ Элима дæр,
ома, кæлæнгæнæг) уыди сæ ныхмæ æмæ архайдта,
цæмæй сакъадахы хицау уырнындзинадмæ ма
æрцæуа. [‡‡]
9 Фæлæ Савл, хуыдтой ма йæ Павел дæр,
схайджын Сыгъдæг Удæй, æдзынæг ныккаст
Элимамæ
10 Æмæ загъта: «О хæйрæджы хъæбул, фæлитой
æмæ налат, рæстдзинады знаг! Хицауы раст
фæндæгтæй адæмы галиумæ здахыны куыст искуы
ныууадздзынæ æви нæ? [‡‡†]
11 Ныр дæ Хицауы къух æрцæвдзæн, бакуырм
уыдзынæ æмæ, цалынмæ афон ралæууа, уæдмæ
хуры рухс нæ фендзынæ». Элимайыл æваст боны
рухс батар, æмæ алырдæм рафтбафтгæнгæйæ
агуырдта, чи йæ ахона, ахæмы.
12 Цы æрцыд, уый Сергий Павел куы федта, уæд
Хицауы тыххæй цы базыдта, уый йæ бафтыдта стыр
дисы, æмæ бауумæндыд.

Апостолтæ – писидиаг Антиохийы

13 Павел æмæ йе 'мбæлццæттæ науы ацыдысты
Пафæй, æмæ бахæццæ сты Памфилимæ, Пергийы
сахармæ. Ам Иоанн фæхицæн уыдонæй æмæ
æрбаздæхт Иерусалиммæ. [‡‡‡]
14 Уыдон та Пергийæ араст сты дарддæр æмæ
бахæццæ сты писидиаг сахар Антиохимæ. Сабаты
бацыдысты синагогæмæ æмæ дзы æрбадтысты.
15 Æгъдауæй æмæ пехуымпарты чингуытæй
бакæсыны фæстæ синагогæйы хицæуттæ арвыстой
уыдонæн зæгъынмæ: «Æфсымæртæ, кæд уæм
адæмæн зондамонæн ныхас ис, уæд æй зæгъут».
16 Павел сыстад æмæ, къухæй бацамонгæйæ,
загъта: «Байхъусут, израилæгтæ, стæй Хуыцауæй
чи тæрсы, уыдон дæр!
17 Ацы адæмы Хуыцау, Израилы Хуыцау,
сæвзæрста нæ фыдæлты. Израилæгтæ-ма Мысыры
æцæгæлæттæй куы цардысты, уæд сæ скодта стыр
адæм, стæй сæ уырдыгæй рахуыдта Йæ домбай
къухæй.
18 Дыууиссæдз азы бæрц сын фæлæвæрдта хойраг
æдзæрæг бæстæйы.
19 Æмæ Ханааны бæстæйы авд адæмыхатты куы
фæцагъта, уæд сын сæ зæхх радта израилæгтæн.
20 Æппæт уыдæттæ æрцыдысты иу цыппарсæдæ
фæндзай азмæ. Уый фæстæ сын, Самуил-
пехуымпары заманы онг, Хуыцау лæвæрдта
тæрхонгæнджытæ.
21 Фæстæдæр уыдон сæхицæн куырдтой паддзах,
æмæ сын Хуыцау Вениамины хæдзарвæндагæй
радта Кисы фырт Саулы. Уый паддзахиуæг кодта
дыууиссæдз азы.
22 Стæй йæ Хуыцау раппæрста æмæ сын
паддзахæй сæвæрдта Давиды. Хуыцау Йæхæдæг
Давиды тыххæй загъта: „Æз ссардтон, Мæ
зæрдæмæ чи цæуы, Мæн цыдæриддæр фæнды,
уый чи бакæндзæн, ахæм лæджы – Иессейы фырт
Давиды".
23 Хуыцау зæрдæ куыд бавæрдта, афтæ Давиды
байзæддагæй Израилæн радта Ирвæзынгæнæг
Йесойы.
24 Йесойы æрцыды хæдразмæ Иоанн æппæт
израилаг адæммæ сидтис тæригъæдтыл
æрфæсмон кæнынмæ æмæ аргъуыд райсынмæ. [§]
25 Иоанн йæ куыст куы фæци, уæд загъта: „Кæуыл
мæ нымайут? Нæ, æз уый нæ дæн. Фæлæ мæнæ мæ
фæстæ æрцæуы, æз Кæй дзабыры бос райхалыны
аккаг нæ дæн, Уый". [§†]
26 Æфсымæртæ, Авраамы байзæддæгтæ, стæй
сымах, Хуыцауæй чи тæрсы, уыдон! Фервæзыныл
дзурæг ацы уац махæн æрвыст у. [§††]
27 Иерусалимы цæрджытæ æмæ сæ хицæуттæ
Йесойы нæ базыдтой, æмæ нæ бамбæрстой, алы
сабат дæр кæй фæкастæуы, пехуымпарты уыцы
ныхæстæ. Æмæ сæ сæххæст кодтой мæлæты
тæрхон Ын рахæссынæй. [§‡]
28 Амарыны аккаг азым Æм не ссардтой, фæлæ
уæддæр Пилатæй куырдтой Йæ амарын. [§‡†]

† 13:1 Ап. хъ. 11:27. †† 13:2 Ап. хъ. 9:15; Ром. 1:1; Гал. 1:15; 1 Тим. 2:7. ‡ 13:3 Ап. хъ. 6:6. ‡† 13:5 Ап. хъ. 12:25. ‡‡ 13:8 Ап. хъ. 8:9; 2 Тим. 3:8. ‡‡† 13:10 Мф. 13:38; Ин. 8:44; 1 Ин. 3:8. ‡‡‡ 13:13 Ап. хъ. 15:38. § 13:24 Мф. 3:1. §† 13:25 Ин. 1:20; 3:28. §†† 13:26 Мф. 10:6. §‡ 13:27 Лк. 24:27; 1 Кор. 2:8. §‡† 13:28 Мф. 27:20; Лк. 23:23; Ап. хъ. 3:14.

29 Йесойы тыххæй фыст цы уыд, æппæт уыдæттæ
куы сæххæст кодтой, уæд Æй æристой дзуарæй
æмæ Йæ бавæрдтой зæппадзы.
30 Фæлæ Йæ Хуыцау мæрдтæй райгас кодта. †
31 Бирæ бонты дæргъы Йесо Йæхи æвдыста
Галилейæ Иерусалиммæ Йемæ æрцæуджытæн.
Ныр уыдон Йесойы тыххæй æвдисæн лæууынц нæ
адæмæн. ††
32 Æмæ уын мах æрхастам уыцы фарны уац:
Хуыцау фыдæлтæн ныфс цæмæй бавæрдта, уый
радта махæн, сæ цотæн, – Йесойы райгас кодта
мæрдтæй,
33 Дыккаг псаломы куыд фыст у, афтæ: „Ды Мæ
Фырт дæ, Ды Мын абон райгуырдтæ". ‡
34 Хуыцау Æй мæрдтæй кæй райгас кодта, æмæ
Йын бамбийæн кæй нал уыдзæн, уый тыххæй та
Хуыцау афтæ загъта: „Æз уыл бафтаудзынæн,
Давидæн зæрдæ цæмæй бавæрдтон æмæ кæй нæ
аивдæуыдзæн, уыцы арфæтæ".
35 Уымæ гæсгæ иннæ ран загъд у: „Дæ сыгъдæджы
нæ бамбийын кæндзынæ ингæны". ‡†
36 Фæлæ Хуыцау цы снысан кодта, Давид йæ
заманы уый куы сарæзта, уæд амард, ныгæд
æрцыд йæ фыдæлтимæ æмæ бамбыд. ‡‡
37 Хуыцау Кæй райгас кодта, Уый та нæ бамбыд. ‡‡†
38 Уæдæ зонут, æфсымæртæ: Йесойы фæрцы
сымахæн хъуыстгонд цæуы уац тæригъæдтæ
ныббарыны, ‡‡‡
39 Стæй Моисейы Æгъдауы руаджы цæмæй не
сраст уыдаиккат, æппæт уыдæттæ ныххатыр
кæныны тыххæй. Йесойы руаджы растгонд цæуы
алы уырнæг дæр. §
40 Уæдæ уæхи хизут, цæмæй уыл ма æрцæуа
пехуымпары ныхас:
41 „Кæсут-ма, æнæрвæссонтæ! Бадис кæнут æмæ
фæтары ут, уымæн æмæ уæ заманы Æз
саразздзынæн ахæм хъуыддаг, æмæ уын æй исчи
куы загътаид, уæд уæ нæ бауырныдтаид"».
42 Павел æмæ Варнавæ синагогæйæ куы
рацæйцыдысты, уæд сæм хатыдысты, цæмæй
уыдæтты тыххæй дзурой иннæ сабаты дæр.
43 Æмбырд куы рахæлиу, уæд дзæвгар иудейтæ,
муртаттæй иудейаг диныл чи ныххæцыд, уыдонæй
дæр бирæтæ, ацыдысты Павел æмæ Варнавæйы
фæдыл. Павел æмæ Варнавæ ныхас кодтой семæ
æмæ сæм хатыдысты Хуыцауы хорзæхыл фидар
хæцыны тыххæй. §†
44 Иннæ сабаты æгас сахар, искуы иуæй
фæстæмæ, æрæмбырд Хуыцауы ныхас хъусынмæ.
45 Иудейтæ та уыйбæрц адæм куы федтой, уæд
фырхæлæгæй фæцæйтыдтой, дзырдтой Павелы
ныхæсты ныхмæ æмæ йæ æлгъыстой.
46 Уæд Павел æмæ Варнавæ ныфсджынæй
загътой: «Хуыцауы ныхас фыццаг сымахæн хъуамæ
загъдæуыдаид. Фæлæ йыл кæй не 'рвæссут æмæ
мыггагмæйы царды аккагыл уæхи кæй нæ
нымайут, уымæ гæсгæ цæуæм муртаттæм. §††
47 Уымæн æмæ нын Хицау афтæ бафæдзæхста:
„Æз Дæ радтон муртаттæн рухсæн, цæмæй æгас
дуне фервæза Дæ фæрцы"». §‡
48 Уыцы ныхæстæ муртаттæн æрхастой цин, кад
кодтой Хицауы ныхасæн, æмæ Хуыцау мыггагмæйы
цардæн кæй сæвзæрста, уыдон иууылдæр
бауувæндыдысты.
49 Афтæ Хицауы ныхас хæлиу кодта æппæт
бæстæйыл.
50 Фæлæ иудейтæ сардыдтой дингæнæг уæздан
сылгоймæгты, стæй сахары хицæутты; Павел æмæ
Варнавæйы фæдыл райдыдтой зилын, æмæ сæ
фæтардтой уырдыгæй. §‡†
51 Павел æмæ Варнавæ ацагътой сæ къæхты рыг
æмæ ацыдысты Иконимæ. §†
52 Ахуыргæнинæгтæ та уыдысты зæрдæрухс æмæ
Сыгъдæг Удæй хайджын.

Павел æмæ Варнавæ – Иконийы

14 Павел æмæ Варнавæ Иконийы дæр
бацыдысты иудейаг синагогæмæ, амыдтой
афтæ, æмæ иудейтæй æмæ бердзентæй тынг бирæ
бауувæндыд Йесойыл.
2 Хуыцауы ныхасæн чи нæ басаст, уыцы иудейтæ
та сызмæстой муртатты æмæ сæ сардыдтой
æфсымæрты ныхмæ.
3 Павел æмæ Варнавæ уым фесты бирæ рæстæг;
ныфсджынæй дзырдтой Хицауы тыххæй, æмæ Йæ
хорзæхы тыххæй раст кæй дзырдæуыд, уый
апостолты фæрцы Хицау æвдыста æвдисæйнæгтæй
æмæ диссæгтæй. §‡
4 Адæм сахары фæдих сты: иутæ иудейты фарс
уыдысты, иннæтæ та – апостолты.
5 Муртаттæ æмæ иудейтæ сæ хистæртимæ
скодтой апостолты бафхæрыны æмæ сæ дуртæй
амарыны фæнд.
6 Павел æмæ Варнавæ уый куы базыдтой, уæд
ацыдысты ликаониаг сахартæ Листрæ æмæ
Дервимæ, стæй сæ алфамбылайтæм. §§†
7 Ам дæр хъусын кодтой фарны уац.

Листрæ æмæ Дервийы

8 Листрæйы царди, йæ къæхтæ сахъат кæмæн
уыдысты, иу ахæм лæг; æдзух бадти, цæуынхъом
никуы уыд, уымæн æмæ мады гуыбынæй афтæ
рахаста.
9 Павел куы дзырдта, уæд æм хъуыста. Павел æм
æдзынæг ныккаст æмæ федта: уыцы лæгмæ ис,
кæй фæрцы сдзæбæх уа, ахæм уырнындзинад.
10 Уæд ын Павел хъæрæй загъта: «Слæуу дæ
къæхтыл». Уый уайтæккæ фæгæпп ласта æмæ
райдыдта цæуын.

† 13:30 Мф. 28:6; Мк. 16:6. †† 13:31 Ин. 20:19. ‡ 13:33 Дзут. 1:5. ‡† 13:35 Ап. хъ. 2:31. ‡‡ 13:36 Ап. хъ. 2:29. ‡‡† 13:37 Ап. хъ. 2:31. ‡‡‡ 13:38 Лк. 24:47. § 13:39 Ром. 3:20. §† 13:43 Ап. хъ. 11:23.

§†† 13:46 Ап. хъ. 3:26; 4:29; 18:6. §‡ 13:47 Лк. 2:32. §‡† 13:50 2 Тим. 3:11. §† 13:51 Мф. 10:14; Мк. 6:11; Лк. 9:5. §‡ 14:3 Мк. 16:20. §§† 14:6 Мф. 10:23.

11 Павел цы бакодта, уый адæм куы федтой, уæд ликаониагау райдыдтой хъæр кæнын: «Адæймаджы хуызы нæм хуыцæуттæ æрцыдысты!»

12 Æмæ Варнавæйы хуыдтой Зевс, Павелы та – Гермес †, уымæн æмæ ныхас фылдæр уый кодта.

13 Сахары кулдуары размæ Зевсæн цы кувæндон уыд, уый дзуарылæг та кулдуары цурмæ æрбатардта галтæ, æрхаста дидинæгбыдтæ, æмæ йæ зæрды уыд адæмимæ нывонд æрхæссын.

14 Фæлæ апостолтæ Варнавæ æмæ Павел уый куы фехъуыстой, уæд арæмыгътой сæ пæлæзтæ, сæхи баппæрстой адæммæ æмæ хъæлæсыдзагæй дзырдтой:

15 «Адæм, уый цы ми кæнут? Мах дæр сымах хуызæн адæймæгтæ стæм. Хъусын уын кæнæм фарны уац, цæмæй сымах уæ мæнгхуыцæуттæй раздæхат цардæгас Хуыцаумæ – арв, зæхх, денджыз æмæ сæ цыдæриддæр ис, уыдоны Сфæлдисæгмæ. ††

16 Хуыцау рагзаманы адæмтæн лæвæрдта, сæхи куыд фæнды, афтæ цæрыны бар.

17 Уæддæр Йæ хорз хъуыддæгтæй иудадзыг æвдыста Йæхи: арвæй уын æрвиты къæвда æмæ йæ афоныл дætты зæххы бæркад; хæссы уæ хойрагæй æмæ уын уæ зæрдæтæ æфсады цинæй». ‡

18 Уыцы ныхæсты фæрцы дæр зынтæй баурæдтой адæмы уыдонæн нывонд æрхæссынæй.

19 Уæд Антиохи æмæ Иконийæ æрцыдысты иудейтæ æмæ адæмы сардыдтой апостолты ныхмæ. Павелыл ралæууыдысты дурадзагъдæй, æнхъæл уыдысты амарди, зæгъгæ, æмæ йæ сыфцæй ласæгау аластой фæссахармæ. ‡†

20 Фæлæ йыл ахуыргæнинæгтæ куы æрæмбырд сты, уæд Павел сыстад æмæ баздæхт сахармæ. Дыккаг бон Варнавæимæ араст Дервимæ.

Æрбаздæхтысты сириаг Антиохимæ

21 Уыцы сахармæ æрхастой фарны уац æмæ бирæты скодтой ахуыргæнинæгтæ. Уый фæстæ æрбаздæхтысты Листрæмæ, уырдыгæй та – Иконимæ æмæ Антиохимæ.

22 Алы ран дæр ныфс бауагътой ахуыргæнинæгты, фæдзæхстой сын, цæмæй уырнындзинадыл фидар хæцой, æмæ сын дзырдтой, Хуыцауы Паддзахадмæ бацæуыны сæраппонд мах бирæ зынтæ бавзарын хъæуы, зæгъгæ. ‡‡

23 Алы аргъуаны дæр сæвæрдтой хистæртæ, сæ къухтæ сыл æрæвæргæйæ. Ком даргæйæ фæкуывтой æмæ сæ бафæдзæхстой, Кæуыл бауууæндыдысты, уыцы Хицауыл.

24 Апостолтæ ахызтысты Писидийыл æмæ æрцыдысты Памфилимæ.

25 Пергийы фæцамыдтой Хуыцауы ныхас, стæй æрцыдысты Атталимæ.

26 Уырдыгæй денджызыл сæ фæндаг адардтой Антиохимæ – ныр цы хъуыддаг ахицæн кодтой, уый аразынмæ сæ Хуыцауы хорзæхыл бафæдзæхсгæйæ кæцæй рарвыстой, уырдæм. ‡‡†

27 Куы бахæццæ сты, уæд æрæмбырд кодтой аргъуаны уæнгты æмæ радзырдтой, Хуыцау сæ фæрцы цыдæриддæр саразта, мурдаттæн уырнындзинады дуар куыд байгом кодта, уый тыххæй.

28 Павел æмæ Варнавæ уым дзæвгар рæстæг арвыстой ахуыргæнинæгтимæ.

Æмбырд Иерусалимы

15 Иудейæйæ æрцыдис чидæртæ æмæ æфсымæртæн райдыдтой амонын: «Моисейы Æгъдаумæ гæсгæ сунæт куы нæ скæнат, уæд нæ фервæздзыстут». ‡‡‡

2 Павел æмæ Варнавæ семæ не сразы сты æмæ сæм рауад стыр быцæу. Уæд бауынаффæ кодтой, цæмæй Павел, Варнавæ æмæ иннæ æфсымæртæй цалдæр ацы хъуыддаджы фæдыл ацæуой апостолтæм æмæ аргъуаны хистæртæм Иерусалиммæ.

3 Аргъуан сæ срæвдз кодта фæндагмæ, æмæ ацыдысты Финикийыл æмæ Самарийыл. Сæ фæндагыл дзырдтой, муртаттæ кæй цæуынц Хуыцаумæ, æмæ уымæй æппæт æфсымæртæн дæр хастой стыр цин.

4 Иерусалиммæ куы æрхæццæ сты, уæд сыл æхсызгонæй сæмбæлдысты аргъуан, апостолтæ æмæ хистæртæ. Павел æмæ сын Варнавæ радзырдтой, Хуыцау сæ фæрцы цыдæриддæр саразта, уыдæтты тыххæй.

5 Фæлæ сыстадысты Йесойыл баууæндæг фарисейтæй чидæртæ, æмæ дзырдтой, зæгъгæ, муртаттæ хъуамæ кæной сунæт æмæ сын хъæуы бафæдзæхсын Моисейы Æгъдауыл хæцын.

6 Апостолтæ æмæ аргъуаны хистæртæ æрæмбырд сты уыцы хъуыддаг равзарынмæ.

7 Дзæвгар ыл куы фæбыцæу кодтой, уæд сыстад Петр æмæ загъта: «Æфсымæртæ, сымах зонут, фыццаг бонтæй фæстæмæ Хуыцау сымахæй мæн сæвзæрста, цæмæй муртаттæ мæ дзыхæй фехъусой фарны уац æмæ баууæндой. §

8 Æмæ Зæрдæзонæг Хуыцау муртаттыл кæй ауды, уый равдыста, махæн Æй куыд радта, афтæ уыдонæн дæр Сыгъдæг Уд раттынæй. §†

9 Хуыцау махмæ дæр æмæ уыдонмæ дæр иу цæстæй кæсы, уымæн æмæ сын уырнындзинадæй ссыгъдæг кодта сæ зæрдæтæ. §††

10 Ныр Хуыцауы цæмæн къахут? Нæдæр нæ фыдæлтæ, нæдæр мах кæй нæ бафæразтам

† *14:12 |iЗевс|r æмæ |iГермес|r – рагон бердзенты хуыцæуттæ. Зевс сæм нымад уыд уæлдæр хуыцауыл, Гермес та – хуыцæутты фидиуæгыл.* †† *14:15 Ап. хъ. 10:26; Æрг. 14:7.* ‡ *14:17 Мф. 5:45; Ром. 1:19-20.* ‡† *14:19 2 Кор. 11:25.* ‡‡ *14:22 Мф. 7:14; Лк. 13:24; 2 Тим. 3:12.*

‡‡† *14:26 Ап. хъ. 13:2.* ‡‡‡ *15:1 Гал. 2:3-4; 5:2; Флп. 3:3.* § *15:7 Ап. хъ. 10:20; 11:12.* §† *15:8 Ап. хъ. 11:15.* §†† *15:9 Ап. хъ. 10:43; 1 Кор. 1:2.*

хæссын, уыцы æфсондз ахуыргæнинæгты
бæрзæйыл цæмæн æвæрут? †
11 Мах куы æууæндæм, мах дæр æмæ уыдон дæр
кæй фервæздзыстæм æрмæст Хицау Йесойы
хорзæхы руаджы». ††
12 Уæд сеппæт дæр ныхъхъус сты, æмæ хъуыстой
Варнавæ æмæ Павелмæ. Уыдон дзырдтой, Хуыцау
сæ фæрцы муртаттæм цы æвдисæйнæгтæ æмæ
диссæгтæ саразта, уый тыххæй.
13 Сæ ныхас куы фесты, уæд райдыдта дзурын
Иаков: «Æфсымæртæ, байхъусут мæм.
14 Симон радзырдта, зæгъгæ, Хуыцау фыццаг хатт
муртаттæм æркаст, цæмæй дзы Йæхицæн сæвзара
адæм.
15 Афтæ амонынц пехуымпарты ныхæстæ дæр.
Фыст у:
16 „Уый фæстæ Æз раздæхдзынæн æмæ
сараздзынæн Давиды хæлд цатыр, йæ хæлддзæгтæ
йын æрæвæрдзынæн сæ бынæтты æмæ йæ сног
кæндзынæн.
17 Цæмæй Хицаумæ тырной иннæ адæм, Мæ ном
чи хæссы, уыцы адæмтæ иууылдæр. Афтæ зæгъы
Хицау,
18 Æппæт уыдæттæ тæккæ райдианæй Чи æргом
кæны, Уый".
19 Уымæ гæсгæ мæ хъуыды у: муртаттæй
Хуыцаумæ чи здæхы, уыдоныл уæлдай уаргъ ма
æвæрæм.
20 Фæлæ сæм ныффыссæм, æмæ сæхи бахизæнт,
мæнгхуыцæуттæн нывондæн æрхæссынæй цы
фелгъаг, уый хæрынæй, хæтынæй, хæдмæл æмæ
туг хæрынæй [æмæ сæ сæхицæн цы нæ фæнды,
уый ма кæнæнт иннæтæн]. ‡
21 Моисейы Æгъдау рагæй-æрæгмæ алы сахары
дæр куы амонынц æмæ йæ синагогæты алы сабат
дæр куы кæсынц».

Фыстæг бауурæндæг муртаттæм

22 Уæд апостолтæ æмæ хистæртæ æппæт
аргъуанимæ сфæнд кодтой аргъуанæй цалдæр
лæджы сæвзарын æмæ сæ Павелимæ æмæ
Варнавæимæ Антиохимæ арвитын. Æмæ
сæвзæрстой, Варсава дæр ма кæй хуыдтой, уыцы
Иудæйы, æмæ Силæйы – æфсымæрты æхсæн
дзырддзæугæты.
23 Ныффыстой æмæ сын семæ арвыстой ахæм
фыстæг: «Апостолтæй æмæ аргъуаны хистæртæй,
уе 'фсымæртæй – Антиохийы, Сирийы æмæ
Киликийы муртаттæй Хуыцаумæ чи æрцыд, уыцы
æфсымæртæм. Фæрнджын ут.
24 Æрбайхъуысти нæм, махæй чи ацыд, уыдонæй
уæ чидæртæ сæ ныхæстæй фæкъуыхцы кодтой
æмæ уын змæнтынц уæ зонд [сымах хъуамæ кæнат
сунæт æмæ хæцат Моисейы Æгъдауыл, зæгъгæ].
Фæлæ сын мах ахæмæй ницы бафæдзæхстам.
25 Уымæ гæсгæ æмзæрдæйæ бауынаффæ кодтам
цалдæр лæджы сæвзарын æмæ уæм сæ нæ уарзон
æфсымæртæ Варнавæимæ æмæ Павелимæ
арвитын –
26 Уыцы дыууæ сæ цард снывонд кодтой нæ Хицау
Йесо Чырыстийы номы сæраппонд.
27 Уæдæ уæм æрвитæм Иудæ æмæ Силæйы –
уыдон уын лæгæй-лæгмæ ноджыдæр
радзурдзысты, мах уæм цы ныффыстам, уый.
28 Сыгъдæг Уд æмæ мах алыг кодтам сымахыл
æндæр уаргъ нал æвæрын, мæнæ ацы
ахсджиагдæртæй фæстæмæ:
29 Мæнгхуыцæуттæн хаст нывондтæ, туг æмæ
хæдмæл хæрынæй, стæй хæтынæй хи бахизын
[æмæ уæ уæхицæн цы нæ фæнды, уый иннæтæн
нæ кæнын]. Уыдæттæй уæхи куы хизат, уæд раст
бакæндзыстут. Хæрзбон».
30 Æрвыст æфсымæртæ æрцыдысты Антиохимæ,
æрæмбырд кодтой уырнджыты æмæ сæм радтой
фыстæг.
31 Уыдон фыстæг куы бакастысты, уæд бацин
кодтой – ацы хабар сæ барæвдыдта.
32 Иудæ æмæ Силæ сæхæдæг пехуымпартæ
уыдысты, бирæ фæныхас кодтой æфсымæртимæ,
бауагътой сæ ныфс æмæ сын бафтыдтой сæ
уырныдзинадыл. ‡†
33 Уым фесты иуцасдæр, стæй сæ æфсымæртæ
фарнимæ афæндараст кодтой сæ рарвитджытæм.
34 [Фæлæ Силæйы бафæндыд уым баззайын.]
35 Павел æмæ Варнавæ та баззадысты Антиохийы,
бирæ æндæртимæ амыдтой адæмæн æмæ хъусын
кодтой Хицауы ныхас.

Павел æмæ Варнавæ фæхицæн сты

36 Цасдæр рæстæджы фæстæ Павел загъта
Варнавæйæн: «Ацæуæм æмæ, Хицауы ныхас
кæдæм æрхастам, æппæт уыцы сахарты бабæрæг
кæнæм не 'фсымæрты, сæ цард сын фенæм».
37 Варнавæйы фæндыд, Марк дæр ма кæй
хуыдтой, уыцы Иоанны йемæ акæнын. ‡‡
38 Фæлæ Павел разы нæ уыд, Памфилийы сæ чи
ныууагъта æмæ семæ кусын кæй нæ бафæндыд,
уыцы лæджы акæнынил. ‡‡†
39 Павелы æмæ Варнавæйы æхсæн ахæм быцæу
рауад, æмæ фæхицæн сты. Варнавæ Маркы акодта
йемæ æмæ науыл ацыд Кипрмæ.
40 Павел та æмбæлццонæн сæвзæрста Силæйы,
æфсымæртæ йæ бафæдзæхстой Хицауы хорзæхыл,
æмæ араст.
41 Павел цыди Сирийыл æмæ Киликийыл, æмæ
йæ фæндагыл фидар кодта аргъуантæ. ‡‡‡

Тимофей баиу Павел æмæ Силæимæ

16 Павел бахæццæ Дервимæ æмæ Листрæмæ.
Уым царди иу ахуыргæнинаг, йæ ном –

† *15:10 Мф. 23:4; Лк. 11:46; Гал. 5:1.* †† *15:11 Гал. 3:22; Эф. 2:8; 2 Тим. 1:9; Тит. 3:4-5.* ‡ *15:20 Ап. хъ. 21:25; Ром. 1:27; 1 Кор. 6:15.*

‡† *15:32 Ап. хъ. 14:22.* ‡‡ *15:37 Ап. хъ. 12:12; Кол. 4:10.* ‡‡† *15:38 Ап. хъ. 13:13.* ‡‡‡ *15:41 Ап. хъ. 14:22.*

Тимофей. Йæ мад уыди Йесойыл бауугæндæг иудей, йæ фыд та – бердзенаг. †
2 Листрæйы æмæ Иконийы Тимофейæ тынг æппæлыдысты æфсымæртæ.
3 Павелы бафæндыд Тимофейы йемæ акæнын. Уым цы иудейтæ царди, уыдоны тыххæй Тимофейæн скодта сунæт, уымæн æмæ сеппæт дæр зыдтой, йæ фыд бердзенаг кæй уыд, уый. ††
4 Уыдон цыдысты иу сахарæй иннæмæ æмæ уырнджытæн сæххæст кæнынмæ лæвæрдтой, апостолтæ æмæ аргъуаны хистæртæ Иерусалимы кæй рахастой, уыцы уынаффæтæ. ‡
5 Æмæ фидар кодта аргъуанты уырнындзинад, æрвылбон æфтыд уырнджыты нымæцыл.

Сыгъдæг Удмæ байхъусгæйæ

6 Ахызтысты Фригийыл æмæ Галатийы бæстæйыл, уымæн æмæ сæ Сыгъдæг Уд нæ бауагъта Хуыцауы ныхас Асийы амонынмæ.
7 Мисийы арæнмæ куы бахæццæ сты, уæд архайдтой Вифинимæ ацæуыныл, фæлæ сæ Йесойы Уд нæ бауагъта уырдæм.
8 Уæд ахызтысты Мисийыл æмæ æрцыдысты Троадæмæ.
9 Æмæ Павел уыцы æхсæв йæ цæстылуайæны федта: йæ разы æрлæууыд иу македониаг лæг æмæ йæм хатыд: «Æрцу Македонимæ æмæ нын баххуыс кæн».
10 Павелы цæстылуайæны хæдуæлвæд нæхи æрцæттæ кодтам Македонимæ цæуынмæ – бамбæрстам, Хуыцау нæ уырдæм фарны уац фæхæссынмæ кæй æрхуыдта, уый.

Лидиа æрцыд Хуыцаумæ

11 Араст стæм Троадæйæ æмæ æмраст бацыдыстæм Самофракимæ, уырдыгæй дыккаг бон – Неаполмæ,
12 Неаполæй та – ромаг колони ‡† Филиппмæ, Македонийы уыцы хайы сæйраг сахармæ. Фестæм дзы цалдæр боны,
13 Сабаты та ацыдыстæм фæссахармæ, цæугæдоны цурмæ, мах куыд æнхъæл уыдыстæм, афтæмæй кувæн бынат кæм уыд, уырдæм. Æрбадтыстæм æмæ ныхас кодтам, чи æрæмбырд, уыцы сылгоймæгтимæ.
14 Æмæ Фиатирæйы сахарæй Хуыцауы нымайæг сылгоймаг, йæ ном – Лидиа, сæнтсырх хъуымац уæйгæнæг, хъуыста ныхасмæ. Хицау ын байгом кодта йæ зæрдæ, Павел цы дзырдта, уыцы ныхæстæн.
15 Йæхиуыл дæр æмæ йын йæ хæдзаронтыл дæр куы саргъуыдæуыд, уæд нæм æрхатыд: «Хицауыл мæ иузæрдионыл кæд банымадтат, уæд рацæут мæ хæдзармæ æмæ цæрут мæнмæ». Æмæ нæ сразы кодта.

Павел æмæ Силæйы æрцахстой

16 Иухатт кувæн бынатмæ куы фæцæйцыдыстæм, уæд ныл сæмбæлди, дæсныфæрсыныл ардауæг æнæзæгъинаг кæй æрцахста, ахæм лæггадгæнæг чызг. Дæсныфæрсынæй йæ хицæуттæн хаста стыр æфтиаг.
17 Павелимæ-иу куы цыдыстæм, уæд-иу нæ фæдыл бафтыд æмæ хъæр кодта: «Ацы лæгтæ Дунедарæг Хуыцауы цагъартæ сты; фервæзæн цы амалæй ис, уыдон уын уый тыххæй дзурынц».
18 Афтæ кодта бирæ бонты дæргъы. Павел, æппынфæстаг, смæсты, акаст фæстæмæ æмæ æнæзæгъинагæн загъта: «Йесо Чырыстийы номæй дын дæттын бардзырд: рацу дзы». Æмæ дзы уайтæккæ рацыд. ‡‡
19 Се 'фтиагыл зæрдæ дарæн кæй нал ис, уый чызджы хицæуттæ куы федтой, уæд æрцахстой Павел æмæ Силæйы, æмæ сæ лæгдыхæй акодтой сæйраг фæзмæ сахары сæргълæуджытæм.
20 Бакодтой сæ сахары хицæуттæм æмæ загътой: «Ацы лæгтæ иудейтæ сты æмæ змæнтынц нæ сахар.
21 Хæлиу кæнынц, махæн, ромæгтæн, барвæссинаг чи нæу æмæ нын æххæст кæнын кæй не 'мбæлы, ахæм æгъдæуттæ».
22 Павелы æмæ Силæйы ныхмæ æрæмбырд бирæ адæм. Уæд сахары хицæуттæ радтой бардзырд, цæмæй дыууæйæн дæр сæ дарæс сæ уæлæйæ æрræмудзой æмæ сæ лæдзджытæй фæнæмой. ‡‡†
23 Дзæбæх сæ куы фæнадтой, уæд сæ баппæрстой ахæстоны, æмæ хъахъхъæнæгæн бафæдзæхстой къæрцхъусæй сæ хъахъхъæнын.
24 Ахæм бардзырд куы райста, уæд сæ баппæрста ахæстоны рæбинаг хаймæ æмæ сын сæ къæхтыл бакодта хъадамантæ.
25 Æмбисæхсæвмæ хæстæг Павел æмæ Силæ куывтой, зарыдысты Хуыцауы кадæн, ахæстытæ та сæм хъуыстой.
26 Æваст зæхх афтæ тыхджын нынкъуысыд, æмæ ахæстон ныззмæлыд йæ бындурмæ. Уайтæккæ байгом сты ахæстоны æппæт дуæрттæ, æмæ ахæстытæ иууылдæр сæ рæхыстæй суæгъд сты. ‡‡‡
27 Ахæстоны хъахъхъæнæг куы райхъал æмæ дуæрттæ гомæй куы федта, уæд фелвæста йæ кард æмæ хъавыд йæхи амарынмæ; æнхъæл уыд, æмæ ахæстытæ алыгъдысты.
28 Фæлæ Павел ныхъхъæр кодта: «Дæхицæн знаггад ма ракæн! Мах неппæт дæр ам стæм!»
29 Уæд хъахъхъæнæг æрбахæссын кодта цырагъ, базгъордта Павелмæ æмæ Силæмæ, æмæ, тæрсгæ-ризгæйæ, йæхи æрæппæрста сæ къæхтæм.
30 Стæй сæ рахуыдта æддæмæ æмæ сæ бафарста: «Ме 'лдæрттæ, фервæзынæн мын цы гæнгæ у?»

† *16:1 Ром. 16:21; Флп. 2:19; 1 Фес. 1:1.* †† *16:3 1 Кор. 9:20.* ‡ *16:4 Ап. хъ. 15:28.* ‡† *16:12 |iКолони|r – ромаг граждæнтæ кæм цардысты, ахæм сахар.* ‡‡ *16:18 Мф. 10:1; Мк. 1:34; 16:17.* ‡‡† *16:22 2 Кор. 11:25; 1 Фес. 2:2.* ‡‡‡ *16:26 Ап. хъ. 4:31.*

31 Уыдон ын загътой: «Бауусæнд Хицау Йесойыл, æмæ фервæздзынæ дæхæдæг дæр æмæ дæ хæдзаронтæ дæр». †

32 Хъахъхъæнæгæн æмæ йеппæт хæдзаронтæн Павел æмæ Силæ фæцамыдтой Хицауы ныхас.

33 Хъахъхъæнæг сæ æхсæвы тæккæ уыцы сахатыл ракодта, цæхсадта сын сæ хъæдгæмттæ, æмæ æвæстиатæй аргъуыд райста йæхæдæг дæр æмæ йеппæт хæдзаронтæ дæр.

34 Павел æмæ Силæйы бахуыдта йæ хæдзармæ, фынг сын æрæвæрдта, æмæ цин кодта йеппæт хæдзаронтимæ, Хуыцауыл кæй бауусæндыдысты, уый тыххæй.

35 Куы сбон, уæд сахары хицæуттæ се 'ххуысгæнджыты арвыстой ахæстонмæ зæгъынмæ: «Рауадз уыцы лæгты».

36 Хъахъхъæнæг уыцы ныхæстæ фæхæццæ кодта Павелмæ: «Сахары хицæуттæ æрбарвыстой уæ рауадзыны бардзырд. Уæдæ ныр ацæут фарнимæ».

37 Фæлæ Павел æрвыст лæгтæн загъта: «Мах, ромаг граждæнты, æнæ тæрхонæй куы надтой æппæт адæмы раз, æмæ нæ ахæстоны куы баппæрстой, уæд нæ ныр сусæгæй уадзынц? Уымæн уæвæн нæй. Æрцæуæнт æмæ нæ сæхæдæг ракæнæнт ардыгæй». ††

38 Æрвыстытæ уыцы ныхæстæ фæхæццæ кодтой сахары хицæуттæм. Ромаг граждæнтæ кæй сты, уый куы фехъуыстой, уæд старстысты,

39 Æрцыдысты сæм æмæ сæ хатыр ракуырдтой. Рахуыдтой сæ ахæстонæй æмæ сæм хатыдысты, цæмæй ацæуой сахарæй.

40 Павел æмæ Силæ ахæстонæй æрцыдысты Лидиайы хæдзармæ. Уым фембæлдысты æфсымæртимæ, ныфс сæ бауагътой æмæ араст сты дарддæр.

Фессалоникæйы

17 Павел æмæ Силæ ахызтысты Амфиполыл æмæ Аполлонийыл, æрцыдысты Фессалоникæмæ. Ам уыди иудейаг синагогæ.

2 Павел ацы хатт дæр йæ ахуыр нæ фехæлдта, бацыд синагогæмæ æмæ æртæ сабаты адæмимæ ныхас кодта. Сыгъдæг Фыстæй-иу сын æрхаста бынæттæ,

3 Æмбарын сын сæ кодта æмæ архайдта, цæмæй уыцы бынæтты руаджы бауусæндой, Чырысти кæй хъуамæ фæхъызæмар кодтаид æмæ райгас уыдаид, ууыл. Дзырдта сын, æз уын цы Йесойы тыххæй хъусын кæнын, Уый Чырысти у, зæгъгæ. ‡

4 Уыдонæй иуæй-иутæ бауусæндыдысты æмæ баиу сты Павел æмæ Силæимæ. Уыдонимæ ма бауусæндыдысты, Хуыцауы чи нымадта, уыцы бердзентæй тынг бирæ, стæй уæздан сылгоймæгтæй дзæвгар.

5 Уæд иудейтæ сæ фырхæлæгæй сахары уынгтæй æрæмбырд кодтой бирæ цъаммар лæгты æмæ сызмæстой æппæт сахар. Балæбурдтой Иасоны хæдзармæ æмæ архайдтой Павел æмæ Силæйы адæммæ ракæныныл.

6 Фæлæ сæ куы нæ ссардтой, уæд Иасоны æмæ æфсымæртæй цалдæры лæгдыхæй акодтой сахары хицæуттæм æмæ хъæр систой: «Сызмæстой æгас дуне, ныр та ардæм æрцыдысты, ‡†

7 Æмæ сæ Иасон суазæг кодта. Уыдон тох кæнынц кесæры уагæвæрдты ныхмæ æмæ паддзахыл нымайынц æндæры – Йесойы».

8 Афтæмæй сызнæт кодтой, чи сæм хъуыста, уыцы адæмы æмæ сахары хицæутты.

9 Хицæуттæ Иасонæй æмæ иннætæй дæр цъынды райстой æхца æмæ сæ рауагътой.

Верийы

10 Æфсымæртæ Павел æмæ Силæйы æхсæвы æвæстиатæй арвыстой Веримæ. Уырдæм куы бахæццæ сты, уæд бацыдысты иудейаг синагогæмæ.

11 Вериæгтæ фессалоникæгтæй уæздандæр разындысты: Хуыцауы ныхасмæ хъуыстой тынг зæрдиагæй; Павел æмæ Силæ раст амонынц æви нæ, уый базоныны тыххæй æрвылбон иртæстой Сыгъдæг Фыст. ‡‡

12 Уыдонæй бауусæндыдысты бирæтæ, стæй ма бердзенаг уæздан сылгоймæгтæй æмæ нæлгоймæгтæй дзæвгар.

13 Павел Хуыцауы ныхас Верийы дæр кæй хъусын кæны, уый фессалоникаг иудейтæ куы базыдтой, уæд æрцыдысты уырдæм дæр, райдыдтой адæмы ардауын æмæ сæ знæт кæнын.

14 Уæд æфсымæртæ Павелы æвæстиатæй арвыстой денджызмæ; Силæ æмæ Тимофей та уым баззадысты.

Павел – Афинты

15 Павелимæ чи рацыд, уыдон æй бахæццæ кодтой Афинтæм, æмæ фæстæмæ раздæхтысты. Силæ æмæ Тимофейы тыххæй сын Павел бафæдзæхста, гæнæн æмæ амалæй мæм æвæстиатæй рацæуæнт, зæгъгæ.

16 Павел сæм æнхъæлмæ каст Афинты æмæ æнцой нæ зыдта, уымæн æмæ уыдта, сахар гуымирытæй йемыдзаг кæй уыд, уый.

17 Павел синагогæйы ныхас кодта иудейтимæ æмæ Хуыцауы нымайæг бердзентимæ, стæй Павелыл æрвылбон сахары фæзы чи æмбæлд, уыдонимæ.

18 Эпикурион æмæ стоикон философтæй ‡‡† иуæй-иутæ райдыдтой йемæ быцæу кæнын. Сæ иутæ дзырдтой: «Цы зæгъынмæ хъавы уыцы дзæгъæлдзых?» Иннætæ та: «Æнхъæлдæн, уый æцæгæлон хуыцæуттыл æууæндын кæны». Уымæн

† 16:31 Мк. 16:16. †† 16:37 Ап. хъ. 22:25. ‡ 17:3 Мф. 16:21; Мк. 8:31; Лк. 9:22.

‡† 17:6 Ап. хъ. 16:20. ‡‡ 17:11 Ин. 5:39; 1 Пет. 1:10; 1 Тим. 4:16. ‡‡† 17:18 |iЭпикурион æмæ стоикон философтæ|r – уæды заманы зындгонддæр бердзенаг философон скъолаты минæвæрттæ.

æмæ сын Павел дзырдта фарны уац Йесойы
тыххæй æмæ мæрдтæй райгасы тыххæй.
19 Уыдон Павелы ахуыдтой Ареопагмæ † æмæ йын
дзырдтой: «Ды цы ног ахуырад амоныс, уый
базонын нæ бон нæу?
20 Дæуæй цыдæр æнахуыр диссаг хъусæм, æмæ
цы у, уый базонын нæ фæнды».
21 Афинæгтæ æмæ уым цæрæг фæсарæйнæгтæ сæ
рæстæг хуыздæрæн æрвыстой исты ног хабæрттæ
дзурынил кæнæ сæм хъусыныл.
22 Павел сыстад Ареопагы æмæ загъта:
«Афинæгтæ, æз уынын, сымах динмæ уæлдай
æмхиц кæй стут, уый.
23 Æз зылдтæн сахарыл æмæ уын федтон уæ
кувæндæттæ. Федтон иу нывондхæссæн, фыст ыл
уыдис афтæ: „Æнæзонгæ Хуыцауæн". Уæдæ нæ Йæ
зонгæйæ Кæмæ кувут, æз уын Уый тыххæй дзурын.
24 Дуне, стæй дунейы цы ис, æппæт уыдæттæ цы
Хуыцау сфæлдыста, Уый у арв æмæ зæххы Хицау –
лæджыкъухæйконд кувæндæтты нæ цæры. ††
25 Раст цыма хъуаг истæмæй æййафы, уыйау Æй
лæджы къухты фæллой нæ хъæуы, уымæн æмæ
алкæмæн дæр цард, улæфт æмæ алцыппæт
Йæхæдæг дæтты.
26 Иу адæймагæй рауагъта æппæт
адæмыхæттытæ æгас зæххыл цæрынæн, æмæ дзы
алкæмæн дæр снысан кодта цæрыны рæстæг æмæ
бынат.
27 Цæмæй агурой Хуыцауы, кæд Æй банкъариккой
æмæ Йæ ссариккой, кæд махæй алкæмæ дæр дард
нæу, уæддæр.
28 Йæ фæрцы цæрæм, змæлæм æмæ стæм, уæ
поэттæй иуæй-иутæ куыд загътой, афтæ: „Мах Йæ
хъæбултæ стæм".
29 Æмæ кæд Хуыцауы хъæбултæ стæм, уæд
хъуамæ зонæм, Хуыцау кæй нæу, адæймаг йæ
арæхстдзинады æмæ йæ зонды фæрцы сызгъæрин,
æвзист æмæ дурæй цы фæлгонцтæ саразы, уыдоны
хуызæн.
30 Уæдæ Хуыцау нал кæсы, куы нæ Йæ зыдтой,
уыцы рæстæджытæм; фæлæ ныртæккæ æппæт
адæмæй алы ран дæр домы тæригъæдтыл фæсмон.
‡
31 Уымæн æмæ снысан кодта, Кæй сæвзæрста,
уыцы Адæймаджы фæрцы дунейæн æнæхæрам
тæрхон хæссыны бон. Афтæ кæй уыдзæн, уый
алкæмæн дæр равдыста, мæрдтæй Йæ кæй райгас
кодта, уымæй». ‡†
32 Мæрдты райгасы тыххæй куы фехъуыстой, уæд
иутæ худын райдыдтой, иннæтæ та дзырдтой: «Уый
тыххæй дæм æндæр хатт байхъуысдзыстæм».
33 Уæд сæ Павел ныууагъта.
34 Фæлæ дзы иуæй-иутæ баиу сты Павелимæ æмæ
бауууæндыдысты; уыдонимæ Ареопагы уæнг
Дионисий, Дамар чи хуынди, уыцы сылгоймаг,
æмæ иннæтæ.

Павел Коринфы

18 Уый фæстæ Павел ныууагъта Афинтæ æмæ
араст Коринфмæ.
2 Уым сæмбæлди, йæ ном Акилæ кæмæн уыд,
ахæм цавæрдæр понтаг иудейыл йæ ус
Прискиллæимæ. Уыдон æрæджы æрцыдысты
Италийæ, уымæн æмæ кесæр Клавдий æппæт
иудейтæн радта Ромæй ацæуыны бардзырд. Павел
æрцыд уыдонмæ, ‡‡
3 Баззад сæм æмæ куыста семæ, уымæн æмæ сæм
Павелимæ иу дæсныйад уыди – цатыртæ аразын. ‡‡†
4 Алы сабат та ныхас кодта синагогæйы, йæхи
хъардта иудейты æмæ бердзенты бауууæндын
кæныныл.
5 Силæ æмæ Тимофей Македонийæ куы
æрцыдысты, уæд Павел йæхи снывонд кодта
Хуыцауы ныхас амонынæн – иудейты æууæндын
кодта, Йесо Чырысти кæй у, ууыл. ‡‡‡
6 Фæлæ уыдон йæ ныхмæ кæй уыдысты æмæ йæ
кæй фаудтой, уый тыххæй Павел ацагъта йæ
дарæсы рыг æмæ сын загъта: «Уæ сæфты тыххæй
уæхæдæг стут азымджын, æз сыгъдæг дæн. Нырæй
фæстæмæ муртаттæм цæудзынæн». §
7 Павел араст уырдыгæй, æмæ æрцыди, Хуыцауы
чи нымадта, иу ахæм лæджы хæдзармæ, йæ ном –
Иуст; йæ хæдзар уыди синагогæйы фарсмæ.
8 Синагогæйы хицау Крисп йеппæт
хæдзаронтимæ бауууæндыд Йесойыл.
Коринфæгтæй Павелмæ чи байхъуыста, уыдонæй
дæр бирæтæ бауууæндыдысты æмæ аргъуыд
райстой. §†
9 Иухатт æхсæвы Павелмæ фæзынд Хицау æмæ
йын загъта: «Тæрсгæ ма кæн, фæлæ дзур
æнæбанцайгæйæ. §††
10 Æз демæ дæн, æмæ дæм фыдбылыз саразынмæ
никæй къух баххæсдзæн, уымæн æмæ Мын ацы
сахары бирæ адæм ис». §‡
11 Æмæ дзы Павел баззад афæдз æмæ æхсæз
мæйы, æмæ адæмы ахуыр кодта Хуыцауы ныхасыл.
12 Фæлæ Ахайæн йæ хицау Галлион куы уыди, уæд
иудейтæ æмвæндæй балæбурдтой Павелмæ, æмæ
йæ æрбакодтой тæрхондонмæ,
13 Зæгъгæ, ацы лæг Хуыцаумæ кувыныл куыд
ахуыр кæны, уый Æгъдаумæ гæсгæ нæу.
14 Павел йæ дзых нæма байгом кодта, афтæ
Галлион иудейтæн загъта: «Иудейтæ, исты
фыдбылыз кæнæ фыдракæнд куы æрцыдаид, уæд
мын æфсон уыдаид сымахмæ байхъусынæн.
15 Фæлæ ныхæстыл, нæмттыл æмæ уæ Æгъдауыл
кæй у уæ быцæу, уымæ гæсгæ уæ бар уæхи. Нæ мæ

† *17:19 |iАреопаг|r – къуылдым Афинты, ргзаманты – сахары хицауады уынаффæгæнæн бынат.* †† *17:24 Ап. хъ. 7:48.* ‡ *17:30 Ром. 13:12; Эф. 1:9; 3:5; Кол. 1:26.* ‡† *17:31 Ап. хъ. 2:24; 3:15; 4:10; 13:30; Ром. 6:4; 14:9.*

‡‡ *18:2 Ром. 16:3; 2 Тим. 4:19.* ‡‡† *18:3 Ап. хъ. 20:34; 1 Кор. 4:12; 1 Фес. 2:9; 2 Фес. 3:8.* ‡‡‡ *18:5 Ап. хъ. 17:14.* § *18:6 Мф. 10:14; Ап. хъ. 13:46, 51; 20:26.* §† *18:8 1 Кор. 1:14.* §†† *18:9 Ап. хъ. 23:11.* §‡ *18:10 Мф. 28:20.*

фæнды, æмæ уын уыдæтты тæрхонгæнæг æз уон». †
16 Уыйадыл сæ фæтардта тæрхондонæй.
17 Уæд иууылдæр сæхи ныццавтой синагогæйы
хицау Сосфенил æмæ йæ надтой тæрхондоны раз.
Фæлæ йыл Галлион мисхалы бæрц дæр нæ батыхст.
††

Павел æрбаздæхт Антиохимæ

18 Павел Коринфы бафæстиат дзæвгар, стæй
хæрзбон загъта æфсымæртæн, æмæ Акилæ æмæ
Прискиллæимæ науы ацыд Сиримæ. Хуыцауæн
дзырд кæй радта, уымæ гæсгæ балцы размæ
Кенхрейы алвыдта йæ сæр. ‡
19 Бахæццæ сты Эфесмæ. Уым ныууагъта Акилæйы
æмæ Прискиллæйы; йæхæдæг та бацыд
синагогæмæ æмæ ныхас кодта иудейтимæ.
20 Уыдон æм æрхатыдысты, цæмæй сæм афæстиат
уа иуцасдæр, фæлæ Павел не сразы.
21 Хæрзбонæн сын загъта: «[Цы бæрæгбон
æрцæуы, уый æз æнæмæнг Иерусалимы хъуамæ
арвитон.] Хуыцауы фæндæй та уæм
æрыздæхдзынæн». Æмæ науы ацыд Эфесæй. ‡†
22 Кесарийы рахызт науæй æмæ æрцыд
Иерусаликмæ. Уым аргъуаны фембæлд
уырнджытимæ æмæ араст Антиохимæ.
23 Уым иуцасдæр куы фæци, уæд араст æмæ цыди
Галатийы бæстæйыл æмæ Фригийыл, йæ
фæндагыл фидар кодта æппæт ахуыргæнинæгты
уырныдзинад.

Аполлос амоны Эфесы

24 Ныр цавæрдæр александриаг иудей, йæ ном –
Аполлос, æрцыд Эфесмæ. Аполлос уыди
дзырдарæхст лæг, хорз зыдта Сыгъдæг Фыст. ‡‡
25 Хицауы фæндаг цы у, уый йын бацамындæуыд,
æмæ Йесойы тыххæй дзырдта æмæ ахуыр кодта
зæрдиагæй æмæ раст, кæд æрмæст Иоанны
аргъуыд зыдта, уæддæр. ‡‡†
26 Аполлос ныфсджынæй дзурын райдыдта
синагогæйы. Акилæ æмæ йæм Прискиллæ куы
байхъуыстой, уæд æй ахуыдтой сæхимæ æмæ йын
бæлвырддæр бацамыдтой Хуыцауы фæндаг.
27 Ахаймæ цæуыны фæнд æм куы фæзынд, уæд ын
æфсымæртæ баххуыс кодтой, стæй ныффыстой
ахуыргæнинæгтæм, цæмæй йыл баузæлой.
Уырдæм куы æрцыд, уæд тынг ахъаз фæци,
Хуыцауы хорзæхы руаджы чи бауугæндыд,
уыдонæн.
28 Æппæт адæмы раз-иу йæ тыхджын ныхасæй
басаста иудейты – Сыгъдæг Фысты фæрцы
æмбарын кодта, Йесо Чырысти кæй у, уый.

† 18:15 Ап. хъ. 23:29. †† 18:17 1 Кор. 1:1. ‡ 18:18 Ап. хъ. 21:24. ‡† 18:21 Иак. 4:15; 1 Кор. 4:19. ‡‡ 18:24 1 Кор. 1:12; 16:12. ‡‡† 18:25 Ап. хъ. 19:3; Ром. 12:11.

Павел Эфесы

19 Аполлос Коринфы куы уыд, уыцы рæстæг
Павел ахызт хæхбæстæтыл æмæ æрцыд
Эфесмæ. Ам фембæлд цалдæр ахуыргæнинагимæ
‡‡‡
2 Æмæ сæ бафарста: «Куы бауæндыдыстут, уæд
Сыгъдæг Удæй схайджын стут?» Уыдон ын дзуапп
радтой: «Сыгъдæг Уд ис æви нæ, уый тыххæй мах
хъусгæ дæр нæ фæкодтам». §
3 Уæд сæ бафарста: «Уæдæ уыл цавæр аргъуыдæй
саргъуыдæуыд?» Уыдон дзуапп радтой: «Иоанны
аргъуыдæй».
4 Павел загъта: «Иоанн аргъуыдта, тæригъæдтыл
фæсмон чи кодта, уыдоныл; дзырдта адæмæн,
цæмæй бауæндой, йæ фæстæ Чи æрцæуы, Ууыл,
ома, Йесойыл». §†
5 Ахуыргæнинæгтæ уый куы фехъуыстой, уæд
аргъуыд райстой Хицау Йесойы номыл.
6 Павел сыл йæ къухтæ куы æрæвæрдта, уæд
схайджын сты Сыгъдæг Удæй, райдыдтой æндæр
æвзæгтыл дзурын æмæ пехуымпариуæг кæнын. §††
7 Æдæппæтæй уыдысты дыууадæс лæджы бæрц.
8 Павел бацыд синагогæмæ; æртæ мæйы дæргъы
адæмæн ныфсджынæй дзырдта Хуыцауы
Паддзахады тыххæй æмæ сæ æууæндын кодта.
9 Фæлæ дзы иуæй-иутæ уыдысты хивæнд, не
'ууæндыдысты, æмæ адæмы раз фаудтой Хицауы
фæндаг. Уæд сæ Павел ныууагъта, рахицæн кодта
ахуыргæнинæгты æмæ æрвылбон амыдта
цавæрдæр Тиранны скъолайы.
10 Афтæ ахаста дыууæ азы, æмæ Асийы æппæт
цæрджытæ – иудейтæ дæр æмæ бердзентæ дæр –
фехъуыстой Хицауы ныхас. §‡
11 Хуыцау Павелы фæрцы æвдыста æнахуыр
диссæгтæ. §‡†
12 Рынчынтыл-иу æрæвæрдтой Павелы
къухмæрзæнтæ æмæ раздарæнтæ, æмæ-иу
сдзæбæх сты сæ низтæй, æнæзæгъинæгтæ-иу сæ
рацыдысты.
13 Иудейаг хæтæг дæлимонсурджытæй иуæй-иутæ
дæр бацархайдтой Хицау Йесойы номæй пайда
кæныныл – хæйрæджджынтæй дæлимонты куы
сырдтой, уæд дзырдтой: «Бардзырд уын дæттæм,
Павел Кæй тыххæй дзуры, уыцы Йесойы номæй».
14 Афтæ кодтой цавæрдæр иудейаг алчер Скевайы
авд фырты дæр.
15 Фæлæ сын æнæзæгъинаг загъта: «Йесойы
зонын, Павел дæр мын зындгонд у, сымах та чи
стут?» §†
16 Уæд æнæзæгъинаг кæй мидæг уыд, уыцы
адæймаг сыл йæхи ныццавта, ахæм над сын
скодта, æмæ уыцы хæдзарæй лидзæг фесты
бæгънæгæй æмæ хъæдгæмттимæ.

‡‡‡ 19:1 Ап. хъ. 18:21. § 19:2 Ин. 7:39. §† 19:4 Мф. 3:11; Мк. 1:8; Лк. 3:16; Ин. 1:26; Ап. хъ. 1:5. §†† 19:6 Ап. хъ. 8:17. §‡ 19:10 2 Тим. 1:15. §‡† 19:11 Мк. 16:20; Ин. 14:12. §† 19:15 Мк. 1:24, 34.

17 Уыцы хабар айхъуыст Эфесы æппæт
цæрджытыл – иудейтыл дæр æмæ бердзентыл дæр,
сеппæты дæр тас бацыд, æмæ Хицау Йесойы ном
кодта кадджынæй-кадджындæр.
18 Чи бауууæндыд, уыдонæй бирæтæ цыдысты
æмæ æргом кодтой се 'взæр митæ. †
19 Кæлæнгæнджытæй бирæтæ æрхастой иу
ранмæ сæ чингуытæ æмæ сæ басыгътой æппæт
адæмы раз. Чингуыты аргъ куы банымадтой, уæд
рауад дæс æмæ дыууиссæдз мин драхмæйы.
20 Афтæ Хицауы ныхас кодта парахат æмæ ахадгæ.
††

Зæрингуырдты змæст

21 Æппæт уыдæтты фæстæ Павелæн йæ зæрдæ
загъта Македонийыл æмæ Ахайыл Иерусаликмæ
ацæуын. Павел загъта: «Иерусалимы фæстæ
хъуамæ бабæрæг кæнон Ром дæр». ‡
22 Йæ æххуысгæнджытæй дыууæйы, Тимофейы
æмæ Эрасты, арвыста Македонимæ, йæхæдæг та
рæстæгмæ баззад Асийы.
23 Уыцы рæстæг рауад стыр змæст Хицауы
фæндаджы ныхмæ.
24 Иу зæрингуырд, йæ ном – Димитри, æвзистæй
кодта ус-хуыцау Артемидæйы кувæндæттæ, æмæ
уымæй æрмдæснытæн лæвæрдта стыр æфтиаг
райсыны фадат.
25 Димитри æрæмбырд кодта уыдоны, стæй
æндæр ахæм æрмдæсныты дæр, æмæ сын загъта:
«Хорз адæм, сымах зонут, нæ къæбæр ацы куыстæй
аразгæ кæй у.
26 Сымах та уынут æмæ хъусут, æрмæст Эфесы нæ,
фæлæ æппæт Асийы дæр уыцы Павел кæй асайдта
бирæ адæмы – бауууæндын сæ кодта,
лæджыкъухæйконд хуыцæуттæ хуыцæуттæ не сты,
зæгъгæ.
27 Махæн дзы уымæй тæссаг у, æмæ сæгад
уыдзæн канд нæ дæсныйад нæ, фæлæ æппындæр
цæсты нал ахаддзæн стыр ус-хуыцау Артемидæйы
кувæндон дæр; æмæ йæ ном нал нæрдзæн, æппæт
Аси æмæ æппæт дуне кæмæн кувынц, уыцы ус-
хуыцауæн».
28 Уыдон уый куы фехъуыстой, уæд сæ маст
рафыхт æмæ хъæр систой: «Стыр у Эфесаг
Артемидæ!»
29 Æгас сахар æддæг-мидæг сси. Адæм æрцахстой
Павелы македониаг æмбæлццæттæ Гай æмæ
Аристархы, æмæ æмудæй ныггуылф ластой
театрмæ. ‡†
30 Павелы фæндыд адæммæ рацæуын, фæлæ йæ
ахуыргæнинæгтæ нæ бауагътой.
31 Асиаг хицæуттæй иуæй-иутæ – йæ хæлæрттæ –
арвыстой Павелмæ æмæ дзы куырдтой, театрмæ
ма рацу, зæгъгæ.

32 Ныр адæмæй иутæ иу хъæр кодтой, иннæтæ та
– æндæр. Кæрæдзи нал æмбæрстой, сæ фылдæр
нæ зыдтой, цæй фæдыл æрæмбырд сты, уый.
33 Иудейтæ Александры рацæуын кодтой размæ;
адæмæй йын чидæртæ хъуыддаг бамбарын кодтой.
Александр йæ къухæй ацамыдта æмæ хъавыди
дзыллæйы раз йæхиуæтты сраст кæнынмæ. ‡‡
34 Фæлæ иудей кæй у, уый куы базыдтой, уæд
дыууæ сахаты бæрц æмхъæлæсæй хъæр кодтой:
«Стыр у Эфесаг Артемидæ!»
35 Сахары хицæуттæй иу æрсабыр кодта адæмы
æмæ загъта: «Эфесæгтæ, чи нæ зоны, Эфесы сахар
стыр Артемидæйы кувæндонæн æмæ йæ
уæларвæй æрхаугæ фæлгонцæн кусæг кæй у, уый?
36 Æмæ кæд уый дызæрдыггаг нæу, уæд хъуамæ
уат сабыр æмæ сæртæг митæй уæхи бахизат.
37 Сымах та æрбакодтат, кувæндон дæр чи нæ
фæкъахта æмæ нын нæ ус-хуыцауы дæр чи нæ
фаудта, уыцы лæгты.
38 Кæд Димитри æмæ иннæ æрмдæснытæ
искæуыл хъаст кæнынц, уæд ис тæрхондæттæ, ис
хицæуттæ – уырдæм хъаст кæнæнт кæрæдзийыл.
39 Кæд уын уый фаг нæу, уæд, æгъдаумæ гæсгæ,
фарстайæн алыггæнæн ис адæмон æмбырды.
40 Махæн тæссаг у, абон цы змæст æрцыд, уый
тыххæй нæ куы фæзылын кæной, уымæй. Ацы
змæстæн æфсон нæй æмæ нæхи сраст кæнын нæ
бон нæ бауыдзæн». Уыцы ныхæсты фæстæ ауагъта
адæмы.

Павел Македони æмæ Бердзены

20 Змæст куы ахицæн, уæд Павел æрæмбырд
кодта ахуыргæнинæгты, ныфс сæ бауагъта,
загъта сын хæрзбон æмæ араст Македонимæ.
2 Йæ фæндагыл йæ ныхасæй ныфс лæвæрдта
уырнджытæн. Афтæмæй бахæццæ Бердзенмæ.
3 Уым фæци æртæ мæйы. Уырдыгæй Сиримæ
науы ацæуынмæ куы хъавыд, уæд иудейтæ йæ
ныхмæ скодтой сусæгвæнд, æмæ йæм æрцыд
Македонийыл аздæхыны хъуыды.
4 Павелимæ [Асимæ] цыдысты вериаг Сосипатр –
Пирры фырт, фессалоникæгтæ Аристарх æмæ
Секунд, дервиаг Гай æмæ Тимофей, стæй асиæгтæ
Тихик æмæ Трофим. ‡‡†
5 Уыдон ацыдысты нæ разæй æмæ нæм
æнхъæлмæ кастысты Троадæйы.
6 Мах та Донгонд дзулты бæрæгбоны фæстæ науы
ацыдыстæм Филиппты сахарæй, фондз боны
фæстæ семæ баиу стæм Троадæйы, æмæ дзы
фестæм авд боны.
7 Къуырийы фыццаг бон куы æрæмбырд стæм
дзулсастмæ, уæд Павел ныхас кодта
ахуыргæнинæгтимæ. Дыккаг бон æм ацæуыны
фæнд кæй уыд, уымæ гæсгæ йæ ныхас
æмбисæхсæвмæ дæр нæма фæци. ‡‡‡

† *19:18 Мф. 3:6.* †† *19:20 Ап. хъ. 6:7; 12:24.* ‡ *19:21 Ап. хъ. 28:14; Ром. 1:11.* ‡† *19:29 Ап. хъ. 16:19; 20:4; Кол. 4:10.*

‡‡ *19:33 1 Тим. 1:20; 2 Тим. 4:14.* ‡‡† *20:4 Ап. хъ. 19:29; 27:2.* ‡‡‡ *20:7 Ап. хъ. 2:46; 1 Кор. 10:16.*

8 Кæм æрæмбырд стæм, уыцы уæллаг уаты
сыгъди бирæ цырæгътæ.
9 Иу лæппу, йæ ном – Эвтих, бадти рудзынгыл.
Павелы дæргъвæтин ныхасы рæстæг ыл хуыссæг
фæтых, аци тарф фынæй æмæ ахауд æртыккаг
уæладзыгæй. Куы йыл схæцыдысты, уæд разынди
мард.
10 Павел æрхызти дæлæмæ, ныддæлгом ыл,
ныхъхъæбыс ын кодта æмæ загъта: «Ма тыхсут, йæ
уд йæ мидæг ис».
11 Уый фæстæ схызт уатмæ, асаста дзул, бахордта
дзы, фæныхас ма кодта сæумæцъæхтæм, стæй
ацыд.
12 Ныр лæппуйы та æрбахуыдтой удæгасæй, æмæ
тынг фæцин кодтой.
13 Мах ацыдыстæм разæй, сбадтыстæм науы æмæ
ацыдыстæм Ассмæ, уырдыгæй Павелы немæ
ракæнынмæ. Уымæн æмæ нын йæхæдæг афтæ
бафæдзæхста, йæ зæрды фистæгæй ацæуын кæй
уыди, уый тыххæй.
14 Павел Ассы баиу немæ, сбадти нæ науы æмæ
æрцыдыстæм Митилинæмæ.
15 Уырдыгæй араст стæм, æмæ иннæ бон
фæцæйцыдыстæм Хиосы цурты; дыккаг бон
бахæццæ стæм Самосмæ, [фестæм Трогиллийы]
æмæ иннæ бон æрцыдыстæм Милетмæ.
16 Уымæн æмæ Павелы Эфесмæ бацæуын нæ
фæндыди, цæмæй Асийы ма бафæстиат уа. Тагъд
кодта, гæнæн æмæ амалæй, Хорысæры
бæрæгбонмæ Иерусалиммæ куыд æрцæуа.

Фембæлд Эфесы аргъуаны хистæртимæ

17 Павел Милетæй Эфесмæ арвыста аргъуаны
хистæрты æрхонынмæ.
18 Куы йæм æрцыдысты, уæд сын загъта: «Сымах
зонут, æз Асимæ куы æрцыдтæн, уæдæй фæстæмæ
уæм иудадзыг цы уагæй цардтæн, уый. †
19 Æз коммæгæсæй æмæ цæссыгимæ куыстон
Хицауæн, иудейты фыдвæндты аххосæй тухæнтæ
æвзаргæйæ.
20 Сымах зонут, æз кæй ницы басусæг кодтон,
ахъаз уын цы уыди, уымæй. Æппæт уыдæттæ уын
амыдтон æмæ ахуыр кодтон адæмы раз æмæ
хæдзаргай.
21 Иудейтæм дæр æмæ муртаттæм дæр сидтæн
Хуыцауы раз сæ тæригъæдтыл æрфæсмон
кæнынмæ æмæ нæ Хицау Йесойыл æууæндынмæ.
††
22 Ныр та мæ Сыгъдæг Уд кæны Иерусалиммæ,
æмæ мыл уым цы æрцæудзæн, уый нæ зонын.
23 Æрмæст мын Сыгъдæг Уд алы сахары дæр
фæзæгъы, мæнмæ кæй æнхъæлмæ кæсынц
ахæстон æмæ хъизæмæрттæ. ‡
24 Фæлæ мæм мæ цард ницы кæсы, æрмæст
бæллын мæ фæндагыл кæронмæ ацæуынмæ, æмæ
мын Хицау Йесо цы куыст бафæдзæхста, уый
бакæнынмæ – Хуыцауы хорзæхы уац адæммæ
фæхæссынмæ. ‡†
25 Æмæ ныр зонын, сымах иууылдæр, – кæй
æхсæн цардтæн æмæ Хуыцауы Паддзахады тыххæй
кæмæн дзырдтон, – мæн кæй нал фендзыстут, уый.
26 Уымæ гæсгæ уын æз абон зæгъын: исчи уæ куы
бабын уа, уæд мæн аххос нæу. ‡‡
27 Уымæн æмæ уæ æз ницы басусæг кодтон –
Хуыцауы фæндон уын фехъусын кодтон æххæстæй.
‡‡†
28 Уæдæ кæсут уæхимæ æмæ æппæт дзугмæ.
Уыцы дзугæн уæ Сыгъдæг Уд фыййæуттæй
сæвæрдта – Хуыцау Йæ Фырты Тугæй Йæхицæн
кæй балхæдта, хизут уыцы Аргъуан. ‡‡‡
29 Æз зонын, мæ ацыды фæстæ уæм кæй
бацæудзысты, дзугыл чи нæ ауæрддзæн, ахæм
тугдзых бирæгътæ. §
30 Уæхи æхсæн дæр фæзындзæн, рæстдзинад чи
зыгъуыммæ кæндзæн, ахæм лæгтæ, цæмæй
ахуыргæнинæгты асайой сæ фæдыл.
31 Уымæ гæсгæ ут къæрцхъус, уæ зæрдыл дарут,
æртæ азы дæргъы, æхсæвæй-бонæй, сымахæй
алкæй дæр, цæссыг калгæйæ, кæй ахуыр кодтон,
уый. §†
32 Ныр уæ фæдзæхсын Хуыцауыл æмæ Йæ
хорзæхыл дзурæг ныхасыл. Хуыцау уыцы ныхасы
фæрцы сымах скæндзæн удвидар æмæ уын
ратдзæн хай æппæт сыгъдæджытимæ. §††
33 Æз нæ бабæллыдтæн нæдæр искæй æвзистмæ,
нæдæр йæ сызгъæринмæ, нæдæр йæ дарæсмæ.
34 Уæхæдæг зонут, мæхи æмæ ме 'мбæлццæтты
хъуаегтæн æз куыстон мæнæ мæ ацы къухтæй. §‡
35 Æз уын алцæмæй дæр равдыстон, кæй хъæуы
афтæ кусын, лæмæгътæн æххуыс кæнын æмæ
Хицау Йесойы ныхæстæ зæрдыл дарын, уымæн
æмæ Йæхæдæг загъта: „Райсынæй раттын
тæхудиагдæр хъуыддаг у"». §‡†
36 Уыцы ныхæсты фæстæ Павел æрзоныгыл æмæ
бакуывта сеппæтимæ дæр.
37 Иууылдæр куыдтой, ныттыхстысты-иу ын йе
'фцæгыл æмæ йын батæ кодтой.
38 Афтæ кæй загъта, нал мæ фендзыстут, зæгъгæ,
уæлдай хъыг та сын уый уыди. Уый фæстæ йæ
афæндараст кодтой наумæ.

Балц Иерусалиммæ

21 Уыдонæй куы фæхицæн стæм, уæд
ацыдыстæм науы æмæ æмрастæй бахæццæ
стæм Космæ, дыккаг бон та – Родосмæ, уырдыгæй –
Патарæмæ.
2 Уым ссардтам, Финикимæ чи цыдис, уыцы нау,
сбадтыстæм дзы æмæ ацыдыстæм.

† 20:18 Ап. хъ. 19:9. †† 20:21 Лк. 24:47. ‡ 20:23 Ап. хъ. 9:16; 21:11; 1 Фес. 3:3.

‡† 20:24 Ап. хъ. 21:13; Ром. 8:35; Гал. 1:1; Кол. 1:24; Тит. 1:3. ‡‡ 20:26 Ап. хъ. 18:6. ‡‡† 20:27 Лк. 7:30; Эф. 1:11. ‡‡‡ 20:28 Ин. 21:15; 1 Пет. 5:2; Ром. 3:25. § 20:29 Мф. 7:15; 2 Пет. 2:1. §† 20:31 Мф. 25:13; Дзут. 13:17. §†† 20:32 Эф. 1:18. §‡ 20:34 Ап. хъ. 18:3; 1 Кор. 4:12; 1 Фес. 2:9; 2 Фес. 3:8. §‡† 20:35 Лк. 6:38; 18:22.

3 Баввахс стæм Кипрмæ æмæ йæ фæуагътам галиуырдыгæй. Нæ ных сарæзтам Сиримæ, æмæ бацыдыстæм Тирмæ. Ам хъуамæ равдæлон кодтаиккой нау.

4 Ам ссардтам ахуыргæнинæгты æмæ дзы баззадыстæм авд боны. Уыдон, Сыгъдæг Удæй разæнгардæй, дзырдтой Павелæн, цæмæй Иерусалиммæ ма ацæуа. †

5 Фæлæ афон куы ралæууыд, уæд мах араст стæм дарддæр. Ахуыргæнинæгтæ сеппæт дæр æд устытæ æмæ æд сывæллæттæ рацыдысты немæ фæссахармæ. Денджызы былгæрон æрзоныг стæм æмæ бакуывтам. ††

6 Кæрæдзийæн хæрзбон зæгъыны фæстæ мах сбадтыстæм науы, уыдон та аздæхтысты сæхимæ.

7 Тирæй æрхæццæ стæм Птолемаидæмæ. Уым фембæлдыстæм æфсымæртимæ æмæ сæм фестæм иу бон.

8 Дыккаг бон араст стæм Кесаримæ. Уым бацыдыстæм, аргъуан цы авд лæджы сæвзæрста, уыдонæй иумæ – фарны уац хъусынгæнæг Филиппы хæдзармæ, æмæ уымæ баззадыстæм. ‡

9 Филиппæн уыди, пехуымпариуæг чи кодта, ахæм цыппар æнæцыд чызджы. ‡†

10 Дзæвгар сæм куы фестæм, уæд Иудейæйæ æрцыд иу пехуымпар, йæ ном – Агав. ‡‡

11 Агав нæм бацыд, райста Павелы рон, сбаста дзы йæ къухтæ, йæ къæхтæ æмæ загъта: «Афтæ зæгъы Сыгъдæг Уд: ацы рон кæй у, уыцы лæджы иудейтæ Иерусалимы мæнæ афтæ сбæтдзысты æмæ йæ ратдзысты муртатты къухтæм». ‡‡†

12 Уый куы фехъуыстам, уæд уым чи уыди, уыдонимæ лæгъстæ кæнын райдыдтам Павелæн, Иерусалиммæ ма ацу, зæгъгæ.

13 Фæлæ Павел дзуапп радта: «Уый цытæ кæнут? Уæ кæуынæй мын мæ зæрдæ цы марут? Æз цæттæ дæн æрмæст ахæстоны сбадынмæ нæ, фæлæ Хицау Йесойы номы сæраппонд Иерусалимы амæлынмæ дæр». ‡‡‡

14 Куы нæ йæ басастам, уæд банцадыстæм æмæ загътам: «Хицауы куыд фæнды, афтæ фæуæд!» §

15 Уый фæстæ нæхи срæвдз кодтам æмæ араст стæм Иерусалиммæ.

16 Немæ ма рацыдысты кесариаг ахуыргæнинæгтæ цалдæрæй. Уыдон нæ æркодтой зæронддæр ахуыргæнинæгтæй иумæ – кипраг Мнасонмæ, уымæ æрфысым кæнынмæ.

Иаковы уынаффæ Павелæн

17 Иерусалиммæ куы бахæццæ стæм, уæд ныл æфсымæртæ сæмбæлдысты æхсызгонæй.

18 Павел дыккаг бон немæ ацыд Иаковмæ; æрæмбырд сты аргъуаны æппæт хистæртæ дæр.

19 Павел сын салам радта æмæ бæлвырд радзырдта, йæ куысты руаджы Хуыцау муртатты æхсæн цы сарæзта, уый тыххæй.

20 Уыдон æм байхъуыстой, арфæ ракодтой Хуыцауæн æмæ Павелæн загътой: «Æфсымæр, уыныс, цал мин иудейы бауууæндыд! Æмæ сеппæт дæр æнувыд сты Моисейы Æгъдауыл. §†

21 Дæу тыххæй сын радзырдтой, зæгъгæ, муртатты æхсæн æппæт цæрæг иудейты ды ахуыр кæныс Моисейы Æгъдау ныууадзыныл, сæ сывæллæттæн сунæт нæ кæныныл æмæ не 'гъдæуттæм гæсгæ нæ цæрыныл.

22 Ныр цы чындæуа? Адæм æнæмæнг [æрæмбырд уыдзысты, уымæн æмæ] фехъусдзысты де 'рцыды тыххæй.

23 Уæдæ байхъус нæ зондмæ. Не 'хсæн ис, Хуыцауæн дзырд чи радта, ахæм цыппар лæджы.

24 Акæн сæ æмæ дæхи ссыгъдæг кæн семæ, сæ хæрдзтæ сын райс дæхимæ. Уыдон адасдзысты сæ сæртæ, æмæ иууылдæр фендзысты, дæу тыххæй цы фехъуыстой, уый раст кæй нæу, ды дæхæдæг дæр Æгъдаумæ гæсгæ кæй цæрыс.

25 Муртаттæй Хицауыл чи бауууæндыд, уыдоны тыххæй та рахастам уынаффæ æмæ сæм ныффыстам, мæнгхуыцæуттæн хаст нывондтæ, туг æмæ хæдмæл хæрынæй, стæй хæтынæй сæхи куыд бахизой». §††

26 Уæд Павел ахуыдта уыцы лæгты æмæ дыккаг бон семæ ссыгъдæг кодта йæхи. Уый фæстæ бацыди Кувæндонмæ æмæ фехъусын кодта, сыгъдæг кæныны бонтæ кæд фæуыдзысты æмæ уыдонæй алкæйы тыххæй дæр нывондтæ кæд æрхастæуыдзæн, уый тыххæй.

Павелы æрцахстой

27 Уыцы авд боны куы фæуд кодтой, уæд асиаг иудейтæ Павелы федтой Кувæндоны, сардыдтой йыл æппæт адæмы æмæ йæ æрцахстой.

28 Хъæр систой: «Израилæгтæ, баххуыс кæнут! Ацы адæймаг алкæй дæр æмæ алы ран дæр ахуыр кæны нæ адæмы, Æгъдауы æмæ ацы бынаты ныхмæ. Суанг ма муртатты дæр бахуыдта Кувæндонмæ æмæ фæчъизи кодта ацы сыгъдæг бынат». §‡

29 Уымæн æмæ уымæй размæ Павелимæ сахары федтой эфесаг Трофимы, æмæ æнхъæлдтой, Павел æй Кувæндонмæ бахуыдта, зæгъгæ.

30 Æппæт сахар дæр базмæлыд, æрæмбырд бирæ адæм. Æрцахстой Павелы, лæгдыхæй йæ ракодтой Кувæндонæй æмæ уайтæккæ сæхгæдтой дуæрттæ. §‡†

31 Хъавыдысты йæ амарынмæ, фæлæ æфсæддон хицаумæ бахæццæ, æппæт Иерусалим кæй базмæлыд, уыцы хабар.

32 Уый æфсæддонтимæ, сæдæйыхицæуттимæ æвæстиатæй атындзыдта адæммæ. Уыдон

† *21:4 Ап. хъ. 20:23.* †† *21:5 Ап. хъ. 20:36.* ‡ *21:8 Ап. хъ. 6:5.* ‡† *21:9 Ап. хъ. 2:17-18.* ‡‡ *21:10 Ап. хъ. 11:28.* ‡‡† *21:11 Ап. хъ. 20:23; 24:27; 26:29; Эф. 6:20; Флп. 1:13; 2 Тим. 2:9; Дзут. 10:34.* ‡‡‡ *21:13 Ап. хъ. 20:24.* § *21:14 Мф. 6:10.*

§† *21:20 Ап. хъ. 22:3; Ром. 10:2.* §†† *21:25 Ап. хъ. 15:20.* §‡ *21:28 Ап. хъ. 24:6.* §‡† *21:30 Ап. хъ. 26:21.*

æфсæддонты сæ хицауимæ куы федтой, уæд
Павелы нал надтой.
33 Æфсæддон хицау бацыди Павелмæ, æрцахста
йæ, радта дыууæ рæхысæй йæ сбæттыны бардзырд
æмæ бафарста: «Чи у æмæ цы сарæзта?»
34 Адæмæй иутæ иу хъæр кодтой, иннæтæ та –
иннæ. Æфсæддон хицауæн змæсты тыххæй йæ бон
бæлвырдæй базонын кæй ницы уыди, уымæ гæсгæ
радта Павелы фидармæ акæныны бардзырд.
35 Павел асинмæ куы бахæццæ, уæд
æфсæддонтæн фæци хæссинаг, уымæн æмæ йæм
адæм лæбурдтой.
36 Йæ фæдыл цыди бирæ адæм хъæргæнгæ:
«Маринаг у!»
37 Фидармæ бацæуæны цур Павел æфсæддон
хицауæн загъта: «Цыдæр зæгъыны бар мын
дæттыс?» Уый дзуапп радта: «Ды бердзенагау
зоныс?
38 Æрæджы чи сызмæста æмæ æдзæрæг
бæстæмæ цыппар мин сикарийы [†] чи акодта, ды
уыцы мысыраг нæ дæ?» [††]
39 Павел дзуапп радта: «Æз иудей дæн, киликиаг
зындгонд сахар Тарсы гражданин. Курын дæ, ратт
мын адæмимæ ныхас кæныны бар». [‡]
40 Бар ын куы радта, уæд Павел, асиныл лæугæйæ,
адæмæн йæ къухæй бацамыдта, æмæ куы æрсабыр
сты, уæд райдыдта дзурын дзуттагау:
22 «Æфсымæртæ æмæ фыдæлтæ, байхъусут,
мæхи сраст кæныны тыххæй уын цы
зæгъинаг дæн, уымæ».
2 Дзуттагау кæй дзуры, уый куы фехъуыстой, уæд
бынтон ныхъхъус сты. Павел загъта:
3 «Æз дæн иудей, райгуырдтæн киликиаг Тарсы.
Схъомыл дæн ацы сахары, Гамалиилы къухы,
бæстон сахуыр кодтон нæ фыдæлты Æгъдау. Сымах
уеппæт дæр абон Хуыцауыл куыд æнувыд стут, æз
дæр Ыл афтæ æнувыд дæн. [‡†]
4 Æз æфхæрдтон ацы фæндагыл цæуджыты, сæ
амарыныл дæр нæ ауæрстон, ахстон нæлгоймæгты
дæр æмæ сылгоймæгты дæр, æмæ сæ æппæрстон
ахæстонмæ. [‡‡]
5 Уымæн æвдисæн сты алчер æмæ израилаг
адæмы хистæртæ иууылдæр. Æз уыдонæй райстон
фыстæджытæ не 'фсымæртæм, дамаскаг иудейтæм,
æмæ ацыдтæн, цæмæй уым дæр æрцахсон
уырнджыты æмæ сæ бафхæрынмæ æркæнон
Иерусалиммæ.
6 Фæндагыл ма куы уыдтæн æмæ Дамаскмæ куы
баввахс дæн, уæд мыл, æмбисбонмæ хæстæг,
æваст æртыхст тæмæнкалгæ рухс уæларвæй. [‡‡†]
7 Æз æрхаудтæн зæххыл æмæ фехъуыстон
хъæлæс: „Савл, Савл, цæмæн Мæ æфхæрыс?"
8 Æз бафарстон: „Чи дæ, Хицау?" Уый мын загъта:
„Ды Кæй æфхæрыс, уыцы Назаретаг Йесо дæн".
9 Ме 'мбæлццæттæ федтой рухс [æмæ сæ тас
бацыди], фæлæ мемæ Дзурæджы хъæлæс нæ
фехъуыстой.
10 Уæд æз бафарстон: „Хицау, цы гæнгæ мын у?"
Хицау мын загъта: „Сыст æмæ цу Дамаскмæ – уым
дын загъд уыдзæни, Хуыцау дын цы саразын
скарста, æппæт уыдæтты тыххæй".
11 Æз рухсы тæмæнмæ кæй бакуырм дæн, уымæ
гæсгæ мын ме 'мбæлццæттæ ныххæцыдысты мæ
къухыл æмæ мæ æркодтой Дамаскмæ.
12 Иу лæг, Анани, – Æгъдауыл æнувыд, æппæт
дамаскаг иудейтæм нымад, –
13 Æрбацыди мænмæ, æрлæууыд мæ фарсмæ
æмæ загъта: „Ме 'фсымæр Савл, дæ цæстæй
ракæс". Æз уыйадыл ракастæн мæ цæстæй æмæ йæ
федтон.
14 Анани мын загъта: „Нæ фыдæлты Хуыцау дæ
сæвзæрста, цæмæй Йын базонай Йæ фæндон,
фенай Рæстгæнæджы æмæ Йын фехъусай Йæ
хъæлæс. [‡‡‡]
15 Ды Йын æппæт адæмы раз уыдзынæ æвдисæн
æмæ сын дзурдзынæ, цы федтай æмæ цы
фехъуыстай, уый тыххæй.
16 Уæдæ ма цы фæстиат кæныс? Сыст, ссар Ын Йæ
ном, аргъуыд райс æмæ цæхс дæ тæригъæдтæ".
17 Иерусалиммæ куы æрбаздæхтæн æмæ
Кувæндоны куы куывтон, уæд мын раргом:
18 Федтон Хицауы, æмæ мын загъта: „Рæвдздæр
ацу Иерусалимæй, уымæн æмæ Мæн тыххæй ам
куы дзурай, уæд дын дæ ныхасыл нæ
баууæнддзысты". [§]
19 Æз загътон: „Хицау, уыдон зонынц, æз Дæуыл
æууæндджыты кæй ахстон æмæ сæ синагогæты
кæй надтон, уый.
20 Де 'вдисæн Стефаны куы мардтой, уæд уый дæр
æз растыл нымадтон; лæууыдтæн уым æмæ
хъахъхъæдтон йæ марджыты пæлæзтæ". [§†]
21 Хицау мын загъта: „Ацу, уымæн æмæ дæ Æз
дардмæ, муртаттæм, арвитдзынæн"». [§††]

Павел æмæ æфсæддон хицау

22 Хъуыстой йæм, цалынмæ ацы ныхæстæ нæ
загъта, уæдмæ. Уый фæстæ систой хъæр: «Зæххыл
хъуамæ ма уа! Удæгасæй йын ныууадзæн нæй!»
23 Адæм хъæр кодтой, сæ пæлæзтæ рæдывтой
æмæ уæлдæфмæ рыг калдтой.
24 Уæд æфсæддон хицау радта Павелы фидармæ
бакæныны æмæ ехсæй нæмыны бардзырд, цæмæй
базона, адæм æй хъæры бын цæмæн фæкодтой,
уый.
25 Фæлæ йæ нæмыны тыххæй куы сбастой, уæд
Павел йæ фарсмæ лæууæг сæдæйыхицауæн загъта:

† 21:38 |iСикарийтæ|r – ромæгты, стæй ромæгтимæ æмдзæхдон дзуттæгты ныхмæ тохгæнæг дзуттаг фыркарз националисттæ. Се знæгты арæх мардтой хъамайæ (латинагау «сика») – сæ ном дæр ардыгæй рацыд. †† *21:38 Ап. хъ. 5:36.* ‡ *21:39 Ап. хъ. 22:3.* ‡† *22:3 Ап. хъ. 5:34; 21:20, 39; Гал. 1:14.* ‡‡ *22:4 Ап. хъ. 8:3; 9:1.* ‡‡† *22:6 Ап. хъ. 9:3; 26:13.*

‡‡‡ *22:14 Ап. хъ. 18:9; 1 Ин. 2:1; Гал. 1:12.* § *22:18 Ап. хъ. 9:15; 1 Кор. 9:1; 15:8.* §† *22:20 Ап. хъ. 7:58.* §†† *22:21 Ап. хъ. 9:15; Гал. 1:16; 1 Тим. 2:7; 2 Тим. 1:11.*

«Ау, сымахмæ ромаг гражданины ексæй нæмыны бар ис, уыимæ æнæ тæрхонæй?»

26 Сæдæйыхицау уый куы фехъуыста, уæд бацыди æфсæддон хицаумæ æмæ йын загъта: «Уый цы кусыс? Ацы адæймаг ромаг гражданин у».

27 Уæд æфсæддон хицау бацыди Павелмæ æмæ йæ бафарста: «Зæгъ-ма мын, ды ромаг гражданин дæ?» Павел дзуапп радта: «О».

28 Æфсæддон хицау загъта: «Цæмæй ромаг гражданин суон, уый тыххæй æз бирæ æхца бафыстон». Павел ын загъта: «Æз та мæ райгуырынæй фæстæмæ дæн ромаг гражданин».

29 Ехсæй нæмынмæ йæ чи хъавыд, уыдон æй уайтæккæ ныууагътой. Æфсæддон хицау куы базыдта, Павел ромаг гражданин кæй у, уый, уæд дзы тас бацыд, рæхыстæй йæ кæй сбаста, уый тыххæй.

30 Иудейтæ йæ цæмæй зылын кæнынц, уый бæлвырдæй базоныны тыххæй æфсæддон хицау дыккаг бон Павелы суæгъд кодта йæ рæхыстæй, радта алчерты æмæ æппæт синедрион æрæмбырд кæнын бардзырд, æмæ сæм æй ракодта.

Павел синедрионы раз

23 Павел афæлгæсыд синедрионыл æмæ загъта: «Ме 'фсымæртæ, абоны онг цы ацардтæн, уымæй Хуыцауы раз мæ цæсгом сыгъдæг у». †

2 Уæд алчер Анани Павелы фарсмæ лæуджытæн бардзырд радта, цæмæй йын цæвой йæ былтæ.

3 Павел ын загъта: «Хуыцау дæ ныццæвдзæн, чъырæйцагъд къул! Мæнæн Æгъдаумæ гæсгæ тæрхон кæныны тыххæй ам бадыс; ды та дæттыс мæ нæмыны бардзырд, æмæ уымæй халыс Æгъдау». ††

4 Павелы фарсмæ чи лæууыд, уыдон ын загътой: «Хуыцауы алчеры æфхæрыс?»

5 Павел дзуапп радта: «Æфсымæртæ, алчер кæй у, уый нæ зыдтон. Уымæн æмæ фыст у: „Дæ адæмы хицауæй æвзæр ма зæгъ"».

6 Сæ иутæ саддукейтæ, иннæтæ та фарисейтæ кæй сты, Павел уый куы базыдта, уæд синедрионæн хъæлæсыдзагæй загъта: «Ме 'фсымæртæ, æз фарисей дæн, фарисейы фырт. Æмæ мын тæрхон кæнынц, мæрдты райгасыл мæ зæрдæ кæй дарын, уый тыххæй». ‡

7 Павел афтæ куы загъта, уæд фарисейтæ æмæ саддукейтæ фæбыцæу сты, æмæ æмбырд фæдих.

8 (Саддукейтæ дзурынц, мæрдтæ, дам, нæ райгас уыдзысты; нæй, дам, зæдтæ æмæ удтæ. Фарисейтæ та æппæт уыдæттыл æууæндынц.) ‡†

9 Рауади стыр хъæлæба. Фарисей чи уыд, уыцы динамонджытæй сыстади цалдæр, æмæ загъд самадтой: «Ацы адæймагмæ мах æвзæрæй ницы уынæм. Кæд ын уыдæттæ уд кæнæ зæд загъта, уæд та?» ‡‡ ‡‡†

10 Фæлæ быцæу куы стынг, уæд æфсæддон хицау фæтарст, Павелы фæйнæрдæм уæнггай куы фæхæссой, уымæй. Æмæ æфсæддонтæн бардзырд радта, цæмæй æрхизой, Павелы адæмæй байсой æмæ йæ фидармæ акæной.

11 Уыцы æхсæв Павелмæ фæзынди Хицау æмæ йын загъта: «Фидар лæуу, Павел, уымæн æмæ Мæн тыххæй Иерусалимы куыд дзырдтай, афтæ хъуамæ дзурай Ромы дæр». ‡‡‡

Сусæгвæнд Павелы ныхмæ

12 Куы сбон, уæд иудейтæй иуæй-иутæ сусæгæй баныхас кодтой æмæ ард бахордтой, цалынмæ Павелы амарой, уæдмæ нæдæр хæрыны, нæдæр нуазыны тыххæй.

13 Сусæгвæнд чи скодта, уыдон уыдысты дыууиссæдз адæймагæй фылдæр.

14 Уыдон бацыдысты алчертæм, адæмы хистæртæм æмæ загътой: «Мах ард бахордтам, цалынмæ Павелы амарæм, уæдмæ ком бадарыны тыххæй.

15 Уæдæ ныр сымах æмæ синедрион арвитут æфсæддон хицаумæ Павелы райсом сымахмæ æрхоныны тыххæй, цыма йын йæ хъуыддагмæ бæлвырддæр æркæсынмæ хъавут. Мах та цæттæ стæм, цалынмæ сымахмæ не 'рбахæццæ уа, уæдмæ йæ амарынмæ».

16 Уыцы сусæгвæнды тыххæй базыдта Павелы хойы лæппу. Бацыди фидармæ æмæ йæ радзырдта Павелæн.

17 Павел фæдзырдта сæдæйыхицæуттæй иумæ æмæ йын загъта: «Ацы лæппуйы ахон æфсæддон хицаумæ, цыдæр зæгъынмæ йын хъавы».

18 Уый лæппуйы бакодта æфсæддон хицаумæ æмæ йын загъта: «Ахст Павел мæм фæдзырдта æмæ куырдта, цæмæй дæм ацы лæппуйы æрбахонон; цыдæр зæгъинаг дын у».

19 Æфсæддон хицау ныххæцыд лæппуйы къухыл, фæхибар æй кодта æмæ йæ бафарста: «Цы мын зæгъинаг дæ?»

20 Лæппу дзуапп радта: «Иудейтæ баныхас кодтой дæумæ æрхатын, цæмæй райсом Павелы æркæнай синедрионмæ, цыма сæ йæ хъуыддагмæ бæлвырддæр æркæсын фæнды.

21 Фæлæ ды ма бакæс сæ коммæ, уымæн æмæ дыууиссæдз адæймагæй фылдæр йæ размæ бадынц. Ард бахордтой, цалынмæ йæ амарой, уæдмæ нæ бахæрын æмæ нæ баназынил. Ныридæгæн цæттæ сты, сæ каст ма дæ бардзырдмæ у».

---

† 23:1 Ап. хъ. 24:16; 1 Кор. 4:4; 2 Кор. 1:12; 4:2; Дзут. 13:18. †† 23:3 Мф. 23:27. ‡ 23:6 Ап. хъ. 24:21; Флп. 3:5. ‡† 23:8 Мф. 22:23; Мк. 12:18; Лк. 20:27.

‡‡ 23:9 Ап. хъ. 25:25. ‡‡† 23:9 Фæстæдæры къухфыстыты ацы бынаты кæрон у афтæ: |iКæд ын уыдæттæ уд кæнæ зæд загъта, уæд Хуыцауы ныхмæ ма лæууæм|r. ‡‡‡ 23:11 Ап. хъ. 18:9; 19:21.

22 Æфсæддон хицау læппуйæн бафæдзæхста: «Мæнæн æй кæй загътай, уый макæмæн радзур», æмæ йæ ауагъта.

Павелы арвыстой Кесаримæ

23 Æфсæддон хицау басидти сæдæйыхицæуттæй дыууæмæ æмæ сын загъта: «Срæвдз кæнут дыууæсæдæ æфсæддоны, дæс æмæ æртиссæдз барæджы æмæ дыууæсæдæ арцхæссæджы. Æхсæвы æртæ сахатыл хъуамæ араст уой Кесаримæ.
24 Павелæн æрцæттæ кæнут бæхтæ, æфсæддонтæ йæ бæстæйы хицау Феликсмæ сæрæгасæй куыд бахæццæ кæной, афтæ».
25 Ныффыста ахæм фыстæг дæр:
26 «Клавдий Лисийæ – бæстæйы хицаумæ, кадджын Феликсмæ. Фæрнджын у.
27 Ацы адæймаджы æрцахстой иудейтæ æмæ йæ хъавыдысты амарынмæ. Фæлæ æз æрцыдтæн æфсæддонтимæ, æмæ ромаг гражданин кæй у, уый куы базыдтон, уæд æй байстон. †
28 Цæмæй йæ азымджын кæнынц, уый базоныны тыххæй йæ æркодтон сæ синедрионмæ. ††
29 Æмæ базыдтон: азымджын æй кæнынц, сæ Æгъдаумæ чи хауы, ахæм быцæйуаг фарстыты, фæлæ мæлæты кæнæ ахæстоны аккаг цы уа, ахæм азым æм нæ хæссынц. ‡
30 Йæ ныхмæ сусæгвæнд кæй скодтой, уый мын куы загътой, уæд æй æвæстиатæй арвыстон дæумæ. Йæ зылынгæнджытæн дæр бафæдзæхстон сæ хъаст дæумæ бахæссын».
31 Æфсæддонтæ цы бардзырд райстой, уымæ гæсгæ Павелы æхсæвы бахæццæ кодтой Антипатридæмæ.
32 Дыккаг бон Павелимæ дарддæр цæуын бакодтой барджыты бар, сæхæдæг та æрбаздæхтысты фидармæ.
33 Барджытæ Кесаримæ куы æрцыдысты, уæд бæстæйы хицаумæ радтой фыстæг æмæ йæм Павелы бакодтой.
34 Бæстæйы хицау бакасти фыстæг æмæ бафарста Павелы, кæцон у, уымæй. Киликийæ кæй у, уый куы базыдта, уæд загъта:
35 «Дæ зылынгæнджытæ дæр куы æрцæуой, уæд дын æркæсдзынæн дæ хъуыддагмæ». Æмæ радта Ироды галуаны йæ ахстæй дарыны бардзырд.

Зылын кæнынц Павелы

24 Фондз боны фæстæ алчер Анани æрцыд адæмы хистæртимæ, стæй тæрхоны дæсны Тертуллимæ. Уыдон бæстæйы хицаумæ бахастой сæ хъаст Павелыл.
2 Павелы куы бакодтой, уæд æй Тертулл райдыдта зылын кæнын:
3 «Дæ фæрцы нæ бæстæ у æнцад; царды æппæт къабæзты алы ран дæр дæ арæхстджын разамындæй цы ивддзинæдтæ цæуы, уыдон сты ацы адæмы хорзæхæн. Уыдæтты тыххæй бузныг стæм дæуæй, кадджын Феликс.
4 Фæлæ дæ цæмæй ма фæлмæцын кæнон, уый тыххæй дæ курын: дæ хорзæхæй, иучысыл нæм байхъус.
5 Мах куыд базыдтам, афтæмæй ацы лæг у рын, æппæт дунейы иудейты змæнтæг æмæ назаретаг мæнгдины фæтæг. ‡†
6 Суанг архайдта Кувæндон фæчъизи кæныныл, æмæ йæ мах æрцахстам. [Нæ зæрды уыди нæхи Æгъдаумæ гæсгæ йын тæрхон кæнын; ‡‡
7 Фæлæ æрцыд æфсæддон хицау Лисий, лæгдыхæй нын æй байста нæ къухтæй,
8 Æмæ йæ зылын чи кодта, уыдонæн бафæдзæхста дæумæ фæцæуын.] Ацы лæджы хъуыддаг дæхæдæг куы равзарай, уæд ын йæхицæй фехъусдзынæ, мах æй цæмæй зылын кæнæм, æппæт уыдæттæ».
9 Иудейтæ разы уыдысты Тертуллы ныхæстимæ, æмæ дзырдтой, æппæт дæр афтæ уыди, зæгъгæ.

Павел раст кæны йæхи

10 Бæстæйы хицау æм куы ацамыдта, уæд Павел загъта: «Æз зонын, ды ацы адæмæн бирæ азты дæргъы тæрхонгæнæг кæй дæ, уый, æмæ райгондæй раст кæндзынæн мæхи.
11 Дæ бон у базонын, æз Иерусалиммæ бакувынмæ куы æрцыдтæн, уыл кæй нæ рацыди дыууадæс бонæй фылдæр.
12 Нæдæр Кувæндоны, нæдæр синагогæты, нæдæр сахары æндæр ран мæн нæ фендæуыд искæимæ быцæугæнгæ кæнæ адæмы змæнтгæйæ.
13 Æмæ ныр мæн цæмæй зылын кæнынц, уый тыххæй дæумæ цы бавдисой, уый сæм нæй.
14 Фæлæ дæуæн сæттын ууыл, æмæ уыдон мæнгдин кæй хонынц, уыцы ахуырадмæ гæсгæ кусын нæ фыдæлты Хуыцауæн; æууæндын, Æгъдаумæ гæсгæ цы у æмæ пехуымпартæм цы фыст ис, æппæт уыдæттыл.
15 Мæ зылынгæнджытæ сæхæдæг сæ зæрдæ куыд дарынц, афтæ æз дæр мæ зæрдæ дарын Хуыцауыл: райгас уыдзысты рæстытæ дæр æмæ тæригъæдджынтæ дæр. ‡‡†
16 Уымæ гæсгæ æз архайын Хуыцауы æмæ адæмы раз кæддæриддæр сыгъдæг цæсгомимæ цæрыныл. ‡‡‡
17 Æз Иерусалиммæ æрбаздæхтæн бирæ азты фæстæ мæ адæмы мæгуыртæн баххуыс кæныны æмæ нывондтæ æрхæссыны сæраппонд. §
18 Æгъдаумæ гæсгæ мæхи куы ссыгъдæг кодтон, уæд мæ баййæфтой Кувæндоны; нæдæр дзы бирæ адæм уыди, нæдæр змæст. §†

† 23:27 Ап. хъ. 21:32. †† 23:28 Ап. хъ. 22:30. ‡ 23:29 Ап. хъ. 25:19.

‡† 24:5 Ап. хъ. 28:22. ‡‡ 24:6 Ап. хъ. 21:28. ‡‡† 24:15 Ин. 5:28. ‡‡‡ 24:16 Ап. хъ. 23:1. § 24:17 Ап. хъ. 11:29; Ром. 15:25. §† 24:18 Ап. хъ. 21:26-27.

[19] Фæлæ дзы уыдысты цавæрдæр асиаг иудейтæ;
мæ ныхмæ сæм исты куы уыдаид, уæд дæ разы
хъуамæ лæууиккой æмæ мæн зылын кæниккой.
[20] Кæнæ ам чи ис, уыдон зæгъæнт, синедрионы
раз куы лæууыдтæн, уæд мæм цы азым ссардтой,
уый.
[21] Æрмæст иу фыдракæнд саразтон – сæ разы куы
лæууыдтæн, уæд хъæлæсыдзагæй загътон: „Абон
мын тæрхон кæнут, мæрдты райгасыл мæ зæрдæ
кæй дарын, уый тыххæй"». †
[22] Феликс бæстон зыдта Хицауы фæндаджы
тыххæй, æмæ хъуыддаг аргъæвта фæстæдæрмæ:
«Æфсæддон хицау Лисий куы æрцæуа, уæд уын
æркæсдзынæн уæ хъуыддагмæ».
[23] Феликс сæдæйыхицауæн радта Павелы
хъахъхъæныны бардзырд, фæлæ дам ын хъуамæ
иуцасдæр фезмæлæн дæр уа, йæ хæлæрттæ йын
куы лæггад кæной, уæд сæ хъыгдарæг куыд нæ уа,
афтæ. ††
[24] Цалдæр боны фæстæ Феликс æрцыд йæ ус
Друзиллæимæ (уыди дзуттаг). Феликс арвыста
Павелы æрбакæнынмæ, æмæ хъуыста, Павел Йесо
Чырыстийыл æууæндыны тыххæй цы дзырдта,
уымæ.
[25] Павел рæстæй цæрыны, хиуыл хæцыны æмæ
фидæны тæрхоны тыххæй куы дзырдта, уæд
Феликсы бацыди тас æмæ загъта: «Ныр ацу,
рæстæг мын куы фæуа, уæд та дæм
фæдзурдзынæн».
[26] Уыимæ ма Феликс йæ зæрдæ дардта, Павел ын
ратдзæн æхца, зæгъгæ. Уымæ гæсгæ-иу арæх
арвыста йе 'рбакæнынмæ, æмæ-иу ныхас кодта
йемæ.
[27] Фæлæ дыууæ азы фæстæ Феликсы раивта
Порций Фест. Иудейты зæрдæ балхæныны тыххæй
Феликс Павелы ныууагъта ахæстоны. ‡

Павел æмæ Фест

25 Фест бæстæйы хицауы бынат куы бацахста,
уæд æртæ боны фæстæ Кесарийæ ацыд
Иерусалиммæ.
[2] Иерусалимы йæм Павелыл хъаст кодтой
алчертæ æмæ иудейаг хицæуттæ.
[3] Хатыдысты йæм, цæмæй сын ахæм хорзæх
ракæна, æмæ Павелы арвита Иерусалиммæ;
сæхæдæг та баныхас кодтой фæндагыл Павелы
амарыныл.
[4] Фæлæ сын Фест дзуапп радта: «Павел Кесарийы
ахæстоны ис, стæй рæхджы мæхæдæг дæр уырдæм
ацæудзынæн.
[5] Æмæ уæ кæй бон у, уыдон рацæуæнт мемæ,
æмæ кæд уыцы лæг æвзæрæй исты ракодта, уæд-
иу æй базылын кæнæнт».
[6] Фест сæм баззад аст-дæс боны, æмæ æрбаздæхт
Кесаримæ. Дыккаг бон æрбадти тæрхонгæнæджы
бынаты æмæ радта Павелы æрбакæныны
бардзырд.
[7] Павел куы æрбацыди, уæд Иерусалимæй
æрцæуæг иудейтæ æрлæууыдысты йæ алыварс, йæ
ныхмæ йын æвæрдтой бирæ уæззау
фыдракæндтæ, фæлæ сæм æвдисæйнæгтæ нæ уыд.
[8] Павел йæхи раст кæнынæн загъта: «Æз иу
тæригъæд дæр нæ ракодтон нæдæр иудейаг
Æгъдауы ныхмæ, нæдæр Кувæндоны ныхмæ,
нæдæр кесæры ныхмæ». ‡†
[9] Фесты фæндыд иудейты зæрдæ балхæнын, æмæ
Павелы бафарста: «Фæнды дæ Иерусаліммæ
ацæуын, цæмæй дæ ныхмæ цы æвæрынц, уыдæтты
тыххæй дын уым рахæссон тæрхон?»
[10] Павел загъта: «Æз кесæры тæрхоны раз
лæууын, æмæ мын ам хъуамæ тæрхон кæной. Ды
дæр хорз зоныс: æз иудейты хъыджы ницæмæй
бацыдтæн.
[11] Кæд æз ахæмæй исты ракодтон, æмæ амарыны
аккаг дæн, уæд цæттæ дæн мæлæтмæ. Фæлæ мæ
ныхмæ цы æвæрынц, кæд æппæт уыдæттæ
æрымысгæ сты, уæд мæн сæ къухмæ раттын никæй
бон у. Æз домын кесæры тæрхон».
[12] Уæд Фест аныхас кодта йæ æххуысгæнджытимæ
æмæ дзуапп радта: «Ды æрдомдтай кесæры
тæрхон, æмæ ацæудзынæ кесæрмæ».

Павел æмæ Агриппа

[13] Цалдæр боны фæстæ паддзах Агриппа æмæ
Вереникæ Фестæн æгасцуай зæгъынмæ
æрцыдысты Кесаримæ.
[14] Уым фесты дзæвгар рæстæг. Фест паддзахæн
радзырдта Павелы хъуыддаджы тыххæй æмæ йын
загъта: «Ам ис, Феликс ахæстоны кæй ныууагъта,
ахæм адæймаг.
[15] Æз Иерусалимы куы уыдтæн, уæд ыл хъаст
кодтой алчертæ æмæ иудейты хистæртæ –
куырдтой тæрхон ын рахæссын. ‡‡
[16] Æз сын дзуапп радтон, зæгъгæ, зылынгонд чи
цæуы, уыцы адæймаг цалынмæ йæ
зылынгæнджытимæ лæгæй-лæгмæ фембæла æмæ
йын йæхи раст кæныны фадат уа, уæдмæ ромаг
æгъдау бафхæрынмæ никæй дæтты.
[17] Уыдон æрцыдысты ардæм, æмæ æз
æвæстиатæй дыккаг бон æрбадтæн
тæрхонгæнæджы бынаты æмæ радтон уыцы
лæджы æрбакæныны бардзырд.
[18] Зылынгæнджытæ сыстадысты йæ ныхмæ, æмæ
æз æнхъæл цы фыдракæндтæй уыдтæн, уыдонæй
йæ иуæй дæр нæ базылын кодтой.
[19] Фæлæ сын йемæ уыди цæйдæр быцæутæ сæ
дины æмæ, Чи амард, уыцы цавæрдæр Йесойы
тыххæй – Павел дзырдта, удæгас у, зæгъгæ. ‡‡†
[20] Ахæм фарстатæ куыд лыггæнгæ сты, уый кæй не
'мбæрстон, уымæ гæсгæ Павелы бафарстон, нæ йæ

† 24:21 Ап. хъ. 23:6. †† 24:23 Ап. хъ. 27:3. ‡ 24:27 Ап. хъ. 21:11; 25:9.

‡† 25:8 Ап. хъ. 24:12; 28:17. ‡‡ 25:15 Ап. хъ. 24:1. ‡‡† 25:19 Ап. хъ. 18:15.

фæнды, мыййаг, Иерусалиммæ ацæуын æмæ уым
тæрхоны раз æрлæууын?
21 Фæлæ Павел æрдомдта, цæмæй йæ ныуудзой
ахæстоны, цалынмæ кесæр уынаффæ рахæсса,
уæдмæ. Уæд æз радтон, цалынмæ йæ кесæрмæ
арвитон, уæдмæ йæ ахæстоны дарыны бардзырд».
22 Агриппа загъта Фестæн: «Фæнды мæ уыцы
адæймагмæ байхъусын». Фест дзуапп радта:
«Тæккæ райсом æм байхъусдзынæ».
23 Дыккаг бон, хъæздыг арæзтæй æмæ
сæрбæрзондæй, æрцыдысты Агриппа æмæ
Вереникæ; æфсæддон хицæуттимæ æмæ сахары
уæздæттимæ бацыдысты æмбырды уатмæ. Фесты
бардзырдмæ гæсгæ æрбакодтой Павелы.
24 Фест загъта: «Паддзах Агриппа æмæ ам немæ
чи ис, уыцы хорз адæм! Сымах уынут, Иерусалимы
дæр æмæ ам дæр иудейтæ иууылдæр мæнмæ сæ
хъаст кæуыл хастой æмæ йын удæгасæй
ныуудзæн нæй, зæгъгæ, кæй тыххæй хъæр
кодтой, уыцы лæджы. †
25 Фæлæ куыд федтон, афтæмæй йæ цæй тыххæй
амардæуа, ахæмæй ницы сарæзта. Гъе æрмæст
йæхæдæг кесæры тæрхон кæй æрдомдта, уымæ
гæсгæ йæ сфæнд кодтон уымæ арвитын. ††
26 Кесæрмæ ацы лæджы тыххæй бæлвырдæй цы
ныффыссон, ахæмæй мæм ницы ис. Æмæ йæ уымæ
гæсгæ æрлæууын кодтон уæ разы, уæлдайдæр та
дæ разы, паддзах Агриппа, цæмæй хъуыддагмæ
æркæсыны фæстæ зонон, цы ныффыссын хъæуы,
уый.
27 Уымæн æмæ, ахст адæймаг зылынгонд цæмæй
цæуы, уый ма бавдис, афтæмæй йæ арвит, уый æз
æнæсæрфатыл нымайын».

Павел раст кæны йæхи

26 Агриппа загъта Павелæн: «Ис дын дæхи
тыххæй дзурыны бар». Уæд Павел йæ къух
размæ радардта æмæ райдыдта йæхи раст кæнын:
2 «Паддзах Агриппа! Мæхи нымайын
амондджыныл, иудейтæ мæ цæмæйты зылын
кæнынц, æппæт уыдæттæй дæ разы абон мæхи
кæй раст кæнын, уымæй.
3 Уæлдайдæр та уымæн, æмæ ды хорз зоныс
иудейты æппæт æгъдæуттæ æмæ дзырддаг
фарстатæ. Уымæ гæсгæ дæ курын фæразонæй мæм
байхъусын.
4 Ме 'взонджы бонтæй фæстæмæ куыд цæрын,
уый иудейтæ иууылдæр зонынц. Тæккæ райдианæй
æз цардтæн мæ адæмы æхсæн æмæ Иерусалимы.
5 Рагæй мæ зонынц, æмæ сæ куы бафæнда, уæд
сæ бон у æвдисæн ныллæууын, æз кæй цардтæн
фарисейы цардæй – нæ дины тæккæ карздæр
къабазы домæнтæм гæсгæ. ‡
6 Æмæ абон тæрхоны раз лæууын, Хуыцау нæ
фыдæлтæн зæрдæ цæмæй бавæрдта, уымæй мæ
ныфс кæй ис, уый тыххæй.
7 Уыцы зæрдæвæрд кæй райсдзысты, уымæй
ныфс ис нæ дыууадæс мыггаджы, æмæ бонæй-
æхсæвæй зæрдиагæй кусынц Хуыцауæн. Уыцы
зæрдæдарæны тыххæй, паддзах, мæн аххосджын
кæнынц иудейтæ.
8 Хуыцау мæрдты кæй æгас кæны, уый, æрцæуæн
кæмæн нæй, ахæм хабарыл цæмæн нымайут?
9 Æз дæр афтæ æнхъæл уыдтæн, Назаретаг
Йесойы номы ныхмæ мын мæ тых, мæ бонæй
тохгæнгæ у.
10 Æмæ уæвгæ дæр афтæ кодтон Иерусалимы.
Алчертæй бар райстон, афтæмæй бирæ
сыгъдæджыты баппæрстон ахæстæттæм; мæлæты
тæрхон-иу сын куы хастой, уæд-иу хъæлæс кодтон
сæ амарыныл. ‡†
11 Бирæ хæттыты сæ æфхæрдтон æппæт
синагогæты, цæмæй сæхи атигъ кæной Йесойыл.
Афтæ уæнгæл мын уыдысты, æмæ сæ фæдыл
зылдтæн суанг æцæгæлон сахарты дæр.
12 Уый тыххæй алчертæй райстон бар, æмæ сын
сæ фæдзæхст сæххæст кæнынмæ араст дæн
Дамаскмæ.
13 Æмбисбон фæндагыл, паддзах, æз федтон, хуры
рухсæй тыхджындæр чи уыди, мæн æмæ ме
'мбæлццæттыл чи æртыхст, ахæм рухс уæлarвæй. ‡‡
14 Неппæт дæр æрхаудтам зæххыл, æмæ æз
фехъуыстон, дзуттагау мын чи дзырдта, ахæм
хъæлæс: „Савл, Савл, цæмæн Мæ æфхæрыс? Зын
дын у цыргъ хъилы ныхмæ бырсын".
15 Æз бафарстон: „Чи дæ, Хицау?" Хицау загъта:
„Ды Кæй æфхæрыс, уыцы Йесо дæн.
16 Сыст æмæ слæуу дæ къæхтыл. Æз дæм уымæн
фæзындтæн, цæмæй дæ скæнон Мæ кусæг, æмæ
æвдисæн уай, цы федтай æмæ ма дын ноджыдæр
цы раргом кæндзынæн, æппæт уыдæттæн.
17 Æз дæ бахиздзынæн дæхи адæмæй, стæй
муртаттæй – Æз дæ æрвитын уыдонмæ,
18 Цæмæй байгом уой сæ цæстытæ æмæ рацæуой
талынгæй рухсмæ, хæйрæджы къухтæй Хуыцаумæ,
Мæныл æууæндыны фæрцы сын барст æрцæуой
сæ тæригъæдтæ æмæ сыгъдæджытимæ райсой сæ
хай". ‡‡†
19 Уымæ гæсгæ, паддзах Агриппа, уæларвæй мын
цы раргом, уый коммæ нæ бакæсын мæ бон нæ
баци.
20 Фыццаг амыдтон Дамаскы цæрджытæн, уый
фæстæ Иерусалимы цæрджытæн, стæй æппæт
иудейаг бæстæйы æмæ муртаттæн, цæмæй
æрфæсмон кæной сæ тæригъæдтыл, раздæхой
Хуыцаумæ æмæ, кæй æрфæсмон кодтой, уый
æвдисой хорз хъуыддæгтæй. ‡‡‡
21 Уый тыххæй мæ иудейтæ æрцахстой
Кувæндоны, æмæ мæ хъавыдысты амарынмæ. §
22 Фæлæ абоны онг, Хуыцауы æххуысæй,
æнæфæцудгæ лæууын æмæ дзурын хуымæтæг

† *25:24 Ап. хъ. 22:22; 24:5.* †† *25:25 Ап. хъ. 23:9.* ‡ *26:5 Ап. хъ. 22:3; 23:6.*

‡† *26:10 Ап. хъ. 8:3; 9:1; 22:4; 1 Кор. 15:9; Гал. 1:13; 1 Тим. 1:13.* ‡‡ *26:13 Ап. хъ. 22:6.* ‡‡† *26:18 Лк. 2:32; Ин. 1:9; 1 Пет. 2:9; Эф. 5:8.* ‡‡‡ *26:20 Ап. хъ. 9:20.* § *26:21 Ап. хъ. 21:30.*

адæмæн дæр æмæ номдзыд адæмæн дæр. Дзургæ
та кæнын, пехуымпартæ æмæ Моисей рагагъоммæ
цы загътой, æрмæстдæр уый.
23 Ома, Чырысти фæхъизæмар кæндзæн,
мæрдтæй фыццаг Уый райгас уыдзæн, æрхæсдзæн
рухс иудейаг адæмæн æмæ муртаттæн». †
24 Павел йæхи афтæ куы раст кодта, уæд Фест
хъæрæй загъта: «Ды сæрхъæн дæ, Павел!
Фырахуырæй дæ зонд фæцыд». ††
25 Павел дзуапп радта: «Нæ, кадджын Фест, æз
сæрхъæн нæ дæн, фæлæ зæгъын, раст зондæй чи
цæуы, æцæгады уыцы ныхæстæ.
26 Æппæт уыдæтты тыххæй зоны, æз
ныфсджынæй кæй разы дзурын, уыцы паддзах.
Мæн нæ уырны, æмæ уыцы хъуыддæгтæй исты
басусæг уа паддзахæй, уымæн æмæ фæскъуым не
'рцыдысты. ‡
27 Паддзах Агриппа, пехуымпартыл æууæндыс
æви нæ? Кæй сыл æууæндыс, уый æз зонын».
28 Агриппа загъта Павелæн: «Æгæр тагъд мæ нæ
чырыстон кæныс?»
29 Павел загъта: «Хуыцауæн лæгъстæ кæнын,
цæмæй тагъд уа æви æрæгмæ уа, æрмæст ды нæ,
фæлæ мæм абон чи хъусы, уыдон сеппæт дæр суой
мæ хуызæттæ, æрмæст æнæ рæхыстæй». ‡†
30 Павел афтæ куы загъта, уæд паддзах, бæстæйы
хицау, Вереникæ, стæй семæ чи бадт, уыдон
иууылдæр сыстадысты.
31 Фæхибар сты æмæ кæрæдзийæн дзырдтой, ацы
адæймаг амарыны кæнæ йæ ахæстоны дарыны
аккагæй ницы ракодта, зæгъгæ.
32 Агриппа загъта Фестæн: «Кесæры тæрхон куы
не 'рдомдтаид, уæд ацы адæймагæн уаид
суæгъдгæнæн».

Павел цæуы Роммæ

27 Италимæ кæй цæудзыстæм, уыцы уынаффæ
куы рахастæуыд, уæд Павелы æмæ ма æндæр
ахæстыты радтой кесæры æфсæддон хайы
сæдæйыхицау Юлийы къухмæ.
2 Мах сбадтыстæм адрамитаг науы, æмæ араст
стæм. Нау йæ фæндагыл хъуамæ баздæхтаид
Асийы наулæууæнтæм. Немæ уыдис македониаг
Аристарх, Фессалоникæйы сахарæй. ‡‡
3 Дыккаг бон бахæццæ стæм Сидонмæ. Юлий
Павелмæ ракаст хорз цæстæй, радта йын йæ
хæлæрттæм ацæуыны фадат, цæмæй йыл
баузæлой. ‡‡†
4 Уырдыгæй араст стæм дарддæр; Кипры
чъылдыммæ бамбæхстыстæм дымгæйæ, уымæн
æмæ дымдта нæ ныхмæ.
5 Килики æмæ Памфилийы рæзты ахызтыстæм
денджызыл, æмæ бахæццæ стæм ликиаг сахар
Миртæмæ.
6 Уым сæдæйыхицау ссардта, Италимæ чи цыд,
ахæм александриаг нау, æмæ нæ сбадын кодта
ууыл.
7 Дзæвгар рæстæг цыдыстæм сындæг, æмæ
тыххæйты бахæццæ стæм Книдмæ. Дымгæ нæ
размæ цæуын кæй нæ уагъта, уымæ гæсгæ
ахызтыстæм Салмоны рæзты æмæ, Криты
чъылдыммæ дымгæйæ бамбæхсгæйæ, цыдыстæм
дарддæр.
8 Зынтæй цыдыстæм былмæ æввахс, æмæ
бацыдыстæм, Хорз Наулæууæнтæ чи хуыйны,
уырдæм, Ласейы сахармæ хæстæг.
9 Уæдмæ рацыд бирæ рæстæг, ком дарыны афон
дæр аивгъуыдта, æмæ науы цæуын сси тæссаг.
Уымæ гæсгæ Павел дзырдта:
10 «Хорз адæм, æз уынын, фæндагыл нæ
баййафдзæн бæллæх, æмæ стыр зиан æрцæудзæн
æрмæст уæзæгтыл æмæ науыл нæ, фæлæ нæхиуыл
дæр».
11 Фæлæ сæдæйыхицау, Павел цы дзырдта,
уымæй наутæрæгыл æмæ науы хицауыл фылдæр
æууæндыд.
12 Наулæууæн зымæгиуатæн кæй нæ бæззыд,
уымæ гæсгæ сæ фылдæр фæндон хастой, цæмæй
нау гæнæн æмæ амалæй бацæуа критаг
наулæууæн Финикмæ, æмæ зымæг арвитæм уым.
Уыцы наулæууæн кæсы хуссар-ныгуылæнмæ æмæ
цæгат-ныгуылæнмæ.
13 Хуссайраг уадымс куы радымдта, уæд
æнхъæлдтой æмæ сæ цы фæндыди, уый сæ
баййæфта; систой науæнгуыр æмæ ацыдысты
Криты былгæрæтты рæзты.

Уад

14 Фæлæ рæхджы сакъадахырдыгæй æрбадымдта
тыхджын уад, «цæгат-скæсæйнаг» чи хуыйны, уый.
15 Уад æрцахста науы, æмæ нау йæ ныхмæ цæуын
нал фæрæзта. Нæ бон базыдтам, æмæ нæ дымгæ
хаста, кæдæм æй фæндыд, уырдæм.
16 Мах февзæрдыстæм, Кавда кæй хонынц, уыцы
сакъадахы цур. Сакъадах нæ иуцасдæр бахызта
дымгæйæ, æмæ нын тыххæйты бантыст науы
бæлæгъ бахъахъхъæнын.
17 Куы йæ систой, уæд бæндæнтæй кæрæдзимæ
балвæстой науы фæрстæ. Дымгæ науы цæмæй
Сиртмæ ма ахæсса æмæ уым тæнæджы ма
ныссæдза, уый тыххæй æруагътой наупæлæз, æмæ
нæ дымгæ хаста, кæдæм æй фæндыд, уырдæм.
18 Уад нæ æгъатырæй кæй хоста, уымæ гæсгæ
дыккаг бон райдыдтой денджызмæ уæзæгтæ
калын.
19 Æртыккаг бон та сæхи къухтæй науы
кусæнгæрзтæ ракалдтой.
20 Бирæ бонты дæргъы нæдæр хур, нæдæр
стъалытæ кæй нæ зындысты, уад дæр кæй нал
æнцад, уымæ гæсгæ фервæзыныл нæ зæрдæ нал
дардтам.

† *26:23 Лк. 24:27.* †† *26:24 1 Кор. 1:23; 2:14.* ‡ *26:26 Ин. 18:20.* ‡† *26:29 Ап. хъ. 24:27.* ‡‡ *27:2 Ап. хъ. 20:4; 2 Кор. 11:23; Кол. 4:10.* ‡‡† *27:3 Ап. хъ. 24:23.*

21 Адæм хойраджы хъæстæ рагæй нæ уыдысты.
Павел рацыд сæ размæ æмæ загъта: «Хорз адæм,
хъуыди мæ коммæ бакæсын æмæ Криты баззайын.
Уæд ацы бæллæх нæ бавзæрстаиккам æмæ ныл
зиан не 'рцыдаид.
22 Ныр та уæм сидын, цæмæй уæ ныфс ма асæтта.
Сымахæй иу адæймаг дæр нæ фесæфдзæн;
æрмæстдæр нау фесæфдзæн.
23 Æз Кæй дæн æмæ Кæмæн кусын, уыцы Хуыцауы
зæд мæм фæзынд дысон
24 Æмæ мын загъта: „Ма тæрс, Павел! Ды хъуамæ
æрлæууай кесæры раз, æмæ дын Хуыцау балæвар
кодта, демæ чи цæуы, уыдоны иууылдæр".
25 Уæдæ ма тæрсут, хорз адæм, æз Хуыцауыл
æууæндын: куыд мын загъдæуыд, афтæ уыдзæн.
26 Уад нæ хъуамæ раппара цавæрдæр
сакъадахмæ». †
27 Цыппæрдæсæм æхсæв нæ уылæнтæ
Адриатикæйы денджызы куы хастой, уæд
æмбисæхсæвмæ хæстæг наудзаутæ банкъардтой,
зæхмæ кæй æввахс кæнæм, уый.
28 Куы сбарстой, уæд денджыз разынд ссæдз
ивазны æрфæн; стæй та йæ чысыл дарддæр
сбарстой, æмæ уыди фынддæс ивазны †† æрфæн.
29 Науы къæдзæхтæм куы бахæсса, уымæй тæссаг
кæй уыд, уымæ гæсгæ фæстæрдыгæй æруагътой
цыппар науæнгуыры, æмæ куывтой боны æрцыды
тыххæй.
30 Наудзаутæ хъавыдысты науæй алидзынмæ,
æмæ разырдыгæй науæнгуыр æрæппарыны
æфсонæй бæлæгъ æруагътой денджызмæ.
31 Уæд Павел сæдæйыхицауæн æмæ
æфсæддонтæн загъта: «Уыдон науыл куы нæ
баззайой, уæд уын фервæзæн нæй».
32 Уæд æфсæддонтæ акъуырдтой бæлæгъы
бæттæнтæ, æмæ бæлæгъ ныххаудта денджызмæ.
33 Боныцъæхты размæ Павел сеппæтмæ дæр
хатыд бахæрыны тыххæй: «Цыппæрдæсæм бон
сымах стут ахæм зын уавæрты, æмæ хойраджы
хъæстæ нæ фестут.
34 Уымæ гæсгæ уæм хатын, цæмæй бахæрат – уый
ахъаз уыдзæн уæ фервæзынæн. Иу æрду дæр уæ
никæй сæрæй фæхъæудзæн». ‡
35 Уыцы ныхæсты фæстæ Павел райста дзул,
сеппæты раз арфæ ракодта Хуыцауæн, асаста йæ
æмæ райдыдта хæрын.
36 Уæд сеппæт дæр фæныфсджын сты æмæ
бахордтой.
37 Науыл æдæппæтæй уыдыстæм дыууæсæдæ
æвдай æхсæз адæймаджы.
38 Куы бафсæстысты, уæд нау фæрогдæр кæныны
тыххæй мæнæу ракалдтой денджызмæ.
39 Куы сбон, уæд цы зæхх у, уый нæ базыдтой,
фæлæ федтой змисбыл донбакæлæн. Бауынаффæ
кодтой гæнæн æмæ амалæй нау уырдæм батæрын
æмæ йæ змисы ныссадзын.
40 Акъуырдтой науæнгуыртæ æмæ сæ ныууагътой
денджызы, суæгъд кодтой науыздахæнтæ, систой
раззаг наупæлæз дымгæмæ æмæ сæ ных сарæзтой
былмæ.
41 Фæлæ бахаудтой донбылмæ, æмæ нау
ныссагъди тæнæджы. Йæ фындз аныгъуылд зæххы
æмæ нал змæлыд, йæ гуыр та йын уылæнтæ
дæрæн кодтой. ‡†
42 Æфсæддонтæм фæзынд ахæстыты амарыны
фæнд, куыд мачи сæ аленк кæна æмæ алидза,
афтæ.
43 Фæлæ сæдæйыхицауы фæндыди Павелы
фервæзын кæнын, æмæ сæ нæ бауагъта. Бардзырд
радта, цæмæй ленк кæнын чи зыдта, уыдон
æппæты разæй ныггæпп ласой денджызмæ æмæ
былмæ рахизой;
44 Иннæтæ та исты амæлттæ кæной – чи
фæйнæгыл, чи науы гæбазыл. Афтæмæй неппæт
дæр раирвæзтыстæм зæхмæ.

Мелиты сакъадахыл

28 Зæхмæ куы раирвæзтыстæм, уæд базыдтам,
сакъадах Мелит кæй хуыйны, уый.
2 Сакъадахы цæрджытæ разындысты тынг
адæмуарзон. Уарыд æмæ уыд уазал; уымæ гæсгæ
арт бандзæрстой æмæ неппæты дæр бахуыдтой.
3 Павел æрбахаста пыхсытæ, æмæ сæ артыл куы
æвæрдта, уæд калм тæвдмæ рабырыд пыхсытæй
æмæ йын ацауындзæг йæ цонгыл. ‡‡
4 Сакъадахы цæрджытæ йын йæ цонгыл калмы
ауыгъдæй куы федтой, уæд кæрæдзийæн
дзырдтой: «Ацы адæймаг, æнæгуыырысхойæ,
лæгмар у. Денджызæй фервæзт, фæлæ йын
рæстдзинады ус-хуыцау удæгасæй баззайыны бар
нæ дæтты».
5 Фæлæ Павел калмы йæ цонгæй æрцагъта
артмæ, æмæ йын нæ разиан кодта.
6 Адæм æнхъæлмæ кастысты, Павел
ныррæсидзæн, кæнæ дзыхъмард фæуыдзæн,
зæгъгæ. Фæлæ бирæ куы фенхъæлмæ кастысты
æмæ йын калм кæй ницы разиан кодта, уый куы
федтой, уæд æм ракастысты æндæр цæстæй æмæ
дзырдтой, уый хуыцау у, зæгъгæ.
7 Уырдæм хæстæг уыдысты сакъадахы хицау
Публийы хæдзар æмæ зæххытæ. Публий нæ суазæг
кодта, æмæ нын æртæ боны уыди рæдау фысым.
8 Публийы фыд сади тæвдниз æмæ гуыбыннизæй.
Павел æм бацыд, бакуывта, æрæвæрдта йыл йæ
къухтæ æмæ йæ сдзæбæх кодта.
9 Уыцы цауы фæстæ сакъадахы иннæ рынчынтæ
дæр цыдысты Павелмæ æмæ-иу сдзæбæх сты.
10 Тынг нæ сбуц кодтой, æмæ куы цыдыстæм, уæд
нын немæ нывæрдтой, цы нæ хъуыди, уыдæттæ.

† *27:26 Ап. хъ. 28:1.* †† *27:28 |i20 ивазны|r – 40 метры бæрц; |i15 ивазны|r – 30 метры бæрц.* ‡ *27:34 Мф. 10:30.* ‡† *27:41 2 Кор. 11:25.* ‡‡ *28:3 Мк. 16:18.*

Фæндаг Роммæ

[11] Æртæ мæйы фæстæ ацыдыстæм, «Диоскуртæ»
кæй хуыдтой, уыцы александриаг науы. Уый
зымæгиуат кодта сакъадахыл.
[12] Бацыдыстæм Сиракузтæм, æмæ дзы
баззадыстæм æртæ боны.
[13] Уырдыгæй ацыдыстæм, æмæ бахæццæ стæм
Ригимæ. Иннæ бон радымдта хуссайраг дымгæ,
æмæ дыккаг бон уыдыстæм Путеолы.
[14] Уым ссардтам æфсымæрты æмæ сæм сæ
курдиатмæ гæсгæ баззадыстæм авд боны, стæй
араст стæм Роммæ. †
[15] Ромаг æфсымæртæ фехъуыстой мах тыххæй
æмæ нæ размæ рацыдысты Аппийы Фæз æмæ
Æртæ Фысымуаты цурмæ. Павел сæ куы федта, уæд
арфæ ракодта Хуыцауæн æмæ йæ зæрдæ барухс.

Павел – Ромы

[16] Роммæ куы æрцыдыстæм, уæд Павелæн радтой
йæ хъахъхъæнæг æфсæддонимæ хицæнæй
æрцæрыны бар.
[17] Æртæ боны фæстæ Павел æрхуыдта
дзырддзæугæ иудейты. Куы æрæмбырд сты, уæд
сын загъта: «Æфсымæртæ, нæ адæмы ныхмæ æмæ
нæ фыдæлты æгъдæутты ныхмæ æвзæрæй ницы
сарæзтон, фæлæ мæ æрцахстой Иерусалимы æмæ
мæ радтой ромæгты къухтæм. ††
[18] Уыдон æркастысты мæ хъуыддагмæ æмæ мæ
хъавыдысты рауадзынмæ, уымæн æмæ мæлæты
тæрхон рахæссыны аккаг цы уа, ахæмæй ницы
ракодтон. ‡
[19] Фæлæ иудейтæ ныхмæ кæй уыдысты, уымæ
гæсгæ æрдомдтон кесæры тæрхон – æндæр гæнæн
мын нæ уыд. Мæ адæммæ исты азым æрхæссыны
охыл, мыййаг, нæ бакодтон афтæ.
[20] Æппæт уыдæтты тыххæй æрбахуыдтон сымах –
фенон уæ æмæ аныхас кæнон уемæ, уымæн æмæ
ацы рæхысæй Израилы зæрдæдарæны сæраппонд
баст дæн». ‡†
[21] Уыдон ын загътой: «Мах дæу тыххæй
Иудейæйæ фыстæджытæ дæр нæ райстам,
æрцæуæг æфсымæртæй дæр нын дæу тыххæй
æвзæрæй ничи ницы фехъусын кодта æмæ загъта.
[22] Фæлæ мах фæнды дæ зондахасты тыххæй
дæхицæй фехъусын. Уымæн æмæ алы ран дæр
уыцы ахуырады ныхмæ кæй дзурынц, уый нын
зындгонд у». ‡‡
[23] Иудейтæ баныхас кодтой Павелимæ, цы бон
фембæлдзысты, уый тыххæй; æмæ кæм
æрбынатон, уырдæм æрцыдысты ноджы
фылдæрæй. Павел сын райсомæй изæрмæ дзырдта
Хуыцауы Паддзахады тыххæй, Моисейы Æгъдауæй
æмæ пехуымпарты чингуытæй сын хаста
æвдисæйнæгтæ Йесойы тыххæй, æмæ афтæмæй
архайдта сæ бауæндын кæныныл.
[24] Иуты бауæндын кодта йæ ныхасæй, иннæты та
нæ уырныдта.
[25] Иу хъуыды сæм нæ уыд, æмæ ацыдысты, Павел
афтæ куы загъта, уæд: «Исай-пехуымпары дзыхæй
Сыгъдæг Уд хорз загъта уæ фыдæлтæн:
[26] „Ацу ацы адæммæ æмæ зæгъ: фехъусдзыстут,
æмæ нæ бамбардзыстут, кæсдзыстут, æмæ нæ
фендзыстут. ‡‡†
[27] Уымæн æмæ ацы адæмæн сæ зæрдæ ныддур,
хъусæй зынтæй хъусынц, сæхгæдтой сæ цæстытæ,
цæмæй цæстæй ма феной, хъусæй ма фехъусой,
зæрдæйæ ма бамбарой, ма раздæхой Мæнмæ æмæ
сæ Æз ма сдзæбæх кæнон".
[28] Уæдæ уын зындгонд уæд: Хуыцау адæймаджы
кæй ирвæзын кæны, уыцы уац муртаттæн æрвыст
у; хъусгæ дæр æй уыдон фæкæндзысты». ‡‡‡
[29] [Павел афтæ куы загъта, уæд иудейтæ
ацыдысты, кæрæдзиимæ тынг быцæу кæнгæйæ.]
[30] Павел дыууæ азы фæцард, йæхæдæг цы
цæрæнуат баххуырста, уым. Чидæриддæр æм
цыдис, уыдоныл-иу сæмбæлди зæрдиагæй.
[31] Ныфсджынæй æмæ æнæкъуылымпыйæ
дзырдта Хуыцауы Паддзахады æмæ Хицау Йесо
Чырыстийы тыххæй.

† *28:14 Ап. хъ. 19:21.* †† *28:17 Ап. хъ. 25:8.* ‡ *28:18 Ап. хъ. 25:8.* ‡† *28:20 Лк. 2:38.*

‡‡ *28:22 Лк. 2:34; Ап. хъ. 24:5; Дзут. 12:3.* ‡‡† *28:26 Мф. 13:14; Мк. 4:12; Лк. 8:10; Ин. 12:40; Ром. 11:8.* ‡‡‡ *28:28 Лк. 24:47; Ап. хъ. 13:46.*

Ромæгтæм

1 Павелæй, Хуыцау кæй æрхуыдта æмæ Йæ фарны уац адæммæ фæхæссын кæмæн бафæдзæхста, Йесо Чырыстийы уыцы цагъар æмæ апостолæй. †

2 Уыцы фарны уацæй Хуыцау Йæ пехуымпарты фæрцы развæлгъау зæрдæ æвæрдта Сыгъдæг Фысты. ††

3 Уый у фарны уац Йæ Фырты тыххæй. Туг æмæ стæгæй Уый уыди Давиды байзæддаг, ‡

4 Фæлæ Хуыцауы Фырт кæй у, уый равдыстæуыд Йæ хъаруйæ, сыгъдæггæнæг Уды архайдæй, мæрдтæй райгасæй; Уый у нæ Хицау Йесо Чырысти.

5 Йесойы фæрцы æз схайджын дæн хорзæхæй – сдæн апостол, Йæ номы сæраппонд æппæт адæмты Хуыцауыл æууæндынмæ æмæ Йæ коммæ кæсынмæ хонæг. ‡†

6 Сымах дæр, Йесо Чырыстийыл æууæндынмæ хуындтытæ, уыцы адæмтæй стут.

7 Æз фыссын, Хуыцау кæй бауарзта æмæ æрхуыдта, Ромы уыцы сыгъдæджытæн сеппæтмæ дæр. Хорзæх æмæ уын фарн нæ Фыд Хуыцауæй æмæ Хицау Йесо Чырыстийæ. ‡‡

Павел æмæ ромаг аргъуан

8 Фыццаджыдæр Йесо Чырыстийы фæрцы арфæ кæнын мæ Хуыцауæн уеппæты тыххæй дæр, уымæн æмæ æгас дунейæн уæ уырнындзинад зындгонд у.

9 Йæ Фырты фарны уац адæммæ зæрдиагæй хæссынæй цы Хуыцауæн кусын, Уый мын æвдисæн у: куы фæкувын, уæд сымах æдзух мæ зæрдыл фæлæуут, ‡‡†

10 Æмæ иудадзыг курын, кæд Хуыцауæн фæндиаг у, уæд мын, æппынфæстаг, куыд бантыса сымахмæ фæцæуын.

11 Уæ фенынмæ тынг бæллын, Сыгъдæг Уд мын цы ралæвар кодта, уымæй уын куыд бахай кæнон æмæ куыд сфидар уат. ‡‡‡

12 Ома, кæрæдзи сфидар кæнæм иумæйаг уырнындзинадæй, уæ уырнындзинадæй æмæ мæ уырнындзинадæй.

13 Мæн фæнды, æфсымæртæ, цæмæй сымах зонат, æз уæм бирæ хæттыты кæй хъавыдтæн æрцæуынмæ, фæлæ къуылымпытæ æвзарын абонмæ. Æз бæллын, иннæ адæмтæм мын куыд бантыст, афтæ мын сымахмæ дæр иуцасдæр куыд бантыса.

14 Æз бердзентæй § дæр, талынг адæмтæй дæр, зондджынтæй дæр æмæ æнæфендтæй дæр хæс дарын. §†

15 Уæдæ мæн зæрдиагæй фæнды сымахмæ дæр, Ромы цæрджытæм, фарны уац хæссын.

Хуыцауы ирвæзындæттæг тых

16 Фарны уац кæй хъусын кæнын, уый худинагыл нæ нымайын. Уымæн æмæ уый алы уырнæгæн дæр, фыццаджыдæр иудейæн, стæй муртатæн дæр, у Хуыцауы ирвæзындæттæг тых. §††

17 Фарны уац куыд æргом кæны, афтæмæй Хуыцау адæймаджы раст кæны, куы Йыл бауууæнды, æрмæстдæр уæд. Сыгъдæг Фыст дæр афтæ зæгъы: «Рæстгæнæг уырнындзинады фæрцы цæрдзæн». §‡

Хуыцауы азар

18 Уæларвæй æргомгонд цæуы: Хуыцауы æцæгад фыдæхæй ссæндæг адæм сæ æнæхуыцау миты æмæ хæрам хъуыддæгты тыххæй баййафдзысты Хуыцауы азар.

19 Хуыцауы тыххæй цы базонæн ис, уый сын æргом у, уымæн æмæ сын æй Хуыцау раргом кодта.

20 Æмæ сæхи ницæмæй сраст кæндзысты, уымæн æмæ цæстæй фенæн кæмæн нæй, Хуыцауы уыцы мыггагмæйы тых æмæ Йæ æрдзыхъæд дуне сфæлдисынæй фæстæмæ бæлвырд сты, Хуыцау цы сфæлдыста, уыдæттыл куы хъуыды кæнай, уæд.

21 Хуыцауы бæргæ базыдтой, фæлæ Хуыцауæн цы кад æмбæлы, ахæм кад Ын не скодтой æмæ Дзы бузныг нæ уыдысты. Сæ зонд ныззыгъуыммæ æмæ се 'нæрхъуыды зæрдæтæ нытталынг сты. §‡†

22 Сæхи зондджынтæ хонынц, фæлæ сæ зонд фæцыди,

23 Æнæмæлгæ Хуыцаумæ кувыны бæсты кувынц, мæлæты бар кæуыл цæуы, уыцы адæймагмæ гæсгæ, мæргътæм гæсгæ, цыппæркъахыг цæрæгойтæм æмæ хилджытæм гæсгæ конд фæлгонцтæм.

24 Уымæ гæсгæ сæ Хуыцау ныууагъта сæ зæрдæты чъизи мондæгты æвджид, æмæ сæхæдæг æлгъаг кæнынц сæ буар.

---

† *Ап. хъ. 9:15.* †† *Лк. 1:70; Ин. 1:45.* ‡ *Мф. 1:1; Лк. 2:4.* ‡† *Ап. хъ. 2:22; 2 Кор. 10:5.* ‡‡ *1 Кор. 1:2; Эф. 1:1.* ‡‡† *Ин. 4:23; Ап. хъ. 24:14.* ‡‡‡ *Ром. 15:29; 1 Фес. 3:10.*

§ *1:14 Павел ам |iбердзентæ|r хоны ærмæст бердзенты нæ, фæлæ сæ културæ æмæ æвзаг кæуыл фæзындысты, уыцы адæмы, уыдонимæ ромæгты дæр.* §† *Ап. хъ. 9:15; 1 Кор. 9:16.* §†† *Мк. 8:38; 1 Кор. 1:24; 15:2; 2 Тим. 1:8.* §‡ *Ром. 3:21.* §‡† *Эф. 4:18.*

25 Уыдон Хуыцауы æцæгад баивтой
мæнгдзинадæй, кувынц æмæ кусынц, кæй
сфæлдыстæуыд, уыдонæн, Сфæлдисæгæн та нæ
кувынц – Уый арфæгонд уæд мыггагмæ! Амен.
26 Уый тыххæй сæ Хуыцау ныууагъта æлгъаг
мондæгты æвджид. Сæ сылгоймæгтæ лæгимæ
цæрыны æрдзон æгъдау баивтой, æрдзон чи нæу,
ахæм æгъдауæй.
27 Афтæ нæлгоймæгтæ дæр ныууагътой
сылгоймæгтимæ цæрыны æрдзон æгъдау æмæ
мондаг кæнынц кæрæдзимæ. Нæлгоймæгтæ
фæцалх сты æлгъаг митыл нæлгоймæгтимæ, æмæ
кæй фехæлдысты, уымæй сæхи æртардтой аккаг
æфхæрдмæ.
28 Хуыцауы базонын сæ кæй нæ бафæндыд, уый
тыххæй сæ Хуыцау бафтыдта æнаккаг митæ
кæныны зыгъуыммæ зондыл, †
29 Æмæ æфтынц алыхуызон тæригъæдты, сты
фыдзæрдæ, кæрæф, хæлæг, лæгмартæ, æмхиц
хъаугъатæм, сайынмæ, хæраммæ, хахуырмæ,
30 Сты маргæвзаг, Хуыцау сын у æнæуынон, сты
налат, сæрыстыр, хиппæлой, фыдбылыз
саразынмæ дæсны, ныййарджытæн æгоммæгæс,
31 Æнæмбаргæтæ, æууæнкхортæ, саузæрдæ,
æгъатыр.
32 Кæд æмæ зонынц, ахæм митæ чи кæны, уыдон
Хуыцауы раст тæрхонмæ гæсгæ мæлæты аккаг кæй
сты, уый, уæддæр уыцы митæм канд сæхæдæг не
сты æмхиц, фæлæ ма райгонд сты, ахæм митыл
æфтыд чи у, уыдонæй дæр.

Хуыцауы æнæхæрам тæрхон

2 Уæдæ чидæриддæр ма у, иннæмæн тæрхон
куы кæнай, уæд дæхи дæр ницæмæй сраст
кæндзынæ. Иннæмæн тæрхон кæнгæйæ, тæрхон
кæныс дæхицæн дæр. Уымæн æмæ иннæмæн цæй
тыххæй тæрхон кæныс, дæхæдæг дæр уый гæнæг
дæ. ††
2 Мах та зонæм: ахæм митæ чи кæны, уыдонæн
Хуыцау стæрхон кæндзæн æцæгадмæ гæсгæ.
3 Ау, афтæ æнхъæл дæ, æмæ дæхæдæг цы митæ
кæныс, ахæм миты тыххæй иннæмæн
тæрхонгæнæг куы уай, уæд Хуыцауы тæрхонæй
фервæздзынæ?
4 Æви Хуыцау хæрзаудæг, барон æмæ бирæбыхсаг
кæй у, уый ницæмæ дарыс æмæ, Хуыцау Йæ
хорзæхмæ гæсгæ дæу фæсмонмæ кæй хоны, уый
не 'мбарыс? ‡
5 Фæлæ хивæнд кæй дæ æмæ дæ æрфæсмон кæй
нæ фæнды, уымæй дæхæдæг карздæр кæныс де
'фхæрд азары бонмæ – Хуыцау Йæхи æнæхæрам
тæрхонгæнæгæй куы раргом кæна, уæдмæ. ‡†
6 Хуыцау уæд алкæмæн дæр ратдзæн йæ
хъуыддæгтæм гæсгæ. ‡‡
7 Иудадзыг хорз хъуыддæгты лæудæй намысмæ,
кадмæ æмæ æнæмæлгæ уæвынмæ чи тырны,
уыдонæн ратдзæн мыггагмæйы цард. ‡‡†
8 Хиуарзон, æцæгадæн æгоммæгæс æмæ
тæригъæдмæ æмхиц чи у, уыдоныл та Хуыцау
ныккалдзæн Йæ азар. ‡‡‡
9 Хæрам митæм æмхиц адæймаджы бакæндзæн
удхары æмæ хъизæмары хай: раздæр иудейы, стæй
та – муртаты.
10 Хорз чи кæны, уыдонæй та алкæмæн дæр
ратдзæн намыс, кад æмæ фарн: раздæр иудейæн,
стæй та – муртатæн.
11 Уымæн æмæ Хуыцау никæй хъулон кæны.

Иудейаг Æгъдау никæй бахиздзæн тæрхонæй

12 Иудейаг Æгъдау кæмæн нæ уыд, афтæмæй
тæригъæд чи ракодта, уыдон амæлдзысты, фæлæ
сын Æгъдау тæрхонгæнæг нæ уыдзæн. Æгъдау
кæмæн уыд, афтæмæй тæригъæд чи ракодта,
уыдон та тæрхонгонд уыдзысты Æгъдаумæ гæсгæ. §
13 Уымæн æмæ Хуыцау сраст кæндзæн, Æгъдау чи
хъусы, уыдоны нæ, фæлæ Æгъдау
æххæстгæнджыты. §†
14 Муртаттæн Æгъдау нæй, фæлæ сæ
мидхъæлæсмæ гæсгæ Æгъдауы домæнтæ куы
феххæст кæнынц, уæд сæхæдæг сæхицæн æгъдау
сты, кæд сын Æгъдау нæй, уæддæр.
15 Æмæ уымæй æвдисынц, Æгъдауы домæнтæ сæ
зæрдæты фыст кæй сты, уый. Афтæ кæй у, ууыл
дзурæг у се 'фсарм, уымæн æмæ сæ куы зылын
фæкæнынц сæ хъуыдытæ, куы – раст.
16 Æппæт уыдæттæ рабæрæг уыдзысты, Йесо
Чырыстийы фæрцы Хуыцау адæмы сусæг
хъуыдытæн æмæ хъуыддæгтæн тæрхон куы кæна,
уæд. Афтæ зæгъы, æз цы фарны уац хъусын кæнын,
уый. §††

Иудейтæ æмæ Æгъдау

17 Ныр та дæумæ дзурын, дæхи иудей хонæг.
Ныфс дæ ис Æгъдауæй; дæхицæй ныббуц дæ, цыма
Хуыцау дæумæ æндæр цæстæй кæсы;
18 Хуыцауæн фæндиаг цы у, уый зоныс; Æгъдау дæ
сахуыр кодта, хуыздæр цы у, уый æмбарыныл;
19 Фидарæй æууæндыс, цыма куырмытæн
фæндагамонæг дæ, талынджы цæрджытæн – рухс,
§‡
20 Æнæзæндтæн – зондамонæг, сывæллæттæн –
ахуыргæнæг; æппæт зонынад æмæ æцæгад дын
Æгъдауы сты.
21 Уæдæ, иннæйы ахуыр кæнгæйæ, дæхи
цæуылнæ ахуыр кæныс?
22 Нæ давынил куы ахуыр кæныс, уæд дæхæдæг
цæмæн давыс? Зæгъыс «ма хæт» æмæ хæтыс. Æлгъ
кæныс гуымирытыл, æмæ къахыс кувæндæттæ.

† *2 Фес. 2:11.* †† *Мф. 7:1; Лк. 6:37; 1 Кор. 4:5.* ‡ *2 Пет. 3:15.* ‡† *Иак. 5:3.* ‡‡ *Мф. 16:27.*

‡‡† *Мф. 25:46.* ‡‡‡ *Дзут. 10:27.* § *Лк. 12:47.* §† *Мф. 7:21; Иак. 1:22.* §†† *Мф. 25:31; Ин. 5:22; Ап. хъ. 10:42; 1 Кор. 4:5.* §‡ *Мф. 15:14.*

23 Ӕгъдауæй буц дæ, фæлæ Ӕгъдау кæй халыс, уымæй æгад кæныс Хуыцауы.

24 Сыгъдæг Фыст сымах тыххæй зæгъы: «Уæ аххосæй фауынц муртаттæ Хуыцауы».

25 Ӕгъдаумæ гæсгæ куы цæрай, уæд сунæт пайда у. Фæлæ кæд Ӕгъдауы сæрты ахызтæ, уæд дæ сунæт ницыуал давы. †

26 Уæдæ сунæт чи нæу, уый Ӕгъдауы домæнтæ куы æххæст кæна, уæд æнæсунæтæй дæр Хуыцауы цæсты сунæтгонд нæ уыдзæн, æви? ††

27 Уæдæ йæ буарыл сунæт кæмæн нæй, афтæмæй Ӕгъдау чи æххæст кæны, уый рахæсдзæн тæрхон дæуæн, Ӕгъдауы сæрты ахизæгæн, кæд дын фыст Ӕгъдау ис æмæ сунæтгонд дæ, уæддæр. ‡

28 Ӕрмæст æддаг бакастæй иудей чи у, уый æцæг иудей нæу, стæй æрмæст буарыл цы сунæт ис, æцæг сунæт уый нæу. ‡†

29 Фæлæ иудей зæрдæйæ чи у, уый у æцæг иудей; зæрдæйы сунæт – уый у æцæг сунæт. Уыцы сунæт фыст æгъдаумæ гæсгæ нæу, фæлæ Хуыцауы Удæй у. Ахæм адæймагæй æппæлынц адæм нæ, фæлæ Хуыцау. ‡‡

Адæм азымджын сты

3 Уæдæ иудейтæ иннæтæй цæмæй хуыздæр уавæры сты, кæнæ цы пайда дætты сунæт?

2 Стыр пайда алцæмæй дæр. Уæлдайдæр та сын Хуыцау Йæ ныхас сæ бæрны кæй бакодта, уымæй. ‡‡†

3 Уæдæ куыд? Кæд иуæй-иутæ Хуыцауыл иузæрдион нæ разындысты, уæд уый тыххæй Хуыцау иузæрдион нал уыдзæн? ‡‡‡

4 Ницы хуызы! Хуыцау Йæ дзырд нæ сайы, адæмæй та алчидæр мæнгард у, Сыгъдæг Фыст куыд зæгъы, афтæ: «Ды раст кæй дæ, уый равдисдзысты Дæ ныхæстæ, æмæ тæрхон куы хæссай, уæд фæуæлахиз уыдзынæ». §

5 Кæд не 'взæр митæй Хуыцауы рæстдзинад æргом кæны, уæд цы зæгъæм? Афтæ зæгъæм: «Хуыцау раст нæ уыдзæн, Йæ азар куы ныккала, уæд»? (Адæймаг куыд хъуыды кæны, афтæ дзурын.)

6 Ницы хуызы! Уæдæ Хуыцау дунейæн æндæр хуызы куыд хъуамæ стæрхон кæна?

7 Кæд æз иузæрдион кæй нæ дæн, уый Хуыцауы иузæрдиондзинад тынгдæр æргом кæны æмæ Хуыцауы намысыл æфтауы, уæд ма мын тæригъæдджынау тæрхон кæнын цæмæн хъæуы?

8 Уæдæ æвзæр митæ кæнæм, мыййаг, цæмæй хорз расайой? Цыма æз ууыл ахуыр кæнын, ахæм даутæ дæр мыл мысынц чидæртæ. Уыдоны баййафдзæн, цы тæрхоны аккаг сты, уый. §†

Алы адæймаг дæр тæригъæдджын у

9 Уæдæ куыд? Мах иннæтæй хуыздæр уавæры стæм? Ӕппындæр нæ. Мах ныридæгæн равдыстам, иудейтæ дæр æмæ муртаттæ дæр тæригъæды дæлбар кæй сты, уый. §††

10 Сыгъдæг Фыст дæр афтæ зæгъы: «Иунæг рæстгæнæг дæр нæй,

11 Нæй æмбаргæ адæймаг, Хуыцауы ничи агуры.

12 Сеппæт дæр ныууагътой Хуыцауы, сты ницæйаг; хорз чи ракæна, иу ахæм адæймаг нæй.

13 Сæ хъуыр – гом ингæн, сайынц се 'взагæй, сæ былтыл – калмы марг.

14 Сæ дзыхтæй сын æлгъыст æмæ масты йеддæмæ ницы фехъусдзынæ.

15 Сты цæттæ æвæстиатæй туг ныккалынмæ.

16 Кæмдæриддæр сты халæг, семæ æрхæссынц фыдбылыз,

17 Фидыдæй цæрын нæ зонынц.

18 Хуыцауæй нæ тæрсынц».

19 Фæлæ мах зонæм: Ӕгъдау цыдæриддæр зæгъы, уый йæ дæлбар адæмæн зæгъы. Ӕмæ хи сраст кæныны тыххæй йæ дзых байгом кæнын никæй бон бауыдзæн – æгас дуне Хуыцауы раз дзуапп дæтдзæн.

20 Ӕгъдау æххæст кæнынæй Хуыцауы раз ничи сраст уыдзæн. Уымæн æмæ тæригъæд цы у, уый Ӕгъдауы руаджы базонæм. §‡

Уырнындзинад раст кæны тæригъæдджыны

21 Фæлæ, Ӕгъдаумæ нæ кæсгæйæ, ныр байгом, Ӕгъдау æмæ пехуымпартæ кæй тыххæй дзурынц, Хуыцауимæ бафидауыны уыцы фæндаг.

22 Ӕппæт уырнджыты дæр Хуыцау раст кæны Йесо Чырыстийыл æууæндыны фæрцы, хъулон Ын сæ никæцы у. §‡†

23 Уымæн æмæ сеппæт дæр бафтыдысты тæригъæды æмæ Хуыцауы намысæй æнæхай сты, §†

24 Фæлæ Хуыцау Йæ хорзæхмæ гæсгæ сеппæты дæр лæвар раст кæны Йесо Чырыстийы фæрцы – Чырысти сын дætты сæрибар. §‡

25 Хуыцау Ӕй снысан кодта фидауынгæнæг нывондæн, цæмæй Йæ Туджы фæрцы барст æрцæуой, чи Йыл æууæнды, уыдоны тæригъæдтæ. Уымæй Хуыцау равдыста Йæ рæстдзинад – бирæбыхсаг кæй у, уымæ гæсгæ адæмы нæ бафхæрдта сæ раздæры тæригъæдты тыххæй, §§†

26 Цæмæй абон равдиса Йæ рæстдзинад: Йæхæдæг раст у æмæ раст кæны Йесойыл æууæнддждыты.

27 Уæдæ цæмæй раппæлæм нæхицæй? Ницæмæй. Кæцы æгъдау нæ дætты æппæлыны бар? Хъуыддæгтæ домæг æгъдау? Нæ, уырнындзинад домæг æгъдау.

28 Уымæн æмæ мах афтæ зæгъæм: адæймаг Ӕгъдау æххæст кæна æви нæ – уырнындзинады фæрцы сраст вæййы.

† *1 Кор. 7:19; Гал. 6:15.* †† *Ап. хъ. 10:35.* ‡ *Мф. 12:41.* ‡† *Ром. 9:6, 8.* ‡‡ *Ром. 4:12; Кол. 2:11.* ‡‡† *Ром. 9:4.* ‡‡‡ *2 Тим. 2:13.* § *Ин. 3:33.* §† *Ром. 6:15.*

§†† *Гал. 3:22.* §‡ *Ром. 7:7; Гал. 2:16.* §‡† *Гал. 3:28.* §† *Ром. 3:10; 5:12.* §‡ *Ром. 8:32.* §§† *Ап. хъ. 13:38; 2 Кор. 5:19.*

29 Ау, Хуыцау æрмæст иудейты Хуыцау у, муртатты
Хуыцау та нæу? Кæй зæгъын æй хъæуы, муртатты
Хуыцау дæр у.
30 Уымæн æмæ Хуыцау иу у, æмæ растыл
банымайдзæн æппæт уырнджыты – сунæтгæндты
дæр, стæй сунæтгонд чи нæу, уыцы уырнджыты
дæр. [†]
31 Уæдæ Ӕгъдау уырнындзинадæй сафæм? Ницы
хуызы! Сафгæ нæ, фæлæ йæ фидар кæнæм. [††]

Авраам уырнындзинады фæрцы сраст

4 Уæдæ цы зæгъæм нæ дзуттаг адæмы фыдæл
Авраамы тыххæй? Цы йын бантыст?
2 Кæд Авраам йæ хъуыддæгты фæрцы сраст, уæд
йæ бон уыд йæхицæй раппæлын, æрмæст Хуыцауы
раз нæ. [‡]
3 Сыгъдæг Фыст цы зæгъы? «Авраам баууæндыди
Хуыцауыл, æмæ йæ уый тыххæй Хуыцау банымадта
рæстгæнæгыл». [‡†]
4 Фæллойгæнæгæн йæ мызд лæварыл нымад
нæу, фæлæ йæ райсы, кæй йын æмбæлы, уый
тыххæй. [‡‡]
5 Чи ницы сарæзта, уый та, тæригъæдджынты Чи
раст кæны, Ууыл куы æууæнда, уæд æй йæ
уырнындзинады фæрцы Хуыцау нымайы
рæстгæнæгыл.
6 Йæ хъуыддæгтæм ын нæ кæсгæйæ, Хуыцау
рæстгæнæгыл кæй банымайы, уыцы адæймаджы
Давид дæр тæхудиаг хоны:
7 «Тæхудиаг сты, сæ æнæуаг митæ кæмæн
ныббарстæуыд æмæ Хуыцау кæй тæригъæдтæ нал
æрымысдзæн, уыдон.
8 Тæхудиаг у, Хицау аххосджыныл кæй нæ
банымайа, уыцы тæригъæдджын адæймаг».
9 Тæхудиаг кæй хоны: сунæтгонды æви
æнæсунæтгонды? Мах дзурæм: Хуыцау Авраамы
йæ уырнындзинады фæрцы банымадта
рæстгæнæгыл.
10 Кæд æй банымадта? Сунæты фæстæ æви
сунæты размæ? Сунæты фæстæ нæ, фæлæ сунæты
размæ.
11 Йæ сунæт ууыл дзурæг уыди, æмæ йæ Хуыцау
рæстгæнæгыл сунæты размæ банымадта, уымæн
æмæ Йыл Авраам æууæндыди. Ӕмæ сунæтгонд чи
нæу, æппæт уыцы уырнджытæн Авраам сси сæ
фыдæл, цæмæй уыдоны дæр Хуыцау банымайа
рæстгæнджытыл.
12 Стæй сунæтгæндтæй дæр сæ фыдæл сси,
Авраамы фæндагыл чи цæуы æмæ нæ фыдæл
Авраам йæ сунæты размæ Хуыцауыл куыд
æууæндыд, афтæ Йыл чи æууæнды, æрмæст
уыдонæн.

Хуыцауы зæрдæвæрд

13 Дуне уыдоны хай кæй бауыдзæн, уымæй
Авраамæн æмæ йæ байзæддагæн зæрдæ
бавæрдæуыд Ӕгъдаумæ гæсгæ нæ, фæлæ Хуыцау
Авраамы йæ уырнындзинадмæ гæсгæ
рæстгæнæгыл кæй банымадта, уый тыххæй.
14 Дуне кæд Ӕгъдау æххæстгæнджыты хай
бауыдзæн, уæд уырнындзинад дзæгъæлы у,
Хуыцауы зæрдæвæрд дæр ницы у.
15 Уымæн æмæ Ӕгъдау æркæны Хуыцауы
фыдæхмæ; Ӕгъдау куы нæ уа, уæд та йæ халгæ дæр
ничи кæны. [‡‡†]
16 Уæдæ уыцы зæрдæвæрд уырнындзинадмæ
гæсгæ у, цæмæй Хуыцауы лæвар уа æмæ æнæмæнг
аххæсса Авраамы æппæт байзæддæгтыл – Ӕгъдауы
дæлбар чи у, æрмæст уыдоныл нæ, фæлæ Авраамы
уырнындзинад кæмæ ис, уыдоныл дæр. Авраам у
неппæты фыдæл,
17 Сыгъдæг Фыст куыд зæгъы, афтæ: «Ӕз дæ
скодтон бирæ адæмты фыдæл». Бирæ адæмты
фыдæл Авраам у Хуыцауы раз – Кæуыл
баууæндыди, мæрдты Чи æгас кæны, æмæ цы нæй,
уый цардмæ Чи ракæны, уыцы Хуыцауы раз. [‡‡‡]
18 Кæд æй ныфс нал уыди, уæддæр Авраам,
зæрдæ даргæйæ, баууæндыд æмæ уый тыххæй сси
бирæ адæмты фыдæл, Хуыцау ын куыд загъта,
афтæ: «Тынг бирæ уыдзысты дæ байзæддæгтæ».
19 Авраам æмбæрста: цæуы йыл фондзыссæдз азы
бæрц, йæ буар сæдых, Саррæ нал ныййардзæни,
фæлæ уæддæр йæ уырнындзинад нæ фæцудыдта.
20 Хуыцау Йæ дзырдæн хицау кæй разындзæн,
ууыл нæ фæгуырысхо, йæ уырнындзинад дзы
бауагъта тых, æмæ Авраам скад кодта Хуыцауæн,
21 Уымæн æмæ фидарæй æууæндыд, Хуыцауæн
Йæ зæрдæвæрд сæххæст кæнын Йæ бон кæй у,
ууыл. [§]
22 Уымæ гæсгæ йæ Хуыцау «банымадта
рæстгæнæгыл».
23 Ӕниу, канд Авраамы тыххæй нæу фыст, Хуыцау
æй банымадта рæстгæнæгыл, зæгъгæ, [§†]
24 Фæлæ мах тыххæй дæр. Хуыцау
рæстгæнджытыл банымайдзæн мах дæр, уымæн
æмæ æууæндæм нæ Хицау Йесойы мæрдтæй
Райгасгæнæгыл.
25 Йесойы нæ тæригъæдты тыххæй рардæуыди
мæлæтмæ æмæ райгас Хуыцауы раз мах срасты
охыл. [§††]

Хуыцауимæ фидыд

5 Уæдæ сраст стæм уырнындзинады руаджы,
æмæ нæ Хицау Йесо Чырысти мах бафидауын
кодта Хуыцауимæ. [§‡]
2 Нæ уырнындзинады фæрцы нын Чырысти
фæндаг байгом кодта, хайджын кæмæй стæм, уыцы

† *Ром. 4:11.* †† *Гал. 3:24.* ‡ *Эф. 2:8.* ‡† *Иак. 2:23; Гал. 3:6.*
‡‡ *Ром. 11:6.*

‡‡† *Ром. 3:20; 5:13; 7:8; 1 Кор. 15:56; Гал. 3:10.* ‡‡‡ *Дзут. 11:12.*
§ *Лк. 1:37.* §† *Ром. 15:4.* §†† *1 Пет. 1:21; Ром. 5:6; 1 Кор. 15:22.*
§‡ *Лк. 2:14; Эф. 2:16; Кол. 1:20.*

хорзæхмæ. Æмæ Хуыцауы намысæй нæ хай кæй райсдзыстæм, ууыл дарæм нæ зæрдæ, æмæ нæ цинæн нал и кæрон. [†]

3 Æмæ нæ цин æрмæст ууыл нæу, фæлæ нæ тухæнтыл дæр, уымæн æмæ зонæм, тухæнтæ бавзаргæйæ кæй свæййæм фæразон, [††]

4 Фæразонæй свæййæм фæлвæрд, фæлвæрд куы свæййæм, уæд уый расайы зæрдæдарæн.

5 Зæрдæдарæн та къæмдзæстыггаг нæу, уымæн æмæ махæн лæ- вæрд Чи у, уыцы Сыгъдæг Уды фæрцы Хуыцау нæ зæрдæтæ байдзаг кодта Йæ уарзтæй. [‡]

6 Лæмæгъ ма куы уыдыстæм, уæд нысангонд æмгъуыдыл Чырысти амард тæригъæдджынты сæраппонд. [‡†]

7 Рæстгæнæджы тыххæй исчи йæ цард ратдзæн, уый дызæрдыггаг у. Чи зоны, искæмæ разына йæ хæрзгæнæджы сæраппонд амæлыны æхсар.

8 Фæлæ нæ Хуыцау кæй уарзы, уый равдыста, тæригъæдджынтæ ма куы уыдыстæм, уæд Чырысти мах сæраппонд кæй амард, уымæй. [‡‡]

9 Кæд абон Йесойы Туджы фæрцы сраст стæм, уæд нæ цас фылдæр ныфс ис, Йæ фæрцы Хуыцауы фыдæхæй кæй фервæздзыстæм, уымæй! [‡‡†]

10 Уымæн æмæ кæд раздæр Хуыцауы знæгтæ уыдыстæм æмæ Йемæ бафидыдтам Йæ Фырты мæлæты фæрцы, уæд нæ цас фылдæр ныфс ис, мах, Хуыцауимæ фидыд адæм, кæй фервæздзыстæм Йæ Фырты царды фæрцы! [‡‡‡]

11 Уый нæ, фæлæ Хуыцауимæ кæй стæм, ууыл цин кæнæм нæ Хицау Йесо Чырыстийы фæрцы – Уый нæ бафидауын кодта Хуыцауимæ.

Адам æмæ Чырысти

12 Иу адæймаджы аххосæй дунемæ æрцыд тæригъæд, æмæ уыцы тæригъæдимæ – мæлæт. Афтæмæй мæлæт сбарджын æппæт адæмыл, уымæн æмæ сеппæт дæр тæригъæды бафтыдысты. [§]

13 Тæригъæд Æгъдауы агъоммæ дæр дунейы уыди; фæлæ æгъдау куы нæ уа, уæд тæригъæд тæригъæдыл нымад нæ цæуы. [§†]

14 Фæлæ мæлæт Адамы заманæй Моисейы заманмæ дæр æлдариуæг кодта, Адам кæй ракодта, уыцы тæригъæды чи нæ бафтыд, уыдоныл дæр. Адам та у, фидæны Чи хъуамæ æрцыдаид, Уымæн Йæ развæлгонц. [§††]

15 Фæлæ тæригъæд æмæ хорзæх иу не сты. Кæд иу адæймаджы тæригъæд бирæтæн мæлæт æрхаста, уæд уыцы тæригъæды зианæй цас тыхджындæр сты Хуыцауы хорзæх æмæ, иу Адæймаджы, Йесо Чырыстийы, хорзæхмæ гæсгæ бирæтæ кæй райстой, уыцы лæвар! [§‡]

16 Æмæ иу адæймаджы тæригъæд цы расайдта, Хуыцауы хорзæх уый хуызæн нæу. Иу тæригъæд æркодта карз тæрхонмæ, Хуыцауы хорзæх та бирæ тæригъæдтæй раст кæны.

17 Кæд иу адæймаджы аххосæй иу тæригъæды тыххæй мæлæт паддзах сси, уæд иу Адæймаджы, Йесо Чырыстийы, руаджы та цæрдзысты æмæ паддзахиуæг кæндзысты, Хуыцау йæ хорзæх рæдауæй кæмæн дæтты æмæ лæвар кæй раст кæны, уыдон. [§‡†]

18 Уæдæ иу адæймаджы тæригъæд æппæт адæмæн карз тæрхон куыд расайдта, афтæ иу Адæймаджы раст хъуыддаг раст кæны æппæт адæмы æмæ сын дæтты цард.

19 Иу адæймаджы æгоммæгæсæй бирæтæ тæригъæдджынтæ куыд систы, афтæ иу Адæймаджы коммæгæсæй бирæтæ суыдзысты рæстгæнджытæ. [§†]

20 Æгъдау та æрцыди тæригъæды бабирæйæн, фæлæ тæригъæд куы бабирæ, уæд Хуыцауы хорзæхæн ныккæнæнтæ нал уыд, [§‡]

21 Цæмæй, тæригъæд куыд паддзахиуæг кодта æмæ адæмæн мæлæт куыд хаста, афтæ паддзахиуæг кæна Хуыцауы хорзæх дæр, нæ Хицау Йесо Чырыстийы фæрцы раст кæна адæймаджы æмæ дæтта мыггагмæйы цард.

Тæригъæдæн – мард, Чырыстийæн – удæгас

6 Уæдæ цы зæгъæм? Цæмæй Хуыцауы хорзæхыл бафта, уый тыххæй тæригъæдджынтæй хъуамæ баззайæм? Ницы хуызы! [§§†]

2 Мах амардыстæм тæригъæдæн, уæд ма тæригъæдимæ куыд хъуамæ цæрæм?

3 Æви ныл Йесо Чырыстиимæ баиуы охыл куы саргъуыдæуыд, уæд Йемæ кæй амардыстæм, уый нæ зонут? [§§‡]

4 Уæдæ аргъауыны рæстæг мах амардыстæм æмæ ныгæд æрцыдыстæм Йемæ, цæмæй Чырысти Йæ Фыды намысджын хъаруйæ мæрдтæй куыд райгас, афтæ мах дæр райгас уæм æмæ цæрæм ног цардæй. [§§§]

5 Æмæ кæд мах Чырыстийау амардыстæм æмæ афтæмæй баиу стæм Йемæ, уæд мæрдтæй дæр райгас уыдзыстæм, Уый куыд райгас, афтæ, æмæ баиу уыдзыстæм Йемæ. [18]

6 Мах зонæм, раздæр цы уыдыстæм, уыцы адæймаджы Йемæ байтыгъдæуыд нæ тæригъæдджын æрдзыхъæд басæттынæн æмæ тæригъæды цагъарæй фервæзынæн. [19]

7 Уымæн æмæ чи амард, уый ссæрибар тæригъæдæй. [20]

---

† *Ин. 14:6; Эф. 2:18; Дзут. 10:19.* †† *Иак. 1:2; 2 Кор. 12:10.* ‡ *Ром. 8:16; 2 Кор. 1:22.* ‡† *1 Пет. 3:18; Дзут. 9:15.* ‡‡ *Ин. 15:13; 1 Ин. 3:16.* ‡‡† *Ром. 3:25; 1 Фес. 1:10.* ‡‡‡ *2 Кор. 5:18; Кол. 1:22.* § *Ром. 6:23; 1 Кор. 15:21.* §† *Ром. 4:15.* §†† *1 Кор. 15:21, 45, 55.* §‡ *Ин. 1:16; Эф. 1:6.*

§‡† *2 Тим. 2:12; Æрг. 1:6; 22:5.* §† *Флп. 2:8.* §‡ *Ром. 7:8; Гал. 3:19.* §§† *1 Пет. 2:24; Гал. 6:14.* §§‡ *Гал. 3:27.* §§§ *Гал. 6:15; Эф. 4:23; Кол. 2:12.* 18 *Ром. 8:11; 1 Кор. 6:14.* 19 *Гал. 5:24.* 20 *1 Пет. 4:1.*

8 Æмæ кæд иугæр Чырыстиимæ амардыстæм, уæд æууæндæм, цæргæ дæр Йемæ кæй кæндзыстæм, ууыл. †

9 Мах зонæм, мæрдтæй райгасы фæстæ Чырысти кæй нал амæлдзæн, уый: мæлæты бон Ыл нал цæуы.

10 Уымæн æмæ куы амард, уæд амард тæригъæдæн иу хатт æмæ мыггагмæ. Ныр та удæгас у, æмæ цæры Хуыцауæн. ††

11 Афтæ сымах дæр тæригъæдæн уæхи нымайут мардыл, Хуыцауæн та удæгасыл, Йесо Чырыстиимæ кæй стут, уый фæрцы. ‡

12 Уæдæ тæригъæд уæ мæлæтон буарæн паддзах ма уæд, цæмæй буары чъизи мондæгты коммæ ма кæсат.

13 Æмæ уæ буары уæнгтæ ма раттут тæригъæдæн – æвзæр хъуыддæгтæ аразыны хотыхæн, фæлæ сымах мæрдтæй кæй райгас стут, уымæ гæсгæ уæхи бакæнут Хуыцауы æвджид æмæ Йын рæстады хотыхæн раттут уæ уæнгтæ. ‡†

14 Тæригъæд уын æлдар ма уæд, уымæн æмæ сымах æгъдауы дæлбар не стут, фæлæ Хуыцауы хорзæхы дæлбар. ‡‡

Тæригъæдæй сæрибар

15 Уæдæ цы кæнæм? Æгъдауы дæлбар нæ, фæлæ Хуыцауы хорзæхы дæлбар кæй стæм, уый тыххæй хъуамæ тæригъæды бафтæм? Ницы хуызы! ‡‡†

16 Цагъарау кæй коммæ бакастыстут, уымæн йæ цагъартæ кæй стут, уый нæ зонут, æви? Тæригъæдæн цагъартæ куы уат, уæд амæлдзыстут, Хуыцауæн коммæгæс цагъартæ куы уат, уæд уæ сраст кæндзæн. ‡‡‡

17 Бузныг Хуыцауæй, сымах тæригъæдæн уыдыстут цагъартæ, фæлæ ныр зæрдиагæй коммæгæс стут, уæ зæрдæйы уын цы ахуырад нывæрдæуыд, уымæн.

18 Сымах суæгъд стут тæригъæдæй æмæ систут рæстады цагъартæ. §

19 Адæймаджы хуымæтæг æвзагæй пайда кæнын, уымæн æмæ сымах лæмæгъ стут нырма. Уæ буары уæнгтæ тæригъæдæн кæддæр цагъартæ куыд скодтат, цæмæй æнæуаг æмæ чъизи митæ кæнат, афтæ ныр та уæ буары уæнгтæ рæстадæн скæнут цагъартæ, цæмæй цæрат сыгъдæг цардæй.

20 Уымæн æмæ тæригъæды цагъартæ куы уыдыстут, уæд сымахыл рæстады бар нæ цыд.

21 Æмæ уын уый цы æрхаста? Сымах æмхиц уыдыстут, ныртæккæ æфсæрмы кæй тыххæй кæнут, æппынфæстаг мæлæт чи æрхæссы, ахæм митæм. §†

22 Фæлæ тæригъæдæй суæгъд стут æмæ систут Хуыцауы цагъартæ; ныртæккæ уæ хæрзиуæг у сыгъдæг цард, æппынфæстаг та райсдзыстут мыггагмæйы цард.

23 Уымæн æмæ тæригъæдæн йæ мызд у мæлæт, Хуыцауы лæвар та – мыггагмæйы цард нæ Хицау Йесо Чырыстиимæ удæнгомæй. §††

Адæймаг суæгъд Æгъдауæй

7 Æфсымæртæ, – Æгъдау чи зоны, æз уыдонмæ дзурын, – адæймаг удæгас куы уа, Æгъдауы бар ыл æрмæст уæд кæй цæуы, уый нæ зонут, æви?

2 Зæгъæм, моймæдзыд сылгоймаджы йæ удæгас мойыл æгъдау бæтты. Йæ мой куы амæла, уæд та ссæрибар вæййы, йæ мойыл æй чи бæтты, æгъдауы уыцы домæнтæй. §‡

3 Йæ мой удæгас куы уа, афтæмæй æндæрæй куы смой кæна, уæд ыл хæтаджы ном сбады. Йæ мой куы амæла, уæд æгъдауæй сæрибар у, æмæ æндæрæй куы смой кæна, уæд хæтагыл нымад нæу.

4 Сымах дæр афтæ, ме 'фсымæртæ, Чырыстийы мæлæты фæрцы амардыстут Æгъдауæн, цæмæй уат Æндæры – мæрдтæй Сыстæджы адæм, æмæ кусат Хуыцауæн. §‡†

5 Мах нæ тæригъæдджын æрдзыхъæдæн коммæгæс куы уыдыстæм, уæд Æгъдау цы чъизи мондæгтæ райхъал кодта, уыдон цардысты нæ мидæг æмæ куыстой мæлæтæн. §†

6 Ныр мах амардыстæм, кæй уацары уыдыстæм, æппæт уыдæттæн, æмæ афтæмæй ссæрибар стæм Æгъдауæй, цæмæй Хуыцауæн кусæм рагон фыстмæ гæсгæ нæ, фæлæ Сыгъдæг Уд кæй дæтты, уыцы ног цардæй. §‡

Æгъдау æмæ тæригъæд

7 Уæдæ ныр цы зæгъæм? Ау, Æгъдауæй цæуы тæригъæд? Ницы хуызы! Фæлæ Æгъдау куы нæ уаид, уæд тæригъæд цы у, уый æз нæ зыдтаин. Уымæн æмæ Æгъдау куы нæ фæдзæхстаид «Ма бабæлл», уæд нæ зыдтаин, бабæллын цы у, уый.

8 Фæлæ тæригъæдæн фæдзæхсты фæрцы фæци фадат, æмæ мæм райгуырын кодта алы мондæгтæ. Тæригъæд та æнæ Æгъдауæй мард у. §§†

9 Æз кæддæр цардтæн, æмæ мын æгъдау нæ уыди; фæлæ фæдзæхст куы фæзынд, уæд тæригъæд æрæгас,

10 Æз та амардтæн. Афтæмæй цард чи хъуамæ раттаид, уыцы фæдзæхст мын фæци мæлæты хос.

11 Уымæн æмæ тæригъæдæн фадат фæци фæдзæхсты фæрцы, асайдта æмæ амардта мæн уыцы фæдзæхстæй. §§‡

12 Уæдæ Æгъдау Хуыцауæй у, фæдзæхст дæр Хуыцауæй у – раст æмæ фæрнджын фæдзæхст. §§§

13 Уæдæ мын уыцы фарн мæлæт æрхаста? Ницы хуызы! Уый тæригъæд сарæзта – фарны фæрцы мын æрхаста мæлæт, æмæ уымæй равдыста йæхи. Афтæмæй фæдзæхсты руаджы сбæлвырд, тæригъæд куыд тæригъæдджын у, уый.

† *Кол. 3:5, 9-10; 2 Тим. 2:11.* †† *Лк. 20:38.* ‡ *Гал. 2:19.* ‡† *Ром. 12:1; Гал. 2:20.* ‡‡ *Ром. 5:20.* ‡‡† *Гал. 2:17.* ‡‡‡ *Мф. 6:24; Ин. 8:34; 2 Пет. 2:19.* § *Ин. 8:32; Гал. 5:1.* §† *Ром. 1:26, 31; 7:5.*

§†† *Ром. 2:7; 5:12.* §‡ *Мф. 5:32.* §‡† *Ром. 6:14; 8:2; 2 Кор. 11:2; Гал. 5:22.* §† *Иак. 1:15.* §‡ *Ром. 6:2.* §§† *Ром. 4:15.* §§‡ *Дзут. 3:13.* §§§ *1 Тим. 1:8.*

14 Мах зонæм, Æгъдау уæларвон кæй у, уый; æз та тæригъæдджын æрдзыхъæды цагъар дæн, тæригъæдæн уæйгонд.

15 Цы кæнын, уый не 'мбарын. Цы мæ фæнды, уый нæ кæнын, фæлæ кæнын, ме сæфт цæмæй уынын, уыдæттæ.

16 Кæд цы кæнын, уый кæнын мæ нæ фæнды, уæд бæлвырд у: æз разы дæн, Æгъдау фæрнджын кæй у, ууыл.

17 Æмæ уыдæттæ ныр æз нал кæнын, фæлæ сæ кæны, мæ мидæг цы тæригъæд цæры, уый.

18 Æз зонын: мæ мидæг, ома, мæ тæригъæдджын æрдзыхъæды, хорзæй ницы цæры. Уымæн æмæ мæн фæнды хорз кæнын, фæлæ мæ бон нæу.

19 Цы хорз кæнын мæ фæнды, уый бæсты кæнын, цы æвзæр кæнын мæ нæ фæнды, уый.

20 Цы мæ нæ фæнды, кæд уый кæнын, уæд æй æз нæ кæнын, фæлæ йæ кæны, мæ мидæг чи цæры, уыцы тæригъæд.

21 Уæдæ мын ахæм æгъдау раргом: хорз кæнын мæ куы бафæнды, уæд мæ бон вæййы æрмæстдæр æвзæр кæнын.

22 Уымæн æмæ мæ уд цин кæны Хуыцауы Æгъдауыл, [†]

23 Фæлæ æз уынын: мæ туджы ис æндæр æгъдау. Уыцы æгъдау тох кæны, мæ зонд цы æгъдауы фарс у, уый ныхмæ; æмæ æз свæййын, мæ туджы цы тæригъæдджын æгъдау ис, уымæн йæ уацайраг. [††]

24 Æвæдза, цы мæгуыр адæймаг дæн! Чи мæ фервæзын кæндзæн, мæлæт мын цы тæригъæдджын æрдзыхъæд хæссы, уымæй?

25 Хуыцауы йеддæмæ ничи – бузныг Дзы дæн нæ Хицау Йесо Чырыстийы руаджы. Уæдæ æз уыциу адæймаг дæн, фæлæ мæ зондæй кусын Хуыцауы æгъдауæн, тæригъæдджын æрдзыхъæдæй та – тæригъæды æгъдауæн.

Сыгъдæг Удæн коммæгæсæй

8 Уæдæ Йесо Чырыстиимæ чи ис, уыдон тæрхонгонд никуы уыдзысты. [‡]

2 Сыгъдæг Уды царддæттæг æгъдау Йесо Чырыстийы руаджы дæу ссæрибар кодта тæригъæды æмæ мæлæты æгъдауæй. [‡†]

3 Адæймаджы æрдзыхъæд æй кæй слæмæгъ кодта, уый аххосæй Æгъдауæн цы нæ бантыст, уый сарæзта Хуыцау – рарвыста Йæ Фырты. Фырт райста адæймаджы тæригъæдджын æрдзыхъæды хуызæн æрдзыхъæд; æмæ Йæ æрхастæуыд нывондæн тæригъæды тыххæй. Афтæмæй Хуыцау тæрхон рахаста, адæймаджы æрдзыхъæды цы тæригъæд цæры, уымæн, [‡‡]

4 Цæмæй Æгъдау цы рæстдзинад домы, уый сæххæст уа нæ царды – мах цæрæм тæригъæдджын æрдзыхъæдæн коммæгæсæй нæ, фæлæ Сыгъдæг Удæн коммæгæсæй.

5 Тæригъæдджын æрдзыхъæдæн коммæгæстæ тырнынц, сæ æрдзыхъæды цы фæнды, уымæ; Удæн коммæгæстæ та тырнынц, Уды цы фæнды, уымæ. [‡‡†]

6 Тæригъæдджын æрдзыхъæды цы фæнды, уымæ тырнын мæлæт у; Уды цы фæнды, уымæ тырнын та – цард æмæ фарн. [‡‡‡]

7 Тæригъæдджын æрдзыхъæды цы фæнды, уымæ тырнæг Хуыцауæн знаг у, уымæн æмæ Хуыцауы æгъдауæн нæ сæтты, стæй йæ бон басæттын дæр нæу. [§]

8 Уæдæ тæригъæдджын æрдзыхъæдæн коммæгæстæн Хуыцауы зæрдæ балхæнын сæ бон нæу. [§†]

9 Сымах та уæ тæригъæдджын æрдзыхъæдæн коммæгæс не стут, фæлæ – Удæн, кæд Хуыцауы Уд уæ зæрдæты цæры, уæд. Кæд искæмæ Чырыстийы Уд нæй, уæд уый та Чырыстийы нæу. [§††]

10 Фæлæ кæд Чырысти уæ зæрдæты ис, уæд уын Уд дæтты цард, Хуыцауимæ фидыд кæй стут, уый тыххæй, кæд уæ буар тæригъæды аххосæй мæлæтон у, уæддæр.

11 Йесойы мæрдтæй Райгасгæнæджы Уд кæд уæ зæрдæты цæры, уæд Чырыстийы мæрдтæй Райгасгæнæг райгас кæндзæн уæ мæлæтон буæрттæ дæр, уæ зæрдæты Чи цæры, Йæ уыцы Уды руаджы. [§‡]

12 Уæдæ, æфсымæртæ, мах нæ тæригъæдджын æрдзыхъæдæй хæс нæ дарæм, æмæ йын коммæгæсæй хъуамæ ма цæрæм. [§‡†]

13 Кæд тæригъæдджын æрдзыхъæдæн коммæгæсæй цæрут, уæд амæлдзыстут; фæлæ кæд Уды хъаруйæ тæригъæдджын хъуыддæгтæ марут, уæд цæрдзыстут. [§†]

14 Уымæн æмæ Хуыцауы Уды коммæ чи кæсы, уыдон иууылдæр Хуыцауы хъæбултæ сты. [§‡]

15 Цы Удæй схайджын стут, уый ахæм нæу, æмæ цагъартæ уат æмæ та ногæй тасы цæрат. Сымах схайджын стут, Хуыцауы хъæбултæ Кæй руаджы систæм, ахæм Удæй, æмæ Йæ фæрцы хъæлæсыдзагæй фæзæгъæм: «Аввæ, нæ Фыд!» [§§†]

16 Уыцы Уд нæ удимæ æвдисæн лæууы, мах Хуыцауы хъæбултæ кæй стæм, уымæн. [§§‡]

17 Æмæ кæд Йæ хъæбултæ стæм, уæд Хуыцаумæ цы хорзæхтæ ис, уыдонæй райсдзыстæм, исгæ та сæ Чырыстиимæ ракæндзыстæм. Æмæ кæд иугæр Йемæ тухæн æвзарæм, уæд нын хай уыдзæн Йæ намысæй. [§§§]

Фидæны намыс

18 Æз фидарæй æууæндын: цы намысæй схайджын уыдзыстæм, уымæн йæ разы ницы сты абоны тухæнтæ. [18]

---

† *Эф. 3:16.* †† *Иак. 4:1; Гал. 5:17.* ‡ *Ром. 5:1.* ‡† *Ин. 6:63; 8:36; 1 Кор. 15:45; 2 Кор. 3:7.* ‡‡ *2 Кор. 5:21; Гал. 3:13; Дзут. 7:18.*

‡‡† *Ин. 3:6; 1 Кор. 2:14.* ‡‡‡ *Ром. 6:21.* § *Иак. 4:4.* §† *Дзут. 11:6.* §†† *1 Кор. 3:16.* §‡ *Ром. 6:4.* §‡† *Ром. 6:7.* §† *Гал. 5:19.* §‡ *Гал. 5:18.* §§† *1 Ин. 4:18; 1 Кор. 2:12; Дзут. 2:15.* §§‡ *Эф. 4:30.* §§§ *Гал. 4:7.* 18 *1 Пет. 4:13.*

19 Хуыцау кæй сфæлдыста, æппæт уыцы дуне зæрдиагæй æнхъæлмæ кæсы, уыцы намысимæ Йæ хъæбулты Хуыцау кæд равдисдзæн, уымæ. †

20 Уымæн æмæ Хуыцау кæй сфæлдыста, уыцы дуне бафтыд æнæпайда цардыл; барвæндонæй йæ нæ равзæрста, фæлæ йæ ахæм цардыл бафтауын Хуыцауы бафæндыд. Уæддæр бауынаффæ кодта,

21 Кæй сфæлдыста, уыцы дуне кæй фервæздзæн мæлæты æфсондзæй æмæ схайджын уыдзæн, Хуыцау Йæ хъæбултæн цы намыс ратдзæн, уымæй.

22 Мах зонæм: Хуыцау кæй сфæлдыста, æппæт уыцы дуне абон дæр ма хъæрзы æмæ хъизæмар кæны арæг сылгоймагау.

23 Æмæ æрмæст дуне нæ, фæлæ мах нæхæдæг дæр хъæрзæм хинымæр. Мах райстам Хуыцауы хорзæхтæн сæ фыццаг – Сыгъдæг Уд, æмæ æнхъæлмæ кæсæм, Хуыцау нæ Йæхицæн хъæбултæ кæд сараздзæн æмæ нæ буар мæлæтæй кæд фервæздзæн, уымæ. ††

24 Мах уыцы зæрдæдарæнимæ фервæзтыстæм. Зæрдæ цæуыл дарæм, уый куы уынæм, уæд зæрдæдарæн нал у. Адæймаг цы уына, ууыл ма йæ зæрдæ куыд хъуамæ дара? ‡

25 Фæлæ цы нæма федтам, ууыл нæ зæрдæ куы дарæм, уæд æм æнхъæлмæ кæсæм фæразонæй.

26 Æмæ нæм Сыгъдæг Уд дæр æрцæуы æххуысмæ, уымæн æмæ мах стæм лæмæгъ æмæ нæ зонæм, цæй тыххæй æмæ куыд кувын хъæуы, уый. Уæд Уд мах тыххæй фæкуры Хуыцауæй, æвзагыл чи нæ бады, ахæм уынæргъынæй.

27 Нæ зæрдæтæ Чи уыны, Уымæн та зындгонд сты Уды хъуыдытæ, уымæн æмæ сыгъдæджыты тыххæй фæкуры, Хуыцауæн фæндон куыд у, афтæ. ‡†

28 Æмæ мах зонæм, Хуыцауы чи уарзы, Йæ уынаффæмæ гæсгæ кæй æрхуындæуыд, уыдонæн алцыдæр фæкæны сæ хорзæхæн. ‡‡

29 Уымæн æмæ Хуыцау рагагъоммæ кæй базыдта, уыдонæн снысан кодта Йæ Фырты хуызæн уæвын, цæмæй бирæ æфсымæрты æхсæн Йæ Фырт уа фыццаггуырд. ‡‡†

30 Æмæ рагацау кæй снысан кодта, уыдоны æрхуыдта, æмæ кæй æрхуыдта, уыдоны сраст кодта, æмæ кæй сраст кодта, уыдонæн радта намыс. ‡‡‡

Хуыцауы уарзт

31 Уымæ ма цы бафтауæм? Кæд Хуыцау нæ фарс у, уæд нын кæй бон цы у?

32 Йæ Фырты Чи нæ бавгъау кодта, фæлæ Йæ неппæты сæрвæлтау нывондæн Чи æрхаста, Уый нын Йемæ æппæт дæр нæ ратдзæн, æви? §

33 Чи фæзылын кæндзæн Хуыцауы æвзæрстыты? Хуыцау сæ раст кæны. §†

34 Чи сын стæрхон кæндзæн? Чи амард, фæлæ ма мæрдтæй дæр Чи райгас, уыцы Йесо Чырысти бады Хуыцауы рахиз фарс æмæ куры мах тыххæй. §††

35 Чырыстийы уарзтæй мах æнæхай чи фæкæндзæн? Хъыг æви зынтæ, æфхæрд æви стонг, быгъдæг-бæгънæг, тас æви цирхъ? Афтæ зæгъы Сыгъдæг Фыст дæр: §‡

36 «Дæу кæй стæм, уый тыххæй иудадзыг кæсæм мæлæты цæстытæм, нымайынц нæ æргæвдинаг фыстыл».

37 Фæлæ æппæт уыдæттыл уæлахиз кæнæм нæ Бауарзæджы хъаруйæ. §‡†

38 Уымæн æмæ æз æууæндын: нæдæр мæлæт, нæдæр цард, нæдæр зæдтæ, нæдæр æнæбуар æлдæрттæ æмæ тыхджынтæ, нæдæр абон, нæдæр фидæн, §†

39 Нæдæр уæле цы ис, нæдæр бынæй цы ис, кæй сфæлдыстæуыди, нæдæр уыдонæй исчи бафæраздзæни, нæ Хицау Йесо Чырыстийы фæрцы Хуыцауæй кæй райстам, уыцы уарзтæй мах æнæхай фæкæнын.

Хуыцауы зæрдæвæрд Израилæн

9 Чырыстийы раз раст зæгъын, нæ сайын; æвдисæн та мын у, Сыгъдæг Уды дæлбар чи ис, мæ уыцы æфсарм –

2 Мæнæн тынг хъыг у æмæ æдзух риссы мæ зæрдæ.

3 Æз равзарин, мæ туг-ме стæг чи у, мæ уыцы æфсымæрты сæраппонд Чырыстийæ æнæхай куы фæуаин, стæй æлгъыст куы баййафин, уый дæр.

4 Уыдон израилæгтæ сты; Хуыцау сæ Йæхицæн скодта хъæбултæ, равдыста сын Йæ намыс, семæ сарæзта фидыдтæ, радта сын Æгъдау, Хуыцаумæ кувыны уаг æмæ зæрдæвæрдтæ.

5 Уыдонæн ис, Хуыцау кæй сæвзæрста, уыцы рагфыдæлтæ; Чырысти туг æмæ стæгæй уыдонæй у – Уый у, æппæтыл дæр Кæй бар цæуы, уыцы Хуыцау. Арфæгонд уæд мыггагмæ! Амен. §‡

6 Зæгъæн нæй, æмæ Хуыцау Йæ ныхас фæсайдта. Израилы байзæддæгтæ сеппæт æцæг израилæгтæ не сты. §§†

7 Авраамæн дæр йæ байзæддæгтæ сеппæт йе 'цæг хъæбултæ не сты. Фæлæ Хуыцау загъта: «Исаакæй чи райгуыра, уыдон уыдзысты нымад дæ байзæддæгтыл». §§‡

8 Ома, æрдзон æгъдауæй чи райгуырд, Хуыцауы хъæбултæ уыдон не сты, фæлæ Хуыцауы зæрдæвæрдмæ гæсгæ чи райгуырд, уыдон нымад сты байзæддæгтыл. §§§

9 Мæнæ уыцы зæрдæвæрд: «Æрцæуудзынæн нысангонд рæстæджы, æмæ Саррæйæн уыдзæн лæппу».

† *2 Пет. 3:13.* †† *Лк. 21:28; 1 Ин. 3:2; 2 Кор. 5:4; Эф. 4:30.* ‡ *Дзут. 11:1.* ‡† *Ин. 14:17.* ‡‡ *Эф. 1:4.* ‡‡† *2 Кор. 3:18; Кол. 1:18.* ‡‡‡ *Ром. 5:9; 9:24.* § *Ин. 3:16.* §† *Æрг. 12:10.* §†† *1 Ин. 2:1.* §‡ *1 Ин. 2:28; 2 Кор. 12:10.* §‡† *1 Ин. 5:1; 1 Кор. 15:57; Æрг. 12:11.* §† *Эф. 6:12.* §‡ *Мф. 1:1; Лк. 3:23.* §§† *Ром. 3:3.* §§‡ *Дзут. 11:18.* §§§ *Гал. 4:28.*

10 Зæгъæм ма ноджыдæр. Ревеккæйæн йæ дыууæ фырты дæр иу лæгæй уыдысты – нæ фыдæл Исаакæй.

11 Уæвгæ дæр нæма райгуырдысты, нæдæр хорзæй, нæдæр æвзæрæй ницыма сарæзтой, афтæмæй дзы иуы сæвзæрста Хуыцау, цæмæй, цы сныcан кодта,

12 Уый уа адæймаджы хъуыддæгтæм гæсгæ нæ, фæлæ, Хуыцауæн Йæхи куыд бафæнда, афтæ. Ревеккæйæн дæр уымæн загъта: «Хистæр кæстæрæн уыдзæни цагъар».

13 Сыгъдæг Фыст уымæн афтæ зæгъы: «Иаковы бауарзтон, Исавыл та Мæхи атигъ кодтон».

14 Ныр цы зæгъæм? Ау, Хуыцау раст нæ кæны? Ницы хуызы!

15 Уымæн æмæ Хуыцау Моисейæн загъта: «Кæмæн Мæ фæнды Мæ хорзæх раттын, уымæн æй ратдзынæн. Кæмæн Мæ фæнды батæригъæд кæнын, уымæн батæригъæд кæндзынæн».

16 Уæдæ æппæт дæр аразгæ у, адæймаджы куыд фæнды æмæ хи хъаруйæ цы кæны, уымæй нæ, фæлæ хорзæхдæттæг Хуыцауæй.

17 Сыгъдæг Фысты Хуыцау фараонæн афтæ зæгъы: «Паддзахæй дæ Æз уымæн сæвæрдтон, цæмæй дæ фæрцы равдисон Мæ тых, æмæ цæмæй Мæ кой айхъуыса æппæт зæххыл».

18 Уæдæ афтæ: кæмæн Æй фæнды, уымæн ратты хорзæх, кæй Йæ фæнды, уый та схивæнд кæны.

Хуыцауы хорзæх æмæ тæрхон

19 Исчи мын зæгъдзæн: «Уæдæ ма нæ цæй тыххæй зылын кæны? Йæ уынаффæйы ныхмæ чи æрлæудзæн?»

20 Ды та чи дæ, адæймаг, æмæ Хуыцауимæ быцæу кæнай? Мигæнæн йе скæнæгæн, мыййаг, зæгъдзæн: «Афтæ мæ цæмæн скодтай?»

21 Дурынгæнæгæн æлыгыл йæ бар нæ цæуы, æви, цæмæй иу æлыгæй иу мигæнæн райсбавæрдæн скæна, иннæ та – иударонæн? †

22 Афтæ Хуыцау дæр – фæндыд Æй Йæ азар æмæ Йæ хъомыс равдисын, уæддæр тынг фæразонæй быхста, фесафынмæ цæттæ чи уыд æмæ Йæ азар кæуыл хъуамæ ныккалдтаид, уыдонæн. ††

23 Быхста сын, Йæ хорзæхæй кæй хъуамæ схайджын кодтаид æмæ намыс райсынмæ цæттæ чи уыд, уыдонæн Йе стыр намыс равдисынæн. ‡

24 Уыцы адæм мах стæм – æрхуыдта нæ канд иудейтæй нæ, фæлæ муртаттæй дæр, ‡†

25 Осиа-пехуымпары чиныджы Хуыцау куыд зæгъы, афтæ: «Мæ адæм чи нæ уыди, уыдоны схондзынæн Мæ адæм, æмæ кæй нæ уарзтон, уый схондзынæн Мæ уарзон». ‡‡

26 «Æмæ сын афтæ загъд кæм уыд: „Сымах Мæ адæм не стут", уым сæ схуындæуыдзæн цардæгас Хуыцауы хъæбултæ».

27 Исай та Израилы тыххæй хъæлæсыдзагæй зæгъы: «Израилы фыртты нымæц денджызон змисы бæрц куы уа, уæддæр сæ æрмæст иу гыццыл къорд фервæздзæн.

28 Уымæн æмæ Хуыцау Йæ тæрхон зæххыл рахæсдзæни тагъд æмæ цæхгæр».

29 Исай-пехуымпар ма ноджыдæр афтæ загъта: «Хицау Саваоф нын байзæддаг куы нæ ныуагътаид, уæд мах суыдаиккам Содомау, ахордтаиккам Гоморрæйы хал».

Æнæуырнæг Израил

30 Уæдæ ныр цы зæгъæм? Хуыцауы цæсты раст уой, муртаттæ уымæ нæ тырныдтой, фæлæ сраст сты – сраст сты уырныдзинады фæрцы. ‡‡†

31 Израил та агуырдта, Хуыцауы цæсты йæ чи сраст кодтаид, ахæм æгъдау, фæлæ йæ не ссардта. ‡‡‡

32 Цæуылнæ? Уымæн æмæ йæ зæрдæ дардта уырныдзинадыл нæ, фæлæ хъуыддæгтыл. Израилы адæм фæкалдысты, фæкæлæн цы дурыл ис, ууыл,

33 Сыгъдæг Фыст куыд зæгъы, афтæ: «Мæнæ Æз Сионы æвæрын, кæуыл кæлдзысты æмæ хаудзысты, уыцы дур. Фæлæ Йыл чи æууæнды, уый нæ фæхудинаг уыдзæн». §

10 Æфсымæртæ, зæрдиагæй мæ фæнды æмæ кувын Хуыцаумæ, цæмæй израилæгтæ фервæзой.

2 Æз æвдисæн дæн: Хуыцауыл æнувыд сты, фæлæ сæ æнувыддзинад у æнæфенд.

3 Уыдон нæ зыдтой, Хуыцау адæймаджы куыд раст кæны, уый, æмæ архайдтой сæхи сраст кæнынæн сæхи фæндаг ссарыныл, æмæ уымæ гæсгæ нæ басастысты Хуыцауы рæстадæн. §†

4 Чырысти та кæрон скодта Æгъдауæн, цæмæй алы уырнæг дæр Хуыцауы раз сраст уа.

5 Æгъдаумæ гæсгæ адæймаг куыд раст кæны, уый тыххæй Моисей афтæ фыссы: «Йæ домæнтæ йын чи сæххæст кæна, уыцы адæймаг цæрдзæн уыдоны фæрцы». §††

6 Уырныдзинады фæрцы адæймаг куыд раст кæны, уый тыххæй Сыгъдæг Фыст афтæ зæгъы: «Дæхи макуы бафæрс: „Чи ссæудзæн уæларвмæ?"» (ома, Чырыстийы зæхмæ æркæнынмæ).

7 «Кæнæ: „Чи ныххиздзæн дæлдзæхмæ?"» (ома, Чырыстийы мæрдтæй сыстын кæнынмæ).

8 Фæлæ Сыгъдæг Фыст цы зæгъы? «Хуыцауы ныхас дæм хæстæг у, де 'взагыл æмæ дæ зæрдæйы ис». Уый у, уырныдзинады тыххæй мах кæй хъусын кæнæм, уыцы ныхас:

9 Йесо Хицау кæй у, уый тыххæй æргомæй куы дзурай, æмæ Йæ Хуыцау мæрдтæй кæй райгас кодта, ууыл зæрдæйæ куы æууæндай, уæд фервæздзынæ. §‡

† *2 Тим. 2:20.* †† *Ром. 2:4.* ‡ *Ром. 8:28.* ‡† *Ром. 3:29.* ‡‡ *1 Пет. 2:10.*

‡‡† *Ром. 10:20.* ‡‡‡ *Ром. 11:7.* § *Мф. 21:44; Мк. 12:10; Лк. 2:34; 20:17.* §† *Гал. 3:24.* §†† *Гал. 3:12.* §‡ *Мф. 10:32.*

10 Уымæн æмæ зæрдæйæ æууæндын адæймаджы раст кæны, уырныны тыххæй æргомæй дзурын та ирвæзындзинад дæтты.

11 Сыгъдæг Фыст дæр афтæ зæгъы: «Чидæриддæр Ыл æууæнды, уый нæ фæхудинаг уыдзæн».

12 Ам иудейы æмæ муртаты æхсæн хъауджы нæй – сеппæтæн дæр иу Хицау ис, æмæ рæдауæй дæтты, Йæ ном Ын чидæриддæр ссара, уыдонæн. [†]

13 Уымæн æмæ «Хицауы ном чидæриддæр ссара, уый фервæздзæн». [††]

14 Фæлæ Кæуыл нæ бауæндыдысты, Уый ном куыд ссарой? Кæй тыххæй нæ фехъуыстой, Ууыл куыд бауæндой? Куыд фехъусой, куы ничи сын хъусын кæна, уæд?

15 Æмæ куыд фехъусын кæной, фехъусын кæнынмæ сæ куы нæ арвыстæуа, уæд? Сыгъдæг Фыст дæр афтæ зæгъы: «Куыд æхцон у фарны уац хæсджыты æрцыд!»

16 Фæлæ сеппæт фарны уацыл нæ бауæндыдысты. Уый тыххæй Исай зæгъы: «Хицау, махæй цы фехъуыстой, ууыл чи бауæндыд?» [‡]

17 Уæдæ уырнындзинад у фехъусынæй, хъусгæ та хъуамæ фæкæнай ныхас Чырыстийы тыххæй [‡†].

18 Фæлæ фæрсын: нæ йæ фехъуыстой? Кæй зæгъын æй хъæуы, фехъуыстой йæ. Сыгъдæг Фыст зæгъы: «Æппæт зæххыл айхъуыст сæ хъæлæс, æмæ сæ ныхас анхъæвзта дунейы иу кæронæй иннæмæ». [‡‡]

19 Ноджы ма фæрсын: Израил уый нæ зыдта? Фыццаг æй Моисей куы зæгъы: «Æз сараздзынæн афтæ, æмæ хæлæг кæндзыстут, Мæ адæм чи нæу, уыдонмæ; смæсты уæ кæндзынæн æнæфенд адæмы фæрцы». [‡‡†]

20 Исай та ныфсджындæрæй зæгъы: «Чи нæ Мæ агуырдта, уыдон Мæ ссардтой; Æз раргом дæн, Мæ базонынмæ чи нæ бæллыд, уыдонæн».

21 Израилы тыххæй та зæгъы: «Æнæхъæн бон, мæ цæнгтæ сæм даргæйæ, сидтæн æгоммæгæс æмæ хивæнд адæммæ».

Хуыцау нæ ныууагъта Йæ адæмы

11 Уæдæ уæ фæрсын: ау, Хуыцау ныууагъта Йæ адæмы? Ницы хуызы! Æз мæхæдæг дæр израилаг дæн, Авраамы байзæддаг, Вениамины хæдзарвæндагæй. [‡‡‡]

2 Хуыцау рагагъоммæ кæй базыдта, Йæ уыцы адæмы нæ ныууагъта. Æви сымах нæ зонут, Сыгъдæг Фыст Илиайы тыххæй цы зæгъы, уый? Мæнæ цы хъаст хæссы израилæгтыл Хуыцаумæ:

3 «Хицау, Дæ пехуымпарты амардтой, Дæ нывондхæссæнтæ ныппырх кодтой; иунæг æз ма баззадтæн, æмæ мæн дæр хъавынц амарынмæ».

4 Цы дзуапп ын радта Хуыцау? «Æз Мæхицæн ныуагътон, Ваалы раз сæ зонгуытыл чи не 'рлæууыд, ахæм авд мин адæймаджы».

5 Афтæ ныр дæр ис, Хуыцау Йæ хорзæхмæ гæсгæ кæй сæвзæрста, ахæм адæмы къорд.

6 Æмæ сæ Хуыцау кæд Йæ хорзæхмæ гæсгæ сæвзæрста, уæд хъуыддæгтæ нымад не сты, науæд хорзæх уæвгæ дæр нал уаид хорзæх. [§]

7 Уæдæ цы? Израил цæмæ тырныдта, уый нæ райста. Æвзæрстытæ йæ райстой, иннæтæн та сæ зæрдæтæ ныддур сты,

8 Сыгъдæг Фыст куыд зæгъы, афтæ: «Хуыцау сæ бафтыдта фынæйыл, радта сын, абон дæр ма кæмæй нæ уынынц, ахæм цæстытæ, æмæ кæмæй нæ хъусынц, ахæм хъустæ». [§†]

9 Давид дæр зæгъы: «Сæ минасы фынгтæ сын разынæнт ахсæн хызтæ æмæ къæппæг, уадз æмæ дзы бахауой æмæ райсой сæ хъуыддæгтæм гæсгæ.

10 Баталынг уæд сæ цæстырухс, цæмæй ма уыной, æмæ сæ синтæ никъкъæдз уæнт мыггагмæ».

Ирвæзындзинад муртаттæн

11 Уæдæ фæрсын: ау, израилæгтæ афтæ фæкалдысты, æмæ мауал сыстой? Ницы хуызы! Фæлæ кæй фæкалдысты, уый фæрцы муртаттæм æрцыд ирвæзындзинад, цæмæй сæм израилæгтæ хæлæг кæной. [§††]

12 Кæд израилæгтæ сæ фæкалдæй дунейæн хъæздыгад æрхастой, сæ фæсыккæй та – муртаттæн хъæздыгад, уæд, Хуыцаумæ æнæхъæнæй раздæхгæйæ, уагæры цас æмæ цас хорзæх æрхæсдзысты!

13 Сымахæн, муртаттæн, зæгъын: куыд муртатты апостол, афтæ æз буц дæн, мæ бæрны цы куыст ис, уымæй.

14 Уыцы куысты фæрцы кæд мæ бон бауид, мæ туг-ме стæг чи у, уыдоны муртаттæм хæлæгыл бафтауын æмæ дзы иуæй-иуты фервæзын кæнын. [§‡]

15 Хуыцау сыл Йæхи кæй атигъ кодта, кæд уый дунейæн Хуыцауимæ бафидауыны хос фæци, уæд сæм Хуыцау ногæй Йе 'ргом куы раздаха, уæд уый цы уыдзæн? Мæрдтæй рабадын нæ уыдзæн, æви? [§‡†]

16 Кæд хорысæрæй фыццаг дзул Хуыцауы у, уæд дзултæ иууылдæр Хуыцауы сты. Кæд уидаг Хуыцауы у, уæд къалиутæ дæр Хуыцауы сты.

17 Кæд къалиутæй иуæй-иутæ асастысты, дæу та, хъæддаг зетибæлас, сæ бынаты бафтыдæуыд æмæ сой исыс бæласы уидагæй, [§†]

18 Уæд иннæ къалиутæм былалгъæй ма кæс. Кæд сæм былалгъæй кæсыс, уæд та дæ рох ма уæд: уидагыл ды нæ хæцыс, уидаг хæцы дæуыл. [§‡]

19 Ды зæгъдзынæ: «Къалиутæ уымæн асастысты, цæмæй мæн сæ бынаты бафтыдæуа».

† *Ап. хъ. 10:34; Ром. 3:29.* †† *Ап. хъ. 2:21.* ‡ *Ин. 12:38.* ‡† *10:17 Фæстæдæры къухфыстыты ацы бынат у афтæ: |iУæдæ уырнындзинад у фехъусынæй, хъусгæ та хъуамæ Хуыцауы ныхас фæкæнай.|r* ‡‡ *Мф. 24:14; 28:19.* ‡‡† *Ром. 11:11.* ‡‡‡ *2 Кор. 11:22; Флп. 3:5.*

§ *Ром. 4:5; Гал. 5:4.* §† *Мф. 13:14; Лк. 8:10; Ин. 12:40.* §†† *Ап. хъ. 13:47; Ром. 10:19.* §‡ *1 Кор. 9:22.* §‡† *2 Кор. 5:19.* §† *Эф. 2:12.* §‡ *Ром. 12:16.*

20 Афтæ у. Уыдон асастысты, уырнындзинад сæм кæй нæ уыди, уый тыххæй, ды та бæласыл уырнындзинады фæрцы дæ. Æмæ хъал ма у, фæлæ тæрс.

21 Хуыцау æрдзон къалиутыл кæм нæ бацауæрста, уым дæуыл бацауæрддзæн?

22 Дæ зæрдыл дар: Хуыцау зæрдæхæлар дæр у, æмæ карз дæр у. Чи Йæ ныуугъта, уыдонæн карз у, дæуæн та – зæрдæхæлар, Йæ хорзæхыл Ын куы хæцай, уæд. Науæд дæу дæр акъуырдзæн. †

23 Дзуттæгтæ дæр хивæнд куы нæ уой æмæ куы бауæндой, уæд та сæ бафтыдæуыдзæн, уымæн æмæ Хуыцауæн Йæ бон у бæласыл сæ ногæй бафтауын.

24 Æрдзæй хъæддаг цы зетибæлас уыди, кæд дæу уымæй акъуырдæуыд, æмæ, æрдзы куыд нæ вæййы, афтæ дæ бафтыдæуыд дыргъдоны зетибæласыл, уæд уыцы æрдзон къалиутæ та цас хуыздæр бафтдзысты сæхи зетибæласыл!

Израил æппынфæстаг фервæздзæн

25 Фæнды мæ, æфсымæртæ, сымахæн ацы сусæгдзинад рарғом кæнын, цæмæй уæхицæй ма ныббуц уат: Израилы иу хай хивæнд у, цас æмбæлы, муртаттæй уыйбæрц Хуыцаумæ цалынмæ æрцæуа, уæдмæ. ††

26 Æмæ æппæт Израил фервæздзæн, Сыгъдæг Фыст куыд зæгъы, афтæ: «Сионæй æрцæудзæн Ирвæзынгæнæг, æмæ Иаковы байзæддæгты суæгъд кæндзæн сæ æнæхуыцау митæй.

27 Æмæ семæ сараздзынæн ацы фидыд, сæ тæригъæдтæ сын куы скуынæг кæнон, уæд». ‡

28 Фарны уацыл кæй нæ æууæндынц, уымæ гæсгæ Хуыцауы знæгтæ сты, æмæ уый уæ пайдайæн у. Фæлæ сæ Хуыцау кæй сæвзæрста, уымæ гæсгæ сæ уарзы сæ рагфыдæлты тыххæй.

29 Уымæн æмæ Хуыцау искæй куы сæвзары æмæ йæ куы схорзæхджын кæны, уæд йæ уынаффæ нæ ивы.

30 Сымах, муртаттæ, кæддæр Хуыцауæн æгоммæгæс куыд уыдыстут, æмæ уын ныр дзуттæгты хивæнды тыххæй куыд ныббарстæуыд, ‡†

31 Афтæ уыдон дæр: сымахæн кæй ныббарстæуыд, уый тыххæй абон сты хивæнд, цæмæй ныббарстæуа сæхицæн дæр.

32 Уымæн æмæ Хуыцау æппæт адæмы скодта хивæндæн уацайрæгтæ, цæмæй ныббара сеппæтæн дæр. ‡‡

33 Куыд æвидигæ сты Хуыцауы хъæздыгад, зонд æмæ зонындзинад! Кæй зонд аххæсдзæн Йæ уынаффæтыл, æмæ Йын чи раиртасдзæн Йæ хъуыддæгтæ!

34 «Хицауы зонд чи базыдта? Чи Йын уыд уынаффæгæнæг? ‡‡†

35 Кæнæ Хуыцауæн чи цы радта, цæмæй йын æй фæстæмæ фидын бахъæуа?»

36 Уымæн æмæ æппæт дæр Хуыцау сфæлдыста, æппæт дæр цæры Йæ фæрцы æмæ Уымæн. Кад Ын уæд мыггагмæ! Амен.

12

Хуыцау уæ кæй уарзы, уый тыххæй уæ курын, æфсымæртæ: уæхи Йын æрхæссут удæгас, сыгъдæг æмæ фæндиаг нывондæн. Уый уыдзæн, зæрдæйæ чи цæуы, уæ уыцы куыст Хуыцауæн. ‡‡‡

2 Ацы дунейы æгъдæуттæ ма фæзмут; уадз æмæ ног кæна уæ зонд æмæ ива уæ зæрдæ. Æмæ уæд уæ бон уыдзæн Хуыцауы фæндон зонын – хорз цы у, Хуыцауы зæрдæмæ цы цæуы æмæ алцæмæй дæр æххæст цы у, уый. §

3 Хуыцау мын хорзæх кæй радта, уымæ гæсгæ уæ алкæмæн дæр зæгъын: цы стут, уæхицæй уымæй фылдæр æнхъæл ма ут, фæлæ уæ алкæмæн дæр Хуыцау уырнындзинад цас радта, уымæ гæсгæ раст аргъ кæнут уæхицæн. §†

4 Зæгъæм, иу буарæн бирæ уæнгтæ куыд ис, æмæ сæ нысаниуæг æмхуызон куыд нæу, §††

5 Афтæ мах дæр, бирæ адæм, Чырыстиимæ иу буар стæм, хицæнтæй та – иу иннæмæн уæнг.

6 Хуыцауы хорзæхы фæрцы нæм алыхуызон курдиаттæ ис. Пехуымпарады курдиат кæмæ ис – пехуымпариуæг кæнæд уырнындзинадмæ гæсгæ; §‡

7 Лæггадгæнæджы курдиат кæмæ ис – лæггад кæнæд; ахуыргæнæг чи у – ахуыр кæнæд иннæты;

8 Ныфсдæттæг чи у – ныфс æвæрæд; исты дæттыс – дæтт сыгъдæг зæрдæйæ; хистæр чи у – хистæриуæг кæнæд æнувыдæй; хæрзгæнæг чи у – хорз кæнæд зæрдæрухсæй. §‡†

9 Уарзут зæрдиагæй, фыдæх уын уæд æнæуынон, тырнут хорз ракæнынмæ.

10 Кæрæдзи зæрдиагæй уарзут æфсымæртау; иу иннæйы нымайæд йæхицæй фылдæр. §†

11 Кæддæриддæр ут æнувыд, цæхæр калæнт уæ зæрдæтæ, кусут Хуыцауæн.

12 Уæ зæрдæдарæн уын уæд циныхос; уæ зынты ут фæразон, кувут æнувыдæй. §‡

13 Цы уæм ис, уымæй сыгъдæджытæн хай кæнут сæ хъуæгты; ут уазæгуарзон. §§†

14 Уе 'фхæрджытæн хорзæх курут Хуыцауæй – æлгъитгæ сæ ма кæнут, фæлæ сын хорзæх курут Хуыцауæй. §§‡

15 Цин кæнут цингæнджытимæ æмæ кæут кæуджытимæ. §§§

16 Цæрут æмзæрдæйæ. Хъал ма ут; дунейы цæсты чи нæ ахады, уыдонæй уæлдæр уæхи ма æвæрут. Уæхи цæсты зондджынтæ ма ут. [18]

17 Йæ фыдæхæн макæмæн фидут фыдæхæй. Æппæт адæмы цæсты хорз цы у, архайут уый кæнынил. [19]

18 Гæнæн æмæ уын амал куыд ис, уымæй алкæимæ дæр цæрут фидыдæй. [20]

† *Ин. 15:2.* †† *Лк. 21:24.* ‡ *Дзут. 8:10.* ‡† *Тит. 3:5.* ‡‡ *Ром. 3:9; Гал. 3:22.* ‡‡† *1 Кор. 2:16.*

‡‡‡ *1 Кор. 3:17.* § *Эф. 1:18; 5:10, 17.* §† *Эф. 4:7.* §†† *1 Кор. 12:12.* §‡ *Мф. 25:15; 1 Пет. 4:10; 1 Кор. 12:4.* §‡† *Мф. 6:2.* §† *1 Пет. 2:17; Эф. 4:2.* §‡ *Лк. 18:1.* §§† *1 Кор. 16:1; Дзут. 13:2.* §§‡ *Мф. 5:44.* §§§ *1 Кор. 12:26.* 18 *Ин. 17:11.* 19 *2 Кор. 8:21.* 20 *Дзут. 12:14.*

19 Уæ маст макæмæй исут, мæ уарзон хæлæрттæ, фæлæ йæ бакæнут Хуыцауы фыдæхы æвджид. Уымæн æмæ Сыгъдæг Фысты Хицау зæгъы: «Мæ бар у маст исын, Æз æй бафхæрдзынæн». [†]

20 Уæдæ «кæд де знаг æххормаг у, уæд æй бафсад; кæд ын дойны у, уæд ын дон ратт. Афтæ куы кæнай, уæд ын йæ сæрыл æркалдзынæ цæхæр».

21 Фыдæх дæ ма басæттæд, фæлæ фыдæхыл уæлахиз кæн хорзæхæй.

Уырнæг æмæ хицæуттæ

13 Алы адæймаг дæр уæд уæлдæр хицæуттæн коммæгæс, уымæн æмæ, Хуыцауæй чи нæу, ахæм хицауад нæй. Цы хицауæдтæ ис, уыдон Хуыцауы æвæрд сты. [††]

2 Уымæ гæсгæ хицауады ныхмæлæууæг Хуыцауы уагæвæрды ныхмæ цæуы. Ахæмтæ сæхæдæг сæхи фæкæндзысты тæрхоны амæддаг.

3 Хицæуттæй тæссаг у, хорз хъуыддæгтæ чи аразы, уыдонæн нæ, фæлæ æвзæр хъуыддæгтæ чи аразы, уыдонæн. Фæнды дæ хицауадæй нæ тæрсын? Араз хорз хъуыддæгтæ, æмæ дæ раппæлдзæн. [‡]

4 Уымæн æмæ хицау Хуыцауы кусæг у æмæ дæ фарнæн кусы. Кæд æвзæр митæ кæныс, уæд дзы тæрс – цирхъ дзæгъæлы нæ дары, уымæн æмæ Хуыцауы кусæг у æмæ æфхæры, æвзæр митæ чи кæны, уыдоны.

5 Уæдæ коммæ кæсын хъæуы канд æфхæрд баййафыны тасæй нæ, фæлæ де 'фсармæ гæсгæ дæр.

6 Уымæ гæсгæ сымах фидут хъалон дæр, уымæн æмæ хицæуттæ сæ хæстæ æнувыдæй кæй æххæст кæнынц, уымæй Хуыцауæн кусынц.

7 Уæдæ кæмæн цы æмбæлы, уый йын дæттут: хъалон кæмæн æмбæлы, уымæн – хъалон, фиддон кæмæн æмбæлы, уымæн – фиддон, нымайын кæй æмбæлы, уый нымайут, кад кæмæн æмбæлы, уымæн кæнут кад. [‡†]

Æфсымæрон уарзондзинад

8 Кæрæдзи уарзынæй дарддæр макæмæй мацы хæс дарут. Уымæн æмæ иннæйы чи уарзы, уый Æгъдау сæххæст кодта. [‡‡]

9 «Ма хæт», «Ма амар», «Ма дав», [«Мæнгæвдисæн ма ныллæуу»,] «Дæу цы нæу, уымæ ма бабæлл» – уыцы фæдзæхстытæн дæр æмæ иннæ фæдзæхстытæн дæр сæ мидис мæнæ ацы ныхæсты ис: «Уарз хионы, дæхи куыд уарзыс, афтæ». [‡‡†]

10 Уарзондзинад хионы хъыджы нæ цæуы. Уæдæ чи уарзы, уый Æгъдау сæххæст кодта.

11 Уыимæ зонут, махæн ныридæгæн кæй ралæууыд нæ фынæйæ райхъалы афон. Уымæн æмæ куы бауæндыдыстæм, уæдæй нæм ныр æввахсдæр у ирвæзындзинад. [‡‡‡]

12 Æхсæв фæивгъуыйы, бон та æрбахæстæг ис. Уæдæ ныууадзæм талынджы хъуыддæгтæ, æмæ нæхи сифтонг кæнæм рухсы хотыхтæй. [§]

13 Боны рухсмæ куыд æмбæлы, афтæ хæдæфсармæй цæрæм. Ма бафтæм фыднозтыл æмæ æнæуаг митыл, хæтыныл æмæ æлгъаг хъуыддæгтыл, быцæутыл æмæ хæлæгыл. [§†]

14 Хицау Йесо Чырысти суæд уæ хотых, æмæ уæ тæригъæдджын æрдзыхъæд ма рæвдаут, цæмæй йын йæ мондæгтæ ма æфсадат. [§††]

Тæрхон макæмæн кæнут

14 Йæ уырнындзинад лæмæгъ кæмæн у, ууыл уæхи ма тигъ кæнут, æмæ уæм иу хъуыды кæй нæй, уый тыххæй уын йемæ быцæу ма уæд. [§‡]

2 Иуæн йæ уырнындзинад дæтты æппæт дæр хæрыны бар, лæмæгъ та айдагъ халсартæ хæры. [§‡†]

3 Чи хæры, уый æнæрвæссон ма уæд, чи нæ хæры, ууыл; æмæ чи нæ хæры, уый тæрхон ма кæнæд, чи хæры, уымæн: Хуыцау дзы Йæхицæн хъæбул загъта.

4 Ды чи дæ, æмæ кæйдæр цагъарæн тæрхон кæнай? Йæ къæхтыл лæууы æви ахауд – уый йын йæ Хицау равзардзæн. Уæддæр слæудзæн, уымæн æмæ Хицауæн Йæ бон у уый йæ къæхтыл сæвæрын. [§†]

5 Чидæр иу бон иннæ бонæй ахсджиагдæрыл нымайы, иннæмæн та бонтæ æмхуызон сты. Уадз æмæ алчидæр иузæрдионæй баззайæд, цæуыл æууæнды, ууыл.

6 Иу бон иннæмæй ахсджиагдæрыл чи нымайы, уый йæ Хицауы кадæн нымайы. [Иу бон иннæмæй ахсджиагдæрыл чи нæ нымайы, уый йæ Хицауы кадæн нæ нымайы.] Чи хæры, уый Хицауы кадæн хæры, уымæн æмæ арфæ кæны Хуыцауæн. Чи нæ хæры, уый Хицауы кадæн нæ хæры, æмæ арфæ кæны Хуыцауæн. [§‡]

7 Махæй йæхицæн ничи цæры æмæ йæхицæн ничи мæлы. [§§†]

8 Кæд цæрæм, уæд Хицауæн цæрæм, кæд мæлæм, уæд Хицауæн мæлæм. Уæдæ цæргæ æви мæлгæ кæнæм – кæддæриддæр Хицауы стæм.

9 Уымæн æмæ Чырысти дæр уый тыххæй амард æмæ райгас, цæмæй мæрдтæн дæр æмæ удæгæстæн дæр сæ Хицау уа. [§§‡]

10 Ды та цæмæн тæрхон кæныс де 'фсымæрæн? Æмæ ды дæр цæмæн дæлдæр кæныс де 'фсымæры? Неппæт дæр Хуыцауы тæрхоны раз æрлæудзыстæм. [§§§]

11 Уымæн æмæ Сыгъдæг Фысты загъд у: «Æз цардæгас дæн, – зæгъы Хицау, – Мæ разы

---

† Мф. 5:39; Лк. 6:28; 1 Кор. 6:7. †† 1 Пет. 2:13; Тит. 3:1. ‡ 1 Пет. 2:14; 3:13. ‡† Мф. 22:21; Мк. 12:17; Лк. 20:25. ‡‡ Кол. 3:14; 1 Тим. 1:5. ‡‡† Мф. 22:39; Мк. 12:31; Лк. 10:27; Иак. 2:8; Гал. 5:14. ‡‡‡ Эф. 5:14. § Ап. хъ. 17:30; 2 Кор. 4:6; Эф. 6:11. §† Лк. 21:34. §†† 1 Пет. 2:11; Гал. 5:16. §‡ Ром. 15:1; 1 Кор. 8:12. §‡† 1 Кор. 10:25. §† Иак. 4:12. §‡ 1 Кор. 10:31; 1 Тим. 4:4. §§† 1 Пет. 4:2; 2 Кор. 5:15; 1 Фес. 5:10. §§‡ Мф. 28:18; Ап. хъ. 10:42. §§§ Мф. 7:1-2; 2 Кор. 5:10.

æрзоныгыл кæндзæн алы адæймаг дæр, æмæ алы æвзаг стаудзæни Хуыцауы». †

12 Уæдæ махæй алчидæр Хуыцауы раз дзуапп ратдзæн йæхи тыххæй. ††

Ма фæкæлæд де 'фсымæр

13 Уымæ гæсгæ кæрæдзийæн мауал тæрхон кæнæм, фæлæ уый бæсты бацархайут, цæмæй уе 'фсымæр уæ аххосæй ма фæкæла æмæ тæригъæды ма бафта. ‡

14 Хицау Йесоимæ кæй дæн, уымæ гæсгæ æз зонын æмæ фидарæй æууæндын, чъизи хойраг кæй нæй, ууыл; исчи чъизийыл цы нымайы, уый æрмæст уымæн у чъизи. ‡†

15 Кæд цы хойраг хæрыс, уымæй де 'фсымæры хъыджы цæуыс, уæд уарзондзинадмæ гæсгæ нæ цæрыс. Уæдæ Чырысти кæй тыххæй амард, уый дæ хойрагæй ма саф. ‡‡

16 Архайут, цæмæй сымах хорзыл цы нымайут, уый мачи бафауа.

17 Уымæн æмæ Хуыцауы Паддзахад хæрд æмæ нозт нæу. Рæстгæнæджы цардæй цæрын, Сыгъдæг Уд кæй дæтты, уыцы фарн æмæ цин – уый у Хуыцауы Паддзахад. ‡‡†

18 Йæ ахæм цардæй Чырыстийæн чи кусы, уый æлхæны Хуыцауы зæрдæ æмæ дзы адæм дæр сты райгонд.

19 Уæдæ тырндзыстæм, фарн цы хæссы æмæ нын кæрæдзийы фидар кæнынæн ахъаз цы у, уымæ.

20 Хуыцауы хъуыддаг хойраджы сæраппонд ма хал. Алы хойраг дæр сыгъдæг у, фæлæ æвзæр у, иннæйы тæригъæды чи бафтауа, уыцы хойраг хæрын. ‡‡‡

21 Фæлтау дзидза ма хæр, сæн ма нуаз æмæ, де 'фсымæр цæуыл фæкæла, [тæригъæды йæ цы бафтауа, кæнæ йæ цы слæмæгъ кæна,] ахæмæй мацы кæн.

22 Цы уырнындзинад дæм ис, уый Хуыцауы раз ныууадз дæхицæн. Растыл цы нымайы, уый тыххæй йæхицæн тæрхон чи нæ кæны, уыцы адæймаг тæхудиаг у. §

23 Фæлæ цы хæры, ууыл дызæрдыг чи кæны, уый тæрхонгонд у, уымæн æмæ уырнындзинадмæ гæсгæ нæ архайы. Уырнындзинадмæ гæсгæ цы нæ уа, уый та тæригъæды бафтын у. §†

24 Кад Хуыцауæн! Йæ бон у сымахæн хъару раттын; ууыл дзурæг у, Йесо Чырыстийы тыххæй æз кæй хъусын кæнын, уыцы фарны уац. Уым æргом кæны Хуыцауы сусæг фæнд – уый æнусты дæргъы æмбæхст уыди, §††

25 Ныр та раргом. Мыггагмæ-йы Хуыцауы фæндонæй уыцы сусæгдзинад пехуымпарты фыстыты фæрцы зындгонд сси æппæт адæмтæн, цæмæй бауæндой æмæ Хуыцауæн суой коммæгæс.

26 Йесо Чырыстийы фæрцы кад уæд мыггагмæ иунæг æмæ уæлзонд Хуыцауæн! Амен.

15 Мах, тыхджынтæ, хъуамæ æнæбонтимæ хæссæм уыдонæн сæ лæмæгъдзинæдты уаргъ, æмæ нæхи зæрдæ ма æлхæнæм. §‡

2 Алчидæр нæ хъуамæ æлхæна хионы зæрдæ, хорзæх ын цы хæссы æмæ йын йæ уырнындзинад цы фидар кæны, уымæй. §‡†

3 Уымæн æмæ Чырысти дæр Йæхи зæрдæ не 'лхæдта; уымæ гæсгæ афтæ загъы Сыгъдæг Фыст: «Дæу чи æлгъыста, уыдоны æлгъыстытæ æрцыдысты Мæныл».

4 Сыгъдæг Фыст цыдæриддæр загъы, уый ныффыстæуыд махæн зонд амонынæн, цæмæй фæразон уæвыны, стæй Сыгъдæг Фыст цы ныфс дæтты, уый фæрцы махæн уа зæрдæдарæн. §†

5 Фæразондзинад æмæ ныфс Чи дæтты, уыцы Хуыцау уын раттæд, цæмæй сымах, Йесо Чырыстийы фæзмгæйæ, уат æмзонд, §‡

6 Æмзæрдæйæ æмæ æмдзыхæй стауат нæ Хицау Йесо Чырыстийы Хуыцауы æмæ Фыды.

7 Чырысти сымахыл куыд зæрдиаг у, афтæ зæрдиаг ут кæрæдзийыл Хуыцауы кадæн. §§†

8 Зæгъын уын, Хуыцау Йæ дзырд кæй нæ сайы, уый равдисыны тыххæй Чырысти сунæтгæндтæн сси кусæг, цæмæй сæххæст кæна, Хуыцау уыдоны рагфыдæлтæн зæрдæ цæмæй бавæрдта, уый, §§‡

9 Æмæ муртаттæ стауой Хуыцауы Йæ хорзæхы тыххæй, Сыгъдæг Фыст куыд загъы, афтæ: «Уый тыххæй стаудзынæн Дæу муртатты æхсæн, Дæуыл уыдзысты мæ зарджытæ».

10 Æмæ ма ноджы загъд у: «Цин кæнут Хуыцауы адæмимæ, муртаттæ».

11 Æмæ ма ноджыдæр: «Стаут Хицауы, æппæт муртаттæ, кад Ын кæнæнт æппæт адæмтæ».

12 Исай дæр загъы: «Фæзындзæн Иессейы Æвзар æмæ муртаттыл кæндзæн æлдариуæг; муртаттæ Йыл дардзысты сæ зæрдæ». §§§

13 Зæрдæдарæн Чи дæтты, уыцы Хуыцау уын уырнындзинады фæрцы раттæд цин æмæ фарн, цæмæй Сыгъдæг Уды хъаруйæ уæ зæрдæдарæн кæна фидарæй-фидардæр. 18

Павел – муртатты апостол

14 Дызæрдыг нæ кæнын, ме 'фсымæртæ, алы хорз миниуæг уæм кæй ис, алцыдæр кæй зонут æмæ уæ бон кæрæдзийæн зонд амонын кæй у, ууыл.

15 Фæлæ уæм мæ ныфс бахастон цыдæртæ уын уæ зæрдыл æрлæууын кæныны тыххæй ныффыссынмæ. Æз уый бакодтон, Хуыцауæй мын цы хорзæх лæвæрд ис, уымæ гæсгæ –

16 Хуыцау мын бафæдзæхста, цæмæй муртаттæн уон Йесо Чырыстийы кусæг æмæ хæлиу кæнон Хуыцауы фарны уац, цæмæй муртаттæ суой,

† *Мф. 26:64; Флп. 2:10.* †† *Мф. 12:36.* ‡ *Мф. 18:7.* ‡† *Мф. 15:11.* ‡‡ *1 Кор. 8:11.* ‡‡† *1 Кор. 8:8; Гал. 5:22.* ‡‡‡ *Мф. 15:11.* § *1 Ин. 3:21.* §† *Тит. 1:15.* §†† *1 Кор. 2:7.*

§‡ *Ром. 14:1; 1 Кор. 9:22.* §‡† *1 Кор. 10:24.* §† *Ром. 4:23-24.* §‡ *1 Кор. 1:10; Флп. 2:2.* §§† *Ин. 17:24.* §§‡ *Ап. хъ. 3:25; Ром. 3:30.* §§§ *Æрг. 5:5.* 18 *Ром. 12:12; 14:17.*

Сыгъдæг Уд кæй ссыгъдæг кодта, ахæм фæндиаг
нывонд. †
17 Уæдæ Йесо Чырыстиимæ кæй дæн, уый фæрцы
мæ бон раппæлын у, Хуыцауы сæраппонд цы куыст
хæссын, уымæй.
18 Цæмæй муртаттæ Хуыцауæн коммæгæс суой,
уый тыххæй Чырысти мæ фæрцы цы сарæзта,
уымæй уæлдай ницæй тыххæй зæгъынмæ хæссын
мæ ныфс. Чырысти уыдæттæ бакодта ныхас æмæ
хъуыддагæй,
19 Æвдисæйнæгтæй æмæ диссæгтæй, Хуыцауы
Уды хъаруйæ. Афтæмæй Чырыстийы фарны уац æз
ахæлиу кодтон Иерусалимæй суанг Иллирикмæ.
20 Æз архайдтон, Чырыстийы кæм нæ зыдтой,
фарны уац уым хъусын кæнынил, кæйдæр конд
бындурыл куыд нæ амайон, ††
21 Фæлæ Сыгъдæг Фыст куыд зæгъы, афтæ:
«Кæмæн нæ загъдæуыд Уый тыххæй, уыдон
фендзысты, æмæ чи нæ фехъуыста, уыдон
бамбардзысты».

Павелмæ ис Роммæ цæуыны фæнд

22 Афтæмæй мын мæ фадæттæм гæсгæ бирæ
хæттыты нæ бантыст сымахмæ æрцæуын. ‡
23 Уыцы рæтты ныр æз мæ куыст ахицæн кодтон.
Бирæ азты дæргъы та бæллыдтæн сымахмæ
æрцæуынмæ. ‡†
24 Æмæ Испанимæ куы цæуон, уæд мæ ныфс ис
мæ фæндагыл сымах фенынæй, иуцасдæр уæ
фендæй бафсæдынæй, стæй мæ фæндагмæ кæй
срæвдз кæндзыстут, уымæй.
25 Ныр та цæуын Иерусалиммæ сыгъдæджытæн
баххуыс кæнынмæ. ‡‡
26 Уымæн æмæ Македонийы æмæ Ахайы
уырнджыты бафæндыд, Иерусалимы
сыгъдæджытæй мæгуыр чи у, уыдонæн баххуыс
кæнын. ‡‡†
27 Бафæндыди сæ, стæй сæ хæсджын дæр сты.
Уымæн æмæ кæд иугæр муртаттæ иудейтæн
Хуыцауæй лæвæрд хорзæхæй схайджын сты, уæд
сын хъуамæ баххуыс кæной сæ зæххон хъуæгты. ‡‡‡
28 Æз уый куы саразон æмæ цы æрæмбырд, уый
сæм мæхæдæг куы фæхæццæ кæнон, уæд
Испанимæ мæ фæндаг акæндзынæн сымахыл.
29 Æз зонын, куы уæм æрцæуон, уæд уæм кæй
æрхæсдзынæн Чырыстийы рæдау арфæтæ. §
30 Æфсымæртæ, нæ Хицау Йесо Чырыстийы
сæраппонд æмæ, Сыгъдæг Уд кæй дætты, уыцы
уарзты сæраппонд курын сымахæй: мæн тыххæй
мемæ зæрдиагæй кувут Хуыцаумæ, §†
31 Цæмæй Иудейæйы фервæзон
æнæуырнджытæй, æмæ Иерусалимы
сыгъдæджытæн ме 'ххуыс уа æхсызгон, §††
32 Æмæ Хуыцауы куы бафæнда, уæд уæм æрцæуон
цингæнгæ, æмæ уæм мæ уд æрцæра. §‡
33 Фарндæттæг Хуыцау уæд уеппæтимæ дæр.
Амен.

Саламтæ уырнджытæн

16 Базонгæ ут нæ хо Фивæимæ, Кенхрейы
аргъуаны диакъонимæ.
2 Сыгъдæджытæн куыд æмбæлы, афтæ йыл
баузæлут Хицауы кадæн, æмæ хъуаг цæмæй
æййафа, уымæй йын баххуыс кæнут. Йæхæдæг
бирæтæн баххуыс кодта, уыимæ мæнæн дæр.
3 Саламтæ раттут Прискиллæ æмæ Акилæйæн –
Йесо Чырыстийы кадæн ме 'мкусджытæн. §‡†
4 Уыдон мæ сæрвæлтау кастысты мæлæты
цæстытæм. Æрмæст æз сæ нæ дæн бузныг, фæлæ
раздæры муртатты æппæт аргъуантæ дæр.
Саламтæ раттут, сæ хæдзары цы аргъуан æмбырд
кæны, уымæн дæр. §†
5 Саламтæ раттут мæ уарзон Эпенетæн,
Чырыстийыл Асийы фыццаг чи бауууæндыд, уымæн.
6 Саламтæ раттут Мариайæн; уый сымахæн бирæ
бакуыста.
7 Саламтæ раттут мæ хæстæджытæ Андроник
æмæ Юнийæн. Уыдон ахæстоны уыдысты мемæ,
апостолты æхсæн сты зындгонд, Чырыстийыл
бауууæндыдысты мæнæй раздæр.
8 Саламтæ раттут Амплиатæн, чырыстон уарзтæй
кæй уарзын, уымæн.
9 Саламтæ раттут Урбанæн – Чырыстийы кадæн
не 'мкусæгæн, æмæ мæ уарзон хæлар Стахийæн.
10 Саламтæ раттут, Чырыстийыл йæхи æнувыдæй
чи равдыста, уыцы Апеллесæн. Саламтæ раттут
Аристовулы хæдзаронтæн.
11 Саламтæ раттут мæ хæстæг Иродионæн.
Саламтæ раттут, Наркиссы хæдзаронтæй Хицауимæ
чи ис, уыдонæн.
12 Саламтæ раттут Трифенæйæн æмæ Трифосæн,
Хицауы зæрдиаг кусджытæн. Саламтæ раттут
уарзон хо Персидæйæн. Уый бирæ бакуыста
Хицауæн.
13 Саламтæ раттут Руфæн, Хицауы уæлдай
зæрдиаг кусæгæн, стæй мæнæн дæр мад чи сси, йæ
уыцы мадæн.
14 Саламтæ раттут Асинкритæн, Флегонтæн,
Гермесæн, Патровæн, Гермасæн, стæй семæ чи ис,
уыцы æфсымæртæн.
15 Саламтæ раттут Филолог æмæ Юлиайæн,
Нирей æмæ йæ хойæн, Олимпасæн, стæй Хуыцауы
адæмæй семæ чи ис, уыдонæй алкæмæн дæр.
16 Кæрæдзийæн салам дæттут æфсымæрон байæ.
Саламтæ уын дæттынц Чырыстийы æппæт
аргъуантæ. §‡
17 Курын уæ, æфсымæртæ, уæхи хизут, цæуыл
сахуыр стут, уыцы ахуырад чи ницæмæ дары,
афтæмæй аргъуантæ чи дих кæны æмæ

† *Ап. хъ. 9:15; Ром. 12:2.* †† *1 Кор. 3:10; 2 Кор. 10:15.* ‡ *Ром. 1:13.* ‡† *1 Фес. 3:10.* ‡‡ *Ап. хъ. 24:17.* ‡‡† *1 Кор. 16:1; 2 Кор. 8:4.* ‡‡‡ *1 Кор. 9:11.* § *Ром. 1:11.* §† *2 Кор. 1:11.* §†† *Ап. хъ. 20:23.* §‡ *Ром. 1:10.* §‡† *Ап. хъ. 18:2.* §† *Мф. 18:20.* §‡ *1 Пет. 5:14; 1 Кор. 16:20; 2 Кор. 13:12.*

фæкæлыны хос чи у, уыдонæй – æмгæрон сæм ма цæут. †

[18] Ахæмтæ нæ Хицау Чырыстийæн нæ кусынц, фæлæ сæ чъизи мондæгтæн, рæсугъд æмæ козбау ныхæстæй фæливынц, æнæхин чи у, уыдоны. ††

[19] Фарны уацæн коммæгæс кæй стут, уый алкæмæн дæр зындгонд у. Уымæ гæсгæ æз цин кæнын сымах тыххæй. Фæнды мæ, цæмæй хорз аразынмæ уат зондджын, æвзæрмæ та ма арæхсат.

† *Мф. 18:17; Ап. хъ. 15:24; 1 Кор. 5:11; Гал. 5:9; Флп. 3:2; Кол. 2:8.* †† *Флп. 3:18-19.*

[20] Æмæ уын уæд фарндæттæг Хуыцау рæхджы уæ къæхты бын ныцъцъист кæндзæн хæйрæджы. Нæ Хицау Йесойы хорзæх уæд уемæ. Амен.

[21] Саламтæ уын дæттынц ме 'мкусæг Тимофей, мæ хæстæджытæ Луций, Иасон æмæ Сосипатр.

[22] Чырыстон салам уын дæттын æз дæр, Тертий, Павелы ацы ныхæстæ ныффыссæг.

[23] Салам уын дæтты мæ фысым, æппæт аргъуан кæй хæдзары æрæмбырд вæййы, уыцы Гай. Саламтæ уын дæттынц Эраст, сахары æхцафснайæг, æмæ не 'фсымæр Кварт.

[24] Нæ Хицау Йесо Чырыстийы хорзæх уеппæты дæр уæд. Амен.

1 Коринфæгтæм

1 Павелæй, Йесо Чырыстийы апостолæй Хуыцау кæй сæвзæрста, уымæй, æмæ æфсымæр Сосфенæй †

2 Хуыцауы аргъуанмæ Коринфы – Хуыцау кæй æрхуыдта æмæ Йесо Чырыстийы руаджы кæй ссыгъдæг кодта, уыдонмæ; стæй алы ран дæр нæ Хицау Йесо Чырыстийы, нæ иумæйаг Хицауы, ном чи ары, уыдонмæ сеппæтмæ дæр. ††

3 Хорзæх æмæ уын фарн нæ Фыд Хуыцауæй æмæ Хицау Йесо Чырыстийæ. ‡

Павел бузныг у Хуыцауæй

4 Æз сымах тыххæй иудадзыг арфæ кæнын мæ Хуыцауæн, Йесо Чырыстийы руаджы уæ Йæ хорзæххæй кæй схайджын кодта, уый фæдыл. ‡†

5 Уымæн æмæ Йесоимæ баиуы руаджы сымах схъæздыг стут алцæмæй дæр: алы ныхасæй æмæ алы зонынадæй. ‡‡

6 Чырыстийы тыххæй уын цы загъдæуыд, уый цæры уæ зæрдæты. ‡‡†

7 Уымæ гæсгæ, нæ Хицау Йесо Чырыстийы æрцыдмæ æнхъæлмæгæсгæйæ, иу курдиатæй дæр æнæхай не стут. ‡‡‡

8 Æмæ уæ нæ Хицау Йесо Чырысти сфидар кæндзæни кæронмæ, цæмæй Йæ æрцыды бон уат æнæфау. §

9 Йæ Фыртимæ, нæ Хицау Йесо Чырыстиимæ, сымах цæрынмæ Чи æрхуыдта, уыцы Хуыцау Йæ дзырд никуы сайы. §†

Быцæутæ аргъуаны

10 Нæ Хицау Йесо Чырыстийы номæй уæ курын, æфсымæртæ, цæмæй уеппæт дæр æмбарат кæрæдзи æмæ дихтæ ма кæнат, фæлæ уат æнгом – æмуд æмæ æмзонд. §††

11 Уымæн æмæ æз Хлойæйы хæдзаронтæй фехъуыстон, ме 'фсымæртæ, хъаугъатæ уæм кæй ис, уый тыххæй.

12 Æз уый зæгъынмæ хъавын, æмæ сымахæй алчидæр дзуры: «Æз Павелы ахуыргæнинаг дæн», «Æз Аполлосы ахуыргæнинаг дæн», «Æз Кифæйы ахуыргæнинаг дæн», «Æз Чырыстийы ахуыргæнинаг дæн». §‡

13 Ау, Чырысти ныддихтæ? Ау, Павелы байтыгъдæуыд уæ сæраппонд? Кæнæ уыл Павелы номыл саргъуыдæуыд? §‡†

14 Бузныг дæн Хуыцауæй, Крисп æмæ Гайы йеддæмæ сымахæй кæй никæуыл саргъуыдтон, уый тыххæй. §†

15 Афтæ никæй бон у зæгъын, æмæ уыл мæ номыл саргъуыдæуыд.

16 Саргъуыдтон ма Стефаны хæдзаронтыл дæр. Æндæр ма искæуыл саргъуыдтон, уый нæ хъуыды кæнын.

17 Чырысти мæ аргъауынмæ нæ рарвыста, фæлæ фарны уац хъусын кæнынмæ, уыимæ зондджын къæбæлдзыг ныхæстæй нæ, цæмæй ма фесæфа Чырыстийы дзуары тых. §‡

Хуыцауы тых æмæ зонд

18 Сæфты фæндагыл цæуджытæ дзуары тыххæй ныхас æнæзондыл нымайынц, махæн та, фервæзыны фæндагыл цæуджытæн, Хуыцауы тых у. §§†

19 Афтæ зæгъы Сыгъдæг Фыст дæр: «Зондджынтæн фесафдзынæн се стыр зонд, æмбаргæтæ нал æмбардзысты».

20 Кæм и зондджын? Кæм и динамонæг? Кæм ис ацы дунейы хъуыдыгæнæг? Хуыцау ацы дунейы зонд æнæзонд не скодта, мыййаг?

21 Хуыцау Йæ зондмæ гæсгæ куыд снысан кодта, афтæ дуне йæхи зондæй Хуыцауы кæй нæ базыдта, уымæ гæсгæ Хуыцауы бафæндыди дзуары тыххæй «æнæзонд» ныхасы фæрцы уырнджыты фервæзын кæнын. §§‡

22 Уымæн æмæ иудейтæ диссæгтæ домынц, бердзентæ зонд агурынц, §§§

23 Мах та хъусын кæнæм дзуарыл тыгъд Чырыстийы тыххæй, æмæ нæ ныхас иудейтæн цæлхдур у, муртаттæ та йæ æнæзондыл нымайынц. 18

24 Иудейтæй æмæ бердзентæй Хуыцау кæй æрхуыдта, уыдонæн та Чырысти Хуыцауы тых æмæ Хуыцауы зонд у. 19

25 Уымæн æмæ Хуыцауы «æнæзонд» ми адæмы зондæй уæлдæр у, æмæ Хуыцауы «лæмæгъ» ми адæмы хъаруйæ домбайдæр у.

26 Æркæсут-ма, æфсымæртæ, Хуыцау уæ куы æрхуыдта, уæд цавæртæ уыдыстут: зæххон

† *Ап. хъ. 18:17; Ром. 1:1.* †† *Ин. 17:19; Ап. хъ. 15:9; 2 Тим. 2:19.* ‡ *1 Пет. 1:2.* ‡† *2 Фес. 1:3.* ‡‡ *Кол. 1:9.* ‡‡† *1 Кор. 2:2.* ‡‡‡ *1 Кор. 12:11; Флп. 3:20; Тит. 2:13.* § *1 Фес. 3:13.* §† *1 Фес. 5:24.* §†† *Ром. 15:5; Флп. 2:2.* §‡ *Ап. хъ. 18:24.*

§‡† *Эф. 4:5.* §† *Ап. хъ. 18:8.* §‡ *2 Пет. 1:16; 1 Кор. 2:13.* §§† *Ап. хъ. 17:18; Ром. 1:16.* §§‡ *Мф. 11:25.* §§§ *Мф. 12:38; 16:1.* 18 *Ап. хъ. 17:18; Ром. 9:32.* 19 *Ром. 1:16; Кол. 2:3.*

барæнтæй баргæйæ, уе 'хсæн бирæ нæ уыди
зондджынтæ, бирæ уæм нæ уыди тыхджынтæ,
бирæ уæм нæ уыди уæздæттæй. [†]
27 Фæлæ Хуыцау сæвзæрста, дунейы цæсты
æнæзонд чи у, уыдоны, цæмæй фæхудинаг кæна
зондджынты, æмæ дунейы цæсты лæмæгъ чи у,
уыдоны сæвзæрста Хуыцау, цæмæй фæхудинаг
кæна тыхджынты. [††]
28 Дунейы цæсты ницæйаг, æгад æмæ æнахадгæ
чи уыди, Хуыцау уыдоны сæвзæрста, цæмæй
ахадгæты скæна æнахадгæ,
29 Æмæ иу адæймаг дæр Хуыцауы раз йæхицæй
ма раппæла. [‡]
30 Хуыцау уæ баиу кодта Йесо Чырыстиимæ – Уый
махæн фестад Хуыцауæй лæвæрд зонд, ссæрибар,
сраст æмæ нæ ссыгъдæг кодта, [‡†]
31 Цæмæй уа, Сыгъдæг Фыст куыд зæгъы, афтæ:
«Йæхицæй чи æппæлы, уый æппæлæд Хицауæй». [‡‡]

Павел хъусын кæны дзуарыл тыгъд Чырыстийы тыххæй

2 Æмæ уæм æз дæр, æфсымæртæ, куы
æрцыдтæн Хуыцауы сусæгдзинад фехъусын
кæнынмæ, уæд æй рæсугъд ныхæсты æмæ
адæймаджы зонды руаджы нæ хъусын кодтон. [‡‡†]
2 Уымæн æмæ мæ уынаффæ уыди, цалынмæ
сымахмæ дæн, уæдмæ Йесо Чырыстийы йеддæмæ,
уыимæ дзуарыл тыгъд Йесо Чырыстийы йеддæмæ,
ницы зонын. [‡‡‡]
3 Æз сымахмæ уыдтæн лæмæгъæй, æнцой нæ
зыдтон, аккаг куы нæ разынон, уымæй тæрсгæйæ, [§]
4 Æмæ фарны уац хъусын кодтон зондджын
зæрдæлхæнæн ныхæстæй нæ, фæлæ мæ ныхас
фидаргонд уыди Сыгъдæг Уды хъаруйæ, [§†]
5 Цæмæй уæ уырнындзинад аразгæ уа
адæймаджы зондæй нæ, фæлæ Хуыцауы хъаруйæ.
[§††]

Хуыцауы уæлзонд

6 Зондыл та ахуыр кæнæм алцæмæй дæр цæттæ
уырнджыты, æрмæст ацы дунейы зондыл, стæй сæ
кæрон кæмæн æрцæуы, а дунейы уыцы
æлдариуæггæнджыты зондыл нæ, [§‡]
7 Фæлæ мах дзурæм Хуыцауы сусæг, æмбæхст
уæлзондыл – махæн намыс раттыны сæраппонд
дуне сфæлдисыны агъоммæ кæй рахаста, Йæ уыцы
уынаффæйыл. [§‡†]
8 Уыцы уæлзонд а дунейы æлдариуæггæнджытæй
иу дæр нæ базыдта. Куы йæ базыдтаиккой, уæд
намысджын Хицауы дзуарыл нæ байтыгъташккой. [§†]
9 Сыгъдæг Фыст дæр афтæ зæгъы: «Цæст нæ
федта, хъус нæ фехъуыста æмæ йæ
фæсонæрхæджы дæр никæмæн уыд, чи Йæ уарзы,
уыдонæн Хуыцау цы æрцæттæ кодта, уый».
10 Махæн та йæ Хуыцау раргом кодта Йæ Уды
руаджы; Уд та æххæссы алцæмæ дæр, суанг
Хуыцаумæ æмбæхст цы ис, уымæ дæр. [§‡]
11 Адæймагмæ цы ис, уый адæмæй чи зоны,
адæймаджы мидæг чи цæры, уыцы уды йеддæмæ?
Афтæ Хуыцаумæ цы ис, уый дæр Хуыцауы Уды
йеддæмæ ничи зоны. [§§†]
12 Мах та схайджын стæм ацы дунейы удæй нæ,
фæлæ Хуыцауæй лæвæрд Удæй, цæмæй зонæм,
Хуыцау нын цы ралæвар кодта, уый. [§§‡]
13 Æмæ ууыл мах дзурæм, адæймаджы зонд нæ цы
ныхæстыл сахуыр кодта, уыдонæй нæ, фæлæ нын
Сыгъдæг Уд цы ныхæстæ бацамыдта, уыдонæй.
Удæй цы у, уый æмбарын кæнæм Удæй
хайджынтæн. [§§§]
14 Хуыцауы Удæй хайджын цы адæймаг нæу,
уымæ та, Хуыцауы Удæй цы у, уый нæ хъары –
æнæзондыл æй нымайы, æмæ йæ бамбарын нæ
фæразы, уымæн æмæ уыдæттæн Уды руаджы аргъ
кæнын хъæуы. [18]
15 Фæлæ Хуыцауы Удæй хайджын чи у, уый аргъ
кæны алцæмæн дæр, уымæн аргъ кæнын та никæй
бон у.
16 Уымæн æмæ «Хицауы зонд афтæ чи базыдта,
æмæ Йын амонæг уа?» Махмæ та Чырыстийы зонд
ис. [19]

Хуыцауæн æмкусджытæ

3 Æмæ, æфсымæртæ, Хуыцауы Удæй
хайджынтимæ куыд фæныхас кæнынц, мæ бон
уемæ афтæ дзурын нæ уыд. Æз уемæ дзырдтон
тæригъæдджын мондæгтæн коммæгæстимæ
дзурæгау. Уымæн æмæ уæ чырыстон
уырнындзинадмæ гæсгæ сымах нырма
дзидзидайтæ стут. [20]
2 Æз уæ хастон æхсырæй, хъæбæр хæринаг та уын
нæ лæвæрдтон, йæ бахæрын уæ бон кæй нæ уыди,
уый тыххæй; æмæ ныртæккæ дæр нæу уæ бон йæ
бахæрын, [21]
3 Уымæн æмæ нырма дæр тæригъæдджын
мондæгты коммæ кæсут. Кæд стут хæлæг æмæ уæм
ис хъаугъатæ, уæд уæ тæригъæдджын
æрдзыхъæды дæлбар не стут æмæ, адæм дунейы
куыд цæрынц, ахæм цардæй нæ цæрут, мыййаг?
4 Уымæн æмæ сымахæй кæд иу афтæ зæгъы: «Æз
Павелы ахуыргæнинаг дæн», иннæ та: «Æз
Аполлосы ахуыргæнинаг дæн», уæд ацы дунейы
адæмау не стут, æви? [22]
5 Чи у Аполлос? Чи у Павел? Уыдон сты, сымах
кæй фæрцы бауууæндыдыстут, æрмæстдæр уыцы
кусджытæ; æмæ сæ алчидæр сарæзта, Хицау ын цы
хъуыддаг бафæдзæхста, уый. [23]

† *Ин. 7:48; Иак. 2:5.* †† *2 Кор. 10:5.* ‡ *Ром. 3:27; Эф. 2:9.* ‡† *Ин. 17:19; 1 Пет. 1:18; Кол. 2:3.* ‡‡ *2 Кор. 10:17.* ‡‡† *1 Кор. 1:17.* ‡‡‡ *1 Кор. 1:23; 15:3; Флп. 3:8.* § *Ап. хъ. 18:1.* §† *2 Пет. 1:16.* §†† *2 Кор. 6:7.* §‡ *Иак. 3:15.* §‡† *Ром. 14:24; Эф. 3:9.* §† *Мф. 11:25; Ап. хъ. 13:27; 2 Кор. 3:14.*

§‡ *Мф. 13:11; Мк. 4:11; Ин. 14:26.* §§† *Ром. 11:33.* §§‡ *Ром. 8:15.* §§§ *1 Кор. 1:17.* 18 *Ром. 8:5.* 19 *Ром. 11:34.* 20 *Эф. 4:14.* 21 *1 Пет. 2:2.* 22 *1 Кор. 1:12.* 23 *Ром. 12:6.*

6 Æз байтыдтон, Аполлос дон рауагъта, фæлæ хор Хуыцау радта. †

7 Уæдæ тауæгæй дæр æмæ донуадзæгæй дæр ницы аразгæ у – æппæт дæр аразгæ у хордæттæг Хуыцауæй.

8 Тауæг æмæ донуадзæг иу хъуыддаг аразынц, æмæ алчидæр райсдзæн йæ мызд, цас бакуса, уымæ гæсгæ.

9 Мах Хуыцауимæ иу хъуыддаг аразæм, сымах та стут Хуыцауы хуым, Хуыцауы хæдзар.

10 Хуыцау мын цы хорзæх ракодта, уый фæрцы зондджын аразæгау æз сæвæрдтон бындур, иннæ та уыцы бындурыл аразы. Фæлæ алчидæр хъуамæ лæмбынæг кæса, куыд аразы, уымæ.

11 Бындур æвæрд у æмæ æндæр бындур сæвæрын никæй бон у, уымæн æмæ æвæрд бындур Йесо Чырысти у. ††

12 Уыцы бындурыл чи цæмæй аразы – сызгъæринæй уа, æвзистæй, зынаргъ дуртæй, хъæдæй, хосæй æви хъæмпæй –

13 Алкæмæн дæр рабæрæг уыдзæн йæ хъуыддаг; уымæн æмæ ралæудзæни бон, æмæ алкæмæн дæр йæ хъуыддаг бафæлварддзæн арт æмæ арты сбæлвырд уыдзæни, цавæр ын у, уый. ‡

14 Кæй арæзт хъуыддаг нæ басудза, уый райсдзæни хæрзиуæг.

15 Кæй хъуыддаг басудза, уый та баййафдзæни зиан. Æниу, йæхæдæг фервæздзæни, фæлæ артæй раирвæзæгау.

16 Сымах Хуыцауы хæдзар кæй стут, æмæ Хуыцауы Уд уæ зæрдæты кæй цæры, уый нæ зонут, æви? ‡†

17 Хуыцауы хæдзар чи фæчъизи кæна, уый Хуыцау бафхæрдзæн, уымæн æмæ Хуыцауы хæдзар сыгъдæг у; æмæ уыцы хæдзар сымах стут.

18 Йæхи уæ мачи сайæд. Кæд сымахæй искæмæ афтæ кæсы, æмæ ацы дунейы зондджын у, уæд суæд «æнæзонд», æмæ уыдзæни зондджын.

19 Уымæн æмæ ацы дунейы зонд Хуыцауы цæсты æнæзонддзинад у, Сыгъдæг Фыст куыд зæгъы, афтæ: «Хуыцау зондджынты ацахсы сæхи хинæй».

20 Æмæ ма ноджыдæр: «Хицау зоны, зондджынты фæндтæ дзæгъæлы кæй сты, уый».

21 Уæдæ адæймагæй мачи æппæлæд, уымæн æмæ æппæт дæр сымах у:

22 Павел уа, кæнæ Аполлос уа, кæнæ Кифæ уа, кæнæ дуне уа, кæнæ цард уа, кæнæ мæлæт уа, кæнæ абон уа, кæнæ фидæн уа – æппæт дæр сымах у;

23 Сымах та Чырыстийы стут, Чырысти та Хуыцауы у.

Чырыстийы апостолтæ

4 Уæдæ нæ сымах хъуамæ нымайат Чырыстийы кусджытыл, Хуыцау Йæ сусæгдзинæдтæ кæуыл бауухæндыди, уыдоныл. ‡‡

2 Æмæ ахæм æууæнкæй чи фæхайджын, уыдонæй домдæуы сæхи иузæрдионæй равдисын. ‡‡†

3 Сымах кæнæ иннæ адæм мæнæн цы аргъ кæнынц, уый мæ не 'ндавы. Æз мæхæдæг дæр мæхицæн аргъгæнæг нæ дæн.

4 Кæд мæ зæрдæ мæхимæ ницæмæй æхсайы, уæддæр уымæй мæхи нæ раст кæнын; тæрхонгæнæг мын Хицау у. ‡‡‡

5 Уæдæ афонæй раздæр тæрхон ма кæнут, цалынмæ Хицау æрцæуа, уæдмæ – Уый хурмæ рахæсдзæни талынджы æмбæхст хъуыддæгтæ, раргом кæндзæни зæрдæйы фæндтæ, æмæ уæд Хуыцауæй алчидæр райсдзæн йæ хæрзиуæг. §

6 Æз цы дзырдтон, æфсымæртæ, уый уæ сæраппонд мæхи æмæ Аполлосы тыххæй загътон, цæмæй мах бафæзмат, фыст цы у, уый сæрты нæ хизыныл – иу адæймагæй сæрыстыр ма уат, иннæйыл та дæлæмæ ма хæцат. §†

7 Дæу уæлдæр чи æвæры? Цыдæриддæр дæм ис, уый Хуыцауæй нæ райстай, æви? Æмæ йæ кæд Хуыцауæй райстай, уæд цы æппæлыс, цыма дæхи у, афтæ? §††

8 Сымахмæ ныридæгæн фагæй фылдæр ис æппæт дæр, ныридæгæн схъæздыг стут, æнæ мах систут паддзæхтæ. Бæргæ паддзахиуæг æцæгæй куы кæниккат, цæмæй мах дæр уемæ суæм паддзæхтæ!

9 Уымæн æмæ мæнмæ афтæ фæкæсы, æмæ мах, апостолты, Хуыцау сæвæрдта тæккæ цауддæрты бынаты – цыма нын рахастæуыд, адæм нæм куыд кæсой, афтæмæй амарыны тæрхон. Махыл йæ цæст æрæвæрдта дун-дуне – зæдтæ æмæ адæм. §‡

10 Мах æнæзонд стæм Чырыстийы сæраппонд, сымах та зондджын чырыстæттæ стут; мах æдых стæм, сымах та – тыхджын; сымах кадджын стут, мах та – æгад.

11 Суанг абон дæр æййафæм стонг æмæ дойны, бæгънæг, нæмынц нæ, рахау-бахау кæнæм,

12 Нæхи цæнгтæй кæнæм уæззау куыст. Æлгъитынц нæ, мах та сын Хуыцауæй хорзæх курæм. Æфхæрынц нæ, æмæ мах фæразæм. §‡†

13 Цъыф ныл калынц, мах та сæ нæ дзыхыныхасæй рæвдауæм. Мах абонмæ дунейæн æмæ алкæмæн дæр стæм быронау.

14 Æз уыдæттæ уый тыххæй нæ фыссын, æмæ уæхиуыл æрхудат, фæлæ уын, уарзон хъæбултæн амонæгау, зонд амонын.

15 Кæд уын бирæ чырыстон хъомылгæнджытæ ис, уæддæр уын фыдæлтæ бирæ нæй – фарны уац уæм æрхæссыны фæрцы Йесо Чырыстийы хъаруйæ æз сдæн уæ ныййарæг. §†

16 Уымæ гæсгæ уæ зæрдиагæй курын: фæзмут мæ [æз Чырыстийы куыд фæзмын, афтæ].

17 Уый тыххæй уæм арвыстон Тимофейы – Хицауыл иузæрдион чи у, мæ уыцы уарзон

† Мк. 16:20; Ап. хъ. 19:1. †† Эф. 2:22. ‡ 1 Пет. 1:7. ‡† Ин. 14:23; Ром. 8:9; 1 Кор. 6:9; 2 Кор. 6:16; Гал. 4:6; Дзут. 3:6. ‡‡ 2 Кор. 6:4.

‡‡† Мф. 24:45; Лк. 12:42. ‡‡‡ Ап. хъ. 23:1. § Мф. 7:1; Ром. 2:1. §† Ром. 12:3. §†† Ин. 3:27. §‡ Ром. 8:36; 2 Кор. 4:11. §‡† Мф. 5:44; Лк. 23:34; Ап. хъ. 7:60; 20:34; 1 Фес. 2:9; 2 Фес. 3:8. §† Гал. 4:19; Флм. 10.

хъæбулы. Уæ зæрдыл уын æрлæууын кæндзæн, Йесо Чырыстийы мæ цардæй куыд фæзмын, уый; мæ уыцы цард у, алы аргъуаны дæр цæуыл ахуыр кæнын, уымæ гæсгæ.

18 Сымахæй чидæртæ схъал сты – афтæ сæм кæсы, цыма æз сымахмæ нал æрцæуудзынæн.

19 Фæлæ кæд Хицауы бафæнда, уæд уæм рæхджы æрцæуудзынæн æмæ уыцы хъалтæн бафæлвардзынæн сæ ныхæстæ нæ, фæлæ сæ хъару, †

20 Уымæн æмæ Хуыцауы Паддзахад ныхæстæй нæ, фæлæ хъаруйæ у. ††

21 Куыд уæ фæнды? Лæдзæгимæ уæм æрцæуон, æви уарзондзинадимæ æмæ æвæлмасæй?

Æнæуаг ми

5 Бæлвырдæй куыд айхъуыст, афтæмæй уæм фæзынди хъахбай ми, стæй ахæм хъахбай ми, æмæ суанг муртаттæй дæр ахæм хъуыддаг нæ райхъуыст – чидæр, дам, цæры йæ фыдыусимæ.

2 Хъалы бæсты сымахæн кæуын æмбæлы, цæмæй ахæм хъуыддаг чи сарæзта, уый фæсырдæуа уе 'хсæнæй.

3 Æз та уæм дард дæн, фæлæ удæй уемæ дæн, æмæ цыма æцæгдæр уемæ дæн, афтæ бауынаффæ кодтон, ахæм хъуыддаг бакæнæгæн цы бачындæуа, уый тыххæй: ‡

4 Нæ Хицау Йесойы номыл куы æрæмбырд уат, уæд мæ уд дæр уыдзæн уемæ, æмæ уыцы фыдгæнæджы нæ Хицау Йесойы хъаруйæ

5 Бакæнæм хæйрæджы бар йæ буар ын бафхæрыны тыххæй, цæмæй йæ уд фервæза, нæ Хицау тæрхон куы кæна, уыцы бон. ‡†

6 Раппæлинагæй уæм ницы ис. Армыдзаг æнхъизæн хыссæ æгасæй дæр кæй сæнхъизын кæны, уый нæ зонут, æви? ‡‡

7 Уæдæ уæхи ссыгъдæг кæнут зæронд æнхъизæнæй, цæмæй фестат ног, æнæнхъизæн хыссæ. Сымах æцæгдæр ахæмтæ стут, уымæн æмæ Чырыстийы, нæ Куадзæны Уæрыччы, нывондæн æрхастæуыд.

8 Уæдæ бæрæгбон сыгъдæгзæрдæйæ бæрæг кæнæм зæронд æнхъизæнимæ нæ, хæлды æмæ фыдæхы æнхъизæнимæ нæ, фæлæ æцæгады донгонд дзултимæ.

9 Æз уæм мæ фыстæджы фыстон, хæтаг чи у, уыдонмæ æмгæрон нæ цæуыны тыххæй.

10 Æниу уæм ацы дунейы хæлд адæммæ, кæнæ кæрæфтæм, кæнæ стигъджытæм, кæнæ мæнгхуыцæуттæн кувджытæм æмгæрон нæ цæуыны тыххæй нæ фыстон, – науæд сымах ацы дуне ныууадзын хъæуид, –

11 Фæлæ уæм æз фыстон, цæмæй æмгæрон ма цæуат, йæхи æфсымæр чи хоны, афтæмæй хæтаг кæнæ кæрæф, кæнæ мæнгхуыцæуттæн кувæг, кæнæ цъыфкалæг, кæнæ расыггæнаг, кæнæ стигъæг чи у, уымæ. Ахæмимæ иу фынгыл дæр макуы бадут. ‡‡†

12 Æнæуырнджытæн æз цæмæн хъуамæ тæрхон кæнон? Уырнджытæн та сымах хъуамæ хæссат тæрхон –

13 Æнæуырнджытæн Хуыцау у тæрхонгæнæг. Уæдæ «хæлд адæймаджы фæсурут уе 'хсæнæй».

Уырнджыты хъаугъатæ

6 Уæ иу иннæйыл куы фæхъаст кæны, уæд йæ ныфс куыд хæссы йæ хъаст æнæхуыцæуттæм бахæссынмæ, сыгъдæджыты бæсты йын уыдон куыд тæрхон кæной, афтæ?

2 Дунейæн сыгъдæджытæ кæй тæрхон кæндзысты, уый нæ зонут, æви? Кæд иугæр дунейæн сымах тæрхон кæндзыстут, уæд хуымæтæг хъуыддæгтæ равзарыны аккаг не стут? ‡‡‡

3 Зæдтæн мах кæй тæрхон кæндзыстæм, уый нæ зонут, æви? Уæд зæххон царды быцæутæ равзарын нæ бон нæу?

4 Кæд ахæм быцæутæ рауайы, уæд сын тæрхонгæнджытæй цæмæн сæвæрут, аргъуанмæ чи ницы бар дары, уыдоны?

5 Уæхиуыл æрхудыны тыххæй уын зæгъын: йе 'фсымæрты быцæу чи равзара, иунæг ахæм зондджын лæг дæр уæм нæй, æви?

6 Сымахмæ та æфсымæр æфсымæрыл хъаст кæны, уыимæ йæ хъаст æнæуырнджыты размæ хæссы.

7 Кæрæдзийыл кæй хъаст кæнут, æрмæст уый дæр уæ стыр æгадмæ æртардта. Æфхæрды бынаты баззайын уын хуыздæр нæ уаид? Куы уæ бастыгъдæуа, уæд уын хуыздæр нæ уаид? §

8 Сымах та уæхæдæг æфхæрут æмæ стигъут. Æмæ кæй? Уе 'фсымæрты!

9 Æви галиутæ Хуыцауы Паддзахадмæ кæй нæ бацæуудзысты, уый нæ зонут? Уæхи ма сайут: нæдæр хæлд адæм, нæдæр мæнгхуыцæуттæн кувджытæ, нæдæр хæзгултæ, нæдæр нæлмойтæ, §†

10 Нæдæр давджытæ, нæдæр кæрæфтæ, нæдæр расыггæнджытæ, нæдæр цъыфкалджытæ, нæдæр стигъджытæ Хуыцауы Паддзахадмæ нæ бацæуудзысты.

11 Сымахæй дæр иуæй-иутæ ахæмтæ уыдысты, фæлæ æхсад æрцыдыстут, ссыгъдæг æмæ сраст стут нæ Хицау Йесо Чырыстийы хъаруйæ æмæ нæ Хуыцауы Уды руаджы. §††

Кад кæнут Хуыцауæн уæ буарæй дæр

12 Ис мын алцыдæр кæныны бар, фæлæ мын алцы пайда нæу. Ис мын алцыдæр кæныны бар, фæлæ хъуамæ мацæй цагъар суон. §‡

13 Хойраг гуыбынæн у, гуыбын та – хойрагæн, фæлæ Хуыцау сæ дыууæйы дæр фесафдзæни. Буар

† *Ап. хъ. 18:21; Иак. 4:15.* †† *1 Кор. 2:4.* ‡ *Кол. 2:5.* ‡† *1 Тим. 1:20.* ‡‡ *1 Кор. 15:33; Гал. 5:9; 2 Тим. 2:17.*

‡‡† *Мф. 18:17; 2 Фес. 3:14.* ‡‡‡ *Мф. 19:28; Æрг. 20:4.* § *Мф. 5:40; Лк. 6:29; Ром. 12:19.* §† *Гал. 5:21; Эф. 5:5.* §†† *Эф. 2:2; Тит. 3:3.* §‡ *1 Кор. 10:23.*

та хæтынæн нæу, фæлæ Хицауæн, Хицау та буарæн
дæр хицау у. [†]
14 Хуыцау Йæ хъаруйæ райгас кодта Хицауы,
райгас кæндзæни мах дæр. [††]
15 Уæ буæрттæ Чырыстийы уæнгтæ кæй сты, уый
нæ зонут, æви? Уæдæ Чырыстийы буары уæнгтæ
райсдзынæн æмæ сæ хъахбайы уæнгтæ фестын
кæндзынæн? Ницы хуызы! [‡]
16 Кæнæ хъахбайимæ чи æриу уа, уый йемæ иу
буар кæй свæййы, уый нæ зонут, æви? Уымæн æмæ
афтæ загъдæуыд: «Дыууæ уыдзысты иу буар».
17 Хицауимæ чи баиу вæййы, уый та Хицауимæ
уды æгъдауæй иу у.
18 Уæхи хизут хæтынæй: адæймаг цыдæриддæр
тæригъæды бафты, уый буары æдде вæййы, фæлæ
хæтаг йæхи буары тæригъæды цæуы.
19 Хуыцауæй Кæй райстат, уæ буар уыцы Сыгъдæг
Уды хæдзар кæй у, уый нæ зонут, æви? Æмæ
уæхиуыл уæ бар нæ цæуы, [‡†]
20 Уымæн æмæ уæ стыр аргъæй балхæдæуыд.
Уæдæ кад кæнут Хуыцауæн уæ буарæй. [‡‡]

Лæг æмæ усы иумæйаг цард

7 Сымах мæм цæй тыххæй фыстат, ныр та уый
фæдыл: хорз у, нæлгоймаг сылгоймаджы
æмгæрон куы не 'рцæуа, уæд.
2 Фæлæ хæтынæй хи бахизыны тыххæй алы
нæлгоймагæн дæр уæд йæхи ус, æмæ алы
сылгоймагæн дæр уæд йæхи мой.
3 Мой хъуамæ æххæст кæна, йæ усы раз ыл цы
хæс æвæрд ис, уый; афтæ ус дæр. [‡‡†]
4 Усы буарыл цæуы йæхи бар нæ, фæлæ йæ мойы
бар. Афтæ мойæн дæр йæ буарыл йæхи бар нæ
цæуы, фæлæ йæ усы бар.
5 Уæ дыууæйы дæр куы фæнда, уæд æнæ
кæрæдзи ут æрмæстдæр рæстæгмæ – [ком
даргæйæ æмæ] кувгæйæ, уый фæстæ ут иумæ,
цæмæй уæ хæйрæг ма мондаг кæна, уæхиуыл
фæхæцын кæй нæ фæразут, уый аххосæй.
6 Æниу æй бардзырды хуызы нæ зæгъын, фæлæ
уын ахæм бар ис.
7 Мæн та фæнды, цæмæй адæм иууылдæр уой мæ
хуызæн, фæлæ алкæмæ дæр йæхи сæрмагонд
курдиат ис Хуыцауæй: иумæ – ахæм, иннæмæ –
æндæр. [‡‡‡]
8 Къай кæмæн нæй, уыдонæн æмæ идæдз
устытæн та зæгъын: мæнау иунæгæй куы баззайой,
уæд сын хуыздæр у.
9 Фæлæ кæд сæхиуыл хæцын нæ фæразынц, уæд
курæнт устытæ æмæ цæуæнт моймæ. Уымæн æмæ
монцы арты судзынæй лæг æмæ усæй цæрын
хуыздæр у. [§]
10 Усджын æмæ моймæдзыд чи у, уыдонæн та æз
нæ, фæлæ Хицау фæдзæхсы: ус йæ мойы ма
ныууадзæд; [§†]
11 Куы йæ ныууадза, уæд та мой мауал скæнæд,
кæнæ йæ моимæ бафидауæд; мой дæр йæ усæй ма
ахицæн уæд.
12 Иннæтæн та Хицау нæ, фæлæ æз зæгъын: кæд
æфсымæртæй искæмæн ис æнæуырнæг ус, æмæ
усы фæнды йемæ цæрын, уæд æй лæг ма
ныууадзæд.
13 Æмæ устытæй дæр æнæуырнæг лæг кæмæн ис,
уымæн кæд йæ мойы йемæ цæрын фæнды, уæд æй
ус ма ныууадзæд.
14 Уымæн æмæ æнæуырнæг лæг йæ уырнæг усы
фæрцы сыгъдæг кæны, æмæ æнæуырнæг ус дæр
йæ уырнæг мойы фæрцы сыгъдæг кæны. Науæд уæ
цот сыгъдæг нæ уаиккой, ныр та сыгъдæг сты.
15 Кæд æнæуырнæджы ахицæн фæнды – ахицæн
уæд; ахæм уавæры æфсымæр кæнæ хо сæрибар
сты. Хуыцау уæ фидыдæй цæрынмæ æрхуыдта. [§††]
16 Ды кæцæй зоныс, ус, æмæ дæ мойы нæ
фервæзын кæндзынæ? Кæнæ ды кæцæй зоныс,
лæг, æмæ дæ усы нæ фервæзын кæндзынæ?

Райгонд у дæ уавæрæй

17 Æрмæст алчидæр цæрæд, Хицау ын куыд
снысан кодта, афтæ, æмæ баззайæд, Хуыцау æй цы
уавæры æрхуыдта, уыцы уавæры. Æз уый
фæдзæхсын æппæт аргъуантæн дæр. [§‡]
18 Сунæтгондæй дæ æрхуыдта Хуыцау – ма йæ
сусæг кæн; æнæсунæтæй дæ æрхуыдта – сунæт ма
скæн.
19 Сунæт скæнын дæр ницы у, сунæт не скæнын
дæр ницы у – æрмæст Хуыцауы фæдзæхстытæм
гæсгæ цæрын у ахсджиаг. [§‡†]
20 Алчидæр баззайæд, Хуыцау æй куы æрхуыдта,
уæд цы уыди, уымæй. [§†]
21 Цагъайрагæй дæ æрхуыдта – ма йыл тыхс;
фæлæ кæд дæ бон сæрибар райсын у, уæд дын
хуыздæр уыдзæни уыцы фадатæй спайда кæнын [§‡].
22 Уымæн æмæ Хицау кæй æрхуыдта, уыцы
цагъары Хицау ссæрибар кодта; сæрибарæй кæй
æрхуыдта, уый та Чырыстийы цагъар у. [§§†]
23 Сымах стыр аргъæй балхæдæуыд – ма сут
цагъартæ адæймагæн. [§§‡]
24 Æфсымæртæ, кæй цы уавæры æрхуындæуыд,
алчидæр уыцы уавæры баззайæд Хуыцауы раз.

Къайады фарстатæ

25 Æнæцыд чызджыты æмæ æнæус лæппуты
тыххæй мын Хицау нæ бафæдзæхста, фæлæ Хицау
кæй схорзæхджын кодта æмæ æууæндæн кæуыл
ис, ахæм адæймагау уын уынаффæ кæнын. [§§§]

† *Мф. 22:30; Ром. 6:13, 19.* †† *2 Кор. 4:14; 1 Фес. 4:14.* ‡ *Эф. 5:30.* ‡† *1 Кор. 3:16; 2 Кор. 6:16; 1 Пет. 2:5.* ‡‡ *Ап. хъ. 20:28; Гал. 3:13; 1 Пет. 1:19.* ‡‡† *1 Пет. 3:7.* ‡‡‡ *Мф. 19:12.* § *1 Тим. 5:14.* §† *Мф. 5:32; Мк. 10:11; Лк. 16:18.* §†† *Ром. 12:18; 1 Кор. 14:33.* §‡ *Ап. хъ. 15:28; Эф. 4:1.* §‡† *Гал. 5:6.* §† *1 Фес. 2:12.* §‡ *7:21 Ацы бынатæн бамбарæн ис афтæ дæр: |iЦагъайрагæй дæ æрхуыдта – ма йыл тыхс, фæлæ кæд дæ бон сæрибар райсын у, уæд дын хуыздæр уыдзæни дæ абоны уавæрæй спайда кæнын.|r* §§† *Ин. 8:36; Ром. 6:22.* §§‡ *1 Кор. 6:20.* §§§ *1 Кор. 2:17.*

26 Мæ хъуыды ахæм у: абоны зынтæм гæсгæ адæймагæн хуыздæр у, цы уавæры ис, уыцы уавæры баззайын.
27 Дæ усимæ къайадæй баст дæ? Йæ фехалыныл ма архай. Усимæ баст нæ дæ? Ус ракурыныл ма архай.
28 Æниу, ус куы ракурай, уæд уымæй тæригъæды не 'фтыс; æмæ чызг мой куы скæна, уæд уый дæр уымæй тæригъæды не 'фты. Фæлæ ахæмтæ сæ царды æвзардзысты зынтæ, æмæ уыл мæ зæрдæ риссы.
29 Æз уын зæгъын, æфсымæртæ: рæстæг бирæ нал баззад, æмæ устытæ кæмæн ис, уыдон нырæй фæстæмæ хъуамæ уой, цыма сын устытæ нæй, афтæ.
30 Кæуджытæ хъуамæ ма уой кæуджытау; цингæнджытæ – цингæнджытау; æлхæнджытæ хъуамæ уой, цыма сæ къухы ницы бафтыд, уыйау.
31 Ацы дунейы хорзæхтæй чи пайда кæны, уыдон хъуамæ уой афтæ, цыма дзы нæ пайда кæнынц. Уымæн æмæ мах цы дуне уынæм, уымæн йæ кæрон æрцæуы. †
32 Мæн та фæнды, цæмæй сымах уат æнæмæт. Æнæус мæт кæны Хицауы хъуыддагыл, Хицауы зæрдæ балхæныныл.
33 Усджын та мæт кæны зæххон хъуыддæгтыл, йæ усы зæрдæ балхæныныл. Моймæдзыд æмæ æнæцыд чызг æмхуызон не сты.
34 Æнæмой мæт кæны Хицауы хъуыддагыл, [Хицауы зæрдæ балхæныныл,] цæмæй буарæй дæр æмæ удæй дæр уа сыгъдæг. Моймæдзыдæн та йæ мæт у зæххон хъуыддæгтыл, йæ мойы зæрдæ балхæныныл.
35 Æз уын уæ бартæ байсынмæ нæ хъавын, фæлæ зæгъын уæ пайдайæн, цæмæй Хицауæн кусат нывыл, æнувыдæй, æмæ уæ мацы къуылымпы кæна.
36 Кæд искæмæн йæ чындздзон чызг моймæдзыд кæй нæма у, уый йæм худинаг кæсы, уæд йæ бар йæхи – йæ чызджы раттæд моймæ; уымæй тæригъæды нæ бафтдзæн.
37 Фæлæ йæ бар йæхи кæмæн у, афтæмæй йæ чызджы æнæцыдæй ныууадзыны фæнд фидарæй чи скодта, æмæ йæ фæнд нæ аивыны тых кæмæ ис, уый раст кæны.
38 Уæдæ йæ чызджы моймæ чи дæтты, уый раст кæны; чи йæ нæ дæтты, уый та ноджы хуыздæр кæны.
39 Усæн цалынмæ йæ лæг удæгас у, уæдмæ йемæ баст у. Йæ лæг куы амæла, уæд кæмæ æрцæуа, уый йæхи бар у, æрмæст Хицауыл æууæндæгæй хъуамæ смой кæна. ††
40 Фæлæ уыцы ус, мæ уынаффæмæ гæсгæ, куы нал смой кæна, уæд тæхудиагдæр уыдзæн. Мæнмæ та афтæ кæсы, æмæ æз дæр хайджын дæн Хуыцауы Удæй.

† *Иак. 1:10; 4:14; 1 Пет. 1:24; 1 Ин. 2:17.* †† *Ром. 7:2.*

Мæнгхуыцæуттæн хаст нывондты тыххæй

8 Ныр та мæнгхуыцæуттæн хаст нывондты тыххæй. Мах æмбарæм, неппæтмæ дæр зонынад кæй ис, уый. Фæлæ зонынад адæймаджы хиуыл æрвæссын кæны, уарзондзинад та фидаргæнæг у. ‡
2 Йæхицæн исты зонын æнхъæл чи у, уыцы адæймаг, куыд æмбæлы, афтæ ницыма зоны. ‡†
3 Фæлæ Хуыцауы чи уарзы, уыцы адæймаджы Хуыцау нымайы хионыл. ‡‡
4 Уæдæ мæнгхуыцæуттæн хаст нывондтæй хæрыны тыххæй мах зонæм: мæнгхуыцау дунейы ницы у, иунæг Хуыцауы йеддæмæ æндæр Хуыцау нæй. ‡‡†
5 Кæд арвыл кæнæ зæххыл ис, хуыцæуттæ кæй хуындæуы, ахæмтæ, – уымæн æмæ «хуыцæуттæ» æмæ «хицæуттæ» бирæ сты, –
6 Уæддæр махæн ис, æппæт дæр Чи сфæлдыста æмæ мах Кæмæн цæрæм, уыцы иунæг Фыд-Хуыцау, æмæ æппæт дæр Кæй руаджы сфæлдыстæуыд, æмæ цардæй Кæй фæрцы схайджын стæм, уыцы иунæг Хицау Йесо Чырысти. ‡‡‡
7 Фæлæ алкæмæ фаг зонынад нæй: иуæй-иутæ мæнгхуыцæуттыл афтæ сахуыр сты, æмæ уыдонæн хаст нывондтæй куы фæхæрынц, уæд æй абон дæр ма нымайынц мæнгхуыцæуттæн табуйыл. Цы æмбæлы æмæ цы не 'мбæлы, уый раиртасынхъом кæй не сты, уымæ гæсгæ сæ цæсгом фæчъизи вæййы. §
8 Хойраг мах Хуыцаумæ нæ хæстæг кæны: куы нæ хæрæм, уæд дæр нæ ницы сæфы; куы хæрæм, уæд дæр ныл ницы æфты. §†
9 Кæсут уæхимæ, цæмæй уæ уыцы бартæ лæмæгъ уырнджыты ма фæрæдийын кæной. §††
10 Дæумæ ис зонынад, æмæ дæ исчи муртатты кувæндоны фынгыл бадгæ куы фена, уæд йæхæдæг лæмæгъ кæй у, уымæ гæсгæ йын йе 'фсарм мæнгхуыцæуттæн хаст нывондтæй хæрыны бар нæ ратдзæн, æви?
11 Æмæ дæ зонынадæй бабын уыдзæни лæмæгъ – Чырысти кæй сæраппонд амард, дæ уыцы æфсымæр. §‡
12 Афтæмæй сымах цæут уæ лæмæгъ æфсымæрты тæригъæды, ардаут сæ, се 'фсарм сын тæрхон цæй тыххæй кæны, уыдæттæ аразыныл. Æмæ уымæй цæут Чырыстийы хъыджы. §‡†
13 Уæдæ кæд хойраг тæригъæды æфтауы ме 'фсымæры, уæд мыггагмæ дæр дзидзайы хъæстæ мæхи нал фæкæндзынæн, цæмæй тæригъæды ма бафтауон ме 'фсымæры. §†

Апостолы бартæ

9 Ау, æз апостол нæ дæн? Ау, æз сæрибар нæ дæн? Æз нæ Хицау Йесо Чырыстийы нæ

‡ *1 Кор. 13:4.* ‡† *1 Кор. 13:12.* ‡‡ *2 Тим. 2:19.* ‡‡† *1 Тим. 2:5.* ‡‡‡ *Ин. 13:13.* § *Ром. 14:23.* §† *Ром. 14:7.* §†† *Ром. 14:13.* §‡ *Ром. 14:15.* §‡† *Ром. 14:1.* §† *Ром. 14:21.*

федтон, æви? Æз Хицауы сæраппонд цы бакодтон,
сымах мæ уыцы фæллой не стут, æви? [†]
2 Кæд иннæтæн апостол нæ дæн, уæддæр
сымахæн апостол дæн. Æз Хицауы апостол кæй
дæн, уымæн æвдисæйнаг сымах стут. [††]
3 Гъе, уый у мæ дзуапп, мæныл даутæ чи кæны,
уыдонæн.
4 Æви махæн хæрыны æмæ нуазыны бар нæй? [‡]
5 Æви иннæ апостолтæн, Хицауы æфсымæртæн
æмæ Кифæйæн, устытæ куыд ис, афтæ мæнæн нæй
уырнæг хотæй цардæмбал скæныны бар, цæмæй
кæмдæриддæр мемæ уа?
6 Æви æрмæст мæнæн æмæ Варнавæйæн нæй нæ
кусыны бар?
7 Уый кæд уыдис, æмæ æфсæддон йæхæдæг йæхи
дара? Сæнæфсир ныссадзæг сæнæфсиры гагатæй
ма хæра? Дзуг чи хизы, уый æхсыр ма нуаза?
8 Æппæт уыдæттæ æз, мыййаг, адæймаджы
зондæй зæгъын? Моисейы Æгъдау дæр афтæ нæ
зæгъы, æви?
9 Уымæн æмæ дзы фыст ис: «Найгæнæг галæн йæ
дзых бастæй ма дар». Хуыцауы мæт, мыййаг,
галтыл у? [‡†]
10 Æви уый мах тыххæй загъд у? Кæй зæгъын æй
хъæуы, уый мах тыххæй фыст у; уымæн æмæ
хуымгæнæг хъуамæ хуым кæна зæрдæдаргæйæ,
æмæ найгæнæг най кæна йæ хай райсыны
ныфсимæ.
11 Мах уæ удтæн байтыдтам тауинаг уæ зæрдæты,
æмæ нæ гуыбынæн исты куы æркæрдæм, уæд уый
ægæр уыдзæни? [‡‡]
12 Иннæтæн уæм ахæм бар кæм ис, уым мах
уыдонæй барджындæр не стæм, æви? Уыцы
бартæй мах уæвгæ дæр нæ пайда кодтам, фæлæ
быхсæм алцæмæн дæр, цæмæй Чырыстийы фарны
уацæн мацы цæлхдур сæвæрæм. [‡‡†]
13 Хуыцауы хæдзары чи лæггад кæны, уыдон сæ
хæлц уырдыгæй кæй исынц, æмæ нывондхæссæны
раз лæггадгæнджытæн нывондтæй хай кæй ис, уый
нæ зонут, æви?
14 Афтæ Хицау фарны уац хъусынгæнджытæн дæр
бафæдзæхста фарны уац хъусын кæнынæй цæрын.
[‡‡‡]
15 Фæлæ æз уыцы бартæй не спайда кодтон; мæ
фыстæг дæр уæм уый тыххæй нæ фыссын, æмæ сæ
пайда кæнын райдайон. Уый бæсты мæ амæлæт
хуыздæр уаид! Раппæлинагæй мæм цы ис, уымæй
мæ æнæхай ничи фæкæндзæн.
16 Æз фарны уац адæммæ кæй хæссын, уымæй
мæхицæй нæ раппæлдзынæн – уый мæ хæс у, æмæ
додой мæ сæр, фарны уац адæммæ куы нæ хæссон,
уæд! [§]
17 Уыцы куыст барвæндонæй куы кæнин, уæд мын
уаид мызд; фæлæ йæ æз барвæндонæй нæ кæнын
– æз æрмæст аразын, цы хъуыддаг мын
бафæдзæхстæуыд, уый.
18 Уæдæ мæ мызд цы у? Мæ мызд уый у, æмæ
фарны уац хъусын кæнын лæвар, æмæ афтæмæй
фарны уац хъусынгæнæджы бартæй нæ пайда
кæнын.
19 Æз никæй дæлбар дæн, уæддæр алкæмæн дæр
мæхицæй скодтон цагъар, цæмæй æрхонон
фылдæр адæм. [§†]
20 Иудейты æрхоныны сæраппонд иудейтæн æз
сдæн иудейау; Моисейы Æгъдауы дæлбар
уæвджыты æрхоныны сæраппонд æз уыдонæн
сдæн Æгъдауы дæлбар адæймагау, кæд Æгъдауы
дæлбар нæ дæн, уæддæр.
21 Æгъдау кæмæн нæй, уыдонæн сдæн, Æгъдау
кæмæн нæй, ахæмау, – афтæмæй та Хуыцауы раз
æнæ æгъдау нæ дæн, фæлæ дæн Чырыстийы
æгъдауы дæлбар, – цæмæй æрхонон, Æгъдау
кæмæн нæй, уыдоны. [§††]
22 Лæмæгъты æрхоныны сæраппонд лæмæгътæн
сдæн лæмæгъау. Æппæтæн дæр æз сдæн алцы,
цæмæй цыфæндыйæ дæр фервæзын кæнон иуæй-
иуты. [§‡]
23 Æз æппæт уыдæттæ фарны уацы сæраппонд
кæнын, йæ хорзæхæй мæ хай куыд райсон, афтæ.
24 Згъорæн фæзы сеппæт дæр фезгъорынц, фæлæ
хæрзиуæг иу адæймагмæ кæй æрхауы, уый нæ
зонут, æви? Уæдæ згъоргæут, æмæ райсат
хæрзиуæг. [§‡†]
25 Ерысты архайджытæ хиуылхæцгæ сты
алцæмæй дæр. Уыдонæн сæ нысан у, рæстæг кæй
бахæрдзæн, ахæм хæрзиуæг райсын; махæн та нæ
нысан у мыггагмæйы хæрзиуæг райсын. [§†]
26 Уымæ гæсгæ æз не згъорын, бæлвырд нысан
кæмæн нæй, уыйау; уæлдæф тымбылкъухæй
цæвæгау нæу мæ цæф.
27 Хъизæмарæй марын мæ буар, аразын дзы
цагъар, цæмæй ма разынон, иннæтæм фарны уац
чи æрхаста, афтæмæй фæлварæнтæ раттын кæй
бон нæ баци, ахæм. [§‡]

Израилæгтыл цы æрцыд, уый зондыхос у

10 Мæн фæнды, æфсымæртæ, цæмæй сымах
зонат, нæ фыдæлтæ иууылдæр æврагъы
дæлбазыр кæй уыдысты, æмæ сеппæт дæр Сырх
денджызыл кæй ахызтысты, уый.
2 Уыдонæн сеппæтыл дæр Моисеимæ
саргъуыдæуыд æврагъ æмæ денджызы.
3 Сеппæт дæр хордтой уыциу уæларвон хойраг.
4 Сеппæт дæр нуæзтой уыциу уæларвон донæй –
семæ чи уыдис, уыцы уæларвон къæдзæхæй
ракæлгæ донæй; уыцы къæдзæх та уыди Чырысти.
5 Фæлæ Хуыцау сæ фылдæрæй райгонд нæ уыд,
æмæ фæцагъды сты æдзæрæг бæстæйы.

† *Ап. хъ. 9:3; 22:18; 1 Кор. 4:15; 15:8.* †† *2 Кор. 3:2.* ‡ *Лк. 10:7; 2 Фес. 3:9.* ‡† *1 Тим. 5:18.* ‡‡ *Ром. 15:27.* ‡‡† *Ап. хъ. 20:33; 2 Кор. 11:8; 1 Фес. 2:9.* ‡‡‡ *Мф. 10:10.* § *Ап. хъ. 9:6; 13:2.*

§† *1 Кор. 10:33.* §†† *1 Кор. 7:18.* §‡ *Ром. 15:1.* §‡† *Флп. 3:12; 2 Тим. 4:7.* §† *2 Тим. 2:4; Æрг. 2:10.* §‡ *Ром. 6:18.*

6 Уыдæттæ та махæн зондыхос сты – фыдæхмæ æмхиц ма уæм, уыдон æм куыд æмхиц уыдысты, афтæ.

7 Ма ут мæнгхуыцæуттæн кувджытæ, уыдонæй сын бирæтæ куыд куывтой, афтæ; Сыгъдæг Фыст уыдоны тыххæй зæгъы: «Адæм æрбадтысты хæрд æмæ нозтыл, стæй сыстадысты æмæ сын бацайдагъ хъазт».

8 Ма хæтæм, уыдонæй бирæтæ хæтыныл куыд бафтыдысты, афтæ; уый тыххæй дзы иу бонмæ фæмард æртæ æмæ ссæдз мины.

9 Ма къахæм Чырыстийы, уыдонæй Йæ бирæтæ куыд къахтой, афтæ; уый тыххæй фæцагъды сты кæлмыты хæстæй.

10 Ма хъуыр-хъуыр кæнут, уыдонæй бирæтæ куыд хъуыр-хъуыр кодтой, афтæ; уый тыххæй сæ фæцагъта удхæссæг зæд.

11 Сæ хабæрттæ махæн зондыхос сты; æмæ сæ ныффыстæуыди, цæмæй мах, рæстæджы кæроны цæрджытæ, ахуыр кæнæм уыдоныл. †

12 Уæдæ кæд исчи афтæ æнхъæл у, фидар лæууы, зæгъгæ, уæд кæсæд йæхимæ, цæмæй ма ахауа. ††

13 Сымах бахаудтат, адæймаг кæм бахауы, ахæм фæлварæны. Фæлæ Хуыцау иузæрдион у, æмæ уыл не 'руадздзæн, тых уæм кæй фаг нæ разына, ахæм фæлварæн, фæлæ уын уæ фæлварæны баххуыс кæндзæн, куыд ын бафæразат, афтæ. ‡

Хицауы фынг æмæ дæлимонты фынг

14 Уæдæ, мæ уарзон хæлæрттæ, уæхи хизут мæнгхуыцæуттæм кувынæй.

15 Æз зæгъын, æмбаргæтæн куыд фæзагъдæуы, афтæ. Æмæ цы зæгъын, ууыл уæхæдæг ахъуыды кæнут. ‡†

16 Цы арфæйы кæхцы тыххæй арфæ кæнæм, уый мах Чырыстийы Тугимæ нæ иу кæны, æви? Æмæ цы дзул асæттæм, уый мах Чырыстийы Буаримæ нæ иу кæны, æви?

17 Дзул иу кæй у, уымæ гæсгæ мах, бирæ адæм, иу буар стæм, уымæн æмæ иу дзулæй райсы алчидæр йæ хай. ‡‡

18 Акæсут-ма, туг-стæгæй израилаг чи у, уыдонмæ – нывондæй куы фæхæрынц, уæд нывондхæссæны раз лæггадгæнджытæ нæ вæййынц, æви?

19 Æз цы зæгъын уымæй? Мæнгхуыцау исты у, кæнæ мæнгхуыцауæн цы нывонд æрхæссынц, уый исты у, зæгъгæ? ‡‡†

20 Нæ! Фæлæ муртаттæ цы нывондтæ æрхæссынц, уыдоны Хуыцауæн нæ хæссынц, фæлæ дæлимонтæн. Мæн та нæ фæнды, æмæ дæлимонтимæ баст уат.

21 Хицауы кæхцæй дæр нуазын æмæ дæлимонты кæхцæй дæр нуазын уын не 'мбæлы. Хицауы фынгыл дæр бадын æмæ дæлимонты фынгыл дæр бадын уын не 'мбæлы. ‡‡‡

22 Ау, мах Хицауы мæсты кæндзыстæм? Мах Уымæй, мыййаг, тыхджындæр стæм?

Цы кæныс – уый Хуыцауы кадæн

23 Ис алцыдæр кæныны бар, фæлæ алцы пайда нæу. Ис алцыдæр кæныны бар, фæлæ алцы фидаргæнæг нæу. §

24 Йæхи пайдайыл мачи тыхсæд, фæлæ алчидæр тыхсæд иннæйы пайдайыл. §†

25 Уæййаг цыдæриддæр ис, уый хæрут æнæ равзар-бавзарæй, æнæзæрдæхсайгæйæ.

26 Уымæн æмæ «зæхх, стæй зæххыл цыдæриддæр ис, уый Хицауы у».

27 Æнæуырнджытæй уæ исчи куы фæхона, æмæ уæ ацæуын куы бафæнда, уæд уын цы æрæвæрой, уый бахæрут æнæ равзар-бавзарæй, æнæзæрдæхсайгæйæ.

28 Фæлæ уын исчи куы зæгъа: «Уый мæнгхуыцауæн хаст нывонд у», уæд дзы ма бахæрут уыцы адæймаджы тыххæй æмæ æфсармы сæраппонд.

29 Æз сымах æфсармы тыххæй нæ зæгъын, фæлæ уыцы адæймаджы æфсармы тыххæй. Мæ сæрибарæн мын кæйдæр æфсарм цæмæ гæсгæ хъуамæ уа тæрхонгæнæг?

30 Кæд бузныгæй хæрын, уæд бузныг цæмæй дæн, уый тыххæй мын цæмæн хъуамæ бауайдзæф кæна исчи? §††

31 Уæдæ хæргæ кæнат æви нуазгæ, æви æндæр исты хъуыддаг аразат, æппæт дæр кæнут Хуыцауы кадæн. §‡

32 Цæлхдур ма ут нæдæр иудейтæн, нæдæр бердзентæн, нæдæр Хуыцауы аргъуанæн,

33 Æз дæр алы хъуыддаджы алкæйы зæрдæ куыд æлхæнын, афтæ. Мæхи пайдамæ нæ бæллын, фæлæ бирæты пайдамæ, цæмæй фервæзой. §‡†

11 Фæзмут мæ, æз Чырыстийы куыд фæзмын, афтæ. §†

Кувыны æгъдау

2 Æппæлын уæ, æфсымæртæ, мæнмæ цы федтат, æппæт уыдæттæ уæ зæрдыл кæй лæууынц æмæ уæм цы ахуырад æрхастон, ууыл æнæхъæнæй дæр фидар кæй хæцут, уый тыххæй. §‡

3 Ноджы ма мæ фæнды, цæмæй сымах зонат: алы нæлгоймагæн дæр йæ хицау Чырысти у, сылгоймаджы хицау нæлгоймаг у, Чырыстийы хицау та Хуыцау у. §§†

4 Кувгæйæ кæнæ пехуымпариуæг кæнгæйæ бæгъæмсар цы нæлгоймаг нæ уа, уый йæхи æмæ йæ Хицауы æгад кæны.

5 Бæгъæмсарæй цы сылгоймаг кувы кæнæ пехуымпариуæг кæны, уый дæр йæхи æмæ йæ хицауы æгад кæны – ахæм сылгоймаг сæрдастæй уæлдай нæу.

† *Ром. 15:4.* †† *Ром. 11:20.* ‡ *2 Пет. 2:9; Дзут. 12:4.* ‡† *1 Кор. 1:5.* ‡‡ *Ин. 6:33.* ‡‡† *1 Кор. 8:4.* ‡‡‡ *2 Кор. 6:15.*

§ *1 Кор. 6:12.* §† *Ром. 15:2.* §†† *Ром. 14:6.* §‡ *Кол. 3:17.* §‡† *Ром. 15:2.* §† *1 Кор. 4:16; Флп. 3:17.* §‡ *1 Кор. 15:1.* §§† *Ин. 14:28; Эф. 5:23.*

6 Кæд сылгоймаг сæрбæттæн нæ дары, уæд йæ сæр алвынæд; фæлæ сылгоймагмæ кæд йæ сæр алвынын кæнæ адасын худинаг кæсы, уæд сæрбæттæн дарæд.

7 Нæлгоймаг бæгъæмсар хъуамæ уа, уымæн æмæ йæ Хуыцау Йæхимæ гæсгæ сфæлдыста æмæ йæ намыс Уымæй у; сылгоймаджы намыс та нæлгоймагæй у. †

8 Уымæн æмæ нæлгоймаг сылгоймагæй нæ рацыд, фæлæ сылгоймаг рацыд нæлгоймагæй;

9 Нæлгоймаджы не сфæлдыстæуыди сылгоймагæн, фæлæ сылгоймаджы сфæлдыстæуыди нæлгоймагæн.

10 Æмæ сылгоймаг дæлбар кæй у, уый равдисынæн зæдты сæраппонд хъуамæ дара сæрбæттæн.

11 Æниу, Хицауы раз сылгоймагæн нæлгоймаг куыд ахсджиаг у, афтæ ахсджиаг у сылгоймаг дæр нæлгоймагæн.

12 Уымæн æмæ кæд сылгоймаг нæлгоймагæй рацыд, уæддæр нæлгоймаг сылгоймагæй райгуыры. О, фæлæ æппæт дæр Хуыцауæй у.

13 Ахъуыды-ма кæнут уæхæдæг, сылгоймагæн бæгъæмсарæй Хуыцаумæ кувын фидауы?

14 Æрдз уæ йæхæдæг ахуыр кæны: нæлгоймагæн сæрыхъуынтæ уадзын æгад у;

15 Сылгоймаг та сæрыхъуынтæ куы уадза, уæд ын уый кад у, уымæн æмæ йын сæрыхъуынтæ æрдзон æмбæрзæнау лæвæрд сты.

16 Фæлæ кæд уыдæтты тыххæй искæй быцæу кæнын фæнды, уæд мах дæр æмæ Хуыцауы аргъуантæ дæр ахæм æгъдауыл хæст не стæм.

Хицауы æхсæвæры тыххæй

17 Ныр та уын цы зæгъдзынæн, уымæй уæ æппæлгæ нæ кæнын, уымæн æмæ уе 'мбырдтæ пайдайы бæсты зиан æрхæссынц.

18 Фыццаджыдæр, æз хъусын, зæгъгæ, аргъуанмæ куы æрцæут, уæд фæкъордтæ вæййут, æмæ афтæ кæй у, уый мæ иуырдыгæй уырнгæ дæр кæны. ††

19 Æцæг уæм алыхуызон зондахаст дæр хъуамæ уа, уе 'хсæн фæлтæрд чи у, уыдон куыд сбæлвырд уой, афтæ. ‡

20 Сымах иумæ куы æрæмбырд вæййут, уæд уын дзы Хицауы æхсæвæр нæ рауайы –

21 Алчидæр батагъд кæны йæ æхсæвæр бахæрыныл, æмæ иу æххормагæй баззайы, иннæ та расыг свæййы.

22 Хæрынæн æмæ уын нуазынæн хæдзæрттæ нæй, мыййаг? Æви Хуыцауы аргъуан ницæмæ дарут æмæ мæгуыртыл дæлæмæ хæцут? Цы уын зæгъон? Уый тыххæй уæ раппæлон? Нæ уæ раппæлдзынæн.

23 Уымæн æмæ æз Хицауæй цы базыдтон, сымахæн дæр уый бацамыдтон: гадзрахатæй Йыл куы рацыдæуыд, уыцы æхсæв Хицау Йесо райста дзул, ‡†

24 Арфæ ракодта, асаста йæ æмæ загъта: «[Айсут æмæ хæрут –] ай Мæ Буар у, æмæ саст цæуы уæ сæраппонд. Афтæ кæнут Мæ æрымысынæн».

25 Æхсæвæры фæстæ райста сæны кæхц дæр æмæ загъта: «Ацы кæхц у, Мæ Тугæй фидаргонд чи цæуы, уыцы ног фидыд. Кæдфæнды дæр дзы ма нуазат – уый кæнут Мæ æрымысынæн».

26 Уæдæ ацы дзул куы фæхæрут æмæ ацы сæн куы фæнуазут, уæд уымæй хъусын кæнут Хицауы мæлæты тыххæй, цалынмæ æрцæуа, уæдмæ.

27 Аккаг аргъ сын чи нæ кæны, афтæмæй ацы дзул чи хæра æмæ ацы сæн чи нуаза, уый бацæуудзæни Хицауы Буары æмæ Туджы тæригъæды. ‡‡

28 Уæдæ алы адæймаг дæр ныккæсæд йæ зæрдæмæ, æмæ уый фæстæ хæрæд ацы дзулæй æмæ нуазæд ацы сæнæй. ‡‡†

29 Хицауы Буарæн аргъ чи нæ кæны, афтæмæй чи хæры æмæ нуазы, уымæн уыцы дзул æмæ сæн уыдзысты тæрхонæн.

30 Уымæ гæсгæ сымахæй бирæтæ сты лæмæгъ æмæ рынчын; чи амарди, уыдон дæр дзæвгар сты.

31 Уымæн æмæ нæхæдæг нæхицæн тæрхон куы кæниккам, уæд тæрхонгонд нæ уаиккам.

32 Хицау нын куы фæтæрхон кæны, уæд та баййафæм æфхæрд, цæмæй дунеимæ тæрхонгонд ма уæм.

33 Уымæ гæсгæ, ме 'фсымæртæ, æхсæвæрмæ куы æрæмбырд вæййут, уæд-иу банхъæлмæ кæсут кæрæдзимæ.

34 Кæд исчи æххормаг у, уæд бахæрæд йæ хæдзары, цæмæй уæ уыцы æмбырд ма æркæна тæрхонмæ. Иннæ хъуыддæгтæ баныввыл кæндзынæн, куы уæм æрцæуон, уæд.

Сыгъдæг Уд кæй дæтты, уыцы курдиæттæ

12 Мæн фæнды, ме 'фсымæртæ, цæмæй сымах зонат, Сыгъдæг Уд кæй дæтты, уыцы курдиæтты тыххæй.

2 Сымах зонут: муртаттæ ма куы уыдыстут, уæд уæ цыма иставæр тых сайдта, афтæ куывтат æгомыг гуымирытæн. ‡‡‡

3 Уымæ гæсгæ уын зæгъын: Хуыцауы Уд кæмæ ис, уый Йесойы нæ ралгъитдзæн, æмæ Йесойы Хицау ничи схондзæн, Сыгъдæг Уд æм куы нæ уа, уæд. §

4 Курдиæттæ алыхуызон сты, дæтгæ та сæ уыциу Уд кæны. §†

5 Хуыцауæн алы хуызы балæггадгæнæн ис, разæнгардгæнæг та уыциу Хицау у.

6 Куыстытæ алыхуызон сты, фæлæ неппæты фæрцы æппæт дæр уыциу Хуыцау аразы.

7 Алкæй фæрцы дæр Сыгъдæг Уд Йæхи æвдисы иумæйаг пайдайæн. §††

8 Уды руаджы иуæн лæвæрд цæуы уæлзонд ныхасы курдиат, иннæмæн та уыциу Уды руаджы – зонынады ныхасы курдиат;

† *Кол. 3:3.* †† *1 Кор. 3:3.* ‡ *Лк. 17:1.* ‡† *Мф. 26:26; Мк. 14:22; Лк. 22:19; 1 Кор. 10:16.*

‡‡ *Дзут. 10:29.* ‡‡† *2 Кор. 13:5.* ‡‡‡ *Эф. 2:12.* § *Мф. 16:17; Мк. 9:39; Флп. 2:11.* §† *Эф. 4:11.* §†† *Мф. 25:15.*

[9] Аннæмæн уыциу Уды руаджы – уырнындзинад;
иннæмæн уыциу Уды руаджы – низтæ дзæбæх
кæныны курдиат; †
[10] Иуæн – диссæгтæ аразыны, иннæмæн –
пехуымпарады, иннæмæн – уд Хуыцауæй у æви нæ,
уый зоныны, иннæмæн – алыхуызон æвзæгтыл
дзурыны, иннæмæн – æвзæгтæ æмбарын кæныны
курдиат. ††
[11] Фæлæ æппæт уыдæттæ кæны уыциу Уд. Æмæ
алкæмæн дæр дæтты, куыд Æй фæнды, афтæ.

Буар иу у, йæ уæнгтæ та – бирæ

[12] Буар иу у, йæ уæнгтæ та – бирæ. Фæлæ кæд
бирæ сты, уæддæр сеппæт дæр иу буар сты. Афтæ у
Чырысти дæр. ‡
[13] Уымæн æмæ неппæтыл дæр – иудейтæ æмæ
бердзентыл, цагъартæ æмæ сæрибар адæмыл – иу
Удæй саргъуыдæуыд, æмæ иу буар систæм,
неппæтæн дæр уыциу Уд рардæуыди. ‡†
[14] Буар та иу уæнгæй нæу, фæлæ бирæ уæнгтæй.
[15] Къах куы зæгъид: «Къух кæй нæ дæн, уымæ
гæсгæ буары хай нæ дæн», уæд уый тыххæй буары
хай нал уаид?
[16] Æмæ хъус куы зæгъид: «Цæст кæй нæ дæн,
уымæ гæсгæ буары хай нæ дæн», уæд уый тыххæй
буары хай нал уаид?
[17] Кæд æнæхъæн буар цæст у, уæд хъусгæ та куыд
кæнид? Кæд буар æнæхъæнæй хъус у, уæд
æмбудгæ та куыд кæнид?
[18] Хуыцау та буары алы уæнгæн дæр скодта бынат,
куыд Æй фæндыд, афтæ.
[19] Уæнгтæ иууылдæр иу уæнг куы уаиккой, уæд
буар уæвгæ уаид?
[20] Ныр та уæнгтæ бирæ сты, буар та иу у.
[21] Цæст къухæн нæ зæгъдзæни: «Ницæмæн мæ
хъæуыс». Сæр къæхтæн нæ зæгъдзæни:
«Ницæмæн мæ хъæут».
[22] Уый нæ, фæлæ нæм лæмæгъдæр цы уæнгтæ
кæсынц, уыдон æнæмæнг хъæуынц.
[23] Иннæтæй нæм къаддæр чи кæсы, нæ буары
уыцы уæнгтыл фылдæр мæт кæнæм.
[24] Аив чи нæу, нæ уыцы уæнгтæ хуыздæр
æмбæрзæм; аив уæнгты та æмбæрзын нæ хъæуы.
Хуыцау буар афтæ скодта, цæмæй фылдæр мæт
кæнæм, фаг нымад чи нæу, уыцы уæнгтыл,
[25] Буары уæнгтæ ма ныххицæнтæ уой, фæлæ
кæрæдзийыл мæт кæной æмхуызон.
[26] Уымæ гæсгæ буары иу уæнг куы фæриссы, уæд
иннæтæ дæр фæриссынц йемæ. Иу уæнг куы
снамысджын уа, уæд иннæ уæнгтæ дæр цин
кæнынц йемæ.
[27] Сымах Чырыстийы буар стут, хицæнтæй та – Йæ
буары уæнгтæ. ‡‡
[28] Æмæ Хуыцау уыдонæй иуты аргъуаны
сæвæрдта фыццаджыдæр апостолтæй, дыккаджы –
пехуымпартæй, уый фæстæ – ахуыргæнджытæй;
дарддæр иутæн радта диссæгтæ æвдисыны тых,
низтæй дзæбæх кæныны, æххуыс кæныны,
разамынд дæттыны, алыхуызон æвзæгтыл
дзурыны курдиат. ‡‡†
[29] Сеппæт дæр апостолтæ сты? Сеппæт дæр
пехуымпартæ сты? Сеппæт дæр ахуыргæнджытæ
сты? Сеппæтмæ дæр ис диссæгтæ æвдисыны тых?
[30] Сеппæтмæ дæр ис низтæй дзæбæх кæныны
курдиат? Сеппæты бон у алыхуызон æвзæгтыл
дзурын? Сеппæт дæр æвзæгтæ æмбарын кæнынц?
[31] Тырнут ахсджиагдæр курдиæттæм. Æмæ уын æз
ныртæккæ бацамондзынæн тæккæ ахъаззагдæр
фæндаг.

Уарзт

13 Æз адæймаджы æмæ зæдты æвзæгтыл куы
дзурон, фæлæ мæм уарзт куы нæ уа, уæд æз
дæн зыланггæнаг мырмыраг кæнæ зылангзæл
æрхуытæбæгъ.
[2] Кæд мæм ис пехуымпар ныхас, зонын æппæт
сусæгдзинæдтæ, ис мæм алы зонынад, стæй хæхты
æндæр ран æрæвæрын кæй бон у, ахæм
уырнындзинад, уарзт та мæм нæй, – уæд æз ницы
дæн. ‡‡‡
[3] Æз меппæт мулк дæр куы байуарон, мæ буар
басудзынмæ куы раттон, уарзт та мæм куы нæ уа, –
уæд мын уыдæттæй ницы пайда ис. §
[4] Уарзт у бирæбыхсаг, зæрдæхæлар, уарзт хæлæг
нæ кæны, уарзт нæу хиппæлой, нæу сæрыстыр, §†
[5] Нæу æнæуаг, нæ бæллы хи пайдамæ, нæу
мæстыгæр, фыдæх йæ зæрдæмæ нæ хæссы, §††
[6] Æвзæрдзинадыл нæ райы, фæлæ цин кæны
рæстадыл;
[7] Хатыр кæны æппæт дæр, алцæуылдæр
æуууæнды, алцæуылдæр йæ зæрдæ дары, фæразы
алцæмæн дæр. §‡
[8] Уарзтæн кæрон никуы уыдзæни, пехуымпарад
та банцайдзæн, алыхуызон æвзæгты курдиат нал
уыдзæни, зонынадæн æрцæуудзæни кæрон.
[9] Уымæн æмæ нæ зонынад æххæст нæу, æмæ нæ
пехуымпарад æххæст нæу. §‡†
[10] Алцæмæй дæр æххæсты дуг куы ралæууа, уæд
æххæст цы нæу, уый нал уыдзæн.
[11] Æз саби куы уыдтæн, уæд сабиау дзырдтон,
сабийы хъуыдытæ мæм уыди, алцæмæ дæр кастæн
сабийы цæстæй. Лæджы кары куы бацыдтæн, уæд
та ныууагътон, сабийæ мæм цы уыди, уыдæттæ.
[12] Абон мах уынæм, рæстмæ кæм ницы зыны,
ахæм кæсæнмæ кæсæгау, уæд та фендзыстæм
комкоммæ. Ныртæккæ мæ зонынад æххæст нæу,
уæд та базондзынæн æххæстæй, мæн Хуыцау
æххæстæй куыд базыдта, афтæ. §†
[13] Ныр та сты æртæйæ: уырнындзинад,
зæрдæдарæн, уарзт. Фæлæ уыдонæй тæккæ
ахъаззагдæр уарзт у.

† *Мк. 16:17-18.* †† *Ап. хъ. 2:4.* ‡ *Ром. 12:4.* ‡† *Мк. 1:8; Гал. 3:28.* ‡‡ *Эф. 5:23.*

‡‡† *Ром. 12:6; Эф. 4:11.* ‡‡‡ *Мф. 7:22.* § *Мф. 6:1.* §† *1 Пет. 4:8; Флп. 2:3.* §†† *Ром. 15:1.* §‡ *Гал. 6:2.* §‡† *2 Кор. 5:7.* §† *Флп. 3:12; 2 Тим. 2:19.*

Пехуымпарады æмæ æвзæгтыл дзурыны курдиат

14 Тырнут уарзæгойæ цæрынмæ, æнувыдæй
архайут, Уд кæй дætты, уыцы курдиæттæ
райсыныл, уæлдайдæр та пехуымпариуæг
кæныныл.
2 Æндæр æвзагыл чи дзуры, уый адæмæн нæ,
фæлæ Хуыцауæн дзуры. Ничи йæ æмбары – Уды
руаджы сусæгдзинæдтæ дзуры.
3 Пехуымпариуæггæнæг та адæмæн дзуры,
цæмæй сæ сфидар, сразæнгард кæна æмæ
барæвдауа.
4 Æндæр æвзагыл чи дзуры, уый æрмæст йæхи
фидар кæны, пехуымпариуæггæнæг та аргъуан
фидар кæны.
5 Мæ зæрдæ уеппæтæн дæр зæгъы æндæр
æвзæгтыл дзурын, уæлдайдæр та пехуымпариуæг
кæнын. Æвзæгтыл дзурæг аргъуан сфидар кæныны
сæраппонд йæ ныхас куы нæ æмбарын кæна, уæд
пехуымпариуæггæнæг æвзæгтыл дзурæгæй
уæлдæр у.
6 Ныр уæм æз куы æрцæуон, æфсымæртæ, æмæ
æндæр æвзæгтыл куы дзурон, уæд уын цы пайда
фæуыдзынæн, Хуыцауæй мын цы раргом, ахæмæй
исты, кæнæ зонынад, кæнæ пехуымпарад, кæнæ
ахуырад куы не 'рхæссон, уæд?
7 Зæлтæ кæмæй рацæуынц, ахæм æнæуд
дзаумæттæн, зæгъæм, уадындзæн кæнæ
фæндырæн, сæ зæлтæ бæлвырд куы нæ уой, уæд
куыд базындæуа, уадындзыл кæнæ фæндырыл цы
цæгъдынц, уый?
8 Æмæ хæстон сыкъауадындзæй бæлвырд зæлтæ
куы нæ хъуыса, уæд хæстмæ йæхи чи æрцæттæ
кæндзæн?
9 Бамбарæн кæмæн нæй, ахæм ныхæстæ сымах
дæр æндæр æвзæгтыл куы дзурат, уæд куыд
базындæуа, цы дзурут, уый? Уымæн æмæ уæ ныхас
уыдзæн дымгæмæ дзурæгау.
10 Дунейы бирæ æвзæгтæ ис, æмæ дзы
æнæхъуыдыиу дæр нæй.
11 Фæлæ æз æвзаг куы нæ зонон, уæд
ныхасгæнæгæн æндæрбæстаг дæн, æмæ
ныхасгæнæг дæр мæнæн æндæрбæстаг у.
12 Афтæ уæд сымахмæ дæр. Уд кæй дætты, кæд
уыцы курдиæттæм бæллут, уæд архайут, цæмæй
уæм бирæ уа, аргъуан сфидар кæнынæн ахъаз чи у,
ахæм курдиæттæ.
13 Уæдæ æндæр æвзæгтыл чи дзуры, уый кувæд,
цы дзуры, уый æмбарын кæныны курдиат райсыны
тыххæй.
14 Уымæн æмæ æз æнæзонгæ æвзагыл куы кувон,
уæд мæ уд кувдзæн, мæ зондæн та дзы пайда нæ
уыдзæн.
15 Уæдæ цы бакæнон? Кувдзынæн удæй,
кувдзынæн зондæй дæр, зардзынæн удæй,
зардзынæн зондæй дæр. †
16 Уымæн æмæ ды Хуыцауæн удæй куы арфæ
кæнай, уæд æвзæгтæ æмбарынхъом цы адæймаг
нæу, уый дæ арфæйæн «амен» куыд зæгъдзæн, цы
дзурыс, уый куы не 'мбара, уæд?
17 Ды хорз арфæ кæныс, фæлæ дзы иннæйы
уырнындзинад нæ фидар кæны.
18 Бузныг дæн мæ Хуыцауæй: æндæр æвзæгтыл
æз уеппæтæй дæр фылдæр дзурын.
19 Фæлæ мæ аргъуаны фæнды æндæр æвзагыл
мингай дзырдтæ зæгъыны бæсты фондз ныхасы
мæ зондæй зæгъын, цæмæй сахуыр кæнон иннæты
дæр.
20 Æфсымæртæ, зондæй сывæллæттæ ма ут.
Фыдбылыз саразынмæ ут сабитæ, зондæй та –
хъомылтæ. ††
21 Æгъдауы фыст у: «Ацы адæмæн дзурдзынæн
æндæр æвзæгтыл æмæ æндæрбæстæгты дзыхæй,
фæлæ Мæм уæд дæр нæ байхъусдзысты», – зæгъы
Хицау.
22 Уæдæ æндæр æвзæгтæ Хуыцау æвдисæйнагæн
радта уырнджытæн нæ, фæлæ æнæуырнджытæн;
пехуымпарад та æнæуырнджытæн нæ, фæлæ
уырнджытæн радта.
23 Уæдæ æгас аргъуан куы æрæмбырд уа, æмæ
иууылдæр æндæр æвзæгтыл куы дзурой, æмæ
æвзæгтæ æмбарынхъом чи нæу, уыдон, кæнæ
æнæуырнджытæ куы бацæуой, уæд уæ æрратæ нæ
фæхондзысты, æви?
24 Фæлæ иууылдæр пехуымпариуæг куы кæной,
æмæ сæм æнæуырнæг кæнæ æвзæгтæ
бамбарынхъом чи нæу, ахæм куы бацæуа, уæд цы
ныхæстæ фехъуса, уыдон ын йæ цæстмæ
бадардзысты йæ тæригъæдтæ, йæхиуыл
æрхуддзæн,
25 Раргом уыдзысты йæ зæрдæйы сусæггæгтæ.
Уæд æрхаудзæни дæлгоммæ, бакувдзæни
Хуыцаумæ æмæ зæгъдзæни: «Хуыцау, æцæгдæр,
уемæ ис».

Уаг æмæ æгъдау аргъуаны

26 Уæдæ цы зæгъон, æфсымæртæ? Сымах куы
æрæмбырд вæййут, уæд уæ алкæмæ дæр вæййы
кæнæ зарæг, кæнæ зондамонæн ныхас, кæнæ
æндæр æвзаг, кæнæ уыцы æвзаг бамбарын
кæныны курдиат, кæнæ искæмæн Хуыцауæй исты
раргом вæййы. Æппæт уыдæттæ хъуамæ фидар
кæной аргъуан. ‡
27 Кæд исчи æндæр æвзагыл дзуры, уæд дзурæнт
дыууæйæ, тæккæ фылдæр æртæйæ, уымæй дæр
радгай, иу та йæ æмбарын кæнæд.
28 Кæд æмбарынгæнæг нæй, уæд аргъуаны ма
дзурæд, фæлæ дзурæд йæхицæн æмæ Хуыцауæн.
29 Пехуымпартæ дæр дзурæнт дыууæйæ кæнæ
æртæйæ, иннæтæ та сын сæ ныхас æвзарæнт.
30 Фæлæ чи бады æмæ хъусы, уыдонæй искæмæн
Хуыцауæй исты куы раргом уа, уæд дзургæ чи
кæны, уый банцайæд –

† *Кол. 3:16.*

†† *Мф. 18:4; Мк. 10:14; Ром. 16:19.* ‡ *1 Кор. 12:8.*

31 Уеппæты бон дæр у радгай пехуымпариуæг
кæнын, цæмæй иууылдæр ахуыр кæной æмæ сæ
бауагъдæуа ныфс.
32 Пехуымпары разæнгардгонд уд пехуымпарæн
коммæгæс у.
33 Уымæн æмæ Хуыцау æнæсæрфаты Хуыцау нæу,
фæлæ фарндæттæг Хуыцау у. Уыцы фарнæй
хайджын сты сыгъдæджыты æппæт аргъуантæ. †
34 Сылгоймæгтæ аргъуаны ма дзурæнт, уымæн
æмæ сын дзурын не 'мбæлы, фæлæ сæ бынат
зонæнт – афтæ зæгъы Æгъдау дæр. ††
35 Кæд сæ исты базонын фæнды, уæд хæдзары
бафæрсæнт сæ лæгты, уымæн æмæ сылгоймагæн
аргъуаны ныхас кæнын аив нæу.
36 Хуыцауы ныхас, мыййаг, сымахæй рацыди,
кæнæ æрмæст сымахмæ бахъардта?
37 Кæд исчи йæхи нымайы пехуымпарыл кæнæ
Сыгъдæг Удæй лæвæрд курдиаты хицауыл, уæд
бамбарæд: æз уæм цы фыссын, уый Хицау
бафæдзæхста.
38 Уыдæттæ чи ницæмæ дары, уымæн йæхи дæр
ницæмæ дардæуы.
39 Уæдæ, æфсымæртæ, тырнут пехуымпариуæг
кæнынмæ, æмæ æндæр æвзæгтыл дзурыны бар
дæр дæттут.
40 Æппæт дæр уæд нывыл æмæ æгъдауыл.

Чырыстийы райгас

15 Ноджы ма уын иу хатт уæ зæрдыл лæууын
кæнын, æфсымæртæ, æз уæм цы фарны уац
æрхастон, уый; сымах æй райстат уæ зæрдæмæ,
сси уын царды бындур.
2 Ирвæзгæ дæр уыцы фарны уацы руаджы кæнут,
æз уын цы фехъусын кодтон, кæд ууыл фидар
хæцут, уæд; науæд дзæгъæлы баууæндыдыстут.
3 Уымæн æмæ уæм æз æрхастон, мæхæдæг цы
райстон, уыцы тæккæ сæйрагдæр: Сыгъдæг Фысты
куыд загъдæуы, афтæ Чырысти амарди нæ
тæригъæдты тыххæй;
4 Уыди ныгæд æмæ æртыккаг бон райгас, Фысты
куыд загъдæуы, афтæ. ‡
5 Æмæ Йæхи равдыста Кифæмæ, уый фæстæ та
æппæт дыууадæс апостолмæ дæр. ‡†
6 Стæй уыциу рæстæг Йæхи равдыста фондзсæдæ
æфсымæрæй фылдæрмæ. Уыдонæн сæ фылдæр
абон дæр сты удæгас, иуæй-иутæ та дзы
амардысты.
7 Уый фæстæ Йæхи равдыста Иаковмæ,
фæстæдæр – æппæт апостолтæм.
8 Сеппæты фæстæ, æфтыддагмæ фæзынæгау,
фæзынди мæнмæ дæр. ‡‡
9 Уымæн æмæ æз апостолтæн сæ тæккæ къаддæр
дæн, æмæ апостолы ном хæссыны аккаг дæр нæ
дæн, Хуыцауы аргъуан кæй æфхæрдтон, уый
тыххæй. ‡‡†
10 Фæлæ æз цы дæн, уый Хуыцауы хорзæхæй дæн.
Æмæ Йæ хорзæхæй хайджын дзæгъæлы нæ
фæдæн: æз сеппæтæй дæр фылдæр бакуыстон –
æниу, æз нæ, фæлæ мемæ чи ис, Хуыцауы уыцы
хорзæх. ‡‡‡
11 Уæдæ мах – æз дæр æмæ иннæ апостолтæ дæр
– уыцы фарны уац хъусын кæнæм æмæ йыл сымах
баууæндыдыстут.

Мæрдтæ райгас уыдзысты

12 Чырысти мæрдтæй кæй райгас, кæд фарны уац
ууыл дзуры, уæд сымахæй иуæй-иутæ куыд
зæгъынц, мæрдтæн райгасы амал нæй, зæгъгæ? §
13 Кæд мæрдтæн райгасы амал нæй, уæд Чырысти
дæр нæ райгас. §†
14 Æмæ кæд Чырысти нæ райгас, уæд цы уац
хъусын кæнæм, уый дæр дзæгъæлы у, æмæ уæ
уырнындзинад дæр дзæгъæлы у.
15 Æмæ кæд мæрдтæн райгасы амал нæй, уæд мах
дæр Хуыцауæн разыниккам мæнгæвдисæнтæ,
уымæн æмæ Хуыцауы тыххæй дзуриккам, зæгъгæ,
Уый райгас кодта, Кæй нæ райгас кодта, уыцы
Чырыстийы.
16 Уымæн æмæ кæд мæрдтæн райгасы амал нæй,
уæд Чырысти дæр нæ райгас.
17 Æмæ Чырысти кæд нæ райгас, уæд уæ
уырнындзинадæй пайда нæй æмæ нырма уæ
тæригъæдтæй не ссæрибар стут. §††
18 Уæд Чырыстийыл æууæндгæйæ чи амард,
уыдон дæр бабын сты.
19 Æмæ кæд Чырыстийыл æрмæстдæр ацы царды
дарæм нæ зæрдæ, уæд æппæт адæмы æхсæн
махæй æнамонддæр нæй.
20 Фæлæ Чырысти мæрдтæй райгас – чи амарди,
уыдонæй фыццаг Уый райгас. §‡
21 Уымæн æмæ мæлæт адæймаджы руаджы куыд
у, афтæ Адæймаджы руаджы у мæрдтæй райгас
дæр. §‡†
22 Адамимæ иууылдæр куыд мæлынц, афтæ
иууылдæр райгас уыдзысты Чырыстиимæ,
23 Алчидæр йæ рæстæджы: фыццаг Чырысти,
Чырысти куы æрцæуа, уæд та – йæхионтæ. §†
24 Уый фæстæ æрцæудзæн кæрон. Чырысти
æппæт æнæбуар æлдæртты, барджынты æмæ
тыхджынты куы басæтта, уæд Паддзахад ратдзæни
Фыдмæ – Хуыцаумæ. §‡
25 Уымæн æмæ Чырысти хъуамæ паддзахиуæг
кæна, цалынмæ Йын Хуыцау æппæт знæгты Йæ
къæхты бын æрæвæра, уæдмæ. §§†
26 Бабын уыдзæн фæстаг знаг – мæлæт. §§‡
27 Уымæн æмæ Чырыстийæн Хуыцау «æппæт дæр
æрæвæрдта Йæ къæхты бын». Кæд загъд у «æппæт
дæр Ын æрæвæрдта Йæ къæхты бын», уæддæр
бæлвырд у – ам ныхас нæ цæуы æппæт дæр

† 1 Кор. 12:25; 1 Фес. 5:23. †† Кол. 3:18; 1 Тим. 2:11. ‡ Ин. 2:1. ‡† Мф. 28:17; Мк. 16:14; Лк. 24:34. ‡‡ Ап. хъ. 9:3. ‡‡† Ап. хъ. 8:3; Эф. 3:8; 1 Тим. 1:13.

‡‡‡ Мф. 10:20; Мк. 16:20; Эф. 3:7. § Ап. хъ. 17:18; 2 Тим. 2:18. §† Ин. 11:25; Ром. 8:11. §†† Ап. хъ. 13:38; Ром. 4:25. §‡ Ап. хъ. 26:23; Кол. 1:18; Æрг. 1:5. §‡† Ин. 6:39. §† 1 Фес. 4:15-16. §‡ Мф. 28:18; 1 Тим. 6:15. §§† Ап. хъ. 2:34; Дзут. 1:13. §§‡ Æрг. 20:14.

Чырыстийы къæхты бын æрæвæрæг Хуыцауæн
Йæхиуыл. [†]
28 Хуыцау Ын æппæт дæр Йæ дæлбар куы бакæна,
уæд Фырт Йæхæдæг дæр бацæудзæн, æппæт дæр
Ын Йæ дæлбар Чи бакодта, Уый дæлбар, æмæ
Хуыцау алцæмæн дæр æмæ алкæмæн дæр уыдзæн
иунæг Хицау. [††]
29 Науæд мæрдты сæраппонд цæй охыл райсынц
аргъуыд? Кæд мæрдтæн райгасы амал нæй, уæд
цæмæн райсынц аргъуыд мæрдты сæраппонд?
30 Æмæ мах дæр æрвылсахат цæй тыххæй
вæййæм тæссаг уавæрты? [‡]
31 Æфсымæртæ, æз алы бон дæр мæлгæ кæнын:
нæ Хицау Йесо Чырыстийы руаджы сымахæн цы
сарæзтон, æз уымæй буц дæн æмæ мын уый дætты
афтæ зæгъыны бар. [‡†]
32 Æз Эфесы хъæддаг сырдтимæ куы тох кодтон,
уæд мæ нысан кæд зæххон уыди, уæд мын уымæй
цы пайда ис? Кæд мæрдтæ æгас нæ кæнынц, уæд
«байдайæм хæрын æмæ нуазын, уæддæр райсом
амæлдзыстæм!»
33 Ма фæсайды ут: «Æвзæр æмбæлттæ хорз
миниуджытæ сафæг сты».
34 Куыд æмбæлы, афтæ уæхи æрæмбарут æмæ
тæригъæды мауал æфтут. Уæ худинаджы тыххæй
уын æй зæгъдзынæн: сымахмæ ис, Хуыцауы чи нæ
зоны, ахæмтæ. [‡‡]

Чи райгас уа, уыдонæн цавæр буар уыдзæн

35 Исчи бафæрсдзæн: «Куыд райгас уыдзысты
мæрдтæ? Æмæ цавæр буары æрцæуդзысты?»
36 Æнæзонд, ды цы тауыс, уый нæ райгас
уыдзæни, куы нæ амæла, уæд. [‡‡†]
37 Æмæ ды куы фæтауыс, уæд фидæны буар нæ
тауыс, фæлæ бæгънæг нæмыг, мæнæуы нæмыг уа,
æви æндæр истæй нæмыг.
38 Фæлæ йын Хуыцау дæтты, цавæр Æй фæнды,
ахæм буар, æмæ афтæ алы нæмыгæн дæр – йæхи
буар.
39 Буæрттæ та æмхуызон не сты. Адæмæн – иу
буар ис, цыппæркъахыгтæн – æндæр буар,
мæргътæн – æндæр, кæсæгтæн – æндæр.
40 Ис æрвон буæрттæ æмæ зæххон буæрттæ:
æрвонтæн иу намыс ис, зæххонтæн – æндæр,
41 Æндæр намыс ис хурæн, æндæр намыс –
мæйæн, æндæр намыс – стъалытæн. Сæ намысмæ
гæсгæ иу стъалы иннæйы хуызæн нæу.
42 Афтæ уыдзæн, мæрдтæ куы райгас уой, уæд
дæр: байтыдæуы бамбийынæн, райгас вæййы
æнæмæлгæйæ;
43 Байтыдæуы ницæйагæй, райгас вæййы
намысджынæй; байтыдæуы лæмæгъæй, райгас
вæййы тыхджынæй; [‡‡‡]
44 Байтыдæуы æрдзон буар, райгас вæййы
уæларвон буар. Ис æрдзон буар, ис уæларвон буар.
45 Сыгъдæг Фыст дæр афтæ зæгъы: «Фыццаг
адæймаг – Адам сси удæгас», фæстаг Адам та сси
царддæттæг уд. [§]
46 Раздæр уæларвон нæ вæййы, фæлæ æрдзон,
уый фæстæ та – уæларвон.
47 Фыццаг адæймаг у зæххон, сыджытæй конд,
дыккаг Адæймаг та – уæларвон. [§†]
48 Сыджытæй конд фыццаг адæймаг цавæр у,
ахæмтæ сты зæххонтæ дæр, æмæ Уæларвон цавæр
у, ахæмтæ сты уæларвонтæ дæр. [§††]
49 Æмæ мах сыджытæй конд адæймаджы хуызæн
куыд уыдыстæм, афтæ уыдзыстæм Уæларвоны
хуызæн дæр. [§‡]
50 Зæгъын уын, æфсымæртæ: фыд æмæ тугæн
Уæларвон Паддзахадмæ бацæуын сæ бон нæу,
æмæ мæлæт тых цæуыл у, уый æнæмæлгæ нæ
уыдзæн. [§‡†]
51 Зæгъын уын сусæгдзинад: мах неппæт дæр нæ
амæлдзыстæм, фæлæ неппæт дæр фендæрхуызон
уыдзыстæм [§†]
52 Уайтæккæ, цæстыфæныкъуылдмæ, куыддæр
фæстаг сыкъауадындз ныууаса, афтæ. Куы ныууаса,
уæд мæрдтæ райгас уыдзысты, мæлæт сын нал
уыдзæн, мах та фендæрхуызон уыдзыстæм. [§‡]
53 Уымæн æмæ чи æмбийы, нæ уыцы буар
хъуамæ суа æнæмбийгæ, æмæ мæлæт тых цæуыл
у, уый хъуамæ суа æнæмæлгæ.
54 Ацы æмбийгæ буар æнæмбийгæ куы суа æмæ
мæлæт тых цæуыл у, уый æнæмæлгæ куы суа, уæд
сæххæст уыдзæни, Сыгъдæг Фысты цы загъд ис,
уый: «Мæлæт аирвæзт уæлахизы хъуыры».
55 «Мæлæт! Кæм ис дæ уæлахиз? Мæлæт! Кæм ис
дæ маргджын фат?» [§§†]
56 Тæригъæд – уый у мæлæты маргджын фат;
тæригъæд та хъару Æгъдауæй райсы. [§§‡]
57 Бузныг Хуыцауæй – Уый нын нæ Хицау Йесо
Чырыстийы руаджы дætты уæлахиз! [§§§]
58 Уæдæ, мæ уарзон æфсымæртæ, ут фидар,
æнæфæцудгæ, иудадзыг æмæ зæрдиагæй кусут
Хицауæн; уæ фæллойы тыххæй Хицауæй æнæ
хæрзиуæгæй кæй нæ баззайдзыстут, уый зонут. [18]

Æххуыс Иерусалимы аргъуанæн

16 Ныр та сыгъдæджытæн æххуысы тыххæй.
Сымах хъуамæ бакæнат, æз Галатийы
аргъуантæн куыд бафæдзæхстон, афтæ. [19]
2 Къуырийы фыццаг бон сымахæй алчидæр
рахицæн кæнæд, йæ мулк куыд амоны, уыйбæрц
æмæ йын уæд цæттæ, æз уæм куы æрцæуон, уæд
уæ уыцы æххуыс æмбырдгæнинаг куыд нал уа,
афтæ.

† Дзут. 2:8. †† 1 Кор. 11:3. ‡ 2 Кор. 11:26. ‡† Ром. 8:36. ‡‡ Ром.13:11. ‡‡† Ин. 12:24. ‡‡‡ Мф. 22:30.

§ Ром. 5:18. §† Ин. 3:31. §†† Ин. 3:6. §‡ Ром. 8:29. §‡† Ин. 1:13; 3:3. §† 1 Фес. 4:17. §‡ Мф. 24:31; Ин. 5:28; 1 Фес. 4:16. §§† 15:55 Фæстæдæры къухфыстыты ацы бынат у афтæ: «|iМæлæт! Кæм ис дæ маргджын фат? Мæрдты бæстæ! Кæм ис дæ уæлахиз?|r» §§‡ Ром. 4:15. §§§ 1 Ин. 5:4-5. 18 Кол. 1:23. 19 Ром. 12:13.

3 Æз уæм куы æрцæуон, уæд сымах аккагыл кæй
банымайат, уыдоны арвитдзынæн
фыстæджытимæ, цæмæй Иерусалиммæ фæхæццæ
кæной уæ лæвар. †
4 Кæд мæн дæр ацæуын бахъæуа, уæд
ацæудзысты мемæ.

Павел хаты коринфæгтæм

5 Æз уæм æрцæудзынæн, Македонийыл куы
ахизон, уæд. Уымæн æмæ мæ фæндаг
Македонийыл уыдзæн.
6 Æз уæм, чи зоны, афæстиат уон, чи зоны, зымæг
дæр сымахмæ арвитон, æмæ мæ сымах срæвдз
кæндзыстут, кæдæм цæуон, уырдæм.
7 Нæ мæ фæнды ныртæккæ сымахмæ æхстуадæй
бацæуын, фæлæ кæд Хицауы бафæнда, уæд мæ
зæрдæ дарын иуцасдæр уæм баззайынæн. ††
8 Эфесы та уыдзынæн Хорысæры бæрæгбонмæ –
9 Уымæн æмæ кæд мæ ныхмæлæуджытæ бирæ
сты, уæддæр мын ис парахатæй æмæ
æнтыстджынæй кусыны фадат.
10 Кæд уæм Тимофей æрцæуа, уæд бацархайут,
сымахмæ йын æдас цæмæй уа, ууыл. Уымæн æмæ
уый дæр, мæнау, Хицауæн кусы.
11 Æмæ йыл æнæрвæссон мачи уæд. Ифтонгæй
йæ афæндараст кæнут фарнимæ, цæмæй æрцæуа
мæнмæ – иннæ æфсымæртимæ йæм æнхъæлмæ
кæсын.
12 Ныр та не 'фсымæр Аполлосы тыххæй. Æз æм
тынг æрхатыдтæн сымахмæ æфсымæртимæ
ацæуыны тыххæй. Фæлæ йæ ныртæккæ ницы
хуызы бафæндыд; фадат ын куы фæуа, уæд уæм
ацæудзæн.
13 Къæрцхъус ут, уæд уæм фидар уырнындзинад,
ут æхсарджын æмæ хъæддых. ‡
14 Уæ алы хъуыддаджы дæр æвдисут
уарзондзинад.
15 Ахайы фыццагдæр Стефан æмæ йæ
хæдзаронтæ кæй бауууæндыдысты æмæ
сыгъдæджытæн лæггад кæнынæн сæхи кæй
снывонд кодтой, уый уын зындгонд у. Курын уæ,
æфсымæртæ, ‡†
16 Сæ коммæ кæсут ахæмтæн, стæй ацы
хъуыддаджы семæ чидæриддæр фæллой кæны,
уыдонæн дæр.
17 Сымах мемæ кæй не стут, уый мын баххæст
кодтой Стефан, Фортунат æмæ Ахаик. Райын се
'рцыдыл.
18 Уыдон мæнæн дæр æмæ сымахæн дæр
æрхастой удæнцой. Ахæмтæ уæм уæнт нымады.
19 Салам уын дæттынц Асийы аргъуантæ; зæрдиаг
чырыстон салам уын дæттынц Акилæ æмæ
Прискиллæ, стæй сæ хæдзары цы аргъуан æмбырд
кæны, уый дæр. ‡‡
20 Салам уын дæттынц æппæт æфсымæртæ.
Кæрæдзийæн салам дæттут æфсымæрон байæ. ‡‡†
21 Æз, Павел, ацы салам фыссын мæхи къухæй.
22 Хицауы [Йесо Чырыстийы] чи нæ уарзы, уый
æлгъыст фæуæд. Марана та! ‡‡‡
23 Нæ Хицау Йесойы хорзæх уæ уæд.
24 Æз уарзын уеппæты дæр – Йесо Чырыстиимæ
иудзинад кæмæн ис, уыдоны.

† *2 Кор. 8:19.* †† *Иак. 4:15; 1 Кор. 4:19.*

‡ *Мф. 24:42; 1 Пет. 5:8; Æрг. 3:11-20.* ‡† *1 Кор. 1:16.* ‡‡ *2 Тим. 4:19.* ‡‡† *1 Пет. 5:14; Ром. 16:16; 2 Кор. 13:12.* ‡‡‡ *16:22 Арамейаг æвзагыл амоны «Æрцу, Хицау».*

2 Коринфæгтæм

1 Павелæй, Хуыцауы фæндæй Йесо Чырыстийы
апостолæй, æмæ не 'фсымæр Тимофейæ –
Хуыцауы аргъуанмæ Коринфы, стæй æгас Ахайы
æппæт сыгъдæджытæм.
2 Хорзæх æмæ уын фарн нæ Фыд Хуыцауæй æмæ
Хицау Йесо Чырыстийæ. †

Хуыцау – нæ рæвдауæг

3 Арфæгонд уæд нæ Хицау Йесо Чырыстийы
Хуыцау æмæ Фыд, фæлмæнзæрдæ Фыд æмæ
ныфсдæттæг Хуыцау. ††
4 Уымæй стæм ныфсджын неппæт зынты, цæмæй
цавæрфæнды зынтæ чи æвзары, уыдонæн та мах
æвæрæм ныфс, Хуыцау нæхицæн зæрдæ цæмæй
æвæры, уыдæттæй.
5 Уымæн æмæ мах Чырыстийы хъизæмæрттæй
цас фылдæр хайджын разынæм, уыйас нын
Чырысти дæр дæтты фылдæр ныфс. ‡
6 Кæд мах хъизæмар кæнæм, уæд нæ хъизæмар у
ныфс уæ бауадзыны æмæ уæ фервæзыны
сæраппонд. Кæд мах бауагъдæуы ныфс, уæд
сымахæн ныфс раттыны сæраппонд. Уыцы ныфсы
руаджы сымах фæразонæй фæбыхсут, мах кæй
æвзарæм, ахæм хъизæмæрттæн.
7 Нæ зæрдæ уыл фидарæй дарæм. Уымæн æмæ
зонæм: кæд хайджын стут нæ хъизæмæрттæй, уæд
хайджын стут, мах ныфс цæмæй ис, уымæй дæр.
8 Фæнды нæ, æфсымæртæ, цæмæй сымах зонат,
мах Асийы цы зынтæ бавзæрстам, уый тыххæй.
Мах ахæм стыр хъизæмары хай фестæм, æмæ
удæгасæй баззайыны æнхъæл нал уыдыстæм.
9 Нæхи æнкъардтам афтæ, цыма нын мæлæты
тæрхон рахастæуыд. Уыцы фыдæвзарæны хай
баистæм уымæн, цæмæй нæ зæрдæ дарæм
нæхиуыл нæ, фæлæ мæрдты æгасгæнæг Хуыцауыл.
10 Мах кастыстæм мæлæты цæстытæм, æмæ нæ
Хуыцау бахызта. Уый фервæзын кæндзæн мах,
æмæ Йыл нæ зæрдæ дарæм: фервæзын нæ
кæндзæни ноджыдæр,
11 Сымах дæр мах тыххæй куы куват, уæд. Æмæ
бирæтæ бузныг зæгъдзысты Хуыцауæн, бирæты
куывдмæ гæсгæ ныл хæрзаудæн кæй кæны, уый
тыххæй. ‡†

Цæмæн ныффæстиат Павел

12 Уымæн æмæ нæхицæй мæнæ уымæй
æппæлæм: дунейы, уæлдайдæр та сымахмæ, мах
фæцардыстæм хæдæфсармæй, Хуыцауæн фæндон
куыд уа, афтæ æнæхинæй; адæймаджы зондмæ
гæсгæ нæ, фæлæ Хуыцауы хорзæхмæ гæсгæ.
Уымæн не 'фсарм – æвдисæн. ‡‡
13 Цы бакæсат æмæ бамбарат, уымæй уæлдай уæм
ницы фыссæм, æмæ мæ зæрдæ дарын, мах кæй
бамбардзыстут кæронмæ,
14 Иуцасдæр нæ ныридæгæн дæр куыд
бамбæрстат, афтæ: нæ Хицау Йесойы æрцæуыны
бон сымах буц уыдзыстут махæй, мах та – сымахæй.
15 Æз ууыл фидарæй кæй æууæндын, уымæ гæсгæ
мæ фæндыди сымахмæ раздæр æрцæуын, цæмæй
уыл дыууæ хатты сæмбæла хорзæх. ‡‡†
16 Мæ зæрды уыди Македонимæ цæугæйæ
сымахмæ фездæхын, стæй уæм Македонийæ
ногæй æрцæуын, цæмæй мæ сымах Иудейæмæ
срæвдз кæнат.
17 Ахæм фæнд мæм кæй уыди, уый мæ рæузондæй
у? Æви мæм цы фæндтæ вæййы, уыдон
адæймаджы зондæй æвзæрынц, æмæ уыциу
рæстæг «о» æмæ «нæ» фæзæгъын, мыййаг? ‡‡‡
18 Хуыцау Йæ дзырд нæ сайы æмæ æвдисæн у,
мах уын цы фæзæгъæм, уый уыциу рæстæг «о»
æмæ «нæ» кæй нæу.
19 Æз, Силуан æмæ Тимофей сымахæн Кæй
тыххæй дзырдтам, Хуыцауы уыцы Фырт Йесо
Чырысти уыциу рæстæг «о» æмæ «нæ» нæ уыди,
фæлæ æрмæст «о» у.
20 Уымæн æмæ Хуыцау зæрдæ цæмæй æвæры,
уыдон иууылдæр Чырыстийы фæрцы сты «о» –
сæххæст вæййынц. Уымæ гæсгæ, Хуыцауæн кад
куы фæкæнæм, уæд Чырыстийы руаджы
фæзæгъæм «амен».
21 Чырыстиимæ иугондæй махæн сымахимæ
хъару Чи дæтты, уыцы Хуыцау нæ рахицæн кодта
Йæхицæн. §
22 Æмæ Йæ адæм кæй стæм, зæрдæ нын цæмæй
бавæрдта, уыдæттæ кæй райсдзыстæм, уый
равдисынæн уал нын Хуыцау нæ зæрдæты
æрцæрын кодта Йæ Уды. §†

† 1 Кор. 1:3. †† 1 Пет. 1:3. ‡ Кол. 1:24. ‡† Ром. 15:30; 2 Кор. 4:15.
‡‡ Ап. хъ. 23:1; 2 Кор. 2:17; 4:2; 7:14. ‡‡† 1 Кор. 4:19. ‡‡‡ Мф. 5:37. § 1 Ин. 2:20. §† Ром. 8:15; 2 Кор. 5:5; Æрг. 2:17.

23 Хуыцау уыны мæ зæрдæ æмæ мын у æвдисæн:
æз Коринфмæ ныронг не 'рцыдтæн, кæй уыл
ауæрдын, æрмæстдæр уый тыххæй.
24 Хъуыддаг уый мидæг нæй, æмæ мах уæ
уырнындзинадæн æлдариуæг кæнæм. Мах уе
'мкусджытæ стæм уæ цины сæраппонд, уымæн
æмæ фидар у уæ уырнындзинад.
2 Уымæ гæсгæ хуыздæрыл банымадтон
сымахмæ не 'рцæуын, ногæй та уын
зæрдæхъыджы хос куыд нæ разынон, афтæ.
2 Хъыджы уæ куы бафтауон, уæддæр мын мæ
зæрдæ чи барухс кæндзæн, хъыджы кæй
бафтыдтон, уыдоны йеддæмæ?
3 Фысгæ дæр уæм уый тыххæй ныккодтон, æмæ
уæм куы æрцæуон, уæд мæ маст ма бауадзой, мæ
зæрдæ кæмæй хъуамæ барухс уа, уыдон. Уырны
мæ: мæ цин уеппæты цин у. †
4 Æз уæм мæстджынæй æмæ зæрдæрыстæй,
бирæ цæссыг калгæйæ, масты уæ бафтауыны
тыххæй нæ ныффыстон, фæлæ цæмæй сымах
базонат, æз уæ куыд бирæ уарзын, уый. ††

Маст чи бауагъта, уымæн ныббар

5 Æмæ кæд исчи искæйы маст бауагъта, уæд
уымæй мæн не смæстджын кодта, фæлæ – ныхас
æгæр карз куыд нæ рауайа, афтæ – иуцасдæр
уеппæты дæр.
6 Уыцы адæймагæн æгъгъæд фæуæд, уæ
фылдæрæй цы æфхæрд баййæфта, уый. ‡
7 Ныр та уын хуыздæр у уымæн ныббарын æмæ
йæ барæвдауын, цæмæй йæ хъыг ма фегæр уа.
8 Уымæ гæсгæ уæ курын уæ уарзт æм хъуыддагæй
равдисын.
9 Фысгæ дæр уæм, алы хъуыддаджы дæр
коммæгæс стут æви нæ, уый бафæлварыны тыххæй
ныккодтон.
10 Кæмæн хатыр кæнут, уымæн æз дæр хатыр
кæнын. Æз цы ныббарстон (кæд уæвгæ исты
ныббарстон), уæд æй Чырыстийы раз уæ
сæраппонд ныббарстон,
11 Цæмæй нын хæйрæг зиан ма æрхæсса – йæ
фыдвæндтæ нын зындгонд сты. ‡†

Павел – Троадæ æмæ Македонийы

12 Троадæмæ Чырыстийы тыххæй фарны уац
хъусын кæнынмæ куы æрцыдтæн, уæд мын уыцы
куыстæн кæд Хицауæй дуар гом уыди,
13 Уæддæр мæ уд æнцой нæ зыдта, уымæн æмæ
ме 'фсымæр Тит уым нæ разынди. Уымæ гæсгæ сын
хæрзбон загътон æмæ ацыдтæн Македонимæ.
14 Бузныг Хуыцауæй – Уый мах, уæлахиздзаутау,
кæддæриддæр хоны Чырыстийы фæдыл.
Чырыстийы уац, æхсызгон хæрздæфау, Хуыцау мах
руаджы хæлиу кæны алы ран дæр.
15 Уымæн æмæ махæй цæуы Чырыстийы уацы
хæрздæф, æмæ уый Хуыцауы кадæн у. Уыцы
хæрздæф æнхъæвзы фервæзыны фæндагыл
цæуджытыл дæр æмæ сæфты фæндагыл
цæуджытыл дæр. ‡‡
16 Иутæн уый у мæлæты тæф мæлынæн, иннæтæн
та – царды хæрздæф цæрынæн. Адæмæй исчи
разындзæн, мыййаг, ахæм куысты аккаг? ‡‡†
17 Бирæтæ, цæстфæлдахæг уæйгæнджытау,
зыгъуыммæ кæнынц Хуыцауы ныхас. Мах уыдонæй
не стæм – Хуыцауы номæй æмæ Хуыцауы раз
дзурæм сыгъдæг зæрдæйæ, Чырыстиимæ æмудæй.
‡‡‡
3 Ау, ногæй та уын нæхи амонæм? Кæйдæрты
æппæлæн фыстæджыты сæр куыд хъæуы,
афтæ, мыййаг, махмæ дæр сымахæн равдисынæн
ахæм фыстæджытæ хъуамæ уа, кæнæ уын сæ
уæхицæй хъуамæ райсæм? §
2 Сымах уæхæдæг стут, нæ зæрдæты кæй
ныффыстæуыд, æппæт адæм кæй зонынц æмæ
кæсынц, нæ уыцы фыстæг. §†
3 Нæ фæллойы руаджы Чырыстийы фыстæг кæй
стут, уый уыны алчидæр. Уыцы фыстæг милдонæй
фыст нæу – цардæгас Хуыцауы Уд æй ныффыста;
къæйдуртыл фыст нæу, фæлæ зæрдæйы къултыл. §††

Рагон æмæ ног фидыд

4 Уый æнæмæнг афтæ кæй у, ууыл Хуыцауы раз
фидарæй æууæндæм Чырыстийы руаджы.
5 Уый тыххæй нæ, æмæ нæхæдæг истæмæн
бæззæм. Мах афтæ нæ нымайæм, æмæ нæм нæхи
цавæрдæр курдиат ис. Нæ! Цы нæм ис, уый
Хуыцауæй лæвæрд у. §‡
6 Хуыцау махæн радта Йæ ног фидыды кусджыты
арæхстдзинад. Уыцы ног фидыдмæ гæсгæ Хуыцау
ныр фыст æгъдау нал дætты, фæлæ хай кæны Йæ
Удæй. Уымæн æмæ фыст æгъдау маргæ кæны, Уд
та цард дæтты. §‡†
7 Йæ бындур къæйдуртыл фыст дамгъæтæ кæмæн
уыдысты, кæд уыцы мæлæтхæссæг куыст афтæ
намысджын уыд, æмæ рæстæгмæ тæмæнтæ чи
калдта, Моисейы уыцы цæсгоммæ кæсын Израилы
адæм нæ фæрæзтой,
8 Уæд Уды фæрцы кусын та бирæ намысджындæр
нæу, æви?
9 Тæрхон баййафынмæ цы куыст тардта, кæд уый
намысджын уыди, уæд цас намысджындæр у,
адæймаджы цы куыст раст кæны, уый!
10 Кæддæр намысджын цы уыди, уый ныр
намысджын нал у, уымæн æмæ фæци ноджы
намысджындæры ауон.
11 Кæрон кæмæн хъуамæ æрцыдаид, кæд уый
намысджын уыд, уæд кæрон кæмæн не 'рцæудзæн,
уый та цас æмæ цас намысджындæр у!

† *2 Кор. 1:14.* †† *1 Кор. 5:1.* ‡ *1 Кор. 5:4.* ‡† *Лк. 22:31; 1 Пет. 5:8.*

‡‡ *1 Кор. 1:18; 2 Кор. 4:3.* ‡‡† *Лк. 2:34; 2 Кор. 3:5.* ‡‡‡ *2 Кор. 1:12; 4:2; 11:15; 1 Тим. 6:5; Тит. 1:11.* § *2 Кор. 1:12.* §† *1 Кор. 9:2.* §†† *Дзут. 8:10.* §‡ *Ин. 15:5; 1 Кор. 15:10.* §‡† *Ин. 6:63.*

12 Махæн ис ахæм зæрдæдарæн æмæ архайæм иттæг ныфсджынæй,

13 Æмæ нæ фæзмæм Моисейы – уый æмбæрзта йæ цæсгом, рæстæгмæ цы у, уымæн йæ кæрон Израилы адæм куыд нæ уыной, афтæ. †

14 Нырма дæр сæ зонд куырм у. Рагон Фæдзæхст куы фæкæсынц, уæд ыл уыцы æмбæрзæн тыгъд у, уымæн æмæ йæ Чырысти хъуамæ сиса. ††

15 Абон дæр ма, Моисейы Æгъдау кæсгæйæ, æмбæрзæн тыгъд у сæ зæрдæтыл.

16 Фæлæ Хицаумæ куы æрцæуынц, уæд уыцы æмбæрзæн айстæуы.

17 Хицау уд у, æмæ Хицауы Уд кæм ис, сæрибар дæр уым ис. ‡

18 Мах неппæт дæр гом цæсгомимæ кæсæм Хицауы намысмæ, уыцы намыс зыны махыл æмæ кæнæм Хицауы хуызæн – уый Хицау аразы Йæ Уды руаджы. ‡†

Хæзна – æлыгæй конд мигæнæнты

4 Ахæм куыст нын Хуыцауы хорзæхы фæрцы лæвæрд у, æмæ нæ ныфс нæ сæтты.

2 Махæн иумæйагæй ницы ис, худинаджы тыххæй кæй фембæхсынц, ахæм митимæ, нæ архайæм хинæй æмæ Хуыцауы ныхас нæ зыгъуыммæ кæнæм. Мах æргомæй хъусын кæнæм æцæгад, æмæ нын Хуыцауы раз аргъгæнæг уæд алы адæймаг дæр. ‡‡

3 Мах кæй хъусын кæнæм, уыцы фарны уац кæд искæмæн нæу æргом, уæд æргом нæу сæфтыкъахыл лæуджытæн. ‡‡†

4 А дунейы хуыцау ‡‡‡ уыцы æнæуырнджыты бакуырм кодта, æмæ нæ уынынц Чырыстийы, Хуыцауы Халдихы, намысыл дзурæг фарны уацы тæмæнкалгæ рухс. §

5 Мах нæхи тыххæй нæ хъусын кæнæм, фæлæ Йесо Чырысти Хицау кæй у, уый тыххæй; мах та Йесойы сæраппонд уæ цагъартæ стæм. §†

6 Уымæн æмæ афтæ Чи загъта: «Талынгæй сæрттивæд рухс», уыцы Хуыцау нæ зæрдæты ссыгъта рухс, æмæ мах базыдтам Хуыцауы намыс – уый æнхъæвзы Йесо Чырыстийæ. §††

7 Фæлæ уыцы хæзна мах хæссæм æлыгæй конд мигæнæнты – нæ буæртты, цæмæй бæлвырд уа: ахæм æгæрон тых нæхицæй нæу, Хуыцау æй дæтты. §‡

8 Мах ссæндынц алырдыгæй, фæлæ нæ басæттын нæ фæразынц; цы гæнгæ нын у, уый нал фæзонæм, фæлæ нæ ныфс нæ асæтты;

9 Æфхæрынц нæ, фæлæ нæ Хуыцау нæ ныуурагъта; æрыссæндынц нæ, фæлæ нæ мæлæм.

10 Мах нæ буары кæддæриддæр хæссæм Йесойы мæлæт, цæмæй нæ буары разына Йесойы цард дæр. §‡†

11 Уымæн æмæ мах, удæгæстæ, Йесойы сæраппонд иудадзыг кæсæм мæлæты цæстытæм, цæмæй нæ мæлинаг буары разына Йесойы цард дæр. §†

12 Мæлæт нæ цух нæ уадзы, цæмæй сымах цæрат.

13 Сыгъдæг Фыст афтæ цы уырнындзинады тыххæй зæгъы: «Æз æуууæндыдтæн, æмæ уымæ гæсгæ дзырдтон», нæ удмæ дæр уыцы уырнындзинад ис, æмæ уымæ гæсгæ мах дæр æуууæндæм æмæ дзурæм.

14 Мах зонæм: Хицау Йесойы Райгасгæнæг Йесоимæ райгас кæндзæни мах дæр, æмæ нæ уемæ æрлæууын кæндзæн Йæ разы. §‡

15 Æппæт уыдæттæ сты уæ сæраппонд, цæмæй Хуыцауы хорзæх анхъæвза бирæ адæмыл æмæ расайа бирæ арфæтæ Хуыцауы кадæн.

Царды бындур – уырнындзинад

16 Уымæ гæсгæ нæ ныфс нæ сæтты. Кæд нæ буар хæррæгъмæ цæуы, уæд нæ уд та бонæй-бонмæ ногдæр кæны. §§†

17 Нæ уæлæнгай хъизæмæрттæ цыбыр рæстæгмæ сты – уыдон махæн æрхæсдзысты, æмбал кæмæн нæй, ахæм стыр мыггагмæйы намыс. §§‡

18 Уымæн æмæ мах кæсæм, цæстæй цы уынæм, уымæ нæ, фæлæ цæстæй цы нæ уынæм, уымæ. Цæстæй цы уынæм, уый рæстæгмæ у, цæстæй цы нæ уынæм, уый та у мыггагмæ. §§§

5 Мах зонæм: нæ зæххон хæдзар, ацы халагъуд, куы ныккæла, уæд нын уæлæрвты ис цæрæндон – адæймаг нæ, фæлæ Хуыцау кæй сарæзта, уыцы мыггагмæйы хæдзар. 18

2 Ныр та уал хъæрзæм – бæллæм нæ уæларвон буары æрцæрынмæ. 19

3 Уæдæ нæ зæххон буар куы раласæм, уæд дæр бæгънæг нæ уыдзыстæм. 20

4 Мах цалынмæ ацы халагъуды цæрæм, уæдмæ хъæрзæм уаргъы бын. Уый тыххæй нæ хъæрзæм, æмæ мах нæ зæххон буарæй рахизын фæнды; мах бæллæм уæларвон буары æрцæрынмæ, цард мæлинаджы куыд аныхъуыра, афтæ. 21

5 Хуыцау нæ фæлдисгæ дæр уый тыххæй скодта; æмæ афтæ кæй уыдзæн, уый равдисынæн уал нæ схайджын кодта Йæ Удæй. 22

6 Уымæ гæсгæ мах кæддæриддæр стæм ныфсджын æмæ зонæм: цалынмæ нæ буары цæрæм, уæдмæ Хицауæй дард стæм.

7 Мах цæрæм, цæстæй цы уынæм, уымæй нæ, фæлæ уырнындзинадæй. 23

8 Стæм ныфсджын, æмæ хуыздæрыл нымайæм буарæй рахизын æмæ Хицаумæ æрцæрын. 24

9 Уæдæ буары уæм æви нæ, нæхи хъарæм Хицауы зæрдæ балхæныныл.

† Ром. 10:4. †† 1 Кор. 2:8. ‡ Ин. 4:24. ‡† 1 Кор. 15:49; 2 Кор. 4:6. ‡‡ Ап. хъ. 23:9; 2 Кор. 2:17. ‡‡† 1 Кор. 1:18. ‡‡‡ 4:4 |iA дунейы хуыцау|r – хæйрæг. § Ин. 14:9; Кол. 1:15; Дзут. 1:3. §† 1 Кор. 2:2; 3:5. §†† 1 Пет. 2:9. §‡ 1 Кор. 2:5; 2 Кор. 3:5. §‡† Гал. 6:17. §† Ром. 8:17. §‡ 1 Кор. 6:14; 1 Фес. 1:10. §§† 1 Пет. 3:4; Эф. 3:16. §§‡ Ром. 8:18. §§§ Дзут. 11:1. 18 Дзут. 9:11. 19 Ром. 8:23. 20 Æрг. 16:15. 21 1 Кор. 15:54. 22 2 Кор. 1:22. 23 Ром. 8:25. 24 Флп. 1:23.

10 Уымæн æмæ неппæты дæр Чырыстийы тæрхоны раз æрлæууын бахъæудзæни, цæмæй алчидæр райса, йæ буары ма куы уыди, уæд хорзæй кæнæ æвзæрæй цы саразта, уымæ гæсгæ. †

Чырысти – фидауынгæнæг

11 Мах зонæм Хицауы тас æмæ æуухæндын кæнæм адæмы. Хуыцау уыны нæ зæрдæ; æнхъæл дæн, сымах дæр мах тыххæй зонут æппæт дæр.

12 Ногæй та уын нæхи нæ амонæм, фæлæ уын дæттæм, махæй буц куыд уат, ахæм фадат. Уæд уæ бон ныхкъуырд раттын уыдзæни, зæрдæйы нæ, фæлæ æдде цы ис, уымæй хъал чи у, уыдонæн.

13 Кæд сонт стæм, уæд – Хуыцауы сæраппонд; нæ зонд кæд нæхимæ ис, уæд – сымах сæраппонд. ††

14 Кæд иу амарди æппæт адæмы сæрвæлтау, уæд иууылдæр амардысты – мах уый куы бамбæрстам, Чырыстийы уарзт уæдæй фæстæмæ ауды махыл.

15 Чырысти амард æппæт адæмы сæрвæлтау, цæмæй удæгæстæ сæхицæн ма цæрой, фæлæ цæрой, уыдоны сæрвæлтау Чи амард æмæ райгас, Уымæн. ‡

16 Уымæ гæсгæ нырæй фæстæмæ адæймаджы цæстæй никæмæуал кæсæм. Кæддæр ахæм цæстæй кастыстæм Чырыстимæ, ныр та Йæм нал кæсæм.

17 Уæдæ Чырыстиимæ чи ис, уый ног адæймаг у – йæ зæронд цардæн æрцыд кæрон, райдыдта йæ ног цард. ‡†

18 Æппæт уыдæттæ сты, Чырыстийы фæрцы нæ Йемæ Чи бафидауын кодта æмæ нын адæмы Йемæ бафидауын кæныны куыст Чи бафæдзæхста, уыцы Хуыцауæй. ‡‡

19 Мах хъусын кæнæм: Хуыцау дунеимæ Чырыстийы фæрцы бафидыдта – адæмæн ныббарста сæ тæригъæдтæ. Æмæ фидыды ныхас нæ бæрны бакодта.

20 Уæдæ Чырыстийы минæвæрттæ стæм мах, æмæ цыма Хуыцау Йæхæдæг зæгъы нæ дзыхæй, уыйау Чырыстийы номæй курæм сымахæй: бафидаут Хуыцауимæ.

21 Тæригъæдтæ Кæмæ нæ уыди, Уый мах сæраппонд Хуыцау бафхæрдта тæригъæдджыны бафхæрæгау, цæмæй Йæ фæрцы сраст уæм Хуыцауы раз. ‡‡†

Цардæгас Хуыцауы аргъуан

6 Мах, Хуыцауы æмкусджытæ, курæм сымахæй: Хуыцау уæ цы хорзæхæй схайджын кодта, уый уын дзæгъæлы ма фæуæд.

2 Уымæн æмæ Хуыцау зæгъы: «Хæрзаудæны афон дæ фехъуыстон, фервæзыны бон дын баххуыс кодтон». Ныртæккæ у хæрзаудæны афон, ныртæккæ у фервæзыны бон. ‡‡‡

3 Мах къуылымпыйы хос никæмæн стæм, цæмæй нын нæ куыст мачи бафауа.

4 Фæлæ алы хъуыддаджы дæр нæхи æвдисæм Хуыцауы кусджытæй – тынг фæразонæй нæ зынты, нæ хъуæгты, тыхст уавæрты, §

5 Над æййафгæйæ, ахæстæтты, нæ ныхмæ сыстыны рæстæг, уæззау куысты, æгъуыссæгæй, æххормагæй.

6 Нæхи æвдисæм нæ сыгъдæг цардæй, зонынадæй, бирæбыхсон æмæ зæрдæхæлар кæй стæм, уымæй, Сыгъдæг Удæй хайджынæй, æнæцæстмæ уарзтæй,

7 Æцæгады ныхасæй, Хуыцауы хъаруйæ. Рæстдзинад нæ хотых у, дарæм æй рахиз къухы дæр æмæ галиуы дæр.

8 Мах вæййæм нымад æмæ æгад, фæдзурынц нæ æвзæр æмæ хорз. Нымайынц нæ фæлитойтыл, мах та стæм раст;

9 Зындгонд не стæм, фæлæ нæ зонынц; нымайынц нæ мардыл, фæлæ удæгас стæм; æфхæрынц нæ, фæлæ нæ мæлæм;

10 Æфтауынц нæ зæрдæхъыджы, мах та иудадзыг цин кæнæм; мах стæм гæвзыкк, фæлæ схъæздыг кæнæм бирæты; ницы нæм ис, фæлæ нæм æппæт дæр ис.

11 Коринфæгтæ, мах уын æргомæй дзурæм, гом уын сты нæ зæрдæтæ.

12 Бынат уын ис нæ зæрдæты, махæн та уæ зæрдæты фаг бынат нæй.

13 Мæ хъæбултæн зæгъæгау уын зæгъын: сымах дæр нын æй бафидут уымæй – бынат нын раттут уæ зæрдæты.

14 Æнæуырнджытимæ иу æфсондзы уæхи ма сифтындзут. Рæстдзинад æмæ тæригъæдæн, рухс æмæ талынгæн иумæйагæй исты ис, мыййаг?

15 Чырыстийæн велиаримæ бафидауæн ис, мыййаг? Кæнæ уырнæджы цы бæтты æнæуырнæгимæ?

16 Хуыцауы хæдзарæн мæнгхуыцæуттимæ иумæйагæй цы ис? Мах та цардæгас Хуыцауы хæдзар стæм, Хуыцау Йæхæдæг куыд загъта, афтæ: «Сæ зæрдæты æрбынат кæндзынæн æмæ цæрдзынæн семæ; æмæ уыдзынæн сæ Хуыцау, уыдон та уыдзысты Мæ адæм. §†

17 Уымæ гæсгæ рацæут се 'хсæнæй æмæ сæ рахицæн ут, зæгъы Хицау, чъизи цы у, уымæй уæхи хизут, æмæ уæ Æз æркæндзынæн Мæхимæ. §††

18 Æмæ уын уыдзынæн Фыд, сымах та Мын уыдзыстут фырттæ æмæ чызджытæ, зæгъы Дунедарæг Хуыцау».

7 Мæ уарзон хæлæрттæ, кæд æмæ нын Хуыцау уыдæттæй зæрдæ бавæрдта, уæд бавдæлæм æмæ, буар æмæ уд цæмæй фæчъизи вæййынц, уымæй, Хуыцауæй тæрсгæйæ, ссыгъдæг кæнæм нæхи, алцæмæй дæр Йæ адæм куыд суæм, афтæ.

† *Мф. 16:27; 25:32; Ром. 14:10.* †† *2 Кор. 11:11.* ‡ *Ром. 14:9; Гал. 2:20.* ‡† *Ром. 6:4; Æрг. 21:5.* ‡‡ *Ром. 5:11; Эф. 2:16; Кол. 1:20.* ‡‡† *Ин. 8:46; 1 Пет. 2:22; 1 Ин. 3:5.* ‡‡‡ *Лк. 4:19; Дзут. 3:7.*

§ *1 Кор. 4:11; 2 Кор. 12:10.* §† *1 Кор. 3:16; 6:19.* §†† *Æрг. 18:4.*

2 Уæ зæрдæты нын бынат раттут. Мах никæй хъыджы бацыдыстæм, никæмæн ракодтам знаггад, никæмæй ницы райстам.

3 Уæ базылын кæныны тыххæй нæ зæгъын афтæ. Амæйразмæ дæр уын куы загътон: уыйбæрц уæ уарзæм, æмæ цæттæ стæм уемæ амæлынмæ дæр æмæ цæрынмæ дæр.

4 Æз уыл тынг æууæндын, тынг буц уæ дæн. Не стыр зынты дæр æз дæн ныфсджын æмæ кæрон нæй мæ цинæн.

5 Уымæн æмæ мах Македонимæ куы æрцыдыстæм, уæд æппындæр æнцой нæ зыдтам, уынгæг рæстæг ныл скодта: нæ алыварс – тох, нæ зæрдæты – тас.

6 Фæлæ Хуыцау, зæрдæсæстыты рæвдауæг, мах барæвдыдта Титы æрцыдæй, †

7 Æмæ æрмæст йе 'рцыдæй нæ, фæлæ сымахæй йæ зæрдæ кæй барухс, уымæй дæр. Уый нын радзырдта, мæ фендмæ кæй бæллут, уæ хъыг куыд стыр у æмæ разæнгардæй мæ фарс кæй стут, уый тыххæй. Æмæ уæд ноджы бафтыди мæ цинал.

8 Кæд уæ мæ фыстæгæй зæрдæхъыджы бафтыдтон – фæсмойнаг мын нæу. Æз федтон: кæд цыбыр рæстæгмæ, уæддæр уын мæ фыстæг æрхаста зæрдæхъыг, æмæ йыл хъынцъыймаг фæдæн.

9 Ныр та райын – зæрдæхъыджы кæй бафтыдыстут, ууыл нæ, фæлæ уæ уыцы хъыг фæсмон кæй расайдта, ууыл. Уæдæ уын ницы зиан æрхастам, уымæн æмæ уæ хъыг Хуыцауæн фæндон у.

10 Хуыцауæн фæндон хъыг расайы, фервæзынмæ чи æркæны, ахæм фæсмон; æмæ уый хъынцъыймаг нæу. Дуне цы хъыг дæтты, уый та мæлæт расайы. ††

11 Кæсут-ма: Хуыцауæн фæндон хъыг уæ куыд тынг æнувыд скодта, куыд зæрдиагæй уæ бафæндыд уæ ном бахъахъхъæнын, куыд тынг смæсты стут, куыд егъау у уæ тас, куыд иузæрдион ныл разындыстут, куыд тынг разæнгард стут азымджыны бафхæрынмæ! Сымах алцæмæй дæр равдыстат, уыцы хъуыддаджы сыгъдæг кæй стут, уый.

12 Уæдæ уæм æз иугæр ныффыстон, уæд æфхæрæджы сæраппонд дæр æмæ æфхæрд баййафæджы сæраппонд дæр нæ, фæлæ уын цæмæй Хуыцауы раз раргом уа, куыд æнувыд ныл стут, уый.

13 Æмæ нæ уымæй барæвдыдтат. Мах кæй барæвдыдтат, уымæй фылдæр та Титы цинал райæм – сымах ын уеппæт дæр фестут удæнцойы хос.

14 Уæдæ Титæн цæмæйдæрты сымахæй кæй раппæлыдтæн, уымæй къæмдзæстыгæй нæ баззадтæн. Мах уын цы дзырдтам, уый раст куыд у, афтæ Титæн цæмæйты раппæлыдыстæм, уыдон дæр раст разындысты.

15 Иууылдæр коммæгæс кæй разындыстут, æмбæлгæ кад ын куы нæ скæнат, уымæй тæрсгæйæ йын кæй фæлæууыдыстут фысым, уыдæттæ куы æрымысы, уæд йæ зæрдæйæн свæййут ноджы адджындæр.

16 Æз цин кæнын, алы хъуыддаджы дæр мæ сымахæй ныфс кæй ис, ууыл.

Æххуыс иерусалимаг уырнджытæн

8 Хъусын уын кæнæм, æфсымæртæ, Македонийы аргъуантæн Хуыцау цы хорзæх радта, уый тыххæй.

2 Уыдон фæлвæрд æрцыдысты стыр зынты, фæлæ уæддæр сæ цинæн кæрон нæй; сты тынг гæвзыкк, фæлæ равдыстой, рæдаудзинадæй æгæрон хъæздыг кæй сты, уый. ‡

3 Сæ къух цас амыдта, уыйбæрц, стæй ноджы фылдæр барвæндонæй куыд лæвæрдтой, уымæн æз æвдисæн дæн.

4 Уыдон нæ тынг куырдтой, цæмæй сæ хай бахæссой сыгъдæджытæн балæггад кæныны арфæйаг хъуыддагмæ.

5 Мах æнхъæл куыд нæ уыдыстæм, уымæй ноджы фылдæр бакодтой. Фыццаджыдæр сæхи радтой Хицауæн æмæ, Хуыцауы фæндæй, махæн дæр.

6 Уымæ гæсгæ мах куырдтам Титæй, уыцы арфæйаг хъуыддаг куыд райдыдта, афтæ йæ сымахмæ дæр кæронмæ куыд ахæццæ кæна.

7 Сымах алцæмæй дæр хъæздыг стут – ис уæм уырнындзинад, зонынад, арæхсут дзурынмæ, иудадзыг стут æнувыд, уарзут нæ. Уæдæ ацы арфæйаг хъуыддаджы дæр уæхи равдисут рæдауæй.

8 Æз афтæ бардзырд дæттыны хуызы нæ зæгъын, фæлæ иннæтæ æнувыд кæй сты, уымæй фæлварын уæ уарзт – зæрдиаг у æви нæ.

9 Уымæн æмæ сымах зонут нæ Хицау Йесо Чырыстийы хорзæх. Йесо хъæздыг уыди, фæлæ уæ сæраппонд Йæхи сгæвзыкк кодта, Йæ гæвзыккæй сымах куыд схъæздыг уат, афтæ. ‡†

10 Зæгъын уын мæ хъуыды: ацы хъуыддаг уæ пайдайæн у, уымæн æмæ йæ суанг фарон фыццаг сымах райдыдтат, стæй йæ саразыны фæнд дæр фыццаг уæхицæй рацыд.

11 Уæдæ уыцы хъуыддаг ныр кæронмæ ахæццæ кæнут. Йæ райдайын уæ куыд зæрдиагæй фæндыд, афтæ йæ кæронмæ дæр ахæццæ кæнут уæ фадæттæм гæсгæ.

12 Нæ къух цас амоны, уыйбæрц зæрдиагæй куы дæттæм, уæд уый Хуыцауæн фæндон у; цы нæм нæй, уый Хуыцау нæ домы.

13 Ныхас ууыл нæ цæуы, æмæ иннæтæн æнцондæр фæуа, сымахæн та – зындæр, фæлæ алкæмæ дæр æмбæрц куыд уа.

14 Ныртæккæ æййафынц хъуаг, æмæ уæм уæлдай цы ис, уымæй сæм фæкæсут. Иннæ хатт та уæм уæ

† 2 Кор. 1:4. †† 1 Пет. 2:19.

‡ Мк. 12:44; Ром. 12:8. ‡† Мф. 8:20; Лк. 2:7; Ин. 1:16; Флп. 2:7.

хъуæгты уыдон фæкæсдзысты, уæлдай сæм цы уа, уымæй, уæ алкæмæ дæр æмбæрц куыд уа, афтæ.
15 Сыгъдæг Фыст дæр афтæ зæгъы: «Бирæ чи æрæмбырд кодта, уымæ уæлдай нæ уыди, чысыл чи æрæмбырд кодта, уый та хъуаг не 'ййæфта».

Тит æмæ йе 'мбæлццæттæ

16 Бузныг Хуыцауæй, мах уыл куыд æнувыд стæм, афтæ Титæн дæр сымахыл æнувыды зæрдæ кæй радта, уый тыххæй.
17 Уый уæм ныридæгæн фæцæуы, мах æм кæй æрхатыдыстæм, æрмæст уый тыххæй нæ, фæлæ йæ фырæнувыдæй йæхи бафæндыд.
18 Йемæ ма йын æрвитæм, фарны уац адæммæ зæрдиагæй кæй хæссы, уый тыххæй æппæт аргъуантæ дæр кæмæй æппæлынц, уыцы æфсымæры.
19 Уымæй уæлдай ма йæ аргъуантæ равзæрстой не 'мбæлццонæй дæр, мах кæй аразæм, уыцы арфæйаг хъуыддаджы. Уыцы куыст мах кæнæм Хицауы кадæн æмæ йыл æнувыдæй кæй архайæм, уый равдисынæн.
20 Уый тыххæй сæ æрвитæм, æмæ нын не 'вджид кæй бакодтой, уыцы æххуыс егъау у, æмæ нæхи хизæм, цæмæй нæ мачи базылын кæна.
21 Мах тырнæм, цæмæй æппæт дæр нывыл уа æрмæст Хицауы цæсты нæ, фæлæ адæмы цæсты дæр. †
22 Семæ ма сын æрвитæм, бирæ хъуыддæгты йæхи æнувыдæй чи равдыста, нæ уыцы æфсымæры. Ныр та ноджы æнувыддæр у, уымæн æмæ йæ зæрдæ тынг дары сымахыл.
23 Тит у ме 'мбал æмæ ме 'мкусæг, сымахмæ цы куыст кæнæм, уым. Иннæ æфсымæртæ та сты аргъуанты минæвæрттæ, Чырыстийы кадæн кусджытæ.
24 Уæдæ йæ аргъуантæ куыд феной, афтæ сын хъуыддагæй равдисут уæ уарзт, стæй сымахæй дзæгъæлы кæй нæ ныббуц стæм, уый.

9

Æниу, сыгъдæджытæн æххуысы тыххæй сымахмæ мæн фыссын дæр нæ хъæуы.
2 Уымæн æмæ уæ зæрдиагæй баххуыс кæнын кæй фæнды, уый мæнæн зындгонд у æмæ мæхицæй æппæлын македониæгтæн, Ахайы уырнджытæ суанг ивгъуыд азæй æххуысмæ цæттæ сты, зæгъгæ. Æмæ сымах æнувыд кæй стут, уый бирæты сразæнгард кодта.
3 Æфсымæрты та æз уый тыххæй æрвитын, цæмæй уæ кæй раппæлыдтæн, уый дзæгъæлы ма фæуа – æз сымахæй куыд дзырдтон, афтæ цæттæ уат.
4 Мемæ македониæгтæ куы æрцæуой, уæд уæ æдзæттæйæ ма æрæййафой; тынг ныфсджын уæ кæй уыдыстæм, – ам уæ кой кæнын уæвгæ дæр нал хъæуы, – уый махæн худинаг куыд нæ расайа.
5 Уымæ гæсгæ æз бакæнинагыл банымадтон æфсымæртæм æрхатын, цæмæй уæм ацæуой нæ разæй æмæ рагацау æрцæттæ кæной, раздæр ныфс кæмæй бавæрдтат, уæ уыцы зæрдиаг æххуыс. Æмæ уæд уыдзæн æнæбары раттынау нæ, фæлæ æцæг зæрдиаг æххуыс.
6 Уæ зæрдыл дарут: чъынды тауæгæн йæ хор дæр мæгуырау уыдзæни, рæдауæй чи тауы, уымæн та йæ хор тугыл аскъуыйдзæн.
7 Йæ цæст цас уарзы, алчидæр уыйбæрц хъуамæ ратта æнæбустæйæ æмæ барвæндонæй, уымæн æмæ зæрдæрухсæй чи дætты, Хуыцау уыцы адæймаджы уарзы. ††
8 Хуыцауæн та Йæ бон у сымах алы хорзæхæй дæр схъæздыг кæнын; уæд уæм æдзух алцыдæр уыдзæни, цас уæ хъæуы, уыйбæрц, æмæ ма уæлдайджынтæй фаг уыдзæн алы хорз хъуыддагæн дæр. ‡
9 Сыгъдæг Фыст дæр афтæ зæгъы: «Рæдауæй радта, байуæрста мæгуыртæн; йæ рæстад цæрдзæн мыггагмæ».
10 Тауæгæн мыггаг Чи дætты, хæрынæн та – хойраг, Уый уын ратдзæн мыггаг, æрзайын æмæ сбирæ кæндзæн уæ рæстады тыллæг.
11 Алцæмæй дæр афтæ схъæздыг уыдзыстут, æмæ уæ бон уыдзæни кæддæриддæр рæдауæй баххуыс кæнын. Уæд бирæтæ арфæ кæндзысты Хуыцауæн, нæ къухæй кæй айсой, уæ уыцы æххуысы тыххæй.
12 Уымæн æмæ сыгъдæджытæн сæ хъуæгты баххуыс кæнынæй уæлдай уæ уыцы лæггад расайдзæн бирæ арфæтæ Хуыцауæн.
13 Уæ лæггадæй уæхи куы равдисат, уæд сыгъдæджытæ стаудзысты Хуыцауы, уымæн æмæ сымах коммæгæс стут, уæ зæрдæмæ кæй айстат, Чырыстийы уыцы фарны уацæн, æмæ рæдауæй æххуыс кæнут уыдонæн дæр æмæ алкæмæн дæр.
14 Куы-иу кувой, уæд сæ зæрдætæ тырндзысты сымахмæ, уымæн æмæ уæ Хуыцау схайджын кодта Йæ æгæрон хорзæхæй.
15 Бузныг Хуыцауæй, ныхæстæй зæгъæн кæмæн нæй, Йæ уыцы хорзæхы тыххæй!

Павел раст кæны йæхи

10

Лæгæй-лæгмæ уемæ «тæппуд» чи у, уæ фæсаууонмæ та – хъæбатыр, æз уыцы Павел дæн. Чырысти куыд æвæлмас æмæ уарзæгой уыд, афтæ æвæлмас æмæ уарзæгойæ
2 Уæ курын, куы уæм æрцæуон, уæд мæ куыд нæ бахъæуа мæхи хъæбатыр æмæ ныфсхастæй равдисын. Фидарæй æууæндын: мæхи ахæмæй равдисын мæ бон у, мæнæй æнхъæл чи у, ацы дунейы адæм куыд цæрынц, афтæ цæры, зæгъгæ, уыдоны ныхмæ.
3 Уымæн æмæ кæд адæймаджы буары цæрæм, уæддæр адæймаджы фæрæзтæй нæ тох кæнæм. ‡†
4 Мах цы хотыхтæй хæцæм, уыдон адæймаджы конд не сты – мах хæцæм, Хуыцауы тых кæй мидæг ис, фидæрттæ ныддæрæн кæнын кæй бон у, уыцы

† Ром. 12:17; Флп. 4:8.

†† 2 Кор. 8:2. ‡ 1 Тим. 6:6. ‡† 1 Тим. 1:18.

хотыхтæй. Уыдонæй дæрæн кæнæм рæдыд хъуыдытæ – [†]

5 Хуыцауы базоныны фæндагыл цы систæ самадæуыд, уыдоны. Уымæй исæм уацары алы хъуыды æмæ йæ кæнæм Чырыстийæн коммæгæс. [††]

6 Æмæ æххæст коммæгæс куы суат, уæд цæттæ уыдзыстæм цавæрфæнды хивæнд дæр бафхæрынмæ.

7 Æддаг бакастæй цы зыны, уымæ кæсут? Чырыстийы кæй у, ууыл фидарæй чи æууæнды, уый ноджыдæр ахъуыды кæнæд, мах дæр, уыйау, Чырыстийы кæй стæм, ууыл. [‡]

8 Уæ аргъуан фехалынæн нæ, фæлæ йæ саразынæн Хицау махæн цы бартæ радта, уыдонæй æгæр куы раппæлон, уæд дæр нæ фæхудинаг уыдзынæн.

9 Афтæ æнхъæл ма ут, æмæ уæ тæрсын кæнын мæ фыстæджытæй.

10 Уымæн æмæ чидæртæ зæгъынц: «Йæ фыстæджыты домаг æмæ тыхджын у, лæгæй-лæгмæ та – лæмæгъ, йæ ныхас нæ ахады». [‡†]

11 Афтæ чи зæгъы, уый зонæд: нæ фыстæджыты фæсауыонмæ цавæртæ стæм, хъуыддагæй дæр ахæмтæй равдисдзыстæм нæхи, куы уæм æрцæуæм, уæд.

12 Уымæн æмæ йæхицæй чи æппæлы, уыдонимæ нæхи æрæмных кæнынмæ, кæнæ уыдоныл нæхи абарынмæ нæ ныфс нæ хæссæм. Уыдон сæхицæн аргъ кæнынц сæхи барæнтæм гæсгæ, æмæ сæхи барынц сæхиуыл – уый æнæзонд ми у.

13 Мах та нæхицæй куы æппæлæм, уæд нын нысангонд цы арæнтæ ис, уыдоны сæрты нæ ахиздзыстæм, фæлæ баззайдзыстæм, Хуыцау нын бакусынæн цы хуымы хай бабар кодта, уым; сымах дæр уыцы хуымы стут. [‡‡]

14 Мах уыцы арæнты сæрты ахизыныл нæхи нæ хъарæм. Куы нæ уæм æрцыдаиккам, уæд афтæ уыдаид. Фæлæ сымахмæ дæр бахæццæ стæм Чырыстийы фарны уацимæ.

15 Нæхицæй куы феппæлæм, уæд нæ арæнты сæрты нæ ахизæм, кæйдæр фæллæйттæ нæхи нæ бакæнæм. Æппындæр нæ! Мах нæ зæрдæ дарæм: уæ уырнындзинад рæздзæн, æмæ сымахмæ бакусдзыстæм ноджы фылдæр, махæн нысангонд арæнты сæрты нæ ахизгæйæ. [‡‡†]

16 Æмæ уæд нæ бон бауыдзæн канд сымахмæ нæ, фæлæ æндæр рæтты дæр фарны уац хъусын кæнын. Мах нæхицæй нæ раппæлдзыстæм, кæйдæр хуымы цæттæ хор мах фæллой у, зæгъгæ.

17 «Йæхицæй чи æппæлы, уый æппæлæд Хицауæй». [‡‡‡]

18 Аккагыл нымад у, йæхицæй чи æппæлы, уый нæ, фæлæ Хицау кæмæй æппæлы, уый. [§]

Павел æмæ мæнгапостолтæ

11 О, куы мын бабыхсиккат, иуцасдæр æнæзонд куы уон, уæд! Цæй æмæ мын бабыхсут.

2 Æз уыл æнувыд дæн; Хуыцауы куыд нæ фæнды, афтæ мæн дæр нæ фæнды, æмæ ма уыл æндæр искæй бар дæр цæуа. Æз сымах иу Лæгæн – Чырыстийæн – æрцæттæ кодтон æмкъайæн, цæмæй уæ æнæкъæм чызгæй æрлæууын кæнон Йæ разы.

3 Фæлæ уын æз тæрсын, калм Евæйыл хинæй куыд рацыд, афтæ сымахæн дæр уæ зонд куы сзыгъуыммæ уа, æмæ Чырыстийы куы нал уарзат сыгъдæг æмæ иузæрдион уарзтæй. [§†]

4 Уымæн æмæ уæм исчи куы æрцæуы, уæд ын фæдæттут, мах уын кæй тыххæй нæ дзырдтам, ахæм æндæр Йесойы тыххæй дзурыны бар; æнæзивæгæй райсут, раздæр кæй нæ райстат, ахæм уд, æмæ фæхъусут, раздæр кæй нæ фехъуыстат, ахæм фарны уацмæ.

5 Мæнмæ та афтæ кæсы, æмæ æз уыцы «уæлдæр апостолтæй» ницæмæй цауддæр дæн. [§††]

6 Рæсугъд дзурынмæ нæ арæхсын, зонгæ та кæнын – уый уын мах равдыстам алцæмæй дæр. [§‡]

7 Цæмæй сымах сбæрзонд уат, уый тыххæй мæхи кæй æрныллæг кодтон, æмæ уын Хуыцауы фарны уац лæвар кæй амыдтон, уымæй æз тæригъæды, мыййаг, бафтыдтæн?

8 Зæгъæн ис, æз стыгътон иннæ аргъуантæ – сымахæн балæггад кæныны тыххæй æхца уыдонæй истон. Сымахмæ куы уыдтæн, уæд хъуаг кæд æййæфтон, уæддæр никæй батыхсын кодтон. [§‡†]

9 Хъуаг цæмæй æййæфтон, уымæй мын баххуыс кодтой Македонийæ æрцæуæг æфсымæртæ. Æз уæ никуы батыхсын кодтон æмæ нырæй фæстæмæ дæр нæ батыхсын кæндзынæн.

10 Афтæ кæй у, уымæй мын æппæт Ахайы дæр мæхицæй æппæлыны бар ничи байсдзæн – æз уый зæгъын, Чырыстийы æцæгадæй хайджын кæй дæн, уымæ гæсгæ.

11 Цæмæн афтæ дарын мæхи? Кæй уæ нæ уарзын, уый тыххæй? Хуыцау æвдисæн: æз уæ бирæ уарзын. Фæлæ мæхи куыд дардтон, афтæ дардзынæн нырæй фæстæмæ дæр,

12 Цæмæй æфсон агурджытæн æфсон ма уа сæхицæй раппæлынæн, цыма не 'мсæр сты, уыйау.

13 Уымæн æмæ ахæмтæ сты мæнгапостолтæ, фæлитой кусджытæ, сæхи æвдисынц афтæ, цыма Чырыстийы апостолтæ сты. [§†]

14 Уым диссагæй ницы ис: хæйрæг дæр йæхи равдисы рухсы зæдæй.

15 Æмæ йæ кусджытæ дæр рæстады кусджытæй сæхи куы февдисынц, уæд уый æнæрцæугæ хабар нæу. Фæлæ сæ кæрон уыдзæни сæ хъуыддæгтæм гæсгæ. [§‡]

† *2 Кор. 6:7; Эф. 6:13.* †† *1 Кор. 1:19; 3:19.* ‡ *Ин. 7:24.* ‡† *2 Кор. 11:6.* ‡‡ *2 Кор. 12:5.* ‡‡† *Ром. 15:20.* ‡‡‡ *1 Кор. 1:31.* § *1 Кор. 4:5.*

§† *Ин. 8:44; 2 Пет. 3:17; 1 Тим. 6:3.* §†† *1 Кор. 15:10.* §‡ *1 Кор. 2:1; 2 Кор. 10:10.* §‡† *Ап. хъ. 20:33; 2 Фес. 3:8.* §† *Ап. хъ. 15:24.*

Павел бирæ зынтæ бавзæрста

16 Зæгъын ма уын: æнæзондыл мæ мачи
нымайæд. Фæлæ мæ кæд æнæзондыл нымайут,
уæддæр мыл барвæссут ахæмæй дæр, цæмæй уын
иуцасдæр раппæлон мæхицæй.
17 Æз ныртæккæ цы зæгъдзынæн, уый Хицауæн
фæндон нæу – райдайдзынæн мæхицæй æппæлын
æнæзондау.
18 Сæ зæххон хъуыддæгтæй бирæтæ сæхицæй
куыд æппæлынц, афтæ æз дæр æппæлдзынæн
мæхицæй. †
19 Уымæн æмæ сымах, зонддæынтæ,
æнæзæндтыл зæрдиагæй æуухндут.
20 Сымах æуухндут, цагъартæ уæ чи кæны, уæ
мулк уын чи хæры, йæ дæлбар уæ чи кæны,
сымахæй уæлдæр йæхи чи æвæры, уæ цæсгом уын
чи цæвы, уыдоныл.
21 Æфсæрмы кæнын йæ зæгъынæй дæр: уыдæттæ
бакæнынæн нæм фаг хъару нæ разынди. Кæд исчи
истæмæй раппæлынмæ йæ ныфс хæссы, уæд æз
дæр – ме 'нæзондæй йæ зæгъын – мæ ныфс
хæссын.
22 Уыдон дзуттæгтæ сты? Æз дæр. Израилæгтæ
сты? Æз дæр. Авраамы цот сты? Æз дæр. ††
23 Чырыстийы кусджытæ сты? Мæ зонд цыма
фæцыд, æз уыйау зæгъын: æз уыдонæй уæлдæр
дæн. Æз дзæвгар фылдæр бафыдæбон кодтон,
дзæвгар фылдæр уыдтæн ахæстæтты, надтой мæ
æнæвгъаудæрæй, бирæ хæттыты кастæн мæлæты
цæстытæм.
24 Иудейты къухæй фондз хатты бавзæрстон
фæйнæ нудæс æмæ ссæдз цæфы;
25 Æртæ хатты мæ фæнадтой лæдзджытæй; иу
хатт мæ дуртæй мардтой; æртæ хатты наусæфты
бахаудтæн; æхсæв æмæ бон денджызы, доны
уæлæ, арвыстон; ‡
26 Арæх цыдтæн балцыты; тæссаг мын уыди
цæугæдæттыл; тæссаг мын уыди абырджытæй;
тæссаг мын уыди хи адæмæй; тæссаг мын уыди
муртаттæй; тæссаг мын уыди сахары; тæссаг мын
уыди æдзæрæг быдыры; тæссаг мын уыди
денджызы; тæссаг мын уыди мæнгæфсымæртæй;
27 Мæ куыст уыди уæззау; арæх хуыссæгæй не
'фсæстæн; æййæфтон стонг æмæ дойны; арæх мæ
гуыбын дæр не 'фсæстон; фæрæзтон уазал æмæ
бæгънæгæн. ‡†
28 Уыдæттæй уæлдай мыл æвæрд ис æппæт
аргъуантыл сагъæсты æрвылбоны уаргъ дæр.
29 Чи слæмæгъ, æмæ æз йемæ ма слæмæгъ уон?
Чи фæкалд, æмæ мæ зæрдæ ма судза? ‡‡
30 Кæд мæн мæхицæй раппæлын хъæуы, уæд мæ
бон раппæлын у, лæмæгъ кæй дæн, уымæй.
31 Æз мæнг кæй нæ зæгъын, уый зоны Хицау
Йесойы Хуыцау æмæ Фыд – арфæгонд уæд
мыггагмæ! ‡‡†
32 Паддзах Аретайы æлдар мæн æрцахсыны
тыххæй Дамаскы сахары рацæуæнтæ
хъахъхъæдта. Фæлæ мæ рудзынгæй тæсчъы
æруагътой сисыл, æмæ йæ къухмæ нæ бахаудтæн.
‡‡‡

Цы раргом Павелæн

12 Кæд ницы пайда у, уæддæр хъуамæ
раппæлон мæхицæй. Райдайдзынæн дзурын,
Хицау мын цы фенын æмæ раргом кодта, уыдæтты
тыххæй. §
2 Æз зонын иу чырыстон адæймаджы.
Цыппæрдæс азы размæ йæ, – нæ зонын, йæ буары
уыд æви нæ, Хуыцау æй зоны, – систæуыд
æртыккаг уæларвмæ.
3 Йæ буары уыд æви нæ, уый нæ зонын, Хуыцау
æй зоны, фæлæ зонын, уыцы адæймаджы
4 Систæуыди дзæнæтмæ æмæ фехъуыста,
æвзагыл чи нæ бады æмæ адæймаг кæй хъуамæ
басусæг кæна, ахæм ныхæстæ.
5 Ахæм адæймагæй раппæлдзынæн, мæхицæй та
нæ раппæлдзынæн. Мæхицæй куы æппæлон, уæд
æрмæстдæр мæ лæмæгъдзинадæй.
6 Æниу мæ мæхицæй раппæлын куы бафæнда,
уæд æнæзонд нæ уыдзынæн – раст цы у, уый
зæгъдзынæн. Фæлæ мæхиуыл хæцын, цæмæй мæм
цы уыны, кæнæ мæнæй цы хъусы, уымæй мын
хуыздæр æнхъæл мачи уа.
7 Æмæ мын Хуыцау цы раргом кодта, æппæт
уыдæттæй мæхиуыл куыд нæ фервæссон, уый
тыххæй мæ буары фæцавдæуыд фат – хæйрæджы
зæд; уый мæ мары тухæнæй, цæмæй мæхиуыл ма
фервæссон.
8 Уымæй фервæзыны тыххæй æртæ хатты
лæгъстæ кодтон Хицауæн,
9 Фæлæ мын загъта: «Æгъгъæд дын у Мæ хорзæх,
уымæн æмæ Мæ тых йæ тыхы бацæуы, адæймаг
лæмæгъ куы вæййы, уæд». Уымæ гæсгæ æз
зæрдиагдæрæй æппæлдзынæн, æдых кæй дæн,
уымæй, иудадзыг Чырыстийы хъаруйæ хайджын
куыд уон, афтæ. §†
10 Уымæ гæсгæ Чырыстийы сæраппонд æз
райгонд дæн мæ лæмæгъдзинадæй, ме 'фхæрдæй,
мæ хъуæгтæй, мæ фæдыл кæй зилынц, уымæй, мæ
тыхст уавæртæй. Уымæн æмæ тыхджын вæййын
лæмæгъæй.

Павелы мæт Коринфы аргъуаныл

11 Æз сдæн æнæзондау – уымæ мæ уæхæдæг
æртардтат. Уæвгæ та мæ сымах хъуамæ
æппæликкат. Кæд æз ницы дæн, уæддæр «уæлдæр
апостолтæй» ницæмæй цауддæр дæн.
12 Апостол кæй дæн, уый уын равдыстон мæ
фæразонæй, æвдисæйнæгтæй, диссæгтæй æмæ
стыр хъуыддæгтæй.

§‡ *Мф. 7:15.* † *Флп. 3:4.* †† *Ап. хъ. 22:3; Флп. 3:5.* ‡ *Ап. хъ. 14:19; 16:22; 27:41.* ‡† *1 Кор. 4:11.* ‡‡ *1 Кор. 9:22.*

‡‡† *Ром. 9:1; Гал. 1:20.* ‡‡‡ *Ап. хъ. 9:24.* § *Гал. 1:12; 2:2.* §† *Ром. 5:3; 2 Кор. 4:8; 11:30.*

13 Иннæ аргъуантæй уæлдай уæ хъыджы цæмæй бацыдтæн? Кæй уæ нæ батыхсын кодтон, уымæй? Ныббарут мын мæ ацы азым! [†]

14 Ныр цæттæ дæн æртыккаг хатт сымахмæ цæуынмæ, æмæ уæ нæ батыхсын кæндзынæн. Мæн уæ мулк нæ хъæуы – уæхæдæг мæ хъæут. Хъуамæ ныййарджытæн бынтæ сæ хъæбултæ ма кæной, фæлæ хъæбултæн – сæ ныййарджытæ. [††]

15 Цыдæриддæр мæм ис, уый дæр æмæ суанг мæхи дæр цингæнгæ ратдзынæн уæ удты сæраппонд. Æз уæ бирæ куы уарзын, уæд мæ сымах къаддæр цæмæн уарзут? [‡]

16 Зæгъæм, æз уæ мæхæдæг нæ батыхсын кодтон. Фæлæ кæд, мыййаг, хин адæймаг дæн, сайдæй уыл рацыдтæн æмæ уæ афтæмæй мæхи бакодтон?

17 Кæнæ уæм кæй арвыстон, кæд уæ, мыййаг, уыдонæй кæйдæр фæрцы исты райстон? [‡†]

18 Æз æрхатыдтæн Титмæ сымахмæ ацæуыны тыххæй, æмæ ма йын æфсымæртæй иуы арвыстон йемæ. Тит уæ исты райста? Мах Титимæ æмзæрдæ нæ уыдыстæм, иу фæндагыл нæ цыдыстæм, мыййаг?

19 Цыма алцæмæй дæр уæ разы нæхи раст кæнæм, афтæ уæм кæсы? Мах цы дзурæм, уый, Чырыстиимæ иугондæй, Хуыцауы раз дзурæм. Мæ уарзон хæлæрттæ, æппæт уыдæттæ мах кæнæм уе сфидар кæныны тыххæй. [‡‡]

20 Æз тæрсын: куы уæм æрцæуон, уæд нын куы сбæлвырд уа, нæдæр æз, нæдæр сымах кæй не стæм, кæрæдзийы нæ цавæрæй фенын фæндыд, ахæмтæ; куы уæм æрæййафон хъаугъатæ, хæлæг, маст, хи уæлдæр æвæрын, хахуыртæ, фыдгой, сæрыстырдзинад æмæ змæст;

21 Мæ Хуыцау та мæ ногæй куы æрныллæг кæна сымахмæ, æмæ куы кæуон, раздæр тæригъæд чи ракодта, сæ чъизи хъуыддæгтыл, хъахбай æмæ æлгъаг митыл фæсмон чи нæ фæкодта, бирæ ахæмтыл.

Зондамонæн ныхæстæ

13 Ныр уæм æртыккаг хатт цæуын. «Дыууæ кæнæ æртæ æвдисæны цы ныхасæн уа, уый банымадæуы растыл». [‡‡†]

2 Æз уæм дыккаг хатт куы уыдтæн, уæд рагацау загътон, тæригъæды чи бафтыд, уыдонæн дæр æмæ иннæтæн сеппæтæн дæр; ныр та фæсаууонмæ ногæй зæгъын: куы æрцæуон, уæд хатыр никæмæн уыдзæн. [‡‡‡]

3 Уымæн æмæ сымах агурут æвдисæйнаг, мæ дзыхæй Чырысти дзуры æви нæ. Чырысти уын æдых нæу, фæлæ Йæ хъару равдисы уе 'хсæн.

4 Кæд Æй æдыхæй байтыгъдæуыд, уæддæр цæры Хуыцауы хъаруйæ. Чырысти куыд æдых уыди, мах дæр афтæ æдых стæм, фæлæ Хуыцауы хъаруйæ Йемæ цæрдзыстæм сымахæн. [§]

5 Уæхи бафæлварут, уырнындзинад уæм ис æви нæ; уæ зæрдæтæм ныккæсут. Æви Йесо Чырысти уæ зæрдæты кæй ис, уый нæ зонут? Кæд æй нæ зонут, уæд, цавæр хъуамæ уат, ахæмтæ не стут. [§†]

6 Уыцы ныфс мæ ис, æмæ сымах базондзыстут, мах цавæр хъуамæ уæм, ахæм кæй стæм, уый.

7 Æмæ кувæм Хуыцаумæ, цæмæй æвзæрæй мацы саразат. Нæ куывд уый охыл нæу, æмæ цавæр хъуамæ уæм, нæхи ахæмæй равдисæм – фæнды нæ, цæмæй сымах аразат хорз хъуыддæгтæ, мах цавæр хъуамæ уæм, ахæмæй куы нæ зынæм, уæд дæр.

8 Уымæн æмæ æцæгады ныхмæ ænæбон стæм, æцæгады сæраппонд та – тыхджын.

9 Мах лæмæгъ куы вæййæм, сымах та – тыхджын, уæд цины бафтæм. Сымах æнаипп цæмæй уат, кувгæ дæр уый сæраппонд кæнæм.

10 Æппæт уыдæттæ уæм фæсауунмæ уый тыххæй фыссын, æмæ сымахмæ куы уон, уæд мæ ма бахъæуа мæхи карзæй равдисыны сæр, халынæн нæ, фæлæ мын аразынæн Хицау цы бартæ радта, уыдонмæ гæсгæ. [§††]

11 Æппынфæстаг, æфсымæртæ, цин кæнут, тырнут æнаипп уæвынмæ, кæрæдзийæн ныфс æвæрут, ут æмзонд, цæрут фидыдæй, æмæ гъеуæд уарзт æмæ фарн дæттæг Хуыцау уыдзæн уемæ. [§‡]

12 Кæрæдзийæн салам дæттут æфсымæрон байæ. Салам уын дæттынц сыгъдæджытæ иууылдæр. [§‡†]

13 Нæ Хицау Йесо Чырыстийы хорзæхæй, Хуыцауы уарзтæй æмæ Сыгъдæг Удимæ иудзинадæй уеппæт дæр ут хайджын.

---

† *1 Кор. 1:5.* †† *Ап. хъ. 20:33.* ‡ *Кол. 1:24; 1 Фес. 2:8; 2 Тим. 2:10.* ‡† *2 Кор. 7:2.* ‡‡ *1 Кор. 10:33.* ‡‡† *Мф. 18:16; Ин. 8:16; Дзут. 10:28.*

‡‡‡ *2 Кор. 10:2.* § *Ром. 6:4.* §† *1 Кор. 11:28; Эф. 3:17.* §†† *2 Кор. 10:8.* §‡ *1 Пет. 3:8; Ром. 15:5; Флп. 2:2.* §‡† *1 Пет. 5:14; Ром. 16:16; 1 Кор. 16:20.*

Галатæгтæм

1 Павелæй, адæмы уынаффæмæ гæсгæ нæ, адæймаджы фæрцы дæр нæ, фæлæ Йесо Чырыстийы фæндæй æмæ Чырыстийы мæрдтæй райгасгæнæг Фыд-Хуыцауы фæндæй апостолæй кæй сæвæрдæуыд, уымæй, [†]

2 Стæй мемæ чи ис, æппæт уыцы æфсымæртæй Галатийы аргъуантæм.

3 Хорзæх æмæ уын фарн нæ Фыд Хуыцауæй æмæ Хицау Йесо Чырыстийæ.

4 Чырысти нæ тæригъæдты тыххæй Йæхи æрхаста ныводæн, цæмæй нæ фервæзын кæна ацы мæнгард дунейæ – афтæ бафæндыди нæ Фыд Хуыцауы. [††]

5 Кад Ын уæд мыггагæй-мыггагмæ! Амен.

Æндæр фарны уац нæй

6 Дисы мæ æфтауы, Чырыстийы хорзæхы фæрцы уæ Йæхимæ Æрхонæгæй æндæр фарны уацмæ уе 'ргом куыд тагъд здахын райдыдтат, уый.

7 Уый æндæр фарны уац нæу, æрмæст ис, уæ зонд уын чи змæнты æмæ Чырыстийы фарны уац сзыгъуыммæ кæнын кæй фæнды, ахæмтæ. [‡]

8 Фæлæ уын суанг мах, кæнæ зæд уæларвæй куы хъусын кæна, мах уын кæй нæ хъусын кодтам, ахæм фарны уац, уæд æлгъыст фæуæд йæ хъусынгæнæг.

9 Раздæр цы дзырдтам, уый зæгъын ныр дæр: махæй цы фарны уац фехъуыстат, уымæй фæстæмæ уын æндæр фарны уац чи хъусын кæны, уый æлгъыст фæуæд.

10 Æз абон адæмы хорзæхмæ тырнын æви Хуыцауы? Мыййаг, адæмы зæрдæ балхæныныл архайын? Абон дæр ма æз адæмы зæрдæ балхæныныл куы архаин, уæд Чырыстийы цагъар нæ уаин. [‡†]

Павелы апостолæй Хуыцау сæвæрдта

11 Зонут æй, ме 'фсымæртæ: æз цы фарны уац фехъусын кодтон, уый адæймагæй нæ рацыд.

12 Æз æй адæймагæй нæ фехъуыстон, адæймаг мын æй нæ бацамыдта, фæлæ мын æй Йесо Чырысти раргом кодта. [‡‡]

13 Æз иудейаг диныл хæст куы уыдтæн, уæд цы уагæй цардтæн, Хуыцауы Аргъуан æгъатырæй куыд æфхæрдтон æмæ йæ фесафыныл куыд архайдтон, уый тыххæй сымах фехъуыстат. [‡‡†]

14 Иудейаг диныл мæхи хъарынæй æз мæ бирæ дзуттаг æмгæрттæн фæдæн сæ разæй, æгæр æнувыдæй æххæст кодтон мæ фыдæлты æгъдæуттæ.

15 Фæлæ ма мады гуыбыны куы уыдтæн, уæд мæ Чи сæвзæрста, стæй мæ Йæ хорзæхмæ гæсгæ Чи æрхуыдта, уыцы Хуыцауы куы бафæндыд [‡‡‡]

16 Мæнæн Йæ Фырты раргом кæнын, Йæ фарны уац муртаттæм цæмæй хæссон, уæд адæмæй никæимæ уынаффæ кодтон. [§]

17 Мæ размæ апостол чи сси, уыдонмæ нæ ацыдтæн Иерусалиммæ, фæлæ ацыдтæн Аравимæ, уырдыгæй та æрбаздæхтæн Дамаскмæ.

18 Стæй, æртæ азы фæстæ, ацыдтæн Иерусалиммæ, цæмæй базонгæ уон Кифæимæ; æмæ йæм фæдæн фынддæс боны. [§†]

19 Иннæ апостолтæй, Хицауы æфсымæр Иаковы йеддæмæ, æз никæй федтон. [§††]

20 Цы уæм фыссын, зæгъын уын Хуыцауы раз, уымæй та сайгæ нæ кæнын. [§‡]

21 Уый фæстæ ацыдтæн Сири æмæ Киликимæ. [§‡†]

22 Иудейæйы чи ис, Чырыстийы уыцы аргъуанты уырнджытæн лæгæй-лæгмæ зонгæ нæ уыдтæн.

23 Æрмæст фехъуыстой, зæгъгæ, кæддæр сæ чи æфхæрдта, уый ныр, раздæр йæ фесафыныл кæмæн архайдта, уыцы уырнындзинады тыххæй хъусын кæны фарны уац.

24 Æмæ мæн тыххæй кад кодтой Хуыцауæн.

Апостолты фембæлд Павелимæ

2 Фæстæдæр, цыппæрдæс азы фæстæ, Варнавæимæ ногæй ацыдтæн Иерусалиммæ, Титы дæр акодтон немæ.

2 Уырдæм ацæуын мын Хуыцауæй раргом; æмæ уым радзырдтон, муртаттæн цы фарны уац хъусын кæнын, уый тыххæй, хицæнæй та ма – дзырддзæугæтæн дæр, цæмæй ма рауайа афтæ, æмæ æз дзæгъæлы фæкуыстон кæнæ дзæгъæлы кусын. [§†]

3 Ме 'мбæлццон Тит бердзенаг уыди, фæлæ уымæй дæр сунæт скæнын нæ домдтой, [§‡]

4 Кæд нæм мæнгæфсымæртæ куыддæрты æрбаирвæзтысты, уæддæр. Уыдон нæм сæхи æрбайстой, Чырыстиимæ иу кæй стæм, уый руаджы нын цы сæрибар ис, уымæ сусæгæй цæст дарынмæ æмæ махæй цагъартæ скæнынмæ. [§§†]

† *Ап. хъ. 9:15.* †† *Мф. 20:28; Лк. 1:74.* ‡ *Ап. хъ. 15:24.* ‡† *1 Фес. 2:4.* ‡‡ *Ап. хъ. 26:16.* ‡‡† *Ап. хъ. 9:21.*

‡‡‡ *Ап. хъ. 9:15.* § *Эф. 3:8.* §† *Ап. хъ. 9:26.* §†† *Мф. 13:55.* §‡ *2 Кор. 11:31.* §‡† *Ап. хъ. 9:30.* §† *Флп. 2:16.* §‡ *Ап. хъ. 16:3.* §§† *Гал. 4:3.*

5 Фæлæ сын мах нæ басастыстæм æмæ иу сахаты бæрц дæр нæ бахаудтам сæ дæлбар, цæмæй уæм фарны уацы æцæгад баззайа сыгъдæгæй.
6 Дзырддзæугæтыл нымад чи уыди – кæдфæнды-цыфæнды сгуыхт ма уой, мæнæн уæлдай нæу, Хуыцау никæй хъулон кæны – уыдон мæ фарны уацыл ницы бафтыдтой. †
7 Уый нæ, фæлæ федтой, мæнæн баргонд кæй у æнæсунæтгæндтæн фарны уац хъусын кæнын, сунæтгæндтæн хъусын кæнын Петрæн куыд баргонд у, афтæ. ††
8 Уымæн æмæ сунæтгæндтæн Петры апостолæй Чи сæвæрдта, мæн дæр муртаттæн апостолæй Уый сæвæрдта.
9 Æмæ мын Хуыцау цы хорзæх радта, уый куы базыдтой, уæд Иаков, Кифæ æмæ Иоанн – аргъуаны цæджындзтыл кæй нымайынц, уыдон – немæ æмгуысты нысанæн мæнæн æмæ Варнавæйæн райстой нæ къухтæ, цæмæй мах ацæуæм муртаттæм, уыдон та – сунæтгæндтæм.
10 Æрмæст куырдтой, цæмæй ма рох кæнæм мæгуырты, æмæ æз бацархайдтон афтæ бакæныныл. ‡

Павел уайдзæф кæны Петрæн

11 Фæлæ Кифæ Антиохимæ куы æрцыд, уæд æз комкоммæ радзырдтон йæ ныхмæ, уымæн æмæ раст нæ бакодта.
12 Иаковы æрвыст лæгты æрцыды агъоммæ Кифæ муртаттимæ бадтис иу фынгыл. Фæлæ уыдон куы æрцыдысты, уæд, сунæтгæндтæй кæй тарсти, уымæ гæсгæ байдыдта муртаттæй йæхи иуварс ласын. ‡†
13 Йемæ цæстмæмитæ кодтой иннæ иудейтæ дæр, суанг ма сæ Варнавæ дæр бафæзмыдта.
14 Фæлæ уыдон фарны уацы æцæгадмæ гæсгæ сæхи кæй нæ дарынц, уый куы федтон, уæд сеппæты раз Кифæйæн загътон: «Кæд ды, иудей, иудейау нæ, фæлæ муртатау цæрыс, уæд муртатты иудейаг цардæй цæрыныл цæмæн æфтауыс?» ‡‡

Уырнындзинад – ирвæзынгæнæг

15 Мах муртаттæй рацæуæг тæригъæдджынтæ не стæм – туг-стæгæй стæм иудейтæ.
16 Фæлæ мах зонæм, Æгъдау æххæст кæнынæй Хуыцауы раз ничи сраст уыдзæни, фæлæ æрмæст Йесо Чырыстийыл æууæндынæй. Уымæ гæсгæ мах бауууæндыдыстæм Йесо Чырыстийыл, цæмæй сраст уæм Æгъдау æххæст кæныны фæрцы нæ, фæлæ Чырыстийыл æууæндынæй. Æгъдау æххæст кæныны фæрцы Хуыцауы раз ничи сраст уыдзæни. ‡‡†
17 Кæд Чырыстийы фæрцы тырнæм нæхи сраст кæнынмæ, æмæ уæддæр тæригъæдджынтæ стæм, уæд уый, мыййаг, афтæ амоны, æмæ Чырысти тæригъæдæн кусæг у? Ницы хуызы! ‡‡‡
18 Уымæн æмæ цы фехæлдтон, уый кæд ногæй аразын, уæд мæхи æгъдаухалæджы бынаты æвæрын.
19 Æгъдауы фæрцы æз амардтæн Æгъдауæн, цæмæй цæрон Хуыцауæн. Æз тыгъд æрцыдтæн Чырыстиимæ. §
20 Æмæ ныр æз нал цæрын, фæлæ мæ зæрдæйы цæры Чырысти. Æмæ нырма кæд мæ буары цæрын, уæд цæрын æрмæстдæр, Чи мæ бауарзта æмæ мæн тыххæй Йæхи нывондæн Чи æрхаста, Хуыцауы уыцы Фыртыл æууæндынæй. §†
21 Æз мæхи нæ тигъ кæнын Хуыцауы хорзæхыл. Уымæн æмæ адæймаджы кæд Æгъдау раст кæны, уæд Чырысти дзæгъæлы амард.

Æгъдау æмæ уырнындзинад

3 О æнæзонд галатæгтæ! Цыма Йесо Чырыстийы сымахмæ байтыгъдæуыд, афтæ уын æй куы равдыстæуыди, уæд уæ чи фæцæсты кодта [æмæ æцæгады коммæ ма кæсат]?
2 Сымахæй мæ æрмæстдæр мæнæ уый базонын фæнды: Æгъдау æххæст кæныны руаджы схайджын стут Сыгъдæг Удæй, æви фарны уац фехъусыны æмæ йыл бауууæндыны фæрцы? §††
3 Ахæм æнæзонд стут? Сыгъдæг Уды разамындæй цы райдыдтат, уый ныр уæхи хъарутæй фæуынмæ хъавут? §‡
4 Цытæ бавзæрстат, уый дзæгъæлы фæци? Ау, дзæгъæлы фæци!
5 Æгъдау кæй æххæст кæнут, Хуыцау уын Сыгъдæг Уд уый руаджы дætты æмæ уе 'хсæн диссæгтæ уый фæрцы кæны, æви фарны уац фехъусыны æмæ йыл бауууæндыны фæрцы?
6 Афтæ «Авраам бауууæндыди Хуыцауыл, æмæ йæ уый тыххæй Хуыцау банымадта рæстгæнæгыл». §‡†
7 Уæдæ зонут: уырнджытæ сты Авраамы байзæддæгтæ. §†
8 Сыгъдæг Фысты рагацау загъдæуыди, Хуыцау муртатты кæй сраст кæндзæн уырнындзинады фæрцы; æмæ Хуыцау Авраамæн развæлгъау фехъусын кодта фарны уац: «Дæ фæрцы арфæгонд уыдзысты æппæт адæмтæ».
9 Уæдæ уырнджытæ уырнæг Авраамимæ сты арфæгонд.
10 Æгъдау æххæст кæнынæй ныфс кæй ис, уыдон та сеппæт дæр æлгъыст сты. Уымæн æмæ фыст у: «Æгъдауы чиныджы цыдæриддæр фыст ис, уыдæттæ иудадзыг чи не 'ххæст кæны, уый æлгъыст у».
11 Æгъдауы фæрцы та Хуыцауы раз кæй ничи сраст уыдзæн, уый бæлвырд у, уымæн æмæ «рæстгæнæг уырнындзинады фæрцы цæрдзæни». §‡

† Ап. хъ. 10:34; Ром. 2:11; Эф. 6:9. †† Ап. хъ. 9:15. ‡ Ап. хъ. 24:17; Ром. 15:26; 1 Кор. 16:1; 2 Кор. 9:1. ‡† Ап. хъ. 21:20. ‡‡ Ап. хъ. 10:28. ‡‡† Ап. хъ. 13:38; Гал. 3:11; Тит. 3:7.

‡‡‡ Ром. 3:19, 24. § 1 Пет. 4:2; Ром. 7:6; 2 Кор. 5:15. §† Ром. 6:6; Тит. 2:14. §†† Ап. хъ. 2:38; 10:43. §‡ Гал. 5:7. §‡† Иак. 2:23; Ром. 4:3. §† Ин. 8:39. §‡ Ром. 1:17; Дзут. 10:38.

12 Æгъдау та уырнындзинадимæ баст нæу, фæлæ «йæ чи сæххæст кæна, уый цæрдзæн йæ фæрцы».

13 Чырысти мах фервæзын кодта, Æгъдаумæ гæсгæ цы æлгъыст баййæфтам, уымæй – нæ сæрвæлтау уыцы æлгъыст æруагъта Йæхиуыл, Сыгъдæг Фыст куыд зæгъы, афтæ: «Хъæдыл кæйдæриддæр æрцауыгъдæуыд, уый æлгъыст у». †

14 Уый уымæн афтæ у, цæмæй Хуыцау Авраамыл цы арфæ бафтыдта, уый Йесо Чырыстийы фæрцы анхъæвза муртаттыл, æмæ мах уырнындзинады руаджы схайджын уæм, ныфс Кæмæй бавæрдæуыд, уыцы Удæй. ††

Зæрдæвæрд Æгъдауæй ахсджиагдæр у

15 Æфсымæртæ, цæвиттон æрхæсдзынæн адæймаджы цардæй: адæймаджы ныстуан фидаргонд куы æрцæуы, уæд æй ничи аивы æмæ йæм ничи бафтауы. ‡

16 Хуыцау та зæрдæ бавæрдта Авраамæн æмæ йæ байзæддагæн. Фыст нæу «байзæддæгтæн дæр», ома, бирæ адæмæн, фæлæ фыст у иуы тыххæй: «æмæ дæ байзæддагæн». Уыцы байзæддаг Чырысти у.

17 Æз мæнæ уый зæгъын: Хуыцау цы фидыд ‡† сарæзта, уымæн йæ бынат нæ бацахста, цыппарсæдæ æртын азы фæстæ цы Æгъдау фæзынд, уый; æмæ Хуыцауы зæрдæвæрд баззад йæ тыхы. ‡‡

18 Уымæн æмæ зæрдæ цы хорзæхтæй æвæрдæуы, кæд уыдоны Æгъдау дæтты, уæд уый зæрдæвæрдмæ гæсгæ нал у. Фæлæ Йæ уыцы хорзæхтæ Хуыцау Авраамæн зæрдæвæрдмæ гæсгæ радта. ‡‡†

19 Уæдæ Æгъдау цæй тыххæй у? Хуыцау æй фæстæдæр уæлæмхасæнæн радта адæмы фыдракæндты тыххæй, зæрдæ Кæмæн бавæрдæуыд, уыцы Байзæддаг цалынмæ æрцæуа, уæдмæ. Æгъдау æвæрд æрцыди зæдты æххуысæй æмæ æхсæнылæджы фæрцы. ‡‡‡

20 Фæлæ æхсæнылæг æппынкъаддæр дыууæ ныхасгæнæгæн вæййы, Хуыцау та иу у.

Цагъартæ æмæ хъæбултæ

21 Уæдæ Æгъдау Хуыцауы зæрдæвæрды ныхмæ у? Ницы хуызы! Уымæн æмæ мыггагмæйы цард чи дæтты, ахæм æгъдау куы æрцыдаид лæвæрд, уæд адæймаджы æцæгдæр уый раст кодтаид.

22 Фæлæ Сыгъдæг Фыст расидт, æппæт дуне дæр тæригъæдмæ ахст кæй у, уый тыххæй, цæмæй, Хуыцау зæрдæ цы раттынæй бавæрдта, уый Йесо Чырыстийыл æууæндыны фæрцы лæвæрд æрцæуа уырнджытæн. §

23 Уырнындзинады æрцыдмæ та ахст уыдыстæм, æмæ нæ Æгъдау хъахъхъæдта, æрцæуинаг цы уырнындзинад уыди, цалынмæ уый раргом, уæдмæ.

24 Уæдæ Æгъдау махæн уыди, Чырыстимæ нæ чи хъуамæ æркодтаид, уыцы сабигæс, цæмæй сраст уæм уырнындзинады фæрцы. §†

25 Уырнындзинад куы æрцыди, уæдæй фæстæмæ уыцы сабигæсы дæлбар нал стæм.

26 Уырнындзинады руаджы, Йесо Чырыстиимæ иугондæй, уеппæт дæр Хуыцауы хъæбултæ стут. §††

27 Уымæн æмæ сымах – Чырыстиимæ баиуы охыл кæуыл саргъуыдæуыд, уыдон – баиу стут Чырыстиимæ. §‡

28 Ныр нал ис нæдæр иудей, нæдæр бердзенаг, нæдæр цагъар, нæдæр сæрибар, нæдæр нæлгоймаг, нæдæр сылгоймаг, уымæн æмæ уеппæт дæр Йесо Чырыстиимæ æнæфæхицæнгæнгæ иу стут. §‡†

29 Кæд сымах Чырыстийы стут, уæд Авраамы байзæддæгтæ стут, æмæ райсдзыстут, Хуыцау зæрдæ кæмæй бавæрдта, Йæ уыцы хорзæхтæ. §†

4 Ноджы ма уын зæгъын: бындар цалынмæ саби уа, уæдмæ цагъарæй ницæмæй хицæн кæны, кæд æппæты хицау у, уæддæр.

2 Фыд кæй снысан кодта, уыцы афонмæ уый у йæ хъомылгæнджыты æмæ хæдзармæ цæстдарджыты дæлбар.

3 Афтæ мах дæр: цалынмæ сабитæ уыдыстæм, уæдмæ ацы дунейы æгъдæутты цагъартæ уыдыстæм. §‡

4 Фæлæ афон куы ралæууыд, уæд Хуыцау рарвыста, сылгоймагæй Чи райгуырд æмæ Æгъдауы дæлбар Чи уыд, Йæ уыцы Фырты, §§†

5 Æгъдауы дæлбар чи у, уыдоны суæгъд кæнынмæ, цæмæй нæ Хуыцау Йæхицæн сараза хъæбултæ. §§‡

6 Хуыцауы хъæбултæ кæй стут, уымæ гæсгæ Хуыцау нæ зæрдæты æрцæрын кодта Йæ Фырты Уды, æмæ Уый хъæлæсыдзагæй фæзæгъы: «Аввæ, нæ Фыд!»

7 Уымæ гæсгæ ды цагъар нал дæ, фæлæ хъæбул; æмæ кæд хъæбул дæ, уæд дын Хуыцау ратдзæн, Йæ хъæбултæн Æм цы хорзæхтæ ис, уыдонæй. §§§

Павелы мæт галатæгтыл

8 Раздæр та, Хуыцауы куы нæма зыдтат, уæд уыдыстут, æцæгæй Хуыцау чи нæу, уыцы хуыцæутты цагъартæ. 18

9 Ныр та, Хуыцауы куы базыдтат, растдæр зæгъгæйæ та, Хуыцау уæ куы базыдта, уæд ногæй цæмæн здæхут дунейы уыцы æдых æмæ ницæйаг æгъдæуттæм? Цæмæн уæ фæнды, æмæ уыдонæн ногæй цагъартæ уат? 19

10 Сымах бæрæг кæнут сæрмагонд бонтæ, мæйтæ, рæстæджытæ æмæ азтæ. 20

† *1 Пет. 2:24; Ром. 8:3.* †† *Ап. хъ. 3:25.* ‡ *Дзут. 9:17.* ‡† ‡‡ *Ап. хъ. 7:6.* ‡‡† *Ром. 8:17; Гал. 2:21.* ‡‡‡ *Ап. хъ. 7:38.* § *Ром. 3:9.*

§† *Ром. 10:4.* §†† *Ин. 1:12; Ром. 8:15.* §‡ *Ром. 6:3.* §‡† *Ин. 17:21; Ром. 10:12.* §† *Эф. 3:6.* §‡ *Гал. 5:1; Кол. 2:20.* §§† *Лк. 1:31.* §§‡ *Ром. 8:15.* §§§ *Гал. 3:29.* 18 *Эф. 2:12.* 19 *1 Кор. 13:12; Дзут. 7:18; 10:1.* 20 *Кол. 2:16.*

11 Сымахмæ мæ фæллой дзæгъæлы куы фæуа, уымæй уын тæрсын.

12 Лæгъстæ уын кæнын, æфсымæртæ, бафæзмут мæн, уымæн æмæ æз дæр сымах хуызæн адæймаг дæн. Сымах мæ хъыджы ницæмæй бацыдыстут.

13 Куыд зонут, афтæмæй уын фыццаг хатт фарны уац куы хъусын кодтон, уæд рынчын уыдтæн.

14 Æмæ мæ рынчын кæд сымахæн фæлварæн уыди, уæддæр мæ ницыйыл нæ банымадтат, æнæрвæссон мыл нæ уыдыстут, фæлæ мыл баузæлыдыстут, цыма уын Хуыцауы зæд кæнæ Йесо Чырысти уыдтæн, афтæ.

15 Уæ цин цы фæци? Мæхæдæг æвдисæн дæн, гæнæн уын куы уыдаид, уæд рафтыдтаиккат уæ цæстытæ æмæ сæ раттаиккат мæнæн.

16 Ау, рæстдзинад уын кæй дзырдтон, уый тыххæй уын знаг сдæн?

17 Иннæтæ уыл æнувыд сты, æрмæст зæрдиагæй нæ – архайынц уæ фæхицæн кæныныл, цæмæй сымах уыдоныл уат æнувыд.

18 Æнувыдæй хи æвдисын хорз у, нысан хорз куы уа, уæд, æмæ кæддæриддæр ахæмæй баззайын, фæлæ æз уемæ куы вæййын, æрмæст уыцы рæстæг нæ.

19 Мæ хъæбултæ, арæг усау ногæй хъизæмæрттæ сымах тыххæй æвзарын, цалынмæ Чырыстийы æрдзыхъæдæй не схайджын уат, уæдмæ.

20 Куыд мæ фæнды ныртæккæ сымахмæ фестын æмæ уемæ æндæр хъæлæсы уагæй ныхас кæнын, уымæн æмæ уын цы бакæнон, уый нал зонын.

Агар æмæ Саррæ

21 Зæгъут-ма мын, Æгъдауы дæлбар уæвын кæй фæнды, уыдон – Æгъдау цы зæгъы, уый нæ хъусут?

22 Фыст у: «Авраамæн уыди дыууæ фырты – сæ иу райгуырди цагъар сылгоймагæй, иннæ та – сæрибар сылгоймагæй».

23 Фæлæ цагъар сылгоймагæй чи райгуырди, уый æрдзон æгъдауæй райгуырди, сæрибар сылгоймагæй чи райгуырди, уый та – Хуыцауы зæрдæвæрдмæ гæсгæ.

24 Ам фæсномыг хъуыды ис. Уыцы сылгоймæгтæ дыууæ фидыды амонынц: сæ иу æрцыди Синайы хохæй, æмæ дзы гуыры цагъартæ – уый у Агар. †

25 Агар амоны Синайы хох Аравийы – фæсномыгæй уый у абоны Иерусалим, уымæн æмæ йæ хъæбултимæ цагъарады ис.

26 Уæларвон Иерусалим та сæрибар у – неппæты мад. ††

27 Уымæн æмæ Сыгъдæг Фыст зæгъы: «Сцин кæн, чи нæ ары, уыцы æнæзæнæг сылгоймаг. Ныхъхъæр кæн фырцинæй, арыны хъизæмæрттæ чи нæ бавзæрста, уыцы сылгоймаг. Уымæн æмæ мойджынæй уагъдæн дзæвгар фылдæр хъæбултæ ис».

28 Æфсымæртæ, Исаакау сымах Хуыцауы зæрдæвæрды хъæбултæ стут. ‡

† *Ром. 8:15.* †† *Дзут. 12:22; Æрг. 21:2.* ‡ *Ром. 9:8.*

29 Фæлæ æрдзон æгъдауæй райгуырæг уды æгъдауæй райгуырæджы уæд куыд æфхæрдта, афтæ у ныр дæр.

30 Цы зæгъы Сыгъдæг Фыст? «Фæсур цагъар сылгоймаджы æмæ йæ лæппуйы, уымæн æмæ цагъар сылгоймаджы лæппуйæн фыды бынтæй хай нæ уыдзæн – сæрибар сылгоймаджы лæппуйы бауыдзысты».

31 Уæдæ, æфсымæртæ, мах стæм цагъар сылгоймаджы нæ, фæлæ сæрибар сылгоймаджы хъæбултæ.

Чырысти – нæ сæрибаргæнæг

5 Чырысти нæ уый тыххæй ссæрибар кодта, æмæ сæрибар уæм. Уæдæ фидар лæуут, æмæ та ногæй цагъарады æфсондзы бынмæ ма бахаут. ‡†

2 Æз, Павел, зæгъын сымахæн: кæд сунæт кæнут, уæд уын Чырыстийæ ницы пайда уыдзæни. ‡‡

3 Сунæт чидæриддæр кæны, уыдонæн ма ноджы иу хатт зæгъын: Æгъдау уын æнæхъæнæй æххæстгæнинаг у.

4 Сымахæй Æгъдауы фæрцы йæхи чи раст кæны, уыдон баззадысты æнæ Чырыстийæ, æнæхай фесты Хуыцауы хорзæхæй.

5 Мах та разæнгард кæны Сыгъдæг Уд, æмæ уырнындзинады фæрцы нæ зæрдæ дарæм æмæ æнхъæлмæ кæсæм, Хуыцау мах кæй сраст кæндзæн, уымæ. ‡‡†

6 Уымæн æмæ мах Йесо Чырыстиимæ куы уæм, уæд сунæт скæнай, ма скæнай – уæлдай нæу; ахсджиаг у, йæ тых уарзты мидæг кæмæн ис, æрмæст ахæм уырнындзинад. ‡‡‡

7 Хорз куы цыдыстут, уæд уæ чи бахъыгдардта, æмæ æцæгады коммæ мауал кæсат?

8 Ахæм зондыл уæ уе 'рхонæг Хуыцау нæ сардыдта.

9 Чысыл æнхъизæн хыссæ æгасæй дæр сæнхъизын кæны. §

10 Сымахмæ дæр æндæр зонд кæй нæ уыдзæн, ууыл æз Хицауы фæрцы фидарæй дарын мæ зæрдæ. Уæ зонд уын чи змæнты, чидæриддæр уæд, баййафдзæн æфхæрд.

11 Кæд ма æз ныртæккæ дæр, æфсымæртæ, сунæты фарс дæн, уæд мæ цæй тыххæй æфхæрынц? Уæд дзуары тыххæй цы фæдзурын, уый цæлхдур нæ уаид. §†

12 О, уæ зонд уын чи змæнты, уыдон сæхи куы бардузиккой!

13 Сæрибармæ хуынд стут, æфсымæртæ; æрмæст уæ сæрибар ма асайæд уæ тæригъæдджын æрдзыхъæды мондæгтæ æфсадынмæ, фæлæ, кæрæдзи уарзгæйæ, уæ иу иннæмæн лæггад кæнæд. §††

14 Уымæн æмæ Æгъдауы æппæт мидис иу ныхасы ис: «Уарз хионы, дæхи куыд уарзыс, афтæ». §‡

‡† *Ап. хъ. 15:10; 1 Пет. 2:16.* ‡‡ *Гал. 2:21.* ‡‡† *Ром. 5:5.* ‡‡‡ *Ром. 2:29.* § *1 Кор. 5:6.* §† *1 Кор. 1:23.* §†† *1 Пет. 2:16; 1 Кор. 8:9.* §‡ *Мк. 12:31; Иак. 2:8; Ром. 13:8.*

15 Фæлæ кæд кæрæдзи æхсынут æмæ хæрут, уæд
уæхи хизут кæрæдзи фæцæгъдынæй.

Тæригъæдджын æрдзыхъæд æмæ Сыгъдæг Уд

16 Зæгъын уын, цæрут Удæн коммæгæсæй, æмæ
уæд уæ тæригъæдджын æрдзыхъæды мондæгты
фæдыл нæ цæудзыстут.
17 Уымæн æмæ Уды цы фæнды, уый
тæригъæдджын æрдзыхъæды нæ фæнды,
тæригъæдджын æрдзыхъæды цы фæнды, уый та
Уды нæ фæнды. Уыдон кæрæдзи ныхмæ сты, æмæ
уæ цы фæнды, уый нæ кæнут. †
18 Фæлæ кæд сымах Уды коммæ кæсут, уæд
Æгъдауы дæлбар не стут. ††
19 Тæригъæдджын æрдзыхъæды хъуыддæгтæ
зындгонд сты: хæтын, чъизи æмæ æлгъаг митæ, ‡
20 Мæнгхуыцæуттæн кувын, кæлæнтæ, фыдæх,
хъаугъатæ, мæсты кæнын, хи уæлдæр æвæрын,
кæрæдзи не 'мбарын, къордтыл дихтæ кæнын,
21 Хæлæгцæст, марын, фыднозт, æнæуаг митæ
æмæ афтæ дарддæр. Дзырдтон уын æмæ уын ныр
дæр зæгъын: ахæм митæ чи кæны, уыдон Хуыцауы
Паддзахадмæ нæ бацæудзысты.
22 Уд та дæтты уарзт, цин, фарн, фæразондзинад,
адæймаджы кæны зæрдæхæлар, рæдау,
иузæрдион, ‡†
23 Æвæлмас, хиуылхæцгæ. Ахæмтæм Æгъдау бар
нæ дары.
24 Чырыстийы чи у, уыдон сæ тæригъæдджын
æрдзыхъæд байтыгъток йæ чъизи бæллицтимæ
æмæ мондæгтимæ. ‡‡
25 Кæд Уд махæн цард дæттæг у, уæд Уымæн
коммæгæсæй хъуамæ цæрæм.
26 Ма уæм цытуарз, кæрæдзи ма мæсты кæнæм,
кæрæдзимæ ма хæлæг кæнæм. ‡‡†

Адæймаг цы байтауа, уый æркæрддзæн

6 Æфсымæртæ, исчи тæригъæды куы бафта, уæд
æй сымах, Сыгъдæг Удæн коммæгæстæ,
æвæлмасæй раздахут раст фæндагмæ; уыимæ
кæсут уæхимæ, цæмæй уын тæригъæд уæхи дæр
ма сцыбæл кæна. ‡‡‡
2 Иу иннæйы царды уаргъæй бахай кæнæд
йæхицæн, æмæ афтæмæй сæххæст кæндзыстут
Чырыстийы æгъдау. §
3 Ницы уæвгæйæ йæхицæн цыдæр æнхъæл чи у,
уый йæхи сайы. §†
4 Алчидæр кæсæд йæхи хъуыддæгтæм æмæ сæ
кæйдæр хъуыддæгтимæ ма барæд. Уæд йæхи
хъуыддæгтæ цавæр сты, æрмæст уымæй
раппæлдзæн йæхицæй.
5 Уымæн æмæ алчидæр йæхи уаргъ ахæсдзæн. §††
6 Хуыцауы ныхас кæмæн амындæуы, уый йæ алы
исбонæй дæр хай кæнæд ахуыргæнæгæн. §‡
7 Уæхиуыл сайд ма æруадзут: Хуыцау
хынджылæггаг нæу. Адæймаг цы байтауа, уый
æркæрддзæн. §‡†
8 Йæ тæригъæдджын æрдзыхъæд æфсадынæн чи
тауы, уый æркæрддзæни мæлæт; Уд æфсадынæн
чи тауы, уый та æркæрддзæни мыггагмæйы цард.
9 Уæдæ æвæллайгæйæ аразæм хорз хъуыддæгтæ,
уымæн æмæ кæд нæ хъару нæ асæтта, уæд йæ
заманы æркæрддзыстæм, цы байтауæм, уый. §†
10 Æмæ цалынмæ рæстæг ис, уæдмæ цæй æмæ
алкæмæн дæр цæуæм хорзы, уæлдайдæр та,
уырнындзинад мах иу бинонтæ кæимæ скодта,
уыдонæн.

Кæронбæттæн

11 Уынут, мæхи къухæй уæм цы стыр дамгъæтæй
ныффыстон!
12 Æддаг бакастæй цы зыны, уыдæтты фæрцы
йæхи равдисынып чи архайы, уыдон уæ сунæтыл
уымæн ардауынц, цæмæй Чырыстийы дзуары
тыххæй æфхæрд ма баййафой.
13 Уымæн æмæ сунæт чи кæны, уыдон суанг
сæхæдæг дæр не 'ххæст кæнынц Æгъдау, фæлæ
архайынц, сымах сунæт куыд скæнат, æмæ уымæй
сæхицæй куыд раппæлой, ууыл.
14 Мæн та мæхицæй раппæлынæй Хуыцау
бахизæд – раппæлдзынæн, нæ Хицау Йесо
Чырыстийы дзуары тыххæй кæй хъусын кæнын,
æрмæст уымæй. Уыцы дзуары фæрцы мæнæн
байтыгъдæуыд дуне, мæн та – дунейæн.
15 Уымæн æмæ сунæт скæнай, ма скæнай –
уæлдай нæу; ахсджиаг у ногæй райгуырын. §‡
16 Ацы æгъдаумæ гæсгæ чи цæры, уыдон æмæ
Хуыцауы Израил хайджын уæнт хорзæх æмæ
фарнæй. §§†
17 Ырæй фæстæмæ мыл уаргъ мачиуал æвæрæд,
уымæн æмæ мæ буарыл Йесойы хъæдгæмттæ
хæссын. §§‡
18 Нæ Хицау Йесо Чырыстийы хорзæх уæ уæд,
æфсымæртæ. Амен.

† *1 Пет. 2:11; Ром. 7:23.* †† *Ром. 6:14.* ‡ *1 Кор. 6:9.* ‡† *Кол. 3:12.* ‡‡ *Гал. 2:20.* ‡‡† *Флп. 2:3.* ‡‡‡ *1 Кор. 10:12.* § *Ин. 13:34; 1 Фес. 5:14.* §† *1 Кор. 8:2.*

§†† *Ром. 14:12; 1 Кор. 3:8.* §‡ *Ром. 15:27; 1 Кор. 9:7.* §‡† *Ром. 2:6.* §† *Мф. 24:13; 2 Фес. 3:13.* §‡ *Гал. 5:6; Кол. 3:11.* §§† *Флп. 3:16.* §§‡ *2 Кор. 4:10.*

Эфесæгтæм

1 Павелæй, Хуыцауы фæндæй Йесо Чырыстийы
апостолæй – Йесо Чырыстиимæ иу æмæ Йыл
иузæрдион чи у, Эфесы уыцы сыгъдæджытæм. †
2 Хорзæх æмæ уын фарн нæ Фыд Хуыцауæй æмæ
Хицау Йесо Чырыстийæ.

Чырыстийы фæрцы – арфæгонд

3 Арфæгонд уæд нæ Хицау Йесо Чырыстийы
Хуыцау æмæ Фыд, уды æгъдауæй ныл Чырыстийы
фæрцы уæлæрвты алы хуызы арфæ бафтауæг. ††
4 Уый Чырыстийы руаджы мах сæвзæрста дуне
сфæлдисыны размæ, Йæ разы сыгъдæг æмæ
æнаипп куыд уæм. ‡
5 Хуыцау нæ кæй уарзы, уый тыххæй Йæ
фæндонмæ гæсгæ рагацау снысан кодта Йесо
Чырыстийы фæрцы махæй Йæхицæн хъæбултæ
саразын,
6 Цæмæй раппæлдæуа Йе стыр хорзæхæй –
уымæй нын бахай кодта Йæ уарзон Фырты руаджы.
‡†
7 Чырысти не ссæрибары аргъ бафыста Йæ Тугæй,
æмæ нын хатыр сты нæ тæригъæдтæ. Афтæ
равдыста Хуыцау Йæ æгæрон хорзæх, ‡‡
8 Æмæ дзы махæн радта рæдауæй, цæмæй уæм
уæлзонд æмæ æмбарæм Йæ уынаффæтæ.
9 Хуыцаумæ рагагъоммæ уыди, Чырыстийы
руаджы кæй хъуамæ сæххæст кодтаид, ахæм
нысан. Æмæ ныр махæн раргом кодта Йæ уыцы
сусæг фæнд – ‡‡†
10 Афон куы ралæууа, уæд уæларвон æмæ зæххон
цы у, æппæт уыдон, Чырысти сæ сæргъы, афтæмæй
баиу кæнын. ‡‡‡
11 Æппæт дæр Йæхи фæндонмæ гæсгæ Чи кæны,
уыцы Хуыцау рагацау куыд снысан кодта, афтæ
Чырыстийы фæрцы мах сæвзæрста Йæхицæн
адæмæн, §
12 Цæмæй мах æппæлæм Йæ намысæй, уымæн
æмæ Чырысти зæрдæдарæн фыццаг махæн сси.
13 Æмæ сымах дæр куы фехъуыстат æцæгады
ныхас, фарны уац уæ фервæзыны тыххæй, æмæ
Чырыстийыл куы бауæндыдыстут, уæд баиу стут
Йемæ. Хуыцауы адæм кæй стут, уый равдисынæн
Хуыцау сымах схайджын кодта, зæрдæ Кæмæй
бавæрдта, уыцы Сыгъдæг Удæй. §†
14 Сыгъдæг Уд у, Хуыцаумæ нын æфснайдæй цы
хорзæхтæ лæууы, уыдон кæй райсдзыстæм, уый
æвдисæн. Райсдзыстæм сæ, Хуыцау Йæ адæмы куы
ссæрибар кæна, уæд. Æмæ афтæмæй Йæ кадыл
ноджыдæр бафтдзæн. §††

Павел кувы

15 Уымæ гæсгæ æз дæр, Хицау Йесойыл кæй
бауæндыдыстут æмæ æппæт сыгъдæджыты кæй
уарзут, уый куы фехъуыстон,
16 Уæдæй фæстæмæ сымах тыххæй иудадзыг
арфæ кæнын Хуыцауæн æмæ кувын, §‡
17 Цæмæй нæ Хицау Йесо Чырыстийы Хуыцау,
намысджын Фыд, сымах схайджын кæна Йæ Удæй.
Уыцы Уд уын ратдзæн уæлзонд æмæ уын раргом
кæндзæн Хуыцауы. §‡†
18 Æз кувын, цæмæй байгом уой уæ зæрдæйы
цæстытæ æмæ базонат, Хуыцау кæй æрхуыдта,
уыдонæн зæрдæ цæмæй бавæрдта, уый. Сымах
бамбарат, куыд намысджын сты, Йæ
сыгъдæджытæн хай кæмæй уыдзæн, Йæ уыцы
хорзæхтæ, §†
19 Куыд æгæрон æмæ егъау у, махыл,
уырнджытыл, кæмæй хæцы, Йæ уыцы домбай тых.
20 Уыцы тых Хуыцау равдыста Чырыстийыл –
мæрдтæй Йæ райгас кодта æмæ Йæ уæлæрвты
сбадын кодта Йæ рахиз фарс, §‡
21 Æппæт уæларвон æлдæрттæй æмæ
барджынтæй, тыхджынтæй æмæ хицæуттæй
уæлдæр; æмæ Йын радта æрмæст абоны нæ, фæлæ
фидæны дунейы æппæт нæмттæй дæр уæлдæр
ном. §§†
22 Хуыцау æппæт дæр фæкодта Чырыстийы
къæхты бын, сæвæрдта Йæ тæккæ уæлдæр бынаты
– Аргъуаны сæргъы. §§‡
23 Аргъуан у Йæ Буар, æмæ уыцы Буары
æххæстæй цæры, æппæт дæр алцæмæй Чи æххæст
кæны, Уый.

Райгас стæм Чырыстиимæ

2 Уæ æнæуаг миты æмæ тæригъæдты аххосæй
сымах раздæр мард уыдыстут. §§§
2 Уыцы тæригъæдты æфтыдæй цардыстут ацы
дунейы уагыл, уæлдæфы æлдариуæг чи кæны,

† *1 Кор. 1:1; 2 Кор. 1:1.* †† *1 Пет. 1:3; 2 Кор. 1:3.* ‡ *Ром. 8:29; 2 Тим. 1:9.* ‡† *Мф. 3:17; Ром. 5:15.* ‡‡ *Ром. 3:25.* ‡‡† *Эф. 3:9.* ‡‡‡ *Мк. 1:15; Гал. 4:4; Кол. 1:20.* § *Лк. 7:30; Ап. хъ. 20:27.* §† *Эф. 4:30.*

§†† *2 Кор. 5:5.* §‡ *Флп. 1:3.* §‡† *1 Кор. 12:8.* §† *Ап. хъ. 26:18.* §‡ *Мк. 16:19.* §§† *Кол. 2:10.* §§‡ *Мф. 28:18; 1 Кор. 15:27; Эф. 5:23; Кол. 1:18; 2:10.* §§§ *Кол. 2:13.*

Хуыцауы ныхмæлæуджыты фæрцы ныртæккæ чи
архайы, уыцы удæн коммæгæсæй. [†]
3 Мах дæр кæддæр цардыстæм уыдонау,
æфсæстам нæ тæригъæдджын æрдзыхъæды
мондæгтæ, нæ чъизи хъуыдытæн æмæ бæллицтæн
уыдыстæм коммæгæс. Иннæтау нæ æрдзыхъæдмæ
гæсгæ уыдыстæм, Хуыцауы фыдæх кæй хъуамæ
баййæфтаид, ахæмтæ.
4 Фæлæ фæлмæнзæрдæ Хуыцау мах афтæ бирæ
бауарзта, [††]
5 Æмæ мах, нæ тæригъæдты аххосæй мард
адæмы, райгас кодта Чырыстиимæ – сымах
фервæзтыстут Хуыцауы хорзæхы фæрцы. [‡]
6 Хуыцау нæ райгас кодта Йесо Чырыстиимæ æмæ
нæ уæлæрвты сбадын кодта Йемæ,
7 Цæмæй фидæны æнусты равдиса, куыд æгæрон
сты Йæ хорзæх æмæ, Йесо Чырыстийы руаджы
махмæ кæй равдыста, Йæ уыцы уарзт. [‡†]
8 Хуыцауы хорзæх сымах фервæзын кодта уæ
уырнындзинады фæрцы. Уæхæдæг ницæмæй
фесгуыхтыстут – уый уын Хуыцауы лæвар у; [‡‡]
9 Уæ хъуыддæгтæм гæсгæ нæ фервæзтыстут, æмæ
йæхицæй мачи раппæлæд. [‡‡†]
10 Мах Хуыцауы сконд стæм, Йесо Чырыстийы
фæрцы нæ сфæлдыстæуыди, Хуыцау нын рагацау
кæй снысан кодта, уыцы хорз хъуыддæгтæ
аразынмæ. [‡‡‡]

Йесо – фидауынгæнæг

11 Раздæр чи уыдыстут, уый уæ зæрдыл дарут. Туг
æмæ стæгæй кæддæр муртаттæ уыдыстут. Сымах
æнæсунæт хуыдтой, сунæтгонд кæй хуындæуы,
уыдон (афтæмæй та сæ сунæт æрмæстдæр у,
адæймаг буарæн цы саразы, уый).
12 Уæды заман уыдыстут æнæ Чырысти, израилаг
адæмæн æцæгæлæттæ, Хуыцауы бадзырдтæ æмæ
зæрдæвæрдæй – æнæхай, уæ зæрдæ ницæуыл
дардтат, ацы дунейы цардыстут æнæ Хуыцауæй. [§]
13 Сымах кæддæр дард уыдыстут, ныр та баиу стут
Йесо Чырыстиимæ, æмæ уæ Йæ Туг æрбахæстæг
кодта. [§†]
14 Чырысти у нæ фидауынгæнæг. Дзуттæгтæй
æмæ муртаттæй скодта иу адæм – фехæлдта, се
'хсæн цы сис уыди, уый, [§††]
15 Æмæ фыдæх фесæфта Йæ мæлæтæй. Чырысти
аивта Æгъдау йеппæт фæдзæхстытæ æмæ
уагæвæрдтимæ, цæмæй бафидауын кæна дыууæты
дæр æмæ сæ, Йемæ иугондæй, сараза ног адæймаг,
[§‡]
16 Иу буары иугондæй сæ дзуары фæрцы
бафидауын кæна Хуыцауимæ, дзуарыл фыдæх
фесафгæйæ.
17 Æмæ куы æрцыд, уæд æрхаста фидыды фарны
уац сымахæн – Хуыцауæй дард адæмæн, стæй Йæм
хæстæг чи уыди, уыдонæн дæр.
18 Уымæн æмæ нæ дыууæтæн дæр, иу Удæй
хайджынтæн, Фыдмæ фæндаг байгом Чырыстийы
фæрцы. [§‡†]
19 Уæдæ сымах æцæгæлæттæ æмæ
æрцæуæггæгтæ нал стут, фæлæ сыгъдæджыты
æмбæстæгтæ æмæ Хуыцауы хæдзаронтæ.
20 Сымах амад æрцыдыстут апостолты æмæ
пехуымпарты бындурыл, сæрæвæрæн дур та Йесо
Чырысти Йæхæдæг у, [§†]
21 Æппæт бæстыхайыл Уый хæцы, æмæ бæстыхай
рæзы, Хицауы сыгъдæг кувæндон куыд суа, афтæ. [§‡]
22 Чырыстиимæ иугондæй, сымахæй дæр
Сыгъдæг Уды хъаруйæ амадæуы цæрæн хæдзар
Хуыцауæн. [§§†]

Павел – муртатты ахуыргæнæг

3 Уымæ гæсгæ æз, Павел, Йесо Чырыстийæн
кæй кусын, уый тыххæй дæн ахæстоны сымах,
муртатты, сæраппонд. [§§‡]
2 Сымах куыд фехъуыстат, афтæмæй Хуыцау Йæ
хорзæхмæ гæсгæ мæ бæрны бакодта уæ
сæраппонд кусын.
3 Хуыцау Йæ сусæгдзинад раргом кодта мæнæн,
æз уæм уæлдæр цыбырæй куыд ныффыстон, афтæ.
[§§§]
4 Æмæ йæ куы бакæсат, уæд уæ бон бауыдзæн, æз
Чырыстийы сусæгдзинад куыд æмбарын, уый
базонын.
5 Уыцы сусæгдзинад адæмы раздæры фæлтæртæн
æргом нæ уыд, ныр та Сыгъдæг Уды руаджы
раргом Чырыстийы сыгъдæг апостолтæн æмæ
пехуымпартæн: [18]
6 Фарны уацы фæрцы муртаттæ дæр, Йесо
Чырыстиимæ иугондæй, иудейтимæ уыдзысты иу
буар æмæ уыдонимæ хай райсдзысты, Хуыцау
зæрдæ цæмæй бавæрдта, уымæй. [19]
7 Хуыцау Йæ хъаруйы руаджы мæнæн кæй
ралæвар кодта, Йæ уыцы хорзæхмæ гæсгæ æз
сдæн лæггадгæнæг – фарны уац хъусынгæнæг. [20]
8 Мæнæн, сыгъдæджытæй тæккæ къаддæрæн,
рардæуыд ацы хорзæх – фарны уац Чырыстийы
æгæрон намысы тыххæй муртаттæм æрхæссын, [21]
9 Хуыцауы сусæг фæнд алкæмæн дæр раргом
кæнын. [Йесо Чырыстийы фæрцы] æппæт дæр цы
Хуыцау сфæлдыста, Уый рæстæджы райдианæй
басусæг кодта Йæ уыцы фæнд, [22]
10 Цæмæй уæларвон æлдæрттæ æмæ барджынтæ
Аргъуаны руаджы абон базоной, алы хуызы йæхи
чи æвдисы, Хуыцауы уыцы уæлзонд. [23]

† *Ин. 12:31; 1 Кор. 6:11; Кол. 3:7.* †† *Ром. 2:4.* ‡ *Ром. 8:11.* ‡† *Эф. 3:8.* ‡‡ *Ап. хъ. 15:11.* ‡‡† *Ром. 3:20.* ‡‡‡ *Тит. 2:14; Дзут. 13:21.* § *Ром. 9:4; Кол. 1:21.* §† *Ап. хъ. 2:39.* §†† *Ин. 16:33.* §‡ *2 Кор. 5:17.* §‡† *Ин. 14:6; Ром. 5:2; Дзут. 10:19.* §† *1 Пет. 2:4.* §‡ *Кол. 2:19.* §§† *2 Кор. 6:16.* §§‡ *Ап. хъ. 21:33.* §§§ *Эф. 1:9.* 18 *1 Пет. 1:12.* 19 *Ром. 15:12.* 20 *Ап. хъ. 9:15.* 21 *Ром. 15:19; 1 Кор. 15:9; Гал. 1:16.* 22 *1 Пет. 1:20; Ром. 14:24; 1 Кор. 2:7; Кол. 1:26.* 23 *1 Пет. 1:12.*

11 Хуыцау афтæ бакодта, дуне сфæлдисыны
агъоммæ цы снысан кодта, уымæ гæсгæ. Æмæ Йæ
уыцы фæндон сæххæст кодта нæ Хицау Йесо
Чырыстийы руаджы.
12 Чырыстиимæ кæй баиу стæм æмæ Йыл кæй
æуувæндæм, уый фæрцы нæ бон у зæрдæ даргæйæ
æмæ ныфсджынæй Хуыцауы раз æрлæууын. †
13 Уымæ гæсгæ уæ курын: уæ сæраппонд кæй
æвзарын, мæ уыцы тухæнтæ уын уæ ныфс ма
асæттæнт – уыдоны фæрцы схайджын уыдзыстут
намысæй. ††

Чырыстийы æгæрон уарзт

14 Уый тыххæй æз лæууын мæ зонгуытыл [нæ
Хицау Йесо Чырыстийы] Фыды раз –
15 Арв æмæ зæххыл алы мыггагæн дæр ном
Дæттæджы раз – ‡
16 Йæ намысджын хæзнадонæй уын тых куыд
ратта, Йæ Уды руаджы уын уæ уд куыд сфидар
кæна, ‡†
17 Уæ уырнындзинады фæрцы Чырысти уæ
зæрдæты куыд æрцæра. ‡‡
18 Уарзондзинад уæд уæ царды бындур. Æз кувын,
цæмæй æппæт сыгъдæджытимæ уæ бон базонын
уа, куыд уæрæх, парахат, æгæрон æмæ æнæбын у
Чырыстийы уарзт –
19 Зонд кæуыл не 'ххæссы, уыцы уарзт; æмæ
æххæстæй хайджын уат Хуыцауы æрдзыхъæдæй. ‡‡†
20 Хуыцауæн Йæ бон у, цы курæм кæнæ нæ
фæсонæрхæджы дæр цы нæй, уымæй дзæвгар
фылдæр саразын. Ахæм домбай у, нæ фæрцы йæхи
чи æвдисы, Йæ уыцы тых. ‡‡‡
21 Йесо Чырыстийы руаджы Хуыцауæн кад уæд
Аргъуаны – фæлтæрæй-фæлтæрмæ æмæ
мыггагæй-мыггагмæ! Амен.

Иудзинад

4 Уæдæ æз, Хицауы сæраппонд ахст, курын
сымахæй, цæмæй уæ цард уа, Хуыцау уæ
цæмæ æрхуыдта, уый аккаг. §
2 Иудадзыг ут сæрныллæг, æвæлмас, фæразон, иу
иннæйы уарзæд, йæ хъуагдзинæдтæм ын нæ
кæсгæйæ.
3 Уæхи хъарут, Хуыцауы Уд уын цы иудзинад
дætты, уый бахъахъхъæнынына; ут фидыд æмæ
кæрæдзиимæ æнæфæхицæнгæнгæ баст.
4 Сымах иумæ иу буар стут, хайджын стут иу Удæй,
ис уын иумæйаг зæрдæдарæн – Хуыцау уын æй
радта, куы уæ æрхуыдта, уæд. §†
5 Ис уын иу Хицау, иу уырнындзинад, иу аргъуыд,
6 Иу Хуыцау – неппæты Фыд. Æппæтыл дæр цæуы
Йæ бар, Йæхи æвдисы алкæй фæрцы дæр æмæ
цæры алкæй зæрдæйы дæр. §††
7 Махæй алкæмæн дæр хорзæх лæвæрд у,
Чырыстийы кæмæн цас бафæндыд, уыйас. §‡
8 Сыгъдæг Фыст уымæ гæсгæ зæгъы: «Ссыд
уæлæмæ, райста уацары, адæмæн радта хорзæх».
§‡†
9 «Ссыд уæлæмæ» та уæд цы амоны, кæд раздæр
дæлдзæхмæ кæй ныццыд, уый нæ амоны, уæд?
10 Чи ныццыд, æппæт уæлæрвтæй уæлдæр дæр
Уый ссыди, цæмæй паддзахиуæг кæна дун-
дунейæн.
11 Уый иуты сæвæрдта апостолтæй, иннæты –
пехуымпартæй, аннæты – фарны уац
хъусынгæнджытæй, кæй та – фыййæуттæ æмæ
ахуыргæнджытæй, §†
12 Цæмæй цæттæ кæной сыгъдæджыты, кусой
Хуыцауæн, æмæ рæза Чырыстийы Буар,
13 Цалынмæ неппæт дæр æрцæуæм уымæ, æмæ
уæм æмуд нæ уырнындзинады, базонæм Хуыцауы
Фырты, алцæмæй дæр Чырыстийау æххæст куыд
уæм, афтæ. §‡
14 Æмæ мауал уæм, алы ахуырæдтæ уылæнтау
кæмæй хъазынц æмæ дымгæйау кæй хæссынц,
ахæм сабитæ; сайын ма бакомæм афæливынмæ
дæсны хинæйдзæгтæн.
15 Фæлæ зæрдиаг уæм æцæгад æмæ уарзтыл,
алцæмæй дæр суæм Чырыстийы хуызæн æмæ баиу
уæм Йемæ – буары Сæримæ. §§†
16 Буарæн æппæт дæр Уый дætты – буар
кæрæдзийыл æнгом хæцы йеппæт нуæртты
фæрцы, йæ алы уæнг дæр кæны йæхи куыст, æмæ
афтæмæй буар æгасæй дæр рæзы, арæзт цæуы
уарзондзинады фæрцы.

Ног цард

17 Уымæ гæсгæ уын зæгъын æмæ уын Хицауы
номæй фæдзæхсын, цæмæй мауал цæрат,
муртаттæ сæ рæуузонды аххосæй куыд цæрынц,
афтæ.
18 Уыдонæн сæ зонд аныгъуылд талынджы,
æнæфенд æмæ дурзæрдæ кæй сты, уый аххосæй
æнæхай фесты, Хуыцау цы цард дætты, уымæй.
19 Ныййих сты сæ зæрдæтæ, уымæ гæсгæ
бафтыдысты æлгъаг хъуыддæгты, æмæ сын чъизи
митæй æфсис нал и. §§‡
20 Сымах та Чырыстийы афтæ нæ базыдтат, æмæ
ахæм цардæй цæрат.
21 Уымæн æмæ сымах фехъуыстат Йесойы
тыххæй, цы æцæгад Æм ис, ууыл сахуыр стут,
22 Цæмæй мауал цæрат, уæ чъизи мондæгтæ уæ
куы сайдтой æмæ уæ раууатмæ куы тардтой,
раздæры уыцы цардæй, §§§
23 Сног уат уд æмæ зондæй, 18
24 Æмæ суат, Хуыцауы хуызæн кæй
сфæлдыстæуыд, æцæгадмæ гæсгæ рæстæй æмæ
сыгъдæгæй чи цæры, ахæм ног адæймæгтæ.

† *Эф. 2:18.* †† *2 Тим. 2:10.* ‡ *Эф. 1:10.* ‡† *Эф. 1:7.* ‡‡ *Ин. 14:23.*
‡‡† *Ин. 1:16; Кол. 2:9.* ‡‡‡ *Ром. 14:24.* § *Флп. 1:27; Кол. 1:10; 1
Фес. 2:12.* §† *Ром. 12:5; 1 Кор. 12:12.* §†† *Мк. 12:29.* §‡ *Ром.
12:3; 1 Кор. 12:11; 2 Кор. 10:13.* §‡† *Ин. 3:13.* §† *1 Кор. 12:28.*
§‡ *1 Кор. 14:20.* §§† *Эф. 1:22; Кол. 1:18.* §§‡ *Ром. 1:24.* §§§ *Кол.
3:9; Дзут. 12:1.* 18 *1 Пет. 4:2; Ром. 6:4; Кол. 3:10.*

25 Уæдæ мауал дзурут мæнгтæ – алчидæр хионæн
дзурæд, æцæг цы у, уый, уымæн æмæ мах иу буары
уæнгтæ стæм.
26 Куы смæсты вæййут, уæд-иу тæригъæды ма
бафтут: дæ мастæй фервæз, цалынмæ хур нæ
анигуылд, уæдмæ,
27 Æмæ хæйрæджы æмгæрон ма уадзут. †
28 Чи давта, уый мауал давæд, фæлтау кусæд,
кæнæд пайдайаг хъуыддæгтæ йæхи къухтæй, æмæ
йæм уа, хъуаг чи æййафы, уымæ фæкæсыны фаг
дæр.
29 Æнæуаг ныхас æппындæр ма схауæд уæ
дзыхæй, фæлæ адæймагæн йæ хъуаджы чи
феххуыс уыдзæн æмæ йæ чи сфидар кæндзæн,
æрмæстдæр ахæм хорз ныхæстæ, чи сæ фехъуса,
уыдонæн хорзæхæн куыд уой, афтæ. ††
30 Хуыцау уæ кæй ссæрибар кæндзæн, уый
равдисынæн уал уын бахай кодта Йæ Сыгъдæг
Удæй, æмæ уыцы Уды хъыджы ма цæут. ‡
31 Бынтондæр ныууадзут мæсты æмæ знæт, хъæр-
хъæлæба, фыдгой, алы æндæр фыдæх.
32 Цæрут хæларæй, кæрæдзийы зын уæм хъарæд,
Хуыцау уын Чырыстийы фæрцы куыд ныббарста,
афтæ хатыр кæнут кæрæдзийæн. ‡†

5 Уæдæ, уарзон хъæбултау, фæзмут Хуыцауы, ‡‡
2 Æмæ цæрут кæрæдзи уарзгæйæ, Чырысти
мах куыд бауарзта æмæ нæ сæраппонд Хуыцауæн
æхсызгон хæрздæф нывондæн Йæхи куыд æрхаста,
афтæ. ‡‡†
3 Хæтынæн, цавæрфæнды чъизи мийæн æмæ
кæрæфæн сымахмæ хъуамæ сæ кой дæр ма уа,
сыгъдæджытæн куыд æмбæлы, афтæ. ‡‡‡
4 Стæй уыл фыддзых, дзæгъæлдзырд æмæ
æнæуаг хъазæн ныхæстæ дæр нæ фидауынц, уый
бæсты арфæ кæнут Хуыцауæн. §
5 Зындгонд уын хъуамæ уа: нæдæр хæтагæн,
нæдæр чъизи адæймагæн, нæдæр кæрæфæн, –
уымæн æмæ кæрæф мæнгхуыцауæн кувæг у, –
Чырыстийы æмæ Хуыцауы Паддзахады хай нæ
уыдзæн. §†
6 Дзæгъæлдзырдæй уæ мачи асайæд. Æппæт
уыдæтты тыххæй Хуыцау Йæ азар ныккалдзæн,
басæттын чи нæ комы, уыдоныл. §††
7 Уæдæ уын уыдонимæ иумæйагæй мацы уæд.

Рухсы хъæбултæ

8 Сымах кæддæр талынджы уыдыстут, ныр та
рухсы стут Хицауимæ. Уæдæ цæрут рухсы
хъæбулты цардæй, §‡
9 Уымæн æмæ рухс кæм ис, уым сты алы
хорздзинад, рæстад æмæ æцæгад. §‡†
10 Архайут, Хуыцауæн фæндон цы у, уый
базоныныл,
11 Æмæ уын талынджы хъæбулты æнæпайда
хъуыддæгтимæ иумæйагæй мацы уæд, фæлæ сын
сæ хурмæ хæссут. §†
12 Уымæн æмæ уыдон сусæгæй цы кæнынц,
уыдæттæн суанг сæ кой дæр худинаг у.
13 Рухсмæ цыдæриддæр рахастæуы, уый раргом
вæййы, æмæ цы раргом уа, уый та рухс фесты. §‡
14 Уый тыххæй у загъд: «Райхъал у, фынæй, рабад
мæрдтæй, æмæ дæ Чырысти ныррухс кæндзæн». §§†
15 Уæдæ кæсут уæ цардмæ; уæхи дарут
æнæзæндтау нæ, фæлæ зондджынтау. §§‡
16 Пайда кæнут алы фадатæй дæр, уымæн æмæ
рæстæг æвзæр у.
17 Æнæмбаргæ ма ут, фæлæ базонут, Хицауæн
фæндон цы у, уый. §§§
18 Фыднозт ма кæнут сæн, уымæн æмæ уый
расайы хæлд митæ. Фæлтау хайджын кæнут
Сыгъдæг Удæй. [18]
19 Куы æрæмбырд вæййут, уæд зарут псаломтæ,
гимнтæ æмæ удварны зарджытæ; зæрдиагæй
заргæйæ стаут Хицауы. [19]
20 Иудадзыг æмæ алцæй тыххæй дæр нæ Хицау
Йесо Чырыстийы номæй бузныг ут Фыд-Хуыцауæй.
[20]
21 Чырыстийы тас уæм кæй ис, уымæ гæсгæ
кæрæдзийæн ут коммæгæс.

Чырыстон бинонтæ

22 Сылгоймæгтæ, цыма Хицауы коммæ кæсут,
афтæ уæ лæгтæн ут коммæгæс. [21]
23 Уымæн æмæ нæлгоймаг сылгоймаджы хицау у,
Чырысти Аргъуаны хицау куыд у, афтæ. Чырысти у
Йæ буары, Аргъуаны, Ирвæзынгæнæг дæр. [22]
24 Фæлæ Аргъуан Чырыстийæн куыд коммæгæс у,
афтæ сылгоймæгтæ дæр кæддæриддæр хъуамæ
кæсой сæ лæгты коммæ.
25 Лæгтæ, уарзут уæ устыты, Чырысти Аргъуан
куыд бауарзта, афтæ – йæ сæраппонд Йæхи
æрхаста нывондæн, [23]
26 Цæмæй йæ цæхса дон æмæ ныхасæй, æмæ йæ
афтæмæй снывонд кæна Хуыцауæн, [24]
27 Æрлæууын æй кæна Йæ разы намысджын
Аргъуанæй, æнæ сау стъæлфæй, æнæ къæмæй,
æнæ æндæр исты аиппæй, сыгъдæг æмæ æнæфау
куыд уа, афтæ. [25]
28 Лæгтæ сæхи буар куыд уарзынц, афтæ хъуамæ
уарзой сæ устыты. Йæ усы чи уарзы, уый йæхи
уарзы.
29 Йæ буар æнæуынон никуы никæмæн уыди,
фæлæ йæ алчидæр æфсады æмæ йыл мæт кæны.
Афтæ Чырыстийæн дæр Йæ мæт Аргъуаныл у,
30 Уымæн æмæ мах Йæ Буары уæнгтæ стæм.

† *Иак. 4:7.* †† *Мф. 12:36; Эф. 5:4.* ‡ *Эф. 1:13.* ‡† *Мф. 6:14; Мк. 11:25.* ‡‡ *Мф. 5:18.* ‡‡† *Ин. 13:34; 1 Ин. 3:11.* ‡‡‡ *1 Кор. 6:15.* § *Мф. 12:36; Эф. 4:29.* §† *1 Кор. 6:10.* §†† *Мф. 24:4; Мк. 13:5; Лк. 21:8; 2 Фес. 2:3.* §‡ *Ин. 8:12; 12:36.* §‡† *Гал. 5:22.*

§† *2 Кор. 6:14; 1 Тим. 5:20.* §‡ *Ин. 3:20.* §§† *Ром. 6:4.* §§‡ *Кол. 4:5.* §§§ *Ром. 12:2; 1 Фес. 4:3.* 18 *Лк. 21:34.* 19 *Кол. 3:16.* 20 *Кол. 3:17; 1 Фес. 5:18.* 21 *Кол. 3:18; Тит. 2:5.* 22 *1 Кор. 11:3; Эф. 1:22.* 23 *Гал. 1:4; Кол. 3:19.* 24 *1 Пет. 3:21; Тит. 3:5; Дзут. 9:14.* 25 *2 Кор. 11:2; Эф. 1:4.*

31 «Уымæ гæсгæ адæймаг ныууадздзæн йæ фыд
æмæ йæ мады, баиу уыдзæн йæ усимæ, æмæ
дыууæ уыдзысты иу буар». [†]
32 Уыцы ныхæсты стыр сусæгдзинад æвæрд ис,
æмæ æз зæгъын: уый хауы Чырысти æмæ
Аргъуанмæ.
33 Уыимæ хауы сымахмæ дæр: алчидæр йæхи
куыд уарзы, афтæ уарзæд йæ усы, ус та стъæлфæд
йæ лæгæй.

Сывæллæттæ æмæ ныййарджытæ

6 Сывæллæттæ, ут уæ ныййарджытæн
коммæгæс, уымæн æмæ афтæ раст у. [††]
2 «Нымай дæ фыд æмæ дæ мады» – ахæм у
фыццаг фæдзæхст зæрдæвæрдимæ:
3 «Уæд уыдзынæ фæрнджын æмæ дзæвгар
фæцæрдзынæ зæххыл».
4 Сымах дæр, ныййарджытæ, ма мæсты кæнут уæ
сывæллæтты, фæлæ сæ хъомыл æмæ ахуыр кæнут
Хицауы фæдзæхстытæм гæсгæ.

Цагъартæ æмæ сæ хицæуттæ

5 Цагъартæ, цыма Чырыстийы коммæ кæсут, афтæ
зæрдиагæй коммæгæс ут уæ зæххон хицæуттæн,
тæрсут сæ хъыджы бацæуынæй. [‡]
6 Сæ зæрдæ сын балхæнынæн цæстмæкуыст ма
кæнут, фæлæ сын кусут, Хуыцауы фæндон
æнувыдæй чи æххæст кæны, Чырыстийы уыцы
цагъартау.
7 Кусут сын зæрдæрайгæйæ, адæмæн кусæгау нæ,
фæлæ Хицауæн цыма лæггад кæнут, афтæ.
8 Уæ зæрдыл дарут: алчидæр, цагъар уа æви
сæрибар, Хицауæй райсдзæни хорзæх йæ алы хорз
хъуыддаджы тыххæй дæр. [‡†]
9 Сымах дæр, хицæуттæ, уæ цагъартæм кæсут
ахæм цæстæй, ныууадзут уе 'ртхъирæнтæ. Хъулон
Чи никæй кæны, сымахæн дæр æмæ уыдонæн дæр
уæлæрвты ахæм Хицау кæй ис, уый уæ рох ма уæд.
[‡‡]

Хуыцауы хотыхтæ

10 Æппынфæстаг, ме 'фсымæртæ, удвидар кæнут,
Хицауимæ кæй стут, уымæй, æмæ Йæ домбай
хъаруйæ.
11 Уæхи сифтонг кæнут Хуыцауы хотыхтæй, уæ бон
хæйрæджы мæнгард миты ныхмæ лæууын куыд уа,
афтæ. [‡‡†]
12 Уымæн æмæ нæ тох адæймаджы ныхмæ нæу,
фæлæ æнæбуар æлдæртты æмæ барджынты
ныхмæ, ацы талынг дунейы хицæутты ныхмæ,
уæлдæфы чи ис, уыцы фыдæххæссæг удты ныхмæ.
[‡‡‡]
13 Уый тыххæй уæхи сифтонг кæнут Хуыцауы
хотыхтæй, цæмæй фыдбылызы бон куы ралæууа,
уæд уæм разына ныхмæ æрлæууыны хъару,
фæуæлахиз уат æппæтыл дæр, æмæ ма фæцудат.
14 Уæдæ фидар лæуут, уæ астæутæ æрбалвасут
æцæгадæй, уæ уæлæ скæнут рæстады згъæрхæдон.
[§]
15 Фидыды уац хъусын кæнынмæ цæттæдзинад
уæд уæ къахыдарæс.
16 Кæддæриддæр уæм уæд, хæйрæджы æппæт
судзгæ фæттæ кæмæй ахуыссын кæндзыстут, уый –
уырнынады уарт.
17 Ирвæзындзинад уæд уе згъæрхуд, æмæ райсут
Уды лæвæрд цирхъ – Хуыцауы ныхас. [§†]
18 Кæддæриддæр кувут æмæ курут Хуыцауы Удæй
разæнгардæй. Уый тыххæй ут къæрцхъус æмæ
æвæллайгæйæ кувут æппæт сыгъдæджыты
тыххæй. [§††]
19 Кувут мæн тыххæй дæр, цæмæй мæ дзурын куы
бахъæуа, уæд мын Хуыцау ратта æвзаг, æмæ æз
ныфсджынæй раргом кæнон фарны уацы
сусæгдзинад. [§‡]
20 Рæхыстæй бастæй дæр æз уыцы фарны уацы
минæвар дæн. Кувут, цæмæй йæ фехъусын кæнон
ныфсджынæй, куыд мын æмбæлы, афтæ. [§‡†]

Саламтæ

21 Цæмæй сымахæн дæр мæ уавæртæ æмæ мæ
хъуыддæгтæ зындгонд уой, уый тыххæй уын
æппæт дæр радзурдзæн Тихик, нæ уарзон
æфсымæр æмæ Хицауæн иузæрдион кусæг. [§†]
22 Æз æй сымахмæ æрвитын, цæмæй базонат мах
тыххæй æмæ уæ бауадза ныфс.
23 Æфсымæртæн фарн æмæ уарзт
уырнындзинадимæ Фыд-Хуыцауæй æмæ Хицау
Йесо Чырыстийæ.
24 Нæ Хицау Йесо Чырыстийы чи уарзы, уыдон
сеппæт дæр хайджын уæнт Хуыцауы хорзæх æмæ
æнæмæлгæ цардæй.

† *Мф. 19:5; Мк. 10:7; 1 Кор. 6:16.* †† *Мф. 15:4; Мк. 7:10; Кол. 3:20.* ‡ *1 Пет. 2:18; Кол. 3:22; Тит. 2:9.* ‡† *2 Кор. 5:10.* ‡‡ *Гал. 2:6.* ‡‡† *Ром. 13:12; 1 Фес. 5:8.* ‡‡‡ *Ин. 12:31; 14:30; Эф. 2:2.* § *Лк. 12:35; 1 Пет. 1:13.* §† *1 Фес. 5:8; Дзут. 4:12.* §†† *Лк. 18:1; Кол. 4:2.* §‡ *2 Фес. 3:1.* §‡† *Ап. хъ. 21:11.* §† *Ап. хъ. 20:4; Кол. 4:7.*

Филиппæгтæм

1 Павелæй æмæ Тимофейæ, Йесо Чырыстийы цагъартæй, – Йесо Чырыстиимæ иу чи у, Филиппты уыцы сыгъдæджытæм, аргъуаны хистæртæм æмæ диакъонтæм.

[2] Хорзæх æмæ уын фарн нæ Фыд Хуыцауæй æмæ Хицау Йесо Чырыстийæ.

Павел бузныг у Хуыцауæй

[3] Куы уæ æрымысын, уæд кæддæриддæр сымах тыххæй бузныг вæййын мæ Хуыцауæй. [†]

[4] Кæдфæнды ма кувон уеппæты тыххæй дæр – кæддæриддæр фæкувын цингæнгæ,

[5] Фарны уац хъусын кæныны куысты фыццаг бонæй суанг абонмæ кæй æххуыс кæнут, уый тыххæй.

[6] Сымахмæ ахæм хорз хъуыддаг Чи райдыдта, Уый йæ Йесо Чырыстийы æрцыдмæ кæй ахæццæ кæндзæн кæронмæ, ууыл æууæндын фидарæй. [††]

[7] Æмæ уеппæтмæ дæр мæнæн ахæм цæстæй кæсын æмбæлы, уымæн æмæ сымах мæ зæрдæйы стут. Ахæстоны куы дæн, фарны уацы сæрыл куы хæцын, раст кæй у, уымæн æвдисæн куы лæууын, уæд уеппæт дæр мемæ стут уыцы арфæйаг хъуыддаджы.

[8] Æз уеппæты дæр Йесо Чырыстийы уарзтæй кæй уарзын, уымæн Хуыцау – æвдисæн.

[9] Æз кувын, цæмæй уæ уарзондзинад кæна фылдæрæй-фылдæр, æфта уæ зонынадыл, уа уæм арф æмбарынад,

[10] Æмæ уæ бон уа, хуыздæр цы у, уый равзарын. Уæд Чырыстийы æрцыды бон уыдзыстут сыгъдæг æмæ æнæфау, [‡]

[11] Йесо Чырыстийы фæрцы алцæмæй дæр разындзыстут рæстгæнджытæ Хуыцауы кад æмæ намысæн. [‡†]

«Мæ цард Чырысти у»

[12] Фæнды мæ, ме 'фсымæртæ, цæмæй сымах зонат, æз цы уавæры бахаудтæн, уый кæй фæахъаз фарны уац парахатдæрæй хъусын кæнынæн;

[13] Æмæ æз Чырыстийы сæраппонд ахæстоны кæй дæн, уый базыдтой галуаны æппæт хъахъхъæнджытæ, стæй иннæтæ дæр. [‡‡]

[14] Æмæ æз ахст кæй дæн, уый æфсымæртæн сæ фылдæры сразæнгард кодта Хицауыл зæрдæ тынгдæр дарынмæ, æмæ ноджы ныфсхастдæрæй, уæндондæрæй хъусын кæнынц Хуыцауы ныхас. [‡‡†]

[15] Раст зæгъын хъæуы, иуæй-иутæ сæ хæлæгæй æмæ сæхи кады сæраппонд дзурынц Чырыстийы тыххæй, иннæтæ та – сыгъдæг зæрдæйæ. [‡‡‡]

[16] Иутæн сæ зæрдæ сыгъдæг нæу – хи уæлдæр сæвæрыны сæраппонд дзурынц Чырыстийы тыххæй; бæлгæ та кæнынц, мæ рæхыстæ куыд фæуæззаудæр уой, уымæ.

[17] Иннæтæн та уарзондзинад дæтты æвзаг. Уыдон зонынц: фарны уацы сæрылхæцæгæй мæн Хуыцау сæвæрдта.

[18] Æмæ цы? Чырыстийы тыххæй куыдфæнды ма дзурæд, – былалгъæй кæнæ зæрдиагæй, – уæддæр райын. Æмæ райдзынæн,

[19] Уымæн æмæ зонын: уæ куывды руаджы æмæ Йесо Чырыстийы Уды æххуысæй уый мæнæн фæахъаз уыдзæн фервæзынæн.

[20] Æнхъæлмæ кæсын æмæ мæ зæрдæ дарын, æз кæй ницæмæй фегад уыдзынæн, фæлæ раздæрау ныр дæр кæй разындзынæн ныфсджын, æмæ мæ фæрцы снамысджын уыдзæн Чырысти – кæнæ мæ цардæй, кæнæ мæ мæлæтæй.

[21] Уымæн æмæ мæ цард Чырысти у, мæлæт – ме 'фтиаг. [§]

[22] Мæ буары цæргæйæ куы баззайон, уæд уый та мæ хъуыддагæн пайда у; æмæ цы равзарон, уый нæ зонын.

[23] Сæ иу дæр мæ сайы йæхимæ æмæ иннæ дæр: фæнды мæ ацы дунейæ ацæуын æмæ Чырыстиимæ цæрын – уый дзæвгар хуыздæр у. [§†]

[24] Уæ сæраппонд та хуыздæр у мæ буары баззайын.

[25] Æмæ æз æнæгуырысхойæ æууæндын, кæй баззайдзынæн цæргæйæ æмæ кæй уыдзынæн уеппæтимæ дæр, цæмæй рæза уæ уырнындзинад æмæ цин кæнат.

[26] Æмæ та уæм куы æрцæуон, уæд уын мæ фæрцы фылдæр фадат уыдзæн, Йесо Чырыстийы руаджы уын цы бантыст, уымæй раппæлынæн. [§††]

Павелы сидт

[27] Æрмæст уæ цард уæд Чырыстийы фарны уацмæ гæсгæ. Æмæ уæм куы æрцæуон, уæд фендзынæн, кæнæ фæсауунмæ фехъусдзынæн, сымах кæй стут

† 1 Фес. 1:2. †† Ин. 6:29; 1 Фес. 1:3. ‡ 1 Фес. 5:23. ‡† Мф. 5:16; Ин. 15:8. ‡‡ Ап. хъ. 21:11.

‡‡† Эф. 3:13. ‡‡‡ 2 Кор. 2:17. § Гал. 2:20. §† 2 Кор. 5:8. §†† 2 Кор. 1:14; Флп. 2:16.

æмуд, æмзæрдæйæ кæй тох кæнут, фарны уац йæ
бындур кæмæн у, уыцы уырнындзинадыл, †
28 Æмæ уæ ныхмæлæуджытæй æппындæр кæй нæ
тæрсут. Хуыцау сын уе 'хсары руаджы равдисдзæн:
уыдон фесæфдзысты, сымах та фервæздзыстут.
29 Уымæн æмæ сымахæн хорзæхæн лæвæрд у
Чырыстийыл æрмæст æууæндын нæ, фæлæ Йæ
сæраппонд хъизæмар кæнын дæр. ††
30 Сымах архайут, æз кæм архайдтон, уыцы тохы.
Куыд тох кодтон, уый сымах федтат, ныр та хъусут,
абон дæр мæ тох кæй нæма фæци, уый.

Цагъар æмæ Паддзах

2 Уæдæ Чырыстиимæ кæй стут, кæд уын уый
ныфс дæтты, кæд уарзондзинад рæвдауы
сымах, кæд уын Сыгъдæг Удимæ иудзинад ис, кæд
зæрдæхæлар æмæ тæригъæдгæнаг стут, ‡
2 Уæд ноджыдæр бафтаут мæ циныл: уарзут
кæрæдзи æмхуызон, ут æмхъуыды, æмуд æмæ
æмзонд. ‡†
3 Иннæтæй хи уæлдæр æвæрыны кæнæ кадмæ
бæллыны сæраппонд мацы аразут, фæлæ ут
сæрныллæг – иу иннæйы нымайæд йæхицæй
уæлдæрыл. ‡‡
4 Алкæмæн дæр йæ мæт уæд канд йæхиуыл нæ,
фæлæ иннæйыл дæр. ‡‡†
5 Сымах алцæмæ дæр хъуамæ кæсат Йесо
Чырыстийы цæстæй: ‡‡‡
6 Йæ æрдзыхъæдмæ гæсгæ Хуыцауы æмсæр кæд
уыди, уæддæр нæ ныххæцыд, Хуыцауы æмсæр кæй
у, ууыл. §
7 Фæлæ Йæхæдæг Йæхи сгæвзыкк кодта –
схайджын цагъары æрдзыхъæдæй, сси
адæймаджы халдих, æмæ бакастæй дæр уыд
адæймаджы хуызæн. §†
8 Уый æрныллæг кодта Йæхи – афтæ коммæгæс
уыди, æмæ амард, уыимæ мæлгæ та дзуарыл
акодта. §††
9 Æмæ Йæ Хуыцау афтæ сбæрзонд кодта, æмæ
Йын радта æппæт нæмттæй дæр уæлдæр ном, §‡
10 Цæмæй Йесойы номы раз сæ зонгуытыл
æрлæууой, уæларвы, зæххыл æмæ дæлдзæх чи ис,
уыдон иууылдæр, §‡†
11 Æмæ алчидæр æргомæй зæгъа: Йесо Чырысти
Хицау у. Уый уыдзæни Фыд-Хуыцауы кадæн. §†

Æрттивут стъалытау

12 Мæ уарзон хæлæрттæ, сымах иудадзыг
коммæгæс уыдыстут – æз уемæ куы уыдтæн, уæд
дæр, уæлдайдæр та ныртæккæ, æз уемæ куы нæ
дæн, уæд. Уæдæ тæрсгæ-ризгæйæ уæхи хъарут уæ
фервæзыныл,
13 Уымæн æмæ Хуыцау Йæхæдæг кусы уæ
зæрдæты – фæндон Ын чи у, уæ уыцы бæллицтæ
æмæ хъуыддæгтæ Уымæй рацæуынц. §‡
14 Æппæт дæр кæнут æнæ хъуыр-хъуырæй æмæ
æнæ гуырысхойæ, §§†
15 Цæмæй уат Хуыцауы æнаипп, сыгъдæг æмæ
æнæфау хъæбултæ ацы æнæуаг æмæ хæлд адæмы
æхсæн. Арвыл цы стъалытæ ферттивы, сымах ахæм
стъалытау стут се 'хсæн, §§‡
16 Парахат кæнут царддæттæг ныхас. Æмæ
Чырысти куы æрцæуа, уæд мæ бон раппæлын
уыдзæни, мæхи дзæгъæлы кæй нæ хъардтон æмæ
дзæгъæлы кæй нæ куыстон, уымæй. §§§
17 Фæлæ мæ, мыййаг, суанг нывондæн куы
æрхастæуа, æмæ нывонды тугау мæ туг уæ
уырнындзинады нывондыл куы акæла, уæддæр æз
цин кæнын, стæй цин кæ- нын уеппæтимæ дæр. 18
18 Афтæ цин кæнут сымах дæр, стæй цин кæнут
мæнимæ иумæ дæр!

Тимофей æмæ Эпафродит

19 Хицау Чырыстийы фæрцы мæ зæрдæ дарын
сымахмæ рæхджы Тимофейы арвитыныл, цæмæй
æз дæр базонон уæ уавæрты тыххæй æмæ барухс
уа мæ зæрдæ. 19
20 Мæнæн æндæр ахæм адæймаг нæй, Тимофейау
сымахыл афтæ зæрдиагæй чи бамæт кæна.
21 Иннæтæ иууылдæр мæт кæнынц, Йесо
Чырыстийæн фæндон цы у, ууыл нæ, фæлæ сæхи
пайдайыл. 20
22 Тимофей фæлвæрд кæй у, уый та зонут, уымæн
æмæ фырт йæ фыды фарсмæ куыд балæууа, афтæ
мемæ фарны уац хъусын кæныныл куыста
æнувыдæй. 21
23 Дарддæр цы бауыдзынæн, уый куыддæр
базонон, афтæ мæ ныфс ис æвæстиатæй йæ
сымахмæ арвитыныл.
24 Хицауы фæрцы фидарæй æууæндын, рæхджы
уæм мæхæдæг дæр кæй æрцæуыдзынæн, ууыл.
25 Æз æнæмæнг бакæнинагыл нымайын, мæ
хъуæгты мын æххуысмæ кæй æрбарвыстат, мæ
уыцы æфсымæр, æмкусæг æмæ æмтохгæнæг
Эпафродиты сымахмæ арвитын.
26 Уымæн æмæ тынг бæллы уеппæты дæр
фенынмæ, æмæ стыр мæты бафтыд, йæ
фæрынчыны хабар уæм кæй байхъуыст, уый
тыххæй.
27 Уыди рынчын æмæ фæцæймард, фæлæ йын
Хуыцау батæригъæд кодта, æмæ æрмæст уымæн
нæ, фæлæ мæнæн дæр, мæ хъыгыл куыд нал
бафта, афтæ.
28 Уымæ гæсгæ уæм æй æрвитын æвæстиатæй,
цæмæй уын йæ фенд æрхæсса цин, мæнæн та мæ
хъыг фæкъаддæр уа.

† *Эф. 4:1; Кол. 1:10; 1 Фес. 2:12.* †† *Ап. хъ. 5:41.* ‡ *Кол. 3:12.* ‡† *Ром. 15:5; Флп. 3:16.* ‡‡ *Лк. 14:11; Ром. 12:10.* ‡‡† *1 Кор. 10:24.* ‡‡‡ *Мк. 11:29.* § *2 Кор. 4:4; Кол. 1:15.* §† *Мф. 20:28.* §†† *Мф. 26:39; Дзут. 2:17.* §‡ *Мф. 28:18; Дзут. 1:4.* §‡† *Ром. 14:11; Æрг. 5:14.* §† *Ин. 13:13; 1 Кор. 8:6.*

§‡ *2 Кор. 3:5; Дзут. 13:21.* §§† *1 Пет. 4:9.* §§‡ *Мф. 5:14.* §§§ *Флп. 4:1.* 18 *2 Тим. 4:6.* 19 *Ап. хъ. 16:1.* 20 *1 Кор. 10:24.* 21 *Ап. хъ. 16:2.*

29 Уæдæ Хицауæн фæндон куыд уа, афтæ йыл сæмбæлут æхсызгонæй. Аргъ кæнут ахæмтæн. [†]

30 Чырыстийы хъуыддаджы сæраппонд Эпафродит мæлæтмæ хæстæг уыд, йæ цард æвгъау нæ кодта, цæмæй мын уæ бæсты баххуыс кæна, уæ бон мын цы раттын нæ уыд, уымæй.

Талынгæй – рухсмæ

3 Æппынфæстаг, ме 'фсымæртæ, цин кæнут, Хицауимæ кæй стут, ууыл. Раздæр уын цы дзырдтон, уый уæм ногæй фыссын мæнæн зын нæу, сымах та фыдбылызæй бахиздзæн. [††]

2 Уæхи хизут куыйтæй, уæхи хизут зианхæссæг кусджытæй, уæхи хизут, буарæй хынджылæггаг чи аразы, уыдонæй. [‡]

3 Мах стæм æцæг сунæтгонд – кусæм Хуыцауæн, Йæ Уд нæ куыд аразы, афтæ. Нæ зæрдæ зæххоныл нæ дарæм, фæлæ æппæлæм, Йесо Чырыстиимæ кæй стæм, уымæй. [‡†]

4 Æниу, мæ бон у, æмæ зæххоныл дæр дарон мæ зæрдæ. Кæд искæмæ афтæ кæсы, æмæ зæххоныл зæрдæ дарын йæ бон у, уæд мæ бон та ноджы тынгдæр у.

5 Сунæтгонд æрцыдтæн мæ царды æстæм бон, дæн израилаг адæмæй, Вениамины хæдзарвæндагæй, дзуттæгтæй райгуырæг дзуттаг, Æгъдау куыд æххæст кодтон, уымæ гæсгæ – фарисей, [‡‡]

6 Диныл фырæнувыдæй – Аргъуан æфхæрæг, Æгъдаумæ гæсгæ – æнæфау рæстгæнæг. [‡‡†]

7 Фæлæ мæм раздæр æфтиаг цы касти, уый Чырыстийы тыххæй банымадтон ницæуыл.

8 Уый нæ, фæлæ тæккæ зынаргъдæр цы у, уый сæраппонд – Йесо Чырыстийы базоныны сæраппонд – æз æппæт дæр нымайын ницæуыл. Чырыстийы тыххæй æнæхай фæдæн алцæмæй дæр, æппæт дæр нымайын быроныл, цæмæй мæ иунæг хæзна уа Чырысти, [‡‡‡]

9 Æмæ баиу уон Йемæ. Æгъдауы руаджы адæймаг цы рæстадæй схайджын вæййы, æз уымæ нал тырнын. Æз тырнын, Чырыстийыл æууæндыны руаджы Хуыцау уырнджытæн кæй дætты, уыцы рæстадмæ. [§]

10 Мæ нысан у Чырыстийы æмæ мæрдтæй Йæ райгасгæнæг тых базонын, Йæ хъизæмæрттæ бавзарын, Уый куыд амарди, афтæ амæлын, [§†]

11 Цæмæй исты хуызы мæрдтæй райгас уон.

Нысанмæ тырнгæйæ

12 Æз афтæ нæ зæгъын, æмæ ныридæгæн бахæццæ дæн мæ нысанмæ, кæнæ æнаипп сдæн; фæлæ згъорын размæ, гæнæн æмæ амалæй хæрзиуæг мæхи бакæнынмæ – Йесо Чырысти мæ уый тыххæй скодта йæхион. [§††]

13 Æфсымæртæ, æз афтæ æнхъæл нæ дæн, æмæ мæ хæрзиуæг ныридæгæн райстон. Æрмæст, фæстæмæ нæ кæсгæйæ, ныййарц дæн размæ – [§‡]

14 Згъорын нысанмæ, Хуыцау Йесо Чырыстийы фæрцы мæн кæй тыххæй æрхуыдта, уыцы уæларвон хæрзиуæг райсынмæ. [§‡†]

15 Уæдæ махæй алцæмæй дæр æххæст чи у, уымæ ахæм хъуыды хъуамæ уа. Кæд истæй фæдыл æндæр хъуыдыйыл хæст стут, уæд уын уый дæр Хуыцау раргом кæндзæн. [§†]

16 Уæвгæ, куыдфæнды ма уæд, дарддæр дæр цæрæм, цы нын бантыст, уымæ гæсгæ. [§‡]

17 Æфсымæртæ, фæзмут мæн. Нæхи уын цавæрæй равдыстам, ахæм уагыл чи цæры, уыдон сымахæн уæд фæзминаг. [§§†]

18 Уымæн æмæ бирæтæ, – æз уын уыдоны тыххæй арæх дзырдтон, ныр та уын кæугæйæ дзурын, – цæрынц Чырыстийы дзуары знæгтау.

19 Уыдонæн сæ кæрон – бынсæфт, сæ хуыцау – сæ гуыбын, худинаг сæм цы хъуамæ кæсид, уымæй сты сæрыстыр. Сæ мæт у зæххон цардыл. [§§‡]

20 Мах та уæларвон бæстæгтæ стæм, уырдыгæй æнхъæлмæ кæсæм Ирвæзынгæнæгмæ дæр – Хицау Йесо Чырыстимæ. [§§§]

21 Æппæт басæттын дæр Йæ бон кæмæй у, Йæ уыцы хъаруйæ Уый аивдзæн нæ лæмæгъ буар, скæндзæн æй Йæ намысджын Буары халдих. [18]

4 Уæдæ зæрдæйæ кæй уындмæ бæллын, мæ цин æмæ мæ хæрзиуæг чи у, мæ уыцы уарзон æфсымæртæ, фидар лæуут, Хицауыл æууæндгæйæ. [19]

Ут æмзонд æмæ цин кæнут

2 Хатын Эводимæ, хатын Синтихимæ: сымах Хицауимæ стут, æмæ æмбарут кæрæдзи. [20]

3 Дæуæй дæр, мæ иузæрдион æмкусæг, æххуыс курын уыцы сылгоймæгтæн. Сæ нæмттæ царды чиныджы фыст кæмæн сты, уыцы Климент æмæ мæ иннæ æмкусджыты æмрæнхъ уыдон мæнимæ иумæ тох кодтой фарны уац адæммæ хæссыны сæраппонд. [21]

4 Иудадзыг цин кæнут, Чырыстиимæ кæй стут, ууыл; æмæ ма уын ноджыдæр зæгъын – цин кæнут.

5 Æвæлмас кæй стут, уый зындгонд уæд æппæт адæмæн дæр. Хицауæн Йе 'рцыд хæстæг у. [22]

6 Мацæуыл мæт кæнут, фæлæ алы хатт дæр кувут Хуыцаумæ, курут Дзы, бузныгæй Йын æргом кæнут уæ хъуæгтæ, [23]

7 Æмæ зонд кæуыл не 'ххæссы, Хуыцауы уыцы фарн бахъахъхъæндзæн уæ зæрдæтæ æмæ уæ зонд Йесо Чырыстиимæ иугондæй. [24]

8 Æппынфæстаг, ме 'фсымæртæ, цыдæриддæр у æцæг, уæздан, раст, сыгъдæг, уарзинаг, æхцон –

† *1 Фес. 5:12.* †† *2 Кор. 13:11.* ‡ *2 Кор. 11:13.* ‡† *Ром. 2:29.* ‡‡ *Ап. хъ. 23:6; 26:5.* ‡‡† *Ап. хъ. 8:3.* ‡‡‡ *Ин. 17:3; Кол. 2:2.* § *Ром. 3:22; Дзут. 4:3.* §† *Ром. 6:5; 8:17.* §†† *1 Кор. 13:12; 1 Тим. 6:12.*

§‡ *Лк. 9:62.* §‡† *1 Кор. 9:24.* §† *Дзут. 5:14.* §‡ *Ром. 12:16; 15:5; 1 Кор. 1:10.* §§† *Флп. 4:9; 2 Фес. 3:9.* §§‡ *2 Пет. 2:1; Ром. 16:18.* §§§ *Тит. 2:13; Дзут. 13:14.* 18 *1 Ин. 3:2; 1 Кор. 15:42-44.* 19 *2 Кор. 1:14; 1 Фес. 2:19.* 20 *Флп. 2:2.* 21 *Лк. 10:20; Æрг. 3:5.* 22 *Иак. 5:9; 1 Пет. 4:7.* 23 *Мф. 6:25; 1 Тим. 2:1.* 24 *Ин. 14:27; Кол. 3:15.*

цыдæриддæр нывыл æмæ раппæлинаг у, бæллут
уымæ. [†]
9 Цæуыл уæ сахуыр кодтон, цы уын радтон, цы
уын загътон, цавæрæй мæ федтат, фæзмут æппæт
уыдæттæ, æмæ фарндæттæг Хуыцау уыдзæн уемæ.
[††]

Арфæйы ныхæстæ

10 Бузныг дæн Хицауæй æмæ мæ цинæн кæрон
нал ис, дзæвгар рæстæджы фæстæ та мыл тыхсын
кæй райдыдтат, уый тыххæй. Уæвгæ мыл
кæддæриддæр тыхстыстут, фæлæ уын фадат нæ
уыд.
11 Хъуаг æййафын, зæгъгæ, уый тыххæй уын нæ
зæгъын – æз сахуыр дæн, цы мæм вæййы, уый
фагыл нымайынын. [‡]
12 Цæрын зонын гæвзыккæй дæр æмæ фæрныгæй
дæр; сахуыр дæн кæддæриддæр æмæ
кæмдæриддæр æфсæстæй æмæ стонгæй,
парахатæй æмæ хъуагæй цæрыныл. [‡†]
13 Мæ бон æппæт дæр у мæнæн тых дæттæг
Чырыстиимæ. [‡‡]
14 Æниу мæм мæ зынты æххуысмæ кæй
æрцыдыстут, уымæй хорз бакодтат.
15 Уæхæдæг æй зонут, филиппæгтæ, фарны уац
хъусын кæнынмæ куы бавнæлдтон, уæд
Македонийæ мæ рацæуыны фæстæ мын мæ
лæггады тыххæй иу аргъуан дæр нæ баххуыс кодта
– æрмæстдæр мæ сымах барæвдыдтат.
16 Сымах мын Фессалоникæмæ дæр мæ хъуаджы
заман иу æмæ дыууæ хатты не 'рбарвыстат уе
'ххуысы хай.
17 Æз уый хуынтæ уæ агурыны тыххæй нæ дзурын.
Мæн фæнды, цæмæй уæ хорз хъуыддæгты
номхыгъды фылдæр кæна æфтиаг. [‡‡†]
18 Æз райстон, æмæ мæм ис, цас мæ хъæуы,
уымæй фылдæр. Цы мын рарвыстат, уый райстон
Эпафродитæй, æмæ мæм фаг ис. Уæ хуын у
хæрздæф нывондау, Хуыцауæн фæндиаг æмæ
æхсызгон.
19 Йе стыр хъæздыгадæй Хуыцау баххæст
кæндзæн уæ алы хъуаг дæр Йесо Чырыстийы
фæрцы. [‡‡‡]
20 Нæ Фыд Хуыцауæн кад уæд мыггагæй-
мыггагмæ! Амен.

Саламтæ

21 Саламтæ раттут æппæт сыгъдæджытæн – Йесо
Чырыстиимæ чи ис, уыдонæн. Саламтæ уын
дæттынц, мемæ чи ис, уыцы æфсымæртæ.
22 Саламтæ уын дæттынц æппæт сыгъдæджытæ,
уæлдайдæр та кесæры хæдзаронтæ.
23 Нæ Хицау Йесо Чырыстийы хорзæх уæ уæд.

† *Мф. 5:16; Ром. 13:13.* †† *Ром. 15:33.* ‡ *1 Тим. 6:6.* ‡† *2 Кор. 6:10.* ‡‡ *2 Кор. 12:9.*

‡‡† *2 Кор. 12:14.* ‡‡‡ *Эф. 3:16.*

Колоссæгтæм

Павел бузныг у Хуыцауæй

1 Павелæй, Хуыцауы фæндæй Йесо Чырыстийы
апостолæй, æмæ не 'фсымæр Тимофейæ –
2 Чырыстиимæ иу чи у, Колоссты уыцы сыгъдæг
æмæ иузæрдион æфсымæртæм.
3 Хорзæх æмæ уын фарн нæ Фыд Хуыцауæй [æмæ
Хицау Йесо Чырыстийæ]. Мах иудадзыг кувæм
сымах тыххæй æмæ арфæ кæнæм Хуыцауæн – нæ
Хицау Йесо Чырыстийы Фыдæн, [†]
4 Уымæн æмæ мах фехъуыстам: сымах æууæндут
Йесо Чырыстийыл æмæ уарзут æппæт
сыгъдæгджыты. [††]
5 Уæ уырнындзинад æмæ уарзтæн сæ бындур у,
уæлæрвты уын æфснайдæй цы хорзæхтæ лæууы,
уыдонил уæ зæрдæ кæй дарут, уый. Уыцы
зæрдæдарæны тыххæй сымах фехъуыстат
æцæгады ныхасы – фарны уацы.
6 Уыцы фарны уац æрхæццæ сымахмæ, æмæ
æппæт дунейы куыд æнтыстджын у æмæ парахат
кæны, афтæ йын æнтысы сымахмæ дæр, Хуыцауы
хорзæх æцæг цавæр у, ахæмæй йæ куы фехъуыстат
æмæ базыдтат, уæдæй фæстæмæ. [‡]
7 Фарны уац сымах базыдтат нæ уарзон æмкусæг
Эпафрасæй – уый уæ сæраппонд æнувыдæй кусы
Чырыстийæн.
8 Эпафрас нын радзырдта, Хуыцауы Уд уæм цы
уарзт райхъал кодта, уый тыххæй.

Хорзæх – Чырыстийы фæрцы

9 Уый цы бон фехъуыстам, уæдæй фæстæмæ мах
дæр иудадзыг кувæм сымах тыххæй æмæ курæм,
цæмæй уын Хуыцау Йæ Уды фæрцы ратта æппæт
зонд æмæ æмбарынад, æмæ Йын æххæстæй
базонат Йæ фæндон. [‡†]
10 Уæд уæ цард Хицауæн уыдзæн фæндиаг, æппæт
алцæмæй дæр Ын æлхæндзыстут Йæ зæрдæ, уæ
алы хорз хъуыддаг дæр хæсдзæн пайда, Хуыцауы
зондзыстут фылдæрæй-фылдæр. [‡‡]
11 Йе стыр хъомыс æфтауæд уæ тыхыл, скæнæд
уæ фидар æмæ фæразон, [‡‡†]
12 Æмæ цингæнгæ арфæ кæнат, рухсмæ уæ Чи
æрхуыдта, сыгъдæгджытæн æфснайдæй цы
хорзæхтæ лæууы, уыдонæй уæ хай райсыны аккаг
Чи скодта, уыцы Фыдæн. [‡‡‡]
13 Уый мах фервæзын кодта талынджы уацарæй
æмæ нæ бакодта Йæ уарзон Фырты Паддзахадмæ –
[§]
14 Фырт не ссæрибары аргъ бафыста Йæ Тугæй,
æмæ нын хатыр сты нæ тæригъæдтæ. [§†]
15 Уый райгуырд æппæт сфæлдисыны размæ, Уый
у, цæстæй Кæй нæ уынæм, уыцы Хуыцауы Халдих.
[§††]
16 Уымæн æмæ арвыл æмæ зæххыл цыдæриддæр
ис, цæстæй цы уынæм æмæ цы нæ уынæм, æппæт
уыдæттæ Уый фæрцы сфæлдыстæуыд: уæларвон
уæлдæр бынæттæ, хицæуттæ, æлдæрттæ,
барджынтæ – æппæт дæр Йæ фæрцы æмæ Уымæн
сфæлдыстæуыд. [§‡]
17 Æппæт сфæлдысты размæ дæр Уый ис, æмæ
æппæтыл дæр Уый хæцы. [§‡†]
18 Уый у Йæ буары, Аргъуаны, Сæр. Уый у
сæрæвæрæн, мæрдтæй фыццаг Уый райгас,
цæмæй æппæт дæр уа Йæ дæлбар. [§†]
19 Уымæн æмæ Хуыцауы бафæндыд, цæмæй
Йеппæт миниуджытæ уой Чырыстимæ, [§‡]
20 Æмæ Чырыстийы фæрцы æппæт дæр
бафидауын кæна Йемæ. Чырысти дзуарыл цы Туг
ныккалдта, уымæй Хуыцау бафидауын кодта
уæларвонты æмæ зæххонты. [§§†]
21 Кæддæр сымах дæр Хуыцауæн уыдыстут
æцæгæлæттæ æмæ Йе знæгтæ, æмæ уый æвдыстат
уе 'взæр хъуыддæгтæй.
22 Ныр та уæ бафидауын кодта Йемæ, Чырысти
адæймаджы буары кæй амард, уый фæрцы, цæмæй
Хуыцауы раз уат сыгъдæг, æнаипп æмæ æнæфау. [§§‡]
23 Ныр уæ уырнындзинад иудадзыг хъуамæ уа
фидар æмæ æнæфæцудгæ, сымах цы фарны уац
фехъуыстат, уый уын цы зæрдæдарæн дæтты, ууыл
ма фæгуырысхо уат. Уыцы фарны уац хъуыстгонд
æрцыди дунейы æппæт адæмæн, æмæ æз, Павел,
сдæн йæ кусæг.

Павелы лæггад Аргъуанæн

24 Ныртæккæ амондджын дæн, уæ сæраппонд кæй
æвзарын, уыцы хъизæмæрттæй. Мæ буары
хъизæмæрттæй æз архайын Чырыстийы тухæнтæ
баххæст кæныныл Йæ Буары, Аргъуаны,
сæраппонд. [§§§]

† *Флп. 1:3.* †† *Дзут. 6:10.* ‡ *Мф. 13:8; Ин. 15:16.* ‡† *Ром. 12:2.* ‡‡ *Эф. 4:1; Флп. 1:27; 1 Фес. 2:12.* ‡‡† *Ап. хъ. 5:41.* ‡‡‡ *Ап. хъ. 26:18.*

§ *Мф. 3:17; Дзут. 2:15.* §† *Ром. 3:25.* §†† *Дзут. 1:3.* §‡ *Ин. 1:3; Эф. 3:9; Дзут. 1:2.* §‡† *Ин. 1:1.* §† *Ром. 8:29; 1 Кор. 15:20; Эф. 1:22.* §‡ *Кол. 2:9.* §§† *Лк. 2:14.* §§‡ *Лк. 1:75; Ром. 5:10; 1 Кор. 1:2; Эф. 1:4; Тит. 2:14.* §§§ *Ром. 5:3.*

25 Æз сдæн Йæ уыцы Аргъуаны кусæг, цæмæй саразон, уæ пайдайæн мын Хуыцау цы бафæдзæхста, уый – Хуыцауы ныхас æххæстæй фехъусын кæнын. †

26 Æз хъуамæ адæммæ фæхæссон, рагзаманæй æппæт фæлтæртæ кæй нæ зыдтой, ныр та Хуыцау сыгъдæджытæн кæй раргом кодта, Йæ уыцы сусæгдзинад. ††

27 Хуыцауы бафæндыд, уыцы сусæгдзинады æппæт адæмтæн цы намысы хæзна ис, уый Йæ сыгъдæджытæн равдисын. Уыцы сусæгдзинад у, Чырысти уæ зæрдæты кæй цæры æмæ Йæ фæрцы Хуыцауы намысæй хай райсынил уæ зæрдæ кæй дарут, уый. ‡

28 Мах хъусын кæнæм Чырыстийы тыххæй; æппæт зонынадæй дæр пайда кæнгæйæ, зонд амонæм æмæ ахуыр кæнæм алы адæймаджы дæр, цæмæй алы адæймаджы дæр Хуыцауы раз æрлæууын кæнæм, Чырыстиимæ кæй ис, уый руаджы æнаиппæй. ‡†

29 Æз уый сæраппонд кусын æмæ мæхи хъарын, Чырысти мын кæмæй хай кæны, Йæ уыцы домбай хъаруйæ. ‡‡

2 Фæнды мæ, цæмæй зонат, уæ сæраппонд, стæй лаодикиæгты æмæ мæ лæгæй-лæгмæ чи нæ зоны, уыдоны сæраппонд дæр куыд бирæ кусын, уый.

2 Æз тырнын, цæмæй уат ныфсджын, уарзондзинад уæ бæтта кæрæдзийыл, хъæздыг уат, æцæгадыл æнæгуырысхойæ кæй æууæндут æмæ йæ æххæстæй кæй æмбарут, уымæй. Æмæ уæд зондзыстут Хуыцауы сусæгдзинад – Чырыстийы. ‡‡†

3 Зонды æмæ зонынады æппæт арфæвæрд хæзнатæ Чырыстимæ сты. ‡‡‡

4 Æз уын уыдæтты тыххæй уымæн зæгъын, цæмæй уæ мачи асайа къæбæлдзыг ныхæстæй.

5 Уымæн æмæ мæхæдæг уемæ нæ дæн, фæлæ мæ уд уемæ ис, æмæ цин кæнын, уæ цард нывыл кæй у æмæ Чырыстийыл фидарæй кæй æууæндут, ууыл. §

Чырыстон цард

6 Уæдæ Хицау Йесо Чырыстийыл зæрдиагæй куыд бауæндыдыстут, афтæ ут Йемæ æмæ Йын уæ цард уæд фæндон.

7 Куыд уын бацамындæуыд, афтæ Йæ скæнут уæ царды бындур, рæзæд уæ уырныдзинад, æмæ кæддæриддæр ут бузныг. §†

8 Уæхи хъахъхъæнут, цæмæй уæ мачи асайа æнæпайда æмæ гæдыбыд ахуырæдтæй. Уыдонæн сæ бындур Чырысти нæу, фæлæ дунейы æгъдæуттæ æмæ адæмы таурæгътæ. §††

9 Адæймаджы буар Йæ уæлæ Чи скодта, уыцы Чырыстимæ сты Хуыцауы æппæт миниуджытæ. §‡

10 Чырыстиимæ иугондæй сымах æххæст стут æппæтæй дæр. Уый лæууы æппæт уæларвон æлдæртты æмæ барджынты сæргъы. §‡†

11 Сымах баиу стут Чырыстиимæ, æмæ æрцыдыстут сунæтгонд. Уыцы сунæт уын скодта адæймаг нæ, фæлæ Чырысти, æмæ афтæмæй фервæзтыстут тæригъæдджын æрдзыхъæдæй – §†

12 Аргъуыды рæстæг Чырыстиимæ æрцыдыстут ныгæд æмæ, Йесойы мæрдтæй райгасгæнæг Хуыцауы тыхыл æууæндгæйæ, райгас стут Йемæ. §‡

13 Сымах уæ тæригъæдты æмæ уæ æнæсунæт æрдзыхъæды аххосæй уыдыстут мард, фæлæ уæ Хуыцау райгас кодта Чырыстиимæ. Хуыцау нын ныббарста неппæт тæригъæдтæ дæр, §§†

14 Аивта, Æгъдаумæ гæсгæ нæ ныхмæ чи уыди, нæ хæсты уыцы номхыгъд, скодта йын кæрон – байтыгъта йæ дзуарыл. §§‡

15 Æнæбуар æлдæрттæн æмæ барджынтæн байста сæ хотыхтæ, фæуæлахиз сыл дзуарæй æмæ дунейæн равдыста, уыдоны æгадмæ кæй æртардта, уый. §§§

16 Уæдæ уын мачи тæрхон кæнæд, цы хæрут æмæ цы нуазут, стæй иставæр бæрæгбон, мæйноджы бæрæгбон кæнæ сабат кæй нæ бæрæг кæнут, уый тыххæй. 18

17 Уыдæттæ сты, фидæны цы хъуамæ æрцыдаид, уымæн йæ ауун. Цы æрцыд, уый та Чырысти у. 19

18 Се 'нæхъуаджы сæрныллæгæй æмæ зæдтæн кувынæй зæрдæрухс чи у, уыдонæй уæ исчи уæ хæрзиуæгæй æнæхай ма фæкæнæд. Уыдонæн сæ дины бындур мæнг цæстылуайæнтæ сты. Ахæмтæ дзæгъæлы сæрыстыр сты сæ зæххон зондæй. 20

19 Уыдон Чырыстийыл, буары Сæрыл, хæст не сты. Буарæн æппæт дæр дæтты Чырысти – буар кæрæдзийыл æнгом хæцы нуæрттæ æмæ уæнгбæттæнты фæрцы, æмæ рæзы Хуыцауæн фæндиагæй. 21

Ног цард

20 Кæд сымах Чырыстиимæ амардыстут æмæ а дунейы æгъдæуттæй ссæрибар стут, уæд ма, цыма дунейы цæрут, уыйау цæмæн кæсут уыдоны коммæ: 22

21 «Дæ къухмæ йæ ма райс!», «Ма дзы бахæр!», «Ма йыл бандзæв!»?

22 Уыцы æгъдæуттæ цæуыл дзурынц, æппæт уыдæттæ нал фæбæззынц се спайда кæныны фæстæ. Уыдон иууылдæр сты адæмы æрхъуыдыгонд фæдзæхстытæ æмæ ахуырæдтæ. 23

23 Ахæм уагæвæрдтæ æрхъуыдыгонд динимæ, æгæр сæрныллæгимæ æмæ буар æнæхъуаджы домынимæ æддаг бакастæй зондджын зынынц, æцæгæй та тæригъæдджын æрдзыхъæдыл сæ бон нæ цæуы.

† *1 Кор. 4:1; 9:17.* †† *Ром. 14:24; Эф. 3:9.* ‡ *Ром. 9:23; Эф. 3:17.* ‡† *2 Кор. 11:2.* ‡‡ *1 Кор. 15:10; Флп. 2:13.* ‡‡† *Флп. 3:8.* ‡‡‡ *1 Кор. 1:30.* § *1 Кор. 5:3.* §† *1 Кор. 1:5; Эф. 3:7.* §†† *Эф. 5:6; Дзут. 13:9.* §‡ *Ин. 1:14; Кол. 1:19.*

§‡† *Эф. 1:22.* §† *Ром. 2:29; Гал. 3:27.* §‡ *Ром. 6:4; Эф. 1:19.* §§† *Эф. 2:1.* §§‡ *Эф. 2:15.* §§§ *Эф. 4:8; Дзут. 2:14.* 18 *Ром. 14:6.* 19 *Дзут. 10:1.* 20 *2 Кор. 11:14.* 21 *Эф. 4:15.* 22 *Ром. 7:4.* 23 *Мф. 15:9.*

3 Уæдæ кæд сымах Чырыстиимæ райгас стут, уæд тырнут уæлæрвтæм, Чырысти Хуыцауы рахиз фарс кæм бады, уырдæм. †

2 Уæ хъуыдытæ уæнт зæххон цардыл нæ, фæлæ уæларвон цардыл, ††

3 Уымæн æмæ сымах амардыстут, æмæ уæ цард Чырыстиимæ Хуыцаумæ ис æмæ æргом нæма у. ‡

4 Уæ цард, Чырысти, куы раргом уа, уæд Йемæ раргом уыдзæн уæ намыс дæр. ‡†

5 Уæдæ амарут уæ зæххон уæнгтæ: хæтын, чъизи митæ, æлгъаг мондæгтæ, кæрæф, уымæн æмæ кæрæф мæнгхуыцаумæ кувын у. ‡‡

6 Уыдæтты тыххæй Хуыцау Йæ фыдæх ныккалдзæн Йæ ныхмæлæууджытыл. ‡‡†

7 Се 'хсæн ма куы цардыстут, уæд сымах дæр ахæм æвзæр митæ кодтат.

8 Ныр ныууадзут æппæт уыдæттæ: мæсты, фыдæх, фыдгой, æнæуаг ныхæстæ. ‡‡‡

9 Кæрæдзийæн мæнгтæ ма дзурут, уымæн æмæ сымах фервæзтыстут, раздæр цы уыдыстут, уыцы адæймагæй йæ хъуыддæгтимæ, §

10 Æмæ систут ног адæймæгтæ. Хуыцау уæ кæны ногæй-ногдæр, цæмæй Йæ базонат æмæ суат уе Сфæлдисæджы хуызæн. §†

11 Ныр бердзенаг уай, иудей уай, сунæтгонд уай, æнæсунæтгонд уай, талынг адæмтæй уай, скиф уай, цагъар уай, сæрибар уай – уæлдай нал у. Æппæтдæр у Чырысти, алкæй зæрдæйы дæр Уый цæры. §††

12 Сымах Хуыцау сæвзæрста, стут Йæ сыгъдæг æмæ уарзон адæм. Уæдæ ут тæригъæдгæнаг, зæрдæхæлар, сæрныллæг, æвæлмас æмæ фæразон. §‡

13 Быхсут кæрæдзийæн. Иу уæ иннæмæй хъæстаг куы уа, уæд-иу ын ныббарæд. Чырысти уын куыд ныббарста, афтæ ут барон. §‡†

14 Уыдæттæм бафтаут уарзондзинад – уый у æппæт дæр кæрæдзийыл бæттæг æмæ алцæмæй дæр æххæстгæнæг.

15 Чырыстийы фарн разамынд дæттæд уæ зæрдæтæн, уымæн æмæ уыцы фарны сæраппонд æрхуындæуыд сымах æмæ систут иу буар. Æмæ уый тыххæй ут бузныг. §†

16 Чырыстийы ныхас парахатæй цæрæд уæ зæрдæты. Æмæ уын цы бирæ зонд дæтты, уый фæрцы зонд амонут æмæ ахуыр кæнут уæ кæрæдзийы. Хорзæхæй хайджынæй, Хуыцауæн зæрдиагæй зарут псаломтæ, гимнтæ æмæ удварны зарджытæ. §‡

17 Ныхасæй кæнæ хъуыддагæй цыдæриддæр аразут, уый уын уæд Хицау Йесойы номыл, æмæ Йæ фæрцы арфæ кæнут Фыд-Хуыцауæн. §§†

Чырыстон бинонтæ

18 Устытæ, чырыстонæн куыд æмбæлы, афтæ уæ лæгтæн ут коммæгæс. §§‡

19 Лæгтæ, уарзут уæ устыты, æмæ сæм тызмæг ма ут. §§§

20 Сывæллæттæ, алы хъуыддаджы дæр ут уæ ныййарджытæн коммæгæс, уымæн æмæ уый Хицауæн фæндон у. 18

21 Ныййарджытæ, ма мæсты кæнут уæ сывæллæтты, цæмæй зæрдæсаст ма фæуой.

Цагъартæ æмæ сæ хицæуттæ

22 Цагъартæ, алы хъуыддаджы дæр ут уæ зæххон хицæуттæн коммæгæс. Зæрдæ балхæнынæн сын цæстмæкуыст ма кæнут, фæлæ сын кусут зæрдиагæй æмæ Хицауæй тæрсгæйæ. 19

23 Цыдæриддæр кæнут, уый кæнут æнувыдæй, адæмæн кусæгау нæ, фæлæ Хицауæн цыма лæггад кæнут, афтæ.

24 Уæ зæрдыл дарут: уæ фæллойы тыххæй уын Хицау ратдзæн хæрзиуæг. Уымæн æмæ Хицау Чырыстийæн кусут.

25 Хæрам хъуыддæгтæ чи аразы, уымæн сæ бафыстæуыдзæн хæрамæй – Хуыцау никæй хъулон кæны. 20

4 Хицæуттæ, уæ цагъартимæ ут рæстзæрдæ, кæсут сæм хорз цæстæй. Сымахæн дæр уæларвы Хицау кæй ис, уый уæ рох ма уæд.

Зондамонæн ныхæстæ

2 Кувут æнувыдæй, зæрдиагæй æмæ Хуыцауæй бузныгæй. 21

3 Кувут мах тыххæй дæр, цæмæй нын Хуыцау ратта фадат, æз ахæстоны кæй сæраппонд дæн, Чырыстийы уыцы сусæгдзинадыл дзурынæн. 22

4 Кувут, цæмæй уыцы сусæгдзинад æз раргом кæнон, куыд мын æмбæлы, афтæ.

5 Æнæуырнджытимæ уæхи дарут зонджынæй, алы фадатæй дæр пайда кæнгæйæ. 23

6 Уæ ныхас кæддæриддæр уæд зæрдæмæдзæугæ æмæ нывыл, æмæ зонут, кæмæн цы дзуапп дæттын хъæуы, уый.

Саламтæ

7 Мæн тыххæй уын æппæт дæр радзурдзæн нæ уарзон æфсымæр Тихик, Хицауæн мемæ чи кусы, мæ уыцы иузæрдион æххуысгænæг.

8 Æз уæм æй уымæн æрвитын, цæмæй уын радзура нæ уавæрты тыххæй æмæ уын барæвдауа уæ зæрдæтæ.

9 Æрвитын уæм æй, сымахæрдыгон чи у, нæ уыцы иузæрдион æмæ уарзон æфсымæр Онисимимæ. Уыдон уын радзурдзысты амы æппæт хабæрттæ.

† *Мк. 16:19; Ром. 8:34.* †† *Флп. 3:20.* ‡ *Ром. 8:24; Гал. 2:20.* ‡† *1 Ин. 3:2; Флп. 3:21.* ‡‡ *Эф. 5:3.* ‡‡† *1 Кор. 6:9.* ‡‡‡ *Ром. 6:4; Эф. 4:22; Дзут. 12:1.* § *Эф. 4:25.* §† *Эф. 4:24.* §†† *Гал. 6:15.* §‡ *Эф. 4:32.* §‡† *Мф. 6:14; Ром. 13:8; 15:1.* §† *Эф. 4:3; Флп. 4:7.* §‡ *Эф. 5:19.* §§† *Дзут. 13:15.*

§§‡ *Эф. 5:22.* §§§ *1 Пет. 3:7.* 18 *Эф. 6:1.* 19 *1 Пет. 2:18; Эф. 6:5; Тит. 2:9.* 20 *Ап. хъ. 10:34; Эф. 6:9.* 21 *Лк. 18:1; Эф. 6:18.* 22 *1 Кор. 16:9.* 23 *Эф. 5:15.*

[10] Салам уын дæттынц, мемæ ахст чи у, уыцы
Аристарх, Марк – Варнавæйы хæстæг (куы уæм
æрцæуа, уæд ыл баузæлут, зæгъгæ, уын кæй
тыххæй бафæдзæхстæуыд, уый),
[11] Æмæ Иуст кæй хонынц, уыцы Йесо.
Сунæтгæндтæй æрмæст уыдон кусынц мемæ
Хуыцауы Паддзахадæн; стыр ныфс мын сты.
[12] Салам уын дæтты уæхи Эпафрас, Йесо
Чырыстийы цагъар. Уый иудадзыг сымах тыххæй
кувы æнувыдæй, цæмæй уат æнæфæцудгæ,
æнæгуырысхойæ æууæндат Хуыцауыл æмæ Йын
уат алцæмæй дæр коммæгæс.
[13] Æз æвдисæн дæн, уæ сæраппонд, стæй
Лаодикийы æмæ Иераполы чи ис, уыдоны
сæраппонд Эпафрас куыд бирæ кусы, уымæн.
[14] Салам уын дæттынц нæ уарзон дохтыр Лука
æмæ Димас.
[15] Салам раттут лаодикиаг æфсымæртæн, стæй
Нимфасæн æмæ, йæ хæдзары цы аргъуан æмбырд
кæны, уымæн.
[16] Ацы фыстæг уæ аргъуаны куы бакæсат, уæд
бакæнут афтæ, цæмæй йæ бакæсой Лаодикийы
аргъуаны дæр; Лаодикийæ цы фыстæг райсат, уый
та сымах бакæсут.
[17] Зæгъут Архиппæн: «Хицау дын дæ бæрны цы
куыст бакодта, ууыл у æнувыд – кæронмæ йæ
ахæццæ кæн».
[18] Æз, Павел, мæ салам ныффыстон мæхи къухæй.
Æз рæхыстæй баст кæй дæн, уый уæ рох ма уæд.
Хуыцауы хорзæх уæ уæд.

1 Фессалоникæгтæм

1 Павелæй, Силуанæй æмæ Тимофейæ – Фыд-
Хуыцауы æмæ Хицау Йесо Чырыстийы
аргъуанмæ Фессалоникæйы. Хорзæх æмæ уын
фарн нæ Фыд Хуыцауæй æмæ Хицау Йесо
Чырыстийæ. [†]
2 Мах уеппæты тыххæй дæр кæддæриддæр арфæ
кæнæм Хуыцауæн, æмæ куы фæкувæм, уæд нæ рох
нæ вæййут. [††]
3 Нæ Фыд Хуыцауы раз мах иудадзыг нæ зæрдыл
дарæм, уырнындзинад кæмæ разæнгард кæны, уæ
уыцы хъуыддæгтæ, уарзт кæмæ аразы, уæ уыцы
фæллой, нæ Хицау Йесо Чырыстийы ныфсæй
фæразон кæй стут, уый. [‡]
4 Хуыцау сымах кæй сæвзæрста æмæ уæ кæй
уарзы, уый махæн зындгонд у, не 'фсымæртæ.
5 Уымæн æмæ уын нæ фарны уац мах хъусын
кодтам æрмæст ныхасæй нæ, фæлæ Сыгъдæг Уды
хъаруйæ æмæ зæрдæмæхъаргæ бирæ
æвдисæйнæгтимæ. Уæхæдæг зонут, сымахмæ куы
уыдыстæм, уæд уæ сæраппонд нæхи куыд дардтам,
уый. [‡†]
6 Æмæ сымах фæзмын райдыдтат мах æмæ
Хицауы. Фарны уацыл бауæндыдыстут бирæ
зынтæ æвзаргæйæ, фæлæ уын Сыгъдæг Уд кæй
радта, уыцы цинимæ. [‡‡]
7 Æмæ афтæмæй фæзминаг систут Македонийы
æмæ Ахайы æппæт уырнджытæн.
8 Хицауы фарны уац сымахæй анхъæвзта канд
Македонийыл æмæ Ахайыл нæ, фæлæ Хуыцауыл
куыд тынг æуæндут, уыцы хабар бахæццæ алы
ранмæ дæр, æмæ ныр мах уый тыххæй дзурын
ницæмæнуал хъæуы.
9 Сæхæдæг дзурынц, куыд ныл сæмбæлдыстут,
мæнгхуыцæуттæй Хуыцаумæ куыд раздæхтыстут,
ууыл – сымах систут цардæгас æмæ æцæг
Хуыцауæн цагъартæ,
10 Æмæ æнхъæлмæ кæсут уæлæрвтæй Йæ Фырт
Йесойы æрцыдмæ. Уый Хуыцау райгас кодта
мæрдтæй, æмæ мах ирвæзын кæны æрцæуинаг
фыдæхæй.

Павелы фæллой Фессалоникæйы

2 Сымах уæхæдæг зонут, æфсымæртæ, не 'рцыд
уæм дзæгъæлы кæй нæ фæци, уый.
2 Куыд зонут, афтæмæй нæ амæй размæ
Филиппты бафхæрдтой æмæ дзы хъизæмæрттæ
бавзæрстам, фæлæ нæ Хуыцауы фæрцы нæ ныфс
бахастам сымахæн Йæ фарны уац хъусын
кæнынмæ, кæд нæ ныхмæ тынг карзæй
лæууыдысты, уæддæр. [‡‡†]
3 Мах адæмы цæуыл ахуыр кæнæм, уымæн йæ
бындур уый нæу, æмæ дзæгъæл фестæм, йе нæ
бæллицтæ чъизи сты, йе искæй асайынил
архайæм. [‡‡‡]
4 Хуыцау мах бафæлвæрдта æмæ нын бабар кодта
фарны уац, æмæ нæ ныхас дæр ахæм у – архайæм
адæмы зæрдæ балхæныныл нæ, фæлæ нæ
зæрдæтæ зонæг Хуыцауы зæрдæ балхæныныл.
5 Сымах куыд зонут, афтæмæй козбау ныхас
махæй никуы рацыд; хи пайдамæ бæллыны зæрдæ
нæм нæ уыди – Хуыцау æвдисæн.
6 Адæм нын кад кæной – сымах уат æви æндæр
исчи – уымæ дæр нæ бæллæм.
7 Мах Чырыстийы апостолтæ стæм, æмæ нæ бон
уыди нæхи бæрзонд сæвæрын, фæлæ уе 'хсæн
уыдыстæм æвæлмас, дзидзидарæг мад йæ
хъæбултыл куыд узæла, уыйау. [§]
8 Мах уыл афтæ æнувыд стæм, афтæ уæ
бауарзтам, æмæ нæ бафæндыди сымахæн æрмæст
Хуыцауы фарны уац фехъусын кæнын нæ, фæлæ
уын нæ уд дæр раттын.
9 Сымах, æфсымæртæ, уæ зæрдыл хорз дарут нæ
уæззау куыст. Цæмæй уæ тыхстыхос макæмæн уæм,
уый тыххæй мах куыстам æхсæвæй-бонæй, æмæ
уын афтæмæй хъусын кодтам Хуыцауы фарны уац.
[§†]
10 Æвдисæнтæ уæхæдæг æмæ Хуыцау: сымахмæ,
уырнджытæм, цардыстæм сыгъдæгæй,
рæстзæрдæйæ æмæ æнæфауæй.
11 Сымах зонут: мах уæ алкæй дæр хъомыл
кодтам, фыд йæ хъæбулты куыд хъомыл кæны,
афтæ –
12 Лæвæрдтам уын ныфс, рæвдыдтам æмæ уæ
ахуыр кодтам, цæмæй уæ цард уа, Йæ
Паддзахадмæ æмæ уæ Йæ намысмæ Чи хоны,
уыцы Хуыцауæн фæндон. [§††]
13 Æмæ уый тыххæй мах иудадзыг арфæ кæнæм
Хуыцауæн, уымæн æмæ махæй цы Хуыцауы ныхас
фехъуыстат, уый банымадтат адæймагæй рацæугæ
ныхасыл нæ, фæлæ æцæгдæр куыд у, афтæ –
Хуыцауы ныхасыл, æмæ сымах, уырнджытæ, уæ
цард аразут уыцы ныхасмæ гæсгæ.

† *Ап. хъ. 16:1; Гал. 1:3.* †† *Флп. 1:3; 2 Фес. 1:3.* ‡ *Ап. хъ. 17:4.* ‡† *Ром. 15:19.* ‡‡ *Флп. 3:17.* ‡‡† *Ап. хъ. 16:22.* ‡‡‡ *2 Кор. 2:17.* § *2 Тим. 2:24.* §† *Ап. хъ. 18:3; 1 Кор. 4:12; 2 Фес. 3:8.* §†† *Эф. 4:1; Флп. 1:27; Кол. 1:10.*

14 Æфсымæртæ, сымах дæр систут, Йесо
Чырыстийæн Иудейæйы чи ис, Хуыцауы уыцы
аргъуантау – æфхæрд уæхи адæмæй баййæфтат,
уыдон дæр иудейтæй æфхæрд куыд баййæфтой,
афтæ. [†]
15 Хицау Йесойы æмæ пехуымпарты дæр иудейтæ
амардтой, мах дæр фæсырдтой; Хуыцау дæр сæ
ныхмæ у, æмæ æппæт адæмæн дæр знæгтæ сты. [††]
16 Мах муртаттæн хъусын кæнæм фарны уац сæ
фервæзыны сæраппонд, æмæ нын иудейтæ
æвæрынц цæлхдуртæ. Афтæмæй æдзух æфтауынц
тæригъæд тæригъæдыл – афтæ сын сбирæ сты,
æмæ сæ æппынфæстаг баййæфта Хуыцауы азар.

Павел бæллы фессалоникæгты фендмæ

17 Мах, æфсымæртæ, цыбыр æмгъуыдмæ
фæхицæн стæм сымахæй, æмæ нæ кæд цæстæй нæ
уынут, уæддæр зæрдæйæ уемæ стæм. Зæрдиагæй
архайдтам уæ фенынил.
18 Æз, Павел, иу æмæ дыууæ хатты нæ хъавыдтæн
сымахмæ æрцæуынмæ, фæлæ нын хæйрæг
æвæрдта цæлхдуртæ.
19 Сымах стут нæ ныфс, нæ цин, стæй нæ Хицау
Йесо куы æрцæуа, уæд Ын нæхицæй цæмæй
æппæлдзыстæм, нæ уыцы хæрзиуæг. [‡]
20 О, нæ намыс æмæ нæ цин сымах стут. [‡†]
3 Æнхъæлмæ кæсын нæ бон кæй нал уыди,
уымæ гæсгæ бауынаффæ кодтам, цæмæй
нæхæдæг баззайæм Афинты,
2 Чырыстийы тыххæй фарны уац хъусын кæныны
хъуыддаджы Хуыцауæн немæ чи кусы, нæ уыцы
æфсымæр Тимофейы та арвыстам уæ
барæвдауынмæ æмæ уæ уырныдзинад сфидар
кæнынмæ, [‡‡]
3 цæмæй уыцы зынты сымахæй мачи фæцуда.
Зынтæ бавзарын нын нысангонд кæй у, уый
уæхæдæг хорз зонут – [‡‡†]
4 Куы уæм уыдыстæм, уæд дæр уын рагацау
дзырдтам, кæй нæ æфхæрдзысты, уый тыххæй;
æмæ афтæ кæй рауад, уый ныр уæхæдæг уынут.
5 Уымæ гæсгæ мæнæн дæр æнхъæлмæ кæсын мæ
бон нал уыд, æмæ арвыстон уæ уырныдзинады
тыххæй базонынмæ, цæмæй хæйрæг сымах ма
смондаг кæна тæригъæдмæ æмæ нæ куыст
дзæгъæлы ма фæуа.
6 Ныр Тимофей æрцыд сымахæй æмæ нæм
æрхаста хорз хабар уæ уырныдзинад æмæ уæ
уарзты тыххæй; загъта нын, æдзух уæ зæрдыл кæй
лæууæм, æмæ мах сымах фендмæ куыд бæллæм,
сымах дæр мах фендмæ афтæ кæй бæллут.
7 Æмæ кæд зынты æфтæм æмæ нæ æфхæрынц,
уæддæр, æфсымæртæ, уæ уырныдзинад мах
бауагъта ныфс.
8 Кæд сымах фидарæй æууæндут Хицауыл, уæд
мах удæгас стæм.

9 Сымах тыххæй, стæй нын нæ Хуыцауы раз цы
стыр цин æрхастат, уый тыххæй Хуыцауæн аккаг
арфæ кæм ссарæм?
10 Æхсæвæй-бонæй кувæм æвæллайгæйæ,
цæмæй уæ фенæм лæгæй-лæгмæ æмæ баххæст
кæнæм, уæ уырныдзинад цы хъуаг у, уый. [‡‡‡]
11 Уæдæ нын нæ Фыд Хуыцау Йæхæдæг æмæ нæ
Хицау Йесо нæ фæндаг саразæнт сымахмæ.
12 Хицау уын раттæд, мах уæ цы уарзтæй уарзæм,
ахæм уарзондзинад, уæ кæрæдзи æмæ иннæты
дæр зæрдиагæй куыд уарзат, афтæ,
13 Цæмæй уын Хицау сфидар æмæ ссыгъдæг кæна
уæ зæрдæтæ, æмæ нæ Фыд Хуыцауы раз уат
æнаипп, нæ Хицау Йесо Йеппæт сыгъдæджытимæ
куы æрцæуа, уæд. Амен. [§]

Хуыцауæн фæндон цард

4 Ныр та уæм, æфсымæртæ, хатæм æмæ уын
лæгъстæ кæнæм Йесо Чырыстийы номæй:
куыд цæрын хъæуы æмæ Хуыцауы зæрдæ куыд
æлхæнын хъæуы, ууыл уæ мах куыд сахуыр кодтам,
кæд цæргæ дæр афтæ кæнут, уæддæр ут ноджы
æнувыддæр. [§†]
2 Сымах хорз зонут, Хицау Йесойы номæй уын цы
бафæдзæхстам, уыдæттæ.
3 Хуыцауæн фæндон у уæ сыгъдæг цард: уæхи
бахизут хæтынæй. [§††]
4 Алчидæр уæ сахуыр уæд йæ буар Хуыцауы
фæндиаг æнæкъæмæй дарыныл, [§‡]
5 Æмæ Хуыцауы чи нæ зоны, уыцы муртаттау
чъизи мондæгты коммæ ма кæсут.
6 Хуыцауы фæнды, цæмæй сымахæй уыцы
хъуыддаджы йе 'фсымæры тæригъæды мачи
бацæуа æмæ йæ ма асайа йæхи пайдайæн. Уымæн
æмæ уын мах раздæр куыд дзырдтам æмæ уын
куыд фæдзæхстам, афтæ æппæт уыдæтты тыххæй
мастисæг Хицау у. [§‡†]
7 Уымæн æмæ Хуыцау мах сæвзæрста чъизи
цардæй цæрынмæ нæ, фæлæ сыгъдæг цардæй
цæрынмæ. [§†]
8 Уæдæ хивæнд чи у, уый адæймаджы коммæ нæ,
фæлæ уæ Йæ Сыгъдæг Удæй Чи схайджын кодта,
уыцы Хуыцауы коммæ нæ кæсы. [§‡]
9 Æфсымæрты уарзыны тыххæй уæм фыссын
уæвгæ дæр нæ хъæуы, уымæн æмæ кæрæдзийы
уарзын сымахæн Хуыцауæй лæвæрд у. [§§†]
10 Æмæ ныр сымах ахæм цæстæй кæсут æгас
Македонийы æппæт æфсымæртæм. Курæм уæ,
æфсымæртæ: ут ноджы æнувыддæр,
11 Зæрдиагæй тырнут сабыр цардæй цæрынмæ;
алчидæр аразæд йæ хъуыддаг æмæ кусæд йæхи
къухтæй, мах уын куыд фæдзæхстам, афтæ. [§§‡]

† *Дзут. 10:34.* †† *Мф. 23:34.* ‡ *2 Кор. 1:14.* ‡† *Флп. 4:1.* ‡‡ *Ап. хъ. 16:1.* ‡‡† *2 Тим. 3:12.*

‡‡‡ *Ром. 1:10.* § *1 Кор. 1:8; Флп. 1:10; 1 Фес. 5:23.* §† *Флп. 1:27.* §†† *Ром. 6:22; 12:2.* §‡ *1 Кор. 6:18.* §‡† *1 Тим. 6:10.* §† *1 Кор. 1:2; Эф. 1:4.* §‡ *Лк. 10:16; 1 Кор. 2:10.* §§† *Ин. 13:34; 15:12; 1 Ин. 3:11.* §§‡ *Эф. 4:28; 2 Фес. 3:10.*

12 Уæд æнæуырнджыты раз уæ цард уыдзæн нывыл, æмæ хъуаг ницæмæй æййафдзыстут. †Чырыстийы дыккаг æрцыд

13 Мæн фæнды, æфсымæртæ, цæмæй сымах зонат, чи амарди, уыдоны тыххæй, æмæ зæрдæдарæн кæмæн нæй, уыдонау хъынцъымы ма æфтат.

14 Мах æууæндæм, Йесо кæй амард æмæ райгас, ууыл. Æмæ кæд афтæ у, уæд Йесойыл æууæндгæйæ чи амарди, уыдоны дæр Хуыцау Чырыстиимæ æркæндзæн Йæхимæ. ††

15 Мах уын ныртæккæ цы зæгъæм, уый Хицауы ныхас у: Хицауы æрцыдмæ махæй удæгасæй чи баззайа, уыдон мæрдты разæй нæ фæуыдзысты. ‡

16 Уымæн æмæ уæларвон бардзырд æмæ архангелы хъæлæс куыддæр райхъуысой, Хуыцауы сыкъауадындз куыддæр ныуууаса, афтæ Хицау Йæхæдæг æрцæуудзæн уæларвæй, æмæ райгас уыдзысты, Чырыстийыл æууæндгæйæ чи амард, уыдон. ‡†

17 Уый фæстæ мах, удæгасæй баззайджытæ, уыдонимæ ист æрцæуудзыстæм æврæгътыл, уæлдæфы фембæлдзыстæм Хицауимæ, æмæ уæдæй фæстæмæ æдзух дæр уыдзыстæм Йемæ. ‡‡

18 Уыцы дзырдтæй рæвдаут уæ кæрæдзийы.

5 Сымахмæ, æфсымæртæ, афонтæ æмæ æмгъуыдты тыххæй фыссын ницæмæн хъæуы. ‡‡†

2 Хуыснæг æхсæвы æнæнхъæлæджы куыд æрцæуы, Хицауы æрцыд дæр афтæ кæй уыдзæн, уый уæхæдæг дæр бæлвырдæй зонут. ‡‡‡

3 Уымæн æмæ адæм куы дзурой: «сабырад æмæ æдасдзинад», уæд æнхъæлцау сылгоймагæн арынафон йæ тухæнтæ куыд ралæууынц, афтæ æваст æрцæуудзæн сæ адзал – аирвæзыны амал сын нæ уыдзæн. §

4 Сымах та, æфсымæртæ, талынджы нæ цæрут, æмæ уæ уыцы бон хуыснæгау æдзæллагæй æрæййафа.

5 Уымæн æмæ уеппæт дæр рухсы хъæбултæ æмæ боны хъæбултæ стут. Мах æхсæвы хъæбултæ дæр не стæм æмæ талынджы хъæбултæ дæр. §†

6 Уæдæ иннæтау фынæй ма кæнæм, фæлæ уæм цæттæ æмæ къæрцхъус. §††

7 Уымæн æмæ фынæйгæнджытæ æхсæв фæфынæй кæнынц, æмæ расыггæнджытæ æхсæвы барасыг вæййынц.

8 Мах та боны хъæбултæ стæм, æмæ уæм къæрцхъус. Уырнындзинад æмæ уарзт не згъæрхæдон уæнт, ныфс нæ кæй ис фервæзынæй, уый та – не згъæрхуд. §‡

9 Уымæн æмæ Хуыцау мах сæвзæрста Йæ фыдæх ныл бафтауынмæ нæ, фæлæ нæ Хицау Йесо Чырыстийы фæрцы фервæзынмæ. §‡†

10 Йесо амарди мах тыххæй, цæмæй мах, удæгас уæм æви мард, цæрæм Йемæ. §†

11 Уымæ гæсгæ рæвдаут кæрæдзийы, иу иннæмæн уæд фидаргæнæг – æнæуи дæр куыд кæнут, афтæ.

Фæдзæхстытæ æмæ саламтæ

12 Курæм уæ, æфсымæртæ: нымайут, чи уæм фæллой кæны æмæ уын зонд чи амоны, уæ аргъуаны уыцы хистæрты.

13 Уарзут сæ æмæ сын уæлдай аргъ кæнут сæ куысты тыххæй. Кæрæдзиимæ цæрут фидыдæй.

14 Ноджы ма уын лæгъстæ кæнæм, æфсымæртæ: магусатæн амонут зонд, ныфс уадзут æнæныфсты, æххуыс кæнут лæмæгътæн, быхсут алкæмæн дæр. §‡

15 Кæсут уæхимæ, цæмæй фыдæхæн мачи фида фыдæхæй, фæлæ иудадзыг тырнут кæрæдзийæн æмæ алкæмæн дæр хорз саразынмæ. §§†

16 Цин кæнут кæддæриддæр.

17 Кувут иудадзыг. §§‡

18 Алцæй тыххæй дæр бузныг ут Хуыцауæй. Сымахмæ, Йесо Чырыстийыл æууæндджытæм, Хуыцау уыдæттæм æнхъæлмæ кæсы.

19 Сыгъдæг Уды ма къуылымпы кæнут.

20 Пехуымпарадмæ уазал цæстæй ма кæсут. §§§

21 Раиртасут алцыдæр æмæ хæцут, хуыздæр цы у, ууыл. 18

22 Уæхи хизут алы æвзæр хъуыддагæй дæр.

23 Уæдæ уæ фарндæттæг Хуыцау Йæхæдæг ссыгъдæг кæнæд бынтондæр – уæ уд, уæ зæрдæ æмæ уæ буар – æппæт дæр нæ Хицау Йесо Чырыстийы æрцыды бон æнаипп куыд разына, афтæ. 19

24 Уæ Хонæг иузæрдион у, æмæ Уый сараздзæн æппæт уыдæттæ. 20

25 Æфсымæртæ, кувут мах тыххæй. 21

26 Æппæт æфсымæртæн дæр салам дæттут æфсымæрон байæ.

27 Хицауы номæй уын фæдзæхсын ацы фыстæг æппæт æфсымæртæн дæр бакæсын.

28 Нæ Хицау Йесо Чырыстийы хорзæх уæ уæд.

† *Ром. 13:13.* †† *1 Кор. 15:20.* ‡ *1 Кор. 15:51.* ‡† *Мф. 24:31; 2 Фес. 1:7.* ‡‡ *Ин. 14:3; 17:24.* ‡‡† *Ап. хъ. 1:7.* ‡‡‡ *Мф. 24:43; 2 Пет. 3:10; Æрг. 3:3; 16:15.* § *Лк. 21:35.* §† *Ром. 13:12.* §†† *Мф. 24:42.* §‡ *Эф. 6:14.* §‡† *2 Фес. 2:14.* §† *Ром. 14:9.* §‡ *Гал. 6:2.* §§† *Мф. 5:39; 1 Пет. 3:9; Ром. 12:17.* §§‡ *Лк. 18:1; Кол. 4:2.* §§§ *1 Кор. 14:1.* 18 *1 Ин. 4:1.* 19 *1 Фес. 3:13.* 20 *1 Кор. 1:9.* 21 *Кол. 4:3.*

2 Фессалоникæгтæм

1 Павелæй, Силуанæй æмæ Тимофейæ – нæ
Фыд Хуыцауы æмæ Хицау Йесо Чырыстийы
аргъуанмæ Фессалоникæйы.
2 Хорзæх æмæ уын фарн нæ Фыд Хуыцауæй æмæ
Хицау Йесо Чырыстийæ.

Чырыстийы æрцыдмæ æнхъæлмæ кæсгæйæ

3 Сымах тыххæй, æфсымæртæ, мах хъуамæ
иудадзыг арфæ кæнæм Хуыцауæн, æмæ уый раст
уыдзæн, уымæн æмæ рæзы уæ уырнындзинад
æмæ уеппæт дæр фылдæрæй-фылдæр уарзут уæ
кæрæдзийы. †
4 Сымах цы æфхæрд æмæ зынтæ æвзарут,
уыдонæн фæразон кæй стут æмæ уæм фидар
уырнындзинад кæй ис, уыдæттæ махæн сты
Хуыцауы æппæт аргъуанты нæхицæй æппæлыны
бындур.
5 Уæ уавæр æвдисæн у, Хуыцауы æнæхæрам
тæрхон кæй ралæудзæн, уымæн – сымах нымад
æрцæудзыстут, кæй сæраппонд хъизæмар кæнут,
Хуыцауы уыцы Паддзахадæн аккагыл. ††
6 Хуыцау æнæхæрам у: сымах чи æфхæры,
уыдонæн æй бафыстæуыдзæн æфхæрдæй, ‡
7 Сымахæн та, æфхæрдтытæн, – удæнцойæ немæ,
Хицау Йесо уæларвæй Йæ хъомысджын зæдтимæ
куы æрцæуа, уæд.
8 Æмæ пиллон арты Йæ маст райсдзæни, Хуыцауы
чи нæ зоны æмæ нæ Хицау Йесойы фарны уацы
коммæ чи нæ кæсы, уыдонæй. ‡†
9 Уыдонæн рахастæуыдзæн мыггагмæ амæлыны
тæрхон, æнæхай фæуыдзысты Хицауæй æмæ Йе
стыр намысæй,
10 Куы æрцæуа, уæд. Уыцы бон Æй скадджын
кæндзысты Йæ сыгъдæджытæ, Чи Йыл баууæндыд,
уыдон сеппæт дæр фендзысты Йæ намыс,
уыдонимæ сымах дæр, уымæн æмæ
бауæндыдыстут нæ ныхасыл.
11 Æмæ мах иудадзыг кувæм сымах тыххæй,
цæмæй уæ нæ Хуыцау скæна, цы цардмæ уæ
æрхуыдта, уый аккаг, сæххæст уын кæна уæ хорз
бæллицтæ, æмæ Йæ хъаруйæ кæронмæ ахæццæ
кæна, уæ уырнындзинадæй разæнгард кæмæ стут,
æппæт уыцы хъуыддæгтæ.
12 Цæмæй сымах скадджын кæнат нæ Хицау
Йесойы ном, æмæ нæ Хуыцау æмæ Хицау Йесо
Чырыстийы хорзæхмæ гæсгæ уæхæдæг дæр
скадджын уат Йæ кадæй.

† *1 Фес. 1:2.* †† *Ром. 8:17.* ‡ *Ром. 2:8.* ‡† *Дзут. 12:29.*

Хуыцауы ныхмæлæууæг æмæ Йесойы æрцыд

2 Æфсымæртæ, нæ Хицау Йесо Чырыстийы
дыккаг æрцыдыл æмæ Йемæ нæ иумæйаг
фембæлдыл дзургæйæ та зæрдиагæй курын
сымахæй,
2 Цæмæй æваст ма фæцудат зондæй æмæ уæ тасы
ма бафтауой нæдæр мæнгпехуымпарад, нæдæр
ныхæстæ, нæдæр фыстæг, цыма уыдон махæй
рацыдысты, ныридæгæн Хицауы æрцыды бон
ралæууыд, зæгъгæ.
3 Мачи уæ макуыд асайæд. Уымæн æмæ уыцы бон
нæ ралæудзæни, цалынмæ уырнындзинад
ныууагъдæуа æмæ Хуыцауы ныхмæлæууæг,
мæлинаг, раргом уа, уæдмæ. ‡‡
4 Уый йæхи сæвæрдзæни, хуыцау кæй хуындæуы
æмæ табу кæмæн кæнынц, уыдонæй уæлдæр æмæ
сеппæтæн дæр уыдзæни знаг; рабаддзæни
Хуыцауы кувæндоны æмæ йæхи расиддзæн
Хуыцауæй. ‡‡†
5 Æз ма сымахмæ куы уыдтæн, уæд уын уый
тыххæй кæй дзырдтон, уый уæ зæрдыл нал лæууы,
æви?
6 Æмæ уын ныр зындгонд у, цы йæ уромы, уый.
Фæлæ йæ рæстæг куы ралæууа, уæд йæхи раргом
кæндзæн.
7 Уымæн æмæ фыдæхы сусæг тыхтæ скуыстой
ныридæгæн, фæлæ цы хъуамæ уа, уый нæма
уыдзæни, Хуыцауы ныхмæлæууæджы ныртæккæ
чи уромы, уый цалынмæ ист æрцæуа, уæдмæ. ‡‡‡
8 Уæд ныхмæлæууæг раргом уыдзæн, æмæ йæ
Хицау Йесо амардзæн Йæ комытæфæй, бынсæфт
æй фæкæндзæн Йæ намысджын æрцыдæй. §
9 Ныхмæлæууæг куы æрцæуа, уæд хæйрæджы
æппæт хъаруйæ равдисдзæн мæнг æвдисæйнæгтæ
æмæ мæнг диссæгтæ.
10 Алы фæливæн митæй сайдзæн сæфтыкъахыл
лæуджыты – уыдон сæфынц, уымæн æмæ нæ
бауарзтой, сæ фервæзыны тых кæмæ ис, уыцы
æцæгад.
11 Уый тыххæй сæ Хуыцау ныууагъта фæлывды
æвджид, мæнг цы у, ууыл куыд баууæндой. §†
12 Æмæ æцæгадыл чи нæ баууæндыди, фæлæ
тæригъæд чи бауарзта, уыдон сеппæт дæр
уыдзысты тæрхонгонд.

‡‡ *Мф. 24:4; Мк. 13:5; Лк. 21:8; Эф. 5:6.* ‡‡† *Æрг. 13:1.* ‡‡‡ *Ап. хъ. 20:29.* § *1 Ин. 2:18; Æрг. 19:15.* §† *Мф. 24:24.*

Йесо – уырнджыты зæрдæдарæн

13 Мах та сымах тыххæй, Хицау кæй бауарзта, нæ
уыцы æфсымæртæ, хъуамæ иудадзыг арфæ кæнæм
Хуыцауæн – Уый дуне сфæлдисыны размæ сымах
сæвзæрста, цæмæй фервæзат, Йæ Уд уæ кæй
ссыгъдæг кодта æмæ æцæгадыл кæй
бауууæндыдыстут, уый фæрцы.
14 Уымæ гæсгæ уæ æрхуыдта Хуыцау, махæй цы
фарны уац фехъуыстат, уый руаджы – нæ Хицау
Йесо Чырыстийы намысæй хай райсынмæ.
15 Уæдæ, æфсымæртæ, ут æнæфæцудгæ æмæ
фидар хæцут, мах уæм ныхасæй кæнæ фыстæй кæй
æрхастам, уыцы æцæгадыл.
16 Нæ Хицау Йесо Чырысти Йæхæдæг, æмæ мах
Чи бауарзта, Йæ хорзæхмæ гæсгæ нын æнæиххсигæ
ныфс æмæ æнæгуырысхо зæрдæдарæн Чи радта,
нæ уыцы Фыд-Хуыцау
17 Барæвдауæд сымах зæрдæтæ æмæ уæ сфидар
кæнæд, цæмæй кæддæриддæр аразат æмæ дзурат,
хорз цы у, уый.

«Кувут мах тыххæй»

3 Æппынфæстаг, кувут мах тыххæй,
æфсымæртæ, цæмæй Хицауы фарны уац
æнхъæвза дарддæр æмæ йын кад кæной, сымах
ын куыд кад кæнут, афтæ. †
2 Кувут, цæмæй мах фервæзæм æвзæр æмæ
фыдадæмæй; уымæн æмæ уырныындзинад алкæмæ
нæй.
3 Фæлæ Хицау иузæрдион у, Уый уæ сфидар
кæндзæн æмæ уæ бахиздзæни хæйрæгæй. ††
4 Мах уын цы фæдзæхсæм, уый кæй аразут æмæ
йæ кæй араздзыстут, ууыл мах, Хицауы фæрцы,
фидарæй æууæндæм.
5 Хицау уын уæ зæрдæтæ саразæд Хуыцауы
уарзтмæ æмæ Чырыстийау фæразонмæ.

Кусын – адæймагæн йæ хæс у

6 Нæ Хицау Йесо Чырыстийы номæй уын
фæдзæхсын, æфсымæртæ, мах сæм цы æцæгад
æрхастам, уымæ гæсгæ чи нæ цæры æмæ магуса
чи у, ахæм æфсымæртимæ уын иумæйагæй мацы
уæд.
7 Мах уын цæмæй фæзминаг стæм, уый уæхæдæг
зонут – магусатау уæм нæ цардыстæм. ‡
8 Хойраг лæвар никæмæ хордтам, фæлæ
æхсæвæй-бонæй кодтам уæззау куыст, цæмæй уæ
макæмæн уæм тыхстыхос. ‡†
9 Ахæм бар нын нæ уыди, зæгъгæ, уый тыххæй
нæ, фæлæ цæмæй нæхи равдисæм, бафæзмыны
аккаг уын куыд уæм, ахæмтæй. ‡‡
10 Сымахмæ куы уыдыстæм, уæд уын афтæ
фæдзæхстам: «Кусын кæй нæ фæнды, уый хæргæ
дæр ма кæнæд».
11 Фæлæ мах куыд хъусæм, афтæмæй сымахæй
иуæй-иутæ сты магусатæ, ницы аразынц, фæлæ
сæхи тъыссынц кæйдæр хъуыддæгты.
12 Ахæмтæн Хицау Йесо Чырыстийы номæй
фæдзæхсæм æмæ курæм, цæмæй ныггуыбыр
кæной æмæ кусой, цæрой сæхи къухты фæллойæ.
13 Сымах та, æфсымæртæ, æвæллайгæйæ аразут
хорз хъуыддæгтæ. ‡‡†
14 Нæ фыстæджы цы амындтæ ис, уыдонмæ чи нæ
байхъуса, ахæмы хъуамæ зонат æмæ уын йемæ
иумæйагæй мацы уа, йæхиуыл куыд æрхуда, афтæ.
‡‡‡
15 Æрмæст æй уе знагыл ма нымайут, фæлæ уе
'фсымæрыл, æмæ йын амонут зонд.

Саламтæ æппæт уырнджытæн

16 Фарндæттæг Хицау уын раттæд фарн
кæддæриддæр æмæ алы хъуыддаджы дæр. Хицау
уæд уеппæтимæ дæр! §
17 Æз, Павел, саламтæ ныффыстон мæхи къухæй –
уый у нысан мæ алы фыстæгыл дæр. Мæнæ афтæ
фæфыссын:
18 «Нæ Хицау Йесо Чырыстийы хорзæх уеппæты
дæр уæд».

† *Эф. 6:19.* †† *Ин. 17:15.*

‡ *1 Кор. 11:1; 1 Фес. 4:12.* ‡† *Ап. хъ. 20:34; 1 Кор. 4:12; 1 Фес. 2:9.* ‡‡ *1 Кор. 4:16.* ‡‡† *Гал. 6:9.* ‡‡‡ *Мф. 18:17.* § *Флп. 4:9; 1 Фес. 5:23.*

1 Тимофеймæ

1 Павелæй, Йесо Чырыстийы апостолæй – уыцы
куысты мæ сæвæрдтой нæ Ирвæзынгæнæг
Хуыцау æмæ нæ зæрдæдарæн Йесо Чырысти.
2 Æз фыссын Тимофеймæ, уырнындзинады
руаджы мын æцæг хъæбул чи сси, уымæ. Хорзæх,
арфæ æмæ дын фарн Фыд-Хуыцауæй æмæ нæ
Хицау Йесо Чырыстийæ. [†]

Мæнгахуырæдты тыххæй

3 Æз Македонимæ куы цыдтæн, уæд дæм
æрхатыдтæн, Эфесы куыд баззайай æмæ дзы иуæй-
иутæн куыд бафæдзæхсай, цæмæй мауал амоной
æндæр ахуырæдтæ,
4 Æмæ ныууадзой аргъæуттæ æмæ рагфыдæлты
хæдзарвæндæгты тыххæй ранымай-банымайтæ.
Æппæт уыдæттæн фæуæн нæй, расайынц
æнæпайда быцæутæ, æмæ ахъаз не сты Хуыцауы
хъуыддагæн – уырнындзинады руаджы адæмы
ирвæзын кæнынæн. [††]
5 Уыцы фæдзæхстæн йæ нысан у, сыгъдæг зæрдæ,
сыгъдæг цæсгом æмæ зæрдиаг уырнынад кæй
бындур сты, ахæм уарзондзинад. [‡]
6 Иуæй-иутæ фæиппæрд сты уыцы фæндагæй
æмæ схæцыдысты æнæпайда дзæнгæдайыл.
7 Динамонджытæ суой, уый сæ фæнды, фæлæ цы
дзурынц, уый дæр не 'мбарынц, стæй цæуыл
баууæндын кæнынил архайынц, уый дæр.
8 Мах та зонæм: Моисейы Æгъдау хорз у,
йæхæдæг куыд домы, афтæ дзы куы пайда кæнай,
уæд. [‡†]
9 Ома, Æгъдау лæвæрд у рæстгæнæгæн нæ, фæлæ
йæ чи не 'ххæст кæны, уыдонæн, æмæ хивæндтæн,
æнæхуыцæуттæн, тæригъæдджынтæн, сыгъдæг цы
у, уый ницæмæдарджытæн æмæ фауджытæн, фыд
æмæ мады æфхæрджытæн, лæгмартæн, [‡‡]
10 Хæлд адæмæн, нæлмойтæн, лæгдавджытæн,
мæнгардтæн, мæнгæвдисæнтæн, стæй ма, раст
ахуырады ныхмæ цы у, уыдæттыл чи хæцы,
уыдонæн.
11 Уыцы ахуырад цæуы тæхудиаг Хуыцауы
намысыл дзурæг фарны уацæй – мæнæн кæй
бафæдзæхстæуыд, уымæй. [‡‡†]

Павел – Чырыстийы кусæг

12 Æз арфæ кæнын, мæнæн тых Чи радта, нæ
уыцы Хицау Йесо Чырыстийæн, иузæрдионыл мæ
кæй банымадта, Йæ кусæг мæ кæй скодта, уый
тыххæй. [‡‡‡]
13 Æз Æй раздæр фаудтон, зылдтæн Йæ фæдыл
æмæ Йæ æфхæрдтон, фæлæ мын ныббарстæуыд,
уымæн æмæ цы кодтон, уый не 'мбæрстон –
уыдтæн æнæуырнæг. [§]
14 Нæ Хицау мын рæдауæй бахай кодта Йæ
хорзæхæй æмæ, Йесо Чырыстиимæ иу кæй стæм,
уый руаджы нæхи чи свæййы, уыцы уырнындзинад
æмæ уарзтæй. [§†]
15 Ацы ныхас æцæг у æмæ йыл ис
æнæгуырысхойæ бауæндæн: Йесо Чырысти
дунемæ æрцыди тæригъæдджынты фервæзын
кæнынмæ, æмæ уыдонæн æз сæ фыццаг дæн. [§††]
16 Æмæ мын хатыргонд дæр уый тыххæй æрцыд,
цæмæй Йесо Чырысти фыццаг мæныл равдиса,
куыд бирæбыхсаг у, уый, æмæ мæ хабар зондыхос
уа, чи Йыл баууæнда æмæ мыггагмæйы цард чи
райса, уыдонæн.
17 Мыггагмæйы Паддзахæн – цæстæй кæй нæ
уынæм, уыцы æнæмæлгæ иунæг Хуыцауæн – кад
æмæ намыс уæд мыггагæй-мыггагмæ! Амен.
18 Уыдæттæ дын, мæ хъæбул Тимофей, æз
фæдзæхсын, дæу тыххæй цы пехуымпар ныхæстæ
уыди, уыдонмæ гæсгæ. Æмæ уыцы пехуымпар
ныхæстæй разæнгардæй тох кæн æнувыд
хæстонау. [§‡]
19 Уæд дæм уырнындзинад æмæ у хæдæфсарм.
Иуæй-иутæ нæ бакастысты се 'фсармы коммæ æмæ
уый аххосæй адзæгъæл сты уырнындзинадæй. [§‡†]
20 Уыдонæй сты Именей æмæ Александр. Æз сæ
бакодтон хæйрæджы бар, Хуыцауы нæ фауынил
куыд сахуыр уой, афтæ. [§†]

Амындтæ уырнджыты æмбырды тыххæй

2 Фыццаджыдæр курын, цæмæй куват, курат,
лæгъстæ æмæ арфæ кæнат Хуыцауæн æппæт
адæмы,
2 Паддзæхты æмæ æппæт хицæутты тыххæй,
æнцад-æнцойæ æмæ æнæмастæй, Хуыцауыл
æнувыдæй, кад æмæ радимæ куыд цæрæм, афтæ.
3 Афтæ кувын хорз æмæ фæндон у нæ
Ирвæзынгæнæг Хуыцауæн –
4 Фæнды Йæ, цæмæй адæм иууылдæр фервæзой
æмæ базоной æцæгад. [§‡]

† *Ап. хъ. 16:1; Æрг. 1:4.* †† *1 Тим. 4:7; Тит. 1:14.* ‡ *Ром. 13:8.* ‡† *Ром. 7:12.* ‡‡ *Гал. 5:23.* ‡‡† *1 Фес. 2:4.*

‡‡‡ *Ап. хъ. 9:15.* § *Гал. 1:13.* §† *1 Кор. 15:10.* §†† *Мф. 9:13; Мк. 2:17; Лк. 5:32.* §‡ *1 Тим. 6:13.* §‡† *1 Тим. 3:9.* §† *1 Кор. 5:5.* §‡ *2 Пет. 3:9.*

5 Уымæн æмæ Хуыцау иу у, Хуыцау æмæ адæмы
æхсæн дæр иу Æхсæнылæг ис – Адæймаг Йесо
Чырысти.
6 Æппæт адæмы ссæрибары тыххæй Уый Йæхи
æрхаста нывондæн – уымæй Хуыцауы фæндон
равдыстæуыд Йæхи нысангонд æмгъуыдыл. †
7 [Чырыстийы раз] раст зæгъын, нæ сайын: мæн
сæвæрдæуыд уыцы хабар хъусынгæнæгæй æмæ
апостолæй, муртаттæн уырнындзинады æмæ
æцæгады ахуыргæнæгæй. ††
8 Мæн фæнды, цæмæй алы ран дæр
нæлгоймæгтæ сæ сыгъдæг къухтæ дарой
Хуыцаумæ æмæ Йæм кувой, сæ зæрдæты фыдæх
æмæ гуырысхо куыд нæ уа, афтæмæй. ‡
9 Мæн ма уыимæ фæнды, цæмæй сылгоймæгтæ
дарой æмбæлгæ дарæс, уой хæдæфсарм æмæ
хæрзæгъдау. Сæ фидауц уæд дзыккуты аив быд,
кæнæ сызгъæрин фæлындæнтæ, кæнæ налхъуыт,
кæнæ зынаргъ дарæс нæ, ‡†
10 Фæлæ хорз хъуыддæгтæ – афтæ æмбæлы, йæхи
Хуыцауыл æууæндæг чи хоны, уыцы
сылгоймæгтæн.
11 Сылгоймаг ахуыр кæнæд æдзæмæй, иудадзыг
коммæгæсæй;
12 Нæлгоймагæн зонд амоныны æмæ йыл
æлдариуæг кæныны бар та йын нæ дæттын – уæд
æдзæм. ‡‡
13 Уымæн æмæ раздæр Адамы сфæлдыстæуыд,
уый фæстæ та – Евæйы.
14 Сайд дæр Адамыл не 'рцыд – сылгоймагыл
æрцыд сайд, æмæ фæтæеригъæдджын.
15 Уæвгæ зæнæг уадзыны фæрцы фервæздзæн,
уырнындзинад æмæ уарзтæй хайджын, Хуыцауы
цæсты сыгъдæг æмæ хæдæфсарм куы уа, уæд.

Кæй бон у аргъуаны хистæр уæвын

3 Ацы ныхас æцæг у: аргъуаны хистæр уæвын
кæй фæнды, уый хорз хъуыддагмæ бæллы. ‡‡†
2 Аргъуаны хистæр хъуамæ уа æнæфау, иу усы
мой, уæззау зонды хицау, хæдæфсарм, хæрзуаг,
уазæгуарзон, хорз зондамонæг, ‡‡‡
3 Ма уа расыггæнаг, хылмондаг, загъдгæнаг,
æхцауарзаг, фæлæ уа æвæлмас, §
4 Аккаг уынаффæгæнæг йæ хæдзарæн, аргъ ын
кæной йæ цот æмæ уой коммæгæс.
5 Уымæн æмæ хи хæдзарæн уынаффæ кæнынмæ
чи нæ арæхсы, уый Хуыцауы аргъуаныл куыд мæт
кæндзæн?
6 Аргъуаны хистæр, æрæджы чи бауууæндыд,
уыдонæй ма уæд, цæмæй йæхиуыл ма фервæсса
æмæ, хæйрæгæн цы тæрхон рахастæуыд, ахæм
тæрхон ын ма рахастæуа.
7 Хъуамæ йæ нымайой æнæуырнджытæ дæр,
цæмæй дзы æвзæрæй мацы райхъуыса æмæ
хæйрæджы хызы ма бахауа.
8 Диакъонтæ дæр хъуамæ уой аккаг лæгтæ, ма
уой дывзагон, нозтуарзаг æмæ кæрæф.
9 Хъуамæ фидар хæцой уырнынады арфæвæрд
мидисыл æмæ сæ цæсгом уа сыгъдæг. §†
10 Ахæмты фыццаг хъæуы бафæлварын, æмæ
æнæфау куы разыной, уæд-иу диакъоны лæггад
кæнæнт.
11 Афтæ сæ устытæ дæр хъуамæ уой аккаг, ма уой
хахуыргæнджытæ, уой уæззау зонды хицау æмæ
æууæнкджын алы хъуыддаджы дæр.
12 Диакъон хъуамæ уа иу усы мой, хорз арæхса йæ
цотæн æмæ йæ хæдзарæн уынаффæ кæнынмæ.
13 Хорз чи бакусы, уыцы диакъонтæ схизынц сæ
куысты уæлдæр къæпхæнмæ, æмæ Йесо
Чырыстийыл кæй æууæндынц, уый фæрцы
Хуыцауы раз свæйййынц тынг ныфсджын.

Æцæгады цæджындз

14 Ацы фыстæг дæм фыссын, рæхджы дæм кæй
æрцæуудзынæн, ууыл зæрдæ даргæйæ.
15 Фæлæ куы афæстиат уон, уæд зон, Хуыцауы
хæдзары хи куыд дарын хъæуы, уый. Уыцы хæдзар
цардæгас Хуыцауы Аргъуан у – æцæгадæн йæ
цæджындз æмæ йе 'нæфæцудгæ бындур.
16 Гуырысхойаг нæу – нæ уырнынады сусæгдзинад
егъау у: Хуыцау §†† фæзынд адæймаджы буары, Чи у,
уый равдыста Сыгъдæг Уд, зæдтæ Йæ федтой, Йæ
ном Ын фехъуыстой адæмтæ, баууæндыдысты Йыл
дунейы, уæлæрвтæм Æй систæуыд намысджынæй.
§‡

Мæнгахуыргæнджыты тыххæй

4 Хуыцауы Уд бæлвырд зæгъы: рæстæджы
кæрон бирæтæ ныууадздзысты уырнындзинад,
бауyæнддзысты фæлитой удтыл æмæ дæлимонты
ахуырæдтыл. §‡†
2 Ахæм ахуырæдтæ хæлиу кæнынц, йе 'фсарм чи
бахордта, уыцы мæнгард цæстмæхъустæ.
3 Уыдон нæ уадзынц ус курын, нæ дæттынц
бæлвырд хойрæгтæ хæрыны бар; афтæмæй та сæ
Хуыцау уымæн сфæлдыста, цæмæй сæ бузныгæй
хæрой, чи Йыл баууæндыд æмæ æцæгад чи
базыдта, уыдон.
4 Хуыцау цыдæриддæр сфæлдыста, уый у хорз
æмæ аппаринаг нæу, бузныгæй йæ куы хæрай,
уæд,
5 Уымæн æмæ ссыгъдæг вæййы Хуыцауы
ныхасæй æмæ кувынæй.

Хуыцауы хорз кусæг

6 Уыдæттæ амон æфсымæртæн, æмæ уыдзынæ,
уырнындзинады ныхæстæй, стæй цы арфæйаг
ахуырадыл ныххæцыдтæ, уый ныхæстæй йæхи чи
хæссы, Йесо Чырыстийы уыцы хорз кусæг.

† Мф. 20:28; Гал. 4:4. †† Ап. хъ. 22:21; 2 Тим. 1:11. ‡ Мф. 6:14; Иак. 1:6. ‡† 1 Пет. 3:3. ‡‡ 1 Кор. 14:34. ‡‡† Ап. хъ. 20:28. ‡‡‡ Тит. 1:7. § 1 Пет. 5:2.

§† 1 Тим. 1:19. §†† 3:16 Иуæй-иу рагондæр къухфыстыты дзырд |iХуыцау|r-ы бæсты фыст у |iУый|r. §‡ Ин. 1:14; 1 Пет. 1:12; Ром. 1:4; 10:18; Эф. 3:10. §‡† 2 Пет. 3:3; 2 Тим. 3:1.

7 Ælгъаг æмæ æнæзонд аргъæутты æмгæрон та
ма цу, фæлæ фæлвар Хуыцауæн фæндиагæй
цæрыныл.
8 Уымæн æмæ буар фæлварын уадиссаг пайда нæ
дæтты, Хуыцауæн фæндиагæй цæрын та алцæмæй
дæр пайда у – зæрдæ æвæры абоны цардæй дæр
æмæ фидæны цардæй дæр.
9 Ацы ныхас æцæг у æмæ йыл ис
æнæгуырысхойæ бауууæндæн.
10 Уыцы царды сæраппонд у нæ фæллой æмæ нæ
тох, уымæн æмæ нæ зæрдæ цардæгас Хуыцауыл
дарæм; Хуыцау та æппæт адæмæн, уæлдайдæр
уырнджытæн, Ирвæзынгæнæг у.
11 Амон афтæ æмæ ууыл ахуыр кæн иннæты.
12 Æвзонг кæй дæ, уый тыххæй дыл æнæрвæссон
мачи уæд. Уырнджытæн у фæзминаг дæ ныхасæй,
дæ цардæй, дæ уарзтæй, дæ уырнындзинадæй,
æнæкъæм кæй дæ, уымæй.
13 Ме 'рцыдмæ кæс Сыгъдæг Фыст, амон æмæ
ахуыр кæн иннæты дæр.
14 Аргъуаны хистæртæ дыл сæ къухтæ куы
æрæвæрдтой, уæд дын пехуымпар ныхасмæ гæсгæ
Хуыцау цы курдиат радта, уымæ уазал цæстæй ма
кæс.
15 Де 'ргом аздах æппæт уыдæттæм, дæхи сын
снывонд кæн, цæмæй алчидæр уына де 'нтыст.
16 Кæс лæмбынæг дæ цардыуагмæ æмæ цæуыл
ахуыр кæныс, уымæ; афтæ кæн иудадзыг. Уæд дæхи
дæр фервæзын кæндзынæ æмæ дæм чи хъусы,
уыдоны дæр.

Зæрæдтæ æмæ идæдзтæ

5 Зæронд лæгмæ тызмæгæй ма дзур, фæлæ йын
амон, цыма дæ фыдæн; æрыгæттæн амон,
цыма де 'фсымæртæн;
2 Зæронд устытæн – цыма дæ мадæн; æрыгæттæн
– цыма дæ хотæн, дæ зæрдæ сыгъдæг куыд уа,
афтæмæй.
3 Æххуыс кæн, иунæгæй чи баззад, уыцы идæдз
сылгоймæгтæн.
4 Фæлæ кæд идæдзæн ис сывæллæттæ кæнæ
цоты цот, уæд уыдон фыццаг сахуыр уæнт хи
хæдзары сæ уырнындзинад хъуыддагæй
æвдисыныл æмæ ныййарджытæн сæ хорз хорзæй
фидыныл – уый Хуыцауæн фæндон у.
5 Иунæгæй чи баззади, уыцы идæдз ус йæ зæрдæ
дары æрмæст Хуыцауыл, æхсæвæй-бонæй кувы
æмæ куры. †
6 Ирхæфсæнтæ уарзаг идæдз ус та цæрдудæй
мард у.
7 Амон сын æппæт уыдæттæ, цæмæй сæ цард уа
æнæфау.
8 Хионтыл, уæлдайдæр та йæ бинонтыл чи нæ
тыхсы, уый ныууагъта уырнындзинад æмæ
æнæуырнæгæй фыддæр у. ††

9 Идæдзты номхыгъдмæ бахæссæн ис,
æппынкъаддæр æртиссæдз азы кæуыл цæуы æмæ
иу мой кæмæн уыд, ахæм сылгоймæгты.
10 Алчидæр сæ хъуамæ зындгонд уа йæ хорз
хъуыддæгтæй: схъомыл кодта сывæллæттæ,
бæлццæттæн уыд фысым, сыгъдæджытæн æхсадта
сæ къæхтæ, æххуыс кодта иннæтæн сæ зынты –
алы хорз хъуыддагмæ дæр æмхиц.
11 Æрыгон идæдз сылгоймæгты та номхыгъдмæ
ма хæсс, уымæн æмæ сæ монцтæ Чырыстийæ
уæлдæр куы сæвæрынц, уæд сæ бафæнды моймæ
фæцæуын.
12 Афтæмæй свæййынц азымджын, уымæн æмæ
фæсайынц, раздæр кæй радтой, сæ уыцы дзырд.
13 Уыимæ ма фæцалх вæййынц æвдæлон цардыл
æмæ хæдзари-хæдзар зилыныл; свæййынц канд
æвдæлон нæ, фæлæ дзæгъæлдзых, сæхи тъыссынц
кæйдæр хъуыддæгты, фæдзурынц, цы не 'мбæлы,
уыдæттæ.
14 Уымæ гæсгæ мæн фæнды, цæмæй æрыгон
идæдз устытæ цæуой моймæ, арой сывæллæттæ,
уынаффæ кæной сæ хæдзæрттæн æмæ
ныхмæлæууæгæн мацы фадат дæттой фауынæн.
15 Уымæн æмæ иуæй-иутæ ныридæгæн адзæгъæл
сты хæйрæджы фæдыл.
16 Кæд уырнæг сылгоймагæн ис хæстæг идæдз
устытæ, уæд сæ хæссæд йæхæдæг æмæ аргъуаны
ма тыхсын кæнæд, цæмæй аргъуан æххуыс кæна
иунæгæй баззайæг идæдз устытæн.

Аргъуаны хистæрты тыххæй

17 Нывыл разамынд цы аргъуаны хистæртæ
дæттынц, уыдонæн фылдæр аргъ кæнын хъæуы,
Хуыцауы ныхас амоныныл æмæ ахуыр кæныныл
чи кусы, уæлдайдæр уыдонæн.
18 Уымæн æмæ Сыгъдæг Фыст зæгъы: «Найгæнæг
галæн йæ дзых бастæй ма дар», æмæ: «Алы
фæллойгæнæг дæр хъуамæ райса йæ мызд». ‡
19 Аргъуаны хистæрыл цы хъаст æрбацæуа, уымæ
ма байхъус, дыууæ кæнæ æртæ æвдисæны куы нæ
уа, уæд.
20 Тæригъæды æфтыд чи у, уыдонæн уайдзæф кæн
æппæт аргъуаны раз, цæмæй тæрсой иннæтæ дæр.
21 Хуыцауы, Йесо Чырыстийы æмæ æвзæрст
зæдты раз дæуæн фидарæй фæдзæхсын уыцы
амындтæ æххæст кæнын; уыимæ макæй хъулон
кæн, алкæмæ дæр кæс иухуызон цæстæй. ‡†
22 Искæуыл къух æрæвæрынмæ ма батагъд кæн,
цæмæй ма схайджын уай кæйдæр тæригъæдæй;
дæхи бахиз счъизийæ.
23 Нырæй фæстæмæ нуаз æрмæст дон нæ, фæлæ
иучысыл сæн дæр, дæ ахсæн кæй риссы æмæ арæх
рынчын кæй вæййыс, уый тыххæй.
24 Иуæй-иутæн сæ тæригъæдтæ тæрхоны
агъоммæ дæр бæлвырд сты, иннæтæн та
фæстæдæр раргом вæййынц.

† *Лк. 2:37.* †† *Гал. 6:10.*

‡ *Мф. 10:10; Лк. 10:7; 1 Кор. 9:9.* ‡† *1 Тим. 6:13.*

25 Афтæ бæлвырд сты хорз хъуыддæгтæ дæр,
фæлæ кæд бæлвырд не сты, уæд дæр нæ басусæг
уыдзысты.

Амындтæ цагъартæн

6 Цагъарады æфсондзы бын чи ис, уыцы
цагъартæ хъуамæ алы æгъдауæй дæр
нымайой сæ хицæутты, Хуыцауыноммæ æмæ нæ
ахуырадмæ фау æрхæссæн куыд нæ уа, афтæ. †
2 Уырнæг хицæуттæ кæмæн ис, уыдон сæм
ницæмæ дарыны цæстæй ма кæсæнт, се
'фсымæртæ кæй сты, уый тыххæй. Уый нæ, фæлæ
сын хъуамæ кусой ноджы æнувыддæрæй, уымæн
æмæ кæмæн лæггад кæнынц, уыдон уырнджытæ
æмæ уарзон æфсымæртæ сты. Ууыл ахуыр кæн
уырнджыты, араз сæ ахæм зондыл.

Мæнгахуырад æмæ æцæг хæзна

3 Æндæр ахуырад чи амоны, нæ Хицау Йесо
Чырыстийы раст ныхæстыл æмæ æцæг
уырныдзинадæй рацæугæ ахуырадыл чи нæ
хæцы, ††
4 Уый у сæрыстыр, ницы зоны, сæйы
æнæхъуаджы дзæнгæда æмæ быцæуныхæсты
низæй. Ахæм быцæутæ расайынц хæлæг,
хъаугъатæ, фыдгой, гуырысхойы æфтауæг
хъуыдытæ,
5 Æнæбанцайгæ хъæлæбатæ. Æмхиц сæм чи у,
уыдонæн сæ зонд ныззыгъуыммæ, ныуугагътой
æцæгад, сты ахæм хъуыдыйыл хæст, цыма
уырныдзинад æфтиаг райсынæн у. [Ахæмтæм
æмгæрон ма цу.]
6 Уырныдзинад та хъæздыг кæны, цы йæм ис,
уый фагыл чи нымайы, уыцы адæймаджы.
7 Уымæн æмæ мах дунемæ ницы æрхастам, æмæ
дзы нæ бон ницы ахæссын бауыдзæн.
8 Фæлæ нын хойраг æмæ дарæс куы уа, уæд уый
фагыл хъуамæ нымайæм.
9 Бирæ мулкмæ чи бæллы, уыдон та бахауынц
къæппæджы, фæлварæнты, æмæ фæвæййынц,
бæллæх æмæ бынсæфтмæ чи æркæны, бирæ ахæм
æнæзонд æмæ фыдбылызы мондæгты амæддаг. ‡
10 Уымæн æмæ æппæт фыдбылызтæн сæ уидаг
æхцайы бæллиц у. Æхцамæ бæлгæйæ, иуæй-иутæ
фæхауæггаг сты уырныдзинады фæндагæй æмæ
сæхи бафтыдтой бирæ хъизæмæртты.

Павел фæдзæхсы Тимофейæн

11 Ды та, Хуыцауы адæймаг, дæхи бахиз æппæт
уыдæттæй. Тырн рæстадмæ, Хуыцауæн фæндиаг
цардмæ, уырнынадмæ, уарзтмæ, фæразон æмæ
æвæлмас уæвынмæ.
12 Æнувыдæй тох кæн уырныдзинадыл, фидар
хæц мыггагмæйы цардыл. Уыцы цардмæ дæ
æрхуындæуыд, æмæ йæ сæраппонд дæ
уырныдзинады тыххæй æргомæй загътай бирæ
æвдисæнты раз.
13 Алкæмæн дæр цард Чи дæтты, уыцы Хуыцауы
раз, стæй Понтий Пилатæн æцæгады тыххæй
æргомæй Чи загъта, уыцы Йесо Чырыстийы раз
дын фæдзæхсын: ‡†
14 Æппæт амындтæ æнувыдæй æмæ æнæфауæй
æххæст кæн суанг нæ Хицау Йесо Чырыстийы
æрцыдмæ.
15 Уыцы æрцыд уыдзæн йæ рæстæджы, тæхудиаг
æмæ иунæг Дунедарæджы, паддзæхты Паддзахы
æмæ хицæутты Хицауы фæндонмæ гæсгæ. ‡‡
16 Уый у, бацæуæн кæдæм нæй, ахæм рухсы Чи
цæры, адæмæй Кæй ничи федта æмæ фенæн
Кæмæн нæй, уыцы Хуыцау. Æнæмæлгæ цард
æрмæст Уымæ ис. Намыс æмæ Йын паддзахад уæд
мыггагмæ! Амен. ‡‡†

Амындтæ бонджынтæн

17 Ацы царды бонджын чи у, уыдонæн бацамон,
цæмæй сæхиуыл ма фервæссой æмæ ныфсджын
уой, зæрдæ дарæн цы мулкыл нæй, уымæй нæ,
фæлæ нын зæрдæйы дзæбæхæн æппæт дæр
парахатæй Чи дæтты, уыцы [цардæгас] Хуыцауæй.
‡‡‡
18 Уыдон аразæнт хорз хъуыддæгтæ, æмæ уыцы
хорз хъуыддæгтæ уæнт сæ хъæздыгдзинад; уадз
æмæ уой рæдау æмæ зæрдæхæлар;
19 Æмбырд кæной, фидæнæн æнæфæцудгæ
бындур чи у, уыцы хæзна, цæмæй райсой æцæг
цард. §
20 О Тимофей, цы дын баргонд æрцыди, уый
бахъахъхъæн. «Зонынад» кæй хонынц, æцæгæй та
зонынадимæ иумæйагæй кæмæн ницы ис, уый
фæдыл æлгъаг дзæгъæлы ныхæсты æмæ æнæзонд
быцæуты æмгæрон ма цу. §†
21 Иуæй-иутæ дзурынц, цыма сæм ис уыцы
«зонынад», афтæмæй та уырныдзинады
фæндагæй адзæгъæл сты. Хуыцауы хорзæх уæ уæд.

† *Тит. 2:9.* †† *1 Кор. 2:2.* ‡ *Мк. 4:19; Лк. 12:15.*

‡† *Мф. 27:11; Мк. 15:2; Лк. 23:3; Ин. 18:37; 1 Тим. 5:21.* ‡‡ *1 Тим. 1:11; Æрг. 17:14.* ‡‡† *Ин. 1:18; 1 Ин. 4:12.* ‡‡‡ *Мк. 4:19; Лк. 12:15.* § *Мф. 6:20; Лк. 12:33.* §† *1 Тим. 1:4; 4:1.*

2 Тимофеймæ

1 Павелæй – Хуыцауы фæндæй Йесо
Чырыстийы апостол чи у, уымæй. Æз æрвыст
дæн, Хуыцау зæрдæ цы цардæй бавæрдта, уый
тыххæй фехъусын кæнынмæ – уыцы цард лæвæрд
цæуы Йесо Чырыстиимæ баиуы руаджы.
2 Æз фыссын мæ уарзон хъæбул Тимофеймæ.
Хорзæх, арфæ æмæ дын фарн Фыд-Хуыцауæй æмæ
нæ Хицау Йесо Чырыстийæ.

Фарны уацыл – иузæрдион

3 Мæ рагфыдæлтау сыгъдæг цæсгомимæ Кæмæн
кусын, уыцы Хуыцауæй æз бузныг дæн, æхсæвæй-
бонæй куы фæкувын, уæд æдзух дæу кæй
æрымысын, уый тыххæй. [†]
4 Дæ цæссыгтæ куы æрымысын, уæд фæбæллын
дæ фенынмæ, цæмæй мæ зæрдæ байдзаг уа
цинæй.
5 Мæ зæрдыл æрбалæууы, раздæр дæ мадымад
Лоидæмæ æмæ дæ мад Эвникæмæ чи уыди, дæ
уыцы зæрдиаг уырнындзинад. Дæумæ дæр ахæм
уырнындзинад кæй ис, ууыл фидарæй æууæндын.
6 Уымæ гæсгæ дын дæ зæрдыл лæууын кæнын:
мæ къухтæ дыл æрæвæрыны руаджы Хуыцау
дæуæн кæй радта, уыцы курдиаты арт ахуыссын ма
бауадз. [††]
7 Уымæн æмæ нын Хуыцау цы Удæй бахай кодта,
уый нын тæппуды хос нæу, фæлæ нын дæтты тых,
уарзт æмæ раст зонд. [‡]
8 Уæдæ нæ Хицауы [Йесо Чырыстийы] тыххæй
æргомæй кæй дзурыс, уый худинагыл ма нымай,
стæй æз Йæ сæраппонд ахæстоны кæй дæн, уый
дæр. Фæлæ Хуыцауы хъаруйæ ныфсджынæй
мæнимæ тухæн кæн фарны уацы сæраппонд. [‡†]
9 Хуыцау мах фервæзын кодта æмæ нæ æрхуыдта
сыгъдæг цардмæ – нæ хъуыддæгтæм гæсгæ нæ,
фæлæ Йæ фæнд æмæ Йæ хорзæхмæ гæсгæ. Йæ
хорзæх нын Йесо Чырыстийы руаджы суанг дуне
сфæлдисыны агъоммæ рардæуыд, [‡‡]
10 Æргом та абон раци – нæ Ирвæзынгæнæг Йесо
Чырысти куы æрцыд, уæд; Уый фæтых мæлæтыл
æмæ фарны уацы руаджы æрхаста æнæмæлгæ
цард. [‡‡†]
11 Æмæ мæн [муртаттæн] сæвæрдæуыд уыцы
фарны уацы фидиуæгæй, апостол æмæ
ахуыргæнæгæй. [‡‡‡]
12 Æмæ ацы тухæнтæ дæр уый тыххæй æвзарын,
фæлæ сæ худинагыл нæ нымайын. Уымæн æмæ
Кæуыл бауæндыдтæн, уый зонын, æмæ фидарæй
æууæндын: мæ бæрны цы бакодта, уый
бахъахъхъæнын Йæ бон у Йе 'рцыды бонмæ.
13 Мæнæй цы раст ныхæстæ фехъуыстай, уыдон
дын уæнт зондыхос; дæ цард араз, Йесо
Чырыстиимæ баиуы руаджы цы уырнындзинад
æмæ уарзтæй схайджын стæм, уыдонмæ гæсгæ. [§]
14 Нæ зæрдæты цæрæг Сыгъдæг Уды фæрцы
бахъахъхъæн, дæ бæрны дын цы хæзна
бачындæуыд, уый. [§†]
15 Ды зоныс: асиæгтæ иууылдæр, уыдонимæ
Фигел æмæ Ермоген дæр, ныууагътой мæн.
16 Хицау Йæ арфæ бафтауæд Онисифоры
хæдзарыл. Бирæ хæттыты мæ барæвдыдта, мæ
рæхыстæ дæр æй нæ урæдтой – къæмдзæстыгы хос
ын нæ уыдисты. [§††]
17 Уый нæ, фæлæ Роммæ куы æрцыд, уæд мæ
агуырдта зæрдиагæй æмæ мæ ссардта.
18 Хицау ын баххуыс кæнæд, цæмæй йын тæрхоны
бон Хицау уа хатыргæнæг. Эфесы дæр мын цас
балæггад кодта, уый ды хуыздæр зоныс. [§‡]

Хъизæмæрттæ фарны уацы сæраппонд

2 Уæдæ, мæ хъæбул, дæхи фидар кæн, Йесо
Чырыстийы руаджы кæмæй схайджын стæм,
уыцы хорзæхæй. [§‡†]
2 Æмæ бирæ æвдисæнты раз мæнæй цы
фехъуыстай, уый ды та бабар кæн, зæрдæ дарæн
кæуыл ис, иннæты дæр сахуыр кæнынмæ чи
сарæхсдзæн, ахæмтæн. [§†]
3 Йесо Чырыстийы иузæрдион хæстонæн куыд
æмбæлы, афтæ тухæн кæн мемæ.
4 Йæхи никæцы хæстон лæг сбæтдзæн царды
æрвылбоны сагъæстæй – уый æрмæстдæр тырны
æфсæддон хицауы зæрдæ балхæнынмæ. [§‡]
5 Ерысты архайæг хæрзиуæг нæ райсдзæн,
ерысты уаг куы хала, уæд.
6 Цы хор æрзад, уымæй йæ хай фыццаг хъуамæ
райса, чи йыл фыдæбон кодта, уыцы зæхкусæг.
7 Ахъуыды кæн, æз дын цы зæгъын, ууыл. Хицау
дын раттæд æппæт дæр æмбарыны зонд.
8 Дæ зæрдыл дар Йесо Чырыстийы. Уый у Давиды
байзæддаг, мæрдтæй рабадæг – ууыл дзурæг у, æз
цы фарны уац хъусын кæнын, уый. [§§†]

† *Флп. 3:3.* †† *Ап. хъ. 6:6.* ‡ *Ром. 8:15; Дзут. 2:15.* ‡† *Мф. 10:33.* ‡‡ *Эф. 1:4; Тит. 3:5.* ‡‡† *1 Пет. 1:20; Ром. 14:25; Эф. 3:9; Кол. 1:26; Тит. 1:2.* ‡‡‡ *1 Тим. 2:7.*

§ *1 Ин. 2:24; Ром. 6:17.* §† *1 Тим. 6:20; Æрг. 3:11.* §†† *2 Тим. 4:19.* §‡ *Мф. 25:34.* §‡† *2 Кор. 10:4; Эф. 6:10.* §† *1 Тим. 6:20.* §‡ *2 Кор. 9:25.* §§† *1 Кор. 15:4.*

9 Уыцы фарны уацы сæраппонд хъизæмар кæнын
æз, фыдгæнæгау мæ суанг рæхыстæй дæр сбастой.
Фæлæ Хуыцауы ныхасæн рæхыстæй сбæттæн нæй.
[†]
10 Уымæ гæсгæ æз алцæмæн дæр фæразын
æвзæрстыты сæраппонд, цæмæй уыдон дæр
фервæзой Йесо Чырыстийы руаджы æмæ
схайджын уой мыггагмæйы намысæй.
11 Ацы ныхас æцæг у: «Кæд Йемæ амардыстæм,
уæд цæргæ дæр Йемæ кæндзыстæм. [††]
12 Кæд тухæнтæн фæразæм, уæд Йемæ
паддзахиуæг дæр кæндзыстæм. Нæхи Йыл куы
атигъ кæнæм, уæд ныл Уый дæр Йæхи атигъ
кæндзæн. [‡]
13 Мах Ыл гадзрахатæй куы рацæуæм, уæддæр
Уый иузæрдион у, уымæн æмæ Йæ æрдзыхъæд
аивын Йæ бон нæу». [‡†]

Фæндиаг кусæг Хуыцауæн

14 Æппæт уыдæттæ зæрдыл лæууын кæн æмæ
Хуыцауы раз фидарæй фæдзæхс, цæмæй
æнæпайда быцæуныхас ма кæной – уыцы
быцæутæ æрмæст зиан æрхæссынц, чи сæм хъусы,
уыдонæн.
15 Бацархай, цæмæй Хуыцауы раз разынай, йæ
куысты тыххæй къæмдзæстыг чи нæу, æцæгады
ныхас раст чи амоны, ахæм фæлтæрд кусæг.
16 Ælгъаг дзæгъæлы ныхæстæм æмгæрон ма цу.
Æмхиц сæм чи у, уыдон дардæй-дарддæр кæнынц
Хуыцауæй.
17 Рак буарыл куыд ахæлиу вæййы, афтæ
анхъæвздзæн сæ ахуырад. Уыдонæй сты Именей
æмæ Филит. [‡‡]
18 Уыдон фæиппæрд сты æцæгадæй, дзурынц,
мæрдтæ ныридæгæн райгас сты, зæгъгæ, æмæ
афтæмæй халынц иуæй-иуты уырнындзинад.
19 Фæлæ Хуыцауы æвæрд фидар бындур уæддæр
æнæфæцудгæ у, æмæ йыл ис мыхуыр мæнæ ацы
ныхæстæй: «Хицау зоны Йæ адæмы», стæй:
«Хицауы ном чидæриддæр ары, уый тæригъæды
мауал æфтæд». [‡‡†]
20 Стыр хæдзары та ис æрмæст сызгъæрин æмæ
æвзист мигæнæнтæ нæ, фæлæ хъæд æмæ æлыгæй
конд мигæнæнтæ дæр. Сæ иутæ кадджын
мигæнæнтæ сты, иннæтæ та – хуымæтæг.
21 Уæдæ тæригъæдæй йæхи чи ссыгъдæг кæна,
уый уыдзæн кадджын нывонд мигæнæн – пайда
дзы кæны Хæдзары Хицау, бæззы алы хорз
хъуыддагæн дæр.
22 Лæппуйы монцтæй хиз дæхи.
Сыгъдæгзæрдæйæ Хицаумæ чи кувы, уыдонимæ
тырн рæстæй цæрынмæ, уырнындзинадмæ, уарзт
æмæ фидыдмæ.
23 Æдзæлгъæд æмæ æнæфенд быцæуты æмгæрон
ма цу; уыдон хъаугъатæ кæй расайынц, уый дын
зындгонд у.
24 Хицауы цагъарæн та хъаугъа кæнын не
'мбæлы, фæлæ алкæимæ дæр хъуамæ уа
зæрдæхæлар, уа хорз зондамонæг, фыдæх йæ
зæрдæмæ ма хæсса,
25 Ныхмæлæуджыты ахуыр кæна æвæлмасæй.
Гæнæн ис, æмæ сын Хуыцау баххуыс кæна, æрцæуа
сæм фæсмон æмæ базоной æцæгад,
26 Æрæмбарой сæхи æмæ раирвæзой, йæхицæн
сæ цагъартæ скæнынæн цы хæйрæг æрцахста, уый
къæппæгæй.

Фæстаг рæстæджы адæм

3 Зындгонд дын уæд: рæстæджы кæрон уыдзæн
уæззау заман. [‡‡‡]
2 Уымæн æмæ адæм уыдзысты хиуарзон,
æхцауарз, хиппæлой, сæрыстыр, маргæвзаг,
ныййарджытæн æгоммæгæс, æбузныг, æнæхуыцау,
саузæрдæ,
3 Нæбарон, хахуыргæнæг, æгъатыр; хиуыл хæцын
нæ зондзысты, хорзæй цы ис, уый сын уыдзæн
æнæуынон,
4 Уыдзысты гадзрахат, сæнтдзæф, хъал, Хуыцауы
уарзыны бæсты фылдæр уарздзысты ирхæфсæнтæ.
5 Сæхи æвдисдзысты афтæ, цыма Хуыцауы
нымайынц, Йæ хъаруйыл та Йын сæхи атигъ
кæндзысты. Ахæмтæм æмгæрон ма цу.
6 Уыдоны хуызæттæ æрбаирвæзынц
хæдзæрттæм, æмæ сæ уацары бахауынц,
тæригъæдты чи аныгъуылди, сæ алы мондæгты
коммæ чи кæсы, ахæм æнæзонд сылгоймæгтæ –
7 Иудадзыг ахуыр чи кæны, фæлæ æцæгад
базонын кæй бон нæу, ахæмтæ.
8 Ианний æмæ Иамврий Моисейы ныхмæ куыд
лæууыдысты, афтæ уыцы адæймæгтæ дæр сты
æцæгады ныхмæ, сæ зонд ныззыгъуыммæ, æцæг
уырнындзинадимæ сын иумæйагæй ницы ис.
9 Фæлæ сын бирæ нæ бантысдзæн. Алкæмæн дæр
раргом уыдзæн, уыдон æнæзонд кæй сты, уый –
уыцы дыууæйы хабар куыд уыди, афтæ.

Павел фæдзæхсы Тимофейæн

10 Ды та дæ цард сарæзтай мæ ахуырадмæ гæсгæ;
бафæзмыдтай мæ цардыуаг, мæ бæллицтæ, мæ
уырнынад, мæ уарзт, куыд фæразон æмæ хъæддых
дæн, уый.
11 Ды мæнимæ бавзæрстай, Антиохийы, Икони
æмæ Листрæйы мæ сæр кæй баййæфта, уыцы
æфхæрд æмæ хъизæмæрттæ. Цы фыдæфхæрд нæ
баййæфтон! Æмæ мæ æппæт уыдæттæй фервæзын
кодта Хицау.
12 Æниу, Хуыцауæн фæндиагæй цæрын æмæ Йесо
Чырыстиимæ иумæ уæвын кæй фæнды, уыдон
сеппæт дæр æййафдзысты æфхæрд.
13 Фыдзæрдæтæ æмæ фæлитойтæ та кæндзысты
æвзæрæй-æвзæрдæр, сæхæдæг фæсайды
уыдзысты æмæ иннæты дæр сайдзысты. [§]

† *Ап. хъ. 21:11; 1 Кор. 4:9.* †† *Ром. 6:4.* ‡ *Мф. 10:33; Мк. 8:38; Лк. 9:26.* ‡† *Ром. 3:3.* ‡‡ *1 Тим. 1:20.* ‡‡† *Ин. 10:14.*

‡‡‡ *2 Пет. 3:3; Иуд. 18; 1 Тим. 4:1.* § *Мф. 7:16.*

14 Ды та цæуыл сахуыр дæ æмæ фидарæй цæуыл баууæндыдтæ, уый хæццæ кæн дарддæр. Чи дæ сахуыр кодта, уыдоны хорз зоныс;

15 Уыимæ сабибонтæй фæстæмæ ды зоныс Сыгъдæг Фыст – уымæ ис дæуæн зонд раттыны тых, цæмæй Йесо Чырыстийыл æууæндыны руаджы фервæзай. [†]

16 Æппæт Сыгъдæг Фыст Хуыцауæй разæнгардгондæй ныффыстæуыд, æмæ ахъаз у ахуырæн, багæды кæнынæн, раст фæндагмæ раздахынæн, Хуыцауæн фæндиагæй цæрыныл хъомыл кæнынæн, [††]

17 Хуыцауы адæймаг алы хуызы ифтонг æмæ алы хорз хъуыддагмæ дæр цæттæ куыд уа, афтæ.

4 Хуыцауы раз, стæй Йæ паддзахы бартимæ Чи æрцæудзæн æмæ удæгæстæн æмæ мæрдтæн тæрхон Чи кæндзæн, нæ уыцы Хицау Йесо Чырыстийы раз дын фидарæй фæдзæхсын: [‡]

2 Хъусын кæн Хуыцауы ныхас, амон æй, фадат дын куы уа, уæд дæр æмæ дын куы нæ уа, уæд дæр. Цæстмæ дар, уайдзæф кæн, рæвдау – амон фæразонæй. [‡†]

3 Уымæн æмæ æрцæудзæн ахæм рæстæг, æмæ адæм раст ахуырадыл сæхи атигъ кæндзысты, сæ монцтæм гæсгæ сæхицæн æвзардзысты, сæ хъустæн æхсызгон кæй ныхас уа, ахæм бирæ ахуыргæнджытæ;

4 Æцæгадмæ нал хъусдзысты æмæ бауæнддзысты аргъæуттыл.

5 Фæлæ дæумæ кæддæриддæр уæд уæззау зонд, зынтæн у фæразон, адæммæ хæсс фарны уац, кæронмæ бакæн дæ куыст.

6 Мæн та рæхджы æрхастæуыдзæн нывондæн, æмæ ацы дунейæ мæ ацæуыны афон ралæууыд. [‡‡]

7 Тох кодтон хъæбатырæй, мæ фæндагыл ацыдтæн кæронмæ, мæ уырнындзинад бахъахъхъæдтон. [‡‡†]

8 Ныридæгæн мын цæттæ у рæстгæнæджы хæрзиуæг, æмæ мын æй уыцы бон ратдзæн Хицау, æнæхæрам Тæрхонгæнæг. Æмæ æрмæст мæнæн нæ, фæлæ йын Йе 'рцыдмæ чидæриддæр зæрдиагæй æнхъæлмæ каст, уыдонæн дæр. [‡‡‡]

† *Ин. 5:39; 1 Тим. 4:8.* †† *2 Пет. 1:21.* ‡ *Ин. 5:22; Ап. хъ. 10:42.* ‡† *2 Тим. 2:24; 3:16.* ‡‡ *Флп. 2:17.* ‡‡† *Флп. 3:14; 1 Тим. 6:12.* ‡‡‡ *1 Кор. 9:25; Æрг. 2:10.*

Кæронбæттæн

9 Бацархай рæхджы мæм æрцæуыныл.

10 Уымæн æмæ Димас ацы дуне фылдæр бауарзта, ныууагъта мæ æмæ ацыди Фессалоникæмæ, Крискент та ацыд Галатимæ, Тит – Далматимæ. Иунæг Лука ма ис мемæ. [§]

11 Маркы ракæн демæ, уымæн æмæ мæ уый Хуыцауы куысты хъæугæ кæны.

12 Тихикы арвыстон Эфесмæ. [§†]

13 Куы цæуай, уæд рахæсс, Карпмæ Троадæйы кæй ныууагътон, уыцы пæлæз, стæй чингуытæ, уæлдайдæр сæракыл фыст чингуытæ.

14 Бирæ фыдбылызтæ мын сарæзта æрхуыгуырд Александр. Хицау ын бафиддзæн йæ хъуыддæгтæм гæсгæ. [§††]

15 Ды дæр дзы дæхи бахиз, уымæн æмæ тынг лæууыди, цы дзырдтам, уый ныхмæ.

16 Фыццаг хатт мæхи сраст кæныны сæраппонд куы дзырдтон, уæд мемæ ничи уыди, уымæн æмæ мæ иууылдæр ныууагътой. Хуыцау сын æй ныббарæд!

17 Фæлæ мæм Хицау æрцыд æмæ мæ сфидар кодта, цæмæй фарны уац мæ руаджы хъуыстгонд æрцæуа æххæстæй æмæ йæ муртаттæ сеппæт дæр фехъусой. Афтæмæй æз раирвæзтæн домбайы дзыхæй. [§‡]

18 Хицау мæ бахиздзæн алы æвзæр хъуыддагæй æмæ мæ фервæзын кæндзæн Йæ Уæларвон Паддзахадæн. Кад Ын уæд мыггагæй-мыггагмæ! Амен. [§‡†]

19 Саламтæ ратт Прискиллæ æмæ Акилæйæн, стæй Онисифоры хæдзаронтæн. [§†]

20 Эраст баззади Коринфы, Трофимы рынчынæй ныууагътон Милеты.

21 Бацархай зымæджы агъоммæ æрцæуыныл. Саламтæ дын дæттынц Эввул, Пуд, Лин æмæ Клавдиа, стæй æфсымæртæ иууылдæр.

22 Хицау [Йесо Чырысти] уæд демæ. Хуыцауы хорзæх уæ уæд. [§‡]

§ *Кол. 4:14.* §† *Ап. хъ. 20:4.* §†† *1 Тим. 1:20.* §‡ *Ап. хъ. 23:11; 1 Тим. 1:12.* §‡† *Ром. 14:26; 1 Тим. 6:16.* §† *2 Тим. 1:16.* §‡ *Флм. 25.*

Титмæ

1 Павелæй, Хуыцауы цагъарæй æмæ Йесо
Чырыстийы апостолæй. Æз æрвыст дæн,
цæмæй Хуыцауы æвзæрстыты æрхонон
уырнындзинадмæ, æцæгад базонынмæ, Хуыцауы
нымайынмæ [†]
2 Æмæ мыггагмæйы цардыл зæрдæ дарынмæ.
Ахæм цардæй суанг дуне сфæлдисыны размæ ныфс
бавæрдта, Йæ дзырд Чи нæ сайы, уыцы Хуыцау, [††]
3 Фæлæ Йæ зæрдæвæрд фарны уацы руаджы
раргом кодта Йæхи нысангонд æмгъуыды. Нæ
Ирвæзынгæнæг Хуыцауы фæдзæхстмæ гæсгæ
мæнæн баргонд у уыцы фарны уац адæммæ
хæссын. [‡]
4 Æз фыссын Титмæ, нæ иумæйаг уырнындзинады
фæрцы мын æцæг хъæбул чи сси, уымæ. Фарн
æмæ дын хорзæх Фыд-Хуыцауæй æмæ нæ
Ирвæзынгæнæг Йесо Чырыстийæ.

Титы куыст Криты

5 Криты дæ уый тыххæй ныууагътон, цæмæй
куыст ахæццæ кæнай кæронмæ, æмæ алы сахары
аргъуанæн дæр сæвæрай, æз дын куыд
бафæдзæхстон, ахæм хистæртæ:
6 Алчидæр сæ хъуамæ уа æнæфау, иу усы мой, йæ
сывæллæттæ уой уырнджытæ, хæлд æмæ
æгоммæгæсы дау сæм æрхæссæн куыд нæ уа. [‡†]
7 Хуыцауы хæдзарæн уынаффæгæнæгæн куыд
æмбæлы, афтæ аргъуаны хистæр хъуамæ уа
æнæфау, ма уа къæйных, мæстыгæр, расыггæнаг,
хылмондаг æмæ кæрæф. [‡‡]
8 Уый хъуамæ уа уазæгуарз, хæрзгæнæг, хæдзонд-
хæдæфсарм, раст адæймаг, Хуыцауыл æнувыд,
хиуылхæцгæ,
9 Цы æцæгады ныхасыл сахуыр, ууыл иузæрдион.
Уæд йæ бон уыдзæн раст ахуырадæй ныфс
бауадзын, ныхмæлæуæджыты – багæды кæнын. [‡‡†]
10 Уымæн æмæ ис, æнæпайда ныхас чи кæны
æмæ адæмы чи фæливы, бирæ ахæм хивæндтæ,
уæлдайдæр сунæтгæндтæй. [‡‡‡]
11 Ахæмтæн хъæуы сæ дзых сæхгæнын. Уыдон сæ
мæнгахуырæдтæй æнæхъæн бинонты саразынц
зылын фæндагыл, æмæ сæ уыцы æгадгæнæг куыст
арæзт у сæ дзыппытæ нынн æмынмæ.
12 Критæгтæн сæхицæй иу, сæхи «пехуымпар»,
афтæ загъта: «Критæгтæ рагæй-æрæгмæ дæр сты
фæлитойтæ, саузæрдæ сырдтæ, зивæггæнаг
фыдгуыбынтæ».
13 Уыцы æвдисæйнаг раст у. Уымæ гæсгæ сæ гæды
кæн æгъатырæй, цæмæй хæцой раст
уырнындзинадыл,
14 Æмæ ма хъусой иудейаг аргъæуттæм æмæ
æцæгад ныууадзæг адæмы амындтæм. [§]
15 Сыгъдæджытæн æппæт дæр сыгъдæг у;
тæригъæдæй чъизитæн æмæ æнæуырнджытæн та
æппæт дæр чъизи у, уымæн æмæ сæ зонд æмæ сæ
цæсгом счъизи. [§†]
16 Уыдон дзурынц, цыма Хуыцауы зонынц,
афтæмæй Йыл сæ митæй тигъ кæнынц сæхи; сты
цъаммар, хивæнд æмæ сæ бон нæу иунæг хорз
хъуыддаг дæр саразын.

Æгъдау аргъуаны

2 Ды та амон, раст ахуырад куыд домы, афтæ. [§††]
2 Зæронд лæгты ахуыр кæн, цæмæй уой
уæззау зонды хицау, уæздан, хæдæфсарм, раст
уырнындзинадыл хæст, уарзæгой, фæразон.
3 Зæронд сылгоймæгтæн дæр амон,
сыгъдæджытæн куыд æмбæлы, афтæ цæрын.
Хъуамæ ма уой хахуыргæнджытæ, карз нозтмæ
æмхиц, хорз цы у, ууыл ахуыр кæной иннæты, [§‡]
4 Æрыгон сылгоймæгтæн амоной зонд, цæмæй
уарзой сæ лæгты æмæ сæ хъæбулты,
5 Уой хæдæфсарм, æнæкъæм, мæт кæной сæ
бинонтыл, уой зæрдæхæлар, сæ лæгтæн
коммæгæс. Уæд Хуыцауы ныхас рафауынæн æфсон
нæ уыдзæн. [§‡†]
6 Афтæ лæппуты дæр ахуыр кæн хиуыл хæцынын.
7 Алы хъуыддаджы дæр дæхи æвдис
фæзминагæй. Аккаг хуызы амон æцæгад – мацы
дзы аппар æмæ йæм мацы бафтау. [§†]
8 Дæ ныхас уæд раст, йæ ныхмæ сдзурын куыд
ничи фæраза, ныхмæлæууæгæн махæй æвзæр
зæгъын йæ бон куыд нæ бауа æмæ куыд
фæхудинаг уа. [§‡]
9 Цагъартæн фæдзæхс, цæмæй кæсой сæ
хицæутты коммæ, алы хъуыддаджы дæр сын
æлхæной сæ зæрдæ, фæстæмæ сæм ма дзурой, [§§†]
10 Сæ мулкæй сын ма давой, кæддæриддæр сыл
уой иузæрдион. Уадз æмæ сеппæт цардæй
кадджын кæной нæ Ирвæзынгæнæг Хуыцауы
ахуырад.

† 1 Тим. 3:16. †† Ром. 14:24. ‡ Гал. 1:15; Эф. 3:8; Кол. 1:28; 2 Тим. 1:11. ‡† 1 Тим. 3:4. ‡‡ 1 Тим. 3:3. ‡‡† 1 Тим. 6:3. ‡‡‡ Ром. 16:17.

§ Мф. 15:9; Мк. 7:7; 1 Тим. 1:4. §† Мф. 15:11; Ром. 14:14. §†† Тит. 1:3. §‡ 1 Тим. 2:9. §‡† Эф. 5:22. §† 1 Пет. 5:3; 1 Тим. 4:12. §‡ 1 Пет. 2:12. §§† 1 Пет. 2:18; Эф. 6:5; Кол. 3:22.

11 Æппæт адæмы фервæзынæн раргом Хуыцауы
хорзæх, [†]
12 Æмæ мах ахуыр кæны æнæхуыцау цард æмæ
зæххон мондæгтæ ныууадзыныл, æмæ ацы дунейы
хæдæфсармæй, рæстæй æмæ Хуыцауæн
фæндиагæй цæрыныл. [††]
13 Уыцы хорзæхы руаджы мах зæрдæдаргæйæ
æнхъæлмæ кæсæм, не стыр Хуыцау æмæ
Ирвæзынгæнæг Йесо Чырыстийы намыс кæд
раргом уыдзæн, уыцы тæхудиаджы бонмæ. [‡]
14 Чырысти нæ сæраппонд Йæхи æрхаста
нывондæн, цæмæй нæ фервæзын кæна алы
тæригъæдæй дæр æмæ Йæхицæн ссыгъдæг кæна,
хорз хъуыддæгтæм чи тырндзæн, ахæм адæм. [‡†]
15 Æппæт уыдæттыл ахуыр кæн уырнджыты, ныфс
сæ уадз æмæ сын сæ цæстмæ дар барджынæй,
алчидæр дын аргъ куыд кæна, афтæ.

Хуыцауæн фæндиаг цард

3 Сæ зæрдыл сын лæууын кæн, цæмæй коммæ
кæсой хицæуттæ æмæ æлдариуæггæнджытæн,
алы хорз хъуыддагмæ дæр уой цæттæ, [‡‡]
2 Макæй фыдгой кæной, ма уой загъдгæнаг,
фæлæ алкæимæ дæр уой æвæлмас æмæ
сæрныллæг. [‡‡†]
3 Мах нæхæдæг дæр кæддæр уыдыстæм
æнæмбаргæ, хивæнд, дзæгъæл адæм, чъизи
мондæгты æмæ алы ирхæфсæнты цагъартæ,
уыдыстæм фыдзæрдæ, хæлæг, цъаммар,
кæрæдзийæ уыдтам не сæфт. [‡‡‡]
4 Фæлæ нæ Ирвæзынгæнæг Хуыцау
хæрзаудæнгæнæг æмæ адæмуарзон кæй у, уый куы
раргом, [§]
5 Уæд нæ фервæзын кодта, хорз хъуыддæгтæ нæм
цыма уыди, уый фæрцы нæ, фæлæ Йæ хорзæхмæ
гæсгæ – æхсад æрцыдыстæм ног цард дæттæг
донæй æмæ Сыгъдæг Уды фæрцы систæм ног
адæм. [§†]
6 Уыцы Удæй нын нæ Ирвæзынгæнæг Йесо
Чырыстийы руаджы Хуыцау радта рæдауæй, [§††]
7 Цæмæй Йæ хорзæхы фæрцы сраст уæм æмæ нæ
зæрдæ дарæм Хуыцауæй мыггагмæйы цард
райсыныл.
8 Ацы ныхас æцæг у. Мæн уый фæнды, æмæ
адæмы æнувыдæй ахуыр кæнай æппæт уыдæттыл,
цæмæй Хуыцауыл чи бауæндыд, уыдон сæхи
зæрдиагæй хъарой хорз хъуыддæгтæ аразыныл.
Уый хорз у æмæ адæмæн уыдзæни пайда. [§‡]
9 Рагфыдæлты хæдзарвæндæгты тыххæй
æнæсæрфат ранымай-банымайæ, Моисейы
Æгъдауы фæдыл быцæутæй æмæ загъдæй та дæхи
хиз – дзæгъæлы æмæ æнæпайда сты. [§‡†]
10 Мæнгахуырадыл чи лæууы, уымæн иу æмæ
дыууæ хатты куы бамбарын кæнай, уæд дын йемæ
иумæйагæй мацыуал уæд.
11 Æмæ зон, ахæм адæймаг кæй фехæлд æмæ
тæригъæды кæй бафтыд, æмæ уымæй йæхæдæг
йæхицæн тæрхон кæй рахаста, уый.

Кæронбæттæн

12 Артемайы кæнæ дæм Тихикы куы арвитон, уæд
бацархай Никополмæ мæм æрцæуыныл. Уымæн
æмæ зымæг уым арвитын ис мæ зæрды.
13 Тæрхоны хъуыддæгты дæсны Зинайы æмæ
Аполлосы зæрдиагæй срæвдз кæн фæндагмæ,
хъуаг куыд ницæмæй баййафой, афтæ. [§†]
14 Уадз æмæ мах уырнджытæ дæр сахуыр уой,
æхххуысы сæр кæм хъæуы, уым æнувыдæй хорз
хъуыддæгтæ аразыныл, науæд сæ уырныдзинад
уыдзæн æнæпайда. [§‡]
15 Саламтæ дын дæттынц, мемæ чи ис, уыдон
иууылдæр. Саламтæ ратт, мах чи уарзы, уыцы
уырнджытæн. Хуыцауы хорзæх уеппæты дæр уæд.

---

† *Лк. 1:47; 2:30; 3:6; Тит. 3:4.* †† *1 Ин. 2:15; Эф. 1:4.* ‡ *Ап. хъ. 24:25; 1 Ин. 3:2.* ‡† *Гал. 1:4; Эф. 2:10; Дзут. 9:14.* ‡‡ *1 Пет. 2:13; Ром. 13:1.* ‡‡† *Кол. 3:12.* ‡‡‡ *1 Кор. 6:11; Эф. 2:1.* § *1 Тим. 4:10; Тит. 2:11.*

§† *Ин. 3:5; Ром. 3:28; 2 Тим. 1:9.* §†† *Ром. 5:5.* §‡ *Эф. 2:10.* §‡† *1 Тим. 1:4; 4:7; 2 Тим. 2:23.* §† *Ап. хъ. 18:24.* §‡ *Тит. 2:14.*

Филимонмæ

1 [2] Нæ [уарзон] хо Апфиамæ, не 'мтохгæнæг
Архиппмæ, æмæ дæ хæдзары цы аргъуан æмбырд
кæны, уымæ.
[3] Хорзæх æмæ уын фарн нæ Фыд Хуыцауæй æмæ
Хицау Йесо Чырыстийæ.

Павел бузныг у Хуыцауæй

[4] Æз æдзух бузныг фæзæгъын мæ Хуыцауæн, мæ
куывды дæу тыххæй дæр куы фæкувын, уæд. †
[5] Уымæн æмæ æз хъусын, Хицау Йесойыл куыд
тынг æууæндыс, æппæт сыгъдæджыты цы уарзтæй
уарзыс, уый тыххæй.
[6] Æз кувын, немæ дын иумæйаг цы уырнындзинад
у, цæмæй уый ахъаз уа, Чырыстийы сæраппонд
хорзæй саразын нæ бон цы у, уый базонынæн. ††
[7] Дæ уарзт нын æрхаста стыр цин æмæ нæ ныфс
бауагъта, уымæн æмæ ды, ме 'фсымæр,
барæвдыдтай сыгъдæджыты зæрдæтæ.

Павелы курдиат

[8] Уымæ гæсгæ, дæуæн цы саразын æмбæлы, кæд
мæм Чырыстийæ уыцы бардзырд раттыны бар ис,
[9] Уæддæр дæ уарзондзинады сæраппонд
хуыздæрыл нымайын дæумæ æрхатын. Æз, зæронд
Павел, ныр та ма Йесо Чырыстийы сæраппонд ахст
лæг дæр,
[10] Хатын дæумæ, ахæстоны куы уыдтæн, уæд мæ
хъæбул чи сси, уыцы Онисимы тыххæй. ‡
[11] Кæддæр дын уый пайда ‡† нæ уыди, ныр та
дæуæн дæр æмæ мæнæн дæр пайда у. Æмæ дæм
æй æрвитын фæстæмæ,
[12] Цыма дын мæ зæрдæ дæттын, афтæ.
[13] Хъавыдтæн æй мемæ ныууадзынмæ, фарны
уацы сæраппонд цалынмæ ахæстоны дæн, уæдмæ
мын дæ бæсты æххуыс куыд кодтаид.
[14] Фæлæ мæ де 'вастæй ницы бакæнын
бафæндыди, цæмæй дæ уыцы хорз хъуыддаг
æнæбары ма рауайа, фæлæ барвæндонæй.
[15] Дæуæй цыбыр æмгъуыдмæ, чи зоны, уый
тыххæй фæхицæн, цæмæй йыл сæмбæлай
æхсызгонæй æмæ мыггагмæ уа демæ,
[16] Æмæ дын цагъар мауал уа, фæлæ цагъарæй
уæлдæр – уарзон æфсымæр. Æз æй бирæ уарзын,
ды та йæ ноджы фылдæр бауарздзынæ, канд
адæймагау нæ, фæлæ Хицауимæ кæй ис, уый
тыххæй дæр. ‡‡
[17] Уæдæ кæд мемæ æмзæрдæ дæ, уæд ыл баузæл,
мæныл куыд баузæлис, афтæ.
[18] Кæд истæмæй дæ хъыджы бацыди, кæнæ дæ
исты дары, уæд æй нымай мæ хæсыл.
[19] Æз, Павел, фыссын мæхи къухæй:
бафиддзынæн дын æй. Ды мæнæй цы дарыс – уый
дæхæдæг дæ, æмæ дын уыцы хæсы кой нæ кæнын.
[20] Уæдæ, ме 'фсымæр, мæн фæнды, Хицауимæ
кæй стæм, уымæ гæсгæ дæуæй пайда райсын;
Чырыстийы сæраппонд барæвдау мæ зæрдæ.
[21] Æз дæм ныффыстон, кæй мæм байхъусдзынæ,
ууыл фидарæй æууæндгæйæ. Цæй тыххæй дын
загътон, уымæй фылдæр кæй сараздзынæ, уый
зонын.
[22] Уыимæ ма мын æрцæттæ кæн уат дæр. Уымæн
æмæ мæ зæрдæ дарын, Хуыцау дзуапп кæй
ратдзæн уæ куывдæн æмæ мæ кæй балæвар
кæндзæн сымахæн. ‡‡†

Саламтæ

[23] Саламтæ дын дæттынц, Йесо Чырыстийы
сæраппонд мемæ ахæстоны чи ис, уыцы Эпафрас,
[24] Стæй ме 'мкусджытæ Марк, Аристарх, Димас
æмæ Лука.
[25] Нæ Хицау Йесо Чырыстийы хорзæх уемæ уæд.

---

† †† ‡ ‡† *1:11 |iОнисим|r бердзенагау амоны «пайдайаг адæймаг».*

‡‡ ‡‡†

Дзуттæгтæм

Хуыцау адæмимæ ныхас кæны Йæ Фырты дзыхæй

1 Хуыцау бирæ хæттыты æмæ алы хуызты рагæй-æрæгмæ нæ фыдæлтимæ ныхас кодта пехуымпарты дзыхæй. †
2 Абон та, рæстæджы кæрон, немæ дзырдта, дун-дуне Кæй фæрцы сфæлдыста æмæ æппæтæн дæр бындарæй Кæй сæвæрдта, Йæ уыцы Фырты дзыхæй. ††
3 Фырт у Хуыцауы намысы тæмæнкалгæ рухс; Фыды æмæ Фырты æрдзыхъæд иу у. Фырт æппæтыл дæр хæцы Йæ тыхджын ныхасæй; мах ссыгъдæг кодта тæригъæдтæй æмæ уæлæрвты сбадти Дунедарæджы рахиз фарс. ‡
4 Хуыцау Ын цы ном радта, уый зæдты нæмттæй цас кадджындæр у, уыйбæрц Фырт фæуæлдæр уыдонæй. ‡†

Хуыцауы Фырт зæдтæй уæлдæр у

5 Уымæн æмæ Хуыцау зæдтæй кæд кæмæн загъта: «Ды Мæ Фырт дæ, Ды Мын абон райгуырдтæ»? Æмæ ноджыдæр: «Æз Йæ Фыд уыдзынæн, Уый та Мæ Фырт уыдзæн»? ‡‡
6 Йæ иунæг Фырты дунемæ хонгæйæ та Хуыцау загъта: «Табу Йын кæнæнт Хуыцауы æппæт зæдтæ».
7 Зæдты тыххæй Сыгъдæг Фысты загъд у: «Дæ зæдты фестын кæныс дымгæтæ, Дæ цумагæнæнты – пиллон арт».
8 Фырты тыххæй та афтæ загъд у: «Ды, Хуыцау, паддзахиуæг кæндзынæ мыггагмæ, Ды раст æлдариуæг кæныс Дæ Паддзахады. ‡‡†
9 Ды бауарзтай рæстдзинад æмæ Дын æнæуынон у тæригъæд. Уымæ гæсгæ Дæу, Хуыцау, Дæ Хуыцау де 'мбæлттæй уæлдæр сæвæрдта; байсæрста Дæ циндæттæг зетийæ». ‡‡‡
10 Ноджыдæр загъд у: «Раздæр Ды, Хицау, бындур æрæвæрдтай зæххæн, æмæ арв дæр Ды сфæлдыстай.
11 Уыдонæн æрцæуыдзæни кæрон, Ды та дæ æмæ уыдзынæ мыггагмæ. Æппæт дæр ныххæррæгъ уыдзæни дарæсау, §
12 Ды сæ стухдзынæ пæлæзау, æмæ сæ раивдæуыдзæн дарæсау. Ды та цы дæ, уымæй баззайдзынæ, æмæ Дæ царды бонтæ нæ фæуыдзысты».
13 Хуыцау зæдтæй кæд кæмæн загъта: «Сбад Мæ рахиз фарс, цалынмæ Дын Де знæгты Дæ къæхты бын æрæвæрон, уæдмæ»? §†
14 Зæдтæ сеппæт дæр цумагæнæн удтæ не сты, мыййаг? Æмæ сæ Хуыцау æрвиты, чи хъуамæ фервæза, уыдоны сæраппонд балæггад кæнынмæ.

Де 'ргом аздах фарны уацмæ

2 Уæдæ цы фехъуыстам, уымæ хъуамæ здахæм уæлдай æргом, цæмæй ма фæдзæгъæл уæм.
2 Зæдты фæрцы загъд цы ныхас æрцыд, уымæн æнæххæстгæнгæ куы нæ уыд, æмæ-иу Æгъдау фехалыны æмæ коммæ нæ бакæсыны тыххæй адæймаг алкæддæр аккаг æфхæрд куы баййæфта, §††
3 Уæд мах куыд баззайдзыстæм æнæфхæрдæй, уыцы стыр ирвæзындзинадыл æнувыд куы нæ уæм, уæд? Ацы ирвæзындзинады тыххæй фыццаг дзырдта Хицау, æмæ йыл мах фидарæй бауæндын кодтой, Уымæй йæ чи фехъуыста, уыдон. §‡
4 Уыцы уац æцæг кæй у, уый Хуыцау Йæхæдæг равдыста æвдисæйнæгтæй, диссæгтæй, алыхуызон домбай хъуыддæгтæй, Сыгъдæг Уд цы курдиæттæ дætты, уыдонæй Йæхи фæндонмæ гæсгæ бахай кæнынæй. §‡†

Ирвæзынгæнæг Чырысти у

5 Цы фидæны дун-дунейы кой кæнæм, уый Хуыцау зæдты дæлбар нæ бакодта. §†
6 Афтæ кæй у, уый тыххæй чидæр Сыгъдæг Фысты загъта: «Цы у адæймаг, æмæ йыл Ды тыхсай? Кæнæ цы у адæймаджы фырт, æмæ йыл Ды мæт кæнай?
7 Цыбыр æмгъуыдмæ йæ сæвæрдтай зæдтæй дæлдæр, радтай йын кад æмæ намыс. [Цы сфæлдыстай, уый йын бакодтай йæ бар.] §‡
8 Æппæт дæр ын æрæвæрдтай йæ къæхты бын». Хуыцау ын æппæт дæр йæ дæлбар куы бакодта, уæд ын йæ дæлбар цы нæ бакодта, ахæмæй ницыуал ныууагъта. Ныртæккæ та нæма уынæм, æппæт дæр йæ дæлбар кæй у, уый. §§†
9 Фæлæ мах уынæм, цыбыр æмгъуыдмæ зæдтæй дæлдæр Кæй сæвæрдæуыд, уыцы Йесо Йæ мæлæты руаджы кæй схайджын кад æмæ намысæй. Уымæн æмæ хорзæхджын Хуыцауы

† *1 Пет. 1:10.* †† *Ин. 1:3; 8:26; 15:15; Гал. 4:4; Эф. 1:10.* ‡ *2 Кор. 4:4; Эф. 1:7; Кол. 1:15.* ‡† *Флп. 2:9.* ‡‡ *Дзут. 5:5.* ‡‡† *Лк. 1:32.* ‡‡‡ *Ин. 3:34; Ап. хъ. 4:27.* § *Мф. 24:35.*
§† *Мк. 12:36; 16:19; Эф. 1:20.* §†† *Ап. хъ. 7:38, 53; Гал. 3:19; Дзут. 10:28.* §‡ *Мф. 4:17; Лк. 1:2.* §‡† *Мк. 16:20.* §† *Мф. 28:18.* §‡ *Мф. 27:46.* §§† *Мф. 28:18; 1 Кор. 15:27.*

бафæндыд, Йесо алкæй сæраппонд дæр мæлæт
куыд бавзара. [†]
10 Æппæт дæр Кæмæн у æмæ æппæт дæр Кæй
фæрцы фæзынд, уыцы Хуыцауы бафæндыд Йæ
бирæ хъæбулты намысмæ æрхонын. Æмæ уый
тыххæй хъизæмæртты фæрцы Йесойы уыдонæн
скодта алцæмæй дæр æххæст Ирвæзынгæнæг. [††]
11 Уымæн æмæ Сыгъдæггæнæг дæр, стæй чи
ссыгъдæг, уыдон иууылдæр иунæг Хуыцауæй сты.
Уымæ гæсгæ сæ Йе 'фсымæртæ хонын Чырысти
æфсæрмыйагыл нæ нымайы æмæ зæгъы: [‡]
12 «Дæ ном фехъусын кæндзынæн Ме
'фсымæртæн, се 'мбырды æппæлдзынæн Дæуæй».
13 Æмæ ноджыдæр: «Æз Ыл дардзынæн Мæ
зæрдæ». Æмæ ноджыдæр: «Мæнæ Æз Мæхæдæг
æмæ Мын Хуыцау кæй радта, Мæ уыцы хъæбултæ».
14 Уæдæ хъæбултæ туг æмæ стæгæй кæй сты,
уымæ гæсгæ Чырысти дæр сси уыдоны халдих,
цæмæй Йæ мæлæты фæрцы мæлæты æлдары –
хæйрæджы – æнæхай фæкæна йæ хъаруйæ, [‡†]
15 Æмæ ссæрибар кæна, сæ цæргæбонты мæлæты
тасæй цагъар чи уыд, уыдоны. [‡‡]
16 Кæй зæгъын æй хъæуы, Уый райста зæдты
æрдзыхъæд нæ, фæлæ Авраамы байзæддаджы
æрдзыхъæд.
17 Йесо алцæмæй дæр хъуамæ уыдаид Йе
'фсымæрты хуызæн, цæмæй Хуыцауы раз суа
уарзæгой æмæ иузæрдион Алчер æмæ æрхæсса
Хуыцауимæ фидауынгæнæг нывонд адæмы
тæригъæдты тыххæй. [‡‡†]
18 Æмæ Йæхæдæг фæлварæнтæ кæй бавзæрста,
уымæ гæсгæ Йæ бон у, фæлварæнты чи бахауы,
уыдонæн баххуыс кæнын. [‡‡‡]

Йесо æмæ Моисей

3 Уæдæ, мæ сыгъдæг æфсымæртæ, уæларвмæ
хуындтытæ, уæ зæрдæ саразут Хуыцауы
Минæвармæ – æргомæй кæуыл хæцæм, нæ уыцы
уырнындзинады Алчер Йесомæ. [§]
2 Моисей Хуыцауы æппæт хæдзары куыд
иузæрдион уыд, афтæ Йесо дæр иузæрдион у,
Алчерæй Йæ Чи сæвæрдта, Уыл. [§†]
3 Фæлæ хæдзар саразæг хæдзарæй куыд
кадджындæр у, афтæ Йесо дæр Моисейæ стырдæр
намысы аккаг у.
4 Уымæн æмæ алы хæдзарæн дæр ис аразæг,
фæлæ æппæт дæр Хуыцау сарæзта.
5 Моисей иузæрдион уыди Хуыцауы æппæт
хæдзары, фæлæ лæггадгæнæгау, цæмæй æвдисæн
уа, фидæны цы загъд уыдзæн, уымæн.
6 Чырысти та Фыртау æнувыд у. Æвæрд æрцыд
Хуыцауы æппæт хæдзары сæргъы, уыцы хæдзар та
мах стæм, ныфсджын куыы уæм æмæ цы
зæрдæдарæнæй æппæлæм, ууыл æнувыд куы
разынæм, уæд. [§††]

Æнцой Хуыцауы адæмæн

7 Сыгъдæг Уд афтæ зæгъы: «Абон Хуыцауы
хъæлæс куы фехъусат,
8 Уæд уæ зæрдæтæ ма ныддур кæнут, уæ
фыдæлтæ æдзæрæг бæстæйы Йæ ныхмæ куы
сыстадысты æмæ Йæ куы фæлвæрдтой, уæдау.
9 Фæлвæрдтой Мæ уым, къахтой Мæ, æмæ
дыууиссæдз азы дæргъы уыдтой Мæ хъуыддæгтæ.
10 Уымæ гæсгæ Æз смæсты дæн уыцы фæлтæрмæ
æмæ загътон: сæ зæрдæтæ æдзух адзæгъæл
вæййынц, нæ базыдтой Мæ фæндæгтæ.
11 Æмæ Æз мæстæлгъæдæй расомы кодтон: уыдон
Мæ фæлладуадзæнмæ никуы бацæудзысты». [§‡]
12 Уæдæ кæсут уæхимæ, æфсымæртæ, ахæм
æвзæр æмæ хивæнд зæрдæ уæ макæмæн
разынæд, æмæ Цардæгас Хуыцауы ныууадза.
13 Фæлæ ма цалынмæ «абон» дзурæн ис, уæдмæ
æрвылбон ныфс дæттут кæрæдзийæн, цæмæй
тæригъæд макæй асайа сымахæй æмæ йæ зæрдæ
макæмæн ныддур уа. [§‡†]
14 Уымæн æмæ мах Чырыстиимæ æмхайджынтæ
стæм, райдианы нæм цы уырнындзинад уыди, ууыл
кæронмæ фидарæй куы хæцæм, уæд. [§†]
15 Сыгъдæг Фыст дæр афтæ зæгъы: «Абон
Хуыцауы хъæлæс куы фехъусат, уæд уæ зæрдæтæ
ма ныддур кæнут, уæ фыдæлтæ Йæ ныхмæ куы
сыстадысты, уæдау». [§‡]
16 Уымæн æмæ Моисей Мысырæй кæй ракодта,
уыдон Хуыцауы хъæлæс куы фехъуыстой, уæд Йæ
ныхмæ сыстадысты, æрмæст сеппæт нæ.
17 Дыууиссæдз азы дæргъы Хуыцауы маст кæмæ
фыхти? Тæригъæды чи бафтыд æмæ се стджытæ
æдзæрæг бæстæйы кæмæн баззадысты, уыдонмæ
Йын нæ фыхти, æви?
18 Æгоммæгæстæй дарддæр кæмæн расомы кодта
Хуыцау, Мæ фæлладуадзæнмæ никуы
бацæудзысты, зæгъгæ?
19 Уæдæ мах уынæм: хивæнд кæй уыдысты, уый
тыххæй сын нæ бантыст бацæуын.
4 Уæдæ Хуыцауы фæлладуадзæнмæ бацæуыны
тыххæй зæрдæвæрд цалынмæ йæ тыхы ис,
уæдмæ тæрсæм, цæмæй сымахæй уыцы
фæлладуадзæнæй æнæхай мачи фæуа.
2 Уымæн æмæ фарны уац уыдон куыд
фехъуыстой, мах дæр æй афтæ фехъуыстам. Фæлæ
цы ныхас фехъуыстой, уый сын пайда не 'рхаста,
уымæн æмæ йыл нæ баууæндыдысты. [§§†]
3 Мах та йыл баууæндыдыстæм æмæ цæуæм
Хуыцауы фæлладуадзæнмæ, Уый куыд загъта,
афтæ: «Æз мæстæлгъæдæй расомы кодтон: уыдон
Мæ фæлладуадзæнмæ никуы бацæудзысты».

† *Ин. 3:16; Флп. 2:7, 11; Æрг. 5:9.* †† *Лк. 24:26; Ин. 1:3.* ‡ *Мф. 28:10; Ин. 20:17.* ‡† *Ин. 1:14; Ром. 8:3; 1 Кор. 15:54; 2 Тим. 1:10.* ‡‡ *Лк. 1:74; Ром. 8:15.* ‡‡† *Флп. 2:7; Дзут. 5:2.* ‡‡‡ *Дзут. 4:15.* § *Дзут. 2:11.* §† *Дзут. 2:17.*

§†† *1 Кор. 3:16; Эф. 5:23; Кол. 1:23; 1 Тим. 3:15.* §‡ *Дзут. 4:11.* §‡† *1 Фес. 5:11.* §† *Ром. 8:17; Эф. 5:30.* §‡ *Дзут. 4:7.* §§† *1 Пет. 1:12.*

Хуыцау та Йæ хъуыддæгтæ арæзт фæци, дуне куы
сфæлдыста, уæд. †
4 Уымæн æмæ æвдæм боны тыххæй кæмдæр
афтæ загъд у: «Æмæ æвдæм бон Хуыцау æрæнцад
Йеппæт хъуыддæгтæй».
5 Уыимæ ма ноджыдæр загъд у: «Уыдон Мæ
фæлладуадзæнмæ никуы бацæудзысты».
6 Уæдæ ма йæм чидæртæ хъуамæ бацæуой.
Раздæр фарны уац чи фехъуыста, уыдон сæ
хивæнды аххосæй кæй нæ бацыдысты,
7 Уымæ гæсгæ ма Хуыцау ноджыдæр дæтты
бæлвырд афон – «абон». Уый тыххæй бирæ
рæстæджы фæстæ загъта Давиды дзыхæй, уæлдæр
куыд загъд у, афтæ: «Абон Хуыцауы хъæлæс куы
фехъусат, уæд уæ зæрдæтæ ма ныддур кæнут». ††
8 Нуны фырт Йесо сын æнцой куы æрхастаид, уæд
уый фæстæ Хуыцау æндæр боны тыххæй нал
загътаид.
9 Уæдæ Хуыцауы адæмæн нырма æрцæудзæни
фæлладуадзæн сабат. ‡
10 Хуыцауы фæлладуадзæнмæ чи бацыд, уый
йæхæдæг дæр æрæнцад йæ хъуыддæгтæй, Хуыцау
Йæ хъуыддæгтæй куыд æрæнцад, афтæ.
11 Уæдæ бацархайæм уыцы фæлладуадзæнмæ
бацæуыныл, цæмæй мачи бафæзма хивæндты
æмæ сæ хал ма ахæра.
12 Уымæн æмæ Хуыцауы ныхас у цæрдуд æмæ
хъомысджын, цавæрфæнды дыком цирхъæй
цыргъдæр: уый ахъары афтæ, æмæ кæрæдзийæ
фæхицæн кæны зæрдæ æмæ уд, æрхæджытæ æмæ
стджыты магъз, тæрхон кæны сусæг фæндтæ æмæ
хъуыдытæн. ‡†
13 Æмæ Хуыцау кæй сфæлдыста, уыдонæй Дзы
сусæг ничи у. Æппæт дæр Ын æргом у – дзуапп
Уымæн ратдзыстæм.

Чырысти – Аргъуаны стыр Алчер

14 Уæдæ махæн ис, уæлæрвтыл Чи ахызти, уыцы
стыр Алчер Йесо, Хуыцауы Фырт, æмæ фидар
ныххæцæм, æргомæй цæуыл æууæндæм, ууыл. ‡‡
15 Нæ Алчер ахæм нæу, нæ лæмæгъдзинæдтæ
нын Чи нæ бамбара, уымæн æмæ Уый дæр, махау,
бавзæрста æппæт фæлварæнтæ, фæлæ тæригъæд
нæ ракодта. ‡‡†
16 Уымæ гæсгæ ныфсджынæй балæууæм, хорзæх
кæцæй цæуы, Хуыцауы уыцы бадæны раз, цæмæй
нын уа хатыр æмæ бахъуаджы рæстæг æххуысæн
райсæм хорзæх. ‡‡‡

5 Уымæн æмæ алы алчеры дæр адæмæй
сæвзæрстæуы, адæмы сæраппонд æй
сæвæрдæуы Хуыцауæн кусæгæй, тæригъæдты
тыххæй хуынтæ æмæ нывондтæ куыд хæсса.
2 Йæ бон у, чи фæдзæгъæл, уыцы æнæфендтыл
æрвæссын, уымæн æмæ йæхæдæг дæр лæмæгъ у.
3 Уымæ гæсгæ адæмы тæригъæдты æмрæнхъ
йæхи тæригъæдты тыххæй дæр хъуамæ хæсса
нывондтæ.
4 Æмæ ахæм стыр бынаты йæхи ничи сæвæрдзæн
– Хуыцау æй хъуамæ сæвзара, Аароны куыд
сæвзæрста, афтæ.
5 Чырысти дæр Алчеры намыс Йæхæдæг нæ радта
Йæхицæн, фæлæ Йын афтæ Чи загъта: «Ды Мæ
Фырт дæ, Ды Мын абон райгуырдтæ», Уый Йын æй
радта, §
6 Æндæр ран дæр ма куыд загъд у, афтæ: «Ды
Мелхиседекы хуызæн Алчер дæ мыггагмæ». §†
7 Уый ма зæххыл куы уыди, уæд, дзыназгæйæ
æмæ цæссыг калгæйæ, куывта æмæ куырдта,
мæлæтæй Йæ фервæзын кæнын Кæй бон уыди,
уыцы Хуыцауæй, æмæ Йæ Уый фехъуыста, кæй Йæ
нымадта, уый тыххæй. §††
8 Кæд Хуыцауы Фырт уыди, уæддæр тухæнты
фæрцы сси коммæгæс, §‡
9 Сæххæст алцæмæй дæр, æмæ Йеппæт
коммæгæстæн фестад мыггагмæйы
ирвæзындзинады гуырæн.
10 Æмæ Йæ Хуыцау расидти Мелхиседекы хуызæн
Алчерæй.

Æхсыр æмæ хъæбæр хойраг

11 Уый тыххæй ма нын бирæ дзурын æмбæлы,
фæлæ нын зын у сымахæн æй бамбарын кæнын,
уымæн æмæ хъусынхъом нал стут. §‡†
12 Цас рæстæг рацыд, уымæ гæсгæ ныр
ахуыргæнджытæ хъуамæ уаиккат, сымахæн та
хъæуы, цæмæй уын исчи ногæй амона Хуыцауы
ныхасы абетæ; хъæбæр хойраг нæ, фæлæ та уæ
ногæй æхсыр хъæуы. §†
13 Йæ хойраг æхсыр кæмæн у, уый раст цы у,
уымæн ницы æмбары, уымæн æмæ нырма
дзидзидай у. §‡
14 Чи бахъомыл, йæ фæлтæрддзинады фæрцы
хорз æмæ фыдæх хицæн кæнынмæ чи арæхсы,
хъæбæр хойраг уыдонæн у. §§†

6 Уæдæ ныуудзæм Чырыстийы ахуырады
абетæ æмæ не 'ргом аздахæм, хъомылæн цы
æмбæлы, уымæ. Ма бавналæм ногæй бындур
æвæрынмæ – мауал ахуыр кæнæм мæлæтхæссæг
хъуыддæгтыл æрфæсмон кæныныл æмæ Хуыцауыл
æууæндыныл,
2 Алыхуызон аргъуыдтыл, къухтæ æрæвæрыныл,
мæрдты райгасыл æмæ мыггагмæйы тæрхон
рахæссыныл.
3 Нæ фæлæ Хуыцау фадат куы ратта, уæд нæ
къухы бафтдзæни дарддæр ацæуын.
4 Уымæн æмæ иу хатт рухс кæй зæрдæйы
ссыгъдæуыд, уæларвон хорзæхы ад чи базыдта
æмæ Сыгъдæг Удæй чи схайджын, §§‡

† *Дзут. 3:11.* †† *Дзут. 3:7-8.* ‡ *Æрг. 7:14; 14:13.* ‡† *2 Кор. 10:4; Эф. 6:17; Æрг. 1:16.* ‡‡ *Дзут. 6:20.* ‡‡† *Дзут. 2:17.* ‡‡‡ *Ром. 3:25; Эф. 3:2.*

§ *Ин. 8:54; Дзут. 1:5.* §† *Дзут. 7:17.* §†† *Мф. 26:39; Мк. 14:35-36; Лк. 22:44; Ин. 12:27.* §‡ *Флп. 2:7-8; Дзут. 1:5.* §‡† *Мф. 13:15; Ин. 16:12.* §† *Ин. 3:10; 1 Пет. 2:2; 1 Кор. 3:1.* §‡ *1 Кор. 13:11; 14:20.* §§† *Эф. 4:13; Флп. 3:15.* §§‡ *Мф. 12:45.*

5 Хуыцауы ныхас куыд арфæйаг у, уый чи базыдта, фидæны дунейы цы тых æвдыст æрцæудзæн, уый чи банкъардта,

6 Æмæ уый фæстæ уырнындзинад чи ныууагъта, уыдонæн дыккаг хатт фæсмонмæ æркæнæн нал ис, уымæн æмæ Хуыцауы Фырты ногæй сæ зæрдæты байтындзынц дзуарыл æмæ Йæ æгад кæнынц. †

7 Бирæ къæвдатæй æфсæст æмæ йæм чи зилы, уыдонæн цардыхосы зайæгхал дæттæг зæхх арфæгонд вæййы Хуыцауæй;

8 Сындз æмæ пыхсы бын чи фæвæййы, уыцы зæхх та ницæмæн бæззы æмæ у æлгъыстæввонг, æппынфæстаг арты амæддаг бауыдзæн. ††

9 Æниу, кæд дзургæ афтæ кæнæм, мæ уарзон хæлæрттæ, уæддæр æууæндæм, сымах хуыздæр уавæры кæй стут æмæ ирвæзындзинады фæндагыл кæй цæут, ууыл.

10 Уымæн æмæ Хуыцау раст у, æмæ Дзы нæ ферох уыдзæн, сыгъдæджытæн цы лæггад бакодтат æмæ кæнут, уымæй Йæ кадæн цы фæллой æмæ уарзондзинад равдыстат, уый. ‡

11 Мах бæллæм, цæмæй уæ алчидæр кæронмæ баззайа ахæм æнувыдæй æмæ æххæстæй райса, йæ зæрдæ цæуыл дары, уый.

12 Ма сут зивæггæнаг, фæлæ фæзмут, Хуыцау зæрдæ цæмæй бавæры, уый уырнындзинады æмæ фæразоны фæрцы чи райсы, уыдоны.

Хуыцау зæрдæ бавæрдта

13 Хуыцау Авраамæн зæрдæ куы æвæрдта, уæд ын Йæхицæй сомы кодта, уымæн æмæ Йæхицæй уæлдæр кæмæй расомы кодтаид, ахæм нæ уыди. ‡†

14 Хуыцау загъта: «Æцæгæй дæ Мæ арфæты бын фæкæндзынæн æмæ дын ратдзынæн тынг бирæ цот».

15 Æмæ фæразонæй бирæ фенхъæлмæ кæсыны фæстæ Авраам райста, Хуыцау ын зæрдæ цæмæй бавæрдта, уый. ‡‡

16 Адæм сомы кæнынц сæхицæй уæлдæрæй, æмæ сæ ныхас раст кæй у, уымæн æвдисæн вæййы сæ уыцы сомы, æмæ уæд алы быцæуæн дæр æрцæуы кæрон.

17 Афтæ Хуыцау дæр Йæ зæрдæвæрд сфидар кодта сомыйæ; зæрдæ сын цæмæй бавæрдта, уый чи хъуамæ райстаид, уыдонæн Йæ сомыйæ бæлвырд равдыста, Йæ фæндон кæй никуы аивдзæн, уый.

18 Хуыцауы зæрдæвæрд æмæ сомыйæн ивæн нæй, æмæ дзы Хуыцауы бон мæнг зæгъын нæу. Йæ уыцы дыууæ хъуыддаджы махæн дæттынц стыр ныфс, æмæ мах, Хуыцауы дæлбазыр æмбæхсæн ссарджытæ, фидар хæцæм, зæрдæ нын цæмæй бавæрдта, ууыл.

19 Уыцы зæрдæдарæн махæн у науæнгуырау æдас æмæ фидар, æмæ кæны фæсæмбæрзæнмæ – Иууылсыгъдæг Бынатмæ,

20 Мелхиседекы хуызæн Алчер мыггагмæ Чи сси, уыцы Йесо нæ сæраппонд фæндагамонæгæй кæдæм бацыди, уырдæм.

Мелхиседек

7 Мелхиседек уыди Салимы паддзах, Дунедарæг Хуыцауы алчер. Паддзæхты ныддæрæн кæныны фæстæ Авраам куы æрбацæйздæхт, уæд Мелхиседек рацыд йæ размæ æмæ йыл Хуыцауы арфæ бафтыдта.

2 Авраам уымæн алцæмæй дæр рахицæн кодта дæсæймаг хай. Йæ ном «Мелхиседек» амоны «Рæстады паддзах»; уый у Салимы паддзах, ома, «Фарны паддзах».

3 Мелхиседекæн нæй фыд, мад, фыдæлтæ, йæ цардæн нæй райдайæн æмæ кæрон. Хуыцауы Фырты хуызæн уæвгæйæ, уый у алчер мыггагмæ.

4 Уынут, нæ рагфыдæл Авраам паддзæхтæй цы байста, уыдонæн сæ хуыздæр дæсæймаг хай кæмæн радта, уый куыд цытджын у!

5 Сауджынтæ чи свæййы, Левийы уыцы байзæддагæн Æгъдаумæ гæсгæ ис адæмæй, ома, се 'фсымæртæй, дæсæймаг хай æмбырд кæныны бар, кæд се 'фсымæртæ дæр Авраамы байзæддаг сты, уæддæр.

6 Мелхиседек та Левийы хæдзарвæндагæй нæ уыди, фæлæ райста дæсæймаг хай Авраамæй – Хуыцау зæрдæ кæмæн бавæрдта, уымæй – æмæ йыл арфæ бафтыдта.

7 Хуыцауы арфæ кæуыл бафтыдæуы, уымæй арфæгæнæг уæлдæр кæй у, уый та гуырысхойаг никæмæн у.

8 Уыимæ дæсæймаг хай чи исы, Левийы уыцы байзæддæгтæ æнæ мæлгæ не сты, Мелхиседекы тыххæй та Сыгъдæг Фыст зæгъы, удæгас у, зæгъгæ.

9 Ис афтæ зæгъæн дæр: Авраам дæсæймаг хай Мелхиседекæн куы радта, уæд ма йын æй радта, дæсæймаг хай Израилы кæй байзæддæгтæ исынц, уыцы Левий дæр.

10 Уымæн æмæ Мелхиседек Авраамы размæ куы рацыд, уæд Левий кæд гуырд нæма уыд, уæддæр ныридæгæн йæ фыдæлы туджы уыд.

Чырысти – мыггагмæйы Алчер

11 Сауджынты – Левийы байзæддæгты лæггад уыд адæмæн лæвæрд Æгъдауы бындур. Алцыдæр уыдоны фæрцы куы сæнаипп уыдаид, уæд ма цæмæн хъуыди, Аароны хуызæн нæ, фæлæ Мелхиседекы хуызæн у, зæгъгæ, Кæй тыххæй загъд у, ахæм æндæр Алчер? ‡‡†

12 Сауджынты лæггад æндæрæй куы баивдæуа, уæд Æгъдау дæр хъуамæ æнæмæнг баивдæуа.

13 Æппæт уыдæттæ Кæй тыххæй загъд сты, Уый, нæ Хицау, æндæр хæдзарвæндагæй у – уыцы хæдзарвæндагæй нывондхæссæны цур ничи лæггад кодта.

† *2 Пет. 2:20; 1 Ин. 5:16; Дзут. 10:29.* †† *Мк. 11:21.* ‡ *Мф. 10:42; 25:40.* ‡† *Лк. 1:73.* ‡‡ *Ром. 4:17.*

‡‡† *Гал. 2:21; Дзут. 8:7.*

14 Нæ Хицау хурау Иудæйы хæдзарвæндагæй кæй скасти, уый бæлвырд у. Уыцы хæдзарвæндагæй сауджынтæ кæй уыдзæни, Моисей уый тыххæй ницы загъта. †
15 Фæлæ ивддзинад ноджы фæбæлвырддæр, Мелхиседекы хуызæн æндæр Алчер куы æрцыд, уæд.
16 Æмæ Уый Алчер сси, бæлвырд хæдзарвæндагæй рацæуын чи домдта, уыцы Æгъдаумæ гæсгæ нæ, фæлæ æнæфæугæ царды хъомысæй.
17 Уый тыххæй зæгъы Сыгъдæг Фыст: «Ды Мелхиседекы хуызæн Алчер дæ мыггагмæ». ††
18 Раздæры фæдзæхст та аивдæуы, æдых æмæ æнæпайда кæй свæййы, уымæ гæсгæ. ‡
19 Уымæн æмæ Æгъдау алцæмæй дæр æнаипп ницы скодта. Ныр та лæвæрд æрцыди, Хуыцаумæ кæй фæрцы хæстæгдæр кæнæм, ахæм хуыздæр зæрдæдарæн. ‡†
20 Уыцы фидыд сомыйæ фидаргонд æрцыд.
21 Иннæтæ æнæ сомыйæ систы алчертæ, Уый та – Хуыцауы сомыимæ: «Расомы кодта Хуыцау æмæ Йæ уынаффæ нæ аивдзæн: Ды [Мелхиседекы хуызæн] Алчер дæ мыггагмæ».
22 Афтæмæй Йесо сси хуыздæр фидыдæн йæ цæджындз. ‡‡
23 Стæй иннæ алчертæ бирæ уыдысты, уымæн æмæ дзы мæлæт никæмæн лæвæрдта мыггагмæ алчерæй баззайыны фадат.
24 Йесо та мыггагмæ кæй цæры, уымæ гæсгæ мыггагмæ у Алчер.
25 Æмæ Йæ фæрцы Хуыцаумæ чи æрцæуы, уыдоны бынтон фервæзын кæнын Йæ бон у, уымæн æмæ мыггагмæ æгас у, цæмæй Хуыцауæй кура уыдоны тыххæй. ‡‡†
26 Растдæр нын ахæм Алчер хъуамæ уыдаид: сыгъдæг, фыдбылызмæ æнæмхиц, æнаипп, тæригъæдджынтæй хицæн æмæ уæлæрвтæй уæлдæр ссæуæг. ‡‡‡
27 Уый иннæ алчерты хуызæн нæу; æрвылбон Æй фыццаг Йæхи тæригъæдты, уый фæстæ та адæмы тæригъæдты тыххæй нывондтæ хæссыны сæр нæ хъæуы. Йесо уый бакодта иу хатт æмæ мыггагмæ, Йæхи нывондæн куы æрхаста, уæд.
28 Уымæн æмæ Æгъдау алчертæй æвæры лæмæгъ адæймæгты; Æгъдау раттыны фæстæ Хуыцау цы сомы ракодта, уымæ гæсгæ та Алчерæй сæвæрдæуыд, мыггагмæ алцæмæй дæр Чи сæххæст, уыцы Фырты.

Ног фидыды Алчер

8 Нæ ныхасы сæр та мæнæ уый у: махæн ис, уæлæрвты Дунедарæджы рахиз фарс Чи сбадт, ахæм Алчер. §
2 Уый лæггад кæны æцæг кувæндоны – адæймаг нæ, фæлæ Хуыцау кæй сарæзта, уыцы Сыгъдæг Цатыры. §†
3 Алы алчеры дæр сæвæрдæуы хуынтæ æмæ нывондтæ æрхæссынæн. Уымæ гæсгæ хъуыди, цæмæй Уымæ дæр уыдаид, нывондæн цы æрхастаид, уый. §††
4 Уый зæххыл куы уаид, уæд Алчер дæр нæ уыдаид. Уымæн æмæ Æгъдаумæ гæсгæ нывондтæ чи хæссы, ам, зæххыл, ахæм алчертæ ис.
5 Уыдон лæггад кæнынц, уæларвы цы ис, уымæн æрмæстдæр йæ фæлгонц æмæ йæ аууон чи у, уыцы кувæндоны – Моисей Сыгъдæг Цатыр аразынмæ куы бавнæлдта, уæд ын Хуыцау куыд загъта, афтæ: «Хъусыс, æппæт дæр сараз, хохыл дын куыд равдыстæуыд, уымæ гæсгæ». §‡
6 Фæлæ Йесо цы Алчеры куыст райста, уый уыдоны куыстæй уæлдæр у, уымæн æмæ Йесо хуыздæр фидыды Æхсæнылæг у æмæ уыцы фидыд хуыздæр зæрдæвæрдыл æнцой кæны. §‡†
7 Уымæн æмæ фыццаг фидыд куы ницы хъуаг уыдаид, уæд дыккаджы сæр нæ бахъуыдаид.
8 Фæлæ сын Хуыцау уайдзæф кæны: «Мæнæ ралæуудзæн рæстæг, зæгъы Хуыцау, æмæ Израилы байзæддагимæ æмæ Иудæйы байзæддагимæ Æз сараздзынæн ног фидыд. §†
9 Уый нæ уыдзæн, мысыраг зæххæй ракæныны тыххæй сын сæ фыдæлты къухыл куы рахæцыдтæн, уæд уыдонимæ цы фидыд сарæзтон, ахæм. Уымæн æмæ уыдон Мæ уыцы фидыдмæ гæсгæ нæ цардысты, æмæ сæ Æз ныууагътон, зæгъы Хуыцау.
10 Мæнæ, зæгъы Хуыцау, уыцы бонты фæстæ Израилы байзæддагимæ кæй сараздзынæн, уыцы фидыд: сæ зонды сын нывæрдзынæн æмæ сæ зæрдæтыл ныффысдзынæн Ме 'гъдæуттæ, æмæ уыдзынæн сæ Хуыцау, уыдон та уыдзысты Мæ адæм. §‡
11 Уæд алчи йе 'мбæстаджы æмæ йе 'фсымæры нæ ахуыр кæндзæн æмæ йын нæ дзурдзæн: „Базон Хуыцауы", уымæн æмæ иууылдæр, стырæй-чысылæй, зондзысты Мæн. §§†
12 Уымæн æмæ сын Æз ныббардзынæн сæ галиу митæ, сæ тæригъæдтæ сын нал æрымысдзынæн». §§‡
13 Уыцы фидыд ног схонгæйæ, Хуыцау фенын кодта, фыццаг фидыд кæй базæронд, уый. Цы ныххæррæгъ æмæ базæронд уа, уымæн та йе сæфт æрæввахс вæййы.

Фыццаг фидыд

9 Фыццаг фидыдæн уыди йæхи домæнтæ, Хуыцауæн куыд кусын хъæуы, уый тыххæй, стæй зæххон кувæндон – Сыгъдæг Цатыр.

† *Мф. 2:6; Æрг. 5:5.* †† *Дзут. 5:6.* ‡ *Ром. 8:3; Гал. 4:9.* ‡† *Ин. 1:17; Ап. хъ. 13:39; Ром. 5:2.* ‡‡ *Дзут. 8:6.* ‡‡† *1 Ин. 1:2; Ром. 8:34; 1 Тим. 2:5.* ‡‡‡ *Лк. 1:35; 1 Пет. 2:22.* § *Дзут. 1:3; 3:1; 4:14; 7:26.*

§† *Дзут. 10:21.* §†† *Эф. 5:2.* §‡ *Ап. хъ. 7:44; Кол. 2:17; Дзут. 10:1.* §‡† *Дзут. 7:16; 9:13.* §† *Ром. 11:27; Дзут. 10:16.* §‡ *2 Кор. 6:16.* §§† *1 Ин. 2:27.* §§‡ *Дзут. 10:17.*

2 Цатыры фыццаг уат хуынди «Сыгъдæг бынат».
Саразтæйæуыд афтæ, æмæ дзы уыди
цырагъдарæн, фынг æмæ нывонд дзултæ.
3 Дыккаг æмбæрзæны фæстæ та уыди,
«Иууылсыгъдæг» чи хуыйны, уыцы уат.
4 Уыди дзы сызгъæрин будсудзæн æмæ фидыды
Чырын, йеппæт фæрстыл дæр – сызгъæрин цъар.
Йæ мидæг уыдысты сызгъæрин къус маннæимæ,
Аароны билцъæфтыд лæдзæг æмæ, фæдзæхстытæ
цы къæйтыл фыст уыдысты, уыдон.
5 Чырыны сæрмæ та – херувимтæ, Хуыцауы намыс
уым кæй ис, уый æвдисынæн; сæ дæлбазыр уыди
тæригъæдтæ ныббарыны бынат. Æппæт уыдæтты
тыххæй ныр бæлвырд дзурын нæ хъæуы.
6 Æппæт дæр саразтæуыд афтæ, æмæ фыццаг
уатмæ Хуыцауæн лæггад кæнынмæ кæддæриддæр
цыдысты сауджынтæ;
7 Дыккаг уатмæ та – æрмæстдæр алчер афæдз иу
хатт тугимæ, æмæ-иу æй нывондæн æрхаста йæхи
тæригъæдты, стæй адæм нæзонгæйæ цы
тæригъæдтæ ракодтой, уыдоны тыххæй.
8 Уымæй Сыгъдæг Уд æвдисы, зæгъгæ, цалынмæ
раздæры Цатыр ис, уæдмæ Иууылсыгъдæгмæ
бацæуæн нæй.
9 Сыгъдæг Цатыр фæсномыгæй абонмæ амоны:
Хуыцауæн цы хуынтæ æмæ нывондтæ хæссынц,
уыдон ницы ахъаз сты се 'рхæсджыты æфсармы
тæрхонæй фервæзын кæнынæн. †
10 Уыцы нывондтæ хæрды, нозты æмæ буар
ссыгъдæгджы æгъдæуттимæ æрмæстдæр сты,
буармæ чи хауы, ахæм домæнтæ; уыдон
æххæстгæнинаг уыдысты хуыздæр уагæвæрды
æрцыдмæ. ††

Ног фидыд

11 Ныр та æрцыд Чырысти – æцæг хорзæхтæ нын
Чи æрхаста, уыцы Алчер, æмæ бацыд æндæр
Цатырмæ. Уыцы Цатыр у ахсджиагдæр æмæ
алцæмæй дæр æххæст; лæджыкъухæйконд нæу,
ома, нæу ацы дунейæ. ‡
12 Сæгъты æмæ родты тугимæ нæ, фæлæ Йæхи
Тугимæ иу хатт æмæ мыггагмæ Чырысти бацыд
Иууылсыгъдæгмæ, æмæ нæ мыггагмæ фервæзын
кодта тæригъæды азымæй. ‡†
13 Чи фæчъизи, уыдон кæд сæгъты æмæ галты туг,
стæй нывонд дыгæрдыджы æртхутæг бапырх
кæнынæй ссыгъдæг вæййынц Æгъдаумæ гæсгæ,
14 Уæд цас æмæ цас тыхджындæр у, мыггагмæйы
Уды фæрцы Хуыцауæн Йæхи æнаипп нывондæн Чи
æрхаста, уыцы Чырыстийы Туг! Уыцы Туг мах
фервæзын кæндзæн æфсармы тæрхонæй –
ныууадздзыстæм мæлæтхæссæг хъуыддæгтæ æмæ
кусдзыстæм цардæгас Хуыцауæн. ‡‡
15 Уымæ гæсгæ Чырысти у ног фидыды
Æхсæнылæг, цæмæй мыггагмæйы хорзæхтæ
райсынмæ хуындтытæ фыццаг фидыды заман цы
тæригъæдтæ ракодтой, уыдон сын уой хатыргонд
Йæ мæлæты фæрцы, æмæ райсой, Хуыцау сын
зæрдæ цæмæй бавæрдта, уый. ‡‡†
16 Æмæ кæд ныстуан ‡‡‡ ис, уæд хъуамæ бæлвырд
уа, йæ ныффыссæг кæй амард, уый.
17 Уымæн æмæ ныстуан йæ тыхы бацæуы, йæ
ныффыссæг куы амæлы, уæд; цалынмæ йæ
ныффыссæг удæгас у, уæдмæ йын тых нæй. §
18 Уымæ гæсгæ фыццаг фидыд дæр йæ тыхы æнæ
тугæй нæ бацыд.
19 Уымæн æмæ Æгъдауы фæдзæхстытæ иууылдæр
Моисей æппæт адæмæн куы фехъусын кодта, уæд
райста родты æмæ сæгъты туг донимæ, стæй сырх
къуымбил, иссоп, æмæ дзы бапырх кодта Æгъдауы
чиныгыл æмæ адæмæн сеппæтыл дæр.
20 Моисей загъта: «Уый у, Хуыцау уын кæй коммæ
кæсын бафæдзæхста, уыцы фидыды туг».
21 Уыцы тугæй бапырх кодта Сыгъдæг Цатыр дæр,
стæй дзы Хуыцауæн лæггад кæнынæн чи уыдис,
æппæт уыцы дзаумæттæ дæр.
22 Æгъдаумæ гæсгæ, зæгъæн ис æмæ æппæт дæр
сыгъдæггонд цæуы тугæй, æмæ туг куы нæ акæла,
уæд хатыр нæй.
23 Уæдæ уæларвы цы ис, уыдоны фæлгонцтæ
хъуамæ сыгъдæггонд цæуой уыцы нывондтæй,
уæларвоны та хуыздæр нывондтæ хъæуы.
24 Чырысти бацыд, æцæг Иууылсыгъдæджы
фæлгонц чи у, лæджыкъухæйконд ахæм
Иууылсыгъдæгмæ нæ, фæлæ комкоммæ
уæларвмæ, цæмæй мах тыххæй æрлæууа Хуыцауы
раз.
25 Алчер æрвылаз нывонды тугимæ
Иууылсыгъдæгмæ куыд цыдис, Йесо афтæ нæ
бацыди Йæхи бирæ хæттыты нывондæн
хæссынмæ.
26 Афтæ куы уаид, уæд Æй дуне сфæлдисынæй
фæстæмæ бирæ хæттыты бахъуыдаид хъизæмар
кæнын. Ныр та Уый æрцыд иу хатт, рæстæджы
кæронмæ, тæригъæд фесафыны сæраппонд Йæхи
нывондæн æрхæссынмæ.
27 Адæймагæн иу хатт амæлын, стæй та тæрхоны
раз æрлæууын куыд æмбæлы,
28 Афтæ Чырысти дæр бирæты тæригъæдтæ
Йæхимæ райсыны сæраппонд иу хатт Йæхи
æрхаста нывондæн; дыккаг хатт та æрцæудзæн
тæригъæдæй ссыгъдæг кæнынмæ нæ, фæлæ Йæм
æнхъæлмæ чи кæсы, уыдоны фервæзын
кæнынмæ. §†

Æнаипп нывонд

10 Фидæны цы хорзæхтæ хъуамæ æрцыдаид,
Æгъдау уыдонæн сæхи не 'вдисы, фæлæ у
æрмæст сæ аууон. Уымæ гæсгæ афæдзæй-
афæдзмæ иудадзыг æмхуызон нывондтæ чи хæссы,
Æгъдау уыдоны æнаипп никæд скæндзæн. §††

† *Дзут. 7:19; 10:1.* †† *Ром. 14:17.* ‡ *Дзут. 10:1.* ‡† *Дзут. 10:12.* ‡‡ *Лк. 1:74; Ин. 17:19; 1 Ин. 1:7; Тит. 2:14; Æрг. 1:5.*

‡‡† *1 Пет. 3:18; Ром. 5:6.* ‡‡‡ *9:16 Бердзенаг æвзаг |іфидыд|г æмæ |іныстуан|г иу дзырдæй æвдисы.* § *Гал. 3:15.* §† *1 Пет. 3:18; Ром. 5:6.* §†† *Кол. 2:17.*

2 Науæд нывондтæ нал хæссиккой, уымæн æмæ
иу хатт æмæ мыггагмæ ссыгъдæг уаиккой
тæригъæдæй æмæ сын се 'фсарм тæрхонгæнæг нал
уаид.
3 Фæлæ уыцы нывондтæ афæдзæй-афæдзмæ
зæрдыл æрæфтауынц тæригъæдтæ,
4 Уымæн æмæ галтæ æмæ сæгъты тугæй
тæригъæдтæн фесафæн нæй. [†]
5 Чырысти дунемæ куы æрцыд, уæд уый тыххæй
загъта Хуыцауæн: «Ды нывондтæ æмæ хуынтæ нæ
бакуымдтай, фæлæ Мын æрцæттæ кодтай буар.
6 Иууылсудзинаг нывондтæ æмæ тæригъæды
тыххæй нывондтæ Дæуæн фæндон нæ уыдысты.
7 Уæд Æз загътон: Мæн тыххæй Сыгъдæг
Чиныджы фыст куыд у, афтæ мæнæ æрцыдтæн,
Хуыцау, Дæ фæндон сæххæст кæнынмæ». [††]
8 Кæд уыцы нывондтæ Æгъдаумæ гæсгæ
æрхастæуы, уæддæр Чырысти фыццаг загъта:
«Нывондтæ, хуынтæ, иууылсудзинаг нывондтæ
æмæ тæригъæды тыххæй нывондтæ Ды нæ
бакуымдтай, фæндон Дын нæ уыдысты».
9 Уый фæстæ ма Йæ ныхасмæ бафтыдта: «Мæнæ
æрцыдтæн Дæ фæндон сæххæст кæнынмæ». Уый
аивта фыццаг, цæмæй йæ тыхы бацæуа дыккаг.
10 Хуыцауы уыцы фæндонмæ гæсгæ Йесо
Чырысти Йæ буар иу хатт æмæ мыггагмæ æрхаста
нывондæн, æмæ афтæмæй мах ссыгъдæг кодта
æмæ баистæм Хуыцауы. [‡]
11 Алы сауджын дæр æрвылбон лæггад кæны
Хуыцауы раз æмæ бирæ хæттыты æрхæссы,
тæригъæдтæ кæмæй никуы ис фесафæн, ахæм
уыциу нывондтæ. [‡†]
12 Йесо та тæригъæдты тыххæй æрхаста иу
нывонд, Хуыцауы рахиз фарс сбадти мыггагмæ, [‡‡]
13 Æмæ уæдæй фæстæмæ æнхъæлмæ кæсы, Йе
знæгты Йын цалынмæ Йæ къæхты бын
æрæвæрдæуа, уæдмæ. [‡‡†]
14 Уымæн æмæ кæй ссыгъдæг кодта, уыдоны иу
нывондæй мыггагмæ алцæмæй дæр скодта
æнаипп.
15 Уый тыххæй нын æвдисæн лæууы Сыгъдæг Уд
дæр. Хуыцау куы загъта:
16 «Мæнæ, зæгъы Хуыцау, уыцы бонты фæстæ
семæ кæй сараздзынæн, уыцы фидыд: сæ зæрдæты
сын нывæрдзынæн æмæ сæ зонды ныффысдзынæн
Ме 'гъдæуттæ», [‡‡‡]
17 Уæд ма уый фæстæ ноджыдæр загъта: «Сæ
тæригъæдтæ æмæ сын сæ æнæуаг митæ нал
æрымысдзынæн».
18 Тæригъæдтæ барст куы уой, уæд уыдоны
тыххæй нывонд хæссын нал хъæуы.

Баввахс ут Хуыцаумæ

19 Уæдæ нæ, æфсымæртæ, ныфс ис, Йесойы Туджы
фæрцы ног æмæ царддæттæг фæндагыл
Иууылсыгъдæгмæ кæй бацæудзыстæм, уымæй. [§]
20 Уыцы фæндаг нын æмбæрзæны, ома, Йæ буары
фæрцы, Уый айгæрста æмæ йыл фыццаг Йæхæдæг
ацыд. [§†]
21 Æмæ нын афтæмæй Хуыцауы хæдзары сæргъы
ис стыр Алчер. [§††]
22 Уæдæ æрцæуæм Хуыцаумæ зæрдиагæй, фидар
уырнындзинадимæ – Йесойы туг нын ссыгъдæг
кодта нæ зæрдæтæ æмæ ссæрибар стæм æфсармы
тæрхонæй, нæ буар нын цæхсадæуыд сыгъдæг
донæй. [§‡]
23 Фидар ныххæцæм, æргомæй кæй тыххæй
дзурæм, уыцы зæрдæдарæныл, уымæн æмæ
зæрдæ Чи бавæрдта, Уый Йæ дзырд нæ сайы.
24 Иу иннæйыл уæд æнувыд, кæрæдзи разæнгард
кæнæм уарзынмæ æмæ хорз хъуыддæгтæм.
25 Иуæй-иутæ куыд сахуыр сты, уыйау мах ма
уадзæм не 'мбырд, фæлæ ныфс дæттæм
кæрæдзийæн, уыцы бон куыд хæстæгдæр кæны,
уый цас бæлвырддæр уынæм, афтæ ноджы
æнувыддæрæй. [§‡†]
26 Кæд æцæгад базыдтам æмæ уæддæр зонгæ-
зонын тæригъæды бафтæм, уæд тæригъæдты
тыххæй æндæр нывонд нал уыдзæн, [§†]
27 Æмæ нын æрмæстдæр баззад тæрхонмæ, стæй
Хуыцауы ныхмæлæуджытæ мыггагмæ цы
æвирхъау арты амæддаг фæуыдзысты, уымæ
тæрсгæ-ризгæйæ æнхъæлмæ кæсын.
28 Моисейы Æгъдау чи не 'ххæст кодта, ахæм
адæймаг дыууæ кæнæ æртæ æвдисæны ныхасæй
кæд æгъатырæй мæлæтмæ лæвæрд цыди, [§‡]
29 Уæд, куыд æнхъæл стут, цас карздæр æфхæрды
аккаг уыдзæни, Хуыцауы Фырты чи ссæнды æмæ,
сыгъдæггонд кæмæй æрцыди, фидыды уыцы Туг чи
ницæмæ дары æмæ хорзæх дæттæджы Уды чи
фауы, уый?
30 Мах зонæм Хуыцауы, афтæ Зæгъæджы: «Æз сæ
Мæ маст райсдзынæн, бафхæрдзынæн сæ». Æмæ
ноджыдæр: «Хицау тæрхон кæндзæн Йæ адæмæн».
[§§†]
31 Тæссаг у цардæгас Хуыцауы къухтæм бахауын!
[§§‡]
32 Æрымысут, Хуыцау уæ зæрдæтæм рухс куы
бауагъта æмæ уый фæстæ тохы бирæ зынтæн куы
бафæрæзтат, уæ раздæры уыцы бонтæ.
33 Куы уыл æгас адæмы раз цъыфкалæн кодтой
æмæ уæ æфхæрдтой, куы та уыдыстут, ахæм
уавæры ма чи уыд, уыдоны фарсмæ.
34 Уымæн æмæ тухæн кодтат ахæстытимæ дæр,
æмæ уын уæ мулк куы хастой, уæд цин кодтат,
хуыздæр æмæ уын æнæфæугæ мулк кæй ис, уый
зонгæйæ. [§§§]
35 Уæдæ ма ныууадзут уæ зæрдæдарæн, æмæ уый
тыххæй райсдзыстут стыр хæрзиуæг. [18]

† *Дзут. 9:12.* †† *Ин. 5:46.* ‡ *Дзут. 9:28.* ‡† *Дзут. 9:9.* ‡‡ *Дзут. 1:3.* ‡‡† *1 Кор. 15:25; Дзут. 1:13.* ‡‡‡ *Ром. 11:27; Дзут. 8:8.*

§ *Ин. 10:9; 14:6.* §† *Мф. 27:51.* §†† *1 Тим. 3:15.* §‡ *2 Кор. 7:1; Эф. 5:26.* §‡† *2 Пет. 3:8.* §† *Дзут. 6:4.* §‡ *Мф. 18:16; Ин. 8:17; 2 Кор. 13:1.* §§† *Ром. 12:19.* §§‡ *Лк. 12:5.* §§§ *Ап. хъ. 21:11.* 18 *Мф. 5:12.*

36 Бафæразын уæ хъæуы, цæмæй кæронмæ
сæххæст кæнат Хуыцауы фæндон æмæ райсат,
зæрдæ уын цæмæй бавæрдæуыд, уый.
37 Уымæн æмæ «бирæ нал хъæуы, хæрзгыццыл
рæстæг ма, æмæ æрцæуинаг Чи у, Уый
æрцæудзæн, нæ бафæстиат уыдзæн.
38 Мæ рæстгæнæг уырнындзинады фæрцы
цæрдзæни, фæстæмæ куы ахæца, уæд та дзы
райгонд нæ уыдзынæн». †
39 Мах та, фæстæмæ чи ахæцы æмæ мæлæтмæ чи
цæуы, уыдонæй не стæм, фæлæ фидар хæцæм нæ
уырнындзинадыл, цæмæй фервæзын кæнæм нæ
удтæ.

Уырнындзинад

11 Уырнындзинад та у, нæ зæрдæ цæуыл
дарæм, ууыл фидарæй æууæндынгæнæг,
æмæ цæстæй цы нæ уынæм, уый æргомгæнæг. ††
2 Незаманты чи царди, уыцы адæмæй сæ
уырнындзинады фæрцы раппæлыди Хуыцау.
3 Уырнындзинады фæрцы мах базонæм: Хуыцау
дун-дуне сфæлдыста Йæ ныхасæй – цæстæй цы нæ
уынæм, уымæй рацыд, цæстæй цы уынæм, уый.
4 Уырнындзинады фæрцы æрхаста Авел
Хуыцауæн Каины нывондæй хуыздæр нывонд. Йæ
уырнындзинады фæрцы йын Хуыцау райста йæ
нывонд, æмæ уымæй равдыста, Авел рæстгæнæг
кæй у, уый. Æмæ кæд Авел амарди, уæддæр йæ
уырнындзинады фæрцы абон дæр ма дзуры. ‡
5 Енохмæ уырнындзинад кæй уыдис, уымæ гæсгæ
йæ ахуыдта Хуыцау æмæ мæлæт нæ федта:
«Зæххыл нал уыди – Хуыцау æй акодта». Уымæн
æмæ йын йæ акæныны размæ Хуыцау загъта, Йæ
зæрдæ Йын кæй балхæдта, уый тыххæй.
6 Æнæ уырнындзинадæй та Хуыцауы зæрдæйæн
балхæнæн нæй. Хуыцаумæ æрцæуæг хъуамæ
æууæнда, Хуыцау кæй ис æмæ Йæ чи агуры,
уыдонæн хорзæх кæй дæтты, ууыл.
7 Цæстæй фенæн цæмæн нæма уыд, уый йын
Хуыцау куы раргом кодта, уæд Ной, йæ
уырнындзинады фæрцы Хуыцаумæ байхъусгæйæ,
сарæзта, йæхæдæг æмæ йæ бинонтæ кæм
фервæзтысты, уыцы нау; йæ уырнындзинадæй
стæрхон кодта дунейæн, æмæ йæ Хуыцау йæ
уырнындзинады фæрцы банымадта рæстгæнæгыл.
8 Уырнындзинад æм кæй уыдис, уый фæрцы
Авраам байхъуыста Хуыцаумæ, кæй хъуамæ
райстаид, уыцы бæстæмæ ацæуыны тыххæй. Æмæ
ацыди, кæдæм араст, уый нæ зонгæйæ.
9 Уырнындзинад æм кæй уыдис, уый фæрцы
Авраам æцæгæлонау æрцард, зæрдæ йын кæмæй
бавæрдæуыд, уыцы зæххыл. Царди цатырты; афтæ
цардысты Исаак æмæ Иаков дæр – уыциу
зæрдæвæрд Хуыцау уыдонæн дæр радта.
10 Уымæн æмæ Авраам æнхъæлмæ каст, фидар
бындур кæмæн ис, Хуыцау йæ нывгæнæг æмæ
аразæг кæмæн у, уыцы сахармæ. ‡†
11 Саррæ уыди æнæзæнæг, стæй сывæллон
ныййарыны кары дæр нал уыди, уæддæр æм
уырнындзинад кæй уыдис, уый фæрцы йæ бон
баци æмæ басывæрджын. Уымæн æмæ зыдта:
зæрдæ Чи бавæрдта, Уый Йæ дзырд нæ сайы. ‡‡
12 Æмæ уымæ гæсгæ иу лæгæй, уымæй дæр кæй
буар ныххæррæгъ, ахæмæй, рацыд, арвыл
стъалытæ куыд бирæ ис æмæ денджызы былыл
змис куыд æнæнымæц у, афтæ бирæ адæм.
13 Ацы адæймæгтæ иууылдæр амардысты
уырнджытæй, зæрдæ сын цæмæй бавæрдæуыд,
уый нæ райсгæйæ; æрмæст æй федтой дардмæ,
цин кодтой æмæ дзырдтой, зæххыл æцæгæлæттæ
æмæ рæстæгмæ цæрджытæ стæм, зæгъгæ.
14 Афтæ чи зæгъы, уыдон сæ уыцы ныхæстæй
æвдисынц, сæхи фыдыбæстæмæ кæй тырнынц,
уый.
15 Æмæ цы бæстæйæ рацыдысты, сæ хъуыдытæ
ууыл куы уыдаиккой, уæд сын уыдаид аздæхыны
фадат.
16 Фæлæ уыдон тырныдтой хуыздæрмæ, ома,
уæларвон бæстæмæ. Уымæ гæсгæ Хуыцау дæр
къæмдзæстыг нæу, Йæхи уыдоны Хуыцау кæй
хоны, уымæй – сахар уыдонæн æрцæттæ кодта.
17 Хуыцау Авраамы куы фæлвæрдта, уæд Авраам,
уырнындзинад æм кæй уыдис, уый фæрцы
нывондæн æрхаста Исаакы. Кæд ын зæрдæ
бавæрдæуыд, уæддæр цæттæ уыд йæ иунæг фырты
нывондæн æрхæссынмæ.
18 Исаакы тыххæй та йын афтæ загъд уыди:
«Исаакæй чи райгуыра, уыдон нымад уыдзысты дæ
байзæддæгтыл». ‡‡†
19 Авраам æууæндыди, Хуыцауæн Йæ бон кæй у
мæрдтæй дæр райгас кæнын. Уымæ гæсгæ Хуыцау
Авраамæн фæстæмæ радта йæ фырты, æмæ уый
фæсномыгæй амыдта фидæнмæ.
20 Уырнындзинад æм кæй уыдис, уый фæрцы
Исаак Хуыцауы арфæ бафтыдта Иаковы æмæ
Исавы фидæныл.
21 Иаков куы марди, уæд æм уырнындзинад кæй
уыдис, уый фæрцы Хуыцауы арфæ бафтыдта
Иосифы алы фыртыл дæр, æрæнцой кодта йæ
лæдзæгыл æмæ бакуывта Хуыцаумæ.
22 Иосиф куы марди, уæд æм уырнындзинад кæй
уыдис, уый фæрцы загъта, Израилы адæм
Мысырæй кæй рацæудзысты, уый тыххæй, æмæ
сын бафæдзæхста уырдыгæй йе стджытæ
рахæссын.
23 Моисей куы райгуырди, уæд йæ
ныййарджытæм уырнындзинад кæй уыдис, уый
фæрцы йæ æртæ мæйы æмбæхстой. Уымæн æмæ
сывæллон тынг рæсугъд кæй у, уый федтой æмæ
паддзахы бардзырдæй дæр нал фæтарстысты. ‡‡‡
24 Моисей йæ лæджы кары куы бацыди, уæд йæ
уырнындзинады фæрцы не сразы фараоны
чызджы фырты ном хæссыныл,

† *Ром. 1:17; Гал. 3:11.* †† *Ром. 8:24.* ‡ *Мф. 23:35.*
‡† *Дзут. 12:22.* ‡‡ *Ром. 4:19.* ‡‡† *Ром. 9:7.* ‡‡‡ *Ап. хъ. 7:20.*

25 Æмæ, тæригъæдæй рæстæгмæ йæ мондæгтæ уадзыны бæсты, хуыздæрыл банымадта Хуыцауы адæмимæ тухæнтæ æвзарын.
26 Мысыраг хæзнаты бæсты йæхицæн зынаргъдæр хæзнайыл банымадта Чырыстийау æгад æййафын, уымæн æмæ хæрзиуæг райсынмæ æнхъæлмæ каст.
27 Паддзах дзы йæ маст кæй райсдзæн, уымæй нæ фæтæрсгæйæ, Моисей йæ уырнындзинады фæрцы ныууагъта Мысыр. Цæстæй фенæн Кæмæн нæй, уыцы Хуыцауы цыма цæстæй уыдта, афтæ фидар лæууыд.
28 Уырнындзинад æм кæй уыдис, уый фæрцы скодта Куадзæн æмæ уæлкъæсæртæ сахуырста тугæй, цæмæй хистæр хъæбулты марæг ма бавнала израилæгты хъæбултæм.
29 Сурзæххыл цæуæгау израилæгтæ сæ уырнындзинады фæрцы ахызтысты Сырх денджызыл, æмæ мысырæгтæ дæр ахизын куы бафæлвæрдтой, уæд фæдæлдон сты.
30 Авд боны дæргъы Иерихоны алыварс израилæгтæ цалдæр хатты куы æрзылдысты, уæд сæ уырнындзинады фæрцы æркалдысты йæ къултæ.
31 Уырнындзинад æм кæй уыдис, уый фæрцы хæтагсыл Раав суазæг кодта сгарджыты, æмæ нæ бабын æнæсæттонтимæ.
32 Цы ма уын зæгъон? Рæстæг мын нæй Гедеоны, Варакы, Самсоны, Иеффайы, Давиды, Самуилы æмæ иннæ пехуымпарты тыххæй радзурынæн.
33 Уыдонмæ уырнындзинад кæй уыдис, уый фæрцы уæлахиз кодтой паддзахæдтыл, сæ хъуыддæгтæ уыдысты раст, Хуыцау-иу сын зæрдæ цæмæй бавæрдта, уый-иу райстой, домбæйтты-иу æрсабыр кодтой,
34 Арт сыл нæ тых кодта, аирвæзтысты-иу карды комæй, уыдысты лæмæгъ æмæ стыхджын сты, хæсты уыдысты хъаруджын, лидзæг-иу фæкодтой æцæгæлæтты æфсад.
35 Сылгоймæгтæ-иу сæ мæрдты удæгасæй райстой. Иннæты-иу амардæуыд хъизæмары мæлæтæй – уыдон-иу сæрибар райсын нæ бакуымдтой, цæмæй райгас уой хуыздæр цардæн.
36 Аннæтæй та кодтой хынджылæг æмæ сæ надтой ехсæй, бастой сæ рæхыстæй æмæ сæ æппæрстой ахæстæтты.
37 Мардтой сæ дуртæй, лыгтæ сæ кодтой хырхæй, [ракъахыны сæраппонд сын ластой сæ уд,] мардтой сæ кардæй, рахау-бахау кодтой фысдзæрмтты æмæ сæгъдзæрмтты, уыдысты мæгуыр, цардæй æфхæрд æмæ ссæст.
38 Æппæт дуне кæй аккаг нæ уыд, уыдон рахау-бахау кодтой æдзæрæг рæтты æмæ хæхты, лæгæтты æмæ цъассыты.
39 Сæ уырнындзинады тыххæй сын сеппæтæй дæр раппæлыд Хуыцау, фæлæ сын зæрдæ цæмæй бавæрдта, уый нæ райстой. [†]
40 Уымæн æмæ Хуыцаумæ мах тыххæй ноджы хуыздæр фæнд уыди, цæмæй уыдон æрмæстдæр махимæ суой алцæмæй дæр æнаипп.

† *Лк. 10:24.*

Хуыцау – нæ хъомылгæнæг

12 Уæдæ йæ уырнындзинад чи равдыста, ахæм æвдисæнтæ нæ алыварс уыйас бирæ кæм сты, уым мах дæр ныууадзæм, фæстæмæ ныл цы хæцы, æппæт уыдæттæ, стæй нæ æнцонæй чи æрцахсы, уыцы тæригъæд æмæ, нæ размæ цы фæндаг ис, ууыл тындзæм фæразонæй, [††]
2 Уырнындзинад Чи дætты æмæ йæ алцæмæй дæр æххæст Чи кæны, уыцы Йесомæ кæсгæйæ: цы цины аккаг уыд, уый бæсты фæразонæй фæхъизæмар кодта, æгад ницæмæ æрдаргæйæ, амард дзуарыл, æмæ ныр бады Хуыцауы рахиз фарс. [‡]
3 Ахъуыды кæнут тæригъæдджынтæй ахæм æфхæрд Бавзарæгыл, цæмæй ма сæдых æмæ ма слæмæгъ уат удæй. [‡†]
4 Тæригъæды ныхмæ сымах нырма мæлæтдзаг тох нæма кодтат, [‡‡]
5 Æмæ уын, хъæбултау, уæ зæрдæ фæфидар кæнынæн цы загъд уыди, уый уæ ферох: «Мæ хъæбул, Хуыцауы æфхæрдмæ ницæмæ йæ дарыны цæстæй ма кæс, æмæ дын куы бауайдзæф кæны, уæд дæ ныфс ма сæттæд. [‡‡†]
6 Уымæн æмæ Хуыцау кæй уарзы, уыцы адæймаджы бафхæры; нæмгæ та кæны, Йæхицæн фырт кæй скæны, уыдонæй алкæй дæр».
7 Уæ хъомыл кæныны сæраппонд быхсут æфхæрдæн – уымæй Хуыцау æвдисы, хъæбулты цæстæй уæм кæй кæсы, уый. Ахæм фырт ис, мыййаг, фыд кæй нæ бафхæры?
8 Æппæт хъæбулты куыд бафхæрдæуы, кæд ахæм æфхæрд не 'ййафут, уæд сымах æцæг хъæбултæ нæ, фæлæ дзæгъæлзад сывæллæттæ стут.
9 Нæ зæххон ныййарджытæ нæ æфхæрдтой, æмæ сæ мах куы нымадтам, уæд мыггагмæйы царды сæраппонд куыннæ хъуамæ кæсæм нæ Уæларвон Фыды коммæ!
10 Ныййарджытæ нæ цыбыр рæстæджы дæргъы æфхæрдтой, куыд сæм хуыздæр касти, афтæ; Хуыцау та нæ нæхи пайдайæн бафхæры, цæмæй уæм Йæ сыгъдæгдзинадæй хайджын. [‡‡‡]
11 Алы æфхæрд дæр нын фыццаг æхсызгон нæ вæййы – хъыг нæм фæкæсы. Фæлæ нæ фæстæдæр уыцы æфхæрд куы сахуыр кæны, уæд нæ цард свæййы фæрнджын æмæ раст.

Зондамонæн ныхæстæ

12 Уæдæ сфидар кæнут уæ мæрдхуыст цæнгтæ æмæ, чи слæмæгъ, уæ уыцы уæрджытæ,

†† *1 Пет. 2:1; Ром. 6:12; Эф. 4:22; Кол. 3:8.* ‡ *Лк. 23:46; Флп. 2:8.* ‡† *Лк. 2:34; Ап. хъ. 28:22; Гал. 6:9.* ‡‡ *1 Кор. 10:13.* ‡‡† *Æрг. 3:19.* ‡‡‡ *Мф. 7:11; Тит. 2:12.*

13 Æмæ цæут раст фæндагыл уæ къæхтæй, цæмæй къуылых къах тынгдæр ма фæкъæдз уа, фæлæ сдзæбæх уа.

14 Архайут алкæимæ дæр фидыдæй цæрыныл; тырнут уæхи сыгъдæгæй дарынмæ, уымæн æмæ æнæ уымæй Хицауы ничи фендзæн. [†]

15 Кæсут уæхимæ, цæмæй уæ Хуыцауы хорзæхæй æнæхай мачи фæуа, цæмæй уе 'хсæн маргджын зайæгойау мачи сырæза æмæ ма фæхъæстæ кæна бирæты, [††]

16 Цæмæй уæм ма уа хæтаг, кæнæ æнæхуыцау, Исавау хистæр фырты бартæ иу хъæрмхуыппы къусыл чи баивта. [‡]

17 Сымах куыд зонут, афтæмæй Исавы фæстæдæр æрхъуыд йæ фыды арфæ, фæлæ дзы æнæхай фæци, уымæн æмæ, кæд кæугæйæ куырдта, уæддæр фыды фæнд аивын йæ бон нал уыд.

18 Уырзæй басгарæн кæмæн ис æмæ арт кæуыл судзы, сымах ахæм хохмæ не 'рцыдыстут, не 'рцыдыстут талынгмæ, саудалынг æмæ уадмæ,

19 Сыкъауадындзы уастмæ æмæ Хуыцауы хъæлæсмæ. Адæм æй куы фехъуыстой, уæд куырдтой, цæмæй сын мацыуал дзура.

20 Уымæн æмæ адæмы бон нæ уыд, цы сын фæдзæхстæуыди, уымæ хъусын: «Хохыл суанг сырд куы бандзæва, уæд уый дæр мард æрцæуæд дуртæй».

21 Æмæ цы федтой, уый сæ ахæм тас бауагъта, æмæ Моисей загъта: «Ризæг мыл бахæцыд фыртæссæй».

22 Сымах та æрцыдыстут Сионы хохмæ æмæ цардæгас Хуыцауы сахармæ – уæларвон Иерусалиммæ, æнæнымæц зæдты [‡†] цины æмбырдмæ,

23 Уæлæрвты кæй нæмттæ фыст сты, уыцы фыццаггуырд хъæбулты Аргъуанмæ, алкæмæн дæр Тæрхонгæнæг Хуыцаумæ, алцæмæй дæр æнаипп чи сси, уыцы рæстгæнджыты удтæм, [‡‡]

24 Ног фидыды Æхсæнылæг Йесомæ æмæ, мах чи ссыгъдæг кодта, Йæ уыцы Тугмæ – Авелы тугæй уыцы Туг хуыздæрыл дзуры. [‡‡†]

25 Кæсут, дзургæ Чи кæны, Уымæ æнæбайхъусгæ ма фæут. Зæххыл Чи дзырдта, Уымæ цы адæм нæ байхъуыстой, кæд уыдон æнæфхæрдæй нæ аирвæзтысты, уæд махæн та æнæфхæрдæй баззайæн уæвгæ дæр нæй, уæлæрвтæй Чи дзуры, Уымæй не 'ргом куы аздахæм, уæд. [‡‡‡]

26 Уæды заманы Йæ хъæлæсæй нынкъуыста зæхх, æмæ та ныр дæр дзырд радта: «Нoджы ма иу хатт нынкъусдзынæн канд зæхх нæ, фæлæ арв дæр».

27 Ныхæстæ «нoджы ма иу хатт» æвдисынц, цы сфæлдыстæуыд, уый кæй нынкъуысдзæн æмæ йæ кæй аивдæуыдзæн, цæмæй мыггагмæ баззайа, æнæфæцудгæ цы у, уый. [§]

28 Уæдæ, æнæфæцудгæ Паддзахадмæ цæугæйæ, хъуамæ уæм бузныг, æмæ Йын æхцон куыд уа, афтæ хъуамæ кусæм Хуыцауæн, аргъ Ын кæнгæйæ æмæ Дзы тæрсгæйæ. [§†]

29 Уымæн æмæ нæ Хуыцау у æппæт ныхъуырæг арт.

Фæдзæхстытæ æмæ арфæтæ

13 Æфсымæртау иудадзыг уарзут кæрæдзи.

2 Уазæгуарзон кæй хъуамæ уат, уый уæ рох ма уæд. Уазæгуарзон кæй уыдысты, уымæ гæсгæ иуæй-иутæ, кæй уазæг кæнынц, уый нæ зонгæйæ, суазæг кодтой зæдты. [§††]

3 Ма рох кæнут ахæстыты, цыма уæхæдæг дæр семæ ахæстоны стут, уыйау. Уæ зæрдыл дарут, тухæнтæ чи æвзары, уыдоны – гæнæн ис, æмæ уæхи дæр бахъæуа тухæнтæ æвзарын.

4 Алчидæр къайадæн кæнæд аргъ æмæ уæ хуыссæн уæд сыгъдæг. Хæлд адæмæн æмæ хæзгултæн Хуыцау тæрхон кæндзæн.

5 Æхцауарз ма ут, фæлæ уæм цы ис, уый фагыл нымайут. Уымæн æмæ Хуыцау Йæхæдæг загъта: «Нæ дæ ныууадздзынæн æмæ дæ нæ аппардзынæн».

6 Уымæ гæсгæ ныфсджынæй зæгъæм: «Хицау мын у æххуысгæнæг, æмæ нæ фæтæрсдзынæн: цы мын бакæндзæн адæймаг?»

7 Ма рох кæнут, Хуыцауы ныхас уын чи амыдта, уæ уыцы хистæрты; куыд фæцардысты æмæ сæ цард цæуыл ахицæн, уый дарут уæ зæрдыл æмæ сын фæзмут сæ уырнындзинад.

8 Йесо Чырысти знон цавæр уыд, абон дæр ахæм у, æмæ мыггагмæ дæр ахæм уыдзæн. [§‡]

9 Алыхуызон æмæ æцæгæлон ахуырæдтæ уæ сæ фæдыл ма асайæнт. Зæрдæтæ фидар кæнын хорз у, цы хæрын фæччы æмæ нæ фæччы, уыцы уагæвæрдтæй нæ, фæлæ Хуыцауы хорзæхæй. Чи сæ æххæст кæны, уыдонæн дæр ницы пайда æрхастой. [§‡†]

10 Махæн ис, Сыгъдæг Цатыры лæггадгæнджытæн хæрыны бар кæцæй нæй, ахæм нывондхæссæн. [§†]

11 Тæригъæдтæй ссыгъдæг кæныны тыххæй алчер Иууылсыгъдæгмæ цы фосы туг бахæссы, уыдоны басыгъдæуы адæмы цæрæнуаты æдде.

12 Афтæ Йесо дæр, адæмы Йæ Тугæй ссыгъдæг кæныны сæраппонд, амарди фæссахар. [§‡]

13 Уæдæ Йæм фæцæуæм фæссахармæ, æмæ Йæ æгад мах æгад дæр суæд. [§§†]

14 Уымæн æмæ нын ам, æдзух кæм уыдзыстæм, ахæм сахар нæй, фæлæ тырнæм фидæны сахармæ. [§§‡]

15 Цæй уæдæ Йесойы фæрцы иудадзыг æппæлæм Хуыцауæй – уадз æмæ Йын уый уа нæ нывонд, æмæ афтæмæй кадджын кæнæм Йæ ном.

† *Ром. 12:8; 2 Кор. 7:1; 1 Фес. 4:3.* †† *Гал. 5:9; 2 Тим. 2:17.* ‡ *1 Кор. 6:15.* ‡† *Гал. 4:26; Æрг. 3:12.* ‡‡ *Лк. 10:20; Æрг. 13:8.* ‡‡† *1 Тим. 2:5.* ‡‡‡ *Дзут. 1:2; 2:1; 3:17.* § *Мф. 24:35.*

§† *Лк. 1:33.* §†† *Мф. 25:35; Ром. 12:13.* §‡ *1 Кор. 3:11; Æрг. 1:4.* §‡† *Ин. 6:27; Эф. 4:14.* §† *1 Кор. 9:13.* §‡ *Мф. 21:39; 27:33; Æрг. 1:5.* §§† *1 Пет. 4:14; Дзут. 11:26; 12:2.* §§‡ *Флп. 3:20; Дзут. 12:22.*

16 Рохуаты ма ныууадзут хорзы цæуын дæр, цы
уæм ис, уымæй иннæтæн хай кæнын – ахæм
нывондтæ Хуыцауæн æхцон сты. †
17 Уæ хистæртæ сымах удтыл тыхсынц – сымах
тыххæй сæ дзуапп дæттын бахъæудзæн, æмæ сæм
хъусут, кæсут сæ коммæ, цæмæй кусой æнкъардæй
нæ, фæлæ цингæнгæ. Æнкъардæй куы кусой, уæд
уый уæ пайдайæн нæу. ††
18 Кувут мах тыххæй. Нæ цæсгом сыгъдæг кæй у,
уый нын дызæрдыггаг нæу, уымæн æмæ архайæм
алцæмæй дæр рæстæй цæрыныл. ‡
19 Кувын уæ уæлдайдæр уый тыххæй курын,
цæмæй уæм æрыздæхон тагъддæр.
20 Мыггагмæйы фидыд фидаргонд цы Тугæй
æрцыд, уый фæрцы фысты стыр Фыййау Чи сси, нæ
уыцы Хицау Йесойы мæрдтæй райгасгæнæг
фæрнджын Хуыцау ‡†
21 Сымах схайджын кæнæд алы хорзæхæй дæр,
Йæ фæндон куыд æххæст кæнат, афтæ. Уадз æмæ
нын Хуыцау Йесо Чырыстийы фæрцы нæ зæрдæйы
сфæлдисæд, фæндон Ын цы у, уый. Чырыстийæн
кад уæд мыггагæй-мыггагмæ! Амен. ‡‡
22 Курын уæ, æфсымæртæ, байхъусут ацы
ныфсдæттæг ныхæстæм. Æз уæм бирæ дæр куы нæ
ныффыстон.
23 Хъусын уын кæнын, не 'фсымæр Тимофей кæй
суæгъд, уый тыххæй. Æмæ кæд рæхджы æрцæуа,
уæд уæ бабæрæг кæндзыстæм иумæ.
24 Саламтæ раттут уеппæт хистæртæн æмæ
æппæт сыгъдæджытæн. Саламтæ уын дæттынц
италиаг уырнджытæ.
25 Хуыцауы хорзæх уеппæты дæр уæд.

† *2 Кор. 9:12; Флп. 4:18.* †† *Мф. 25:13; Ап. хъ. 20:31; 1 Кор. 4:1.*
‡ *Ап. хъ. 23:1; Ром. 15:30.* ‡† *Ин. 10:11; Ап. хъ. 2:24; 1 Фес. 1:10.*
‡‡ *1 Пет. 5:10; 2 Кор. 3:5; 1 Фес. 5:23.*

Иаков

1 Иаковæй, Хуыцауы æмæ Хицау Йесо
Чырыстийы цагъарæй, – æцæгæлон адæмты
æхсæн цы дыууадæс мыггаджы ныххæлиу,
уыдонмæ. Фæрнджын ут.

Фæлварæн æмæ уырнындзинад

2 Алы фæлварæнты куы бахаут, ме 'фсымæртæ,
уæд æй уæхицæн нымайут стыр амондыл, †
3 Уымæн æмæ уæ уырнындзинад фæлварæнты
куы бахауы, уæд фæразон кæй свæййут, уый
сымахæн зындгонд у. ††
4 Фæразондзинад та сымах хъуамæ æркæна,
алцæмæй дæр бынтон нывыл куыд уат, æппындæр
уæм аипп куыд нæ уа, уымæ.
5 Фæлæ уæ кæд искæмæн йæ зонд фаг не 'ххæссы,
уæд алкæмæн дæр рæдауæй æмæ æнæ
уайдзæфæй дæттæг Хуыцауæй ракурæд, – æмæ
йын ратдзæн.
6 Æрмæст курæд, кæй райсдзæн, ууыл
æууæндгæйæ æмæ бынтон æнæдызæрдыгæй.
Уымæн æмæ дызæрдыггæнæг у, дымгæ кæй сисы
æмæ кæмæй фæхъазы, уыцы денджызон уылæнау.
‡
7 Ахæм адæймаг Хицауæй исты райсыныл йæ
зæрдæ ма дарæд –
8 Йæ зонд дыууæрдæм хæцы, æмæ цыдæриддæр
ма араза, фаг ныфс æм нæ разыны.
9 Гæвзыкк æфсымæр æппæлæд, хъæздыг кæй у,
уымæй.
10 Хъæздыг та æппæлæд йæ гæвзыккæй, уымæн
æмæ æрбацыдæр уыдзæни быдираг дидинæгау. ‡†
11 Скæсы хур, йæ тæвдæй бахус вæййы æмæ
æрызгъæлы дидинæг, йæ рæсугъддзинад
æрбайсæфы. Афтæ хъæздыг дæр: йæ хъуыддæгтæ
аразгæ-аразын фæтары уыдзæн.
12 Тæхудиаг у фæлварæнæн фæразон адæймаг,
уымæн æмæ фæлвæрд куы уа, уæд райсдзæни, чи
Йæ уарзы, уыдонæн Хуыцау зæрдæ цæмæй
бавæрдта, уыцы хæрзиуæг – мыггагмæйы цард. ‡‡
13 Фæлварæнты чи бахауа, уый ма дзурæд:
«Хуыцау мæ къахы». Хуыцауæн фыдæхæй
ракъахæн нæй, стæй Йæхæдæг дæр никæй къахы.
‡‡†
14 Фæлæ алкæй дæр ракъахы йæхи монц, сцыбæл
æй кæны æмæ бахауы йæ къæппæджы.
15 Монц ауадзы йæ уидæгтæ, æмæ дзы рацæуы
тæригъæд, тæригъæд та расайы мæлæт. ‡‡‡
16 Ма фæдзæгъæл ут, мæ уарзон æфсымæртæ.
17 Хорзæй цыдæриддæр ис, уый дæр æмæ алы
хорзæх дæр æрцæуынц уæлæрвтæй, иудадзыг
иухуызон Чи у æмæ аууоны фæд Кæуыл нæ зыны,
Уымæй – рухсы Фыдæй. §
18 Йæ фæндонмæ гæсгæ нын радта ног цард –
æцæгады ныхасы руаджы нæ скодта Йæ хъæбултæ.
Кæй сфæлдыста, уыдонæй мах хорысæрау рахицæн
кодта Йæхицæн. §†

Æххæст кæн Хуыцауы ныхас

19 Зонут, мæ уарзон æфсымæртæ: алы адæймаг
дæр рæвдз уæд байхъусынмæ, рагацау бауулæд
йæ ныхас, сонт мæстыгæр ма уæд.
20 Уымæн æмæ мæсты адæймаджы бон нæу,
Хуыцауæн фæндон цы у, уый саразын.
21 Уымæ гæсгæ ныууадзут алы чъизи ми, алы
фыдæх; æвæлмасæй кæсут Хуыцауы ныхасы
коммæ. Уыцы ныхас байтыдæуыд уæ зæрдæты
æмæ йæ бон у уæ фервæзын кæнын. §††
22 Æххæст æй кæнут æмæ ма ут, æрмæст æм
байхъусынæй дарддæр чи ницы аразы æмæ
уымæй йæхæдæг йæхи чи сайы, ахæмтæ. §‡
23 Уымæн æмæ ныхас чи хъусы, фæлæ йæ чи не
'ххæст кæны, уый у, кæсæны йæхимæ чи кæсы,
уыцы адæймаджы хуызæн:
24 Федта йæхи, иуварс ацыд æмæ дзы уайтæккæ
ферох, цы хуызæн у, уый.
25 Фæлæ ахæм нæу, сæрибардæттæг æнаипп
æгъдау чи иртасы æмæ йыл чи хæцы, уыцы
адæймаг. Цы хъусы, уый дзы нæ ферох вæййы,
фæлæ йæ æххæст кæны. Ахæм адæймаг тæхудиаг
уыдзæн йæ алы хъуыддаджы дæр. §‡†
26 Кæд исчи йæхи уырнæгыл нымайы, йе 'взагыл
та йæ бар нæ цæуы, уæд йæхæдæг йæхи сайы æмæ
йæ уырнындзинад тутт у. §†
27 Сидзæрты, идæдзты сæ зынты барæвдауын, а
дунейы чъизитæй хи бахизын – уый у Фыд-
Хуыцауы раз сыгъдæг æмæ æнæфау
уырнындзинад. §‡

† *Ап. хъ. 5:41; 1 Кор. 10:13.* †† *1 Пет. 1:7; Ром. 5:3.* ‡ *Мф. 7:7; Мк. 11:24; Лк. 11:9; Ин. 14:13; 16:23.* ‡† *1 Пет. 1:24.* ‡‡ *2 Тим. 4:8; Дзут. 12:5.* ‡‡† *Лк. 11:4.*
‡‡‡ *Ром. 6:21, 23.* § *Ин. 3:27.* §† *Ин. 1:13; 1 Пет. 1:23; Дзут. 12:23.* §†† *Ром. 1:16; Эф. 4:22.* §‡ *Мф. 7:21; Лк. 11:28; Ром. 2:13.* §‡† *Ин. 13:17; 2 Кор. 3:18.* §† *1 Пет. 3:10.* §‡ *Иак. 2:17.*

Уарзондзинады æгъдау

2 Ме 'фсымæртæ, сымах нæ намысджын Хицау
Йесо Чырыстийыл æуууæндджытæ стут æмæ
макæй хъулон кæнут.
2 Зæгъæм, уе 'мбырдмæ бацыд адæймаг
сызгъæрин къухдарæнимæ, зынаргъ дарæсы.
Бацыд мæгуыр дæр бызгъуыр дарæсы.
3 Зынаргъ дарæс кæуыл ис, сымах уымæ куы
бакæсат æмæ йын куы зæгъат: «Сбад ацы хорз
бынаты», мæгуырæн та куы зæгъат: «Ды уым
слæуу», кæнæ: «Æрбад ам, мæ къæхты раз»,
4 Уæд, мыййаг, иуы иннæмæй нæ уæлдæр кæнут
æмæ галиу зондыл лæуд тæрхонгæнджытæ не
свæййут?
5 Байхъусут, мæ уарзон æфсымæртæ. Дунейы
цæсты гæвзыкк чи у, уыдоны Хуыцау, мыййаг, нæ
сæвзæрста уырнындзинадæй сæ схъæздыг
кæнынмæ æмæ сæ Йæ Паддзахадмæ бахонынмæ?
Уыцы Паддзахадæй Хуыцау зæрдæ бавæрдта, чи
Йæ уарзы, уыдонæн. †
6 Сымах та мæгуыры ницæмæ æрдардтат.
Бонджынтæ уæ не ссæндынц æмæ уæ тæрхоны раз
æнæбары уыдон, мыййаг, не 'рлæууын кæнынц?
7 Сымахæн цы кадджын ном рардæуыд, ууыл
цъыф, мыййаг, уыдон нæ калынц?
8 Сыгъдæг Фысты куыд загъд ис: «Уарз хионы,
дæхи куыд уарзыс, афтæ», зæгъгæ, кæд сымах
Паддзахы уыцы æгъдаумæ гæсгæ цæрут, уæд раст
кæнут. ††
9 Фæлæ кæд искæй хъулон кæнут, уæд
тæригъæды æфтаут уæхи æмæ æгъдаумæ гæсгæ
стут æгъдаухалджытæ.
10 Уымæн æмæ æппæт æгъдау чи æххæст кæны,
уый йын йæ домæнтæй искæцыйы куы фæкъуыхцы
уа, уæд, æнæхъæн æгъдау фехалæгау, азымджын у.
‡
11 «Ма хæт» Чи загъта, «Ма амар» дæр Уый загъта.
Кæд хæтгæ нæ кæныс, фæлæ искæй марыс, уæд
æгъдаухалæг дæ. ‡†
12 Уæ ныхас æмæ уæ хъуыддæгтæ нывыл хъуамæ
уой, уымæн æмæ уын сæрибардæттæг æгъдау
тæрхон кæндзæн.
13 Тæригъæдгæнаг чи нæу, уымæн тæрхон
тæригъæд нæ зоны; тæригъæдгæнагæн тæрхонæй
тас нæу. ‡‡

Уырнындзинад æмæ хъуыддæгтæ

14 Ме 'фсымæртæ, кæд исчи зæгъы,
уырнындзинад мæм ис, зæгъгæ, йæ хъуыддæгтæ та
уырнындзинадмæ гæсгæ не сты, уæд ын уый цы
пайда у? Ахæм уырнындзинад æй фервæзын
кæндзæн? ‡‡†
15 Зæгъæм, де 'фсымæр кæнæ дæ хо сты бæгънæг
æмæ сæм бонваг хойраг дæр нæй,
16 Æмæ сын сымахæй исчи куы зæгъид: «Ацæут
фарнимæ, уæхи батавут æмæ бахæрут», фæлæ
хъуаг цæмæй æййафынц, уый та сын куы нæ
раттид, уæд уымæй цы пайда ис?
17 Афтæ уырнындзинад дæр – хъуыддæгтæй
æвдыст куы нæ уа, уæд мард у.
18 Фæлæ исчи зæгъдзæн: «Дæумæ уырнындзинад
ис, мæнмæ та – хъуыддæгтæ». Фенын мын кæн дæ
уырнындзинад æнæ хъуыддæгтæй, æз та дын мæ
уырнындзинад мæ хъуыддæгтæй равдисдзынæн.
19 Дæу уырны, Хуыцау иунæг Хуыцау кæй у, уый.
Хорз кæныс. Уый дæлимонты дæр уырны æмæ
æмризæджы ризынц. ‡‡‡
20 Фæлæ уырнындзинад æнæ хъуыддæгтæй мард
кæй у, уый базонын дæ фæнды, æнæзонд адæймаг?
21 Нæ фыдæл Авраам йæ фырт Исаакы
нывондхæссæныл куы æрæвæрдта, уæд Хуыцау
Авраамы йæ хъуыддæгты фæрцы не сраст кодта,
æви? §
22 Куыд уыныс, афтæмæй йæ уырнындзинад æмæ
йæ хъуыддæгтæ фæрсæй-фæрстæм цыдысты,
хъуыддæгты фæрцы йæ уырнындзинад сси
æнаипп.
23 Афтæ сæххæст, Сыгъдæг Фыст цы зæгъы, уый:
«Авраам бауууæндыди Хуыцауыл, æмæ йæ уый
тыххæй Хуыцау банымадта рæстгæнæгыл». Æмæ
Авраамы схуындæуыд Хуыцауы хæлар. §†
24 Куыд уынут, афтæмæй Хуыцау адæймаджы
сраст кæны æрмæст уырнындзинады фæрцы нæ,
фæлæ хъуыддæгты фæрцы дæр.
25 Афтæ хæтагсыл Раав дæр сгарджыты куы суазæг
кодта æмæ сæ æдас фæндагыл куы арвыста, уæд
æй Хуыцау йæ хъуыддæгты фæрцы не сраст кодта,
æви?
26 Уæдæ буар æнæ удæй мард куыд у, афтæ
уырнындзинад дæр æнæ хъуыддæгтæй мард у. §††

Æвзаджы тыххæй

3 Ме 'фсымæртæ, сымахæй бирæтæ сæхицæй
ахуыргæнджытæ скæнынмæ ма тырнæнт.
Махæй, ахуыргæнджытæй, карздæрæй кæй
æрдомдæуыдзæн, уый сымахæн зындгонд у. §‡
2 Уымæн æмæ мах неппæт дæр арæх
фæтæригъæдджын вæййæм. Ныхасæй тæригъæд
чи нæ ракæны, уый у алцæмæй дæр æххæст
адæймаг æмæ йæ бон у йеппæт буары рохтыл
хæцын дæр.
3 Цæмæй бæхтæ нæ коммæ кæсой, уый тыххæй
сын идоны къæбæлтæ сæ дзыхы куы бакæнæм,
уæд нæ бар фæцæуы сеппæт буарыл дæр.
4 Кæс-ма, наутæ дæр кæд тынг егъау сты æмæ сæ
кæд цыфæнды тыхджын дымгæтæ тæрынц,
уæддæр сæ гыццыл здахæн саразы, наутæраджы
кæдæм фæфæнды, уыцырдæм.

† Мф. 5:3. †† Мф. 5:43. ‡ Мф. 5:19. ‡† Мф. 19:18. ‡‡ Мф. 6:15. ‡‡† Мф. 7:26.

‡‡‡ Мк. 1:24; 12:29; Ап. хъ. 19:15. § Дзут. 11:17. §† Ром. 4:3; Гал. 3:6. §†† Дзут. 11:31. §‡ Мф. 23:8.

5 Афтæ æвзаг дæр хæрзгыццыл уæнг у, фæлæ йын тынг бирæ æнтысы. Кæс-ма, хæрзгыццыл зынгæй цы стыр арт сирвæзы!

6 Æвзаг дæр у зынг, фыдбылызы дуне. Æвзаг нæ буары иннæ уæнгты æхсæн ахæм у, æмæ æлгъаг кæны æгас буар дæр, арт бафтауы неппæт цардыл, йæхæдæг та зындоны артæй судзы. †

7 Адæймагæн йæ бон у алы сырдты æмæ мæргъты, хилджыты æмæ денджызон цæрæгойты йæ дæлбар бакæнын, æмæ сæ йæ дæлбар дæр бакодта.

8 Æвзаджы та йæ дæлбар бакæнын адæмæй никæмæн æнтысы. Уый у, бауромæн кæмæн нæй, ахæм фыдбылыз, мæлæтхæссæг маргæй æмыдзаг.

9 Æвзагæй арфæ кæнæм нæ Хицауæн – Фыдæн, æмæ дзы æлгъитæм, Хуыцауы æнгæс кæй сфæлдыстæуыд, уыцы адæмы дæр.

10 Иу дзыхæй рацæуы арфæ æмæ æлгъыст. Ме 'фсымæртæ, уый хъуамæ афтæ ма уа.

11 Уыциу суадонæй гуырынц, мыййаг, адджын дон дæр æмæ маст дон дæр?

12 Ме 'фсымæртæ, легъуибæласыл, мыййаг, зетибæласы гагатæ æрзайдзæни, сæнæфсирыл та – легъуийы дыргътæ? Афтæ цæхджын суадонæй дæр адджын дон нæ гуыры. ††

Зæххон зонд æмæ уæларвон зонд

13 Сымахæй зондджын æмæ æмбаргæ исчи у? Кæд æцæг ахæм у, уæд æй равдисæд йæ ныввыл цардæй, зондæй гуырæг æвæлмасдзинадæй. ‡

14 Фæлæ кæд уæ зæрдæ хæлæг æмæ хи уарзынæй æмыдзаг у, уæд ма æппæлут уæхицæй æмæ æцæгад ма æмбæхсут уæ гæды ныхæсты аууон.

15 Уый нæу уæларвæй æрцæуæгæ зонд, фæлæ у зæххон, тæригъæдджын æрдзыхъæдæй рацæугæ, хæйрæджы лæвæрд.

16 Уымæн æмæ хæлæг æмæ хи уарзын кæм уа, уым уыдзæни змæст æмæ алы æвзæр митæ. ‡†

17 Уæларвæй æрцæуæгæ зонд та фыццаджыдæр у сыгъдæг, стæй у фидауынгæнæг, æвæлмас, уарзæгой, нæу хивæнд, йæ хъуыддæгтæ сты хорз, никæй хъулон кæны, цæстмæмитæ йæм нæй. ‡‡

18 Фидыд чи тауы, уыцы фидауынгæнджытæ бафснайынц рæстады тыллæг.

Хуыцауæн басæттут

4 Сымахмæ фыдæх æмæ хъаугъатæ кæцæй ис? Уæ мидæг кæрæдзиимæ цы монцтæ тох кæнынц, уыдон сæ нæ расайынц, æви? ‡‡†

2 Бæллут цæмæдæр – æмæ уын нæй; марут æмæ хæлæг кæнут, фæлæ уæддæр уæ бон йæ райсын нæу. Кæрæдзимæ хæссут фыдæх æмæ хъаугъа кæнут; цы уæ хъæуы, уый нæ райсут, уымæн æмæ нæ курут.

3 Куы фæкурут, уæд нæ райсут, уымæн æмæ хорзæхæн нæ курут, фæлæ уæ монцтæ бафсадынæн. ‡‡‡

4 Хуыцауы ныууадзæг адæм! Дунеимæ хæларæй цæрын Хуыцауæн знаггад кæнын кæй у, уый нæ зонут, æви? Уæдæ дунеимæ хæларæй цæрын чи равзара, уый Хуыцауæн свæййы знаг. §

5 Æви сымах афтæ æнхъæлут, æмæ Сыгъдæг Фыст дзæгъæлы зæгъы: «Хуыцау нæ зæрдæты Кæй æрцæрын кодта, уыцы Уд нæ афтæ бирæ уарзы, æмæ Йæ фæнды, æрмæст Уый дæлбар куыд уæм»? §†

6 Уый хыгъд нын Хуыцау ноджы фылдæр хорзæх дætты. Уымæ гæсгæ зæгъы Сыгъдæг Фыст: «Хуыцау сæрыстыртæн сæ ныхмæ у, сæрныллæджытæн та хорзæх дætты». §††

7 Уæдæ Хуыцауæн басæттут, слæуут хæйрæджы ныхмæ æмæ уæ алидздзæн.

8 Æрбахæстæг ут Хуыцаумæ, æмæ уæм æрбахæстæг уыдзæн. Ссыгъдæг кæнут уæ къухтæ, тæригъæдджынтæ; æрæхсут уæ зæрдæтæ, дызæрдыгтæ.

9 Хъыг кæнут, кæут æмæ дзыназут. Уæ худын раивут кæуынæй, уæ цин – хъыгæй. §‡

10 Хицауы раз æрныллæг кæнут уæхи æмæ уæ сбæрзонд кæндзæн. §‡†

11 Кæрæдзийыл цъыф ма калут, æфсымæртæ. Йе 'фсымæрыл цъыф чи калы кæнæ йе 'фсымæрæн чи тæрхон кæны, уый цъыф калы æгъдауыл æмæ йын тæрхон хæссы. Кæд æгъдауæн тæрхон хæссыс, уæд æгъдау æххæстгæнæг нæ дæ, фæлæ тæрхонгæнæг. §†

12 Æгъдауæвæрæг æмæ Тæрхонгæнæг иу у, Йæ бон у фервæзын кæнын дæр æмæ фесафын дæр. Ды та чи дæ, æмæ хионæн тæрхон кæнай? §‡

Хуыцауы уал бафæрс

13 Ныр та байхъусут сымах, афтæ зæгъджытæ: «Абон кæнæ райсом ацæудзыстæм ахæм æмæ ахæм сахармæ, фæцæрдзыстæм дзы афæдз, кæндзыстæм сæудæджер æмæ райсдзыстæм æфтиаг». §§†

14 Афтæмæй та райсом цы æрцæудзæн, уый уæвгæ дæр нæ зонут. Уæ цард цы у? Сымах стут донытæфау, исдуг чи фæзыны æмæ стæй чи æрбайсæфы.

15 «Хицауы куы бафæнда, уæд мах уыдзыстæм удæгас æмæ сараздзыстæм уый дæр æмæ уый дæр», – афтæ дзурыны бæсты §§‡

16 Сымах фырхъалæй уæхицæй æппæлут. Алы ахæм хиппæлой ми дæр фыдбылыз у.

17 Уæдæ хорз кæнын кæй хъæуы, уый чи æмбары æмæ йæ чи нæ кæны, уымæн уый тæригъæд у.

† *Мф. 15:18.* †† *Лк. 6:44.* ‡ *Мф. 5:16; 2 Тим. 2:24.* ‡† *1 Кор. 3:3.* ‡‡ *Мф. 5:7-8; 2 Кор. 6:6; Гал. 5:22; 1 Тим. 1:5.* ‡‡† *Ром. 7:23; Гал. 5:17.* ‡‡‡ *1 Ин. 3:22.* § *Ин. 15:19; Ром. 8:7.* §† *Гал. 5:17.* §†† *Лк. 14:11; 1 Пет. 5:5.* §‡ *Мф. 5:4.* §‡† *1 Пет. 5:6.* §† *Мф. 7:1.* §‡ *Ром. 14:4.* §§† *Лк. 12:18.* §§‡ *Ап. хъ. 18:21; 1 Кор. 4:19; 16:7.*

Бонджынтæн зонынæн

5 Байхъусут сымах, бонджынтæ. Кæут æмæ
дзыназут, цы бæллæхтæ уæ æрæййафынц,
уыдоны тыххæй. [†]
2 Уæ мулк бамбыди, уæ дарæс уын бахордта
рæмпæг.
3 Уæ сызгъæрин æмæ æвзист сызгæ сты, се згæ
уæ ныхмæ æвдисæн уыдзæн æмæ уын артау
бахæрдзæн уæ буар. Рæстæджы кæрон æрæмбырд
кодтат уæ хæзнатæ! [††]
4 Уæ хуымтæ уын чи ныккарста, уыцы кусджыты
мызд уæхи бакодтат, æмæ уыдон æрдиаг кæнынц
хъæлæсыдзагæй. Хор бафснайджыты æрдиаг
сыхъуысти Хицау Саваофмæ.
5 Сымах хъалæй цардыстут зæххыл, уæ
удыдзæбæхæн; уæхи снард кодтат, къæсæрмæ чи
æрбахæццæ, уæ æргæвдыны уыцы бонмæ. [‡]
6 Сымах тæрхон рахастат рæстгæнджытæн æмæ
сæ амардтат; уыдон уын ныхкъуырд нæ
лæвæрдтой.

Ут фæразон æмæ кувут

7 Уæдæ, æфсымæртæ, Хицауы æрцыдмæ
æнхъæлмæ кæсут фæразонæй. Мæнæ зæхкусæг
фæразонæй æнхъæлмæ кæсы зæххы зынаргъ
бæркадмæ, цалынмæ фæззыгон æмæ уалдзыгон
уарынтæ æрцæуой, уæдмæ.
8 Фæразонæй æнхъæлмæ кæсут сымах дæр,
фидар фæлæуут, уымæн æмæ Хицауы æрцыдмæ
бирæ нал баззади. [‡†]
9 Кæрæдзийæ хъæстаг ма ут, æфсымæртæ, æмæ
тæрхонгонд ма уат. Тæрхонгæнæг ныридæгæн
къæсæрыл лæууы.
10 Ме 'фсымæртæ, Хицауы номæй чи дзырдта,
уыцы пехуымпартæ хъизæмæрттæн куыд фæразон
уыдысты, афтæ фæразон ут сымах дæр. [‡‡]
11 Мах тæхудиагыл нымайæм, хъизæмæрттæн чи
бафæрæзта, уыдоны. Сымах фехъуыстат, Иов
фæразон кæй разынд æмæ йæ Хицау
æппынфæстаг кæй схорзæхджын кодта, уый
тыххæй, æмæ зонут, Хицау уарзæгой æмæ
тæригъæдгæнаг кæй у, уый.
12 Уæлдайдæр, ме 'фсымæртæ, ма сомы кæнут
нæдæр арвæй, нæдæр зæххæй, нæдæр æндæр
истæмæй. Фæлæ уæ «о» хъуамæ уа «о», уæ «нæ» та
– «нæ», æмæ тæрхонгонд ма уат. [‡‡†]
13 Хъизæмар уæ исчи æвзары? Кувæд. Хъæлдзæг
уæ исчи у? Зарæд Хуыцауæн. [‡‡‡]
14 Рынчын уæ исчи у? Фæдзурæд аргъуаны
хистæртæм. Уыдон æй Хицауы номыл
байсæрддзысты зетийæ æмæ йын скувдзысты. [§]
15 Уырныңдзинады мидæг йæ тых кæмæн ис,
уыцы куывдæй сдзæбæх уыдзæн рынчын, æмæ йæ
Хицау рабадын кæндзæн. Æмæ кæд тæригъæдты
бафтыди рынчын, уæд ын сæ ныббарстæуыдзæн. [§†]
16 Уæдæ уæ тæригъæдтæ æргом кæнут
кæрæдзийæн, кувут кæрæдзийы тыххæй, æмæ
сæнæниз уат. Рæстгæнæджы зæрдиаг куывды бон
бирæ у.
17 Илиа мах хуызæн адæймаг уыди. Фæлæ уарын
цæмæй ма уа, уый тыххæй зæрдиагæй ракуырдта
Хуыцауæй, æмæ æртæ азы æмæ æхсæз мæйы
зæхмæ иу æртах дæр не 'рхауд. [§††]
18 Стæй ногæй куы бакуывта, уæд арвæй æрцыд
уарын æмæ зæхх радта хор.
19 Ме 'фсымæртæ, исчи уæ æцæгадæй куы
адзæгъæл уа æмæ йæ иннæ куы раздаха, [§‡]
20 Уæд зонæд: чи адзæгъæл, ахæм
тæригъæдджыны раздахæг ын мæлæтæй
фервæзын кæндзæн йæ уд, æмæ барст
æрцæудзысты бирæ тæригъæдтæ.

† *Лк. 6:24; 1 Тим. 6:9, 17.* †† *Мф. 6:19.* ‡ *Лк. 6:25.* ‡† *Лк. 21:9; Дзут. 10:36.* ‡‡ *Мф. 5:12.* ‡‡† *Мф. 5:34, 37.* ‡‡‡ *Эф. 5:19; 6:18.* § *Мк. 6:13.* §† *Мф. 9:2.* §†† *Лк. 4:25.* §‡ *Мф. 18:15; Лк. 17:3.*

1 Петр

1 Петрæй, Йесо Чырыстийы апостолæй, –
Понты, Галатийы, Каппадокийы, Асийы æмæ
Вифинийы чи ныххæлиу, æцæгæлонау дзы чи
цæры, Хуыцауы уыцы æвзæрстытæм. [†]
2 Кæй уæ сæвзардзæн, уый Фыд-Хуыцау зыдта
рагацау, æмæ Йæ Уд ссыгъдæг кодта сымах,
цæмæй Йесо Чырыстийæн уат коммæгæс æмæ уæ
цæхсадæуа Йæ Тугæй. Хуыцау уын ноджы фылдæр
бахай кæнæд Йæ хорзæх æмæ Йæ фарнæй. [††]

Уырнджыты зæрдæдарæн

3 Арфæгонд уæд нæ Хицау Йесо Чырыстийы
Хуыцау æмæ Фыд. Йесо Чырыстийы мæрдтæй кæй
райгас кодта, уымæй нын Йе стыр хорзæхмæ гæсгæ
радта ног цард æмæ æнæфæцудгæ зæрдæдарæн – [‡]
4 Фесæфæн кæмæн нæй, рæстæджы бар кæуыл
нæ цæуы, ахæм хорзæхтæ уæлæрвты æфснайдæй
лæууынц сымахæн. [‡†]
5 Уырнынад уæм кæй ис, уымæ гæсгæ Хуыцау
сымах Йæ хъаруйæ хъахъхъæны, цалынмæ уæ
фервæзын кæна, уæдмæ. Уыцы ирвæзындзинад
цæттæ у, æмæ йæ Хуыцау раргом кæндзæни
рæстæджы кæроны. [‡‡]
6 Æмæ цин кæнут уыдæтты тыххæй, ныртæккæ уæ
алыхуызон фæлварæнты исдуг хъыг бавзарын куы
бахъæуы, уæд дæр. [‡‡†]
7 Сызгъæрин бафæразы артæн, фæлæ уæддæр
фесæфы; сызгъæринæй зынаргъдæр чи у, уæ уыцы
фæлтæрд уырнындзинад раппæлыны, намыс æмæ
кады аккаг уыдзæн, Йесо Чырысти куы æрцæуа,
уæд.
8 Сымах цæстæй нæ федтат Чырыстийы, фæлæ
Йæ уарзут, æмæ Йæ кæд ныртæккæ нæ уынут,
уæддæр Ыл æууæндут æмæ уæ цин у, зæгъæн
кæмæн нæй, ахæм. [‡‡‡]
9 Уымæн æмæ уæ къухы æфты, уырнындзинад
сымах цæмæ хъуамæ æркæна, уый – уæ удты
фервæзын кæнын. [§]
10 Уыцы ирвæзындзинад иртæстой пехуымпартæ
æмæ рагагъоммæ загътой, сымахæн нысангонд цы
хорзæх уыди, уый тыххæй. [§†]
11 Уыдон архайдтой, хайджын Кæмæй уыдысты,
Чырыстийы уыцы Уд сын рагагъоммæ Чырыстийы
тухæнты æмæ Йæ фæстæдæры намысы тыххæй
куы дзырдта, уæд сын цы афонмæ æмæ æууæлтæм
амыдта, уый базоныныл.
12 Хуыцау сын раргом кодта, цы раиртæстой, уый
сæхи хорзæхæн нæ, фæлæ уæ хорзæхæн кæй уыди.
Цы раиртæстой, уый тыххæй ныр сымахæн
загътой, фарны уац уын уæларвæй æрвыст
Сыгъдæг Удæй разæнгардæй чи фехъусын кодта,
уыдон. Уыцы сусæгдзинад базонынмæ бæллынц
зæдтæ дæр. [§††]

Ут сыгъдæг

13 Уымæ гæсгæ уæ зонд уæд архайынмæ цæттæ
æмæ цырд лæуут; уæ зæрдæ фидарæй дарут, Йесо
Чырысти куы æрцæуа, уæд цы хорзæх райсдзыстут,
ууыл. [§‡]
14 Ут коммæгæс хъæбултау – Хуыцауы куы нæма
зыдтат, уæд уæм цы мондæгтæ уыди, уыдоны
фæдыл ма цæут, [§‡†]
15 Фæлæ уæ Æрхонæг куыд сыгъдæг у, афтæ
уæхæдæг дæр алы хъуыддаджы ут сыгъдæг. [§†]
16 Сыгъдæг Фыст дæр афтæ зæгъы: «Ут сыгъдæг,
уымæн æмæ Æз сыгъдæг дæн».
17 Чи никæй хъулон кæны, алкæмæн дæр йæ
хъуыддæгтæм гæсгæ Чи хæссы тæрхон, кæд Уый
уæ Фыд хонут, уæд æцæгæлон бæстæйы уæ цард
æрвитут афтæ, æмæ уæм Хуыцауы тас куыд уа.
18 Уымæн æмæ сымах зонут: уæ фыдæлтæй уын
цы ницæйаг цард баззад, уымæй уæ балхæдæуыди,
рæстæг кæй бахæрдзæн, ахæм æвзист кæнæ
сызгъæринæй нæ,
19 Фæлæ æнаипп æмæ сыгъдæг Уæрыччы –
Чырыстийы зынаргъ Тугæй. [§‡]
20 Уый сæвзæрстæуыд дуне сфæлдисыны размæ,
æмæ сымах сæраппонд раргом рæстæджы кæрон.
21 Йæ фæрцы сымах бауæндыдыстут Хуыцауыл.
Уый Йæ райгас кодта мæрдтæй æмæ Йын радта
намыс, Хуыцауыл куыд æууæндат æмæ Йыл уæ
зæрдæ куыд дарат.
22 Æцæгадæн коммæ бакæсыны руаджы сымах уæ
зæрдæтæ ссыгъдæг кодтат æнæцæстмæуарзтæй
æфсымæрты уарзынæн. Уæдæ кæрæдзи бауарзут
зæрдиагæй. [§§†]
23 Уымæн æмæ сымах ногæй райгуырдыстут,
мæлæты бар кæуыл цæуы, уыцы адæймаджы
мыггагæй нæ, фæлæ Хуыцауы цардæгас æмæ
æнусон ныхасы руаджы. [§§‡]

† *1 Пет. 2:9.* †† *Эф. 1:4, 7; Дзут. 12:24.* ‡ *Ром. 6:4; Эф. 1:3.* ‡† *2 Тим. 4:8.* ‡‡ *Ин. 10:28.* ‡‡† *Мф. 5:12; 2 Кор. 4:17.* ‡‡‡ *Ин. 20:29; 2 Кор. 5:7.* § *Ром. 6:23.* §† *Мф. 13:17; 2 Пет. 1:21.* §†† *Эф. 3:10; 1 Тим. 3:16.* §‡ *Лк. 12:35.* §‡† *Ап. хъ. 17:30.* §† *Лк. 1:75.* §‡ *1 Ин. 1:17; 1 Кор. 6:20; Эф. 1:7; Дзут. 9:14; Æрг. 1:5, 20.* §§† *1 Пет. 2:17.* §§‡ *Иак. 1:18.*

24 Сыгъдæг Фыст зæгъы: «Алы адæймаг дæр у
кæрдæгау, йæ намыс – быдираг дидинæгау:
кæрдæг бахус æмæ дидинæг æрызгъæлди;
25 Хицауы ныхас та мыггагмæ цæры». Уыцы ныхас
у, сымах цы фарны уац фехъуыстат, уый.

2 Уæдæ ныууадзут алы хæрам, хин, цæстмæми,
хæлæг æмæ фыдгой. [†]
2 Ноггуырд сабитау кæддæриддæр уæ зæрдæ
агурæд удæн царддæттæг сыгъдæг æхсыр – рæзты
хос уын куыд уа уæ фервæзынæн, афтæ. [††]
3 Уымæн æмæ сымах базыдтат Хицауы хорзæхы
ад.

Хуыцауы адæм

4 Адæм Кæуыл нæ барвæссыдысты, фæлæ Хуыцау
Кæй сæвзæрста æмæ Йын зынаргъ Чи у, æрцæут
уыцы Чырыстимæ – удæгас дурмæ. [‡]
5 Æмæ сымах дæр, удæгас дуртау, уæхи раттут
Хуыцауæн уæхицæй лæггады хæдзар самайынæн,
уыдзыстут дзы сыгъдæг кусджытæ æмæ Йын Йесо
Чырыстийы фæрцы хæсдзыстут фæндиаг
нывондтæ – лæггад Ын кæндзыстут Сыгъдæг Удæй
разæнгардæй. [‡†]
6 Уымæн æмæ Сыгъдæг Фысты загъд ис: «Мæнæ
Æз Сионы æвæрын сæрæвæрæн – æвзæрст
зынаргъ дур, æмæ Йыл чи æууæнды, уый нæ
фæхудинаг уыдзæн». [‡‡]
7 Уæдæ Уый сымахæн, уырнджытæн, хæзна у,
æнæуырнджытæн та у, «аразджытæ цы дурыл нæ
барвæссыдысты, фæлæ сæрæвæрæн чи сси»,
«кæуыл фæкæлынц æмæ ахауынц, уыцы дур». [‡‡†]
8 Хуыцауы ныхасæн коммæгæс кæй не сты, уый
тыххæй Йыл фæкæлынц. Афтæ сын снысан кодта
Хуыцау.
9 Сымах та стут «æвзæрст мыггаг,
лæггадгæнджытæ Паддзахæн, Хуыцау Йæхи кæй
бакодта, уыцы сыгъдæг адæм», талынгæй уæ Йæ
диссаджы рухсмæ Æрхонæджы алæмæты
хъуыддæгты тыххæй куыд хъусын кæнат. [‡‡‡]
10 Кæддæр Хуыцауы адæм нæ уыдыстут, ныр та
Йæ адæм стут. Кæддæр Ын Йæ хорзæх нæ зыдтат,
ныр та дзы хайджын стут. [§]

Цæрут Хуыцауы цагъартау

11 Мæ уарзон хæлæрттæ, курын сымахæй,
æцæгæлон бæстæйы рæстæгмæ цæрджытæй: уæ
тæригъæдджын æрдзыхъæды мондæгты коммæ ма
кæсут – уыдон уæ уды ныхмæ тох кæнынц. [§†]
12 Муртатты æхсæн уæ цард уæд фæзминаг.
Фыдгæнджытæ цыма стут, уыйау уыл кæд уыдон
цъыф калынц, уæддæр уындзысты уæ хорз
хъуыддæгтæ æмæ скад кæндзысты Хуыцауæн, куы
æрцæуа, уæд. [§††]
13 Хицауы сæраппонд коммæгæс ут, кæй бар уыл
цæуы, уыдонæй алкæмæн дæр: паддзахæн –
уæлдæр хицауиуæггæнæгæн, [§‡]
14 Фыдгæнджыты бафхæрыны æмæ
хæрзгæнджыты барæвдауыны тыххæй паддзах кæй
сæвæры, уыцы хицæуттæн.
15 Уымæн æмæ Хуыцауы афтæ фæнды, цæмæй уæ
хорз хъуыддæгтæй кæрон сæвæрат æнæзонд
адæмы æнæфенд ныхæстæн.
16 Цæрут сæрибар адæмау – Хуыцауы цагъартау.
Фæлæ уæ сæрибар æвзæр митæ ма расайæд. [§‡†]
17 Аргъ кæнут алкæмæн дæр, уарзут æфсымæрты,
тæрсут Хуыцауæй, нымайут паддзахы. [§†]
18 Цагъартæ, нымайут уæ хицæутты æмæ сын ут
коммæгæс, стæй зæрдæхæлар æмæ æвæлмас чи у,
æрмæст уыдонæн нæ, фæлæ тызмæгтæн дæр.
19 Уымæн æмæ исчи æназымæй æфхæрд æмæ
хъизæмæрттæ куы æвзара, æмæ Хуыцауимæ йæ
зæрдæ кæй ис, уый сæраппонд куы быхса, уæд уый
Хуыцауæн фæндон у. [§‡]
20 Уе 'взæр хъуыддæгты тыххæй æфхæрд куы
æййафат æмæ куы быхсат, уæд дзы раппæлинагæй
цы ис? Фæлæ кæд хорз хъуыддæгтæ аразут,
афтæмæй хъизæмар æвзарут æмæ стут фæразон,
уæд уый Хуыцауæн фæндон у – [§§†]
21 Хуыцау уæ уый тыххæй сæвзæрста. Уымæн
æмæ Чырысти дæр хъизæмар бавзæрста сымах
сæраппонд, æмæ уын у фæзминаг, цæмæй цæуат
Йæ фæдыл. [§§‡]
22 Чырысти тæригъæды никуы бафтыд, æмæ Йæ
дзыхæй мæнгныхас никуы рацыди. [§§§]
23 Дзырдтой Йын æвзæртæ, фæлæ æвзæр
ныхасæй дзуапп нæ лæвæрдта, хъизæмарæй Йæ
мардтой, фæлæ сæ никæмæ æртхъирæн кодта –
æппæт дæр бакодта Æнæхæрам Тæрхонгæнæджы
æвджид.
24 Уый нын нæ тæригъæдтæ Йæ буаримæ систа
дзуармæ, цæмæй амæлæм тæригъæдæн æмæ
цæрæм рæстдзинадæн. Сымах Йæ хъæдгæмттæй
сдзæбæх стут. [18]
25 Уымæн æмæ сымах уыдыстут дзæгъæл фыстау,
фæлæ ныр раздæхтыстут уæ удты Фыййаумæ æмæ
Цæстдарæгмæ.

Ус æмæ лæг

3 Афтæ сымах дæр, устытæ, кæсут уæ лæгты
коммæ, Хуыцауы ныхасæн дзы чи нæ сæтты,
цæмæй уыдонæн зæгъын дæр ма бахъæуа, фæлæ
сæ Хуыцаумæ æрхона сæ устыты цард, [19]
2 Уымæн æмæ фендзысты, сымах кæй цæрут
сыгъдæгæй æмæ уæм кæй ис Хуыцауы тас.
3 Æддаг бакастæй чи зыны, дзыккуты уыцы аив
быд, сызгъæрин фæлындæнтæ кæнæ аив дарæс ма
уæнт уæ фидауц, [20]

† *Кол. 3:8; Дзут. 12:1.* †† *Мф. 11:3; Мк. 10:14.* ‡ *Мф. 16:18; 21:42.* ‡† *Æрг. 1:6.* ‡‡ *Ром. 9:33.* ‡‡† *Мф. 21:42.* ‡‡‡ *Ап. хъ. 26:18.* § *Ром. 9:25.* §† *Ром. 13:13; Гал. 5:16.* §†† *Мф. 5:16.*

§‡ *Ром. 13:1; Тит. 3:1.* §‡† *Гал. 5:13.* §† *1 Пет. 1:22; Ром. 12:10.* §‡ *Мф. 5:10.* §§† *1 Пет. 3:14; 4:14.* §§‡ *Мф. 16:24; Флп. 2:5.* §§§ *1 Ин. 3:5.* 18 *Мф. 8:17; Ром. 6:2.* 19 *Эф. 5:22; Кол. 3:18.* 20 *1 Тим. 2:9.*

4 Фæлæ уæ зæрдæйы уаг, Хуыцауы цæсты тынг
зынаргъ чи у, уыцы æвæлмас æмæ сабыр
удыхъæды æнæмæлгæ рæсугъддзинад. [†]
5 Хуыцауыл йæ зæрдæ чи дардта, уыцы сыгъдæг
устытæ дæр рагзаманы фидауцджын уыдысты, сæ
лæгты коммæ кæй кастысты, уымæй.
6 Афтæ Саррæ уыд Авраамæн коммæгæс, æмæ йæ
хуыдта йе 'лдар. Кæд сымах хорз хъуыддæгтæ
аразут æмæ уыл фæстæмæ ницавæр тас хæцы, уæд
Саррæйы хъæбултæ стут.
7 Сымах дæр, лæгтæ, цæрут уæ устытимæ, уыдон
лæмæгъдæр кæй сты, уый æмбаргæйæ. Аргъ сын
кæнут, уымæн æмæ уыдон дæр уемæ райсдзысты
Хуыцауы хорзæх – мыггагмæйы цард. Афтæмæй уæ
куывд нæ фæкъуылымпы уыдзæн. [††]

Фыдæхæн фыдæхæй ма фидут

8 Уæдæ уеппæт дæр ут æмзонд, иннæйы мæт
æмæ цинæй хайджын, æфсымæруарз,
зæрдæхæлар, сæрныллæг. [‡]
9 Фыдæхæн ма фидут фыдæхæй, æфхæрæн
ныхасæн – æфхæрæн ныхасæй. Уый нæ, фæлæ
Хуыцауæй курут хорзæх æфхæрджытæн – Хуыцау
сымах уый тыххæй æрхуыдта. Æмæ уыл уæд
æрцæудзæн Йæ хорзæх. [‡†]
10 Уымæн æмæ «тæхудиаг цардæй цæрын æмæ
хорз рæстæг фенын кæй фæнды, уый ма уæд
маргæвзаг æмæ йæ дзыхæй ма рацæуæд
мæнгныхас,
11 Ныууадзæд фыдæх æмæ аразæд хорз
хъуыддæгтæ, зæрдиагæй тырнæд фидыдмæ.
12 Хицау Йæ цæст дары рæстгæнджытæм æмæ
сын хъусы сæ куывдмæ; фыдгæнджытæн та Хицау
сæ ныхмæ у».
13 Æмæ хорз хъуыддæгтæм куы тырнат, уæд уын
фыдбылыз чи хъуамæ сараза?
14 Фæлæ кæд Хуыцауæн фæндон хъуыддæгты
тыххæй тухæн æвзарут, уæд тæхудиаг стут; уе
'фхæрджытæ уæ цæмæй тæрсын кæнынц, уымæй
та ма тæрсут æмæ ма тыхсут. [‡‡]
15 Зæрдæбынæй кад кæнут Чырыстийæн – уæ
Хицауæн. Уæ зæрдæдарæны бындурæй уæ чи
фæрса, уымæн кæддæриддæр цæттæ ут
æвæлмасæй æмæ Хуыцауæй тæрсгæйæ дзуапп
раттынмæ. [‡‡†]
16 Уæ цæсгомыл къæм абадын ма бауадзут, æмæ
фæхудинаг уой, уæ дзæбæх чырыстон цардыл
цъыф чи калы, уыдон. [‡‡‡]
17 Уымæн æмæ Хуыцауы фæндæй иугæр
хъизæмар бавзаргæ куы уа, уæд æй æвзæр
хъуыддæгты бæсты фæлтау хорз хъуыддæгты
тыххæй бавзар. [§]
18 Уымæн æмæ Чырысти дæр мах Хуыцаумæ
æрхоныны охыл уыциу хъизæмар бавзæрста –
Йæхæдæг æназым уыди, афтæмæй азымджынты
сæраппонд амарди уыдоны тæригъæдты тыххæй.
Йæ буар Ын амардтой, фæлæ уды æгъдауæй
райгас, [§†]
19 Æмæ афтæмæй ацыд æмæ хъусын кодта уац
ахст удтæн – [§††]
20 Кæддæр Хуыцауæн чи нæ басаст, уыдонæн.
Хуыцау сын быхста æмæ æнхъæлмæ касти,
цалынмæ Ной нау аразта, уæдмæ. Уыцы науы
æрмæст цалдæрæй – аст адæймаджы –
фервæзтысты доны фæрцы. [§‡]
21 Уыцы дон фæсномыгæй амыдта
донаргъуыдмæ; донаргъуыд та у буары чъизи
æрæхсын нæ, фæлæ Хуыцауæн сыгъдæг
цæсгомимæ цæрыны тыххæй зæрдæ бавæрын [§‡†].
Донаргъуыд абон сымах ирвæзын кæны Йесо
Чырыстийы райгасы фæрцы [§†] –
22 Уый ацыд уæларвмæ, бады Хуыцауы рахиз
фарс, Йæ дæлбар сты зæдтæ, уæларвон
барджынтæ æмæ тыхджынтæ. [§‡]

Дæ цард снывонд кæн Хуыцауæн

4 Чырысти буарæй хъизæмæрттæ кæй
бавзæрста, уымæ гæсгæ сымах дæр Йæ
цæстæй кæсут хъизæмæрттæм æмæ уымæй ифтонг
кæнут уæхи, уымæн æмæ буарæй тухæнгæнæг
тæригъæды нал æфты – [§§†]
2 Буары цæрынæн ма йын цы рæстæг баззади,
уый æрвиты адæймаджы тæригъæдджын
мондæгтæ æфсадгæйæ нæ, фæлæ Хуыцауæн
фæндиагæй. [§§‡]
3 Æгъгъæд уын фæуæд, ивгъуыд заман муртатты
æгъдæуттæм гæсгæ цас фæцардыстут, уый –
уыдыстут хæлд адæм, чъизи монцты, фыднозты
æмæ æнæуаг миты уацайрæгтæ, куывтат æлгъаг
мæнгхуыцæуттæн. [§§§]
4 Ныр муртаттимæ иумæ уыдонæн сæ хæлд
хъуыддæгты цъымарайы кæй нал ныгъуылут, уый
сæ æфтауы дисы æмæ уыл цъыф калынц. [18]
5 Уыдон дзуапп ратдзысты, удæгæстæн æмæ
мæрдтæн тæрхон рахæссынмæ цæттæ Чи у,
Уымæн. [19]
6 Уымæ гæсгæ фарны уац мæрдтæ дæр уый
тыххæй фехъуыстой, æмæ адæмæн тæрхон куыд
рахастæуы, кæд уыдоны буарæн тæрхон афтæ
рахастæуыд, уæддæр уды æгъдауæй цæрой
Хуыцауимæ.
7 Рæхджы алцæмæн дæр уыдзæни кæрон. Уæдæ
ут хæдзонд, кæддæриддæр цæттæ æмæ кувут. [20]
8 Фыццаджыдæр кæрæдзи уарзут зæрдиагæй,
уымæн æмæ уарзондзинады фæрцы бирæ
тæригъæдтæ ныббарстæуы.

† *Ром. 7:22; 2 Кор. 4:16.* †† *1 Кор. 7:3; Гал. 3:28.* ‡ *Ром. 15:5.* ‡† *Мф. 5:39; Ром. 12:14, 17.* ‡‡ *Мф. 5:10.* ‡‡† *Кол. 4:6.* ‡‡‡ *1 Пет. 2:12.* § *1 Пет. 4:15.*

§† *Ром. 5:6; Дзут. 9:28.* §†† *Кол. 2:15.* §‡ *Мф. 24:37; Лк. 17:26.* §‡† *3:21 Ацы бынат тæлмац кæнынц афтæ дæр: |iУыцы дон фæсномыгæй амыдта донаргъуыдмæ; донаргъуыд та буары чъизи æрæхсын нæу, фæлæ у Хуыцаумæ сыгъдæг цæсгомы тыххæй кувын|r.* §† *Ром. 6:4; Эф. 1:20.* §‡ *Мф. 28:18; Эф. 1:20.* §§† *1 Пет. 2:21.* §§‡ *2 Кор. 5:15; Гал. 2:20.* §§§ *Эф. 4:17.* 18 *1 Пет. 2:12.* 19 *2 Тим. 4:1.* 20 *Лк. 21:34; Иак. 5:8.*

9 Кæрæдзийы-иу суазæг кæнут зæрдиагæй, æнæ
хъуыр-хъуырæй. †
10 Сымахæй алкæмæн дæр рардæуыд йæхи
курдиат, æмæ уæ алчидæр Хуыцауы лæвæрд уыцы
алыхуызон хорзæхтæй раст пайда кæнæд
кæрæдзийæн лæггады охыл.
11 Чи амоны, уый амонæд Хуыцауы ныхас; чи
лæггад кæны, уый лæггад кæнæд, Хуыцау ын цы
хъару дætты, уымæй – уæ алы хъуыддагæй дæр
Йесо Чырыстийы фæрцы Хуыцау куыд скадджын
уа, афтæ. Кад æмæ Йын паддзахад уæд мыггагæй-
мыггагмæ! Амен.
12 Мæ уарзон хæлæрттæ, уæ бафæлварыны
тыххæй фыдæвзарæнты кæй æфтут, уый уæм
диссаг ма кæсæд, цыма уыл цыдæр æнахуыр
хъуыддаг æрцыди, уыйау,
13 Фæлæ цин кæнут, Чырыстийы тухæнтæй
хайджын кæй стут, ууыл, æмæ хъæлдзæг æмæ
зæрдæрухс уыдзыстут, Йæ намыс куы раргом уа,
уæд.
14 Кæд уыл Чырыстийы номы тыххæй цъыф
калынц, уæд тæхудиаг стут, уымæн æмæ Хуыцауы
намысджын Уд уæ зæрдæты ис. [Уыдон Æй фауынц,
сымах та Йæ кадджын кæнут.] ††
15 Æрмæст марыны, кæнæ давыны, кæнæ æндæр
фыдракæнды, кæнæ искæй хъуыддæгты хи
нытъыссыны тыххæй уæ æфхæрд макæмæ
æрхауæд. ‡
16 Фæлæ чырыстон кæй у, кæд уый тыххæй исчи
тухæны æфты, уæд æм худинаг ма кæсæд, фæлæ
стауæд Хуыцауы, цы ном хæссы, уый тыххæй.
17 Уымæн æмæ ралæууыд тæрхонæн Хуыцауы
хæдзарæй райдайыны рæстæг. Æмæ кæд тæрхон
махæй райдайдзæн, уæд Хуыцауы фарны уацæн чи
нæ сæтты, уыдонæн та цæуыл ахицæн уыдзæн? ‡†
18 «Кæд рæстгæнæг зынтæй ирвæзы, уæд
æнæхуыцау тæригъæдджын цы фæуыдзæн?»
19 Уæдæ Хуыцауы фæндонмæ гæсгæ чи æвзары
тухæн, уыдон сæхи бафæдзæхсæнт иузæрдион
Сфæлдисæгыл æмæ дарддæр дæр аразæнт хорз
хъуыддæгтæ.

Хуыцау сфидар кæндзæн уырнджыты

5 Фыссын уæ аргъуаны хистæртæм. Æз дæр дæн
аргъуаны хистæр, Чырыстийы тухæнтæн
æвдисæн, æмæ, цы намыс хъуамæ раргом уа,
уымæй чи схайджын уыдзæн, уыдонæй иу. Курын
уæ: ‡‡
2 Сымахыл кæй бафæдзæхстæуыд, Хуыцауы уыцы
дзуг æнæбары, æфтиаджы тыххæй ма хизут, фæлæ
зæрдиагæй, æнувыдæй – Хуыцауæн фæндонæй. ‡‡†
3 Уæ бæрны чи ис, уыдонæн æлдæрттæ ма ут,
фæлæ дзугæн ут фæзминаг. ‡‡‡
4 Æмæ Хистæр Фыййау куы æрцæуа, уæд
райсдзыстут æнæмæлгæ намысы хæрзиуæг.
5 Сымах дæр, кæстæртæ, кæсут хистæрты коммæ.
Уырнджытæ, уеппæт дæр кæрæдзийы раз ут
сæрныллæг, уымæн æмæ «Хуыцау сæрыстыртæн
сæ ныхмæ у, сæрныллæджытæн та хорзæх дætты».
§
6 Уæдæ уæхи æрныллæг кæнут хъомысджын
Хуыцауы раз æмæ, афон куы ралæууа, уæд уæ
сбæрзонд кæндзæн. §†
7 Уеппæт сагъæстæ бакæнут Йæ бар, уымæн æмæ
Йæ мæт сымахыл у. §††
8 Ут къæрцхъус æмæ цырд лæуут, уымæн æмæ уæ
фыдгул хæйрæг цæуы богътæгæнæг домбайау
æмæ агуры, кæй аныхъуыра, ахæмты. §‡
9 Фидар уырнындзинадимæ æрлæуут йæ ныхмæ –
уе 'фсымæртæ дæр æппæт дунейы ахæм тухæнтæ
кæй æвзарынц, уый сымах зонут. §‡†
10 Исдуг æвзардзыстут тухæнтæ, фæлæ алы
хорзæх дæр Кæмæ ис, уыцы Хуыцау уæ сæвзæрста
Чырыстиимæ иугондæй Йæ мыггагмæйы намысæй
хай райсынмæ, æмæ уын Йæхæдæг ратдзæн ног
тыхтæ, скæндзæн уæ удвидар æмæ æнæфæцудгæ
хъаруджын. §†
11 Паддзахиуæг кæнæд мыггагмæ! Амен.
12 Ацы цыбыр фыстæг уæм ныффыстон,
иузæрдионыл кæй нымайын, уыцы æфсымæр
Силуаны æххуысæй. Фæнды мæ сымах
фæныфсджын кæнын, цы хорзæхы фæдыл фыссын,
уый Хуыцауы æцæг хорзæх кæй у, уымæн æвдисæн
ныллæууын. Фидар хæцут уыцы хорзæхыл.
13 Саламтæ уын дæттынц, сымахау Хуыцау кæй
сæвзæрста, Вавилоны §‡ уыцы аргъуан, стæй мæ
хъæбул Марк.
14 Кæрæдзийæн салам дæттут æфсымæрон уарзты
байæ. Фарн уеппæтæн дæр – Чырыстиимæ чи ис,
уыдонæн.

† *Ром. 12:13; Флп. 2:14; Дзут. 13:2.* †† *Дзут. 13:2.* ‡ *1 Пет. 2:19; 3:17.* ‡† *Лк. 23:31.*

‡‡ *Ап. хъ. 1:8; Ром. 8:17.* ‡‡† *Ап. хъ. 20:28.* ‡‡‡ *Мк. 10:44.* § *Иак. 4:6; Эф. 5:21; Флп. 2:3.* §† *Иак. 4:10.* §†† *Мф. 6:32; Лк. 12:30.* §‡ *Лк. 22:31.* §‡† *Ап. хъ. 14:22.* §† *2 Кор. 4:17.* §‡ *5:13 Апостол Петр, æвæццæгæн, |iВавилон|r хоны Ромы сахары – уымæн дæр йæ цæрджытæ, кæддæры вавилойнæгтау, æфтыд уыдысты алы тæригъæдты.*

2 Петр

1 Симон Петрæй, Йесо Чырыстийы цагъар æмæ апостолæй, – нæ Хуыцау æмæ Ирвæзынгæнæг Йесо Чырыстийы рæстады руаджы нæ зынаргъ уырнындзинадæй чи схайджын, уыдонмæ.

2 Хуыцауы æмæ нæ Хицау Йесойы зоныны руаджы уæм фылдæр кæнæнт хорзæх æмæ фарн.

Уырнæджы цард дунейы

3 Хуыцауæн фæндиагæй цæрынæн нæ цыдæриддæр хъæуы, уый нын радта Хуыцау, уымæн æмæ базыдтам Йæ намыс æмæ нæ Йæ хорзæхмæ Æрхонæджы. †

4 Афтæмæй мах райстам, аргъ кæмæн нæй, ахæм стыр зæрдæвæрдтæ, уыдоны фæрцы Хуыцауы æрдзыхъæдæй куыд схайджын уат, æмæ фервæзат тæригъæдджын мондæгты аххосæй дуне хурхгæнæг мæлæтæй.

5 Уымæ гæсгæ зæрдиагæй архайут уæ уырнындзинадмæ хорз хъуыддæгтæ бафтауыныл, уæ хорз хъуыддæгтæм та – зонынад,

6 Зонынджынæй уæлдай ут хиуылхæцон, хиуылхæцонæй уæлдай – фæразон, фæразонæй уæлдай æнувыд ут Хуыцауыл,

7 Хуыцауыл æнувыдæй уæлдай узæлут æфсымæртыл, æфсымæртыл узæлынæй уæлдай уарзут алкæй дæр. ††

8 Кæд сымах уыцы миниуджытæй хайджын стут æмæ уæм фылдæр кæнынц, уæд уыдоны фæрцы уыдзыстут æнтыстджын æмæ базондзыстут нæ Хицау Йесо Чырыстийы. ‡

9 Уыцы миниуджытæ кæмæ не сты, уый та у куырм æмæ ницы уыны, йæ раздæры тæригъæдтæй кæй ссыгъдæг, уый дзы ферох. ‡†

10 Уымæ гæсгæ, æфсымæртæ, зæрдиагдæрæй архайут, Хуыцау уæ кæй сæвзæрста æмæ æрхуыдта, ууыл фидарæй хæцыныл. Афтæмæй никуы фæкæлдзыстут.

11 Уымæн æмæ уын афтæмæй уыдзæн нæ Хицау æмæ Ирвæзынгæнæг Йесо Чырыстийы мыггагмæйы Паддзахадмæ æнæкъуылымпыйæ бацæуыны фадат.

12 Уымæ гæсгæ сымахæн уыдæтты тыххæй дзурдзынæн æдзух, кæд сæ зонут æмæ уæм цы æцæгад фæхæццæ, ууыл фидар хæцут, уæддæр.

13 Уæдæ растыл нымайын, цалынмæ ма мæ ацы буары цæрын, уæдмæ уын уыдæттæ ногæй уæ зæрдыл æрлæууын кæнын.

† Ром. 8:30. †† 1 Ин. 3:16. ‡ Тит. 3:14. ‡† 1 Ин. 2:9.

14 Уымæн æмæ мын нæ Хицау Йесо Чырысти раргом кодта æмæ зонын, рæхджы мæ ацы буар кæй хъуамæ ныууадзон, уый. ‡‡

15 Уæдæ архайдзынæн, ацы дунейæ куы ацæуон, уæд мæ ныхæстæ кæддæриддæр уæ зæрдыл куыд лæууой.

Пехуымпар ныхас

16 Мах уын нæ Хицау Йесо Чырыстийы тыхы æмæ æрцыды тыххæй куы дзырдтам, уæд кæйдæр къæбæлдзыг фæливæн аргъæуттæ нæ фæзмыдтам – нæхи цæстæй Йын федтам Йе стыр намыс. ‡‡†

17 Тæккæ уæлдæр Намысджынæй Йæм куы æрыхъуыст: «Ай, Кæуыл аудын, Мæ уыцы уарзон Фырт у», уæд райста Фыд-Хуыцауæй кад æмæ намыс. ‡‡‡

18 Уыцы уæларвон хъæлæс мах фехъуыстам нæхæдæг, сыгъдæг хохыл Йемæ куы уыдыстæм, уæд.

19 Пехуымпар ныхас раст кæй у, уый нын афтæмæй раргом ноджы тынгдæр. Æмæ цалынмæ бон кæнын райдайа æмæ Бонвæрнон уæ зæрдæты ссудза, уæдмæ уыцы пехуымпар ныхасмæ, талынджы рухстауæг цырагъмæ здахæгау, уе 'ргом кæй здахут, уымæй раст кæнут.

20 Фыццаджыдæр зонут уый, æмæ Сыгъдæг Фысты пехуымпар ныхæстæй иуæн дæр адæймаджы хъаруйæ райхалæн нæй,

21 Уымæн æмæ пехуымпар ныхас адæймаджы фæндонмæ гæсгæ никуы уыд, фæлæ адæм, Сыгъдæг Удæй разæнгардгондæй, дзырдтой, Хуыцауæй цы уыдис, уый. §

Мæнгахуыргæнджытæ

2 Израилаг адæмы æхсæн мæнгпехуымпартæ куыд уыдис, афтæ сымахæн дæр уыдзæн мæнгахуыргæнджытæ; уыдон æрхæсдзысты семæ мæлæтмæ тæрæг мæнгахуырæдтæ, сæхи атигъ кæндзысты сæрибар сын æрхæссæг Хицауыл, æмæ афтæмæй сæхи æвиппайды бакæндзысты мæлæты амæддаг. §†

2 Бирæтæ сын бафæзмдзысты сæ чъизи митæ; уыдоны аххосæй æгад уыдзæни раст фæндаг. §††

3 Кæрæф кæй сты, уымæ гæсгæ сæ мæнгард ныхæсты руаджы тона кæндзысты сымахæй.

‡‡ Ин. 21:18. ‡‡† Лк. 9:32; Ин. 1:14; 1 Кор. 2:13. ‡‡‡ Мф. 17:5; Мк. 9:7. § 1 Пет. 1:10. §† Мф. 24:11; 1 Тим. 4:1. §†† 2 Тим. 4:3.

Тæрхон сын раджы рахастæуыд, æмæ сæм сæ мæлæт къæрцхъусæй лæууы. †

4 Кæд тæригъæды чи бафтыд, Хуыцау уыцы зæдтыл нæ бацауæрста, ныппæрста сæ зындонмæ æмæ сæ тæрхоны бонмæ талынджы дары рæхыстæй бастæй; ††

5 Кæд рагон дунейыл нæ бацауæрста, бахызта æрмæстдæр рæстдзинады фидиуæг Нойы йæ бинонтимæ – аст адæймаджы, æнæхуыцæутты дуне та доны хъаймæтæй фесæфта;

6 Кæд Содом æмæ Гоморрæйы сахарты фестын кодта æртхутæг, æмæ сын уымæй рахаста сæ сыскъуыныны тæрхон, фидæны æнæхуыцæуттæн уый зондыхос куыд уа, афтæ;

7 Хæлд адæмы æлгъаг цардæй чи сфæлмæцыд, уыцы рæстгæнæг Лоты та фервæзын кодта –

8 Уымæн æмæ уыцы рæстгæнæг царди се 'хсæн, æмæ алы бон дæр йæ зæрдæ рысти, се 'нæуаг хъуыддæгтæ сын кæй уыдта æмæ хъуыста, уымæй, –

9 Уæд Хицау зоны, рæстгæнджытæ фæлварæнтæй куыд фервæзынгæнгæ сты, æнæхуыцæуттæ та сæ бафхæрыны тыххæй тæрхоны бонмæ куыд ныууадзгæ сты, уый – ‡

10 Чъизи мондæгты фæдыл чи цæуы, Хуыцауы бартæ чи ницæмæ дары, налат, хивæнд чи у æмæ намысджынты фауынæй чи нæ тæрсы, уæлдайдæр уыдон. ‡†

11 Афтæмæй зæдтæ уыдонæй домбайдæр сты хъомыс æмæ тыхæй, фæлæ Хицауы раз намысджынтæн нæ фæзæгъынц фауæн ныхас. ‡‡

12 Уыдон та фауынц, цы не 'мбарынц, уый. Æрцахсынæн æмæ æргæвдынæн чи райгуырд, ахæм æнæзонд цæрæгойтæй уæлдай не сты, кæсынц се 'рдзыхъæды коммæ, æмæ кæй фехæлдысты, уый сæ æркæндзæни сæфтмæ.

13 Уыдонæн сæ хæрам хъуыддæгтæ бафыстæуыдзæн хæрамæй. Æхсызгон сын сты се 'рвылбоны хиирхæфсæнтæ; æлгъаг æмæ æгадгæнджытæ, райгонд вæййынц сæ фæливæн митæй, уемæ куы фæцæл кæнынц, уæд. ‡‡†

14 Сæ цæстытæ агурынц хæтаг сылгоймæгты, тæригъæдæй æфсис нæ зонынц; сæ къæппæджы бахауынц, йæ уырнынад кæмæн не сфидар, ахæмтæ. Сæ зæрдæтæ систы кæрæф, уыдон æлгъыст сты, ‡‡‡

15 Ныууагътой раст фæндаг, фæдзæгъæл сты æмæ ацыдысты Восоры фырт Валаамы фæндагыл – уый бабæллыд йæ тæригъæды тыххæй мызд райсынмæ, §

16 Фæлæ йын йæ цæстмæ бадардæуыди, зылын кæй у, уый: æгомыг хæрæг сдзырдта адæймаджы æвзагæй æмæ пехуымпары бахызта сæрхъæн мийæ.

17 Ахæмтæ сты хуыскъ суадæттæ, уад кæй ахæссы, ахæм мигътæ. Уыдонмæ æнхъæлмæ кæсы саудалынг. §†

18 Уыдон кæнынц хиппæлой æмæ ницæйаг ныхæстæ, чъизи мондæгты къæппæгæй ахсынц, зылын фæндагыл цæуджытæй нырма ныр чи фæхицæн, ахæмты.

19 Зæрдæ сын æвæрынц сæрибарæй, афтæмæй сæхædæг та мæлæты цагъартæ сты, уымæн æмæ чи кæмæн басасти, уый уымæн цагъар у. §††

20 Кæд нæ Хицау æмæ Ирвæзынгæнæг Йесо Чырыстийы базоныны фæрцы фервæзтысты дунейы чъизитæй, фæлæ та дзы ногæй суйтæ кæнынц æмæ сæ амæддаг баисты, уæд сæ фæстаг уавæр фыццагæй фыддæр уыдзæн. §‡

21 Уыдон базыдтой раст фæндаг, фæлæ ныууагътой, цы сыгъдæг фæдзæхст сын лæвæрд æрцыд, уый. Уыцы раст фæндаг куы нæ базыдтаиккой, уæд сын хуыздæр уыдаид. §‡†

22 Фæлæ уыдоныл æрцыди раст æмбисонд: «Куыдз раздæхы йæ омдзæгмæ», «æхсад хуы ацæуы цъыфы йæхи сæвдулынмæ».

Йесойы æрцыды бон

3 Æз сымахмæ цы фыстæг фыссын, уый дыккаг у, мæ уарзон хæлæрттæ. Дыууæ фыстæджы дæр уын уæ зæрдыл цы лæууын кæнын, уымæй архайын уæ сыгъдæг хъуыдытæ райхъал кæныныл. §†

2 Рох уæ ма уæнт, сыгъдæг пехуымпартæ рагагъоммæ кæй загътой, уыцы ныхæстæ, стæй уын уæ апостолты дзыхæй Хицау æмæ Ирвæзынгæнæг кæй фехъусын кодта, Йæ уыцы фæдзæхст.

3 Фыццаджыдæр зонут, рæстæджы кæрон кæй фæзындзысты, сæ чъизи монцты дæлбар чи уыдзæн, ахæм фауджытæ. Уыдон уыл худдзысты: §‡

4 «Кæм ис, зæрдæ кæмæй бавæрдта, Йæ уыцы дыккаг æрцыд? Уымæн æмæ нæ фыдæлтæ дæр амардысты, фæлæ дуне сфæлдисынæй нырмæ æппæт дæр баззад, цы уыд, уымæй». §§†

5 Афтæ чи хъуыды кæны, уыдон нæ зонынц: Хуыцауы ныхасæй рагзаманы арв æмæ зæхх скондæуыд донæй æмæ доны фæрцы.

6 Уымæ гæсгæ уæдыккон дуне фæдæлдон æмæ бабын.

7 Ныртæккæйы арв æмæ зæхх та уыцы ныхасæй ауæрст сты басудзынмæ – тæрхоны бон бабын уыдзысты уыдон дæр æмæ æппæт æнæхуыцæуттæ дæр. §§‡

8 Мæ уарзон хæлæрттæ, иу хъуыддаг сымахæн хъуамæ сусæг ма уа: Хицауæн иу бон мин азы хуызæн у, мин азы та – иу боны хуызæн.

9 Иуæй-иутæм куыд кæсы, афтæ Хицау фæстиат нæ кæны Йæ зæрдæвæрд сæххæст кæныныл,

† *Ром. 16:18.* †† *1 Ин. 3:8; Иуд. 6.* ‡ *1 Кор. 10:13.* ‡† *Иуд. 8.* ‡‡ *Иуд. 9.* ‡‡† *Ром. 16:18; Флп. 3:19.* ‡‡‡ *1 Тим. 6:10.* § *Иуд. 11.*

§† *Иуд. 12.* §†† *Ин. 8:34; Ром. 6:16.* §‡ *Мф. 12:45; Лк. 11:26.* §‡† *Ин. 15:22.* §† *2 Пет. 1:13.* §‡ *Иуд. 18; 1 Тим. 4:1; 2 Тим. 3:1.* §§† *1 Кор. 15:12.* §§‡ *Мф. 13:40.*

фæлæ уын бирæ быхсы – фæнды Йæ, иу адæймаг
дæр куыд нæ фесæфа, фæлæ иууылдæр куыд
æрфæсмон кæной. †
[10] Хуыснæг куыд æрцæуы, афтæ уыдзæн Хицауы
æрцыд дæр. Арв гæрæхтæгæнгæ цыдæр
æрбауыдзæн, арвыл цыдæриддæр ис, уыдон
цæхæр фестдзысты æмæ ныппырх уыдзысты, зæхх
йæхæдæг дæр æмæ йыл цы хъуыддæгтæ ис, уыдон
иууылдæр басудздзысты. ††
[11] Кæд æппæт уыдæттæ афтæ ныппырх уыдзысты,
уæд сымах та цавæр хъуамæ уат? Сымах уæ
сыгъдæг царды хъуамæ æнувыд уат Хуыцауыл,
[12] Æнхъæлмæ кæсат æмæ бæллат Хуыцауы боны
æрцыдмæ. Уыцы бон арвыл сирвæздзæн арт æмæ
ныппырх уыдзæн, цыдæриддæр ыл ис, уыдон
фестдзысты цæхæр æмæ батайдзысты.
[13] Фæлæ махæн Хуыцау зæрдæ бавæрдта æмæ
æнхъæлмæ кæсæм, рæстад кæм æрцæрдзæн, уыцы
ног арв æмæ ног зæхмæ. ‡
[14] Уæдæ, мæ уарзон хæлæрттæ, æппæт уыдæттæм
æнхъæлмæ кæсгæйæ, бацархайут, Йæ разы
сыгъдæгæй, æнаиппæй æмæ Йемæ фидыдæй
æрлæууыныл. ‡†
[15] Æмæ нæ Хицау бирæ кæй быхсы, уый нымайут
фервæзыны фадатыл; Хуыцауæй йын лæвæрд
зондæй сымахмæ уый тыххæй фыста нæ уарзон
æфсымæр Павел дæр. ‡‡
[16] Афтæ Павел фыссы йеппæт фыстæджыты,
уыдæттыл куы фæдзуры, уæд. Йæ фыстыты ис
зынæмбарæн бынæттæ, æмæ сæ æнæфенд æмæ,
йæ уырнынад кæмæн не сфидар, уыдон
зыгъуыммæ кæнынц иннæ Фыстытау, æмæ уымæй
сæхи кæнынц мæлæты амæддаг. ‡‡†
[17] Уæдæ, мæ уарзон хæлæрттæ, уыдæтты тыххæй
сымах зонут ныридæгæн æмæ уæхи хъахъхъæнут,
хæлд адæмы рæдыд фæндагыл куыд нæ ацæуат
æмæ, фидар цæуыл лæуут, уымæй куыд нæ
фæиппæрд уат, афтæ.
[18] Рæзут нæ Хицау æмæ Ирвæзынгæнæг Йесо
Чырыстийы хорзæхæй хайджынæй, тырнут ноджы
Йæ хуыздæр базонынмæ. Кад Ын уæд абон дæр
æмæ мыггагмæ дæр! Амен.

† *1 Тим. 2:4.* †† *Мф. 24:43; 1 Фес. 5:2.* ‡ *Æрг. 21:1.*

‡† *1 Кор. 1:8.* ‡‡ *Ром. 2:4.* ‡‡† *Ром. 8:21; 1 Кор. 15:24; 1 Фес. 4:15.*

1 Иоанн

Йесо Чырысти – Царды Дзырд

1 Райдианæй цы уыди, мах цы фехъуыстам,
нæхи цæстæй цы федтам, цæмæ кастыстæм
æмæ нæ уырзтæ цы сгæрстой, Царды уыцы
Дзырды тыххæй хъусын кæнæм сымахæн. [†]
2 Уымæн æмæ нæм цард раргом кодта йæхи,
федтам æй æмæ йын стæм æвдисæн. Æмæ уын
хъусын кæнæм, Фыдмæ чи уыд æмæ махæн йæхи
чи раргом кодта, уыцы мыггагмæйы царды
тыххæй. [††]
3 Мах цы федтам æмæ фехъуыстам, уый уын
хъусын кæнæм, сымахæн немæ иудзинад куыд уа,
афтæ. Махæн та иудзинад Фыдимæ æмæ Йæ Фырт
Йесо Чырыстиимæ ис. [‡]
4 Ацы ныхæстæ мах фыссæм, цæмæй нæ цинæн
кæрон ма уа.

Хуыцау у рухс

5 Æмæ уын мæнæ мах хъусын кæнæм, Уымæй цы
уац фехъуыстам, уый: Хуыцау у рухс æмæ Йæм
мисхалы бæрц дæр талынг нæй. [‡†]
6 Кæд иугæр мах дзурæм, Йемæ нын иудзинад ис,
зæгъгæ, уæвгæ та талынджы цæрæм, уæд сайгæ
кæнæм æмæ нæ цард æцæгадмæ гæсгæ нæу. [‡‡]
7 Хуыцау Йæхæдæг рухсы куыд ис, кæд мах дæр
афтæ рухсы цæрæм, уæд нын кæрæдзиимæ ис
иудзинад æмæ нæ Йæ Фырт Йесойы Туг сыгъдæг
кæны алы тæригъæдæй дæр. [‡‡†]
8 Кæд мах афтæ дзурæм, тæригъæд нæм нæй,
зæгъгæ, уæд нæхи сайæм æмæ æцæгад нæ
зæрдæты нæ цæры.
9 Мах нæ тæригъæдтыл æргомæй куы æрфæсмон
кæнæм, уæд нын Уый, иузæрдион æмæ раст кæй у,
уымæ гæсгæ ныббардзæн нæ тæригъæдтæ æмæ
нæ ссыгъдæг кæндзæн алы галиу хъуыддагæй дæр.
10 Кæд афтæ дзурæм, тæригъæды не 'фтæм,
зæгъгæ, уæд Æй мах æвдисæм сайæгойæ æмæ Йæ
ныхас нæ зæрдæты нæ цæры.

Ног фæдзæхст – уарзондзинад

2 Мæ хъæбултæ, ацы ныхæстæ уæм æз фыссын,
тæригъæды цæмæй ма æфтат, уый тыххæй.
Фæлæ уæ исчи тæригъæд куы ракæна, уæд нын
Фыды раз ис Сæрылхæцæг, Рæстгæнæг Йесо
Чырысти. [‡‡‡]
2 Уый у Хуыцауимæ фидауынгæнæг нывонд нæ
тæригъæдты тыххæй, æмæ æрмæст мах
тæригъæдты тыххæй нæ, фæлæ æппæт дунейы
тæригъæдты тыххæй дæр. [§]
3 Йæ фæдзæхстытæ Йын куы феххæст кæнæм,
уæд нын раргом вæййы, кæй Йæ базыдтам, уый.
4 Афтæ чи зæгъы: «Æз Æй базыдтон», фæлæ Йын
Йæ фæдзæхстытæ та не 'ххæст кæны, уый у
фæлитой æмæ æцæгад йæ зæрдæйы нæ цæры.
5 Фæлæ Йын Йæ дзырд чи æххæст кæны, уымæн
йæ зæрдæйы æцæг æрцарди Хуыцауы уарзт.
Уымæй нын раргом вæййы, мах Йемæ кæй баиу
стæм, уый.
6 «Æз баиу дæн Йемæ» чи зæгъы, уый хъуамæ
цæра, Йесо куыд цардис, афтæ. [§†]
7 Мæ уарзон хæлæрттæ, æз уæм цавæрдæр ног
фæдзæхсты тыххæй нæ фыссын. Æз уæм цы
фæдзæхсты тыххæй фыссын, уый рагон у – сымах
æй зонут тæккæ райдианæй. Ацы рагон фæдзæхст
у, сымах кæй фехъуыстат, уыцы ныхас. [§††]
8 Æниу уæм цы фыссын, уый ног фæдзæхст дæр у
– йæ æцæгад æвдыст æрцыд Чырыстийы цардæй
дæр æмæ уæ цардæй дæр, уымæн æмæ талынг
фæивгъуыйы æмæ æцæг рухс ныридæгæн рухс
кæны. [§‡]
9 Афтæ чи зæгъы, рухсы цæрын, зæгъгæ,
афтæмæй йе 'фсымæрæй та йе сæфт чи уыны, уый
нырма талынджы цæры. [§‡†]
10 Йе 'фсымæры чи уарзы, уый рухсы цæры, æмæ
тæригъæдмæ цы аразы, ахæмæй йæм ницы ис.
11 Йе 'фсымæрæй йе сæфт чи уыны, уый та
талынджы ис, йæ фæндаг талынг у æмæ, кæдæм
цæуы, уый нæ зоны, уымæн æмæ йæ талынг
бакуырм кодта. [§†]
12 Фыссын уæм, мæ хъæбултæ, уымæн æмæ уын
хатыр сты уæ тæригъæдтæ Йесойы руаджы. [§‡]
13 Фыссын уæм, фыдæлтæ, уымæн æмæ сымах
базыдтат, райдианæй Чи ис, Уый. Фыссын уæм,
æрыгон лæппутæ, уымæн æмæ сымах басастат
хæйрæджы. Ныффыстон уæм, мæ сывæллæттæ,
уымæн æмæ сымах базыдтат Фыды. [§§†]
14 Ныффыстон уæм, фыдæлтæ, уымæн æмæ сымах
базыдтат, райдианæй Чи ис, Уый. Ныффыстон уæм,
æрыгон лæппутæ, уымæн æмæ сымах тыхджын

† *Лк. 1:2; 24:39; Ин. 1:1, 14.* †† *Ин. 1:1, 4.* ‡ *Ин. 15:10; 1 Кор. 1:9.* ‡† *Ин. 8:12.* ‡‡ *2 Кор. 6:14; Эф. 5:11.* ‡‡† *1 Пет. 1:19; Дзут. 9:14; Æрг. 1:5.*

‡‡‡ *Ром. 8:34; 1 Тим. 2:5.* § *Ап. хъ. 5:31; 1 Ин. 1:9; 4:10; Дзут. 2:10.* §† *Ин. 13:15.* §†† *Ин. 13:34.* §‡ *Ин. 1:9; Ром. 13:12.* §‡† *1 Кор. 13:2.* §† *Ин. 12:35.* §‡ *Ап. хъ. 4:12; 10:43.* §§† *Лк. 10:18-19.*

стут, Хуыцауы ныхас цæры уæ зæрдæты, æмæ басастат хæйрæджы. †

15 Ма уарзут дуне, стæй дунейы цы ис, уый дæр. Дуне чи уарзы, уый Фыды нæ уарзы. ††

16 Уымæн æмæ дунейы цыдæриддæр ис – тæригъæдджын æрдзыхъæды монцтæ, цæсты монцтæ æмæ хъал царды цæстæй кæсын – уыдон Фыдæй не сты, фæлæ сты ацы дунейæ.

17 Дуне æмæ йæ монцтæ аивгъуыйынц, Хуыцауы фæндон æххæстгæнæг та мыггагмæ цæрдзæни. ‡

Чырыстийы ныхмæлæуджытæ

18 Мæ сывæллæттæ, рæстæджы кæрон у. Сымах куыд фехъуыстат, афтæмæй æрцæудзæн Чырыстийы ныхмæлæууæг. Æмæ ныр дæр Чырыстийæн фæзынд бирæ ныхмæлæуджытæ, æмæ афтæмæй мах зонæм, кæрон кæй æрхæццæ, уый. ‡†

19 Уыдон мах æхсæнæй рацыдысты, фæлæ махæй нæ уыдысты. Махæй куы уыдаиккой, уæд немæ уаиккой. Фæлæ уыдон ацыдысты æмæ уымæй раргом, сеппæт дæр махæй кæй нæ уыдысты, уый. ‡‡

20 Сымах та Сыгъдæг схайджын кодта Йæ Удæй, æмæ уеппæт дæр зонут æцæгад. ‡‡†

21 Æцæгад цыма нæ зонут, уый тыххæй уæм, мыййаг, нæ ныффыстон, фæлæ йæ кæй зонут, стæй кæцыфæнды мæнгдзинад æцæгадæй кæй нæ рацæуы, уый дæр уын зындгонд кæй у, уый тыххæй.

22 Йесо, дам, Чырысти нæу чи зæгъы, уый кæд нæу сайæгой, уæд ма сайæгой та чи у? Уыцы сайæгой Чырыстийы ныхмæлæууæг у. Уый йæхи тигъ кæны Фыдыл дæр æмæ Фыртыл дæр.

23 Фыртыл чидæриддæр йæхи тигъ кæны, уымæн хай нæй Фыдæй дæр, фæлæ Фыртыл æргомæй чи æууæнды, уымæн хай ис Фыдæй дæр. ‡‡‡

24 Райдианæй цы фехъуыстат, уый цæрæд уæ зæрдæты. Райдианæй цы фехъуыстат, уый уæ зæрдæты куы цæра, уæд сымахæн дæр уыдзæн иудзинад Фыртимæ дæр æмæ Фыдимæ дæр.

25 Æмæ нын Йæхæдæг зæрдæ бавæрдта мæнæ уымæй – мыггагмæйы цардæй.

26 Ацы ныхæстæ уæм æз ныффыстон, уæ асайыныл чи архайы, уыдоны тыххæй.

27 Æниу, сымах Уый схайджын кодта Йæ Удæй. Уыцы Уд цæры уæ зæрдæты, æмæ, исчи уæ ахуыр кæна, уый хъуаг не стут. Уыцы Уд уын амоны алцыдæр, ахуыр уæ кæны, мæнг цы у, ууыл нæ, фæлæ æцæгадыл. Уæдæ уын Чырыстиимæ уæд иудзинад, Уд уæ куыд сахуыр кодта, афтæ. §

Хуыцауы хъæбултæ

28 Уæдæ, мæ хъæбултæ, уæд уын иудзинад Чырыстиимæ, куы æрцæуа, уæд ныфсджын куыд уæм æмæ Йæ разы къæмдзæстыг куыд нæ разынæм, афтæ.

29 Хуыцау раст Хуыцау кæй у, кæд иугæр уый зонут, уæд алы рæстгæнæг дæр Уымæй кæй райгуырд, уый дæр хъуамæ зонат.

3

Кæсут-ма, Фыд нæ куыд бирæ уарзы, Йæ хъæбулты ном куыд хæссæм, афтæ. Æмæ æцæгдæр Йæ хъæбултæ стæм. Дуне Хуыцауы кæй нæ базыдта, мах дæр уый тыххæй нæ зоны. §†

2 Мæ уарзон хæлæрттæ, мах ныр Хуыцауы хъæбултæ стæм. Фидæны цавæртæ уыдзыстæм, уый та нæма раргом. Фæлæ зонæм: куы раргом уа, уæд уыдзыстæм Уый хуызæн, уымæн æмæ Йæ фендзыстæм, цавæр у, ахæмæй. §††

3 Æмæ Йыл уыцы хъуыддаджы йæ зæрдæ чидæриддæр дары, уый сыгъдæг кæны йæхи, уымæн æмæ Уый сыгъдæг у. §‡

4 Тæригъæды æфтыд чидæриддæр у, уый халы Хуыцауы æгъдау дæр. Уымæн æмæ тæригъæд ракæнынæй хæлд цæуы Хуыцауы æгъдау. §‡†

5 Йесо тæригъæдтæ ахæссыны тыххæй кæй фæзынд, уый сымах зонут. Йæхæдæг та тæригъæдджын ницæмæй у. §†

6 Чидæриддæр Йемæ баиу, уый тæригъæды не 'фты. Тæригъæд чидæриддæр ракæны, уый Йæ нæ федта æмæ Йæ нæ базыдта.

7 Мæ хъæбултæ, мачи уæ асайæд. Рæстæй чи цæры, уый рæстгæнæг у, Чырысти рæстгæнæг куыд у, афтæ.

8 Тæригъæды чи æфты, уый хæйрæгæй у, уымæн æмæ райдианæй хæйрæг у тæригъæды æфтыд. Æмæ Хуыцауы Фырт дæр уый тыххæй фæзынди, цæмæй хæйрæджы хъуыддæгтæ фехала. §‡

9 Хуыцауæй чидæриддæр райгуырд, уый тæригъæды нал æфты, уымæн æмæ схайджын Хуыцауы цардæй. Æмæ тæригъæды æфтын йæ бон нал у, уымæн æмæ Хуыцауæй райгуырд. §§†

10 Хуыцауы хъæбултæй æмæ хæйрæджы хъæбултæй чи кæцы у, уый афтæмæй базындæуы: рæстæй чидæриддæр нæ цæры æмæ йе 'фсымæры чидæриддæр нæ уарзы, уый Хуыцауæй нæу.

11 Райдианæй мæнæ уыцы уац фехъуыстат: мах хъуамæ уарзæм кæрæдзи. §§‡

12 Каины хуызæн ма ут. Уый хæйрæгæй уыд æмæ амардта йе 'фсымæры. Æмæ йæ цæмæн амардта? Уымæн æмæ йæхи хъуыддæгтæ хæрам уыдысты, йе 'фсымæры хъуыддæгтæ та – раст. §§§

13 Æфсымæртæ, дуне уæ йе сæфт кæй уыны, уый уæм диссаг ма кæсæд. 18

14 Не 'фсымæрты кæй уарзæм, уымæ гæсгæ мах зонæм, мæлæтæй цардмæ кæй рахызтыстæм, уый. Йе 'фсымæры чи нæ уарзы, уый мæлæты къухы ис. 19

† *Эф. 6:10.* †† *Мф. 6:24.* ‡ *1 Кор. 7:31.* ‡† *Лк. 21:8.* ‡‡ *Ап. хъ. 20:30.* ‡‡† *Мф. 11:25; 2 Кор. 1:21.* ‡‡‡ *Мк. 8:38; Ин. 8:19.* § *Ин. 14:26; 1 Ин. 2:20.*

§† *Ин. 1:12.* §†† *Мф. 5:8; 1 Кор. 13:12.* §‡ *2 Кор. 7:1.* §‡† *1 Ин. 5:17.* §† *1 Пет. 2:22.* §‡ *Ин. 8:44.* §§† *1 Пет. 1:23; 1 Ин. 5:18.* §§‡ *Ин. 13:34; 15:12; 1 Ин. 4:21.* §§§ *Мф. 23:35; Дзут. 11:4.* 18 *Ин. 15:18.* 19 *Эф. 2:5.*

[15] Йе 'фсымæрæй йе сæфт чидæриддæр уыны,
уый лæгмар у. Сымах та зонут: лæгмартæй иуæн
дæр мыггагмæйы цард нæй.
[16] Уарзондзинад цы у, уый мах базыдтам, Йесо нæ
сæраппонд Йæ цард кæй радта, уымæй. Æмæ мах
дæр хъуамæ не 'фсымæрты сæраппонд дæттæм нæ
цард. †
[17] Зæххон цардæн алцыдæр фаг кæмæ ис, уый йе
'фсымæры хъуæгтæ куы уына, фæлæ йæхи
нæуынæг куы скæна, уæд йæ зæрдæйы Хуыцауы
уарзондзинад куыд цæрдзæн? ††
[18] Мæ хъæбултæ, уæдæ кæрæдзи уарзæм дзыхы
ныхæстæй нæ, фæлæ нæ уарзт зæрдиаг кæй у, уый
равдисæм хъуыддагæй.
[19] Уымæй базондзыстæм, мах æцæгады хъæбултæ
кæй стæм, уый. Æмæ Хуыцауы раз æнцой
ссардзыстæм нæ зæрдæйæн, ‡
[20] Истæй тыххæй нын тæрхон куы кæна, уæд дæр;
уымæн æмæ Хуыцау нæ зæрдæйæ стырдæр у æмæ
зоны æппæт дæр.
[21] Мæ уарзон хæлæрттæ, кæд нын нæ зæрдæ нæ
тæрхон кæны, уæд ныфсджын стæм Хуыцауы раз. ‡†
[22] Æмæ цыдæриддæр фæкурæм, уый Дзы райсæм,
уымæн æмæ цæрæм Йæ фæдзæхстытæм гæсгæ
æмæ Йын нæ хъуыддæгтæ сты фæндон. ‡‡
[23] Йæ фæдзæхст та ахæм у: мах хъуамæ
æууæндæм Йæ Фырт Йесо Чырыстийыл æмæ
уарзæм кæрæдзи, куыд нын бафæдзæхста, афтæ. ‡‡†
[24] Йæ фæдзæхстытæм гæсгæ чи цæры, уый
Хуыцауимæ ис, æмæ Хуыцау йемæ ис. Хуыцау немæ
кæй ис, уый нын æргом кæны, Йæхæдæг нын Кæй
радта, уыцы Сыгъдæг Уд. ‡‡‡

Чи кæй дæлбар у

4 Мæ уарзон хæлæрттæ, алы адæймагыл ма
æууæндут, фæлæ йæ фæлварут, цы удæй
хайджын у, уый йын Хуыцауæй лæвæрд у æви нæ,
уымæн æмæ бирæ мæнгпехуымпартæ фæзынди
дунейы. §
[2] Хуыцауы Уд кæмæ ис, уый афтæмæй
базондзыстут: Йесо Чырысти адæймаджы буары
æрцыд, зæгъгæ, æргомæй чидæриддæр зæгъы,
уый Хуыцауы Удæй у хайджын.
[3] Фæлæ афтæ чидæриддæр зæгъы, Йесо
адæймаджы буары не 'рцыд, зæгъгæ, уымæ та
Хуыцауы Уд нæй – Чырыстийы ныхмæлæууæджы уд
æм ис. Сымах фехъуыстат, Чырыстийы
ныхмæлæууæджы уд кæй æрцæудзæн, уый
тыххæй. Æмæ уыцы уд ныридæгæн дунейы ис. §†
[4] Мæ хъæбултæ, сымах Хуыцауæй стут æмæ
басастат уыцы мæнгпехуымпарты, уымæн æмæ уæ
зæрдæты Чи ис, Уый уæлдæр у, дунейы чи ис,
уымæй.
[5] Уыдон дунейæ сты, æмæ дзургæ дæр дунейы
æвзагыл кæнынц, æмæ сæм дуне хъусы. §††
[6] Мах та Хуыцауæй стæм, æмæ Хуыцауы чи зоны,
уый нæм хъусы. Хуыцауæй чи нæу, уый та нæм нæ
хъусы. Уымæй базонæм æцæгады Уды æмæ
фæливæг уды. §‡

Хуыцау уарзондзинад у

[7] Мæ уарзон хæлæрттæ, уæдæ уарзæм кæрæдзи,
уымæн æмæ уарзондзинад Хуыцауæй у.
Чидæриддæр уарзы, уый Хуыцауæй райгуырд æмæ
зоны Хуыцауы.
[8] Чи нæ уарзы, уый нæ базыдта Хуыцауы, уымæн
æмæ Хуыцау уарзондзинад у.
[9] Хуыцау мах кæй уарзы, уый нын уымæй раргом,
æмæ Йæ иунæг Фырты рарвыста дунемæ, махæн
Йæ фæрцы цард куыд уа, афтæ. §‡†
[10] Уарзондзинад уый мидæг нæй, æмæ мах
бауарзтам Хуыцауы. Хуыцау нæ Йæхæдæг бауарзта
æмæ Йæ Фырты нæ тæригъæдты тыххæй рарвыста
фидауынгæнæг нывондæн. §†
[11] Мæ уарзон хæлæрттæ, кæд Хуыцау мах афтæ
бауарзта, уæд мах дæр хъуамæ уарзæм кæрæдзи. §‡
[12] Хуыцауы никуы ничи федта, фæлæ кæрæдзи
куы уарзæм, уæд Хуыцау ис немæ æмæ Йæ уарзт та
æххæстæй цæры нæ зæрдæты. §§†
[13] Мах Хуыцауимæ кæй баиу стæм, æмæ Уый та
немæ кæй баиу, уый мах зонæм, Йæ Удæй нын кæй
бахай кодта, уымæй. §§‡
[14] Мах федтам æмæ æвдисæн стæм, Фыд Йæ
Фырты дунейæн Ирвæзынгæнæгæй кæй рарвыста,
уымæн.
[15] Йесо Хуыцауы Фырт кæй у, ууыл æргомæй чи
æууæнды, уый баиу Хуыцауимæ æмæ Хуыцау баиу
йемæ. §§§
[16] Хуыцау мах кæй уарзы, уый базыдтам æмæ
бауæндыдыстæм уыцы уарзтыл. Хуыцау у
уарзондзинад, æмæ чи уарзы, уый баиу
Хуыцауимæ æмæ Хуыцау баиу йемæ. 18
[17] Уарзондзинад нæ зæрдæты цæры афтæ
æххæстæй, æмæ ныфсджын уыдзыстæм тæрхоны
бон, уымæн æмæ ацы дунейы цæрæм, Чырысти
куыд царди, афтæ.
[18] Уарзондзинадæн тасимæ иумæйагæй ницы ис,
æцæг уарзондзинад кæм уа, уым тасæн бынат нæй.
Уымæн æмæ тæрсгæ чи кæны, уый ныридæгæн
æфхæрд æййафы. Чи тæрсы, уымæн йæ уарзт
алцæмæй æххæст нæу.
[19] Мах уарзæм, уымæн æмæ нæ Хуыцау Йæхæдæг
раздæр бауарзта.
[20] Афтæ чи зæгъы: «Æз Хуыцауы уарзын»,
афтæмæй та йе 'фсымæрæй йе сæфт чи уыны, уый
у фæлитой. Уымæн æмæ цæстæй кæй уыны, йæ
уыцы æфсымæры чи нæ уарзы, уымæн йæ бон

† *Ин. 15:13; Ром. 5:8; Эф. 5:2.* †† *Лк. 3:11; Иак. 2:15.* ‡ *Ин. 18:37.* ‡† *1 Ин. 2:28; Дзут. 10:22.* ‡‡ *Мф. 21:22; Ин. 15:7; 1 Ин. 5:14.* ‡‡† *Ин. 6:29; 13:34; 17:3.* ‡‡‡ *Ин. 14:23.* § *Мф. 7:15; Æрг. 2:2.* §† *1 Ин. 2:22; 1 Кор. 12:3.*

§†† *Ин. 15:19.* §‡ *Ин. 8:47.* §‡† *Ин. 3:16; 2 Кор. 5:19.* §† *1 Ин. 2:2; Ром. 5:8.* §‡ *Мф. 18:33; Ин. 15:12.* §§† *Ин. 1:18; 1 Тим. 6:16.* §§‡ *1 Ин. 3:24.* §§§ *1 Ин. 5:5; Ром. 10:9.* 18 *1 Ин. 3:24.*

нæу, цæстæй Кæй нæ уыны, уыцы Хуыцауы уарзын. †

21 Æмæ нын Уый бафæдзæхста, Хуыцауы чи
уарзы, уый йе 'фсымæры дæр куыд уарза, афтæ. ††

Æуyæнд Хуыцауы Фыртыл

5 Йесо Чырысти кæй у, ууыл чидæриддæр
æуyæнды, уый Хуыцауæй райгуырд, æмæ
Фыды чидæриддæр уарзы, уый Йын уарзы Йæ
хъæбулты дæр. ‡
2 Хуыцауы куы уарзæм æмæ Йæ фæдзæхстытæ
куы æххæст кæнæм, уæд уымæй зонæм, Йæ
хъæбулты Йын кæй уарзæм, уый.
3 Хуыцауы кæй уарзæм, уый мах æвдисæм Йæ
фæдзæхстытæ æххæст кæнынæй. Йæ
фæдзæхстытæ та æнцон æххæстгæнæн сты. ‡†
4 Уымæн æмæ Хуыцауæй чидæриддæр райгуырд,
уый уæлахиз кæны дунейыл. Дуне саст цæмæй
æрцыд, уый нæ уырнындзинад у. ‡‡
5 Йесо Хуыцауы Фырт кæй у, ууыл æуyæндæг куы
нæ фæуæлахиз уа дунейыл, уæд ыл уæвгæ та чи
фæуæлахиз уыдзæн? ‡‡†
6 Уый у, дон æмæ тугимæ Чи æрцыд, уыцы Йесо
Чырысти. Æрцыд æрмæст донимæ нæ, фæлæ дон
æмæ тугимæ. Æмæ Сыгъдæг Уд æвдисæн лæууы
Уый тыххæй, уымæн æмæ Уд æцæгад у. ‡‡‡
7 Ис æртæ æвдисæны [уæларвы: Фыд, Дзырд æмæ
Сыгъдæг Уд; æмæ се 'ртæ дæр иу сты. §
8 Æртæ æвдисæны та зæххыл ис]: Уд, дон æмæ туг.
Æмæ се 'ртæйæн дæр сæ ныхас иу у. §†
9 Кæд мах адæймаджы ныхасыл æуyæндæм, уæд
Хуыцауы ныхас та уæлдæр у, уымæн æмæ уыцы
ныхас Хуыцау Йæхæдæг загъта Йæ Фырты тыххæй.
§††
10 Хуыцауы Фыртыл чи æуyæнды, уымæн Хуыцауы
уыцы ныхас йæ зæрдæйы ис. Хуыцауыл чи не
'ууæнды, уый Йæ æвдисы сайæгойæ, уымæн æмæ
не 'ууæнды, Хуыцау Йæ Фырты тыххæй кæй загъта,
уыцы ныхасыл. §‡
11 Уыцы ныхас ууыл у, æмæ нын Хуыцау ралæвар
кодта мыггагмæйы цард æмæ уыцы цард Йæ
Фырты руаджы лæвæрд цæуы.
12 Хуыцауы Фыртæй хай кæмæн ис, уымæн ис
мыггагмæйы цард. Хуыцауы Фыртæй хай кæмæн
нæй, уымæн та нæй мыггагмæйы цард. §‡†

Кувут тæригъæдджынты тыххæй

13 Ацы ныхæстæ ныффыстон сымахмæ, Хуыцауы
Фыртыл æуyæндджытæм, мыггагмæйы цард уын
кæй ис, уый куыд зонат, афтæ. §†
14 Мах афтæ ныфсджын стæм Хуыцауы раз, æмæ
Йын фæндон цы у, уый Дзы куы фæкурæм, уæд нæ
фехъусы. §‡
15 Хуыцауæй цыдæриддæр куы фæкурæм, уæд
нæм кæй хъусы, кæд уый зонæм, уæд ма уыимæ
зонæм, цы Дзы ракуырдтам, уый ныридæгæн нæхи
кæй баци, уый дæр.
16 Кæд исчи йе 'фсымæры уыны, мæлæтмæ чи нæ
кæны, ахæм тæригъæды æфтыдæй, уæд кувæд,
æмæ йын Хуыцау ратдзæн цард. Ныхас цæуы,
мæлæтмæ чи нæ кæны, ахæм тæригъæды æфтыд
чи у, уыдоныл. Фæлæ ис, мæлæтмæ чи кæны, ахæм
тæригъæд, æмæ æз нæ зæгъын ахæмы тыххæй
кувын. §§†
17 Алы галиу хъуыддаг дæр тæригъæды бафтын у,
фæлæ ис, мæлæтмæ чи нæ кæны, ахæм тæригъæд
дæр. §§‡

Кæронбæттæн ныхас

18 Мах зонæм: Хуыцауæй чидæриддæр райгуырд,
уый тæригъæды не 'фты, фæлæ йæ хъахъхъæны
Хуыцауæй Райгуырæг, æмæ йæм хæйрæг не
'ххæссы §§§. 18
19 Зонæм æй: мах Хуыцауы хъæбултæ стæм, дуне
æнæхъæнæй та хæйрæджы уацары ис.
20 Мах зонæм уый дæр, æмæ Хуыцауы Фырт
æрцыд æмæ нын радта зонд, æцæг Чи у, Уый куыд
базонæм, афтæ. Мах баиу стæм, æцæг Чи у, Уыимæ
æмæ Йæ Фырт Йесо Чырыстиимæ – Уый у æцæг
Хуыцау æмæ мыггагмæйы цард.
21 Мæ хъæбултæ, уæхи хизут мæнгхуыцæуттæй.

† *1 Ин. 2:4; 3:17.* †† *Мф. 22:37, 39; Ин. 13:34; 1 Ин. 3:11.* ‡ *1 Ин. 4:15.* ‡† *Мф. 11:30.* ‡‡ *Ин. 16:33; 1 Кор. 15:57.* ‡‡† *1 Ин. 4:4.* ‡‡‡ *Ин. 19:34.* § *Мф. 3:16-17; 28:19.* §† *Ин. 1:33.* §†† *Мф. 3:17; Ин. 8:18.* §‡ *Ин. 3:33.*

§‡† *Ин. 3:36.* §† *Ин. 20:31.* §‡ *1 Ин. 3:22.* §§† *Мф. 12:31; Лк. 12:10.* §§‡ *1 Ин. 3:4.* §§§ *5:18 Фæстæдæры къухфыстыты ацы бынат у афтæ: |iМах зонæм: Хуыцауæй чидæриддæр райгуырд, уый тæригъæды не 'фты, фæлæ Хуыцауæй райгуырæг хъахъхъæны йæхи, æмæ йæм хæйрæг не 'ххæссы|r.* 18 *1 Ин. 3:9.*

2 Иоанн

1 [2] Нæ уарзтæн йæ бындур у, нæ зæрдæты чи ис
æмæ мыггагмæ немæ чи уыдзæн, уыцы æцæгад. †
[3] Фыд-Хуыцауы æмæ Йæ Фырт Йесо Чырыстийы
хорзæх, арфæ æмæ фарн уыдзысты немæ –
æцæгадæй æмæ уарзтæй хайджынтимæ.
[4] Фыд нын куыд бафæдзæхста, афтæ дæ
сывæллæттæй иуæй-иутæ æцæгадмæ гæсгæ кæй
цæрынц, уый куы базыдтон, уæд тынг бацин
кодтон.
[5] Æмæ ныр, æхсин, дæуæй курын – дæумæ ног
фæдзæхст нæ фыссын, фæлæ нæм райдианæй чи
ис, уыцы фæдзæхст: уарзæм кæрæдзи. ††
[6] Уарзын та афтæ амоны, æмæ мах хъуамæ
цæрæм Хуыцауы фæдзæхстытæм гæсгæ.
Райдианæй кæй фехъуыстат, уыцы фæдзæхст ахæм
у: цæрут уарзондзинадмæ гæсгæ. ‡
[7] Уымæн æмæ дунейы фæзынди, Йесо Чырысти
адæймаджы буары не 'рцыд, зæгъгæ, чи дзуры,
бирæ ахæм фæливджытæ: ахæм адæймаг у
фæливæг æмæ Чырыстийы ныхмæлæууæг. ‡†
[8] Кæсут уæхимæ, цæуыл фæкуыстам, уый куыд нæ
фесафат, фæлæ уæ мызд æххæстæй куыд райсат,
афтæ.
[9] Чырыстийы ахуырадмæ гæсгæ чидæриддæр нæ
цæры æмæ æндæр фæндагыл цæуы, уымæн хай
нæй Хуыцауæй; уыцы ахуырадмæ гæсгæ чи цæры,
уымæн та хай ис Фыдæй дæр æмæ Фыртæй дæр.
[10] Чи уæм æрцæуы æмæ уæм уыцы ахуырад йемæ
чи не 'рхæссы, уый уæ хæдзармæ ма уадзут æмæ
йын «æгасцуай» ма дзурут. ‡‡
[11] Уымæн æмæ йын «æгасцуай» чи зæгъа, уый
йын йæ хæрам хъуыддæгты свæййы цæдисæмбал.
[12] Бирæ цæйдæрты тыххæй уæм ныффыссин,
фæлæ мæ милдонæй гæххæттыл фыссын нæ
фæнды. Мæ зæрдæ дарын сымахмæ æрцæуынил
æмæ лæгæй-лæгмæ фæныхас кæнынил, нæ цинæн
кæрон куыд нæ уа, афтæ. ‡‡†
[13] Салам дын дæттынц, Хуыцау кæй сæвзæрста,
дæ уыцы хойы сывæллæттæ.

† †† ‡ ‡† ‡‡ ‡‡†

3 Иоанн

1 [2] Мæ уарзон хæлар, æз кувын, цæмæй уай
æнæниз æмæ дын алы хъуыддаджы дæр æнтыса,
дæ удæн куыд æнтысы, афтæ.
[3] Æфсымæртæ куы æрцыдысты æмæ, ды
æцæгадыл æнувыд кæй дæ æмæ æцæгадмæ гæсгæ
кæй цæрыс, уый тыххæй куы радзырдтой, уæд æз
тынг бацин кодтон.
[4] Мæ сывæллæттæ æцæгадмæ гæсгæ кæй
цæрынц, уый фехъусынæй стырдæр цин мæнæн
нæй. †
[5] Мæ уарзон хæлар, æфсымæртыл, стæй дзы кæй
нæ зоныс, суанг уыдоныл дæр кæй узæлыс, уымæй
дæр иузæрдион дæ.
[6] Уыдон аргъуанæн радзырдтой дæ уарзты
тыххæй. Хуыцауæн фæндон куыд у, афтæ сæ
фæндагмæ куы срæвдз кæнай, уæд уымæй хорз
бакæндзынæ.
[7] Уыдон балцы ацыдысты Чырыстийы сæраппонд,
муртаттæй та æххуыс нæ исынц.
[8] Æмæ ахæмтæн мах хъуамæ æххуыс кæнæм,
æцæгадæн æмкусджытæ куыд уæм, афтæ. ††
[9] Æз ныффыстон аргъуанмæ, фæлæ сæм
хицауиуæг кæнын чи уарзы, уыцы Диотреф нæ
ницæмæ дары.
[10] Æмæ æз куы æрцæуон, уæд радзурдзынæн йæ
хъуыддæгты тыххæй. Цъыф ныл калы, æмæ йæм
уый дæр фаг нæ кæсы, фæлæ ма æфсымæрты
йæхæдæг дæр нæ уазæг кæны, æмæ сæ суазæг
кæнын кæй фæнды, уыдонæн дæр æвæры
цæлхдуртæ æмæ сæ тæры аргъуанæй.
[11] Мæ уарзон хæлар, æвзæр цы у, уый ма фæзм,
фæлæ фæзм, хорз цы у, уый. Хæрзгæнæг Хуыцауæй
у; хæрам хъуыддæгтæ чи кæны, уый та Хуыцауы нæ
федта. ‡
[12] Димитрийы тыххæй хорз дзурынц сеппæт дæр,
æмæ дзы афтæ зæгъы æцæгад йæхæдæг дæр. Мах
дæр стæм æвдисæнтæ, æмæ нæ дзырд æцæг кæй у,
уый хорз зоныс.
[13] Бирæ цæйдæрты тыххæй дæм ныффыссин,
фæлæ мæ милдонæй фыссын нæ фæнды –
[14] Мæ зæрдæ дарын дæу рæхджы фенынæл æмæ
уæд лæгæй-лæгмæ фæныхас кæндзыстæм.
[15] Фæрнджын у. Салам дын дæттынц хæлæрттæ.
Хæлæрттæн салам ратт номæй-номмæ.

† ††

‡

Иудæ

1 [†]
2 Хуыцау уын ноджы фылдæр бахай кæнæд Йæ
хорзæхæй, Йæ фарн æмæ уарзтæй.

Æнæхуыцæутты фæндаг

3 Мæ уарзон хæлæрттæ, кæд мæ зæрдиагæй
фæндыди сымахмæ нæ иумæйаг ирвæзындзинады
тыххæй ныффыссын, уæддæр æнæмæнг
бакæнинагыл банымадтон сымахмæ ныффыссын,
сыгъдæджытæн иу хатт æмæ мыггагмæ лæвæрд цы
уырнындзинад æрцыди, мæ фыстæг уæ ууыл
тохмæ куыд сразæнгард кæна, афтæ. [††]
4 Уымæн æмæ уæм æрбаирвæзтысты æнæхуыцау
чидæртæ. Уыдон нæ Хуыцауы хорзæхæй сæхицæн
сарæзтой æлгъаг миты фæрæз, сæхи тигъ кæнынц
нæ иунæг Дунедарæг æмæ Хицау Йесо
Чырыстийыл. Рагæй-нырмæ у фыст, уыдон аккаг
æфхæрд кæй баййафдзысты, уый тыххæй. [‡]
5 Кæд сымахæн зындгонд у, уæддæр мæ фæнды
уæ зæрдыл уын æй æрлæууын кæнын: Хицау Йæ
адæмы мысыраг зæххæй куы раирвæзын кодта,
уæд уый фæстæ фесæфта, чи Йыл нæ бауæндыд,
уыдоны.
6 Æмæ йæ намыс чи нæ бахъахъхъæдта æмæ йæ
цæрæн бынат чи ныууагъта, уыцы зæдты стыр
тæрхоны бонмæ дары талынджы, мыггагмæйы
рæхыстæй бастæй. [‡†]
7 Уыдонау Содом æмæ Гоморрæ, стæй сæ
алфамбылайы сахартæ хæтыдысты æмæ
фехæлдысты, æмæ уый тыххæй мыггагмæйы арты
æфхæрд кæй æййафынц, уый алкæмæн дæр у
зондыхос. [‡‡]
8 Ахæмтæ сты уыцы сæнттæцæгъдджытæ дæр –
уыдон æлгъаг кæнынц буар, Хуыцауы бартæ
ницæмæ дарынц æмæ фауынц намысджынты.
9 Архангел Михаил та Моисейы буары тыххæй
хæйрæгимæ куы фæбыцæу, уæд тæрхоны бар
йæхимæ нæ райста, нæ дзы рацыд фауæн ныхас,
æрмæст ын загъта: «Хуыцау дын Йæхæдæг схос
кæнæд».
10 Адон та фауынц, цы нæ зонынц, уый. Сæ
æрдзыхъæдмæ гæсгæ æнæзонд цæрæгойтау цы
зонынц, уымæй сæхи сафынц. [‡‡†]
11 Сар сæ сæр! Уыдон цæуынц Каины фæндагыл,
сæ зæрдæтæ сарæзтой мулкмæ æмæ Валаамау
фæсайды сты, змæнтынц Корейау æмæ сæфынц. [‡‡‡]
12 Ахæмтæ æлгъаг сты уæ уарзты æхсæвæрты –
æнæфсармæй цæл кæнынц уемæ. Сæ мæт
æрмæстдæр у сæхиуыл, амардысты дыууæ хатты;
уыдон сты, дымгæ кæй хæссы, ахæм æнæкъæвда
мигътæ, бындзарæй кæй срæдывдæуыд, ахæм
æнæдыргъ фæззыгон бæлæстæ, [§]
13 Уыдон сты денджызы знæт уылæнтау, абухы сæ
худинаджы фынк, уыдон сты, мыггагмæйы
саудалынг кæмæ æнхъæлмæ кæсы, уыцы дзæгъæл
стъалытау.
14 Уыдоны тыххæй пехуымпариуæг кодта Адамы
байзæддаджы æвдæм фæлтæрæй Енох дæр:
«Мæнæ фæцæуы Хицау Йæ æнæнымæц сыгъдæг
зæдтимæ [§†]
15 Алкæмæн дæр тæрхон рахæссынмæ. Уый
багæды кæндзæн æппæт æнæхуыцау
тæригъæдджынты сеппæт æнæхуыцау миты æмæ,
Йæ ныхмæ кæй дзырдтой, æппæт уыцы къæйных
ныхæсты тыххæй». [§††]
16 Уыдон сты хъуырхъуыргæнджытæ, райгонд
ницæмæй сты, цæрынц сæ монцтæм гæсгæ,
кæнынц хиппæлой ныхæстæ, козбау митæ сæхи
пайдайы сæраппонд. [§‡]

Уырнджытæн зæрдылдарынæн

17 Фæлæ сымахæй, мæ уарзон хæлæрттæ, рох ма
уæд, нæ Хицау Йесо Чырыстийы апостолтæ
рагагъоммæ цы загътой, уый.
18 Уыдон уын дзырдтой, зæгъгæ, рæстæджы
кæрон фæзындзысты, сæ æнæхуыцау монцты
дæлбар чи уыдзæн, ахæм фауджытæ. [§‡†]
19 Уыдон ныххицæнтæ кæнынц уырнджыты,
кæсынц сæ тæригъæдджын æрдзыхъæды коммæ,
нæй сæм Сыгъдæг Уд. [§†]
20 Сымах та, мæ уарзон хæлæрттæ, рæзут уæ
сыгъдæг уырнындзинады бындурыл, кувут
Сыгъдæг Удæй разæнгардæй, [§‡]
21 Фидар хæцут Хуыцауы уарзтыл, æнхъæлмæ
кæсут нæ Хицау Йесо Чырыстийы хорзæхмæ,
мыггагмæйы цардæй куыд схайджын уат, афтæ.
22 Иутæм, дызæрдыггæнджытæм, ут зæрдæхæлар,
23 Иннæты ратонут арты дзыхæй æмæ фервæзой,
аннæтæм ут зæрдæхæлар, фæлæ уæхи хизут, сæ
тæригъæдджын митæй цы дарæс фелгъаг, суанг
уымæй дæр куыд нæ фæчъизи уат, афтæ. [§§†]

† †† ‡ ‡† ‡‡ ‡‡† ‡‡‡

§ §† §†† §‡ §‡† §† §‡ §§†

24 Фæкæлынæй уæ бахизын æмæ уæ Йæ намысмæ æнаиппæй æмæ райгæйæ бакæнын Кæй бон у,

25 Уыцы иунæг Хуыцауæн, нæ Ирвæзынгæнæгæн, нæ Хицау Йесо Чырыстийы фæрцы уæд кад æмæ намыс, паддзахад æмæ æлдариуæг – рæстæджы райдианæй нырмæ, абон æмæ мыггагмæ! Амен.

Æргомад

Цæуыл дзурæг у ацы чиныг

1 Ам цы фыст ис, уый Хуыцау бафæдзæхста Йесо
Чырыстийæн, рæхджы цы уыдзæн, уый Йын
Йæ цагъартæн куыд раргом кæна, афтæ. Æппæт
уыдæттæ Йесо равдыста Йæ цагъар Иоаннæн, кæй
йæм арвыста, Йæ уыцы зæды фæрцы.
2 Æмæ Иоанн фехъусын кодта, цы федта, æппæт
уыдæттæ; афтæмæй æвдисæн ныллæууыд Хуыцауы
ныхасæн æмæ радзырдта Йесо Чырыстийы
тыххæй.
3 Ацы пехуымпар ныхæстæ чи кæсы æмæ сæм чи
хъусы, цы фыст дзы ис, уыдæттæ кæмæ хъарынц,
уыдон тæхудиаг сты, уымæн æмæ рæстæг
æрæввахс. [†]

Саламтæ аргъуантæн

4 Иоаннæй Асийы авд аргъуанмæ: хорзæх æмæ
уын фарн, Чи ис, Чи уыд æмæ Чи æрцæудзæн,
Уымæй æмæ, Йæ бадæны раз чи ис, уыцы авд
удæй, [††]
5 Æмæ иузæрдион Æвдисæн Йесо Чырыстийæ –
мæрдтæй фыццаг Чи райгас æмæ зæххон
паддзæхты Паддзах Чи у, Уымæй. Уый мах уарзы
æмæ нæ Йæ Туджы руаджы ссæрибар кодта нæ
тæригъæдтæй, [‡]
6 Скодта нæ паддзæхтæ, Йæ Хуыцауæн æмæ
Фыдæн лæггадгæнджытæ. Кад æмæ Йын Паддзахад
уæд мыггагæй-мыггагмæ! Амен. [‡†]
7 Мæнæ Уый æрцæуы æврæгътимæ, æмæ Йæ
алчидæр фендзæн, чи Йæ барæхуыста, уыдон дæр.
Æмæ Йæ разы ныдздзыназдзысты æппæт зæххон
адæмтæ. Бæгуыдæр, афтæ уыдзæн! Амен. [‡‡]
8 «Æз дæн Алфæ æмæ Омегæ [‡‡†], [райдиан æмæ
кæрон]», – зæгъы Хицау Хуыцау, Чи ис, Чи уыд æмæ
Чи æрцæудзæн, уыцы Дунедарæг. [‡‡‡]

Иоанн Патмосы сакъадахыл

9 Йесойы тыххæй уемæ фæразонæй тухæнтæ чи
æвзары, сымахимæ Йæ Паддзахады хай чи
райсдзæн, æз уæ уыцы æфсымæр Иоанн дæн.
Хуыцауы ныхас кæй амыдтон æмæ Йесойæн
æвдисæн кæй лæууыдтæн, уый тыххæй æз хаст
уыдтæн, Патмос чи хуыйны, уыцы сакъадахмæ. [§]
10 Хуыцаубоны æз уыдтæн Сыгъдæг Удæй
разæнгард æмæ мæ чъылдыммæ фехъуыстон
сыкъауадындзы зæлыны хуызæн домбай хъæлæс:
«[Æз дæн Алфæ æмæ Омегæ, Фыццаг æмæ Фæстаг.]
11 Цы уыныс, уый чиныджы ныффысс æмæ йæ
арвит Асийы авд аргъуанмæ: Эфесмæ, Смирнæмæ,
Пергаммæ, Фиатирæмæ, Сардисмæ, Филаделфи
æмæ Лаодикимæ».
12 Æз акастæн фæстæмæ, чи мæм дзырдта, уый
фенын тыххæй. Æмæ куы акастæн, уæд федтон
авд сызгъæрин цырагъдарæны,
13 Æмæ цырагъдарæнты æхсæн – адæймаджы
фырты Халдихы, Йæ уæлæ даргъ дарæс, Йæ риуыл
баст уыди сызгъæрин рон. [§†]
14 Йæ сæрыхъуынтæ уыдысты миты хуызæн урс-
урсид къуымбилау, Йæ цæстытæ – пиллон артау.
15 Йæ къæхтæ æрттывтой, пецы чи сзынг, ахæм
æрхуыйау, Йæ хъæлæс та нæрыд стыр
æхсæрдзæнау.
16 Йæ рахиз къухы – авд стъалыйы, Йæ дзыхæй
æддæмæ зынди цыргъ дыком цирхъ, Йæ цæсгом
уыди æмбисбоны тæмæнкалгæ хуры хуызæн. [§††]
17 Æмæ Йæ æз куы федтон, уæд мардау
æрхаудтæн Йæ къæхты цурмæ. Уæд мыл Уый
æрæвæрдта Йæ рахиз къух æмæ мын загъта: «Ма
тæрс. Æз дæн Фыццаг æмæ Фæстаг,
18 Дæн удæгас. Æз уыдтæн мард, ныр цæрдзынæн
мыггагæй-мыггагмæ. Мæнмæ сты
мæрдтыбæстæйы æмæ мæлæты дæгъæлтæ. [§‡]
19 Уæдæ ныффысс, цы федтай, цытæ цæуы æмæ
фæстæдæр цытæ æрцæудзæн, уый тыххæй.
20 Мæ рахиз къухы кæй уыныс, уыцы авд
стъалыйы, стæй авд сызгъæрин цырагъдарæны
сусæгдзинад ахæм у: авд стъалыйы сты авд
аргъуанæн сæ зæдтæ, авд цырагъдарæны та сты
авд аргъуаны.

Фыстæг Эфесы аргъуанмæ

2 Эфесы аргъуаны зæдмæ ныффысс: „Йæ рахиз
къухы авд стъалыйы Чи дары, авд сызгъæрин
цырагъдарæны æхсæн Чи цæуы, Уый афтæ зæгъы:
[§‡†]
2 Æз зонын дæ хъуыддæгтæ, дæ фæллой, фæразон
кæй дæ, фыдадæмæн кæй нæ быхсыс, йæхи
апостол чи хоны, уæвгæ та апостол чи нæу, уыдоны

† *Лк. 11:28.* †† *Æрг. 4:5.* ‡ *1 Пет. 1:19; 1 Ин. 1:7; 1 Кор. 15:20; Кол. 1:18; Дзут. 9:14.* ‡† *1 Пет. 2:9.* ‡‡ *Мф. 24:30; Иуд. 14.* ‡‡† *1:8 |iАлфæ æмæ Омегæ|r – бердзенаг алфавиты фыццаг æмæ фæстаг дамгъæтæ.* ‡‡‡ *Æрг. 2:8.* § *Ром. 8:17.*

§† *Мф. 28:18.* §†† *Мф. 28:18; Эф. 6:17; Æрг. 2:16.* §‡ *Æрг. 3:7.* §‡† *Æрг. 1:16.*

кæй бафæлвæрдтай æмæ мæнгард кæй сты, уый
кæй базыдтай, уыдæттæ. [†]
3 Ды фæразон дæ, бирæ бавзæрстай Мæ номы
сæраппонд, æмæ нæ бафæлладтæ. [††]
4 Фæлæ дæ азымджыныл нымайын, дæ фыццаг
уарзт дæм кæй нал ис, уымæй.
5 Уæдæ цы бæрзонд ранæй æрхаудтæ, уый
æрымыс, æрфæсмон кæн æмæ араз дæ раздæры
хъуыддæгтæ. Афтæ куы нæ уа, куы не 'рфæсмон
кæнай, уæд дæм æрцæуудзынæн æмæ дын дæ
цырагъдарæн йæ бынатæй айсдзынæн. [‡]
6 Æниу дæм хорзæй уый ис, æмæ николаитты
хъуыддæгтæ Мæнæн куыд æнæуынон сты, афтæ
æнæуынон сты дæуæн дæр.
7 Хъустæ кæуыл ис, уый хъусæд, Уд аргъуантæн
цы зæгъы, уымæ. Уæлахиздзауæн ратдзынæн,
Хуыцауы дзæнæты цы царды бæлас ис, уый
дыргъæй бахæрыны бар".

Фыстæг Смирнæйы аргъуанмæ

8 Смирнæйы аргъуаны зæдмæ дæр ныффысс:
„Фыццаг æмæ Фæстаг, мард Чи уыд æмæ ныр
удæгас Чи у, Уый афтæ зæгъы:
9 Æз зонын [дæ хъуыддæгтæ,] дæ хъизæмæрттæ
æмæ дæ мæгуырдзинад, фæлæ уæддæр хъæздыг
дæ; зонын, йæхи иудей чи хоны, уæвгæ та иудей
нæ, фæлæ хæйрæджы синагогæ чи у, уыдон дыл
цъыф кæй калынц, уый. [‡†]
10 Цы хъизæмæрттæ бавзарын дæ бахъæудзæн,
уыдонæй ма тæрс. Уæ бафæлварыны тыххæй
хæйрæг сымахæй кæйдæрты баппардзæн
ахæстоны, æмæ уæ хъизæмар ахæсдзæн дæс боны.
Мæлын дæ куы бахъæуа, уæддæр баззай
иузæрдионæй æмæ дын ратдзынæн хæрзиуæг –
мыггагмæйы цард. [‡‡]
11 Хъустæ кæуыл ис, уый хъусæд, Уд аргъуантæн
цы зæгъы, уымæ. Уæлахиздзауæн дыккаг
мæлætæй тас нæу". [‡‡†]

Фыстæг Пергамы аргъуанмæ

12 Пергамы аргъуаны зæдмæ дæр ныффысс:
„Цыргъ дыком цирхъ Кæмæ ис, Уый афтæ зæгъы: [‡‡‡]
13 Æз зонын: ды цæрыс, хæйрæг паддзахиуæг
кæцæй кæны, уым. Уæддæр Мæныл æнувыд дæ,
хæйрæг кæм цæры, уæ уыцы сахары Мæ
иузæрдион æвдисæн Антипайы куы амардтой,
суанг Мыл уыцы рæстæг дæхи нæ атигъ кодтай.
14 Фæлæ дæ уæддæр иуцасдæр азымджыныл
нымайын, уымæн æмæ уæм ис, Валаамы
ахуырадыл хæст чи у, ахæмтæ; Валаам та сахуыр
кодта Валакы, æмæ уый Израилы адæмы сардыдта
мæнгхуыцæуттæн хаст нывондтæ хæрынысл æмæ
хæтыныл.
15 Афтæ дæумæ дæр ис николаитты ахуырадыл
хæст адæймæгтæ.
16 Æрфæсмон кæн, науæд дæм рæхджы
æрцæудзынæн æмæ семæ тох самайдзынæн Мæ
дзыхы цирхъæй. [§]
17 Хъустæ кæуыл ис, уый хъусæд, Уд аргъуантæн
цы зæгъы, уымæ. Уæлахиздзауæн бахæрын
кæндзынæн æмбæхст маннæйæ æмæ йын
ратдзынæн урс дур. Дурыл фыст уыдзæн, йæ
райсæгæй фæстæмæ кæй ничи зоны, ахæм ног
ном". [§†]

Фыстæг Фиатирæйы аргъуанмæ

18 Фиатирæйы аргъуаны зæдмæ дæр ныффысс:
„Пиллон артау Кæй цæстытæ сты, зынг æрхуыйау
Кæй къæхтæ æрттивынц, Хуыцауы уыцы Фырт
афтæ зæгъы: [§††]
19 Æз зонын дæ хъуыддæгтæ, дæ уарзт, дæ
уырнындзинад, дæ куыст æмæ фæразон кæй дæ,
стæй, дæ фæстаг хъуыддæгтæ фыццæгтæй фылдæр
кæй сты, уый. [§‡]
20 Фæлæ дæ уæддæр азымджыныл нымайын:
йæхи пехуымпар чи хоны, уыцы сылгоймаг
Иезавелæн дæттыс йæ ахуырадæй Мæ цагъарты
фæливыны фадат – ардауы сæ хæтыныл æмæ
мæнгхуыцæуттæн хаст нывондтæй хæрыныл. [§‡†]
21 Æз ын радтон рæстæг æрфæсмон кæнынæн,
фæлæ хъахбай кæй у, ууыл æй æрфæсмон нæ
фæнды.
22 Мæнæ йыл Æз æфтауын низ; йемæ чи хæты,
уыдон та сæ митыл куы нæ æрфæсмон кæной, уæд
сæ æппарын стыр бæллæхы.
23 Йæ сывæллæтты дæр ын амардзынæн; уæд
æппæт аргъуантæ дæр базондзысты, Æз кæй
уынын зæрдæтæ æмæ зонд, æмæ уæ алкæмæн дæр
кæй ратдзынæн йæ хъуыддæгтæм гæсгæ.
24 Сымахæн та – уыцы ахуырадыл Фиатирæйы
хæст чи нæу, хæйрæджы сусæгдзинæдтæ кæй
хонынц, уый чи нæ зоны, уыдонæн – зæгъын:
æндæр уаргъ уыл нæ сæвæрдзынæн,
25 Æрмæст Ме 'рцыдмæ фидар хæцут, цы уæм ис,
ууыл.
26 Чи фæуæлахиз уа æмæ Мын кæронмæ
коммæгæс чи разына, уымæн Æз ратдзынæн
адæмтыл æлдариуæг кæныны бар, [§†]
27 Æз æлдариуæг кæныны бар Мæ Фыдæй куыд
райстон, афтæ; здахдзæн сæ æфсæн лæдзæгæй,
уыдон базгъæлæнтæ уыдзысты æлыгæй конд
мигæнæнтау,
28 Æмæ йын ратдзынæн Бонвæрнон. [§‡]
29 Хъустæ кæуыл ис, уый хъусæд, Уд аргъуантæн
цы зæгъы, уымæ".

Фыстæг Сардисы аргъуанмæ

3 Сардисы аргъуаны зæдмæ дæр ныффысс:
„Хуыцауы авд уды æмæ авд стъалыйы Кæмæ

† *1 Ин. 4:1; 2 Кор. 11:13; 2 Тим. 2:19.* †† *Гал. 6:9.* ‡ *Æрг. 3:3.* ‡† *Лк. 6:20; Иак. 2:5; Ром. 2:29.* ‡‡ *Мф. 10:21.* ‡‡† *Æрг. 21:8.* ‡‡‡ *Æрг. 1:16; 19:21.*

§ *2 Фес. 2:8; Æрг. 1:16.* §† *Ин. 6:33.* §†† *Æрг. 1:14-15.* §‡ *2 Кор. 9:12.* §‡† *1 Кор. 10:19.* §† *Ин. 6:29; 1 Кор. 6:3.* §‡ *2 Пет. 1:19; Æрг. 22:16.*

сты, Уый афтæ зæгъы: зонын дын дæ хъуыддæгтæ;
ды хæссыс удæгасы ном, фæлæ мард дæ.
2 Райхъал у æмæ фидар кæн, сæфты къахыл дæм
цы лæууы, уый. Уымæн æмæ зонын, дæ
хъуыддæгтæ Мæ Хуыцауы цæсты æнаипп кæй не
сты, уый. †
3 Уæдæ дæ цæуыл сахуыр кодтой æмæ цы
фехъуыстай, уый æрымыс, цæр уымæ гæсгæ æмæ
æрфæсмон кæн. Куы нæ райхъал уай, уæд дæм Æз
æрцæудзынæн хуыснæгау, æмæ кæд
æрцæудзынæн, уый нæ базондзынæ. ††
4 Уæвгæ дын Сардисы ис, йæ дарæс чи нæ
фæчъизи кодта, ахæм цалдæр адæймаджы. Уыдон
урс-урсид дарæсы цæудзысты Мемæ, уымæн æмæ
сты уый аккаг. ‡
5 Уæлахиздзау уыдонау скæндзæн урс-урсид
дарæс, æмæ йын йæ ном царды чиныджы нæ ахахх
кæндзынæн. Мæ Фыды æмæ Йæ зæдты раз æй Æз
банымайдзынæн мæхионыл. ‡†
6 Хъустæ кæуыл ис, уый хъусæд, Уд аргъуантæн
цы зæгъы, уымæ".

Фыстæг Филаделфийы аргъуанмæ

7 Æмæ Филаделфийы аргъуаны зæдмæ дæр
ныффысс: „Давиды дæгъæл Кæмæ ис, куыд мачи
сæхгæна, афтæ Чи гом кæны æмæ куыд мачи
байгом кæна, афтæ Чи æхгæны, уыцы Сыгъдæг
æмæ Æцæг зæгъы: ‡‡
8 Зонын дын дæ хъуыддæгтæ. Мæнæ дын Æз
байгом кодтон дуар æмæ йæ сæхгæнын никæй бон
бауыдзæн. Дæумæ бирæ тых нæй, уæддæр
хъуыстай Мæ ныхасмæ æмæ Мыл дæхи нæ атигъ
кодтай. ‡‡†
9 Хæйрæджы синагогæйы чи ис, йæхи иудей чи
хоны, уæвгæ та иудей нæ, фæлæ фæливæг чи у,
уыдонæн Æз бакæндзынæн афтæ: æрцæудзысты
æмæ æрхаудзысты дæ къæхтæм æмæ
базондзысты, Æз дæ кæй бауарзтон, уый.
10 Ды Мæ фæдзæхстмæ гæсгæ фæразон кæй
разындтæ, уый тыххæй дæ Æз бахиздзынæн,
зæххон цæрджыты бафæлварынæн æппæт дунейы
цы фыдæвзарæны рæстæг уыдзæн, уымæй. ‡‡‡
11 Æз рæхджы æрцæудзынæн. Цы дæм ис, ууыл
хæц, цæмæй дын дæ хæрзиуæг мачи байса. §
12 Уæлахиздзауы скæндзынæн Мæ Хуыцауы
Кувæндоны цæджындз, æмæ дзы никуал
рацæудзæн. Ныффысдзынæн ыл Мæ Хуыцауы ном,
уæларвæй, Мæ Хуыцауæй, чи æрцæудзæн, Мæ
Хуыцауы уыцы ног Иерусалимы сахары ном æмæ
Мæ ног ном. §†
13 Хъустæ кæуыл ис, уый хъусæд, Уд аргъуантæн
цы зæгъы, уымæ".

† *Мф. 24:42.* †† *2 Пет. 3:10; 1 Фес. 5:2; Æрг. 16:15.* ‡ *Æрг. 6:11; 7:9; 19:8.* ‡† *Лк. 10:20; Флп. 4:3.* ‡‡ *Лк. 1:32; Æрг. 1:18.* ‡‡† *1 Кор. 16:9; Кол. 4:3.* ‡‡‡ *2 Пет. 2:9; 1 Кор. 10:13.* § *Æрг. 2:10.* §† *Дзут. 12:22; Æрг. 2:17; 14:1.*

Фыстæг Лаодикийы аргъуанмæ

14 Лаодикийы аргъуаны зæдмæ дæр ныффысс:
„Афтæ зæгъы Амен, иузæрдион æмæ æцæг
æвдисæн, Хуыцауы сфæлдысты сæрæвæрæн: §††
15 Зонын дын дæ хъуыддæгтæ. Ды нæдæр уазал
дæ, нæдæр тæвд. О, фæлтау уазал кæнæ тæвд куы
уаис!
16 Тæвд дæр æмæ уазал дæр нæ, фæлæ хъæрмуст
кæй дæ, уый тыххæй дæ сæппардзынæн Мæ
дзыхæй.
17 Ды зæгъыс: æз хъæздыг дæн, бирæ мæм ис
æмæ ницы хъуаг æййафын. Фæлæ нæ зоныс, ды
мæгуыр, кæуинаг, гæвзыкк, куырм æмæ бæгънæг
кæй дæ, уый. §‡
18 Уынаффæ дын кæнын: арты чи ссыгъдæг,
Мæнæй ахæм сызгъæрин балхæн æмæ схъæздыг
уай; стæй балхæн урс дарæс, скæн æй дæ уæлæ
æмæ дæ бæгънæг буары худинæгтæ мауал зыной.
Цæмæй уынай, уый тыххæй дæр Мæнæй балхæн
хос æмæ дзы байсæрд дæ цæстытæ. §‡†
19 Æз кæй уарзын, уыдоны багæды кæнын æмæ
бафхæрын. Уæдæ у æнувыд æмæ æрфæсмон кæн. §†
20 Мæнæ лæууын дуармæ æмæ хойын. Мæ
хъæлæс чи фехъуса æмæ дуар чи байгом кæна,
уымæ бацæудзынæн æмæ цæл кæндзынæн йемæ,
уый та – Мемæ. §‡
21 Уæлахиздзауы Мемæ сбадын кæндзынæн Мæ
бадæны, Æз куыд фæуæлахиз дæн æмæ Мæ
Фыдимæ Йæ бадæны куыд сбадтæн, афтæ. §§†
22 Хъустæ кæуыл ис, уый хъусæд, Уд аргъуантæн
цы зæгъы, уымæ"».

Паддзахы бадæн уæларвы

4 Уый фæстæ æз федтон арвы дуар гомæй. Æмæ
раздæр кæй фехъуыстон, сыкъауадындзы
зæлынау мемæ цы хъæлæс ныхас кодта, уый мын
загъта: «Ссу ардæм, æмæ дын фенын кæнон,
фидæны цы уыдзæн, уый».
2 Æз уайтæккæ фæдæн Сыгъдæг Удæй разæнгард.
Уæларвы уыди паддзахы бадæн, паддзахы бадæны
та федтон Бадæджы.
3 Бадæг тæмæнтæ калдта зынаргъ дуртæ иаспис
æмæ сардисау. Паддзахы бадæны алыварс
изумрудау æрттывта арвырон.
4 Паддзахы бадæны алыварс – цыппар æмæ ссæдз
паддзахы бадæны. Уыцы паддзахы бадæнты
бадтысты цыппар æмæ ссæдз хистæры. Уыди сыл
урс-урсид дарæс, сæ сæртыл та – сызгъæрин
кадыхудтæ. §§‡
5 Паддзахы бадæнæй-иу рацыд æрвæрттывдтытæ,
хъуысти дзы æрвнæрды гыбар-гыбур, паддзахы
бадæны раз сыгъдис авд артæвзаг цырагъы –
уыдон сты Хуыцауы авд уды. §§§

§†† *Кол. 1:15.* §‡ *1 Кор. 4:8.* §‡† *Æрг. 7:13; 16:15; 19:8.* §† *Дзут. 12:5.* §‡ *Ин. 14:23.* §§† *Мф. 19:28; Æрг. 1:6; 2:27.* §§‡ *Æрг. 1:6; 2:26; 3:4; 6:11; 7:13.* §§§ *Æрг. 1:4; 5:6; 8:5.*

6 Паддзахы бадæны раз уыдис цыдæр, авджын
денджызы хуызæн, дзæнхъайау ирд. Паддзахы
бадæн кæм уыди, уыцы бынаты хæдастæу æмæ йæ
алыварс уыди цыппар уæларвон удгоймаджы бирæ
цæстытимæ разæй дæр æмæ чъылдымырдыгæй
дæр.
7 Фыццаг уæларвон удгоймаг уыди домбайы
хуызæн, дыккаг удгоймаг – галы хуызæн, æртыккаг
удгоймагæн йæ цæсгом уыдис адæймаджы
цæсгомау, цыппæрæм удгоймаг уыди тæхгæ
цæргæсы хуызæн.
8 Цыппар уæларвон удгоймагæй алкæмæн дæр
уыди фæйнæ æхсæз базыры; алырдыгæй дæр æмæ
сæ базырты бын дæр уыди бирæ цæстытæ.
Æхсæвæй-бонæй æнæбанцайгæйæ дзурынц: «Чи
уыд, Чи ис æмæ Чи æрцæуддзæн, уыцы Дунедарæг
Хицау Хуыцау сыгъдæг у, сыгъдæг у, сыгъдæг у». †
9 Паддзахы бадæны Бадæгæн, мыггагæй-
мыггагмæ Цардæгасæн, уыцы уæларвон
удгоймæгтæ намысы, кады æмæ арфæйы ныхæстæ
куы фæдзурынц,
10 Уæд цыппар æмæ ссæдз хистæры адæлгом
вæййынц паддзахы бадæны Бадæджы раз, сæ
кадыхудтæ æрæвæрынц паддзахы бадæны раз
æмæ бакувынц мыггагæй-мыггагмæ Цардæгасмæ:
11 «Ды намысы æмæ кады аккаг дæ, нæ тыхджын
Хицау æмæ нæ Хуыцау, уымæн æмæ æппæт дæр
Ды сфæлдыстай, æппæт дæр сфæлдыстæуыд æмæ
æппæт дæр цæры Дæ фæндонмæ гæсгæ».

Чиныг æмæ Уæрыкк

5 Уæд паддзахы бадæны Бадæджы рахиз къухы
æз федтон дыууæрдыгæй дæр фыст чиныг-
тыхтон; æхгæд уыдис авд мыхуырæй.
2 Æз федтон тыхджын зæды. Уый хъæрæй
бафарста: «Чи у ацы чиныджы мыхуыртæ
асæттыны æмæ йæ байгом кæныны аккаг?»
3 Æмæ нæдæр уæларвы, нæдæр зæххыл, нæдæр
зæххы бын никæй бон уыди чиныг байгом кæнын
æмæ дзы цы фыст ис, уый фенын.
4 Æмæ æз бирæ фæкуыдтон, уыцы чиныг байгом
кæныны æмæ дзы цы фыст ис, уый феныны аккаг
кæй ничи разынд, уыл.
5 Уæд мын цыппар æмæ ссæдз хистæрæй иу
загъта: «Ма ку, мæнæ фæуæлахиз Домбай Иудæйы
хæдзарвæндагæй, Давиды Æвзар. Уый асæтдзæн
авд мыхуыры æмæ байгом кæндзæн чиныг». ††
6 Æз федтон: Хуыцау кæм бады, уыцы бынаты
хæдастæу лæууыд Уæрыкк, Йæ алыварс та –
цыппар уæларвон удгоймаджы æмæ цыппар æмæ
ссæдз хистæры; æдде бакæсгæйæ Уæрыкк уыди,
цыма Йæ нывондæн æрхастæуыд, афтæ. Уыдис Ын
авд сыкъайы æмæ авд цæсты – æппæт зæхмæ кæй
рарвыстæуыд, Хуыцауы уыцы авд уды. ‡
7 Уæрыкк æрбацыд æмæ паддзахы бадæны
Бадæджы рахиз къухæй райста чиныг.
8 Чиныг куы райста, уæд цыппар уæларвон
удгоймаджы æмæ цыппар æмæ ссæдз хистæры
адæлгом сты Уæрыччы раз. Алкæмæ дæр дзы уыди
фæндыр, стæй будæй дзаг сызгъæрин будсудзæнтæ
– сыгъдæджыты куывдтытæ.
9 Уыдон зарыдысты ног зарæг: «Ды чиныг
райсыны æмæ йын йæ мыхуыртæ асæттыны аккаг
дæ, уымæн æмæ Дæу æрхастæуыд нывондæн, æмæ
Дæ Тугæй Хуыцауæн балхæдтай адæм алы
мыггаджы æмæ æвзаджы, алы адæмы æмæ
адæмыхатты æхсæнæй, ‡†
10 Скодтай сæ паддзæхтæ, нæ Хуыцауæн
лæггадгæнджытæ, æмæ паддзахиуæг кæндзысты
зæххыл». ‡‡
11 Æз акастæн æмæ фехъуыстон, паддзахы
бадæны, цыппар уæларвон удгоймаджы æмæ
цыппар æмæ ссæдз хистæры алыварс цы бирæ
зæдтæ уыди, уыдоны хъæлæс. Уыдон уыдысты
æрдзæ-æрдзæтæ, æнæнымæц, ‡‡†
12 Æмæ дзырдтой хъæрæй: «Нывондæн Кæй
æрхастæуыд, уыцы Уæрыкк у кады, намысы æмæ
арфæйы аккаг; Уый у тыхджын æмæ хъæздыг,
зондджын æмæ хъомысджын!»
13 Æз фехъуыстон, Хуыцау кæй сфæлдыста, уыдон
сеппæт дæр уæларвы, зæххыл, зæххы бын,
денджызы – дун-дунейы чидæриддæр ис, уыдон цы
дзырдтой, уый: «Паддзахы бадæны Бадæгæн æмæ
Уæрыккæн – арфæ, кад, намыс æмæ æппæт бартæ
мыггагæй-мыггагмæ!»
14 Цыппар уæларвон удгоймаджы загътой:
«Амен». Цыппар æмæ ссæдз хистæры дæр адæлгом
сты æмæ бакуывтой, мыггагмæ Цардæгас Чи у,
Уымæн.

Уæрыкк асаста мыхуыртæ

6 Æз федтон: Уæрыкк авд мыхуырæй асаста
фыццаг, æмæ фехъуыстон цыппар уæларвон
удгоймагæй иуы хъæлæс, цыма арв ныннæрыд:
«Рацу [æмæ кæс]».
2 Æз федтон урс бæх; йæ барæгмæ уыд æрдын,
лæвæрд ын æрцыд кадыхуд, æмæ рацыд
уæлахиздзауæй, куыд фæуæлахиз уа, афтæ. ‡‡‡
3 Уæрыкк дыккаг мыхуыр куы асаста, уæд
фехъуыстон, дыккаг уæларвон удгоймаг цы загъта,
уый: «Рацу [æмæ кæс]».
4 Æмæ рацыд æндæр, æртхуыз бæх; йæ барæгæн
лæвæрд æрцыд зæххæй сабырад айсыны бар,
цæмæй марой кæрæдзи; æмæ йæм радтой стыр
цирхъ.
5 Уæрыкк æртыккаг мыхуыр куы асаста, уæд
фехъуыстон, æртыккаг уæларвон удгоймаг цы
загъта, уый: «Рацу [æмæ кæс]». Æз федтон сау бæх;
йæ барæджы къухы уыди барæн. §
6 Цыппар уæларвон удгоймаджы кæм уыдысты,
уырдыгæй мæм райхъуыст адæймаджы хъæлæсау:
«Мæнæуы къус §† динарыл, хъæбæрхоры æртæ

† *Æрг. 1:8.* †† *Ром. 15:12.* ‡ *1 Пет. 1:19.*

‡† *Ап. хъ. 20:28.* ‡‡ *1 Пет. 2:9.* ‡‡† *Дзут. 12:22.* ‡‡‡ *Æрг. 19:11.* § *Æрг. 5:9.* §† *6:6 |iКъус|r – килограммы бæрц.*

къусы динарыл, зети æмæ сæнæн та знаггад ма
ракæн».
7 Уæрыкк цыппæрæм мыхуыр куы асаста, уæд
фехъуыстон цыппæрæм уæларвон удгоймаджы
хъæлæс: «Рацу [æмæ кæс]».
8 Æз федтон фæлурс бæх; йæ барæджы ном –
мæлæт. Мæрдтыбæстæ цыдис йæ фæдыл, æмæ сын
лæвæрд уыди зæххы цыппæрæм хайыл цирхъы
æмæ стонджы, рыны æмæ зæххон сырдты фæрцы
марыны бар.
9 Уæрыкк фæндзæм мыхуыр куы асаста, уæд
нывондхæссæны бын федтон, Хуыцауы ныхасы
тыххæй æмæ се 'вдисæнады тыххæй кæй
амардæуыд, уыдоны удтæ.
10 Уыдон хъæлæсыдзагæй дзырдтой: «Сыгъдæг
æмæ æцæг Дунедарæг, кæдмæ у Дæ каст, зæххон
цæрджытæн тæрхон цæуылнæ рахæссыс æмæ сæ
нæ туг цæуылнæ райсыс?» †
11 Уæд сæ алкæмæн дæр лæвæрд æрцыд урс-
урсид дарæс æмæ сын загъдæуыд, цæмæй
банхъæлмæ кæсой иуцасдæр, зæххыл ма уыдонау
кæй хъуамæ амардæуа, сæ уыцы æмкусджытæ
æмæ æфсымæртæ цалынмæ нымæц баххæст
кæной, уæдмæ. ††
12 Уæрыкк æхсæзæм мыхуыр куы асаста, уæд
федтон: зæхх тынг нынкъуыст, хур ныттар сау
хъисынау æмæ мæй æнæхъæнæй ныссырх тугау. ‡
13 Стъалытæ арвæй æрхаудтой зæхмæ, тыхджын
дымгæ легъуийы куы ныууигъы, уæд йæ цъæх
дыргътæ куыд æрызгъæлынц, афтæ.
14 Арв тыхтонау æрбампылд æмæ цыдæр æрбаци.
Алы хох æмæ сакъадах дæр йæ бынатæй
фенкъуысыд.
15 Зæххон паддзæхтæ æмæ стыр хицæуттæ,
æфсæддон разамонджытæ æмæ хъæздгуытæ,
тыхджынтæ, алы цагъар æмæ алы сæрибар дæр
бамбæхстысты лæгæтты æмæ хæхты – къæдзæхты
æхсæн.
16 Æмæ дзурынц хæхтæн æмæ къæдзæхтæн:
«Рафæлдæхут ныл æмæ нæ уæ быны бамбæхсут
паддзахы бадæны Бадæгæй æмæ Уæрыччы
фыдæхæй. ‡†
17 Ралæууыд Сæ фыдæхы стыр бон æмæ йын чи
бафæраздзæн?»

144 000 израиладжы

7 Æппæт уыдæтты фæстæ æз федтон цыппар
зæды. Уыдон лæууыдысты зæххы цыппар
кæроны, æмæ хæцыдысты зæххон цыппар
дымгæйыл, нæдæр зæххыл, нæдæр денджызыл,
нæдæр бæлæстыл куыд нæ дымой, афтæ.
2 Æз федтон æндæр зæды дæр. Уый ссæйцыд
скæсæнæй æмæ йæм уыди цардæгас Хуыцауы
мыхуыр. Зæд ныхъхъæр кодта, зæххæн æмæ
денджызæн знаггад ракæныны бар лæвæрд кæмæ
æрцыд, уыцы цыппар зæдмæ:
3 «Цалынмæ нæ Хуыцауы цагъарты тæрныхтыл
мыхуыр сæвæрæм, уæдмæ знаггад ма ракæнут
нæдæр зæххæн, нæдæр денджызæн, нæдæр
бæлæстæн». ‡‡
4 Æз фехъуыстон, мыхуыр æвæрд кæуыл æрцыд,
уыдоны нымæц: израилаг адæмы æппæт
хæдзарвæндæгтæй мыхуыр æвæрд æрцыди сæдæ
цыппор цыппар миныл.
5 Иудæйы хæдзарвæндагæй мыхуыр æвæрд
æрцыд дыууадæс миныл; Рувимы хæдзарвæндагæй
– дыууадæс миныл; Гады хæдзарвæндагæй –
дыууадæс миныл;
6 Асиры хæдзарвæндагæй – дыууадæс миныл;
Неффалимы хæдзарвæндагæй – дыууадæс миныл;
Манассийы хæдзарвæндагæй – дыууадæс миныл;
7 Симеоны хæдзарвæндагæй – дыууадæс миныл;
Левийы хæдзарвæндагæй – дыууадæс миныл;
Иссахары хæдзарвæндагæй – дыууадæс миныл;
8 Завулоны хæдзарвæндагæй – дыууадæс миныл;
Иосифы хæдзарвæндагæй – дыууадæс миныл;
Вениамины хæдзарвæндагæй – дыууадæс миныл.

Бирæ адæм урс-урсид дарæсы

9 Уый фæстæ æз федтон, нымайын дæр кæй ничи
бафæрæзтаид, уыйбæрц дзыллæ алы
адæмыхæттытæй, алы мыггагæй, алы адæмтæй
æмæ æвзæгтæй – сæ къухы палмæйы къалиутимæ
урс-урсид дарæсы лæууыдысты паддзахы бадæны
æмæ Уæрыччы раз. ‡‡†
10 Уыдон хъæлæсыдзагæй дзырдтой: «Паддзахы
бадæны Чи бады, нæ уыцы Хуыцау æмæ Уæрыкк
сты ирвæзынгæнæг!» ‡‡‡
11 Зæдтæ иууылдæр лæууыдысты паддзахы
бадæны, цыппар æмæ ссæдз хистæры æмæ
цыппар уæларвон удгоймаджы алыварс, стæй
адæлгом сты паддзахы бадæны раз æмæ
бакуывтой Хуыцаумæ:
12 «Амен! Табу, намыс æмæ кад мыггагæй-
мыггагмæ нæ зондджын, арфæгонд, тыхджын æмæ
хъомысджын Хуыцауæн! Амен!»
13 Цыппар æмæ ссæдз хистæрæй мæ иу бафарста:
«Уæртæ урс-урсид дарæс кæуыл ис, уыдон чи сты
æмæ кæцæй æрцыдысты?»
14 Æз ын загътон: «Ды йæ дæхæдæг зоныс, ме
'лдар». Уæд мын загъта: «Стыр бæллæхæй чи
æрцыд, уыдон сты; сæ дарæстæ ныхсадтой æмæ сæ
ныуурс кодтой Уæрыччы Тугæй. §
15 Уый тыххæй лæууынц Хуыцауы бадæны раз
æмæ Йын æхсæвæй-бонæй лæггад кæнынц Йæ
Кувæндоны; æмæ паддзахы бадæны Бадæг уыдоны
бакæндзæн Йæ дæлбазыр. §†
16 Уыдон нал кæндзысты нæдæр стонг, нæдæр
дойны. Хур дæр сæ нал судздзæн æмæ сæ æнтæф
дæр нал хъыгдардзæн.
17 Уымæн æмæ Хуыцау кæм бады, уыцы бынаты
хæдастæу цы Уæрыкк ис, Уый сæ кæндзæн

† *Лк. 18:7; Æрг. 19:2.* †† *Æрг. 3:5; 7:9.* ‡ *Мф. 24:29; Дзут. 1:11.* ‡† *Лк. 23:30; Æрг. 9:6.*

‡‡ *Æрг. 14:1.* ‡‡† *Æрг. 3:5; 6:11.* ‡‡‡ *Æрг. 19:1.* § *Дзут. 9:14.* §† *Æрг. 21:3.*

хизынмæ æмæ царддæттæг суадæттæм, æмæ сын Хуыцау сæ цæстытæй асæрфдзæн сæ цæссыг». †

Æвдæм мыхуыр

8 Уæрыкк æвдæм мыхуыр куы асаста, уæд сахаты æрдæджы бæрц уæларвы иу сыбыртт
дæр нал хъуыст.
2 Æмæ æз федтон Хуыцауы раз лæууæг авд зæды;
уыдонмæ лæвæрд æрцыд авд сыкъауадындзы. ††
3 Æрбацыд æндæр зæд сызгъæрин будсудзæнимæ
æмæ æрлæууыд нывондхæссæны раз. Лæвæрд æм
æрцыд бирæ буд, цæмæй йæ æппæт сыгъдæджыты
куывдимæ æрæвæра, паддзахы бадæны раз цы
сызгъæрин нывондхæссæн уыди, ууыл. ‡
4 Буды фæздæг сыгъдæджыты куывдимæ зæды
къухæй фæцыд хæрдмæ, Хуыцаумæ.
5 Зæд райста будсудзæн, байдзаг æй кодта
нывондхæссæны цæхæрæй æмæ йæ фехста
зæхмæ. Райхъуыст æрвнæрды гыбар-гыбур, арв
нырттывта æмæ зæхх нынкъуыст. ‡†

Зæдтæ уасынц сыкъауадындзтæй

6 Уæд авд сыкъауадындзы кæмæ уыди, уыцы авд
зæды сæхи æрцæттæ кодтой сыкъауадындзтæй
уасынмæ.
7 Фыццаг зæд ныууасыд сыкъауадындзæй, æмæ
зæххыл ныуарыд их æмæ арт тугæмхæццæйæ.
Басыгъд зæххы æртыццаг хай, басыгъд бæлæсты
æртыццаг хай, басыгъд цъæх кæрдæг æгасæй дæр.
8 Дыккаг зæд ныууасыд сыкъауадындзæй, æмæ
стыр хохы хуызæн цыдæр, пиллон арт уадзгæйæ,
ныххаудта денджызы æмæ денджызы æртыццаг
хай фестад туг.
9 Денджызы удæгасæй цы уыд, уыдонæн амард се
'ртыццаг хай, бабын науты æртыццаг хай.
10 Æртыккаг зæд ныууасыд сыкъауадындзæй,
æмæ арвæй судзгæ цырагъау рахауди стыр стъалы,
æмæ ныххаудта цæугæдæтты æртыццаг хайы æмæ
суадæтты.
11 Уыцы стъалыйы ном у Скъæлдзой. Дæтты
æртыццаг хай скъæлдзойау смаст, æмæ уыцы маст
донæй фæцагъды бирæ адæм.
12 Цыппæрæм зæд ныууасыд сыкъауадындзæй,
æмæ хуры æртыццаг хай, мæйы æртыццаг хай,
стъалыты æртыццаг хай фæсахъат. Сæ рухс афтæ
бамынæг, æмæ боны æмæ æхсæвы æртыццаг хай
дæр уыди талынг.
13 Æз федтон иу цæргæсы уæлиæутты тæхгæ, æмæ
фехъуыстон, хъæрæй цы дзырдта, уый:
«Сыкъауадындзтæй ма цы æртæ зæды уасдзысты,
уыдоны уастæй бæллæх, бæллæх, бæллæх
æрцæудзæн зæххон цæрджытыл!»
9 Фæндзæм зæд ныууасыд сыкъауадындзæй,
æмæ федтон, арвæй зæхмæ цы стъалы æрхауд,
уый; уымæ лæвæрд æрцыд дæгъæл дæлдзæхæй.
2 Стъалы байгом кодта дæлдзæхы дуар æмæ,
егъау пецæй рацæуæгау, уырдыгæй ракалд
фæздæг; дæлдзæхы фæздæгæй ныттар сты хур
æмæ уæлдæф.
3 Фæздæгæй зæхмæ рацыдысты мæтыхтæ, æмæ
сын лæвæрд æрцыд зæххон скорпионты тых.
4 Уыдонæн бафæдзæхстæуыд знаггад нæ кæнын
нæдæр зæххон кæрдæгæн, нæдæр зайæгхалæн,
нæдæр бæлæстæн, фæлæ йæ тæрныхыл Хуыцауы
мыхуыр æвæрд кæмæн нæй, æрмæст уыцы
адæмæн. ‡‡
5 Мæтыхтæн фæдзæхст уыд адæмы марын нæ,
фæлæ сæ фондз мæйы дæргъы удхары бафтауын.
Æмæ адæм удхар кæндзысты, скорпион йæ фат куы
фæсадзы, уæд адæймаг куыд фæудхар кæны, афтæ.
6 Уыцы бонты адæм сæхæдæг агурдзысты мæлæт,
фæлæ йæ не ссардзысты. Бæлдзысты мæлæтмæ,
фæлæ йæ нæ фендзысты. ‡‡†
7 Мæтыхтæ уыдысты хæстмæ ифтонг бæхты
хуызæн. Сæ сæртыл – сызгъæрин кадыхудты
хуызæттæ, сæ цæсгæмттæ – адæймаджы цæсгомы
хуызæн,
8 Сæ сæрыхъуынтæ – сылгоймаджы сæрыхъуынты
хуызæн, сæ дæндæгтæ – домбайы дæндæгтау.
9 Сæ гуырыл уыди згъæрæфтыды хуызæн, сæ
базырты уынæр та уыди, бирæ бæхтæ хæстмæ куы
фезгъорынц, уæд сæ уæрдæттæ куыд фæгыбар-
гыбур кæнынц, уыйау.
10 Мæтыхты къæдзилтæ уыдысты скорпионты
къæдзилтау фæттимæ; æмæ сæм уыд адæмæн
фондз мæйы знаггад кæныны тых.
11 Сæ паддзах уыди дæлдзæхы зæд. Дзуттагау йæ
ном у Аваддон, бердзенагау та – Аполлион ‡‡‡.
12 Ахицæн иу бæллæх, æмæ ма йæ фæстæ
ноджыдæр æрбацæуы дыууæ бæллæхы.
13 Æхсæзæм зæд ныууасыд сыкъауадындзæй,
æмæ Хуыцауы раз цы сызгъæрин нывондхæссæн
уыди, уый цыппар сыкъайæ мæм райхъуыст
хъæлæс.
14 Сыкъауадындз цы æхсæзæм зæдмæ уыди,
уымæн уыцы хъæлæс загъта: «Суæгъд кæн,
Евфраты стыр цæугæдоны цур баст чи у, уыцы
цыппар зæды».
15 Бæлвырд сахат æмæ бонмæ, мæй æмæ азмæ
цæттæ цы цыппар зæды уыди, уыдон уæгъдгонд
æрцыдысты адæмы æртыццаг хай амарынмæ.
16 Æз фехъуыстон бæхджын æфсады нымæц – уый
уыди дыууæсæдæ милуаны.
17 Мæнæн равдыстæуыд бæхты сæ барджытимæ,
æмæ сæ федтон ахæмæй: барджытыл уыди
зынгхуыз, сапфирау тарцъæх æмæ сондонау бур
згъæрæфтыд; бæхты сæртæ уыдысты домбæйтты
сæрты хуызæн, сæ комæй калди арт, фæздæг æмæ
сондон.
18 Æмæ сæ комæй цы æртæ рыны калди, уыдонæй
– арт, фæздæг æмæ сондонæй – амард адæмы
æртыццаг хай.

† *Æрг. 21:4.* †† *Мф. 18:10.* ‡ *Æрг. 5:8; 6:9.* ‡† *Æрг. 11:19; 16:18.* ‡‡ *Æрг. 7:3.* ‡‡† *Лк. 23:30.* ‡‡‡ *9:11 Бынгæнæг.*

19 Уымæн æмæ бæхтæн сæ тых уыди сæ комы
æмæ сæ къæдзилты. Сæ къæдзилтæ та уыдысты
кæлмыты хуызæн сæртимæ, æмæ уыдонæй
хæцыдысты адæмыл.
20 Ацы рынтæй чи нæ амард, уыцы адæммæ та
фæсмон не 'рцыд æмæ нæ ныуувагътой
дæлимонтæм æмæ, сæхæдæг къухæй кæй скодтой,
нæдæр уынгæ, нæдæр хъусгæ, нæдæр цæугæ чи
нæ кæны, сæ уыцы сызгъæрин, æвзист, æрхуы,
дурын æмæ хъæдын гуымирытæм кувын.
21 Фæсмон нæ фæкодтой, лæгмар,
кæлæнгæнджытæ, хæтаг, давæг кæй уыдысты,
ууыл.

Зæд чиныгимæ

10 Æмæ æз федтон æндæр тыхджын зæды
уæларвæй æрцæйцæугæ. Йæ дарæс уыдис
æврагъæй, йæ сæрмæ – арвырон, йæ цæсгом –
хуры хуызæн, йæ къæхтæ – судзгæ цæджындзтау. †
2 Йæ къухы уыди гыццыл чиныг гомæй. Уыцы зæд
йæ рахиз къах æрæвæрдта денджызыл, галиу къах
та – зæххыл, ††
3 Æмæ ныхъхъæр кодта, домбай куыд фембухы,
афтæ. Куы ныхъхъæр кодта, уæд дзуапп радтой авд
æрвнæрды.
4 Авд æрвнæрды дзуапп куы радтой, уæд хъуамæ
бавнæлдтаин фыссынмæ. Фæлæ мæм уæларвæй
æрыхъуысти хъæлæс: «Авд æрвнæрды цы загътой,
уый басусæг кæн, ма йæ ныффысс».
5 Денджызыл æмæ зæххыл лæугæ кæй федтон,
уыцы зæд йæ рахиз къух сдардта уæларвмæ
6 Æмæ расомы кодта, мыггагæй-мыггагмæ
Цардæгас Чи у, Уымæй – арв æмæ арвыл цы ис,
зæхх æмæ зæххыл цы ис, денджыз æмæ денджызы
цы ис, æппæт уыдæттæ Сфæлдисæгæй:
«Æрцæуинаг цы у, уый нæ бафæстиат уыдзæн.
7 Æвдæм зæдæн сыкъауадындзæй уасыны рæстæг
куы ралæууа, уæд сæххæст уыдзæн Хуыцауы сусæг
фæндон – Йæ цагъар пехуымпартæн зæрдæ куыд
бавæрдта, афтæ». ‡
8 Уæларвæй мæм цы хъæлæс æрыхъуыст, уый
мын ноджыдæр загъта: «Марадз, денджыз æмæ
зæххыл цы зæд лæууы, уый къухæй райс гом
чиныг».
9 Æз ацыдтæн зæдмæ æмæ йын загътон: «Æри
мын чиныг». Уый мын загъта: «Айс æй æмæ йæ
бахæр. Дæ хуылф дын смаст кæндзæн, дæ дзыхы та
мыдау адджын уыдзæн».
10 Æз зæды къухæй райстон чиныг æмæ йæ
бахордтон. Æмæ мæ дзыхы мыдау уыд адджын; куы
йæ бахордтон, уæд та дзы мæ хуылф смаст.
11 Æмæ мын загъдæуыд: «Ды бирæ адæмты,
адæмыхæттыты, æвзæгты æмæ паддзæхты тыххæй
ногæй пехуымпар ныхас хъуамæ зæгъай».

† *Мф. 17:2; Æрг. 1:15.* †† *Æрг. 13:5.* ‡ *Æрг. 11:15.*

Дыууæ æвдисæны

11 Радтой мæм хъилы хуызæн барæн лæдзæг
æмæ мын загъдæуыд: «Марадз, сбар
Хуыцауы Кувæндон æмæ нывондхæссæн, æмæ
банымай, чи дзы кувы, уыдоны нымæц. ‡†
2 Йе 'ддаг кæрт та ныууадз, ма йæ сбар, уымæн
æмæ муртаттæн лæвæрд у: уыдон сыгъдæг сахар
ссæнддзысты дыууæ æмæ дыууиссæдз мæйы. ‡‡
3 Арвитдзынæн Мæ дыууæ æвдисæны, æмæ
уыдон хъисын дарæсы пехуымпариуæг кæндзысты
мин дыууæсæдæ æхсай боны».
4 Уыдон сты, æппæт зæххы Хицауы раз чи лæууы,
уыцы дыууæ зетибæласы æмæ дыууæ
цырагъдарæны.
5 Искæй уыдонæн фыдбылыз ракæнын куы
бафæнда, уæд сæ комæй рацæудзæн арт æмæ сын
се знæгты аныхъуырдзæн. Афтæ амæлдзæн,
уыдонæн фыдбылыз ракæнын кæй бафæнда, уый.
‡‡†
6 Уыдонмæ ис арвы дуар сæхгæныны бар, цæмæй
сæ пехуымпар ныхасы рæстæг уарын ма уа. Иугæр
сæ куы бафæнда, уæд сæм ис дæттæ туг фестын
кæныны æмæ зæххыл алы рын бафтауыны тых.
7 Се 'вдисæнад куы фæуой, уæд семæ стох
кæндзæн дæлдзæхæй рацæуæг сырд, фæтых сыл
уыдзæн æмæ сæ амардзæн. ‡‡‡
8 Сæ мæрдтæ баззайдзысты, сæ Хицауы сын кæм
байтыгътой, фæсномыгæй Содом æмæ Мысыр чи
хуыйны, уыцы стыр сахары уынджы.
9 Сæ мæрдтæм сын æртæ боны æмæ æрдæг
кæсдзысты адæмтæй, мыггæгтæй, æвзæгтæй,
адæмыхæттытæй бирæтæ, æмæ сын сæ мæрдтæ
зæппадзы бавæрын нæ бауадздзысты.
10 Зæххыл цæрджытæн уый уыдзæн цины
бæрæгбон, кæрæдзийæн æрвитдзысты лæвæрттæ,
уымæн æмæ уыцы дыууæ пехуымпары удхарæй
мардтой зæххыл цæрджыты.
11 Фæлæ сæ æртæ боны æмæ æрдæджы фæстæ
Хуыцау бауагъта цард, æмæ слæууыдысты сæ
къæхтыл. Чи сæ федта, уыдон баисты стыр тасы
амæддаг.
12 Сæ дыууæ дæр фехъуыстой, уæларвæй сын
хъæрæй цы загъдæуыд, уый: «Ссæут ардæм».
Уыдон æврагъы фæцыдысты уæларвмæ, æмæ уый
федтой се знæгтæ.
13 Æмæ уайтæккæ зæхх тынг нынкъуысти, сахары
дæсæймаг хай ныппырх. Зæххæнкъуысты фæмард
авд мин адæймаджы. Иннæты бацыд тас æмæ кад
кодтой Уæларвон Хуыцауæн.
14 Дыккаг бæллæх ахицæн. Рæхджы æрбахæццæ
уыдзæн æртыккаг бæллæх. §
15 Æвдæм зæд ныууасыд сыкъауадындзæй, æмæ
уæларвы азæлыдысты ахæм ныхæстæ: «Дуне ныр
сси нæ Хицауы æмæ Йæ Чырыстийы Паддзахад,

‡† *Æрг. 21:15.* ‡‡ *Æрг. 13:5.* ‡‡† *2 Фес. 2:8.* ‡‡‡ *Æрг. 17:8.*
§ *Æрг. 8:13; 9:12.*

æмæ Уый паддзахиуæг кæндзæн мыггагæй-мыггагмæ». [†]

16 Хуыцауы раз сæ паддзахы бадæнты чи бады, уыцы цыппар æмæ ссæдз хистæры адæлгом сты æмæ бакуывтой Хуыцаумæ: [††]

17 «Ды Дæхимæ æппæт бартæ дæр кæй райстай æмæ Паддзах кæй сдæ, уый тыххæй арфæ кæнæм Дæуæн, Чи ис æмæ Чи уыди, уыцы Дунедарæг Хицау Хуыцау.

18 Муртатты маст рафыхт, æмæ ралæууыд Дæ азар, мæрдтæн тæрхон хæссыны, Дæ цагъар пехуымпартæн, сыгъдæджытæн, Дæуæй тæрсджытæн – хуымæтæгтæн æмæ номдзыдтæн – мызд раттыны, бæстæ сафджыты фесафыны рæстæг».

19 Æмæ уæларвы байгом Хуыцауы Кувæндон, æмæ дзы разынд Йæ фидыды Чырын. Арв ныртты вта æмæ райхъуыст æрвнæрды гыбар-гыбур, зæхх нынкъуыст æмæ ныууарыди стыр их.

Сылгоймаг æмæ залиаг калм

12 Æмæ арвыл фæзынди стыр æвдисæйнаг: йæ дарæс хурæй кæмæн уыд, ахæм сылгоймаг. Йæ къæхты бын – мæй, йæ сæрыл – кадыхуд дыууадæс стъалыйæ.

2 Уый уыди сывæрджын, æмæ хъæр кодта фыррыстæй, уымæн æмæ ралæууыдысты йæ арыны хъизæмæрттæ.

3 Арвыл фæзынд æндæр æвдисæйнаг дæр: æртхуыз стыр залиаг калм авд сæримæ æмæ дæс сыкъаимæ, йæ сæртыл авд кадыхудимæ. [‡]

4 Уый йæ къæдзилæй расæрфта стъалыты æртыццаг хай арвæй æмæ сæ æркалдта зæхмæ. Залиаг калм лæууыд арæг сылгоймаджы раз, куы ныййара, уæд ын йæ сывæллоны куыд бахæра, афтæ.

5 Сылгоймаг ныййардта, æппæт адæмты æфсæн лæдзæгæй чи здахдзæн, ахæм лæппу. Æмæ сывæллон ист æрцыд Хуыцаумæ, Хуыцауы бадæн кæм ис, уырдæм. [‡†]

6 Сылгоймаг та алыгъд æдзæрæг бæстæмæ, Хуыцау ын бынат кæм æрцæттæ кодта, уырдæм, уым ын мин дыууæсæдæ æхсай боны куыд лæггад кæной, афтæ. [‡‡]

7 Æмæ уæларвы уыди хæст – Михаил æмæ йæ зæдтæ хæцыдысты залиаг калмимæ, залиаг калм æмæ йæ зæдтæ дæр хæцыдысты,

8 Фæлæ баззадысты састы бынаты, æмæ сын уæларвы бынат нал уыд.

9 Æмæ стыр залиаг калм, хæйрæг æмæ сайтан кæй хонынц, æппæт дунейы чи сайы, уыцы рагон калм, æппæрст æрцыд йæ бынатæй. Йемæ йын зæхмæ раппæрстæуыд йæ зæдты дæр. [‡‡†]

10 Æз фехъуыстон, уæларвы хъæрæй цы загъдæуыд, уый: «Ныр ралæууыд, нæ Хуыцау кæд ирвæзын кæны, уыцы рæстæг, Йæ тыхы æмæ паддзахиуæгады, Йæ Чырыстийы æлдариуæгады рæстæг, уымæн æмæ раппæрстæуыд не 'фсымæртыл цъыфкалæджы, æхсæвæй-бонæй сыл нæ Хуыцауы раз цъыф чи калдта, уый.

11 Уыдон ыл фæуæлахиз сты Уæрыччы тугæй, се 'вдисæнады дзырдæй, кастысты мæлæты цæстытæм, фæлæ сæ цард æвгъау нæ кодтой. [‡‡‡]

12 Уæдæ райут, уæлæрвтæ æмæ уæлæрвты цæрджытæ! Додой сæ сæр зæххæн æмæ денджызæн, уымæн æмæ уæм æрцыд хæйрæг мæстæлгъæдæй, рæстæг ын бирæ кæй нал баззад, уый зонгæйæ!»

13 Зæхмæ йæ кæй раппæрстæуыд, залиаг калм уый куы бамбæрста, уæд зилын райдыдта, лæппу кæмæн райгуырд, уыцы сылгоймаджы фæдыл.

14 Уæд сылгоймагæн лæвæрд æрцыд стыр цæргæсы дыууæ базыры, æдзæрæг бæстæйы йын цы бынат уыди, уырдæм калмæй бамбæхсыны тыххæй атæхынæн, æмæ йын уым лæггад кæной рæстæджы, рæстæджыты æмæ рæстæджы æмбисы дæргъы [§].

15 Сылгоймаджы фæдыл калм йæ комæй рауагъта цæугæдон, куыд æй аласа, афтæ.

16 Фæлæ зæхх баххуыс кодта сылгоймагæн – байтыгъта йæ ком æмæ аныхъуырдта, залиаг калм йæ дзыхæй цы цæугæдон рауагъта, уый.

17 Залиаг калм смæсты сылгоймагмæ æмæ ацыди, Хуыцауы фæдзæхстытæм гæсгæ чи цæры æмæ Йесойæн æвдисæн чи лæууы, сылгоймаджы уыцы иннæ цотимæ схæцынмæ.

Дыууæ сырды

13 Залиаг калм æрлæууыд денджызы былгæрон змисыл, æмæ федтон сырды денджызæй рацæйцæугæ; уыдис ын дæс сыкъайы æмæ авд сæры, йæ сыкъатыл – дæс кадыхуды, йæ сæртыл та – Хуыцауы фауæн нæмттæ. [§†]

2 Æз кæй федтон, уыцы сырд уыди фыранчы хуызæн, йæ дзæмбытæ – арсы дзæмбытау, йæ дзых – домбайы дзыхау. Залиаг калм ын радта йæ тых, йæ паддзахы бынат æмæ стыр бартæ.

3 Йæ сæртæй иу мæлæтдзаг цæфы хуызæнæй зынди, фæлæ уыцы мæлæтдзаг цæф байгас. Æппæт зæххон адæмтæ дис кодтой сырдыл, ацыдысты йæ фæдыл æмæ бакуывтой залиаг калмæн, сырдæн бартæ кæй радта, уый тыххæй.

4 Бакуывтой сырдæн дæр æмæ дзырдтой: «Ацы сырдæн æмбал нæй, кæй бон бауыдзæн йемæ тохы бацæуын!»

5 Сырдæн лæвæрд æрцыд æвзаг схъæл ныхæстæ кæнынæн æмæ Хуыцауы фауынæн, лæвæрд ын æрцыди дыууæ æмæ дыууиссæдз мæйы дæргъы æлдариуæгады бар.

6 Сырд байгом кодта йæ дзых Хуыцауы бафауынмæ, фаудта Йын Йæ ном, Йæ цæрæн бынат æмæ уæларвон цæрджыты.

† *Æрг. 7:10.* †† *Æрг. 4:4.* ‡ *Æрг. 13:1; 17:3; 20:2.* ‡† *1 Кор. 15:25; Æрг. 2:27.* ‡‡ *Æрг. 11:3.* ‡‡† *Лк. 10:18.* ‡‡‡ *Ром. 8:37.* § *12:14 Ома, æртæ азы æмæ æрдæг.* §† *Æрг. 12:3; 17:3.*

7 Лæвæрд ын уыди сыгъдæджытимæ схæцыны æмæ уыдоны басæттыны тых. Ноджы ма йын лæвæрд æрцыд алы мыггаг æмæ адæмыл, алы æвзаг æмæ адæмыхаттыл æлдариуæг кæныны бар. †

8 Æмæ йæм кувдзысты, дуне сфæлдисыны размæ нывондæн нысангонд Чи уыди, уыцы Уæрыкмæ царды чиныджы сæ нæмттæ фыст кæмæн не сты, уыцы зæххон цæрджытæ иууылдæр. ††

9 Хъустæ кæуыл ис, уый хъусæд.

10 Уацары цæугæ кæмæн у, уый ацæудзæн уацары. Цирхъæй амæлгæ кæмæн у, уый амæлдзæн цирхъæй. Уый афтæ амоны: сыгъдæджытæ фæразон æмæ иузæрдион хъуамæ уой. ‡

Дыккаг сырд рацыд зæххæй

11 Æз федтон æндæр сырды зæххæй рацæйцæугæ. Уыдис ын уæрыччы сыкъаты хуызæн дыууæ сыкъайы æмæ дзырдта залиаг калмау.

12 Фыццаг сырды раз уый архайы, фыццаг сырдмæ цы бартæ ис, ахæм бартæй, æмæ æппæт зæххон цæрджыты кувын кæны, йæ мæлæтдзаг цæф кæмæн байгас, уыцы сырдмæ.

13 Æвдисы ахæм диссæгтæ, æмæ адæмы цæсты раз арвæй зæхмæ æруадзы арт. ‡†

14 Фыццаг сырды раз ын цы диссæгтæ æвдисыны бар лæвæрд æрцыд, уыдонæй фæливы зæххон цæрджыты, дзуры сын, цæмæй цирхъæй цæф чи уыд æмæ ныр удæгас чи у, уыцы сырды кадæн саразой йæ сурæт.

15 Æмæ йын лæвæрд уыди фыццаг сырды сурæты цард бауадзыны тых, сырды сурæт дзыхæй куыд сдзура æмæ йæм чи нæ кувы, уыдоны иууылдæр куыд марын кæна, афтæ.

16 Дыккаг сырд домдзæн, цæмæй алкæмæн дæр – хуымæтæг адæм æмæ номдзыдтæн, хъæздгуытæ æмæ мæгуыртæн, сæрибартæ æмæ цагъартæн – йæ рахиз къухыл кæнæ тæрныхыл æвæрд æрцæуа нысан. ‡‡

17 Уыцы нысан у сырды ном кæнæ сырды ном æвдисæг нымæц. Уый кæуыл уа, уыдоны йеддæмæ нæдæр æлхæныны, нæдæр уæй кæныны бар никæмæн уыдзæн.

18 Ам уæлзонд хъæуы. Зонд кæмæ ис, уый раиртасæд сырды нымæц, уымæн æмæ уый æвдисы адæймаджы ном. Уыцы нымæц у æхсæзсæдæ æхсай æхсæз.

Ног зарæг Сионы хохыл

14 Æз федтон: мæнæ Сионы хохыл лæууы Уæрыкк; Йемæ сты, Йæ ном æмæ Йæ Фыды ном кæй тæрныхтыл фыст ис, уыцы сæдæ цыппор цыппар мины. ‡‡†

2 Уæларвæй мæм æрыхъуысти, стыр æхсæрдзæны уынæрау æмæ тыхджын æрвнæрды гыбар-гыбурау чи уыди, ахæм хъæлæс. Æз цы хъæлæс фехъуыстон, уый уыди, фæндырдзæгъдджытæ цыма сæ фæндыртыл цагътой, ахæм. ‡‡‡

3 Уыдон паддзахы бадæны раз, цыппар уæларвон удгоймаджы æмæ цыппар æмæ ссæдз хистæры раз зарынц ног зарæг. Зæххон адæмы æхсæнæй цы сæдæ цыппор цыппар мины балхæдæуыд, уыдоны йеддæмæ уыцы зарæг сахуыр кæнын никæй бон уыд.

4 Уыдон сæхи нæ фæчъизи кодтой сылгоймæгтæй, уымæн æмæ сылгоймаджы хъæстæ нæ фесты. Уæрыкк кæдæм цæуы, уыдон дæр уырдæм цæуынц Йæ фæдыл. Уыдоны балхæдæуыд адæмы æхсæнæй, æмæ сæ Хуыцауæн æмæ Уæрыккæн снывондчындæуыд хорысæрау. §

5 Сæ дзыхæй мæнгныхас нæ рацыд, сты æнæфау. §†

Æртæ зæды

6 Уый фæстæ æз федтон æндæр зæды уæлиæутты тæхгæ. Уыдис æм мыггагмæйы фарны уац зæххон цæрджытæн – алы адæмыхатт æмæ мыггагæн, алы æвзаг æмæ адæмæн æй хъусын кæныны тыххæй.

7 Зæд хъæрæй дзырдта: «Тæрсут Хуыцауæй æмæ Йын кад скæнут, уымæн æмæ ралæууыд Йæ тæрхоны рæстæг. Бакувут арв æмæ зæхх, денджыз æмæ суадæттæ Сфæлдисæгмæ». §††

8 Фыццаг зæды фæстæ фæзынд æндæр зæд æмæ дзырдта: «Бабын, бабын стыр Вавилон; йæ хъахбайдзинады тыххæй йæ баййæфта Хуыцауы фыдæх, æмæ уыцы фыдæхы сæнæй бадардта æппæт адæмтæн». §‡

9 Дыууæ зæды фæстæ фæзынд æртыккаг зæд дæр æмæ хъæрæй дзырдта: «Сырдмæ æмæ сырды сурæтмæ чи кувы æмæ йæ тæрныхыл кæнæ йæ къухыл нысан чи сæвæрдта,

10 Уый Хуыцауы азары кæхцæй нуаздзæн, æндæр истæимæ хæццæ чи нæу, Йæ уыцы фыдæхы сæнæй, сыгъдæг зæдты æмæ Уæрыччы раз хъизæмар кæндзæн сондонæй арты. §‡†

11 Сырдмæ æмæ сырды сурæтмæ чи кувы æмæ йын йæ номы нысан чи сæвæрдта, уыдоны хъизæмарæй марæг арты фæздæг цæудзæн мыггагæй-мыггагмæ, æхсæвæй-бонæй æнцой нæ зондзысты». §†

12 Уый афтæ амоны: Хуыцауы фæдзæхстытæм гæсгæ чи цæры æмæ Йесойыл иузæрдион чи у, уыцы сыгъдæджытæ фæразон хъуамæ уой.

13 Уæларвæй мæм æрыхъуыст хъæлæс æмæ мын загъта: «Ныффысс: нырæй фæстæмæ Хицауыл æууæндгæйæ чи мæлы, уыдон тæхудиаг сты». «О, уыдон æрæнцайдзысты сæ фыдæбæттæй, – зæгъы

† *Æрг. 11:7.* †† *Флп. 4:3; Æрг. 17:7; 21:27.* ‡ *Мф. 26:52; Æрг. 14:12.* ‡† *Мф. 24:24; Æрг. 16:14.* ‡‡ *Æрг. 14:11.* ‡‡† *Æрг. 7:3.*

‡‡‡ *Æрг. 5:8; 19:6.* § *1 Кор. 6:20; 2 Кор. 7:1; 11:2.* §† *Эф. 5:27.* §†† *Ап. хъ. 14:15.* §‡ *Æрг. 16:19.* §‡† *Æрг. 16:19.* §† *Мф. 25:41; Ин. 5:29; Æрг. 19:3.*

Уд, – уымæн æмæ сæ хъуыддæгтæ цæуынц сæ
фæдыл». [†]

Хуымгæрдæн

14 Æз федтон урс æврагъ æмæ æврагъыл
адæймаджы фырты Халдихы бадгæ, Йæ сæрыл –
сызгъæрин кадыхуд, Йæ къухы – цыргъ æхсырф.
15 Æндæр зæд рацыд Кувæндонæй æмæ
æврагъыл Бадæгæн хъæрæй загъта: «Рауадз Де
'хсырф æмæ æркæрд хуым, уымæн æмæ ралæууыд
хуымгæрдæн – зæххыл хуымтæ сцæттæ сты». [††]
16 Уæд æврагъыл Бадæг Йе 'хсырф рауагъта
зæххыл æмæ ныккарста зæхх.
17 Уæларвон Кувæндонæй рацыд æндæр зæд;
уымæ дæр уыди цыргъ æхсырф.
18 Нывондхæссæны цурæй рацыд, артыл кæй бар
цæуы, уыцы зæд æмæ цыргъ æхсырф цы зæдмæ
уыди, уымæн хъæрæй загъта: «Рауадз дæ цыргъ
æхсырф æмæ зæххыл бафснай сæнæфсир, уымæн
æмæ йæ гагатæ срæгъæд сты». [‡]
19 Зæд йе 'хсырф рауагъта зæххыл, ралыг кодта
сæнæфсиры пуцæлттæ æмæ сæ ныппæрста
Хуыцауы фыдæхы стыр сæндуцæны. [‡†]
20 Æмæ сæнæфсир лæмæрст æрцыд фæссахар
сæндуцæны; ракалди сæндуцæнæй туг æмæ
схæццæ суанг бæхы рохтæм æмæ анхъæвзта мин
æхсæзсæдæ стадийы [‡‡].

Авд зæды æмæ авд рыны

15 Æз арвыл федтон æндæр æмбисонды стыр
æвдисæйнаг – авд зæды; уыди сæм, Хуыцауы
фыдæх кæуыл ахицæн, уыцы фæстаг авд рыны.
2 Æмæ æз федтон артимæ хæццæ авджын
денджызау цыдæр. Сырдыл, йæ сурæтыл, йæ номы
нымæцыл чи фæтых, уыцы адæм Хуыцауы
фæндыртимæ лæууынц авджын денджызыл [‡‡†]
3 Æмæ зарынц Хуыцауы цагъар Моисейы зарæг
æмæ Уæрыччы зарæг: «Стыр æмæ диссаг сты Дæ
хъуыддæгтæ, Дунедарæг Хицау Хуыцау! Раст æмæ
æцæг сты Дæ фæндæгтæ, адæмты Паддзах!
4 Чи нæ фæтæрсдзæн Дæуæй, Хицау, чи не
скæндзæн кад Дæ номæн? Уымæн æмæ сыгъдæг
æрмæстдæр Ды дæ. Æрцæуудзысты æппæт адæмтæ
æмæ Дæм кувдзысты, уымæн æмæ раргом сты Дæ
раст тæрхæттæ».
5 Уый фæстæ æз федтон: уæларвы байгом
Кувæндон – Сыгъдæг Цатыр.
6 Уæздан кæттагæй сыгъдæг æмæ æрттиваг
дарæсы, сæ риутыл сызгъæрин рæттимæ,
Кувæндонæй рацыдысты авд зæды авд рынимæ.
7 Цыппар уæларвон удгоймагæй иу ацы авд
зæдмæ радта, мыггагæй-мыггагмæ цардæгас Чи у,
уыцы Хуыцауы фыдæхæй æмыдзаг авд сызгъæрин
кæхцы.
8 Кувæндон байдзаг Хуыцауы намысы æмæ
хъаруйы фæздæгæй, æмæ Кувæндонмæ бацæуын
никæй бон уыдис, авд зæдмæ чи уыди, цалынмæ
уыцы авд рыны ахицæн уой, уæдмæ.

Хуыцауы авд рыны

16 Кувæндонæй мæм райхъуыст, авд зæдæн
хъæрæй цы загъдæуыд, уый: «Марадз,
Хуыцауы фыдæхы авд кæхцы акалут зæхмæ!»
2 Ацыд фыццаг зæд æмæ йæ кæхц ракалдта
зæхмæ, æмæ сырды нысан кæуыл уыд æмæ йын
йæ сурæтмæ чи куывта, уыцы адæмыл фæзынд
æвирхъау риссаг хæфдзæстытæ. [‡‡‡]
3 Дыккаг зæд йæ кæхц ракалдта денджызмæ.
Денджыз сси мард адæймаджы туджы хуызæн,
æмæ дзы удæгасæй ницыуал баззад.
4 Æртыккаг зæд йæ кæхц ракалдта цæугæдæттыл
æмæ суадæттыл, æмæ фестадысты туг.
5 Æмæ æз фехъуыстон, дæттыл кæй бар цæуы,
уыцы зæды хъæлæс: «Раст дæ Ды, Чи ис æмæ Чи
уыди, уыцы сыгъдæг Хуыцау, уымæн æмæ Ды ахæм
тæрхон рахастай. [§]
6 Уыдон сыгъдæджыты æмæ пехуымпарты туг
кæй ныккалдтой, уый тыххæй сын Ды бадардтай
туг. Уый аккаг сты». [§†]
7 Нывондхæссæнæй мæм райхъуыст: «О,
Дунедарæг Хицау Хуыцау, раст æмæ æнæхæрам
сты Дæ тæрхæттæ».
8 Цыппæрæм зæд йæ кæхц ракалдта хурыл æмæ
хурæн лæвæрд æрцыд адæмы йæ тæвдæй судзыны
бар.
9 Æмæ адæмы сыгъта тыхджын æнтæф. Уыдон
æлгъыстой, ацы рынтыл Кæй бар цыди, уыцы
Хуыцауы; фæлæ сæм фæсмон не 'рцыд æмæ Йын
кад не скодтой.
10 Фæндзæм зæд йæ кæхц ракалдта сырды
бадæныл, æмæ йæ паддзахад баталынг. Адæм
фырхъизæмарæй æхсыдтой се 'взæгтæ,
11 Сæ хъизæмары æмæ сæ хæфдзæстыты тыххæй
æлгъыстой Уæларвон Хуыцауы, фæлæ сæ
хъуыддæгтыл фæсмон нæ фæкодтой.
12 Æхсæзæм зæд йæ кæхц ракалдта Евфраты стыр
цæугæдонмæ æмæ дзы дон нал баззад,
паддзæхтæн скæсæнæй фæндаг куыд байгом уа,
афтæ.
13 Æмæ залиаг калмы дзыхæй, сырды дзыхæй
æмæ мæнгпехуымпары дзыхæй рацæугæ федтон,
галхæфсыты хуызæн чи уыд, ахæм æртæ
æнæзæгъинаджы – [§††]
14 Диссæгтæ чи æвдисы, уыцы дæлимонты. Уыдон
рацыдысты æппæт дунейы паддзæхтæм,
Дунедарæг Хуыцауы стыр бонмæ сæ тохмæ
æрæмбырд кæнынмæ. [§‡]
15 «Мæнæ фæцæуын хуыснæгау. Тæхудиаг у,
фынæй чи нæу, бæгънæгæй куыд нæ цæуа æмæ

† *1 Фес. 4:14.* †† *Мф. 13:39.* ‡ *Æрг. 8:5.* ‡† *Æрг. 19:15.* ‡‡ *14:20 |i1600 стадийы|r – 300 километры бæрц.* ‡‡† *Æрг. 4:6.* ‡‡‡ *Æрг. 13:17.* § *Æрг. 4:8.* §† *Мф. 23:34.* §†† *Æрг. 12:9; 19:20; 20:10.* §‡ *Мф. 24:24.*

йын йæ худинаг куыд мачи фена, йæ дарæс афтæ
сыгъдæгæй чи дары, уыцы адæймаг». †
16 Æмæ сæ æрæмбырд кодтой, дзуттагау
Армагеддон цы бынат хуыйны, уырдæм.
17 Æвдæм зæд йæ кæхц ракалдта уæлдæфмæ,
æмæ Кувæндонæй, паддзахы бадæнæй, райхъуыст
хъæрæй дзурæг хъæлæс: «Сæххæст!»
18 Арв нырттывта, райхъуыст æрвнæрды гыбар-
гыбур æмæ зæхх тынг нынкъуыст, адæймаг зæххыл
куы фæзынд, уæдæй фæстæмæ куыд нæма уыд,
афтæ тынг нынкъуысти зæхх. ††
19 Стыр сахар фæци æртæ дихы, адæмты сахартæ
бабын сты. Хуыцауæй нæ ферох стыр Вавилон æмæ
йын бадардта Йе стыр фыдæхы сæны кæхцæй. ‡
20 Цыдæр æрбаисты сакъадæхтæ, хæхтæ дæр
фæтары сты.
21 Адæмыл арвæй ныууарыди таланты æмуæз их;
æмæ адæм Хуыцауы æлгъыстой ихрыны тыххæй,
уымæн æмæ сæ уыцы рын тынг хъизæмарæй
мардта.

Хъахбай æмæ сырд

17 Æмæ авд кæхцы кæмæ уыд, уыцы авд зæдæй
иу æрбацыд æмæ мын загъта: «Рацу, æз дын
фенын кæнон, бирæ дæттыл чи бады, уыцы стыр
хъахбаймæ цы æфхæрд æнхъæлмæ кæсы, уый.
2 Хæтыдысты йемæ зæххон паддзæхтæ, зæххон
цæрджытæ расыг кодтой йæ хъахбайдзинады
сæнæй». ‡†
3 Æз уыдтæн Удæй разæнгард æмæ зæд мæн
акодта ædзæрæг ранмæ æмæ федтон, сырх сырдыл
чи бадти, уыцы сылгоймаджы. Сырдыл фыст
уыдысты Хуыцауы фауæн бирæ нæмттæ, уыдис ын
авд сæры æмæ дæс сыкъайы. ‡‡
4 Сылгоймагыл уыди сырх æмæ сæнтсырх дарæс,
фæлыст уыди сызгъæринæй æмæ налхъуыт-
налмасæй; йæ къухы – йæ хъахбайдзинады æлгъаг
æмæ чъизи хъуыддæгтæй æмыдзаг сызгъæрин
кæхц.
5 Йæ тæрныхыл фыст уыди, сусæг ахадындзинад
кæмæн ис, ахæм ном: «Стыр Вавилон, хъахбайты
æмæ зæххон æлгъаг миты мад». ‡‡†
6 Æз федтон: сылгоймаг расыг уыди
сыгъдæджыты – Йесойы æвдисæнты тугæй. Куы йæ
федтон, уæд стыр дисы бафтыдтæн.
7 Зæд мын загъта: «Цæуыл дис кæныс? Æз дын
зæгъдзынæн ацы сылгоймаджы æмæ кæуыл бады,
авд сæры æмæ дæс сыкъайы кæмæн ис, уыцы
сырды сусæгдзинад.
8 Ды кæй федтай, уыцы сырд уыди æмæ нал ис;
уый рацæудзæн дæлдзæхæй æмæ ссардзæн йæ
мæлæт; æмæ дунейы райдианæй зæххыл
цæрджытæй царды чиныджы кæй нæмттæ не сты
фыст, уыдон дисы бафтдзысты, чи уыди, чи нал ис
æмæ чи фæзындзæн, уыцы сырдмæ кæсгæйæ. ‡‡‡
9 Ам уæлзонд хъæуы. Авд сæры сты, сылгоймаг
кæуыл бады, уыцы авд хохы,
10 Æмæ авд паддзахы. Уыдонæй фондз амарди, иу
дзы ис ныртæккæ, иннæ та нæма æрцыд, æмæ куы
æрцæуа, уæд бирæ нæ ахæсдзæн.
11 Раздæр чи уыди æмæ ныр чи нал ис, уыцы сырд
у æстæм паддзах – авд паддзахæй иу, æмæ
ссардзæн йæ мæлæт.
12 Ды цы дæс сыкъайы федтай, уыдон сты дæс
паддзахы. Сæ паддзахæдтæ нæма райстой, фæлæ
сахаты æмгъуыдмæ сырдимæ райсдзысты
паддзахы бартæ. §
13 Уыдон æмзонд сты, æмæ сæ тых, сæ бартæ
ратдзысты сырдмæ.
14 Уыдон тох кæндзысты Уæрыккимæ, æмæ сæ
Уæрыкк басæтдзæн, уымæн æмæ Уый у хицæутты
Хицау æмæ паддзæхты Паддзах, æмæ Йемæ
уыдзысты хуындтытæ, æвзæрстытæ æмæ Йæ
иузæрдионтæ». §†
15 Зæд мын загъта: «Ды федтай, хъахбай кæуыл
бады, уыцы дæттæ – уыдон сты адæмтæ æмæ
дзыллæтæ, адæмыхæттытæ æмæ æвзæгтæ.
16 Ды цы сырды æмæ цы дæс сыкъайы федтай,
уыдон хъахбайæ фендзысты се сæфт æмæ йæ
бацарæфтыд кæндзысты, ныууадздзысты йæ
бæгънæгæй, бахæрдзысты йын йæ фыд, æмæ йæ
басудздзысты арты. §††
17 Уымæн æмæ сын Хуыцау сæ зæрдæты
нывæрдта Йæ фæнд сæххæст кæнын – хъуамæ уой
æмзонд æмæ, цалынмæ Хуыцауы ныхас сæххæст
уа, уæдмæ сæ паддзахы бартæ раттой сырдмæ.
18 Ды цы сылгоймаджы федтай, уый та у, зæххон
паддзæхтыл æлдариуæг чи кæны, уыцы стыр
сахар». §‡

Вавилон бабын

18 Уый фæстæ æз федтон, стыр бартæ кæмæ
уыдис, ахæм æндæр зæды уæларвæй
æрцæйцæугæ. Зæхх ныррухс йæ намысæй.
2 Уый хъæрæй загъта: «Бабын, бабын стыр
Вавилон, сси дæлимонтæн цæрæнуат æмæ алы
æнæзæгъинагæн фысимуат, алы чъизи æмæ
æлгъаг маргъæн фысимуат. Уымæн æмæ йæ
хъахбайдзинады тыххæй баййæфта Хуыцауы
фыдæх, æмæ уыцы фыдæхы сæнæй бадардта
æппæт адæмтæн.
3 Зæххон паддзæхтæ хæтыдысты йемæ, зæххон
сæудæджертæ схъæздыг сты йе стыр исбонæй». §‡†
4 Уæларвæй мæм æрыхъуыст æндæр хъæлæс:
«Рацæут уырдыгæй, Мæ адæм, йæ тæригъæдтæй
хайджын куыд нæ уат æмæ йемæ æфхæрд куыд нæ
баййафат, афтæ.
5 Уымæн æмæ йæ тæригъæдтæ схæццæ сты
уæларвмæ, Хуыцауæй нæ ферох сты йе 'взæр
митæ.

† *Мф. 24:46; Лк. 12:39; 2 Кор. 5:3; 1 Фес. 5:2; Æрг. 3:3.* †† *Æрг. 4:5; 8:5; 11:13.* ‡ *Æрг. 14:8.* ‡† *Æрг. 14:8; 18:3.* ‡‡ *2 Фес. 2:3-4, 7; Æрг. 13:1.* ‡‡† *Æрг. 16:19; 18:2.* ‡‡‡ *Ап. хъ. 12:1; Æрг. 11:7; 13:1; 20:12.* § *Æрг. 13:1.* §† *Мф. 28:18; 1 Тим. 6:15; Æрг. 18:8; 19:16.* §†† *Æрг. 18:8.* §‡ *Æрг. 16:19.* §‡† *Æрг. 17:2.*

6 Йæхæдæг куыд æфхæрдта, афтæ йæ бафхæрут. Цытæ кодта, уыдæтты тыххæй йын бафидут дывæрæй. Сæн цы кæхцы цæттæ кодта, уым ын æрцæттæ кæнут дыууæ хатты карздæр сæн.

7 Цас хъал уыд æмæ цас парахатæй царди, уыйас ын бавзарын кæнут хъизæмар æмæ хъыгтæ. Уымæн æмæ хинымæр зæгъы: „Æз ус-паддзахау бадын, идæдз нæ дæн æмæ хъыгтæ нæ бавзардзынæн!"

8 Уый тыххæй йыл иунæг бонмæ æрцæудзысты рынтæ, мæлæт, хъыгтæ, стонг рæстæг; æмæ басудздзæн арты, уымæн æмæ йын тæрхон Чи хæссы, уыцы Хицау Хуыцау тыхджын у».

9 Йемæ чи хæтыд æмæ йемæ бухъцард чи кодта, уыцы зæххон паддзæхтæ йын йæ арты фæздæг куы феной, уæд ыл скæуудзысты æмæ ныдздзыназдзысты,

10 Йæ хъизæмæртты тасæй лæудзысты дæрддзæф æмæ дзурдзысты: «Додоййаг фæдæ, додоййаг, стыр сахар, Вавилоны тыхджын сахар! Уымæн æмæ дын цы тæрхон рахастæуыд, уый дæ баййæфта иунæг сахатмæ». †

11 Кæуынц æмæ йыл дзыназынц зæххон сæудæджертæ дæр, уымæн æмæ сын ничиуал æлхæны сæ уæййæгтæ:

12 Сызгъæрин æмæ æвзист дзаумæттæ, налхъуыт-налмас, уæздан кæттаг, сырх, сæнтсырх æмæ зæлдаг хъуымæцтæ, алыхуызон хæрздæф хъæдæрмæг æмæ пылыстæгæй, зынаргъ хъæдæй, æрхуыйæ, æфсæйнаг æмæ мраморæй алыхуызон дзаумæттæ,

13 Корицæ, судзагхал, буд æмæ хæрздæфгæнæнтæ, сæн æмæ зети, ссад æмæ мæнæу, стуртæ æмæ фыстæ, бæхтæ æмæ уæрдæттæ, цагъартæ – адæймаджы буæрттæ æмæ удтæ.

14 Дæ зæрдæйæн адджын цы уыд, уый фæлыгъди дæуæй, æнæхай фæдæ деппæт мулк æмæ бæллиццагæй, æмæ сæ нал ссардзынæ.

15 Æппæт уыдæттæй чи сæудæджер кодта, йæ фæрцы чи схъæздыг, уыдон дзы йæ хъизæмæртты тасæй лæудзысты дæрддзæф, кæудзысты æмæ дзыназдзысты:

16 «Додоййаг фæдæ, додоййаг, уæздан кæттагæй, сырх æмæ сæнтсырх хъуымæцтæй дарæс кæуыл ис, сызгъæринæй æмæ налхъуыт-налмасæй фæлыст чи у, уыцы стыр сахар!

17 Уымæн æмæ ахæм мулк фесæфт иунæг сахатмæ!» Науты æппæт хистæртæ æмæ бæлццæттæ иууылдæр, наудзаутæ, денджызыл цæуæг æппæт сæудæджертæ лæууынц дæрддзæф,

18 Уынынц ын йæ арты фæздæг æмæ хъæр кæнынц: «Ацы стыр сахарæн æмбал нæй!»

19 Сæ сæртыл зæрынц рыг, хъæр кæнынц, кæуынц æмæ дзыназынц: «Додоййаг фæдæ, додоййаг, денджызы наутæ кæмæ ис, уыдон иууылдæр кæй исбонæй схъæздыг сты, уыцы стыр сахар! Уымæн æмæ ды иунæг сахатмæ царæфтыд фæдæ».

20 Цин кæнут уый тыххæй, уæларв, сыгъдæджытæ, апостолтæ æмæ пехуымпартæ, уымæн æмæ уын уый цы тæрхон рахаста, ахæм тæрхон ын рахаста Хуыцау.

21 Иу тыхджын зæд райста стыр куыройыфыдыйас дур, нывзылдта йæ денджызмæ æмæ загъта: «Афтæ тагъд дæлæмæ ныххаудзæн Вавилоны стыр сахар æмæ нал уыдзæн.

22 Ды нал фехъусдзынæ фæндыртыл цæгъдджыты æмæ зарæггæнджыты, уадындзтыл æмæ сыкъауадындзтыл цæгъдджыты; нал дæм уыдзæн иу æрмгуысты æрмдæсны дæр, нал дæ хъуысдзæн куыройыфыды уынæр;

23 Нал ссудздзысты дæ рухсгæнæнтæ, нал дæ хъуысдзæн сиахсаджы æмæ усаджы хъæлæс. Дæ сæудæджертæ бæсты гуыппырсартæ уыдысты, дæ кæлæнтæй асайдтай æппæт адæмты. ††

24 Ацы сахары ныккалдæуыд пехуымпарты æмæ сыгъдæджыты, стæй зæххыл кæй амардæуыд, уыдонæн сеппæты туг дæр». ‡

19 Уый фæстæ æз уæларвы фехъуыстон, бирæ адæм цыма хъæрæй дзырдтой, ахæм хъæлæс: «Аллилуйа! ‡† Нæ Хуыцау ирвæзынгæнæг у; Уый намысджын æмæ тыхджын у; ‡‡

2 Уымæн æмæ Йæ тæрхæттæ раст æмæ æнæхæрам сты! Уый бафхæрдта, йæ хъахбайдзинадæй зæхх чи фехæлдта, уыцы стыр хъахбайы æмæ дзы райста Йæ цагъарты туг».

3 Дыккаг хатт загъдæуыд: «Аллилуйа! Йæ фæздæг кæлдзæн мыггагæй-мыггагмæ». ‡‡†

4 Уæд цыппар æмæ ссæдз хистæры æмæ цыппар уæларвон удгоймаджы адæлгом сты æмæ бакуывтой Йæ бадæны бадæг Хуыцаумæ: «Амен! Аллилуйа!» ‡‡‡

Уæрыччы чындзæхсæв

5 Уæд паддзахы бадæнæй райхъуысти хъæлæс: «Æппæлут нæ Хуыцауæй, Йæ цагъартæ иууылдæр æмæ Дзы чи тæрсы, уыдон – номдзыдтæ æмæ хуымæтæгтæ».

6 Æз фехъуыстон, бирæ адæм цыма хъæрæй дзырдтой, стыр æхсæрдзæны уынæрау æмæ тыхджын æрвнæрды гыбар-гыбурау чи уыди, ахæм хъæлæс: «Аллилуйа! Дунедарæг Хицау Хуыцау сси паддзах! §

7 Уæдæ цин кæнæм, хъæлдзæг уæм æмæ Йын скæнæм кад. Уымæн æмæ æрцыд Уæрыччы чындзæхсæвы рæстæг, æмæ Йæ Усаг йæхи æрцæттæ кодта. §†

8 Радтой йын сыгъдæг æмæ æрттиваг кæттагæй дарæс скæныны бар». Уыцы кæттаг та у сыгъдæджыты рæстад.

† *Æрг. 14:8.*

†† *Æрг. 17:2.* ‡ *Æрг. 17:6.* ‡† *19:1 |iАллилуйа|r – дзуттагау «стаут Хуыцауы»; цины хъæр Хуыцауы кадæн.* ‡‡ *Æрг. 7:10; 12:10.* ‡‡† *Æрг. 14:11.* ‡‡‡ *Æрг. 4:4; 5:14; 15:3.* § *Æрг. 11:15.* §† *Мф. 22:2; Лк. 14:16; 2 Кор. 11:2; Æрг. 21:2.*

9 Зæд мын загъта: «Ныффысс: тæхудиаг сты Уæрыччы чындзæхсæвмæ хуындтытæ». Нодж ы мын загъта: «Уыдон æцæгæй Хуыцауы ныхæстæ сты». †

10 Æз бакувынмæ адæлгом дæн зæды къæхты раз. Фæлæ мын уый загъта: «Афтæ ма бакæн; æз дæуæн, стæй Йесойæн æвдисæн чи у, дæ уыцы æфсымæртæн æмкусæг дæн. Хуыцаумæ бакув, уымæн æмæ Йесойæн æвдисæн чи у, уыдонмæ пехуымпарады уд ис».

Барæг урс бæхыл

11 Æз федтон арвы дуар гомæй æмæ Барæджы урс бæхыл. Барæджы хонынц Иузæрдион æмæ Æцæг, уымæн æмæ æнæхæрам сты Йæ тæрхон æмæ Йæ тох. ††

12 Барæджы цæстытæ сты пиллон артау, Йæ сæрыл – бирæ кадыхудтæ. Фыст Ыл ис, æрмæстдæр Йæхæдæг кæй зоны, ахæм ном. ‡

13 Ис Ыл тугæйдзаг пæлæз; Йæ ном: Хуыцауы Дзырд. ‡†

14 Уæларвон æфсад сыгъдæг æмæ уæздан кæттагæй урс-урсид дарæсы урс бæхтыл цыди Йæ фæстæ.

15 Йæ дзыхæй зыны цыргъ цирхъ адæмты цæгъдынæн. Уый сæ здахдзæн æфсæн лæдзæгæй; сæндуцæны къæхтæй дуцы Дунедарæг Хуыцауы стыр фыдæхы сæн.

16 Йæ пæлæзыл, Йæ синыл фыст у Йæ ном: «Паддзæхты Паддзах æмæ хицæутты Хицау». ‡‡

17 Æз федтон, хурыл чи лæууыд, уыцы зæды. Уæлиæутты цы мæргътæ тæхы, уыдонмæ сеппæтмæ дæр зæд ныхъхъæр кодта: «Ратæхут, æрæмбырд ут Хуыцауы стыр куывдмæ,

18 Æмæ бахæрут паддзæхты мæрдтæ, æфсæддон разамонджыты мæрдтæ, тыхджынты мæрдтæ, бæхты æмæ барджыты мæрдтæ, æппæт сæрибар æмæ цагъар, хуымæтæг æмæ номдзыд адæмы мæрдтæ».

19 Æз федтон сырды æмæ зæххон паддзæхты се 'фсæдтимæ. Уыдон æрæмбырд сты Барæгимæ æмæ Йе 'фсадимæ хæст самайынмæ.

20 Æмæ æрцахстæуыд сырды, стæй сырды нысан йæ уæлæ чи сæвæрдта æмæ йын йæ сурæтмæ чи куывта, уыдоны асайыны тыххæй сырды раз диссæгтæ чи æвдыста, уыцы мæнгпехуымпары. Сæ дыууæйы дæр удæгасæй ныппæрстæуыд судзгæ сондоны цадмæ. ‡‡†

21 Иннæтæ та цагъды фесты, Барæджы дзыхæй цы цирхъ зынди, уымæй, æмæ мæргътæ иууылдæр бафсæстысты сæ фыдæй.

Мин азы

20 Æз федтон зæды уæларвæй æрцæйцæугæ. Йæ къухы уыди дæлдзæхы дæгъæл æмæ стыр рæхыс. ‡‡‡

2 Уый æрцахста, хæйрæг æмæ сайтан чи у, уыцы рагон залиаг калмы, сбаста йæ мин азы æмгъуыдмæ §

3 Æмæ йæ ныппæрста дæлдзæхмæ, сæхгæдта йыл дуар æмæ дуарыл сæвæрдта мыхуыр, цалынмæ мин азы рацæуа, уæдмæ адæмты куыд мауал фæлива, афтæ. Уый фæстæ хъуамæ уæгъдгонд æрцæуа цыбыр æмгъуыдмæ.

4 Æз федтон паддзахы бадæнтæ; бадтысты сыл, тæрхон кæныны бар лæвæрд кæмæн æрцыд, уыдон. Æз федтон, Йесойæн æвдисæны æмæ Хуыцауы ныхас амоныны тыххæй кæй сæртæ акъуырдтой, уыдоны удтæ; уыдон нæ бакуывтой сырдмæ æмæ йæ сурæтмæ, сæ тæрныхтыл æмæ сæ къухтыл сырды нысан нæ сæвæрдтой. Уыдон райгас сты æмæ Чырыстиимæ паддзахиуæг кодтой мин азы. §†

5 Иннæ мæрдтæ та нæ райгас сты, цалынмæ мин азы рацæуа, уæдмæ. Ай у фыццаг райгас.

6 Тæхудиаг сты, мæрдты фыццаг райгасы чи райгас уа – уыдон Хуыцауы адæм сты; дыккаг мæлæты бон сыл нæ цæуы, фæлæ уыдзысты Хуыцауæн æмæ Чырыстийæн лæггадгæнджытæ, æмæ Йемæ паддзахиуæг кæндзысты мин азы. §††

Тæрхон хæйрæгæн

7 Уыцы мин азы куы фæуой, уæд хæйрæг уæгъдгонд æрцæудзæн дæлдзæхон ахæстонæй æмæ рацæудзæн, зæххыл алы ран чи цæры, уыцы адæмты – Гог æмæ Магогы – асайынмæ æмæ сæ хæстмæ æрæмбырд кæнынмæ; уыдзысты денджызы змисау бирæ. §‡

8 Уыдон рацыдысты æппæт зæххыл æмæ æртыхстысты сыгъдæджыты цæрæн бынатыл – уарзон сахарыл.

9 Фæлæ Хуыцау уæларвæй рауагъта арт æмæ сæ басыгъта; §‡†

10 Сæ асайæг хæйрæджы та ныппæрстæуыд, сырд æмæ мæнгпехуымпар кæм сты, уыцы судзгæ сондоны цадмæ, æмæ уым æхсæвæй-бонæй хъизæмар кæндзысты мыггагæй-мыггагмæ.

Тæрхон мæрдтæн

11 Æз федтон паддзахы стыр урс бадæн æмæ уыцы бадæны Бадæджы. Фæлыгъдысты Дзы арв æмæ зæхх, æмæ цыдæр æрбаисты. §†

12 Чи амард, уыдоны – хуымæтæгты æмæ номдзыдты – федтон паддзахы бадæны раз лæугæ. Чингуытæ уыдысты гом, гом уыд æндæр чиныг дæр

† *Æрг. 3:18.* †† *Æрг. 6:2.* ‡ *Æрг. 1:14; 2:18.* ‡† *Ин. 1:1.* ‡‡ *Æрг. 17:14; 19:12.* ‡‡† *Æрг. 20:10.*

‡‡‡ *Лк. 8:31; Æрг. 1:18.* § *2 Пет. 2:4; Иуд. 6; Æрг. 12:9.* §† *Мф. 19:28; 1 Кор. 6:2; 2 Тим. 2:12; Æрг. 6:11.* §†† *Æрг. 1:6; 21:7.* §‡ *Æрг. 16:14.* §‡† *Æрг. 14:10; 19:20.* §† *2 Пет. 3:10.*

– царды чиныг. Мæрдтæн тæрхонгонд æрцыд, чингуыты кæмæн цы хъуыддæгтæ фыст уыди, уыдонмæ гæсгæ. [†]

13 Уæд денджыз радта, чи дзы уыди, уыцы мæрдты, мæлæт æмæ мæрдтыбæстæ дæр радтой, чи сæм уыди, уыцы мæрдты. Æмæ алкæмæн дæр тæрхонгонд æрцыд йæ хъуыддæгтæм гæсгæ.

14 Мæлæт æмæ мæрдтыбæстæ æппæрст æрцыдысты судзгæ цадмæ. Уый у дыккаг мæлæт – судзгæ цад. [††]

15 Æмæ царды чиныджы фыст кæй ном нæ уыди, уый ныппæрстæуыд судзгæ цадмæ.

Ног арв æмæ ног зæхх

21 Æз федтон ног арв æмæ ног зæхх. Раздæры арв æмæ раздæры зæхх аивгъуыдтой, нал уыди денджыз дæр. [‡]

2 Æз федтон сыгъдæг сахар – ног Иерусалим уæларвæй, Хуыцауæй, æрцæйцæугæ, чындзау фæлыстæй, йæ мойагæн рæсугъд арæзтæй. [‡†]

3 Паддзахы бадæнæй мæм райхъуыст домбай хъæлæс: «Ныр Хуыцауы цæрæн бынат адæмы æхсæн ис, æмæ Хуыцау Йæхæдæг цæрдзæн семæ, уыдон уыдзысты Йæ адæм, æмæ Уый уыдзæни сæ Хуыцау.

4 Æмæ сын Хуыцау сæ цæстытæй ныссæрфдзæн сæ цæссыг; нал уыдзæн нæдæр мæлæт, нæдæр хъыгтæ, нæдæр хъарæг, нæдæр рыст, уымæн æмæ раздæр цы уыди, уый аивгъуыдта». [‡‡]

5 Паддзахы бадæны Бадæг загъта: «Мæнæ æппæт дæр фæлдисын ногæй». Æмæ мын загъта: «Ныффысс, уымæн æмæ ацы дзырдтæ æцæг сты æмæ сыл ис æууæндæн». [‡‡†]

6 Ноджы мын загъта: «Сæххæст! Æз дæн Алфæ æмæ Омегæ, райдиан æмæ кæрон. Дойны кæмæн у, уымæн лæвар ратдзынæн цард дæттæг суадонæй. [‡‡‡]

7 Уæлахиздзау райсдзæн æппæт уыдæттæ, Æз ын уыдзынæн Хуыцау, уый та Мын уыдзæни хъæбул. [§]

8 Тæппудтæн æмæ æнæуырнджытæн, æлгъæгтæн æмæ лæгмартæн, хæлд адæмæн æмæ кæлæнгæнджытæн, мæнгхуыцæуттæн кувджытæн æмæ æппæт фæлитойтæн та сæ бынат у судзгæ сондоны цады. Уый у дыккаг мæлæт». [§†]

Ног Иерусалим

9 Фæстаг рынтæй дзаг авд кæхцы цы авд зæдмæ уыди, уыдонæй иу æрцыд мæнмæ æмæ мын загъта: «Рацу, æз дын равдисон Уæрыччы Усаджы». [§††]

10 Æз уыдтæн Удæй разæнгард æмæ мæ зæд фæхаста стыр æмæ бæрзонд хохмæ, æмæ мын фенын кодта Иерусалимы сыгъдæг сахар уæларвæй, Хуыцауæй, æрцæйцæугæ.

11 Уый тæмæнтæ калдта Хуыцауы намысæй. Йæ рухсгæнæн уыди тæккæ зынаргъдæр дурау, дзæнхъайы æнгæс иасписау.

12 Сахары къул уыди стыр æмæ бæрзонд, уыди дзы дыууадæс дуары, дуæрттыл лæууыдысты дыууадæс зæды. Дуæрттыл фыст уыдысты израилаг адæмы дыууадæс мыггаджы нæмттæ.

13 Скæсæнырдыгæй – æртæ дуары, цæгатырдыгæй – æртæ дуары, хуссарырдыгæй – æртæ дуары, ныгуылæнырдыгæй – æртæ дуары.

14 Сахары къулæн ис дыууадæс бындуры, уыдоныл фыст сты Уæрыччы дыууадæс апостолы нæмттæ. [§‡]

15 Сахарæн йæхи, йæ къул æмæ йæ дуæрттæ барынæн мемæ ныхасгæнæгмæ уыди сызгъæрин лæдзæг.

16 Сахар у цыппæрдигъон, йæ дæргъ æмæ йæ уæрх сты æмхуызон. Зæд сахар сбарста лæдзæгæй æмæ рауад дыууадæс мин стадийы [§‡†]. Йæ дæргъ, йæ уæрх æмæ йæ бæрзæнд сты æмхуызон.

17 Сбарста йын йæ къул дæр æмæ рауад сæдæ цыппор цыппар æлмæрины [§†] – адæймаджы нымадæй баргæйæ; зæдмæ дæр ахæм барæн уыди.

18 Сахары къул уыд иасписæй, сахар йæхæдæг та – ирд авджы хуызæн сыгъдæг сызгъæринæй.

19 Сахары къулы бындуртæ фæлыст уыдысты алыхуызон зынаргъ дуртæй. Фыццаг бындур – иаспис, дыккаг – сапфир, æртыккаг – халкидон, цыппæрæм – изумруд,

20 Фæндзæм – сардоникс, æхсæзæм – сердолик, æвдæм – хризолит, æстæм – берилл, фарæстæм – топаз, дæсæм – хризопрас, иуæндæсæм – сапфир, дыууадæсæм – аметист.

21 Дыууадæс дуары – дыууадæс налхъуыты: алы дуар дæр – æнæхъæн налхъуытæй. Сахары уынг уыдис ирд авджы хуызæн сыгъдæг сызгъæринæй.

22 Кувæндон та дзы нæ федтон, уымæн æмæ Дунедарæг Хицау Хуыцау æмæ Уæрыкк сты йæ кувæндон.

23 Рухсы тыххæй сахары нæ хъæуы нæдæр хур, нæдæр мæй. Уымæн æмæ йæ ныррухс кодта Хуыцауы намыс, Уæрыкк та у йæ рухсгæнæн. [§‡]

24 Адæмтæ цæрдзысты сахары рухсмæ, зæххон паддзæхтæ йæм æрхæсдзысты сæ намыс.

25 Йæ дуæрттæ бон æхгæд нæ уыдзысты, æхсæв та дзы уæвгæ нæ уыдзæн. [§§†]

26 Æрхæсдзысты йæм адæмты кад æмæ намыс.

27 Чъизи цы уа, ахæмæй йæм ницы бацæуыдзæн, æлгъаг æмæ гæды митæ чи кæны, уыдонæй дæр æм фæндаг никæмæн уыдзæн, фæлæ йæм бацæуыдзысты, Уæрыкмæ царды чиныджы фыст чи у, æрмæстдæр уыдон. [§§‡]

† *Æрг. 2:23; 3:5; 13:8; 21:27.* †† *1 Кор. 15:26; Æрг. 2:11.* ‡ *2 Пет. 3:13.* ‡† *2 Кор. 11:2; Гал. 4:26; Дзут. 12:22; Æрг. 3:12.* ‡‡ *Æрг. 7:17.* ‡‡† *2 Кор. 5:17.* ‡‡‡ *Æрг. 1:8, 10; 22:13.* § *Дзут. 8:10.* §† *1 Кор. 6:9; Гал. 5:19.* §†† *Æрг. 15:1; 19:7.*

§‡ *Мф. 16:18; Гал. 2:9; Эф. 2:20.* §‡† *21:16 |i12 000 стадийы|r – 2200 километры бæрц.* §† *21:17 |i144 æлмæрины|r – 65 метры бæрц.* §‡ *Æрг. 22:5.* §§† *Æрг. 22:5.* §§‡ *Æрг. 20:12.*

Царды цæугæдон

22 Зæд мын фенын кодта, Хуыцауы æмæ
Уæрыччы бадæнæй дзæнхъайау цы
æрттивгæ царддæттæг цæугæдон калди, уый. [†]
2 Уый калди сахары уынджы хæдастæуты, йæ иу
фарс дæр æмæ йæ иннæ фарс дæр рæзыд, афæдз
дыууадæс хатты, æрвылмæй, дыргъ чи дæтты,
уыцы царды бæлас. Бæласы сыфтæртæ адæмтæн
уыдысты æвдадзыхос. [††]
3 Сахары æлгъыстагæй ницыуал уыдзæн. Уым
уыдзæн Хуыцауы æмæ Уæрыччы бадæн, æмæ Йын
лæггад кæндзысты Йæ цагъартæ.
4 Фендзысты Йын Йæ цæсгом, æмæ Йæ ном фыст
уыдзæн сæ тæрныхтыл. [‡]
5 Уым æхсæв нæ уыдзæн, нæ дзы хъæудзæн
нæдæр рухсгæнæн, нæдæр хуры рухс, уымæн æмæ
сын рухс кæндзæн Хицау Хуыцау; æмæ
паддзахиуæг кæндзысты мыггагæй-мыггагмæ.
6 Зæд мын загъта: «Ацы дзырдтæ æцæг сты æмæ
сыл ис æууæндæн. Æмæ пехуымпарты Йæ Удæй
разæнгардгæнæг Хицау Хуыцау Йæ зæды рарвыста,
рæхджы цы уыдзæн, уый Йæ цагъартæн
равдисынмæ». [‡†]

Йесойы æрцыд

7 «Рæхджы æрцæудзынæн». Ацы чиныджы
пехуымпар ныхæстæ кæмæ хъарынц, уый
тæхудиаг у. [‡‡]
8 Æз, Иоанн, федтон æмæ фехъуыстон æппæт
уыдæттæ. Куы сæ фехъуыстон æмæ сæ куы федтон,
уæд бакувынмæ адæлгом дæн, уыдæттæ мын чи
æвдыста, уыцы зæды къæхты раз.
9 Фæлæ мын уый загъта: «Афтæ ма бакæн; æз
дæуæн, де 'фсымæр пехуымпартæн, стæй ацы
чиныджы ныхæстæ кæмæ хъарынц, уыдонæн се
'мкусæг дæн. Хуыцаумæ бакув». [‡‡†]
10 Ноджы мын загъта: «Ма басусæг кæн ацы
чиныджы пехуымпар ныхæстæ. Уымæн æмæ
рæстæг æрæввахс. [‡‡‡]
11 Æвзæргæнæг дарддæр кæнæд æвзæр митæ.
Чъизи адæймаг дарддæр чъизи кæнæд йæхи.
Рæстгæнæг дарддæр кæнæд раст хъуыддæгтæ
æмæ сыгъдæг дарддæр цæрæд сыгъдæгæй». [§]
12 «Рæхджы æрцæудзынæн, æмæ мызд Мемæ ис –
алкæмæн дæр ратдзынæн йæ хъуыддæгтæм гæсгæ.
[§†]
13 Æз дæн Алфæ æмæ Омегæ, райдиан æмæ
кæрон, фыццаг æмæ фæстаг». [§††]
14 Йæ дарæс чи æхсы, уыдон тæхудиаг сты –
уыдзæн сын царды бæласы дыргъæй бахæрыны
æмæ сахармæ дуарыл бацæуыны бар. [§‡]
15 Куыйтæ æмæ кæлæнгæнджытæ, хæлд адæм
æмæ лæгмартæ, мæнгхуыцæуттæн кувджытæ, стæй
гæды митыл хæст чи у æмæ сæ чи уарзы, уыдон та
баззайдзысты æдде. [§‡†]
16 «Æз, Йесо, Мæ зæды арвыстон æппæт уыдæтты
тыххæй сымахæн аргъуанты зæгъынмæ. Æз дæн
Давиды Æвзар æмæ Байзæддаг, тæмæнкалгæ
Бонвæрнон». [§†]
17 Уд æмæ Усаг зæгъынц: «Æрцу!» Чи хъусы, уый
дæр зæгъæд: «Æрцу!» Дойны кæмæн у, уый
æрцæуæд, æмæ кæй фæнды, уый царды дон айсæд
лæвар. [§‡]
18 Ацы чиныджы пехуымпар ныхæстæ
чидæриддæр хъусы, уыдонæн æз зæгъын: исты ма
сæм чи бафтауа, ууыл Хуыцау бафтаудзæн, ацы
чиныджы кæй тыххæй фыст ис, уыцы рынтæ.
19 Æмæ ацы чиныджы пехуымпар ныхæстæй чи
аппара, уый Хуыцау æнæхай фæкæндзæн ацы
чиныджы фыст кæй тыххæй ис, уыцы царды
бæласæй æмæ сыгъдæг сахарæй.
20 Æппæт уыдæттæн æвдисæн Чи у, Уый зæгъы:
«О, рæхджы æрцæудзынæн!» Амен. Æрцу, Хицау
Йесо!
21 Нæ Хицау Йесойы хорзæх уæд алкæимæ дæр.

† *Æрг. 4:6.* †† *Æрг. 2:7.* ‡ *Мф. 5:8; 1 Ин. 3:2; 1 Кор. 13:12.* ‡† *Æрг. 1:1; 19:9; 21:5.* ‡‡ *Æрг. 1:3; 3:11.* ‡‡† *Æрг. 19:10.* ‡‡‡ *Æрг. 1:3.* § *2 Тим. 3:13.* §† *Æрг. 20:12.* §†† *Æрг. 1:8.* §‡ *Æрг. 2:7.* §‡† *Эф. 5:5; Флп. 3:2; Æрг. 21:8.* §† *2 Пет. 1:19; Ром. 15:12; Æрг. 2:28.* §‡ *Ин. 7:37; Æрг. 21:6.*